Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Compendium iuris canonici.

https://hdl.handle.net/1874/461625

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

narij. diſtin. xliij. Sit rector. viij. que. ꝓma. Suggeſtum.

Prelati et ſacerdotes nõ ſemꝑ ſunt ceterꝭ meliores. viij. q. j. Illud. c. Qualis.

Prelati non ſunt omnes qui in prelatura exiſtunt. Epiſcopũ eñ non facit nomen ſed vita. ij. q. vij. §. His ita. c. Nõ oĩes.

Prelati iniquitas modũ eccleſie ⁊ eã ſcãdaliſat. di. l. De his vero. di. lxxxiij. Nemo. Nam eccleſiã faciũt ſpeluncã latronum. xvj. q. vij. Et hec diximus.

Prelati mali comparant balaam. ij. q. vij Secuti ſunt. Sunt eni magiſtri errorũ eodem. c. Nos ſi.

Prelati peccata nocent populo. qꝛ orans pro ipſis magis irritat. j. q. j. Fert. ⁊. iij. q vij. In grauioribus. Gregori⁹. Item q̇a ſunt populo occaſio delinquendi. vj. q. j. Sũt plurimi. c. Ex merito. Nã factũ prelati facile a ſubditis trahit in exẽplũ ideo ſacerdos delinquens facit populũ peccare. extra de voto ⁊ vo. redẽ. c. Magne. Supra. Prelatoꝝ meritis.

Prelati et ſi peruerſa nũq̃ꝫ perpetrãt. tot tamen mortibꝫ digni ſunt quot ad ſ̃bditos perditionis exempla tranſmittũt. ꝓma. q. iij. Precipue. Gregorius in paſto.

Prelati mali: alios fauore ſublimãt: alios odio humiliant. xv. q. vij. Sexta.

Prelati dantur plerũq̃ꝫ ſ̃m merita populi: nõ ſ̃m arbitrium dei. viij. q. j. Audact vt capite langueſcente cetera membra ĩficiantur. vj. q. j. Ex merito. Gregorius

Prelatorum electio quomodo ⁊ a quib⁹ fiat. Supra. Electio. per totum.

Prelatus in quacunq̃ꝫ religione null⁹ poteſt eligi: niſi expreſſe ſit profeſſus. de electio. c. Nullus. li. vj. Et ꝙ ſit eiuſdeꝫ ordinis et religionis cuius eſt monaſteriũ cui eligitur. e. ti. c. Cum rationi. in cle.

Prelati delicias inepte ſectãtes puniant di. xxxv. Eccleſie. Nam in paupere domo nat⁹ qui vix cibario pane ⁊ milio rugientem ventrem ſaturare potui: mella ⁊ ſimilam faſtidio. xij. q. ij. Gloria epiſcopi. Jeronymus.

Prelati religioſorum ſunt ſuſpenſi ab officio ſi requiſiti non ſatiſfecerint infra mẽſem perſonis eccleſiaſticꝭ a ſe vel ſuis dãnificatis. vt infra. Religioſi qui.

Prelatis eccleſiarum precipitur vt religioſis iura et priuilegia ſua cõſeruẽt. ⁊ eos non grauent nec a ſuis grauari permittant. de exceſſibus prelato. c. Frequens. §. vltimo. in clementinis.

Prepoſitus

Prepoſitus dicitur qui prioratus curaꝫ ſuper alios gerit. extra de verboꝝ ſigni. capi. Quamuis.

Preſbiteri

Preſbiteri et epiſcopi identitas et differentia. Supra. Epiſcopi idem ſunt. Item epiſcopus non permittat.

Preſbyterum coram ſe ſedente epiſcopuſ non permittat ſtare. di. xciij. ca. Epiſcopus in quolibet. et ſupra. Epiſcop⁹ non permittat.

Preſbyteri fiant. id eſt ſacerdotes oĩes abbates. decani. prepoſiti. archipreſbyteri. alioquin prelaturas ammittunt. extra de electioni. cap̃. Cum in cunctis. extra de etate et qualitate. ca. Vt abbates Similiter curatum beneficium habenſ Supra. Beneficium curatum. ꝟ. Parrochialis eccleſia.

Preſbyter celebrans non ieiunus priuetur beneficio. extra de accu. cap̃. Si cõſtiterit.

Preſbyter celebrans indebite. ſupra. Celebrans.

Preſbyter concubinarius. Gloſa. notorius: ab officio ſuſpenſus eſt. diſtin. xxxij. Preter hoc.

Preſciti

Preſciti ad mortem inter flagella deteriores fiunt. ſed predeſtinati ad vitam ſine correctione mutantur. xxiij. q. iiij. Cum quiſq̃ꝫ.

Preſcientia

Preſcientia in malis dumtaxat intelligitur. q̃ tamen non neceſſitat. xxiij. que. iiij. Nabuchodonoſor. Supra. Predeſtinatio.

Preſcribi

Preſcribi non poteſt quod nõ pt poſſideri. extra de ꝑſcriptionibꝫ. capi. Cauſam que. Nam ſine poſſeſſione non currit. Supra. Poſſeſſor.

Preſcribens oportet ꝙ nulla parte tẽporis habeat conſcientiam rei aliene. Extra. eodem. capitulo. Quoniam omne.

Preſcribi non poſſunt decime a laicis. qꝛ nec poſſideri. Extra. eodem. capi. Cauſam que. ſupra. Decime.

Preſcribere nõ poteſt de iure vel per ſententiam ꝓuatus bonis que tenet ab eccleſia romana minori ſpacio q̃ꝫ centum annorum. vel que ab alijs eccleſijs tenet quadragita annoꝝ. Filij tamen hereticorum aut alij bona eorundem bona fide poſſidentes (quorum tamen patres viuentes putabant fideles) poſt mortez illorum preſcribunt cõtra romanã ⁊ aliaſ eccleſias. xl. annis. de preſcrip. cap̃. Si qui. libro ſexto.

Preſcriptione vtrum omnia iura tollantur. xvj. que. iij. per totum. vide gloſam. eodem. cap̃. Or autem.

Preſcriptio ſiue canonica ſiue ciuilis nulla valet abſq̃ꝫ bona fide. extra de preſcri. cap̃. Quoniam. ſimiliter abſq̃ꝫ iuſto titulo poſſeſſionis. e. c. Cauſam que. Tamẽ ſufficit bona fides vbi non eſt ius cõmune vel preſũptio cõtra preſcribẽtẽ. alias oportet allegare et probare titulum poſſeſſionis. niſi ſit preſcriptio cuius cõtrariũ ñ extat in memoria. de preſcrip. cap̃. Epiſcopum. libro ſexto. Infra. Preſcriptio ſine poſſeſſione.

Preſcriptionem allegans oportet probare titulum in certis caſibus. extra de preſcriptio. capi. Si diligenti. Item gloſa eo. verbi. Juſtus titulus. dicit. Si illa ſuper quibus allegat preſcriptio poſſũt ab eo de iure cõmuni poſſideri: tunc ſufficit bona fides. Si autem oportet probare titulum. vt ſupra ꝓximo. §. quia preſcriptio ius creatum aduocat: nouuꝫ autem non creat.

Preſcriptio ſine poſſeſſione non procedit de regulis iu. c. Sine poſſeſſione. li. vj. Nec ſine bona fide. eo. c. Poſſeſſor. li. vj. ſupra. Poſſeſſor. ⁊. §. ſequẽ. ꝟ. Preſcriptõ ſiue canonica. Et fides ſit talis ꝙ nulla parte temporis habeat ꝯſcientiam rei aliene. extra de preſcrip. c. Quoniam. ꝟ. Bona fides. Sed et poſſeſſio debet eſſe continua nõ interrupta. extra e. c. Illud autem.

Preſcriptio reꝝ eccleſiaſticaꝝ req̇rit cum bona fide iuſtum titulũ. codẽ. c. Si diligenti.

Preſcriptio nõ currit contra obedientiaꝫ extra de preſcrip. c. Cum nõ liceat. Nec contra debitam ꝓcurationem ratiõe viſitationis. e. c. Accedentes. Nec in decimis a laico poſſeſſis. e. c. Cauſam q̃. Nec in matrimonio. extra de conſangui. ⁊ affinita. c. Non debet. Nec in tempore vacationis eccleſie. extra de preſcrip. c. placuit. c. de quarta. Nec tempore interdicti. eodem. capitulo. De quarta. Nec tẽpore hoſtilitatis. eodem. cap̃. Ex tranſmiſſa. Nec tempore ſciſmatis. e. c. Cum nobis. Nec in voto. ar. ex. de regularibꝫ. cap̃. Sicut nob. Nec contra neruũ eccleſiaſtice diſcipline. extra de conſue. ca. Cum inter vos. Nec ſi quis nomie alieno poſſidet. extra de preſcrip. c. Si diligenti. Et plures alij caſus canonici ⁊ legales. in gloſa. e. c. Cum nõ liceat.

Preſcriptio eccleſie cõtra eccleſiã. xvj. q. iij. per totum. Item monaſterij cõtra eccleſiam. e. que. iiij. per totum.

Preſcriptio non currit contra romanam eccleſiam: niſi centenaria. Extra de preſcrip. cap̃. Cum nobis. c. Ad audientiã. Non ſolum in proprijs bonis: ſed etiam eccleſiaſticis ſibi ſubiectiſ immediate. e. ca. Cum nobis. c. Si diligenti. et. eo. c. Si qui. libro ſexto.

Preſcriptio trecennalis nõ admittit contra eccleſiam. ſed. xl. annorum. e. cap̃. De quarta. ca. Ad aures. Sed non mior q̃ꝫ quadraginta. In gloſa de preſcrip. cap̃. Epiſcopum. libro ſexto. verbi. Legitie. xvj. que. iij. Quas actiões.

Preſcriptio quadragenaria omnẽ prorſus actionem excludit. extra de preſcri. cap̃. Ad aures.

Preſcriptio trium annoꝝ currit cõtra eccleſiã. ⁊ hoc in fauorem fidei. extra de ꝑſcrip. ca. Placuit. quando ſcilꝫ ille locuꝫ ipſum ad fidem conuertit.

Preſentatus

Preſentatus ad rectoriam per patronum admitti poteſt etiam ſi non ſit in ſacris. dummodo tamen alias ſit idoneus ⁊ habeat etatem legitimam ad ordines req̇ſitos. De inſtitutionibus. capit. Si is. libro ſexto.

Preſentati epiſcopiſ per religioſos ad curam populi in eccleſia eorum per ſolum epiſcopum poterunt poſtea remoueri. ꝺ capellis monachorum. cap̃. vnico. libro ſexto.

L. fol.
149

RARIORA

Cm

177.

f.

Cm

Cm

Jus poſitivum et Interpretes

Folio nº. 149.

Euu 103
vo

185. **Compendium** juris canonici. Straatsburg, [Geo. Husner] 9 Februari 1499. 2º. L. 2º. 1491

Typen 1, 4. — HC* 5558. — BMC I p. 147. — Holtrop II 725. — Peddie II p. 189. — Pell. 3890. — Pr. 644. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXII-1915 p. 309 vlg.).

Uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals de bandversiering aantoont. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen, pl. I 4, 8. — Samengeb. met nr. 515. — In den catalogus van 1608.

515. **Martinus** (Strzepski) Polonus, Margarita decreti seu tabula Martiniana. Straatsburg, [Geo. Husner] 1493. 2º. L. 2º. 1492

Typen 1, 4. — HC* 10847. — BMC I p. 160. — Pr. 704. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.).

Samengeb. met nr. 185.

gerestaureerd 15-5-1990

Compendium iuris canonici.

No. 165. dd

RUU
103
L FOL. 149

¶ Prologus in Compendium iuris canonici.

INtrāte me in vineam dñi ſabaoth circa horā vndecimā conducto. et vidente eaȝ per multitudinē operariorum optime excultā. cogitaui apud me quid ei facere poſſem amplius. Cunqꝫ ſic delibera rē. meamqꝫ paruitatē imbecillitatēqꝫ inſpicerē: que ad maiores labores minus idonea eſſet. ⁊ ꝙ mihi vltima hora diei ſupeſſet ad laborandū: vt vinee dñi qualitercūqꝫ pdeſſe poſſem. ne premiū pmiſſum negligerē. aggreſſus ſum colligere ſarmenta ab alijs deciſa. ⁊ alligare ea in faſciculos. quatinus eo citius ⁊ facilius a me ⁊ alijs tollerentur ad comburendū in meditatione. vt in meditatōne mea ⁊ aliorum exardeſcat ignis quē ego me ⁊ alios vellem. ⁊ illi ſe ⁊ alios vellent fouere in mandatis xpi dñi ⁊ capitis eccleſie. eiuſqꝫ ſponſe illibate ꝟginis caſte ⁊ ſine ruga. eccl'ie videlꝫ mādatis. Vel ſi qua ſarmenta de illis adhuc eſſent viridia: a me ⁊ alijs plantarent ad fructificandū. Natura enī ſarmenti eſt ꝙ plantatū in terrā bonam ⁊ fertilem radicat. germinat et fructificat. Quapropter perpendēs ꝙ hi qui circa vndecimā venerant: acceperunt ſingulos denarios: nō me piguit ꝑ tantillū tēporis laborare. vt cū illis qui primo mane. circa horā tertiā. circa ſextam. ⁊ nonā venerant: ſingulos denarios acciperem. ſperans in miſericordia dei: cū ego paupculus mittere in gazophilaciū era duo minuta nō valeam cum vidua paupcula: ꝙ es vnū minutū nō deſpiciat. maxime ex eo ꝙ ipſe dicit in euāgelio. Porro vnū eſt neceſſarium. Et iterum. Quicunqꝫ potum dederit vni ex minimis iſtis calicem aque frigide tm̄ in noīe diſcipuli. amē dico vobis: nō perdet mercedem ſuam. dūmodo ſaltem nō defodiam in terrā ⁊ abſcōdam pecuniā dñi mei. cū deus plus penſat animū benignū quam datum. ⁊ nō quantuꝫ ſed ex quanto affectu. ¶ Continent aūt in hoc libello iura diuina ⁊ humana extracta ex Decreto. decretalibꝫ. ſexto. ⁊ clementinis. Si quis igit compēdioſum repertorium iuris canonici habere voluerit: libellū hunc aſſequat. ꝑ quem ſe ⁊ alios dirigere poterit in via dñi. Ideoqꝫ nomen huic libello impoſitū eſt: Compendium iuris canonici: predicatoribus et alijs vtile.

Compendiū ſiue ta

bula toti⁹ iuriſ canonici cōplectēs caſus ſūmarios cū notul' textualibꝫ: adiectiſqꝫ nōnūqꝫ extrauagātibꝫ ac gloſ ꝑut matie q̄litas reqrere videbaꝉ: ſm alphabeti oꝛdinem compilata.

Aaron. Sū-mus in lege ſacerdos figurā veri ſacerdotij gerebat de tribu leui. Cui⁹ ſemē ad miſteriū dn̄i eligitur ⁊ trib⁹ ſua. Ita tamen ꝙ ſine macl'a ſint qui deo panes offerre d̄bēt. ⁊ alioꝝ nemo accedere preſumat: ſi infra ſcriptoꝝ aliqđ in ip̄o fuerit. In quo myſtice oꝛdinādoꝝ miniſtrorū ⁊ clericoꝝ eccleſie diſpoſitio deſcribiꝉ. vt videlꝫ. non ſit ſit cecus. claudus. paruo vel grandi vel toꝛto naſo. aut fracto pede. mancus. lippus. gipoſus. albuginē habens in oculo. iugem ſcabiem vl' impetiginē in coꝛpe. nec ſit pōderoſus. Leuit. xxj. Quoꝝ ſignificatōem ſingl'orū in ſingulis vide vocabulis. diſt. xlix. Hinc etem̄. Gregori⁹ in paſtoꝛal'.

Abbas. eligaꝉ a ſuis ſubditis. vita ⁊ moribꝫ dign⁹. xviij. que. ij. abbas.

Abbas nō eligaꝉ niſi ꝓus explicite ꝓfeſſ⁹ de ele. c. Nullus. li. v. j

Abbas a quo ſit inſtituēdus. ⁊ ꝙ a ſua cōgregatōe dꝫ eligi. xviij. q. ij. per totū.

Abbas nō eligaꝉ nec monaſterio ꝓficiaꝉ: niſi fuerit monachus. xviij. q. ij. Peruenit. ⁊ ſe. extra de elec. c. cū ad noſtrū. ⁊ ſe. Poteſt tn̄ eligi in minoꝛibꝫ ꝯſtitutus in neceſſitate. extra de eta. ⁊ quali. c. Tuā.

Abbas nō poteſt eligi: monachus alterius ꝓfeſſionis. de ele. c. cū rōni. in cle.

Abbas vnus nō ꝓſit duobꝫ monaſterijs. xxj. q. j. Unum.

Abbas ex ꝓuilegio ꝑplum ſolenniter bn̄dicens. hoc nō poteſt extra eccl'iaꝫ ſuo iuri plene ſubiectā niſi in ꝓuilegio exprimaꝉ. de ꝓuile. c. abbates. li. vj. glo. Idē eſt de alijs habentibꝫ hmōi ꝓuilegiū.

Abbas poteſt conferre ꝓmā tonſurā i ſuo monaſterio ⁊ ſuis monachis. gloſa. id ē pſalmiſteriatū. hoſtiariatū. ⁊ lectoꝛatū. non aūt exoꝛciſtatū vel acolitatum: niſi ſpecialiter ei ꝯcedatur. diſ. lxix. ꝑ to. ex. d̄ eta. ⁊ q̄li. c. Cū cōtigat. ⁊ de ꝓuilegijs ca. abbates. li. vj.

Abbates ex ꝓuilegio mitrā poꝛtare volētes ſi ſunt exempti poſſunt in ꝓuīcialibus ⁊ epiſcopalibꝫ ꝯcilijs vti mitriſ aurifriſeatis ſiue laminis aureis vel argenteis. Sed non exempti albis et planis tm̄ vtanꝉ. In alijs aūt locis vti poſſunt ſicut ꝓuilegiū ꝯcedit. de ꝓui. c. vt aplice li. vi. glo. ſic etiā alij ꝓlati inferioꝛes.

Abbas exemptus electus in epm̄ nō pōt ſuuꝫ monaſteriū deſerere ⁊ tranſire ſine licētia pape vel legati de latere. de elec. ca. Si abbatem. li. vj.

Abbas pape immediate ſubiect⁹ ſine ei⁹ licentia cedere nō poteſt. extra de renūciatione. c. Dilectus.

Abbas ſiue ꝓlatus habēs ſub ſe pl'a loca nō poteſt reū ꝯuenire niſi in eo loco vbi miniſtratoꝛ loci ilii⁹ poſſet cōuenire aliquē. ⁊ ꝯtrarij ꝓceſſus ſunt irriti. Et contrafaciens cōdemnaꝉ in expenſis ⁊ ad intereſſe. de reſcrip. c. abbates. in cle.

Abbas cōueniri poteſt ſuꝑ negocijs monaſterij. niſi ſua ⁊ conuētus negocia ſint omnio diſticta. extra de reſcri. c. edoceri

Abbaſ ſi a collatōe bn̄ficioꝝ ſuſpēdaꝉ ipa deuoluaꝉ ad prioꝛē cū ꝯſenſu maioꝛis ꝑtis conuentus fienda. de ſta. mo. c. Ne in agro. §. abbate. in cle.

Abbas nō poteſt diſpenſare vt mōach⁹ habeat ꝓprietateꝫ. quia abdicatio ꝓprietatis et cuſtodia caſtitatis ita ſunt annexa monachatui ꝙ pape diſpenſare non liceat. extra de ſtatu mona. c. Cū ad monaſterium. in fine.

Abbas poteſt abſoluere ſuos monachos qualitercunqꝫ ſe in monaſterio percuſſerint. ex. de ſen. excō. ca. Monachi

Abbas nō poteſt abſoluere ſecularē ante ingreſſum religionis ab iniectōis man⁹ in ſeculo contracta excōicatōe. ſꝫ poſtqꝫ monachus fuerit factus pōt. niſi mutilatio membꝛi vel ſanguinis effuſio fuerit ſubſecuta. vel in epiſcopū vel abbatē iniecerit. Si vero clauſtralis in religioſum alteri⁹ monaſterij manus iniecerit: ab vtriuſqꝫ monaſterij abbatibꝫ abſolua

tur. extra de ſen. ex. c. Cum illoꝝ.

Abbas requiſito ter epiſcopo ⁊ renuente poteſt ſuos mõachos benedicere. extra de ſupplen. ne. pre. c. Statuim⁹.

Abbas ſup mõachos ſuos ⁊ nouicios hꝫ iuriſdictionem epalem. de ꝓuile. ca. Abbatem. li. vi.

Abbas vel monachi ſacramẽta nõ miniſtrent. nec pnias iniungant ſine licentia epi vel ſedis aplice. xvi. q. j. Peruenit. ⁊ cauſa. xvi. p totum.

Abbates de iure ſubſunt epis. ⁊ p eos viſitenť ⁊ corriganť. xviij. q. ij. p totum.

Abbatiſſa eligať de iure ſolum ſexagenaria ⁊ virgo xx. q. j. Iuuẽculas.

Abbatiſſe quales ⁊ q̃liter nõ eliganť. j. electio monialiũ.

Abbatiſſa ſi infra annũ a ſua confirmatione non benedicif vbi benedici ſolet: a iure ſuo cecidit. Et ꝓuideaf mõaſterio de alia. de ſta. mo. c. Attendentes. §. Statuimus. In clemẽ.

Abbatiſſa vel prioriſſa ꝓ faciẽdo homagium vel pſtando iuramẽtũ dño temporali põt exire cuꝫ honeſta comitiua. Et apud dominũ faciat illð per procuratorem ac illico regrediaf. De ſtatu regularũ. c. Periculoſo. §. Vex. li. vi. Hoc tamen nõ obtinet apud clariſſas ꝓpter ꝓhibitõnem eis factã.

Abbatiſſa poteſt ſuſpendere ab officio et bñficio moniales et clericos ſue iuriſdictioni ſubiectos. ac eos interdicere. Extra de maio. ⁊ obe. c. Dilecta.

Abbreuiatũ eſt tps diluuij viginti annis. ⁊ cẽteſimo ãno diluuiũ venit. qꝛ malicia hominũ tps abbreuiari demeruit. de pe. diſtin. j. c. Secũda. §. Deniqꝫ. Nã ad penitendũ eis fuerãt aſſignati cẽtũ ⁊. xx. ãni.

Abel reſpexit dñs prius ⁊ poſtea ad munera eius. Quia a deo ñ qd ſed a q̃ daf reſpicif. Nec offerẽs a muneribꝰ ſꝫ munꝰ ab offerẽte placet. iij. q. vij. In grauioribꝰ. Gregoriꝰ i moꝛ. xxiiij. q. j. Q di. Jeronymus in Amos.

Abel eſſe renuit quẽ chain malicia nõ exercet. Qui em̃ malos nõ tolerat p intolerãtiã ſibi teſtis eſt q bonꝰ nõ eſt. vij. q. j. Aduerſitas. §. Abel. xxiij. q. iij. Hec aũt Grego. i omel. ſup illo Mat. xxij. Amice quomodo huc intraſti.

Abimelech et domui eius fuit reddita ſanitas. ſcilꝫ poteſtas coeundi per orões abrahe. xxxiij. q. j. Si p ſortiarias.

Ablutionem ð vino ſemp ſumat ſacdos pꝰ ſacramentũ totũ. niſi eadem die ſit iterũ celebraturus. extra de cele. miſ. c. Ex parte veſtra.

Abortiuum nõdũ animatũ ꝓcurans nõ ẽ homicida. xxxij. q. ij. Qꝛ vero. ⁊ ſequẽ.

Abrahaꝫ et loth p hoſpitalitatẽ deo placuerũt. et iõ angelos recipere meruerũt. di. xlij. §. Ordinandus.

Abraham ⁊ patriarche excuſanť ab adulterio. quia nõ libidine fornicatiõis: ſꝫ amore poſteritatis cõmixti ſunt ancillis ſuis. xxxij. q. iiij. §. His ita. ⁊. c. Obijciũť Sed ⁊ auctoritate ſpũſſancti hoc ipſum fecerunt. Glo. e. c. Qꝛ aũt. et. extra de diuorcijs. c. Gaudemus.

Abrahaꝫ excuſaf a mendacio. nã in ſmone equiuocauit. xxij. q. ij. Querif. Auguſtinus in q̃ſtionibꝫ geñ.

Abrahã primus pſbyter dicif: non etate: ſed ſapientia. diſt. lxxxiiij. Porro.

Abrahe ⁊ patriarchaꝝ coniugiũ equiparatur virginitati pñtis tpis. xxxij. q. iiij. §. His ita. c. quis ignoret. Jeronymꝰ cõtra Jouinianũ. de pe. diſti. ij. Si em̃. §. Ceteꝝ.

Abraham precibus ſanatus eſt Abimelech. Supra Abimelech.

Abrogãtur leges. Infra Leges abrogantur

Abrogare legem eſt eam in totuꝫ tollere. Derogare aũt legi eſt ei ꝑ parte detrahere. vt. ff. de verbo. ſigni. Derogat. ⁊ i gloſa diſtin. iiij. c. In iſtis.

Abrogare nõ poteſt populus canoneꝫ p conſuetudinem niſi per expſſum cõſenſum pape. ar. extra de pben. c. Cum iam dudum ⁊ in glo. habef. di. iiij. c. In iſtis et additur q oportet q ſit ꝯſuetudo bona. Infra Conſuetudo.

Abſentãtis ſe fraudulẽť. ne ſcꝫ citef. ipa cita

tio publice ⁊ trino edicto. ⁊ ſi pꝰ ſex men
ſes non venerit bñficio ſpolie. extra de
clericis ñ reſidē.c. Ex rue.
Abſente ꝑte aduerſa nō ꝑt ferri ſnīa diffi
nitiua lite nō ɔteſta. niſi ꝓpter ɔtumaciā
ꝑs aduerſa in poſſeſſiōꝫ mittat. Marie
tñ ɔtra abſentē cā ſtudij vel ꝑegrinatio-
nis ſnīa nō ferat. extra de maio. ⁊ obe.c.
Inter quattuor.
Abſentes ꝓ inſtruēdo negociū electōnis
ad papā. iuxta decretalē cupiētes. eūdo
ſtādo redeūdo: ꝑcipiūt nihilominꝰ fru
ctus bñficioꝝ q̄s recipent in eccl'a reſidē
do. ꝑter q̄tidianas diſtributōes: nō ob-
ſtantibꝫ ɔſtitutōibꝫ ɔ̄rijs quibuſcūqꝫ. de
elec.c. Cū nō deceat. li. vi. infra. Elec.
Abſentē iudicare diuine ⁊ hūane leges ꝓ
hibent. niſi ſit abſens cōtumacit. iij. q. ix.
Abſens. infra. Procedendum.
Abſentes nō recipient vlteriꝰ fructꝰ ꝑpe
tuos bñficioꝝ. de reſcri.c. Quia per am
biciosam. libro. vi.

Abſolutio paſtoral' dꝫ ɔforma
ri diuino iudicio. xi
q. iij. Tunc vera.c. Sūmopꝑe. vt infra ꝓ-
xime. Abſolutio ſacerdotis.
Abſolutio ſacramental' diminuit de pe
na purgatorij. de pe. di. vi. Qui vult. iū-
cta gloſa. ꝟ. Si non tam cito.
Abſoluere nō poteſt inferior ſuꝑiorēꝫ nec
ligare. di. xxi. Inferior. Glo. niſi ſe ſubij-
ciat eius arbitrio. infra Ligare.
Abſoluere ꝑt papa cū ɔcilio impatorē ab
imperio. de ſen. ⁊ re iudi.c. Ad aplice. li.
vi. Gloſa. etiā ſine ɔcilio poteſt.
Abſoluere ꝑt papa a iuramēto coacto vl'
illicito. xv. q. vi. Auctoritatē.
Abſolutio ſacerdotis indiſcreti nō facit
reū innocentē. nec ecōuerſo. xi. q. iij. quo
modo ſacerdos. Ieronymꝰ ſuꝑ Math.
q2 oꝑtet ꝙ abſolutio ſeq̄tur iudiciū dei.
vt ꝑ̄us a deo ſit abſolutus. eo.c. Tunc
ꝟa. Grego. omel'. xxvij. Et. e.c. Plerūqꝫ
Abſoluere ꝑt capl'm vel is ad quē perti-
net adminiſtratio. ſede vacante. ī caſibꝫ
q̄bꝫ ⁊ quos ep̄us potuit. niſi a papa in-
terdicatur. de maio. ⁊ obe.c. Epiſcopa.
li. vj. Gloſa. ꝟ. Vacante. Idem ſi a ſciſ-
maticis vel paganis eſſet captus.
Abſolui debent ſemꝑ excommunicati ad
cautelam ab eis ad quos fuit appellatū
priuſqꝫ cauſas audire ceperint in caſi-
bus illis in quibꝫ eis cōpetit iuriſdictio
et in alijs caſibus. vt habet de ſen. ex.c.
Venerabi. li. vj. §. Porro
Abſolutio ad cautelā fiet a ſuꝑiore. ſi di-
catur poſt appellatōeꝫ excōmunicatꝰ vl'
in ſententia expreſſum intollerabileꝫ er-
rorem. e. §. Poteſt.
Abſoluitur ad cautelā petens dūmō ſen-
tentiam dicit eſſe nullā. recepta cautiōe
nō obſtante conditiōe cuiuſcūqꝫ. niſi di
cat eum excōmunicatum ꝓ manifeſta of
fenſa. Et illud infra octo dies ꝓbet. de
ſen. ex.c. Solet a nōnullis. li. vj.
Abſolui a peccatis nō pōt excōicatuſ. xx
iiij. q. j. Quicunqꝫ.
Abſoluere pōt epiſcopus moniales non
exemptas pro iniectōne manuum. extra
de ſen. excom. De monialibꝫ.
Abſolutus in mortis articulo ab excom-
municatōne ab alio qꝫ excōicatore. ſi ſa-
natus ſe excōicatori nō repſentauerit re
incidit. de penis.c. Si q̄s. §. Sane. In
clemē. infra. Excōmunicatꝰ.
Abſolutio excōicationis a ſede apoſtoli-
ca obtenta. ſuppreſſa cauſa excōicatōnis
nō valat. extra. de ſen. ex.c. Cum pro cā
Abſolutio obtenta. ſuppreſſa veritate nō
valet. e.c. Officij.
Abſolutio pro iniectōne fiat publice. vt
alij cōpeſcant a ſimili. e.c. Ex tenore.
Abſolutionis beneficiū poteſt quis alijs
cōmittere. cui hoc ex officio ꝓprio cōpe-
tit. extra de offi. iudi. ordi.c. Eius.
Abſoluere ꝑt epiſcopus vel ꝓprius ſacer-
dos a canone. cuius abſolutōem ſibi cō
ditor eiuſdem nō retinuit. extra de ſentē
tia excom.c. Nuper.
Abſoluere poteſt ſolꝰ papa eum quē dele
gatus excōicauit. niſi ip̄e eū infra annuꝫ
abſoluat. extra de offi. de.c. Querenti.
Abſolutōem ab excōicatione ꝓ iniectiōe
manuum in clericū. q̄uis propria facul
tate leſo ſatiſfaciat. A papa tñ obtinere
oportet vel eius legato. excepto mor-
tis articulo in quo ab alio abſoluitur
ſub cōditōne. vt recuperata poſſibilita-
te papā accedat. Excipiunt tamē īfirmi
pueri. ſenes. mulieres. impotentes cor-
pore. paupes. inimicicias habentes. vel
aliud iuſtuꝫ impedimētum. extra de ſen.

ex.c. De ceto.c. Quãuis. Ita tñ ꝙ ceſſã-
te impedimēto ſi nō ſtatim ad eū recur-
rit qui abſoluere pt relabit̃ in p̄ſtinā ſen
tentiā.e.c. Eos qui.li.vi.c. Si q̇s.ī cle.

Abſolutio ſiue reuocatio cenſure eccl'iaſti
ce ꝑ vim extorta nō valet. ⁊ extorquens
eſt excōicatus. de his que vi.me.c. abſo
lutōis.li.vi. Si vero metū intulit.ſ3 ab
ſolutionem ſiue reuocationē nō obtinu
it:non incidit.gloſa.e.

Abſolutio religioſi pro iniectione. infra.
Religioſū.

Abſoluto ab vna excōicatione nō eſt cōi
canduz niſi ab omnibus abſoluatur. ex
tra de ſententia excōi.c. Officij.

Abſoluti non ſunt habēdi de quoꝝ abſo
lutione ꝑ litteras vel al's legitime nō cō
ſtat.eo.c. A nobis.

Abſolui p̄t excōicatus:offerēs ſe ad iuſti
ciam cautōe p̄ſtita.etiā ſi ꝑs aduerſa cō-
tra hoc appellet.extra de appella.c. Qua
fronte. Et li.vi.de ſen.ex. Solet.

Abſoluere pōt ep̄s ab iniectōe manuum
mulieres ⁊ alias pſonas que ſui iur3 nō
ſunt.de q̇b9.ſ̄. Abſolutōez. Sil'r hoſti-
ariū ſi p̄textu officij clericū n̄ g̃uiter per
cuſſit. Iudex ꝓo manus inijciens violē
tas nō poteſt abſolui niſi de mādato pa
pe. extra de ſen.excom.c. Mulieres.

Abſolui debet a papa ille cuius auctori-
tate clericus percutit̃.e.

Abſoluere p̄t ep̄s eos q̇ clericis modicaz
intulerūt leſionē.eo.c. Peruenit.⁊ in a-
lijs.infra. Religioſum.

Abſolui debent a papa cl'ici ad officia di
uina recipientes excōicatos a papa vel
eis cōmunicantes.e.c. Significauit.

Abſoluere p̄t legatus de latere inijciētes
manus in clericos.eo.c. Ad eminētiam

Abſolui poteſt ab vna remanēte alia:ſen-
tentijs pluribus īnodatus.e.c. Cū ꝑ cā

Abſoluit̃ mortuus de cuius penitētia cō
ſtabat dum viueret.e.c. Sacris.

Abſolui poteſt ab epiſcopo vel ꝓprio ſac̄-
dote cōicans excōicato in crimine cum
iuramento p̄ſtita cautōe parēdi excōica
tori ab eo abſoluendus.⁊ ſtandi iudicio
eccleſie.alias nō.⁊ hoc ſi p̄ma facie n̄ po
tuit accedere excōmunicatorem. de ſen
tentia excom.c. Eos qui.li.vj.

Abſolutus quando quis ſit ꝓpter saluta-
tionem pape.extra eo.c. Si aliquādo.
infra excōicatus.§.xxxvij.

Abſoluere nō debent ſuꝑiores a ſentētijs
inferioꝝ:ipis obmiſſis vel irrequiſit3. d
ſenten.excom.c. Romana.libro.vj.

Abſolui debent a papa ſcolares clerici ⁊
alij ſe odioſe ꝑcutientes. Sil'r qui religi
oſos percuſſerint.extra de ſen. excom.c.
Super eo.c. Porro.

Abſoluere nō pōt quis alienū parrochia
num ſine licētia ꝓprij ſacerdotis. extra d
peni.⁊ remiſ.c. Omnis.

Abſoluendi facultas fratrū mendicanti-
um.infra. Confeſſionis.

Abſoluens in caſib9 nō permiſſis vl' a pe
na et culpa.infra. Excommunicati.

Abſoluto in extremis nō debent ſacram̄
ta ⁊ ſepultura negari.extra de ſepul.ca.
Parrochiano.

Abſoluit̃ a ſolo pa.ſcient̃ vtens falſis l'ris
ex. de crimi.falſi.c. Dura.ifra.excōicati.

Abſolutio ab excōicatōe maiori. Vide h
ſuꝑi9 et infra. Excōicatus ſcienter.

Abſolutio a minore excōicatōe qn̄ ſit ne-
ceſſaria.infra excōmunicatio minor.

Abſoluit̃ quis ad cautelā a maiore excōi
catione etiam non excōicatus. extra de
appella.c. Ad preſentiam.

Abſolutione vnica abſoluit̃ quis a pluri
bus excōicatōibus.dūmodo om̄es cau
ſe excōicationis ſint expreſſe.glo. extra
de ſen.ex. Cum pro cauſa.§. Tanq̃.

Caſus reſeruati pa pe in ſpeciali.

Abſoluendi facultas a papa quātūcūq3
generaliter conceſſa: vel indulgentie.re-
miſſiones in vita vel mortis articulo qui
buſcunq3:et ꝑ quacunq3 cauſa quōcunq3
ꝟbo vl' ſcripto ꝯceſſe.caſus ſeq̄ntes ⁊ om
nes etiam caſus generalit' in bulla cene ſi
ue ꝓceſſu annuali cōtenti ſemper intelli-
gunt̃ excepti.niſi ipi vel aliquis eoꝝ ſpēa
liter ⁊ expreſſe in ipa ꝯceſſiōe cōcedantur
Qui ſunt hi.ſc3 offenſe eccl'iaſtice liberta
tis.violatiōis interdicti a ſede ap. impo
ſiti.hereſis.cōſpiratōis in pſonaz aut ſta
tum romani pontificis: ſeu cuiuſuis of-
fenſe inobedientie ſeu rebellionis eiuſdē
pontificis.vel ſedis apoſtolice.pſbyteri-

cidij. offenſe ꝑſonal'in epm ſeu aliū ꝑlatū
īuaſiōis. dep̄datōis. occupatōiſ. aut deua
ſtatōis terrarū romane eccl'e. mediate vl'
immediate ſubiectarū. Ac etiā inuaſiōis
romipetarū ſeu quorūcunqꝫ alioꝝ ad ro-
manā curiā venientiū. ꝓhibitōis cauſarū
ad dictā curiā. delatōis armoꝝ ⁊ alioꝝ ꝓ
hibitorum ad ꝑtes infideliū. impoſitōis
nouoꝝ onerū realiū vel ꝑſonaliuꝫ eccl'ijs
vel eccl'iaſticis ꝑſonis. ſimonie ſuꝑ ordini
bus vel beneficijs aſſeq̄ndis cōtracte ī cu
ria vel extra. Et caſus ꝓceſſus curie. qui
ſūt hi. ſ. excōicam⁹ oēs h'eticos. gazaros
pacarioſ. pauꝑeſ d' lugduno. arnoldiſtas
Speroniſtas. Paſſagios. videſiſtas. vſi
ſtas. Fatricellos. ⁊ q̄ſlibet alios h'eticos:
quocunqꝫ nomine cenſeantur. Ac oīes
fautores receptores ⁊ defenſores eorūdē
Item omnes qui in terris ſuis noua pe-
dagia imponunt. Item omnes falſarios
bulle ſeu litteraꝝ apoſtolicarū. ſupplicati
onem gratiam iuſticiam continentiū per
ſummum pontificem: vel vicecancellari-
um: ſeu gerentes vices vel officium vice-
cancellarij ſancte romane eccleſie de mā
dato pape aut gerentis vices predictoꝝ
ſignantes ſupplicatiōes eaſdem. Itē om-
nes piratas ⁊ latrunculos marinos et re
ceptatores eorum. Item eos qui eq̄s. fer
rum. lignamina ⁊ alia probibita deferūt
ſarracenis quib⁹ chriſtianos impugnāt.
Item impedientes ſeu inuadentes victu
alia ſeu alia ad vſum romane curie neceſ
ſaria adducentes. vel ne ad curiam ipā
adducantur vel deferantur impedientes
ſeu perturbantes. ⁊ qui talia defendūt vl'
ſciunt fieri cuiuſcunqꝫ dignitatis etiam
pontificalis vel regalis. Item oīes qui
ad ſedem apoſtolicam venientes vel in-
de recedentes vel inibi morantes capiūt
propria temeritate vel ſpoliant. ⁊ non ha
bent ſuper hoc iuriſdictionem ibidem or
dinariam vel delegatam. vel etiam illos
detinent. aut ex propoſito deliberato ver
berare. mutilare. vl' interficere preſumūt.
et qui hoc ſciunt vel mandant. Item om
nes etiam pontificalis vel regalis digni-
tatis contrariantes ſententie conſtantiē
ſis concilij qua damnatus eſt heretic⁹ pe
trus de luna. a quibuſdam dictus bene-
dictus tertius. in eiuſdem erroribus per

ſiſtentes aut credentes vel fauentes eiſ-
dem publice vel occulte. Ac etiam ſciſma
ticis et diuturnum in eodem cōcilio ſub-
latum. et extinctum errorem continuare
conantes. Necnon omnes in viciuꝫ eiuſ
dem Petri ſuccedentes ac conſentientes
et preſtantes eiſdem in premiſſo errore q̄
modocunqꝫ auxilium conſilium vel fauo
rem cuiuſcunqꝫ ſint: vt ſupra dignitatis
Et omnes in terris ſubiectis eiſdem ſciſ-
maticis: ⁊ precipue in caſtro paniſchole
et treceē. dyoꝫ. exiſtentibus. Oīes eti-
am qui ipis videſiſtis et vſiſtis q̄cunqꝫ vi
ctualia aut preſidia publice vel occulte ꝑ
ſe vel per ſuos ſubditos afferri faciant vl'
permittant: paribus excōmunicationibꝫ
innodamus. Et ipſos omnes ⁊ ſingulos
declaramus cōtinuatores ⁊ fautores ſciſ
matis ⁊ hereſis: ac omni beneficio digni
tate: et honore eccleſiaſtico et mundano
denunciamus eſſe priuatos. Item excō-
municamus omnes illos qui per ſe vl' a-
lios perſonas eccleſiaſticas vl' ſeculares
ad curiā ſuper eorum cauſis recurrentes
et illas in eadem proſequentes. aut pro-
ſecutionis negociorum geſtores. aduoca
tos vel promotores ipſorum vel etiaꝫ au
ditores aut iudices ſuper dictis cauſ de
putatos occaſiōe negociorum huiuſmo-
di verberant mutilant vel occidunt. aut
bonis ſpoliant cuiuſcunqꝫ etiam pontifi
calis vel regalis dignitatis exiſtant. Itē
omnes mutilantes vulnerantes interfi-
cientes detinentes capientes vel depre-
dantes romipetas et peregrinos ad Je-
ruſalem cauſa peregrinatōnis ⁊ deuoti-
onis accedentes ⁊ in ea morantes: ⁊ rece
dentes ab ipa. Et in his dantes cōſiliū:
auxiliū vel fauorē: eorūqꝫ bona ꝯfiſcam⁹
Item omnes qui per ſe vel alium vel ali-
os directe vel indirecte: quocunqꝫ titulo
vel colore occupant. detinent. vel hoſtili
ter diſcurrunt ſeu inuadunt. aut inuade-
re vel occupare preſumunt in totum vel
in partem almā vrbem regna cecilie. ⁊c.
ciuitates. terras. loca. vel iura ad ipaꝫ ec
cleſiam pertinentia et ſpectantia: ac om-
nes adherentes. fautores. et defenſores
eorum. ſeu in his dantes eiſdem conſili-
um vel fauorem vel auxilium. Non ob-
ſtantibꝫ quibuſcunqꝫ priuilegijs et indul

gentijs etiam apoſtolicis. niſi de hoc ple
nariam faciant mentionem ⁊ expreſſã de
verbo ad verbum. Et quibuſcunqꝫ alijs
contrarijs non obſtãtibus per que cuiuſ
cunqꝫ conditionis etiam pontificalis vl'
regalis dignitatis contra huiuſmodi no
ſtros proceſſus vllus ſe iuuare poſſit. De
quibꝫ etiã ſententijs nullus per aliũ ꝙ ro
manum pontificeꝫ abſolui poſſit. niſi dũ
taxat in mortis articulo. Nec etiam niſi
tunc ſatiſfactione vel cautione ſufficien-
ti facta vel preſtita de ſtando mandatis
ſancte matris eccleſie. Et quicũqꝫ cuiuſ-
cunqꝫ etiam pontificalis dignitatis ali-
quem ab huiuſmodi aliter ꝙ premittitur
preſumit abſoluere: excõmunicationis ⁊
anathematis ſnis ipſum innodamus. ei-
qꝫ predicationis lectionis amminiſtratõ
nis ſacramentorum: ⁊ audiendi confeſſio
nes officia interdicimus. Nec ignorãtia
aliquem excuſare ab iſto proceſſu poteſt
qui tam patenter publicatur. Datis Ro-
me ⁊c. hec omnia preſcripta vt ſupra pa-
pe reſeruantur. etiam per extrauaganteꝫ
Pauli pape. ij. Que incipit. Et ſi domi-
nici gregis. Data Rome apud ſanctũ pe
trum Anno dominice incarnatõis. M.
cccclxviij. Pontificatus eiuſdẽ anno qn-
to. Item Sixtus papa quartus eoſdem
caſus per oĩa vt ſupra tam in conſtitutõe
ꝙ pceſſu expſſos exceptos eſſe determiat
hereſis crimen inter eoſdem ponẽs limi-
tat vt poſtꝙ aliquis de ea fuerit ſentẽtia
liter condemnatus: delatus ſeu publice
diffamatus. Et loco pſbyticidij põit cri
men mutilationis membroꝝ vel occiſio-
nis cuiuſcunqꝫ in ſacris ordinibus cõſti-
tuti. Et alios vt ſupra cum caſibus pro-
ceſſus. Subiungens ꝙ ſi quis confeſſor
ptextu facultatis ſiue indulgentie aut cu
iuſcunqꝫ conceſſionis in vita vel mortis
articulo, p quacunqꝫ cauſa quocunqꝫ mo
do ⁊ quibuſcunqꝫ ordinibus collegijs et
perſonis in quauis etiam pontificali vel
regali dignitate conceſſa ab ipo vel eius
auctoritate aliquem abſoluere a dictorũ
aliquo caſuum. aut a votis continẽtie vl'
religionis. aut vltramarino. vel peregri-
nationis ad limina beatorum petri ⁊ pau
li vel in compoſtellam: abſoluere vel com
mutare preſumpſerit. ipſa abſolutio ſiue
commutatio nulla eſt. Et talis confeſſor
excõmunicationem incurrit a ſolo pa. ab
ſoluendus. Nõ obſtantibꝫ quibuſcũqꝫ p-
uilegijs ſiue conſtitutiõibꝫ aut litterꝫ. Ni
ſi in conceſſionibus vel indulgentijs ſpe
cialiter: ⁊ de verbo ad verbum ſufficient'
caueretur de iſta cõſtitutione. ⁊ nihilomi
nus vbi ſatiſfactio eſſet facienda ipa pus
fiat vel cautio ſufficiens. Et eſt hec cõſti
tutio deſcripta inter alias extrauagãtes
conſtitutiones apoſtolicas. Et etiam in-
cipit ſicut precedens. ſcilꝫ. Et ſi domini-
ci gregis ſaluti. Data Rome apud ſanctũ
Petrum Anno dominice incarnationis
M. cccclxxix. iij. kal'. Januarij: põtifica
tus eiuſdem ſixti quarti anno nono.

Abſoluens a caſu pceſſus vel alio ſpecia
lit' excepto vt. ſ. eſt excõicatus ⁊ a papa
abſoluendus. vt. ſ. pxime.

Abſoluẽs a voto continentie. religionis
vltramarino. petri ⁊ pauli liminũ. ⁊ ad
compoſtellã: vel ea cõmutans eſt excõi
catus. et a papa abſoluendus. vt ſupra ĩ
proximo. §.

Abſolutio reſeruat' epis. ſcꝫ excõicatõis
maioris. extra de ſen. ex. c. Nup. dũmo-
do papa vel cõditor legis ſibi eã non re
ſeruauit in ſpẽali. e. Et caſus qui ſequũt'
ſcꝫ ipõere pñias blaſphematoribꝫ dei et
ſanctoꝝ. ex. de cle. ma. c. ij. Itẽ ſortilegꝫ
extra de ſorti. c. ij. Itẽ cõmutatio quorũ
libet votoꝝ. extra de vo. ⁊ vo. c. j. Vide
tñ melius. j. diſpẽſat'. Itẽ diſpoſitio ma
le ablatoꝝ incertoꝝ vel certoꝝ qñ nõ ex
tant illi qbus reſtitutio debet'. extra de
iudeis. c. Cũ ſit. Itẽ pñie matrimonioꝝ
clãdeſtine cõtractoꝝ vel ꝯ interdictũ ec
cleſie. extra de clamde. c. Cũ inhibitio.
⁊ extra de mrĩmonio ꝯcto ꝯ iter. ec. c. ſ. ⁊
vl. Itẽ ſolent epĩs reſeruari pñie omniũ
publicoꝝ enormiũ criminũ. Itẽ oppſſi-
onis filioꝝ ex pposito vel caſu. Itẽ cuiuſ
cũqꝫ homicidij. Itẽ falſi teſtimonij. Itẽ
falſi inſtrĩ. itẽ piurij. itẽ iceſt9. itẽ corrup
tõis monialiũ. itẽ coeũtꝫ cũ brutꝫ. ⁊ his
ſilia. Ad hoc diſt. l. c. Miror. c. In capi
te. ⁊. xxxiij. q. ij. Quicũqꝫ. cuꝫ ſe. hec glo.
de pe. ⁊ re. c. Si eps. ꝟ. Reſeruant'. li. vj
Qui tamen ſint caſus de iure vel cõſue-
tudine eis reſeruati: vide infra. Epis re
ſeruant'. Et illã declarationẽ etiã pa. ſix

tus quartus ap̄probauit. quā ibi habes
Unde ⁊ ideo tenēda. Dixit nancꝫ ſc̄m ſa
nioꝝ doctoꝝ opionem illā ꝓcedere.
Abſolutio caſuū ſpēaliter epis reſeruato
rū: de quib; ia ꝫ ꝓxime dictū eſt: ſemper
eis reſeruant. niſi ſpecialr̄ alicui illoꝝ:
aut alicuiuꝰ eoꝝ abſolutōem concedēt.
Nō obſtāte generali conceſſione ab eis
cuicꝫ actiue ꝉ paſſiue facta. de pe et re. c.
Si epiſcopus. li. vj.
Abſolutio criminū ⁊ claues eccl'ie ſunt ſo
lis ſacerdotibus conceſſa. Unde lꝫ bea
ta virgo fuerit ſanctioꝛ oib; aplis: nō tn̄
ei: ſed illis xp̄s claues tradidit. extra de
pe. et re. c. Noua quedam.
Abſolutus fide bona ab aliꝗ qui ſe ingeſ
ſit cōfeſſiones audire in dioc̄. in qua nō
fuit pn̄tatꝰ: quo ad deuꝫ tutꝰ eſt. glo. ex
tra de ele. c. Dudum. ſecūdo. ver. Dece-
pte. Et in glo. de ſepul. c. Dudum. ver.
Auditure in cle.
Abſoluere volens aliū vel ligare debꝫ eē
irrephenſibilis. xj. q. iij. Ridiculum.
Abſolutꝰ ab aliꝗ qui habet auctoritatem
eū abſoluēdi ⁊ intendit ab oib; cenſurꝫ ⁊
caſib; etiā reſeruatis. ſi idem poſtea me
minerit alicꝰ caſus vel cēſure cuiꝰ tūc ꝓ
pter obliuionē in ip̄a ꝯfeſſiōe mētōeꝫ nō
fecerat: nō erit poſtea neceſſariū ꝓ illius
abſolutōe iteꝝ ad illū vel alium recurre
re qui auctoritatem ſuper hmōi caſibus
habeat. ſꝫ p̄t a ſimplice ſacerdote abſol-
ui. qꝛ nō eſt amplꝰ caſus reſeruatꝰ. arg.
extra de reſcriptꝫ. c. Sup lr̄is. Iteꝫ ar. a
contrario. extra de ſen. ex. c. Officij.
Abſoluere in mortis articulo p̄t quilibet
ſacerdos ab omnib; caſibus ⁊ cēſurꝫ dū
modo ſupioꝛ nō poteſt haberi. vt notat
glo. ex. de offi. iudi. oꝛ. c. Paſtoral'. ℣. In
mortis articulo. ar. xxvj. q. vi. Si preſ-
byter. ⁊ c. ſequē. extra de furtis. c. fures.
Ita tn̄ ꝙ ſi ab excōmunicatōe ſic ſūt ab-
ſoluti ceſſante impedimēto ſe repſentēt
ei cui talis abſolutio cōpetit: ſiue fuerit
a canone ſiue ab homine excommunica
tus: alioquin reincidit in illam. de ſentē
tia excom. c. Eos. li. vi. infra. Excōmu-
nicatio. § xxxvij.
Abſoluens iniuſtum ſcienter peccat mor
taliter. gloſa. xj. q. iij. Si ꝗs dixerit. Un
de Prouerbioꝝ. xvij. Qui iuſtificat im-
pium ⁊ qui condemnat iuſtum: abho mi
nabilis eſt vtercꝫ apud dominū. e. c. Si
quis dixerit.
Abſoluens debet ſe conformare diuīo iu
dicio. quia tunc vera eſt abſolutio preſi-
dentis: cum interni ſequitur arbitrium
iudicis. Unde Lazarus prius a chriſto
ſuſcitatus. Iohan. xj. poſt a diſcipul' ſol
uitur. xj. q. iij. Tunc vera. Gregorius in
omelia.
Abſoluendi auctoritate priuatur. vnō ip
ſe ligandi atcꝫ ſoluendi poteſtate ſe pri-
uat qui hanc pro ſuis voluntatibꝰ ⁊ nō
ſubditorum moribus exercet. e. c. Ipe li
gandi.
Abſoluendo ab excōmunicatōne maiori
ſunt quatuoꝛ obſeruanda. Primo ꝙ ab
ſoluendus iuret ſtare mandatis eccleſie
extra de ſen. ex. Ex tenore. ſed hoc non
eſt de ſubſtantia rei. e. c. Cum deſideres
Secundo ꝙ prius fiat ſufficiēs emēda
pro offenſa ſi ſit notoria. ſed ꝓ occl'ta ſuf
ficit iuratoria cautio. vel ꝙ ꝑus ſatiſfa-
ciat leſo. Tertio ꝙ ille abſoluat ꝗ excō-
municauit: vel ſupioꝛ eius. aut cui com
miſit. cum p̄s. miſerere. orōne ⁊ verberi
bus et ſubiūgatur. ego abſoluo te a tali
ſententia. e. c. A nobis. ſecundo. Quar-
to vt excommunicatoꝛ faciat illi poſtea
mandata rationabilia. alias poſſꝫ appel
lare. extra de pact. c. fi. extra de appella.
ca. Ut debitus.
Abſolutio minoꝝ excōicatōis nō reꝗrit
iuramētū. extra de ſen. ex. c. Nuper.
Abſolutio eſt fauorabilioris iuris ꝙ con
demnatio. excepto in matrimonio liber
tate: dote ⁊ teſtamento. ex de. ſen. ⁊ re iu
di. c. Duobus iudicibus.
Abſolutio eſt ſpirituale quid. g̃ nihil exi-
gendū. de ſimo. c. Ad aures.
Abſoluens religioſos a canone ſibi in iu
re vel priuilegio non cōceſſo excommu-
nicatus eſt. et a papa abſoluendus. de
priuilegijs. ca. Religioſi. in cle.
Abſtinendum eſt non ſoluꝫ a malo. ſꝫ eti
am ab omni ſpecie mali. extra ꝺ ſimo. c.
Audiuimus.
Abſtinere a malo non ſufficit niſi et fiat
bonū. de pe. c. cupiētes. §. ⁊ quia. in cle.
Abſtinētia ſeruari debet. di. xxxv. Sexto.
Abſtinētia cōfert ſalutē corpori. ⁊ abun-

dantia egritudinez. de con. di. v. Nihil
enim. Criſoſtomus. Sanat etiam infir
mitates. e. c. Legimus.
Abſtinētia in quo conſiſtit. Nec in mādu
cādo eſt iuſticia nec in abſtinēdo. ſed in
equanimitate tollerādi inopiaz: tpandi
abundātiā. diſ. xiiij. Quod dicit. Augu
ſtinus in li. q̄ſtionū euangelij.

Abutens auctoritate cōceſſa ea
puari merek. xj. q. iij. p
uilegiū. diſt. lxxiiij. Ubi iſta.
Abutēs ꝓprijs bonis alienū poſſidere cō
uincik. xiiij. q. iiij. Quid dicā. ſ. poſſide.
Abuti ſanctis donis eſt damnabile. j. q. j
Quicquid.

Actio ſemel extincta. nō reuiuiſcit.
extra de renun. Ex trāſmiſ.
Actio xp̄i eſt nr̄a inſtructio. ij. q. j. Deꝰ oī
potens. de con. di. j. Solennitates.
Actio inanis. Inanis eſt actio quā iopia
debitoris excludit. extra de reſti. ſpolia.
ca. Olim. ſecundo.

Acceptio perſonaꝝ nō debet eſ
ſe in iudicio: de reg. iu
ris. c. In iudicijs. li. vi.
Acceptatio beneficij vacantis. infra. Be
neficium vacans.

Acceſſorium naturā ſeq̄ con
gruit principal'
de re. iu. in. c. Acceſſoriū. li. vi. ſ. pncipa.

Acolitus legere poteſt ep̄l'az ab
ſente ſubdiacono. Ex
tra de vi. ꝛ hone. c. Ut quiſq;.

Accuſatione non indigent q̄
notoria ſunt. ij.
q. ſ. Manifeſta. ꝛ duo. ſeq̄n.
Accuſare vitā p̄latoꝝ quō pn̄t ſubditi. ij.
q. vij. per totum.
Accuſare nō negligāt ſubditi vitā malo-
rū p̄latorum. e. c. Sicut inquit.
Accuſare bonos mali nō admittuntur. ꝛ
quando. iij. q. iiij. per totum.
Accuſare bonos non permittank illegiti-
me coniūcti. e. Conſanguineoꝝ.
Accuſare nō poteſt quis ſuum accuſato-
rem de crimine. niſi ꝛ ip̄e fuerit pus pur
gatus. iij. q. xj. per totum.
Accuſare nō ꝑmittunk criminoſi. vj. q. ſ. ꝑ
totum. excepta ſimonia. cōtra quā quili
bet etiam meretrix admittik. e. §. Sed li
cet. ꝛ. c. Quero. ꝛ glo. e. Quod autem

Accuſare adultek vxorem de adulterio n̄
poteſt. ꝛ ecōuerſo. xxxij. q. vi. per totum
Accuſare vir adulterā nō poteſt in ſeptez
caſibus. infra. Adulterium vxoris.
Accuſare qui poſſunt ꝛ quē. ꝛ qui quē nō
ij. q. vij. Querendū. c. Non poteſt. ꝛ. iij.
q. iiij. per totum. q. v. per totum. vi. q. j.
Sacerdos. ꝛ quinq; ſe.
Accuſare ꝛ accuſari ex caritate eſt neceſ-
ſe. v. q. v. Non vos.
Accuſans falſe grauiter punik ꝛ infamis
efficitur. v. q. vi. Omīs. ꝛ. vi. q. j. iſa:nes
Accuſans alium malicioſe ꝛ nō ꝑ pace: ſi
ille ideo occiſus fuerit: accuſator penite
at ſeptem annis ꝛ. xl. diebꝫ in pane et aq̄
extra de accuſa. c. Accuſaſti. infra. ca. ix.
Accuſare nō pōt laicus clericū corā aliq̄
iudice ēt illo ꝯſentiente: niſi corā eccleſi
aſtico vl' de lnia ſui epiſcopi. extra de fo
ro compe. c. Significaſti.
Accuſatio vel teſtificatio contra abſentē
non admittitur. iij. q. ix. per totū.
Accuſatio qualiter ꝛ ꝙ i ſcriptis fieri de-
bet. ij. q. viij. per totum.
Accuſatio permittik ꝛ in ea inſcribik ꝛ ſb-
inſcribitur. e. c. Libellorū. glo. e. q. circa
pncipium dicit. fallit tn̄ in ſex caſibꝫ. ſed
infamatio ꝓhibek. ij. q. vij. Accuſatio. v.
q. j. c. j. ꝛ. ij. denūciatio p̄cipik. ij. q. j. Si
peccauerit. q. vij. Quapropter. ꝛ fit ſine
inſcriptōne. iiij. q. iij. §. aliquādo. hec gl'.
Accuſatio denunciatio infamatio q̄mo-
do differunt. ſupra ꝓxime.
Accuſatio criminalis eſt ad deponendū
ab ordine. Accuſatio ciuilis ad deponē
dum ab amminiſtratione. extra de ſimo
nia. c. Per tuas.
Accuſatione pēdente oīa manēt in ſta
tu priſtino. ex. de fide iſtru. c. Accepimꝰ
Accuſatio de crimine a quo prius abſo-
lutus fuit non poteſt replicari. extra de
accuſa. c. De his.
Accuſato debent dari dicta teſtium i ſcri
ptis et omnia obiecta. extra de ſenten. ꝛ
re. c. Cum J ꝛ A.
Accuſatio criminum ſecretoꝝ quō ꝛ quā
do debet fieri. infra denunciatio.
Accuſator ſimul teſtis vel etiam iudex eſ
ſe non poteſt. iij. q. iiij. per totum.
Accuſator non probans crimen penā ta-
lionis ſubeat. v. q. vi. Qui calumniam.

Accuſator in proba deficiens qualit' pu-
niatur. ij. q. iij. p totū. v. q. vj. per totum.
Accuſatores laici monachi vel minoꝝ
ordinum vtrum ſint audiendi cōtra ma
iores. ij. q. vij. per totum.
Accuſatoribus deficientibꝫ reus nō ē co-
gendus ad purgationē. ij. q. v. p totum.
vj. q. v. p totū. niſi laboret infamia. glo.
et. e. c. Quod autem.
Accuſator deficiens in accuſatiōe epi ad
mittit' ciuiliter in cauſa ꝓpria agendi. iiij
q. vj. per totum.
Accuſatus non poteſt accuſationē in ac-
cuſatorem vertere. iij. q. xj. per totum. ni
ſi fuerit ante purgatus.
Accuſari poſt mortē nullus poteſt niſi in
tribus. ſcꝫ de hereſi. xxiiij. q. ij. c. vl. Itē
ſi hereticos inſtituit heredes. extra d he
reticis. c. Si quis epus. Iteꝫ ſi in noto
rio crimine deceſſerit. diſt. lxxxviij. Ne-
qꝫ. ꝛ. xxiij. q. v. Placuit. Aliq addunt qꝫ
vbicunqꝫ ꝓpter bona alicuius de crimie
pōt agi. Hec glo. xxiiij. q. j. Sꝫ autem

Achor peccās populo iſrahel fla
gellū iduxit. xxiij. q. iiij. Si
ca. Auguſtinus de ſermone domini.

Acta omnia iudici in ſcriptis redi-
genda ſunt. extra de probati. c.
Quoniam contra.
Actiua vita. infra. Preiudicare.
Actus legitimi conditionē nō recipiunt
neqꝫ diem. de reg. iu. c. Actus. li. vj.
Actor et reus vbi cōueniat ꝛ cōueniatur
infra. Reꝰ. j. cauſe nulle. infra. Forum
Actor ſi contra reū in pluribꝫ pſonalibuſ
queſtionibꝫ lr̄as ad diuerſos iudices i-
petrauerit: littere ꝛ ꝓceſſus nō valēt. ſꝫ
condemnabit' reo in expēſis. Idē in reo
cōueniente vel recōueniente eodē durā
te iudicio. de reſcrip. c. diſpendia. li. vj.
ſecus de realibus. gloſa. e. ꝟ. Perſonaliſ
infra. Reſcripta.
Actor et reus eodem iure cenſent'. ꝛ eadē
eſt cōditio vtriuſqꝫ. extra de mutuis pe-
ti. ca. Prudentia.
Actor procurator ꝛ ſindicꝰ vel iconomꝰ
quomodo differunt. Gloſa. ij. q. vij. Si
quis erga.
Actor ſi nō cōpuerit in termīo ad quē fec
reū citari: ꝯdenet' eidē in expēſis ꝓ h ha
bitis. nec vltra reū citari ꝓmittit' niſi ſuf
ficient' cauerit qꝫ ꝛ ipe in termino cōpe
re fideliter velit. de dolo ꝛ con. c. Actor
li. vi. glo. ver. termino quocunqꝫ.

Adam ſi nō peccaſſet nō fuiſſet na
ture neceſſitate mortuꝰ. ali
ter aſſerēs anathema ſit. de conſe. di. iiij
Placuit. primum.
Adam quāuis extra paradiſum factꝰ: ac
ceptior tn̄ fuit eua. q̄ intra facta erat. ar-
gum̄. qꝫ locus nō reddit deo acceptum.
diſtin. xl. Illud.
Adam nobilitatē dei a ſe deijciens nobi
litate loci priuatus eſt. e c. Adam.
Adam ſolus exiſtens deo adheſit et non
peccauit. ar. de pe. di. ij. Quādo Adam
Ambroſius ad ſabinum epiſcopum.
Adam ꝑmus homo: recens dei opus: cō
fabulator aſſiduus. q angeloꝝ cōplanta
tus erat virtutibꝫ. eo. c. Primus. Amb.
ad ſabinum. gloſa. ꝟ. Confabulator. per
contemplationē de illo cogitando.
Adam pulchritudinē anīe amiſit. ſ. Anīa
pulchre depicta eſt.
Adam pꝰ pctm̄ fugit. ꝛ Cayn exiuit a cō
ſpectu dn̄i. de pe. diſ. j. Pnīa. §. Deniqꝫ.
Adam ſpoliatꝰ iuſticia nudus inuētꝰ eſt.
de pe. diſ. ij. Sapiēs. Ambroſiꝰ de brā
vita. Adā nudꝰ n̄ erat quē inocētia veſti
ebat. d pe. di. ij. Sꝫ nec. Amb. li. d yſaac
Adā ſi nō peccaſſet ſine morte trāſlatꝰ fu
iſſet ad btitudinem. de. pe. di. ij. Oppōit'.
Adam imago dei eſt. qꝛ ſic oīa a deo: ſic
oēs hoīes ab adam tanqꝫ ab vno pnci-
pio ſunt ꝓcreati. xxxiij. q. v. Hec imago
Auguſtinus in q̄ſtionibꝫ ve. ꝛ no. teſt.

Addiſcere prius oportet q̄ꝫ do
cere. diſtin. lix. Or-
dinatos. diſti. lxi. Miſerum eſt. xvi. q.
j. Sic viue.

Adiutor in maioribus cauſis epi
ſcopis ꝛ eis ſuperioribꝰ
dandus eſt a papa tantū. Poteſt tamen
epiſcopus ſenio grauatus vel alias per
petuo impeditus ab officij executiōe de
conſenſu capituli vel maioris partꝭ vnū
vel duos aſſumere auctoritate apoſtoli
ca coadiutores. alias capl'm ſcribere de
bet huiuſmodi circūſtantias pape. ſi ſci
licet epus inutilis nollet coadiutorem
aſſumere. et ipſius pape ordinatōi ſtare
de clerico egro. c. Paſtoralis. li. vi.

Adiutores prelatorũ infirmorꝫ moderatos ſumptus recipiant. ⁊ ab alienatione qualibet ecclaſticaꝝ reꝝ eiuſdẽ abſtineãt rationẽ reddituri eiſdem platis capitulo ⁊ ſucceſſoribus. Ibidem.

Adminiſtratio eccĩe cathedralis ſi alicui plene et libere in ſpiritualib⁹ ⁊ tpalibus fuerit conceſſa. ille poteſt omnia q̃ iuriſdictionis epalis ſunt et que epiſcopus poſſet exercere preter alienationeꝫ immobiliũ et conſecrationẽ quã per alios epos exerceãt. ſi ipe non fuerit epus. de electõe. c. Is cui. li. vj.

Adminiſtratoreꝫ vel viſitatorẽ quis dare poſſit eccl'ie cathedrali. j. Viſitator

Adminiſtratõem eccl'ie cathedralis vacantis habet capitulũ. de ſupplen. ne. pla. c. Si eps. li. vj. e. c. Eccleſie. infra eccleſie cathedrali vacanti. j. Epo capto.

Adminiſtratõem ſibi vſurpãtes. ĩfra. Excommunicatio.

Admitti nõ debent ad ſequẽtia q̃ in pmo articulo deficiunt. iij. q. x. per totũ.

Adoleſcentia eſt vita incerta ⁊ periculoſa. xij. q. j. Omnis etas.

Adoptiuus fili⁹ cũ filia carnali adoptantis durante adoptõne cõtrahere nõ poteſt extra de cogna. lega. c. Unico. j. Legal'.

Adoptiuoꝝ ſucceſſio. infra Pater carnalis. infra. Legalis.

Adoptare quid ſit. infra. Legalis.

Adorari ſe demon pcurat ſtudioſe. xxvj. q. v. Nec mirꝝ. Auguſtinus de ciuitate dei.

Aduerſarius per. l. dies eſt expectandus in cauſa appellatõis. extra de appella. c. Perſonas. ⁊ c. Ad aures.

Aduerſitas que accidit in bono pponito: pbatio ẽ virtutꝫ. ñ indiciũ reprobatõis exẽplo pauli q̃ italiã pdicatur⁹ veniẽs naufragiũ ptulit. vij. q. j. aduerſitaſ. gre.

Adulatio adulteriuꝫ. infra poſt aduocatus.

Aduocandi ſiue poſtulandi officiũ phibetur quibuſdã. qꝝ ſũt tres ordines. Primi oĩno phibenk etiã p ſe. vt minores. xvij. annis. ⁊ oĩno ſurd⁹. Alij phibẽk p alijs. vt mulieres. ⁊ notati maiori infamia. Permittik tñ eis p illis qꝝ tutores ſunt et p parẽtib⁹ ⁊ affinib⁹. qb⁹ etiã pponik ppoſitio p. vt pau⁹ ⁊ hmõi. ⁊ p patronis ⁊ liberis ⁊c̃. Alij minori infamia notati pñt p ſe ⁊ p certꝫ pſonis. iij. q. vij. c. Infameſ §. Permittik. ⁊. §. Omnes. Iuncta glo.

Aduocatus nõ ſit clericus coraꝫ ſeculari iudice ĩ cã ſecl'ari. ſi ipe ſtipẽdijs eccl'e ſuſtentek: etiã in minorib⁹ pſtitut⁹. niſi eccleſie ſue vel miſerabiliũ pſonaꝝ cauſas pſequak. extra de poſtulando. c. Clerici Aĩto tñ min⁹ ſacerdos. niſi p ſe vel eccleſia ſua. vel ſi neceſſe eſt p ſibi cõiunctꝫ aut miſerabilib⁹ pſonis. e. c. cũ ſacerdo.

Aduocat⁹ eſt qui poſtulat in iudicio preſente ſuo clientulo. ſed pcurator q̃ eo abſente pponit. ⁊ dr̃ pcurator qui de mãdato dñi aliena iudicia miſtrat. ff. de pcu. l. j. ⁊ Panor. ſup rubrica de pcuratorib⁹ extra. li. j. Eſt aũt poſtulare deſideriũ ſuum vel amici ſui in iure apud eũ qui iuriſdictõi pẽſt exponere vel alteri⁹ deſiderio ptradicere. iij. q. vij. c. Infames. ⁊ ĩ glo. extra de poſtulando. c. Cum ſacerdotis. ver. Poſtulare.

Aduocati eſt ius publicũ vl' puatũ defendere. Unde ⁊ milites dicunk. ⁊ in iure ĩ multis locis puilegiank vt milites. C. de aduocatis diuer. iudicioꝝ. l. Aduocati. Uñ ⁊ ſic acqſita nõ acqrunt pri. ſic̃ dic̃ Panor. extra de poſtulãdo. c. Cũ ſacerdotis. Ibidem latius.

Aduocat⁹ nõ debet aſſumere cãm iniuſtã C. õ iudicijs. l. Rem nõ nouã. ⁊ Panormi. extra de poſtu. c. Cuꝫ ſacerdotꝫ. Uñ ẽm Thomã. ij. ij. q. lxxj. ar. ſcienk defendens cauſam iniuſtã tenek parti aduerſe ad intereſſe: quãto ei⁹ pcinio vel cõſilio fuerit damnificata Et ſi pmo credit iuſtã cauſam: ſed in pceſſu cognouerit in iuſtã tenek cedere. ⁊ ad ceſſionẽ vel cõeꝫ cõpoſitionẽ ſuũ clientulũ inducere ſine aduerſarij damno tenetur alioquin reſtituere. vt ſupra. Non tamẽ debet ſue ptis cauſam pdere. ⁊c̃. Hec Thomaſ. Et habetur. C. de iudicib⁹. l. Rem non nouam. q: quandocũqꝫ aduocatus cognouerit cãm ſui clientuli non iuſtam. tunc

tenetur eam deſerere ſiue in ꝑncipio ſi-
ue in pceſſu. vt ibidem. Nec alius aduo
catus debet illi ſubrogari. Itē Gregori.
in conſtitutōe que incipit. Properandū
extra de poſtulando idem ponit. adijci-
ens ꝙ alioqn amoueri dꝫ ab officio.

Aduocatus pcax ⁊ verbis pbris litigare
ſtudens: ꝑ iudicē remoueatᷣ ⁊ ſue opinio
nis detrimentū patiatᷣ. xxx. q. vij. ca. In
fames. in. §. Si quis adeo. C. de poſtu
la. l. Si quis.

Aduocatus non debet cū ſuo cliētulo pa
ciſci de certa pte litis ſibi vel ſalariū ma
gnū petēdo. iij. q. vij. infames. ⁊. §. ſi qs.

Aduocatus in eadē cauſa aſſeſſor vel iu-
dex eſſe nō debet. vn̄ recuſari pōt tāꝗ ſu
ſpectus. extra de appel. c. Poſtremo. Iū
cta glo fi. et. C. de poſtulā. l. Si qs. Et
C. de aſſeſſoribus. l. Nemo. vbi circa fi
nem dr. ne aduocationis ſue memor in-
corrupti iudicis nō poſſit nomē ꝑferre

Adulatio

qn̄ꝙ ē pctm̄ veniale qn̄ꝙ ꝟo mortale. di. xxv. §. Alias. in glo. xi. q. iij. Ueq̄ dicitꝫ

Adulator compatᷣ homicide. xi. q. iij. Ne
mo peritorum.

Adulantes peccatoribꝫ ponūt puluillū
ſub capite. di. xlvi. Sunt nōnulli. Gre-
gori⁹ in moralᷣ. Et peccant mortalitᷣ. di
cendo malū bonū. fouendo peccatorem
ī pctis. dūmodo maluꝫ tale mortale ſit.
ſm glo. vi. q. i. Sūt plurimū. ⁊ diſ. xlvi.
Sunt nōnulli. ſecus ſi malū ſit veniale
tunc et adulatio venialis eſt. diſt. xxv. §.
Alias. diſ. xlvi. Clericus qui.

Adulatᷣ qs tribꝫ modis. vel attribuendo
alicui bonū qḋ nō habet. vel nimium ex
tollendo bonū quod habet. vel approbā
do malū qḋ habet. ⁊ h̄ eſt mortale. Hic
xi. q. iij. Ue qui dicitis. Hec glo. di. xxv
§. Alias. ꝟ. Adulari.

Adulterantes

verbuꝫ dei ſunt q̄ predi
cando tpalia q̄rūt. ⁊ tales loquuntᷣ pla-
centia. ij. q. vij. Secuti.

Adulter debet gladio puniri. C. ad. l. iu
liā. de adulterijs. ⁊ ſtu. l. Quamuis.

Adultera licet olim etiam fuerit gladio
punienda: hodie tamen verberata debꝫ
detrudi in monaſterio. ⁊ poſt triennium
viro reconciliari. e. l. Sed hodie.

Adulteri ſunt infames. vi. q. i. Infames.

Adulterium eſt alieni thori violatio. vn-
de dicitur adulterium quaſi ad alienuꝫ
thorum acceſſio. xxxvi. q. i. §. Cum ergo

Adulterium viri grauius eſt ꝙ̄ mulieris
quia ipe virtute regere debet mulierem
xxxij. q. vi. Indignentᷣ. Auguſtinus de
adulterinis coniugijs. ⁊ vir eſt caput et
ꝑcedere debet. e. Non mechaberis. Au
guſtin⁹ de decē cordꝫ. Richard⁹ in. iiij
diſ. xxxv. q. iiij. dicit. ꝙ̄tū ad ſimplicem
fornicatōem vir grauius peccat. qꝛ in eo
magis viget vſus rōnis. tn̄ omnibꝫ pen
ſatis adulteriū mulieris grauius eſt. q̇a
magis ꝯfundit virū ꝙ̄ ecōtra. ⁊ qꝛ magꝫ
leditᷣ matrimonium. et quia cauſatᷣ plis
incertitudo. inquātū tamē vir eſt rector
mulieris. ipius viri adulterium grauius
eſt ſcḋm quid.

Adulterium viri et mulieris equalitᷣ pu-
nitur. infra. Coniugium par.

Adulterans vir non poteſt vxorem adul
teram dimittere. nec econuerſo. xxxij. q.
vi. per totum. extra de diuorcijs. c. Si-
gnificaſti.

Adulteram dimittens non poteſt ipa vi
uente aliam ducere. ⁊ ſi duxerit ſeparen
tur. et non obſtante ſentētia diuorcij ad
inuicem redire compelluntur. extra de
diuorcijs. c. Ex litteris. quia paria deli
cta mutua cōpenſatiōe tolluntur. di. c. ⁊
xxxij. q. vij. per totum.

Adulterium vxoris vir accuſare non po
teſt in ſeptem caſibus. ſcilicet. Si ꝯſtat
ipſum fuiſſe fornicatuꝫ. xxxij. que. vi. Ni
hil iniquius. Auguſtinus de ſermo. do
mini. extra de diuorcijs. ſca. Signifi-
caſti. Item ſi vxor fuerit vi oppreſſa. xxx
ij. q. v. Ita ne. Auguſtin⁹ de ciuitate di.
Item ſi credidit maritū mortuum. xxx-
iiij. q. ij. Cum per bellicam. Item ſi al-
ter ſub ſpecie mariti eam cognouit. xxx-
iiij. que. ij. In lectum. Item ſi vir dedit
ei occaſionem fornicandi. i. ſi adulterā-
dam tradidit. extra de eo qui cognouit.
c. Diſcretioni. Itē ſi maritus poſt adul-
terium tollerauit eam. argumentū. xxx-
ij. q. i. Si quis vxorem. Item ſi adulte-
rata fuit ante baptiſmum. Extra de di-
uorcijs. c. Gaudem⁹ hec i. gl. xxxij. q. vi.
In ꝑncipio. q.

Adulterā vxorem dimittere nolēs patro
nus eſt turpitudinis. quia crimen celat
xxxij. q. j. Sic crudelis. Gloſa. ſi tñ non
vult penitere. vt extra ꝺ adul. c. Si vir
Nā ſi adulterij ſuſpitio ī vxorē cadit vir
eam accuſare pōt. extra. e. c. Maritiſ. c
Intelleximus. Et intelligiť ꝺ notorijs.
Nō eñ tenetur eam dimittere: ſed eccle
ſie denūciare crimē ſiue occultū ſiue no
toriuꝫ. dū tamē probare poſſit. ⁊ hoc ad
penitentiā vel ad diuorciū ſi vult. Con
ſulitur tamen ꝙ interim ei nō reddat de
bitū niſi iuſſus ꝑ eccleſiam. ne videať cri
men approbare. Sꝫ expellere eā non de
bet niſi publice moreť cum adultero. vel
ſit cōuicta per ſententiā. vľ ꝯfeſſa crimē.
xxxij. q. j. De benedicto. extra de adulte
rijs. c. Intelleximus. extra de diuorcijs
ca. Significaſti. hec glo. vbi. ſ.

Adultere poteſt maritus poſt ſententiaꝫ
recōciliari. xxxij. q. j. Quaūt. Si aūt no
luerit maritus. tūc ipa in monaſterium
detrudať ad ꝑagendā penitentiā ꝑpetu
am. extra de ꝯuerſi. cōiu. c. Gaudemꝰ.

Adulter nō poteſt ducere eam quā habu
it vxore viuēte. xxxj. q. j. per totū. habu
it diciť. ſ. ꝑ adulteriū. glo. in ꝓncipio di
cte cauſe dicit. ꝙ nulluꝫ crimen dirimit
matrimoniū cōtractū. niſi in duobꝫ ca
ſibus ſequētibꝫ infra.

Adulter non pōt habere eā vxorē cui vi
uente vxore fidem dedit ꝙ ipſa mortua
vxore ducere velit. ⁊ ſuꝑ hoc eaꝫ cogno
uit. Extra de eo qui cog. c. Cum habe
ret. Secūdus caſus. ſi alter coꝝ ſit ma
chinatus in mortē coniugis vt alteram
ducat. Et intelligiť machinatus cū effe
ctu. xxxj. q. j. Relatū. et extra e. ti. c. Si
gnificaſti. Tertius caſus ⁊ compħendiť
ſub primo. Si adulterā ſuam duxit ⁊ ei
cohabitauerit ꝯiuge altero viuente. tūc
ſeparenť ⁊ publice penitētie ſubdanť ſi
ne ſpe coniugij: ſi ſint ſenes. extra. e. c. cū
haberet. In ꝓdictis caſibꝫ dirimiť mřī
monium contractū. Hec in glo. xxxj. q.
j. Adulterio. infra. mřimoniū ꝯhendi

Adulteram notoriā etiam ſine iudicio ec
cleſie dimiſſam nō cogiť vir recipe: niſi
conſtaret etiā ipm adulterium cōmiſiſſe
Extra de diuor. c. Significaſti.

Adultera cuius machinatōe adulter eiꝰ
virum occidit: nō pōt illū habere in ma
trimoniū. etiā ſi ipm infidelem per hoc
ad fidem cōuerterit. Extra de cōuer. in
fideliū. c. Laudabile.

Adulterā tenens ſtultus ⁊ iniquꝰ eſt. xxx
ij. q. j. Dixit dñs

Adulter eſt omnis in ſuā vxorē ardētior
amator. Nihil eñ fedius ꝙ̄ vxorē ama
re vt adulterā. xxxij. q. iiij. Origo. Jero
nymus cōtra Jouinianū. glo. Adulť nō
reatu illiꝰ capitalis criminis. ſꝫ ſilitudi
ne adulterine libidinis. Nota ꝙ aliqs
cōmiſceť vxori cauſa ꝓlis vel reddendi
debiti: ⁊ nō peccat. ſed mereť. diſti. xiij.
Nerui. xxxiij. q. v. Si dicat. xxvij. q. ij.
Si tu. Vel cauſa incōtinētie et eſt veni
ale pctm̄. xxxiij. q. iiij. vir cū ꝓpria. Nam
hoc apľs. j. Coꝝ. vij. concedit ꝺm idul
gētiā. ⁊ excuſať a mortali ꝓpter nuptias
xxxij. q. ij. Quicquid. Vel cauſa explen
de voluptatis. ſic aliquādo eſt mortale.
Hec glo. xxxij. q. ij. Quicqd.

Adulter aliā ducens viuēte vxore. neſciē
te tñ ꝙ vxorē prius habeat poſt morteꝫ
vxoris ꝓoris ꝑt illa ſecunda ſi vult cum
ipo manere. Extra de eo q̇ duxit. c. Pro
poſitū. Et tunc de nouo in eū cōſentiat
⁊ econuerſo. Dummodo tñ ei nō ꝓſtitit
fidem cōtrahendi viuēte vxore. nec ma
chinatus ſit in mortem vxoris. e. c. Ve
niens.

Adulterium ē maximū crimē. xxxij. q. vij
Quid in omnibꝫ. Et puniť pena mortiſ.
extra de furtis. c. j. et habeť gloſa. xxxij.
q. vij. vbi. ſ.

Adultere que ꝓles in adulterio ſuſcepit
nō negeť penitētia. etiā ſi ꝓles ſuccedat
in hereditatē. Extra de pe. ⁊ re. c. officij

Adulteriū ſeparat matrimoniū q̊ ad co
pulam cōiugalē. non aūt ad vincľm ma
trimoniale. Vñ illo viuēte neuter pt al
teri nubere. Extra vt lite nō ꝯteſt. c. Ad
ħ. ⁊ de eo q̇ duxit. c. Ex lřaꝝ.

Adulteriū nō cōmittit ſuā credēs dū ali
am cognoſcit. xxxiiij. q. j. Si virgo. ⁊. c.
In lectum.

Affectum. deus penſat non fa
cti q̄ntitatē. vñ ex hi
laritate vnꝰ pḡ. ⁊c̄. de conſe. di. v. Nō
mediocriter. Jeronymꝰ.

Affectus animi tm̄ ſunt voces ad aures

dei. diſt. xxxiiij. Sedulo. Auguſti. de ca
thecizandis rudib9. Hinc dicit. non cla
mor ſed amor ſonat. ꝛc.

Affinitas contrahit ſolum inter contrahentē ꝛ conſan
guineos coniugis. non autē inter cōſan
guineos vtriuſcꝫ. Unde pater ꝛ fili9 poſ
ſunt habere matrē ꝛ filiam. extra de con
ſangui. c. Q. ſuper his.

Affinitas ſicut conſanguinitas impedit et
dirimit matrimoniū. xxxv. q. iij. Equali
ter. ꝛ infra. Solum tn̄ pmū genus ē nūc
in phibitione aliis reuocatū. extra de cō
ſang. ꝛ affi. c. Non debet. ſed ꝛ illud ſolū
vſcꝫ ad quartū gradum incluſiue phibe
tur. eo. c. Q. ſuper his. Si tn̄ in q̄rto g
du reperiunt ꝯtraxiſſe: nō ſepent. xxxv.
q. iij. De ꝓpinquis. c. Et hoc quocꝫ.

Affinitas contrahit p coitum fornicariū
ſicut per legitimū. Extra de eo qui cog.
ca. Diſcretiōe. nō tamen pollutōe extra
ordinaria. xxxv. q. iij. Extraordinaria

Affinitas ſuperueniens dirimit ſponſalia
de futuro. extra de conſangui. ꝛ affi. ꝛ. c.
Super eo.

Affinitas poſt matrimoniū contractum
ſuperueniens nō debet nocere innocenti.
Extra de eo qui cog. c. Tue fraternitatis

Afflictio non debet addi afflictis
vij. q. j. Cum percuſſio.
Gregorius ad candidum. extra de cleri
co egrotā. c. Ex parte.

Alchimaticum aurū vel ar
gentū faciē
tes. mādantes. vendētes. vel ſcient' emē
tes laici ſunt infames. clerici puati bn̄fi
ciis obtentis. ꝛ inabiles ad obtinenda.
Extraua. Johan. xxij. que icipit. Spō
dent quas non habent.

Aleis et taxillis clerici non ludant.
nec aſſiſtāt ludentibus. de vi
ta ꝛ honeſta. cleri. c. Clerici officia

Aliena poſſidet qui ſupflua retinet
diſ. xlij. c. ſ. §. Ordinādus.

Alienā rem iniuſte detinere ad ſalutē nō
multū differt a rapina. extra de reſti. ſpo
lia. c. Sepe contingit.

Alienatus a mente nō pōt religionē pfi
teri. extra d regu. trāſ. ad reli. c. ſic tenor.

Alienatio ppetua rerum eccl'ie omiſſo ſo
lenni tractatu ꝛ ſine rationabili cā non
valet. de rebus eccleſie nō alie. c. Nudū.
libro. vi.

Albugo i oculo ſignificat arrogā
tiā q̄ a luce ſuperne clari
tatis excecat. di. xlix. Hic etem. Grego
rius in paſtorali.

Allegans emptiōis puilegiū te
netur ifra tps p ordia
rium ſtatutum illud corā pſonis idone
is oſtendere. Si allegat pſcriptōem ex
emptōis: ſolum tenet eodē modo fidem
pſcriptionis facere. Si vtrūcꝫ allegat:
tunc puilegiū oſtendat vt pus. qḋ ſi nō
ſufficit. dat tamē cauſam pſcribendi: te
netur vt. ſ. pſcriptionē q̄dragita anno
rū pbare. ordinari9 tamē ipum in poſſeſ
ſione nō turbet pendente hmōi pbatiōe
Si vero hmōi allegata vt. ſ. nō ſuffici
ant: poteſt ordinarius vti iure ſuo dōec
de exemptione plenā fidem fecerit. de p
uilegiis. c. Cum pſone. li. vi.

Allegās nullitatē excōmunicatōis pen
dente probatione euitet in iudiciis. ſed
nō extra. de ſen. excō. c. Solet. li. vi.

Alleluia in nouo teſtamento an
geli decantauerūt. ꝛ Glo
ria in excelſis. de con. diſt. j. Hi duo.

Alleluia et gloria in excelſ' quare nō ſem
per cantantur. Infra. Gloria in excel
ſis.

Altare non erigitur niſi de licentia
epiſcopi. Et fingens conſe
cratum cum nō ſit. ſi eſt ſacerdos degra
detur. laicus excommunicetur. de con
ſe. diſtin. j. Nullus

Altaris ꝯſecratio. infra. Eccia vl' altare.

Altare ſi mutatum vel enormit' ꝯfractū
fuerit. lapis ſigillum continēs conſecra
tur. non autē eccleſia. Si modicum ad
datur ñ ꝯſecratū conſecrato: trahit ad
conſecratum. extra de conſe. eccle. vel al
tarū. c. Quod in dubiis. c. Ad hec. c. Li
gneis. infra. Eccleſia debet.

Altare ignoto deo paul9 athenis inenit.
ꝛ xp̄m pdicauit. di. xxxvij. Legim9. i gl.

Altari viatico poſſunt epiſcopi vbicꝫ ce
lebrare. ita tamē ꝙ interdictum ſeruent
de puile. c. Quoniaꝫ. li. vj.

Altaris ſeruiens de ipo viuat vel etiā ſan
crario. aut euangeliū nunciās viuat de
euangelio. j. q. ij. Sacerdos. xij. q. ij. ca

ritatem.c. Eccleſiaſticis.xiij.que.j. Ec/
cleſias.§. Quia ergo.extra de preben.c.
Cum ſm apl'm.
Altaria plura poſſunt conſecrari ſimul i
eadē eccleſia.ex.de conſe.ec.c. Cum ſis.
Amatores dei veri qui ſint.de pe.diſt.ij. Caritas.
Amari debet corpus noſtrum. ita vt ne/
ceſſitati eius conſulamus ⁊ agamus q̄/
ten⁹ et ipum ſpiritui ordinate ſubiectū
ad perpetuā incorruptionē perueniat. de
pe.di.ij. Caritas.§. Itē corpus noſtrū.
Amandus non eſt mundus.ſed contem/
nendus.c.§. Ordinem dilectionis illi p
uertunt.
Amator huius ſeculi dei inimicus ē. nec
deum diligere poteſt vel bonos.xxiij.iiij
§. Ex his.
Amatores mūdi p terrenis libēt mlta pa
tiuntur.pro deo nihil.di.xlvij.c. Omes
ſeculi.
Amat filium vel ſeruum qui cedit vel cor
ripit non qui parcit.xxiij.q.v. Non pu/
tes. Auguſtinus ſup eplam Johis.
Ambitio ē periculoſa.diſ.xlviij. Sicut.diſtin.l. De his clericis.
Ambientes officia debent repelli.⁊ fugi/
entes attrahi.j.q.ſ. Nullus itaqȝ.⁊.ſ.q.
vj. Sicut
Anathema ſignificat maiorez excōmunicationē
gloſa.xj.q.iij. Si inimicus.
Anathematis vel excōicationis pena p/
hibitum: eſt ſententie ferende commina
tio.ſecus ſi prohibetur ſub anathemate
tunc eſt lata.extra de iure patro.ca. Re
latum.ij.
Anathematizate ſunt quedā obſeruātie:
ſpeciē virtutis preferentes.nō q2 repro/
betr religio.ſed q2 ſimpliciter ambulātes
damnabāt introducentes pcepta noua
cōtra ſcripturas ſacras et canones. diſ.
xxx.per totū. Uide de ſingulis i ſuis vo
cabulis.
Ancillam ducens neſcius pt eaz poſtea dimittere: niſi
cognoſcat eaz poſtqȝ ſciuerit. Extra de
coniug.ſer.c. Propoſuit.
Angeli creati ſunt omes boni et in caritate.ſed pſeuerantiam
nō oēs acceperunt Unde pmo celum.id
eſt angeli.poſtea firmamentū creatuz le
gitur.de peni.diſti.ij. Citius.§. Qd ve
ro. Gregorius.
Angelorum nouem ordines deſcribunt
nouē lapidibꝫ. Ezech.xxviij.ſcz.āge. ar
chan.thro.domi.pnci.pote. virtu. che.
ſeraphin.de pe.diſt.ij. Principiū.§. No
uem. Grego.in moral.li.xxxij.
Angeli duos hymnos cantauerit in no
uo teſtamē.ſcz Glia in excelſis. ⁊ Allelu
ia.de con.diſt.j. Hi duo.
Anima rational' p ſe eſt forma corporis humani.cōtrarium
aſſerens hereticus cenſet. de ſum.trini.
et fide ca.c. Unico.§. Porro.in cle. Et
de ptibus anime.infra. Ratio.
Anima creando infundit.⁊ infundendo
creat.xxxij.q.ij. Qd vero.in glo.
Anima pulchre depicta eſt a deo: habēs
in ſe virtutū gratiā renitentē:ſplendorē
q3 pietatis.in qua eſt ſplendor glorie:et
paterne imago ſubſtantie. Hanc pulcri
tudinē adam lapſus depoſuit.de pe.di.
ij. Illa anima. Ambro.in Examerō.
Anime vita eſt de⁹.de pe.di.j. Si anģ.
Animaꝝ exutarū alique ſunt valde bone
pro quibꝫ ſuffragia ſunt gratiarūactōes
Alie valde male:tunc ſunt viuoꝝ conſo
lationes. Alie mediocriter bone. p illis
ſunt propiciatōnes. Alie mediocrit ma
le.et illis ſunt damnationis forſitā alle
uiatōnes. Et ſm hoc vſqȝ ad extremuz
iudicium etiā abditis receptaculis dti/
nent. Proſunt igit illis ſuffragia qui vt
prodeſſent eis h in vita meruerūt.xiij.q.
ij. Tempus. Aug⁹.in Enche.
Anime defunctoꝝ iuuant oblatōnibꝫ ſa/
cerdotum. pcibus ſanctoꝝ. elemoſynis
caroꝝ.ieiunijs cognatoꝝ.e.c. Anime.
Gregorius.iiij.dyalo.
Animabus omnibꝫ vna miſſa vel pſalm⁹
dicta prodeſt tantū ac ſi pro ſingul' tota
diceret.qn ſcilȝ vna p omnibus cū hila
ritate:ſed p ſingulis cū anxietate dicit.
de conſe.diſ.v. Non mediocriter. Jero
nymus.gloſa.vel tantū valet dicēti pro
omnibus cum hilaritate.
Anime exute qualia ſciant. Infra. Mor
tui beati.
Animus impiorum recētioribꝫ factis tur/

bulentius excitat̃.xxiiij.q.v.Pena.
Anime vni⁹ ꝑditõi innumerabiliũ mors corpoꝝ nõ põt cõparari.xxiiij.q.iij. Si habes. Aug⁹.ad auxiliũ epm.ar. ꝙ aĩa multo ꝑcioſioꝛ eſt corpe. ſed corpus ꝑci oſius eſt bonis tpalibus.diſt.xxxviij. ſedulo. tñ melius.xij.q.ſ.Precipim⁹.q.ij. Aurum.

Anulus ſignificat mutuũ amorẽ et fidem coniugalẽ eẽ ſeruandã.ꝛ vt eodẽ pignore coꝝ corda iungant̃.ideo q̃rto digito inſerit̃. q2 i eo vena quedã vt fert̃ ſanguinis ad cor vſqꝫ ꝑueniat.Iſidor⁹ li.ij.de offi.c.xvi. ꝛ.xxx. q.v.Femine.ꝛ.e.glo.c.Fratres.
Anulos clerici nõ portent niſi quibus ex officio incũbit.extra de vi.ꝛ hone.cle.c. Clerici officia.

Annus probationis minorennis religionẽ intrantis eſt q̃ntuſdecimus.de regu.ꝛ trãſ.ad reli.c. Is qui.e.c.Bñficiũ.in glo.ꝟ.ꝓbatõis.l.vi.

Antichriſtus vt ſibi iudeos ꝛ xp̃iãos attrahat vtroꝛũqꝫ ſabbata cuſtodiet. de cõſe. diſt.iij.Peruenit.
Antixp̃i eſt quicunqꝫ nõ eſt xp̃i.xxiiij.q.ſ. Quoniam.Ieronymus.

Apparuit xp̃s in ſpecie peregrini ſimulans ſe longius ire.quia ꝑ fidẽ peregrinus erat in cordib⁹ diſcipuloꝝ.ſ.q.ſ.Nõ quidã.§.Itẽ domin⁹.

Appellare oĩb⁹ libeꝝ ẽ nec ꝓhibere q̃s dꝫ appellãtẽ ij.q.vi.c.oĩſ oppſſ⁹.ꝛ q̃ñ ꝛ q̃ñ ñ.e.gl'i ꝑn.
Appellanti cauſa dilatõis vtrum ſit remedium dandũ.ij.q.vi.per totum.
Appellatio general'ſup oĩ cã nõ valet.Extra de appel.c.Int̃ cetera.c.Conſuluit
Appellatõm in q̃bus cauſis ſit neceſſe interponere.ij.q.vi.Si q̃s.§.Moiatõnes
Et cauſe ꝛ perſone quaꝝ appellatio non admittit̃.e.§.Sunt etiam.
Appellatõis remedio ſublato in cauſis eccleſiaſticis ſic appellationi ita recuſatõi nõ eſt deferendũ aliquatenus.niſi cã rõnabilis aſſignet̃.extra de appel.ca.Sup eo.infra.Appellatõe poſtpoſita.
Appellatione obijcere nõ põt qui appellationi nõ defert.e.Cũ ſit.ꝛ.c.Conſtitu.

Appellationi ꝑ quacũqꝫ leui ſic̃ ꝑ magna cauſa eſt deferendũ.e.c.De appellatõib⁹.
Appellare nõ audens ꝓpter metum appellaſſe iudicat̃.dũmodo infra tp̃s appellationis corã iudice a quo voluerat appellare vl'ſi eũ habere nequit in ꝑſentia bonorũ viroꝝ ꝯteſtatiõe ſup h̃ ꝓpoſita cauſas exp̃ſſit.extra de appella.c.Si iuſtus
Appellare p̃t vtraqꝫ ꝑs ab eadeꝫ ſentẽtia. extra de excep.c.Significauerũt.
Appellare põt ꝓcuratoꝛ ſed nõ ꝓſequi appellatõem cõpelli põt inuitus. extra de ꝓcura.c.Non iniuſte.
Appellatio fruſtratoꝛia non admittit̃ hodie.niſi rõnabilis cauſa ſubſit. Extra d̃ appella.c.Vt debitus.
Appellare nõ poſſũt ſubditi ꝯtra diſciplinã eccĩaſticaꝫ:niſi iniuſte grauaret̃.e.c. Reprehenſibilis.
Appellatio a correctõe admittit̃ ſi ꝑlatus modũ exceſſit.al's non.e.c.De prioꝛe
Appellantes religioſi cõtra ꝑlatos ſuos: nihilomin⁹ſunt ſc̃m ſtatuta oꝛdis corrigẽdi.extra de appel.c.Ad noſtram.
Appellare non poſſunt vſurarij q̃ñ ſup reſtitutõe vſuraꝝ ꝯueniunt̃.extra d̃ vſu.c. Quã pernicioſum.
Appellatio facta ꝯtra leges vel canones nõ eſt admittẽda.extra de ap.c.ꝯſuluit.
Appellatõis remedium non eſt inſtitutuꝫ ad defenſionẽ iniquitatis. ſed innocentie.e.c.Cum ſpeciali.
Appellatõi detinentis vxorẽ alteri⁹ manifeſte vel manus in clericũ publice inijcientis nõ eſt deferendũ.e.c.Conſuluit.Simil'r qui poſt legitimã appellationẽ aduerſariũ ſpoliauit.eo.c.An ſit.
Appellatio in crimine notoꝛio nõ admittitur.e.c.Peruenit.ſ.c.Conſuluit. audiditur tñ appellatõ poſt ſñiam diffinitiuã ſup notoꝛio de quo quis cõuictus vl' in iure ꝯfeſſus eſt.vt ſupioꝛ ꝓhibeat ne ſententia mandet̃ executõi poſt appellatiõꝫ d̃ appel.c.Romana.c.Cõcertatõi.li.vi
Appellans ſi ſit raptoꝛ vel violentus detentoꝛ aliene rei auditur ĩ iudicio eccleſiaſtico.niſi ſit manifeſt⁹ raptoꝛ vel fornicatoꝛ.ex.de appel.c.Cum ſit romana
Appellationi inimici ꝯtra inimicum non eſt deferendum.extra de accu.c.Nemi nimus.

Appellare pōt excōicatus.extra de ap-
pella.c.Peruenit.primo.
Appellare poteſt citatus ad locum nō tu-
tum.e.c.Ex parte tua.
Appellare ter ſup ea cauſa non licet.eo.c.
Sua nobis.
Appellare poſt tres ſententias ſuper ea-
dem cauſa nō lz.infra. Sentētias tres.
Appellationis remediū infra decendiū i-
terponi debet:tam poſt diffinitiuā ꝙ̄ in
terlocutoriā ſententiā.ij.q.vi.c.Anterio
rum. Alioquin ſententia tranſit in rē iu
dicatam.⁊ denegatur aditus appellādi.
extra de ſententia ⁊ re.c.Ꝯ ad conſulta
tionē.de appella.c.Romana.li.vj.Etiā
ſi ſnīa fuerit ꝯditionalis.ij.q.vj.Biduū
Appellans etiam extra iudiciū debet in-
fra idem tempus.i.decendium a noticia
grauaminis appellare. alioquin non au
ditur ꝑ remedium appellatōnis.auditur
tamen per remediū iuris ꝯmunis.ꝺ ap-
pella.c.Concertationi.li.vi.Et compu
tanť dies decem pro appellatōne.⁊.xxx.
dies pro inſinuatione ſiue petitōe aplo-
rū.glo.e.c.Ab.eo.℣.Triginta.li.vi.Et
includiť decimus dies in eis. Glo.ij.q.
vi.c.Anteriorum.
Appellans petat infra triginta dies apo-
ſtolos inſtanter.qꝺ ſi nō fecerit appella-
tioni renunciauit.de appella.c.vt ſupra.
c.Ab eo.li.vi.Et.e.c.Quāuis ī cle. Et
iudex teneť etiā irrequiſitus dare.glo.ij
q.vi.Poſt appellationē. Si vero iudex
rite requiſitus dare noluerit in termino
ab eo prefixo.vel ſi ſe daturū dicit nullo
termino tamē ꝑfixo: tunc perinde eſt ac
ſi expreſſe denegaſſet.tunc pōt appellās
proſequi appellationē.De appel.c.Quā-
uis.in cle.Et proceſſus vlteriores iudi
cis illius ſunt irriti.e.c.Ab eo.li.vi.De
bent autē peti apoſtoli inſtanter.Gloſa.
e.℣.Inſtanter.Si in ipo actor appellan
di petit apoſtolos:debent ipos iterū pe
tere.hec glo.Et ſufficit vno contextu ſe
pius et inſtanter petere. Et ſi non petie-
rit vel oblatos non receperit:appellatio
ni renunciauit.e.c.Quamuis.in cle.
Appellans intra vel extra iudicium:debz
infra annum a die interpoſitionis eaȝ ꝓ
ſequi:iuſto impedimento ceſſante. alio-
quin cenſetur renunciaſſe.De appella.c.
Sicut appellationem.in cle. Concedi-
tur tamen ex cauſa biennium. niſi iudex
a quo appellať attentis circūſtantijs tē-
pus aliter moderetur.quo neglecto :te-
net ſentētia ⁊ appellans non audieť ſi vl
terius appellet.extra eo.c. Cuȝ ſit roma
na.c.Oblate.Et poteſt terminus predi
ctuſ tam a iudice ꝙ̄ ab appellante abbre
uiari.ſed non prolōgari.e.c.Oblate.
Appellationem infra dictū tempus nō ꝓ
ſequens:condemnatur in expenſis. Ex
tra de reſcri.c.Ex parte.Item ſi proſeq̄
contempſerit per ſe vel per procuratorē
inſtructum:procediť contra eum tanꝙ̄
contumacem tam in expenſis ꝙ̄ in cau-
ſa appellationis.de appella.c.Cordi no-
bis eſt.c.Licet.li.vi.
Appellantem ⁊ recedentē non oportet iu
dex appellatꝰ ſi procedere voluerit iterū
citare.quia facto iam teſtatur ſe corā eo
nolle litigare niſi appellationi renunciet
de dolo.c.Cum qui.li.vi.gloſa. intelli-
gitur de appelletione fruſtratoria.
Appellationis tempus nō currit ei qui ꝑ
impotentiam fuit a proſecutione impe-
ditus.extra de appella.c.Ex ratiōe.Si
militer non currit ꝙ̄diu differť de ꝯſen-
ſu partium.niſi ꝓpter periculū dilatiōis
iudex aliter mandaret.e.c.Quamdiu.ī
cle.Etiam poſtea tangitur ibi.Appella
tio propter impotentiam.
Appellationi quis libere poteſt reſignare
ij.q.vi.Si quis.§.Si vero.
Appellationi renunciat quis tacite per fa
ctum contrarium.extra de offi.delega-
ti.c.Gratum.
Appellationis vocabulo ex ſimplicitate
omiſſo.ſed loco ipius expreſſo ꝙ ſe ⁊ ſua
quis tuitioni pape ſubijcit:non debet ſi
ne cauſe cognitione condemnari. extra
de appella.c.Ad audientiam.
Appellationem ſufficit ſcriptis dare iudi
ci:nec oportet ꝙ coram eo legatur.eo.c.
Appellatio.li.vj.
Appellationis forma ante vel poſt ſen-
tentiam et apoſtolorum ⁊ litterarū for-
ma habetur.ij.q.vj.Poſt appellationem
⁊ appellatione interpoſita.§.forma.
Appellans ad papam ſuper ſententia iter
locutoria intra vel extra iudiciuȝ: appel
let in ſcriptis:cauſamq̄ȝ exprimat ac a-

poſtolos petat. et ſi appellatus petit: pn cipales debent ſuper pncipali papā accedere per ſe vel procuratorem. hec nō obſeruans reputatur non appellās: ꝛ cōdamnatur in expenſis. Similiter appellans hec non obſeruans vt contra contumacem in expenſis ꝛ cauſa cōtra eum proceditur. per hoc tamē in appellationibus a diffinitiua nihil imutat. de appel. c. Cordi. li. vj.

Appellans propter grauamē aliquod: nō tenetur coram iudice appellato infra terminum ab eo prefixū ad docendū grauamen vel audiendum reuocatōnē grauaminis tanꝗ iudice comparere. ſed ad h tm vt reuocationem grauaminis ab eo audiat. q ſi īfra terminū hoc reuocet cū effectu: ꝛ ille non comparuerit poteſt iudex ille libere ī cauſa procedere. e. c. Si a iudice. libro. vi.

Appellantes contra electionē poſtulationem vel prouiſionem in inſtrumento exprimāt omnia obijcienda contra formā vel perſonam. ꝛ iurēt ſe credere illa vera eſſe: ꝛ ea poſſe probare. ſup nō expreſſis non audiantur niſi de nouo emergāt vł ſuperueniat probandi facultas. ſup quo etiam iurent. de appellati. c. Ut circa. li. vj. Si diſiunctiue iurauerint non audiuntur. ſcꝫ dicendo. Credere ea eſſe vera vel que ſufficere poſſint ex eis. e. c. Js q. li. vj. et ſi predicta non ſeruet non audit etiam ſuper expreſſis. e. c. Qui contra. libro. vj. ꝛ cum vt ſupra opponitur et appellatum fuerit. debent oēs quorū intereſt per ſe vel procuratores infra menſem iter arripere ad papam. ꝛ poſt aduētum vnius partis expectatis viginti diebus procedatur. non obſtante abſentia cuiuſcunqꝫ: ꝛ opponētes ſi non pbēt condemnantur parti in expenſis ſi ī formam obiecerunt. Si vero in perſonā et non probant: triennio ſunt ſuſpenſi a beneficio. ꝛ ſi hoc triennio ſe temerarie ingeſſerint: erunt perpetuo īpo iure priuati. niſi conſtet eos nō fuiſſe calumnioſos de electio. c. Statuimus libro. vj. et intelligitur de beneficijs que habet in eccleſia contra quam offendit. e. c. Ab eo. libro. vj. Predicta tamen forma ſolū habet locum cum extra iudicium appellatur. Quia iura antiqua extra eo. ca. Ut debitus: debent intra iudicium obſeruari. eo. c. Conſtitutio felicis. libro. vj. Pēdente vero appellatione predicta nō valet confirmatio ordinarij. eo. c. Si poſt ꝗ. libro. vj. Jnfra. Electio eccleſie cathedralis. predicta tamen cōſtitutio nō habet locum cum appellans ius ſuuꝫ vł eccleſie directe proſequitur. ſed cum defectus vel crimina in formam vel perſonam obijciunt. Et ſi circūſtantias defectuum non ſpecificat ſuper illis nō auditur: etiam ſi iuret illos de nouo didiciſſe: et in eadē cauſa non auditur alius ſuperueniens non appellans: ſi quē proſequitur. poteſt tamen aſſiſtere appellanti. Auditur autem pro intereſſe proprio agens. eodē. ca. Conſtitutionem. in cle. Et licet omiſſio forme repellat appellantem a probatōne: non tamen infirmat ꝓbationem ſuper alias legitime factaꝫ. e. §. vltimo.

Appellans talis non ſeruans formam ꝓdictam renunciat appellatōni nec proſequitur obiecta aut alia per viam querele. niſi in caſibus inibi exceptis. de elec. ca. Conſtitutōnem. §. Ceterum. in cle. Jnfra. Opponentis.

Appellatio intra vel extra iudiciū deuoluit cauſas electionū epiſcoporum et ſuperiorum ad papam duꝫ in ſcriptis et ꝓ cauſa probabili fuerit interiecta. alꝰ nō. et poſſunt partes ſine prauitate ab ea recedere priuſꝗ fuerit pape pſentata. Judices tamen inferiores inquirāt an prauitas interuenerit. quam ſi repererit de cauſa non cognoſcant. ſed ſtatuant partibus terminum: quo cum actis ꝛ munimentis ad papam veniant. de electio. c. Quamuis. libro. vj. Si autem iudices illi ſine inquiſitione ꝓdicta ad confirmationem vel conſecratōnem electi procedant: irritum eſt. ꝛ ipi ordinarij ſunt ſuſpenſi per annum a confirmatōne et cōſecratōne epiſcoporum. eo. c. Prouida. libro. vj.

Appellatio pape quādo dicatur interpoſita. ſupra proxime. ꝛ infra. Electionis prouiſionis.

Appellans aliam cauſam poteſt exprimere coram iudice appellationis ꝛ aliā co-

ram iudice a quo appellat. Extra de ap
pella.c. Conſtitutis.
Appellari debet gradati nullo medio iu-
dice intermiſſo: niſi ad papam immedia
te appelletur. extra. e.c. Dilecti filij. ſcdo.
Appellari poſſe ad papam medijs preter
miſſis priuilegium eſt apoſtolicuz. extra
de priuile.c. Antiqua.
Appellatio a ciuili iudice ad papam non
tenet. niſi ſint tpali iuriſdictiōi pa. ſubie
cti. extra de appella.c. Si duob9.
Appellare nō licet ad ſuperiorē iudicē an
te ſententiā diffinitiuā ei qui cōuenitur
coram iudice idoneo: niſi ex cauſa ratio
nabili. etiam ſi dicat q ad ſuperiorem
nuncios miſerit vel litteras impetraue
rit priuſq delegato aſſignate fuerint. ex
tra. e.c. Ut debitus.
Appellari non poteſt a iudice in quem qs
conſenſit. ij. q. vi. A iudicib9. extra de of
ficio dele.c. Super queſtionū. Glo.c. a
iudicibus. Poteſt tamen ab ei9 iniq ſen
tentia appellari. Similiter ſi de com-
muni conſenſu ſint electi: nō tamē vt ar-
bitri. niſi appellatione remota.
Appellari oportet ab arbitris iur ad pa-
pam. de offi. iudi. dele.c. Is cui. li. vj
Appellari oportet ad papaz a ſubdelega-
to. ſi delegat9 ſit excōmunicatus vl' mor
tu9 ⁊ in ſubdelegando reſeruauit ſibi ali
quā iuriſdictionem. vel ſi papa delegās
nomen eius proprium nō expreſſit. De
offi. ⁊ po. iu. dele.c. Si is cui. li. vi
Appellari debet ſemp a ſubdelegato ad p
mum delegantē quando ipe delegando
nō cōmiſerat in totū vices ſuas. Simi-
liter in alijs caſib9 quibus delegat9 ne-
gatur habere iuriſdictionem. eo. ca. Si
a ſubdelegato. li. vi.
Appellatur ſemper ad delegatū a ſubde-
legato ſi vſq ad reuocationē commiſit.
vel alias ſibi aliquid iuriſdictōnis reſer
uauit etiam poſt ſententiā. de offi. dele.
ca. Si delegatus. li. vi. Iuxta tamē ex-
ceptiones pdictas in duobus. §. pcedē-
tibus.
Appellat a ſubdelegato ad delegatuz niſi
ad papā ſi delegatus partē cauſe com-
miſit que appellatione remota ſibi fuiſſ
cōmiſſa. extra eo.c. Sup queſtionum.
Appellari nō debet a delegato ad cōdele
gatum. ſed ad pmū delegantē. e. li. vi. c.
Si duo.
Appellari nō debet ab officiali ad epiſco-
pum. ſed ad archiepm. de appella.c. Ro
mana. li. vi. Et ɔſuetudo alia reprobat
de ɔſue.c. Non putamus. li. vi.
Appellari debet a ſbdito epi ad epiſcopū
nō ad archiepm. niſi ɔſuetudo aliud ha
beat. de appel.c. Romana. li. vj.
Appellari de iure debz ab epiſcopo ad ar
chiepm in cauſis in quib9 habent iuriſ-
dictionē tpalem. niſi ſpeciale ius aliō in
ducat. Ibidem.
Appellari nō poteſt ad epm a collatōe be
neficij cui ipe vt platus interfuit. ſec9 ſi
vt canonicus. ſed ad ſuum ſupiorem ap
pellet. de appella.c. A collatōe. li. vj.
Appellatiōis cauſam ad epm interpoſite
archiepiſcopus alijs nō cōmittat nec p-
tes citet. niſi in appellatōe ſit cauſa pba-
bilis expreſſa. e.c. Romana. li. vj.
Appellatio ſi neget ad archiepiſcopuz fa-
cta: nō debet archiepiſcop9 inhibere iu
dicem pncipalis cauſe: donec de deuo-
lutione ad ipm facta cōſtiterit. Similit
etiā ſi pponatur appellatio ad ipm iniu-
ſte fuiſſe ante ſentētiā interpoſita. niſi p-
us recepta appellatōe incipiat de verita
te cauſe cognoſcere. e.c. Romana. li. vj
Appellatōe poſt diffinitiuā legitime iter-
iecta iudex appellationis ſtatim reuocet
omnia innouata p pncipalē iudicē poſt
dictā ſentētiā. Etiā ſi fuiſſent ante appel
latōem innouata. e.c. Non ſolum li. vj.
Nihil em poſt appellatōem huiuſmodi
eſt innouandū. extra de appel.c. Dilect
filijs.
Appellatio tamen huiuſmodi nō reuocat
excōmunicationē medio tempore añ in-
terpoſitionē latam Unde neceſſaria eſt
abſolutio: quāuis nō debuit ferri. ō ſen-
ten. ex.c. Venerabilib9. li. vj. ⁊ latius in
glo. §. Porro. v. Appellatum.
Appellatione vt ſupra poſt diffinitiuā in
terpoſita ſi aliquid innouatuz fuerit p9
inhibitionem: non poteſt archiepiſcop9
tamen exercere iuriſdictionē ſuam i cau
ſa ad eum per appellationem huiuſmo-
di deuolutam in tertiam perſonam ali-
quid innouātem. nec poteſt reuocare cē
ſuram in appellantem ab epiſcopo latā.

niſi vocatis partib⁹ de cauſa legitime cognita. de appel. c. Romana. li. vj.

Appellatio poſt diffinitiuã ad archiepm̃ ſi dicatur interpoſita in caſu prohibito: poteſt archiepũs ſi iam ceperit de cauſa cognoſcere ꝓhibere iudicẽ ꝑncipaleꝫ ne ſententia demandet̃ executõi. Ibidẽ.

Appellatiõe ante diffinitiuã interpoſita ⁊ a iudice appellatõis cognita ꝟitate cauſe ac inhibitione facta: quicq̃d poſtea ſꝫ non ante fuerit per aliũ iudicem attẽptatũ debet a iudice appellatõnis reuocari. e. c. Non ſolum. li. vj.

Appellans nõ eximit̃ per iudicem appellationis a ſuo epiſcopo in alijs cauſis. De appel. c. Roma. li. vj.

Appellatio ſi ab archiepõ fuerit ꝓnunciata male interpoſita: ante ſententiã diffinitiuã debet cauſa ſtatim remitti ad epiſcopũ. e. c. Romana. Dũmodo tamẽ ipe non detulit appellatõni. Si vero detulit: non eſt neceſſariũ remittere. ⁊ condẽnetur in expenſis. In appellatõnib⁹ autẽ poſt ſententiam diffinitiuã ſeruent̃ iura antiqua. e. c. Cum appellatõib⁹. li. vj.

Appellatõne a diffinitiua interpoſita poteſt reuocari interlocutoria ꝑncipali ꝑiudicans negocio. alias non. eo. c. Licꝫ. libro. vj.

Appellans iniuſte condemnat̃ parti in expenſis. extra de teſti. ⁊ atteſta. c. Significauerũt. ⁊ ſupra. Appellatio ſi ab archiepiſcopo.

Appellatõnis ꝓceſſus de archiepis dat⁹ intelligitur etiã de alijs iudicib⁹ ceteris paribus. Gloſa. de appella. c. Romana. li. vj. ver. Citent.

Appellationis cauſam vſq̃ꝫ huc.

Appellans ante diffinitiuam ſnĩam: ſi iudex eo abſente ſententiã ferat: poteſt ille nihilominus infra tempus debitũ etiã ab eadem appellare niſi prima appellatõ manifeſte fuerit friuola. de dolo. ⁊ cõtu. c. Si ante. in cle.

Appellatõnis forma ſeruanda in electionib⁹ monialiũ fiat vt. s. Appellantes cõtra electionẽ. ⁊c̃. Ita ꝙ moniales electe vel appellantes nullo modo veniant ad curiã: vel etiã ille contra q̃s appellatum fuerit. ſed ꝓcuratores bñ inſtructos mittant. iuxta. c. Cupientes. vt infra. Confirmatões cathedraliũ. al's penas inibi ipo iure incurrũt. de ele. c. Indẽnitatib⁹ li. vj. §. Porro.

Appellatõis terminũ ꝑueniens ſi litteras tacita veritate impetrauit illis careat. ⁊ penã contumacie nõ euadat. extra ð appel. c. Sepe. c. Ex inſinuatõe.

Appellare ante ſententiã niſi in caſib⁹: leges prohibent. e. c. Suꝑ eo.

Appellans ante ſententiã poſt litiſ ingreſſum cogit̃ ſtare iudicio eius ad queꝫ appellauit. e. c. Cum ſit romana.

Appellans poſtq̃ꝫ iurauit ſtare iudicio eccleſie cõpellat̃ a iudice vel vt ſeruet iuramentũ vel infra q̃draginta dies arripiat iter ad proſequẽdũ appellatõem. eo. c. Ad hec. tertio.

Appellantẽ põt iudex vel epũs a q̃ appellauit cõpellere ad ꝓſequendũ: vel ꝙ corã ſe pareat iuris eq̃tati. Extra de appella. c. Ad hec. tertio.

Appellantẽ ꝓ vna cauſa nõ debet iudex a q̃ appellauit cõpellere ad reſpõdendum ſuꝑ alijs: licet in illis nõ min⁹ teneat̃ reſpõdere: niſi ꝓ crimine adeo graui ⁊ manifeſto ꝙ ſit ipo actu merito condemnãdus. e. c. Propoſuit.

Appellãtib⁹ duob⁹ ſuꝑ vna cauſa vnuſ ad papã alter ad iudicẽ. illoq̃ꝫ ad papã non cõparẽte: ſi iudex ſu⁹ euꝫ ad papã appellaſſe neſciẽs fert ſnĩam excõicatõis ꝯ ipſum: tenet ſnĩa. extra de ap. c. Si duob⁹

Appellatõne legitime ĩterpoſita q̇cq̇d poſtea fit ꝯ appellantẽ in ea cauſa ꝑ iudiceꝫ appellatũ: debet a iudice appellatõis ĩ irritũ reuocari. e. c. Dilecti filij.

Appellari tertio a ſentẽtia diffinitiua nõ lꝫ. eo. c. Sua nobis.

Appellatiõe poſtpoſita vel remota vbi in reſcripto continet̃: ĩtelligit̃ remoueri q̃libet appellatio q̃ a iure nõ indulget̃ expſſe. Nã fruſtratoria appellatio etiã ſi nõ ꝓhibeat̃ nõ tñ impedit negociũ. extra de appel. c. Paſtoral'. Itẽ glo. ꝟ. Expſſe. dic̃ ꝙ appellatio ſi ſit remota nihilomin⁹ indulget̃ expſſe: ſi iudex denegat reſtitutionẽ ſpoliato. extra de reſti. ſpo. c. Ex cõq̃ſtione. Itẽ ſi nõ vult admittere recuſationẽ ꝯſanguĩtatis. extra de appel. c. Poſtremo. Itẽ ſi nõ facit exꝓmi res petitas ĩ libello. extra de appel. c. Significãtib⁹

Itē ſi citat ptes ad locū nō tutum.eo.c.
Ex pte. Itē ſi cogit ptes litigare coꝛam
ſubdelegato ſuſpecto.extra de offi. dele
ga.c. Sup q̄ſtionū.i fine. Hec glo. Ho
die tamen ſiue in reſcripto appellatio ſit
remota ſiue nō: pōt nihilomin⁹ appella
ri:qn̄ quis habet ꝛ ptendit cām ꝓbabilē
talē vicȝ q̄ ſi ꝓbata foret deberet legitīa
reputari. Gloſa.ſiue ſit expſſa in iure ſi-
ne nō. Et debet iudex ſupioꝛ ſup appella
tiōe cognoſcere.extra de appel.c. Ut de
bit⁹. Gloſa.ꝟ.Añ ſniam:in fine dic̄. Ita
ptȝ ꝙ remotio appellatōis q̄ ad ꝟitatem
nihil opat:ſed poti⁹ apponit ad cautelā.
qꝛ iniquū eſſet ꝙ aliq̄s euident̄ ḡuat⁹ nō
poſſet appellare qn̄ caſus ille in iure non
eſſet expſſus. ꝛ iō emanauit hec ꝯſtitutō
vbi cauet̄ ꝙ hn̄s ꝓbabilē cauſam. vt ſu-
pꝛa ꝓxie.pōt appellare. Hec gloſa.

Appellāti ante diffinitiuā:nō lȝ niſi cau-
ſas in appellatōe noiatim expſſas ꝓſeq̄.
ꝛ ꝓceſſus p̄mi iudicis nec iuſtificari.nec
impugnari pt:niſi ex actis coꝛam eo.de
appel.c.Appellanti.in cle.

Appellatōiſ deſerte ꝓſecutio nō impedit
quin ſnīa iudicet̄ in rem iudicatā tranſ-
iuiſſe.e.c. Si appellatōem.in cle.

Appellās ſecūdo a repulſiōe exceptōnis
pemptoꝛie ꝛ ſuccūbens: nō audit̄ in cau
ſa appellatōis a diffinitiua ſup eadē re-
pulſione.niſi fuiſſet repulſa.quia inepte
ꝓponebat̄.e.c. Cum a repulſione.in cle.

Appellatio a pluribꝫ iudicibꝫ ſufficit co-
rā plibus coꝝ maioꝛi pte facta: ita tn̄ ꝙ
appellato termin⁹ p̄fixus ꝛ termin⁹ de-
lationis ꝛ appellatōis legitime intimēt̄
de appel.c. Si a iudicibꝫ.in cle.glo. Si
duo ſint appellet coꝛā illo quem habere
poteſt.

Appellatio impedit ſnīam excōicatōnis
hoc modo latā. vt ſi infra viginti dies
nō ſatiſfeceris:ſcias te excōicatuȝ:ſuſpē
ſum:ſiue interdictum:ſi infra terminum
appellauerit.extra de appel.c. Preterea
requiſiſti.

Appellatio ſeq̄ns nō tollit cēſure ſenten
tiam eccl'iaſtice.ō ſen.ex.c. Is qui.li.vi
Nec ſuſpendit effectū eius.in glo.ō bis
que vi.c. Abſolutōis.ꝟ.interdicti.

Appellatio ꝓpter impotentiā infra bien-
niū nō executa non p̄iudicat appellanti
extra de appel.c. Ex ratione.

Appellatio fruſtratoꝛia hodie non tenet̄
nec recipit̄:niſi cauſa rōnabilis in ea ex-
pꝛimatur.e.c. Ut debitus.

Appellatio facta contra leges vel cano-
nes nō eſt admittenda.extra eo.c. Con-
ſuluit. tertio.

Apoſtolos

qn̄ ꝛ quō appellanſ petat. ſ̄. appellāſ pe.

Apoſtoli illi dicunt̄ littere dimiſſoꝛie q̄ a
iudice appellato mittunt̄ ad iudiceȝ ad
quē appellatur.ij.q.vi. Ab eo.de appel.
ca. Coꝛdi.libꝛo.vj.

Apoſtolos tenet̄ iudex dare.eo.c. Coꝛdi
li.vj. Et ſi nō dederit ꝛ ꝓceſſerit.niſi ap
pellatōni fuerit renunciatū. eius ꝓceſſ⁹
irritus eſt.e.c.vt ſup. Appellatōe.li.vj.

Apoſtoloꝝ locum tenent epi. diſt.lxviij.
Quoꝝū vices. Sacerdotes tenēt locuȝ
diſcipuloꝛum.e.c. Quāuis.

Apoſtoli ſunt baſes militantis eccl'ie.de
ele.c. Fundamenta.li.vj.

Apoſtoli Petrus ꝛ paulus omnibꝫ p̄emi
nent alijs.ij.q.vij. Beati.

Aplica ſedes n̄ moꝛit̄.ō reſcp̄. ſi gr̄o.li.vi

Apoſtolicis viris nolle neceſſaria dare:ē
ſeip̄m condemnare.xvj.q.j.c. Apoſtoli-
cis. Jeronymus.

Appoſtata

nō ē qui n̄ reiecto hitu vadit ad aliā
religionē.extra de tem.oꝛdi.c Ex par.

Appoſtata ſacrū oꝛdinē in appoſtaſia re
cipiens nō pōt in eo.etiā cum redierit ꝛ
penituerit.miniſtrare ſine diſpenſatōne
pape.extra de appoſtatis.c. Conſulta-
tioni. Et ſic oꝛdinē recipiens efficit̄ irre
gularis.extra de tempo.oꝛdi.c. Ex pte.

Appoſtatas ꝛ eiectos p̄lati ſolicite annu
atim req̄rant.ſalua oꝛdinis diſciplina.ꝛ
renitentes tandiu excōmunicent et ex-
cōmunicatos denuncient donec humi
liter reuertant̄.extra de regu.c. Ne reli-
gioſi. Sȝ reuerſis pꝛelati neceſſaria mi-
niſtrent. Ibidem.

Appoſtata non eſt ip̄o facto de iure excō
municatus:niſi habitum reijciat.infra.
Excōmunicati.

Appoſtate qui ad reſumendū habitū nul
lo modo induci poſſunt:graui cuſtodie
carceris mancipent̄.extra de appoſta.c.
A nobis.

Approbari ab omnib⁹ debet qđ omnes tāgit. extra de tempo. ordi. c. Si archiepiſcopus. de offi. archi. c. Ad hoc.

Aqua cum vino trāſſubſtantiatur in ſanguinē. quia aqua: non flegma exiuit de latere xpi. ꝛ vtꝝ ipſa fuerit naturalis vł miraculoſa ignorat᷑. extra de cele. c. Cum marthe. c. In q̄dam

Aqua ſignificat populū. ſ. eucbari. ma.

Aqua baptiſmi nō purgaret pctā: niſi cōtactu xpi eſſet ſanctificata. de conſe. diſ. iiij. Nunc.

Aqua benedicta vel ſal auffert ſterilitatē humanarū rerū. coinq̄natos ſctificat ꝛ purgat. bōa alia mł'tiplicat. īſidias diaboli auertit. a fantaſmatȝ ꝟſutijs hoīes d fendit. de conſe. diſt. iij. Aquā.

Arbitrij libertate non neceſſitate peccata dimittunt᷑. d peni. di. vij. Null⁹ expectet. Aug⁹. li. d pe.

Arbitroꝝ duo genera quidā cōponūt inter partes ꝛ taliū arbitriū ſi fuerit iiquū reducendū eſt ad arbitriū boni viri. Alij eligunt᷑ ſub pena ꝛ illoꝝ arbitriū tenet licet ſit iniquū. Sed poteſt a ſuperiori retractari. extra de arbitris. c. Nō ſine. Et ſi per dolū tulerit ſententiā licȝ nō ꝑ appellatōem. pōt tamē per exceptōem retractari. Hec gloſa. ij. q. vj. A iudicib⁹.

Arbitri q̄ dicunt᷑. infra. Iudex alius.

Arbitriū nō tranſit ad ſucceſſorē. extra d offi. dele. c. Vno delegan.

Arbitri duo ex trib⁹ arbitris ſi cōcurrūt in ſumma: tenet illoꝝ ſentētia. Si autē omnes diſcordāt: tenet ſententia illi⁹ q̄ in minori ſumma condemnauit. de arbitris. c. Si ex trib⁹. li. vi.

Arbitri duo ꝑſentes poſſunt ꝓcedere examinando ꝛ diffiniendo ſi tertius noluerit intereſſe. circa iudices iura antiq̄ obſeruent᷑. e. c. vt q̄ſtionibus. li. vj. Gloſa. verbo. Preſente. ſȝ inter duos nō poteſt vnus procedere.

Arbiter in rebus ſpūalib⁹ laicus eſſe n̄ pt Tamen auctoritate ſupioris poteſt i laicum et clericum ſimul cōpromitti. extra de arbi. c. Cōtingit. c. Per tuas.

Arbitrorum vno mortuo expirat officiū eoꝝ: niſi aliud in cōpromiſſione exp̄mat᷑ extra de offi. iudi. dele. c. Vno delegatorum. e. de teſtib⁹. c. Preſentata.

Arbitros duo eligant qui iudicē habent ſuſpectū. ꝛ ſi duo nō concordant vocent tertiū. Et qđ duo decernunt robur tenet. extra de appel. c. Cum ſpeciali. ꝛ. eo. ca. Legitima. li. vj.

Arbitriū ſiue cōpromiſſio nō requirit iuramentū. ſed ſi preſtitū fuerit ſeruandū eſt. extra de arbi. c. Non ſine. c. Cum tēpore. c. Ex parte.

Arbores cōmunes ſignificant mundi amatores q̄ ſūt vaſte iuxta terram: ꝛ anguſte in ſuperioribus. atq; cōtra palma ſignificat iuſtos Nam alij fortes ſunt ad terrena. diſti. xlvij. Omnes. Grego. in moralib⁹. li. xix.

Archa ſignificat prelatos. Infra. Subditi prelatos.

Archidiaconus eſt vicarius epiſcopi. et debet omnem curam habere in clerico quantū ad viſitationem in triennio. ſi epiſcopus non poterit. extra d officio archidia. c. Ut archidiaconus.

Archidyaconus de iure preſentat et examinat ordinandos. eo. c. Ad hoc.

Archiepiſcopus ſi n̄ pallio r̄cepto non poteſt conuocare concilium. cōficere chriſma. dedicare baſilicas. ordiare clericos. extra de electio. c. Quod ſic.

Archiepiſcopus poteſt ſine pallio ꝛ ſandalijs celebrare. extra de auctoritate et vſu. c. Quia.

Archiepiſcop⁹ debet conſecrari ab omib⁹ ſuis ſuffraganeis ad ſedem conuocatis metropolitanam. extra de tempo. ordinan. c. Si archiepiſcopus.

Archiepiſcopus ſingulis annis cum ſuiſ ſuffraganeis prouinciale celebret concilium. alioquin ab executiōe officij ſuſpēdatur. extra de exceſſi. ꝑla. c. Cum olim

Archiepiſcopi duo non ſint in vna prouincia. diſt. cj. per totum.

Archiepiſcopus non poteſt iudicare. excōmunicare: vel abſoluere clericos ſuffraganei eo incōſulto. niſi in certis caſibus. ix. q. iij. ꝑ totum. Et glo. e. c. j.

Archieps nō pt ſibi officialē iſtituere in dioce. ſuffraganei. niſi ꝯſuetudo h̄ hēat tūc official' nō pt ꝗcꝗ: niſi ꝑus ſit appel

latum ad ipſum. et dum preſentia archi
epiſcopi poteſt de facili haberi non pōt
officialis ille cenſurā aliquā in ſuffraga
neū exercere. de offi. ordi. c. Roma. li. vi
Archiepꝰ audiat cauſas ⁊ cōmittat. vt i-
fra. Cauſe que ḋ iure.
Archiepꝰ quō ñ pōt exercere iuriſdictio
nē in ſubditos ſuffraganeoꝝ. nec etiam
dum coram eo nolunt reſpondere voca
ti q̄rulantibꝰ poteſt cenſurā eccleſiaſticā
in eos exercere: vel etiā clericos illos il-
luc mittere ꝓ iniendis vel cognoſcendis
cōtractibꝰ. Et quando ⁊ q̇d in dyoceſi-
bus ſuffraganeorū pōt: habeť. de fo. cō.
ca. Romana. li. vj.
Archiepꝰ poteſt iteratis vicibus et quo
modo viſitare ꝓuinciā. j. Viſitare. p̄t.
Archiepꝰ in ſua ꝓuincia iuriſdictionē ſu
am exercens pōt punire ſibi vel nuncijs
vel familie ſue notorios iniuriātes. etiā
ſi ſuam iuriſdictionē non impediāt. De
penis. c. Romana. li. vj.
Archiepꝰ poteſt a ſubditis ſuffraganeo
rum emendas pecuniarias petere in ca-
ſibus quibus eos poteſt excōicare. De
ſen. excō. c. Venerabilibꝰ. li. vj.
Archiepiſcopus non relaxet ſentētias la
tas a ſuffraganeis ſubditis. niſi hoc ha-
beat de conſuetudine. de ſen. excom. ca.
Romana. li. vj.
Archiepiſcopus q̄s excōmunicatos poſ
ſit abſoluere. infra. Excōicatio.
Archiepꝰ nō excedat ſtatutuʒ concilij in
concedēdis indulgētijs. de pe. ⁊ re. c. ro
mana. li. vi. infra. Indulgentia.
Archiepꝰ nō det ꝑtātem queſtoribꝰ citā-
di ſubditos ſuffraganeoꝝ qui eis nolūt
parere vt corā ipis compareāt. de pe. et
re. c. Romana. li. vj.
Archiepꝰ quō procedat quando ad ipm
fuerit appellatū. ſupra. Appellatōis cām
et ſeq̄ntibꝰ. vſq₃. Appellatōis ꝓceſſus
Archiepꝰ viſitaturus ꝓuinciā q̄ ordine
procedat. hr̄ de cēſi. c. Romana. li. vi.
Archiepꝰ ꝑ ꝓuinciā vadens: crucē āte ſe
portare ⁊ vbiq₃ in publico ⁊ ꝑuato i pō
tificalibꝰ celebrare: ac corā ſe ſine ponti-
ficalibꝰ celebrari facere poteſt. nō obſtā-
te ꝑuilegio cuiuſcunq₃. Per hoc tamē in
locis exemptis nullā iuriſdictionē aliā
ſibi acquirat. de priuile. c. Archiepiſco-
pus in cle.

Archipreſbiteri ſunt deca
ni rurales
⁊ ſubſunt archidyacono. extra de offi. ar
chiḋ. c. Ad hoc. Et debēt ſibi ſicut epi-
ſcopo ſuo parere: ⁊ ſuꝑ omēs p̄ſbyteros
curam gerere. extra de offi. archip̄ſbyte
ri. ca. Primo.

Argentum ſignificat. infra. au-
rum ſignificat.

Arma magis q̄ꝫ iura ſcire milites:
ſacratiſſimus legiſlator exi-
ſtimauit. C. de iure deliberā. l. Scimꝰ.
⁊. ij. q. j. c. Prohibenť. in glo.
Arma ⁊ alia ꝓhibita ſarracenis ferentes
infra. Excōicatio. §. xxvij.
Arma ⁊ huiuſmodi hereticis ferentes. i-
fra Excōicatio. §. xxvj.

Arrogantia eſt multuʒ vitu-
perabilis. di. xl-
ix. Hinc etenim.
Arrogantia eſt albugo in oculo. vbi. ſ.

Ars artiuʒ eſt regimē animaꝝ. extra
de eta. ⁊ quali. c. Cum ſit.

Articulus mortis ſemꝑ excipiť
q̄ñ ꝓhibetur quis ab
ſolui ab excōmunicatione. Glo. de elec.
c. Fundamenta. §. Q̄ꝛ ſi ſecus. ꝟ. mortis.
libro ſexto.

Aſina balaam redarguens: ſignifi
cat ſubditos humiliter reſi-
ſtētes p̄latis: dum eis iniuſta imperāt. ij
q. vij. Nos ſi. §. His ita.

Aſſeſſor qualis ſit et quādo aſſu
mi debet. īfra. cauſa nul
lis.
Aſſeſſor poteſt pro labore ſui officij mer-
cedem petere. Extra de vita ⁊ hone. cle
rico. c. Cum ab omni.
Aſſeſſoreʒ poteſt delegatus pape aſſume
re expenſis partium ſi eo indigeat. alio-
quin ſi non indiget: non aſſumat euʒ ni-
ſi ſuis expenſis. et relinquitur ipius cō-
ſcientie. de reſcriptis. c. Statuta. §. Aſ-
ſeſſorem. li. vi.
Aſſiſtere coram deo quid ſit. Infra. boni
Aſſur erat ꝟga furoris domini. Nā
per eum ignorantem gentes
flagellauit. xxiij. que. v. Remittuntur. §.
Hinc notandum. infra. Punit.

Auara mens nec nouit abſtinere a vetitis: nec gaudere conceſſis. nec pietati adhibere conſenſum. diſt. xlvij. Virum.

Auaricia eſt idolorũ ſeruitus. j. q. j. Cuȝ omnis. ad Coll. iij. ⁊ Epheſe. v.

Auaricia omnẽ decorem virtutũ deprauat. omnibꝫ vicijs animuȝ ſupplantat. j. Thim. vj. Radix omniũ maloꝝ eſt cupiditas. diſt. xlix. Hinc etem. §. Impetiginem. Gregoriꝰ in paſtorali. infra. Prelati debent.

Auariciã quia iudices principes ⁊ ſacerdotes ⁊ prophete ſectabanť. ideo Jeruſalem deſtructa eſt. Sicut Michee. iij. legitur. j. q. j. Judices.

Auaricia prelatorũ reprehenditur. j. Prelati debent paupertatem. ⁊c.

Auari ſunt multũ reprehenſibiles. di. xlvij. Sicut hi. Ambroſiꝰ ſup Lucã. xij.

Auarus ſemper aurum ⁊ argentuȝ videt ſemper redditus computat. gratius intuetur aurum q̃ ſolem. oratio eiꝰ ad deum aurum querit. nec ſatietas vnq̃ nec finis aderit cupiditati. ſicut mens in inſaniã verſi fantaſias nõ res ĩpas videt. ſic mens auari ſemel vinculis cupiditatis aſtricta ſemp aurum ⁊ argentuȝ videt. vt dictũ eſt. di. xlvij. c. Sic hi. Ambroſius ſup illud Luce. xij. Cuiuſdã diuitis vberes fructus. ⁊c.

Auarus eſt raptor violentus bonoꝝ aliorum. quia vltra neceſſitatem retinet q̃ alijs eſſent neceſſaria. diſti. xlij. §. Ordinandus. Jheronymus. xij. q. j. Nolo. q. ij. Aurum. quia non ſunt ſua propria q̃ nec natus ſecuȝ attulit. nec deus ſibi vt propria ſuis meritis donauit. Secũdũ Ambroſium vbi ſupra qui ait. Eſurientium panis eſt quem tu detines. ⁊c. diſt. xlvij. Sicut hi.

Auarus ſciens ⁊ hereticus neſciens dubium eſt quis magis peccet. vj. q. j. Quero. Augꝰ.

Auaro deeſt tam quod habet q̃ quod nõ habet. Fideli ſiue credenti totus mundus diuitiarũ eſt. Infidelis ãt etiã obulo indiget. Hec Jeronymus ĩ prologo Biblie. c. viij. ⁊ Auguſtinus ad Macedoniũ. xiiij. q. iiij. Quid dicã.

Auarꝰ cenſeť infidel'. vt. ſ. ꝓxime. Unde Gregoriꝰ in regiſtro. Cũ oĩs. inq̃t. auaricia idoloꝝ ſit ſeruitꝰ. q̇ſquis hãc ⁊ maxime in dandis eccleſiaſticis honoribꝫ vigilanter nõ ꝑcauet infidelitatis ꝑditioni ſubijciť etiam ſi tenere fidem verbis quã negat factis videať. j. q. j. Cum omnis.

Auctor delicti: delictum commiſiſſe probatur. extra dẽ ſenten. ex. c. Mulieres.

Auctoritas collata alicui vt poſſit prouidere ꝑſone idonee auctoritate apoſtolica de eccleſia vel beneficio ſine expreſſione perſone: cuius eccleſie vl' beneficij collatõ ad papã deuoluta eſſet ⁊ q̄ poſſit eadeȝ auctoritate rebelles compeſcere per cenſurã eccľiaſticaȝ. talis auctoritaſ non expirat morte concedentis. ſecꝰ ſi data ſit ſup ꝓuiſione certe perſone. de preben. Si cui nulla. li. vj.

Auctoritas tanto eſt maior quanto gradꝰ altior. diſ. xxj. Quãuis. §. In his oĩbꝫ

Auctoritates ſanctoꝝ doctorũ preferuntur auctoritati pontificum in expoſitione ſacre ſcripture. Sed in cauſis diffiniendis vbi non ſoluȝ ſcientia ſed etiam poteſtas requiriť: ecõtrario ſe habet. di. xx. c. j. per totum.

Auctores nõ cognoſcamus ĩpos gẽtiles ſi in eoꝝ dictis aliqua vera reperiamus ſed ea vt noſtra ſumamus ſicˇ hebrei ſpolia egyptiorum. diſt. xxxvij. Turbat. q̇a a deo eſt omnis ſcia. Infra. Scriptura omnis. infra. Auꝝ ſignificat.

Audientes leges et phiſicã. infra. Excõicatio. §. xx. infra. Rectores

Auditor aplicus de bñficio qđ alicui ꝓnunciat debitũ põt etiã eidẽ ꝓuidere. dẽ reſcriptis. c. Auditor. in cle.

Aurum vt lutum ſternitur quando occultis pctis exigẽtibus etiam virtus que claruerat diſſipatur. de pe. diſ. ij. Citius. Grego. ĩ mora.

Aurum ſignificat ſapientiam. argentũ ſignificat eloquentiã. Unde hebrei iubeť egyptios auro ⁊ argẽto ſpoliare tanq̃ ĩdebitos poſſeſſores vt dũ ſapiam ⁊ eloq̃ntiã apđ phos ⁊ poetas inuenerimꝰ ĩ vſum ſalutifere eruditionis illud vertamus. diſtincti. xxxvij. Legimꝰ. ⁊ tãq̃

noſtra ſumamus. e. ca. Turbat. ſupra au
ctores.

Aurum gratius intuetur auarus. ſ. aua
rus ſemper.

Auro ſuffarcinati pauperem chriſtum ſe
qui volunt. ⁊ pretextu elemoſyne priſti-
nis operibus incubantes. epiſcopi ſci-
licz et clerici. xij. q. ij. §. ſocrates. Jeroñ.

Aurum alchimaticuz facientes. ſupra. al
chimaticum.

Aurum eccleſie pro quibus expendatur
infra. ⁊ infra. Bona eccleſie.

Aurum ſacramenta non querūt. neqꝫ au
ro placent que auro non emunt. In his
em̄ tribus generibꝫ. ſcꝫ alimonia paupe
rum. redemptōne captiuorū. edificatōe
ſiue ampliatiōe eccleſiaꝝ. ſeu cimiterio
rum eccleſiaſtica vaſa etiam iniciata: cō
fringere: conflare: vendere licet. xij. q. ij.
Aurū. Ambroſius li. de officijs. Bona
eccleſie p̄mo in neceſſaria miniſtroꝝ ſūt
expendenda ⁊ reſidua in vſus fidelium.
xij. q. j. Nulli epoꝝū. infra. bona eccleſie.

Auxilium legis fruſtra implo-
rat qui cōmittit in le
gem. extra de ele. c. Bone memorie. Ex
tra de emunitate. c. Immunitatem. Ex
tra de vſuris. c. Quia fruſtra.

Baculus ſignificat cō
ſolationez ⁊
vga correctionē. di. xlv. c. di
ſciplina. Grego. in moralibꝰ
Baculus ⁊ virga. de con. diſ.
ij. In calice.

Baculo paſtorali nō vtit papa: tam ꝓpter
myſterium qꝫ ꝓpter hiſtoriam. extra d̄ ſa-
cra vn. c. Cum veniſſet.

Baliſtariorum artem xpi
ani cōtra
chriſtianos exercere ſub anathemate p-
hibentur. extra de ſagittarijs. c. Artez. ⁊
intelligitur in bello iniuſto.

Bannientes epiſcopuz ſunt
excommunica
ti. infra excommunicati.

Balneum p neceſſitate corpis
nō phibet. etiaz die
dominico. de con. di. iij. Peruenit.

Baptiſma vnū ē ſicut vnꝰ de
us et vna fides. de
ſum. tri. ⁊ fi. ca. ca. Fidei. §. Ad hoc. i cle.

Baptiſmus quid ſit. ⁊ que eiꝰ forma. qñ
inſtitutum. quot genera. quis effectus.
Gloſa. de con. diſt. iiij. Neceſſarium. Et
eius ꝓceſſus in cathezizando et exorci-
ſando. e. di. c. Ante baptiſmū. ⁊ infra.

Baptiſmus iohannis nō dedit remiſſio
nem peccatorum. de con. di. iiij. Non re
generabant. Augꝰ. in Encheridion.

Baptiſmi effectus maior eſt effectu circū
ciſionis. quia licet circūciſio auferret o-
riginale ⁊ conſeruaret a damnatōe. non
tamē ꝯferebat gratiā adiutricē. nec intro
ducebat in regnum. extra de baptiſmo.
ca. Maiores.

Baptiſmus tollit peccatū originale. imo
omne peccatū. Gloſa. etiā ſine pnia. De
conſe. di. iiij. Per baptiſmū. Auguſtinꝰ
de baptiſmo paruuloꝝ. c. Paruulo. Au
guſtinus in Encheridion. c. Regenerā-
te. Augꝰ. li. de baptiſmo puuloꝝ. Infra
Originalis peccati quadruplex.

Baptiſmus non reqrit penitentiā exteri
orem ſiue ſatiſfactionē pro peccatiſ. d̄ cō
ſe. di. iiij. Sine penitētia. Ambroſiꝰ ſup
epl'am ad Romanos. In adultis tñ ne-
ceſſaria eſt pnia interior. glo. vbi. ſupra.
Quia ſine contritione nō remittit pctm̄
de conſe. diſ. j. E contrario.

Baptiſmus extinguit ꝯcupiſcentiam. nō
vt non ſit. ſed vt non obſit. de con. diſt.
iiij. Per baptiſmū. Nō em̄ tollit omnio
legem peccati. ſed ipam relinquit ſupe-
ratam et ſopitam. e. c. Non ex quo. Au-
guſtinus libro de baptiſmo paruuloꝝ.

Baptiſmo chriſti credunt diſcipl'i abluti
de conſe. diſt. iiij. Quando ab Jeroſoly
mis.

Baptiſmo remittuntur paruulis pecca-
ta. infunduntur virtutes. ⁊ gratia infor-
mans quo ad habitum. et ſi non tunc
quo ad vſum. de ſumma. trinita. et fi. ca.
§. Uerum in clemen.

Baptiſmus eſt fundamentum oīm ſacra
mentoꝝ et ianua. ideo ante ipm nullum
aliud ſacramentū no. teſ. recipit. extra d̄
baptiſmo. c. Ueniens. e. De preſbytero
nō baptiſato. c. Ueniens. Unde opor-
tet ſacros ordines ante receptos poſtea
iterum recipere. Ibidem. e. c.

Baptiſmus eſt triplex. ſcilicet. fluminis.
flāminis. ⁊ ſanguis. id eſt. aque ꝯtritōis

et paſſionis. de conſe. diſti. iiij. Baptiſ-
mi vicē. et hoc verū vbi ſacramentū nō
contemnit. ſed neceſſitate excludit. Au-
guſtinus li. iij. de vnico baptiſmo.

Baptiſare ſeipm nemo poteſt. quia inter
baptiſantem et baptiſatū debet eſſe diſti
ctio. tamē in neceſſitate ſeipſ baptiſans
ſi ſtatim decederet: ad celū euolaret. nō
pter ſacramentū baptiſmi: ſed pter fi
dem ſacramenti. extra de baptiſmo. ca.
Debitum.

Baptiſati a paganis vel iudeis in forma
eccleſie non debēt rebaptiſari. de cō. di.
iiij. Romanus. c. A quodā. c. Quamuis
Similit ſi ab hereticis et ſciſmaticis ba-
ptiſati ſint. e. c. Nullus. Auguſtinus li-
bro de baptiſmo paruulorum.

Baptiſmus a quocunqꝫ collatus. vt. ſ. p
deſt ad ſalutē. extra de ſum. tri. et fi. ca. c.
Firmiter. et h verū eſt: recipienti in neceſ-
ſitatis articulo fideliter. de con. diſt. iiij
Quō deus exaudit. Si aūt nō ſeruata fu
it forma eccleſie debēt rebaptiſari. eo. c.
Quos a paganis.

Baptiſati ab hereticis per manus impoſi
tionē ꝯfirment. j. q. j. Si.

Baptiſmo ſine nō eſt ſalus. de con. di. iiij
Firmiſſime. Etiā cathecumini bone vi-
te morientes damnabunt. e. c. Cathecu
minū. Auguſtinus ad fortunatū. Gloſa
Qui non queſiuit baptiſari

Baptiſare nō debet dyaconus pſente pſ-
bytero ſine licentia. ſed illis abſentibus
in neceſſitate etiā laicus pōt baptiſare.
de conſe. diſt. iiij. Conſtat. Iſido. li. ij. de
offi. c. xxiiij. e. c. In neceſſitate. Similit
mulier pōt in neceſſitate viris abſentibus
eo. c. Mulier.

Baptiſare pñt religioſi: nō obſtante q p
hibent fieri cōpatres. Nā illud intelligi
tur de cōpaternitate que contrahit p ſu
ſceptōem vbi maior familiaritas oritur
Glo. xviij. q. ij. Peruenit.

Baptiſatus ſtatim moriens illico euolat
de pe. diſt. vij. Si quis autem. Auguſti
nus libro de penitentia.

Baptiſmo ſaluatus eſt latro in cruce. nō
martyrio. Nam ſtatim ſpiritu baptiſatus
euolauit. vbi ſupra.

Baptiſmus confert ſalutem paruulis eti
am ſi offerentes intendant eis ſolū tēpa-
lem ſalutem conferri. de con. di. iiij. Nō
illud. Auguſtinus ad Bonifacium.

Baptiſatis paruulis decedentibus fides p
deſt offerentium eos. e. c. Illud. Augu-
ſtinus li. iij. de libero arbitrio.

Baptiſati ſtatim ſunt ꝑticipati corpe xpi
licet illud nondū ſacramentalr ſumpſe-
runt. de con. di. ij. Quia paſſus. diſt. iiij.
Nulli. Auguſtinus ſermōe de īfantibus.

Baptiſandis pro paruulis cur alij reſpō
dent. e. di. iiij. Cum pro paruulis.

Baptiſari nō poſſunt paruuli i vtero ma
trū. quia non poteſt renaſci qui nondū
ſcdm adam natus eſt. e. c. Qui in mater-
nis.

Baptiſmus non in alio liquore qꝫ aq ce-
lebrari poteſt. extra de baptiſmo. c. Nō
vt apponeres.

Baptiſmi ſubſtātia cōſiſtit in forma ver-
borum et aq. e. c. Non vt.

Baptiſatis paruulis nō nocet ꝑfidia pa
rentū. de con. di. iiij. Queris.

Baptiſari debēt infirmi etiā ſi p ſe reſpō-
dere nō poſſunt. ſi tn̄ voluntatē oſtende
rint. ſimilr et muti. et debent alij p ipis re
ſpondere. de cō. di. iiij. Paruuli. c. egro-
tantes. et ſequen.

Baptiſmū ficte recipiens baptiſat. ſed re
miſſionē peccatorum nō recipit donec ve-
raci cōfeſſione fictio recedat. de con. di.
iiij. Oſtenditur. Auguſtinus li. ij. de vni
co baptiſmo. c. Tunc valere. Similiter
qui terroribus vel cruciatibus compul
ſus conſentit. vnde talis compellitur fi-
dem ſeruare. Qui autē omnino contra-
dicit et nunqꝫ conſentit: hic nec ſacramē
tum nec effectum recipit. Similit amē-
tes et dormientes qui ante hoc nūqꝫ cō-
ſenſerunt. vnde tales ſunt poſtea reba-
ptiſandi. Extra de baptiſmo. c. Maio-
res. §. vltimo.

Baptiſmus debet ſolum in eccleſia con-
ferri exceptis liberis regum et principū
vel ſi neceſſitas ad eccleſiam portare p-
hibet. Cōtra facientes puniantur. Ex-
tra de baptiſmo capitulo vnico. in Cle
men.

Baptiſmi formam per ignorantiā in ſil-
labis vicians: nihilominus baptiſat. de
conſecratione diſtinctione. iiij. Retule
runt.

Baptiſmū iterans ſcienter tribus annis pēiteat. quarta ⁊ ſexta feria et tres quadrageſimas. de ꝯſe. di. iiij. q̇ bis. Et pena eius habeť. c. ſeq̄n. Nec poteſt ordiari vlterius niſi religionē itret. ⁊ tunc cū eo poteſt diſpenſari. extra de apoſt. c. ex litteraꝝ. Si vero ignorāter: nihilomi⁹ nō poteſt ſine diſpenſatiōe ordinari. de cōſe. diſt. iiij. Qui bis. Nō tamē indiget pro hoc penitere. Ibidem.

Baptiſari debet de cuius baptiſatōe facta nihil certum ꝯſtat. nec per h̄ iterari diciť ſacramentū. c. Paruulos. ⁊ tribus cap̄. ſequen.

Baptiſando eum de cuius baptiſmo dubitať: debet apponi cōditio: dicēdo. Si ſi es baptiſatus: nō baptiſo te. Si vero non es baptiſatus: ego baptiſo te ⁊c̄. extra de baptiſmo. c. De quibus.

Baptiſandus p̄t aſpergi aqua ſi infirm⁹ ſit. ⁊ nō refert quātūcunq̧ modicū aque eum tangat. de ꝯſe. diſt. iiij. Nec quēq̧.

Baptiſans ter mergendo dicēs. In nomine patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti. ſi non premittit. Ego baptiſo te: nihil facit. extra de baptiſmo. c. Si quis puerū.

Baptiſand⁹ ab vno tm̄ leueť. Si tn̄ plēs acceſſerint oēs ꝯhn̄t cognatōem ſpūalē matrimoniū etiā cōtractū dirimentem. Et idem eſt in cōfirmatōe. Ipi tn̄ leuātes inter ſe nō ꝯhunt aliquā attinentiaȝ de cognatōe ſpūali. c. Quāuis. li. vj.

Baptiſantis filij carnales ſi contrahunt cū filia quā ipē baptiſauit: matrimoniū dirimiť. ⁊ ecōuerſo. extra de cogna. ſpūali. c. Ex litteris.

Baptiſandȝ iudeiſ īdiciť abſtinētia q̄dragita dieꝝ. de conſe. di. iiij. Ne qḋ abſit.

Baptiſati ī peregrinatōib⁹ nō ꝓmoueantur ī clerū. q2 vita eoꝝ īcognita eſt. ⁊ poſſunt forte eſſe irregulares. di. xcviij. omnes. Nec in egritudine baptiſatus. di. lvij. per totū. Glo. quia p̄ſumiť nō ꝑe cōtritus.

Bartholomeus et Paulus fuerunt nobiles. glo. extra de p̄ben. c. Venerabilis.

Baſes eccleſie ſunt apoſtoli. de electione. ca. Fundamenta. libro. vi.

Beatius ē magȝ dare q̄ȝ accipe. ex. de cele. miſ. c. Cum marthe.

Begardorum et beginarū ſecta condēnať ⁊ ꝓhibeť. ⁊ octo errores eoꝝ heretici exꝑmunť: ⁊ inq̄ſitorib⁹ cōmittitur vt officiū ſuum exerceāt in homines huiuſmodi vbicunq̧ inuētos. de hereticis. c. Ad noſtrū. in cle. Errores eoꝝ vide infra. Expreſſi errores. ⁊ infra. Fratres

Begrvinaꝝ ſtatus reprobať condemnať et ꝓhibeť. ⁊ excōicantur eū tenentes vel eis fauentes religioſi. ⁊ errores eaꝝ condemnanť. De religioſis domi. c. Cuȝ de quibuſdā. in cle. infra. Excōmunicatio §. xxv. Vide modificatōnē. ſ. Cōſtitutō

Bellum iuſtum eſt qḋ edicto p̄ncipis geriť de reb⁹ repetendis aut ꝓpulſandoꝝ hominū. cā. xxiij q. ij. Iuſtum. Iſiḋ. li. xx. ethimoľ. Vide infra. Reſtituere.

Bellare vtꝝ ſit peccatū. xxiij. q. ſ. per totū Et q̄ȝ licet in certȝ cauſis. e. c. Militare

Belloꝝ victoria ex fide xp̄iane religiōis euēit: obtineťq̧ orōnib⁹. xxiij. q. iiij. Si non ex fidei. Gregorius.

Bellare clericis nō licet. poſſunt tn̄ alioſ ad bella vocare. xxiij. q. viij. Quicunq̧.

Bellare neceſſitate cogente licet etiā in q̄dragesima. e. c. Si nulla.

Bello iuſto morientib⁹ celoꝝ regnū non negatur. xxiij. q. v. Omniū veſtrū. q. viij c. Omni timore.

Bella antiquoꝝ fratrum figura ſunt ſpiritualiū cōtra pctā. xxiij. q. j. Niſi bella.

Bene velle nō ſufficit niſi ſtudeas ⁊ bene facere. nec ſatis eſt bene facere. niſi id ex bona voluntate ꝓcedat diſ. lxxxvj. Non ſatis. Ambroſius li. de officijs. Glo. Cum adeſt facultas et inſtat neceſſitas. alias ſufficit bona voluntas. vt diſt. xlv. Que.

Bene facere nō ſufficit. ſupra proxime.

Benedictōem ſolēnē ſcȝ dicere ſit nomen dn̄i. exceptis epis nullus facere debet. niſi de ſpēali priuilegio. De priui. c. Abbateſ. libro. vj. Iuncta gloſa. ꝟ. Solennem.

Benedicite dicant clerici cõuiuantes: et
lectionẽ habeant. ac poſtea gr̃as referãt
deo. diſt. xliiij. Quñ autẽ. c. Pro reueren-
tia. c. Non liceat.
Benedicens ſecũdas nuptias. ĩfra. ſuſpẽ
ſus ab offi. ⁊ benefi. infra. Nuptias.
Benedictio ſponſi ⁊ ſponſe in reuerentia
haberi debet. di. xxiij. Sponſus.
Benedictio hereticoꝝ maledictio eſt. j. q
j. Non opoꝛtet. Nã deus bñdictionibꝰ
eoꝝ maledicit. e. c. Maledicam.
Benedictio aque ⁊ ſalis quare inſtituta ẽ
de con. di. iij. Aquã. ſupꝛa. Aqua.

Beneficium eccleſiaſticũ ob-
tinere idoneꝰ nõ
eſt q̇ non eſt clericus. extra de reſcrip. c.
Cum a deo.
Beneficiũ eccleſiaſticum conferri non de
bet vel pꝛomitti anteq̃ꝫ vacet. ne q̇s moꝛ
tem alteriꝰ deſideret. alioq̇n ſcienter nõ
vacans recipiẽs a cõione ꝓpellaꝛ ⁊ depo
naꝛ. extra de cõceſ. p̄ben. c. Qui in viuo-
rũ. c. Nulla. c. Ex tenoꝛe.
Beneficiũ eccleſiaſticũ nõ poteſt licite ſi-
ne inſtitutõe canonica obtineri. de reg.
iuris. c. Beneficiũ. li. vj
Beneficioꝝ nomine p̄bẽde ⁊ dignitates
ac alia beneficia intelliguntur. Extra d̄
verbo. ſigni. c. Tua nobis.
Bñficioꝝ pl'itas ꝓhibeꝛ. xxj. q. j. ꝑ totum
require infra. Papa ſolus. ibi latius.
Beneficiũ habens cum cura ſi aliud cuꝫ
cura recipit vacat pꝛimũ. extra de ele. c.
Dudum. e. de pꝛeben. ⁊ digni. c. De mul
ta. infra. Papa ſolus.
Beneficia plura vel p̄bende haberi poſ-
ſunt. ſi non ſint curata. vel ſi de iure vel
conſuetudine reſidentiã nõ requirũt. vl'
ſi alterũ non ſufficit. vel ſi ſint beneficia
vnita vel connexa. vel ſi p̄textu ſtatuti
ſuꝑ hoc ex cauſa rõnabili facti vel cõſue
tudinis ſimul obtineri poſſunt. In glo
ſa. de reſcriptis. c. Gratia. li. vi.
Beneficia plura curata vel ꝑſonatus aut
dignitates aut vnã dignitatẽ cũ benefi
cio curato obtinẽtes cõpellanꝛ ab oꝛdi-
nario ꝙ infra tempus cõpetẽs ab eo p̄fi
xum oſtendant ſuas diſpenſatõnes. q̄ ſi
ſufficientes fuerint vlteriꝰ nõ moleſtenꝛ
pꝛouiſo tamen ꝙ cura debita impenda-
tur beneficijs. Q ſi d̄ ſufficiẽtia diſpẽſa
tionis dubiteꝛ. recurraꝛ ad ſedeꝫ apl'icã
Si vero allegatã diſpẽſatõem infra tẽ-
pus pꝛedictum nõ oſtẽdant; ꝓcedaꝛ con
tra eos ac ſi nullã habeant. nec aliq̄d il-
lis aliud beneficiũ conferaꝛ niſi diſpẽſa-
tionẽ oſtendant ſuꝑ h̄ vel ꝑoꝛibꝫ renun-
ciẽt. Alioq̇n collatio irrita eſt. de offi. oꝛ
di. c. Oꝛdinarij. li. vi.
Beneficiũ curatũ vel dignitatem vi obti
nens ꝑuatus eſt iure q̄d in illo habebat
vl' ad illud. Et ꝑuaꝛ etiã alio curato q̄d
ante illud hẽbat. ſi ꝰm vi vel iniuſte ſciẽ
ter occupat. de p̄ben. ⁊. di. c. Cũ q̇. li. vi.
Beneficia pl'a curata vel dignitates que
quis habet. omnia vacãt ꝑ receptõeꝫ al
terius ſil'is. ſic̃ vnicũ ſi habuiſſet vacaſſꝫ
de p̄bendis. c. Si plures. in cle.
Bñficia plura curata quãdo hr̃i poſſũt
ſine diſpenſatione pape. Infra. Perſo-
natum cum cura.
Beneficioꝝ pl'itas. infra. Diſpẽſatio apl'i
ca. infra. Conceſſio ſub ea.
Bñficio ſecũdo cum cura obtento. nõ cẽ
ſeꝛ ꝑmũ vacans. q̃diu ex rationabili cã
alter fructus ſecundi percipit. de pꝛebẽ.
et dignita. c. Si tibi cõceſſo. li. vj.
Beneficiũ collatũ aliud ꝑus habenti. in
fra. Collatio beneficioꝝ alias.
Beneficiũ habenti papa nõ faciliꝛ ex cer
ta ſciã ſcribit ſuꝑ alio obtinẽdo niſi de ꝑ
oꝛi fecerit mentionem. extra de reſcri. c.
Poſtulaſti. Et ſi mentionẽ faciãt lr̃e ob
tente. nõ opoꝛtet tñ ep̄um illis obedire:
vbi illi ſine ſcãdalo non poteſt ꝓuidere.
extra de p̄ben. c. Cum teneamur.
Beneficiũ ſecundum nullus habeat: niſi
pꝛimũ non ſufficiat. e. c. Referente. c. Di
lectus filius. ⁊ extra de cle. nõ reſi. c. Cõ
querente.
Beneficia plura ſine diſpenſatõe pa. ha
bentes in diſpendiũ animaꝝ furtum cõ
mittunt et rapinã. ⁊ anime ꝑ ipſos ſunt
decepte. e. c. De mlta. infra. Papa ſolus
Beneficia plura vel dignitates aut eccle
ſias ꝑochiales ſimul habere diſtrictiꝰ
pꝛohibemus. contrarium facientes: re-
cipiens amittat et largiendi poteſtate
qui concedit ꝑuetur. Extra de cle. non
reſi. c. Quia nõnulli.
Beneficium ſufficiens habenti nõ pōt in
alio pꝛouideri. niſi pꝛimum reſignet. de

preben. ꝛ digni. c. Is cui. li. vi.
Beneficia duo cum cura animaꝝ pōt q̄s ſm indultū reciperet ꝛ ſimul habere. ſi alias canonice eidem conferant. Sed h̄ intelligit̄ de p̄mis duobus que cum cura poſt huiuſmodi indultū obtinet. Cū autem a papa cōcedit̄ beneficiū ſub hac forma. non obſtāte ꝙ aliud beneficiū habeas. per hoc nō intelligit̄ diſpenſatum ꝙ primū cum ſecūdo poſſit habere. de p̄ ben. ꝛ digni. Non pōt. li. vi.
Beneficia plura obtinētes. infra. Gratie conceſſe. infra. Papa ſolus. infra. Ignorans ſibi collatum.
Beneficia plura. infra. Eccleſias pl'es p̄ extraua. Iohānis. xxij. ſcilꝫ. Execrabil' quorundā. caſſat̄ ꝛ modificat̄ diſpēſatio ſup pl'alitate beneficiorum.
Beneficium curatū poteſt obtinere etiaꝫ in ſacris nō ꝯſtitutus. quis papa in littera qua ſibi ꝓuideri mandat non faciat mentionē de defectu ordinis. ita tamen ꝙ in proximis ſtatutis temporibꝫ ad ordines requiſitos ſe faciat ꝓmoueri. de p̄ ben. c. Si pro clericis. li. vi.
Beneficiū curatū obtinere nō poteſt cui papa ꝓuideri mandauit d̄ beneficio cū cura vel ſine. ſi tempore date lr̄e non habuit legitimā etatē ad huiuſmodi beneficiū. Etiā ſi tempore vacātis bn̄ficij etatem legitimā habuerit. niſi papa de huiuſmodi defectu mentionē in lr̄is faciet. Poteſt tn̄ talis obtinere vigore dictarū litteraꝝ beneficiū nō curatū. de reſcꝑtꝭ. ca. Si eo tp̄e. li. vi.
Beneficia curata illis nō debent ꝯferri q̄bus mandat papa ꝓuideri de beneficio niſi faciat mentionē de cura animaꝝ. de p̄ben. c. Cum in illis. li. vi.
Beneficia eccl'iaſtica nō ſanguī ſꝫ vite debent̄. viij. q. j. Moyſes. c. Ap̄lica. Vn̄ ꝓhibent̄ conferri indignis moribꝫ ꝛ ſcia ignaris. extra de p̄ben. c. Graue.
Beneficia ecc̄iaſtica nō dantibus. ſed melioribꝫ ꝯferant̄. j. q. iij. Ex ml'tis.
Beneficia eccleſiaſtica pauperibus. non diuitibꝫ dentur. xvj. q. j. Om̄ qcq̄d. j. q. ij. Clericos.
Beneficia poſſunt clerici homicide vl' irregulares cū diſpēſatōe habere. extra d̄ cleri. pugnā. c. Henricus.

Beneficia eccl'iaſtica excōicatꝭ ꝯferri nō poſſunt. Cōferentes eis ſcient̄ debēt ſuſpendi a collatione beneficioꝝ. extra de cleri. excō. c. Poſtulaſti.
Beneficiū qui p̄us obtinet debet etiā p̄us ante alios p̄bendā habere. d̄ p̄ben. c. Cum cui. li. vj.
Beneficiū ſi ep̄us confert abſenti licꝫ ille hoc ignoret: nō poteſt illud alteri cōferri. vel de eo aliud ordinari ſine cōſenſu prioris. de p̄ben. c. Si tibi. li. vj.
Beneficiū ꝯfert̄ illi q̄ p̄mo litterā īpetrauit vt ſibi ibidē ꝓuideret̄ de p̄mo vacaturo. nō obſtante ſi alius poſt eum ſil'em impetrās: p̄us ſuam litterā p̄ſentet. et in canonicū ibidē receptus fuerit. ſi in littera decretū fuit appoſitū. niſi notabilis negligētia vel dolus interueniat. de reſcrip. c. Tibi qui. li. vi. j. Gr̄e ꝯceſſe.
Beneficia ecc̄iaſtica vel dignitates pro q̄bus cum poſſeſſore litigat̄ ſi ip̄e cedit vl' decedat: nequaq̄ȝ alius eligat̄ vel alicui concedat̄: donec lis fuerit finita. ſi tn̄ illi quorū intereſt. Gloſa. qui ip̄um elegerant vel ipſi contulerāt. petierit ſe ad defenſionē litis admitti. admittet̄ in eo ſtatu in quo cauſa erat. vt lite pendē. c. Si tibi. li. vj.
Beneficia lite pendente nō conferant̄. infra. Electoꝝ litigantiū. ꝛ ꝓxime. s.
Beneficiū vacans ſi collatores ignorantes ꝙ papa alicui in eadem ecc̄ia canōicatum contulerit ꝛ de prebenda primo vacatura ſibi ꝓuideri mādauerit: illi h̄ alteri proprio motu ꝯferūt: nō tenet collatio. de p̄bē. ꝛ digni. c. Si poſtq̄ȝ. li. vj.
Beneficiuꝫ annexum dignitati quando poſteriori tempore confert̄. infra. Gratiam poſterius.
Beneficium abſenti collatum nō pōt ante diſſenſum eius alteri conferri. niſi terminus conſentiēdi ſibi itimatus eſſet elapſus. Adhuc tamē ſi priuſq̄ȝ alteri cōferatur conſentiat nō poteſt alteri cōferri. de preben. c. Si tibi. li. vj.
Beneficium per papā reſeruatum vel alteri collatum: ſi quis ignorans recipit ꝛ cognito hoc ſine difficl'tate dimittit: recuperat beneficia priora ꝓpter illō dimiſſa. alias non. Similiter ꝛ om̄es alij qui illius occaſione ſua dimiſerunt. de pre

ben.c. Si beneficia.li..vj

Beneficiū vł prebenda quā epiſcop⁹ de conſuetudine in eccleſia obtinet: vacante epiſcopatu nō cōfert ei cui papa in eadem primo vacaturā conceſſit.c.c. Cuȝ in eccleſia.li.vj.

Beneficium ſi papa vel legatus vni: et ordinarius eodē tempore alteri conferat: potior erit conditio poſſidentis. ſi neuter poſſideat collatio pape vel legati ꝑcedit.c. Si a ſede.li.vj.glo.ꝟ. Legati.itelligit de legato de latere. Si vero papa vni et legatus alteri.collatio pape ꝑcedit.gloia.c.verbo. Si a ſede

Beneficioꝝ eccleſiaſticoꝝ oīm plenaria diſpenſatio pertinet ad papam. Ita ꝙ non ſolum vacantia conferre.ſed etiā in vacaturis ius tribuere poteſt. de prebē. Licet eccleſiarum.libro.vj.

Beneficia in curia vel apud ſedem vacātia ſolus papa ꝯfert.alterius collatio irrita eſt.c.vbi.ſ. Si tamen papa īfra mēſem eadem nō cōfert: poterunt ordinarij ea conferre per ſeipſos tm̄ vel ſuos vicarios generaleſ in ſua dioceſi.ſi hoc eis ſpecialiter comittat in abſentia eorum. eo.c. Statutum.libro.vj.

Beneficia curata apud ſedē vacātia ſede apoſtolica vacāte:ſi ante de eis non fuerit ordinatum poſſunt. nō obſtan. ꝑdictis.c. Licet.et.c. Statutum. ordinarij libere de eis ordinare.ſecus in alijs bñficijs.de ꝑbē.et digni.c. Si aplica.li.vj.

Beneficiorū litigantiū in curia vel extra morientiū collatio.j. Vacāte beneficio.

Beneficia legati quātumcūꝗ plenarij ſine ſpeciali cōmiſſione cōferre nō poſſūt niſi ſint cardinales.de offi.lega.c. Officij.li.vj. Tamē cum reſtrictōne.vt infra Legati cardinales.

Beneficioꝝ collatio vel reſeruatio per legatos.infra. Legati.et ſequen.

Bñficia eccleſiaſtica ſine auctoritate dioceſani vel eius officialis nō recipiantur Extra de inſtitu.c. Ex frequentib⁹.

Beneficia recipientes a laicis ſine auctoritate epiſcopi: niſi moniti reſignauerint.officio et beneficio priuent.extra de iure pa.c. Relatum.infra. Eccleſias vł.

Beneficiū ſpectans ad collationem epiſcopi: vacante ſede.non poteſt capitulū conferre.poteſt tamen ꝑſentatos a pronis inſtituere.de inſtitutōib.c. Et ſi.libro.vj.infra. Capitulum poteſt

Beneficia que icludunt in gratia vbi mādatur de beneficio ad collationem capituli ſpectante alicui ꝓuideri.infra. Gratia data ad beneficium.

Beneficia quādo epiſcop⁹ ſine capitulo vel ecōuerſo poteſt conferre.infra. Capitulum poteſt.

Beneficiorum collatio.infra. Collatio.

Beneficioꝝ ꝓuiſio.infra. Prouiſio. infra conceſſionē bñs.j. Cōceſſio ſub ea for.

Beneficiuȝ ſi papa motu ꝓprio concedat infra. Gratia a papa motu.

Beneficium non habenti ſi papa mādat de beneficio prouideri et interim aliud conſequit:mandatū illud non cogit. de preben.c. Si pauper.li.vj.

Beneficia ratōne ꝑmutatōnis reſignata collatori:nō includunt ſi alicui cōceditur per papā ꝑmo inibi vacatura.de rerū ꝑmuta.c.vnico.li.vj. Gloſa. Ideȝ intelligit de alijs gratijs. Idem.eo.in cle.c. Vno.

Beneficiū religionē intrantis.infra. Religionem ingredientis.

Beneficium ſiue ꝑbenda affecta non ē ſolo mandato vt alicui ꝓuideat: niſi in litteris eſſet decretum aut executor inſinuaſſet et interdixiſſet:maxime cum decreto vel ratōne mandati iam facta eſſet receptio ad canonicatū. de conceſſi. ꝑbenca. Si ſoli.li.vj. iuncta glo.ꝟ. Firmita.

Beneficia apud ſedem ſiue in curia vacātia:intelligunt ea que legati ſedis:aut ꝗcūꝗ ad curiam venientes vel inde recedentes obtinēt ſi in loco curie vicino vł in curia moriunt. Et locus vicinus intelligit qui non vltra duas dietas legales diſtat. gloſa.xx.miliaria.p dieta. Similiter beneficia curialiū pape et curiaȝ pape ſequentiū in itinere vel loco vnde curia transfert morientium quantūcunꝗ locus diſtet a curia vbi ſic ſeꝗntes moriantur: dicunt in curia vacantia.vt habetur de preben.c. Preſenti.li.vj.

Beneficiū vacans quod expectans petit vel recipit ab executore:illud intelligit acceptaſſe.de conceſ.ꝑben.c.vnico.§. ſecus.in clemen.

Beneficia vacatura nulli ꝑmitti poſſunt et ſi ꝑmittunť promiſſio nõ tenet nec obligat. extra de conceſ. ꝑben. ca. Cum dilecta.

Beneficium repetere. vbi. quãdo. ⁊ quomodo põt quis quod reſignauit. xvij. q. ij. c. j. Juncta gloſa.

Beneficij collatio poſt ſex mẽſes irrita ẽ. extra de ſupplen. c. Licet. ⁊ ca. Dilectio. Et ſi capitulũ conferre negligat: eṗs cõferat. Si epiſcopus negligat qđ ſue collationi pertinet conferre: tunc archiepiſcopus conferat. Extra. e. c. Nulla. c. ex tenore. c. Qui viuo. ⁊. e. de donatiõib9 ca. Conſultationib9. infra. Epi poſſunt

Beneficiũ viuente clerico poteſt conferri collegio. extra de reſtitu. c. Cũ veniſſet.

Beneficij reſignatio in man9 laici nõ valet. ⁊ ſi denuo de mãib9 laici recipiat: eodem ſpolieť. extra de renun. c. Qđ i du.

Beneficiũ aliud conſequens ꝙ gratia expectatum: gr̃e renũciat. ſ. Gr̃e renũciat

Beneficium curatum habens ſi non promoueť ad ſacerdotiũ. infra. Parrochialis eccleſia nulli. ⁊ talis eſt ſuſpenſus. infra. Suſpenſus a beneficio.

Beneficium ſi concediť alicui tali conditione vt poſt mortem alij nominati ſuccedant: irrita eſt conditio. Extra de pactis. c. Accepimus.

Beneficium conferens nõ preſumat ſuo vſui partem prouentuũ retinere. et ſi ex donatione conſequiť vt ꝓuentus percipiat: ſimonia eſt. extra vt eccĩaſtica benefi. c. Ut noſtrum.

Beneficia incorporare vel grauare penſionibus. infra. Epiſcopi poſſunt.

Beneficiorum ⁊ fructuũ ſequeſtratio. infra. Sequeſtratio.

Beneficiũ intelligiť maius et minus. de cauſa poſſe. c. Cauſa bñficiali. in cle.

Beneficialis cauſa per appellatõez deuoluta ad papã: qđ ps vtraqꝫ põt. Jbidez

Beneficio nemo debet decipi: ſꝫ iuuari. extra de cõmodato. c. vnico.

Beneficiũ indultũ a iure nõ eſt alicui auferendum. e. c. Jndultum.

Beneficium ꝯceſſum a principe decet eſſe manſurũ. de reg. iu. c. Decet. li. vj.

Beneficia eccĩaſtica quomodo dbeãt diſpenſari. di. lxxxix. per totum.

Beneplacitum cuiuſlibet extinguiť ꝑ mortem. ideo quicqđ ſup eo fuerit cõceſſum expirat. de reſcri. c. Si groſe. li. vj

Bigamus nudatus eſt omi ꝑuilegio clericali: et foro ſeculari aſtrictus. nec valet cõſuetudo i cõtrariũ. de bigamis. c. vnico. li. vj

Bigamus ꝓhibeť deferre tonſurã clericalem vel habitũ ſub anathemate. Jbidẽ

Bigamus eſt qui duxit viduã vel al's corruptam. aut ſecundã vxorem. ar. extra đ bigamis. c. j. c. Bigamus. infra. Jrregularitas.

Bigamus eſt qui ante baptiſmũ vnã habuit ⁊ poſt baptiſmũ aliã. di. xxvi. Una xxviij. q. iij. Acutius.

Bigamus ab ordine repelliť: non ꝓpť peccatum: ſed propter defectum ſacramenti. diſt. xxvi. Acutius. c. Qui ſine crimie

Bigamus ſi ordineť etiam ignorãter i ſacris deponať. et ſcienter talem ordinãs ꝓuetur poteſtate ordinãdi. di. l. ex penitentib9. c. Non ꝯfidat. extra de bigamis ca. Super eo.

Bigamus vtrum ſit qui ſuã prius deflorauit. infra. Clericus ꝯiugatus. Jnfra. Jrregularitas.

Bigami non ordinenť epiſcopi. di. xxvi. Unius. ⁊ infra.

Bigamus non poteſt ordinari ſacerdos. eo. c. Qui ſine. extra đ bigamis. c. j. Ut bigami. ⁊ c. Bigamus.

Bigamus nõ poteſt per eṗm diſpẽſatiõꝫ obtinere. extra eo. c. Super eo.

Bigamuſ nõ eſt qui mľierẽ ab alio ductã ſed minime cognitã duxit. extra de bigamis. c. Debitum.

Bigamus nõ eſt. ſed fornicator qui pľes concubinas habuit. e. c. Quia circa.

Blaſphemia in ſpm̃ſanctuꝫ eſt fideꝫ que ꝑ dilectionẽ opatur deſerere vſqꝫ ad mortem. de pe. di. j. Deus quis. §. Hoc eſt.

Blaſphemus clericus đponať. laic9 anathematizeť. xxij. q. j. §. Si quiſ per capillum. ſed ſcđm leges vltimo ſupplicio. id eſt capite puniať. gloſa. Jbidem.

Blaſphemãs publice ſanctos ⁊ maxime beatam virginem: per eṗm pnie ſubdať vt ſeptem diebus dominicis duꝫ miſſa

celebreꝶ pre foꝛib⁹ ecc̄ie ſtet in publico.
⁊ vltimo dominico palliū ⁊ calciamen-
ta nō habeat ligatus coꝛrigia circa col-
lū ⁊ ſeptē p̄cedentib⁹. vi. ferijs ieiunet in
pane ⁊ aqua. ⁊ tres vel duos vel vnum
pauperes ſi poterit eiſdez dieb⁹ reficiat
Quod ſi renuerit: ep̄ali coerceaꝶ poteſta
te. extra de cleri. maledicꝫ. c. Statuim⁹

Bona fides p̄ſcribentis ſm̄ cano
nes neceſſaria eſt ſiue de re
ſpirituali ſiue ciuili. extra de preſcrip. c.
Vigilanti. c. Quoniam. ⁊ ſuffic̄ bona fi
des vbi ius ꝯmune vel preſumptio nō ē
ꝯtra preſcribentē. e. ti. c. Ep̄m. li. vj.

Bona fides ꝯtinua requiriꝶ in preſcribē-
te. extra de p̄ſcrip. Quoniā om̄e.

Bona fides dr̄ quādo aliquis credit tra
dentē eſſe dn̄z vel hr̄e ius diſtrahendi lꝫ
erret in facto. ⁊ hoc ſemꝑ p̄ſumiꝶ: niſi ꝓ-
betur contrarium. glo extra de reſcptis
ca. Si diligenti. ver. Bona fides. Ibi-
dem. quando p̄ſumitur contrarium.

Bona fides quādo non ſufficit ad p̄ſcri-
ptionem. infra. Preſcriptōem allegans

Bonifacius octauus fec̄ no
uā ꝯpilationez
decretaliū in ꝓhemio libri. vj.

Bona mulieris vir alienare nō pōt. Ex-
tra de ꝯſuetudine. c. Ex ꝑte. vide gloſā

Boni nō ſunt deſerendi ꝓpter malos: ſed
mali ꝓpter bonos ſunt tollerādi. xxiij. q.
iiij. Quā magnū. Aug⁹. ad Vincentiū.

Bonis nō p̄iudicant mala alioꝝ ſi nō cō
ſentiant ⁊ ſi pro gradu redarguāt. e. Si
quis a catholica. Aug⁹. ꝯ. Donatiſtas.

Bonus nullus eſt inuitus. tamē nolētes
ſunt ad bonū compellendi: vt fiant bo
ni volentes. ⁊ licet coacta ſeruicia n̄ pla
ceant deo. tamē ꝑ conſuetudinē fiunt vo
luntaria. ⁊ ſic placebunt. xxiij. q. vj. Vi-
des. ⁊. §. vlti. Aug⁹. in ep̄la ad Vincēti.

Bona voluntas non ſufficit: nec ſine ea
opus expedit. diſt. lxxxvj. Non ſatis. ꝰ.
Bene velle.

Bonū mediocre nō eſt meliori p̄ferendū:
ſicut ieiuniū indiſcretū ſanitati mentis.
de conſe. di. v. Non mediocriꝶ. Jeroñ.

Bonarū mentiū eſt ibi culpas cognoſce-
re vbi culpa non eſt. di. v. Ad eius.

Bonum incaſſum agitur ſi ante vite t̄mi
nū deſeraꝶ. quia fruſtra velociꝶ currit q̄
priuſq̄ȝ ad metas venerit deficit. de pe.
diſ. iij. Incaſſum. Gregori. in moralib⁹

Bona opera. infra. Opera.

Bonum malum et tenebras lucez ac ecō
uerſo dicens aſſerendo peccat moꝛtaliꝶ.
xj. q. iij. Si quis dixerit. c. Si quis ho-
minem. Juncta gloſa. Jeronym⁹ in epi
ſtolā ad philemonē. e. c. ve vobis. iūcta
gloſa.

Bona tempoꝛalia ſunt eccleſie miraculo
ſe a domino prouiſa in auxilium ſp̄ūalis
incrementi. de ele. c. fundamenta. §. Ne
autem. libro ſexto.

Bonis eccleſie non ſuſtententur quib⁹ ꝓ-
pria q̄ ſibi retinent ſufficiunt. j. q. ij. Cle
ricos. c. Paſtoꝛ. ca. Si quis. Jmo tales
bona eccleſie ⁊ paupeꝝ recipientes ſacri
legium cōmittunt. xvj. q. j. Quoniā. Je-
ronymus Damaſo epiſcopo. infra. ecc̄ie

Boni omnia que agunt faciunt in cōſpe
ctu dei. Mali autem inde fugiunt et ex
eunt. Et qui illico conuertūꝶ dicunꝶ in
conſpectu dei peccaſſe. eo q̄ nōdum in-
de exiuerunt. Ps̄. Malum coꝛam te fe-
ci. de pe. diſt. j. c. Penitentia ꝟa. §. dēiq̄ȝ

Bonis cur aduerſa contingunt. īfra. ma-
lis dum.

Bonum commune preferri debet bono p̄
uato. vij. q. j. Scias.

Bonum nullum eſt niſi voluntarium. xx
q. iij. Preſens. §. Igitur.

Bonum nullum manet irremuneratum.
de pe. diſtin. iij. Pium.

Bonis eccleſie laudabiliter ſuſtentantur
qui bona ſua eccleſie ⁊ pauperibus dōa
runt: vel qui pauperes bone vite ſuſten
tant vt domnio deſeruiant. j. q. ij. Sa-
cerdos. c. Si quis propter.

Bona eccleſie ſunt bona pauperū. xij. q. j
ca. vltimo. xvj. q. j. Quoniam quicquid
xxiij. q. vij. Qꝛ autem.

Bona eccleſie ſūt hereditas chriſti. xxiij.
q. vij. Qꝛ aūt. q. viij. Cōuenioꝛ. Ambꝛo.

Bona eccleſie ⁊ vaſa miniſterij debent in
redemptōem captiuoꝝ expendi. xij. q. ij
Sacroꝛum ⁊. c. Sicut omnino. Ac ſu-
ſtentatōem peregrinoꝝ ⁊ pauperum. ꝰ.
Aurum. e. c. Apoſtolicos. ⁊. c. Aurū hꝫ

Bona eccleſie non debēt alienari vel au-
ferri. xij. q. ij. per totum.

Bona eccleſie auferens: homicida eſt. eo

dem.c. Qui abſtulerit rapiens violēter vel detinens: ſacrilegus eſt. ⁊ excōicet. xvij.q.iiij.per totum.niſi reſtituat.xij.q. ij. Quicunq̄ꝫ.

Bona eccleſie vt cōmunia non vt ꝓpria ſunt retinenda. xij.q.j. Res eccleſie. vn̄ epi hn̄t ea diſpēſare n̄ dilapidare aliena re vel vſurpare. x.q.ij.per totum.

Bona eccl'ie non dent̄ ꝯgnatis.xij.que.j. Epus.c. Epiſcopi.

Bona eccleſie donata reuocare non licꝫ xvij.q.iij. Et.q.iiij. per totum.

Bona eccleſie auferentium penitētia.xij. que.ij. De viro.

Bona eccleſie vtꝝ ⁊ quomō p̄lati poſſint repetere.xvi.q.v.q.vi.per totum.

Bona eccleſie que epiſcopi vl' clerici acq̄runt ratione eccleſie qui āte nihil habuerunt: ſunt eccleſie. nec poſſunt ea alienare.xij.q.ij. Res in epiſcopatu. Nec poſſunt ea alicui poſt mortem relinquere. extra de peculio.c. Si quis ſane. nec teſtari de eis poſſunt. extra de teſta.c. quorundam. poſſunt tamen intuitu elemoſyne de bonis eccleſie mobilibꝫ aliquid dare vel pro ſeruicijs.eo.c. Ad hec. Sꝫ de bonis paternis vel intuitu ꝑſone aut induſtria vel labore acq̄ſitis poſſūt pro arbitrio diſponere.xij.q.iij. per totum. Infra teſtamēta.extra de teſta.c. Quia nos.c. Relatum. Que aūt de ſuis ⁊ eccleſie bonis mixtis acq̄ſierunt: ꝓ rata vtriuſq̄ꝫ precij diuidenda ſunt inter eccl'iaꝫ et heredes.xij.q.iiij.per totum.

Bona immobilia ſiue iura eccleſiarū laicis ſubijcientes ſine conſenſu capituli ⁊ licentia pape: recognoſcēdo ſe illa ab ipſis tanq̄ꝫ ſuperioribꝫ tenere vel eos perpetuo ſtatuentes patronos aut aduocatos eccleſiarū vel bonorum ipſoruꝫ vel ad longum tempus: factuꝫ īualidum eſt et p̄ſcribendi cauſam nō parat. Sed ⁊ p̄lati hoc facientes ſunt ſuſpēſi ab officio et adminiſtratōne. Clerici hoc ſcientes et non denunciantes ſunt ſuſpenſi a perceptione beneficioꝝ que non obtinēt in eccleſia ſibi grauata triennio. Laici vero ad huiuſmodi ſubmiſſiōes compellētes ſunt excōicati: niſi moniti reſtituerit Oꝫ ſi huiuſmodi cōtractus de cōſenſu ⁊ licentia p̄dictis fiant: laici nihil ſibi occaſione huiuſmodi contractus vſurpēt niſi quantū ex natura cōtractus ſ pacti vl' legis adhibite eis ꝑmittit̄. Alioquin niſi reſtituerint moniti excōicati ſūt. ⁊ terre eorū poſſunt interdici. per hoc tamen nō ꝓhibent̄ bona eccleſie in emphiteoſim concedi vel alienari in caſibꝫ et forma a iure ꝑmiſſis. ꝺ rebꝫ ec. nō alienā.c. h̄ ꝯſultiſſimo.§. Laici.li.vj.

Bona predialia presbyter nihil prius habens que acquirit poſt adeptionē eccleſie ad eccleſiam pertinent. Extra de peculio cleri.c. Inueſtigandum. ⁊ ſuꝑ hoc ſcripturā faciant. ⁊ res ſic acquiſitas eccleſie relinquant.e.c. Preſbyter.

Bonum opus ſine charitate non eſt ſalubre.j. Corinth.xiij. Si tradidero corpus meum.⁊c. Non enim valet ad obtinendum regnum celorum. de peni.diſt. iij. Si quis.§.j. Infra. Opera.

Bona operatio requirit. vt infra. Factuꝫ vt bene.infra. Faciens bonum.

Bona vacantis eccleſie vſurpantes. Infra. Uacantis eccleſie.

Bonis temporalibꝰ priuati nec nudi cōtendere nec inermes inimicis nos opponere debemus. de reſti.ſpolia.c. Freq̄ns libro ſexto.

Bonū niſi fiet non ſufficit abſtinere a malo. de peni.c. Cupientes.§. Et quia. In clemen.

Boſor interpretatur carneus ſiue in tribulatione poſitus. ⁊ ſignificat carnis concupiſcētias.ij.q.vij. Securi. Beda in ſecundam epiſtolam beati Petri.

Bulle iouis caſus. infra. Excōmunicati.

Boues triturantes ſunt predicatores. ⁊ illi debent ſuſtentari ab auditoribus. Nam ipi ſpiritualia ſeminār ⁊c.xiij.q.j. Eccleſias.§. his ita.

Calceatus eſt vno pede p̄dicator qui ſuum cōmodū ſolum querens alijs nō proficit. qui ſcilicꝫ fratris defūcti. id eſt chriſti ſemen non curat ſuſcitare. qui vero ſibi et eccleſie proficit h̄ vxorem defuncti ducens: vtroq̄ꝫ pede calce

atur. viij. q. j. Olim.

Calix et patena nõ ſint erea vl' de auricalco. quia vomitũ ꝓuocant nec vitrea vel lignea. ſed aurea vel argẽtea. vel ſaltem ſtannea. de conſe. di. j. Et calix. c. Vaſa.

Campanas in oratorijs domorum non licet ponere nec publice pulſare. extra de priui. c. Patentibus.

Canicies ſignificat ſapientiã. vnde canicies hoĩm prudentia eſt. di. lxxxiiij. Porro.

Canis reuerſus ad vomitũ ⁊ ſus lota in volutabro luti eſt peccator recidiuans. de peni. di. iij. Penitẽtiam quippe. Gregorius omelia Eſtiuũ tempus. e. c. Irriſor. Iſidorus de ſũmo bono.

Canis impudicuſ eſt ⁊ nõ epiſcopus qui in ſe regiminis rationẽ nõ habet nec ſua dlicta detergit nec filioꝝ crimẽ corrigit ij. q. vij. Qui nec. Auguſtinus. infra predicatores. Ad idem habet. diſti. lxxxiij. Nemo.

Canes venaticos tenẽtes. infra. Suſpẽſus ab officio.

Canom idem eſt qȯ regula. di. iij Canom.

Canonum alij ſunt decreta pontificum: alij ſtatuta conciliorum. di. iij. Regula. §. Porro.

Canones generalium concilioꝝ a tẽporibus conſtantini ceperunt. di. xiiij. c. canones. Iſidorus li. vj. Ethimol.

Canones q̃nq̃ginta aploꝝ recepti ſũt ab eccleſia. di. xvj. Clemẽtis. ⁊ per totũ

Canones penitentiales quas confeſſor neceſſario ſcire tenet nõ vt ſm illos penitẽtias iniungat cuz penitentie hodie ſint arbitrarie. extra ꝺ pe. ⁊ re. c. Queſitum. c. Deus qui. Et ita tamen q' conſideratis circunſtãtijs debitis illaz moderare poteſt ſacerdos. xxvj. q. vij. Tempora. ⁊ ſequen. cap. Tenetur em̃ ſacerdos quilibet ſcire om̃es canones penitentiales. diſt. xxxviij. Nulli ſacerdotum. ⁊ ſequẽ. xxvj. q. vij. Tempora.

§. j.

Canon. Preſbyter fornicãs decem ãnis peniteat. ꝑut habet diſt. lxxxij. Preſbyt. ⁊ in om̃i peccato qȯ depoſitõem induc̃ illa pnia ſacerdoti indicit. vbi. s. Mulieris penitentia. infra. Fornicans.

§. ij.

Canon. Sacerdos cognoſcens filiã ſpiritualem. ꝓfeſſionis. ꝯfirmatõnis. vl' baptiſmatis. peregrinando. xij. annis pẽiteat. ⁊ ambo religioni tradant. bõis eoruz pauperib9 erogatis. ſi publicũ ſit deponat. Epus aũt talia cõmittẽs. xv. annis peniteat. ⁊ ſimilit' deponat ſi publicum ſit peccatũ epi. xxx. q. j. Si quis ſacerdos. c. Non debet.

§. iij.

Canon. Cõtra naturã peccans clericus deponat ⁊ religioni tradet. laicus excõicetur. ⁊ a cetu excludat vſq; ad ſatiſfactionem condignam. extra de exceſſib9 ca. Clerici.

§. iiij.

Canon. Cum brutis coiens ſeptem ãnis peniteat. xxxij. q. ij. Hipm. ⁊ §. ſequen.

§. v.

Canon. Inceſtum cõmittens ſemptẽ annis peniteat. vt ſupra.

§. vj.

Canõ. Sacerdos clamdeſtinis nuptijs ſi interſit ſuſpendat. ⁊ al's iuxta culpe g̃uitatẽ puniat. extra de clamde. deſpon. ca. Cum inhibitio.

§. vij.

Canon. Votum ſimplex violans tribus annis peniteat. di. xxvij. Si vir.

§. viij.

Canon. Celebrans excõicatus trib9 annis peniteat. ⁊ a vino ⁊ carnib9 abſtineat quarta ⁊ ſexta feria. xj. q. iij. De illis. infra. Celebrans.

§. ix.

Canon. Accuſans alium iniuſte ad mortem: ſi mors ſecuta fuerit. quadraginta dies in pane ⁊ aqua ⁊ ſeptẽ annis peniteat. Si autẽ membro debilitatus fuerit ꝑ tres q̃dragesimas peniteat accuſator. extra de accuſa. ca. Accuſaſti.

§. x.

Canon. Cognoſcens filiã ſpiritualez vl' cõmatrẽ ſeptem anniſ peniteat ſimiliter

et cognita.xxx.q.iiij. Non oportet.

.§.xj.

Canon. Sponſam de preſenti alterius ducens: eam dimittat. et quadraginta dies in pane ꝛ aqua ꝛ ſeptem annis peniteat. extra de ſpon. du. c. Accepiſti

.§.xij.

Canõ. Cognoſcens duas cõmatres vel ſorores. ad minus ſeptem annis peniteat: licet plus deberet. xxx. q. iiij. Si pat. infra. Cognoſcens.

.§.xiij.

Canon. Homicida voluntarius ſine ſpe reſtitutõnis deponit. ꝛ ſeptẽ annis peniteat. di. l. Miror. Uel ſi pſumat magis caſuale quinqꝫ annis peniteat. e. c. Eos vero. c. Si qua femina. c. Si qͣs voluntatem. infra. Homicidiũ voluntarium.

.§.xiiij.

Canon. Matricida. x. ãnis peniteat ſm formã. xxxiij. q. ij. Latorem.

.§.xv.

Canõ. Uxoricida toto tempore vite peniteat. vt habet. e. c. Admonere. c. Quicunqꝫ.

.§.xvj.

Canon. Occidens expoſito ꝑpriũ filiuꝫ inducat vt in monaſterio per totã vitaꝫ peniteat. extra de his qui fili. oc. c. j. Et ſi noluerit: trib annis peniteat. quoruꝫ vnũ in pane ꝛ aq̃: etiã ſi dormiẽs euꝫ in lecto oppreſſerit. extra. e. c. De infantib.

.§.xvij.

Canon. Periurãs ſcienter quadraginta dies in pane ꝛ aq̃ ꝛ ſeptẽ annis peniteat ꝛ nunq̃ ſit ſine penitentia. ſcilꝫ interiori. vi. q. j. Quicunqꝫ ſciens. di. l. Clerico

.§.xviij.

Canon. Periurans in manib epiſcopi: aut in cruce cõſecrata tres annos peniteat. Si vero in cruce nõ ꝯſecrata vnũ annum peniteat. Si autem coactus vl ignorans ꝑiurat: tres quadrageſimas pẽiteat. xxij. q. v. Qui periurat. Qui ſcienter periurat vel alium falſum iurare inducit vel compellit quadraginta dieb in pane ꝛ aqua peniteat. ꝛ ſeptem ãnis ſequentibus. ꝛ nunq̃ ſit ſine penitentia. Similiter alij ſi conſcij fuerint ita peniteant. xxij. que. q̃nta. Si quis ſe periurauerit. ca. Si quis conuictus.

.§.xix.

Canon. Qui coactus pro vita redimenda vel alia neceſſitate periurauerit tres quadrageſimas. vel ſcdm alios tres annos peniteat. xxij. q. v. Si quis coact.

.§.xx.

Canon. Menſuram falſam dãs triginta diebus in pane ꝛ aqua peniteat. Similiter falſum põdus dans cauſa lucri. extra de emptio. ꝛ vendi. ca. Ut menſure.

.§.xxj.

Canon. Solenniter penitens et recidiuans decem annis peniteat. de peni. diſtinctio. quinta. Si qui vero.

.§.xxij.

Canon. Cognoſcens monialem vl deuotam decem annis peniteat. xxvij. q. j. de uotam. ꝛ. ca. ꝑcedenti. j. Mõialẽ ꝯgno.

.§.xxiij.

Canon. Miſſam celebrans et nõ cõicãs per annum peniteat. ꝛ interim a cõmunione ꝛ celebratõe ceſſet. de con. diſti. ij. Relatum. j. Cõmunicare obmittens

.§.xxiiij.

Canon. Sacerdos vel clericus īuoluẽs mortuum in palla altaris decem annis et quinqꝫ menſib peniteat. Diacon vero triennio et dimidio. de cõſe. di. j. Nemo. ꝛ in duob annis non intret eccleſiã et vſqꝫ ad quartũ nõ offerat. ꝛ trib diebus in ebdomada a vino ꝛ carnib abſtineat. et alia. vt habetur. xij. que. ij. De viro. infra. Excõmunicatio. §. xxiiij.

.§.xxv.

Canon. Sacrilegium cõmittens eccleſiam violando vel chriſma. aut ſacrũ calicem pollutis manibus recipiendo aut in ſimilibus ſeptem annis peniteat. ꝛ in duobus. vt ſupra.

.§.xxvj.

Canon. Parentes infringentes ſponſalia filiorũ: triennio ſeparent a cõmunione. ꝛ filij ſimiliter ſi in culpa ſint. xxxi. q. iij. Si qui parentes. ar. de pe. di. j. Dic

.§.xxvij.

Canon. Qui ducit in matrimoniũ quaꝫ polluit per adulterium. quiqꝫ annis peniteat. xxxj. que. j. ca. Si qua vidua.

.§.xxviij.

Canon. Maledicus contra deum vl aliquem ſanctorum ſeptem ebdomadibus

peniteat. prout habet extra de clerico ma ledico. c. ij. ſupra. Blaſphemans.

.§. xxix.

Canon. Sacerdos reuelans confeſſiõez debet deponi. ⁊ toto tempore vite ſue ig minioſus peregrinari. de pe. di. vj. Ca ueat. Sed hodie depoſitus in artũ mo naſterium detrudat. c. c. Omnis. i fine.

.§. xxx.

Canon. Qui compulſus conditõnaliter periurat: ſi liber eſt quadraginta diebuſ in pane ⁊ aqua peniteat. cum ſeptem an nis ſequentibus in cõmuni penitentia Si vero ſeruus eiuſdem per tres q̃dra geſimas et legitimas ferias peniteat. xx ij. queſtione quinta. Qui compulſus.

.§. xxxj.

Canõ. In diuiſofficijs diſcrepãſa ↄſue tudiue metropolitane eccleſie ex cõtem ptu. ſex menſibus cõmunione priuatur. diſtinctione. xij. De his.

.§. xxxij.

Canon. Epiſcopus non corrigens ſub ditos vendentes miniſteria: duob⁊ men ſibus excõmunicatõne ſubiaceat. Cete ri vero clerici ea pena vel cõpetenti ple ctantur. prima queſtio. pma. Quicquid

.§. xxxiij.

Canon. Sortilegus diuinus vel malefi cus ſecularis quadraginta dieb⁊ penite at pro occulto. extra de ſorti. c. j. Si no torium eſt cõmunione fidelium priuet. de conſecra. diſtin. ij. Pro electione.

.§. xxxiiij.

Canon. Sacerdos videns in aſtrolabio duob⁊ ãnis pẽiteat. ex. de ſorti. c. ex tua.

.§. xxxv.

Canon. Clericus ſcienter vtens ⁊ mali cioſe magicis artib⁊ incãtatõib⁊ ⁊ hmõi l'ſi alijſ hmõi ↄſuluerit: puat᷒ dignitate in artũ monaſterium detrudat. xxvj. q. v. Nõ opter. c. Si qs eps. c. Aliquam.

.§. xxxvj.

Canon. Sanguinẽ ſtillans conſecratuz in terram ſiue tabulaȝ quadraginta die bus peniteat. Si ſup altare: tribus die bus. Si ſup lineũ altaris ⁊ ad aliõ ſtilla puenerit quattuor diebus. Si vſq; ad tertium nouem diebus. Si vſq; ad q̃r tum quadraginta diebus peniteat. De con. di. ij. Si p negligẽtiã. j. ſãguis xpi.

.§. xxxvij.

Canon. Eucharistiam p ebrietatẽ vel vo racitatem euomens: laicus quadragita diebus peniteat. clericus vel monach᷒ ſeptuaginta diebus. Epiſcopus nona ginta dieb᷒. Sȝ ſi ꝓpter infirmitateȝ ac cidit ſeptem diebus peniteat. de conſe. diſtin. ij. Si quis per ebrietatem.

.§. xxxviij.

Canon. Interficiens pbrm duodeciȝ an nis peniteat ⁊ ſine ſpe ↄiugij. infra. Oc cidens preſbyterum.

.§. xxxix.

Canon. Incendens domũ vel aream ali cuius voluntarie: omnia reſtituat. ⁊ treſ annos pẽiteat. ex. d iniurijs. c. ſi qs de.

§. xl.

Canon. Cõicans cum heretico q̃nq; an nis peniteat. xxiiij. q. j. Si qs õde. ⁊ ſe.

.§. xlj.

Canon. Cognoſcẽs duas ſorores vl'ma trẽ ⁊ filiam aut amitã ⁊ neptem ſeptẽ an nis peniteat. Si ſcienter ꝑpetuo careat ↄiugio. xxxiij. q. vl. Si qs cum duabus

.§. xlij.

Canon. Patron᷒ dilapidãs res eccleſie anno vno peniteat. xvj. q. vlti. Filijs.

.§. xliij.

Canon. Luſtrans domum magicis arti bus vel incantationibus. quinq; annis pẽiteat. xxvj. queſtio. q̃nta. Si qs ario los. et duabus cauſis ſe.

Canones reprobati. infra reprobati.

Canones qui dicuntur apoſtolorum re ijciuntur pro eo q᷒ ab hereticis nomĩe a poſtolorum ſunt facti. di. xvi. Canones

.§. xliiij.

Canon. Iurans non facere pacem cuȝ p ximo vno anno peniteat ⁊ ad pacem re deat. xxij. q. iiij. Qui ſacramento.

.§. xlv.

Canon. Periurus adulter homicida re gulariter ſeptẽ annis peniteat. et id idẽ fornicator licet non adeo aſpere. viceſi maſecunda queſtione pma. Predicãduȝ Iuncta gloſa. xxxiij. q. ij. Hipm. ⁊ §. ſe.

Canonica monitio que ſit. ſ. Monitio.

Canonica portio. infra. Portio. ĩfra. Te ſtatur.

Canonica portio debetur dumtaxat il li eccleſie apud quam eccl'iaȝ eccl'aſtica

recepit ſacramēta. de ſepl'.c. Cum q̈s.li. vj. Sed ſi i diuerſis diuerſa domicilia habuit eq̄liter ſe collocans. ipa diuidit inter illas eccleſias ſi alibi ſepelit.e.

Canonicus auctoritate apl'ica recept⁹ etiaȝ ſi per legatū aut aliū ha bentē pape auctoritatē: talis pfert ceteris etiā ante ipȝ receptȝ i aſſecutōe pbēde. d pbē.c. Si q.li. vj. Talis etiaȝ eoipo quo recipit acquirit ſibi ius de ꝓximo vacaturaȝ pbendā ſi cauet in ꝯceſſione pape vt talis prebēda ſibi debeat.e.c. Si poſtq̄.li. vj. īfra. Receptus.

Canonicoꝝ receptio vel collatio beneficioꝝ facta in abſentia canonicoꝝ aliq̄rū qui vocandi fuiſſent: ſed nō ſunt. et alia quecūq; ſit facta poſſunt ꝑ eoſdē irritari e.c. Cum in eccleſijs.li. vj.

Canonicus impubes nō admittit ad electionē epiſcopi. de ele.c. Ex eo.li. vj.

Canonici ⁊ alij qui a diuinis ceſſare pnt iure vel ꝯſuetudine: lr̄is autēticis h exp̄mant: ⁊ ei exhibeāt cōtra quē ceſſare volūt. quo obmiſſo vel cauſa nō inuēta legitima: fruct⁹ medio tp̄e receptos reſtituāt nec vlterius ꝑticipāt. Sed et ſatiſfaciāt leſo. Cauſa aūt legitima inuenta: tenet ille ad intereſſe canonicis ⁊ certaȝ quātitatē eccleſie a ſupiore taxandā. de offi. ordi.c. Si canonici.li. vj. īfra. Ceſſationem a diuinis.

Canonici ſtatutū nūeꝝ eoꝝ ſupplere i eccleſia nō differant. extra de inſtitu.c. In eccleſia.

Canonicus regularȝ pōt fieri canonic⁹ in eccleſia ſecl'ari. ſed hoc ex pape diſpēſatōe. extra de vi. ⁊ ho.c. Deus. iūcta gl'.

Canonicus regularis nō pōt fieri monachus. xix.q.iij. Nullus abbas. Quod ſintelligit ſi ex leuitate iret. tūc vt ibi dr̄ cogeret redire. Sȝ ſi ꝓpter frugē melioris vite. tunc petita licētia pōt. extra d re.c. Licet. Et gloſa vbi ſupra.

Canoniſſe.i. ml'ieres more canonicoꝝ viuētes nō faciētes ꝓfeſſionē. nec ꝓprijs reſigātes: tenēt ad formā in electōib⁹ ſuādā. vt.j. Eelectio monialiū. Exceptoq; eligētes ⁊ eligādā nō opter' eſſe ꝓfeſſas. ꝑ h tn̄ ſtat⁹ eaꝝ nō approbat. d ele.c. Indēnitatib⁹. §. Supradicta.li. vj.

Canonice ſeculares ſiue canoniſſe viſitētur ꝑ ep̄m auctoritate ſua. Sȝ ſi ſūt exēpte. ip̄e viſitet eaſ auctoritate apl'ica. nec approbat ſtatus eaꝝ. de ſtatu mo.c. Attēdētes in clemen. §. Statuimus.

Cantus eccl'ie ſit deuot⁹ nō garcialis. di. xcij. Cantantes.

Capientes vel detinētes clericos.j. Excōicati

Capientes ep̄m.j. Excommunicati.

Capi ꝓcurātes eccl'iaſticos vel ad curiaȝ citatos ſuſpēſi ꝑ trienniū. infra. Suſpēſus ab officio.

Capitulum dr̄ maior ꝑs eiuſd extra d his q̄ fiūt a ma.c. Cum in cunctis.

Capitulo ſi mandat: intelligit cuilibȝ de capitulo mandatum. extra de reſcriptiſ ca. Cam te. primo.

Capitulū q̄nq; cōferre beneficia pōt. ſupra. Beneficium ſpectans.

Capitulū pōt conferre beneficia que ſpectant ad collatōem epi ⁊ capl'i. cōiter epiſcopo mortuo vl' a collatōe ſuſpēſo. Si aūt ad ſolū ep̄m ſpectet cū ꝯſilio vel conſenſu capituli: tūc capitulū hoc nō pōt: niſi quando ep̄s eſt negligēſ in petendo relaxationē ſuſpēſionis. Si collatio ad aliquē ſpectet cum ꝯſilio: tūc ſi epi preſentia in breui nō poteſt haberi: tūc collatio non differat. Ne ſede vacāte.c. vnico.li. vj. Item gloſa ver. Conſilio. Secus eſſet ſi de conſenſu epiſcopi.

Capitula debent ꝓcuratores vel nūcios ſuos admittere ad tractat⁹ capl'i. Extra de his q̄ fiūt a p̄la.c. Et ſi membra.

Capite langueſcēte: cetera mēbra īficiunt. Eſaye.j. Omne caput languidum. vj.q.j. Sūt plurimi. §. Veꝝ. Gregoriuſ in paſtorali. Et.c. Ex merito. Anterius papa.

Caput eſt mens. infra. Ratio.

Caput mulieris vir. caput viri xp̄us. Et ml'ier viro nō ſubiecta: peccat. Similit vir xp̄o n̄ ſubiect⁹. xxxiij.q.v. Cū caput Jeronymus ſup epiſtolam ad Titum.

Caput eccleſie. infra. Eccleſie caput.

Carcer inuentus eſt ad cuſtodiam non ad penam. Poteſt tamen quis puniri pena carceris ꝑpetuo vel ad tēpus. de penis.c. Quāuis li. vj.

Cardinalem inſequens vł occidens. infra. excommunicationis. §. xij.

Carena eſt penitētia q̄dragīta dierum in pane ⁊ aqua: cuȝ ſeptem annis ſequētib9. extra ꝺ ſpō. du. ca. Accepiſti. extra de accu. c. Accuſaſti. infra. Quadragena.

Carens ratione. infra. Ratione.

Caritas eſt vita anime. Johan. Qui nō diligit mānet in morte. Jp̄a eſt fons bonoꝝ ꝓpri9 cui nō cōicat alienus. de pe. di. j. Omnis.

Caritas fortis vt mors. de pe. di. ij. Ualida. Jnfra. Dilectio.

Caritas eſt via excellentior. Sicut eniȝ ſine via nō peruenit quo tendit. ſic ſn̄ caritate homines ambulare non poſſunt. ſed errare. de pe. di. ij. §. Hec eſt.

Caritas eſt recta volūtas ab om̄ib9 terrenis auerſa iuncta deo inſeꝑabilit. gloſa. id eſt nō de facili ſeꝑat. igni quodaȝ ſpiritusſancti a quo eſt ⁊ ad quē refert incē ſa omnis inquinamenti extranea. ⁊c̄. de pe. di. ij. Caritas eſt. Proſper de vita cō templatiua.

Caritatē maiorē nemo habet q̄ȝ xp̄s qui poſuit animam ſuam pro nobis. xxiij. q iiij. Quis poteſt

Caritas eſt aq̄. de qua Joh̄. iiij. bibēs nō ſitiet. de pe. di. ij. Caritas eſt.

Caritate ſine nemo deo placet. ⁊ cum ea nullus peccare poteſt. ſ. mortaliter. ꝺ peni. di. ij. Caritas eſt.

Caritas eſt radix omnis boni ⁊ bone operatōnis. e. Oꝑponitur. j. Opus bonū.

Caritas p̄t amitti ⁊ recuꝑari ꝓbat aucto ritatib9 ⁊ mł'tis exēplis. de pe. di. ij. §. nō eſt mirum. vſq; ad finem diſtin.

Caritas amiſſa p̄t recuꝑari nō ſolū q̄ȝtuȝ ad oꝑa caritatꝫ. ſȝ etiā q̄ȝtū ad ip̄am ꝟtutē caritatꝫ. e. §. Euident. vſq; ad finem.

Caritatē h̄ntes ſepe ip̄aȝ amittūt ⁊ damnant. e. Apł's. Aug9. de correctōe ⁊ grā.

Caritas radix ꝟtutū oꝑponit cupiditati de pe. di. ij. Quia radix. Gregori. i homelia. Unde ſimul eſſe non poſſunt.

Carnes ſancte. i. euchariſtia n̄ auferūt maliciā. qr mal9 cōicādo nō fit bon9. de cō. di. ij. q̇ ſcelerate.

Carnes in q̄drageſima ꝑmittunt cōſtitutis in articulo neceſſitatꝫ et infirmis. extra de obſeruatōe ieiu. c. Cōſiliū nr̄m

Carnes ſabbatꝫ cōmedāt vbi ꝯſuetū ē. e.

Carnes comedere lȝ ſexta feria in q̄ natiuitas dn̄i venerit illis q̇ nō ſunt voto vł' regulari obſuātia ad aliud aſtricti. et ſi alij volūt abſtinere: nō rep̄hendant ex ꝺuotiōe. e. c. Explicari.

Carnes nō debēt clerici comedere a dn̄ica quiquageſime vſq; paſca. di. iiij. Statuimus. ⁊ duob9. c. ſeq̄n. Sed non obligat. infra. Clerici vtentes.

Carnales ſemꝑ ꝑſequūt ſp̄ūales. ſȝ n̄ ecōuerſo. xxiij. q. iiij. q̇ ſ'm carnē. Jeronym9

Caſſato principali. infra. Principali.

Caſtitas eſt ꝯtinentiū. pudicicia cōiugatoꝝ. virginitas virginū. gloſa. xxxij. q. v. Oȝ autem.

Caſtitaſ duplex ſcȝ corꝑis. ⁊ hec violēter auferri p̄t. xxxij. q. v. c. Jlle. xxvij. q. j. nuptiaꝝ. Alia animi. ⁊ hec violēter nō aufert. xxxij. q. v. Oȝ autem. ⁊ per totā que. Oȝ autem. ⁊ gloſa. e. Reuera.

Caſtitas amittit corpore intacto. eoꝺ. c. Nec ſolo. Aug9. de fide xp̄iana.

Caſtitas. require infra. Uirginitas.

Caſtitatē ꝑpetuā ſeruēt miſtri altarꝫ. diſ. lxxxij. Propoſuiſti. Alioquin a miniſterio excludant. di. xxxij. Erubeſcant.

Caſtitatē vouēt ordinādi ſb̄diaconi. diſ. xxviij. Nullū. c. Decernim9. c. de his. et diacōi tacēteſ ſolēnit ꝓfeſſi ſt eā. e. diac̄.

Caſtitas ſola nō ſaluat ſine bōis oꝑibus nec oꝑa bōa ſine caſtitate. xxxiij. q. v. tūc ſaluabit. §. Jtē Jeronymus. hoc ſolum.

Caſtitatē ſuare nō p̄t cōiugū aliq̇s ſine alteri9 ꝯſenſu. xxvij. q. ij. Bt̄ā maria. ca. Si tu. Auguſtinus de adulterinis coniugijs. j. Continētia. infra. Uotum.

Caſtrās ſeip̄ȝ ſi pb̄r fuerit p̄t oīa officia p̄ter miſſaȝ ex diſpēſatōe pape vł' ep̄i exercere. ex. de cor. vici. c. Significauit. Nam ip̄e homicida ſui eſt. di. lv. Si q̇s abſciderit.

Caſtrās ſeip̄m ex iuſta cā nō eſt irregularis. extra de cor. vici. c. Ex ꝑte. ſecundo

Caſtratus caſu vł' a medicis aut dn̄is ſuis p̄t ordinari. di. lv. Si q̇s ꝑ egritudi.

Caſus nō excuſat eū q̇ dat operaȝ rei illicite. ar. di. l. Sepe.

Caſuȝ appetit qui ad ſummi loci faſtigia poſtpoſitis gradibꝫ ꝑ abrupta aſcendere querit. di. lxxxiiij. Sicut Neophitus Gregorius ſiagrio epiſcopo.

Caſus epiſcopis reſeruatos. Uide ḋ peni. ⁊ re. c. Si epus. gloſa. vbi reſeruanť. li. vj. infra. Epis ſunt reſuati. ſupra. abſolutio reſeruatur.

Caſus pape. ſ̄. Abſoluēdi facultas.

Caſus excōmunicationū. infra. Excommunicati per totum.

Cathecismus impedit mr̄imoniū ꝯhendum. ſed nō dirimit contractū. de ꝯgnatio. ſpi. c. Per cathecismū. li. vj.

Cathecisari quō debent baptiſandi. de conſe. di. iiij. Ante baptiſmū. ⁊ infra.

Cathedratici noīe ep̄s ab eccleſijs ſolū duos ſolidos petere poteſt. x. q. iij. ꝑ totum. Poteſt tñ in neceſſitate collectā petere a clericis. extra de cenſi. c. Cum apoſtolꝰ infra. Lex dyoceſana.

Catholicus ſi cauſam ſuā ad iudicē alteriꝰ fidei ꝑ appellatōem cōmittit: excōiceť. xxiij. q. iiij. Duo iſta. gloſa. niſi ſit ſub rege infideli. vt paulus ad ceſareȝ appellauit ver. Excōmunicetur.

Cauda a capite in intellectu cōſtitutōis nō debet ſepari. extra de baptiſmo. c. Maiores. Item gloſa di. xj. Conſuetudinis.

Cauſe nullis iudicibꝫ cōmittāť auctoritate pape vel legatorū aut delegatoꝝ eius ꝑ lr̄as eorūdem niſi perſonis in dignitate ecc̄iaſtica aut ꝑſonatu vel canonico cathedral' eccl'ie. Et nō audianť niſi in locis inſignibꝫ vbi ſit copia ꝑitoꝝ. Nec cōmittať extra ciuitatē vel dioceſim. nec aliq̇s cōueniať extra ſi reꝰ ⁊ actor fuerit de ciuitate vel dioceſi. niſi n̄ ſit tutꝰ acceſſus actori. vel ſi ep̄s ꝯ aliquē de ſua dioceſi: vel ecōuerſo. vel contra eiꝰ capl'm. vel vniuerſitatē ciuitatis ville vel caſtri aliq̇s actiōem dirigere habeat. Nec tñ tūc etiā vltra vnam dietā a fine ſue dioc̄. aliq̇s cōueniri pōt. Sȝ ⁊ actor acceſſuȝ nō tutū dicēs. de h̄ fidē faciet: ſaltē iuramēto ꝓprio. alias iudex extra dioceſim ip̄etratꝰ nō ꝓcedat: et exꝓmať in cōmiſſiōis lr̄a timor ip̄e. alioquin actor in expenſis cōdemneť ꝑti. Si vero actor ⁊ reꝰ fuerit diuerſaꝝ dyoce. et actor recuſat iudicē in ciuitate ⁊ dioceſi rei: pōt ip̄e iudicē alibi impetrare: ⁊ reū cōuenire. ita ꝙ vltra dietam a fine dioce. vt. ſ̄. nō cōmittať vel citeť. Judex vero in nullo caſu extra ciuitatē vel dioceſim in q̇bus deputanť ꝑtes citet ⁊ cauſas cognoſcat. niſi de expſſo ꝯſenſu ꝑtiū nec cām alibi vel alijs ꝑſonis ꝙ̄ ſupradictis ſubcōmittat. nec munus recipiat niſi eſculenta ⁊ poculenta mere liberaliť oblata ⁊ breuiter cōſumptibilia. Et exactus extra domiciliū in cauſis moderatas expēſas faciat. A notabiliť pauperibus nil exigat pro expenſis. ſed aſſeſſorem extra indigētiam nō aſſumat. cui moderato ſalario ꝓuideat. qui neutri ꝑti ſuſpectus ſit. notarios reſtringat a nimietate ſalarij ſcribendi. nec ip̄e vl' aſſeſſor cū eiſdē in lucro ꝑticipet. Si quid vltra p̄miſſa receperit reſtituere tenetur nec prodeſt ſibi remiſſio illoꝝ quibꝫ tenetur. Teſtes etiā nō vocet: niſi neceſſitas id exigat. quibus a ꝓducente. cōpetētes expēſe miniſtrenť. de reſcri. c. Statutuȝ libro ſexto.

Cauſe apl'ice q̇bꝫ delegenť ⁊ quō tractentur. ſupra. Cauſe nullis.

Cauſe que ad archiepum deuoluūť: vbi tractenť. de offi. ordi. Ut litigātes. li. vj.

Cauſas ſpūales ⁊ b̄nficiales ac ab eis ḋpendētes defendere p̄t ꝑ ſe vel ꝓcuratorem qui maior eſt quatuordecim annis. ſed minor non niſi per procuratoreȝ. de iudicijs. c. Si annum. li. vj.

Cauſe electionū b̄nficioꝝ decimaꝝ mr̄imonioꝝ vſuraꝝ. ⁊ ip̄a tāgētiū p̄nt plane ſine ſtrepitu et figura iudicioꝝ termīari de iudicijs. c. diſpēdioſam. in cle.

Cauſa ceſſante ceſſat ⁊ obligatio mādati de p̄ben. c. Si pauper. li. vj.

Cā argu. aut ꝓbatōe ꝯſtat. ex. ḋ ꝓ. ſi. c. fo.

Cām ſi iudex ad ſuꝑiorē remiſerit: āpliꝰ ḋ ea cogⁿſcere nō p̄t. q2 iudex eē deſijt. ex. de offi. lega. c. Licet

Cauſe ſeculares ſi corā iudice ecc̄iaſtico tractanť decidi debent ẛm canones. ꝟ. Leges illis contrarianť. argu. di. x. ca. ꝫ. Extrauaganti. Grego. x. de poſtulan-

do.c.Properandum.
Cauſa intra ꝓuinciã tm̃ audienda eſt a ꝓ
uincialibꝫ ⁊ vbi crimen cõmittit.iij.q.vj
Ibi ſemper.⁊.c.Ultra.
Cauſa vicij i corde latere probatur qñ p⁹
penitentiã in idem relabitur.de pe.diſt.
ij.Si quis.

Cecus eſt qui lucem ſupne contem
plationis ignorat.qui preſ
ſus tenebris pſentꝫ vite neſcit quo greſ-
ſus opis porrigat.di.xlix.Hinc etenim
Grego.in paſtora.j.Ducere.
Cecum animal offert qui loco docti ido
ctum ordinat.e.c.Sacerdotes.

Celebrans excõicatus vel ſu-
ſpenſus debet dpo
ni.xj.q.iij.Si quis eps damnat.⁊.c.ſe.
c.De illis.infra.Excõmunicati.extra d
dolo ⁊ ↄtu.c.Ueritatis.s̃.cano.viij.
Celebrans ſub interdicto vel ſuſpenſiõe
dignus eſt depoſitione.extra de cle.ex.
ca.Latores.extra de etate ⁊ qualita.ca.
Cum bone.
Celebrans ſcienter in loco interdicto in
caſu ſibi nõ pmiſſo efficit irregularis.⁊ a
ſolo papa diſpenſat.⁊ nõ habet vocẽ ac-
tiuam vel paſſiuã in eligendo.de ſentẽ.
excõ.c.Is qui.§.Is vero.li.vj.
Celebrans ſcienter corã excõicatis vl' in
terdictis licet peccet.non tamẽ ẽ irregu
larꝫ.e.c.Is q.glo.ſꝫ pxim⁹ irreglaritati.
Celebrans tempore interdicti vel coraꝫ
excõicatis vel interdictis.j.Intdict⁹ ẽ.
Celebrare in viatico.s̃.Altari.
Celebrare in viatico poſſunt vbiqꝫ predi
catores ⁊ minores.extra de ꝓuile.c.In
his.⁊ h ſine ꝓiudicio parrochiarum.
Celebrans ſcienter in eccleſia ſanguinis
vel ſeminis effuſione polluta:licet pec-
cet.nõ tamen eſt irregularis.de ſentẽ.ex
cõ.Is qui.li.vj.extra de priui.c.Tuaꝝ.
Celebrans ſi nõ cõicet.ifra.Cõicare ob
mittens.s̃.canone.xxiij.
Celebrans in mortali peccat mortaliter
extra de cele.miſ.c.De homine.
Celebrans ſine igne ⁊ aqua ex malicia vl'
nimia negligentia aut ignorantia:ꝓua-
ri debet officio ⁊ beneficio.e.c.lras tuas
Celebratio feſtoꝝ.infra dies.
Celebrare cogentes in loco interdicto.j.
Excommunicati.⁊ celebrãs.infra.Su
ſpenſus ab ingreſſu.

Celum ante firmamentũ creatum
ſignificat.ſupra.angeli ſũt.

Celle exempte p ꝓuilegiũ intelligũt
loca ſolitaria ab hoim conui-
ctu ad contemplationem ſeparata.de v
bo.ſigni.c.Priuile.li.vj.

Cerimonialia grauia nõ ſt
obſeruanda.
niſi ſint aliqua auctoritate inſtituta vel
conſuetudie inuiolabiliter obſeruata ge
nerali.di.xij.Omnia talia.

Certiorari euꝫ qui cert⁹ eſt:cer
tiorari vlti⁹ ñ opor-
tet.de regu.iu.c.Eum qui.libro.vj.

Cenſum de eccleſiaſtico agro ſac
dos ſoluere nõ cogat.xx
iij.q.viij.Sancitum.
Cenſus ignorantie nec diuinis nec hũa-
nis legibꝫ inuenit.quia oportet ꝙ ſciat
ad quid ⁊ quãdo ſolui debeãt.extra de
cenſi.c.Peruenit.
Cenſum nouũ eccleſijs prelati nõ impo-
nant:nec veteres augeãt.nec partẽ red-
dituũ ſuis vſibꝫ appropriẽt.ↄtriũ factum
irritum eſt.e.c.Prohibemus.c.Signi-
ficauit.c.Grauis.
Cenſus poteſt eccleſijs de nouo ĩponi vl'
vetes augeri auctẽ epi.e.c.Preterea

Cenſura eccaſtica ĩtelligit ſnĩa ex
cõicatõis ſuſpẽſiõis ⁊ ĩ-
terdicti.extra de verbo.ſigni.c.querẽti.

Ceſſationes generales a diui
nis ſũt:que p ſta
tuta vel auctẽ ꝓuincialiuꝫ ↄciliorꝝ vel p
capla collegia aut ↄuẽt⁹ reglariũ vl' ſcla
riũ ecciaꝝ ex ↄſuetudie vl' als fiũt.d ſen.
ex.c.Ex freqntibꝫ.§.Pꝛetiã.in cle.
Ceſſatio ſpẽalis ꝓuat ſolũ in eccia in q ẽ
indicta.In gloſa.e.ver.Generalibus.
Ceſſationem a diuinis facere volẽtes vo
cent abſentes ſicut fit pro electõne.⁊ de
liberatione habita requirãt eum contra
quem ceſſare volũt.q ſi ꝓ offenſa ſatiſfa-
cer noluerit:pñt ipi ceſſare.iuxta formã
s̃.canonici ⁊ alij.Ita tñ ꝙ a ceſſatõe ifra
mẽſem vtraqꝫ ps p ſe vel procuratores
ĩſtructos iter ad pa.arripiãt.niſi interiꝫ
concordia interueniat.⁊ q̃cito poterũt
continuatis dietis ſe pape repñtent.et
vtraqꝫ pte preſente vel altera contuma-

cit abſēte: pa. negociū diffiniat. ⁊ ſi ceſſā
tes ꝓdicta nō obſeruēt: nec ceſſatio obſ
uetur. de offi. ordi. c. Quāuis. libro. vj.
Ceſſatio a diuinis nō cenſet interdictū.
e. c. Si canonici. in glo. ꝟ. Ceſſare. li. vj
Ceſſatōis tempore ꝓhibet ſub pena gra-
ui ne imagines ſanctoꝝ irreuerent tra-
ctent vel in terrā proſternāt ⁊ huiuſmo-
di. eo. c. Si canonici. li. vj.
Ceſſatiōꝫ nō obſeruātes. j. Excōicati.
Ceſſante cauſa ceſſet ⁊ effectus. extra de
renuncia. c. Poſt trāſlationem. extra de
appellatio. c. Cum ceſſante.
Ceſſione petita ⁊ obtenta. ſi nō ceſſerit ce
dere ꝯpellat. extra de renun. c. Quidaꝫ.

Cibus Sanius q̄ſq; malueritmo
re domini piſce veſci q̄ȝ len
ticula more Eſau. quia inordinata ꝓcu
ratio vel appetitus in vicio eſt. diſti. xlj.
Quiſquis. Auguſtinus de doctri. xpi.
Ciboꝝ qualitas nō culpat. ſꝫ inordinia-
tio ⁊ appetitus ſumendi. di. xlj. per totū.
Ciborum exceſſus valde eſt nociuus. de
conſe. diſ. v. Ne tales.
Cibis delicatis vtantur diuites. et dent
pauperib9 viliores. di. xlj. Non cogant.
Auguſtinus de verbis dñi.

Cimiterio ſeminis vel ſanguis
effuſiōe polluto nul-
lus ſepeliat: niſi reconciliet. nō tamen ec
cleſia ſibi contigua eſt ꝓpter hoc polluta
et ſi plura cimiteria ſibi cohereāt et pari
ete diſtinguunt: vno violato nō intelli-
gitur aliud violatū. quāuis per portam
de vno itur ad aliud. de conſe. eccle. ca.
Si eccleſiam. li. vj. Infra.
Cimiteriū eccleſie contiguū violat: eccle
ſia violata. ſecus ſi remotū ſit ab ea. vbi
ſupra.
Cimiteriū in quo excōicati ſūt ſepulti re
concilietur ſolenniter aqua bñdicta. ex-
tra. e. ti. c. Conſuluiſti.
Circūſtantie loci tpis pſeuerātie varieta
tis pſone temptatōis m̄ltiplicꝫ executio
nis. de pe. diſt. v. Conſideret. Augu. li.
de pnia. Si tñ aliq̄s eas oblit9 fuerit ñ
tenet eas iteꝝ cōfiteri: niſi fuerint tales
ꝙ pctm̄ alteri9 generis facerent. vt loc9
ſacer facit ſacrilegiū. ⁊ hmōi. e. in gloſa.
verbo oportet.
Circūſtantie ſūt in penitētijs iniūgēdis
ꝯſiderāde. ſ. q̄ntitas ⁊ q̄litas ꝺlicti. etas
ſcia. ſexus. ⁊ ꝯditio delinquētis. locus ⁊
tempus quo cōmittit. extra de homi. c.
Clericus.

Circūciſionis effect9. ſ. Ba
ptiſmi effect9

Citari vltra dietā extra dyoc. nul-
lus debet. ⁊ q̄ñ ac quō. de re
ſcri. c. Statutū. li. vj. ſ. Cauſe nullis
Citatōe tm̄ facta nō expirat mandatum
ꝑ mortē mādatoꝝ. extra de offi. dele. ca.
Gratū. qꝛ citatio ꝑpetuat iuriſdictōem
ex de ap. c. Demum9. ꝺ fo. cō. c. ꝓpoſui.
Citatōes ſi in publicū ꝓponunt etiā ſi ad
citatū nō ꝑueniūt: arcet ipm. extra ꝺ po
ſtulatōe. c. Ad hec. extra de dolo ⁊ cōtu-
ca. cauſam. Etiā ſi fuerit extra dies ſolē
nes facte ⁊ de mādato pape publice pal
lacio pape vel ianuis maioris eccl'ie vbi
papa cū curia reſidet affixe. nō obſtante
cōſtitutōe Bonifacij. viij. arcēt citatum
dūmō domiciliū ei9 tute adiri neq̄t. vel
ipe ne ad eū ꝑuenerit īpedire ꝓcurauit.
de iudi. c. Dudum. in clemen.
Citatōem peremptoriā aſſignādo non de-
bet iudex diſcret9 iuriſdictōeꝫ ſuā ita co
artare ſine neceſſitate. extra de offi. dele
gati. c. conſuluit.
Citatio niſi precedat: ſentētia non tenet.
extra de maio. ⁊ obe. c. Inter q̄ttuor.
Citari contumacē nō oportet denuo. ſi ī
termio peremptorio nō venerit. niſi grāꝫ
ſibi fecerit iudex. extra de offi. dele. c. cō
ſuluit.
Citat9 ſꝑ venire debet ad iudicē: etiā in-
iuſte citatus. extra de accu. c. Veniens.
Citat9 ad cām ſi venire nō pt nō tenetur
mittere ꝓcuratorē niſi h̄ exprimat. extra
de ꝓcura. c. Querelam.
Citatio apꝺ ecciam ꝓrochialē publice ꝓ
ponat: ſi ipe nō inueniat. ex. de dolo ⁊. c.
Venerabilis. infra. contumax.
Citat9 vel ſui nō tenēt venire niſi ad lo-
cum tutū. extra de appel. c. Ex pte tua.
Citatō temeraria nō artat citatū. Extra
de ele. c. Bone memorie. infra.
Citationes plures fieri in vna citatione
pñt. ex. de ī itegrū. diſ. xxiiij. c. cū ex lr̄is
Citari debet q̄s tertio ꝑ ꝯgrua iterualla
ſcꝫ ſeptē dieꝝ. int' quālibꝫ citatōꝫ deīn ī
terdicit ei igreſſ9 eccē. ⁊ tunc expectatis

duobus diebus interdicitur ei commu
nio fratrum. ꝛ tunc iteꝝ vno die expecta
to excõmunicet᷑. v. q. ij. Preſenti. ꝛ ꝑ to/
tam queſtio.

Ciuitas cardinalem inſequẽs vel
conſentiens aut non pu
niens facientes. j. Excõicati.
Ciuitas in qua papa eligit᷑. infra. Excõ
municati.
Ciuitas. ſcꝫ vbi eſt ſedes epiſcopi nõ cõ/
prehendit᷑ in reſcripto ꝯtra dyoceſim ge
neralit᷑ impetrato. extra de reſcri. c. Ra/
dulfus. ꝛ hoc verum eſt in cauſa odioſa
Nec ciuitatis nomine dioceſis cõphen
ditur. e. c. Ciuitas.

Clamdeſtina matrimonia ñ
fiant. tñ ſi fiũt
tenẽt. xxx. q. v. per totum. ꝛ glo. e. Oꝫ ãt.
Clamdeſtina matrimonia ſunt q̃ ſine pre
ſentia teſtiũ traductione ac ſolennitati/
bus alijs fiunt. ꝓhibent᷑ aũt ne pretextu
fornicatõis fiant. Et ne ꝓbatione defici
ente alter neget. e. §. His. Hec glo. vbi
ſupra.
Clamdeſtine contrahentes ſi alter neget
non cõpellant᷑ ad cohabitandũ. extra ð
clamdeſti. deſpon. c. Oꝫ nobis. Approbã
tur tamẽ talia matrimonia ſi ipi ea pub
licare voluerint. Ibidem.
Clamdeſtine in g̃du ꝓhibito ignoranter
cõtrahẽtes: nõ excuſat ignorãtia quin fi
lij eorũ ſint illegitimi. extra. e. c. Cuꝫ in
hibitio.
Clamdeſtinis matrimonijs conſentiens
ſacerdos parrochialis: triennio ſuſpen/
dat᷑ ab officio. tenent tñ hmõi matrimo
nia. extra de clamdeſti. deſpon. c. Cũ in
hibitio. Penitẽtia ſacerdotꝫ. s. Cañ. vj
Clamdeſtinũ mr̃imoniũ dr̃. j. mr̃imoniũ
Clãdeſtine ꝯhentiũ ſi alter poſtea cũ alia
in facie eccl'ie ꝯhit. eccl'ia h̃ ſecũdũ appro
bat. licet corã deo nõ ſit mr̃imoniuꝫ. ſed
adulteriũ. qꝛ eccl'ia iudicat de manifeſtꝫ
extra de clamde. Cũ inhibitio.
Clãdeſtine deſponſatã petẽs in vxorem
ſi illa negãte nõ ipe ꝓbat vl' ecõuerſo. vt
ꝙ abſoluit᷑ ab eccl'ia. e. c. Si quis. Jun/
cta gloſa.

Claudus eſt qui per infirmita
tẽ mentis vite viã ꝑ/
fecte tenere nõ pt quã videt. diſ. xlix. hic
etẽm. Grego. in paſtorali.
Clauduꝫ animal offert qui terrena lucra
querentem in dignitate locat. eo. c. Sa
cerdos.

Claues infra. Ligare. infra. eccle
ſia habet.

Clauſula general'. ſcꝫ quidã alij
ꝛ ſil'is in l'ris apl'icꝫ nõ
admittit ꝙ pl'es ꝙ q̃tuor poſſunt conue
niri quoꝝ nomina ſunt in primo citato/
rio expreſſa. de reſcri. c. Cum in multis.
li. vj. ꝛ glo. ꝟ. Quidam.
Clauſula. ſi eſt ita. reſpicit om̃ia p̃cedẽtia
extra. e. c. Olim.
Clauſula. generalis in reſcripto cõmiſſi/
onis. ſcꝫ ꝙ om̃ia poſſit etiã ſi ſpẽali indi/
geãt mẽtione: nõ reddit illum idoneũ ꝓ
curatorẽ in articulis qui ſpeciale exigũt
mandatũ. Sed cũ aliq̃s fuiſſet ſpecifi/
catus a generali clauſula. tũc etiã ad nõ
expreſſos ille admittit᷑. de ꝓcura. c. Qui
ad agendũ. li. vj.

Clerici et religioſi non debent ha/
bere ꝓpriũ. ſed cõmuneꝫ ha/
bere vitã. Exemplo diſcipuloꝝ quibus
erãt omnia cõmunia. xij. q. j. Cõmunis
vita. ꝛ. c. Scimus.
Clericũ ſe nõ dicat qui clericus nõ eſt. ſꝫ
ſcolarẽ. extra de reſcri. c. Cum adeo. vñ
littere ſic impetrate nõ valẽt. Extra de
tranſactio. c. Ex l'ris.
Cleric⁹ dicit᷑ a cleros grece quod ẽ ſors
latine. q̃ſi in ſortem dei electus. Hi ſũt
reges: ſe ꝛ alios ꝟtutibꝫ regẽtes. quod ſi
gnat corona. Raſio vero capitis eſt tem
poralium depoſitio. Nã debẽt oĩa habe
re communia. xij. q. j. Duo ſunt. Jerony
mus.
Clericus quis dicatur quantum ad ꝓui/
legium iniectionis manus. infra. Excõ
municatõnis. § x.
Clerici vtrum ꝛ quõ habere poſſunt pro
priũ ꝛ quõ nõ. xij. q. j. per totum.
Cl'icoꝝ ſors ðs ꝛ ipi ſors ei⁹. di. xxj. cleros
xij. q. j. c. Clericus. ꝛ. c. Cui portio.
Clerici teſtamentum facere non poſſunt
niſi de proprijs bonis. xij. q. v. per totũ.
ſupra. Bona eccleſie.
Clericos paucos bonos habere melius
eſt ꝙ multos malos. diſti. xxiij. Tales.
extra de eta. ꝛ quali. c. Cum ſit.

Clericoꝝ vita qualis ſit.e.§.His igitur ca.Tales.

Clericus non ordinetꝰ.bigamus.penitẽs corpe viciatus.litteras ignorans.curie aut condiõni obnoxius.di.xxxiiij.Pre cipimus.

Clericuꝫ alienum nullꝰ ſuſcipiat:inuito epo.ſ.ꝛ ſine cõmendaticijs niſi religionẽ intret.xix.q.ij.Due ſunt.xxj.q.ij.ꝑ totum.di.lxxj.ꝛ.lxxij.ꝑ totum.

Clericus inuito epo poteſt religioneꝫ intrare.xix.q.j.c.vnico.

Clerici negocia ſecularia nõ exerceãt.diſtin.lxxxviij.ꝑ totum.xxj.q.iij.per totũ.xiiij.q.iiij.clerici.ꝛ ꝓhibenť ſub pena ꝓuatõnis officij clericalis.Jbideꝫ.Non emant vt carius vendant.eo.ca.Canonum.Et.j.ẽt ponitur ibi.Clerici nõ debent negocijs ſecularibꝫ occupari.

Clerici tabernas intrare ꝓhibenť.niſi neceſſitatis cauſa.diſ.xliiij.Non oportet.Sed multo magis tenere ꝓhibentur tabernas ſub pena depoſitõis.e.c.Nulli.

Clerici vtrũ quomõ ꝛ quãdo reparentur poſt lapſum ad ſtatũ priſtinũ.diſt.l.ꝑ totum.

Clerici ꝓmouẽdi quomõ ꝛ a quibus examinenť.ꝛ pena ſine examine ꝓmotorum diſt.xxiiij.per totum.

Clerici arma non arripiãt.xxiij.q.viij.ꝑ totum.Vide glo.e.c.de Epis.

Clerici in veſtibus non querãt decorem di.xlj.Eps.ſed honeſte veſtianť.xxj.q.iiij.per totum.

Clerici ſpectaculis que in nuptijs ꝛ alibi fiunt nõ interſint.ſed priuſq̃ luſores huiuſmodi intrẽt:ſurgant ipi de cõuiuio ꝛ egredianť.de con.diſti.v.Non oportet Nec turpia ioca ante ſe fieri ꝑmittãt.vľ laruas demonũ.qđ demoniacũ ẽ.Et ſe mutuo non ingurgitent.Nec riſus.plãctus.plauſus ieptos facere aut fabulas referre pſumant.e.c.Nullus.Sed et ludos leues ꝛ laruas in eccleſijs nõ admittant.nec ipi vbicunq̃ talia faciãt.extra de vi.ꝛ hone.cle.c.Cum decorem.

Clerici ioculatoribus ꝛ hiſtrionibꝫ nõ itendant.tabernas non intrent.niſi i itinere conſtituti.ad aleas ꝛ taxillos nõ ludant.e.c.Clerici officia.

Clerico egrotanti oĩa tribuanť de bñficio que habuit dũ ſanus eſſet.extra de cleri.egrotan.c.j.Nan infirmitatis cauſa abſens fingiť pſens deſeruire.Panormi.e.c.Et ideꝫ.e.ti.c.De rectoribꝫ.Si tamẽ curam animaꝝ hrẽt et gerere non poſſet:deť ei coadiutor et ꝓuideať ei de neceſſarijs.e.c.De rectoribꝫ.ꝛ ſeq̃n.

Clerici vitam cõem iubenť ſeruare ꝛ habere omnia cõmunia.ſic hieroſolymis in pmitiua ecclia fuit.xij.q.j.Dilectiſſimis.

Clerici tenenť obedientiã ſuo epo q̃diu nõ fuerit depoſitus vel ſuſpenſus.viij.q iiij.per totum.

Clericus incõſulto epiſcopo non põt dimittere ecctiam.vij.q.j.Placuit.

Clericoꝝ bona ſunt pauperũ.ꝛ abutẽtes illis cõmittũt ſacrilegiũ.xvj.q.j.Quoniam.ſ.Bona ecclie.

Clerici appareãt modeſti in habitu.inceſſu.ꝛ cibo.diſ.xlj.Clericus.

Clericis dum laici ſunt meliores:eſt obprobrium ecclie.viij.q.j.Qualis.

Clericus ad iudicem ſecularẽ nõ eſt trahendus.xj.q.j.per totũ.glo.Niſi in certis caſibus.vt ibidem.

Clericus in quocunq̃ ordĩe conſtitutꝰ ꝛ quocunq̃ crimine cõuictus.a iudice eccleſiaſtico tm̃ iudiceť.ꝛ ſi incorrigibilis depoſitus fuerit ꝛ excõicatus.exilio vel alias pũiať per ſecularẽ.extra đ iudicijs ca.Cum nõ ab homine.Alias omnio ꝓhibẽť trahi ad iudiciũ ſeclare.e.c.Qualiter ꝛ qñ.

Clericus clericũ coram epo cõueniat.extra de fo.compe.c.Si qs clericus.

Clericus conſentire nõ põt in alienũ iudicem ſine ꝯſenſu epi.extra de fo.cõ.ca.Si qs clericus.e.ti.c.Romana.li.vj

Clericus poteſt laicum cõuenire corã iudice ecctiaſtico.vt habeť in glo.ex.de alienatõe iudi.c.Ex parte.dũmodo ꝯſuetudo ſit.alias coram ſeculari eũ conueniat.extra de foro cõ.ca.Si clericus.

Clericus habens beneficiũ in vna dyoce.ꝛ patrimoniũ in alia.illius ſentẽtia ẽ deferenda i cuius dioc.deliq̃t.executio vero demandanda vbi beneficiũ cõſiſtit e.c.Poſtulaſti.De h.j.Judex ſecularis.

Clerici peregrini incogniti teſtimõio q̃nq̃ epiſcopoꝝ muniant ſup ordiatõe ſua

extra de cleri. pere. c. Tua nos.

Clerici peregrini ſine litteris ordinatoꝝ
nec in ſuis ordinibꝰ recipiãť. nec ad ma⸗
iores ꝓmoueanť. niſi de ipoꝝ ordinatõe
canonica ꝯſtiterit ꝑ argumenta idonea.
extra de cleri. pere. c. Inter q̄ttuor.

Clericos alienos ordinantiũ pena. infra
Suſpenſus ab officio.

Clerici peregrini nullo modo inſtituanť
ſine diſpenſatõe epi in eccleſijs. extra de
clericis pere. c. Tue nobis.

Clerici arma portantes ⁊ vſurarij excõi⸗
cenť. extra de vita ⁊ bo. cle. c. Clerici. et
di. xlvj. Nõ licet. de vſurarijs. xiiij. q. iiij
Miniſtri.

Clerici qui dimiſſa tõſura. vxores ducũt
habeant vxores ⁊ iteꝝ tõdeanť. extra de
vi. ⁊ bone. cle. Cleric. ſcdo ⁊ tertio.

Clericus coniugatus habitũ ⁊ tonſuraꝫ
clericalẽ deferens gaudet ꝑuilegio cleri
cali. alias nõ. dũmodo tñ nõ ſit bigamꝰ
de cleri. cõiuga. c. vnico. li. vj. Itẽ gloſa
eo. verbo ꝯtraxerũt dicit ſi q̇s ꝑmo virgi⸗
nem deflorauit ⁊ poſtea cũ ea cõtraxit ñ
cenſeť bigamus. licet aliqui contrarium
ſentiant. vt ibidem.

Clerici coniugati nõ cõpellanť ad portã
dum tonſurã. extra de cleri. con. c. Iohã
nes. c. Ex parte.

Clerici comã nutrientes a ſuis archidia
conis etiã inuiti tondeanť. extra de vita
⁊ bone. cleri. c. Clericis. ⁊ debẽt excom⸗
municari. e. c. Si quis.

Clerici frequẽtantes monaſteria monia⸗
liũ ⁊ per epm moniti nõ deſiſtentes: pri
uenť officio eccleſiaſtico. laici vero excõ
municenť. e. c. Monaſteria.

Clerici familiaritatẽ mulieꝝ etiã dome⸗
ſticaꝝ fugiant. ⁊ venatiõi. aucupatõi nõ
interſint. alias nõ ꝓmoueanť. di. xxxiiij.
per totum.

Clericus q̄lis ſit. infra. Ordinandus

Clerici incõtinẽtes quõ puniãť. di. lxxxi
⁊. lxxxij. per totum.

Clerici nõ cõpellanť abiurare mulieres:
ꝓpter periurij ꝑiculũ. ſed vt ãmoueãt de
bent ſuſpendi ⁊ interdici. ⁊ ſi contemnãt
perpetuo excõmunicenť. extra de coha.
ca. Clericos. Vel ꝑmo ab officio ſuſpẽ
danť. Et ſi concubinas nõ dimiſerit ab
officijs perpetuo ammoueanť. e. c. Sic.

Etiã in minoribꝰ ꝯſtituti. e. c. Si aũt.

Clerici luxurioſi ſiue ebrioſi ꝑ epm moni
ti ⁊ nõ correcti. ſi pro h fuerit ſuſpenſi et
celebrant ab officio ⁊ beneficio ſuſpẽdãť
extra de vita ⁊ bone. cle. c. Vt clericorũ
c. A crapula.

Clerici ſacroꝝ ordinũ ſuſpecti d fornica
tione. ſi poſt trinã monitionẽ cõfabula⸗
ri inueniunť cum muliere. excõmunicen
tur. extra de coha. c. Si quiſq̃.

Clericus fornicarius nõ tamẽ notorius
per ſententiã vel facti euidentiã: ſuſpen⸗
ſus eſt quo ad ſe tm̃. e. c. Queſitum.

Clerici in minoribꝰ cõtrahentes cõpellã
tur dimittere beneficia eccłiaſtica ⁊ habe
re vxores. In maioribꝰ vero vxores di⸗
mittere ⁊ penitẽtiã agere cõpellanť ꝑ ſu⸗
ſpenſionẽ ⁊ excõicationẽ. extra de cleri.
coniu. c. Si quis clericoꝝ. c. Sane. pri
mo. c. Quod ad te.

Clericus coniugatus nec ad ſacrum or⸗
dinem nec ad beneficium admittať niſi
ipa virgo fuerit ⁊ caſtitatẽ voueat. eo. c.
Sane. j.

Clericus in minoribꝰ publice cõtrahens
nõ eximiť a ſubiectõe ſeculariũ iuſticiaꝝ.
extra de cleri. ꝯiu. c. Ex ꝑte tua.

Clericũ vel monachũ ſe fingens: taliſ co
gatur ꝑmanere. extra de regula. c. vt cle
rici.

Clerici ſub habitu ſeculari in crimine de
prehenſi ab eccleſia nõ defendunť. extra
de appo. c. Preterea. Nec debent tolera
ri in habitu ſeculari. e. c. Tue fraterni.

Clerici beneficiati vtentes veſte virgata
vel partita publice ſine cauſa rationabi
li ſunt ſuſpenſi ꝑ ſex mẽſes a perceptõne
fructuũ. Non bñficiati etiã in minoribꝰ
tonſurã cum tali veſte portãtes ꝑ tantũ
tempus ſunt inabiles ad beneficiuꝫ ob⸗
tinendum. obtinẽtes dignitates vł cura
ta beneficia etiam religioſi hoc faciẽtes
vel infulam ſeu pileum lineum publice
portantes: a ꝑceptiõe fructuũ per annũ
ſunt ſuſpenſi. Et non beneficiati ſacdo⸗
tes tamdiu ſint inabiles ad obtinendũ
beneficium. Similiter clericus portãs
epitogium foderatum nimis breue. niſi
infra menſem illud det pauperibꝰ. vel ſi
ſit religioſus ſuo ꝑlato aſſignet. aliaſ pe
nas ipas incurrẽt. de vi. ⁊ bo. cle. c. qm̃.

in clemen. Nec vtanť caligis ſcacatꝫ rubeis aut viridibꝫ. Ibidē. Nec veſtes rubeas vel virides poꝛtent. extra. e. c. Clerici officia.

Clerici etiā coniugati qui officiū carnificum vel tabernarioꝝ publice exercent ꝑſonaliter ⁊ ter ab epiſcopo moniti nō deſiſtunt vel dimiſſum reaſſumunt. eo durante ſunt priuati clericali ꝓuilegio. e. c. Dioceſanis. in cle. et debent negociātes incōuenientia puniri ſcḋm iura. ibidem.

Clerici nō debent negocijs ſeclaribꝫ occupari cauſa lucri. extra ne clerici vl' mona. c. Secūdum inſtituta. §. Militans. Et qualia negocia eis ꝓhibenť. §. Negocia.

Clerici nō exerceāt cirurgiā. extra ne clerici vel mona. c. Sententiā.

Clerici iudicium ſanguinis nō exerceāt. eo. c. Clericis. c. Sententiā. vide quod ſequitur.

Clericus habēs iuriſdictionē tp̄alem: debet ⁊ p̄t cauſā ſanguinis delegare alicui et ei iniūgere ꝙ veritate inquiſita iuſticie debitū exequať. Nec efficiť irregularꝭ: ſi illi ad penā ſanguinis ꝓceſſerit. Ne clerici vel mona. c. Epiſcopꝰ. li. vj. īfra. Irregularis.

Clerici ſuadentes ſepulturā. infra. Excōmunicati.

Clericus ante conuerſionē egens: pꝰ erit faſtidioſus. infra. Religioſi vel clerici

Clericus per annū ioculatoꝛ vl' buſo exiſtens vel ter monitus nō deſiſtens: ipſo iure caret ꝓuilegio clericali. de vi. ⁊ ho. cleri. c. vnico. li. vj. glo. ver. Moniti. ſcꝫ per p̄latum. ſ. vel iudicem.

Clericus ad militiā ſe ꝯferens in minoribus nō compelliť tonſurā deferre. extra de clericis cōiu. c. Ut ꝯſultationi.

Clerici noīe etiā canonicus intelligiť. extra de verbo. ſig. c. cum tibi.

Clerici in latrocinijs vel ſimilibꝫ deprehenſi degradenť ⁊ in monaſteriū detrudanť ad agendū penitentiā. extra de penis. c. Tue.

Clericus nō oꝛdinatus ſi aliquid diuinū exercuerit abijciatur ⁊ nunꝙ̄ oꝛdineť. ex. de cleri. nō oꝛ. c. Si quis.

Clericum ignoꝛanter percutiens non eſt excōmunicatus. extra de ſenten. excom. Si vero aliquis.

Clerici interdictum ſeruātes poſſūt ſepeliri in cimiterio tp̄e īterdicti. extra ð pe. et re. c. Quod in te.

Clericus falſificans litteras pape degradetur: ⁊ curie ſeculari tradať. extra ð crimine fal. c. Ad falſarioꝝ.

Clericum capiens laicus: ſui p̄lati mandato nō ē excōmunicatus. modū tamē non excedat: niſi quantū rebellio exigit defendentis. extra de ſen. excōmu. c. Ut fame.

Clerici canes ⁊ aues venaticos non habeant. extra de cleri. vena. c. Epiſcopuꝫ

Clericus ꝓpter hereſim depoſitus detur iudici ſeculari. extra de here. c. Ad abolendam.

Clerico in ſacris conſtituto nō debꝫ publica penitētia imponi. extra ð pe. ⁊ re. c. Queſituꝫ. niſi ſit depoſitus. in gloſa. Et diſ. l. confirmandū. Iuncta gloſa ⁊ duobus capi. ſequentibꝫ.

Clericum interficiēs qui ſeditionem vel guerrā mouet: nō eſt ad papam mittendus. extra de ſenten. excom. ca. Perpendimus.

Clericus in conflictu exiſtens poteſt pꝛomoueri ſi neminē percuſſit. ⁊ pōt armis reſiſtere inimicis vim inferentibꝫ. Extra de cleri. percuſ. c. continentia.

Clerici ep̄i vel alioꝛum ð q̇bꝫ in ꝓuilegio cauetur ꝙ beneficia ſuoꝛū clericoꝛū conferant vl' ſimile: intelligūtur familiares vel in expenſis eius continuo domeſtici et commenſales: ſiue fraude non queſiti ad hoc vel recepti. de verboꝝ ſignificā. c. Sicut nobis. li. vj.

Clericos vel religioſos familie pape ſiue cardinalium inſequentes grauiť puniantur. de penis. ca. Felicis. §. Premiſſis. li. vj.

Clerici etiāꝫ religioſi familiares ⁊ domeſtici cardinalium vel epiſcopꝛū poſſunt ſe eiſdem conformare in diuino officio. de cele. miſ. c. Dignum. in clemen.

Clerici pꝛocurantes vſurpationem eccleſie ſue vacantis vel bonoꝛū eiꝰ alicui domino terrarum: ſunt excōmunicati. De electio. c. Generali. libꝛo ſexto. infra. Excommunicati.

Clerici non oppꝛonentes ſe in ſuis eccleſijs huiuſmodi titulum vſurpantibꝫ pꝛo

eo tempore prohibent̃ de prouentib⁹ ec-
cleſie illius aliquid accipere. vbi. ſ.
Clerici eccleſie baptiſmalis nõ poſſũt ſi-
bi decimas alicuius dioceſis ex integro
ratione alicuius priuilegij vẽdicare cõ-
tra epiſcopum. xxij. q. j. per totum.
Clericus in eccleſia nõ deſeruiens: nihil
inde percipiat. extra de cleri. nõ reſiden
ti. c. Conquerente.
Clerici raro cito penitent. d pe. diſtin. j.
Quis aliquando. Criſoſtomus.
Clerici vtentes carnibus poſt dominicã
quinquageſime non ſunt trãſgreſſores.
Quia conſtitutio illa non fuit approba-
ta moribus vtentiũ. di. iiij. In iſtis.
Clericorum vita mala plus nocet in eccle-
ſia ꝙ quorũcunq; aliorum. diſti. lxxxiij.
Nemo.
Clerici nõ implicent̃ ſecularibus nego-
cijs. idcirco deus voluit principes ſecu
li gladio temporali vti. quatenus ipi ec
cleſiam defendãt. diſt. xcvj. Cum ad ve
rum.

Coactio qualis et quõ excuſat. in fra. Inuitus.
Coactio nõ tenet in obligatione: niſi ſeq̃
tur conſenſus. extra de his que vi. c. per
latum. Nec in matrimonio. extra d ſpõ.
ca. Cum locum.

Coadiutor poteſt dari epiſco po egrotanti vl ſe
nio grauato. ꝛ talis detur qui poſſit mo
rienti ſuccedere. vij. q. j. Petiſti. c. Quia
frater.
Coadiutor talib⁹ dari põt a ſolo papa.
Poteſt tamen epiſcopus infirmitate vl
ſenio grauatus vnũ vel duos adiutores
auctoritate pape aſſumere. Si vero de
mens fuerit tũc capituli due partes hoc
poſſunt. Si autẽ epiſcopus alias cõtra
dixerit vel noluerit. fiat vt ſupra. Adiu
tor. ꝛ de cle. egro. c. vnico. li. vj.
Coadiutores illi ſumptus moderatos d
preuẽtibus huiuſmodi platorum recipi
ant. Tamen nihil alienare debẽt de bo-
nis eccleſiaſticis. vt ſupra. Item gloſa ꝟ
bi. Abſtinentes. intelligit̃ de bonis im-
mobilib⁹ vel mobilib⁹ pcioſis.

Cocorum princeps nabuzar-dan deſtruxit muros
ierũſalem. quia ventris ingluuies luxu-
riam prouocat. ꝛ omne opus bonũ diſ-
ſoluit. diſt. xliiij. §. Primo. Jeronymus.

Cogendi ſunt mali ad bonũ. xx iij. que. iiij. Nimium.
ca. Ipa pietas. ꝛ ſe. vſq; ad finem.
Cogentes celebrare vel audire diuina tẽ
pore interdicti. infra. Excõicati.

Cogitatio immunda non inq̃-nat mentem dũ pul
ſat. ſed dum hanc ſibi per delectationez
ſubiugat. de pe. di. ij. Inter hec ſciendũ.
Gregorius.
Cogitatio carnalis ad delectandũ in a-
nimo retenta: eſt peccatũ mortale. xxxij.
q. vij. Non ſolum. Iſidor⁹. Iũcta gloſa

Cognatio eſt triplex. ſcilicz ſpi ritualis. carnalis. et
legalis. Gloſa. xxx. q. iij. Quod autẽ. in-
fra. Matrimoniũ. j. Legalis.
Cognatio ſpiritualis cõtrahit̃ per cathe
ciſmũ. ꝛ impedit matrimoniũ contrahẽ
dum. non autẽ dirimit contractũ. de co
gna. ſpi. c. Per cathecismũ. li. vj.
Cognatio ſpiritualis impediens et diri
mens matrimoniũ non cõtrahit̃ in alijs
ſacramentis ꝙ baptiſmo ꝛ confirmatio
ne. e. c. Nedum. li. vj.
Cognatio ſpiritualis dirimẽs contrahit̃
int̃ omnes ſi plures vnum leuant. quã-
uis ſm ius ſolus vnus leuare debeat. e.
ca. Quãuis. li. vj.
Cognatio ſpiritualis impediens ꝛ diri-
mens cõtrahitur inter baptiſatũ ꝛ leuã
tem ac eius filios ꝛ vxorẽ antea ab eo co
gnitã. Inter leuantẽ ꝛ parentes leuati.
Gloſa verbi. Suſcipientẽ. ſcz et vxorẽ
eius ab eo prius cognitam. vt habetur
eo. ti. c. Martinus. li. iiij. et idem de ba
ptiſante quod de leuãte ac eodez modo
et eiſdem pſonis contrahit̃ in confirma
tiõe. de cognatio. ſpi. c. Nedum. c. Quã
uis. li. vj.

Cognoſcens conſanguineã vxoris: nõ po-
teſt exigere debitum. ſed exactus reddat
quia innocẽs ſine culpa non debet iure
ſuo fraudari. extra de eo qui cogno. cõ-
ſan. c. Tue fraternitatis. c. Jordane.
Cognoſcens duas ſorores ſcienter ppe-
tuo careat coniugio. Similiter ſcienter

ſic cognita ab eo qui ſororem eius prius cognouit. ſed ignorans ſeptē annis pe‑ niteat. ⁊ poſtea poteſt nubere. xxxiiij. q. j Si quis cum duabꝫ.
Cognoſcens ſciēter filiam et matrē: per‑ petuo careat coniugio. Similiť ⁊ ſcien‑ ter cognita ſic. e. Si quis cū matre. Si militer ſcienter cognita a patre ⁊ filio. e. ca. Quidam.
Cognita ab vno ⁊ fratri poſtea in coniu gio tradita. perpetuo careat coniugio. Sed frater primus ſeptem annis peni‑ teat. ⁊ poſtea nubere pōt. xxxv. q. iij. Si homo.
Cognoſcentis ſpiritualē filiam vel com‑ matrē ⁊ cognite penitentia. ſupra cano. decimo.
Cognoſcentis duas cōmatres vel ſoro‑ res. ſupra cano. xij.
Cognoſcentis monialē vel deuotā. peni tentia. ſ. cano. xxij.
Cognoſcentis duas conſanguineas. ſu‑ pra cano. xlj.

Coire
non potens. infra. Frigidus infra matrimonium. infra di uorcium.

Collatio
beneficiorū ad religio‑ ſos ptinens. infra. Epi ſcopi poſſunt.
Collatio beneficiorū legitime a quocun qꝫ citra legatū de latere facta valet. etiā ſi nō fiat mentio de eo quod prius obti net. de offi. or. c. Et ſi ab apoſtolice. In clemen.
Collationē eccleſie vel prebende ſi epus dum ad eum pertinet facere infra ſex mē ſes negligit. capitulū illā diſponat. Si vero ad capitulū pertinet. et hoc negli‑ gat vt ſupra: epiſcopus eam cōferat. ex‑ tra de conceſ. prebē. c. Nulla eccl'iaſtica. ſupra. Beneficij collatio. infra. Epi pñt
Collatio beneficiorū in curia litigantiū et morientiū. ſ. Vacāte bñficio.
Collatio beneficiorū. ſ. Beneficium.
Collatio bñficiorū cauſe pmutatiōis va‑ cantiū: alijs facta non tenet. de rerū per mutatio. c. vnico. in cle. Itē gloſa verbi Utentibus. niſi in fraudem expectanti‑ um fieret. vt e. ti. c. vnico. li. vj.
Collatōe facta alicui de beneficio qđ ali us habuit: ſed vlterius retinere nō pōt: nihilomin⁹ nō debet ſecundus in poſſeſ ſionē induci niſi ꝓus vocato priori poſ‑ ſeſſore. de pben. ⁊ digni. c. Licet epiſco‑ pus. libro. vj.

Collegium
vel congregationē faciūt duo vel tres extra de ele. c. Nullis.

Collusio
Infra. Fraus.
Colluſionē ſup beneficijs faciētes debēt ipis ꝑpetuo ſpoliari. extra de colluſi. c. Audiuimus.

Columba
de frugibꝫ terre ⁊ cor ui de cadaueribꝫ pa ſcunť. id eſt de innocētia illa. illi autē de peccatis. ij. q. vij. Non omnis. Auguſti nus omelia ſeptima. Et ſignificat colū‑ ba bonū platum.
Columba in ſpecie cui⁹ ſpūſſanct⁹ i xp̄m deſcendit: pfecto opere in ſuam materiā redijt. ſicut ⁊ ſtella magis apparēs. Glo‑ ſa de conſe. di. iij. Om̄es. ꝟ. Colūbe.

Columne
eccleſie ſunt archidia coni. archiepiſcopi. ⁊ cuſtos. extra de offi. cuſto. c. ij.

Coma
data eſt mulieri ad velamē et ſignū ſubiectiōis. diſtin. xxx. Quecūqꝫ.

Commatres
duas nemo ſuc ceſſiue pōt ha‑ bere vxores. nec ecōuerſo. dūmodo cō‑ paternitas ſequiť carnalē copulā. niſi ſi alterius tm̄ filius ſuciperet de baptiſmo Sed ſi precedit copulā. tunc bene pōt. xxx. q. iiij. c. Relictā. in gloſa.

Comedere
cū pagano et ei cō municare poſſum⁹ xj. q. iij. Ad mēſam. Criſoſtomus ſuper ep̄lam ad Hebreos. Cum iudeis autē nō poſſumus. xxviij. q. j. Om̄es.
Cōmenda parrochialis eccleſie cui et q̄‑ modo fiat. infra. Parrochialis eccl'ia

Commissarius
apoſtolic⁹ ad aliqđ certo loco expediēdū deputat⁹ ex iuſta cauſa poteſt illud extra locum illum ex‑ pedire. de offi. iudi. dele. c. Statuimus libro ſexto.
Commiſſarij apoſtolici quales ſint. in‑

fra. Cauſe nullis.

Commiſſio electõnis pl'ib⁹ facta.ſ. Elector iu.

Cõmiſſio facta ſuper prouiſione beneficij.ſupra. Auctoritas.

Commiſſiones due ſuper eodem negocio impetrate nõ valent.niſi vna faciat de altera mentionem.extra de reſcrip.c. Ex tenore.

Commiſſio de electione facta ſemper intelligitur de idoneo.extra de ele.c. Cã.

Commodum Quiſẽtit on⁹ ſentire debet et cõmodũ.ꝛ ecõtra.ð re.iu.c.q̃ ſen.li.vj

Commodatum accipiẽs tñ ſui gratia: tenet de culpa leuiſſima.caſus tñ fortuit⁹ ſibi nõ imputat.niſi ſui culpa acciderit vel mora ſeu pactũ interuenerit de caſu aliq̃.extra de cõmodato.c. vnico.

Commũicare eucharistiam qñ quõ q̃tiẽs ꝛ q̃re debem⁹.infra. Eucharistia.

Cõicare obmittens ſacerdos dũ celebrat vno anno ꝑuat cõione.de con.di.ij. Relatum.ꝛ ſi corpus ſine calice ſumeret: ꝑuet vtroq̄.e.c. Comperimus.

Cõicare infideli.ſupra. Comedere.

Cõmunicare debem⁹ in morte cui in vita cõicamus.et ecõuerſo in cõtrario.extra de ſepul.c. Ex pte pntũ.ꝛ.c. Sacris

Cõicare poſſunt excõicatis vxor.ꝛc. Infra. Excommunicati.

Cõicare euchariſtiã volentib⁹ p̃ciũ non exigatur.ſ.q.ſ. Baptiſandis.

Communicare non ꝓhibentur mali occulti exemplo xp̄i qui iude dedit.de cõ.diſtin.ij. Non prohibeat.

Communitas quantũcunq̄ ſcã ſꝑ etiã malos cõtinet:niſi melior p̄ſumat ꝗ archa noe: vel domus abrahe.yſaac.ꝛ Jacob.vbi mali fuerunt inuenti. diſt.xlvij Quantũlib3.Aug⁹.ad vincentũ dona.

Communicans excõicato in crimine: eſt ab eodem excõicatore abſoluendus.extra de ſenten.excõ.c. Nuper.

Cõicans excõicato nõ in crimine ſi ideo excõicet maiori excõicatõe nõ ꝑmiſſa canõica monitõe:nõ tenet ſen.e.ti.c. Statuimus.libro.vj. Canonica monitio aũt hoc loco nõ eſt niſi noĩatim exꝑmat e.c. Conſtitutõem.li. vj.infra. Excommunicati.infra. Monitio.

Communionem ab hereticis nec in mortis articulo recipere dbem⁹.alioquin recipiens ꝑ annũ peniteat.xxiiij.q ſ. Cepit ermigildus.

Cõmunio et pnĩa morientib⁹ non neget extra de pe.ꝛ re. Quod in te.extra ð ſenten.excõ.c. Permittimus.

Commutationes prebẽdarum p̄ſertim pactiõe p̄miſſa fieri nõ pñt. Eps tñ cauſa neceſſaria inſpecta põt pſonam de loco ad locum trãſferre.extra de rerum ꝑmuta.c. Queſitum.

Commutatio eccl'iarum ꝑ ſe fieri poteſt.ꝛ ſi vna magis abundet:põt refundi pecunia de ipa poſſeſſiõib⁹ ad inuicẽ: vt viſum fuerit.ita tñ ꝙ cõtractus nõ intueniat.e.c. Ad queſtiones.

Cõmutationes dignitatũ vel beneficiorũ ꝑficientes vtriſq̄ ꝑuent.e.c. Cũ olica. Cum vniuerſorum.

Cõmutatio temporaliũ ꝓ ſpũalib⁹ nõ licet.e.c. Exhibita.

Cõpaternitas p̄cedẽs matrimoniũ impedit ꝛ dirimit ipm.extra de cogna. ſpiritua.c. Veniens.

Cõpaternitas inter cõiuges ꝯtracta dũ ꝓpriũ filiũ leuãt ſiue inſidioſe ſiue ignrant nõ ſepat eos.nec debitũ debet alteri alt ob id negare.e.c. Si vir. Nec etia3 ſi ſit leuant alt'i⁹ alicui⁹ filiũ.xxx.q. iiij. ꝙ ãt.

Cõpr̃nitas.ſ. Cognatio.ſ. Cõmatres.

Compater idem eſſe põt in baptiſmo criſmate et cathecismo tpe neceſſitatis.de con.diſt. iiij. In cathecismo.

Compater vnus tñ debet eſſe in vno ſacramẽto.e.c. Non plures.

Cõpater eſſe nõ põt qui nõ eſt baptiſat⁹ ꝛ ꝯfirmatus.e.c. In baptiſmate. Glo. talis ſuſcipiẽs nõ contrahit cõpaternitatem.ſecus eſt in baptiſante.

Cõpatres abbates vel mõachi ꝛ religioſi fieri nõ debent.e. Non licet abbati.

Cõpatres fieri nõ debẽt religioſi.xviij.q ij. Peruenit. Glo. Pñt fieri cõpatres ba

ptiſando. nõ aũt leuãdo. q2 ibi maior cõ
trahit familiaritas. j. Monachus.

Compoſitio ſup decimis in
ter eccl'iaſticos
fieri põt de pſenſu epi vel archiepi. Ex
tra de tranſac. c. Statuimus.

Cõpoſitionẽ acceptãs ⁊ iuri ſuo renunci
ans: poſtmodũ nõ audit. de ele. c. cũ int

Cõpoſitionẽ in cauſa criminali poſt litis
conteſtatõem fieri nõ lz. ar. extra de col
lu. c. Scripta.

Compromiſſari 9ſi infra
tps iu
ris. i. triũ mẽſiũ nõ eligit: ipſa deuoluit
ad ſupiorẽ. Si indignũ ſciẽter elegerit
vel ignorãter: ad electores reuertit. niſi
ipi ratũ habuerint. Si etiã dignum ele
gerit ſed elect9 noluerit pſentire: iter re
uertit ad cõpromittẽtes. de ele. c. Si cõ
promiſſarius. libro. vj.

Cõpromiſſarius ſi ſciẽter indignũ elege
rit ad trienniũ eſt ſuſpenſus a beneficijs
obtentis in eccleſia offenſa. cõpromittẽ
tes tñ nõ puniunt niſi ⁊ ipi ratũ habeãt.
Hec tñ pena ſolum in electione epoꝝ
⁊ supra icurrit. Epm aũt nõ tangit pẽa
illa ſi cõpromiſſarius fuerit. de ele. c. Si
cõpromiſſarius. li. vj.

Conceditur Item. Quod de
vno negat: de alio
concedit. di. xxv. Qualis. ſic. Quod de
vno pcedit de alio negat. In glo. vbi ſu
pra. verbi. Negat. ⁊ ar. di. xlv. Diſciplia
j. q. j. Per Eſayã. xxxiij. q. v. Qui ſitit

Conceſſo aliq̃ vel phibito: cõcedunt vel
phibent omnia que ex eo ſequunt. extra
de conſtitu. c. Nã pcupiſcentiã.

Conceſſio pſonalis cuz pſona finit. Real'
aũt que fit eccleſie: ppetua eſt non pſone
facta. extra de inſti. c. Cum veniſſent.

Conceſſo quod maius eſt: ⁊ minus con
ceſſum videtur. extra de decimis. c. Ex
parte tua. ſecundo.

Conceſſum neceſſitatꝫ cauſa: ipa ceſſante
ceſſet et qđ vrgebat. j. q. j. Q2 p neceſſi.

Conceſſa pro remedio ſilr ceſſent ipa cau
ſa ceſſante. j. q. vij. Qđ pro remedio.

Conceſſio a plato ſine pſenſu capituli fa
cta irrita eſt. extra de his q̃ fiũt a pla. ca.
Cuz nos.

Conceditur nobilib9 ⁊ litteratis plura ha
bere beneficia cum diſpenſatione pape.
extra de pben. ⁊ digni. c. De multa.

Conceſſio generalis nõ includit que qs
in ſpeciali nõ eſſet veriſimiliter conceſſu
rus. de re. iu. c. In generali. li. vj.

Conceſſum a principe beneficiũ debet eſ
ſe manſurũ. c. Decet. ⁊ debet large inter
pretari. extra de decimis. c. Ex pte tua.

Conceſſum a iure beneficium non eſt ali
cui auferendum. de re. iu. c. Indultum.
libro ſexto.

Conceſſum quandoqꝫ in neceſſitate non
debet trahi in pſequentie argumentum
eo. In argumentum.

Conceſſio q alicui de beneficio puideat
nõ tribuit ei puideri qui pus ſufficiens
habet beneficiũ niſi illud dimittat vl' ni
ſi in conceſſione exprimat. ⁊ ſi exprimit tũc
poteſt ei qui vnicum habet pus cui non
eſt annexa cura animaꝝ puideri. ſec9 fa
ctum irritum eſt. de pben. ⁊ digni. c. Is
cui conceditur. li. vj.

Conceſſio continens vt puideat vni qui
alia prius beneficia noſcit habere. plu
ralitas illa ad duo beneficia nõ curata
reſtringit. ptrariũ factũ irritũ eſt. vbi. s.

Conceſſio motu pprio. j. Gra motu pprio

Conceſſio ad petitõem. j. Gratia.

Conceſſio beneficioꝝ. s. Bñficiũ.

Concilia quattuor. ſcz. Nicenũ.
Ephesinũ. Cõſtantino
politanũ. ⁊ calcedoñ. ſunt pncipalia ⁊ fi
dei articulos pleniſſime pdicantia. diſ.
xv. Canones.

Concilia illa ſicut quattuor euangelia ſu
ſcipere ⁊ venerari debemus. contra que
quis ligare ⁊ ſoluere non debet. diſtin.
xv. Sicut. Gloſa. intelligitur circa arti
culos fidei. alioquin concilium pape le
gem non imponit. extra de electi. c. Si
gnificaſti.

Concilia predicta vt quattuor euange
lia veneratur eccleſia. extra de renun. c.
Poſt tranſlationẽ.

Concilia alia ſingula ſub quib9 pontifici
b9 ⁊ imperatorib9 ſint celebrata vſqꝫ ad
tempus illius canonis. di. xvj. per totũ.

Concilia a quibus inſtitui poſſunt et co
rum differentia. di. xvij. per totũ. Et q
non poſſunt generalia congregari ſine

conſenſu pape.e.c. Generalia.ca. Sino dis.⁊ ſequē.per totū. Juncta gloſa ꝓn-cipij diſtin.

Concilia prouincialia ad quid valent ⁊ auctoritas coꝝ.diſtin.xviij.per totum.

Concilia prouincialia nihil poſſunt ge-neraliter cōſtituere abſqꝫ auctoritate pa pe.diſt.xvij. Concilia.

Concubinarij ſupra. clerici infra. Forni-cator.infra. Uitari.

Concubinarioꝝ miſſa prohibetur audi-ri.di.xxxij. Nullus miſſam.⁊ ſe. Glo.in-telligitur de notorio. Require vbi.s̄.in fra. Uitari.

Concupiſcentiā ꝓhibens lex ꝓhibꝫ omne malū.extra de conſtitutionibꝰ.ca. Cum concupiſcentiam.

Condemnari nullus debet niſi cōuictus iuridice vel confeſſus.ij.q.j. Nos i q̄nqꝫ et ſe. pluribꝰ. Niſi factū ſit notorium.e.c. Manifeſta.⁊.ij.ſe.extra de ſimo.c. Ezbeli.

Conditio turpis adiecta matri monio ſi eſt cōtra ſub ſtantiam matrimonij facit ipm nullum. Alie turpes vel impoſſibiles ꝓ non ad-iectis habentur.extra de condi. appo.c. Quicūqꝫ. Et ſunt cōditōes ꝯ ſubſtantiā vt ſi prolē euites.vel ſi proſtituaris.aut donec honeſtiorem inueniā tecum con-traho.c. Si conditiones.

Conditiones honeſte appoſite ſi nō eue-nerint:etiam ſi alter iurauerit: periurus nō habetur ſi eā non acceperit. niſi ꝯſen ſus de p̄ſenti vel copula carnis interue-nerit.ex.de cōdi.appo.c.de ill'.c. Super eo

Conditionalis conſenſus per ꝟba de p̄ū ti nō eſt ꝓ p̄ūti hn̄dus.e.c. Super eo.

Conditione ceſſante donatio ſub condi-tione tm̄ facta reuocat̄.e.c. Uerum.

Conditionis error matrimonium impe-dit et dirimit.niſi poſt noticiam ſibi co-pulentur carnaliter.extra de coniu. ſer-uorum.c. Propoſuit.infra. Error pleni us.

Conditio coniugum par eſt.infra. Con-iugum.

Conditio cum non ſtet per eū ad quē ꝑ-tinet quo minus cōditio impleatur:ha-beri debet perinde ac ſi impleta fuiſſet. de re.iu.c. Cum non ſtat.li.vj.

Conditio potior. In re communi poti-or eſt conditio prohibentis.de regu. iu. ca. In re.li.vj.

Conditor canonis qd̄ ſibi ſpe-cialiter non reſeruat alijs conceſſiſſe videtur.extra de ſenten tia.excom.c. Nuper.

Confeſſio inſtituta eſt potius a quadam vniuerſalis eccleſie traditione qꝫ ex noui vel veteris teſtamenti auctoritate.gloſa de pe.diſt. quinta circa ꝓncipium. Sed contrariū eſt verum.

Confeſſio eſt neceſſaria et ſine ea (ſaltē in voto) nō eſt ſalus.nec aliquis poteſt iu-ſtificari.de pe.diſt.j. Nō poteſt. Ambro ſius libro de paradiſo.⁊ oſtenditur mul tis exemplis.e. Deniqꝫ. Et.c. Quem pe nitet.

Confeſſionis facultas ſi aſſit:ſine ea non remittuntur peccata grauia.e.c. E con-trario. Nam vbi eſt taciturnitas confeſ-ſionis non eſt ſperanda venia criminis. eo.c. Taciturnitas.

Confeſſionis facultas ſi nō aſſit volūta-tate confitenti remittunt̄ peccata. d̄ pe. diſti.j. Magna. Nam leproſi mundati ſunt dum irent:licet non tam cito libe-rentur a purgatorio.ſicut ſi per ſacerdo-tem abſoluerent̄.e.di.vj. Qui vult. Au guſtinus li.de pn̄ia.

Cōfeſſiōis erubeſcētia remittit magnā ꝑ tē pene:⁊ mltū meret̄.de pe.di.j.q̄m pe.

Cōfeſſiōis abſolutio a ſacerdote facta re mittit ꝑtē pene purgatorij.e.di.vj. Qui vult. Juncta glo. ꝟ.ſi nō tam cito.

Cōfeſſio ſit inteḡ.de pe.diſ.iij. Sūt pl'es. Nā vnū nō dimittit̄ ſine alio. Jbidem.

Cōfeſſiōz diuidēs nō ꝯſeq̄t̄ veniā.e.di.v cōſideret.§.cautꝰ. Augꝰ.li.de pe.

Cōfeſſiōez optet p̄cedere ꝯtritōez ꝑ quā reſuſcitamur a morte. Alioq̄n a mortuo velut q̄ nō ē perit ꝯfeſſio.e.di.j. A mor-tuo. De h̄ Eccl̄i.xvij.

Cōfeſſionez pctōꝝ rite factā n̄ ē nc̄cariuꝫ reiterari.de pe.di.j.c.q̄s aliq̄n.§. Nō ti.

Cōfeſſio plꝛibꝰ facta in ſpe venie tanto fa-cilius veniā ꝯſeq̄t̄ remiſſiōis.e.c.q̄m pe.

Confeſſiō circumſtantiarum que et quādo ſunt neceſſario confitēde. ſupra. Circumſtantie loci.

Confeſſio fiat meliori ſacerdoti quē habere quis poteſt. Alioquin ſue ſalutꝫ negligens iudicatur. Nam Judas phariſeos querens ⁊ apoſtolos relinquēs deſperationis inuenit augmentuꝫ. querat ergo eum qui ſciat ſoluere ⁊ ligare ⁊ mūdus ſit. e. diſtin. vj. Qui vult. Auguſtinus.

Confeſſor ſit mundus a peccato ſciēs ſoluere pariter et ligare. ⁊ in nullo ſit iudicādus que in alio iudicare eſt promptꝰ infra. Confeſſor. Et ſicut nō cōmiſit crimen nequicie: ita nec careat munere ſcientie. Sapienter interroget a peccatore quod forſitan ignorat vel velit verecundia occultare. ⁊ cognito crimine varietates eius inueſtiget ⁊ locū. ⁊c̄. de pe. di. vj. Qui vult. §. Sacerdos itaqꝫ. gloſa. Qꝫ tenenꝫ interrogare.

Confeſſorē aliū querere quis poteſt. dūmodo ſuus parrochianus ſit ignarꝰ. de pe. di. vj. Sacerdos ante omnia. §. Qꝫ autē. Alias ſine licētia illius nō licet. ſꝫ alius ꝯfeſſionē illius audiens ſtat periculo ſui gradus. e. c. Placuit. gloſa. ver. Confeſſus. vel ſi plebanus recuſat dare licentiam. vel alia rōnabili cauſa: tūc lꝫ.

Confeſſor nullo modo reuelet peccata ſibi cōfeſſa. Alioquin tota vita ſua igminioſus peregrineꝫ. e. c. Sacerdoſ verbo vel ſigno.

Confeſſionē reuelātis penitētia. ſupra canone. xxix. ⁊. j. Sacerdos ꝟbo vel ſig.

Confiteri ſemel in anno teneꝫ quilibꝫ adultus ⁊ cōmunicare tempē paſce. niſi de conſilio ſacerdotis ad tempus abſtineat. alioquin viuens ab ingreſſu eccleſie arceatur ⁊ moriēs careat eccleſiaſtica ſepultura.

Confiteri teneꝫ etiā ſuo proprio ſacerdoti: niſi licentiā obtineat ab illo. quia ab alio nō poteſt ſolui nec ligari Hec extra de pe. ⁊ re. c. Omnis vtriuſqꝫ. ſupra. Cōfeſſor ſit.

Confeſſor ſit diſcretus ⁊ diligenter inq̄rat circūſtantias perſone ⁊ pcti. e.

Confeſſor quales circūſtantias attendat in penitentijs iniūgendis. ſupra. Circūſtantie.

Confeſſor in peccato mortali exiſtēs peccat grauiter aliūꝫ abſoluēs. ſed ſi exactꝰ abſoluere oportet ſubditum. cōteraꝫ p̄ꝰus: ⁊ poſtea audiat. Gloſa de pe. diſt. vj. Qui vult. verbi. Judicandus.

Confeſſor abſoluens indiſpoſitum. Supra. Abſoluens iniuſtum.

Confeſſor verbo vel ſigno peccatum ſibi confeſſum reuelans: ab officio ſacerdotali deponaꝫ. ⁊ in monaſterium ad agēdum penitentiaꝫ detrudaꝫ. extra de pe. et re. c. Omnis vtriuſqꝫ. ſ̄. cano. xxix.

Confeſſor habens ab epiſcopo generalēꝫ auctoritatē abſoluendi ſubditum illius per hoc nō poteſt eum abſoluere a caſibus epiſcopo reſeruatis: de pe. et re. ca. Si eps. li. vj.

Confeſſiōes ſeculariū predicatores ⁊ minores libere audire poſſunt. dūmodo p̄ſentati fuerit dioceſanis illoꝝ. ita vt magiſtri vel priores ꝓuinciales predicatorū aut eoꝝ vicarij et generales vel ꝓuinciales miniſtri ⁊ cuſtodes minoꝝ per ſe vel fratres idoneos conferant ſe ad p̄ſentiā prelatorum dioceſum vel ciuitatum. vel in quibꝫ habent loca. Vel ciuitatū vel dioceſum locꝫ fratꝝ ꝓpinquarū in quibꝫ loca nulla habēt. Humiliter petentes vt fratres ad hoc electi in eorum dioceſibꝫ cōfeſſiones ſibi volentiū cōfiteri ſubditoꝝ audire ⁊ eis pn̄iam iniungere ac abſoluere valeāt. Deinde magiſtri priores ⁊ miniſtri p̄dicte dūtaxat pſonas idoneos iuxta qualitatē cleri ⁊ populi in numero eligāt ⁊ eas p̄ſentēt. vel faciant p̄ſentari p̄latis ſupradictis. Et ſi aliq̄uis preſentatorum ab epiſcopo refutatur. alius in locum eiꝰ. vt ſupra. ſurrogetur. Et ſi epiſcopus deneget licentiam: extunc auctoritate pape ſunt admiſſi. Et habent ip̄i fratres ex dicta cōceſſione abſoluere a caſibꝫ a quibus curati de iure poſſunt. de quibus. j. Epiſcopis ſunt reſeruati. Extra tamen dioceſes ⁊ ciuitates in quibus ſūt deputati nullatenus poſſunt audire. nec per ꝓuincias deputari poſſunt. de ſepul. ca. Dudum. §. Statuimus. in clemē. Gloſa. ꝟbi. Libere. Non eſt neceſſe habere licentiam ſacerdotis ꝓrochialis.

Confeſſorem ſibi idoneũ poſſe eligere ſine licentia ſupioris: nulla poteſt conſuetudine obtineri. de pe. ⁊ re. c. Si epiſcopus. libro. vj.

Confeſſor idoneus vt ſit oportet ꝙ ſciat ⁊ poſſit ſoluere ⁊ ligare. de pe. diſtin. vj. Qui vult.

Confeſſor abſoluere nõ poteſt ꝓpter defectum executõis ordinis. quia ſcilicȝ habet manum ligataȝ. vt ſunt omnes religioſi qui ſine licẽtia ſupiorũ nõ poſſunt abſoluere: etiã ſi ꝯfitẽs habet facultateȝ extra de iudeis. c. Q: ſit. xvj. q. j. Adĳcimus. §. Ecce. vel q: habet manũ amputatã. ſic ſũt oẽs degradati ⁊ p̃ſciſi: excommunicati: heretici. xxiiij. q. j. Audiuimꝰ Aut ꝓpter defectũ iuriſdictõis. quia ſcȝ nõ habet populum. Nam a ſuo nõ iudice nullus ligari vel ſolui põt. extra d̕ pe. et re. c. Omĩs. Vñ ⁊ ſi vnũ auferꝛ impedimentũ: nõ ſufficit niſi ⁊ aliud ſit ablatum. xvj. q. j. §. Q: vero pniam.

Cõfeſſores eligere poſſunt ꝑ ſe epi ⁊ ſuperiores aut inferiores p̃lati exempti pret̕ ſui ſupioris licentiã. extra de pe. ⁊ re. ca. Ne pro dilatione.

Confeſſus in iure ꝓ conuicto habetur. extra de tranſac. c. Preterea.

Confeſſio criminis non debet cruciatibꝰ extorqueri ab aduerſario. xv. q. vj. ꝑ totum. Tamen a iudice fieri poteſt in cauſa ciuili: ſi ſit ſuſpectus: ⁊ veritas al̕s nõ poteſt haberi: et ſit perſona vilis. xiiij. q vj. Si res. Similiter in criminali cauſa poteſt. xxiij. q. v. c. j. De hoc gloſa. xv. q. vj. Q d̕ ꝓo

Confeſſo de ſe non eſt contra alium credendum in eodem crimine. extra de teſti. ⁊ atteſta. c. Ueniens.

Confeſſio propꝛĳ criminis non admittitur in accuſatõnem alterius. preterq̃ȝ leſe maieſtatis. xv. que. iij. Nemini. gloſa. Socius contra ſocium admittitur in ſimonia. diſt. xxix. Si quis papa. Et falſarius contra ſocium auditur. Et confeſſio latronis contra alios nõ tamẽ ad conuincendum. niſi aſſit preſumptio. infra. Socius. infra. Teſtes.

Confeſſio ſoliꝰ p̃lati ⁊ etiã minoris partis eccleſie fratrũ nõ nocet eidem eccl̕ie. de teſti. ⁊ atteſta. c. Preſentiũ. li. vj.

Confeſſio vt ſit ſufficiens ⁊ cõpleta reſpicit ex parte ꝯfeſſoris. Item.

Puritatẽ affectionis in ꝯuerſando. vt in nullo inueniaꝛ iudicandus cui oĩs languor iudicandus offerꝛ. de pe. di. vj. c. j. di. xl. c. Multi. Alioquin hoc vel aliud ſacramentũ miniſtrãs peccat mortalit̕. di. xxxij. Preter h̃. j. q. j. Spirituſſanctꝰ

Claritatẽ cognitõis in diſcernẽdo. d̕ peni. di. vj. Qui vult. §. Caueat.

Poteſtatẽ cõmiſſiõis in exeq̃ndo. nõ ſufficit ſola iuriſdictio. Bonauentura.

Sedulitatem cõpaſſionis vt ſit amor nõ emolliens ⁊ pietas: ſed nõ pluſq̃ȝ oportȝ diſtin. xlj. Diſcẽda.

Simplex. vt nõ admiſceaꝛ qd̕ ad pctõrũ cõfeſſionẽ nõ ꝑtinet. Rich. in. iiij.

Humilis. vt ſe peccatoreȝ cognoſcat. xxviij. q. ij. Cum humilitatis.

Pura. q̃ ad intẽtõȝ. timore. ſ. filiali ſine oĩ fictione. de pe. di. j. Quem penitet.

Freq̃ns. vt q̃tiẽs ꝑ pctm̃ cadit tociens ꝑ pniam reſurgat. de pe. di. j. Quẽ penitȝ.

Nuda. ne verbis palliatis peccatum tegat.

Diſcreta. vt ſeparatim non confuſe peccata confiteantur.

Libens. per voluntariã omniũ peccatorum deteſtationẽ. Bonauẽtura.

Uerecunda. vt in conſpectu dei et eiꝰ vicarĳ peccata gemat. Richar.

Integra. vt ſine diuiſione oĩa dicat. d̕ peni. diſt. v. Conſideret.

Secreta. ne cũ clamore vl̕ coraȝ plibꝰ ſacerdotibꝰ ſil̕ fiat. Bona. in. iiij. di. xvij

Amara. cum cordis contritiõe vel ſalteȝ attritione. ſm Pe. in. iiij. di. xv.

Accelerata. ne impedimẽtũ occurrat. de pe. di. vij. Qui egerit. ad minꝰ ſel̕ in anno. ex. de pe. ⁊ re. c. Omnis.

Fortis. ne ꝓpter verecundiã aut antiquaȝ cõſuetudinẽ emẽdã obmittat. ſm Greg.

Accuſans. ſe: nõ aliũ niſi circũſtãtia peccati hoc req̃rat. ſm Auguſtinũ.

Obediens. vt ſe in poteſtate ſui confeſſoris ponat. de pe. di. v. Conſideret

Moroſa. vt cum deliberatione ⁊ contritione fiat. ſm Bonauenturã ⁊ Richardum in. iiij.

Fidelis. vt ſub ſpe venie firmiter maneat.

Confeſſio inſufficiens eſt et iterabilis ratõne cõfeſſoris. Item.

Si deficit clauis auctoritatis. quia habet eam artatã quantũ ad peccatũ ⁊ ſubditos. de peni. ⁊ re. c. Omnis. Si nõ eſt priuilegiatus.

Si deficit clauis ſcientie neſciẽtꝫ diſcernere inter lepram ⁊ nõ lepram. de pe. di. vj. Qui vult.

Confeſſio inſufficiens eſt iterabilis rõne confitentis. Item.

Si ꝯfeſſionẽ ex ꝓpoſito dimidiat. extra de pe. ⁊ re. c. Omnis.

Si mutato ꝯfeſſore ſatiſfactõꝫ ꝯtempſit aut mutauit. de pe. di. iij. Si ap̄lus.

Si ꝯfiteť abſq꜄ ꝓpoſito abſtinendi. de pe. di. iij. Sũt pl'es. ⁊ Bonauẽtura.

Si fuerit ſnĩa maioris excõicatiõis ligatus. extra de ſen. excõ. c. Sacro. e. ti. ca. Preſenti. li. vj.

Si vult pniam iniunctaꝫ ſibi mutari ab alio. de pe. di. vj. c. j.

Si penitentia infirmo nõ eſt notificata vl' ſcita ⁊ pctã a memoria ꝯfeſſoris abolita.

Si ſciat ſe in p̄ori ꝯfeſſione nõ fuiſſe ꝯtritũ vel ſaltem attritũ. ſ'm Bonauenturã iiij. diſt. xvij. parte. ij. que. vl.

Si habꝫ pctm̃ a q̃ idem ſacerdos nõ poſſit abſoluere. ſ'm Thomam.

Confeſſor ſciens ꝓ certo crimen alicuiꝰ vel q꜍ ſibi h' ꝯfeſſus eſt: nõ dꝫ eũ noĩatim angere. ſꝫ indetermiate. Et ſi alter leſꝰ iuſticiã petierit p̄t ip̄m ꝯfeſſor ſi fuerit iudex excõicare: nõ tamẽ noĩatim: ſꝫ in genere eũ a cõione remouere. q꜍ h' nõ vt hõ ſcit. ſed vt deus. niſi fuerit in iudicio cõtra eũ ꝓbatuꝫ. debet tñ eũ ſalutaribꝫ monitis ſi p̄t inducere. extra de offi. iu. or. c. Si ſacerdos.

Cõfeſſor ſciẽs aliquẽ excõicatũ ſolꝰ: etiã ip̄m vitare põt. nõ tamẽ in publico. Extra de ſen. ex. c. Cum non.

Cõfeſſis ſed abſtinere nolẽtibꝫ: pnĩa cum bonis monitꝫ eſt indicẽda. extra de pe. ⁊ re. c. Q꜍dam.. Gloſa. Nullius ꝯfeſſio eſt refutanda. Nã ꝑ hmõi ꝯfeſſionẽ ⁊ penitentiã facilius deus dat grãꝫ ꝓ penitendi. ar. de pe. di. v. Falſas.

Confeſſionẽ deus req̃ſiuit ab adam nõ a ſerpente cuius incurabile fuit pctm̃. Similr a chain req̃ſiuit. Itẽ a Saul. j. Regum. xv. Itẽ a Dauid. ij. Regũ. xij. Itẽ lepra a ſacerdotibꝫ iudicãda p̄cipiť. Leuit. xiij. Ex quibꝫ patet ꝙ ꝯfeſſio ad ſalutẽ eſt neceſſaria ⁊ diuina lege inſtituta de pe. di. j. Deniq꜄. ſ. Cõfeſſio inſtituta et duobꝫ. §. ſeq̃n.

Confeſſio non debet fieri ꝑ nunciũ vl' per ſcriptũ. quia dñs p̄cepit leproſis vt oñderent ora ſacerdotibꝫ: docẽſ corꝑali pñtia confitenda peccata nõ ꝑ ſcriptũ ſiue nunciũ. de pe. di. j. Quẽ penitet. e. di. vj Et intelligiť ꝙ abſens nõ ꝯfiteatur per ſcripturã. vt notatur ĩ gloſa. xxx. que. v. Qualis.

Confeſſioni in tormentis nõ ſtať nec pro cõuicto habeť. ff. ad Queſti. l. j. §. Diuꝰ. §. Si quis vltro. niſi poſt tormẽta ĩ cõfeſſione ꝑſeueret. ff. de que. l. j. §. Queſtioni. Hec gloſa. ij. q. j. Nos in quenq꜄.

Confeſſio contra ſe valet in his ꝯ̃ſibus. Maior. ſponte. ſciẽs. ꝯtra ſe. vbi ius ſit et hoſtis. Nec natura neget fauor et lis ius ne repugnet. Hec gloſa. ij. q. j. Nos in quenq꜄. Infra.

Confeſſio viri ⁊ mulieris cõtra matrimoniũ nõ p̄iudicat. extra. e. q̃ cog. ca. Super eo.

Confeſſio extra iudiciũ facta aliquando p̄iudicat. extra de exceſ. plato. ca. Q꜍ ſit. Nota tamen.

Cõfeſſio extra iudiciũ crimẽ non ꝓbat: q̃ ad penã ordinariã ip̄ius delicti infligendam. ſufficit tñ ad ſuppponendũ ꝯfitentẽ torture. ⁊ etiã quia trãſit in aliã ſpeciem delicti ꝓ q̃ puniri debet. ſic in. c. Q꜍ ſit. extra de exceſſi. p̄la. ſuſpẽdiť cleric' a bñficio ⁊ officio ꝓpt' delictũ gl'iatõnis: qua ſe gl'iabať q̃ndã cognouiſſe quã idcirco maritus repulit. ſed ip̄am recipere compellitur. Ad cuius intelligentiam dixit Panormitanus ſuper capi. At ſi clerici extra de iudiciis. ꝙ confeſſio extra iudicium facta habet effectum vt quis ſupponatur torture pro confeſſato. et ꝙ poterit quis priuari beneficiis ratione infamie ſubſecute. Item preiudicat etiam talis confeſſio ſi fiat cum cauſa et confitetur ſe feciſſe certum delictum. et de certa perſona. et fuerit preſens cuius intereſt. ita ꝙ habeat requiſita ad con-

feſſionē in ciuili. de quibus infra. Que tamē ita diſtingui debet. ꝙ ſi confeſſio fuerit omnino extra iudicium indiſcrete non preſente parte. et ſic nō interuenientibꝰ requiſitis ad confeſſionē in ciuili ſic non ſufficit ad probatiōem delicti cōfeſſati. Sufficit tamē ad aliam ſpeciem delicti. ſcilꝫ gloriatōnis vel maledicti ⁊ hmōi. Poterit tamē ſupra cōfeſſato ſupponi torture. vt in gloſa. ff. ad. l. iuli. de adul. coercendis. l. Capite quinto. Si vero confeſſio habuit ſua ſubſtantialia vt quia parte cōtraria pſente: tunc valebit vt probatoria ⁊ declaratoria. Si autem cōfeſſio fit in iudicio ꝓcedente ꝓceſſu: ſi tunc habet ſua ſubſtātialia valet. ⁊ habetur pro conuicto. non autē pro cōdemnato. ſed eſt ferenda ſentētia. Si autem fit in iudicio nullo ꝓcedente proceſſu ſi confitet̃ directe ⁊ principaliter ī iudicio valet adeo ꝙ poterit imponi pēa maxima. tamen ꝓportionabilis delicto vtputa dum iudex ſedet pro tribunali ⁊ aliquis interrogatꝰ vel alias cōparens confitet̃ certū ſe cōmiſiſſe delictum tanq̄ꝫ iudici. Hec Panormitanus. Oportꝫ enī ꝙ iudex ad hoc ſedeat. vt in glo. Extra de confeſſi. c. fi. ⁊ Panormitanus

Confeſſio facta in iudicio. ad hoc vt valeat requirunt̃ decē conditōnes. In gloſa. extra de confeſſis. c. fi. ⁊ Panormita. ibidē diffuſius ⁊ ſupra ꝓxime.

Confeſſus corā inquiſitore aliqđ crimen poſtea excipere nō poteſt ꝙ nō fuerit prius diffamatus: vel capitula ſibi non fuerint tradita. de accu. c. Poſtq̄ꝫ. li. vj.

Confirmandi ſignātur ab epiſcopo in frōte. ſed baptiſatus ſignat̃ a ſacerdote chriſmate in ſummitate capitis. de con. di. v. Nouiſſime.

Confirmatio neceſſaria baptiſatis. et q̇d conferat. de con. di. v. Omēs. Valꝫ enī ad augmentū gratie. ad confirmanduꝫ in pugna ↄtra vicia ⁊ diabolū. ⁊ armat et inſtruit ad agones huius mundi et p̄lia. e. c. Spūſſanctus.

Confirmatus qui non fuerit nō cenſetur xp̄ianus. de conſe. di. v. vt ieiuni.

Confirmationis ſacramentū maiori veneratōne habendū eſt. quia a maioribus id eſt. epiſcopis tātū datur. Baptiſmus tamen ⁊ ↄfirmatio ita ſibi coniūcta ſūt ꝙ ab inuicem niſi morte mediante ſegregari nō poſſunt. ⁊ vnum ſine altero non perficit̃. de con. di. v. De his.

Confirmatōis ſacramētum ſoli epi ↄferre poſſunt ꝑ manus impoſitōem. vnđ ſi ab alio pſumit̃: irritum eſt: ⁊ inter ſacramenta nō computat̃ eccliaſtica. de conſe. di. v. Manus. extra de conſue. c. q̄nto. extra de ſacra vnc. c. Cum veniſſet.

Confirmandus adultus prius confiteat̃ de cōſe. di. v. Nouiſſime.

Confirmatio ieiunis tm̄ detur. de conſe. di. v. Ut ieiuni. ⁊ a ieiunis miniſtret̃. excepta infirmitate ⁊ huiuſmodi. eo. c. Et epiſcopi.

Confirmationis ſacramentū nō eſt iterandū. e. c. Dicum eſt.

Confirmatus ſit clericus ordinandꝰ: alioquin ſuſpēſus eſt a ſuſcepti ordinis executiōe quouſq̄ꝫ ſuppleat̃. extra de ſacramē. ite. c. j. Iūcta gloſa.

Confirmatio electōnis ꝓuiſionis vl̓ poſtulationis pendēte appellatōne facta ꝑ ordinarium nō valet. de elec. c. ſi poſtq̄ꝫ li. vj. j. Electio eccleſie cathe.

Confirmatione electionis caſſato. infra. Electio nō infirmat̃.

Confirmationes cathedralium eccleſiarum et regulariū que a papa fieri debēt quomodo ⁊ in quo termino peti habent Et ſi nō ita petant̃: quomodo puniant̃ negligētes. de ele. c. Cupiētes. libro. vj. infra. Electus. ⁊ infra. Itē j. Electō cathedralis.

Confirmationē ſi electus infra tres menſes non petit ceſſante iuſto impedimento: electio viribus carebit. de ele. ca. Q̄. ſit. li. vj.

Confirmatiōem impedit illitteratura electi. extra de ele. c. congregato.

Confirmatōne nondum habita: electus non poteſt beneficia ſua conferre. extra de electio. ca. cum in cunctis.

Confirmatio prelatorum inferioruꝫ pertinet ad epiſcopum. extra de appella. ca. conſtitutis.

Confirmationis littere non dantur religioſis ſuper amminiſtratōibus. Extra de confirmatione capitulo. Ad noſtrā.

Conformare ſe debet quiſqꝫ bonis cuꝫ quibus viuit. Nam qui minus vel plus vtit rebꝫ ꝙ̃ moris eſt bonorū ſecum viuentium: niſi cauſam ſignificet. ſuꝑſticioſꝰ eſt aut flagicioſus. diſt. xlj. Quiſq̄s. Auguſtinus de doc. xp̄iana. infra. Moribus.

Confugientem furem vl̓ raptorē liberans vt nō reſtituat ſpoliatis: ſocius eſt criminis. ⁊ miſericordius talibꝫ opē ſubtrahimus ꝙ̃ impendimꝰ. xiiij. q. vj. Si res. Auguſtinꝰ ad Macedoniū. Intercedere tamē poſſumus ꝓ malefactoribꝰ: nō temere defendere. e. c. Si qui. Gloſa Si tamen confugerint ad eccleſiā: tenetur eos omnibꝫ viribꝫ quibus pōt defendere. vt vita ⁊ mēbris ſaluis cōponant. xvij. q. iiij. Reuꝫ. xxiij. q. v. Reos ſanguinis. Niſi ſit publicus latro vl̓ nocturnꝰ populator agroꝝ. extra de emuni. ec. et cap̄. Inter alia. Infra. Fugientem. Infra. Malefactores

Congregationeꝫ populi extra eccleſiā faciens ꝑuatim ⁊ ſine cōſenſu epiſcopi. eccleſiā cum p̄ſbytero agēs contemptis eccl̓iaſticis ſanctionibꝫ: anathema ſit. di. xxx. Si quis. extra.

Congregatōeꝫ q̄t faciant. ſ̄. Collegium.

Coniugia imparia ſūt vbi fidelis cum infideli contrahit. vel liber cum ſeruo. vel maior cū minorenni. xxix. q. j. Cuidam. in gloſa.

Coniugum eſt par conditio. quia eadeꝫ ſeruitus pari conditione cenſetur. xxxij q. v. Apud nos. Jeronymus ad Occeanū. Unde diuortiū ꝓ vtriſqꝫ pariter celebrer. e. c. precepit. Mulieres tñ nō ita facile viros accuſant: ꝓpter defectum ꝓbatōnis: ⁊ alias cauſas. ⁊ tamē nō deficit ius. ſed ꝓbatio. e. c. Chriſtiana.

Coniugatis penitentia nō dat qua ius alterius ledit. Niſi de conſenſu vtriuſqꝫ. xxxiij. q. iiij. §. fi. Juncta gloſa.

Coniugiū patriarchaꝝ deo tūc placuit ſicut mō virginitas. de pe. di. ij. Si em̄ §. Ceterum. xxxij. q. iiij. Recurrat.

Coniuges nō ſunt q̇ eo animo cōtrahūt vt ꝓlem vitent. xxxij. q. ij. Aliquando. m

Coniunx eſt que ſola cauſa incōtinentie ducitur. xxxij. q. ij. §. Hic econtrario. vſqꝫ ad finem.

Coniugium. infra. Matrimonium.

Conſanguinei olim ꝑmittebāt cōtrahere. quia in vna tm̄ familia cultus dei vigebat. ne ⁊ illi ad idolatriā traherent nūc autē aliter eſt. xxxv. q. j. Cuꝫ igit. §. Hac itaqꝫ. Auguſtinus de ciuitate dei.

Conſanguineis vxoris ſicut ꝓpriis ꝯſanguineis ꝓhibetur vir copulari. xxxv. q. iij. Equaliter.

Connſanguineā ſponſe ſue ducere q̇s ꝓhibetur. extra de deſpon. impu. c. Duo.

Cōſanguinitas p̄ſumptiue ſoluit matrimoniū. extra de ꝓba. c. Per tuas.

Conſcientia non ſemper excuſat. Unde Auguſtinus ſuꝑ illud. Quoniā omne qđ non eſt ex fide. i. ꝯſciētia: peccatū eſt. dic̄. Nō tamē omne quod fit ex fide: bonū ē. Ignorantia em̄ que ex culpa eſt nocet. xxviij. que. j. Omnes. §. Ex his.

Conſcientia dicit fides. Unde omne qđ nō ex fide: pctm̄ eſt. de peni. di. iij. Querat. §. Item illud ambroſij. Etſi fides. extra de reſti. ſpolia. c. Lr̄as. §. Porro.

Conſcientiā magꝭ timere debemꝰ ꝓpriaꝫ ꝙ̃ iudicia hoim. Nam ipa eſt q̄ coronat vel damnat. nō autē illa. ſ. iudicia. xj. q. iij. Quid obeſt. c. Senti. Auguſtinꝰ clero yponenſi. eo. c. Cuſtodi. Auguſtinꝰ Pſ̄. xxxviij. Unde nec laudes nec vituperia curanda ſunt. e. c. Inter ꝟba. Gregorius. Tamē ipa.

Conſcientia etiam bona non ſufficit niſi a ſcādalo ꝓximi caueat. Quia nobis cōſcientia neceſſaria eſt. ⁊ ꝓximis fama. xj. q. iij. Nō ſunt audiendi. Augꝰ.

Conſcientiā ſcrupuloſam habēs aut eaꝫ deponat vel nō euadit q̇n peccet mortaliter cōtra eam faciens. ſi ipa dictat eſſe mortale. extra de ſcru. in or. fa. c. vnico. extra de p̄ſcrip. c. Quoniā om̄e. Nā conſcientiā ſcrupuloſam niſi quis deponat non euadet. Et qui contra conſcientiā agit edificat ad gehennā. extra de ſimo. Per tuas litteras. ſecūdo. extra de reſti. ſpoliato. c. Litteras.

Conſcientiā magis ſequi oportet ꝙ̃ iudicium eccleſie ſiue ſentētiā. extra de reſti.

ſpolia.c. Lr̃as tuas. §. Uerũtñ.

Conſcientiã certã habens. id eſt pro cer-to ſciens ſe nõ poſſe aliquid ſine pecca-to: etiã ſi illud ꝓbare apud eccleſiaz non poſſit: debet excõicationis ſñiam potiꝰ humiliter ſuſtinere ꝙ̃ cõtra eandez facere. Puta ſi ſciret impedimẽtũ matrimo-nij ꝓpter qđ reddere đbitũ nõ poſſz. Si vero ex leui ⁊ temeraria credulitate habet hmõi ꝯſciaz: ⁊ ſic ad ſui paſtoris cõ-ſiliũ ꝯſcia exploſa: reddat debitũ et exi-gat. Si aũt ex credulitate ꝓbabili et di-ſcreta habet conſciam: licet nõ euidẽti ⁊ manifeſta: ſic reddere q̇dem poteſt. ſ3 pe-tere debitũ nõ debet. Nec ꝯtra legẽ con-iugij (ſc3 nõ reddendo) vel ꝯtra iudici-um ꝯſcientie cõmittat offenſam. extra đ ſen. excõ. c. Inq̇ſitioni. gloſa. Leuẽ cre-dulitatẽ dico. puta ſi audit impedimen-tũ a leuib9: ⁊ forte a paucis quib9 non te-net credere. probabilẽ autẽ puta ſi vidit viruz cũ conſanguinea in locis ſuſpect; et hora ſuſpecta ſolũ cum ſola ante mr̃i-moniũ. vel quia publice dicit a bõis ho-minib9 hmõi p̃ſumptões inducunt ꝓba-bilẽ credulitatẽ. extra de p̃ſump. c. Lit-teris. Hec gloſa.

Conſecrationez

ſuffraga-nei p̃t ar-chiep̃s legitime impeditus alicui coepi-ſcopoꝝ ſuoꝝ cõmittere. extra de offi. oꝛ. c. Quſedem.

Conſecratões facte ab excõicat; ſciſma-ticis ⁊ hereticis reprobant. ix. q. j. per to.

Conſecratões eccleſiaꝝ pñt dñic; ⁊ alijs diebus fieri. ſimilit ⁊ altariũ. extra de cõ-ſe. ec. c. Tua. infra. Eccl'ia.

Conſecratio ſacramentoꝝ a bonis ⁊ mal' infra. Sacerdos.

Cõſecratõis eucharistie hora aſſiſtũt an-geli. infra. Euchariſtia dum.

Conſecratum ſemel deo nõ debet huma-nis vſib9 applicari. xij. q. ij. Aurũ. de cõ. diſt. j. Ligna. extra de reꝝ ꝑmu. c. Mã-cipia. extra de fo. com. c. Cõqueſtus. de re. iu. Semel. li. vj. Si vero res aliena conſecret: debet eius eſtimatio reddi. et nõ ip̃a. xiiij. q. vj. cõperimus. Grego.

Conſecrato ſi aliquid nõ ꝯſecratũ modi-cũ iungit illud etiam conſecratũ erit. ex-tra de conſe. ec. c. Qđ in dubijs.

Conſentientes

et facientes pari pẽa pu-niant. xvij. q. iiij. Omnes. extra de ſentẽ-tia ex. c. Quãte. c. Nuper.

Conſenſus cohabitãdi vel copule carna-lis nõ facit matrimoniũ. quia ꝓpter pri-mũ frater et ſoroꝛ pñt matrimoniũ con-trahere. ꝓpter ſcđm inter mariã ⁊ ioſeph nõ fuiſſet matrimoniũ. xxvij. q. ij. Suffi-ciat. §. cum ergo. Sz ꝯſenſus cohabitã-di: ⁊ indiuiduã vite ꝯſuetudinẽ retinen-di facit ꝯiuges. Indiuidua aũt vite cõ-ſuetudo eſt: talẽ ſe in omnib9 exhibere vi-ro: qualis ip̃a ſibi eſt. ⁊ ecõuerſo. Ad qđ ꝑtiet abſq3 legitimi viri ꝯſenſu aliquãdo ñ poſſe etiã orõni vacare: nec ꝯtinẽtiã ꝓ-fiteri. c. c. Beata maria. Augꝰ.

Conſenſus ſolus ſi defuerit matrimonio alia oia etiã cum ip̃o coitu celebrata fru-ſtrant. xxvij. q. ij. Sufficiat. extra đ ſpõ. et ma. c. Tua nos.

Conſenſu tacito renũciat q̇s iuri ſuo. ex-tra de his q̃ fiũt a maioꝛi. c. Ex oꝛe.

Conſenſus fit q̃ttuoꝛ modis ⁊ quõ quiſ-q3 punit. extra de offi. dele. c. j. In glo.

Conſentit eñi ꝑ negligentiã. di. lxxxvj. c. Culpam. Qui ſc3 cum poſſit nõ obſtat. xvij. q. iij. Qr aũt. Quõ ille facĩeti minuſ peccat. j. q. j. Quicq̇d inuiſibilis

Conſentit ꝑ ꝯſiliũ ⁊ approbationẽ. et ille plus peccat negligenti. xj. q. iij. q̇ ꝯſentit

Conſentit: auctoꝛitatẽ p̃rociniũ vl' fauo-rem p̃ſtando. ⁊ ille iteꝝ grauius peccat. xxiiij. q. iij. Qui alioꝝ. xj. q. iij. c. q̇ ꝯſen.

Conſentit ꝑ cooꝑationẽ ⁊ coꝛreptõez no-lentis delinquere. ⁊ eque peccat ſicut de-linquẽs. xj. q. iij. Qui ꝯſentit.

Conſentit tacendo. vnde. qui tacet con-ſentire videt. de re. iu. c. Qui tacet. li. vj.

Conſentre non pñt pueri ante legitimaz etatem. extra de ſpõ. ⁊ ma. c. cum locũ.

Conſeruatoꝛ

poteſt defende-re a manifeſtis iniurijs et violentijs. ſed iudicij indagi-nem. id eſt. cauſe cognitõnem nõ exerce-at. de offi. ⁊ pote. iu. de. c. ſtatuimꝰ. li. vj

Cõſeruatoꝛ a ſede apo. dari nullꝰ p̃t: niſi dignitatẽ vel ꝑſonatũ i eccl'ia cathedra-li vel collegiata habens. vel abbas ⁊. s̃. Nec etiã aliq̇s poſſit eſſe conſeruatoꝛ ſic deputati cõſeruatoꝛis. de offi. ⁊ po. iu. đ

le.c. Hac ꝯſtitutõe.li.vj

Conſeruatorē nullus habeat ſub ipiꝰ do minio eccleſiaſtico vel tꝑali ꝯſtitutū. ex ceptis regibꝰ ⁊ reginis.e.§. Nec aliqs

Conſeruatores ꝯtra nullū ꝓcedant extra ciuitates ſeu dioceſes in qbꝰ deputātur. nec vltra dietaꝫ a fine dio.ſue aliqm tra hant.e.§.cōſeruatores.nec vices ſuas a licui cōmittant.exceptis citatōibꝰ ⁊ ſen tentiaꝝ denunciatōibꝰ niſi hoc exꝑmatꝛ in cōmiſſione.⁊ tm̄ in ciuitatibꝰ ⁊ dioce ſi.in quibꝰ ipi deputantꝛ ⁊ ꝑſonis i digni tate exiſtentibꝰ.vt.s̄.e.§.conſeruatores.

Conſeruatores intromittētes ſe de aliis ſcienter q̄ꝫ de manifeſtis iniuriis et vio lentiis.puta de his que iudicialē inda ginem.i.cauſe cognitōem exigūt: eoipo ſūt per annū ab officio ſuſpenſi.⁊ parſ q̄ hoc ꝓcurat excōicata eſt.nec abſoluitꝛ ni ſi ſatiſfacto in expenſis leſo.e.§. Ut aūt

Conſeruatorū officiū quo ad nō cepta expirat morte concedentis.e.§. Officiū

Conſeruatores circa munera: expenſas: aſſeſſores:notarios:et teſtes:ſeruent ſta tatum ꝓ iudicibꝰ delegatis.s̄.cauſe nul lis. Et ſi quid contrariuꝫ attēptatꝛ: irri tum eſt.e.§. Circa.

Conſilium Mutare conſilium quis non poteſt i al terius detrimentū.de re.iu.c. Mutare. libro ſexto.

Conſiliū quis dicitur p̄ſtare delinquēti. Gloſa.de penis.c. Si quis ſuadēte.ver bi. Defenſarit.in cle.

Conſiliarii ſententiā iniquā fouentes:di uinā ⁊ ꝑſonalē maledictionē incurrūt. a qua nō liberantꝛ niſi in duplū rēſtituant quod ꝓ iniquo cōſilio receperūt. ꝺ iura. calum.c. Properandū.li.vj.

Conſiliū tenere tenetꝛ quis. nō aūt tenetꝛ illud ſeruare.extra de arbitris.c. Cū oli extra de regularibꝰ.c. Licet.

Conſobrini ſunt duaꝝ ſororū filii. Sobrini ſūt filii conſobrinoꝝ.xxxv.q.iii. De inceſtis Gloſa.

Conſpirantes ⁊ coniuran tes nulluꝫ re cipere in canonicū ad mandatū pape q̄ꝫ diu poſſint reſiſtere debent puniri.⁊ ſta tutum ſuꝑ hoc ab eis factū eſt deteſtabi le ⁊ illicitū qꝛ contra libertatē ſedis apo ſtolice. de ver.ſig.c. Conſtitutioneꝫ.§. Ceterum.li.vj.

Conſtitutio vl' edictum eſt qd̄ rex tm̄ vel impera tor conſtituit vel edidit.di.ii. Cōſtitu.

Conſtitutionū alia ciuilis.alia eccl'iaſti ca. Ciuilis appellatꝛ ius ciuile. Eccleſia ſtica cenſetꝛ noie canonis.di.iii. Oēs.

Conſtitutio papé omnes ligat.qꝛ ipe eſt iudex omniū.extra de conſti.c. Oīm cō.

Cōſtitutio debet eſſe clara ⁊ apta.⁊ reſpi cit ſolū futura niſi aliud in ea caueatꝛ.eo. ca. Oīm ꝯſtitutio.

Conſtitutio nō ligat ſi moribꝰ vtentium nō approbatꝛ.di.iiii. In iſtis.

Conſtitutio poſterior tollit ꝑorē ſibi cō trariam.etiā ſi nō facit mentionē de ea. Tamen ꝯſuetudines ⁊ ſtatuta ſingula riū locoꝝ vel perſonaꝝ q̄ in facto conſi ſtunt: ⁊ nō in aliquo iure ꝯtrarie poſteri ori cōſtitutōi. et ſtꝛ rōnabilia :nō tolluntꝛ per eam.niſi fiat expreſſa mentio. de cō ſtitu.c. Licet.li.vj.

Conſtitutio ordinarioꝝ nō ligat ignorā tes:niſi ſit ignorantia craſſa vel ſupina eo.c. Ut animaꝝ.li.vj.

Conſtitutio Bonifacii octaui.q̄ incipit. Clericis laicos.de emuni.eccle.li.vj.re uocatꝛ ex integro ⁊ debent ſeruari antiq iura circa punitōes grauantiū clericos e.ti.c. Qm̄.in cle.

Conſtitutio ꝯtra beginas facta.in cle.ꝺ reli.do.c. Cum de qbuſdam.nō comꝑ hendit beginas honeſtas.q̄ nō p̄dicant nec aliud hmōi faciūt. Joh.xxii.in ex traua.que incipit. Rō recta.s̄. Begina rū.infra. Frēs ⁊ ſorores.

Conſtitutōes obtinēt vim legum.vt Ju ſtinianus decreuit.extra de iure ca.cap. Inherentes.

Conſtitutōi generali ⁊ omni ꝯſuetudini derogandum eſt qn̄ ſine mortali pecca to n̄ pōt obſeruari.extra ꝺ p̄ſcri.c. Quo niam oīe.

Conſtitutōes canonum ab omnibꝰ obſ uentꝛ.⁊ nemo debet in iudiciis ſuo ſenſu ſed eaꝝ auctoritate duci.extra de conſti tu.c. Canonum.extra de tranſla.c. Int corporalia.

Conſtitutionē ſolēniter editam:nō opoꝛ

tet ſinguloꝝ aurib⁹ incõculcari:ſed ſuffi
cit ꝙ eã obſeruare tenent̃ q̇ noꝛunt ipã
ſolenniter editam ⁊ publice ꝓmulgatã.
extra de poſtulando.c. Ad hec.
Conſtitutõem generalẽ ꝑuata diſpoſitõ
immutare nõ poteſt. extra de teſta.c. Re
quiſiſti.
Conſtitutio a duob⁹ menſib⁹ ab ei⁹ pub
licatõe om̃es ligat. extra de ſen.ex.c. no
uerit. extra ne cleri.c. Sup̱ ſpecula.
Conſtitutionũ eccl'iaſticarũ differentie⁊
determinatões. di. iij. per totum.

Conſuetudo eſt iuſ quoddã
moꝛib⁹ inſtitu
tum. di.j. Conſuetudo eſt.
Conſuetudo ꝓ lege ſuſcipit̃ cũ deficit lex
Ibidem.
Conſuetudo pꝛo lege ſeruãda eſt vbi ſcri
ptura vel auctoꝛitas nil certi ſtatuit. di.
xj.c. In his tribus.
Conſuetudo que fidei vel legib⁹ nõ con-
trariat̃ ſeruanda eſt. di. xij. Illud.⁊ trib⁹
ſequentibus.
Conſuetudo cedit veritati ⁊ rationi⁊ ab
eis excludit̃. di. viij. Veritate. Auguſti-
nus de vnico baptiſmo.
Conſuetudo app̱obata eſt optima legũ
interpꝛes. extra de conſue.c. Cũ dile. fi.
Conſuetudinis tranſgreſſoꝛ ſicut legꝫ ꝑ
uaricatoꝛ punitur. di. xj. In his.j.q.vij
Si quis omnem.
Cõſuetudo terre ligat etiã clericos. ſi ſit
cõmunis laicis ⁊ clericis. extra de eo q̇
mittit̃ in poſſeſſionẽ.c. Cum veniſſet.
Conſuetudo licet ſit magne auctoꝛitatꝫ.
nõ tamẽ ꝑiudicat legib⁹ vel canonibus
extra de ſen.ex.c. Cum cauſa.
Conſuetudo p̄ſcripta ꝑiudicat aliquan-
do iuri cõmuni. extra de conſue.c. Cum
dilectus.
Cõſuetudo vt iuri poſitiuo ꝑiudicet re-
quirit̃ ꝙ ſit rõnabil' ⁊ p̄ſcripta. ⁊ h̃ ſuffic̃
ſm̃ canones. extra de conſuetu.ca. vlti.
Et gloſa di. viij.c. Fruſtra.
Conſuetudo rationabil' eſt que nõ obui-
at canonicis inſtitutꝫ. ⁊ hec ꝑiudicat iu
ri poſitiuo:ſi ſit p̄ſcripta. gloſa extra de
conſuetu.c. vltimo.
Conſuetudo parificat̃ ꝓuilegio. extra de
iudicijs.c. Nouit ille. ⁊ dat iuriſdictõeꝫ
extra de arbitris.c. Dilecti filij. Extra d̃
foꝛo com.c. Cum contingat.
Conſuetudo nõ ꝑiudicat iuri ſcripto. ar.
extra de ꝓbati.c. Sicut conſuetudo. ex-
tra de ꝯſue.c. Cum venerabilis.
Cõſuetudo nullatenus ꝑiudicat iuri na
turali. extra de conſue.c. Cum tanto.
Conſuetudinẽ laudabilẽ immutãtes:ab
epiſcopo compeſcant̃. extra de ſimo. ca.
Ad apoſtolicam.
Conſuetudo bꝛeuis tempoꝛis legitimã
pꝛeſcriptõnẽ nõ inducit. extra de cauſa
poſ.c. Cum eccleſia.
Conſuetudo nullius momẽti eſt q̃ cano-
nicis inſtitutis obuiat. extra de conſue.
ca. Ad noſtram.
Conſuetudo ſine veritate vetuſtas erro-
ris eſt. di. viij. Conſuetudo.
Conſuetudo mala nõ minus q̃ꝫ pernicio
ſa coꝛruptela vitanda et citius extirpã-
da eſt. di. viij. Mala. extra de conſue.c.
Cum venerabilis.
Conſuetudo mala in delictis nõ excuſat
extra.c.c. Quanto. de ſimo.c. Intim̃.
Conſuetudo contra canones obtẽta nõ
valet. extra. eo.c. Cum venerabilis. Nec
cõtra ſtatutũ ⁊ diſciplinam eccl'ie. eo.c.
Cum inter vos.
Conſuetudines quales et quõ ſint obſer
uande. di. xj. di. xij. per totum.
Conſuetudo ⁊ multitudo excuſat d̃lictũ
(ſcꝫ a tanto). vt nõ ita puniant̃. et indu
cit diſpenſationẽ. extra de tp̱ibus oꝛdi.
cap̃. Sane.
Conſuetudo romane eccleſie in conſecrã
dis myſterijs ⁊ alijs archanis:ab omni-
bus d̃bet obſeruari. di. xj. Quis neſciat.
Conſuetudo particularis non vincit ge
neralem. niſi aſſint conditiones ſcꝫ ꝙ ſit
rationabilis et pꝛeſcripta. diſt. xj. Con-
ſuetudinis. Iuncta gloſa.
Conſuetudo contra libertatẽ eccleſie nõ
valet extra de ele.c. Cum terra.
Conſuetudo in teſtamentis factꝫ loco re
ligioſo etiam ſine teſtibus et ſcripto be-
ne valet. dũmodo foꝛma tradendi ſcꝫ cõ
ſuetudinem terre ſeruatur. extra de con
ſuetu.c. Ex litteris.
Conſuetudo p̄ſcripta valet: vt epiſcopũ
non opoꝛteat conſilium capituli requi-
rere in inquirendo ⁊ coꝛrigẽdo defect⁹
ſubditoꝛum. de cõſue.c. Nõ eſt. li. vj.

Conſuetudo eccleſie (q ſcilicet ſeniores canonici vacantes prebendas optant) non tollitur per mandatum pape ſuper prouidendo alicui in eadem eccleſia. dũmodo tamen infra viginti dies optabũt niſi prebenda vacaret in curia pape: tũc conſuetudo non preualet. de conſue. ca. Cum in tua. li. vj.

Conſuetudini aliquando derogatur per gratiam prouiſionis. j. Gratie date.

Contemplationis ociũ nulli probibetur. Nam ocium ſanctũ querit caritas: veritatis negocium iuſtũ ſuſcipit neceſſitas caritatis. quam ſarcinã ſi nullus imponit: percipiende atq intuende vacandum eſt veritati. viij. q. prima. Qui epiſcopatum. Auguſtinus. xix de ciuitate. infra. Predicare.

Contemplationi prefertur predicatio propter bonum commune. extra de regularibus. Cum olim. capitu. Cum quibuſdam.

Comtemplatiuus ſimul et actiuus quis eſſe poteſt exemplo moyſi: qui nunc aſcẽdit in montem ad deum. nunc deſcẽdit ad populum. extra de renũcia. c. Niſi cũ pridem. circa finem.

Contemplatiuus ſolitudinez querat. qa adam ſolus exiſtens deo herebat. de pe. diſtin. ij. Quando adam. Ambroſius ad Sabinum.

Continetur minus. Plus ſemper in ſe continet quod eſt minus. de regu. iu. c. Plus ſemper. libro ſexto.

Continentie votum. infra. votum continẽtie.

Continentiam clerici ſeruare tenent. ſub diaconi. ſcilicet. et ſupra di. xxviij. c. Decernimus. di. xxxij. c. Nemo. c. Placuit ſupra clerici.

Continentia frangi non debet. xxvij. q. j. Si quis.

Continentiam ſolenniter profitent diaconi per manus impoſitionez. di. xxviij Diaconi.

Continere debet quis a ppria vxore ante ſumptionem euchariſtie. xxxiij. q. iiij. Sciatis. Item in natiuitate domini et et alijs quibuſdam. vt. e. c. Quotienſcũ q. infra. Debitum exigere.

Continentiam ſi vxor vouerit viro etiã ad tempus conſentiente: dummodo vir perpetuam caſtitatẽ ñ vouit: ipa debet redire ad maritale conſortium. extra de conuer. coniu. c. Cariſſimus.

Continentiam vir ſine conſenſu vxoris ſeruare non poteſt. et econuerſo. xxxiij. q v. Scdm verba.

Continentie votum orientalis eccia nõ aſſumpſit. Extra de cleri. coniu. c. Cũ olim. xxxj. di. c. Aliter.

Continentes debent eſſe promouẽdi ad ſacros ordines in eccleſia romana. diſt. xxvij. Uſq. diſt. xxxvj.

Continentiam non ſeruantes in ſacris cõſtituti priuentur officio et beneficio. di. xxxij. per totum.

Continentia clericorum. ſupra. Caſtitas ſupra. Clerici.

Continentia. ſupra. caſtitas.

Contractus prelati non obligat eccleſiam. niſi ſit verſum in vtilitatem eccleſie. extra de ſolutionibus. c. Si quorundam.

Contractus ex conuentione legem accipere noſcuntur. de regu. iu. ca. Contractus. libro. ſexto

Cõtract⁹ ex forma ſui apparet vtrũ ſit vſurarius. Similiter ex precio. extra de emptio. ca. Ad noſtram.

Contractus mutui et commodati ſunt mere gratuiti. Unde ſi mutuo aliquid accedit: erit vſura. Si vero commodato: ſtatim erit venditio. Si pro re pecunia recipitur erit permutatio. Si vero pro vſu rei pecunia accipitur erit locatio. Si alia res: erit contractus innominatus. vt do vt des. vel do vt facias. Et omnes preter vſurã ſunt liciti laicis: etiam cauſa negociationis. diſtin. lxxxviij. Fornicari. Hec gloſa. xiiij. q. iij. Ꝙ aũt

Contraria contrarijs curãtur vicia virtutibꝰ oppoſitis eradicantur. de pe. di. ij. Si quis.

Contrahentibus licz ſe decipere. infra. Venditio. infra. Vendentibus.

Contractus ſocietatis. infra. Uſura eſt ſi quis.

Cõtractus matrimonij permetum ſufficientem non tenet. etiam ſi contrahens iurauit. dummodo poſt iuramentũ eã non cognouit. extra de eo qui duxit in ma. quã pol. c. Significauit.

Contrahentis cum ſponſa alterius pnia ſupra canone. xj.

Contrahit contra interdictũ eccleſie q̃ſq̃ prohibitus ab epiſcopo contrahit. et talis ſeparat̃ vſq̃ ad deciſionem cauſe interdicti. extra de ſpon. du. c. Tua frat.

Contrahere non poteſt quis cum adultera ſua ſi fidem ei viuente vxore dedit: ac eam cognouit. vel illa machinata ſit in mortẽ vxoris. extra de eo qui duxit ca. Propoſitum. Et matrimoniũ ſic cõtractum non tenet. e. ca. Cum haberet. Alias tenet. e. c. Super hoc.

Contrahere quis non poteſt cũ filia ſpirituali. extra de cogna. ſpi. c. Ex litteris Nec filius carnalis cum filia ſpirituali. Ibidem.

Contrahere nõ poteſt quis cũ ſorore adoptiua durante adoptiõe. extra de cog. lega. c. Si qua.

Contrahẽs ſe defendere dʒ vbi cõtraxit. de foro compe. c. Roma. li. vj.

Contradicere plus eſt q̃ñ cõſentire. extra de ſimonia. c. Sicut tuis.

Contritio ita eſt neceſſaria ꝙ ſine ea nulluʒ peccatũ dimittitur. de pe. diſt. j. Econtrario. ca. Tres autem.

Contritõne cordis nõ confeſſione orẽ dimittunt̃ peccata. e. c. Sicut auctoritas ita tamen ꝙ cõfeſſio ſit in voto. e. c. Nõ tibi. §. Dixi. ſupra. Confeſſionem.

Contritio ſola nõ delet peccatũ alijs ptibus penitentie contemptis. de pe. diſ. j. Quis aliquando. §. Ex his.

Contritio poteſt eſſe tanta vt etiã momẽtanea ſufficit ad ſatiſfactionẽ pro peccatis. de conſe. di. iiij. Baptiſmi. ⁊ in gloſa diſt. xlvij. Omnes ſeculi.

Contumax eſt qui citatus venire contemnit: niſi legitime excuſetur. xxiiij. q. iij. c. De illicita. extra vt lite nõ conteſta. c. Quoniam frequenter. Et ſi malicioſe ſe occultat vel impedit ne citatio ad eum perueniat. ille pro citato habetur. Ibidem. vl' ſi citatus venit ⁊ contemnit reſpondere niſi cauſam legitimã aſſignet. vel ſi ante q̃ꝫ debet: recedit. xj. q. iij. Certum. vel ſi ſententie non obedit. ij. que. vj. Quiſq̃s hec. ⁊ Richardus ſup. iiij. di. xviij. ar. iij queſtio. ij.

Contumax in non veniendo appellans: non auditur. extra de appel. c. Cũ pati.

Contumax cenſetur appellans fruſtratorie. de dolo ⁊ contu. c. Eum qui. li. vj. et gloſa verbi. Appellans.

Contumax cum pro beneficio eccleſiaſtico agitur. infra. Miſſio.

Contumacia creſcente: creſcat ⁊ pena. extra vt lite nõ conteſta. c. Qm̃ freq̃nter.

Conueniri poteſt ĩ foro alio ratione contract⁹: ratione domicilij: ratione rei de qua agit̃. et ſi ad hoc vocatus fuerit: ⁊ ratione delicti. extra de foro. compe. c. Licet.

Conueniri vltra duas dietas extra dioſuam nullus poteſt per litteras apoſtolicas. extra de reſcrip. c. Nõnulli. p̃mo.

Conuenticula laicorum ad predicanduʒ reprobantur. extra de hereticis. ca. Cũ ex iniuncto.

Conuentus fidelium ⁊ feſtiuitates martyrum ac oblationes ſpernẽs quaſi alias p̃fect⁹ anathema ſit. di. xxx. Si q̇s per ſupbiã.

Conualeſcere ex p⁹ facto nõ põt q̇d ab initio nõ valuit. extra de his que fi. a prelatis. c. Cum nos. infra. Valet.

Conuerſus ad fidem vtrũ cũ altero contrahere poſſit. infra. Matrimonium poteſt.

Conuerſi non interſint electioni p̃lati cũ clericis. de ele. c. Ex eo. li. vj.

Conuerſio dicitur quaſi ſimul verſio. de pe. diſt. j. §. Hoc idem. di. vij. c. Nullus §. Quod quamuis.

Conuerti dicitur qui omnino vertit̃. cuius vox opus ⁊ cogitatio ita mortificationi deſudat ſicut prius ſeruierat iniq̇tati. ⁊ ita comprehendit tres partes penitentie. de pe. di. j. c. Non tibi. c. Menſurã. §. In quacunq̃ꝫ.

Conuertitur qui totus ⁊ omnino vertit̃ qui iam penas non timet: ſed ad bonū deum feſtinat tendere. Conuerſum dicĩ omnino verſum. vertit̃ a peccato qui iã dimittit peccatū. Verſus dicit̃ qui dolet de crimine. Conuerſus qui dolꝫ de omni eius quã expoſuimus varietate. ꝺ de peni. di. vij. Nullus expectet. §. Nõ quoniam. ſ. Confeſſio circũſtantiarum.

Conuerti nolentes dũ poſſunt in fine raro poterunt. e. c. Nullus expectet.

Conuiuia clericorum quõ fiãt. di. xliiij. Cõuiuia

Conuinci vl' conuictus dicitur aut iure. id eſt. inſtrumento vel teſtibus. aut euidentia facti. vt extra ꝺ cohabi. c. Tua. ij. q. j. Que lotharius. aut iuris interp̃tatione. vt ſepius citatum non comparentẽ. iij. q. ix. Decernimus. aut violenta ſuſpitione vel p̃ſumptione. xxxij. q. j. Dixit hec. gloſa. ij. q. j. Nos in quenꝗ.

Cor deus non munus principalit̃ reſpicit. xv. q. vj. Si ſacerdotibus ſupra. Abel.

Coreporum ab epiſcopiſ differentia. di. lxvi. Quia ꝑ uis. Et eorum ceſſatio. c. Corepi

Corporis incompoſitio qualitatem indicat mentiſ di. xlj. Clericus. Auguſtinus. infra etiã ibi. Corporum diuerſitatem.

Corporum diuerſitatem ſepe diuerſitas ſequitur animorum. extra de conceſſio. preben. c. Quia diuerſitatem.

Corpore viciati nõ ordinẽtur. ⁊ pena ordinantium huiuſmodi. di. lv. per totum

Corporalis exercitatio ad modicum vtilis eſt. Gloſa. ſine operibus pietatis. di. xlij. Hoſpitalem. §. Ordinandus.

Corpora modo fragiliora ſũt ꝙ oliꝫ: ido diſtrictio cenſure nõ obſeruat̃. di. xxxiiij Fraternitatis.

Corpus chriſti in forma qua reſurrexit) Gloſa. in qua humanꝫ ſenſibꝰ obijcitur) in vno tantũ loco eſt. ſed ſub ſacramẽto in omni altari eſt corpus etiã eiꝰ verum natum de virgine. de cõſe. di. ij. Prima inquit Augꝰ. ſuper. iiij. pš. Et ꝙ vbiqꝫ totus ſit in ſacramento. e. c. In xpo. Ambroſius ſuꝑ epiſtolam ad Hebreos.

Corpus chriſti ſub ſacramento ⁊ ſanguiſ dicitur myſterium fidei. quia aliud cernitur. ⁊ aliud creditur. extra de cele. miſſa. c. Cum marthe.

Corpus xpi efficimur per cõmunionem euchariſtie. Et ſicut vnus panis ex multis granis. ⁊ vinum ex multis racemis. ſic ex multis fidelibus eccleſia. de cõſe. diſt. ij. Quia paſſus. Auguſtinus.

Corpus chriſti non ſũt ipi mali. ĩfra. Eccleſia que eſt corpus

Corpus chriſti duplex. Infra. Euchariſtie due. infra. Euchariſtie ſacr̃m eſca eſt

Corporale nõ ſit de ſerico. ſed de puro lineo vel lintheo ab epiſcopo conſecrato. quia chriſtus in ſindone ſepultus fuit. de conſe. di. j. Conſultu. Ibi miſteriũ vide in glo.

Correctionis raritas inducit peccãdi libertatẽ et generalitatem. xxiij. q. iiij. Eſt iniuſta. Ambroſius in libro de offi. Infra. Impunitas.

Correctione malorum placatur deus. ſꝫ negligentia corrigendi bella peſtis ⁊ flagella interimunt. e. c. Si quos. Gregorius regine francorum.

Correctio malorum ſi differtur: deus vehementer ad vltionem accenditur. Naꝫ pro peccato Achor populus iſrahel puniebatur. e. Si ea. Auguſtinus.

Correctio ſi modum culpe excedit culpatur. Culpant̃ etiam qui prohibent a malorum ſi modũ peccati: modus correctõnis excedat. e. Qui peccat. Auguſtinus contra Petilianũ. Nõ tamen a ſubditis veniam petere debent. di. lxxxvj. Quãdo. Auguſtinus de vita clericorum.

Correctio filiorum ⁊ domeſticorum eſt neceſſaria. exẽplo Iob q̃ quottidie ꝓ filijs offerebat. ⁊ exẽplo heli et dauid qui cum filijs puniti ſũt. j. Re. iiij. ij. Re. xviij. Talis fidem negare d̃r qui curã domeſticorũ nõ habet. j. Thi. v. di. xlvij. Sicut hi §. Neceſſe. Etiam pauper tenetur.

Corrigere familiã ſuam. pauper domum ſuam. ⁊ vir vxorẽ ⁊ pater prolem. vbi. ſ. xxiij. q. iiij. Duo iſta. Augꝰ. ſuꝑ pš. e. q. v. Nõ putes. Augꝰ. ſuꝑ ep̃lam Iohis.

Corrigere tenet̃ vicinus vicinũ. xxiij. q. v Non putes. Intelligit̃ de occulta corre

ctōne fraterna: ad quā q̄ſcꝫ tenetur. Extra de here. c. Cum ex iniūcto. ⁊ glo. xxiiij. q. iiij. Duo iſta.

Correctionē fraternā tenetur quiſcꝫ alteri. vt ſupra proxime.

Correctionē ſubditoꝝ ꝑlati obmittētes punienꝶ ꝑ ipis. extra de ſimo. c. Licꝫ heli. exēplo eiuſdē. infra. Prelati.

Correctio fraterna neceſſario ꝓcedit denunciationē. extra de ſimo. c. Licet heli. infra. Monitio.

Correctionē proximi in occulto quilibet facere tenetur. vt ſupra ſc̄m euangelicaꝫ veritatē. ſed manifeſte ſolus ſupior debꝫ xxiij. q. v. Non putes. q. iiij. Duo iſta. c. Forte. extra de here. c. Cum ex iniūcto.

Correctio canōica eſt. vt occulta ad omnes: manifeſta ad ſuperiores ſolum pertineat. Gloſa. e. c. Cum ex iniūcto.

Correctio eſt indiciū amicicie: ſed econuerſo odij. quia meliora ſūt vulnera. ⁊c̄. v. q. v. Non omnis. c. Non oſculaꝶ. Auguſtinus contra Vincentiū donatiſtā.

Correctionis negligentia eſt approbatio malorum. di. lxxxiij. per totuꝫ. di. lxxxvj Inferiorum. c. Facientis. c. Culpam.

Correctōnē negligere ⁊ vicia palpare: periculoſum eſt. di. xlv. Sed illud. ij. q. vij Negligere.

Correctio ſit diſcreta. di. lxxxvj. Si q̄d. Et fiat ſc̄m culparum diuerſitatē. xxiij. q. iij. Corripianꝶ. ⁊ modereꝶ per miſericordiam.

Correctio nō obmittatur ſicut nō eſt ceſſandum ab oratōne. xxiij. q. iiij. Sic n̄ ē. diſtin. xlv. Licet.

Correctio quandocꝫ ſit dura. diſt. lxxxij. Plurimos. di. lxxxvj. Inferiorū. xvj. q. j. In canonibus. xxiij. q. iij. Juſtum eſt

Correctio licet dura: pio tamen fiat animo. di. lxxxvj. Odio. xxiij. q. v. Prodeſt.

Correctoꝛ debet eſſe irrep̄henſibilis et q̄lis. di. lxxxvj. per totum. di. lxxxj. nemo iij. q. vij. Qui ſine peccato.

Corrigi debent nimiſ delinq̄ntes. q̄uācꝫ incertuꝫ ſit quis ſaluetur. xxiij. q. iij. Juſtum eſt. q. iiij. Sicut. xxiij. q. iij. Corripiantur.

Correctoꝛ ſiue plectendo ſiue ignoſcendo: vtilitati aliorum intendat. xxiij. q. v Prodeſt.

Correctio ex caritate non obmittatur. xxiij. q. iiij. Ea vindicta. Aug. d̄ ſer. dn̄i.

Corripit dominus quem diligit. ⁊ flagellat omnem filium quem recipit. Hebreorū. xij. huius exemplo correctio ex charitate non obmittatur.

Corui ſunt mali prelati qui de mortuis cadaueribꝰ. id eſt pctis paſcuntur. ſed columba econtrario. ij. q vij. Non omnis. §. Quia ergo. Auguſtinus omel. ſeptima. ſ. Columba.

Cottidiana diſtributio nō detur abſentibus. extra de ꝓben. c. Licet. j. Diſtributiones.

Credere in xp̄m ſiue deuꝫ ē amādo in ip̄m tendere. De peni. di. ij. Caritas eſt aqua.

Creaturam aliquā facere aut in melius vel deterius mutare: vl'in aliam ſpeciem aut ſimilitudinem transferre. ſolus pōt deꝰ: aliter credens infidelis eſt. xxvj. q. v. epi

Creare ſolius dei eſt. ſꝫ quomodo demones aliq̄d faciāt. e. c. Nec mirum. ⁊ īfra. Seminare.

Crimen dicitur om̄e peccatuꝫ q̄d ex deliberatōe ꝓceſſit. di. xxv. Nunc autem. §. Nomine.

Crimē ſuū indecens eſt alienis cōmodis impendere. vt ſi quis feneret alteriꝰ nomine. diſtin. xlvj. Sic.

Crimē ibi puniaꝶ vbi cōmiſſum eſt. extra de raptoribꝰ. c. De illis. extra de foro cō. ca. Poſtulaſti.

Criſma cum ſolennitate miſſarū confici debet. extra de celebra. miſſa. c. Referente.

Criſma nouū ſingul'ānis ꝯficiaꝶ feria. v. an̄ paſca. de cōſe. di. iij. Litteris vr̄is.

Criſma ex oleo cathecumioꝝ ſiue īfirmorū ꝯficiꝶ ⁊ balſamo ꝓpꝶ cauſas miſticas extra de ſa. vnc. c. Cum veniſſet.

Criſma ꝯficiꝶ tp̄e īterdicti. de ſen. excō. c. Quoniam in baptiſmo. li. vj.

Chriſtiani dicunꝶ a xp̄o. de ſa. vn. c. vnico. §. i fronte. li. vj. Itē i glo. de emu. ec. c. Decet. ꝟ. Jeſu. li. vj. j. Xp̄s. Et chriſtꝰ a chriſmate vel econuerſo. de ſa. vnc. c. vnico.

Criſtiani ad ritum iudeorum tranſeūtes j. inq̄ſitores debent.

Culpam timere vbi culpa nō eſt bonarum eſt mentium. extra de obſerua. ieiu. c. Conſilium.

Culpa ſubditorum imputat̄ negligentie prelatorum. di. lxxxvj. Inferiorum. Extra de ſimo. c. Licet heli.

Culpa vnius non maculat alium neſciētem. j. q. iiij. Nullius. cap̄. Quis locus.

Culpa. infra. Vſurpans.

Culpa leuiſſima venit in cōmodato. Extra de cōmodato. c. vnico.

Cupiditas eſt radix omnium malorum. et non ſtat cum caritate. de pe. diſti. ij. Quia radix. Auguſtinus omelia.

Cupiditas eſt inſatiabilis. di. xlvij. Sicut hi. ſupra. Auarus. ⁊ impedit coniunctionem noſtram cum deo. e. c. Bonorum

Curiales ſiue officiales ſecularium prohibentur ad ordines promoueri. di. lj. per totum. di. liij. per totum.

Curioſitas eſt cauſa omnis ſuperſtitionis in homine ad demões. xxvj. q. ij. Sciendū. Auguſtinus de natura demonum.

Currere fruſtra velociter. ſ̄. Bonum incaſſum.

Curia romana habet ſtudium generale ⁊ ꝑuilegia eius. de ꝑuile. c. Cum de diuerſis. li. vj.

Dabis impio militi qđ non vis dare ſacerdoti. xvj. q. j. Decime. Auguſtinus.

Damnatis vtrū proſint ſuffragia. infra. Mali ſunt differentes.

Damnatur hereſis aſſerentiū ſpiritūſanctum nō procedere a patre ⁊ filio tanꝙ̄ ab vno principio. de ſum. trini. ⁊ fi. ca. c. Fideli. §. Sed quia. li. vj.

Damnati nō minus: ſed magis ardebūt. quia cum multis ardebunt. ij. q. j. Multi. Auguſtinus omelia de pnīa.

Damnatis ad mortem non negetur penitentia deſiderantibus. Et officiales hoc impedientes: monitione premiſſa per cenſurā eccleſiaſticā ab epiſcopo cōpeſcātur. de peni. ⁊ re. c. Cum ſcōm. in clementi.

Damnum acceptum pcti īducit dolorem. j. Dolor magnus.

Damna morum grauiora ſunt damnis rerum. vj. q. j. Sunt plurimi. §. Verum.

Damnum quod quis ſua culpa ſentit: ſibi debet non alij imputari. de re. iur. ca. Damnum. libro ſexto.

Damnum dediſſe videtur qui occaſionē damni dedit. Extra de teſtibus. et atteſtatio. c. Sicut nobis. extra ḋ iniurijs ⁊ dam. c. Si culpa.

Damnum inferēs ꝓximum lapide percutiendo: ⁊ ille mortuus nō fuerit: operaꝫ impenſas ⁊ medicum ſoluat. Si ciſternam fodiens non operuerit et pecus cadens perit: ſoluat. et cadauer eius erit. Si bos cornupeta bouez occiderit. det bouem ⁊ cadauer eius erit. Si quis agrum depaſcendo leſerit: ſoluat eſtimatōnem. Si ſegetes ſimiliter. Si domū incendet: omnia ablata ⁊ incenſa reſtituat. ⁊ tres annos peniteat. extra de iniurijs. c. ſi rixati. ⁊ duobꝫ capi. ſequen.

Damnum ſi alicuiꝰ culpa imperitia vł negligentia euenerit: ſatiſfacere tenet̄. nec excuſatur ignorantia ſi hoc ſcire debuit eo. c. Si culpa.

Dare beatius eſt ꝙ̄ accipere. extra de cele. miſ. c. Cum marthe.

Dare abundantibꝫ nullus debet. Nam dare habenti nihil aliud eſt quaꝫ perdere. j. que. ij. Paſtor.

Dare poteſt quis perſonis in ſanitate. ſꝫ non in infirmitate conſtitutus. extra de ſepul. c. De his.

Dare ſibiipſi nullus poteſt. extra de inſtitu. c. Cum ad noſtram.

Datum ab eo qui dare non poteſt: ꝓ non dato habetur. extra de conſue. c. Quanto. de iure patrona. c. De cetero.

Datum eccleſie pro remedio peccatorꝫ non debet humanis vſibꝰ appropari. extra de foro com. c. Conqueſtus.

Dauid prohibebatur templū edificare: quia ſanguinem fuderat. de ꝯſe. di. j. Qualiter. gloſa. Hoc in figura noui teſtamenti.

Dauid preſcindens pallium Saul ſignificat ſubditos iudicātes ꝑlatos. ij. q. vij. Plerūqꝫ. §. Item obijcitur q̄. j. Saul.

Debita ſoluendi quattuor menſes concedantur. Extra de officio iudicis delegati. capi. Quereti.

Debitor excõmunicatus ſi non poteſt ſoluere abſoluit: pſtita cautõne q ſoluat cũ poſſit. extra de ſolu. c. Odardus.

Debitum exigere non poteſt: reddere tamen tenetur vxori qui conſanguineã ei9 cognouit. xxvij. q. ij. Qui dormierit. Iũcta gloſa. extra de eo qui cognouit con. ca. Si quis. c. Tue fraternitatis. ca. Diſcretionem. c. Jordane. quia nemo ſine culpa debet ſuo iure fraudari. e.

Debitum poſt votum continentie exigere nõ poteſt quis: ſed reddere debet ſi ſine conſenſu vxoris vouit. extra de conuer. coniu. c. Quidã. c. Placet. §. Continentiam ſi vxor.

Debitum reddens vt incõtinentie vxoꝛ cõſulat: habet meritum cõtinentie. xxxiij. q. v. Scdm verba. Auguſtin9 ad Ediciam.

Debitum reddens ad mandatum eccleſie: nõ preiudicat ſibi. extra vt lite pẽdẽ. ca. Laudabilem.

Debitum exigere nullus debet ad ſatiandum libidinẽ tempore oratõnis: tempore cõmuniõis. xxxiij. q. iiij. Sciatꝫ. Nec natalis domini. ⁊ ſimilib9. e. c. Quocieſcunqꝫ. nec tempore pceſſionis. e. ca. Si cauſa. Nec tẽpore ieiuniorũ. e. c. Chriſtiano. Item gloſa. xxxiij. q. iij. circa pncipium dicit. q alias peccat mortaliter

Debitum exactus ſemper reddere debet. xxvij. q. ij. Si tu. xxxiij. q. iij. c. ſ. q. iiij. c. Apoſtolus.

Decani rurales ſunt archipreſbyteri. ⁊ ſubſunt archidiacono. extra de offi. archidi. c. Ad hoc.

Deceptis et non decipientibus iura ſubueniunt. Extra de dona. c. Inter dilectos. extra d rerũ pmu. Cum vniuerſorum. extra de renun. c. Sane dilecte.

Decimas retinuit ſibi deus in ſignũ vniuerſalis dominij. extra de decimis. c. Tua nobis.

Decime quaſi debitum exigi poſſunt. cũ non ab homine: ſed a deo ſunt inſtitute. eo. c. Parrochianus. Unde nec ab earũ ſolutione imperialis cõceſſio quãtũcũꝗ generalis aliquem eximere poteſt. e. ca. Tua. ⁊. ſ. c. Dudum.

Decime a deo ſunt ſacerdotibus inſtitute. xiij. q. ij. Eccleſias. Nã

Decimas dabat populus iſrabel leuitis. et de illis leuite dabant decimas ſacerdotibus. extra de decimis. c. Decimã.

Decimas perſoluere neceſſariũ eſt quas diuina lex inſtituit vel loci conſuetudo approbauit. extra de decimis. c. In aliqbus.

Decime alie ſunt prediales. alie perſonales. extra de decimis. c. Ad aplice.

Decime cui eccleſie ſint dande. xiij. q. ſ. p totum.

Decime de iure cõmuni pertinent ecclie parrochiali infra quã conſiſtunt: niſi aliud legitimũ oſtendat. de reſti. ſpoli. c. ad decias. li. vj. extra de decimis. c. Cũ contingat. Et ſi ab ãtiquo decimas habuerunt: nõ tamen noualium decimas recipiant. niſi oſtendant iuſtam cauſam vel puilegium. e. c. Cum contingat.

Decime prediales de iure dãtur eccleſie vbi predia conſiſtunt. xvj. q. ſ. Si quis laicus. extra de decimis. c. Quoniam. c. Cum contingat.

Decime perſonales ſunt que dant de militia. negocio. artificio. extra de decimis cap. Ex tranſmiſſa. Et tales dantur eccleſie vbi ſacramenta recipiuntur. e. ca. Ad apoſtolice. xvj. q. ſ. Queſti. infra.

Decime prediales dantur ſm conſuetudinem ſcilꝫ preſcriptã loci vbi cultores terras in alia parrochia excolũt: ſi eccleſie in vna dioceſi ſunt cõſtitute. extra de decimis. c. Cum ſint homines. c. Ad apoſtolice. Et hoc verum eſt de veterib9 quia noualia ſemper ſunt eccleſie in qua predia conſiſtunt. eodẽ cap. Cum contigat. et hoc dum parrochia eſt limitata. alias erit i arbitrio epiſcopi cui decime noualium dentur. eodem cap. Quoniã. In dubio tamen dantur potius eccleſie matrici qꝫ capellis. e. c. Nuncios. Hec gloſa. xiij. q. ſ. c. pmo.

Decimas noualiũ religioſi recipere poſſunt ſi receptio decimarum eis ex priuilegio ibidem conceditur. vt dicit extra de decimis capitulo. Ex parte tua.

Si vero per preſcriptionē habent: tūc non recipient noualia. e. c. Cum cōtingat. Similiter nō recipient dūmō decimas ipas de manib9 ſecularium acquiſierunt. niſi ex ſpeciali pͥuilegio hoc habeant. de decimis. ca. Statuto. §. Nec. libro ſexto.

Decime noualium a quib9 recipiunť. ſupra. Decime de iure. ſupra. Decime prediales. infra. Decime noualiū.

Decime dari debent ſacerdotib9 etiā malis. extra de decimis. c. Tua nob.

Decimas vel oblationes ſi quis epiſcopus laico confert: hereticus maxim9 et antixp̄us cenſetur. ſ. q. iij. Peruenit. glo. Qꝫ et ſi in feudum fructus dantur non tamen ius decimarū in feudum dari p̄t vt tranſeat ad heredes.

Decimas vel oblationes laici poſſidere non poſſunt. vnde ꝛ nec p̄ſcribere. extra de p̄ſcrip. c. Cuꝫ cauſā. Et qui eis talia concedit deponatur. extra de decimis. ca. Quāuis. ꝛ. c. Prohibemus.

Decimarum collatio laico facta vt eas ꝑpetuo habeat: virib9 caret. quia ſanctuarium iure hereditario poſſederi non licet. et niſi libere eas eccleſie reſignet excōmuniceť. extra de decimis. c. ad hec Et ſūt ſacrilegi. xvj. q. vij. Decimas q̄s

Decimas non poſſunt religioſi etiā exempti de manibus laicorū recipere. etiaꝫ ſi laici illas ab eis in feudum tenuerūt. niſi cum conſenſu epiſcopi. de decimis ca. Statuto. §. Sane. li. vſ. Et hoc etiā intelligitur ſolum de illis decimis q̄s ante lateraneñ. concilium in feudum tenuerunt. Ibidem. Quod concilium fuit ꝑmulgatum anno domini. Mclxxix ꝭm cronicam martinianā.

Decime noualiū ſi ex priuilegio concedūtur aliquibus recipi pro ea portiōe qua veteres decime eos contingunt. Hoc intelligitur in illis locis tantū vbi eo tempore quo priuilegium eiſ concedebatur decimas habebant et pro ea portōne q̄ tunc percipiebant antiquas. Et ſi tunc plus q̄ꝫ dimidiam partem percipiebāt. non conceditur eis tamen etiam noualium vltra dimidiam partē accipere. Sꝫ ſi decimarum antiquarū ſolum dimidiam partem vel citra percipiebant: etiam noualium tantundem percipiet. Ciſterciēñ. tamē et Carthuſieñ. vigore huiuſmodi indulti percipient tantum noualium quantum antiquarū recepiſſent etiam ſi plus q̄ꝫ dimidiam partem. de decimis. c. Statuto. libro ſexto. Si tamē eccleſie nimis grauarenť per huiuſmodi indulta prouideat epiſcop9 vt rectoribus de decimis huiuſmodi competentia relinquať. e. §. Ubi aūt.

Decimas religioſi dum tenent que alias ad eccleſias parrochiales ſpectant. tenētur epiſcopi dum per plebanos requirūtur de huiuſmodi religioſis eiſ miniſtrare iuſticie complementum. niſi ageretur de rebus exemptis a ſolutione decimarum. e. §. Dioceſani.

Decimas vtrum preſcribat trecennalis poſſeſſio. xiij. q. ij. per totum.

Decimas oblationes primicias nullo tēpore preſcribit priuatus ſiue cum ſine ſine titulo. xvj. q. iij. Placuit. §. Qꝫ ſi pͥuatus. precipue tamen laici. extra de p̄ſcri. ca. Cauſaꝫ que. Cuius ratio poniť. Infra. Preſcriptōem allegans.

Decimaruꝫ reſtitutionē nullus petere poteſt ab eccleſia ſub qua conſiſtunt. niſi ꝓbet ꝙ iuſte poſſederit. et ꝙ illis ſpoliat9 ſit. de reſtitu. ſpolia. ca. Ad decimas. libro ſexto. Juncta gloſa. verbi. Preſumitur.

Decimarum reſtitutionem laicus petere non poteſt. quia ipſas ꝛ ſi detinet. nō tamen poſſidet. Aliud eſt poſſidere. ꝛ aliud in poſſeſſione eſſe. Glo. vbi. s̄.

Decimarū reſtitutionem petens. ſ. Reſtitutionē decimarū.

Decimas poteſt eccleſia vel clerici de manu laici recipere. vt ſupra. Decimas non poſſunt. etiam ſi aliunde eas in feudum habuerunt: ante tamen dictum concilium. extra de his que fiunt a prela. c. Cū aplicā. ſ. Eccleſias vel decimas.

Decimas poſſunt laici transferre in alios laicos in feudum. ſi illas ab antiquo in feudum habuerunt. et hoc de conſenſu epiſcopi. Nec tunc epiſcopus dicitur dare in feuduꝫ. extra de feudis. c. ij. Sꝫ ſi alias de facto tenent nec laico nec clerico dare poſſunt. etiam cum ꝯſenſu epi extra de his que fiūt a p̄la. c. Cū aplica

Quia tunc parrochie libere cedere debent. Hec gloſa. extra de decimis. cap. Prohibemus.

Decime poſſūt redimi vel cōmutari pro alijs redditibꝫ vel poſſeſſionibꝫ. extra de rebus eccle. c. Ut ſup.

Decimaꝝ ⁊ aliarū rerum ſpiritualiū fructus poſſunt vendi locari ⁊ obligari: licet res ipe nō tñ ꝑpetuo alienari vł in feudum dari. nec fruct⁹ ipi pñt. extra de locato ⁊ cōdu. c. Ut veſtra.

Decimas vel oblatōes ꝓ pecunia vendere eſt ſimoniacū. j. q. iij. Altare. Glo. Si tñ eps redimeret decimas ꝓ pecuniā nō eſſet ſimonia.

Decimas iniuſte detinēs ⁊ nō reſtituens careat eccłiaſtica ſepłtura. ar. ex. de decimis. c. Prohibemus. Iuncta glo.

Decimas clerici dare debēt clericis a qbꝫ ſpūalia recipiūt. alias nō. extra de decimis. c. Nouū. Gloſa. nō de dote eccłie: ſed de pr̄imonialibꝫ.

Decimas debent dare monachi etiā ꝓuilegiati ſup non dandis: ⁊ hoc de poſſeſſionibꝫ quas cōducunt. extra de deci. c. Dilecti filij. Simił̄r de poſſeſſionibꝫ p⁹ ꝓuilegiū acquiſitis. e. c. Suggeſtuꝫ. c. Sup abbates.

Decimaſ de laboribꝫ quos ꝓprijs ſumptibus excolūt ſi ex ꝓuilegio religioſi n̄ ſoluunt: ſoluere tñ debent de terris q̄s excolendas tradunt niſi in ꝓuilegio contineatᷣ. Et nō intelligitᷣ de nouałibꝫ. e. ca. Licet. c. Ad audientiam.

Decimas etiā debent dare de terris q̄ ꝓuſq3 ab eis colerentᷣ domus ī illa parrochia erant. e. c. Cōmiſſum.

Decimas tñ religioſi dare non tenentᷣ de terris quas de nouo ad culturā redigūt ſi nō extat memorie cultura earū antea. extra de ꝓuilegijs. c. Cōſultatōi.

Decimas leproſi dare. j. Leproſi.

Decimas iudei ſoluere cogantᷣ de terris quas colunt. alioq̄n poſſeſſiones dimittant. extra de decimis. c. De terris. glo. Quia tamē nō ſūt de corpore eccłie: nō ſoluunt decimas pſonales.

Decimas vt nō ſoluat ꝓuilegiū nłłi a papa datur. quia volunt quidā ꝙ hoc papa non poſſit. cum illud ſit diuini iuris. Sed dat alicui ꝙ habeat ammiſtrationē decimaꝝ vt inde ſuſcipiat ſuſtentationem. et reſiduum cōuertat in vſus pauperum. vel papa per hoc cum aliquo diſpenſat in ſpeciali. ſed nō tollit illā conſtitutionē generaliter. quia ius naturale immutabile eſt ſcꝫ ſimul (quia nō pōt tolli omnino) ſed nō indiuiduis. nā pt in quibuſdam remitti. Hec gloſa. e. ca. A nobis.

Decimas tenetᷣ quiſq3 ſoluere. niſi oſtendat exemptionē illius. extra de decimis ca. A nobis.

Decimas religioſi dare tenentᷣ (etiā exēpti) de terris ſuis decimalibꝫ. niſi ſup h̄ habeant ſpeciale ꝓuilegiū. ō decimis. c. Statuto. §. Dioceſani. li. vj.

Decime debent dari de terris nūc cultis ſicut de paſcuis illis ſoluebantᷣ ꝓuſq3 colerentᷣ. ex de decimis. c. Cōmiſſuꝫ.

Decime omniū fructuū integre ſoluātur etiaꝫ ſi vno anno diuerſis temporibꝫ in eodem agro diuerſa ſeminantᷣ (glo. etiam arborum). e. c. Ex ꝑte canonicoꝝ.

Decimas de apibus et omni fructu parrochiani dare compellantur. e. c. Nūcios.

Decime de vino. grano. fructibus arboꝝ pecoribus. ortis. et omnibus bonis ſtatim collectis fructibus abſq3 deductione expenſarum ſub eccleſiaſtica diſtrictione ſoluantur. e. c. Non eſt in poteſtate. ca. Cum homines. Et hoc eſt veruꝫ de predialibus. Nam de perſonalibus expenſe deducuntur. eo. c. Paſtoralis. ⁊ infra.

Decime de prouentibus molendinorum piſcariaruꝫ. feno. ⁊ lana ſoluantᷣ. alioq̄n excōmunicentur. extra de decimis. cap. Peruenit.

Decimam tenetur colonus de parte que ſibi remanet ratione culture. ⁊ ſimiliter dominus de parte ſua. eodem cap. Tua nobis.

Decimarum ſolutio debet precedere ſolutionem aliorum cenſuum. alioqui tributa indecimata recipientes cogantur decimam ſoluere. eodem cap. Cum nō ſit.

Decimas tenetur chriſtianus dare de oībus que poteſt licite acq̄rere. extra ō decimis. c. Ex tranſmiſſa.

Decimas ꝑſonales de rebꝫ illicite acquiſitis dari nō licet. vbi. s̄. Gloſa. hoc verum eſt vbi cōpetit repetitio. alias ſecꝰ. q̄uis ſacerdos a meretrice nō debeat accipere: ne crimen approbare videatur. Decime vero que rōne predioꝝ dantur a quocunqȝ etiam inuaſore recipiūtur. Quia ibi eccleſia quod ſuum eſt recipit. Hec glo.

Decimas ſoluentes de rebꝫ negociatōis primo deducāt expenſas q̄ fiunt in rebꝰ ipis: ⁊ de lucro decimā ſoluāt. Sed expenſe q̄ fiunt ꝓ ꝑcipiendis fructibꝫ circa res ex quibꝫ ꝓueniunt. vt circa refectionē molendinoꝝ ⁊ hmōi non deducantur. extra de decimis. c. Paſtoralis.

Decime minute ſunt circa pullos oua et ortos ac hmōi. de quibꝫ habetur. e. ca. Ex multiplici. c. Ex ꝑte.

Decimas dantibꝫ datur ſanitas corporis ⁊ abundantia. xvj. q. j. Decime tribu. Itē dantur eis pluuie ⁊ fertilitates. alioq̄n penuria oīa deuaſtat. et eruca locuſta bruchus ⁊ rubigo ⁊ peſtis omnia ↄſumūt. eodem. c. Reuertimini.

Decimas non dantes excōicentur. xvj. q. j. Statuimus. c. In canonibꝫ.

Decimas fraudantes religioſi. infra. Excōicati. j. Religioſi eccleſias.

Decimaꝝ ſolutionē ⁊ aliarum reꝝ eccl'iaſticaꝝ debent fratres p̄dicatores ⁊ minores in ſuis ſermonibꝫ ꝓmouere. ⁊ nequaq̄ retrahere homines. de decimis. c. Diſcretioni. li. vj.

Decimas non ꝓmouētes in ſermonibꝫ ſuis religioſi: dūmodo requiſiti fuerit per plebanos. prima. q̄rta. vel vltima dominica q̄dragesime. vel aſcenſionis. Penthecoſtes. Johis baptiſte. Aſſumptiōis ſiue natiuitatis marie. ⁊ ſcienter obmiſerint: ꝑ ſuos ſupiores grauiter puniātur. et ſupiores deſuꝑ penas ſtatuant. Et ſi quis illorum retrahit populum a ſolutione eaꝝ in ſermonibꝫ vel alibi: ipſo facto eſt excōicatus. de pe. c. Cupientes. §. Illos. ⁊ ſe. in cle. Sed ſi q̄s ipoꝝ i cōfeſſionibꝫ auditis ↄfitentes non induxerit ſcienter ad ſolutōem decimaꝝ: ſuſpēſus eſt ab officio p̄dicatiōis tamdiu donec illos informauerit vbi obmiſerat ſi cōmode id fieri poterit. Et ſi interim ſe ad p̄dicandum ingeſſerit excōicatus ē. e. §. Qui verū. Hoc intelligitur de religioſis qui non ꝑ ſe recipiunt decimas. Ibidem.

Decimas an ex integro vendicare poſſūt per totā dioceſim rōne alicuius ꝑuilegij clerici cuiuſdam ecc'ie ꝑrochialis. xxv. q. j. Per totum.

Decima beneficioꝝ alicui ad tempus cōceſſa debetur ei in moneta ibi currente: et ſm taxationē ibi conſuetaȝ. Nec poſſūt collectores ꝓpter hoc diſtrahere vel occupare ornamēta diuinis officijs occupata. de decimis. c. Si beneficioꝝ. in cle.

Decime ſunt tributa egentiū animaꝝ. q̄ſi dederis abundantiā fructuū recipies ⁊ ſalutem corpis et anime cōſequeris et indulgentiā peccatoꝝ. Cum eīm dando poſſis terrena ⁊ celeſtia ꝓmereri: ꝓ auaricia duplici benedictōe frauderis. xvj. q. j. Decime. s̄. Decimas dantibꝫ.

Declarare debet ius q̄ ius cōſtituit. extra de conſti. c. Ex litteris.

Declaratio regule fratrū minoꝝ. de verſig. c. Exijt qui ſeminat. li. vj. e. ti. c. Exiui de paradiſo. in cle.

Decretales poſt compilatiōē Gregorij noni facte ⁊ correcte ac in vnā formā redacte: de cetero p̄ciſe obſeruentur: anterioribꝫ omnibus q̄ nō comp̄hendunt in quinqȝ libris decretaliū reſecatis: in ꝓhemio ſexti libro. §. Sane.

Decretales epiſtole pape habent vim canonum concilioꝝ. di. xix. per totuȝ. ⁊ diſtin. xx. Decretales. c. De libellis.

Decretum conditionale nō afficit poteſtatē collatoris ante euentum cōditionis. ſecꝰ quādo acceptationi beneficij tempus adijcitur cum decreto. de conceſ. p̄ben. c. Cuȝ ei. in clemen.

Decretum nō ligat ignorantes. extra de conſtitu. c. Cognoſcentes.

Decretis ſanctoꝝ nullus preferat intellectū. e. c. Ne nuptijs.

Dedicationis dies ſolēnis omni anno celebretur. exemplo xp̄i Johis. x. Facta ſunt encenia. de conſe. di. j. Solennitates eccleſiaꝝ.

Defectus ſcientie vel perſone ſi contra electum obijcitur. infra. Electi ſeu poſtulati.

Defectum natalium patientes. infra. Diſpenſare ⁊ diſpenſatio.

Defendere aliorum crimia: g̃ue peccatuȝ eſt. xxiiij. q. iij. Qui aliorum.

Defendere poſſunt clerici ſe ⁊ ſua duplici gladio. de ſen. ex. c. Dilecto fi. li. vj.

Defenſiones. Nullus pluribus vti defenſionibꝰ ꝓhibetur. de re. iu. c. Nullꝰ. li. vj.

Defunctorū qualitas et ſuffragioruȝ efficacia. ſupra. Anime.

Degradare clericum vl' ſacerdotem pro hereſi: poteſt vnus ſolus epiſcopus cōuocatis abbatibus et alijs ꝑlatis de religioſ ac litteratis ſue dioceſis. de hereticis. c. Quoniam epiſcopoꝝ. li. vj.

Degradatio cl'ici quomodo fiat. quibus aſſiſtentibꝰ. quibus veſtibꝰ inſtrumentis et verbis. de penis. c. Degradatio. li. vj.

Delectatio carnalis in animo retenta: ē peccatuȝ mortale. xxxij. q. vij. Non ſolum. Iſidorus. Iuncta gloſa.

Delegatus apoſtolicus qual' ſit ⁊ quomodo ꝓcedat. ſupra. Cauſe nullis.

Delegatus apoſtolicus pōt vſqȝ ad ānuȝ exequi ſententiā ſuam: ⁊ nō vltra. extra de offi. dele. c. Querenti.

Delegato mortuo finit iuriſdictio. eo. ca. Uno delegato.

Delegatus quis ſubdelegare poteſt. īfra. Iudices a papa.

Delegatus ſubdelegare nullus poteſt niſi ſit apoſtolicuſ. de offi. dele. c. Paſtoralis. li. vj. ⁊ de procura. c. Is qui. in gloſa verbi. Apoſtolice. li. vj.

Delegatus ſubdelegans etiam in totum poteſt re integra cauſam reaſſumere. de offi. dele. c. Quāuȝ. li. vj. e. de procu. Is qui. in gloſa. verbi. Aliud.

Delegatus ſi alicui commiſit cauſam quouſqȝ reuocet vel quotiēs abeſſet. poteſt eo mortuo ſubdelegatus ꝓcedere: ſi ipō viuente iā ceperat vti iuriſdictione. de offi. iudi. dele. c. Si delegatus. li. vj.

Delegati plures ſub forma qꝫ omnes vel duo aut vnus exequatur vel cōſimili p̄t quilibet ipſorum libere exequi. Si tamē vnus negocium inchoauerit. alij nō poterunt ſe vlteriꝰ intromittere de eodem Niſi ille legitime impediat vel malicioſe noluerit ꝓcedere. Et iuriſdictōne per vnum perpetuata ex delegatis viuente mandatore intelligit ꝑpetuata q̊ ad oēs iuxta formam mādati. de offi. iudi. dele. ca. Cum plures.

Delegatus pape vel epiſcopi ſi recuſatur infra ſuſpitōnis cauſa.

Delegare poſſunt principes ſeculares ꝑlatis eccleſiaſticis cauſas crimiales vbi iudicium ſanguinis nō ſequitur. Extra de rapto. c. In archiep̄atu.

Deleri vel ſcribi in libro vite. īfra. Scribi.

Delictū perſone non debet in detrimentū eccleſie redundare. extra de ſum. tri. c. Cum ergo. d̄ regu. iu. ca. Delictum. li. vj. extra de exce. ca. Cum venerabilis. §. Intelleximus.

Delicta non excuſant per conſuetudineȝ extra de conſue. c. Quanto. ſ̄. Cōſuetu.

Delicta paria mutua cōpenſatōne tollūtur. extra de adul. c. Tua fraternitas. extra de diuorcijs. c. Ex litteris.

Delicias ciborum prelati et predicatores fugiant. diſ. xliiij. Non licet.

Delicie in piſcibꝰ tempore ieiunij nō querantur. di. iiij. Deniqȝ.

Delicijs inepte affluentes poſtmoduȝ g̃uius affligent. di. xxxv. Eccleſie ꝑn.

Delicias ſectant in religione qui extra ꝑus pauperes fuerunt. xij. q. ij. Gl'ia epi.

Delicie ſumpte ſine deſiderio nō obſunt. di. xlj. Delicie. Auguſtinus ſuper epl'aȝ Iohannis.

Demonū illuſiōes ad futura ꝑdicenda. xxvj. que. iij Igitur. Auguſtinus li. d̄ natura demo.

Demones ſenſus ſubtilitate. motus celeritate. et longa experientia futura p̄noſcunt. eodem.

Demones cogitatōnes hoīm cognoſcūt ex ſignis que in corꝑe exp̄munt. vbi. ſ̄. hoc tamē Augu. poſtea dicit ſe nō poſſe aſſerere. li. ij. retracta. et. e. c. Quodā lo.

Demones in ſomnis ſpecies fantaſmatū ingerunt vt homines ſe vigilando trāſlatos: et talia vidiſſe putent qui alias ſe eidem donauerunt. e. vel. q. iiij. c. Epi.

Demon ad hoc nititur vt adoretur ſicͣ deus. xxvi. q. v. Nec mirum. poſt medium. Auguſtinus de ciuita.

Denarius ſiue nūmus ſignificat hominē. Infra Homo eſt.

Denunciatio criminū aliorū precipitur iuxta euangeliū. ij. q. j. Si peccauerit. q. vij. Quapropter.

Denunciatio differt ab accuſatione ⁊ infamatione. ꝫ. Accuſatio. denuncia.

Denunciare ꝗlibet tenetur. ij. q. vij. Quapropter. Sed hoc exigit ammonitionē et ꝓbationē. di. xlv. c. Sed illud. gloſa. extra de hereti. c. Cum ex iniuncto.

Denunciatio ꝺbet fieri ei qui ꝓdeſſe ⁊ nō obeſſē poteſt. alioquin culpād⁹ eſt denūcians. v. q. v. Non vos. ⁊ per totā. q. gloſa. loquitur de denūciatione ⁊ correctione ſecreta.

Denunciationē peccati alterius obmittēs: dummō ꝑ eā frater corrigi pōt peccat. e. c. Non vos. Gloſa. ergo omnes tenenꝭ. vt ſupra.

Denunciatio huiuſmodi fieri debꝫ ex caritate. dummodo crimina alioꝝ ſecreta ammonitōne corrigere nō poſſumus. v. q. v. §. Sed aliud.

Denūciationē p̄cedere debet ammonitio euāgelica. extra de iudicijs. c. Nouit: ille. Et ſi monitus ſe non correxerit adhibeat teſtes. extra de teſtib⁹ ⁊ atte. ca. In omni negocio. Si tunc ſe nō correxerit tūc vlterius deferaꝭ. alioquin ꝓhibetur denunciare. extra de accu. c. Si ꝗs eps de ſimo. c. Cum igitur. Et ſufficit adhibere vnū teſtem ſecum. et ſic erunt duo. extra de teſtib⁹ ⁊ atte. c. In om̄i negocio. Unde detractores ⁊ indiſcrete accuſantes nō ſunt audiēdi. v. q. v. Illi.

Denunciare alioꝝ peccata nō p̄nt publici cōcubinarij. extra de accu. c. Cū dile.

Depoſitum recipiens teneꝭ ꝺ ſolo dolo. Si aūt obtulit ſe depoſitori vel recepit aliꝗd pro cuſtodia: tūc teneꝭ pro culpa. nō aūt de caſu fortuito: niſi pactū iteruenerit vel culpa aut mora reſtituēdi caſum preceſſerit. extra de depoſito. c. Bona fides. Sed ſi saluis tuis amiſiſti depoſitum: bona fides abeſſe p̄ſumiꝭ. Ibidem.

Derident aliqui defectus aliorum quib⁹ poti⁹ compati deberent. v. q. v. Qui ambulat.

Derogare quando poſteri⁹ diciꝭ priori. In gloſa. xxv. q. ij. Ꝛ autem.

Deſertus locus diciꝭ qui vltra memoriā hominū penitus inhabitatus et incultus fuit. de ꝟbo ſigni. c. Ueniens. §. Illum. li. vj.

Detractio contra bonos ſepe de iudicio excitatur vt humilientur ⁊ nō extollanꝭ. ſicͣ dauid qui dixit Ego dixi in abundantia. Sꝫ rurſum idem. Auertiſti faciem tuam. ⁊c̄. vj. q. j. Ipſa. c. Sunt plurimi.

Detractor peior eſt latrone. e. c. Ex merito. Gregori⁹. c. Deteriores. Unō homicide dicunꭍ ⁊ ſunt. e. c. Summa iniq̄taſ et ſunt infames. e. c. Infames.

Detractores et eorum auditores pariter iniqui ſunt. quia nemo inuito auditori libēt refert. e. c. Ex merito. xj. q. iij. nō ſo.

Detrahere ſacerdotibus ⁊ ſupͥorib⁹ nullus debet. vj. q. j. Sunt plurimi. c. oues

Detractores excecant ſeipos. xj. q. iij. Inter verba.

Detractores ⁊ homicide pari pena puniuntur. de pe. di. j. Homicidioꝝ.

Deſponſatam p⁹ ſeptimū annū puellā nullus ꝯſanguineoꝝ ſpōſi ducere p̄t nec ecōuerſo. extra de ꝺſpon. ipu. c. Acceſſit. c. Continebaꭍ.

Deſpōſationē clamdeſtinā ſi alter cōtrahentiū negat: alteri incumbit ꝓbatio. extra de clamdeſtinis deſpon. c. Si ꝗs.

Deſperatio eſt grauiſſimum peccatū. ꝺ pe. di. iij. Sceleratior.

Deus eſt vita anime. ⁊ eo abſente anima nō p̄t viuere. de peniten. di. j. Si anteq̄.

Dei tanta eſt pietas ꝙ nūq̄ ſpernit p̄nitētiā ſi ei ſincere ⁊ ſimplicit̄ offeraꭍ. etiā ſi quis ad ſummū maloꝝ ꝑueniat. de pe. di.

iij. Talis. Criſoſtomus de reparatõe lapſi. Naȝ pie expectat peccatores ad ſe reuertentes. di. xciij. c. Diaconi ſunt.
Deus clemens eſt ad ignoſcendum. ꝺ peni. diſtin. j. Quia diuinitatis.
Dei pietatem ⁊ miſericordiam nõ põt homo fugere. vbi ſupra. ⁊. c. Et venit.
Deus iuſtus eſt ⁊ miſericors. de pe. diſt. ſ. Facilius. Et ita miſeret vt tamẽ iuſticie non deroget. eo. c. Taciturnitas.
Deus punit in preſenti aliquos. et aliqs patienter expectat ad penitentiaȝ. xxiij. queſtio. iiij. Quid crudele.
Deus teſtis eſt ⁊ vltor peccatorum. de peniten. diſtin. ſ. Porro.
Deus a peccatoribus iniquis negatur. xſ que. iij. Eſtimat.
Deus abſqȝ prudẽtia hñ̃i nõ põt. xxvj. q. ij. Qui ſine ſaluatore.
Dei auxiliũ primo eſt flagitanduȝ. de cõſe. diſt. j. Omnis chriſtianus.
Dei cõſpectui qui aſſiſtunt. et qui nõ. ſupra. Boni.
Dei gr̃a omne bonũ eſt qꝺ in nobis eſt. ꝺ peni. di. iiij. Si ex bono. In gloſa.
Dei bona etiam ſine caritate habent: nõ tamen ſine diſtricta rationis exactione. j. queſtio. ſ. Prophetauit ſaul.
De deo vel diuinis nõ eſt humano mõ loquendum. de conſe. di. ij. In xp̃o pater.
Dei ſunt omnia. extra de decimiſ. c. Tua

Diabolus creatus eſt bonus. ſed per liberum arbitrium factus eſt malus. extra de ſumma trini. ⁊ fi. ca. c. Firmiter.
Diaboli ſublimitas quã in conditiõe habuit: oſtendit Ezechielis. xxxj. Cedri. id eſt angeli nõ fuerunt altiores illo i paradiſo dei. ⁊c̃. Similiter eiuſdẽ. c. xxviij Tu ſignaculum. ⁊c̃. de pe. di. ij. c. Principium. Gregorius in moralib. ibi. quo angelis pulchrior in nouem lapidib.
Diabolus primũ hominẽ virtutib ſpoliauit. ⁊ ſibi ſbiugauit. de pe. di. ij. p̃nceps
Diabolus neminẽ niſi volentem põt ſubiugare. xv. q. ſ. Nõ eſt. Ambroſius ꝺ beata vita. infra. Militem.
Diabolus mille modis nititur homines decipere. xxſ. q. ij. Uiſis. xxvj. q. v. Epi
Diabolus circuit querẽs quem deuoret. et querens quem perdat. et eos magſ impugnat qui deo feruentius ſeruiunt. iij. que. ſ. Nulli.
Diabolus aerem inficit. ⁊ morbos immittit. et futura que ipſe facturus eſt ⁊ ex diſpoſitione aeris ac cauſarum aliarum p̃noſcẽs: ſuis cultoribus ⁊ per ipſos alijs predicit cum permittit. xxvj. q. iiij. Sciendum. Auguſtinus de natꝰa demonuȝ.
Diabolus etiam ſub velamine apparens: nihilominus ſemper aliquid cõmittit q̃ deprehendi poteſt. Sic̃ cuȝ in effigie ſamuelꝭ apparuit ſe adorari permiſit. xxvj. q. v. Nec mirum. ante finem. Aug. de ci.
Diaboli ſunt etiam miniſtri ire ⁊ furoris dei. xxiij. q. v. Nõ ſolũ. Jeroñ. ſup Jobe.
Diabolus peccans ſine venia fuit dãnatus. quia magnus ſine comparatõne fuit creatus. de pe. di. ij. c. Principiũ. Gregorius. xxxij. moralium.
Diabolus inuidet hominibus et cõiectura ꝛ de occultis eorum ſciendis. xxvſ. q. iiij. Sciendum.
Diabolus occulta ⁊ futura quomodo p̃noſcit. Ibidem. ſupra. Demones.
Diabolus ſuper peccatorem ſicut hõ ſuper pecus dominatur. xxiiij. q. j. §. His auctoritatibus. ad finem.

Diaconus grece miniſter latini dicitur. diſti. xxſ. Cleros.
Diaconi q̃les ſint. ⁊ di. xciij. Diaconi ſũt ⁊ officium eorum. ibidem. diſtin. xxv. c. Perlectis.
Diaconi debẽt pallas ⁊ corporalia lauare. de conſe. diſtin. ſ. Nemo.
Diaconi ſunt oculi epiſcopi ſiue ſacerdotis. de conſe. di. ſ. Epiſcopus. Et eoruȝ miniſterium circa eucharistiaȝ. iſra. Eucharistie ſacramentũ nemo.
Diaconus non ordinetur niſi caſtitatẽ p̃mittat. di. xxviij. Diaconus.

Dicatum Semel deo dicatũ: non eſt ad vſus humanos vlterius transferenduȝ. extra de foro compe. c. Conqueſtus. de reg. iu. c. Semel. libro ſexto. extra de religio. do. ca. Ad hec. infra. Semel.

Dies dominicus eſt requiei deputatus. extra de ferijs. c. Licet
Diebus feſtiuis diuina negligentes: ſaltationibus et huiuſmodi inſiſtendo: pu

nſantur. de conſecra. di. iij. Irreligioſa. et pena eſt q excommunicentur. v. q. iiij In loco.

Dies dominicus. infra. Dominico.

Dies quinquaginta a paſca vſq penthecoſtes. omnes quaſi dominici reputant. ideo non ieiunatur in eis. ſed leti pagũtur. di. lxxvj. Scire debet. Sz ꝛ genua in eis non flectuntur in oratõne ſicut et dominicis. de con. di. iij. Quoniã ſunt.

Die dominico nihil eſt agendum niſi ſoli deo vacandum. Nulla operatio in ea fiet. ſed tranſigatur ymnis pſalmis ꝛ cãticis ſpiritualibus. de conſe. di. iij. Ieiunia. Sanctus Appolloniꝰ.

Die dominica omnes tenẽtur miſſam integram audire. de conſe. di. j. Miſſaz. c. Omnes.

Dies dominica multum eſt veneranda. et inſignia in eis facta ſunt. di. lxxv. Oꝛ in die.

Die dominica non eſt ieiunandum. de cõſe. diſt. iij. Ieiunium.

Dies feſtiuandi qui ſunt et qui feriandi. de conſe. c. iij. Pronũciandum.

Die dominico pro neceſſitate non voluptate balneari licet. e. c. Peruenit.

Dies ſcdm canones incipit a veſpere vſq in veſperam. e. c. Pronunciandũ. Iũcta gloſa.

Dies diuerſimode computantur ſcdz diuerſos reſpectus. de con. di. iij. De eſu. extra de tempo. ordi. c. Litteras. Item extra de feriis. c. j. extra de offi. dele. cap. Conſuluit.

Diebus feriatis cauſe non ſunt tractãde. xv. q. iiij. per totum. niſi de pace. xxij. q. v. Decreuit. Unde a veſpera in veſperã nec mercatio nec placitũ fiat. nec ad mortem vel penam iudicetur. nec iuramentum niſi pro pace vel alia neceſſitate preſtetur. extra de feriis. c. Omnes dies. infra. Dominico die.

Dies appellandi ꝛ inſinuandi eam. ſupra appellatiõis remedium. ꝛ infra.

Dieta legalis ſunt viginti miliaria. de preben. c. Preſenti. li. vj. et in gloſa.

Dietas vltra duas a ſua dioceſi nullus ẽ trahendus per litteras apoſtolicas: niſi littere ſint de conſenſu partiuz impetrate. vel de hac conſtitutione fecerint expreſſam mentõnem. extra de reſcriptis. cap. Nonnulli. extra de exceptio. c. Olim.

Diffamans aliquez per libellum famoſum vel alias occulte quomodo puniatur. v. q. j per totum.

Digito chriſtus ſe inclinans ſcribebat in terram. et ad cõſcientiam humiliter conuerſi prius examine diſcretionis noſipos emendemus q̃z alios condemnemus. iij. q. vij. ca. Poſtulatus. Gregorius.

Digitus ſignificat diſcretionem. e.

Dignus quiſq preſumitur q̃ neſcitur indignus. Extra de ſeruiti. c. vnico. infra. Preſumitur.

Dignitas pſone aggrauat peccatum. extra de iureiuran. c. Cum quidam. extra ne cleri. vel monachi. c. Sed ne pcuratiões.

Dignitas eccleſiaſtica eſt eminentia prerogatiue perſone eccleſiaſtice. et hoc ſtrictius accipiendo. et dicitur etiam perſonatus. vt notatur extra de conſue. ca. j. Sed largius dicitur. vt habetur de reſcriptis. c. Sedes apoſtolica. i glo. verbi. Maiores. li. vj.

Dignitas regalis et ſacerdotalis. ĩfra. eccleſiaſtica ſiue. j. Papa habet etiam.

Dignitas noua in eccleſia inſtitui nõ poteſt ſine licentia pape. extra de conſue. c. Cum olim.

Dignitatem perſonatum vel beneficium eccleſiaſticuz iniuſte occupans. Supra beneficiũ curatum vel dignitatem.

Dignitates plures vel perſonatus habẽs ſupra. Beneficiorum pluralitas. ꝛ ſeqnti.

Dignitatem perſonatuz aut aliud perpetuum officium ſimul cum canonia ꝛ prebenda tantũ vnicum poteſt quis in eadem eccleſia habere ſine diſpenſatõe pape. non obſtante conſuetudine contraria: etiam iuramento roborata. de conſuetu. c. Conſuetudinem. li. vi.

Dignitatez in eccleſia acceptans que habet prebendam annexam perdit prebendam aliam ſi quam prius habuit in eadem eccleſia. de prebendis. cap. Si vſura. In clementi.

Dignitates.ſupra.Beneficia.

Dilectio morti cõparatur. quia mentem quam ſemel ce
perit a delectatione mundi funditus oc
cidit.quia fortis eſt vt mors dilectio.de
pe.di.ij. Ualida. Gregori. in moralib9.
Diligere ſeipſũ quiſqꝫ magꝭ tenetur ꝙ̃ ali
um.extra de auc.et vſu pal.c.Niſi ſpẽal.
Diligere deum eſt illi copulari et animo
concipere fruende viſionis eius effectũ
peccati odium.mundi faſtidium. de pe
ni.diſtinctio.ij.Ergo.
Diligere proximum ſicut nos: eſt proper
hoc tantuꝫ diligere ꝙ nature noſtre eſt
particeps.e.c.Proximos.
Diligimus proximos ſicut nos: quando
ad mores bonos et vitam eternam con-
ſequendam ſicut nobis eorum ſaluti cõ
ſulimus. et ſicut nobis optarem9 ſbue
niri:ita eis in eorum neceſſitatibus ſub
uenimus. vel ſi facultas defuerit volun
tatem ſubueniendi tenemus. de pe. diſt.
ij. Caritas. §. Item proinde.ſ. Regula.
Diligere proximum eſt eius perditioneꝫ
dolere:et ipius reductioni quottidie in
ſiſtere.xxiij.q.iiij.Nõ põt.et ſequen.
Diligit filium vel ſeruum qui cedit vł cor
ripit:non qui parcit.xxiij.q.v.Non pu-
tes.Auguſtinus ſup epłam Johis.
Diligere poſſumus non viſos.icognitos
autem nunq̃ꝫ.Auguſtinus.et in glo.xx-
ix.q.ſ.Oꝛ autem.

Dimiſſorias litteras quan-
do epiſcop9 da
re debet.diſtincto.lxxij. per totum. Et
qualiter.di.lxxiij.per totum.

Diſcere prius debet quis ꝙ̃ do-
cere.diſtin.xxiij. His.di
ſtinctio.xxxvij. Relatũ.xvj.q.ſ. Sic vi
ue.
Diſcere debet quis etiam a minimis.diſ.
xxxviij.Nullus epiſcopus.Hinc Augu
ſtinus.Ego ſenex a collega nonduꝫ an-
niculo paratus ſum edoceri.xxiiij.q.iij.
Si habes.infra.Doceri.

Diſciplina ſine miſericordia
deſtituitur.et econ
uerſo.diſtin.xlv.Diſciplina. Gregoriuſ
xx.in morali.

Diſcipuli chriſti creduntur ba
ptiſati baptiſmo xp̃i
de conſecra.di.iiij.Quando ab hieroſo
lymis.c.Si eos.Auguſtinus ad Uin-
centium et Uictorem.
Diſcipulus non eſt ſupra magiſtrum.vſ.
q.j.Sacerdotes.

Diſcordantium oblatio-
nes neqꝫ
a deo neqꝫ a ſacerdotibus recipiantᷓ. di-
ſtin.xc.ca.Oblationes.iij.q.vij. In gra
uioribus.infra excõmunicati.

Diſcretio eſt mater omnium vir
tutum.ſ.q.v. Preſen-
tium.extra de offi.cuſtodis.c.j.
Diſcretio eſt neceſſaria in corectione. diſ.
l. Ponderet.di.xlv.Diſciplina.
Diſcretio in viuendo eſt neceſſaria. diſti.
xlix.Hinc etenim.In ieiunio ⁊ vigilia.
de conſe.di.v.Non mediocriter.

Diſpenſatio non debet fieri
niſi neceſſitaſ vꝛ
geat.di.lv.Priſcis.
Diſpenſatio ceſſat ceſſãte neceſſitate.ſ.q.
vij.Quod pro remedio.
Diſpenſatio nõ eſt ius.j.q.vij. Diſpenſa-
tiones.Iuncta gloſa.⁊.xxxj.q.j.Hac ra
tione.Nec ad ius commune trahi debꝫ
extra de ſen.⁊ re.c.In cauſis.
Diſpenſare poteſt papa cõtra ius natura
le dum non contra euangelium vel arti
culos fidei.tamen diſpenſat cõtra apo-
ſtoluꝫ.di.xxxiiij.Lector.di.lxxxij. Preſ
byter.Hec gloſa.xv.q.vſ.Auctoritateꝫ
ad finem.
Diſpenſare papa poteſt contra vetus te-
ſtamentum in decimis non dandis.Ex
tra de decimis.c.Ex parte.⁊.c.ſe.
Diſpenſans attendat quid liceat ſꝫm eq̃-
tatem.quid deceat ſꝫm honeſtateꝫ.quid
expediat ſꝫm vtilitatem.extra de voto ⁊
voti re.c.Magne.§.Et quidẽ.
Diſpẽſatio eſt iuris communis relaxatio
facta cum cauſe cognitiõe ab eo qui ius
habet diſpenſandi.Gloſa.j.q.vij.§.Ni-
ſi rigor.verbi.Ut pleriſqꝫ.
Diſpenſari nunq̃ꝫ debet niſi ex magna cã
ſ.q.vij.Tali.c.Et ſi illa.Iũcta gloſa.
Diſpenſari non poteſt vbicunqꝫ decolo-
ratur ſtatus eccleſie.j.q.vij.c.Et ſi illa.
Diſpenſatio voti non eſt vera diſpẽſatio
ſed commutatio tantũ.Gloſa.xxv.q.ſ.
Sunt quidam.

Diſpenſatio quando nõ valet. Infra. Papa. vt predicitur.
Diſpenſat papa in voto. extra de voto et voti re. c. j. Item in iuramento. xv. q. vj ca. ij. et extra de reſcrip. c. Conſtitut⁹. a contrario ſenſu.
Diſpenſare põt papa de plenitudine poteſtatis ſupra ius poſitiuum. extra ꝺ cõceſ. preben. c. Propoſuit nob. Vide gloſam que ponit diſpenſatões ꝑmiſſas.
Diſpenſare non poteſt papa ſuper his q̃ ſunt ꝭm naturam. ſcꝫ mala. extra de iureiuran. c. Et ſi chriſtus. §. Quedam etiam. Item ꝭm quoſdam nec contra vniuerſalem ſtatum eccleſie. xxiiij. q. j. De mor. nec contra ſubſtantiam monachatus. extra de ſtatu mona. c. Cuꝫ ad monaſteriũ. Nec contra quattuor euangelia. vt ſupra. et di. xv. Sicut. Nec cõtra preceptum apoſtoli. xxv. q. j. Sunt q̇dam. Tamen contra canonem apoſtoli diſpenſat. vt ſupra. diſtinctio. lxxxij. ca. Preſbyter.
Diſpenſare poteſt ſolus papa in voto terre ſancte vel cui cõmittit ſi pro ſubſidio terre ſancte vouit. extra de voto ⁊ vo. redem. c. Ex multa. In alijs votis poſſũt epiſcopi diſpenſare. excepto ꝭm aliquoſ voto continentie. vide gloſam vt ſupra Item infra. Excommunicatio. §. xviij.
Diſpenſare ſolus papa poteſt cum eo q̇ i apoſtaſia ordinem ſacrum recepit vt in eo ordine miniſtret. extra de apoſtatis. ca. Conſultationi.
Diſpenſatio ſimoniacoruꝫ. infra. Simoniace. infra. Excõmunicati.
Diſpenſat ſol⁹ papa ſuper pluralitate beneficiorum curatorum vel dignitatum Extra de electioni. c. Dudum eccleſia. Et tenetur diſpenſatus oſtendere ordinario diſpenſationem. Johan. xxij. ꝑ extraua. ſ. vt quos virtutis. infra. Papa ſolus.
Diſpenſare non poteſt epiſcopus cum ſuſpenſo propt̕ ordinationẽ ab italico epiſcopo receptam ſi ipſe de dioceſi alemanica ſine licentia pape vl̕ ſui epiſcopi dimiſſorijs ordinatus fuit. de tem. ordi. c. Sepe. ⁊ gloſa verbi. Sepe.
Diſpenſare poteſt epiſcopus cum eis qui viceſimum annum attingunt vt dignitatem vel perſonatum cui non imminet cura animarum obtineãt. de eta. ⁊ qua. ordi. c. vnico. li. vj.
Diſpenſare poteſt epiſcopus cum illegitimis vt ad minores ordines promoueantur et beneficium ſine cura obtineant dummodo epiſcopus ſuper tale beneficium poſſit diſpẽſare. In alijs requirit pape diſpẽſatio. de filijs preſ. c. Si is. libro ſexto.
Diſpenſationem ſuper pluralitate beneficiorum allegans. ſupra. Beneficia plura curata.
Diſpenſatio apoſtolica ſuper pluralitate beneficiorum non valet. Si impetrãs ſubticuit beneficium prius habitum q̃ntumcunq̧ modicum. de preben. c. Non poteſt. libro ſexto.
Diſpenſatio apoſtolica ſuper duobus beneficijs curatis obtinendis intelligitur de primis que ipſe obtinet poſt huiuſmodi indultum. e. c. Non põt. li. vj.
Diſpenſatio apoſtolica continens ꝙ non obſtante beneficio quod habet ſibi ꝓuideatur: non concedit ſibi primũ cum ſecundo poſſe retinere. Sed ſolum declarat gratiam non fuiſſe ſurrepticiam. vbi ſupra.
Diſpenſare poſſunt epiſcopi ꝙ ſtudentes habentes eccleſias curatas non teneant infra ſeptennium ſacerdotari. de elec. c. Cum ex eo. li. vj. infra. Parrochialium eccleſiarum.
Diſpenſatio vel compoſitio non habꝫ locum contra matrimonium. extra de trãſactio. c. Ex parte.
Diſpenſare poteſt epiſcopus cum eo qui in ſacris ordinibus de facto contraxit. extra de cleri. coniu. c. Sane.
Diſpenſare non poteſt epiſcopus niſi vbi de iure ſibi conceditur. de ſupplen. ne. c. Romana. libro ſexto.
Diſpenſare non poteſt epiſcopus cum eo qui ordinem ſacrum in excõmunicatione recepit. extra de eo qui fur. or. rece. c. Veniens. et. c. ſequen.
Diſpenſatio in conſanguinitate ⁊ affinitate quomodo fit. xxxv. q. iij. Quedã lex §. Deſcripſi. extra de cõſan. ⁊ affini. per totum. de reſti. ſpolia. c. Litteras. in gloſa.

Diſplicens intercessor. Infra Orato mali sacer dotis.

Diſputare de fide laicus pro hibetur. infra. Ex communicatus.

Diſtributōnes q̄ttidiane solis p̄sentibus diuinis debent: contraria consuetudine non obstante. etiam pro anniuersarijs defunctorum: alioquin nisi absentem rationabilis causa excuset tenet omnia restituere. de cle. non resi. c. vnico. li. vj. Et supra. Cottidiana.

Diues auarus gratius intuet aurum q̄ solem. di. xlvij. Sicut hi. Ambrosius.

Diuites vtantur delicatis et dent pauperibus vilia. doleant tamen se alit non posse sustentari. di. xlj. Non cogant. Augustinus de verbis domini.

Diuites aliqui non fiant cum alterius iniuria. de regu. iu. Locupletari. li. vj.

Diuitijs male vtens aliena possidet et rapit. xiiij. q. iiij. Quid dicam.

Diuitias simul cum virtutibus non posse possideri socrates athenis pergēs cōsiderauit. xij. q. ij. Gloria episcopi. Jeronymus. Diuitias contemnere facit consideratio p̄ncipij et finis. dist. xlvij. Sicut hi. Ambrosius.

Diuitie deprimunt cor et impediunt p̄fectum spiritualem. dist. xlix. Hinc etiā ꝟ. Hipposus. Grego. in pasto.

Diuitias thesaurisantes cito relinquūt alienis et ignotis. di. xxxvij. None.

Diuinatio a persis ortum habuit. xxvj. q. iij. Igitur. Augustinus libro de natura demonū.

Diuinationis quattuor genera s̄m quattuor elementa. scilicet geomantia. ydromantia. piromantia. aeromantia. e. vbi supra. et q. v. Nec mirum.

Diuinationis duo genera. scilicet ars et furor. et multe species. vbi supra.

Diuini dicuntur quasi deo pleni. diuinitate enim se plenos esse simulant: et astutia fraudulenta hominibus futura coniecturant. xxvj. questio. iij. Igitur. Et conditio eorum habetur distin. xxxvij. Vino inebriantur.

Diuinos vel sortilegos consulentes episcopi aut clerici deponantur. xxvj. q. v. Si quis episcopus.

Diuinus. infra. Sortilegi.

Diuinitatis conspectui omnia nuda sūt. de pe. distin. j. Et venit.

Diuinum officium strepitu risu aut leuitate impediens debet puniri. de con. distin. iij. Irreligiosa. Glosa. debet tribus diebus excommunicari. vt. v. q. iiij. In loco.

Diuiſiones prebendarum vl dignitatum fieri firmiter prohibentur. extra de prebē. c. Maioribus.

Diuorcij ius par est vtriq3 cōiugum. supra. Cōiugum.

Diuorcium sola fornicationis causa celebratur inter legitimos coniuges: quantumcunq3 deformis vel infirmus alter sit. xxxij. q. v. Horrendus. Infra. Fornicationem.

Diuorcio celebrato neuter altero viuente alium ducere potest. quia nō soluitur vinculum coniugij fornicatione vel diuorcio. xxxij. q. vij. per totum. Augustinus de adulterinis coniu. e. c. Dicite. et hoc post consummatum matrimonium extra de diuor. c. Quesiuit.

Diuorcium non celebretur nisi auctoritate ecclesie: etiam vbi publica ess3 inter eos affinitas. alioquī alter alteri per excommunicationem compellitur restitui extra de diuorcijs. c. Porro. Si tamen alter notorie cōmisisset adulterium: nō tenetur dimissam recipere: nisi et ipse cōuictus sit de fornicatione. e. c. Significasti. infra. Diuorcio non.

Diuorciati si nō cōtineant: ꝯpellunt ad inuicē redire. nō obstāte s̄nia. qr paria delicta mutua ꝯpēsatōe tollūt. e. c. ex lr̄is.

Diuorcio nō p̄ eccl'ia3 celebrato cogūt ad inuicē redire. vt. s. et xxxiij. q. ij. p totum Jtē glo. e. c. Or aūt. except3 trib9 casib9. sc3 si sit p̄blice adult'ata. vl si timet de viri seuicia. e. c. Siue. extra de diuor. ca. Significasti. vel si dicāt ꝯsanguinei i g̃du indispensabili: et incōtinenti ꝓbetur

exceptio. extra đ reſtitutio. ſpoliato. ca.
Litteras. quarto quando vxor propria
voluntate recedit a viro. xxvij. q. ij. Aga
thoſa. vel vir de licentia eius recedit ab
ipa. e. c. Agathoſa. ⁊c. gloſa vbi ſupra.

Diuorcium celebrari poteſt ſi alter cõiu-
gum in hereſim vel infidelitatem iuerit
et ad hoc nititur alterum trahere. extra
de diuorcijſ. c. Queſiuit. pro nullo tamẽ
alio crimine: nec etiam diuorciati (vt p̃
mittit) poſſunt alijs nubere. Ibidem. ⁊
ca. Quanto.

Diuorciatus ex iuſta cauſa nõ poteſt eti-
am infidelem pretextu conuerſionis du
cere altero viuente. xxxij. queſti. viij. ca.
vnico.

Diuorcij ſententia illicita debet retracta
ri: et priora coniugia reintegrari. nõ ob
ſtantibus ſequentibus nuptijs. xxxv. q.
ix. §. His ita respondet.

Diuorcium celebrari poteſt ſi mulieri ni
mis arte per medicos non poteſt ſubue
niri: extunc vir cum altera ſi vult nubat
extra de frigidis. c. Ex litteris. Conſu-
litur tamen ꝙ eam vt ſororem habeat.
quam non poteſt habere vxorem. e. cap̃
Conſultatiõi. Sed ſi alius clauſtra ei⁹
aperuit. tenetur primus eam recipere: re
licta alia. ſi quam duxerit. niſi prima vo
tum continentie fecerit vl' publice forni
cata fuerit. e. c. Faternitatis.

Diuorcium non celebretur ſi frater dixe-
rit ſe vxorem fratris cognouiſſe anteꝗ̃
ei copularetur: niſi notorium eſſet vel p̲
ſonis idoneis probaretur. extra de eo ꝗ̃
cogno. c. De illo.

Diuorcio auctoritate eccleſie legitie ce-
lebrato: neuter coniugum compelli po-
teſt ad redeundum ad alterum. extra de
diuorcijs. c. De illa. Niſi etiam alter for
nicatus fuerit (qui ſcilicet prius coniu
gem dimiſerat ſiue accuſauerat. e. c. Ex
litteris.

Diuorcio ex iuſta cauſa celebrato: vterꝗ̃
reſtituat alteri quod ab eo noſcitur rece
piſſe. extra de conuer. coniu. c. Ex pub-
lica. Et diuidantur eis bona que olim
cõmuniter habuerunt. ⁊ dos mulieri re
ſtituatur: pro eo quia dum pĩcipale nõ
tenuit: nec acceſſorium. ex quo inter eos
matrimonium non fuit. extra đ donati.
inter virum ⁊ vxorem. c. Significauit.
ca. Mulieres.

Diuorcio propter fornicationem mulie-
ris celebrato: vel ſi mulier adultera pro
pria voluntate a viro receſſit: dos nõ re
ſtituetur ei neceſſario neꝗ̃ dotaliciuz: ni
ſi fuerit viro reconciliata. Et intelligi-
tur diuorcium celebratum iudicio eccle
ſie. alias ſecus. extra de donatio. iter vi
rum. c. Plerumꝗ̃. Gloſa dotaliciuz hic
intelligitur donatio propter nuptias:
quam mulier lucrata fuiſſet ex pacto ſo-
luto matrimonio. Dotalicium dicũtur
ẽt (lz nõ h̃) parafernalia. Uide Panormi
tanũ. Hec gloſa.

Diuorcium verum non eſt niſi quod ani
mo perpetuam conſtituendi diſceſſionẽ
fit. de peniten. diſtinctione. j. §. Diuorci
um.

Diuorcium. ſupra coniugiuz. infra. Ma
trimonium.

Diuorcij ſententia diffinitiua fieri poteſt
ex violenta et certa ſuſpitione ſiue preſũ
ptione. quod idem eſt ibidem. Et dici-
tur violenta preſumptio. puta ſi ſol⁹ cũ
ſola. nudus cum nuda in eodem lecto.
Et etiam ſi multis ſecretis locis et late-
bris ad h̃ cõmodis ⁊ horis electis vidẽ
tur. Et teſtimonium eoruz qui ſe hoc vi
diſſe dicunt ſufficit. dummodo addunt
ꝙ credebant illos hoc animo fornican-
di feciſſe. quia iuxta gloſã opus illud nõ
plane patet viſui. extra de preſumptio-
ni. c. Litteris. Et ſic in ꝟiſimilibus cõ-
iecturis fertur ſententia. Sicut Salo-
mon. iij. Regum. iij. meretricibus ſentẽ-
tiam tulit. extra codẽ. c. Afferte. ⁊. xxxij.
que. j. Dixit dominus. vbi dicitur de vi
olenta ſuſpitione adulterij. Eſt tamẽ tri
plex preſumptio. vt infra. Suſpitio eſt.
et ſequen. Temeraria reprobatur. ſexta
que. p̃ma. Ques. Probabil' inducit ali-
quando purgationem. Uiolenta ſuffi-
cit aliquando ad condemnationem. vt
ſupra. Hec gloſa. extra de preſum. cap̃.
Quanto.

Diuturnitas

tp̃is nõ minu
it pctm̃: ſz au-
get. qꝛ tanto g̃uiora ſunt crimina: q̃nto

diutius infelicem animam detinent al-
ligatam. extra de preſcrip. c. Vigilanti.
extra de ſimo. c. Cum in eccleſie. c. Nō
ſatis.

Docere ſiue predicare negligens
et delinquētes nō corri-
piens: eoſdem occidit. ⁊ ſanguis reus iu
dicatur. di. xliij. Epheſijs. ar. di. lxxxvj.
paſce. Ambroſius.

Docentes ſubtilia ſupra audientiū capa-
citatē: nō ad illorum vtilitatē: ſed ad ſui
oſtentatōem faciūt. di. xliij. §. Parit. In
fra. Predicatio fiat.

Doceri bona ⁊ agere recuſans membrum
diaboli nō xpi ac infidelis oſtendit. diſt.
xxxviij. Nullus epiſcopus.

Docēdus eſt populus nō ſeq̄ndus. ſcilȝ a
ſacerdotib9. Nos quoq; ſi neſciūt q̇d li-
ceat quid ve nō liceat cōmonere nō his
conſenſum p̄bere debem9. di. lxij. Docē.

Docendo ⁊ bene viuēdo p̄xim̄ inſtruis q̇-
modo viuere debeat. bene aūt docendo
et male viuendo: deū inſtruis quō te cō
demnet. di. xl. Multi. Crit.

Docens domū dei eſſe cōtemptibilē ⁊ cō
gregatōes que in ea fiūt: anathema ſit.
diſtin. xxx. Si quis docet.

Doctores in ſacra ſcriptura di
cūt aliq̄n p̄phete. di.
xliij. Sit rector. Gregorius in paſtora.

Doctores ſancti. ſcȝ Auguſtinus i diſpu
tatōib9. Jeronymus in hiſtorijs. ⁊ Gre-
gorius in moralib9 alijs p̄ferunt. glo. di.
xix. Et veterum. verbi. Greci.

Doctores ſancti in expoſitōib9 ſcriptura
rum alijs p̄ponunt ſummis pōtificibus
ſed in cauſis diffiniendis poſt ſummos
pontifices ſecundū locum tenēt. Ibi nā
q; non ſolū ſcia: ſed etiā auctoritas req̇-
rit. di. xx. §. Nunc aūt. c. Decretales.

Doctorū quorū et q̄ ſcripta ab eccleſia ſūt
recepta. ⁊ que nō. di. xv. Sancta. §. Iā
nunc. ⁊ que reprobata. di. e. §. Itē Que
vero.

Doctor non eſt attendend9. ſed doctrina
non quis: ſed quid dicatur. Math. xxiij
Super cathedrā moyſi ſederunt ⁊c. di.
xix. Secundum.

Doctores arrogantes qui ſint. diſt. xlvj.
Hoc habet.

Doctoratū vel magiſteriū non legitime
conferens. infra. Suſpēſus a collatōe.

Doctorum ordo. infra. Ordo.

Doctores ſiue predicatores ſūt gene ſpō
ſe. Cantic. j. et cōparāt turturi p̄pter pu-
diciciā que i eis ſemꝑ debet relucere. di.
xliij. §. j

Doctoris ſiue p̄conis officiū ſuſcipit q̇ſ-
quis ad ſacerdotiū accedit. Hinc Exo.
xxviij p̄cipit tintinabula fiant i veſte ſa
cerdotis vt audiat ſonitus quando in-
greditur et egreditur in conſpectu dn̄i
ſanctuarium ⁊ nō moriat. quia ſacerdos
irā contra ſe occulti iudicis exigit ſi ſine
predicationis ſonitu incedit. Sȝ ſacer-
dos predicatōis inſcius quomodo cla-
mabit preco mutus. Tintinabula autē
in veſtimentis deſcribunt vt cum ligue
ſonitu: ipa quoq; opera clament. Nā ve
ſtimēta ſignificant ipa opera. Vnō pſ.
Sacerdotes tui iduāt iuſticia. di. xliij.
Sit rector. Grego. in paſto.

Doctrina bona malorū vtil' eſt
alijs. di. lxxxiij. Ni-
hil. ſupra. Docendo.

Doctrina predicatoris quib9 ſcripturiſ p̄
betur. infra. Sermo.

Doctrina gentiliū ſcripturarū per ſpolia-
tionē egyptiorū intelligit. ſupra. Aurum

Dolor et gaudium ſimul ſtāt. vñ
Auguſtinus libro de pe-
nitentia dicit de penitente. Hic ſemper
doleat ⁊ de dolore gaudeat: ⁊ nō ſatiſ ſit
q; doleat: ſed ex fide doleat. ⁊ nō ſemper
doluiſſe doleat. ꝺ pe. di. iij. Si apoſtol9

Dolor magnus debet eſſe ex amiſſiōe vir
tutis: ⁊ meriti retardatione. de pe. di. v
Conſideret. Auguſtinus li. de pe.

Doloris tam ſummi ⁊ magni nihil eſt q̄ſ
ſi poſitus ſub captiuitate peccati recor-
detur vnde lapſus ſit. ⁊ q; ad terrena ab
illa ſpecioſa diuine conditionis intenti
one defluxit. de peni. diſti. j. Sunt q̇ ar-
bitrantur.

Dolor eſt in partu mulierum. Geneſis. iij
In dolore paries filios tu. diſtinctio. v
Exira.

Dolicapaces dicuntur ſe-
ptem anno-
rum pueri. extra de delictis puerorum.
ca. j. In gloſa. et tūc peccare poſſūt. Ibi
dem.

Dolicapax ante legitimā etatem obligatur in omni voto. excepto voto religionis. xx. q. j. Illud. tamen pater potest votuz illius reuocare: auctoritate canonis. xxxij. q. ij. Mulier. infra. Pueri.

Dolus et malicia nulli debet procinari. extra de dolo ꝛ cōtuma. c. Ex litteris.

Dolo facit qui petit quod restituere oportet eundē. de re. iu. c. Dolo facit. libro. vj

Dolo non facit. Unde. Qd quis mandato facit iudicis: dolo facere nō videtur. cum habeat parere necesse. d re. iuris. c. Quod quis. libro sexto.

Dominiū rerū vsurariarū vtrū transfert. j. vsurarie

Dominus largus. Ubi eni paterfamilas larg⁹ est dispensator non debet esse tenax. si deus benignus: vt quid sacerdos eius auster⁹ vult apparere. xxvi. q. vij. Alligāt. Crif.

Domicilium non facit sola possessio dom⁹ i aliq̄ loco: sꝫ vbi quis maiorē ptē bonorū suoꝝ possidet ꝛ assidue ꝯuersat. vl' etiam vbi vēdit emit ꝛ dies festos celebrat Glosa. extra de rescrip. c. Dilect⁹. secundo. verbi. Domicilium.

Domiciliū in plib⁹ locis habet aliqs si se in vtroqꝫ equaliter collocat. extra de foro compe. c. Ex parte. ꝛ in glosa vbi. s̄.

Dominico die ꝛ alijs festiuitatibus exceptis maiorib⁹ anni solēnitatib⁹ festis xpi possūt homines necessitate vrgente ex dispensatōe intēdere piscatōi allecū. extra d feriјs. c. Licet. Panormi. ibidē dicit. qꝫ ēt de alijs reb⁹ tpe pituris intelligit: dummodo iminet damnū. ar. e. c. Cōquest⁹ vbi de tpe messiū ꝛ vindemiaꝝ dr. dum mō necessitas vel pietas id poscit. ꝛ habetur in glosa. e. c.

Domestici nō admittūt ad accusatiouē alterius iij. q. v. c. j. ꝛ se. Et qui dicuntur domestici. Ibidem in glosa pma.

Domus dei sunt sancti ꝛ iusti. q̄ dicit fons signat⁹. ort⁹ cōclus⁹. ꝛ sn̄ ruga. xxiiij. q. j. Dilv. Jero.

Dom⁹ dei est archa q̄ solos in ea existentes saluat a diluuio. xxiiij. q. j. Quia ex sola. Gregorius in moralib⁹.

Domus dei sunt homines. ꝛ etiā ipsuz celum dr domus dei. de pe. di. iiij. In domo. Augustinus sup Johem. j. Vasio.

Domū dei decet sanctitudo. ido sit ad eā humilis accessus ꝛ deuotus. in ea sit q̄eta ꝯuersatio. ꝛ diuinus cultus seclus ine ptijs pagatur. de emu. ec. c. Decet domū libro sexto.

Domus dei. infra. Templum.

Domus dei dici debet ꝛ esse dom⁹ oratōnis. sed per officia negociatōnis fit spelunca latronū. di. lxxxviij. Cōseqns. vn̄ oratoriuz h̄ sit qd dicit. nihil ibi gerat vl' condat q̄ꝫ quod diuinis laudibus conueniat. di. xlij. c. Oratoriū. ca. In oratorio. Augustinus.

Domus quantūcunqꝫ sancta malos contiet. nec reputat melior q̄ꝫ archa siue domus abrahe in quib⁹ mali inueniebant. distin. xlvij. Quantūlibet. Augustinus ad Uincentium donatistā.

Dona possunt recipi quandocūqꝫ sine pacto dant gratis. Extra de simonia. c. Dilectus.

Dona ꝛ munera differūt. Mun⁹ ex causa datur. Donū ex causa ꝛ sine cā. glosa de hereticis. c. Accusat⁹. ꝟ. mūera. li. vj

Donū nō respicit deus. sed datorē principaliter. quia nō offerēs a munere: sꝫ munus ab offerente deo placet. Genes. iiij Respexit dn̄s ad Abel. ꝛ Prouerbio. xv Uictime impioꝝ abominabiles. xxx. q. vij. In grauioribus. Gregori⁹ in pastorali. j. Offerentis.

Donatio requirit personalem distinctionē inter donantem ꝛ recipientē. vn̄ q̄s

Donare sibiꝑi nemo potest. extra de istitu. c. Cum ad nostram. infra. Dare.

Donare nlli lꝫ qd ipe possidere nō potuit. extra de deci. c. Dudū.

Donatio quā fac eps vl' plat⁹ sine ꝯsensu capli: irrita ē. extra de his q̄ fi. a pla. c. irrita. extra de dōatōib⁹. c. Frnitatē. Elemosynā tn̄ sine guamie eccīe dare pt. e. ca. Ceterum.

Donare pauperibus. Item perfecta libalitas. fide. causa. loco. et tēpore commēdatur. vt dicit Ambrosius libro de officijs. ꝛ di. lxxxvj. Non satis. et. iij. se. istra. Elemosynam dans.

Donari debito modo debet. Naꝫ domi-
nus non vult ſimul effundi opes. ſed di
ſpenſari. di. lxxxvj. Domin⁹ Etiã libera
litas eſt: in ipo quoq̃ꝫ pauperis dato mẽ
ſurã tenere: vt abundes plib⁹. e. c. Con-
ſideranda. Ambroſius li. de offi. j. Ele-
moſynã dans.

Donationes de rigore iurꝫ reuocari poſ-
ſunt ꝓpter ingratitudinem donatarij. vl'
ſi atroces iniurias in donantẽ vl' graue
rerum ſuarum damnum vt ſi man⁹ im
pias iniecerit in ip̃m donantem. aut pe-
riculum vite ſibi inferre p̃ſumpſerit. Si
vero donans tacuerit ad ſucceſſores ei⁹
hoc non extendit̃. extra de dona. c. Pro-
pter eius.

Donatio inter coniuges qua vnus diti-
oꝛ: alter pauperioꝛ ſit: nõ habet firmita
tem: niſi confirmetur obitu donatoꝛis.
Si vero ab eo reuocet̃ expꝛeſſe vel tacite
vel ſi qui recipit: p̃mo moꝛit̃: tunc omni
no euaneſcit. extra de dona. inter viruꝫ
ca. Donatio.

Donum reddit licitũ vel illicitũ quanti-
tas dati vel qualitas aut cõditio donã
tis vel recipientis. extra de dona. c. Ce
terũ. infra. Preſumitur.

Donum ꝓphetie et alia omnia dona ſpũſ
ſancti dant̃ etiam malis p̃ter caritatẽ ſo
lam. ſed abutentes illis grauit' puniẽtur
j. q. j. Prophetauit ſaul. Auguſtinus ſup
Johem. Tunc gloſa ibidẽ.

Dotalicium q̃d ſit. ſupꝛa. Di-
uoꝛtiũ ꝓpter.

Dotem petere nõ põt mulier q̃ ꝑ
pꝛia auctoꝛitate a viro re
ceſſit. vel que ꝓpter fornicationẽ ſuam ec
cleſie iudicio ſepat̃. niſi poſtea fuerit ei
recõciliata. extra de dona. inter viruꝫ. c.
Plerumq̃ꝫ.

Dotem vxoꝛis ſi vir diſſipare p̃ſumit̃: de
bet ꝑ ea ſaluãda cautõeꝫ p̃ſtare. extra de
dona. inter virũ. c. Per veſtras.

Dotem vxoꝛis vendere nõ põt vir. extra
de conſue. c. Ex parte.

Dualitas. infra. Duplex.

Dubia res non debet iudicari ꝑ
certam ſniam. xj. q. iij. gra
ue. c. Quãuis.

Dubia ſunt in melioꝛem partem interp̃-
tanda. extra de regu. iu. c. Eſtote.

Dubijs in rebus quod certius eſt teneri
debet. extra de ſpon. ⁊ ma. ca. Juu enis.
et via tutioꝛ eligatur. extra de homi. ca.
Ad audientiam. c. Significaſti. ſcdo.

Dubijs in rebus quod magis placet libe
rum eſt ſequi. extra de cenſi. c. Ex parte.

Dubium excuſat ab vſura. ⁊ intelligit̃ de
dubio euentus. ſ. lucri vel damni. extra
de vſuris. c. In ciuitate.

Ducere Cecus ſi cecum ducã am-
bo in foueaꝫ dilabuntur.
extra de etate ⁊ quali. c. Cum ſit. di. xxx
viij. Que ipis. Et habet̃ Math. xv.

Duellum pꝛohibetur fieri. ij. q.
v. Monomachiã.

Duellum offerens vel oblatum ſuſcipiẽs
clericus deponat̃. poteſt tamen eps cuꝫ
eo diſpenſare. ſi non fuerit mutilatio ſe
cuta. vel homicidiũ. extra de cleri. pug.
ca. Poꝛro.

Duo iſta nomina cum dicimus ho
mo peccatoꝛ nõ vtiq̃ꝫ fruſtra
dicimus. quia peccatoꝛ eſt coꝛripe. quia
homo miſerere. Nõ enim liberabis ho-
minem ſi nõ pſecutus fueris peccatoꝛẽ.
xxiij. q. iiij. Duo iſta. Auguſtinus.

Duo ſunt genera chꝛiſtianoꝛum. ſcilꝫ ac-
tiuoꝛum et contemplatiuoꝛum. xij. q. j.
Duo.

Duplex numer⁹ non eſt bonus qui ab vni
tate diuidit. ideo opera ſecunde diei nõ
dicuntur bona. vt Geneſis. ij. habet̃. xxx
ij. q. j. Nuptie. Ambroſius.

Duri colli dicitur qui obſtinatus
vſq̃ꝫ ad moꝛtem manet i pec-
catis. di. xciij. Diacoui.

Ebrietas parit vi
cia ⁊ mẽ
tis exilium. extra de vita
⁊ hone. cleri. c. A crapula
Ebrietas ante diluuiũ ig-
rabat̃. diſt. xxxv. Sexto.

Ebrietas eſt nutrix omnium vicioꝛum.
ideo ſumme vitanda. diſtinctio. iiij. De
niq̃ꝫ. diſtinctio. xxxv. Ante omnia. xv. q
j. Sane. Nam venter mero eſtuans ci-
to ſpumat in libidinem. et vbi ebrietas
ibi libido dominatur et furoꝛ. diſ. xxxv.
Venter. Unde Loth ebrietate vict⁹ eſt
eodem cap. p̃mo.

Ebrietas aſſuefacta: mortale peccatū eſt
di.xxv. Unū ora.ex. de reliquijs.c. Au
diuimus.

Ebrietas obcecat cōſcientiā et ſepelit ra
tionem.xv.q.j. Sane.

Ebrietas ſumme eſt clericis fugienda. di
ſti.xxv. Unum orariū.

Ebrietas mala omnibus fugienda et vi-
tanda. diſtin.iiij. Deniqꝫ.xv.q.j. Sane.

Ebrius clericus triginta diebus a cōmu
nione abſtineat.di.xxxv. Ante omnia.

Ebrioſi ſunt vitandi.xj.q.iij. Ad menſā.

Ebrietas aliqua ſpiritualis eſt.ꝛ bona.ꝺ
conſe.di.ij. In calice.

Ebron dicitur ciuitas trium viro
ruz.quia ibi tres pr̄iarche
cum vxoribꝰ et Adam cum Eua ſepul-
ti ſunt.xiij.q.ij. Ebron.

Eccleſia vna ē fideles caritate vni
ti.di.xciij. Legimus. ad
fi. Et hec eſt vna vniuerſal' tm̄.extra quā
omnino nullus ſaluatur. de exceſſi. p̄la.
ca. Frequens.§. Uerum.in cle.infra vſ-
qꝫ ad finem folij iſtius.

Eccleſia vna tm̄ eſt.j.q.j. In eccleſia. Ex
tra quā non locus ſacrificij.e.ca. Extra
catholicam.extra quā etiam nulli eſt ſa-
lus.extra de ſum.trini.c. Firmiter.cuiuſ
vnitas ſine vnio ꝛ bona opera ſi pecca-
tori nō ſuccurrūt: nō liberatur a malo.ꝺ
pe.di.vj. Qui vult. Auguſtinus. Extra
eccleſiā igit̄ quātumcūqꝫ bene viuit̄ non
eſt ſalus.xxiij.q.iiij. Si quis a catholi-
ca. Ambroſius in exameron.vnde. Ec-
cleſia eſt archa que eos ſolū ſaluat que ī
tra eam ſunt a diluuio generalis perdi-
tionis.xxiiij.q.j. Quia ex ſola. Gregori-
us. Igitur.

Eccleſia etiam paradiſo eſt cōparata. ex
tra quā baptiſmi ſacramentū (ſcilꝫ quā
tum ad veritatem) accipi poteſt.ſic̄ flu-
mina de paradiſo exeuntia extra ipſum
haberi poſſūt.ſed ſalutem beatitudinis
extra eccleſiā nemo poteſt accipere vl' re
tinere.de conſe.di.iiij.

Eccleſia ipſa dicit̄ firmamentū.ifra. Ec-
cleſiaſtica.ſiue. Eccleſie vnitas ſoluꝫ iu
uat peccatorē.s̄. Eccl'ia vna.j. Unitas.

Eccleſie vnitas dupliciter intelligit̄. Nā
vna eſt que late patet in ſacramentoꝝ ſo
cietate ꝛ cōmunione.que complectit̄ cū
granis etiam paleas: quādo eas corpo-
raliter ita permixtas patit̄: vt neqꝫ illoſ
iuſti vitent: neqꝫ ab ill' iuſti vitent̄. Sic
em̄ ſunt in eccleſia mali ſicut in corpe hu
mano humores mali qui interdum exe-
unt.de conſe.di.iiij. Eſt vnitas. Augu-
ſtinus libro de baptiſmo.gloſa.ver. Ex
eunt. Sic mali et ſi non exeūt ſtatim: fi-
naliter ſaltem exeunt et eternaliter. Eſt
et alia vnitas.ſcilꝫ collatio fideliuꝫ per
vnitatē fidei ſpei ꝛ indiuidue caritatis.
quia vnus panis dominicus effecti in-
ſtar corporis dominici qꝺ participant.
Nam panis iſte indicat vnitatē (glo. ſi
cut vnus panis ex pluribꝰ granis: ſiue
corpus ex pluribꝰ mēbris. ſic eccleſia q̄
ex pluribꝰ pſonis adunat̄) ſic̄ ꝛ vinuꝫ in
multis racemis fuit: ꝛ modo vnum eſt.
de conſe.di.ij. Quia paſſus.s̄. Eccleſia
vna eſt.

Eccleſie omnes elemoſyne: oratōes: iuſti
ficationes: ꝛ miſericordie: ſuccurrunt re
cognoſcenti mortem ſuā ad cōuerſioneꝫ
de pe.di.vj. Qui vult.§. Laboret.

Eccleſie vnitatis expers nō abſoluitur a
peccato.nec regni celeſtis ianuā ingre-
dit̄.xxiiij.q.j.

Eccleſia eſt corpus xp̄i.xxvj.q.ij. Sed il
lud. Jeronymus. Et hec eſt que eſt ſine
macula ꝛ ruga: de qua nō eſt pctōr.ꝺ pe
ni.di.j.§. Eccleſia.j. Eccl'ie caput.

Eccleſia ſine ruga ꝛ macula eſt.xxiiij.q.j.
Omnibꝰ. Jeronymus. de qua nō eſt pec
cator.de pe.di.j.§. Eccleſia. Nā vbi bo
ni ſunt: ibi eccleſia eſt.di.xxj. Quāuis.s̄
Eccleſia vna. Nam eccleſia dicit̄ cōgre
gatio fidelium.xxiiij.q.j. Omnibꝰ. Jero
nymus.ꝛ hec nunqꝫ errare p̄t.e.c. A ve-
ra.infra. Eccl'ia aliqn̄.

Eccleſia tolerat malos ſicut zizania ī tri
tico.xij.q.j. Exemplum. Et ſicut pale-
as inter grana ad tempus ip̄os comple
ctitur.de conſe.di.iiij. Eſt vnitas.ſupra
Eccleſie vnitas dupliciter intelligit̄.

Eccleſia ſunt ip̄i iuſti.ꝺ pe.di.iiij. In do
mo.s̄. Eccleſia ſine.

Eccleſia eſt ortus concluſus: fons ſigna-
tus.xxiiij.q.j. Omnibꝰ. Jeronymꝰ.

Eccleſia eſt archa.paradiſus.s̄.e.§.

Eccleſie ſunt omnia ſacramēta.j.q.j. Ex
catholica. Auguſtinus ad Uincentiū.

Eccleſie bona opera ſuccurrunt conuer-
ſo ad penitentiã. de pe. di. vj. Quivult.
Auguſtin⁹ li. de penitẽtia. ꝫ. Eccl'ia vna
tatum.

Eccleſia non claudit gremiũ reuertenti.
de hereti. c. Super eo. libro ſexto.

Eccleſie caput xp̄s eſt: nã ⁊ ipſa corp⁹ ei⁹
eſt. extra de ſacra vnctio. c. vnico.

Eccleſia eſt nauis que turbat dum in ea
eſt iudas (id eſt mali) Nõ autem turbat
ſi in ea petrus ſit ſine iuda. xxiiij. q. j. Nõ
turbatur. Ambroſius ſup marcũ. Et ha
bet etiam. j. q. iiij. §. vltimo. ꝟ. Itẽ Amb.

Eccleſia eſt firmamentũ celi. infra. Eccle
ſiaſtica ſiue.

Eccleſia militans fundata eſt ſuper apo
ſtolos ⁊ predicatores. de electioni. cap.
Fundamenta. libro ſexto.

Eccleſia nõ iudicat de occultis. extra de
ſimo. c. Sicut tuis litteris. di. xxxij. E-
rubeſcat.

Eccleſie traditio eſt obligatoria vt prece
ceptum. ar. di. xj. In his rebus.

Eccleſiaſticarum conſtitutionum diffe-
rentie. di. iij. per totum.

Eccleſia aliqñ fallit in ſuo iudicio. extra
de ſen. ⁊ re iudi. Lator. extra de ſentẽ. ex
com. c. A nobis. j. Papa dicitur.

Eccleſia tribulatõib⁹ ⁊ pſecutiõib⁹ creuit
ac pfecit. xij. q. j. Futuram.

Eccleſia vera iuſtos continẽs a qua per
peccatũ ſolum excludit quiſq₃: in q̃ pl'es
ſunt qui videntur extra eam eſſe. ſc₃ iniu
ſte excõmunicati ⁊ multi extra illã exiſtẽ
tes intra eam eſſe credunt. ſc₃ iniuſti. xx-
iiij. q. iij. Si quis.

Eccleſia vniuerſal' continet bonos ⁊ ma
los. de conſe. di. iiij. Eſt vnitas a qua ſe
parat excõmunicatio. xj. q. iij. Omnis xp̄i
anus. Infidelitas. xxiiij. q. iij. Cum ali-
quis. Sciſma. xxiiij. q. iiij. Si quis a ca
tholica.

Eccleſia romana cunctis eccleſijs eſt di-
ſpoſitione diuina p̄lata ⁊ tenet toti⁹ or-
bis principatũ. in pͥhemio ſexti libri. In
fra. Romana eccleſia p̄lata.

Eccleſiã romanam negãs eſſe caput om
nium eccleſiaꝝ. infra.

Eccleſia romana in hereſim nunq̃₃ eſt la-
ſa. xxiiij. q. j. Memor. ⁊ j. vſq₃ ad finem.

Eccleſia romana. infra. Romana.

Eccleſiam debẽt ſeculares p̄ncipes d̄fen
dere. ideo eis a deo poteſtas t̄palis tra-
dita eſt. ⁊ tales debent ſpũalib⁹ p̄eſſe ne
clerici cogant ſecularib⁹ implicari. nͨ ſe
culares ſe de ſpũalib⁹ rebus intromittãt
di. xcvj. Cum ad verum. j. Papa habet

Eccleſia dicitur etiã papa ipe. vij. que. j.
Scire debes. j. Papa dicitur.

Eccleſia dicunt etiã viri eccleſiaſtici. di.
lxiij. Nullus laicorũ. Iuncta gloſa. ver
bi. Eccleſia.

Eccleſiaſtica ſiue ſacerdotalis dignitas
maior eſt dignitate regali. vnde duo ſũt
quibus p̄ncipaliter hic regit mund⁹. ſc₃
auctoritas ſacra pontifcũ. et regalis po
teſtas ⁊ ſm Ambroſium. aurum non tã
precioſius eſt plumbo q̃₃ regia poteſta-
te ſit altior ordo ſacerdotũ. di. xcvj. duo
ſunt. Hinc Geñ. j. Fecit deus duo lumi
naria magna in firmamẽto celi. id eſt du
as dignitates in vniuerſali eccleſia. ſcil₃
pontificalem auctoritatẽ. ⁊ regalem po-
teſtatem. luminare maius. id eſt pontifi
calis: que p̄eſſet diei. id eſt ſpũalibus. et
illa. vt minus. p̄eſſet nocti. id eſt tempo-
ralibus. vnde quanta eſt diſtantia inter
lunam ⁊ ſolem: tanta inter pontifices et
reges differentia cognoſcit. extra de ma
io. ⁊ obe. ca. Solite.

Eccleſia dicitur etiam oratoriũ. idcirco
vt opera nomini cõcordent. nihil ibi a-
gatur q̃₃ qd̃ diuinis miniſterijs cõuenit
di. xlij. Oratorium. ca. In oratorio. ca.
Nulli.

Eccleſia edificari non debet etiã ab exem
ptis ſine auctoritate epiſcopi dioceſani
de conſe. di. j. Nemo. extra de priuile. c.
Cum olim.

Eccleſia habet poteſtatẽ ligandi atq₃ ſol
uẽdi. Nam illud Math. xix. Quodcun
q₃ ligaueris ſup terrã. erit ligatũ ⁊ in ce-
lo. non tm̃ petro dictũ eſt: ſed petrus q̃ñ
claues accepit: eccleſiã ſanctã ſignauit.
que igit ligant in terris ligant ⁊ in celis
Et que ſoluunt in terra: erunt ⁊ ſoluta ĩ
celis. xxiiij. q. j. Quodcunq₃. Auguſtin⁹
ſuper Iohẽm. gloſa. per approbationem
ſc₃ quãdo iuſte fertur ſententia.

Eccleſia vel altare p̄t conſecrari ſi de ei⁹
conſecratione omnino dubitat. nec dici
tur iteratũ quod neſcit fuiſſe factum de

conſe. diſtin. j. c. De eccliaꝝ cõſecratõne
⁊. c. Eccleſie vel altaria.

Eccleſia debet conſecrari ſi motuꝫ fuerit
altare maius. vel ſi parietes mutant̃ nõ
altare: tunc ſalibꝫ tm̃ exorciſet̃ eccl'a. Si
vero eccleſia fuerit homicidio vel adul
terio violata: tunc diligentiſſime expur
getur ⁊ denuo ↄſecret̃. gloſa. id eſt recõ-
ciliet̃. de conſe. di. j. Si motũ. ſ. altare

Eccleſia ſi ab igne fuerit exuſta ꝑ maiore
parte vel ſi ſanguis vel ſeminis effuſio-
ne fuerit polluta. gloſa per adulteriuꝫ vl'
fornicatõem. debet denuo cõſecrari. ali
as non. de conſe. diſt. j. Eccleſijs. ſupra.
proxime.

Eccleſia non debet conſecrari niſi prius
eiecto cadauere pagani aut infidelis qd̃
ibi noſcit̃ eſſe ſepultum. de conſe. diſtin.
j. Eccleſiam in qua.

Eccleſiarum ⁊ altarium palle ac vtẽſilia
vetuſtate conſumpta igne comburant̃.
et cineres ꝓijciantur in locũ vbi nõ ẽ trã
ſitus. de con. di. j. Altaris.

Eccl'iarum ligna ⁊ alia dedicata non de
bent niſi ad opus iungi vel cõburi vl' ad
locum honeſtum in monaſterio. Gloſa.
non tamen in coquina ⁊ hmõi admit-
ti. de conſe. di. j. Ligna eccleſie.

Eccleſia polluta ſanguis vel ſeminis ef-
fuſione etiã cimiteriũ polluit̃: ſi ſit ↄti-
guũ. ſec⁹ ſi fuerit remotũ. Si aũt pl'a ci-
miteria etiã medio muro vel pariete co-
herẽtia. vno polluto nõ polluũt̃ alia. nec
eccl'ia polluit̃ polluto cimiterio. de con-
ſe. ec. vel al. c. Si eccl'iam. li. vj. Gloſa. ſi
pollutio hmõi fuerit occulta: non dꝫ re
cõciliari. Itẽ glo. ỽ. Sanguis dic̃ hũa-
ni ⁊ iniurioſi: nõ aũt caſu effuſi. Similit̃
ſi homicidiũ ibi fiat ſine ſanguis effuſio
ne debet recõciliari. Itẽ. ỽ. Semis. glo
ſa hũani. ⁊ ſm aliqs etiã ſi vir vxorẽ ibi
cognoſceret. vbi. ſ. j. Recõcilianda.

Eccleſia ꝓpter hmõi effuſionẽ eſt int̃dicta
a iure: nõ a iudice. extra de ꝓuilegijs. ca.
Tuarum. Gloſa. ergo nõ fit irregularis
in ea celebrans.

Eccleſia nõ ↄſecrata ſi vt. ſ. fuerit pollu-
ta: lauet̃ ꝓtinus aqua exorciſata ne diui
ne laudes ſuſpendant̃ in ea et qꝫ cito fi-
eri poterit: ↄſecret̃ poſtea. ſic reconciliat̃
nõ ↄſecrata. extra de ↄſe. eccle. c. Si ec-
cleſia. Sed eccleſia ↄſecrata polluta. vt
ſupra debet recõciliari cũ aqua vino et
cinere benedictiſ. e. c. Propoſuiſti. Et hꝫ
per epm tm̃. e. c. Aqua. Sed ꝓoris fieri
poteſt ꝑ ſacerdotem.

Eccleſia nõ ↄſecrata ſi in ea diuina fue-
rint celebrata eodẽ gaudet ꝓuilegio im
munitatis q̃ ↄſecrata. extra de imunita.
eccle. c. Eccleſie in q̃. extra de ↄſe. ec. ca.
Si eccleſia.

Eccleſie imunitas. xvij. q. iiij. ꝑ totum. et
ad eam ↄfugiẽtes ꝓtegant̃. e. c. Sic anti
quitus. di. lxxxvij. Eos qui. ſ.

Eccleſie emunitas ſeruet̃. e. Irreligioſuꝫ
ſupra. Confugientem.

Eccleſie res auferre grauiſſimũ eſt pctm̃.
xvj. q. j. In canonibus.

Eccleſie ornamenta ſubtrahere ſeu alie-
nare damnabile eſt. xvij. q. iiij. Si forte

Eccleſie iuaſores excõicent̃. xvj. q. j. Si-
milr. j. Excõicatio. §. xvj. §. xxxviij.

Eccleſie non ſunt imperatoribꝫ ſubiecte.
xxiij. q. viij. Cõuenior. Et ſi quis ſecl'a-
ris dñs ſibi aliquẽ titulum vel ſupiorita
tatẽ in eis vendicat. j. Excõicati. Simi
liter clerici ↄſentiẽtes ibidem. j. Eccl'ia-
rum cuſtodiam.

Eccleſie bõa ſibi ſubmitti vel alienari cõ
pellentes. infra. Excõmunicatio. §. xvſ.
Ipas et clericos thelonijs grauãtes. ibi.

Eccleſijs vel eccleſiaſticis ꝓ rebus vel ꝑ-
ſonis acquiſitis vel acquirendis prohi-
bentur ſeculares etiam infra diſtrictum
ſui dominij tallias ⁊ exactiones impõe-
re vel eos compellere vt res ip̃as vẽdãt
alienent. ſeu extra manum ſuaꝫ ponant.
de emuni. eccle. c. Quia nonnulli. li. ſex-
to. Item gloſa. verbi. Bonorũ. Si pre
dium tributarium donetur eccleſie tene
tur ip̃a ad tributum. quia tranſit res cuꝫ
onere ſuo.

Eccleſias non occupet comes vel iudex
publicus hoſpitalitatibus vel placitis.
extra de immuni. eccle. c. Ut in domibꝫ

Eccleſie rebus vtenſilibꝫ non occupẽtur
niſi tempore hoſtilitatꝫ vel incendij. ita
tamẽ qꝫ ceſſante neceſſitate ſtatim aſpor
tentur. extra de cuſto. eucha. c. Reliqui.

Eccleſie vaſa et ornamenta mundiſſima
conſeruent̃. quia abſurdum eſt in ſacris
ſordes negligere que dedecorent in ve-

ſtibus priuatorum. Unde corporalia et omnia nitida eſſe precipiantur. vt. ſ.

Eccleſiarum vacantium bona occupās. Infra. Suſpenſus. ab officio ⁊ beneficio ⁊ ingreſſu eccleſie.

Eccleſiam grauans alienis debitꝫ. ibidē

Eccleſie bonis non ſuſtentent quibꝫ bōa ꝓpria ſufficiunt. j. q. ij. Paſtor. imo ſacrilegium cōmittunt. e. c. Clericos. Jeronymus Damaſo epiſcopo. Glo. niſi fuiant eccleſie. ſ. Altario.

Eccleſia nō admittit ad reſtitutōem in integrū. infra. Reſtitutōnis. Et quō ei nō fit reſtitutio in integrū. infra. Reſtitutio in integrum.

Eccleſie non debent rapere alienū. xij. q. ij. Sicut eccleſia.

Eccleſie nō debēt negociari ⁊ hmōi. xvj. q. vij. ⁊ hec diximus. Infra. Negociari.

Eccleſia debet habere chorū ⁊ ecclīā. extra. extra de vita ⁊ hone. c. primo.

Eccleſia cōſecrata nō ſegreget a lege dioceſana. x. q. j. per totum.

Eccleſiaꝝ maioꝝ ordo ⁊ dignitates ſm tempora ātiqua ⁊ modernū. di. xxij. per totum.

Eccleſie nomine ītelligit qñqꝫ caplm eccleſie cathedralis. extra de verbo. ſig. c. Cum olim.

Eccleſie matricis nomine intelligitur cathedralis etiā: nō autē romana eccleſia eo. c. Venerabilis.

Eccleſie nomine tunc nō intelligit cathedralis quādo papa alicui mādat prouideri in eccleſia aliq̄ ciuitatis vel dioceſ. Per eccleſias tamē ꝓuincie in tali caſu intelligit metropolitana et cathedralis Extra tamen illum caſum ꝑ eccleſias ciuitatis intelligit cathedralis etiā. de ꝑben. ⁊ digni. c. Quāuis. li. vj.

Eccleſie cathedrali vacāte viſitatorē et adminiſtratorē ſolus papa dare poteſt. gloſa. quia admiſtratio ꝑtinet capitulo. de ſupplen. ne. c. Si epiſcopus. li. vi. tñ ꝓpter capituli negligentiā in admīſtrando poteſt archiepiſcopus premiſſa cauſe cognitione vnum deputare. eo. c. Eccleſie. libro ſexto.

Eccleſia vna alteri vniri non poteſt vel monaſterio donari. Infra. Unire.

Eccleſiam nō poteſt epiſcopus ſue menſe vel ſuo capitulo vnire etiam de cōſenſu capituli. de rebꝫ eccleſie nō alienā. ca. Si vna. in clemen.

Eccleſie cathedrali que caret clero vl' populo chriſtiāo nullus poteſt de epō prouidere ſine licentia pape. Nec religioſus a ſuo prelato licentiari poteſt vt eaꝫ aſſumat. Et ſi licentiatus ⁊ conſecratus fuerit nō aſſumet in eo. ſed ſub priori ꝑlato maneat. ad nullum honorē ꝓmouēdus. ⁊ ꝯriū factū irritū eſt. de ele. ca. In pleriſqꝫ. in clemen.

Eccleſiarum cathedralium vel collegiatarum vacantium bona ſucceſſori reſuāda: intelligunt omnia emolimenta prelatis earundem vndecunqꝫ ꝓuenientia deductꝫ rōnabilibꝫ expēſ nō obſtāte cōſuetudie. niſi ad certā dignitatē iuriſdictio ipa cū emolimēto ex aliq̄ iure priuilegio vel cōſuetudine vacante ſede deuoluatur. de ele. c. Statutū. in clemen.

Eccleſia vna debet eſſe vnius ſacerdotis nec idem pſbyter in duabꝫ eccleſijs locū habeat. extra de ꝑben. ⁊ dignita. c. Cuꝫ non ignores.

Eccleſias plures habere quis permittit in ſex caſibus. ſcilicet quādo eccleſie ſūt tenues. j. q. iij. c. Unio. Item ſi vna pendet ex altera. extra de eta. ⁊ qualita. cap. Eam te. Item ſi habet vnā intitulatam ⁊ aliam cōmendatā. xxj. q. j. Qui plures Item ſi epiſcopus diſpenſet. lxx. di. ſanctorum. Iteꝫ ſi ibi eſt paucitas hominū ſcꝫ extra ciuitatem. xxj. q. j. Cleric⁹. Itē ſi eccleſia adheret ꝑbende. extra de prebendis. c. Extirpande. infra vide.

Eccīie plures ſi pueris conferantur viribus caret. extra de eta. ⁊ qual. c. ex rōne

Eccleſias plures habentem poteſt epūs cogere qd̄ vnā quam maluerit ſeruet et aliam dimittat. niſi ſint adeo tenues ꝙ proprios ſacerdotes habere non poſſūt e. c. Eam te

Eccleſias duas quarum vna ſufficit nulli permittat epiſcopus habere. extra de exceſſi. ꝑla. c. Peruenit.

Eccleſias plures parrochiales vn⁹ habere non poteſt: niſi vna dependeat ex alia vel vnam habeat intitulatam et aliam commendatam. extra de electi. c. Dudū

Eccleſiarum pluralitas. ſupra. Benefici

orum pluralitas.ſupra. Collatio.infra.
Parrochialis. Et diſpenſatõnẽ ſuꝑ plu
ralitate caſſat et modificat Johan.xxij.
per extrauagan.que incipit. Execrabil.
quorundam.

Eccleſiam parrochiãlez habens tenet ei
perſonaliter deſeruire.niſi ipa ſit ãnexa
dignitati. de ꝑben.c. extirpande.§. qui
vero.infra. Parrochialis.

Eccleſia parrochialis non cõmendetur
niſi in etate legitima conſtituto et ſacer
dotio.et nõ niſi vna tm̃.et hoc dum ne
ceſſitas vel vtilitas id exigit.et commẽ
da illa non duret vltra ſex menſes. Cõ
trarium factum irritum eſt.de ele.c. Ne
mo.libro ſexto.

Eccleſia parrochialis cui conferatur. in
fra. Parrochialis eccĩa nulli.ſupra. Be
neficium curatum.

Eccĩa vna ſi duobus confertur: vnꝰ ha
bet ius amminiſtrandi.⁊ alter ſeruitor.
ar.extra de filijs ꝑſby.c. Propoſuit.

Eccleſie non per vicarios ſed per ꝓprios
ſacerdotes regant.xxj.q.ij. Precipimus

Eccĩa curam habens ſi alicui perpetuo
vicario ꝯceditur ſi ſimilem aliam habet
illam amittit.et quicquid conſtitutũ eſt
circa etatem et promotionem ad ſacer
docium et huiuſmodi de recipientibus
eccleſiam curataz. intelligitur etiã de ꝑ
petuis vicarijs parrochialiũ eccleſiarũ
de offi.vicarij.c. Que de eccleſijs.in cle.

Eccleſiaruz cuſtodiam.aduocatõnẽ. ius
patronatus vel huiuſmodi nulluz ſe ha
bere a fundatione vel conſuetudine aſſe
rens: vacatõnis tempore ſibi nihil vſur
pet de bonis eccleſie.et ſuos a ſimili cõ
peſcat.ſed in bono ſtatu bona eius con
ſeruet.de ele.c. Generali.li.vj.infra. Ex
cõmunicatio.§.xvj.

Eccleſias laici conferre non debẽt. extra
de filijs preſbyteroꝝ.c. Ex tua.

Eccleſias vl'decimas de manu laici nul
lus recipiat.xvj.q.vij.per totum. Jmo
recipiens eccleſiam a laico:ipo iure ẽ ſu
ſpenſus.e.c. Decimas et eccĩas.

Eccleſiam ſi clericus a laico recipit ſine
auctoritate epiſcopi:cõmunione priue
tur. Et ſi perſtiterit:a miniſterio eccle
ſiaſtico deponatur.extra de iure patro
natus.c. Preterea.

Eccleſias clerici a parentibꝫ fundatas ꝓ
pria auctoritate non detineant. nec lai
ci filijs ſuis vel alijs eas concedant. ex
tra de iure parro.c. Conſuluit.ſupra.be
neficioꝝ collatio.ſupra. Collatio.j. Pa
tronus.

Eccleſie collatio poſt ſex menſes irrita ẽ
extra de ſup.ne.c. Licet.ca. Dilecto. De
hoc vide infra. Epi poſſunt.

Eccleſias quas paruuli cupiditate parẽ
tum per pecuniam conſecunt reſignare
tenentur.extra de ſimo.c. Sicut tuis.

Eccleſiaſticoꝝ graduum nomina ordo ⁊
differentie ac officia.di.xxj. Cleros.

Eccleſiaſtice perſone ſunt conuerſi ꝓfeſſi
xxvij.q.j. Ut lex. Et alie perſone. Jnfra
Excõmunicati.

Eccleſiaſtica cenſura comprehendit ex
cõmunicationem.ſuſpenſionem.⁊ inter
dictum. Et ſunt hec tria paria.de his q̃
fiunt.c. Abſolutionis.in gloſa.verbi. in
terdicti.li.ſexto.extra de verbo.ſigni.c.
Querenti.

Edictum ſufficit proponere ĩ lo
co publico:etiam ſi ad
citatum non perueniat. extra de poſtu
latione.c. Ad hec.ſupra. Citatões.

Edictum eſt quod rex vel imperator tm̃
conſtituit vel edidit.di.ij. Conſtitutio.

Egrotanti debent preberi que
cunqꝫ de iure ei ſi ſa
nus eſſet poterant miniſtrari. Extra de
clerico egro.c. Cum percuſſio.

Electio partium. Jn alternatis de
bitoris eſt electio: et ſuffi
cit alterum adimpleri.de re.iu.c. Jn al
ternatiuis.li.vj.

Eligere ſibi confeſſorem non poteſt ſub
ditus ſine lnĩa ſuꝑiorꝫ ꝑtextu cuiuſcũqꝫ
cõſuetudis.de pe.⁊re. Si epiſcopus.li.
vj. Uide ſupra. Confeſſorem.

Eligendi confeſſorem ab epiſcopo data
licentia:vigore illius conceſſiõis nõ po
teſt ille abſolui in caſibus reſeruatis.eo.
ca. Si epũs.li.vj.

Eligendum eſt minus malum e duobus
vbi vtrũqꝫ non poteſt euitari. xxij.q.iiij
Si aliquid.

Electiones pape.epiſcoporum.archie
piſcoporum. a quibus. de quibus. cum
quibus.vbi quomodo, quando.fiũt.di.

vj. vſqꝫ ad di. lxv. incluſiue.

Electio ſpectat ad collegium. di. lxiij. Adrianus. ⁊ c. ſequē. c. Nos.

Eligere poſſunt excōmunicati minori excommunicatione. extra de electio. c. Illa. Si tamen talis ſcienter eligeret: electio eſſet irritanda. extra de cleri. excō. ca. Si celebrat.

Eligendi ius non habent laici ī collegiata eccleſia. etiam patroni. extra de elec. ca. Sacroſancta. c. Maſſana. Alioqui non valet electio. e.

Eligere non poſſunt nec eligi excommunicati maiori excōmunicatōne. xxiiij. q. j. Ex parte. ⁊ ſeq̄n. extra de appel. c. Cōſtitutis. ꝑmo. Idem de ſuſpenſis. Infra Suſpenſio. §. xj. Et interdictis. īfra. Interdicta. infra. Interdicti. circa finē.

Electioni intereſſe non debent in eccleſijs regularibꝫ ſiue monaſterijs non profeſſi conuerſi ſiue laici. de elec. c. Cuꝫ ex eo. libro ſexto.

Electioni qui intereſſe non poteſt vices ſuas nequit pluribꝰ committere niſi tribus commiſerit inſolidum. ⁊ tūc ille ſolum admittattur qui per capituli maiorem partem eligitur. ꝙ ſi non concordant: qui primo inſtrumento nominatꝰ eſt: admittatur. et ſi vni commiſerit: ille non poteſt in ſcrutinio vnum nomīe ſuo et alium nomine alterius nominare. niſi de certa perſona ſibi commiſerit eligēdum. Poterit etiam abſens votum ſuum per ſcriptum exprimere. ſi nullus de collegio ſuas vices vellet aſſumere: non tamen ante. ſed in ſcrutinio exprimēdū. de elec. c. Si quis iuſto. li. vj. ⁊ īfra. Elector iuſto.

Eligere epiſcopum habent clerici tantū: et populus habet conſentire. et qualiter eligatur. di. lxij. per totum.

Eligentes communem vtilitatem non ꝓpriam querāt. viij. q. ij. Dilectiſſimi. Et deum pre oculis habentes omni puritate procedant: ſecluſis omnibus pactis. et huiuſmodi. de electio. c. Ubi periculum. li. vj. §. Nos ſi.

Eligi nullus debet precibus ſiue muneribus quibuſcunqꝫ. viij. q. ij. per totū. nec patrocinijs parentum vel amicoruꝫ debet deferri. Ibidem.

Eligere ſcienter indignuꝫ eſt grauiſſimū peccatum. diſtin. lxj. Miramur. Unde diuinam vindictam incurrunt: non tamen priuantur poteſtate eligēdi. niſi ita perſiſterēt ꝙ communis electio indigni ſequeretur. de ele. c. Perpetue ſanxtōis. libro ſexto. Tūc ſi maior pars indignū elegerit: electio ad alios deuoluetur: licet pauciores. Idem in poſtulatione. extra de poſtula. c. Bratum. Poſſunt tam̄ ſic priuati ab illꝭ admitti. ex. de ele. c. Cū vintonienſis. ſed non poſſunt tales interim eligi de iure. eo. ca. Per inq̄ſitōem

Eligi non poſſunt illegitime nati: ſed poſtulari. et electio illorum eſt irrita. ac ſciēter eos eligentes ſunt priuati auctoritate eligendi. extra de electi. c. Innotuit.

Electionis amittunt poteſtatem qui ad eam vocati venire contemnunt. e. c. Cū nobis olim.

Electio clamdeſtina omnio reprobatur. di. lxxix. Si quis.

Eligere prelatum indignum nihil magꝭ nocet eccleſie. extra de elec. c. Nihil.

Eligendi ſi requiritur conſenſus ante electionem: īpa non valet. eo. c. Cuꝫ poſt petitam.

Eligentes pro cathedrali eccleſia ſcienter indignum vel formā concilij non obſeruantes electio ad papam deuoluitur de electio. c. Quiſqꝫ. li. vj.

Eligentes ſcienter indignum. infra. Suſpenſus a beneficio.

Elector iuſto impeditꝰ impedimento ſi vices pluribus in ſolidum commiſerit. potior erit conditio occupantis. Si vero ſecundus occupat: fiat vt ſupra. Elector. Sed ſi nō in ſolidum dederit: neuter admittitur. et imputatur indiſcrete committenti. de electio. ca. Si quis. libro ſexto.

Electio ſecunda non acceptetur niſi prima ſit caſſata. niſi īpa ſit nulla ratione ꝑſone electe. extra de ele. c. Auditis.

Electio caſſetur propter modum. poteſt nihilominus electus iterum eligi. eo. c. Conſiderauimus. ſecus ſi ratione ꝑſone. e. c. Super eo.

Electorum litigantiū ſi vnus obierit vel iuri renunciauerit aut a proſecutione excluſus fuerit altero ſuperſtite: nō poteſt

electio alterius celebrari lite pendente.
ne lite penden.c.Diſpendijs.li.vj.

Electio non valet lite pendente.vt.ſ.

Electio pape vbi.quando.ꝛ quomodo fi
at.di.xxiij.In nomine domini.Et a qꝫ
bus.infra.Papa a ſolis.

Electio pape a duabus partibus rata ē:
etiam ſi tertia pars diſcordet.Extra de
ele.c.Licet de euitanda.

Electio pape ſi in ciuitate vbi curia eius
reſidet moritur:quomodo fiat et a qui-
bus et qualiter electores cardinales in
cluduntur et reficiuntur.de ele.ca.Ubi
periculum.libro ſexto.Similiter ſi ex-
tra dictam ciuitatem moritur:quomo-
do procedēdum.vt ſupra.Et ꝙ exiens
cardinalis ſine cauſa ibi permiſſa.ampli
us non admittitur electioni.vbi.ſ.Sz
ſi omēs cardinales ſimꝰ vel ſucceſſiue ex
irēt:compellantur per executores illiuſ
conſtitutionis reintrare.et tunc electio
nem proſequentur in eo ſtatu quo erant
quando exibant.e.c.Ne romani.in cle-
menti.Interim ſede vacante cetus car
dinalium non exerceat iuriſdictionē.ni
ſi vt ipis permittitur.ſupra.c.Ubi peri
culum.Nec de ipſa conſtitutione aliqd
alterare poteſt.Officium tamen came
rarij et penitentiariorꝫ durat ipo mor
tuo.qui ſi deficiant poſſunt cardinales
alios ſurrogare.nec cardinaliū aliquis
ab electione repellitur pretextu cuiuſcū
qꝫ cenſure.alias predicta conſtitutio in
ſuo vigore maneat cum interpretationi
bus ꝛ modificatōnibus.vt habetur.eo.
ca.Ne romani.in clemen.

Electionis papalis conſtitutionem trāſ-
gredientium pene ꝛ ſententie.de electi.
ca.Ubi periculꝫ.libro ſexto.infra.Ex
communicatio.§.vij.

Electionis pape tempore durante.ſi qs
aliquid de camera cardinalium pape re
ceperit:tenetur abſtinere a receptione ſi
bi competentium reddituum donec ſa-
tiſfecerit.e.c.Ubi periculum.

Eligendus in prepoſitum nullus eſt niſi
ſit diaconus.nullus in decanum vel ar-
chipreſbyterum niſi ſit preſbyter.nullus
in epiſcopū niſi ſit diaconꝰ.di.lx.ꝑ totū

Eligendus qualis debeat eſſe.viij.que.ij
per totum.

Eligere ſeipm nullus debet quantumcūqꝫ idoneus ſit.extra de iure patrona.c.
Per noſtras.

Electio vel poſtulatio facta de ſuſpenſo
ab homine:non a canone:non valet.ex-
tra de conſue.c.Cum dilectus.

Electio facta de gremio eccleſie:ſemꝑ p-
ualet facte de aliena.licet a maiori parte
ar.extra de clericis peregri.c.De nobis

Eligens vel nominans ſenatorem vel re
ctorem vrbis ac electus vel nominatus
Infra.Excōmunicati.

Eligentes religioſi oportet ꝙ ſint ad mi
nus tacite profeſſi.ſed electos oportꝫ eſ
ſe expreſſe profeſſos.de elec.ca.Ex eo.li
bro ſexto.Et gloſa.ꝟ.Tacite.

Eligendus in epiſcopum qualis ſit.diſt.
xxiij.Qui epiſcopꝰ et quomodo fiat eiꝰ
electio.e.c.et infra.

Eligendus epiſcopus quomodo exami-
netur.vt ſupra.

Eligi in epiſcopꝫ non poteſt laicus:ſed
poſtulari.ꝛ debet de propria eccleſia eli
gi.di.lxj.per totū.glo.laici.ibi ñ ordiati

Eligi in epiſcopum nullus debet niſi eta
tis exegerit triceſimum annū:natus de
legitimo matrimonio vita et ſciētia cō-
mendabilis.extra de elec.c.Cum in cū-
ctis.

Eligentes tenentur electo electionem p-
ſentare infra octo dies ſi commode pote
runt.alias ſunt a proſecutione electōniſ
totaliter excluſi.de elec.c.Cupientes.li
bro ſexto.Et ſuſpenſi a beneficijs per tri
enniū.et ſi in triennio ſe de illis bñficijs
temerarie ingerunt:ſunt eis perpetuo p
uati.Ibidem.

Electus ad eccleſiam cathedralem infra
menſem conſentiat.alias priuatus ē iu-
re ſibi per electionem queſito.niſi con-
ditio perſone ipſum excuſet.de ele.cap.
Quam ſit.li.vj.

Electus infra menſem conſentiat:et ifra
tres menſes confirmationem petat.vbi
ſupra.Sed dum cōfirmatio a papa pe-
ti debet alicuius cathedralis vel reglā-
ris eccleſie:debent electi poſt conſenſuꝫ
vꝉ habitam de electōe noticiam:ſi ei nō
debito tempore preſentetur infra men-
ſem iter arripere ad papam pro cōfirma
tione vel cauſa proſequenda.ſi ꝑ appella

tionē deuoluta ſit ad papam. cū omnib9
actis ⁊ munimētis. ⁊ finito menſe habe-
bit tempus arbitrariū in quo commode
venire potuiſſet. ⁊ poſt hoc ſi infra vigin
ti dies non venerit perſonaliter: niſi le-
gitime impeditus. vel ſi iuſte impedituſ
ipm impedimentū infra dictum temp9
non propoſuerit vel ſi proponi fecerit il
lud infra quidecim dies nō pbauerit: vl'
ſi probauerit. ſed nō miſerit procuratorē
ſufficienter inſtructum. vel ſi etiā miſit
illum: tamē ceſſante impedimēto ipe nō
venerit: vel ſi venerit: ſed ſine munimen
tis: quolibet pdictoꝝ ceſſante puati ſūt
ipo iure omni iure ſibi per electionē que
ſito. ⁊ extra curiam pro ipis producen-
dis dilatōnē nō habebunt. de ele. c. Cu
pientes. li. vj. Et ſi venerit: ſed non fue-
rit cauſam ibi proſecutus ad finem: eidē
pene ſubiacet. ⁊ habet locum cum etiam
appellatur a confirmatione vel prouiſio
ne. e. c. Si poſtꝗ. li. vj.

Electio eccleſie cathedralis a qua ad pa
pā fuerit appellatū vel eccleſie regularis
ea pendente non valet cōfirmatio facta
per ordinariū. vbi. s.

Electio cathedralis vel regularis eccl'ie
cuius confirmatio per immediataȝ ſub-
iectionem vel appellationis deuolutio-
nem ad papam ſpectat: ſi concordit' fue-
rit celebrata. mitti debent duo ex electo
ribus ſufficienter inſtructi ad papam in
fra tempus ſupra electionem conſtitutū
ad inſtruendum negocium per totuȝ in
expenſis dignitatis. ſi bona eius ſint di
ſcreta. vel de cōmunibus vel per capitu
lum aliunde prouiſis. ſi de illis habere
nequeunt. e. c. Cupientes. li. vj. Si ve-
ro plures fuerint electiones huiuſmōi p
qualibet parte mittentur due pſone vbi
ſupra. expenſis electoꝝ.

Electio vero vna ſi facta fuerit cui ſe ali-
qui opponunt: mittātur duo ex parte e-
lecti ſuis expenſis. ⁊ duo ex parte oppo-
nentium ex ipſis ſufficienter īſtructi. Et
ſi electus noluerit miniſtrare expenſas:
priuatus eſt omni iure ſibi queſito. niſi
ſit pauper. Eligentes ſi in mittendo ne
gligentes fuerint: quocunqꝫ caſuum di-
ctorum: etiam ſi electus vel opponentes
non venerint: vel expenſas non fecerint
priuabuntur totali cauſe proſecutione
quo ad ſe ⁊ prouentibus beneficioruȝ in
ipſa eccleſia per triēnium. niſi iuſta cau-
ſa excuſentur. Et tunc mittant procura
torem ſufficienter inſtructum. et ceſſan-
te impedimento mittant predictas per-
ſonas. alioquin penas incidunt. Et ea-
dem pena opponentium illorum per hu
iuſmodi negligentias electo nulluȝ pre
iudicium generatur. Idem eſt de poſtu-
latis. pro eo ꝙ in ordinib9. etate. ⁊ ſimi-
bus defectum patiuntur. ſi negligentes
in predictis tam ipi vel poſtulantes aut
opponentes fuerint. ſaluo eo qđ de con-
ſenſu exhibendo et expenſis miniſtran-
dis ad que non tenentur poſtulati. Se-
cus ſi ideo poſtulentur quia alijs eccle-
ſijs ſunt alligati: tunc antiqua iura ſuen
tur. Poſtulatōnes tamen pendent ex ḡ-
tia ſicut olim. in recuperandis tamē ex-
penſis i ſupradictis ſeruentur iura anti
qua. Hec de electio. cap. Cupientes. li-
bro ſexto.

Electionis epiſcopalis appellatio quan-
do dicatur interpoſita. Supra. Appel-
latio itra.

Electi ſeu poſtulati vel alias ad dignita
tem promouendi ſi inter cetera obiecta
obijcitur defectus et euidens ſcientie vl'
perſone: illud ante omnia examinetur.
et ſi reperietur: falſum opponens a nego
cij proſecutōne repellatur. ⁊ punietur ac
ſi defeciſſet in probatione omniuȝ obie-
ctorum. de electionib9. c. Si forte. li. vj.

Eligens vel electioni conſentiēs nequit
opponere contra electum vel renunciare
niſi ex noua cauſa vel nouiter ei nota. et
de tali ignorantia faciat fidem proprio
iuramento. eo. c. Nulli licere. li. vj.

Electo a duplo maiori parte. vel ſuis ele
ctoribus ab altera parte nil poteſt oppo-
ni quod electōem extenuet. ſed bene qđ
votum annullet. e. c. Si qñ. li. vj.

Electi epiſcopi purgatio eorum que con
tra eum obijciuntur fiat corā. v. vel. ſex
epis. di. xxiij. Illud ſtatuendū.

Electōis formā impugnās ⁊ nō plene p
bans qđ obijcit. condemnat' in expenſis
de ele. c. Statuimus. li. vj.

Electionis prouiſionis ſiue poſtulatōis
vel alijs quibuſcunqꝫ cauſa tunc per ap

pellationem ad papã deuoluitur: cuz in preſentia appellati vel procuratoris ipiꝰ fuerit interpoſita vel alteri ipſorum infra menſem vel ſtatim poſt fuerit per ſcripturã autenticam porrecta vel perlecta copia tenore ipſius: ⁊ copia inde facta ſi petatur vel illis abſentibus in domo habitationis vel eccleſia cathedrali eiuſdem dioceſis ſi domus remota ſit et nihilominus ſemꝑ ẽt in eccleſia vl' beneficio de quo agitur publicetur et fiat copia ipi appellato quandocunqꝫ petit. de elec. c. Cauſam in clemen. Si autem propter metum intimari nequeat: publicetur in loco publico. vt ad alterius noticiam poſſit peruenire. aliter appellatio non valet. niſi eius noticia infra dictum tempus ad noticiam vnius illorum perueniat. vbi. s̄. §. Vex.

Electio epiſcopi per appellatiõem ad papam non deuoluitur. niſi appellet in ſcriptis ⁊ ex cauſa ꝓbabili. de ele. c. Ut circa libro ſexto.

Electi et electores ac alij qui ex quacunqꝫ cauſa ad curiam ire ⁊ mittere tenẽtur nihilominus ad hoc tenentur. ſede apoſtolica vacante. de ele. c. Ne romani. In clemen. §. vltimo.

Electio vel poſtulatio non confirmetur per ſuperiorem. ſed ſi apparet coelectus vel opponens talis nominatim vocetur alias in eccleſia vbi electio facta eſt fiat crida. id ẽ. pronunciatio generalis. ꝙ volentes ſe opponere confirmationi veniãt termino peremptorio aſſignato. al's confirmatio non tenet. de ele. c. Qm̃. li. vj.

Electio non infirmatur ſi ↄfirmatio eiuſdem caſſetur propter defectũ iuriſdictionis vel ſolennitatem omiſſam. de elec. cap. Si cõfirmationem. li. vj.

Electo obijcientes contra perſonam vel formam. ſupra. Appellatio. infra. Suſpẽſus a beneficio.

Electum non pñtantes. infra Suſpẽſus a beneficio

Eligere negligentes infra tres menſes ĩ eccleſia cathedrali vel regulari ſunt pro tunc priuati electione. ⁊ deuoluitur electio ad immediatum ſuperiorem cui cõpetit. Niſi canonici ſint ipo iure vel per ſniam eligendi poteſtate priuati. tũc electio ad papam deuoluitur. In inferioribus vero eccleſijs ſemper deuoluitur ad proximum ſuperiorem ſi obmiſerint eligere. de ele. c. Quãqꝫ. li. vj.

Electio cathedralis vel regularis eccleſie debet fieri infra tres menſes. extra de ele. c. Ne pro defectu. Sed in minori eccleſia fiat infra ſex menſes. extra de conceſſi. preben. c. ſecundo. Alioquin pena ĩcurritur. vt. s̄. ꝓximo. §.

Electiones duas in eadem eccleſia de ſe factas nullus excipi poteſt nec petere cõfirmationem. etiam ſi proteſtetur ꝙ vnã retineat per quam confirmationem poſſit conſequi. ſed neceſſe habet vnam eligere et aliam dimittere. ad quam dimiſſam vltra redire non poteſt. de ele. c. Ut quis. li. vj.

Electus ſi non conſentit vel poſt renunciat iuri ſuo vel moritur vel propter occultum ſui viciuz electio irritatur. reuertitur electio integre ad electores. niſi circa hoc fraudulenter egerit. c. Si electõ libro ſexto. gloſa. verbi. Occultum. Idẽ de nouo ſuperueniente vicio vel facto.

Electio reuertitur ad electoreſ. proximo ſupra. ſed ad ſuperiores. ſupra. Eligere negligentes.

Electus ante confirmationem admĩſtrare non debet per ſe vel per alium in totũ vel partem quocunqꝫ colore contra faciens priuatus eſt iure queſito. e. c. Auaricie. libro ſexto.

Electus poteſt licite iuramentuz indemnitatis eccleſie preſtare. viij. q. iij. ꝑ totũ.

Electioni de ſe facte extra ſuum ordinẽ religioſus conſentiens non obtenta licẽtia conſentiendi ſui prelati: non valet cõſenſus nec electio. de ele. c. Si religioſꝰ libro ſexto.

Electio. poſtulatio. prouiſio. vel vocatio religioſi mendicantis in diſcordia facta ad aliquam prelaturam extra ſuum ordinem nullum ſibi ius acquirit. nec ille conſentire debet. etiam habita licentia. Et ſecus factum irritum eſt. e. c. Quorũdam. li. vj. Sed ⁊ non mẽdicanti nullũ ius acquirit.

Electões religioſoꝝ poſtu. ꝓuiſiones. ſiue ad extra vocationes in diſcordia vel nũeri minoritate. intelligitur ꝺ diſco-

dia vel numeri minoritate que in facto
conſiſtit: non in fictione vl'iuris effectu
Gloſa. vt ſi aliqui vocem non habere di
cerentur quia excommunicati: ⁊ ſili mo
do. de ele. c. Quod circa. in clemen.
Electione poſtulatione facta a minore p
te ad aliquam prelaturam extra vel itra
ſuum ordinem factum irritum eſt. eo. §.
Circa. vide ſupra. Electões religioſoꝝ.
Electio cathedralis eccleſie que preceſſit
reſeruationem prouiſionis a papa inibi
factã: non viciatur. nec alia que preceſſe
runt: ſed omnia ſequentia. de elec. c. Si
eo tpe. libro ſexto.
Eligi non debet prelatus monaſterij niſi
ſit religioſus eiuſdem profeſſionis. extra
de ele. c. Cum cauſam. e. ti. c. Cum rati-
oni. in clemen.
Electionis forma per compromiſſionez
ab Innocentio conſtituta non eſt reuo-
cata per concilium ſubſecutum. e. c. Cũ
expediat. li. vj.
Electio per formam ſcrutinij ⁊ per formã
compromiſſi in quibus differunt. e. cap.
Indemnitatibus. li. vj. ſ. Electões mo-
nialium.
Eligentiũ vnius contemptus plus ob
eſt ꝙ multorum contradictio. extra. e. c.
Bone memorie.
Electionibus non fiat collatio zeli ad ze
lum. vel meriti ad meritum. ſed ſolũ nu-
meri ad numerum. de ele. c. Indemnita
tibus. §. Ut aũt. li. vj.
Electio ſiue poſtulatio ipo iure nulla eſt
ſi dicatur. eligo poſtulandum. vel poſtu
lo eligendum. vel eligo poſtulando. ⁊c.
de poſtulatõe. c. Perpetuo. li. vj.
Electio prohibetur fieri his verbis. Eli
go ⁊ poſtulo: prout poteſt melius de iu-
re valere. niſi probabiliter dubitaretur
an quis eſſet eligendus vel poſtuland⁹.
Ibidem.
Electorum vota conditionalia vel alter
natiua. ſcilꝫ. eligo a vel b. vel incerta. ſcꝫ
eligo illum quem titius eligit: reproban
tur. et habentur pro non adiectis. et ea
vice voces ſic eligentiũ remanent apud
pure eligentes. de ele. c. In electionib⁹.
libro ſexto.
Electionis forma. ſ. Forma.
Eligens diligit quod eligit. alioquin cõ
temnit. Unde. qꝫ enim quis non eligit
nec optat: profecto non diligit. Quod
autem non diligit: facile contemnit. xx.
queſtio. pma. Preſens. Clericus. §. Igi
tur.
Electionis pronunciatio ſiue per ſcruti-
nium ſiue compromiſſum procedat: de-
bet ab vno vice oim et per verba ſingu-
laris numeri fieri. de ſen. ⁊ re iu. c. Cum
ab vno. li. vj. Etiam ſi in plures ſit com
promiſſum vt eligant. alias electio non
valet. de ele. c. Sicut cum per formam.
libro ſexto.
Electio per compromiſſariuꝫ. ſupra. Cõ
promiſſarius.
Electio per compromiſſiõem ſub hac for
ma. vt illi in quos compromittũt ſingu
lorum votis ſingulatim inquiſitis eum
eligant in quem maior vel ſanior ps cõ-
ſentit: valet de ele. c. Cum expediat. li-
bro ſexto. Non autem valet ſi eligant
in quem maior pars capituli conſentit.
Sed in quem plures computatiõe alio
rum conſentiunt. e. c. Si cui. libro ſexto
Gloſa. hoc intelligitur in electionibus
vbi tenentur ad formam canonicam. ſcꝫ
vbi prelatus eccleſie collegiate eligitur
eo. verbi. Concilium. ⁊ ſic vnum nõ re-
uocat aliud. vt ſupra.
Electionis cõmiſſio plibus facta. ſupra
Elector iuſto.
Electionum poſtulationum prouiſionũ
procuratores. infra. Procuratores non
inſolidum.
Electus iuramento preſtito cõtraria po
nens vel reſpondens directe: niſi ratio-
nabiliter excuſetur: velut periurus a cõ
firmatione repellitur. Idem ſi hoc ſuus
procurator fecerit: ipo mandante vel ra
tum habente: ſeu non reuocante. de iure
iuran. c. Cum in poſitõib⁹. li. vj.
Electõnis forma in iure inſtituta nequa
ꝙ immutatur in aliquo. quo ad eccľias
vel monaſteria virorum per formam e-
lectionis datam monialibus. de ele. ca.
Indemnitatibus. §. vltimo. Que ponit͛
in eodem. Et ſequitur.
Electio monialium ſic fiat. Si per for-
mam ſcrutinij procedatur. ſi electiones
plures celebrãt i diſcordia. votꝫ i diuer
ſa diuiſ͛: ea q̃ a duab⁹ ptib⁹ nũero fuerit

celebrata per ſuperiorem diligēti exami
natōne premiſſa confirmetur. Si alias
fuerit canonica. Gloſa. in forma et etate
non obſtante exceptione cōtradictione
ſeu appellatione alterius partis. Gloſa.
niſi opponat aliquid quod votum eligē
tis nullum reddat. Et ſic electa ꝛ cōfir-
mata abbatiſſa benedicat. de ele. ca. In
dēnitatib9. §. Sane. li. vi.

Electionū vero predictaꝝ ſi nulla habꝫ
duas partes: tunc nō obſtante publica-
tione ſcrutinij: etiam ſi ad electōnem po
ſtea fuerit ꝓceſſum: poſſunt alterius ptꝭ
moniales per conſenſum ad illam acce-
dere que alias per maiorem partem cō-
uentus numero fuit electa. prius tamē
ꝙ ad actus exteriores diuertāt om̄i pra
uitate ſecluſa. et ſi ſic ad duas partes ꝑ-
uenerit illa confirmetur vel benedicat.
vt ſupra. e. §. Si autem. Non tamē pro
hibent moniales per predicta quin poſt
ꝙ electa vt ſupra quolibet modoꝝ con-
firmata fuerit: poſſunt ꝓponere cōtra eā
per modum denunciationis vel accuſa
tionis. vt a dignitate dijciat. e. §. Verū

Electa a maiori parte tantū vna: non ha
bente vt ꝑmittit duas partes. ſ. ꝑ acceſ-
ſum aliarum tunc ſuperior ante confir-
mationē eius plane inquirat ſine ſtrepi
tu et figura iudicij ſuper obiectis par-
tis minoris et alijs que in tali negocio
ſunt inquirenda. Gloſa. de forma electi-
nis et perſona electa. Ipa tamen electa
interim libere adminiſtret in ſpūalibus
et temporalibus. ſic tamen ꝙ de reb9 mo
naſterij nihil alienet. nec in monialē ali-
quam recipiat. vt ſupra. §. Si vero. Ar
gu. ꝙ ſi non habent cauſam contra eam
valentē pōt cōfirmari.

Electa autem vel nominata a mīori par
te numero conuentus nullum ius ſibi ꝗ
quo modo acquirat per huiuſmodi ele-
ctionem. nec ad eam ab alijs acceſſ9 per
conſenſum in hoc caſu valeat haberi. vt
ſupra. §. Si qua vero.

Electione huiuſmodi per formā cōpro-
miſſi facta ſi electa habeat maiorē partē
conuentus numero. licet non duplo. cō
firmet et benedicatur: ſicut de electa a
duabus partibus per formam ſcrutinij
ſupra dī. denunciandi tamen poſtmo-
dum ꝛ accuſandi habēt moniales facul
tatem. Si vero opponentium ſit ma-
ior pars: differatur confirmatio vel in-
firmatio. ſicut de electa a maiori parte ꝑ
ſcrutinium dicitur. et interim libere ad
miniſtret: ſicut ibi dicitur. Si vero op-
ponentium duplo maior eſt pars: tunc
expectabitur litꝭ euentus. ipſa autem ele
cta interim non adminiſtret. vbi ſupra.
§. Ceterum.

Eligentes ꝛ eligenda cuius etatis ꝛ pro
feſſionis ſint. infra. Monialis nō.

Electioni huiuſmodi vt interſint ꝛ mōia
les in electione dirigāt vocati hij ꝛ hec-
ſi non abſtinent ab illis per que diſcor-
dia in electiōe facienda oriri vel orta nu
triri poſſit ex ipo ſunt excōmunicati. de
electio. c. Indēnitatib9. §. Poſtremo. li-
bro ſexto.

Electionibus illis non fiet collatio meri
ti vel zeli eligentium vel electarum: ſed
numeri dumtaxat ad numerum. vbi ſu-
pra. Ut aūt.

Electionem prouiſionem poſtulationeꝫ
impugnantes. ſ. Appellantes cōtra.

Elemoſina duplex eſt. ſcilꝫ cor
poralis et ſpiritua-
lis. Spiritualis triplex eſt. vt dimitte-
ꝛc. ſicut infra. Elemoſyna ꝝ tria.

Elemoſyna ad multa vtilis eſt. Ipa ſiq̄
dem liberat a peccato. ꝺ pe. di. j. Medi
cina. Ambroſius in ſermōe. ꝛ. c. Medi-
camentum.

Elemoſyna habet promiſſionem vite ꝑ-
ſentis ꝛ future. xxxiij. q. v. Scōm. in fi-
ne. infra. Miſericordia.

Elemoſynarum tria genera. ſcilicet cor-
poralis vt dare egenti quod poterꝫ. ſpi-
ritualis vt dimittere a quo leſus fueris
Tertia deliquētes corrigere: et errātes
in viam veritatis inducere. di. xlv. Tria
ſunt.

Elemoſyna duplex. ſcilicet ſpiritualis vt
dimittere delinquenti. et eſt ſemper i no
ſtra poteſtate. et hec eſt potior. diſti. xlv.
Due. Auguſtinus de pe. di. iij. De quot-
tidianis. Criſoſtomus. alia eſt corpora-
lis. vbi ſupra. c. Due ſunt. di. xlv

Elemoſyna fit quando peccator coercet
a malo. diſtin. xlv. Et qui. infra. Miſe-
ricordia.

Elemoſina ſine delectu perſonarum dari debet. diſtin. xlij. Quieſcamus. Infra Hoſpitalitas.

Elemoſyna cum diſcretione dāda eſt. diſtin. lxxxvj. Non ſatis. c. Singulis. nō totum vni. e. c. Dominus.

Elemoſynā dans attendat ṗmo vt ex bona voluntate det. Nam alias nō ꝓdeſt. diſt. xlv. Due ſunt. Auguſtinus. Gloſa. ſi nō benigno animo: ſed vt importunaꝫ petitionē āmoueat: venialiꝭ peccat. Itē ſi ꝓpter pudorem dat inuitus: rem ꝑdit et meritũ. xxiij. q. vj. §. Ex his oibꝫ. Nā

Elemoſyna non quantū: ſed qua mente: qua affectione deꝭ ꝯſiderat deus. q̇a vidua plus omnibus dedit. de peni. di. v. Conſideret. §. Sumēs

Elemoſynā dans attendat cui. et ṗmo a ſeipſo incipiat. Vn̄ Eccl̄i. xxx. Miſerere anime tue ꝛc̄. Et hec pn̄ia. de pe. di. iij ca. Sane cauēdū. verbi. Qui vult. Auguſtin⁹ in Encheri. Nam.

Elemoſyna peccatoꝝ nō placet deo: q̇ ṗus dātem Abel reſpexit. xiiij. q. v. Scriptum eſt. Gregorius in regiſtro. Oportet q̄ ṗus accepteꝭ donans. vt Abel. de pe. di. v. Conſideret. §. Sumēs. Auguſtinus li. de pe. ſupra. Donuꝫ. Deinde ſi alijs dare vult.

Elemoſynā dans conſideret fidē recipiētis. Unde Gal. vj. Operemur bonum ad om̄es. maxime ad domeſticos fidei. Itē cauſaꝫ. vt captiuitatē quā ille ꝓpter ſe vl' ſuos patiꝭ vel calumnie vel in carcere. Et ſi ꝓpter debitū iuſtus excruciaꝭ. diſt. lxxxvj. Non ſatis. Itē ꝓpinquitatē. e. §. Eſt ꝓbanda. Itē etatem. Itē debilitatē Item ꝯditionē. ſil'r nobilitatē. e. §. Conſideranda. ⁊ infra. Liberalitas.

Elemoſyna non debet dari hiſtrionibus di. lxxx. Donare. c. Fraternitatē. Similiter nec alijs qui exinde in malo perdurant. Unde Auguſtinus ad Macedonium. Miſericordius talibꝫ opem ſubtrahimus q̄ȝ impendim⁹. ne ſcȝ ſocij criminis ſimus. xiiij. q. vj. Si res. v. que. v Non om̄is. Aug⁹. ad Donatiſtā.

Elemoſynā dans tertio conſideret de q̄bus bonis. id eſt. ꝓprijs. Unde Prouer. iij. Honora dominū de tua ſubſtantia. j. q. j. Non eſt. Naꝫ donare nō licuit qđ dans poſſidere non potuit. extra de decimis. c. Dudum. Hinc conſideranꝭ ꝑſone non potentes dare. ſicut monachi ſerui. vxor. filij. ꝛc̄. ſuo modo.

Elemoſynā dare non licet de alieno. Eccleſiaſti. xxxiiij. Qui offert ſacrificiuꝫ ex ſubſtantia pauperum quaſi qui victi. fi. in conſpectu patris. j. q. j. Nō eſt. Greg. Siagrio epiſcopo.

Elemoſyna debet fieri de bene acquiſitꝭ eo. ⁊. xiiij. q. v. per totum. Unde non debet fieri de turpi lucro. vt patet Prouerbioꝝ. xxj. Hoſtie impiorum abominabiles domino que fiunt ex ſcelere. j. que. j. Non eſt. Gregorius vbi ſupra. Glo. vbi non transfertur dominium. vbi aūt trāſfertur ⁊ nō competit repetitio: poteſt fieri elemoſyna. xiiij. q. v. Qui habetꝭ. Itē gloſa. c. Quod vero.

Elemoſyna fieri non debet cum leſione et detrimento alterius. xiiij. que. v. Deniq̄ȝ. Ambroſius libro de officijs. Unđ aliena auferens vt inde elemoſynaꝫ det magis grauatur per hoc q̄ȝ iuuatur. prima. q. j. Non eſt. Grego. vbi. s̄.

Elemoſynam de ſuis meritorie dant ſacerdotes. xij. q. j. Expedit.

Elemoſynas ab vſurarijs et excommunicatis recipere poſſunt fratres predicatores et minores: ſi alias ibi non poſſūt ſuſtentari. extra de ſenten. excom. c. Cū voluntate.

Elemoſyna fame morienti ſubtracta homicidio comparatur. di. lxxxvj. Paſce. Ambroſius libro de officijs.

Elemoſynam tenentur omnes dare. diſ. lxxxvj. Non ſatꝭ. c. Singlis. j. Hoſpitalitas indiſtincte.

Elemoſynam non dantes: grauiter peccant. diſtin. xlvij. Sicut hij. et damnabuntur a chriſto Matthei. xxv. Eſuriui et non dediſtis mihi manducare. xij. que. ij. Et ſi illi. Nam chriſtus ſibi iputat. xvj. queſtiōe ṗma. Reuertimini ad me.

Elemoſynarum largitionem amici carnales ſepe impedire nituntur. diſti. lxxxvj. Non eſt.

Emancipatio heretici. Infra. Hereticorum filij.

Emens minus ꝙ̄ dimidio p̄cij habet optionem ſupplere iuſtum precium vel recedere a contractu. extra de emptione ⁊ vendi. c. Cum dilecti. c. Cum cauſam.

Ementes et vendentes difficile effugiūt peccatum. de pe. di. v. Qualitas.

Emptio vſuraria eſt ſi ꝓmittit emptam rem reddere: aliq̄ inde recepto. extra de emptio. c. Ad no.

Emolimenta eccleſiaꝝ vacātium. ſupra. eccleſiarum cathedralium.

Emphiteota ſemꝑ debet renunciare dn̄o quando vult vēdere meliorationes vel ſuum ius: vtrū ille hoc emere velit. qđ ſi non fecerit cadit a iure ſuo. Et ſi ꝑ biennium non ſoluit canonem: pōt expelli. extra de loca. ⁊ conduc. c. Potuit

Emungens multum elicit ſanguinem. diſtin. iiij Deniq̄.

Emunitate non gaudent qui ī loco emunitatis offendunt. extra de emuni. eccleſia. ca. Immunitatem.

Emunitas eccleſie. ſ̄. Eccl'ie emunitas. infra. Exactiones. infra. Excōmunicatio. §. xxxviij.

Epiſcopatus eſt nomē operis: nō honoris. j. Thimo. iij. Si quis ep̄atum deſiderat: bonū opus deſiderat. viij. q. ꝓma Qui ep̄atum. Auguſtinus.

Epiſcopi tenent locū apoſtoloꝝ in eccleſia. di. xxj. In nouo. di. xxxv. Eccl'ie. di. lxviij. Quorum. Et corep̄i tenuerunt locum diſcipuloꝝ. c. Quāuis. §. Hec.

Epiſcopi idem ſunt qđ p̄ſbyteri. Primitiua enim eccleſia p̄ſbyteris regebaꝛ. Sꝫ oriēte ſciſmate quo q̇dam dicebanꝛ pauli. quidam appollo. et qn̄ ac ſi ſuos quis putabat quos ip̄e baptiſauerat. decretū eſt vt vnus de p̄ſbyteris p̄ferretur. Unde epiſcopi p̄ferunꝛ p̄ſbyteris: magis cō ſuetudine ꝙ̄ diſpenſatōne veritatis dn̄i cc. Gloſa. tamē nihilominꝰ etiā ex inſtitutione. quia eccleſia in cōmuni regi deberet. di. xciij. c. Legimuſ. diſtin. xcv. ca. Olim. Jeronymꝰ in ep̄l'am ad Titum.

Epiſcopus nō ꝑmittat coram ſe ſedente preſbyterum ſtare. di. xcv. Ep̄us in quolibet. Gloſa. Niſi ſacerdos aſſumat ſibi officium ſtandi. vn̄ quāuis in eccleſia epiſcopus ſublimior ſedeat: in domo tamen ſe cognoſcat collegā p̄ſbyteroꝝ. e. ca. Epiſcopus in eccleſia.

Epiſcopuſ eligi nō poteſt citra triceſimū annum completū. extra de electio. Cuꝫ nihil olim.

Epiſcopus quō eligi debet. ⁊ qualis. et a quibus. ſupra. Electio.

Epiſcopus eligendus quō examīari debet. diſt. xxiij. per totum.

Epiſcopus titularis a quo inſtituaꝛ. ſupra. Eccleſie cathedrali q̄ caret.

Epiſcopi cōſecratio. quomodo. a quo. q̇bus ꝯſentientibꝰ fiat. di. lxv. per totum. Et quibꝰ p̄ſentibus. di. lxvj. ꝑ totum.

Epiſcopi caput ⁊ manus inunganꝛ criſmate. extra de ſacra vnc. c. Cuꝫ veniſſet et gloſa. di. xxiij. ⁊. c. Preterea.

Epiſcopus nō ordineꝛ minus ꝙ̄ a tribꝰ epiſcopis. di. lxvj. Porro.

Ep̄s conſecratus ſine auctoritate metropolitani: deponatur. di. lxij. Nulla rō.

Epiſcopuſ ordinandus qualis debꝫ eſſe diſt. xxiij. Qui epiſcopus. diſtin. xxxviij Omnes. di. xlix. ꝑ totum. Ad Titum. j.

Epiſcopus ordinandus habeat conditiones ſꝫm regulam ap̄l'i deſcriptas. ſcilꝫ ꝙ ſit ſine crimine. ⁊c̄. di. xxv. per totū. infra. Ordinandus.

Epiſcopi ſe non dn̄os: ſed ſacerdotes eſſe ſciant. di. xlix. Hinc etem̄. Grego.

Ep̄us non ſit q̇ hoſpitalis nō eſt. di. lxxxv. Archidiaconum.

Epiſcopus debet bona eccleſie pauperibus erogare. di. lxxxvj. Fratrē. xij. que. j. Ep̄us. c. Precipimus.

Epiſcopus debet egentiū ⁊ deſolatorum curam habere. di. lxxxvij. Licet. ⁊. c. De ſolatis.

Epiſcopus debet diſcordantes ad pacē reuocare. di. lxxxix. Precipimus.

Ep̄um maxime decorat humilitas. diſt. c. Contra morem.

Epiſcopꝰ in victu ⁊ veſtitu p̄tendat paupertatem. di. xlj. Epiſcopus.

Epiſcopus de monacho factus: habituꝫ debet deferre mōachalem. extra de vi. ⁊

honeſta. cleri. c. Clerici officia.

Epiſcopus debet ſtudio orationis et ſacre ſcripture inſiſtere. ij. q. vij. Epiſcopi lectioni.

Epiſcopus que debet ſcire. diſti. xxxviij. Omnes.

Epiſcop⁹ debet eſſe doctor alioꝝ. et doctore nõ indigere. j. q. vij. Conueniẽtib⁹ Non tamẽ debet erubeſcere etiã ab alijs diſcere. diſt. xxxviij. Nullus. xxiij. q. iij. Si habes. ſupra. Diſcere.

Epũs ꝓpter illitteraturã põt deponi. Extra de eta. ⁊ quali. c. Quamuis.

Epiſcopus debet vitare negocia ſecularia. xj. q. j. Te quidem.

Epiſcop⁹ corrigere debet clericoꝝ exceſſus. ita ꝙ illi arceant̃ ⁊ alij timeant. De offi. or. c. Ut clericoꝝ. in clementi. Alioquin epiſcopi nõ dicant̃ ſi negligant corrigere clpas ſubditoꝝ. ij. q. vij. Qui nec regiminis.

Epiſcopi ⁊ alij ſuperiores debent per cẽſuram eccleſiaſticã corrigere negligentiam diuini officij ⁊ vaſoꝝ ⁊ ornamentoꝝ diuinoꝝ necnõ inſolentias que fiunt in cimiterijs ⁊ eccleſijs quib⁹ diuinũ officium ꝑturbat̃. de cele. miſ. c. Graui. i cle.

Epiſcopi publice denũciẽt eos quos cõſtat eſſe excõmunicatos ꝓpter impoſitionem pedagioꝝ et guidagioꝝ in ipos clericos donec ſatiſfaciãt. de cenſi. ⁊ exact. ca. Preſenti. in clemen.

Epiſcopus debet eſſe in viſitando ſollicitus. x. q. j. Delata et quid faciat viſitando. e. Placuit. q. iij. Cauendum.

Epiſcopus nõ debet grauare ſubditos ĩ procuratiõib⁹. x. q. iij. Illud. c. Placuit.

Epiſcopus in caſu ꝑmiſſo ſi per alium viſitat dioce. habet illi ꝓuidere de neceſſarijs. Uiſitati vero ꝓuideant viſitatori de victualib⁹. Epiſcopus tamẽ a viſitatis per alium: nihil hab3 exigere. d of fi. or. Si epus. li. vj.

Epoꝝ auaricia deteſtabilis. di. xciij. c. Diaconi ſunt.

Epiſcopus munera recipiens rõne viſitationis. j. Suſpenſus ab ingreſſu.

Epiſcopus abutens inquiſitõnis officio infra. Excõmunicati. Et ſeruet modũ inquiſitoribus prefixum. de here. c. Per hoc. libro ſexto.

Epiſcopus quid accipere poſſit de eccleſijs. x. q. iij. per totum.

Epiſcopus nõ poteſt amplius petere ab eccleſijs ꝙ3 cathedraticũ. id eſt. honorẽ cathedre. hoc eſt duos ſolidos. x. q. iij. ꝑ totum. poteſt tamẽ in neceſſitate collectam exigere a clericis. extra de cenſib⁹ ca. Cum apoſtolos.

Epiſcopi poſſunt cõferre prioratus: amminiſtrationes ⁊ alia beneficia vacãtia. que plati regulares infra ſex menſes nõ conferunt. ⁊ hoc auctoritate epali. Sed ſi fuerint exempta: id poſſunt auctoritate apoſtolica. et intelligit̃ de beneficijs ꝙ non ſunt de menſa platoꝝ. ſed ſpẽalẽ rectores licet obediẽtiarios habere ſolẽt: illa tamen conferant perſonis quib⁹ per prelatos fuerant conferenda. ⁊ non permittant ea applicari menſis prelatoꝝ vl̃ penſionibus grauari. de ſup. ne. c. Quia regulares. in clemen.

Epiſcopus conferens beneficia vel officia indignis perdit poteſtatẽ conferẽdi. extra de ele. c. Cum in cunctis.

Epiſcopus poteſt dñicis diebus conferre minores ordines ⁊ virgines velare. extra de tempo. or. c. Subdiaconos.

Epiſcopus nõ poſt ordinare clericos alterius dioceſis. nec conſecrare altaria. vij. q. j. Epũs in dioce. niſi clerici habeant litteras dimiſſorias. di. lxxj. per totum. ix. que. ij. per totum. ꝟ. Clericus

Epiſcopus italie ordinans clericũ vltramontanum ſine pape licentia vl̃ litteris dimiſſorijs iuſtam cauſam exꝑmentib⁹. punietur pena condigna. Et ſic ordinatus manet ſuſpenſus. nec abſolui etiam a penitentiarijs pape vel diſpenſari poteſt ſine ſpeciali licentia pape. de temporibus ordi. ca. Sepe. li. vj.

Epiſcopus conſentiens vel nõ ĩpugnãs fornicationẽ clericoꝝ. ſcil3 diaconorum et ſacerdotum: ſuſpendatur ab officio. di. lxxxiij. Si quis epiſcopus.

Epiſcopus nõ eſt ab vno tm̃ audiendus ſiue iudicandus. iij. que. viij. per totum. nec abs ſinodali audientia damnet̃. niſi a papa. Et debẽt in ſinodo adeſſe. xij. epiſcopi. v. q. iiij. per totum. Jũcta gloſa. c. Duodecim.

Epiſcopi ſimplici aſſertiõi creditur ſi cri

men in ſuum accuſatorem ꝓtere voluerit
vj. que. ij. per totum.

Epiſcopis defertur in penis ꝓpter digni
tatem pontificalem. Unde pmo īterdi-
catur eis ingreſſus eccleſie vel ſacerdo-
tale miniſterium. deīde ab officio ſuſpē
dātur. ⁊ ſic ſubſequenter. niſi nimia con
tumacia aliud ſuadeat. de offi. iu. dele.
ca. Quia pontificali. li. vj.

Epiſcopus et ſuperiores illis de iure nō
incurrunt ſententiā ſuſpenſionis vel in-
terdicti. niſi de illis fiat ſpecialis mētio
de ele. c. Si compromiſſarios. li. vj. co.
de ſen. ex. c. Quia periculoſum. li. vj.

Epiſcopus non poteſt eccleſiam ſuā reli
quere ⁊ ad aliam tranſire. vij. que. j. Nō
oportet. ⁊ ſe.

Epiſcopus nō poteſt renunciare epiſco-
patui ſine licentia pape. extra de poſtul.
ca. Et ſi vnanimiter. Et cauſas ceden-
di. extra de renūcia. c. Niſi cum pridem
Infra. Renunciare officio.

Epiſcopus de licentia pape renuncians
⁊ altero inſtituto. nō poteſt poſtea epa-
tum repetere. vij. q. ij. per totū.

Epiſcopus non poteſt ſibi ſucceſſorē cō-
ſtituere. niſi de licentia pape. vij. q. j. per
totum.

Epiſcopo viuente non poteſt alius ī ſua
dioceſi epiſcopus ſuꝑordinari. vij. que.
pma. ꝑ totum. viij. q. j. ꝑ totū. niſi ſit ꝺpo
ſitus. di. l. c. Poſtq̄. vł niſi ꝺ licentia pa.
renunciauerit. vij. q. j. Mutationes. vł
niſi per ambitionē ad aliā ecclīa ſe trāſ
tulerit: tunc carebit vtraq;. e. c. Si eps.
et gloſa. e. c. j.

Epiſcopum difficilius eſt ad monacha-
tum deſcēdere: q̄ monachū ad epatum.
extra de renuncia. c. Niſi cum pridē. ad
finem.

Epiſcopi expulſi de ſuis ſedibꝰ poſſūt in
locis inſignibus vicinaꝝ dioceſium pro
cedere ꝯtra ſuos expulſores. ⁊ int̄ fauto
res ac inter ſubditos ius dicere. de foro
compe. c. Quāuis. in clemen.

Epiſcopo capto a paganis vel ſciſmati-
cis nō archieṗus ſed caplīm adminiſtret
ſic̄ ſi ſedes vacaret ꝑ mortē eius. niſi pa-
pa ꝑ caplīm quātotius ꝯſulendus aliter
ordinaret. de ſup. ne. c. Si eps. li. vj.

Eṗs pt in q̄libet loco ſue dioc̄. non exem
pto ꝑ ſe vel ꝑ alium ꝓ tribunali ſedere: ⁊
omnia ad ſuū officiū ſpectātia expedire
de offi. or. c. Cū eṗs. li. vj. Idem de lega
to circa ſuā legatōem. glo. c. ꝓ. Eṗus.

Eṗs pōt ſententiā ꝑ alium recitare. ꝺ ſen
ten. ⁊ re iudi. c. Et ſi ſnīa. li. vj. debet ta-
men ⁊ ip̄e ſnīas ſubditoꝝ facere obſuari
extra de offi. or. c. Cum ecclīaꝝ.

Eṗus pōt ſuꝑ religioſos ꝓ decimis. Su
pra. Decimas nō poſſunt.

Eṗus pōt cōferre beneficia quoꝝ colla-
tio ad ip̄m ⁊ caplīm cōmuniter pertinet.
dūmodo caplīm fuerit a collatione ſuſpē
ſum. vel oīes de capitulo ſingulr̄ excō-
municati. Ne ſede vacāte. c. vnico. li. vj

Eṗus poteſt diſpēſare cū rectoribus ec-
cleſiaꝝ curataꝝ vt ſtudentes infra ſeptē
niū nō teneant̄ ſacerdotari. de ele. cap.
Cū ex eo. li. vj. j. Parrochialiū ecclīarū.

Eṗus qui mandato alterius in illiꝰ dio-
ceſi ordines cōfert nō habita expſſiōe ꝑ-
ſonaꝝ: ſi aliquē nō beneficiatū ordiaue-
rit. tenet̄ ei vite neceſſaria ꝓuidere dōec
habuerit beneficiū. Si vero habuerit ex
preſſionē ꝑſone. tenet̄ mandans illi ꝓui-
dere. Simile ē ſi licētia dat̄ alicui vt or-
dinetur a quocūq;. tenet̄ licentians tali
ter ordinato ꝓuidere. de pben. ⁊ digni. c.
Si eṗs. li. vj.

Eṗus per dioceſim vbiq; in publico ⁊ p
uato celebrare ⁊ audire pt diuina ac po
pulū benedicere. nō obſtante puilegio
cuiuſcū;. per hoc tamē quo ad exemptos
nō vendicet ſibi in alijs iuriſdictōe ali
quam. de puile. c. Archieṗs. in clemē.

Epiſcopi quādo in via ſunt pn̄t hr̄e via-
ticum ⁊ in eo celebrare. ⁊ ſibi celebrari fa
cere: ſeruato tn̄ interdicto. e. c. Qm̄. li. vj

Eṗus pōt cōmittere clericis ea q̄ ſunt iu
riſdictionis. ſed que ſunt ordinis epalis
ſolis epiſcopis cōmittere poteſt. extra ꝺ
conſe. eccle. c. Aqua.

Eṗs ꝯcedēs ptātē eligēdi ꝯfeſſorē ꝑ hoc
nō ꝯceſſiſſe videt̄ abſolutōem in caſibus
ſibi reſeruatis. de pe. ⁊ re. c. Si eṗs. li. vj

Eṗis ſunt reſeruati de iure quatuor caſꝰ
ſcz peccatū clerici irregularitatē indu-
cens. Item incendiarioꝝ doloſoꝝ con-
ſulentiū auxiliantiū ſiue mandantium.
Item vbi ſolennis pnīa īdicēda, vt blaſ
phemia publica extra de male. c. Sta-

tuimus. Scd̃m Hoſtieñ. P̄nia ſolénis debet imponi. ꝑ homicidio voluntario. blaſphemia. inceſtu. ſacrilegio. ſodomia dũmodo ſint publica ⁊ totũ ꝑplm cõmo uerint. Itẽ excõicatio maior: ⁊ ſũt de cõ ſuetudine q̃nq;. ſcȝ homicidiũ volunta riũ. Idẽ videt̃ in mutilatõe. Itẽ falſario rum. Itẽ violatoꝝ eccl'iaſtice libertatis Itẽ violatoꝝ eccleſie imunitatȝ. Itẽ ſor tilegioꝝ. Hec declarauit Benedict⁹. xi in extrauagã. q̃ incipit. Int̃ cũctas. Et quãuis ip̃a ſit reuocata ꝑ. c. Dudum. de ſepul. in clemen. tñ quia de illis caſibus nihil eſt imutatum: ſũt in ſuo eſſe. ꝑ eo ꝙ eoſdẽ nõ ſtatuendo ſed declarãdo idem poſuerit. Uide latius in Biſanella: vo cabulo. Cõfeſſor p̃mo. §. j. De alijs q̇buſ dam caſib⁊ vide in glo. de pe. ⁊ re. c. Si ep̃us. li. vj. ẽ. Abſolutio reſeruat̃.

Ep̃alis ordinis ſunt cõficere criſma. con ſecrare eccl'ias. ⁊ hmõi. confirmare. cleri cos ordinare. ⁊ virgines ꝯſecrare. diſ. lx viij. Quãuis. extra de conſe. ec. c. Aqua

Ep̃i dicunt̃ ſanctiſſimi. ⁊ ſunt xp̃i legati. ſp̃ũales patres ⁊ fratres pape ⁊ coep̃i ac columne eccleſie. de penȝ. ca. Si q̇s ſua te. §. Nec ſup. in clemen.

Equitas quandoq; iuri p̃fert̃. ex tra de reſtitu. in inte. c. Suſcitata.

Ermofroditus calore pre dominãte pro viro ſe gerens: in teſtem recipit̃. al's non. iiij. q. iij. Lege iulia.

Ermofroditus infamis reputatur. iij. q. vij. Infames.

Errare non dicit̃ ſimplicit̃ neſciẽs ſȝ ſi exiſtimat ſe ſcire qđ ne ſcit. di. xxxviij. Quãuis.

Errat nõ mediocriter qui min⁹ bonum magno bono p̃fert. de conſe. diſ. v. Non mediocriter. Jeronymus.

Erarre ſe demõſtrat q̇ alios cũ põt ab er rore nõ reuocat. extra de here. c. Qui ali os. Nam.

Error cui nõ reſiſtitur approbatur. diſtin ctio. lxxxiij. Error.

Errores varios deus permittit vt ſcp̃tu ra elucidet̃. xxiiij. q. iij. Ideo.

Errores begardoꝝ. infra. Exp̃ſſi errores begardoꝝ octo ſunt.

Errans in fide nõ eſt hereticus ſi corrigi vult. extra de ſum. trini. c. Cum ḡ.

Error damnat̃ ꝙ ſp̃ũſſanctus nõ ꝓcedat a patre ⁊ filio tanq̃ vno p̃ncipio. e. ti. c. Fideli. libro ſexto.

Error facti nõ iurȝ excuſat. ⁊ ante litȝ cõ teſtationẽ nõ poſt. extra đ ꝯfeſſis. c. Ex parte abbatis.

Error ſindici reuocat̃. Ibidem.

Errorẽ ſuum cuiq; licet corrigere etiam iudici dñ per errorem nõ bene ſententia uit. xxxv. q. ix. c. Loci noſtri. §. His ita. et ca. ſequenti.

Error aduocati reuocat̃. extra de cenſib⁊ et ex. c. Olim. Juncta glo. ꝟ. reuocata.

Error nominis viciat reſcriptũ. extra de reſcriptis. c. Significante. c. Radulfus

Error intolerabilis eſt ſi aliq̇d ſub vi pre cepti apte cõtinet̃ qđ cõiter vel i ſuo ge nere peccatum eſt: vel quo bonũ ꝓhibet̃ de ſen. ex. ca. Uenerabilib⁊. §. Poteſt. li. vj. j. Excõicatio. §. iij.

Error perſone vtruȝ impediat ⁊ dirimat matrimoniũ. xxv. q. j. per totum.

Error circa perſonã eſt quadruplex. ſcilȝ fortune. id eſt. vtrũ diues ſit. qualitatis. ſcȝ vtrum bonus. ꝑſone. ſcȝ vtꝝ Johan nes. conditionis. ſcȝ vtrũ liber ſit. Duo vltimi dirimunt matrimoniũ. Nam ibi non eſt conſenſus. Unde iacob ⁊ Lyam non fecit ꝯiuges conſenſus p̃cedens: ſȝ ſequens copulã. c. Oraũt.

Error conditionis dirimit matrimoniũ xxix. q. ij. per totum.

Error ꝯditionis ſeruilis tm̃ dirimit ma trimonium. non tamen ſemper: ſed tunc quando error diſparis conditionis in teruenit vt ſerui cum libera. vel econ uerſo. nõ quando fuerint paris conditi onis. aliqui tamen volunt ꝙ ſi putat ſe quis cum ancilla cõtrahere cum ſit libe ra ꝙ non dirimat̃. quia non decipitur. ex quo cum meliori contraxit Gloſa. eo. ca. Secunda.

Erubeſcentia partem habet remiſſionis. đ pe. di. j. Quem penitet. Auguſtinus. li bro de penitentia.

Eſau exemplo nõ cibus ſȝ auiditas reprobatur. di. xlj. Quiſquis.

Eſurienti miſericordiuſ pāis tol
litur q̄ꝫ frangit ſi de ci-
bo ſecurus iuſticiā negligit. v. q. v. Non
omnis. Aug⁹. ad Uincentiū donatiſtā

Etatibus ſex mundus ⁊ etiaꝫ ho
minis ſtatus finitur. ⁊
que ſint ille etates mundi. xxxv. q. iiij. c.
vnico.

Etas omnis ab adoleſcentia ꝓna eſt ad
malū. xij. q. j. Omnis etas.

Etas diſcretionis in pueris eſt. xiiij. ān⁹
xxij. q. v. Pueri. ſ. Minorennis.

Etas. ſ. Pueri. infra. Minor.

Etas legitima ad ordinē ⁊ obtinendum
beneficiū ſine cura eſt ſeptenniū. glo. de
reſcrip. c. Si eo tpe. ꝟ. Etatem. li. vj.

Etas ad profeſſionē eſt quintuſdecimus
annus inchoatus ⁊ hoc in maſculo. xx.
q. j. Illō autem. Sed in femella eſt duo
decimus cōſummatus. eo. q. ij. Puella.
Similiter ad iurandū ⁊ vouendū. xxij.
que. v. Pueri.

Etas illegitima. ſ. Minorēnis.

Etas nubentiū in maſculo ſunt quatuor
decim anni. et in femella duodecim an-
ni. Ad ſpōſalia aūt contrahenda: nō mi
nus q̄ꝫ ſeptem anni. extra de ſpon. impu
be. c. Atteſtationes. c. Lr̄as. ⁊. ij. ſequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. ⁊ alia miniſteria curaꝫ ha
benti a animaꝝ ac regimē ꝓchialis ec
cleſie eſt viceſimuſquintus annus. extra
de elec. Cum in cunctis. e. ti. c. Licet ca-
non. li. vj. Et i glo. e. ti. c. Si cui. verbi.
Etate. li. vj.

Etas legittima ꝓcuratoris Infra. procu
rator ad negocia.

Etatē legitimā nō habenteſ nullo modo
copulent̄ niſi neceſſitate vrgente. ſcꝫ pa-
cis ⁊ hmōi. extra de deſpon. impu. caꝑ.
Ubi non eſt.

Etatem malicia ſupplet in contrahentibꝫ
extra. e. c. De illis.

Eua quare de coſta facta eſt. ſ. Mu-
lier.

Eunuchus in caſu neceſſitatꝭ
poteſt ꝓmoueri ⁊ ꝓ
motus celebrare. ⁊ hoc ſi ex iuſta cā fieri
fecit vel nolens ſuſtinet. ſecus ſi ex ſuꝑſti
tōe. extra de corꝑe vi. c. Ex ꝑte. j. ⁊ duo-
b⁹ ſeq̄n. ſ. Caſtrans.

Euangeliſte de verbis ⁊ factꝭ
domini mlta ob-
miſerunt que apoſtoli verbis ⁊ factꝭ ſup
pleuer̄t. extra de cele. miſ. c. Cū marthe

Euangelium Johānis quo
paſſionē chriſti
recitat recte ordinem rei geſte recitat. q̄
in Mattheo alio ordine narrant̄: de-
bent exponi per anticipatōem. de ſūma
trini. c. Fidei. §. Nos igit̄. in clemen.

Euangeliū predicantes: de euāgēlio vi-
uant. De euangelio viuāt etiā qui nihil
ꝓprium habent nec habere cupiunt. j. q.
ij. Sacerdos.

Euangeliū ſtando in reuerētia eſt audiē
dum. de conſe. di. j. Apoſtolica.

Euangelij obſeruātia nō in verbis et fo-
lijs: ſed in cordis medulla ⁊ ſenſu ꝯſiſtit
j. q. j. Marcion.

Euangelij magna ꝑfectio ad legē moyſi.
xxiij. q. iiij. Hec autem. §. Ex his.

Euangeliū incipit a manſuetudine. ſꝫ lex
a terrore. Et euāgelij libertas in carita-
te oꝑatur. ſed lex in ſeruili timore. xxiij.
q. iiij. Hec autem.

Eucharistia dicit̄ miſterium:
quia aliud cerni
tur ⁊ aliud intelligit̄. de cōſe. di. ij. Quid
ſit. extra de cele. miſ. c. Cum marthe Et
quia ſecretā habet virtutē ⁊ grām. Sa-
crificium quaſi ſacrū factū. quia ꝑce my
ſtica ꝯſecratur ꝓ nobis in memoriā dn̄i
ce paſſionis. Sacramentū vero quia te
gumento corꝑalium reꝝ diuina virt⁹ ſe
cretius eiuſdē oꝑatur effectū. j. q. j. Mul
ti ſecularium. Grego. ſ. Euchariſtie ſpe.

Euchariſtie ſacramento nullū eſt digni⁹
de conſe. di. ij. Nihil in ſacrificijs.

Euchariſtia ꝑcellit māna. qꝛ ipa dat vi-
tam eternā. ⁊ plura. de cōſe. di. ij. Reue-
ra. Ambroſius. li. de ſacramētis.

Euchariſtie conſecratio nō fit merito cō
ſecrantis: ſed verbo creatoris. ido nihil
minus a malo q̄ꝫ a bono conſecrat̄ i hoc
miſterio intra eccleſiam. j. q. j. Intra ca-
tholicā de conſe. di. ij. Utꝝ ſub figura.

Euchariſtiā confici virtute benedictōis
probat̄ rōne creatiua. cōmutatiua. con-
ceptiua. ⁊ alijs pluribꝫ. e. c. Reuera. Am
broſius. li. de ſacramentis.

Euchariſtie conſecratio fit ꝑ inuiſibilem

ſacerdotem inuiſibili virtute in ꝟbo ſuo eo. Quia corpus.

Eucharistie ſunt duo conſideranda. ſcilȝ ſacramentum. id eſt. ſpecies viſibiles et res ſacramenti. id eſt. inuiſibile corpus xpi. de conſe. di. ij. Hoc eſt. Auguſtinus li. ſniarum proſperi. infra.

Eucharistie ſub qualibet parte hoſtie eſt totus christus: etiam anteq̄ frangitur ⁊ poſt fractionē: exemplo ſpeculi. gloſa. eo dem. c. Cum frangitur. ca. Singuli. ca. Quid ſit.

Eucharistie modicam partem ſumēs: nō minus alio accipit. exemplo manne quo minus colligens non minus habuit. eo. ca. Ubi pars.

Eucharistie ſacramentum poſt conſecratiōem continet verum corpus xpi ⁊ ſanguinem: ſub ſpeciebus panis ⁊ vini. de conſe. di. ij. Ante benedictioneȝ. Ambroſius de officijs. e. c. Nos autem. Auguſtinus libro ſententiaꝝ proſperi. eo. ca. Panis. Ambroſius. ⁊ infra.

Eucharistie in ſacramento totus chriſtꝰ eſt. eo. ca. Ante benedictionem. Ambroſius de officijs. Unde idem libro de ſacramētis. In illo inquit ſacramēto xps eſt. quia corpus christi eſt. Non ergo corporalis eſca eſt: ſed ſpūal'. e. c. In illo.

Eucharistie ſacramento ſub ſpeciebus viſibilibus vini ⁊ panis continetur verus ſanguis et vera caro christi. Unde Ambroſius libro ſeptimo de ſacramentis. Sicut eſt verus. inquit dei filius dominus noſter Jeſus christus: nō quemadmodum homines per gratiam: ſed quaſi filius ex ſubſtantia. Ita vera xpi caro ſicut ipe dixit. Caro mea vere eſt cibus quam accipimus: et verus eius. ſcȝ ſanguis potus. de conſe. diſti. ij. Sicut eſt. Unde vna eſt fideliuȝ vniuerſalis eccleſia extra quam nullus omnino ſaluatur in qua ipe idem ſacerdos ⁊ ſacrificiū ieſus christus cuius corpus ⁊ ſanguis i ſacramento altaris ſub ſpeciebus panis ⁊ vini veraciter continetur. extra de ſum. trini. c. ſ. circa finem.

Eucharistia licet ſub figura panis ⁊ vini videatur: tamen nihil aliud q̄ȝ caro xpi et ſanguis poſt conſecrationē credenda ſunt. li. de ſacramentis. de conſe. diſti. ij. Omnia.

Eucharistia dr̄ pāis viuꝰ qui de celo deſcendit. quia ibi christus continetur. nō quia caro de celo deſcendit: non em̄ ipa deſcendit: ſed quia christus deus et homo eſt: ⁊ deitas carni vnita. de conſe. diſtin. ij. Sicut eſt. Ambroſius li. ſeptimo de ſacramentis. infra. Eucharistie in ſacramento non eſt alia.

Eucharistie ſpecies dicuntur ſacramēta quia in eis aliud dicitur. ſcȝ eſſe. id ē corpus ⁊ ſanguis ⁊ aliud videtur. de conſecra. di. ij. Qui manducat. infra. ⁊. ſ. Eucharistia dicitur.

Eucharistie in ſacramēto non eſt alia caro q̄ȝ que nata eſt de maria. ⁊ paſſa i cruce. et reſurrexit a mortuis. id eſt. viua et diuinitati vnita. de conſe. diſtin. ij. Omnia. Unde ipe dicitur panis viuus qui de celo deſcendit. Non em̄ caro ipa deſcendit de celo: ſed quia diuinitati vnita. eo. c. Sicut eſt. Ambroſius libro. vij de ſacramentis. Ille igitur intelligit panis qui manu ſpiritusſancti formatus in vtero virginis eſt: ⁊ igne paſſiōis coctꝰ in ara crucis. e. c. Omnia. Amb.

Eucharistie ſacramentū eſt eſca ſpiritualis. id eſt. anime. ⁊ non corporalis. quia ibi eſt verum corpus christi. de conſe. diſti. ij. In illo. Ambroſius libro de ſacramentis. Et additur ibi. Corpus em̄ dei ſpirituale ē. gloſa. id eſt. ſpiritū alēs: nō q̄ ſit ſpiritus: ſed agile: et nullo temporalium egens. eo. c. In illo. Caro eniȝ et ſanguis christi. id eſt. corpus: dupliciť intelligitur. quia vel ſpiritualis. de q̄. Caro mea vere eſt cibus. ⁊ ſanguis. ⁊c Uel que crucifixa eſt: et ſanguis qui militiȝ lācea effuſus eſt. gloſa. id eſt. ſm qualitatē quam habuit in cruce. Uel ſm qualitatem corporis glorificati. eo. c. Dupliciť Jeronymus.

Eucharistie licet ſb duplici ſpecie ſit xpſ non tamen ſunt duo: ſed vnum ſacramētum. Et quāuis vbiq̄ȝ offertur: nō tamē ſunt plura corpora: ſed vnum corpus ſicut et vnus christus vbiq̄ȝ. hic plenus exiſtens. ⁊ illic plenus. Eſt etiaȝ vna hoſtia. vnum ſacrificium. quia christus ſemel oblatus eſt. de conſe. diſt. ij. In xpo ſemel. ſiue a multis ſiue a paucis ſumať.

ſiue ille plus ſiue min⁹ ſumat: equaliter omnes accipiunt vnum corpus: vnum ſanguinem cum illo quod ſumpſit de virgine: et dedit apoſtolis. eo. ca. Quid ſit. ca. Omnia. ca. Singuli.

Euchariſtie ſacramentum nemo conficere poteſt niſi ſacerdos qui rite fuerit ordinatus ſm claues eccleſie. extra de ſumma trini. c. Firmiter. §. Una. diſtin. xciij Diaconi ſunt. Poſſunt tamen diacones dum neceſſitas cogit preſente epiſcopo vel preſbytero corpus chriſti alijs erogare. dummodo tamen ab epiſcopo vel preſbytero iuſſi fuerint. eo. ca. Diaconi. §. Preſente. Sed epiſcopo et preſbytero abſentib⁹ poſſunt cogente neceſſitate etiam non iuſſi hoc erogare: ſed non cōſecrare. quod maioris ordinis eſt. ſic etiam de baptiſmo dici poteſt. e. ca. Diacones. Sanguinem tamen bene ex officio porrigūt. e. c. Diaconi ſunt.

Euchariſtie ſacramento nihil aliud offeratur ꝙ̄ quod dominus tradidit. Hoc eſt. panis et vinum aqua mixtum. de cōſe. diſtinctio. ij. c. j. c. In ſacramēto.

Euchariſtiam ſpiritualiter de altari māducare eſt innocentiam ad altare portare. peccata et ſi ſint quottidiana vel non ſint mortifera dimittentur: ſi anteꝙ̄ accedatis dimittitis. et ſic accede ſecurus. panis eſt. non venenum. vide tamē ſi dimittis. non mentiaris deo quem nō falllis. de conſe. di. ij. Panem. Unde Auguſtinus. Qui diſcordat a chriſto non mānducat corpus eius. ſcilicet. ſpiritualiter. Et ſi tante rei ſacramentum ad iudiciū perditionis ſumat. ſcilȝ ſacramentaliter quotidie. e. c. Qui diſcordat.

Euchariſtiam indignus ſumens nihilominus verum corpus chriſti ſumit. licet ſibi obſit. non ꝙ ſacramentuȝ ſit res mala. ſed quia a malo male accipitur quod bonum eſt. Nec enim buccella mala fuit que Jude dabatur. de conſe. diſtincti. ij Et ſācta. Nam et Judas verum corp⁹ chriſti et ſanguinem ſumpſit. et illi quib⁹ dixit apoſtolus. Qui manducat et bibit indigne iudicium. etc. e. c. Sic Judas.

Euchariſtia duobus conſtat. ſcilicet viſibili elementorum ſpecie. et inuiſibili domini noſtri Jeſu chriſti carne. et ſacramento et re ſacramenti. de conſe. diſt. ij. Hoc eſt. Auguſtinus libro ſententiarū Proſperi. et infra. Euchariſtie in ſacramēto et ſequenti.

Euchariſtie materia debita eſt panis et vinum aqua mixtum. de conſe. di. ij. c. ſ. Unde in ſacramento corporis et ſanguinis domini nihil amplius offeratur ꝙ̄ quod dominus tradidit. hoc eſt. panis et vinum aqua mixtum. ſcilicet vinū de vuis. et panis de frumēto. e. c. In ſacramento. Gloſa. arguit ꝙ dominus vinuȝ mixtum aqua tradidit. Nam in aq̄ populus: in vino ſanguis intelligitur. Cū ergo in calice aqua vino miſcetur chriſto populus coadunatur. Nam ſi vinuȝ tantum quis offerat: ſanguis chriſti incipit eſſe ſine nobis. Si vero aqua ſit ſola. plebs incipit eſſe ſine chriſto. Sed et ſic celebrans vel aliam materiam indebitam offerens ſit a celebratōne ſuſpēſus vſqȝ ad condignam ſatiſfactionem. eo. c. Cum omne. Idcirco etiā aqua ad miſceatur. quia vtrunqȝ. id eſt. ſanguis et aqua de corpore chriſti in cruce fluxerunt. e. c. Nō oportet. extra de cele. miſ. ca. Cum marthe. c. In quadam.

Euchariſtia in omni loco contiet ſimꝉ totum chriſtum. e. ca. In chriſto. Ambroſius ſuper epiſtolam ad Hebreos. et ca. Quod ſit. Grego. in omelia.

Euchariſtia grece dicitur latine bōa gratia. j. q. ſ. Multi.

Euchariſtie forma verborum nō ē plus niſi. hoc eſt corpus meum. h̄ eſt ſanguis meus. de conſe. diſtin. ij. Quia corp⁹.

Euchariſtia dum conſecratur celi aperiuntur et omnes angeli aſſiſtunt. Ibi enī ima ſūmis vniunt̄ ad vocē ſacerdotis. e. ca. Quid ſit ſanguis. Gregorius in omelia paſcali. et in Dialogo. libro vltimo. c. finali.

Euchariſtie ſacramento quod chriſt⁹ dedit diſcipulis fuit idē corpus quod paſſum eſt in natura. ſed non in forma. De conſecratione diſtinctione. ij. Pria. Auguſtinus in expoſitione quarti pſalmi.

Euchariſtia ſub aliēa ſpecie datur ne abhorreamus. e. ca. Forte. Ambroſi⁹ libro officijs. c. Panis. Et vt vitetur deriſio infidelium. eo. c. Utrum. Et propter fi

dei meritum. eod. Quid ſit. Gregorius omelia paſcali.

Euchariſtie ſumptio ⁊ fractio ſignificat paſſionem chriſti. eodem. ca. Cum frangitur. Nam in memoriã eius datur. Et ſic nos mouet ac ſi preſentem videamꝰ chriſtum in cruce. e. ca. Semel chriſtus Auguſtinus ſuper pſalmo. xx.

Euchariſtie tres partes deſignant triformem ſtatum chriſti corporis. ſcilicet peregrinationis. ſepulture. et reſurrectionis. de conſecratio. diſtin. ij. Triforme. Una offertur pro animabus beatꝫ. alia pro animabus in purgatorio. tertia que in calicem mittitur pro viuentibꝰ i peccato. Gloſa. Et tertia hodie non ſeruat̃ vſqꝫ ad finẽ miſſe.

Euchariſtiam conficiens vel ſumẽs qualis eſſe debeat. de conſecra. diſtin. ij. Timorem.

Euchariſtiam ſumere debent chriſtiani i paſca. penthecoſtes. ⁊ natiuitate domini. eodẽ. ca. Et ſi non frequentius. alioquin non habeantur pro fidelibus. eo. c. Seculares. Gloſa. niſi ob humilitatem vel delicti conſcientiam abſtineant. In paſca tamen omnes adulti tenẽtur communicare. niſi conſilio confeſſoris aliqs ad tempus differret. Alioquin viuuſ ab eccleſiã arceatur: et mortuus careat eccleſiaſtica ſepultura. extra de penitentia et remiſſione. capitu. Omnis vtriuſqꝫ ſexus.

Euchariſtiam propter delictorum conſcientiam non ſumens ſtatutis temporibus: ſi admonitus ſe ad communionem non diſponat: excommunicetur. de conſecratione diſtinctione ſecunda. Si qui intrant. Iuxta gloſa.

Euchariſtiaꝫ quottidie ſumere debemꝰ in remiſſionẽ peccati qui quottidie peccamus. eo. Si quocienſcunqꝫ. Ambroſius. eo. cap. Non iſte. dicitur. Accipe q̊tidie quod quottidie tibi proſit. ſic viue vt quottidie merearis accipere. Ambroſius libro de ſacramentis. Gloſa. id eſt. quottidie prepara te abilem ad ſuſcipiendum.

Euchariſtiam omnibus dominicꝫ ſumere hortatur Auguſtinus. eodẽ. c. Quottidie.

Euchariſtia duobus modis ſumit̃. infra Manducatur.

Euchariſtiam digne ſumens chriſtuꝫ honorat. Similiter et qui humiliter abſtinet. exemplo zachei ⁊ Centurionis. eo. ca. Quottidie. Auguſtinus.

Euchariſtiam digne ſumens acquirit vitam eternam. Unde panis quẽ ego. ⁊c̃. eo. c. Omnia.

Euchariſtia digne ſumpta facit remiſſionem peccatorum. Gloſa. Venialiuꝫ vel etiam mortalium. eodem. capi. Ante benedictionẽ. Ambro. de offi.

Euchariſtiam ſumentes vnũ corpꝰ chriſti efficiuntur. ſicut vinum ex multis racemis. eodem. c. Quia paſſus. Auguſtinus.

Euchariſtiam non prohibentur ſumere qui ſine peccato mortali ſunt. eodẽ. Si non ſunt.

Euchariſtie in ſacramẽto tria diſtinguũtur. Unum quod eſt ſacramentum tantum. ſcilicet. viſibilis ſpecies panis ⁊ vini. Aliud eſt ſacramentum et res. ſcilicꝫ verum corpus chriſti. quod eſt res viſibilis ſacramenti. et eſt ſacramentuꝫ corporis myſtici. Tertium eſt res tantum. ⁊ eſt ipã vnitas fidelium copulatorum caritate. extra de celebratione miſſaꝝ. cap̃. Cum marthe. §. Diſtinguendum. Supra. Euchariſtie ſunt duo conſideran.

Euchariſtie due res. ſcilicet. corpus chriſti verum: et myſticum. quod nos ſumꝰ. de conſecratione diſtin. ij. Commendauit. et extra de celebratione miſſarum. c. Cum marthe. §. diſtinguendum.

Euchariſtia non debet negari peccatori Gloſa. occulto: exigenti in publico. Debet tamen admoneri exactor. de conſecra. di. ij. Non ꝓhibeat. Auguſtinꝰ.

Euchariſtiã ſumẽtes pacis debẽt vnitatem ſeruare. eo. Quia paſſus.

Euchariſtia nõ ꝓdeſt indignis. e. Timorẽ. j. q. j. Interrogo. imo obeſt. de conſe. diſtin. ij. Et ſancta.

Euchariſtiã quãqꝫ prãt̃ diſcipulꝭ dñs dedit vt vltimo mẽoriã magꝭ ĩpmeret. tñ illud non precepit fieri. vñ ordĩatõeꝫ illã aplĩs reliq̃t. ideo creditur Paulus ordinaſſe ꝙ ieiuni ſumamus. qui ſcribit. j. Corinth. xj. Cetera autem cum venero

diſponam.e.c. Liquide. Auguſtinus ꝯ Januarium.

Eucharistie virtutem ipſam antiqui patres ſumpſerunt ⁊ eandem eſcā ſpiritualem manducauerunt.j. Corinth.x. licet ſub alia ſpecie viſibili.eadem tamen virtute ſpirituali.e.c. Jnquit apl'us.

Eucharistie participationē percipiūt etiam paruuli mox baptiſati.de con.diſ.ij. Quia paſſus. Auguſtinus ſermone ꝺ infantibus.de conſe.diſt.ij. Jta dominus ⁊ diſtin.iiij. Nulli dubiū. Aug⁹.vbi.ſ.

Euchariſtiam percepturus trib⁹ aut quatuoꝛ diebus ab vxoꝛe ꝓpria abſtieat. xxxiij.q.iiij. Sciatis.de conſe.diſti.ij. Omnis homo.

Euchariſtiam nemo de manu heretici ſumat:ſed potius ſic ꝺcedat.xxiiij.q.j. Cepit. Penitentia ſumentes ſcienter ꝺ manu heretici.e. Si quis dederit.

Euchariſtia ſicut nec penitentia denegetur moꝛientibus.extra de pe.⁊ re. c. Qꝛ in te.

Euchariſtia in loco mundo honeſto ⁊ ſignato a ſacerdotibus conſeruetur. ⁊ ad infirmū velatum cum lumīe ante pect⁹ et a ſacerdote poꝛtet manifeſte ⁊ honoꝛifice ac populus reuerenter inclinet. contrarium faciens ſacerdoſ puniat. Extra de cele.miſ.c. Sane.

Euchariſtia ⁊ criſma ſub ſeris cuſtodiat. alioquin cuſtos trib⁹ menſibus ab officio ſuſpendatur.et ſi per incuriam aliqꝺ nepharium circa ipa cōtingit: grauiter puniatur.extra de cuſto.eucha.c. Statuimus. Si a mure vel huiuſmodi comedatur quadraginta diebus peniteat Qui vero hoc perdiderit et non inuenerit:triginta diebus peniteat.de con. di. ij. Qui bene.

Euchariſtiam euomēs.ſ.cañ.xxxvij. Jnfra. Sanguis xpi.

Euchariſtie in ſacramento natura cedit miraculo.extra de cele.miſ.c. Cuꝫ marthe.§. Queſiuiſti.

Euchariſtie ſacramentum.infra. Sacramentum.

Euchariſtiam de manu heretici accipiens ignoꝛans pꝛohibitionem eccl'ie: qn ꝙ annos peniteat.xxiiij.q.j. Si quiſ dederit. Simil'r dans punit. Jbidē.

Exactionibus vel tallijs epiſcopi non grauēt ſubditos:ſꝫ neceſſitate māifeſta vꝛgente poſſunt caritatiue cuꝫ moderamine ab eis auxilium poſtulare. extra ꝺ cenſi.c. Cum apoſtolus.

Exactum ſemel:iterum exigi non debet. infra. Fides bona.

Exactionantes eccleſias vl' perſonas eccleſiaſticas.infra. Excōicati.

Examinari quomodo dñt epiſcopi eligendi.diſ. xxiij.per totum.

Examinari quō dñt cl'ici.⁊ quādo.⁊ a quibus.⁊ pena ſine examine ꝓmotoꝝ. diſti. xxiiij.per totum.

Exceptionem obijciens non videtur de intentione aduerſarij confiteri.de re. iu.c. Exceptionem.li.vj.

Exceptio peremptoꝛia litis conteſtationem non impedit:niſi ſit de re ſemel finita.de litis conteſta.ca. Exceptionis. libꝛo ſexto.

Exceptio peremptoꝛia non facit litē conteſtatam.e.c. Si oblato.li.vj. Spoliationis admittitur.vt infra. Spoliationis.

Exceptionem excōmunicationis maioꝛꝫ opponens:ſpeciem illius:ſcilicet vtrum maioꝛ ſit vel minoꝛ.⁊ nomen excōmunicatoꝛis expꝛmat.et eam infra octo dies pꝛobet.alias iudex ꝓcedet ⁊ ipm condēnabit actoꝛi in expēſis quas īfra dictos octo dies pꝛo hoc habuit. Si vero poſtea adhuc illo iudicio durante eadē vel alia excommunicatio pꝛobetur ⁊ excipiatur:tunc actoꝛ excludatur in ſequentibus donec abſoluatur. acta tamē pꝛius valebunt. Hec tamē exceptio vltra duas vices non opponat.niſi noua excommunicatio emerſerit. vel de antiq̄ pꝛompta pꝛobatio ſupuenerit. Si vͦo poſt rē iudicatā exceptio ꝓponit: valet ſentētia Sꝫ executio impedit.de excepti.c. Pia cōſideratōne.li.vj.

Exceptio excōicatōis maioꝛꝫ in q̄libet ꝑte litꝫ opponi pt:put.ſ.ꝺꝛ.nō obſtāte termino pemptoꝛio aſſignato ad ꝓponēdū oēſ exceptōes.de excep.c. Excōicatiōis in cle.⁊ ſp repellit excōicatū ab agēdo.⁊ differt litē.e.ti.c. Pia.li.vj.

Exceptio rei iudicate p ſeclarē iudicē dꝫ admitti in iudicio eccleſiaſtico vbi picu lū aīarum nō inducit. ⁊ in foro ſeculari ſimiliter admittit exceptio rei iudicate per eccleſiaſticū. ⁊ ad hoc per cenſurā ec cleſiaſticā cōpellant iudiceſ ſeculares. ſꝫ et aliꝫ cōtra faciētes puniant. e. c. Cum quidā. libro ſexto.

Exceptio peremptoria poteſt obijci etiā teſtibus publicatis. extra de dolo ⁊ con tu. c. Finem litibus.

Exceptōem per excogitatā maliciā oppo nens: damnat in expenſis. Ibidē.

Exceptio ſi iudici datur in ſcripto ſufficī. nec oportet ꝙ coraꝫ eo legat. de appella. ca. Appellatio. li. vj. ⁊ in glo. ꝟ. Lecta.

Excipere quis pōt. Qui ad agenduꝫ ad mittit eſt ad excipiendū multo magꝭ ad mittendus. de re. iu. c. Qui ad agenduꝫ. libro ſexto.

Expreſſi errores begardoꝝ octo ſunt. Primus. ꝙ tāta pfectio acquiri poteſt in pſenti vita ꝙ ho mo de cetero reddit inpeccabiliſ. Secū do ꝙ in illo gradu pfectionis exiſtenteꝫ nō oportet orare vel ieiunare. ſꝫ libe po teſt concedere corpi quicq̄d appetit. Ter tius ꝙ nō eſt ſubiectꝰ obediētie hūane vel eccleſie. Quartus ꝙ in eleuatione ſa cramēti nō debet aſſurgere vel reuerenti am facere. quia h̄ eſſet ei ipfectōis. Quin tus quia homo poteſt in pſenti finalē be atitudinē pfecte conſequi. Sextus ꝙ q̄ libet intellectualis natura ſeipa eſt btā: nō indigens lumine glorie. Septimꝰ ꝙ ſe exercere in actibus ꝟtutum eſt impfe cti hominis. Octauus ꝙ oſculū mulie ris eſt mortale: ſed actus carnal' nō ē pec catum. quia natura ad hoc inclinat: ma xime cū temptat exercenſ. de here. c. Ad nr̄m. in clemen.

·§. j.

Excommunicatio duplex eſt. ſcꝫ ſimplex ſiue minor. q̄ fit a ſacramē tis ⁊ ingreſſu eccleſie. Alia ſolennis ſiue maior. q̄ ꝓprie anathema dr. ⁊ ſepat etiaꝫ a cōione fideliuꝫ. de q̄bꝫ habet. iij. q. iiij. Engeltrudā. ⁊c. xj. q. iij. §. Euidenter. ⁊ gloſa. e. c. Si inimicus.

Excōicatio minor. j. §. xlviij.

Excōicatio dr extra cōionē eccl'ie ſepatio Et ido p oibus timenda. xj. q. iij. Nihil eo. c. Canonica.

Excōmunicatio eſt medicinalis: dūmo do nō contemnit. ij. q. j. Multi. de ſentē tia excō. c. Cum ſit medicinalis. li. vj. xx iiij. q. iij. Notandum. in fine. Si ꝟo con temnit: magis ligat contemptu q̄ꝫ alias Ibidem. Et tunc dr damnatio mortis. xj. q. iij. Nemo epiſcoporum.

Excōicatio ſuſpēſio ⁊ interdictū iudicā tur paria. de ſen. excō. ca. Cum ſit. §. Si quis in gloſa. verbi. Obſeruari.

Excōicationis forma habet. xj. q. iij. dnt.

Excommunicans nō pmiſſis monitioni bus. j. Suſpenſus ab ingreſſu.

·§. ij.

Excōmunicationis ſuſpenſiōis ⁊ iterdi cti ſententiā iudex proferat in ſcriptis. et cauſam in ſcripto exprimat. ⁊ exēplar ipius infra menſem requiſitus excōmu nicato tradat. et ſuper requiſitiōe illa lit tere autentice fiant. iudex contrariū fa ciens ſuſpenſus eſt per menſem ab igreſ ſu eccleſie ⁊ diuinis. ſententia autem re laxetur per ſuperiorem. ⁊ lator condem netur excōicato in expenſis ⁊ ad intereſ ſe cum alia pena condigna. Et ſi ſic ſu ſpenſus diuina celebrauerit: erit irregla ris per papam abſoluendus. de ſen. excō. ca. Cum ſit medicinalis. li. vj.

Excōmunicari vel i poſſeſſionē mitti nul lus debet: niſi premiſſa trina citatōe vel vna peremptoria ⁊ preſentibꝫ teſtibꝫ q̄bꝫ poſſit mōitio huiuſmodi probari. Alio quin etiam ſi iuſta fuerit excommunica tio ingreſſus eccleſie per menſem eſt in terdictus excommunicatori ſi cōtra eū probetur. extra de ſen. ex. c. Sacro.

Excommunicatiōem debet trina ammo nitio pcedere. vt ſupra. ⁊ di. xcij. c. penul timo. §. Hꝫ autem. ij. q. j. Deus omnipo tens. §. Quādo autem. xij. q. ij. Indigne xxiiij. q. iij. De excommunicatōis. Et il lius trine monitionis fiant competētia interualla dierum. ⁊ ipſi excommunicā di nominatim moneantur: niſi facti ne ceſſitas aliud fieri ſuaſerit. Et ſi ex cau ſa vna tantū monitio foret fienda: ſeruē tur predicta: vbi neceſſitas aliud nō ſua det. de ſententia excommuni. ca. Con

ſtitutõez.li.vj.extra de appella.c.Repre
henſibilis.Et idẽ intelligit de ſuſpẽſiõe
et interdicto.de ſen.excõ.c.Statutũ.li
bro ſexto.

Excõmunicatio ſub ↄditione ferri p̃t.ex-
tra de appel.c.Preterea.ſecũdo.ꝛ extra
de mr̃imonio cõtra interdictũ.c.Ex lit
teris.Alie aũt ſnie nõ.ſed ſi ferunt tenẽt
ij.q.vj.Biduũ.Ibidem.gloſa.

Excõmunicatio ſub hac forma.excõico
illũ vel ſimili modo ligat maiori excõi-
catione.extra de ſen.ex.c.Si quem.

.§.iij.

Excõicationis vel alia ſnia nulla eſt que
fert in excõicantes excõicatis in caſibꝫ q̃
bus alias excõicatõem maiorẽ incurrũt
niſi p̃mittat monitio canonica.de ſentẽ.
excõ.c.Statuimꝰ.li.vj.Et eſt monitio
ip̃a trina,put ſupra.§.proximo.

Excõicationis ſnia nulla eſt dũmodo pꝰ
legitimã fuerit appellatõem lata:vel cõ-
tineat exp̃ſſe intollerabilẽ errorem.extra
de ſen.ex.c.Per tuas.e.ti.c.Solet a nõ
nullis.c.Venerabilibꝫ.§.Põt.li.vj.Er
ror intollerabilis intelligit omẽ peccatũ
ſub vi p̃cepti inibi contentũ:vel bonũ,p
hibitũ.vt quia nõ eſt adulteratus.vl' q̇a
bonã elemoſynaz dedit.niſi ex rõnabili
cauſa bonũ hmõi facere,phibitꝰ eẽt.vbi
ſupra.§.Põt.Intelligit etiã ſi error iu-
ris ibi exp̃meret.vt dicẽdo,pnũcio vale
re excõicatõem.quia lata eſt poſt legiti-
mã appellationẽ.ꝛ ſĩlia.Non aũt intelli-
gitur error facti.puta ſi pro facto q̇s ex-
cõicaret qȯ manifeſtũ eſſet eũ nõ perpe-
traſſe.licet iniuſta eſſꝫ ſnia:teneret tamẽ
Hec glo.extra.e.c.Per tuas.ꝟ.intolle-
rabilẽ.Tertio nulla eſt in caſu.s̃.proxi
mo.c.Statuimꝰ.Quarto ſi a non ſuo
iudice fert.extra de conſuetudine.c.Ad
noſtrã.extra de p̃ui.c.Cum olim.extra
de pe.ꝛ re.c.Omĩs.Quinto ſi fert a iu
dice excõicato.xxiiij.q.j.Audiuimꝰ.ca.
Ex parte.extra de ſen.ꝛ re iu.c.Ad pro
bandũ.Sexto ſi fert a d̃legato contra
intentõem delegantꝭ.vel ad h̃ cõmiſſio
ſe nõ extendit.extra de p̃ben.c.vlt.Se
ptimo ſi fert ab intruſo vel ſuſpenſo a iu
riſdictõne.xij.q.ij.Alienatõnes.Octa
uo ſi fertur a violante interdictuz homi
nis.extra de exceſſi.prela.c.Tãto.No
no ſi fertur contra priuilegiũ ip̃ius excõ
municati.extra de priuile.c.Cuz capel-
la.Decimo ſi fertur,pter idebitas p̃cu
rationes extorquẽdas.extra de exceſſi.
prela.c.Cum ad quorundam.Unde-
cimo ſi feratur a delegato ipetrato p̱ ex-
cõmunicatũ in caſibꝫ nõ permiſſis.d̃ re-
ſcrip.c.j.li.vj.Duodecimo ſi fert in ſub
ditos ne viſitent.de offi.or.c.Quia ple
riqꝫ.li.vj.et infra.Prohibitões.Hec in
glo.de ſen.ex.c.Preſenti.ꝟ.Cautela.li-
bro ſexto.Tredecimo ſi fert in fraudeꝫ
priuilegij.extra de priui.c.Quanto.Iu-
cta glo.verbi.In fraudem.

.§.iiij.

Excõicatio eſt iuriſdictionis nõ ordinis
extra de ele.c.Tranſmiſſum.

Excõicare poſſunt inferiores p̃lati ſubdi
tos habentes.tamẽ ſine ſolennitate illa
que habet.extra de offi.or.c.Cum eccle
ſiaꝝ.xj.q.iij.Debent.infra.§.xlvij.

Excõicare poſſunt abbates ꝛ p̃ores.Ex
tra de maio.ꝛ obe.c.Cum in eccleſijs.

Excõicare poſſunt ſacerdotes.xj.q.iij.ne
mo ep̃orum.xxiiij.q.iij.Tam ſac̃dotes.

Excõicare põt ep̃s parrochianũ alterius
cauſa p̃dationis.vj.q.iij.Placuit.

Excõicatio lata ligat tm̃ ſb̃ditos:niſi au
ctoritas delegantis plus conferat.extra
de ſen.excom.c.A nobis.co.ti.c.Remẽ-
ſis libro ſexto.

Excõicationis ſententia lata ab archie-
piſcopo generaliter non ligat niſi ſubdi
tos ſue dioceſis.de ſen.excom.c.Roma
na.libro ſexto.Idem de ſuſpenſione ꝛ in
terdicto.

Excõmunicatio epiſcopi lata ſup̱ crimẽ
non ligat ſubditos extra dioceſim deli-
quentes.de conſtitu.c.Ut animaruz.li
bro ſexto.

Excommunicationis ſententia lata poſt
appellationem non conualeſcit.etiam ſi
ille non proſequitur appellationem ĩ ter
mino.ſed denunciari debet.ꝛ depoſt vi
tari donec de nullitate conſtiterit.d̃ ſen
ten.excom.c.Licet.li.ſexto.Idẽ de alijs
ſentẽtijs.gloſa.e.

Excõicatus poſt appellationẽ nõ eſt vitã
dus.extra de appel.c.Dilectis filijs.

Excõicationis nullitatẽ allegans.s̃.Al
legans.

Excõmunicatus inter diffinitiuam ⁊ appellationem. ſ. Appellatio. tñ hmõi

Excõmunicatio ſub conditione lata impedit per appellationẽ ſequentẽ interpoſitam: poſtq̃ cõditio eueniat. extra de appella. c. Preterea.

.§. v.

Excõmunicatio debet eſſe publica ad hoc ꝗ quis repellat a pſecutõe iuris ſui. Extra de elec. c. Venerabilem.

Excõmunicatio quãdo nõ tenet: ñ oportet excõicatum a diuiniſ abſtinere. extra de appella. c. Ad pſentiã.

Excõmunicationis ſentẽtia ad temp⁹ lata ex tempore tollit ſine abſolutõe. extra de ſen. ex. c. Per tuas.

Excõmunicationẽ potius humilit ſuſtiere debet quis q̃ ſciens impedimentum matrimonij debitũ reddat: aut cõtra cõſcientiã certã faciat. Si tñ habet probabilem ⁊ nõ euidentẽ conſciam: reddat q̇dem: ſed nõ exigat. extra de ſen. excõ. ca. Inquiſitõni. extra de reſti. ſpolia. c. Literas tuas. §. Verũtamen.

Excõmunicatõis pena eſt ſententie ferende. ſecus ſi phibetur aliq̇d p excõicatõez extra de iure patronatus. c. Relatum. ſecundo. Juncta gloſa.

Excõmunicatus non eſt faciens cõtra pbibitionem ſub intermiatione anathẽatis. vbi ſupra.

Excõmunicationem ex leui cauſa q̇s nõ incurrit. extra de ſen. ex. c. Veniẽs.

Excõmunicatio nõ debet niſi p mortali fieri. xj. q. iij. Nemo epozũ. Nec pro quolibet mortali: ſed p ↄtumacia vel cui cõtumacia eſt annexa. e. ⁊. c. Abſit.

Excõmunicationẽ iniuſtã patienter tollerans meret vitam eternaz. xj. q. iij. Et ſi. Infra. §. xlvij.

.§. vj.

Excõmunicatio timenda eſt ſiue iuſta ſiue iniuſta. xj. q. iij. ſentẽtia. c. Quibus. c. Qui iuſtus. Nam iniuſta cõtempta incurritur q̃ añ nõ ligabat. vbi. ſ. xxiiij. q. iij. Notandum. in fine.

Excõicatio iniuſta nocet excõicãti nõ excõicato. xj. q. iij. Illud plane.

Excõicãs iniuſte p menſem ẽ excõicatus extra de ſen. ex. Sacro. vl' ad arbitrium ſupiorꝫ puat cõione hoim. ⁊ eſt ſuſpẽſus ab ingreſſu eccleſie. e. c. Sacro. Et iniuſte excõicatus abſoluat a ſupiore. xxiiij. q. iij. De illicita. Juncta. gloſa.

Excõicans iniuſte cõmittit ſacrilegiũ. xxiiij. q. iij. Nõ imppetuũ. Et penã excommunicantꝫ. ſ. §. ij. Excõicari. ⁊ infra.

Excõicatõis ſnĩa eſt iniuſta. j. Snĩa non pmiſſa. ⁊ ſeq̃n. per longũ.

Excõicari nõ debet vniuerſitas ſiue cõitas: ſed culpabiles in ea. de ſen. ex. c. Romana. li. vj. Itez gl'. e. vbo. Penitus. Q: lata ſnĩa nihilomin⁹ tenet.

Excõicatõnis ſiue interdicta ſnĩa in nullum pferat q̃ diu paratuſ eſt exhibere iuſticiam. extra de iudi. c. Ceterum.

Excõicari nõ debet q̇ ſtatuto die ad cauſam venire neq̇t. iiij. q. v. p totũ. Glo. debet eñ ter citari. Delinquit tamẽ primo non veniens: ideo puniendus.

.§. vij.

Excõicatus eſt qui aſſerit eccleſiaz romanã nõ eſſe caput omniũ eccleſiarum. nec ei tanq̃ capiti obediendum. diſtin. xix. Nulli fas.

Excõicat⁹ eſt quiſq̇s min⁹ q̃ a duabꝯ ptibus electus ſe p papa gerit. Itẽ. Qui de noiatõe tertie ptis ſibi papatũ vſurpat. Itẽ ſi quis talem pro papa recepit vl' receptum defenſauit cũ fautoribꝯ. di. xxiij. In noie domini. extra de ele. c. Licet

Excõicatus eſt quiſq̇s alicui cardinaliũ poſt incluſionez ipoꝝ ſecrete locut⁹ fuerit: vel litteras aut nunciũ miſerit. niſi de conſenſu oĩm cardinaliũ ad eligendũ inibi exiſtentiũ. de ele. c. Vbi piculũ. li. vj. §. Nulli. Et abſolutio reſuat pape.

Excommunicati ſunt rectores ⁊ officiales ciuitatis in qua papa eligitur ſi conſtitutionem ipam de electione nõ faciãt diligenter obſeruari. vel ſi fraudem in illis cõmiſerint cum penis ibi contentis. eo. c. §. Preterea.

Excommunicatus eſt cardinales electores vltra ſtatutũ preſumens artare. Ibidem.

Excõicati ſũt dñi rectores ſiue officialeſ dicte citatis. ſi ſtati audita morte pape ſup predictis obſeruãdis non pſtiterint corã clero corpale iuramẽtũ. Ibidẽ. Similr ſi cardiales oẽs puſq̃ elegerit exire contingat. ⁊ ipſi eoſdem nõ compellant

quãtotius reintrare niſi quos ĩfirmitas
excuſat. de ele. c. Ne romani. in clemen.
et. š. Electio pape.

Excõmunicati ſunt impugnãtes lr̃as pa
pe pro eo ꝙ nondũ ſit coronatus. extra-
uagan. Benedicti. xj. que incipit. Quia
nonnulli.

.§. viij.

Excõmunicati ſunt eligentes. noĩantes
ſeu aſſumentes rectorem vrbis ad lõgũ
tempus aliquẽ extra eam originẽ trahẽ-
tem. pſonam pminẽtem ſine licẽtia pape
Similiter ſic electus ſiue noĩatus ſi cõ-
ſenſerit: ac etiã his vel illis fauentes. cõ
ſilium vel auxilium preſtantes. Item iu
dices tabelliones et alij taliter electis
in officio ſic vſurpato obtemperãtes vel
patrocinãtes. Et irritum eſt quicq̇d no
mine huiuſmodi regiminis ĩpi electi ſta
tuerint vel iudicauerint. ⁊ nihilominus
penis magnis cũ ſuis poſteris ſubijciũ-
tur: dum ſe ſic ingeſſerint. Et omniũ ab
ſolutio pape reſeruat̃. de ele. c. Fundam̃
ta. §. Poſtremo. §. Qꝫ ſi ſecus. li. vj. Se
natoris tamen vel rectorꝫ officio ad an
num vel tempus breuius aſſumi poſſũt
perſone hmõi que ſunt romani origine
vel ibi incole: licet extra territorium vr-
bis iuriſdictionẽ tpalem ſiue perpetuaꝫ
obtineãt. dummõ nõ ſint tante pemĩnẽ-
tie ꝙ cum regibꝫ. ducibꝫ. marchionibus
comitibꝫ. vl' baronibus: merito debeant
nũerari. etiã ſi conſanguinei illoꝝ eſſent
eo. §. Ut autem. Alioquin omnibꝫ feu-
dis. gratijs. ⁊ pͥuilegijs que ab eccl'ia ob
tinent ſunt cum ſuis poſteris et oĩni ho-
nore pͥuati. e. §. Qꝫ ſi sec⁹. li. vj

Excõmunicati ſunt ĩpo facto qui vocati
ad dirigendas moniales in electõnib⁹:
nõ abſtinẽt ab illis per que diſcordia in
electione oriri vel orta nutriri poteſt. de
ele. c. Indemnitatibꝫ. §. Poſtremo. li. vj
Et tangit vtrũqꝫ ſexum. Iũcta glo.

.§. ix.

Excõmunicationis ſententiã incurrit q̇ſ
quis manus violentas in clericũ inijcit
et a ſolo papa abſoluitur. xvij. q. iiij. Si
quiſ ſuadente. extra de ſen. excom. c. Nõ
dubium. c. Cum illoꝝ. Item oĩs q̇ nõ
defendit clericum a pcutiente: dũmodo
põt ⁊ ei ex officio incumbit. extra de ſen
ſen. excom. c. Quante. §. Si vo. §. Offi-
cialis. c. Non dubium.

Excõmunicatus eſt qui detinet vl' vincu
lat clericum etiã ſine leſione. extra. e. ca.
Nuper. Item. ſi mandat pcuti cum effe
ctu. e. c. Mulieres. Item. ſi ꝯſilium de-
derit pcutienti vel auxiliũ. vel factuꝫ ra
tum habuerit quod eius noĩe factuꝫ eſt.
Etiaꝫ ſi ĩpe nõ iuſſerat. ſecus ſi non fuit
eius nomine factũ. de ſen. excom. c. Cũ
quis. li. vj. Et abſolutio eſt papal'.

Excõmunicatus eſt p̄latus verberãs cle
ricum ſubditũ: niſi hoc cauſa diſcipline
faciat. Similiter alius qui iuſſu prelati
hoc facit extra de ſenten. ex. c. Uniuerſi
tatiſ. Et ſi cauſa diſcipline p̄latus per ſe
vl' alios clericos ꝟberat cl'icũ: nõ ẽ exco
municatus. niſi hoc p laicos mãdaret fi
eri: etiam cauſa diſcipline. Tũc tam ĩpe
ꝗꝫ illi ſunt excõmunicati. dicto. ca. Uni
uerſitatis.

Excõmunicati tamen nõ ſunt laici q̇ iuſ-
ſu p̄lati clericos capiũt vel detinent nec
iubens: niſi ex ꝓpoſito excedant. dũmo-
do nõ ampliui ꝗꝫ coꝝ rebellio exigit vio
lentiam extendũt. Gloſa. vt ſi libere eun
tem pugno pcuterent. de ſen. excõ. c. Ut
fame. li. vj. Et ſic eos trahere ad corre-
ctionem poſſunt. etiã ſi clerici nõ appare
ant incorrigibiles. Si vero cautionem
p̄ſtiterint de parendo iuri: tũc nõ debẽt
detineri. niſi iuſta cauſa aliud ſuadeat. c.
Si clericos. li. vj.

Excõmunicatus eſt clericũ verberãs: eti
am ſi ſe illius verberibꝫ ſponte pro ſatiſ-
factione ſubijcit. extra. e. c. Contigit.

.§. x.

Excõmunicati non ſunt qui ratione offi
cij in eccleſia: vel ſenes rõne zeli: vel p̄la-
ti aut magiſtri ſi ſcolares aut clericos in
minoribꝫ ꝯſtitutos leuiter pcutiũt. nec il
li qui tales de ſua familia vel ꝓpinquita
te habẽtes corrigunt: dũmodo bono a-
nimo fiat. extra de ſen. ex. c. Cum volũ-
tate. §. Si qui.

Excõmunicati nõ ſunt clerici iocoſe ſe p
cutientes. nec magiſter eos diſciplinãs
quod ſi irato animo fecerit ſunt excom-
municati. ⁊ a papa abſoluendi. Impu-
beres tamẽ nõ mittunt̃ ad papam. quia
etas eos excuſat. extra ď ſen. ex. c. ſup eo.

Et intelligitur in caſibus predictis cle
rici noīe omīs habens p̄mā tonſurā. Ex
tra de eta. ⁊ quali. c. Cum cōtingat. Itē
quilibet religioſus etiā conuerſus vtri-
uſq̃ ſexus. extra de ſen. excom. c. Nō du
bium. Poſſunt tamen moniales ab ep̄o
in eo caſu abſolui. e. ca. De monialibus.
Item nouicij religioſi ⁊ verberātiū eos
a ſolo papa ſicut in p̄dictis clericꝫ abſol
uuntur. de ſenten. excom. c. Religioſi. li.
vj. Item pſone tertij ordinis ſancti Frā
ciſci. quia gaudent p̄uilegio clericali. vt
notat̄ in gloſa. de elec. c. Indemnitatibꝫ
libro ſexto. ad finē. Itē canonici. extra d̄
ſenten. excō. c. Non dubium. Item con
uerſi ſecularium eccleſiaꝝ qui ſe ⁊ ſua do
nauerunt. Gloſa dicti. c. Nō dubium.

·§. xj.

Excōicatus non eſt qui clericū cū vxore
matre ſorore vel ꝓpria filia turpiter iuē-
tum pcuſſerit: vl' etiam vim vi repellen-
do manus clerico inijciens. Si tamē in
ijciat manus in clericū ſic inuentū cum
alia: eum non tā ꝓpinque licet etiam cō-
tingente: excōmunicatus eſt. extra d̄ ſen
ten. excom. c. Si vero p̄mū. ⁊ intelligūt
doctores p̄mum excuſari ſi incōtinenti
fiat.

Excōicatꝰ nō ē pcutiēs clicū comā nutri
entē: dūmō ignorauerit eū clericum. Qȝ
ſi dubiū ſit ⁊ ip̄e ſe ignoraſſe iurare nolu
erit: vitari debet vt excōmunicatus do-
nec fuerit de mandato pape abſolutus.
extra. e. c. Si vero. ſecūdo.

Excōmunicatus nō eſt ſuſpendens cleri
cum ſeditionē facientē. eo. c. Perpendi-
mus. Nec etiā clericū in' habitu milita-
ri verberās. Nam clericꝰ tertio monitꝰ
ab enormibus non deſiſtens: amittit p̄-
uilegiū clericale. e. c. In audientia.

§. xij.

Excōmunicati ſunt occidentes. pcutien-
tes. capiētes. vel banniētes papā vl' epi
ſcopum. Itē hoc mandantes. ratū habē
tes. Item eoꝝ ſocij. ꝯſiliarij. fautores. re
ceptatores. vel defenſores. ⁊ a ſolo papa
abſoluendi. Suntq̄ p̄uati bonis ab ec-
cleſia eiuſdē epiſcopi obtentis. Et poſte
ri vſq̃ ad ſecundā generatōem linee ma
ſculine inabiles ad quecunq̃ beneficia ī
eadem dioceſi obtinēda. Et terra eorꝫ

interdicto ſuppoſita vſq̃ ad ſatiſfactio-
nem. Similiter locus in quo detinetur
ep̄s ⁊ terra in qua delictū cōmiſſuꝫ eſt. ⁊
debent circūquaq̃ denūciari nec abſol-
ui: niſi p̄ſtita cautōne de penitētia iplen
da. de penis. c. Si quis ſuadente. ī cle.

Excōicati ⁊ penis eiſdē ſuppoſiti ſunt po
teſtates ⁊ officiales terre ſiue ciuitatꝫ ali
quid predictoꝝ faciētis. e. c. §. Poteſtas
Et ſi aliq̄s p̄dictoꝝ in mortis articulo
abſolueret̄ ⁊ ceſſante impedimēto ſe non
p̄ſentaret pape: reincideret in ſniam: ſic̄
et ſuo modo in alijs caſibꝫ. e. c. §. Sane
in clementi.

Excōicati ſunt inſeq̄ntes hoſtiliter cardi
nalem. Itē ſocij mādantes. ratū haben-
tes. conſiliū vel fauorē p̄ſtantes. eoſdem
receptantes ſiue defenſantes. ⁊ abſolutō
eſt pape. p̄ſtita tñ prius cautōe vt pniam
eis inferendā impleant, ꝑut habetur de
penis. c. Felicis. §. Preſenti. ⁊. j. li. vj.

Excōicati' etiā ſunt rectores ⁊ dñi ſecula
res ac eoꝝ officiales ſi infra mēſem a no
ticia facti nō fecerit conſtitutōem predi
ctam in ip̄os trāſgreſſores obſ'uari. e. c.
§. Quapropter. Ciuitas vero p̄ter vrbē
que in aliq̄ p̄dictoꝝ deliquerit vel cau-
ſam aut fauorē dederit ſeu delinq̄ntes ñ
puniuerit infra mēſem. vt. ſ̄. ſi facultas
aſſit: pontificali ⁊ ſupra ſit dignitate pri
uata: ⁊ nihilominꝰ interdicta. vbi. ſ̄. ad
finē. Sunt quoq̃ p̄dicti inſequētes ⁊ fa
uentes rei criminis leſe maieſtatis. ⁊ p-
petuo infames cū penis grauiſſimis ibi
dem cōtentis. Occidens vero cardina-
lem vel cauſam dās: grauioribus ibi pe
nis adijcit̄. e. c. §. Si q̇s. li. vj.

·§. xiij.

Excōicati ſunt quicunq̃ (gloſa etiā ep̄i)
licentiā dantes occidendi. capiēdi. ſiue
in pſona vel bonis grauandi aliq̄s ꝑ eo
ꝙ ſentētias excōicationis ſuſpenſiōis vl'
interdicti tulerunt in quenq̃. ſiue q̇a oc
caſione illoꝝ p̄lati ſunt. aut eos qui ſen-
tentias hmōi obſeruāt. vel q̇a ſic excōi-
catis cōmunicare nolunt. niſi licētiā ip-
ſam re integra renouauerint. vel etiaꝫ le
ſis infra octo dies ſatiſfecerint. de ſentē.
excom. c. Quicunq̃. li. vj.

Excommunicati ſimiliter ſunt tali licen-
tia vtentes vel tale aliquid ꝓprio motu

agentes. Et ſi per duos mēſes ī tali ſen-
tentia durauerit: de poſt a ſolo papa ab
ſoluuntur. vbi ſupra.

Excōmunicati ſunt capi procurantes vi
ros eccleſiaſticos vt renūcient ſuis bene
ficijs. vel vt citati non veniant ad curiā
Et ſeipos capi pcurantes cū alijs peniſ
put habetur de pe. c. Multoꝝ. in clemē
ti. ⁊ infra. Suſpenſus per trienniū.

Excōicati ſunt per ſe vel alios grauātes
eccleſiaſticos vel eccleſiā aut bona vł cō
ſanguineos eoꝝ ꝑ eo ꝙ non elegerūt eū
pro quo ipi rogauerant. de elec. ca. Sci
ant cuncti. libro ſexto.

.§. xiiij.

Excōmunicati ſūt dn̄i temporales recto
res ſiue eoꝝ officiales facientes ſtatuta
contra eccleſiaſticā libertatē. extra d̄ ſen
ten. excom. c. Nouerit. c. Grauē. Panor.
ca. Nouerit. dicit ꝙ illđ dicitur fieri cō
tra libertatem eccleſiaſticā qđ fit ꝯtra ꝓ
uilegia conceſſa eccleſie vniuerſali a do
a papa vel impatore. ſecus de ꝓuilegijs
particulariū eccleſiaꝝ. Silr

Excōmunicati ſunt rectores cōſiliarij vł
officiales ciuitatum aut locoꝝ vbi talia
ſtatuta edita fuerint. Similr ⁊ ſcꝓtores
ſtatutoꝝ ⁊ ſtatutarij. vł iudicātes ſm ea
vel iudicata ſm ea in publicā formā re-
digentes aut ſcribentes. Itē qui ea iuen
ta de ſuis cācellarijs infra duos mēſes
non piecerint vel deleuerint. vel ſi dele
ta fuerit: nihilomin⁹ ſm ea iudicauerit.
aut ipa obſeruari facere p̄ſumpſerint. e.
ca. Nouerit. Et ſunt tales nihilominus
feudis eccleſie ꝓuati. e. c. Graue. Et ab-
ſolutio pape. s. Abſoluendi.

Excōicati ſunt poteſtates rectores cōſu-
les temporales ſiue ipoꝝ officiales q̇ ec
cleſias vel eccleſiaſticos grauāt talleis.
collectis. exactōibꝫ. ⁊ alijs indebitꝫ one-
ribus. Sentētie quoqꝫ ⁊ conſtitutōnes
ab eis facte ſunt irrite: niſi moniti ſatiſfe
cerint competenter. Similiter ⁊ fauto-
res ipoꝝum. ⁊ qui eiſdem in officijs ſuc-
cedent regiminis: niſi infra mēſem ſatiſ-
fecerint. extra de emu. eccle. c. Nō min⁹.
ca. Aduerſus. e. ti. c. Clericis. li. vj.

Excōmunicate ſunt ſingulares pſone cō
pellentes eccleſias vel eccleſiaſticos ſol
uere pedagia. guidagia. ſiue exactiones
de rebus ſuis quas non deferunt cauſa
negociationis: non obſtante ꝯtraria cō
ſuetudine. Et ſi fuerit collegiū ſiue com
munitas locus ipe interdictū incurrit: ⁊
debet ab ordinario publice denunciari
Nec abſoluant predicti donec ſatiſfece-
rint. de cenſi. c. Quanquā. libro ſexto. e.
ti. c. Preſenti. in clemen. ⁊ infra.

Excōmunicati ſunt ſeculares prohiben-
tes ſubditos ne pſonis eccleſiaſticꝫ ven
dant vł ab eis emant aut molant: vł eis
panes coquant aut alia obſequia exhi-
beant. de emu. ec. c. Eos. li. vj.

Excōmunicatus eſt quicunqꝫ repreſſali-
as ſeu pignorationes contra pſonas ec-
cleſiaſticas vł eorum bona ꝯceſſerit. aut
conceſſas ad ipos extenderit. Et ſi vni-
uerſitas vel communitas hoc fecerit in-
terdicto ſubiaceat: niſi infra mēſem a tē-
pore conceſſionis vł extenſionis reuoca
uerint re integra (Gloſa alias ſatiſfaci-
ant) de iniuria et damno dato. c. vnico.
libro ſexto.

.§. xv.

Excommunicati ſunt ſeculares impediē
tes ne pro cauſis ad forum eccleſiaſticū
pertinentibus recurratur ad curiam: vł
ne littere ſuper eiſdem impetrētur. vł ne
cauſe ipe coram eccleſiaſtico iudice tra-
ctentur. Item dantes illis in hoc auxili
um vel conſilium. nec poſſunt abſolui ni
ſi ſatiſfacto iudici et parti leſis. de emu.
ec. c. Quoniam. li. vj.

Excōmunicati ſuſpenſi ⁊ interdicti ſunt
omnes ordinarij cōmiſſarij vel delegati
eorum. ⁊ quicunqꝫ alij conferentes vł re
cipientes aut ſe intromittentes de bene
ficijs officialium pape vel alioruꝫ in ne-
gocijs proprijs vel aliorum ibi occupa-
torum vel illuc aut inde tendentium. i-
fra. Suſpēſio. §. ij.

Excōmunicati ſunt capientes. ſpoliātes
percutientes. mutilantes. vel occidētes
recurrentes ad curiam pro cauſis ſuis.
vel cauſas ſibi ex cōmiſſione ibi factas ī
tra vel extra curiam iudicantes aut pro
ſequentes et dantes eiſdem in illis con-
ſilium. auxilium. vel fauorem. ⁊ abſolu-
tio pape reſeruatur. Et tangit etiā quoſ
cunqꝫ: etiam epiſcopos. ex proceſſu āna
li. ſupra. Abſoluendi facultas.

Excommunicatus eſt impediens ne victualia et alia neceſſaria ad curiā romanam portentur. Similiter defenſores impedientiuȝ. ⁊ abſolutio pape reſeruatur. ex pceſſu annali.

Excōmunicati ſunt qui propria auctoritate capiunt ſpoliant vel percutiunt venientes ad curiam intra vel extra vrbeȝ vel inde recedētes. vel qui hoc fieri mādant. et eſt abſolutio pape reſeruata. Ex pceſſu. s̄. Abſoluendi facultas.

Excōmunicati ſunt hoſtiliter inuadētes vel detinentes almā vrbē. vel ciuitates. terras. loca. iura ad romanā eccleſiā ſpectantia. et ipōrum fautores. defenſores. adherentes. et conſiliarij. non obſtante quocunq̈ priuilegio. et abſolutio eſt pape. ex proceſſu. Supra. Abſoluendi facultas.

Excōmunicati ſunt qui romanos vl' alios pro iuſtis cauſis ⁊ negocijs nauigio vectos ſpoliant. extra de raptori. c. Excōmunicationi. Similiter ⁊ omnes pirate. Et eſt abſolutio pape reſeruata. ex proceſſu. s̄. Abſoluendi facultas.

Excōmunicati ſunt ſimili modo ⁊ a papa abſoluendi omēs ſpoliantes naufragos. e. vbi. s̄. ⁊ ex pceſſu.

Excōmunicati ſunt qui rectorem a papa inſtitutum vel alium ipſius pape vel ſedis officialem ſiue miniſtrum. aut ab eiſdem deputatum occidit. inuadit. vl' male tractat. Joh. xxij. in extraua.

. §. xvj.

Excōmunicatus eſt qui fugientem ad eccleſiam vel infra triginta paſſus circuitus eius violenter aliquem extraxerit. xvij. que. iiij. Diffiniuit. niſi eſſet latro vel nocturnus depopulator agrorum. extra de emunitate ec. Inter alia. infra. §. xxxviij. infra. Fugientem.

Excōmunicati ſunt qui in locis fratrum predicatorum vel minorum damnabilē violentiam exercere preſumunt. ⁊ a ſolo papa abſoluendi vel conſeruatore ordis huiuſmodi. Extrauaganti Alexandri q̄ incipi.: Ex alto.

Excōmunicatus eſt committens ſacrilegium. infra. §. xxxviij. infra. Sacrilegiū committitur.

Excommunicati ſunt inuadētes vl' vſurpantes bona eccleſiarum predialia etiam auctoritate cuiuſcunq̈ principis ſiue regis abſq̈ ꝯſenſu prelatorum niſi reſtituerint. xij. que. ij. Quicunq̈. infra. §. xxxviij.

Excōicati ſunt omnes vſurpātes regalia gloſa. collecta. vel tributum quod regis nomine fit: vel cuſtodiam vel guardiaȝ gloſo. id eſt ius patronatus ſiue tituluȝ aduocationis vel defenſionis in eccl'ijs monaſterijs: ſiue alijs pijs locis. ⁊ bona locorum vacantium illo modo occupare preſumentes. de ele. c. Generali. libro ſexto. Similiter clerici ſiue mōachi monaſteriorum procurātes hmōi vſurpationem. Ibidem.

Excōmunicati ſunt alienantes et alienata ꝗcūq̈ titulo recipientes bona eccl'ie: preterq̈ in caſibus a iure permiſſis. Et epiſcopis eſt interdictus ingreſſus ecc̄ie et etiam abbatibus ⁊c̄. vt infra. Suſpēſio. §. vj. infra immediate.

Excōmunicati ſunt laici cōpellentes ad alienationes ſiue ſubmiſſiones eccleſiarum vel bonorum ipſarum faciendas ſine ꝯſenſu capituli et licentia pape. Similiter etiam qui antea compulerūt: niſi moniti reſtituāt. Sȝ ⁊ q̇ licite obtinēt huiuſmodi ſubmiſſiones: ſi plus debito ſibi inde vſurpant: in eandem ſententiam incidunt. Niſi moniti deſtiterint. et vſurpata reſtituerint. de rebus eccle. nō ca. h consultiſſimo. libro ſexto. Supra Bona immobilia. Infra. Suſpenſio. §. ſexto.

Excommunicatus eſt impediens fructuum ſequeſtratiōem. de ſequeſtra. poſſeſ. cap̄. vnico. in clementi. ⁊ infra. Sequeſtratio.

Excommunicatus eſt fructus ſequeſtratos occupans. Ibidem.

Excommunicati ſunt inferiores epiſcopis quibus huiuſmodi a papa examinare committit' et conſentire: ſi conſentiūt in alienationes rerum eccleſiaſticarum vel decretum ſuum interponunt ex gratia: timore: vel ſorde in grauamen eccleſie. Similiter omnes procurantes huiuſmodi alienationes fraude vel dolo:

ſcienter in grauamen eccleſie. Epiſcopi
autem hoc facientes ſunt ab executione
officij ſuſpenſi per annum. et ſi ſe ingeſſe
rint diuinis: ſunt irregulares: a ſolo pa-
pa abſoluēdi. Et nihilominus predicti
prius ſatiſfaciant damno eccleſie illato.
Extrauaganti Pauli ſecundi. Que inci
pit. Cū om̄ibus iudicijs.

.§. xvij.

Excōmunicatus eſt impediens nuncios
apoſtolicos quo nauigatio nō fuerit ex
ecuta. Extrauagāti Johānis viceſimi-
ſecundi. que incipit. Sup gētes ⁊ reg̃.

Excōmunicati ſunt qui viſitatores mo-
nialium in ſuo proceſſu impediunt que
ſm̄ hanc conſtitutionem faciunt. nō ob-
ſtantibus priuilegijs. de ſtatu monia. c.
Attendentes. §. Si q̄. in clemen.

Excōmunicati ſunt et a papa abſoluēdi
qui ſine auctoritate et cauſa rationabili
ac legitima terris ſuis noua pedagia i-
ponunt. Ex proceſſu. ſ. Thelonea.

Excōmunicati ſunt facientes monetam
falſam in regno francie et alios alibi de-
cipientes. Extrauaganti Johannis vi-
ceſimiſecundi. Que incipit. Prodiens q̄
ſi ex adipe. Vel monetam falſam alibi e-
mentes et illuc eam portātes. c.

Excommunicatus eſt magiſter vel ſcola
ris tractans cum ciue bonon̄. de condu
ctione domus et hoſpitij irrequiſitis in
quilinis. niſi tempus conductionis illo
rum ſit elapſum. extra de loca. ⁊ condu.
ca. Ex reſcripto.

Excōmunicati ſunt facientes cantilenaſ
vel libellos falſos aut richmos i detra-
ctionem ſtatus ordinis predicatorū. vel
minorum. et etiam publicātes huiuſmo
di. et a papa abſoluendi. Extraua. Ale-
xandi que incipit. Ex alto. et alia eiuſdē
que incipit. Nō ſine mlta.

Excōmunicati ſunt docentes vel defen-
dentes ꝙ predicti fratres non ſint in ſta
tu perfectionis. vel ꝙ non liceat eis de
elemoſynis viuere. vel ꝙ cum licentiam
pape vel epiſcopi habent: non liceat eis
audire confeſſiones ſecularium. niſi eti-
am requiratur licētia rectorum eccleſia-
rum. ⁊ abſolutio pape reſeruatur. extra-
uaganti Alexandri. que incipit. Ex al-
to. vt ſupra. Et alia eiuſdem que icipit.
Nō ſine multa.

Excōmunicati ſunt ⁊ a papa abſoluendi
magiſtri et ſcolares pariſius excludētes
predictos fratres a conſortio vniuerſa-
lis ſtudij. Extraua. Ale. que icipit. Ex
alto.

Excōmunicati ſunt retinētes apoſtatas
dictorum ordinum. ſcilicet predicatorū
et minorum: niſi requiſiti eos eijciāt. ex-
trauaganti Bonifacij octaui. que icipit
Uirtute.

Excōmunicati ſunt minores recipienteſ
profeſſos ordinis predicatorum. ⁊ econ
uerſo. ſine licentia pape vel ſuperiorū. ex
trauaganti Alexandi. ⁊ clemen. extēdit
ad minores. extrauaganti. Quos vos. ⁊
Alexander quartus extendit hoc etiam
ad heremitas. Extrauaganti dicta. ve-
ſtram ⁊ veſtrorum vbi excōmunicantur
heremite et alij religioſi recipientes ap-
poſtatas fratrum minorum. Idem Ale
xander in extrauaganti que incipit. In
grauamē ordini veſtro.

.§. xviij.

Excōmunicati ſunt qui alicui propter ſce-
lera ſua per ſedem apoſtolicam vel ab i-
perio vel regno depoſito et anathemati
ſato (Sicut olim Fredericus fuit) tan-
ꝙ̄ ipatori vel regi conſiliū auxiliū ſiue fa
uorem preſtant cum penis. de ſententia
et re iudicata. ca. Ad apoſtolice. §. Nos
itaq. libro ſexto.

Excōmunicatus eſt quiſquis vacāte im
perio officium eius ſiue bona quocunq
colore preſumit occupare. Item auxiliū
vel fauorem preſtantes. vel eis vt talibꝫ
parentes. Extrauaganti Johānis vice
ſimiſecundi. Que incipit. Si fratrum ⁊
coepōrum.

Excommunicatus eſt et a papa abſoluē-
dus quicunq aliquem abſq ſpeciali et
expreſſa licētia preſumit abſoluere ab ali
qua ſententia contenta in proceſſu. Et i
terdicuntur ei officia ⁊c̄. Et tangit etiā
epiſcopos. ⁊ eſt abſolutio reſeruata pa-
pe. Ex proceſſu. ſupra. Abſoluēdi facul-
tas.

Excommunicatus eſt et a papa abſoluē-
dus qui pretextu cuiuſcunq indulgētie

vel facultatis a Sixto quarto vel eius
auctoritate quomodocunqꝫ et pro quo-
cunqꝫ conceſſe: niſi ſpecialem mentionez
faciat de hac conſtitutione: aliquem ab
ſoluere preſumit ab aliquo caſuum in
proceſſu annali et dicta conſtitutiõe cõ-
tentorum. vel qui vt ſupra vota continẽ
tie vel religionis aut vltramarinum vel
ad limina beatorum Petri ⁊ Pauli. vel
ad Compoſtellam abſoluere aut cõmu-
tare preſumit. Extrauaganti ſixti quar-
ti. que incipit. Et ſi dominici gregꝫ. ſu-
pra. Abſoluendi facultas. latius omnia
vide.

Excommunicati ſunt religioſi dantes re
ligioſis imperitis licentiam eundi vltra
mare ad predicandum. Extrauagã. Jo
hannis viceſimiſecundi. Ad noſtrũ nu-
per. ⁊ ſine licentia ſui prelati in ſcriptꝫ il
luc euntes religioſi. Et eſt abſolutio pa
palis. Jbidem.

Excommunicatus eſt ſacerdos habens
officium vicecomitis niſi monitus ceſ-
ſet. extra ne clerici vel monachi. ca. Cle
ricis. Juncta gloſa.

Excommunicatus eſt epiſcopus grecus
ſubſtitutus a latino ſi ei ĩ ſua ciuitate nõ
obtemperauerit. extra de offi. or. c. Qm̃
in pleriſqꝫ.

Excommunicatus eſt epiſcopus ſe inge
rens et cum alio epiſcopo in eadem ciui
tate officium preſulatus exercẽs. vbi. s̃.

Excommunicatus ẽ epiſcopus ordinãs
clericos alterius dioceſis ſine licẽtia. di
ſtin. lxxj. Si qs. ⁊. c. Clericus.

Excõmunicati ſunt principes ⁊ alij qui-
cunqꝫ eccleſiaſtici vel ſeculares q̇ aliquẽ
xpianum faciunt occidi per aſſiſſinos vl'
mandauerint etiam morte nõ ſubſecuta
Jtem qui eoſdem receptauerint. defen-
derint vel occultauerint. Et ſunt etiam
priuati omni honore. dignitate. officio.
⁊ beneficio. que alijs libere conferantur.
Jpiqꝫ et eorum bona mundana ſũt om-
ni populo xpiano diffidata. de homi. c.
Pro humani. li. vj.

.§. xix.

Excommunicati ſunt procurantes ꝙ cõ
ſeruatores limites ſue commiſſionis ex-
cedant. de offi. iudi. c. De hac ꝯſtitutõe.
libro ſexto. s̃. Cõſeruatores.

Excommunicatus eſt fingens cauſaz vt
iudex perſonaliter accedat ad recipien-
dum teſtimonium a muliere. de iudi. ca.
Mulieres. libro ſexto.

Excommunicati ſunt ingredientes mo-
naſteria monialium ordinis predicato-
rum: extra caſus in eorum conſtitutioni
bus permiſſis. nec abſoluendi niſi a pa-
pa vel magiſtro ordinis vel cui alter eo
rum hoc commiſerit. vt in bulla earun-
dem.

Excommunicati ſunt intrantes mõaſte-
rium ſororum ſancte clare in caſibꝰ ⁊ mo
dis in earum conſtitutionibus non cõ-
ceſſis. vt habetur in bulla Gregorij no-
ni. Que incipit. Et ſi omnium. Et reſer
uatur abſolutio pape. per bullam Euge
nij quarti.

Excommunicati ſunt euntes ex voto vl'
deuotione ad terram ſanctam ſine licen
tia pape vel eius penitentiarij: qui hãc
licentiam poteſt etiam alijs cõmittere.
vt patet in priuilegio penitentiarij. Et
abſolutio alteri eorum reſeruatur. in ex-
trauaganti Johannis viceſimiſecundi.
Que incipit. Ad noſtrum nuper. Et re-
ligioſi ſine ſcripta ſuoꝝ p̄latoꝝ lnia illuc
euntes. eo. Extrauaganti. Ad noſtrum
nuper. Et eſt abſolutio papalis.

Excommunicatus eſt prelatus dans li-
centiam ineptis illuc eundi. c. vbi. s̃.

Excommunicatus eſt epiſcopus ad curi
am latenter veniens vel inde abſqꝫ licẽ-
tia pape recedens vel latenter receptãs
Similiter qui latentem non manifeſtat
Extrauaganti Johannis viceſimiſecũ
di. que incipit. Eſt p̄latoꝝ.

.§. xx.

Excommunicati ſunt religioſi mendicã-
tes ſine ſpeciali licentia pape ad quecũ-
qꝫ ordinem poſſidentium tranſeuntes:
excepto ordine carthuſienſi. Similiter
et recipientes. nec valet receptio. Et ab
ſolutio pape reſeruatur. Extrauaganti
Martini quinti. que incipit. Viam am
bicioſe. Q2 ſi rite. ſcilicet de licentia pa-
pe tranſierint: locum aut vocem in capi
tulo non habebunt. etiaz ſi ab alijs ipſis
concederetur. Nec adminiſtrationes of

ficia vel prioratus etiam vt vicarij con-
ſequi poſſunt. Nec etiam pro ſe vel alijs
curam animarum gerere. Contrarium
factum irritum eſt. non obſtante priuile
gio. de regularibꝫ ⁊ tranſeuntibꝫ. c. Ut
profeſſores. in clementinis.

Excommunicatus eſt religioſus profeſ-
ſus tacite vel expreſſe habitum vbicun-
qꝫ temere dimittens. ne clerici vel mōa
chi. c. Ut periculoſa. li. ſex. glo. ver. Te
mere. dicit ꝙ ex iuſta cauſa licet habitū
transformare. Item gloſa. e. verbi. Ipſo
facto dicit. ꝙ alias religioſus apoſtata
non eſt excommunicatus: ſed excōmuni
cādus niſi dimiſerit habitum vel ad ſtu
dia iuerit. vt infra.

Excommunicatus eſt religioſus ad ſtu-
dia etiam in habitu accedens ſine licen-
tia ſui prelati cum conſilio maioris par
tis conuentus. eo. c. vbi ſupra. Et intel
ligitur de ſtudio litteraꝝ vel theologie.

Excommunicati enim ſunt religioſi exe-
untes monaſterium ad audiēdum leges
vel phiſicam ip̄o facto. et publice denū
cientur per dioceſim. nec audiantur vo
lentes in aliqua cauſa patrocinium pre-
ſtare. reuerſi quocꝫ ad clauſtrum: vltimi
fratrum maneant: nec vlterius promoue
antur ſine licentia pape. etiam ſi ad exe-
undum licentiam prelati habuiſſent. ex-
tra ne clerici vel monachi. capi. Super
ſpeculam.

Excommunicati ſunt doctores vł magi-
ſtri ſcienter docentes vel in ſcolis retinē
tes religioſos qui dimiſſo habitu leges
vel phiſicam audiunt. ne clerici vel mo
nachi. ca. Ut periculoſa. libro ſexto. glo
ſa verbi dimiſſo. dicit. ꝙ ſi non dimiſe-
rint habitum ſunt nihilominus docto-
res excommunicati. quia cōmunicāt eis
in crimine.

Excommunicati ſunt et penis predictis
innodati archidiaconi et quicunqꝫ cle-
rici perſonatus habentes: ac preſbyteri
ſi leges vel phiſicam ſtuduerint. niſi īfra
duos menſes deſtiterint. poſtpoſita ap-
pellatione. extra. e. ti. c. Super ſpeculā.
modificatio. infra. Rectores.

.§. xxj.

Excōmunicati ſunt nouam religionē ad
inuenientes vel inuentā aſſumentes aut
habitum deferentes. extra de religioſis
domibus. ca. Ne nimia. et. e. ti. c. Religi
onem. libro ſexto. Ibi ꝓhibentur. Sed
per extrauagantem Johānis viceſimi-
ſecundi. que incipit. Sancta romana.
excommunicantur tales etiam epiſcopi
et alij eoſdem fouentes vel habitum de-
ferentes ſine licentia pape. etiā ſub ſpe-
cie alterius religionis. Et eſt abſolutio
papalis.

Excommunicati ſunt ordiem nouuz mē
dicantium fouentes. vt infra. Similiť
extinctos in ordines ad profeſſionem a-
liquem recipientes. vt īfra. Ordines mē
dicantium.

Excommunicandi ſunt religioſi mendi-
cantes aliquem infra annum probatio-
nis ad profeſſionem recipientes vel im-
pedientes volentem egredi infra dictū
annum. de regula. c. Non ſolum. c. Con
ſtitutionem. libro ſexto. Niſi vt. ſ. Mi-
noribꝫ ⁊ p̄dicatoribꝫ.

Excommunicati ſunt mendicantes reli-
gioſi domos vel loca noua recipientes
ſine licentia pape. vł etiā antiqua dimit
tentes ſeu alienantes. de exceſſi. prelato
rum. c. vnico. li. vj. De penis. c. Cupien
tes. in clemen. ſ. Religioſi mēdicātes.

Excommunicati ſunt monachi vel regu
lares non habentes adminiſtrationes ſi
ſine licentia ad curias principum ſe con
ferunt vt monaſterio ſuo damna īferāt.
vł q̇ ſine licentia arma intra ſepta mona
ſterij tenent. de ſtatu monachoꝝ. ca. Ne
in agro. §. Nos eorum. §. Prefato. in cle
mentinis. vbi plura de monachis cum
penarum adiūctōne habent.

.§. xxij.

Excommunicati ſunt religioſi ſine licen-
tia ſpeciali plebani ſacramenta euchari
ſtie vel extreme vnctionis miniſtrātes
aut matrimonia ſolenniſantes. Itē. Ab
ſoluentes excommunicatoſ a canone in
caſibus non permiſſis expreſſe. Itē. Ab-
ſoluentes a ſententijs ſtatutorum ꝓuin-
cialium vel ſinodalium. Item. Abſoluē
tes a pena et culpa. ⁊ eſt abſolutio papal
Non obſtantibus priuilegijs. ó priuile-
ca. Religioſi. in clementi. Item glo. ver

bi. Speciali. Cõſulo vt de perſonis cõ-
ferente ꝛ recipiente ac ſacramẽto fiat ſpe
cificatio: licet nõ exꝑmatur nomẽ parro
chiani vel ecõuerſo. dũ tamẽ de ſacramẽ
to fit ſpecificatio crederem ꝙ euitaretur
pena. Gloſa verbi. Preſbyteri. ſufficit li
centia ꝓchialis: etiã ſi nõ ſit preſbyter
vel etiã eius vicarij. ſ. §. xxxv.

Excõmunicati ſunt religioſi in ſermoni-
bus vel alibi retrahentes populum a ſo
lutione decimarũ debitarũ: de penis. c.
Cupiẽtes. in clemẽ. §. Illos. ũ. Decias.

Excõmunicati ſunt religioſi qui ſuſpenſi
ab officio predicatõis ꝓ eo ꝙ confitenti
bus nõ fecerũt ꝯſcientiã de decimis ſol
uendis nihilominus ꝑdicare ꝑſumunt.
.e. c. §. Qui vero. ũ. Decimas nõ.

Excommunicati ſunt religioſi officia vl'
beneficia nõ habẽtes ꝗ noualiũ aut alias
decimas eccl'iaꝝ ſibi indebite vſurpant
aut fraudãt ipas. ſcꝫ dummõ ñ ꝑmittũt
decimas dari de aĩalibꝫ ſuoꝝ famulariũ
aut alioꝝ ſuo gregi admixtꝫ. vel de aĩali
bus q̃ emũt ꝛ alijs tenẽda tradũt. vel de
terris q̃s alijs tradunt colendas. Si
autem habent adminiſtratões ꝛ bñficia
ſunt ſuſpẽſi ab officijs ꝛ bñficijs. niſi req̃
ſiti infra mẽſem deſiſtãt ꝛ infra duos mẽ
ſes eccleſijs leſis ſatiſfaciãt. nec abſolui
poſſunt niſi ſatiſfacto. nõ obſtante priui
legio. Nõ tñ intelligit̃ de animalibꝫ q̃ te
nentur per vere donatos eorundẽ. ꝺ de
cimis. c. Religioſi. in clemẽ.

.§. xxiij.

Excõmunicati ſunt impedientes vel nõ
admittentes teſtamenta legitime facta.
extra de teſtamentis. c. Cum oẽs.

Excommunicatus eſt triennio et ſex mẽ-
ſibus diaconꝰ. ſacerdos vero ſex annis
et ſex menſibus qui ex ignorantia vl' ne-
gligentia mortuum inuoluerit ſacrꝫ pal
lis altaris vel hoc permiſerit. de conſec.
diſtin. j. Nemo.

Excommunicatus eſt quiſquis: etiã eps
qui corpus defuncti inciderit vel deco-
xerit pro oſſibus transferendis ꝛ corpus
ſic exoſſatũ carebit eccl'iaſtica ſepultura
extrauaganti Bonifacij octaui que inci
pit. Deteſtãde. ſecꝰ ſi alia cauſa.

.§. xxiiij.

Excõmunicati ſunt clerici ꝛ religioſi qui
inducunt ad ſepulturam ſecum eligẽdã
vel vt electam quis amplius nõ mutet.
Item qui ſuper hoc iuramentum exigit
vel ad id vouendum aliquem induxerit
Et abſolutio eſt pape cũ penis alijs ibi
conſtitutis. de penis. c. Cupientes. ĩ cle
men. §. Sane. ſcꝫ ꝙ ille ſine cõtradictõe
debet ſepeliri in eccleſia ad quam de iu
re ꝑtinet. Et ipi ſuaſores ſi requiſiti non
reſtituerit corpus ꝛ omnia que obuene-
runt ratione funeris infra decendiũ: tũc
eccleſie eorum ꝛ cimiteria ſĩt interdicta
vſqꝫ ad reſtitutõem. Et abſolutio eſt pa
palis. de ſepul. c. Aiaꝝ. li. vj.

Excommunicatus eſt ſcienter ſepeliens
hereticum. receptatorẽ. defenſorem vel
fautorem eorundem. Nec abſoluitur ni
ſi ſatiſfactiõe ꝑſtita. Et niſi proprijs ma
nibus eum publice extumulet: ꝛ corpus
proijciat: ſed et locus idem careat perpe
tua ſepultura. de hereticis. c. Quicunqꝫ
li. vj. Item gloſa verbi. extumulet. dicit
dummõ oſſa eorum ab alijs poſſunt di-
ſcerni. ſicut habet̃ de excõicatis. extra. ꝺ
ſepul. c. Sacris.

Excommunicati ſunt quantumcũqꝫ exẽ-
pti ꝛ priuilegiati qui tempore interdicti
preterqꝫ in caſibus a iure permiſſis in ci
miterijs aliquem ſepeliunt. vt infra Se
peliri poſſunt. Itẽ ſcienter ſepelientes
publice excommunicatos. Item nomia
tim interdictos. Item manifeſtos vſura
rios. nec abſoluendi ſunt niſi ad arbitri
um epiſcopi: ſatiſfacto ipis leſis. de ſepl'.
ca. Eos qui. libro ſexto. Et ſepelientes
vſurarios ſunt etiam ſuſpenſi ab officio
vſqꝫ ad dictam ſatiſfactionem. extra de
vſuris. c. Quia in omnibus. Itẽ exẽpti
dñt extumulare excõicatos ꝑ eos ſepul-
tos. extra de ꝑui. c. Ad hec. ſ. Suſpenſꝰ
ab ingreſſu. infra interdictꝰ.

.§. xxv.

Excõicati ſunt oẽs heretici vtriuſqꝫ ſexꝰ
fautores. receptatores. ꝛ defenſores eo-
rundem. de ſenten. excom. ca. Nouerit.
Item oẽs eis adherẽtes vel ꝯſentiẽtes
Item arma eis et victualia et alia qui-
bus chriſtianos impugnent per ſe vel
per alios portantes. vel in premiſſis cõ

ſilium:auxilium:vel fauorem preſtātes.
et a papa ſolo ſunt abſoluendi. Ex pro
ceſſu curie.xxiiij.que.p̄ma.ca. p̄mo et.ij.
Extra de hereticis.ca.Ad abolendam.
ca. Excommunicamuſ. Similit' eis cre
dentes.defenſores.et fautores.eo.c.Si
cut ait.Abſolutio pape.ex ꝓceſſu.
Excommunicatus eſt tacite qui pertina
citer aſſerit ꝙ vſuras exercere nō ſit pec-
catum. Nam talis hereticus iudicatur.
de vſuris.c.Ex graui.§.vltimo.i clemē
tinis.Et in gloſa eodem.de ſenten.exc̄.
ca.Ex frequentibus.verbi.Excōmuni-
catōnis.in clemen.
Excōmunicatus ſic tacite eſt omnis aſſe
rens ꝙ ſubſtantia anime rationalis per
ſe non ſit forma corporis humani. Nam
et ipſe hereticus cenſetur. de ſumma tri.
ca.Fidei.§.Porro.in clementinis. ⁊ glo
ſa vbi ſupra.
Excommunicatus exiſtens indurat⁹: vt
hereticus cenſetur.iiij.q.j.Oꝫ autem.xx
iij.q.iiij.Ipſa pietas.
Excommunicate ſunt mulieres beguina
rum ſtatum ſectantes vel ipſum de nouo
aſſumentes.Item religioſi conſilium vl'
auxilium ad hoc dātes.et ſtatum earum
fouentes.vel ad ipſum inducentes.de re
ligioſis domib⁹.ca.Cum de quibuſdaꝫ
in clementinis.Huius modificatio ha
betur ſupra.Cōſtitutio.

.§.xxvj.

Excōmunicati ſunt rectores temporaleſ
locorum vel alij ſeculares qui de crimi-
ne hereſis cognoſcere vel iudicare p̄ſum
pſerint.Item qui captos pro eodem cri
mine abſqꝫ inquiſitorum licentia libera
uerint.Item.Qui executionem contra
eoſdem ab inquiſitoribus ipſis iniunctā
prout ad eius officiuꝫ ſpectat exeq̄ recu-
ſauerint.Itē q̇ ſniam vl' ꝓceſſū inq̄ſitoꝝ
īpediuerit.Iteꝫ qui ſe i negocio inquiſi
tōnis oppoſuerint inquiſitoribus vl' eos
impediuerint. Item qui in predictꝫ ſci-
enter conſilium.auxilium.vel fauorē pre
ſtiterint.Et ſi excommunicationem hu
iuſmodi per annum ſuſtinuerint vt he-
reticus condemnētur.de hereticis.c. vt
inquiſitionis.li.vj.§.Rectores.
Excommunicati ſunt inquiſitores nō e-
piſcopi ſi odij:fauoris:commodi:aut lu
cri obtentu procedere obmiſerint.Item
ſi obtentu predicto crimen hereſis ali-
cui impoſuerit. vel ꝙ ipſos in officio im
pediuerit.et talem ſuper hoc vexauerit.
Et abſolutio reſeruatur pape. Si autē
epiſcopi ſint huiuſmodi inquiſitores.vt
predicitur:excedentes:ſuſpenſi ſunt tri-
ennio ab officio.de hereticis.c. Multo
rum.§.Vex.in clemē.
Excommunicati ſunt inquiſitores vl' eo
rum in hoc commiſſarij qui ratione offi
cij huiuſmodi modo illicito pecūias ex-
torquent.vel qui propter clericorum de
lictum acceptant vt bona eccleſiaruꝫ ra
tione officij huiuſmodi fiſco applicentur
Et a ſolo papa premiſſa ſatiſfactiōe ab
ſoluantur.eo.ca.Nolentes.in cle.
Excommunicatus eſt inſtrumentuꝫ pro
hereticis conficiens.de hereticis.c. Ut
inquiſitionis.li.vj.
Excommunicati ſunt qui demones inuo-
cant.⁊ ſic per maleficia auxilium querūt
Extrauaganti Iohannis viceſimiſecū
di.Que incipit.Super illi⁹ ſpeculā.

.§.xxvij.

Excommunicati ſunt arma.ferruꝫ.ligna
mina galearum ſarracenis portantes.q̇
bus chriſtianos impugnent. Similiter
ſarracenorum galeas gubernantes. Et
omnes illi erunt capientium ſerui. Nec
abſoluuntur niſi totum ſic acquiſitum ⁊
tantūdem de ſuo in ſubſidium terre ſan
cte deſtinauerint. Uel ſi non habent a-
lias ſufficienter puniantur.extra de iu-
deis.capit'.Ita quorundam. Et a ſo-
lo papa abſoluuntur.Extrauagāti Cle
mentis quinti.Que incipit.Multa mē
tis.⁊ in ꝓceſſu curie.

.§.xxviij.

Excommunicati ſunt omnes ſciſma faci
entes contra romanam eccleſiam.ſepti-
ma queſtione prima.Nouaciana.de ſciſ
maticis.cap.Ad ſuccidendoſ.libro ſex.
Excommunicati ſunt omnes ſciſmatici.
et a papa abſoluendi.vt habetur ex pro
ceſſu curie.
Excommunicati ſunt omnes adherētes
ſciſmaticis.De ſciſma.capi.Ad ſuccidē
dos.li.vj.Itē inītētes ordinationib⁹ a

ſciſmaticis factis. extra eodem titulo. capitu. pmo.

Excõmunicati ſunt patriarche epiſcopi cardinales ꝛ quicunqꝫ alij ſimoniace ordinati. electi: promoti. Et ſuſpenſi ab executione ordinum ſuorum. Et electões ac prouiſiones huiuſmodi nulle ſunt. et tenentur ad reſtitutionem fructuum ſic perceptorum. Item dantes vel recipiẽtea aliquid pro huiuſmodi. et confirmãtur omnes cenſure per quoſcunqꝫ romanos pontifices contra ſimoniacos late. Et extenditur hec conſtitutio ad omnẽ quantuncunqꝫ ſimoniacum vbicunqꝫ ſimoniam commiſit: etiam in dignitate q̃cunqꝫ eccleſiaſtica vel ſeculari etiam regali vtriuſqꝫ ſexus. Et ad quoſcũqꝫ mediatores inter dantem et recipientem ꝛ ad quencunqꝫ ſcientem talem ꝛ nõ publicantem. Nec poſſunt abſolui donec reuelauerint ſcientes. debent enim hoc infra duos dies reuelare alicui. ita ꝙ ad noticiam pape poſſit peruenire alioqui incidunt vt predicitur. Omniũ etiam predictorum abſolutio reſeruatur pape. nõ obſtante quocunqꝫ priuilegio aut quacunqꝫ facultate abſoluendi: niſi ſpecialẽ mentionem faciat et auctoritatem contineat peccati ſimonie. Similiter abſolutio non reuelantium reſeruatur pape Hec in extrauaganti Martini quinti. in cõcilio Conſtantieñ. que icipit. Ad'te. Item in alia eiuſdem data Mantue anno ſecundo pontificatus ſui. que incipit. Damnabile. ponit eadem. Ideꝫ Eugenius quartus in extrauaganti que incipit. Cum deteſtabile. data Rome apð ſanctum Criſogonum: põtificat⁹ ſui anno quarto. Adijciẽſ extendendo ad quẽcunqꝫ dantem vel recipientem ſimoniace et mediatores cuiuſcunqꝫ dignitatis vt ſupra. Et addit ꝙ omnes qui ſciũt et non reuelauerint per ſe vl' alios pape vl' eius camerario vel cui ipe duxerit committendum q̃citius poterunt: non ſolũ illos qui ſimoniã cõmiſerunt: ſed etiam ipos mediatores ſimonie non reuelauerint: non poſſunt abſolui donec reuelauerint. Idem ponit Paulus ſecundus quod Eugenius in ſua extrauaganti: q̃ incipit. Cum deteſtabile. data. Mcccclxiiij. Similiter idem Paulus ſecũdus in proceſſu bulle iouis. Et ſimilit' Sixtus quartus idem fecit. Infra. Simõia cetera crimina. Et in Piſanella. eodem §. ſeptimo.

Excommunicatus eſt qui petit pecuniã ab ingreſſuro religionem: alias admittere nolens. id eſt. pactum faciens. in extrauaganti Vrbani. v. que incipit. In vinea.

Excommunicatus eſt electionis ſimoniace particeps cuiuſcunqꝫ ſtatus ex concilio Baſilienſi. ſeſſione decimatertia. ꝛ ſupra. eo. §. Excommunicati ſunt patriarche.

Excommunicati ſunt pactuꝫ quomodocunqꝫ facientes vel promiſſionem ad aliqð quantũcũqꝫ paruum dadũ vel recipiendum pro aliqua iuſticia vel gratia a ſede apoſtolica obtinenda. Similiter omẽs dantes vel recipientes intuitu huiuſmõi pacti. Similit' talia ſcientes et infra triduum. ſicut ſupra eodem. §. Excõmunicati ñ reuelantes. Et abſolutio illorum reſeruatur pape. ſic tamen ꝙ receptum pauperibus erogetur. ipa auteꝫ gratia ſic obtenta inualida eſt. Hec i extrauaganti Bonifacij octaui. que icipit Excõmunicam⁹.

§. xxx.

Excommunicate ſunt ſingulares perſone eccleſiaſtice ſi vſurarios manifeſtos in ſuis terris non inde oriundos permiſerint domos ad fenus exercendum cõducere vel conductas inhabitare: vel q̃ ipis ad hoc domos locant: aut quocunqꝫ titulo concedunt. Si vero epiſcopi fuerint ſuſpenſionis: collegium autem vel vniuerſitas interdicti ſententiaꝫ incurrunt. quam ſi per mẽſem indurati ſuſtinent: terre eorum interdicte ſunt q̃diu huiuſmodi vſurarij inibi morantur Seculares auteꝫ predicta facientes per cenſuram eccleſiaſticam compeſcantur. de vſuris. ca. Vſurarũ. libro ſexto. Et ſcðm doctores intelligitur de iudeis. Quia conſtitutio indiſtincte loquitur. Hinc gloſa. eo. in cle. c. Ex graui. Vbi cenſura dicit ꝙ eccleſia hmõi cenſuras

vſurariorum etiam exercet contra iude
os. Eugenius quartus dicitur cõtrari-
um declaraſſe. Item Petrus de ancho.
dicit q intelligitur de collegio tã eccle
ſiaſtico q̃ȝ ſeculari. ſm Guil. ꝛ Archidia.
Uide in Biſanella. Uſura. .iiij. §. penl.
Excõicati ſũt dñi rectores ſiue officiales
aut alij faciẽtes dictãtes vl' ſcribẽtes ſta
tuta ſuper vſuris ſoluendis. vel ſolutis
non repetendis vel non reſtituẽdis. Si
militer qui iudicant ſm illa ſtatuta. vel
qui dum poterint non deleuerint ea de
libris infra tres menſes. Similit' q ſta-
tuta huiuſmodi obſeruant. de vſuris. c.
Ex graui. in clemen.

.§. xxxi.

Excõmunicatus ẽ falſificans litteras pa
pe per ſe vel per alium. Item fautores, ꝛ
defenſores eorundem. Item ſcient' vten
tes litteris huiuſmodi. Clerici falſificã-
tes illas ſunt etiam officijs ꝛ beneficijs
perpetuo priuati. Quod ſi per ſe exercu
erunt: degradati tradantur curie ſecula
ri ſm leges puniendi. Similiter et laici
ſm leges ipas puniantur. Si vero vtũ
tur litteris illis per alios falſificatis in-
cidunt dictam priuationis penam. Ex-
tra de crimi. falſi. c. Ad falſariorũ. Et q
ſe litteras tales habere cognoſcit. niſi in
fra viginti dies eaſdem deſtruat vel re-
ſignet: incidit eandem ſententiã. Gloſa.
ſi ipe eas impetraſſet ipo facto. vt ſupra
incideret. extra eo. c. Dura. Et intelligi
tur de litteris gratiarum ꝛ iuſticiaruȝ ꝛ
ſupplicationum per papam vel eius vice
cancellarium aut vices eius gerentes ſi
gnatas: a quibus etiã ſolis ſunt abſoluẽ
di. Ex pceſſu curie.
Excõmunicatus eſt ꝛ a papa abſoluẽduſ
qcunqȝ appoſuerit manum ad corrigen-
dum vnicum punctum bulle apoſtolice
vel littere eiuſdem niſi ſibi fuerit cõmiſ-
ſum. Ex pceſſu curie.
Excõicatus eſt laicus litteras recipiens
apud ſedem apoſtolicam non de mani-
bus pape vel aliorum ad hoc officiũ de
putatorum. Si clericus fuerit priuetur
officio ꝛ beneficio. et abſolutio reſeruat'
pape. extra de crimi. falſi. c. Dura.
Excommunicatus eſt ꝛ a papa abſoluen
dus qui litteras vel ſigillum alicui⁹ car
dinalis falſificauerit: aut eis falſificatis
ſcienter vſus fuerit. Extrauaganti Jo-
hannis viceſimuſecundi. Que incipit.
Impellit nos.
Excommunicati ſunt gloſantes conſtitu
tionem Nicolai pape tertij circa decla-
rationem regule fratrum minorum aliẽ
q̃ȝ grãmaticaliter. Item ſi quis doctor
intellectum ipm publice vel occulte de
prauauerit. Item cõmentum vel ſcriptu
ram deſuper facientes. Item in ſcoliſ de
terminantes vel predicantes ex certa ſci
entia contra aliquid dicte conſtitutõis.
nec abſoluendi ſunt niſi a papa. non ob
ſtantib pulegijs ꝛ alijs quibuſcũqȝ. de
verboꝝ ſignificatio. cap. Exijt qui ſemi
nat. §. vltimo. libro ſexto. Hec cẽſura ſu-
ſpenſa eſt. ſicut infra. §. xlvij. habetur.

.§. xxxij.

Excommunicati ſunt religioſi exempti ꝛ
alij religioſi qui modo exquiſito. ſcilicet
ianuis perforatis vel ꝯſimili modo cele
brando. aut alias non ſeruauerint inter
dictum a papa vel ordinario poſitã. cũ
illud cathedralis vel matrix eccleſia ſer
uat. de ſententia excõmunicatõis. c. Ex
frequentibus. §. Nos ergo. in clementi.
Idem in ceſſationibus generalib⁹ a di-
uinis factis per prouinciale concilium.
vel eum qui hoc poteſt de iure vel de cõ
ſuetudine. dummodo hoc eccleſia. vt ſu
pra. ſeruat. et hoc reſpicit pendentia. nõ
obſtantibus priuile. vbi ſupra. §. Ꝙ eti-
am.
Excommunicati ſunt domini tempora-
les cogentes miſſas celebrari in loco in-
terdicto. Item qui ad audiendum inibi
miſſas faciunt populum euocari. Item
qui prohibẽt ne publice excommunica-
ti vl' interdicti moniti per celebraturos
exeant. Et abſolutio reſeruatur pape. ð
ſententia excõmunicationis. c. Grauis.
in clementi.
Excommunicati ſunt ſecundario qui pri
us publice excommunicati vel interdi-
cti ſi moniti nominatim a celebranti-
bus noluerint exire tempore celebratio-
nis. et eſt abſolutio pape. eo. c. §. Ne igi-
tur.

Excōmunicati ſunt fratres minores admittentes tempore interdicti perſonas tertij ordinis ſancti franciſci ad diuia in ſuis eccleſijs. non obſtantibꝰ priuilegijs horum vel illorum. Et ſunt a papa vel dioceſano in hac parte pape commiſſario abſoluendi. de ſenten. excom. ca. Ex eo. in clemen. Huic conſtitutioni derogatur per ſixtum quartum. j. §. xxxix.

Excōmunicatus ſcienter ſe ingerens diuinis fit irregularis. extra de clerico excō. c. Apoſtolice. Et eſt diſpenſatio pape. de peni. ⁊ re. c. Cum eterni. li. vj. Similiter clericus quēcunqꝫ ordinem ſolēniter exequens. vt ſacerdos ſolennit baptiſans: vel ſacramentaliter abſoluens: vel diaconus euangelium ſolenniter in ſuo ordine decantans ⁊ ſubdiaconꝰ epiſtolam. ⁊ huiuſmodi. Et abſolutio reſeruatur pape. xj. q. iij. c. penultimo.

.§. xxxiij.

Excōmunicati ſunt eadem ſententia clerici qui cōmunicant nominatim a papa excōicatis et eoſdem ad dinina recipiētes. ⁊ a papa abſoluendi. extra de ſente. excom. c. Significauit. Gloſa. Quia illi erant excōmunicati cum ꝑticipantibꝫ vel clerici participant eis in crimine. ſic eo. c. Si ꝯcubine. j. §. xliiij.

Excōicatus eſt eadem ſentētia qui ſcient participat excōmunicato cuꝫ participātibus. extra de ſen. ex. c. Quod i dubijs. Et ab eodem excōmunicatore abſoluēdus. extra. e. c. Significauit.

Excōmunicatus eſt eadem ſentētia ⁊ abſoluendus ab eodē excōicatore qui participat in crimine cum excōicato ꝓ eodē. Et dicit participans qui in eodē crimine ei conſilium: auxilium: vel fauoreꝫ p̄ſtat. Et idem etiam dicitur conſentiens ideo etiam eadem pena plectendus. extra de ſenten. excō. c. Nuper. Et intelligitur tunc incidere quādo ei participat poſtqꝫ ille pro facto eſt excōmunicatus. vt notat extra. e. c. contingit. et Panormita. ſuper dictū. c. Nup.

Excōicati ſunt clerici ſi concubinis ꝓ crimine excōmunicatis participant in eodem. extra. de ſen. ex. c. Si ꝯcubine.

.§. xxxiiij.

Excōmunicati ſunt ſcienter contrahentes in gradibus conſanguinitatis ⁊ affinitatis prohibitis. Item contrahens cum moniali. Item clerici in ſacris conſtituti contrahentes. Item religioſi profeſſi vtriuſqꝫ ſexus contrahentes. Item ſcienter inter predictos matrimonium celebrantes. Et debent denūciari ac vitari donec ſeparati mereantur abſolui. de ꝯſangui. ⁊ affini. c. vnico. in cle.

Excōmunicatus eſt qui petit pecuniam ad ingreſſuro religionem alias non admittendo. id eſt. pactum faciens. Extrauagan. Vrbani. xj. que icipit. In vinea ſupra. §. xxix.

Excōmunicatus eſt qui perpetrat factū quod p̄latus per conſtitutionē ſub excōmunicatione ꝓhibuit. de ꝯſtitu. ca. Vt animarū. li. vj.

.§. xxxv.

Excōmunicatus eſt ⁊ ab officio adminiſtrationis. predicationis. lectionis ⁊ cōfeſſionum audiētia priuatus: ac a papa abſoluendus quicunqꝫ abſoluit aliqueꝫ ab aliquo caſu proceſſus curie ſine ſpeciali auctoritate. ex ꝓceſſu curie. Supra. §. xviij.

Excōicatus eſt qui alicuiꝰ cenſure eccleſiaſtice abſolutionem vel reuocatōnem per vim vel metum extorſerit. nec extorta valebit. de his que fiūt. c. Abſolutionis. li. vj. Si autem vim inferens nō obtinuit hmōi abſolutōem: tunc nō eſt excōicatus. Gloſa. e. ꝟ. Extorſerint. Item gloſa. ꝟ. Sententiā. dicit. etiā iniuſtaꝫ. Item gloſa. ꝟ. Reuocatōem: intelligit. vbi ſententia nō tenuit. vel extendit ad abſolutōem ad cautelā.

Excommunicati debēt a ſuꝑiori remitti ad excommunicatorem pro abſolutione dummodo ſententia fuerit iuſta. niſi excommunicator requiſitus malicioſe diſtulerit abſolutionem. Si autem dubia ſit poteſt illam ſuperior relaxare. de ſenten. excom. ca. Venerabilibus. libro ſexto. Alias ſine licentia excommunicatoris non debet abſolui. Extra de offi. iudi. or. ca. Cum ab eccleſiaꝝ.

Excōmunicatum ab epiſcopo nō poteſt inferior abſoluere niſi de eius mandato xxvj. q. vj. ꝑ totū. glo. e. ca. Or aūt. dicit niſi in articulo neceſſitatis.

Excommunicatos ab archipreſbyꝛo vel
alio ſubdito epiſcopi:non poteſt archi-
epus abſoluere. Sed excõicatos ab e-
piſcopo vl'eius officiali poteſt: dummo
do ad ipm fuerit appellatũ. de ſen. ex. ca.
Venerabilibꝫ. li. vj.

Excõicatus ſi cautione pſtita de parẽdo
abſolutionẽ petit:ſed ſuffraganeus q̇ ex
cõmunicauit malicioſe diſtulerit abſolu
tionẽ:poteſt ipm archieps abſoluere. ex
tra de offi. oꝛ. c. Ad reprimendũ. extra de
ſententia ex. c. Per tuas. c. Sacro.

Excõicatus pro debitis ſi impotẽs ẽ ad
ſoluendũ: abſoluitur pſtita cautione ꝙ
cũ potuerit ſoluat. extra de ſolutio. cap.
Odardus.

Excõicatus nõ pro rõnabili cauſa:a ſupi
oꝛe abſoluaꝛ. et excõmunicatoꝛ condem
neꝛ illi in expenſis. extra de ſenten. excõ
mu. ca. Sacro.

Excõicatus in dubio vtrum ſnĩa valeat
abſoluaꝛ ad cautelã. extra. e. c. Per tuas

Excõmunicatus petẽs abſolui ꝓpter nul
litatẽ ſententie. ſ. Abſolutõem.

Excõicatus offerens ſe ad iuſticiã preſti
ta cautõe põt abſolui etiã ſi pars aduer-
ſa ne abſoluaꝛ appellet. extra de appel. c.
Qua fronte.

.§. xxxvj.

Excõmunicatus a delegato pape põt in
fra annũ ab eodem abſolui. poſtea vero
a ſolo papa. extra de offi. dle. c. Querẽti

Excõmunicatus religioſus ꝑ iniectione
manus in clericũ ſecularẽ:abſoluiꝛ. In-
fra. Religioſum poteſt. Similiꝛ et cleri
cus. ſ. Abſoluere poteſt.

Excõmunicatũ religioſuz ꝑ iniectõe ma
nus in religioſum alteriꝰ monaſterij vt-
qꝫ abbas abſoluere debet. extra de ſentẽ.
excom. c. Cum illoꝝ.

Excõicatos pro iniectione ante ingreſſũ
oꝛdinis facta:poteſt abbas abſoluere.
vbi ſupra.

Excõmunicatus pro iniectõne manus a
ſolo papa vel eius legato abſolui põt. x-
vij. q. iiij. Si quis ſuadente. extra ð ſen.
excom. c. Non dubium. c. Qꝫ de his. eti
am ſi leſo ſatiſfaciat. e. c. Quãuis. Exce-
pto mortis articulo in cap. ṗdictis. Itẽ
qui impediunꝛ infirmitate. inimicicia. i-
opia. puerili vel ſenili etate. fragilitate ſe
xus. ſeu coꝛpoꝛiſ ipotentia alia. aut alio
canonico impedimento quo ad ſedẽ ac-
cedere vel illum cui cõmiſſum eſſet non
poſſunt. vel qui iuris beneficio excuſant
ita ꝙ qui tpali laboꝛant impedimẽto:p-
ſtent iuramentũ ꝙ ſtatim ceſſante impe-
dimẽto ſe illuc recepturos. ⁊ inde mãda
tum repſentent. extra de ſen. ex. ca. Quã
uis. c. Qꝫ de his. Pueri tñ infra ãnos di
ſcretionis manus iniicĩetes nõ tenẽtur
poſtea ad ſedem ire. ſed ab epiſcopo poſ
ſunt etiam adepta legitima etate abſol-
ui. e. c. Pueris. Excipiunꝛ beneficio iu-
ris om̃es pſone qui ſui iuris nõ ſunt. co.
ca. Mulieres. Serui tamẽ tenenꝛ illuc
accedere pro abſolutione:niſi ideo inci-
derit vt ſe ab obſequio dñoꝝ ſubtrahãt.
vel niſi coꝝ abſentia graue damnũ coꝝ
dñis abſqꝫ illoꝝ culpa afferret. tunc ab
epiſcopo ſicut et p̄dicte perſone abſoluã
tur:iniũcta eis ſatiſfactõne aliq̃ in recõ-
penſam laboꝛis quẽ ſuſtinuiſſent. niſi eſ-
ſet enoꝛmis exceſſus pro quo ad ſedem
eſſent mittẽdi. e. c. Relatum.

.§. xxxvij.

Excõicati ſunt. id eſt. reincidunt in pſti-
nas ſentẽtias qui abſoluti ſunt tali cõdi
tione. vt ceſſante periculo vel impedim̃
to ſe ad ſupioꝛem vel eũ qui de iure ipoſ
abſoluere debuit accedant. dummõ ſic
ſe ei repſentare obmiſerint. de ſen. exc. c.
Eos. li. vj. de peniſ. c. Si quis in clemẽ
ti. Similiter ſi a papa quis vel eiꝰ lega
to abſolutus recipit mandatũ vt ſe excõ
municatoꝛi preſẽtet. ſi hoc neglexerit re
incidit. e. §. Idem in clemẽ.

Excõmunicatus per hoc abſolutus nõ ẽ
ꝙ papa ſibi ſcienter cõmunicat niſi pa-
pa exp̄mat ſe hoc velle. de ſen. excõ. cap.
Summus. in clemẽ. Nec etiã ſi pa. ali-
cui ab eo excõmunicato ſcribit. ſalutati-
one in ſcripto facta. extra. e. c. Si aliqñ.

Excõmunicatus pro iniectione nõ debꝫ
abſolui niſi prius ſatiſfecerit leſo. extra
de ſenten. excom. c. Poꝛro ſi aliq̇.

Excõicati a canone aliaſ a papa abſoluẽ
di:poſſunt in caſibus ſupradictis et eo
modo ab epiſcopo abſolui ſic ꝑ iniectio
ne manus. e. c. Quod de his. ſ. § xxxvj.

Excõmunicationis abſolutio obtẽta ta-
cita veritate vl'ſuggeſta falſitate ñ valet.

Et debent in ipſa abſolutione oẽs cau-
ſe excõicationũ exprimi ſi pro plib⁹ cau-
ſis fuerat excõmunicatuſ. alioqn nõ erit
abſolutus. e. c. Cũ ꝓ cauſa.
Excõmunicatus abſoluẽdus a papa por-
tet ſecũ litteras ꝺ ſatiſfactõe ꝑmiſſa. e. c.
Parrochianos. al's nõ debet abſolui. e.
ca. Porro.
Excõmunicatõis ſententia ſuſpẽdi non
poteſt: niſi in totum relaxetur. Põt autẽ
ad cautelam abſolui. ꝺ ſenten. ex. c. Pre-
ſenti. libro ſexto.

·§. xxxviij.

Excommunicati ſunt ipo facto effracto-
res eccliaꝝ: ⁊ poſtq̃ fuerint denunciati:
tunc a ſolo papa abſoluunt̃ ꝑmiſſa ſatiſ-
factione. extra de ſen. ex. ca. Conqueſti.
Et intelligit̃ etiaȝ de alijs ſacris locis.
Gloſa. c. eiuſdẽ. cõqueſti.
Excõmunicati ſunt incendiarij eccliaꝝ ⁊
aliorum locorum ſacroꝝ. ⁊ poſtq̃ denũ-
ciati fuerint: a ſola papa premiſſa ſatiſfa-
ctione abſoluunt̃. e. c. Conqueſti. Et in-
telligit̃ etiam de alijs incendiarijs poſt-
q̃ fuerint excõmunicati: denũciati. e. c.
Tua nos. Et qui ſunt excõmunicandi.
Gloſa. e. et. xxiij. q. vltima. Peſſimã. Et
ſepultura careat niſi ſatiſfaciat. Ibidem
Excõmunicatus eſt quiſq̃s violans eccle-
ſie immunitatẽ. ⁊ a papa abſoluẽdus. ex-
tra. e. c. Cum ꝓ cauſa. Et a ꝑdictis iura-
mentũ exigit̃ ſicut ab inijcientib⁹ man⁹
ꝙ iurent ſe hoc de cetero nũq̃ facturos
et ꝙ mandato eccleſie ſtare velint. Iura-
mentũ tamen nõ eſt de ſubſtãtia abſolu-
tionis. ſed ad cautelam. vnde ſi obmitta-
tur nihilomin⁹ valet abſolutio. extra. e.
ca. Cum deſideres. ſ. §. xvj.

·§. xxxix.

Excõmunicatus vel interdict⁹ celebrãs
poteſt om̃ib⁹ beneficijs ſpoliari. extra de
cleri. ex. c. Fraternitati tue.
Excõmunicati et nominatim interdicti:
nullatenus ad diuina admittant̃. extra
de ꝑben. ⁊ digni. c. In lateranẽſi. extra ꝺ
priuile. c. Cũ et plantare. Itẽ clerici reli-
gioſi vel ſeclares tales admittentes pub-
lice ad diuina vel ſacramẽta vel ſepultu-
rã eis exhibentes in caſib⁹ a iure nõ per-
miſſis. illis interdictus eſt ingreſſus ec-
cleſie: donec ſatiſfaciant ad arbitriũ ei⁹
cuius ſententiã contempſerũt. nõ obſtã-
te priuilegio. de ꝑuile. c. Epoꝝ. li. vj.
Excõmunicatos vel interdictos admit-
tens vel ſepeliens. Infra. Interdict⁹ eſt
infra. Suſpenſus ab ingreſſu.
Excõmunicatus ſciẽter ꝯferẽs beneficia
eccleſiaſtica: ſuſpenſus eſt a collatõe bñ-
ficioꝝ. extra de clerico exc̃. c. Poſtulaſti.
Excõmunicatus vel interdictus ſe diui-
nis ingerens. ſ. §. xxxij. ſ. cañ. viij.
Excommunicatus ſciẽter ordinẽ etiã mi-
norẽ recipiens: deponit̃ imppetuũ ſi fue-
rit ſecularis. Si aũt factuȝ ignorauerit
vel iuris ignarus hoc fecit: põt cũ licen-
tia pape cum eo diſpenſari. Si aũt reli-
gioſus ſciẽter hoc fecerit: ab executione
ordinis ſuſpenſus manebit. Sed ſi igrã-
ter fecit. vt. ſ. tunc ꝑlatus cum eo diſpẽ-
ſet. niſi tale fuerit factũ ꝙ ꝯtra ignoran-
tiã preſumatur. extra de ſentẽ. excom. c.
Cum illoꝝ.
Excõmunicatoꝝ oſſa ſi ab alijs diſcerni
poſſunt extumulent̃ ⁊ ꝓijciant̃. Nam ſicͣ
bonis nõ nocet mala: ſic malis bona ſe-
pultura non ꝓdeſt. extra de ſepulturꝭ. c.
Sacris.

·§. xl.

Excõmunicatus excõmunicare non po-
teſt. quia nec ligare nec ſoluere poteſt. ſicͣ
nec hereticus vel ſciſmaticus. xxiiij. q. j.
Audiuimus. c. Si ergo. c. Ex ꝑte. In-
telligit̃ de non tollerato excõmunicato.
alias abſoluit ſm̃ Panormi. in. c. Veri-
tatis. extra de dolo. ⁊ ꝯtu.
Excõmunicatuſ publice nõ poteſt eſſe iu-
dex. extra de excep. c. Exceptionẽ. §. Ex-
communicatus. ⁊ ſentẽtie eius ſunt irri-
te. extra de emu. c. Aduerſus.
Excõicati nõ poſſunt eſſe iudices. etiaȝ ſi
dixerint ſe abſolutos nõ debet eis credi
niſi oſtendant litteras. xxiiij. q. j. ca. Mi-
ramur. Iũcta gloſa. vñ nec iuriſdictõeȝ
poſſunt exercere. de hereticis. c. Preſidẽ-
tes. libro ſexto.
Excõmunicato nõ tenetur quis iuramẽ-
ta fidelitatis: donec reconciliabit̃. xv. q.
vj. Nos ſanctoꝝ. c. Iuratos. Exceptiſ
caſib⁹. infra. §.
Excõmunicati non poſſunt teſtificari. ex-
tra de teſtib⁹ et atteſta. c. Veniens. Ipi
tamẽ ⁊ etiã ſocij criminũ ſi non ꝑſumant̃

falſum dicere admittunt in teſtimoniuȝ
inquiſitõnis heretice prauitatis. De he
reticis.c. In fauorem.li.vj. Infra.§.pro
ximo. Nec eligere nec eligi poteſt.ſupra.
Eligere non.

Excõmunicatum publice index debȝ ex
officio ab agendo repellere: etiã ſi reus
non opponat.de excep.c. Pia.li.vj

Excõicationis exceptio .ẽ. Exceptõ ex-
cõmunicatõnis.

Excõicatus non eſt admittendus ad im
petrandũ.ꝛ ſi impetret: littere nõ valẽt.
ſi poſtea fuerit ꝓbatus fuiſſe excõicatus
ar.extra de ꝓbatõib9.c. Poſt ceſſiõem.

Excõicatus impetrans proceſſum vl' re
ſcriptũ.j. Reſcptũ ab excõicato.

Excõmunicatus repellitur ab accuſatio
ne.iiij.q.j.per totum. Et ab omnib9. In
fra. Suſpenſus.§.vj.

Excõmunicatus nõ habet vocẽ appellã-
di nec auditur in iudicio niſi ꝑus abſo-
lutionẽ petat et obtineat.preterq̃ſi ꝓpo
nat ſe poſt legitimã appellatõem excom
municatũ. vel in ſentẽtia fuiſſe errorẽ in
tollerabilem exꝓſſum: tunc admittit ad
eoꝝ probationem etiã ñ petita abſoluti
one. Extra de ſenten.excõ.c. Per tuas.
ſupra. Allegans.

Excommunicatus poteſt conueniri. ſed
debet per alium in iudicio reſpõdere. ex
tra de iudicijs.c. Intelleximus.

.§.xlj.

Excommunicati excludunt a ſacramen-
tis ꝑcipiẽdis.iij.q.iiij. Engeltrudã.tñ ſi
matrimoniũ ꝯtrahunt tenet.ſm Johan
nẽ de ligna.licet peccẽt.

Excommunicati ꝛ eoꝝ officiales dñt cõ
tra hereticos ꝛ eoꝝ defenſores recepto-
res ꝛ fautores iuſticiã exequi: dũ req̃ſiti
fuerit ꝑ ordinariũ vel inq̃ſitorez.in alijs
autẽ caſib9 hoc non poſſunt.de hereticȝ.
ca. Preſidentes.li.vj.

Excommunicatus et periurus põt exci-
pere ꝛ ſe defendere in iudicio ac appella
re ꝛ oẽm legitimã defenſionẽ habere.ſed
agere ꝛ recõuenire nõ poteſt.extra ð ex-
cep.c. Cum iter.c. Dilecti filij.c. Signi
ficarunt. Ad agendũ.patrocinanduȝ.ꝛ
teſtificandũ in iudicio nõ admittit et iu
dices cõpellantur per cenſurã eccleſia-
ſticã eoſdem a talib9 actibus repellere.

de ſenten.ex.c. Decernimus.li.vj.de ex-
cepti.c. Pia.li.vj.ẽ.§.xl.

Excommunicatus quõ horas dicat. In
fra. Suſpenſus.§.xij.

Excommunicatus nõ poteſt beneficiũ ec
cleſiaſticũ acquirere.extra de eta. ꝛ qua.
ca. Cum bone.in fine. extra de cleri. ex.
ca. Poſtulaſtis. Nec illð retinere. vt ibi-
dem.nec de habitis aliq̃d interim ꝑcipi
at.extra de appellatiõib9.c. Paſtoralis.i
fine. Nã talis eſt ſuſpenſus ab officio et
beneficio qui eſt excommunicat9.eo.ca.
Paſtoralis.§.in fine.

.§.xlij.

Excommunicatõis maioris ſniam nõ ac
quirit alicui iuriſdictõem poſſeſſiõis ex
cõicati ſi ꝑus non habuit.extra de reſti.
ſpolia.c. Olim.

Excõmunicationis mltiplex malũ. Iteȝ
a deo ſepat.xxiiij.q.iij. Certum. Iteȝ ſa-
thane tradit.xj.q.iij. Audi.c. Dis. Iteȝ
abſolutõem peccatoꝝ impedit.xxiiij.q.
j. Quicunq;. Iteȝ remouet ab eccleſia ſi
deliũ.xj.q.iij. Nihil.ꝛ ſe.c. Omis. Item
abſoluit a iuramẽto fidelitatis.xv.q.vj.
Nos ſanctoꝝ.et.c.ſe.extra de penis. ca.
Grauem. Itẽ opera bona i ea facta mor
tificat.xxiij.q.iiij. Si quis a catholica.
que.vij. Queadmoduȝ. Item tollit ſuf-
fragia eccleſie in vita.ꝛ in morte.xj.q.iij.
Quicunq; intra.xxiiij.q.ij. De cõmunio
ne.ꝛ.c.ſequẽ. Item a regno celoꝝ exclu-
dit.xxiiij.q.j. Quicunq;. Itẽ eternã dã-
nationẽ inducit.xj.q.iij. Nemo epoꝝum
Item eſt eterne mortȝ diſpoſitio.xxiiij.
que.iij. Corripiant.

Excommunicatus tm̃ maiori excõicatio
ne: a diuinis excluditur.extra de excep.
ca. A nobis.

.§.xliij.

Excommunicatus poteſt iterum excom
municari.extra de iudeis.c. Ita quorũ-
dam. De his que vi me.c. Abſolutõnis
in gloſa verbi. Excommunicatõis.li.vj

Excommunicatos pro iniectõe manuuȝ
in mõachos vel ꝯuerſos debent p̃lati
publice denũciare. ꝛ ab oĩbus vitari fa-
cere: donec ſatiſfacto leſis: abſoluant. ex
tra de ſen.ex.c. Parrochianos.

Excommunicatus ꝑ iniectione etiam ſi
ſatiſfecerit leſo debet nihilomin9 vitari:

donec fuerit abſolutus. extra de ſenten. excom. c. Cum deſideres.

Excommunicatus per publicam famã iniectionis manuũ debet ab epiſcopo ꝛ aliis vitari. e. vbi ſupra.

Excommunicatus occultus d̃bet occulte vitari. extra d̃ ſen. ex. c. Cũ nõ ab ho.

Excommunicationẽ in iudicio obiicere nõ poteſt ei cui quis in menſa ꝛ diuinis cõicauit. extra de ſenten. ex. c. In pñtia.

§. xliiii.

Excommunicato cõicãs debet reſpui ab eccleſia ſi in diuinis cõmunicat ei. xi. q. iii. Si quis epiſcopus.

Excõmunicatis nõ cõmunicat qui in neceſſariis eſt coniũctus et animo diſſentit. xi. q. iii. Q d̃ p̃deceſſoꝛ.

Excõmunicato maioꝛi excõmunicatõne non eſt cõmunicandũ in oꝛatione. cibo. potu. oſculo. ſalutatione. xi. q. iii. Excõmunicatos. c. Anteceſſoꝛ

Excõmunicato ſcienter in illis cõmunicans: eſt excõmunicandus maioꝛi excõmunicatione. xi. q. iii. Precipue. ca. Sic apoſtoli. Et in trib. c. ſequen. Incurrit tamẽ vt ſequit.

Excõmunicato ſcienter cõmunicãs ĩcurrit minoꝛem excõmunicationem. Gloſa de ſen. excom. c. Statuimus. ver. Aliis libꝛo ſexto. extra. e. c. Cum deſideres. tñ ſm Thomã in. iiii. di. xviii. talis nõ peccat moꝛtaliter. niſi fiat ex contemptu. ſ. contra ꝓhibitionẽ ſupioꝛis. Et talis debet excõmunicari. vt ſupꝛa. ꝛ extra d̃ ſenten. ex. c. Quod in dubiis.

. §. xlv.

Excommunicato licite poſſunt cõmunicare vxoꝛ. filii. ſerui. ancille. ruſtici. ꝛ ſuiẽtes. Et omnes qui nõ adeo curiales ſunt vt coꝝ cõſilio ſcelera ꝑpetrent. Et qui ignoꝛanter cõmunicant: excuſantur vel qui illis cõmunicant qui excõmunicatis cõmunicauerũt niſi in criminibus participent. xi. q. iii. Quoniã multos. extra de ſentẽ. ex. c. Inter alia. vbi dicit ꝙ perſone que ante excõicationẽ tenebant eis ad obſequiũ: poſtea etiã tenent eiſ ad ea ſine quib nequeũt obſequiũ debitum exhibere. Alie vero de pꝛedictis non tenentur nec debent: niſi in cauſa neceſſaria. Si aũt dicte ꝑſone in criminib pꝛo quibus ſũt excõmunicati eis participãt ſunt eadem ſententia innodati. dicto. c. Inter alia. Et ideo ab eodẽ excõicatoꝛe abſoluendi. extra. e. ca. Significauit Cauſe pꝛo quibus cõmunicare eis licet his patent verſib. Utile lex humile reſ ignoꝛata neceſſe. Hec anathema quidẽ ſoluũt ne poſſit obeſſe. Item vtilitas. ſ. ſua vl' mea. lex ſcilicet vxoꝛ. humile ſicut ſerui ꝛ ancille. filii. res ignoꝛata ꝛc̃. Hec gloſa. extra de ſenten. excõ. c. Cum deſideres. verbi. Contrahit.

Excommunicatus nõ eſt participans in loquendo ea que ad abſolutionẽ vel anime ſalutem pertinẽt: licet alia verba incidenter interponat vt magis in eo pꝛoficiat. extra de ſen. ex. c. Cũ voluntate.

Excommunicato patrifamilias familia cõmunicans excuſat. extra. e. c. Si vere.

Excõmunicatoꝝ terras tranſeuntes pñt neceſſaria ab eis emere ꝛ r̃cipere. e. c. Si vere. Item pietatis cauſa poteſt eis dari aliquid. extra. e. c. Int alia.

Excõmunicatis licite poteſt p̃dicari verbum dei. Similit ꝛ interdictis: ſeruata foꝛma interdicti. extra. e. c. Reſponſo.

. §. xlvi.

Excõmunicari debent qui ad infidelẽ iudicẽ appellãt. ii. q. vi. Catholicos. ſupꝛa. Catholicos.

Excommunicandi ſunt religioſi mẽdicãtes ad pꝛofeſſionẽ infra annũ recipiẽtes infra. Minoꝛibus. ꝛ. ß. §. xxi.

Excõmunicandi ſunt ſoꝛtilegi ꝛ diuini ſi ſe non coꝛrexerint. xxvi. q. v. ꝑ totum

Excommunicari debent incoꝛrigibiles. xxiiii. q. iii. Tam ſacerdotes.

Excommunicari debent qui decimas vl' res eccleſie detinent: et nõ reſtituũt. xvi. que. i. In canonibus.

Excõmunicandi ſunt raptoꝛes puellaꝝ ſiue feminaꝝ. ac eis coopantes ꝛ conſentientes: ſi ſunt laici et nolunt agere publicam penitentiã. Clerici vero a ꝓꝑꝛio gradu cadunt. xxxvi. q. ii. Eos qui. Iuncta gloſa.

Excommunicandus eſt laicus qui fingit altare eſſe conſecratum cum non ſit. vel reliquias cum non ſint. de conſe. di. pꝛima. Nullus pꝛeſbyter. Iũcta. gloſa.

Excommunicandus eſt exiens eccleſiam

quando verbum dei pdicatur. de conse. di. j. Sacerdote. Glosa. quasi minus lit teratū contemnēs. di. xxviij. Sedule.
Excōmunicetur qui die dñico ɔtempto conuentu ecclesie ad spectacula vadit. d conse. distin. x. Qui die.
Excōmunicandi sunt impediētes testes extra de testi. ⁊ atte. c. Tam lris.

.§. xlvij.

Excommunicationis forma habet. xj. q. iij. Debent. c. Cum aliquis.
Excōicare possunt prelati inferiores epiſ dūmodo subditos habent. sine tamē il la solēnitate q̄ habetur in dicto. c. Dñt. Glosa. extra de elec. c. Cum in cunctis. §. Inferiora. extra de co q̄ furtiue. cap. j. Et supra. §. iiij.
Excōmunicari potest quis post mortem Infra. Mortui.
Excommunicari non debet vnus p alio xxiiij. q. iij. p totum. Interdici tm̄ potest vnus pro alio. vel minori excōicatōe in nodari. Glosa. e. c. Sed autem.
Excōmunicatio siue alia sentētia iniusta est tribus modis. sc3 ex causa. ex animo. et ex ordie. Glosa. extra de sen. ex. c. Sa cro. ꝟ. Justa fuerit. De ħ. s. §. vj.
Excōmunicationis sentētia. j. Snia.
Excōmunicari debet laicus. Glosa. illit teratus. publice vel puate de fide dispu tās. de hereticis. c. Quicunq3. li. vj.
Excōmunicatio lata in glosantes consti tutionē Nicolai sup reglām minoꝝ. Si militer ⁊ alie pene cōminate ibidē. ⁊ phi bitio hmōi suspensa est vsq3 ad benepla citū sedis aplice per Johannē. xxij. in ex trauaganti. que incipit. Quia nōnunq3. Data auinioñ. vij. kal. aplis. pontifica tus ipius anno sexto. s. §. xxxj.
Excōmunicari non debet quis pro cri mine alterius. xxiiij. q. iij. Si habes. Au gustinus ad Auxilium episcopum.
Excōmunicari nullus debet nisi p pecca to mortali ⁊ enormi. xj. q. iij. Nemo epo rum. cap. Nullus sacerdotum. et. capi. sequē. Alioquin nō nocet excōicato: sed excōmunicatori: nisi ɔtemnat. e. ca. Te merarium. c. Qui iustus.

.§. xlviij.

Excōmunicatio minor sepat a sacramen tis pcipiendis. extra de clerico ex. c. Si celebrat. Et infligit pro omi pctō morta li. xj. q. iij. Audi. Et reddit hoiem suspē sum q̄ntum ad se. extra de tempo. or. ca. vlti. extra de coha. cle. c. finali.
Excōicatio minor infligit tam penitenti q3 nō penitenti. Penitenti infligit a seip so. cum se indignū reputat ⁊ a sacramen tis suspendit. de peni. di. j. Facilius. dis. ij. Qui scelerate. Melius tamē facit si h facit auctoritate sacerdotis. e. dist. j. In actione. Item infligit a sacerdote. c. pre dicto. extra de pe. ⁊ re. c. Omnis. sed nō penitenti infligitur a do: cum ꝓpter mor tale deus ipm tradit sathane: ⁊ a mente eius recedit: ac a perceptōne sacramen toꝝ suspenditur corā deo. xj. q. iij. Audi deniq3. Item a seipo. cum nolēs penite re: se a sacramentis suspendit credens h sibi sufficere: sed male. de pe. dis. j. Sūt qui arbitrant. Item a sacerdote in penā nolenti penitere. xvij. q. iiij. Viror. Itē a canōe. xj. q. iij. Cum excommunicato. Cum ergo a se vel a deo infligit: tūc per solā penitentiā reconciliat. Aliis autem duob9 modis necessaria est recōciliatio. xj. q. iij. Excellentissim9. Si igit a sacer dote infligit: tūc per eundē recōciliat. Si vero a canone: potest per simplicem sacerdotem absolui sine iuramento vel mandato aliquo. Hec in glosa. xj. q. iij. Si inimicus. Et glosa. extra de sen. ex. ca. Si quem. ꝟ. Nō tm̄ minori.
Excommunicatio minor a quo absoluit: et quādo indiget recōciliatōne. Supra proxime.
Excōmunicatus minori excōicatione ce lebrans: licet peccet mortaliter: nō tm̄ ef ficitur irregularis. Nā ⁊ si a collatiōe sa cramentoꝝ sit suspensus: nō tm̄ a pceptī one. sc3 quo ad ecclesiā. ⁊ si ɔfert sacram ta peccat: tamē ipa habent effectum. ex tra de cleri. excō. c. Si celebrat.
Excommunicatus minori excōmunica tione: eligere potest: ⁊ exercere que sunt iurisdictionis. si tamen talis scienter eli geretur: electio esset irritanda. quia eligi tur ad ea a quorum perceptione suspen sus ē. e. c. vbi supra. Potest tamē idem ab soluere alium de eadem sententia. extra de sen. ex. c. Duob9 collata.
Excommunicatio minor infligitur a ca

none vel quo ad eccleſiam ipo iure. Si quis pticipat cum excõicato in locutiõe ꝛc. ū. §. xliiij. Item ſi ſacrilegium cõmit‑ tit. xvij. q. iiij. Miror. c. Si qs inuent⁹ Item p fornicatõe notoria. extra de co‑ ha. c. Ueſtra. Item pro ſimonia. extra ð ſimonia. c. Tãta. Sed hodie eſt maior excõmunicatio. ū. §. xxix. Itẽ ſi quis re‑ cipit eccliam de manu laici. xvj. que. vij. Si quis deinceps. ſed hodie dãs vł re‑ cipiens debent excõicari maiori excom municatiõe. extra de iure patro. c. Pre‑ terea. Item ↄtra exercẽtes artem baliſta rioꝝ in bello iniuſto ↄtra xpianos. extra de ſagit. c. Artem. ⁊ hoc ꝫm quoſdã. Itẽ diſſidentes ⁊ nolentes ad pacẽ reuocari Item pauperũ oppſſores. Item manife ſti raptores. Item publici vſurarij. Itez meretrices. illoꝝ omnium oblatio repel litur. et ſacramenta interdicunť eiſdem. Item omnes quibꝫ negať ſepultura. Itẽ quilibet notorius peccator. diſt. lxxxviij Nec;. Hec Raymundus.

Excuſare non poteſt tollerãtia eccleſie qð illicituz eſt de ſe. di. iiij. Deniq;. ⁊ glo. ꝟ. Uenia.

Excuſanť filij iſrael a furto egiptijs facto quia a deo iuſſi ſunt. xiiij. q. v. Dixit do‑ minus. Auguſtin⁹ li. qſtionũ Exodi.

Excuſať culpa per ebrietatẽ a tanto ſ; nõ a toto. xv. q. j. Sane. Amb. li. de patri‑ archis. c. c. Inebriauerunt.

Executor a papa datus ad ꝓui‑ dendũ alicui de bene‑ ficio in aliqua ꝓuincia nõ poteſt genera liter ꝓhibere prelatos ad quos als ſpe‑ ctat collatio vt nõ ꝑus alteri ꝓuideant. niſi exꝑmať in litteris ſuis. poteſt tamen reſeruationẽ facere ⁊ inhibitõem ſpẽalẽ de primo vacaturo vel ſecundo vel vlte rius. ſi hoc habet ex litteris ſuis. et ſi qd contra talem inhibitionem factum fue‑ rit ñ tenebit. de ↄceſ. ꝑben. c. Executor. libro ſexto.

Executor a papa datus ad prouidendu; perſone expreſſe: poteſt ſubdelegare: ſed datus ad prouidendum de certa ecclia perſone idonee non expreſſe: non poteſt ſubdelegare. niſi in cõmiſſione exprima tur. de offi. ⁊ pote. iudi. ðlega. c. Si cui. libro ſexto.

Executor a papa datus ad prouiſionem ſupra. Beneficiũ ſiue prebẽ. Infra. Gra tia ſi vni.

Executor teſtamẽti religioſus eſſe nõ po teſt: niſi obtenta licentia ſui prelati. ð te‑ ſtamento. c. Religioſus. li. vj. Sed frať minor nec ſic poteſt. de verboꝝ ſignifi. c. Exiui de paradiſo. §. Uerum. Cum di cti. in clementinis.

Executore teſtamenti mortuo officiũ nõ tranſit ad heredem: niſi teſtator alið ex‑ preſſerit. Gloſa. de teſta. c. Religioſ⁹. ꝟ. Mortuo. libro ſexto.

Executoꝝ plurium altero impedito vel nolente poteſt alter teſtatoris volunta‑ tem exequi niſi teſtator aliud expreſſerit de teſtamen. c. Religioſus. li. vj.

Executio teſtamentoꝝ per religioſos. in fra. Teſtamenti.

Exempla ſanctorum ſunt perſpi caciter recogitãda. di ſtin. xx. De quibus

Exempla prelatoꝝ maloꝝ ſunt ipis mor tifera. Nam tot mortibus digni ſũt qt perditionis exempla ad ſubditos tranſ mittunt. xj. q. iij. Precipue. Infra. Pre‑ lati et ſi.

Exempla debent ſuperiores dare ſubdi‑ tis. viij. que. j. Qualis. xij. que. j. Nolo.

Exemplum malum paſtoris ruina eſt ſb‑ ditoꝝ. diſ. lxxxj. Nemo. Gregorius li. j. Paſtoralˀ. c. ij. et diſ. lxxxiij. Nemo. ij. que ſtio. vij. Cum paſtoris.

Exemplum facile ſubditi accipiũt ab eo quod plati agunt. Extra de voto. capi. Magne.

Exemplum benevivẽdi ſepe nõ perſeue‑ raturi alijs pſeueraturis preferunt. ð pe ni. di. ij. Citius. §. Nam nonnulli. Gre gorius in moralibus.

Exempti non poſſunt pro contu macia excommunica‑ ri a non ſuo iudice ſcienti eorum exẽpti‑ onem ſi non comparuerint. argumentũ extra de appella. Si duobus

Exemptos ſi quis talis iudex excommu nicat. ſuſpendit. ſeu iterdicit: non tenet ſnia. extra de religioſis domibꝫ. c. Cum dilectus.

Exempti ſi metas priuilegij excedunt vł publice delinquunt: poſſunt ab epiſco‑

po coerceri. argumentum. extra de ꝓui-
legijs. ca. Patentibꝰ. c. Tuaꝝ.

Exemptis deferendum eſt in illis in qui
bus ſunt exempti: in alijs ſubſunt epiſco
pis. extra. e. c. Cum capella.

Exempti quorum exemptio non conſtat
ſi exemptiōis priuilegium ordinarijs in
loco ſecuro vel alijs nō ſuſpectis ab ipis
deputatis non exhibuerint: ſi tunc ordi
narij contra eos iuriſdictionem exercue
rint: tenebit. nec proceſſus conſeruatorꝫ
eis a pape deputati contra ordinarium
robur habet. de priuilegijs. c. Cum per
ſone. libro ſexto.

Exemptionem allegans. ſupra. Allegās
contra iuriſdictiōem. Supra. Allegās
exemptionem.

Exempti quantacunqꝫ libertate gaude-
ant: poſſunt nihilominus ratōne delicti
aut contractus ſiue rei de q̄ contra ipoſ
agitur coram ordinarijs rite conueniri.
et illi quo ad hoc ſuam iuriſdictionē in
eos exercere. niſi delictum ſit in loco ex-
empto commiſſum vel contractus initꝰ
vel res litigioſa conſiſtat ibidē. Nec vbi
domicilium habent ſi alibi delinquant:
vel contrahant vel res litigioſa cōſiſtat
poſſunt conueniri pretextu domicilij ſꝫ
ibidem vbi illa fiunt vel res conſiſtit cō
ueniātur: vel illuc remittantur. ſaluis ta
men caſibus alijs in quibus eos iuriſdi-
ctioni epiſcoporum ſubeſſe precipiūt ca
nonica inſtituta. In eos autem quibus
a papa indultum eſt ne a quoqꝫ valeant
excommunicari: ſuſpendi: vel interdici:
ordinarij iuriſdictionē vbicunqꝫ illi fue
rint quantū ad illa exercere penitus nō
poſſunt. de priuilegijs. c. Volenteſ. li. vj
et eodem. de decimis. cap̄. Statuto per
petuo.

Exempti celebrantes in loco interdicto
vel ſepelientes. ꝛc̄. Supra. Excōmuni-
catōnis. §. xxiiij.

Exemptio eccleſie comprehendit ipſius
canonicos: monachos: clericos: conuer
ſos: et perpetuo oblatos eiuſdem: ſꝫ nō
curatum quantum ad ea que ad ipaꝫ cu
ram pertinent. Nec parrochianos. Ex
emptio autem canonicorum: ipos ſoluꝫ
et non eccleſiam: nec clericos alios iclu-
dit. exemptio clericorum eccleſie comp-
hendit canonicos et alios clericos eiuſ-
dem: non autem eccleſiam. niſi in priui-
legio exprimatur. de priuile. ca. Per exē
ptionem. libro ſexto

Exemptionis forma eſt. ſi papa aſſerit a-
liquam eccleſiam fore exemptam aut iu
ris beati petri exiſtere. ſiue ad ius ꝛ ꝓprie
tatem romane eccleſie vel ad romanā ec
cleſiam ſpecialiter et ſine medio vel ſim-
pliciter ꝑtinere: per hoc dꝫ plene iudica
ri exempta. Non autem ſi in forma habe
tur ꝙ ad ius ſiue propinquitatem roma
ne eccleſie pertinet. vel ꝙ in ſpeciales et
proprios filios romāe eccleſie ſint ſuſce
pti. vel ſi annuum cenſum ſoluant. vel ꝙ
ab alio q̄ꝫ a papa excommunicari ſuſpē-
di vel interdici nō poſſint vel ſimilia di
cantur: tunc in alijs caſibus ſunt epiſco-
pis ſubiecte. per hoc tamen dicit ſe nolle
alijs modis exemptionum derogare. c.
ca. Si papa. libro ſexto.

Exemptionis verba narratiue ſonantia
in littera non probant exemptionem. vt
dicendo. Conqueſtus eſt nobis prelatꝰ
eccleſie. N. nobis immediate ſubiecte et
ſimilia. ſecus ſi circa principaleꝫ liberta
tis donationem vel exemptionem aſſe-
rat ipam exemptam fore: vel alia ſimilia
proferat. Et ponuntur ibi. xiiij. forme ꝓ
bationis huiuſmodi. et tres forme qui-
bus non datur exemptio nec per hoc de
rogatur alijs modis exēptionum. Vbi
ſupra.

Exēpti nō pn̄t ſuo noīe aſſumere cauſas
proprias ſuorum liberoruꝫ. id eſt. nō ſer
uorum ipſorum etiam ſi ſint ſui cenſua-
les. De priuilegijs. cap̄. Auctoritate. li-
bro ſexto.

Exempti erigere capellas. Infra. Religi
oſi. Exempti nō poſſunt.

Exempti monachi. Infra. Religioſi ex-
empti.

Exequie pompatice plus ſunt ſo
lacia viuorum q̄ꝫ ſubſi-
dia mortuorum. decima tercia queſti. ſe
cūda. Anime. Gregorius Bonifacio ar
chiepiſcopo.

Exitu difficulꝰ peragitur bono qđ
malo inchoatur principio. ꝓ-
ma queſtio. ꝓma. Principatuſ. c. Vulne
rato.

Exorbitantia Que a iure cõmuni exorbitant nequaq̃ ad conſequentia ſunt trahenda. de regulis iuris. cap. Que a iure libro ſexto.

Exorciſmus nõ impedit matrimonium contrahendum. vel vix. Non enim ibi contrahitur compaternitas. extra đ cogna. ſpũali. ca. Contracto.

Exorciſmi effectus non impeditur ſi per imperitiam verba aliqua vicientur. De conſecratione diſtinctio. iiij. Si nõ ſanctificatur. Auguſtinus libro đ vnico baptiſmo.

Expectantium plurium q̇s alteri in cõſecutione beneficij preferatur. Gloſa. de conceſſi. preben. ca. Si ſoli ordinario. verbi. Firmitatem. libro ſexto. per longum.

Expectantium tres. primus a Martino ſecundus ⁊ tertius a Bonifacio papa ſequenti in eadem eccleſia ſuper primo vacaturam p̃bendaȝ gratiam habent. Tertius tamen cum prerogatiua vt preferatur omnibus receptis non auctoritate Bonifacij. Ibi in aſſecutione ſecundus precedit tertium. ⁊ tertius primum. Et erit primus nouiſſimus. et ſecundus primus. et tertius ſecundus. eodem. capit. Auctoritate Martini. li. vj.

Expenſas victori victus legitime ſoluat. extra de penis. c. Calumniam.

Experientia cautum reddat peccatorem. De penitentia diſtinctio. q̇nta. Conſideret. ad finem. Auguſtinus libro de penitentia. ⁊ in gloſa verbi. Experimento dicitur. Unde Ouidius. Qui ſemel eſt captus fallaci piſcis ab hamo. Omnibus hunc a cibis era ſubeſſe putat.

Exponentes ſacram ſcripturam aliter q̃ʒ ſpiritusſanctus eam flagitat: heretici ſunt. xxiij. queſtio. iij. Hereſis. diſtin. xxxvij. Uino inebriantur.

Expoſitio ſcripturarum accipienda eſt ſcđm proprietatem linguarum de quibus tranſlati ſunt. diſtinctione. xxxviij. Locutio. Auguſtinus de vera religione.

Expoſitores conſtitutõis nicolai tertij ſup̱ regulam minorum quomodo procedat ſupra. Excõmunicatio. §. xxxj.

Fabule ocioſe vt vitentur idcirco lectio in menſa clericoꝝ precipitur haberi. di. xliiij. Pro reuerentia.

Fabulas in ſermone recitare etiam moralizando: nephandum eſt. diſtinctio. lxxxvj. Cum multa. Iuncta gloſa. Supra. Auctores. Gregorius Deſiderio epiſcopo. Infra. Sermo.

Facere nullus debet alteri quod ſibi non vult fieri. di. j. Humanum. xij. que. p̃ma. Dilectiſſimis. extra de maioritate ⁊ obedientia. capi. Dilecti filij.

Facere quilibet licite poteſt quod de iure poteſt. etiam ſi papa prohibeat dõec cõſtiterit an hoc de iure facere poſſit. extra vt lite pendente. c. A memoria.

Facere per alium. Poteſt quis per alium quod poteſt facere per ſeipũ. de regl'is iuris. ca. Poteſt quis. libro ſexto. Item Qui facit per alium eſt perinde ac ſi faciat per ſeipũ. e. c. Qui facit.

Faciens bonum opus pro vana gloria non meretur premium. ſed penam. vl' etiam ſuſtinẽs martyrium eo animo. p̃ma queſtione prima Uide. Jeronymus ſuper epiſtolam ad Galathas.

Facientes et conſentientes pari pena plectuntur. diſtinctione octogeſima ſexta. Facientis. ſecunda queſtõne prima. Notum. Extra de officio delegati. cap̃. primo. eodem. de vita et honeſtate clericorum. cap̃. Ut clericoꝝ. eo. de ſenten. excommu. ca. Quante.

Faciens ex timore facere non dicitur ido non meretur. extra de verborum ſignificatione. capitu. Qui ex timore. Auguſtinus.

Facultas venie incentiuũ p̃bet delinq̃ndi. xxiij. q. iiij.

Eſt iniuſta.

Factum vt bene agatur conſiderari debet quid liceat ad equitatē. quid deceat ad boneſtatē. q̇d expediat ad vtilitatem. extra de voto. c. Magne.

Factum non tm̄ debet conſiderari: ſ ʒ potius quid ſit faciendum. quia in talibus conſuetudo non excuſat. extra de elec. c. Cum cauſam. ſecundo.

Factum notorium non requirit ordinē iuris. extra de teſti. cogen. c. Super eo.

Factum violentum nullum perpetuum. Unde Jeronymus. Quicquid eñ neceſſitate fit: cito ſoluit̄. q̇cq̇d voluntate arripit̄: pſeuerat. de conſe. diſtin. v. Quicquid enim.

Falcem ſuam nemo in alienā meſſem mittat. vj. q. iij. Scriptum eſt. Quod fit quādo fructus eccleſie non a vero: ſed alieno paſtore tollunt̄ xiij. que. j. §. His ita

Fallendi animū nō habens non mentitur. xxij. q. ij. Beatus.

Fallitur quādoq; oculus ⁊ manus. xxvij. que. j. Nec aliqua.

Falli non poteſt dei preſciētia ſiue predeſtinatio. xxiij. q. iiij. §. Predeſtinatio. Infra. Predeſtinatio.

Falſa remedia ſunt veris periculis grauiora. ſicut ſacerdos peccator ſimulans ſe ɔſecrare vt mai⁹ peccatum caueat. extra de cele. c. De hoie.

Falſa penitentia quid ſit. ī. Pnīa falſa.

Falſarius dicitur qui falſis p̄cibus impetrat. xxv que. ij. Dicenti. Item qui litteras apoſtolicas impetrat ſine mandato ſpeciali alicuius domini. niſi ſit de illis perſoniſ a quibus de iure mandatum exigi nō debet. extra de reſcriptis. c. Nōnulli.

Falſariorum crimen incurrunt qui nomine capituli ſigillum furtiue ſurripiunt. ⁊ debent eſſe ſuſpenſi ab officio et beneficio vſq; ad abſolutionem pape. Si tamen ipi furtiue litteras nomine capituli mittunt. extra de teſtibus et atteſta. c. Tam litteris.

Falſariorum cenſure et pene. Supra. Excommunicatio. §. xxxj.

Falſificans litteras iudicū dʒ p̄uari eo ſup̄ quo litigatur. per hoc tamen non acquiritur ius parti alteri. extra de reſcriptis. capi. Olim.

Falſificans litteras regis degradet̄. et vt cognoſcatur imprimatur ſibi aliquod ſignum in cute ac abiurata prouincia permittatur abire. nō tamē puniat̄ ad mortem corporis vel ablationem membroꝝ. Extra de crimine falſi. c. Ad audientiā.

Falſitas litterarum pape attenditur precipue in bulla filo. carta. et ſtilo. extra de crimine falſi. ca. Quā graui.

Falſitas litteratum pape in quibus attēdatur: habetur extra de fide inſtrumentorum. ca. Inter dilectos. Et in glo. diſtinctio. xix. cap̄. In memoriam. Infra. Littere.

Fama bona neceſſaria eſt propt̄ alios: propter nos autem bona ſufficeret conſcientia. et ſic vtrūq; exigitur. xj. que. iij. Non ſunt audiendi. xij. que. j. Nolo. Auguſtinus ſermone de cōmuni vita clericorum. de conſecra. diſti. prima. Jubemus.

Famam propriam negligens et ſi habeat conſcientiam innocentem: crudelis eſt. vndecima queſtione tertia. Non ſūt au.

Fama publicum et notorium in quo differant. Gloſa extra de cohabita. cleri. c. Veſtra. verbi. Notorium. Infra. Notorium.

Fama plus valet q̄ꝫ teſtimonium vnius. extra de conſangui. et affinita: cap̄. Super eo.

Fama et multe preſumptiones faciūt ſufficientem probationem. Extra de teſti. et atte. c. Preterea cum quis.

Fame et penuria deus iratus opprimit mundum. quia pauperibus elemoſina nō dat̄. Sũt nō dant̄ decime. xvj. q. j. Reuertimi. Jerony. ſuper Malach. q. vij. Maiores. Aug⁹.

Fames q̄nq; ex ira dei in mūdū mittit̄. xvj. q. j. Reuertimini. poſt medium.

Famē ſuſtinenti nō ſuccurrēs g̃uiter peccat. diſtin. lxxxvj. Non ſatis.

Fame morientem non paſcens occidere conuincitur. diſtinc. octogeſima ſexta.

Paſce. Ambroſius. li. de offi.

Fames curat morbos. gula autem infert illos. de conſecratio. diſtin. v. Nihil eñ

Familiam non faciunt duo. ff. de verbo. ſigni. Si deteſtatio. in fine. ⁊ in gloſa. x. q. j. Si ex laicis.

Familia debet a domino cohiberi a malo ⁊ ad bonum promoueri. diſtin. xlvij. §. Neceſſe. xxiij. q. iiij. Duo iſta. Auguſtinus ſuper Pſalmi.

Familia nulla vnq̄ꝫ tam ſancta fuit q̄n in ea mali reperti fuerint. Nam in archa. i domo Abrahe. ⁊ ſic de alijs. diſti. xlvij. Quantumlibet. Auguſtinus ad Vincentium donatiſtam.

Familiaritas mulierum phibet clericis ⁊ religioſis. diſtin. xxxij. Interdicit.

Familiaritas repellit iudicem. extra d̄ officijs dele. c. Inſinuante.

Fatum eſt genus diuinatiõis: cui intendens damnatõez incurrit. xxvj. q. vlt. Non obſeruetis.

Fauendum eſt mag' reo q̄ꝫ actori. extra d̄ exceptio. ca. Cum iter.

Fauor ſingularis nõ debet attendi in electione plati. diſtin. lxxxiij. Porro.

Fauore pferẽs indignis eccleſias ſacrilegiũ cõmittit. j. q. j. Sunt quidam.

Fautor in crimine quis dicat'. gloſa de penis. ca. Si q̄s ſuadente. verbi. Defenſarit. in clemen.

Fax accenſa ſe comburit alijs lucendo. ſic prelatus vel p̄dicator malus bñ docẽdo. xv. q. viij. Sciſcitãtib'

Face iuuare ſolem eſt. infra. Solem.

Fedus naturale excludit ſuſpitõz ſicut eſt inter matrẽ ⁊ filiũ et inter ſimiles: vbi ſuſpitio mali excluditur ꝓpter ꝓpinquitatem. extra de coba bi. cleri. ca. A nobis.

Felix Boetius. ij. de conſola. phie. proſa quarta. Infeliciſſimum infortunij genus eſt felicem fuiſſe. Gloſa di. lxxxvj. Conſideranda. verbi. In egeſtatem.

Felicitate peccantium nil infelicius. xxiij. q. j. Paratus in fine. Auguſtinus in ſermone d̄ puero Centurionis.

Feminarum confabulatio cũ religioſis ſit breuiſſima. xviij. q. ij. Diffinimus.

Femine quantumcunq̄ꝫ ſancte pallas et vaſa altaris non cõtingant. diſtin. xxiij. Sacratas.

Femina non debet iudicare. iij. que. vij. § Tria.

Femine ſm regulã iuris ciuilis ſũt a publicis officijs remote. extra de arbitri. ca. Dilecti filij.

Femine etiam ſumme opiniõis ſi arbitrium in ſe ſuſceperint ſm iura ſunt ab omĩ iudiciali examine ſeparande. extra d̄ arbitriſ. c. Dilecti filij. Admittuntur tamẽ in teſtimonium contra clericum quãdo opponitur crimen ſiue irregularitas ciuiliter in modum exceptionis. extra de teſti. ⁊ atteſta. c. Tam litteris.

Femine viris et filij parentibus ſubſũt ordine naturali. xxxiij. q. v. Eſt ordo. Auguſtinus ſuper Geneſim. Jdeo femĩe maritate velantur. vt nouerint ſe ſemꝑ maritis ſuis ſubditas eſſe et humiles. xxx que. v. Femine.

Feneratores in cauſis vſurarum coguntur per cenſuram eccleſiaſticam edere libros rationum ſuarum. de vſuris. c. Ex graui. §. Ceterum. in clementinis.

Ferie legitime ſunt. ſecunda. quarta et ſexta dies. diſt. lxxxij. Preſbyter. xj. que. iij. De illis. de conſecra. diſtin. iij. Ieiunia. Iũcta gloſa.

Feria quarta abſtinendum eſt a carnibus de conſe. di. iij. De eſu.

Feriandi dies et tẽpora per annum. de conſecra. diſti iij. ca. pmo. Supra. Dies. j. Feſta.

Feſta que debent celebrari per annũ et q' dñt pplo denũciari. de cõſe. diſtin. iij. Pronunciandum.

Feſta duodecim apoſtolorum. quattuor euangeliſtarum. ⁊ quattuor doctorum. ſub feſto duplici debent ſolenniter celebrari. de reliquijs et veneratione ſanctorum. capitu. Glorioſus deus. libro ſexto.

Feſtum Bartholomei ſm̃ conſuetudinē patrie obſeruet. extra de obſer. ieiu. cap. Conſilium.

Feſtum Mathie nec pro biſexto nec pro quolibet alio modo inter ſe ⁊ ſuã vigiliam aliã diem admittit. extra de verbo. ſignifi. c. Queſiuit.

Feſtum corpis xp̄i celebret quita feria pꝰ octauã penthecoſtes. ⁊ intereſſentibꝰ diuinis officijs indulgẽtie dant. de reli. et vene. ca. Si dñm. in cle. §. Nos itaq.

Feſtum inuẽtõis crucis p̄cipit celebrari ⁊ quare. de conſe. di. iij. Crucis.

Feſta celebrare putãt q̇dam leuitatibꝰ ſeruientes. de con. di. iij. Irreligioſa.

Feſtiuitates ſuas et non dei celebrantes proijcit deus. xxiiij. q. j. O di. Jeronimꝰ in Amos. ca. v.

Feſta ventris aliq̄ celebrãt. di. xliiij. Cõmeſationes.

Feſtis diebus laici coerceant a coreis et huiuſmodi. de conſe. di. iij. Irreligioſa. et a ſpectaculis. infra. Venatores.

Feſta celebrent ſm̃ morẽ patrie de cõſenſu ep̄i. extra de ferijs. c. vltimo.

Feſtiuis diebꝰ nõ ſunt cauſe audiẽde. nec ſentẽtia data vel pceſſus valet: etiã partibus cõſentiẽtibꝰ. nec mercatũ. nec placitum in eis fiat: nec iuramentũ p̄ſtet. niſi pro pace vel magna neceſſitate. extra de ferijs. c. Omes dies. c. Conq̄ſtꝰ. ẜ. dies.

Feudi cauſa coram dño feudi tractari debet. extra de foro cõpe. c. Ex tranſmiſſa. Sꝫ ſi ad eccleſiaſticam ptinet cognitõeꝫ: tũc ſub iudicio epiſcopi terminet. Alioquin impiali bñplacito relinq̄t. e. c. Verum.

Feudum qđ ab eccleſia tenet ſine cõſenſu eccleſiaſticarũ pſonarũ vendi nõ põt. Extra de conſti. c. Que in eccl̃iarũ.

Fides catholica tenet xp̄m vnicuꝫ dei filiũ in eſſentia dei et̃naliter ſubſiſtentẽ verũ corpus humanũ aſſumpſiſſe de virgine ⁊ paſſum in eo mortuũ ac lancea pforatũ. de ſum. trini. c. Fidei. in clementinis.

Fides non eſt liberi arbitrij tantũ. ſed donum dei. de conſe. di. iiij. Gratia. Auguſtinus li. de libero arbitrio.

Fides aliquando pro habitu aliquando pro ſacramento accipitur. de conſe. diſt. iiij. Nihil. vel pro conſcientia. de pe. di. iij. Et ſi fides.

Fides eſt de non viſis. ideo habet meritũ de pe. di. iiij. In domo. circa finem.

Fides ſine operibus mortua eſt. j. q. j. Sicut vrgeri. Auguſtinus contra Donatiſtas. ⁊. e. c. Fertur.

Fidei articuli quos tenere obligamur habentur. di. xxiij. Qui epiſcopꝰ. Extra de ſum. trini. c. Firmiter.

Fidei ſimbolum in eccleſia publice predicetur. de conſe. di. iiij. Simbolum.

Fides peccata purgat. xv. q. vlti. c. vlt. xxiiij. q. j. Si Petrus. Itẽ pcellas militantis eccleſie. ſupra. xxiiij. q. j. Non turbat. Item rempublicã gubernat. xxiij. q. iiij. Tributum. Itẽ comp̄hendit quo ratio non pertingit. xxiiij. que. j. Nõ turbat.

Fidei multiplex effectus. diſtin. xliij. Sit rector.

Fide contemplamur deũ quẽ ratio nõ apprehendit. xxiiij. q. j. Ubi ſana.

Fidem ſolide nõ tenẽs deuꝫ nõ cognoſcit xxiiij. q. j. Quia ex ſola. Itẽ ſine ea iuſticia non eſt. e. c. Ubi ſana.

Fides etiam hoſti ſeruãda eſt. xxiij. que. j. Noli eſtimare.

Fidei articuli ad ſedem petri referẽdi ſũt. extra de baptiſmo. c. Maiores.

Fidei habitum recipiunt paruuli ĩ baptiſmo ⁊ per illũ credunt. e. c. Maiores.

Fides ſacramenti in neceſſitate ſaluat. vñ credens ſe baptiſatũ et non eſt: ſi ita decedit: ſaluat. Et ponitur caſus de iudeo qui ſeip̄m baptiſauit. extra. e. c. Debituꝫ et extra de p̄ſbi. nõ bap. c. Aplicã. ⁊. c. ſe.

Fidem ignoranti credendũ omnino nõ ẽ in teſtimonio. ⁊ dubius in fide infidelis reputatur. extra de hereticis. c. Dubius

Fidei queſtões ſi laicuſ diſputauerit publice vel occulte excommunicetur. e. ti. c. Quicunq. li. vj.

Fides duobus modis dicitur. ſcilicet pactionis et conſenſus. Qui fidem pactionis alicui dederit et cum alia contrahit maneat cum ſecunda. ⁊ penitentiã agat de mentita fide. Si fidem conſenſus dederit et cum alia cõtrahit. compellatur ad primam redire. Extra de ſpõſa duorum. c. Duobus modis. Eſt ãt fides pactionis qñ aliquis pmittit alicui fidem

ꝙ eam ducat ſi permiſerit ea rem ſecum habere.

Fides autem conſenſus eſt qñ ⁊ ſi nõ conſtringit manũ: corde tñ ⁊ ore ꝯſentit ducere ⁊ mutuo ſe concedunt ⁊ ſuſcipiunt. Ibidem. Et infra. matrimonio|

Fide data hinc ⁊ inde de matrimonio cõtrahẽdo ſi poſtea diſpliceat eis non ſunt cõpellendi. extra. de ſpõſa. ⁊ ma. c. ꝑtea.

Fidem nõ ſeruãti nec ꝯſeruet̃ eidem. Extra de iureiurã. c. Peruenit. ij. c. Sic̃ in terra. Vñ fruſtra ſibi fidem quis poſtulat ab eo ſeruari cui fidem a ſe ꝓſtitã ſuare recuſat. De regu. iu. c. Fruſtra. li. ſexto Infra. Infamis.

Fides bona. Bona fides nõ patit̃ vt ſemel̃ exactũ iteꝝ exigat̃. e. c. Bona fides.

Fidelis dimittẽs infidelem vtruz poſſit aliã ducere. xxviij. que. ij. ꝑ totũ. ſ. Matrimoniũ ꝑt.

Fidelis eſſe non põt homini q̃ deo infidel̃ exiſtit. ij. q. vij. Non poteſt.

Fidelitatis forma quã ſeruus dño ꝓmittit: continet ſex. ſcʒ. Incolume. tutum. honeſtum vtile. facile. poſſibile. Et in his viciſſim dñs tenet̃ ſeruo ſuo. xxij. q. v. De forma. Infra. Iuramento fidelitatis.

Fideiubere nulli religioſo licʒ abſq́ȝ licẽtia prelati ⁊ ꝯſenſu maioris partis capituli. extra de fideiuſſoribꝫ. c. Quod quibuſdam.

Filiaſtram ſuam cognoſcẽs nõ põt debitũ exigere nec illã vel aliam. nec ipa illum vel aliũ vnq́ȝ ducere poteſt. extra de eo q̃ cogno. conſan. vxo. ſue. c. Si quis.

Filij dei dicunt̃ dupliciter. ſcʒ participatione hereditatis etne. Iohan. j. Quotq̃t receperunt eũ dedit eis. ⁊c. Et Paul⁹. Intra nos gemim⁹ adoptionẽ filioꝝ dĩ expectãtes. Alio modo merito fidei ⁊ ꝓſentis iuſticie. nõ aũt predeſtinatõe claritatis etne. Et hij ſecundo mõ pñt finalit̃ dãnari. Ezech. xviij. Iuſtus ſi auerterit ſe. de pe. di. iiij. Hãc ſocietatẽ. ſ. Oꝛ autẽ. Et de illis vltimis dicitur in Ps. Si dereliquerint filij ei⁹ legem meã. Unde tribꝫ modis dicunt̃ filij dei. ſcilicet. predeſtinatõne tantũ. Iohan. xj. Ut filios dei qui diſperſi erant congregaret. Item ꝓſentis iuſticie tñ. vt ſupra. et vtroq́ȝ ſimul. vt Iohan. xiij Filioli adhuc modicum vobiſcum ſum. eo. ca. et. ſ. vt ſupra.

Filij dei vel diaboli per opa efficimur. cuius eñ opera quiſq́ȝ facit: eius filius eſſe perhibetur. de pe. diſt. j. Omnis q̃ odit.

Filius quis dicitur per carnis ꝓpagationem vel moꝛum imitationem. xxij. que. ſecunda. ſ. finali.

Filij ſanctoꝝ ſunt non qui loca eoꝛum tenent: ſed qui opera ipſoꝛum exercẽt. diſ. xl. Non eſt facile. Ieronymus.

Filius ſapiens eſt gloꝛia patris. diſt. xcv. Eſto. Ieronymus ad Nepocianũ.

Filios debent parentes ad virtutes exercere. diſt. xlvij. ſ. Neceſſe.

Filij non debent theſauriſare parentibus ſʒ econuerſo. extra de cenſi. c. Cũ aplus

Filijs debent parentes in tempoꝛalibus prouidere. Qui vero occaſione continẽtie ipis neceſſaria alimenta ſubtrahit: ħ melius iudicans: anathema ſit. diſt. xxx Si quis reliquerit.

Filij relinquẽtes parẽtes mõ ꝓdicto. anathema ſint. e. c. Si qui filij.

Filius ignorãs crimẽ patris vtꝝ eodẽ reus cenſeat̃. j. q. iiij. per totum.

Filij qñ puniunt̃ pro parentibꝫ. j. Punit̃ nullus. j. Prelatorum meritis.

Filius ꝑſbri legitim⁹ ⁊ pater poſſunt ĩ eadem eccleſia eſſe. vnus prelatus. alt̃ bñficiatus. extra de filijs ꝑſ. c. Ad hec.

Filij preſbyteroꝝ etiã legitimi nõ pñt miniſtrare ĩ eccĩa vbi pr̃ ĩmediate vt ꝑſona vel vicarius ꝑpetuus miniſtrauit. e. ca. Ad extirpandas. Et quo ad legitimos intelligitur de beneficio paterno ad vitandum ſucceſſionem. Gloſa. e. cap. Ad hec.

Filij adoptiui. Infra. Legalis cognatio

Filij illegitimi ſunt quadruplices. Infra. Manſeres.

Filij ſunt illegitimi quoꝛum parentes ambo ſcientes contraxerunt. in gradu prohibito. non obſtante ꝙ matrimoniuʒ ſit ſolennizatum. extra de clamdeſti. deſpõſatio. c. Cum inhibitio.

Filius non diligitur qui non caſtigatur. xxiij. que. v. Non putes. Auguſtinus ſuper epiſtolam Iohãnis.

Filij p̄ſbyteroꝝ prohibent̄ ordinari. diſti.
lvj. per totū. Intelligitur de illegitimis
Quod eni̅ iam per totū ſequit̄. de illegi-
timis filijs ſacerdotū intelligit̄.

Filius p̄ſbyteri pōt miniſtrare in eccleſia
in qua pater miniſtrauit nō habens titu
lum. extra de filijs p̄ſby. c. Conſtitutus.
Si autem pater habet titulū ibi: debet
filius omnino ammoueri. vt nec miſtret
nec ſuccedat patri in eadem. e. c. Ad pre
ſentiam. c. Preſentium. c. Conquerente
Nec vt vicarius eius ſit. e. c. Michael.
Etiā ſi in ſacerdotio natus ſit de mulie
re quā prius pater legitimam habuerat
vxorem: nec ad ordines promoueri pōt:
niſi ex diſpenſatōe pape. e. c. Lr̄as.

Filius p̄ſbyteri poteſt ſuccedere in benefi
cijs paternis ex diſpenſatōe pape. eo. c.
Veniens.

Filius preſbiteri nec in paterna nec ī alia
eccleſia debet inſtitui. e. c. Qm̄.

Filius p̄ſbyteri vt curatam poſſit eccle-
ſiā habere ſolus papa diſpenſat. eo. cap̄.
Nimis.

Filij preſbyterorū nullatenus debent fie-
ri prelati: etiam religioſi effecti. eodē. ca.
Vt filij.

Filij canonicoꝝ nō poſſunt habere prebē
das in eccleſijs vbi patres canonici fue-
runt. extra de filijs p̄ſby. c. Cū decorem
et qui tales canonicare p̄ſumpſerit a ſu-
is beneficijs ſuſpendant̄. e. c. Ad abolen
dam.

Filius vtꝝ officio vel beneficio ꝑ patrem
ſimoniace obtento fungi poſſit. j. q. v. ꝑ
totum.

Filij non ſunt querēdi ex ancilla. xxxij. q.
iiij. ꝑ totum. ſcʒ per fornicationē.

Fili⁹ ſequit̄ conditōem libere matris. ex-
tra de ſeruis nō ordinan. c. Dilect⁹.

Fili⁹ ſuccedit matri ab īteſtato ſicut ex te
ſtato. extra de teſti. in inte. ca. Conſtitu
tus. pater aūt habet vſufructū: ſed alie-
nare non p̄t. C. de bonis matrimonij. l.
j. ꝛ ij.

Filius carnalis baptiſantꝭ ſi ꝯtraxerit cū
filia ſpūali ab eo baptiſata ſeparent̄. Ex
tra de cogna. ſpi. c. Ex lr̄is. s̄. Cognatō

Filia ſpūalis eſt que cuiquā ꝯfeſſa eſt. quā
ſacerdos ſi cognouerit: pēiteat. vt ſupra
canone ſecundo.

Filij hereticoꝝ pena. ſ. Heretici. ꝛ eis cre
dentes. infra. Hereticoꝝ filij

Filij vel heredes infirmoꝝ petentiū con-
ſolationē ab hereticis nō admittunt̄ ad
probandū ꝙ ipi defuncti hmōi conſola-
tionem amētes effecti receperint: ſi illi ꝑ
us de hereſi ſuſpecti fuerint: vel eis ſane
mentis tunc fuiſſe legitime cōſtet. Sin
autē admittunt̄. nō tamē ꝓbare poſſūt
per vxores vel familiā. ſed per alios ho-
neſtos. de hereticis. c. Filij. li. vj.

Filij perſequentiū cardinalē vl' eis fauen-
tiū punient̄. vt habet̄ de penis. c. Felicis
§. Ceterum ſi quis. li. vj.

Filiuſfamilias pōt fieri ꝓcurator. ſ. Pro-
curator fieri. Itē poteſt agere et defen-
dere in cauſa ſpūali patre irrequiſito. de
iudicijs. c. Si annū. li. vj.

Filij ſacerdotū grecoꝝ in ſacerdotio ꝺ le-
gitima geniti poſſunt ad ordines int̄ la
tinos ꝓmoueri. extra de cleri. coniu. ca.
Cum olim.

Filij imitantes peccata patrū puniūtur
in tertiā ꝛ quartā generationē. extra de
de renunciatio. c. Niſi cum pridem. §. ꝑ
ſone. ſ. Prelatoꝝ meritis.

Fiſcus

Tollit fiſcus quod non ac-
cipit xp̄us. xvj. q. vij. Ma-
iores. Auguſtinus.

Flagellum

domi aliquādo ad
purgationē. aliquā
do ad vindictā imittitur. vij. q. j. Cuʒ ꝑ
cuſſio. Gregorius in ep̄la ad Candidū

Flagellato nō eſt adijcienda afflictio. Ibi
dem. ꝛ. s̄. Afflicto.

Flagellat deus homines qn̄qꝫ per ſcien-
tes: quandoqꝫ ꝑ neſcientes. xxiij. que. v.
Remittunt̄. ſ. Punit.

Flagellatio nō emendati hic incipit ꝛ in-
eternū durabit. de pe. diſ. iij. §. Auctori-
tas illa.

Flagellis aliqui indurant̄. vt Pharao. et
de illis nō intelligit̄ illud. Nō iudicabit
deus bis. vbi ſupra. Sed illud Deute.
xxxij. Ignis ſuccēſus eſt ī furore meo ꝛc.
Auguſtinus ſuꝑ eundem locum. ꝛ de pe
ni. diſt. iij. Ignis. Idem Gregorius in
moral'. libro. xviij.

Flere

mortuos. infra. Mortuos lu-
gere.

Fleuit xp̄s Lazarum non mortuuʒ: ſed

reſuſcitandum ad preſentem miſeriã.xiij
queſtio.ij.Qui diuina.

Fomes eſt languor nature. ⁊ dicit
concupiſcentia carnis.xv
q.j.§.Ut itaqꝫ.Et eſt pena peccati.ibi-
dem.nec delet in baptiſmo:ſed debilita
tur.Auguſtinus de baptiſmo paruulo-
rum.de conſe.diſtin.iiij.Per baptiſmũ.
Fomes etiã in viris perfectis repugnat le
gi mentis.Jeronymus ad Euſtochiuꝫ.
xxxij.que.v.Si Paulus.

Fons ſignatus eſt ipa charitas.Je
ronymus.viij.q.j.In ſcpturis

Forma conſecratõnis euchariſtie
habet.de cõſe.diſtincti.ij.
Quia corpus.ca.Qui manducant.
Forma ꝯctus.ſ.Cõtractus ex forma.
Forme contractus ſtat vbi dubitat de in
tentõe ꝯhentiũ.extra de pig.c.Jllo vos
Forma verboꝝ in ꝑuilegio eſt ſeruãda. et
ab ea ſine certa ſciẽtia nullatenus recedẽ
dum.diſt.xxxj.Omnino.extra de deci-
mis.c.Ad audientiam.
Formã mandati nõ ſeruans iudex:qd fac
irritum eſt.extra de reſti.ſpo.c.Piſanis.
Forma electõnis neceſſario tria requirit.
ſcilicet.inqſitõem.publicatõem.collati-
onem.⁊ ſi aliqd ex illis omittit nõ valet
electio.extra de ele.c.Cumana.
Formam electionis vide.extra.e.c.Cum
terra.
Formaꝝ gratiaꝝ apoſtolicarum valor.ſ.
Conceſſionem.Supra.Diſpenſatio a-
poſtolica.Jnfra.Prouiſio.

Fornicatio duplex eſt.carnal.
et ſpũalis.Augu-
ſtinus li.j.de ſermone dñi in monte.xx-
viij.q.j.Jdolatria.Jtem Jſidorus.xxx
ij.que.vij.Non ſolum.Spiritualis eſt
idolatria.vbi ſupra.
Fornicatio ſpũalis eſt idolatria.xxviij.q.
pma.Jdolatria.Jtem auaricia q̃ eſt ido
lorum ſeruitus.Jtem q̃libet illicita con
cupiſcentia.e.vbi.ſ.Jtem conſenſ⁹ i for
nicationem.Jſid.xxxij.q.vij.Nõ ſoluꝫ.
Fornicatio nunq̃ꝫ eſt licita.Auguſtin⁹ de
conflictu vicioꝝ.xxvij.q.j.Nubendi
Fornicatio ſimplex etiã ꝓhibet i mechia.
Auguſtinus in queſtionib⁹ Deute.xxxij
que.iiij.Dicat.Jdem in ſermone q̃ inci-
pit.Dixim⁹ in ſupiore.e.c.Meretrices.

Fornicatio eſt maximũ peccatũ ꝓpter tem
pli dei violationem.xxxij.q.iiij.Jn eo.
Fornicatio tamen vincit adulterio.illud
autem inceſtu.inceſtus vero vincit pctõ
contra naturã.Auguſtinus de adulteri
nis coniniugijs.xxxij.q.vij.Adulterij.
et.iiij.cap̃.ſequenti.
Fornicans mulier cũ clerico debet in ſui
tutem redigi.di.xxxij.Eos.Jtem debꝫ
retrudi in monaſterio arto ad faciendaꝫ
perpetuã penitentiã.di.xxxiiij.Fratris
Fornicatõis cauſam alter ꝯiugum alti nõ
det ꝓpter ſuam continentiã.xxvij.q.pri-
ma.Nubendi.xxxiij.q.v.Scõm.Augu
ſtinus ad Ediciam.ſ.Debitum.
Fornicarioꝝ miſſe q̃ꝫdiu tollerant ab ec-
cleſia audiri poſſunt.xv.q.viij.Sciſci-
tantibus.niſi ſit condemnatus per ſen-
tentiã.vel ꝯfeſſus in iure.aut per euiden
tiã facti.quod eſt notoriũ iuris.extra de
coha.cleri.c.Ueſtra.c.Queſitum.Et iu
ra ꝓhibentia ab eis miſſas audire vel ſa
cramenta recipere:intelligunt de hmõi
notorijs.Sed iura ꝓcedentia hmõi:in
telligũt d eis q̃ occlti ſt vl q̃ſi occlti.i.qui
tollerant.extra.e.c.Ueſtra.Uide tñ me
lius.infra.Uitari.j.Sacerdos.
Fornicationem precedentem matrimoni
um nõ poteſt vir vxori opponere.Extra
de iureiuran.c.Queadmodum.
Fornicans poſt diuorciũ cogit per iduici
um eccleſie dimiſſam ꝑus ob fornicatio
nem recipere:nõ obſtante ſnia ꝑore.Ex
tra de diuorcijs.c.Ex litteris.
Fornicans ſcienter cum filiaſtra nec de-
bitũ a matre petere nec filiã aut aliã vn-
q̃ꝫ poterit ducere.nec filia aliquẽ ducere
poteſt.extra de eo qui cogno.conſan.c.
Si quis.
Fornicãtis ſacerdotis penitentia.ſ.cano
ne pmo et ſecundo.
Fornicans cũ matre ſponſe nõdum ab eo
cognite:pacta pnia aliam ducat.Si ve
ro ſponſam ante vel poſt cognouerit:nõ
debet ſepari ab ea:ſed ipa mortua aliam
nõ ducet ꝓpter inceſtum.extra de eo q̃ co
gno.c.Ueniens.pmo.Niſi ſpõſa ſciens
delictum matris eidẽ poſtea cõmixta fuiſ
ſet:tunc ab eo ſepata alteri non nubat.⁊
vir eius ac mater ſimilit deinceps conti
nenter viuant.niſi timeat de lapſu illoꝝ

tunc vt ↄtrahãt põt eps diſpenſare. Nã ſupueniens affinitas ſoluit ſponſalia de futuro. eo. ca. Ex litteris.

Fornicans cum filia vxoris defuncte. ſcz. preuigna. i. a priore viro genita poſtq̃ illam duxit: exactus tñ reddat. et pꝰ mortem vxoris ſine coniugio maneat. extra de eo qui congno. conſan. vxoris ſue. c. Tranſmiſſe.

Fornicãs cũ ſorore vxoꝛ: ab vtraq̃ abſtieat. extra de eo q̃ cog. c. Veniens. ij.

Fornicationis cauſa nõ poteſt ſemper vir vxorem dimittere vel econuerſo: cũ poſſit exceptõe vel replicatiõe legitime ipediri. extra. e. c. Diſcretionem.

Fornicatum ſe fuiſſe cum vxore fratꝛ aſſerens. ſupra. Diuorcium.

Fortuitus

Fortuitus caſus nulli imputatur. extra de cõmodato. c. vnico.

Forum

Forum quodcunq̃ non habeaẗ i cimiterijs. de emu. eccle. ca. Decet. li. vj. j. Judicia ſclarium.

Forum ex tribus conſtat. ſcz cauſa. lege. ⁊ iudicio. extra de ver. ſig. c. Forus.

Forum rei debet actor ſeq̃. extra ð offi. iudicis or. c. Duo ſimul. extra de foro cõ. ca. Si quis clericus. c. Si clericus. ca. Cum ſit. ſ̃. Exempti q̃ntacunq̃.

Forum ſortiẗ quis ratione rei de q̃ agitur extra de foro cõpe. c. Sane. Jtẽ rõe delicti. e. c. Poſtulaſti. Jtem rõne cõtractꝰ aut domicilij. e. c. Licet rõne. ⁊ in eo. ca. hec omnia habentur.

Forum eccl'iaſticũ ſortiẗ quis rõne iuramẽti. de fo. com. c. Cum. c. Laicꝰ. li. vj.

Forum eccleſiaſticum impedientes. Supra. Excõmunicatio. §. xv.

Fractus

Fractus pede vel manu dicitur qui viam domini pergere omnino nõ valet. vel a bonis actibuſ exſors funditus vacat. Unde in lege tales ꝓhibebanẗ ſcḋm litterã offerre deo ſuo panes ⁊ accedere ad miniſteriũ eiꝰ: ſicut hodie ſpũaliter ꝓhibenẗ. di. xlix. c. Hic etenim. Gregorius in paſtorali.

Fragiliora

Fragiliora ſunt corpora hominum ſimiliter et merita modernis temporibus q̃ olim fuerunt. ideo diſtrictio cenſuraꝝ in plibꝫ nõ obſeruaẗ. di. xxxiiij. Fraternitatis.

Frater

Frater diciẗ aliq̃s multipliciẗ. ſcilz fide. ij. q. j. Multi. xj. que. iij Ad menſam. Criſoſtomus ſup epiſtolaz ad Hebreos. Jtẽ ↄſanguinitate. xxxv. que. iij. Quedam. Jtem iurꝫ interptatione. xxviij. q. j. Nunq̇d. Jtẽ dignitatis cõione. di. lj. Preterea. de pe. di. v. Fres noſtros. Jtẽ religione. xvj. q. j. Vos aũt Auguſtinus ad Eudoxium. Jtẽ nature vnione. vj. q. j. Ex merito. Grego. Jtez ſimilitudine. de con. di. j. Jacobꝫ fr dñi. Jtem adoptiõe. xxx. q. iij. c. j. Extra de cogna. lega. c. vnico. Jtem facti comparatõe. xiiij. que. v. Jmmolans.

Frater vxorem fratris defuncti iubeẗ lege ducere ⁊c̃. Supra. Calceatus.

Fratres p̃dicatores ⁊ minores ſũt cooperatores p̃latoꝝ eccl'e ⁊ ideo ab eis benigne proſequẽdi. de ſepul. c. Dudũ. §. vl. i cle.

Fratres p̃dicatores ⁊ minores nõ teneñẗ facere iuramentũ fidelitatis epo: nec venire ad ſinodũ: nec dare decimas de ortis ſiue fructibus eoꝝ. Nã altiſſimã paupertatẽ elegerunt. extra de exceſſi. prelatoꝝ. c. Nimis praua. Nec teneñẗ cũ illis in ꝓceſſionibꝫ ire. nec ſniam in eorundez benefactores ꝓmulgare. Sed ⁊ prelati eos nõ grauẽt. ⁊ ſubditos ab eoꝝ grauaminibꝫ cõpeſcant. e. c. vbi. ſ̃. et. c. Nimꝫ iniq̃.

Fratres minores admittẽtes tertiarios id eſt. ꝑſonas tertij ordis ad diuina tẽpe iterdicti ſupra. Excõmunicatio. §. xxxij.

Fratres ⁊ ſorores tertij ordinis nõ includuñẗ in ↄſtitutione q̃ ſtatus begardorũ ſiue beguinaꝝ reprobaẗ. Nã ipi ꝓmittũt obedientiã ⁊ habent regulã a ſctõ Franciſco illis datã ⁊ a ſede aplica approbatam. de religioſis domibꝫ. c. Cũ de quibuſdam. in gloſa. ꝟ. Obedientiaz. in cle. Supra. Conſtitutio.

Fraudem

Fraudem allegans debet ⁊ fraudem ꝓbare. extra de reſcriptis. c. Super litteris.

Fraudatores mercẽnarioꝝ ⁊ paupeꝝ grauiter peccant. xiiij. q. v. Jmomlãs. Augꝰ.

Fraus et negligẽtia in p̃lato eq̇parantur. extra de offi. archi. c. Ea que.

Fraus ⁊ dolus nemini dñt p̃ocinari. extra de appel. c. Ex inſinuatõe. extra ð dolo ⁊ ↄtu. c. Ex lr̃is. extra de cleri. nõ reſi. ca. Tue Fr̃itatis. extra de reli. domi. ca.

Cum dilectus. extra de emuni. eccleſia
rum. ca. Aduerſus.
Fraudem legi faciens facit contra legem
gloſa. extra de priuilegijs. c. Quāto. vij.
Fraus fit legi quando ſaluis verbis quis
circūuenit ſententiam legis: vel quādo
quod prohibet᷑ vna via crederet ſibi q̇s
altera via licere. vel cōmittere q̄rit. Et
fit quattuor modis. ſcꝫ de perſona ad p/
ſonam. ſicut cum quis vſuras exercet no
mine alterius. di. xlvj. c. Sicut nō ſuo.
Et ſicut cum mulier non poteſt donare
viro nec vir vxori. Extra de dona. inter
virum et vxo. ca. vlt. et tunc ſupponit a/
liam perſonam cui donet. Itē de re ad
rem. vt mutuans pecuniam exigit aliā
rem ne dicatur vſurarius. et ita non exi
git pecuniam. j. q. j. Sunt nōnulli. Sic
ſimiliter fit in ſimonia. xiiij. q. iij. Pleri/
qꝫ. Sic eodem modo prohibitꝰ mutua
re pecuniā filiofamilias mutuat illi fru/
mentū. vt illud vendendo pecuniā acq̇/
rat. Item de cōtractu ad cōtractum. ſi/
cut mulier nō potēs viro donare: fingit
ſe ei vendere. xvj. q. iij. Si ſacerdotes.
Item de cōtractu ad cōtractū. etiā alio
mō ſiue de conditōne ad conditionē. vt
cum mulier nō poteſt fideiubere: cōſtitu
it ſe p̄ncipalē debitricē. xxxiij. q. v. Mu
lierem. Cum igit᷑ p̄dicta ita fiunt tūc nō
valent. Hec in gloſa. xiiij. q. iij. Pleriqꝫ.
extra de p̄uilegijſ. c. Quanto. in glo. ver
bi. In fraudem. Ibi etiā dicit᷑ ꝙ non va
lent huiuſmodi.
Fraus fit etiā colludendo. Eſt autem col
luſio inter actorē et reum latens ⁊ frau/
dulenta cōuentio ſiue pactio per quam
alter in iudicio ſe ſupari pmittit. Glo. ex
tra de cenſi. exactio. c. Cum clerici. ver/
bi. Colluſione. ⁊ in gloſa. extra de collu
ſione. c. Audiuimus. Colludiū aūt non
permaneat impunitū. ij. q. iij. Si quē.

Frigidus

a natura ſi nequit co
ire et in iudicio pro/
betur verꝫ: debet ſepari ab vxore: dūmo
do tamen ipē hoc idem fatet᷑. Sed ſi ali
am duxerit vxorē: periurus eſt: ⁊ ad pri/
orem compellendus. Si vero mulier p̄
or ad epiſcopū poſt annū vel dimidiū p
clamauerit virū ſuū impotentē. ⁊ vir ne
gauerit: ſtandum eſt viro. pro eo ꝙ muli
er tamdiu tacuit. Hoc tamen inferiꝰ cor
rigitur. quia tres anni conceduntur pro
experimento. proximo. §. Si autem ſta/
tim poſt menſem aut duos pclamauerit
et pbare potuerit. nubat alteri in domi/
no. extra de frigidis. c. Accepiſti.
Frigidi ad experimentū copule tribuſ an
nis cōmorentur a tempore celebrati cō/
iugij. Et ſi tunc mulier pbare poterit ſe/
parent᷑. niſi cohabitare voluerit ſicut ſo
ror cum fratre. Alioquin mulier aliū ac
cipere poterit. Si vero ipē aliam acce/
perit: ſeparent᷑. Si vero ambo ſe nunq̄ꝫ
cognouiſſe fateant᷑: tunc iurent ſeptima
manu pinquorꝫ vel aliorꝫ bone fame ſi p
pinqui defuerint tactis ſanctis euange/
lijs. ⁊ ſic ſeparent᷑. Qꝫ ſi ita ipīs ſeparatꝫ
vir alteri nubat: illi habēt᷑ periuri: ⁊ acta
penitentia ad priora cōnubia cogant᷑ re
dire. extra de frigidis. c. Laudabilē. Et
ſic corrigitur qđ ſupra dicit᷑ de anno vel
dimidio. Idem eſt de maleficiatis. e. c.
littere veſtre. Si tamē per maleficas ar
tes quis impotentiā coeundi incurrit:
hortandi ſunt vt contriti ⁊ ꝯfeſſi largis
elemoſynis orationibꝰ ⁊ ieiunijs dn̄o ſa
tiſfaciant. et miniſtri eccleſie tales ſana/
re procurent per exorciſmos et alia ec/
cleſiaſtice medicine munimina. Nā abi/
melech et domus eius fuerūt oratōnibꝫ
abrahe curati. Quod ſi forte nō valēt. ſe
parēt᷑. ſcꝫ iuxta qđ ſupra dicit᷑. Et ſi ſepa
rati alias nuptias expetierit: nūq̄ꝫ pote/
runt prioribꝫ quas reliquerūt reconcili
ari q̄ꝫdiu viuunt illi quibꝫ poſtea iuncti
ſunt etiā ſi poſſibilitas coeūdi fuerit red
dita. xxxiij. q. j. Si per ſortiarias. Et ſi
contra hoc obijcit᷑ ꝙ impedimentū non
fuit ppetuum ergo tenet᷑ redire ad p̄mā.
iuxta ſupius dictū. Dicendū ꝙ impedi/
mentū illud ſi fuerit reſpectu omniū mu
lierꝫ et poſtea cum ſecunda coire pōt: te/
net᷑ ad primā redire. quia nō fuit ppetu/
um. Si vero fuerit reſpectu vnius per/
ſone ſic nō reſtituet᷑. quia ſecundū matri
moniū eſt validum ⁊ p̄mū fuit nullū: dū
modo tamen p̄ceſſit copula. ⁊ fuerit per
triennium probatū. Item Panormi. ex/
tra de frigidis. c. j. Qꝫ ſi impedimentum
poteſt pbari p aſpectū mulieriſ: tūc non
oportet triennū expectari. ſed ſtatim pt

dirimi matrimoniū. extra. e. c. Fraterni‐
tatis. Similiter ſi per iuramentū ꝓpriū
cum ſeptima manu ꝓpinquoꝝ. e. c. Lau‐
dabilem. alias ſemper debet per trienni
um probari. e. c. Finali. Et Richardꝰ ſu
per. iiij. ſententiaꝝ. di. xxxiiij. circa lr̄am
Idem etiā dicit. Qꝫ verbum periuri in‐
telligitur de viro ⁊ muliere: nō de ꝓpin‐
quis. quia ipi ſolum de credulitate iura
uerūt. Et ſc̄m Bonauenturā et Thomā
in. iiij. diſt. xxxiiij. Si ipotentia illa poſ
ſet ꝑ maleficiū tolli: nihilominꝰ iudicat
perpetuū. quia pro nullo caſu poteſt ho
mo per maleficiū inuocare demones. in
fra. Impotētia.

Fructus pignoris computētur in ſortem. extra de pig. ca. Significāte. deductis tamē ꝑus ex‐
penſis. extra de vſuris. c. Plures. c. Qm̄
non ſolum. excepto ſi poſſeſſiōes alique
dentur in pignus pro dote. eo. c. Salu
briter.

Fructus beneficioꝝ ſi alter percipit. Su
pra. Beneficiū ſcōm.

Fructum. Ex eo nō debet quis fructū cō
ſequi qd̄ niſus eſt impugnare. de re. iurꝫ
ca. Ex eo. li. vj.

Fructus dignos penitentie agat qui ḡua
tus fuit peccatis. Abſtineat etiā a licitꝫ.
de pe. di. j. Qui donū.

Fructus digni virtutū nō ſufficiunt peni
tentibꝰ. Penitētia eīm̄ grauiores expoſtu
lat. vt dolorem ⁊ gemitus. de pe. diſt. v.
Conſideret. ad fi. Augꝰ.

Fucare figmentis quo rubicundi or vel cādidior mlier appa
reat: eſt adulterina fallacia: ⁊ ornatꝰ au‐
ri et hmōi non eſt xpianoꝝ. ſꝫ mores bo‐
ni. de conſe. diſt. v. Fucare. Jerony.

Fugiens ad eccleſiā quādo ⁊ quo modo tueri debet. Su
pra. Cōfugientē. j. Malefactores.

Fugientem ad eccleſiā extrahēs. s. Excō
municatio. §. xvj. Nō eīm̄ ad mortem vel
penā abſtrahat: ſed ſaluis membris ⁊ vi
ta alias legitime ꝯpōat. xvij. q. iiij. Reū
Gloſa. Nō poteſt ꝑ eodē crimine cōtra
eum agi: niſi vt pecunialiter ſatiſfaciat.
Vel ſi ipotens ſit ſuiat leſo. ſic. xxxvj. q
j. De raptoribꝰ. Nam alias violenter ex
trahens etiam intra triginta paſſus cir‐
cuitus eccleſie excōmunicatus eſt. et pe
na iudicis eccleſiaſtici plectendus. xvij.
que. iiij. Diffiniuit. Et ab ingreſſu cuiuſ
cunqꝫ eccleſie arcendus. xvij. q. iiij. Frat
noſter. Et. ij. c. ſequen. nec exire cogatur
niſi preſtita ſibi ſecuritate. xvij. q. iiij. Id
conſtituimus. niſi eſſꝫ publicus latro vl
nocturnus depopulator agroꝝ. extra de
emuni. ec. c. Inter alia.

Fugiens ſeruus ad eccleſiā ꝓſtita ſibi ſuf‐
ficieuti ſecuritate: reddatur domio. xvij
que. iiij. Metuētes. Similiter obliga‐
tus ad raciocinia. e. c. Vxor.

Fundamentum bone vite chriſtꝰ eſt
Vbi xpus fundamentū non eſt: nullius
boni operis ſupedificium eſt. Vn̄. Fūda
mentum aliud nemo poteſt ponere. j. q. j
Cum Paulus. Gregorius epiſcopo an
thioceno.

Fundamentum eccleſie vnicū eſt chriſtus
de elec. c. Fundamēta. li. vj.

Funiculus triplex difficile rū‐ pitur. extra de treu
ga et pace. c. Treugas.

Fur diurnꝰ non debet occidi niſi ſe te lo aut alio huiuſmodi defendat:
tunc iam plus qꝫ fur eſt. Sed nocturnꝰ
fur. quia neſcit vtrū ad furandū vel occi
dendū venerit. extra de homicidio. cap.
Si perfodiens. j. Homicida.

Furem vel latronē quē al's qs capere po‐
tuit occidens: debet puniri. ſic habet ex
tra de homi. c. Interfeciſti. Et pēa ma‐
xima eidem imponit. xiij. q. ij. Si fur. et
hoc ſi odio vel non vt ſe ⁊ ſua liberaret
fecit.

Fur iudicat non ſoluꝫ in maioribꝰ: ſed eti‐
am in minoribꝰ. quia nō ablatuꝫ: ſꝫ mēs
attendit. xiiij. q. vj. Fur aūt. Jeronymus
in epl'am ad Titum. de pe. di. j. Vlgarꝫ.

Furem nō facit neceſſitas: ſed voluntas.
de conſe. di. v. Diſcipulos. diſ. xlvj. Si‐
cut hij.

Fur quō liberari debet et quando. s. Cō‐
fugientē. s. Fugientē.

Furtum eſt omnis aliene rei illici ta vſurpatio. xiiij. que. v
Pēale. Auguſtinꝰ libro queſtionū Exo
di. Et committitur in modiciſſimo. ſu
pra. Fur iudicat.

Furtum non cōmittit in articulo neceſſi-
tatis. di. xlvj. Sicut hij. Ambroſius. de
conſe. di. v. Diſcipulos.
Furtum cōmittit qui inuentam rem non
reſtituit. xiiij. q. v. Si quid. Auguſtinus
Jmo rapina eſt. e. c. Multi. Jeronym⁹
in Leuitico.
Furtum nō cōmiſerunt iſrahelite. ſʒ deo
iubenti miniſteriū prebuerunt. ſʒ nō de-
bet trahi in exemplū. e. c. Dixit dominus.
Aug⁹. li. q̄ſtionū li. Exodi.

Furioſus nunq̄ꝫ promouebitur ad ſacerdotiū. Sʒ ſi
prius fuerat ſacerdos nō carebit ſacer-
dotio. niſi ꝑpetuo ſit furibundus. xv. q.
ꝑma. §. vltimo.
Furioſis nō imputat culpa. e. c. Aliquos
Auguſtinus in queſtionib⁹ veteris ⁊ no
ui teſtamenti. e. c. Jlla cauenda. Ambro
ſius in Exameron. Nec obſtat ſi propa
culpa furiā inciderūt. quia culpa illa ſa-
tis ipſo furore punit. iij. q. ix. Judicas. ⁊
gloſa. xv. q. j. Si quis inſaniens.
Furioſi non poſſunt contrahere. ſed ſi cō
trahunt tenet. xxxij. q. vij. Neq̄ꝫ.

Futura inquirere nō debito poſ-
ſumus. j. q. j. Conuenien-
tib⁹. nō aūt per ſortilegia. xxvj. q. ij. Nō
ſtatim. Jeronymus ſup Jonam. niſi ſic
habetur infra. Sortes. De hac materia
xxvj. q. ij. Et. q. iij. Sciendū.

Gaudium et dolor ſint i pe
nitente. s. Dolor.

Galeas ſarracenorū regētes. Su
pra. Excōicatio. §. xxvij.

Gemme et herbe valēt ꝯtra vim demonū. Et illis licʒ vti
ſine incantatōe. xxvj. q. vij. Demonium.
Jeronymus.

Generatio eſt duplex. ſcilʒ cor
poralis et ſpūalis.
xxxiij. q. iiij. Recurrat. Auguſtin⁹ ſuper
Johem. Carnali igit generatōe boni ꝯ
malis. ⁊ ecōuerſo naſcunt. Jbidem.

Generali mandato derogatur ꝑ
ſpeciale. extra de reſcp
tis. c. Sicut romana. Jmo.
Generale mandatum per ſpeciales litte-
ras q̄ꝫtum ad ſpecialiter expreſſa penit⁹
euacuatur quo ad iuriſdictionē. extra. e.
ca. Paſtoralis. Reſcriptū tamē ſpeciale
non derogat conſtitutioni generali. niſi
de ea faciat mentionē. quia ius cōmune
nō tollit per reſcriptū. Et reſcriptū con
cedi debet ſm̄ ius cōmune. ⁊ nō ecōuer
ſo. xxv. q. ij. Reſcripta.
Generalitate nō includunt maiora vel g̃-
uiora q̄ꝫ in ipo inſtrumento ſunt expſſa.
de ꝓcura. c. Non pōt. in clemē.
Generali conceſſione nō veniūt que quis
nō eſſet veriſimiliter in ſpecie ꝯceſſurus
de offi. vica. li. vj. c. Cum in generali. li-
bro ſexto. e. de pe. ⁊ re. c. Si ep̄us. li. ſex-
to. e. de re. iuris. c. Jn generali. li. vj.

Generi derogatur per ſpeciē etiā ſi
in ſpecie nō fit mentio ꝺ ge
nere. de ꝑben. ⁊ digni. c. Dudum. c. Quā
uis. li. vj. de re. iuris. c. Generi. li. vj.

Genus humanū duob⁹ regitur. ſ.
natura ⁊ morib⁹. gloſa. id ē
naturali ⁊ humano iure. di. j. Hūanū.

genitalia ſibi amputanſ. s. Eu-
nuchus.

Genua cordis cū exteriori inclina
tione reuerenter om̄es fle-
ctant dū in miſſa dicit nomē Jeſus. De
emuni. eccle. c. Decet. li. vj.
Genua nō flectimus dn̄icis diebus. et a
paſca vſq̄ꝫ ad penthecoſtes incluſiue in
oratōne publica: ob memoriā reſurrecti
onis dn̄ice. di. lxxvj. Scire. Ambroſi⁹.

Geſtus exteriores indicant men-
tis diſpoſitionem. diſ. xlj.
Clericus. §. Sicut ergo.

gibbus ſignificat terrenaʒ ſollici-
tudinem

Gibboſus eſt quem illa depri
mit. diſ. xlix. Hinc
etenim. Gregorius in paſtora.

Gladius duplex eſt. tpalis et ec
cleſiaſticus. Et vtroq̄ꝫ
in neceſſitate vtit eccleſia. de ſen. excō. c.
Dilecto filio. li. vj. Et debet alter alteri
in neceſſitate ſuffragari. Jbidē. j. Papa.
Gladiuʒ accipe eſt nulla ꝯcedente aucto
ritate i ſanguinē alic⁹ armari. xxiij. q. iiij
Jlle. Auguſtinus cōtra manicheos. ſu-
per illo. Omnis qui accipit.

Gladium nõ ſine cauſa ſeculares portãt: ſed ad vindictã maloꝝ: laudem vero bonoꝝ. ij. q. vij. Nos ſi. §. Sed notandum

Gladius duplex. materialis et ſpiritual. xv. q. vj. Auctoritatē. xxiij. que. viij. §. ſ. Infra. Papa habet vtrũqꝫ.

Gladium ſpũalem chriſtus venit mittere in terram. xxxiij. q. ij. Interfectores. §. i ß.

Gladius bis accutus ſignificat ſententiã iudicis in abſoluendo ꝛ puniẽdo. ꝺ quo Apoc. j. De ore eius gladius ex vtraqꝫ parte acutus exibat. extra de pui. c. Ex ore.

Gloria non expedit in bono facto xj. q. iij. Iniuſtum.

Gloriam crucis euacuat qui pro temporali lucro pdicando laborat. j. queſtio. ij Sacerdos.

Gloria in excelſis in nocte natiuitatꝫ ab angelis decantatũ eſt. de cõ. di. j. Nocte

Gloria in excelſis et alleluia in nouo teſt. ab angelis decantata ſunt. ideo illa obmittimus quando lapſum hominis deploramus. ix. ebdomadis vſqꝫ ad reſurrectionē. vbi chriſtus triſticiam in gaudium vertit. Et quia nouē chori angelorum per lapſum huiuſmodi a pfecta laude ſunt impediti. ſed per xp̃um reſtaurati. de conſe. diſtin. ij. Dij duo.

Gloriam ſanctoꝝ vſqꝫ ad iudiciũ quidaꝫ nõ indigne credunt augmētari. extra de cele. miſ. c. Cum marthe.

Gloſantes declarationē regule fratrum minorũ ſupra. Excõicatio. §. xxxj. Et ſuſpenſionem illius cenſure.

Gratia emanauit vnde culpa proceſſit. ꝺ con. di. ij. In calice

Gratia ſine: mandata dei ſeruari nõ pñt. de conſe. di. iiij. Quiſquis dixerit. c. placuit. vlti. Nam ꝯtrariũ aſſerens: anathema ſit. quia gratia datur nõ ſolum ad remiſſionem: ſed ad adiutoriũ: ne peccatũ cõmittatur. e. c. Placuit. vlti. Et q̃ dixerit per gratiã nõ conferri vt bonũ cognitum perficere poſſimus. e. c. Quiſqs dixerit.

Gratia dei facit remiſſionē peccatoruꝫ et obſeruationē mãdatoꝝ: ꝛ vt natura liberet' ne peccatum dominet'. e. ca. Gra. Auguſtinus libro de libero arbitrio

Gratia a deo gratis dat'. Ibidē. Et ſi nõ gratis datur: nõ eſt gr̃a. j. q. j. Gra.

Gratia obtinet' non loci vel generis nobilitate: ſed virtute. Nam Adam extra paradiſum factus: ſupior fuit Eua: q̃ intra paradiſum facta fuit. diſt. xl. Illud. Ambroſius.

Gratia finit' vbi penitentia. Nam tandiu quis ſperet ꝺ gratia q̃diu ſuſtentatur a penitētia. de peni. di. iij. Si apl's. Auguſtinus libro de penitentia.

Gratie om̃es ſiue dona ſpiritusſancti dant' etiã malis: preter caritatē. etiã ꝓphetia. ſed illis abutentes grauius puniẽtur. j. queſti. j. Prophetauit. Auguſtin' ſuper ep̃lam Iohãnis.

Gratie ſunt ampliande ꝛ pene reſtringende. de peni. di. j. Pene.

Gratia gratis eſt conferenda. j. q. j. Gra. et ſequenti. extra de ſimo. c. In ordinã.

Gratie conceſſe ad beneplacitum voluntatis pape: expirant papa moriente. q̃a eius beneplacitũ per obitum oĩno extinguit'. Non autē ſi ad beneplacituꝫ ſedis apoſtolice. q̃a ipa nõ morit'. de reſcriptis. ca. Si gratioſe. li. vj

Gratie conceſſe promoto q' beneficia prius habita poſſit retinere: intelligunt' ſolum de beneficijs pus canonice obtentis vbi ſupra.

Gratiaꝫ conditionalem pcedit poſterior non conditionalis ſi prebenda vacauerit ante extantē conditionē. de reſcriptis ca. Si pro te. li. vj.

Gratia alicui data ſi etiam executor gratie deputatus fuerit nõ expirat mortuo papa re etiã adhuc integra. de offi. ꝛ pote. dele. c. Si ſup. li. ſexto.

Gratie conceſſe ad beneficiũ conſeq̃nduꝫ inſpicit' data ꝛ poꝛ data poſteriorib' prefertur: etiã ſi alie pus pſentarentur. de p̄ben. ꝛ digni. c. Cum cui. li. vj. ſupra. Beneficium confertur.

Gratie ſimiles ad eandē eccleſiã que obeat preferri. j. Littere duoꝝ.

Gratia a papa ꝯceſſa poſt ceſſionē legati. Infra. Lram ad papam.

Gratiã poſterius impetrans ad dignitatem et pbendã pfert' priori qui ad ſolam prebendã impetrauit: ſi prebenda ſit annexa dignitati. alias non. de preben. ca. Quia ſepe. libro ſexto.

Gratia prouiſionis ad beneficium colla‑
tionis alterius.ſ. Prouiſiõis gra.
Gratia prouiſionis beneficij ad aliquorũ
collationẽ vel preſentationẽ ſpectantis
non adiecto coniunctim vł diuiſim: non
reſpicit beneficiũ ad alterius tm̃ collati
onẽ vel preſentationẽ ſpectant; nec ecõ
uerſo. de preben. ⁊ digni. c. Cũ ill. li. vj.
Gratia extinguit ſi ille vacantem preben
dam ſibi debitam petere negligit in ec‑
cleſia in qua prouideri debet. Si autem
ſibi inibi canonicatus fuerat collat⁹ tũc
nõ obſtante dicta negligẽtia: proximam
habebit vacaturã: dummõ nõ fuerit ibi
alius expectans etiam auctoritate pape
de preben. c. Si clericus. li. vj. Glo. ver
bi. dummodo. intelligit de eis qui grati
am ſiue antea ſiue poſt ipius negligenti
am impetrarunt. qui omnes pferunt ei‑
dem.
Gratie ſuper beneficio vacante quõ intel
liguntur. Infra. Littere ſi diuerſe. infra
Vacatio beneficioꝝ.
Gratie reuocate reſtitutio. Infra. Reſti‑
tutus a gratia.
Gratia per legatum conceſſa ſup benefi‑
cium obtinendũ: expirat cum legatiõis
officio. niſi fuerit ppetuata vel confirma
ta per papam. de preben. c. Si apoſtoli
ce. libro ſexto.
Gratia a papa motu ꝓprio cõceſſa nõ red‑
ditur inualida ſi de beneficio prius ob‑
tento non facit mentionẽ. ſecus ſi datur
ad petitionẽ. e. c. Si motu ꝓprio. li. ſexto
Et tunc cenſet motu ꝓprio data ſi õ hoc
expreſſe caueat in ea. Ibidẽ. et in clemẽ.
eo. ca. Si romanus.
Gratia motu ꝓprio collationis dignitat;
vel prebende vacant;: ſi plures ibi ſimł
vacant papa illud ignorante: tunc refer
tur ad meliorem dignitatem vel preben
dam. Vel ſi ſint equales: tunc ad illam
quam idem infra decendiũ a noticia va‑
cationis elegerit. Si vero ad petitionẽ
data eſt: refertur ad minorẽ vel inł equa
les ad eam quã collator infra decendiũ
eidem conferre voluerat. Negligente al
terutro infra dictũ tempus eligere: elec‑
tio ad alterum deuoluet. de preben. ca.
Si pluribꝫ. li. ſexto.
Gratie huiuſmodi conceſſe illis quib⁹ de
iure alias non debent prebende: non de
rogant cõſuetudini per quã prebẽda al‑
teri debetur: ſed conſuetudini per quam
ad alterius collationem pertinet. eo. ca.
Cum in eccleſia. li. vj.
Gratia prouiſionis de prebenda nõ ſacer
dotali non debet extendi ad ſacerdota‑
lem: etiã ſi ille volet. Nec gratia de inte
gra prebenda ad dimidiã: illo etiã volẽ‑
te. Et ſic de certo valore nõ poteſt proui
deri de minoris valoris beneficio vigo
re huiuſmodi gratie. e. c. Cui õ nõ ſacer
dotali. libro ſexto.
Gratia data ſimpliciter alicui vt ſibi õ p̃
benda prouideatur ſi ipe tempore vaca
tionis nondũ fuerit etatis ſacerdotij nõ
refertur illa ad prebendã ſacerdotalem.
de preben. c. Si cui ꝓuideri. li. vj. gloſa.
verbi. Si cui: dicit. ꝙ ſecus eſſet ſi ĩ lr̃is
contineret. nõ obſtantibꝫ aliqbꝫ per que
effectus gratie impediri vel differri poſ
ſit. ⁊ tunc non obſtabit ꝙ minor ſit.
Gratia pauperi clerico data ceſſat ſi aliaſ
beneficiatus fuerit ante illã prouiſionẽ.
eo. c. Si pauper. li. ſexto.
Gratia ceſſat ceſſante cauſa. vbi ſupra.
Gratia alicui conceſſa vt prouideat ido‑
neis in certa eccleſia pſonis nõ expreſſis
morte concedẽtis nõ expirat re integra.
Secus ſi pſone ſint expreſſe. e. c. Si cui
nulla. libro ſexto.
Gratie generali de bñficijs ꝯferendis de
rogat gratia ſpecialis poſtea alicui õ be
neficio ibidem obtinendo conceſſa. eti‑
am ſi non faciat mentionem. eo. c. Quã‑
uis. libro ſexto.
Gratia data ad beneficiũ ſpectãs ad col
lationem capituli cõphendit oĩa bñ
ficia eiuſdem capituli ſiue ĩn cõmuni ſi‑
ue p ſinglãres cãonicos ꝯferãt vice ⁊ au
ctoritate eiuſdẽ capłi. Bñficia tñ rõe di
gnitatũ vł officioꝝ vł bñficioꝝ q̃ cãonici
obtinẽt ad eorũdẽ collationẽ ſpectãtia ñ
includũt niſi ĩ lr̃a ꝓtineret ꝯiũctim vł di
uiſim. e. c. Mandatũ. li. vj.
Grã ſi dat ad dignitatẽ pmo vacaturam
quã ille acceptabit. ⁊ ſi ordiari⁹ añ hmõi
acceptatõz: vacãtẽ dignitatẽ alti ꝯferat
tenet collatio. de ꝯceſ. p. c. qꝛ. cũct;. li. vj.
Gratiam huiuſmodi habens ſup pmo va
caturo quod acceptat. nõ poteſt benefi‑

cium acceptare priuſq̄ʒ vacat. ſed ꝑmuꝫ
vel ſecundū vacans vel vlterius. ⁊ quic
quid contrarium factum fuerit nō valet
de conceſ. ꝑben. c. Ne captāde. li. vj.

Gratia ſi vni a papa datur qua mādatur
capitulo vt eum in canonicum recipiāt
et ei prebendā conferant. cum id ad eos
pertinet dato ad hoc etiaꝫ executore ad
prouidendū per ſolam litteraꝝ preſenta
tionē factā capitulo affecta eſt prebēda.
Ita q̄ alteri conferri nō poteſt. Et ſi ca
pitulum neglexerit infra terminū ab ex-
ecutore prefixum id exequi: poterit exe-
cutor hoc incontinenti exequi: etiam ca-
pitulo nō vocato: ſi vacat prebenda. e. c.
Si capitulo. li. vj.

Gratia data ad ordinarium cum vel ſine
executore. ſ. Bn̄ficiū ſiue ꝑbenda.

Gratiam ſimoniace obtinēs eſt excōmu-
nicatus: ⁊ gratia inualida. ſupra. Excō-
municatio. §. xxix.

Gratie renunciauit qui aliud beneficium
obtinet quod cum expectato habere nō
poteſt. de reſcriptis. c. Gr̄e. in clemen.

Gratia data ad beneficiū vacaturum non
extendit̄ ad beneficiū poſt datū eiuſdeꝫ
creatum. e. c. Litteras noſtras. in cle.

Gratia cum clauſula. ne aniaꝝ cura ſi di-
gnitati imineat negligat̄. vl' ꝑ quā ihibe
tur electionem fieri dignitatis: non extē
ditur ad dignitatem curam habentem:
vel ad quam quis per electionē aſſumit̄
niſi de hoc alias inibi caueatur. de ꝑbē.
c. Si dignitatē. in clemen.

Gratie prouiſionū clericorū nō includūt
hoſpitalia ⁊ ſimilia loca etiam ſi iura ſpi
ritualia habeant. niſi exprimat̄. e. c. Per
litteras. in clemen. Gloſa. Spiritualia
iura. id eſt cimiterium et ius funerandi.

Gratia conceſſa de beneficio ad collatio
nem epiſcopi pertinente non extēdit̄ ad
beneficiuꝫ ex negligētia epiſcopi ad col
latiōem capituli deuolutū: ſed de eo qd̄
ex negligentia alterius ad epiſcopum vl'
ex epiſcopi negligentia ad papam eſt de
uolutum. de preben. ⁊ digni. c. Si d̄ be-
neficio. in clemen.

Gratia prouiſionis cum d̄creto. Supra
Decretum.

Gratioſe conceſſum. Quod ob gratiam
alicuius conceditur nō eſt in eius diſpē
dium retorquendū. de regulis iuris. ca.
Quod ob gratiam. libro ſexto. Quod a-
licui gratioſe concedit̄ nō debet ab alijs
trahi in exemplum. e. c. Quod alicui. li-
bro ſexto.

Gratia. Infra. Priuilegium. Infra. litte-
re.

Gradus

caritatis. de pe. diſt. ij
§. Hec que de caritate
et ſequenti.

Gradus virtutum diſtinguunt̄. Naꝫ ali-
ud eſt virtutis exordium. aliud virtutis
profectus. aliud virtutis perfectio. eo. c.
Cum ſanctam. Gregorius in moralib⁹.
Nemo eni̅ repente fit ſummus. Sed in
bona conuerſatione quiſquis īchoat vt
ad magna perueniat. eodem. c. Hec que
de caritate.

Gradus proficiendi ſm̄ Gregoriū in mo
ralibus ſunt. Cum bona deſideria con-
cipimus: ſemen in terram mittim⁹. Cuꝫ
vero oꝑari recta incipim⁹. herba ſum⁹.
Cum ad profectum boni operis creſci-
muſ. ad ſpicā ꝑuenim⁹. cūq̄ʒ in bone ope
rationis perfectione ſolidamur. iam ple
num fructum in ſpica proferimus. de pe
ni. di. ij. Cum ſanctam.

Gradibus tribus ad peccatum perueni-
tur. ſuggeſtione. delectatōe. conſenſu. e.
§. Ex contrario. Item ſupra. diſtin. vj.
§. Penſandum.

Graduum cōſanguinitatis computatio
habetur. xxxv. que. v. Series. ca. Ad ſe
dem. ca. Primo gradu. et. xxxvj. que. pri
ma. et ſequen.

Graduum affinitatis computatio. eo. c.
Porro.

Gradu quotto remotior diſtat a ſtipite:
totto diſtat a quolibet alterius linee de
ſcendentis. extra de conſanguini. et affi.
ca. Vir q̇. Niſi vbi ꝯſuetudo ꝯriat̄. q2 il-
la fac̄ ꝑſonas legitimas ad ꝯhendū ille-
gitimas. e. c. Q2 dilectio.

Gradu q̇nto inter collaterales hodie cō-
trahit̄ matrimoniū. e. c. Vir q̇. c. Ex lr̄is

Grad⁹ ꝯſanguinitatꝭ nō ꝓhibiti lege di-
uina: ſꝫ hūana ꝯſuetudine interdicti di-
ſpenſari pn̄t ſicut in tertio ⁊ q̄rto. extra
de reſti. ſpolia. c. Litteras.

Gradus affinitatis quartus hodie pro-
hibitus eſt. eodem. capitulo. Ex litteris

ſicut et conſanguinitatis et non vlteriꝰ
eo.ca. Nō debet.

Grammatice vicium nō eſt
ſacerdoti vere
cundum: ſed morum. diſti. xxxviij. Quā
uis. §. Sed liceat. c. Sedulo.

Grauamina inferre monaſte
rijs exemptꝫ epi
ſcopi prohibent. et ſtatuit quibꝫ cibis p
curari debeāt cum ad ea veniūt. de cen
ſibus. c. Ad nr̄m. in clemen.

Grauamina triginta exp̄munt a quibus
et omnibꝫ alijs ꝓhibentur prelati graua
re religioſos. ⁊ p̄cipitur eis vt illis ſua p̄
uilegia ⁊ iura ſeruent: et ſubditos ab hu
iuſmodi grauaminibꝫ cōpeſcant. De ex
ceſſi. p̄la. c. Freq̄ns. in clemen.

Grauantes eccleſias vł eccle
ſiaſticas ꝑſonas
ſupra. Excōmunicatio. §. xij. ⁊. xiij. et. x
iiij. ⁊. xv.

Grauantes vel ad hoc licentiam dantes
ī excōmunicatores. ſupra. Excōmunica
tio. §. xiij.

Greci clerici ꝯhere pn̄t in ordībus
minoribus et in matrimonio
manere in maioribꝫ. extra de cleri. cōiu.
cap̄. Cum olim.

Gregem faciunt decem oues vł
quinqꝫ. aut q̄ttuor por
ci. Glo. x. q. j. Si ex laicis.

Grex totus ex vna morbida oue inficitur
diſtin. xlv. Sed illud. Jeronymꝰ in Je
remyam.

Guerre propt̄ peccata hominum
a deo mittuntur. xxiij. q.
v. Remittunt. Ambroſiꝰ.

Gula eſt mater luxurie et om̄e bonū
opꝰ diſſoluit. Unde p̄nceps
cocorum. ⁊c̄. di. xliiij. Cum aūt.

Gula non ſolum in delicatis: ſed etiaꝫ in
groſſis cibis attenditur. diſtin. xlj. De
licie.

Gulam clerici vitare debent. diſtincti. xl
iiij. ca. primo.

Gula quinqꝫ modis temptat. ſcilicet. in
digentie tempora preueniendo. Hic io
nathas a Saule damnat. j. Reguꝫ. xiiij
Jtem lautiores cibos querēdo. Hic nu
meri. xj. puniti ſunt. Jtem cibos licitos
accuratius p̄parando. vt filij heli ſacer
dotis. j. Regum. ij. Jtē neceſſitatis men
ſuram excedendo. Jtem abiectiores ci
bos nimis appetendo. vt eſau Geñ. xxv.
de conſe. diſtin. v. Quiqꝫ. Gregorius. iij.
moralium. ver. Clamorem exactorꝫ nō
duait.

Habenti dare nihil a
liud eſt q̄ꝫ ꝑ
dere. j. q. ij. Paſtor.

Habitant bōi ſem
per inter
malos. xj. que. iij. Nolite.
Jeronymus ſup li. Judicum.

Habitus exterior corporis indi
cat compoſitionē qua
litatis mentis. diſtin. xlj. Clericuſ. Au
guſtinus.

Habitus nō facit monachū ſed ꝓfeſſio re
gularis: imo etiā ꝓfeſſio ſine habitu. ex
tra de regularibꝫ ⁊ tranſ. c. Porrectuꝫ. e.
ti. c. Conſtitutionē. ⁊ in gloſa. ibidē. ver
bi. Mutato. libro ſexto.

Habitus nouicioꝝ ſit patenter diſtinctꝰ
ab habitu ꝓfeſſorum vel ſaltem benedi
cat̄ habitꝰ ꝓfeſſoꝝ. extra. e. c. Statuimꝰ

Habitus diſtinctus intelligit̄: ſiue q̇a no
uicijs et profeſſis diſſimiles veſtes dant̄
ſiue quia benedicunt̄ quādo ꝓfitentibꝰ
concedunt̄. ſiue quia aliq̇d aliud fit per
quod diſcernūt̄. ꝺ regula. ⁊ tranſ. ca. Js
qui monaſterium. li. vj. Gloſa. ver. Aliꝺ
vt quia detur a certis ꝑſonis: vel certis
diebus vel formis.

Habitū religionis aſſumēs animo ꝑſeue
randi nō poteſt ad ſeculum redire: ſꝫ ad
mitiorem religionē. extra de regulari. et
tranſ. c. Super eo. Et ad hoc ſunt com
pellendi. Jbideꝫ. dummodo tamen eui
denter patet eos omnino intendiſſe vi
tam mutare. e. c. Statuimus. ſecꝰ ſi ſo
lum probare voluerunt. e. c. Super eo.
Et tunc libere poſſunt redire ad ſeculū.
eo. ca. Statuimus.

Habitū regularē etiā nouicioꝝ ꝑ annum
in etate diſcretōis portās: illā religionē
ꝟ q̄ ipo ꝓfeſſus ē. niſi habitꝰ ſit patēter di
ſtinctus ab habitu ꝓfeſſoꝝ in colore. ſciſ
ſura vel forma. de regularibus et tranſ
eunti. ca. Eos qui. in clemen. extra. e. ti.
ca. Ex parte.

Habitum vel religionem aſſumēs.ſ. Re-
ligionem ante.xiiij.
Habitum ſuū monachuſ etiā in lecto nō
deponat.xx.q.j.Uidua.
Habitum temere deponens.s̄. Excōica
tio.§.xx.
Habitus clericoꝝ non debet pretendere
decorem etiā in calceamentis.xlj.Parſi
moniam.
Habitum inhoneſtū deferentes clerici.ſ.
Suſpenſus ab officio.

Heli ſanctus in ſe fuit.tamen ꝑ negli
gentia correctōis filioꝝ punit⁹
eſt cum illis.di.xxxvij.Legant.Jerony
mus ſup eplām ad Epheſeos.extra de ſi
monia.c.Licet heli.Et ſicut filioꝝ eius
demeritis ꝓplus in ꝑlio corruit:ſic prela
toꝝ pctā ſubditi luūt.j.q.iiij.Eccl'ie.

Helie ꝑcibus celum clauſum fuit tri
bus annis ⁊ ſex menſib⁹.xxiij.
que.iiij.§.Sed obijcitur.

Heliſeus miſit lignum in aquaꝫ
et ferrum natauit.d cō
ſecra.di.ij.Reuera.

Hereditario iure ſanctuariū
dei retineri non
pōt.extra de iure patrona.c.Cōſuluit.

Heredes pluresſ vnius ꝑroni ha
bent vocem vni⁹ recto
ris ſiue patroni vbi plures patroni ſunt
de iure patro.c.Plures.in clemen.
Heredes tenenꝰ ex relicto defuncti ſatiſ-
facere.extra de raptorib⁹.c.In lr̄is.
Heres ſi voluntatē defuncti nō impleue
rit:hereditate ꝑuet.extra de voto.c.Lꝫ
vniuerſis.

Hereſis grece ab electiōe dicitur
xxiiij.q.iij.Hereſis.Jero
nymus in eplā ad Galathas.et infra.
Hereſis et ſciſma differūt.quia hereſiſ in
peruerſa doctrina.ſed ſciſma in ſeꝑatiōe
ab eccleſia cōſiſtit.xxiiij.q.iij.Int' here.
Hereſes multas deus ꝑmittit vt ſcꝑtura
ſacra diſcutiatꝰ.e.c.Jdeo.Auguſtin⁹.
Hereſes a ſacerdotib⁹ et ſpeculantib⁹ or-
tum habuere.e.c.Tranſferūt.Jerony.
Hereſim ꝑit et viam ei parat ꝑſumptio ꝑ
prij ſenſus.xxiiij.q.iij.Quid auteꝫ.Leo
papa.
Hereſum diuerſitatem habes.xxiiij.q.iij
Quidā heretici.Jſidorus.viij.ethimo-
logiarum.c.v.
Hereſis ē ſimonìaca prauitaſ.j.q.ſ.Quiſ
quis.Gregorius in regiſtro.
Hereſis eſt dicere xp̄m nō eſſe aliq̄d ſm
quod homo:cum verus ſit homo ſic ve-
rus deus.extra de hereticis.c.Cū xp̄s
Hereſis eſt aſſerere quod ſubſtantia ani-
me rationalis perſe non ſit forma corpo
ris humani.⁊ ideo talis tacite excōicat⁹
de ſum.trini.c.Fidei.§.Porro.in cle.
Hereſi ſuſpecti ſi ſe nō purgauerit:excom
municenꝰ.⁊ ſi ſententiā ꝑ annū ſuſtinue-
rint velut heretici condemnenꝰ.extra de
hereticis.c.Excōicamus.
Hereſi ſuſpectus ſi vocatus vt de fide re
ſpondeat:cōtumaciter ſe abſentat:excō
municeꝰ.et ſi ob hoc excōmunicat⁹ ſen-
tentiā per annū ſuſtinet velut hereticus
condemneꝰ.e.c.Cū ꝯtumacia.li.vj.
Hereſi renūcians vtꝝ ſit recipiendus in
ep̄ali dignitate.j.q.vij.per totū.
Hereſis crimē cognoſcere vl' iudicare ꝑ-
ſumens laicus.s̄.Excōicatio.§.xxvj.

Hereticus cenſeꝰ omnis excōi-
catus.iiij.q.j.Nō āt.
xxiij.q.iiij.Jpa pietas.
Hereticus non eſt qui errat.ſed qui erro-
rem ꝯtumaciter defendit.xxiiij.q.iij.Di
xit apoſtol⁹.Aug⁹.ca.Heretic⁹.Augu
ſtinus.c.Qui in eccleſia.Auguſtin⁹ con
tra manicheos.
Hereticuſ eſt qui ſacrā ſcripturā aliter q̄z
ſpirituſſanctus flagitat:expōit.e.c.He-
reſis.di.xxxviij.Quāuis.
Heretici etiā vera predicant vt falſa imi
ſceant ⁊ ꝯfirment.de con.di.iij.peruenit
Hereticorum bona ab alijs licite auferū-
tur ⁊ poſſidentur.xxiij.q.vij.Quicunq̄ꝫ.
infra.Hereticoꝝ bona.
Hereticus vtrū excōmunicare poſſit vel
ſuſpendere.xxiiij.q.j.per totum.et dicit
q̄ non.cum hodie omnis hereticus eti-
am occultus ſit excommunicatus.Glo.
eo.ca.Nō autem.
Heretici omnes ſunt excommunicati:et
defenſores ac receptores eorum.ſupra.
Excommunicatio.§.xxv.Et ſb̄ anathe
matis inhibitione nullus eos in domo
vel terra ſua tenere vel fouere preſumat
vel negociari.nec pro eis defunctis ob-
latio fiat.nec xp̄iana ſepultura.extra de

hereticis.c. Sicut autem.

Heretici. eoꝝ credẽtes. fautores. defẽſores. ꝛ receptatores ſūt excõicati ſt. ſ. excõicatio §. xxv. Sꝫ ꝛ ipſi ac eoꝝ filij vſqꝫ ad ſcdaꝫ gñationẽ ad nullū ecciaſticū bñficiū vel publicū officiū admittanẗ. Et qui ad ꝓces illoꝝ ſunt beneficia aſſecuti. eiſdẽ ſūt ipſo iure ꝑpetuo ꝓuati. Qꝫ ſi ſcienter illa receperūt: etiam ad alia conſequenda in poſterum nõ debent admitti. de hereticis.c. Quicunqꝫ. §. Ad hec. libro ſexto. Infra. Hereticorum filij.

Hereticoꝝ receptores defenſores fautores ſunt excõicati. vt. ſ. Et ſi infra annū nõ ſatiſfecerint ipſo iure ſunt infames. et oẽs act⁹ legitimi eis interdicti etiã teſtãdi facultas. nec accedūt ad ſucceſſionez extra de hereticis.c. Excõicam⁹ itaqꝫ.

Hereticis ſi aduocati ꝛ tabelliões patrociniū pſtiterint. vel ꝑ eis publicū inſtrumẽtum fecerint: infames ſūt. ꝛ ab officio ꝑpetuo ſuſpenſi. e. c. Si aduerſus. Et ſūt excõicati. ſ. Excõmunicatio. §. xxvj.

Heretici ſi clerici ſunt: depoſiti: ſeclari iudicio relinquanẗ. ꝛ ſi poſt abiurationem erroris iteꝝ fuerint depꝛhẽſi ſine vlla audientia ſunt relinqndi. Dñi terraꝝ et cõſules ciuitatū fideliter eccleſiã ꝯ hereticos iuuẽt. al's excommunicenẗ et terre interdicto ſupponẽtur. Exempti etiã i his que ſunt cõtra hereticos inſtituta: epoꝝ ſubiaceant iudicio in hac parte. extra ð hereticis.c. Ad abolendam.

Hereticoꝝ inquiſitoribus non obtemperãtes. ſ. Excõicatio. §. xxvj.

Hereticos tenenẗ ꝓncipes ꝛ potẽtes ſub iuramẽto coram epiſcopo preſtito de ſuis finibus extirpare. Quod ſi moniti ab eccleſia neglexerint: excõmunicenẗ. Qð ſi contempſerint. infra annum papa eoꝝ vaſallos ab ipſorum fidelitate denunciet abſolutos. ꝛ terrã eoꝝ exponat catholicis occupandam ſub indulgentia et ꝓuilegio quo ſignati cruce ad terram ſanctam muniunẗ. extra de hereticis.c. Excõmunicam⁹.

Hereticorum bona debent publicari et cõfiſcari. nec ad eos amplius redire. nec ad eorum heredes. et ad hoc faciendꝫ poſſunt principes per cenſuram eccleſiaſticam compelli. ſi clerici fuerint: ipſis degradatis bona ad eccleſiam redeant. eodem.c. Vergentis.c. Excõmunicamus itaqꝫ. imo ſunt ipſo iure confiſcata. qð ꝓbatur triplici argumento legali: ſed apprehenſio bonorum hereticorū non debet fieri per iudicem ſecularem. niſi prius pronunciatum fuerit ſuper crimine ꝑ iudicem eccleſiaſticū ꝙ hoc poſſit. de hereticis.c. Cuꝫ ſcdm leges. li. vj. Supra hereticorum bona ab alijs.

Hereticorum vxorum fidelium bona nõ debent confiſcari dummodo ipſe contrahentes neſcierunt eos fore hereticos. e. ca. Decreuit. li. vj. infra. Hereticoꝝ filij

Hereticoꝝ filij vſqꝫ ad ſecundam generationem. ꝛc. in pena ſupradicta ꝛ hmõi intelligitur quo ad paternam lineã prim⁹ et ſecundus gradus. ſed ad lineam maternã ſolum ad primū extenditur. ſcilicꝫ ꝙ filius filij. ſꝫ nõ filius filie ibi cõphendunẗ. Et intelligiẗ de hereticis ꝛ fauentibus: qui tales probanẗ deceſſiſſe. ð hereticis.c. Statutum felicis. li. vj. ſupra. Heretici. eorum credentes.

Hereticorum filij ſui iuris ſunt. et emancipatio facta per hereticuꝫ nulla eſt. eo. ca. Quicunqꝫ. §. Illoꝝ. li. vj.

Hereticos tenetur archiepũs vel epiſcopus per ſe vel archidiaconum ſingul'annis inquirere. ſi fama per dioceſim ſuaꝫ ad hoc fuerit: ſcdm formã que habeẗ. extra de hereticis.c. Excõmunicam⁹ itaqꝫ §. Adijcimus.

Heretico manifeſto nullus teneẗ ſubeſſe etiam ratione homagij nec obſequij pacto qcūqꝫ firmati. extra. e. c. Abſolutos.

Heretici manifeſti dicunẗ qui cõtra fidẽ publice ꝓdicant. vel qui errorem ꝓfitenẗ vel qui defendunt. vel coram prelatꝭ ſuis conuicti vel confeſſi. vel ab eis ſententialiter damnati. quoꝝ bona cõfiſcãtur. et ſcdm legitimas ſanctiones puniūtur. extra de verbo. ſigni.c. Sup qbuſdam.

Hereticos vel eis credentes defenſores receptores vel fautores ſepelientes. ſupra. Excõmunicatio. §. xxiiij.

Hereticis poſt abiurationem hereſum reuerſis ſi manifeſta in eis ſigna penitentie appareant non eſt humiliter penitentibus eucharistia deneganda. capi. Super eo. li. vj. de hereticis.

Heretici pn̄t corā iudicib⁹ excōicatꝫ ⁊ alijs de facto ⁊ nō de iure iuriſdictionem habentib⁹ dijudicari. e. c. Preſidētes. libro ſexto.

Hereticis relapſis et de eoꝝ receptorib⁹ vide plura. e. c. Accuſatus. c. Statuta. li. vj. et infra. Relapſus.

Hereticoꝝ inq̇ſitiōes q̄ꝯcunq̄ ſtatutum loci impediēs: ſunt ſtatuētes compellendi ꝑ cenſurā eccleſiaſticā vt reuocent. e. ca. Statutum ciuitatis. li. vj.

Heretice inquiſitōis officiū non expirat mortuo mandatore: re etiā integra. e. c. Ne aliqui. libro ſexto.

Hereticos inquirere poſſunt epi auctoritate ordinaria. Et ſi eps ⁊ inquiſitor ſimul vel diuiſim ſuꝑ eodem inquirāt: tenent̄ ſibi proceſſus cōicare. de hereticis ca. Per hoc. libro ſexto.

Hereticoꝝ inq̇ſitores: de hoc crimine ꝯ̄ epos nō inquirāt. ſed ſi eos tales ſciunt: pape denūciēt. e. c. Inq̇ſitores. li. vj.

Hereticis et coꝝ defenſorib⁹. receptorib⁹ et fautorib⁹: eſt appellatio penitus interdicta. e. c. Ut inquiſitionis. li. vj.

Hereticoꝝ inquiſitores nō debent inquirere de ſortilegijs diuinatiōib⁹ ſiue vſurarijs. e. c. Accuſatus. li. vj.

Hereticoꝝ inq̇ſitores officio abutentes. ſupra. Excōicatio. §. xxvj. et. ī. Inq̇ſito.

Hereticus eſt pertinaciter aſſerens vſuras exercere nō eſſe peccatū. et cōtra euꝫ debent inquiſitores ꝓcedere. de vſuris. ca. Ex graui. §. vltimo. in clemen. Et ꝑ conſeq̄ns etiā excōmunicatus.

Hereticū in ſua eccl'ia celebrare ꝑmittēs quō peniteat. xxiiij. q. j. c. ſi q̇s ꝑmiſerit.

Heretico cōicantꝫ pnia. ſupra. Cañ. xl.

Hereticus qui efficit̄ vtꝝ vxor cū altero poſſit cōtrahere. ī. Matrimonium pōt.

Hereticis arma ⁊ hmōi ferentes. s̄. Excōicatio. §. xxv. Heretici. ī. Inq̇ſitores.

Hereticoꝝ filij quomodo p̄ſcribūt bona parentum. ī. Preſcribere nō poteſt.

Heretic⁹ vtꝝ p̄ſcribat bona eccl'ie. Ibid̄

Hereticus cēſet̄. ī. Papā. infra. Xp̄m.

Herbis et gemnis vti licet cōtra demoniū. ſine tn̄ incantatione. xxvj. q. vij. Demoniū. Jerynum⁹

Hiſtrio ad accuſatōem n̄ admittit̄ q̇a īfamis ē. iiij. q. j. Diffi.

Hiſtrionib⁹ propter ſuum officiuꝫ aliq̇d dare peccatum eſt. diſtin. lxxxvj. Donare. Auguſtinus ſuꝑ Johem. ꝑte ſecunda

Holocauſtum ſpirituale ē: ieiunare: dare elemoſynā: pudiciciā polliceri. xxiiij. que. j. O di. Jeronym⁹ in Amos ꝓphaz.

Homo ad malum pronus eſt ab adoleſcentia. in ꝓhemio clementi. §. Quia igitur.

Homo ad ſuum eſſe requirit corp⁹ ⁊ animā. extra de cele. miſ. c. In quadam.

Homo eſt denarius ſiue nūmus. Nam ſicut nūm⁹ habet caragma ceſaris. ſic homo caragma. i. imaginē dei. di. lxxxvj. c. Eijciens dominus. Crit̄. ſuꝑ Matth.

Homo ſāctificat locum. ⁊ nō econuerſo. diſtin. xl. Multi. Criſoſtomus.

Homagium pro ſpiritualib⁹ nemo facere cogatur. extra de regulis iurꝫ. c. Indignū.

Homicida niſi peniteat eſt excōmunicandus. xxiiij. q. iij. Itaq̄.

Homicidiū caſuale cōmittens. Glo. operam rei licite dando (nō incurrit irregularitatē). di. l. Clerico. niſi culpa vel negligentia p̄ceſſerit. e. c. Hij qui. ī. Homicidium caſuale cōmittēs pōt ꝓmoueri.

Homicidium caſuale ꝯmittēs etiā ſi omnes caſus fortuitos nō p̄uidit inde non eſt homicida danſ operā rei licite. extra de homi. c. Johes. Qui p̄uideri nō pn̄t.

Homicida nō eſt medicus ſiue cirurgic⁹ ſi nihil omittit de contingētib⁹ ad medicinā: dūmodo infirm⁹ morit̄. Extra. eo. capi. Tua nos.

Homicidium caſuale cōmittēs pōt ꝓmoueri ſi adhibuit debitā diligētiā in re licita. e. c. Lator. Similiter q̇ intereſt homicidio: dummō nō percutit. Extra de clerico ꝑcuſſore. c. Preſentiū.

Homicida nō poteſt exequi ordines. ſed ep̄us poteſt cum eo diſpēſare de bn̄ficio habendo. extra de cleri. pug. c. Henric⁹

Homicidiū cōmittit̄ facto. p̄cepto. conſilio. defenſione. et ſic irregularitas incurritur. extra de clericis pugnā. ca. Henricus. Item conſilio ⁊ fraude ad h̄ iuuādo cōmittit̄. de pe. di. j. Periculoſe. c. noli. Idem extra de homi. c. Significaſti.

Jtem voluntate ⁊ actu. e.c. Dilectus.
Homicida eſt qui ſeipm̃ occidit. ⁊ tanto
magis peccat quanto ipẽ innocẽtioꝛ fu-
it. xxiij. q. v. Si non licet. Aug⁹. li. j. d̃ ci
uitate. ⁊ ꝓ illis nõ eſt oꝛandũ. nec cum fi
delibꝫ ſepeliant̃. e.c. Placuit.
Homicidio excuſat̃ Sampſon ⁊ alij foꝛ-
ſan qui inſtinctu ſpũſſancti h̃ feciſſe cre-
dunt̃. e.c. Si nõ. §. Non occides. Augu
ſtinus. vbi. ſ̃.
Homicida eſt qui ſibi voluntarie mẽbꝛũ
abſcidit. di. l v. Si quis. ꝑmo. niſi ꝓpter
infirmitatẽ mutilet̃ vl' nolẽs. e.c. Si q̇s
ſecundo. ſ̃. Eunuchus.
Homicida eſt q̇ mulieri vel viro aliq̇d fe
cerit vel ad potandũ dederit ꝙ nõ poſ-
ſit generari vel ſoboles naſci. extra d̃ ho
mici. c. Si quis. Gloſa. Sed nõ eſt irre
gularis. ⁊ boc eſt verꝫ ſi ꝯceptus nondũ
fuit viuificatus. alioquin aboꝛſum pro-
curans irregularis efficit̃. e.c. Sicut ex
litterarꝫ. xxxij. q. ij. Quod nõ foꝛmatum
Homicida non eſt qui in ſpecie latronis
depꝛ̃henſum iudici mittit. Extra de ho-
micidijs. c. Tua nos.
Homicida nõ eſt iudex occidens rebellẽ
contra quẽ ciuilem queſtionẽ habuit. c.
Poſtulaſti. xxiij. q. v. De occidendis.
Homicida nõ eſt cleric⁹ nec irregularis
qui de malefactoꝛibꝫ ſuis querelã fec̃ iu
dici. ꝓteſtans ꝙ nõ ad penã ſanguinis:
ſi iudex illi moꝛtem inferat iuſticia exigẽ
te. de homicidio. c. Pꝛelatis. li. vj. Glo.
Jdem ſi iudex ꝯtra iuſticiam.
Homicidiũ ꝓcurãtes per aſſiſſinos. Su
pꝛa. Excõicatio. §. xviij.
Homicida non ſemꝑ debet interfici. Jn-
fra. Malefactoꝛibꝫ.
Homicidiũ cõmittit qui ſuaſu ad malũ
inducit. de pe. di. j. Noli putare. ĩfra q̃re
Homicidij tria genera.
Homicida nõ eſt miniſter iudicꝫ iuſſu ipi
us occidens aliquẽ ſed ſi ꝓpꝛia ſpõte hoc
facit: homicida eſt. etiã ſi ille al's erat oc
cidendus. xxiij. q. v. Cum miſter. Silr
miles obediens. e. ca. miles. ⁊. q. j. Quid
culpatur.
Homicida. infra. Occidens.
Homicida eſt q̇ parentes nõ alit. xxij. q.
iiij. Jnter cetera. Vñ Prouer. xxviij. ca.
Qui ſubtrahit aliquid a patre ⁊ matre ⁊
dicit hoc nõ eſt peccatũ: ꝑticeps homi-
cide eſt. xij. q. ij. Qui abſtulerit.
Homo peccatoꝛ. ſ̃. Duo iſta.
Homicida reputat̃ ⁊ irregularis in cõfli
ctu lapides mittens vbi aliq̇ occidunt̃:
licet ipẽ nullũ occidit. extra de clerico ꝑ
cuſſoꝛe. c. Preſentium.
Homicida et irregularis nõ eſt ꝯtra infi
deles defendendo occidẽs. extra de ho-
micidio. c. Petitio.
Homicida eſt et irregularis cleric⁹ cum
alijs arma cõtra p̃dones accipiens. licꝫ
ab alio ⁊ nõ ab ipo occidant̃. extra d̃ cle
rico ꝑcuſſoꝛe. c. Continẽtia.
Homicida ex induſtria interficiens. id ẽ
publicus latro. ab altari euelli ⁊ extrahi
poteſt ac interfici. emunitate eccl'ie non
violata. extra de homi. c. Si q̇s.
Homicida ꝓpꝛij filij ſi non poteſt induci
ad religionẽ. extra de his q̇ ꝓpꝛios fili. c.
Veniens. Penitẽtia ei⁹. ſ̃. cañ. xvj.
Homicide voluntarij penitẽtia. Supꝛa
Canone. xiij.
Homicidiũ caſuale faciẽs. Gloſa culpa
p̃cedente caſum quinqꝫ annis peniteat.
di. l. Eos vero.
Homicidiũ volũtariũ epiſcopus faciẽs.
xv. annis peniteat. ⁊ depoſit⁹ ꝑegrinet̃
oĩ̃ vita ſua. Pꝛeſbyter duodecĩ annis
et tres ex his in pane ⁊ aqua. diſt. l. Si
quis homicidiũ. Sed ⁊ inifrmati poſ-
ſunt cõmunicari. e.c. Si qua feia. Sꝫ
ſtatutis hoꝛis ad ianuã eccl'ie iaceat. et
in fine vite cõmunicetur. e. ca. Si quis
voluntate.
Homicida eſt qui furem diurnũ occidit:
nõ aũt ſi nocturnũ interficit. quia diſcer
ni nõ potuit vtrũ ad furandũ vel occidẽ
dum vẽit. ſcd̃m Auguſtinũ ſuꝑ illo Exo.
Si ꝑfodiens domũ. ⁊c. hoc etiã in legi-
bus ſecularibꝫ inuenit̃. Niſi diurnus ſe
telo defendat: tunc iam plus q̃ fur ẽ. ex-
tra de homi. c. Si ꝑfodienſ. ſ̃. Furẽ. vbi
pena occidentis ponit̃.
Homicidiũ nullus debet cõmittere ꝓ de
fenſione rerꝫ tꝑalium: etiã ſi res fuerit ec
cleſie. e.c. Suſcepimus.
Homicidiũ min⁹ reputat̃ qd̃ quis perpe
trat ſe ⁊ ſociũ d̃fendendo. xxiij. q. v. Nõ
eſt. c. Cum homo.
Homicida iudicat̃ rapiens res eccl'ie vel

xpi.xij.q.iij. Qui chriſti.
Homicida iudicat̃ negans morienti pe-
nitentiã.xxvj.q.vj. Cognouim⁹.
Homicidij tria genera.ſcʒ detractoꝝ. in
terfectoꝝ.odium habentiũ. de pe.diſt.j
Homicidioꝝ.et.iiij.c.ſe.ꝯ. Homicidiũ
cõmittit qui ſuaſu.

Honor eſt offerendus fugiẽti.vij.q.j. Sicut.viij.q.j. In ſcꝑ
turis. Gregorius in regiſtro.
Honorem recipiens recipit ⁊ onus. Ex-
tra ð maio.⁊ obedien.c. Per tuas.

Hore canonice quo ordine dicantur. Et poſſunt omnes ex cauſa ma
ne dici:excepto ꝯpletorio.extra de cele.
miſ.c. Preſbyter.
Horas canonicas tenent̃ dicere om̃es in
ſacris conſtituti.e.c. Dolentes. Similit̃
clerici in minorib⁹ ſi ſint beneficiati.vbi
ſupra.et argu.extra de ꝑben.c. Cum ſ̃m
apoſtolum.

Hoſpitalitatem tenẽt̃ cle-rici tranſ
euntibus impartiri.extra de ſupplen.ne
gli.c. Sicut nobis.
Hoſpitales debent eſſe clerici et ſacerdo
tes exemplo Abrahe ⁊ Loth q̇ per hãc
deo placuerũt ⁊ angelos recipere merue
runt.di.xlij.§ Ordinand⁹. Alioq̃n au-
dient Math.xxv. Hoſpes fui.⁊c. diſti.
xlij. Hoſpitalem. Nam hoſpitalitas a
deo comendat̃. Ibidẽ. Et diſti.xlij.§.j.
Et ipã a malo liberat: ſicut Loth a ſo-
doma.di.xliij.§. Ordinand⁹.
Hoſpitalitas indiſtincte om̃ib⁹ debet ex
hiberi exemplo abrahe q̇ angelos rece-
pit:q̃s etiã alias inter ignotos repuliſſʒ
Nam nõ ex vita receptoꝝ ſed volũtate
et honorificẽtia recipientiũ remunerat̃
hoſpitalitas.di.xlij. Quieſcam⁹. Criſo-
ſtom⁹ ſuꝑ epl̃am ad Hebreos.gloſa.ver
bi. Poſtulat. Si q̃s petit ꝓ nutrimento
indiſtincte om̃ib⁹ danda eſt elemoſyna.
Niſi ſecurus de h̃ negligeret iuſticiam.
Sʒ cũ om̃ib⁹ dare nõ poteſt. ſeruand⁹
eſt ordo. vt habet̃ di.lxxxvj. Nõ ſatʒ. Et
ſupra. Elemoſyna.

Hoſpites mali ſunt ſicut mus in pera.ignis in ſinu
ſerpens in gremio.xiij.q.j.§. Ad hec.
Hoſpes turpi⁹ eijcit̃ q̃ȝ nõ admittit̃. Ex-
tra de iureiuran.c. Quẽadmodũ.

Hoſpitalia debẽt reformari ꝑ collatores ipoꝝ ⁊
conſeruari. Et ordinarij habent ſupple-
re defectũ collatoꝝ etiã circa exẽpta.de
religio.domi.c. Quia ꝯtingit.in cle.

Hoſpitalariorum priui-legia
Infra. Templarij.
Hoſpitalia nõ debẽt in beneficiũ cõferri.
niſi ſec⁹ in fundatõe conſtitutũ ſit. vl' de
rectore loci illius ſit ꝑ electionẽ ꝓuiden-
dũ. Et cõmittant̃ viris ꝓuidis ſub iura
mento.alias ſeruet̃ antiqua cõſuetudo.
co.§. Ut aũt. Illi tamen ꝯſtitutõi nõ ſ̃b
ſunt hoſpitalia religioſoꝝ vel militãtiũ.
co.§ Premiſſa.in clemen.

Hoſpitium querẽtes iubemur interrogare quis
dignus ſit.⁊ apud illud cibũ ſumamus
di.xliij. In mãdatis. Origenes.

Hoſtia euchariſtie quid continet.ſu pra. Eucharistia.

Hoſtibus nocere ⁊ auferre bo-na.infra. Uſuras ex
ercere.
Hoſtes vincere poſſumus apte vel ex in-
ſidijs:dũmõ ſit iuſtũ bellũ.xxiij.q.ij. Do
minus nr̃. Aug⁹.li.q̃ſtionũ. Gloſa. Dũ-
modo tñ hoſti fides ſeruet̃.
Hoſtes licite ſpoliant̃ in bello iuſto ⁊ res
fiũt auferentiũ.xxiij.q.vij.per totũ. Et
gloſa.e.c. Nunc aũt.⁊.xxiij.q.v. Dicat.
Hoſti ſ̃uãda eſt fides.ſ̃. Fides.
Hoſti capto debet̃ miſericordia niſi time
atur pacis turbatio.xxiij.q.j. Noli. Au-
guſtinus ad Bonifaciũ.
Hoſtis interior eſt mala volũtas.xxiij.q.
ꝑma. Paratus.⁊ Auguſtinus ſermo.de
puero Centurionis.

Humanum genus duobus re gitur.ſ.nat̃a ⁊ mo
rib⁹.i.naturali ⁊ humano iure.diſtin.ꝑ-
ma. Humanum.
Humanũ eſt temptari.ſʒ diabolicũ tẽpta
tõe ſuꝑari.di.xlix. Hic etem̃. Greg.i pa.

Humilitas eſt penitẽtie funda mentũ.de pe.diſ.ij.
Si quis.

Humiliter obediat ſuis plātis q̄ ſibi vult ab alijs obediri. ij. q. vij. Qui ſcit.
Humilitatis cauſa nō eſt mentiēdū. alioquin peccator erit qui innocēs fuerat. xxij. q. ij. Cum humilitatis. Auguſtin⁹ de verbis domini.
Humilitas ficta ē cum ſupbia mixta. viij que. j. In ſcripturis. Gregorius in regiſtro.

Iacob non eſt mentitus dicendo ſe primogenitum. habens reſpectum ad ius primogeniture. xxij. q. ij. Queritur. Auguſtinus in queſtioni. Geneſis. Nam fuit pmogenitus nō naſcendo: ſed primogenituraʒ obtinendo. eo. c. §. Item opponitur.

Iactare ſe preſumptuoſe eſt periculoſum. Exemplo Petri. vj. que. j. Imitare.
Iactantia hominē in cōfuſionē ducit. infra. Preſumptio eſt fugiēda.

Iconomus require infra. ſacerdos.
Iconomus aut pcurator ecclie nō fit electus ante confirmationē. ʒ. Electus ante confirmationē.

Idonei ad beneficia ſunt q̄ i eis deſeruire poſſunt. ſʒ pueri et qui beneficia alias ſufficiētia habēt nō ſūt idonei ad alia obtinenda. extra ō preben. c. Sup. Et ſupra. Beneficium.
Idoneus reputat̄ quilibet donec ɔ̄rium probetur. extra de pſumptio. c. Dudum

Idolorum culturā demonuʒ ſubtilitas adinuenit. xxvj. q. iiij. Sciendum.

Idolatria interptatiue cōmittitur eucharistie indigna ſumptōe. di. xxxij. §. Porro. Iteʒ rebellione obedientie. di. lxxxj. Si q̄ pſbyteri. viij. q. j. Sciendū. Gregorius in moralib⁹. Itē eſtuante auaricia. vj. q. prima. Quero. Item ſortilegiorum ꝛ diuinationū inq̄ſitione. xxvj. q. ij. Sors. Auguſtinus libro pſalmorum.

Iebuſeus interptatur ɔculcatio. ꝛ ſunt qui vbum dei indigne audientes illud cōculcant pedibus. i. affectionib⁹ impugnāt. De q̄bus Math. vij. Nolite ſanctuʒ dare canibus. neq; mit. marga. vr̄as añ porcos de quib⁹ dicitur Joſue. xv. Nō potuerūt filij iuda diſperdere iebuſeum. xj. que. iij Nolite. Jeronymus ſup librū Judicuʒ Et habet̄ in gloſa Joſue. xv. ad finem.

Jeiunium a deo eſt inſtitutum di. xxxv. Sexto.
Jeiunium quādo eſt fiendum. diſtin. iiij. Statuimus.
Jeiunium q̄drageſime quottidie eſt ſuādum vſq; finitis veſperis. exceptis dñicis. de conſe. di. iij. Placuit. Nec in die cene eſt frangendū. alioquin tota q̄drageſima violat̄. e. c. Non liceat.
Jeiunium indicit̄ clericis a dñica quinq̄geſime vſq; ad paſca. di. iij. Statuim⁹. Tamen aliter agētes nō ſunt trāſgreſſionis rei. quia cōſtitutio illa approbata nō eſt morib⁹ vtentiū. e. c. In iſtis.
Jeiunantes in q̄drageſima ab omni qd ſementinā trahit originē a carnib⁹ ꝛ ſumptuoſis piſcib⁹ abſtineāt. di. iiij. Deniq;
Jeiuniū trib⁹ dieb⁹ ante aſcēſionē i cibis quadrageſimalib⁹ ſeruet̄. et ſerui ac ācille ab opere laxent̄ vt ieiunent. de cōſe. diſtin. iij. Rogatōes. Gloſa. non pcipitur: ſed ſuadetur.
Jeiunare int̄ paſca ꝛ penthecoſtes nō ſolet ecclīa. tñ religioſi ꝛ qui ex deuotione hoc faciūt nō phibēt̄. di. lxxvj. p⁹ paſca.
Jeiuniū ſexte ferie obſeruandū eſt. de conſe. di. v. Quadrageſima.
Jeiunium ſabbati eſt ſeruandum. de conſecra. diſtin. iij. Sabbatuʒ. Hoc tamen eſt conſilium. eo. ca. De eſu.
Jeiunia eccleſie non ſunt abſq; rationabili cauſa frangenda. de conſe. di. v. Jeiunium magnum.
Jeiuniorum tempora que ſūt et origo ac ratio. diſtin. lxxvj. per totum.
Jeiunia cōmunia eccleſie ſupbiendo deſpiciens: ſuam continētiā illis pferendo anathema ſit. di. xxx. Si quis eorum.
Jeiunans die dominico hoc debere fieri iudicans pter continētiā: anathema ſit eo. ca. Si quis tanq̄.
Jeiunans die dominico pter publicam penitentiā ex quadā ſuperſtitōe ſic̄ manichei faciunt: ſi preſbyter vel diacon⁹ ē anathema ſit. e. Similiter contra cano

nes dominicis diebus poſt paſca in ora
tione ſe publice proſternens. Et qui nõ
pro abſtinentia:ſed pro execratõe eſcarũ
abſtinet a carnibus:ita ꝙ nec iuſſus gu/
ſtare velit cocta cum carnib⁹ vt ſuſpect⁹
de hereſi deponaꝶ de ordine clericatus.
eo.ca. Si quis preſbyter.

Jeiunia quattuor tempoꝝ. di.lxxvi. Je/
iunium. et trib⁹ ſequentib⁹.

Jeiuniũ verũ eſt abſtinere a malo. de cõ/
ſe. diſtin. v. Jeiunium magnum.

Jeiunia quottidiana preferẽda ſunt du/
plicatꝫ l'triplicatꝫ.e.c. Nõ dico. ꝛ.ij.ſe.

Jeiunari debent om̃es vigilie apoſtoloꝝ
preter Philippi ꝛ iacobi. ꝛ iohãnis euã/
geliſte. Extra de obſerua. ieiu.c. Cõſiliũ

Jeiuniũ vigilie fiat in ſabbato quãdo fe/
ſtum feria ſecunda celebraꝶ.eo.ca. Ex p/
te.ca. Conſilium.

Jeiuniũ celebreꝶ in vigilia Mathie: niſi
in dominicã venerit. extra de verboꝝ ſi
gnifica.ca. Queſiuit.

Jeiunium ſi egrotus ſoluit: voti reus nõ
eſt.extra de re.iuris.c. Qd nõ eſt.

Jeiunare nõ teneñ in die natiuitatꝫ xpi
ſi in ſextã feriã venerit. niſi quos ad hoc
votum vel regularis obſeruãtia aſtrigit
Alij carnes comedere poſſunt. extra de
obſeruatio. ieiunioꝝ.c. vltimo.

Jeroſolimis fuiſſe nõ:ſed ibi bene vixiſſe lau
dandum eſt. xij.q.ij. Socrates.

Jepte peius iuramẽtũ impleuit ꝙ̃ ſi periuriũ incurriſſet. xxij.q.
iiij. Unuſquiſqꝫ. Gloſa dicit votũ iuſtũ
fuiſſe:ſed ſolutionẽ iniuſtam.

Ignis alienus eſt omnis praua cu piditas. et hec exurit: ñ emẽ
dat. de peni. di. iij. Inꝶ hec

Ignis ſacrificij. lxx. annis vixerat ſub aq̃
qui extinctus fuit Anthiocho vendente
ſacerdotiũ iaſoni. j.q.j. Eunuchus.

Ignis purgatorij excedit omnẽ preſentẽ
penam omniũ etiam martyrũ. diſti. xxv.
Qui mihi aliud. de pe. di. vij. §. vltimo.

Ignis iehennalis qualis eſt. de pe. di. iij.
Inter hec.

Ignorantia triplex eſt. ſcilicꝫ bona mala et in
differens. di. xxxviij. Quãuis.

Ignorantia ſcripturaꝝ eſt ignorare xp̃m
eo.ca. Si iuxta.

Ignorãtia ꝙ̃ mala ſit.e. per totum.

Ignorantia alia facti. alia iuris. ꝛ que iſta
et illa. j.q.iiij. §. vltio. xxij.q.iiij. innocẽs
§. illicitum.

Ignorantia facti nõ iuris excuſat. de re/
gulis iuris. ca. ignorantia. li. vj.

Ignorantia facti. alia ſimplex. alia proba
bilis. alia craſſa. Simplex et non ſimu/
lata eſt in qua ignorantib⁹ eſt parcendũ
xj. q. iij. Excellentiſſimus. et cap̃. ſequẽ
ti. xxv.q.ij.c. vltimo.

Ignorantia facti probabilis eſt que ꝓba
ri poteſt. j.q.j. Si qui a ſimoniacis. Et
hec excuſat ſi ſit facti proprij. vbi ſupra.
et. xxxiiij.q.ij. in lectum. Multo magis
ſi ſit facti alieni. Si tamen ignorãtia fa
cti alieni non ſit probabilis:nõ excuſat.
xij.que.ij. Qui et humanꝫ. di. xvj. Quid
dicitis. Hec gloſa. j.q.iiij. §. Notandũ.

Ignorantia vt probabilis ſit nõ requiri/
tur ꝙ quis ſit nimis ſcrupuloſus et dili
gens in inq̃rendo:nec etiam nimis negli
gens et diſſolutus. Gloſa vbi. ſ.

Ignorantia craſſa et ſupina eſt quãdo fa
ctum omnib⁹ publicũ ignoraꝶ. que nemi
nem excuſat. j.q.iiij. §. vltimo. Uñ igno
rare nulli licet qđ publice fit. extra ꝺ po
ſtulatione. c. Ad hoc.

Ignorantia iuris. alia iuris naturalis. et
illa omnib⁹ damnabilis eſt. et neminem
excuſat. quia ibi nihil ĩtereſt in vicio de/
cipere vel decipi. xxj.q.j. Si cupis. et ꝑ
de adultis ꝛ diſcernẽtib⁹. De illis dicit
j. Cori. xiiij. Qui ignorat:ignorabiꝶ. di.
xxxij. §. vltimo. diſt. xxxviij. Qui ea. hec
gloſa. j.q.iiij. §. Notandum.

Ignorantia iuris cãonici vel ciuilis. que
neminem excuſat. di. xxxviij. Si in laicꝭ
ca. Que ipis. Intellige cum ius tale eſt
quod quis per ſe facile poteſt ſcire vel ꝑ
alios: dum tamen copiam habet perito
rum. vt. ff. de iuris ꝛ facti ignoran. regu/
la. ff. ꝺ bono poſſeſ. in bonorum. niſi ſint
milites. ruſtici. miores. ꝛ mlieres. Iſtos
excuſat iuris ignorantia. Hec gloſa. pri
ma. queſtio. iiij. §. Notandũ.

Ignorantia igitur iuris canonici vel ciui
lis permittitur quibuſdam. prima. que.
quarta. §. vltimo. Et hec excuſat a tan/
to:ſed non a toto. ſexta que. ꝑma. Que/

ro.xxiiij.que.j. Si quis dederit.xxxij.q ſeptima. Quemadmodum. Notandum tamen ꝙ hec.

Ignorātia iuriſ p̄dicti.ē alia īuincibil'. vt ī dementibus ſi caſu contigit:non imputatur. Si vero ex culpa accidit:noxia ē xv.queſtio.p̄ma. Si quis inſaniēs .alia

Ignorantia vincibilis que excuſat ſi non ex negligentia contingit. Si vero ex negligentia:tunc et ſi a tanto:non tamē a toto excuſat.xxxij.queſtione ſepti. Quēadmodum.

Ignorans nāq; ille excuſatur quia quo diſceret non inuenit.eis autem nō ignoſcitur qui habentes a quo diſcerent operam non dederunt.diſtinc.xxxvij. Non omnis. Auguſtinus libro queſtionum

Ignorantia alia eſt affectata.cum q̇s nollet ſcire bene agere.di.xxxvij.§.vlt.

Ignoranteſ nō ligat decretū.extra de cōſtitutionib9.c. Cognoſcētes.infra. Statuta.

Ignorātia niſi craſſa fuerit vel ſupina: a ſententia ordinariorum excuſat.de conſtitutio.c. Ut animarum.li.li.

Ignorantia preſumitur vbi ſcientia non probatur.de regulis iuris.ca. Preſumit ignorātia.libro ſexto.

Ignorantie iuſtam cauſaʒ cenſetur habere:cum quis in ius ſuccedit alterius.de regulis iuris.c. Cum quis.li.vj.

Ignorantiam allegans niſi iuramentum preſtet preſumitur non ignoraſſe. Extra de ſententia excommunicationis.c. Si vero aliquis.

Ignorantia non ſolum impedit promouendum:ſed deijcit etiam promotuʒ.extra de eta.ꝛ quali.ca. Quāuis.

Ignorantia periculoſiſſima eſt rectori animarum.extra de renunciatio.cap̄. Niſi cum pridem.§. Pro defectu.

Ignorantia eſt mater omnium errorum. di.xxxviij. Ignorantia.

Ignorantia ſacre ſcripture ſacerdotibus eſt damnoſa.diſtin.xxxvij. Ideo.

Ignorantiā allegans poſt tempus duorum menſium poſt publicationem cōſtitutionis : poſtea non valebit allegatio ignorantie.. In gloſa de conceſſi.prebē.cap̄. Quia cūctis.libro ſexto.ver. Tempus. Item extra ne clerici vl' mōachi.c. Super ſpecula.

Ignorantie tempus non permittitur in priuilegijs.indulgentijs.ſiue conceſſionibus ſpecialibus.de conceſſi.preben.c. Quia cunctis.§. Nec obſtaret.libro ſexto.

Ignorans ſibi collatum eſſe beneficium: ſi impetratis litteris ſuper alio obtinendo non fit mentio illius: valent littere. Ita ꝙ vnum illoruʒ eligat altero dimiſſo:ſi talia ſint que de iure ſimul poſſideri nequeunt.de reſcriptis.c. Gratia. Libro ſexto.

Illegitimus diſpenſationeʒ conſequi valet a papa poſt ſuſceptuʒ epiſcopatum: niſi fuerit manſer.ex. de renuncia.c. Niſi cū pridem.§. Perſone.

Illegitimoruʒ plures ſunt ſpecies. Sūt enim nothi.manſeres.naturales.et ſpurij.ibidem.infra. Manſeres.

Illegitime nati nō poſſunt aſſequi dignitatem perſonatus:vel beneficia curata: ſine diſpenſatione pape.ſi ſecus fit amoueantur. Extra de filijs preſbyteroꝝ.c. Nimis.

Illegitime nati nō promoueantur ad ſacros ordines;niſi monachi fiant ;aut in congregatōne canonica regulariter viuant.ſed et ſic nullatenus prelationē habeant.eo.ca. Ut filij.

Illegitimi cenſentur qui ex matrimonio clamdeſtino in gradu prohibito etiam ignoranter contracto naſcūtur.extra de clamdeſti.deſponſa.capitu. Cum inhibitio.

Illegitime natus ex deſpenſatione epiſcopi poteſt ad minores ordines promoueri. Et beneficium ſine cura obtinere: dummodo tale ſit ſup̱ quo poſſit diſpenſare.ſuper alijs ſolus papa poteſt. ita tamen ꝙ ſolum vnum obtineat beneficiuʒ De filijs preſbyteroꝝ.ca.is qui.libro ſexto. Et ſi tacito defectu ſuper plurib9 obtinet diſpenſationem.non tenet. eo.ca. Si is .libro ſexto.

Illegitimi.infra. Legitimi. Supra. Filij.infra. Manſeres. Habes differentiam.

Illitteratuſ nõ ſit miniſter ec
cleſie. diſtinc. xxx
vi. illitteratos.
Illuſiones demonum. ſupra.
Demones.
Imago dei dicitur homo. Quia
ſicut deus eſt principiuz
omnium per creationem: ſic primus ho
mo per propagationem. xxxiij. que. vlti.
ca. Hec imago. Auguſtinus de queſtio⸗
nibus noui et veteris teſta. ĩfra lra. y.
Imaginem ad dei factus eſt vir: non mu
lier. Ubi ſupra.
Imaginem ad dei factus eſt homo: ſed il
lam Adam perdidit per peccatum. De
peniten. diſtin. ij. quõ renouari. Augu.
ſuper Geneſim ad litteram.
Imago virtutis dat anime precioſitatez
Ubi ſupra.
Imagines ſanctorum ſunt ſcripture ſim
plicium. de conſecra. diſtin. iij. Perlatũ.
nec ipſe adorantur: ſed imaginata. eo. c.
et. ca. Venerabiles.
Imagines ſanctorum ſunt venerande. e.
cap̃. Venerabiles. et qui eas tẽpore ceſ⸗
ſationis vel alijs temporibus in vrticis
proſternunt vel alias irreuerent̃ tractãt
grauiter puniantur. de officio iudicꝫ or⸗
di. ca. Si canonici. libro ſexto.
Imitatio chriſti eſt nobis neceſ
ſaria: ne ab ipius cor⸗
pore ſeparemur. diſtin. lvj. Dominus
Immunitatem eccleſie vio
lantes. ſu⸗
pra. Excommunicatio. §. xvj. §. xxxviij.
Immunitate nõ gaudent qui in loco im⸗
munitatis offendunt. Extra de immu.
eccle. ca. immunitatem.
Immunitas. Supra. Emunitas.
Imnos duos angeli cantauerũt
Supra. Gloria in excel.
Immiſcens ſe. Nõ eſt ſine cul
pa qui rei que ad
eum non pertinet ſe immiſcet. De regul'
iuris. ca. Non eſt. libro ſexto.
Impedimentum Non
pſtat i
pedimentum quod de iure non ſortitur
effectum. extra de iure patrona. c. illud.
de regulis iuris. c. Non preſtat. li. vj.

Impedientes forũ eccleſiaſticum. ſupra.
Excõmunicatio. §. xv.
Impedientes legatos apoſtolicos. Su⸗
pra. Excommunicatio. §. xvij.
Impedimenta matrimonij. infra. Mri⸗
monij impedimenta.
Imperatores olim pontifi
ces diceban
tur. diſtin. x. De capitulis. iũcta gloſa
Imperator in temporalibꝰ precellit om⸗
nes clericos qui recipiunt ab eo tempo
ralia: ſed in ſpiritualibus pontifex ipm
precellit. Extra de maiori. et obedi. ca.
Solite.
Imperator et rex ſuper bonos et malos
ſue iuriſdictioni ſubiectos accepit gla⸗
dij poteſtatem. ibidem.
Imperator p̃t a papa deponi. et ꝓpter cri
mina abſoluũtur omnes ab eius obedi⸗
entia. de ſenten. ⁊ re. c. Ad apoſtolice. li.
vj. Et quando inutilis eſt. Gloſa ibidẽ.
Require infra. Papa habet.
Impetigo ſignificat auariciaꝫ
quia impetigo ſine
dolore corpus occupat ⁊ faciem decorã
fedat. ſic auaricia. diſ. xlix. Hinc etenim
Gregorius in paſtorali. ſ. Auaricia.
Impoſſibile Nemo poteſt
ad impoſſibi⸗
le obligari. De regulis iuris. capitulo.
Nemo poteſt. libro ſexto.
Impotentia coeundi impe⸗
dit matrimoni
um. Extra de frigidis. c. j. ca. Q; ſedem
Et datur triennium ad probandum. e.
ca. Laudabilẽ. Deinde poteſt cum alia
contrahere. vbi. ſ. et infra.
Impotentia coeundi qualiſcũqꝫ ſit ſi ma
trimonium eam preceſſit ita ꝙ ſunt vna
caro effecti: non poſſunt ſeparari. niſi cã
fornicationis. vbi vero ipa preceſſit ma
trimonium: ſi tunc eſt perpetuum impe
dimentũ: ſeparari poſſunt. arg. xxxiij. q.
p̃ma. Si per ſortiarias. Si autem tem
porale: nequaqꝫ. Et debent per trienni⸗
um probare. vt. ſ. niſi ante trienniũ con⸗
ſtaret de naturali impedimẽto. Et cur⸗
rit impedimentũ a tempore quo tempta
uerunt coire. Hec gloſa. xxxiij. q. j. Q; ãt
Et ſi vir negat ſe ñ cognouiſſe eam: cre
ditur viro. eodem cap̃. Si quis accepit

Et intelligitur ꝺ ea que fuit ante corru-
pta. quia virgo ꝓbaretur per aſpectum
corporis. eo. ca. j. Extra ꝺe proba. ca. p-
poſuiſti. Tamen ſi mulieres non eēnt pe
rite crederetur viri iuramento. Si vter
ꝗ fatetur: tunc expectatur trienniuꝫ. vt
ſupra. Hec gloſa. xxxiij. que. j. Si quis.
Supra. Frigidus.
Impotens contrahere non ꝺebet. ſicut nec
puer. Extra ꝺe frigidis. ca. Ꝺꝛ ſedem.
Impotentia coeundi poſt carnalem co-
pulam veniens non ſoluit matrimoniuꝫ
ſed ante. xxvij. q. ij. Ꝺꝛ autem.

Impugnare quod quis niti tur ex eo fructū
conſequi non ꝺebet. ꝺe regulis iuris. ca
pi. Ex eo. li. vj. ꝯ. Fructum.

Impunitas culpe ceterꝭ ꝺat viā ꝺelinquēdi.
xxv. q. ix. Loci. ij. q. vij. Quapropter.

Imputari non ꝺebet ei ꝑ queꝫ non ſtat ſi non facit
quod per eum fuerat faciendum. ꝺe reg.
iuris. cap. imputari. libro ſexto.

Inanis eſt actio. Supra. Actio

Incantatio ꝺamnabilis ē. xx vj. q. ij. illꝺ. Et fit
etiā quando ꝑ matrimonijs ꝯtrahēdis:
vel ꝺomibꝫ edificandis et huiuſmōi cō-
ſtellatio ſignoꝝ attēdit. xxvj. q. v. nō li.
Incantatōes exercens clericus ꝺegrade
tur: ⁊ laicus excōmunicetur. xxvj. q. vij.
Admoneant. Sine tamē incātatōe licꝫ
vti herbis ⁊ gemmis contra ꝺemones.
eo. cap. Demonium. ieronymus.

Incenſum moniales circa alta re ꝺeferre prohibē-
tur. ꝺiſtin. xxiij. Sacratas.

Incendiarij et effractores ec cleſiarum ⁊ alio
rum locoꝝ. ꝯ. Excōmunicatio. ꝗ.
Incendiarij eccleſiaꝝ ſi in fine penitētes
fuerint: ab excōmunicatōne abſoluti po
terūt in cimiterijs ſepeliri. ita ꝙ heredeſ
ſatiſfacere cōpellantur. extra ꝺe raptoꝛ.
capitulo. in litteris.
Incendiarij ꝺomoꝝ hoc malo affectu fa
cientes ⁊ trūcatores mēbroꝝ: vel iuben
tes: conſentientes: aut auxiliū ferentes:
excōmunicentur: ꝺonec ſatiſfecerit. Et
incendiariꝰ niſi ſatiſfecerit careat ſepul-
tura eccleſiaſtica. xxiij. q. viij. Si qs mē
broꝝ. Et. c. ſe. ꝯ. Excōicatio. ꝗ. xxxviij.
Incendiarij pnia. ꝯ. Canone. xxxix.

Inceſtus eſt conſanguineoꝝ et affinium abuſus. xxx-
vj. q. j. ꝗ. Cum igitur.
Inceſtum cōmittit ꝺucens vxorem fratrꝭ
licet ab eo incognitam. xxvij. que. ij. Si
quis vxorem.
Inceſtus impedit matrimoniū contrahē
dum: ſed nō ꝺirimit contractū. extra ꝺe
eo qui cog. conſan. c. Trāſmiſſe. xxxij. q.
vij. c. Quedam. Quāuis ſi cōtraxerit te-
net. ſed ꝺebitum exigere nō poteſt. extra
ꝺicto. c. Tranſmiſſe. nō obſtāte ꝙ vxorē
non ſibi attinentem ꝺuxerit.

Inceſtuoſis ꝗdiu in crimine illo ꝺurant: pro
hibetur auditio miſſe a pfatiōe et ſupra.
Et communio alioꝛum in cibis. xxxv. q
tertia. De his.
Inceſtuoſi penitentia. ꝯ. cañ. v. cañ. xlj.

Incipiunt multi bene qui vi- tam male finiūt. ꝺe
penitentia ꝺiſtin. ij. ꝗ. Euidenter.

Indefinita eq̄pollet vniuerſa li. ⁊ h̄ in canōe vel
lege regulam tradere intendēte. Indefi
nita āt cōis locutōiſ non. ⁊ h̄ ꝫ iuriſtas
Scḋm ꝟo loicos i matia ncāria eq̄pol
let vl̄i. vt hō ē aīal. ſecꝰ āt i matia ꝯtigēti
vt hō currit. ar. ex. ꝺe ꝑui. c. qꝛ certa. Ex
pleniꝰ i gl. ꝺ ele. c. vt circa. li. vj. ꝟ. alioꝝ
eccliaſticoꝝ. ⁊ i gl. ꝺ ꝺolo. ⁊ ꝯtu. c. Actoꝛ.
verbi. Termino. libro ſexto.

Incorporalia nō poſſident ſed quaſi. ex
tra ꝺe ſententia et re. cap. Suborta.

Indulgere i nos ꝺelīquēti eſt maxima elemoſia
cordis. que ſemper in noſtra poteſtate ē
ꝺiſtin. xlv. Due ſunt. Auguſtinus.

Inducie vtꝝ ꝺari ꝺēant pꝰ cita tōeꝫ tm̄: an ēt pꝰ voca-
tōeꝫ i cām. iij. q. ij. ꝑ totū. Et quo ſpacio
menſium. que. iij. per totum. ꝯ. Citari.
Inducie ꝺande ſunt etiam malicioſe pe-
tenti. ar. extra ꝺe preſum. c. Scribā cis.

Inducie venienti ad iudiciũ non ſunt ne gande. iij. q. iij. Cum accuſatus.

Indulgentie que fiunt a prelatis valent illis dũtaxat quibꝫ ꝓprij iudices indulſert extra de pe. ⁊ re. Quod autem.

Indulgẽtia que daẽ quãdo eccleſia dedicatur vnũ annũ nõ excedat. ⁊ in ãniuerſario eiuſdem ⁊ alijs cauſis nõ excedat quadraginta dies. Etiã ſi plures epĩ cõcurrerent in eadẽ. e. c. Cũ ex eo.

Indulgentie ſi dictũ numerũ excedant: nõ valent. e. ti. c. Indulgẽtie. li. vj.

Indulgẽtias iuxta dictũ numerũ põt archiepũs per prouinciã ꝯcedere. extra. e. cap̃. Noſtro.

Indulgentie olim date clericis ſingulariter ꝙ fructus ꝑpetuos ſuoꝝ beneficioꝝ recipiãt. etiã abſentes reuocanẽ. et in poſterũ tales nõ ꝯcedentur a papa. De reſcriptis. c. Quia ꝑ ambitioſam. li. vj.

Inermes inimiciſ nõ opponere nec nudi. i. bonis priuati contendere debemus. de reſtitutione ſpolia. c. Frequens. li. vj.

Infamia non eſt curãda vbi bona ſiue ſecura eſt ꝯſciẽtia. xj. q. iij. inter verba. Gre.

Infamia impedit ꝓmouendum. extra de homici. cap̃. Petrus.

Infamiã inducunt omnia peccata. De q̃bus apl̃us Gal̃. v. qui talia agũt: regnuꝫ dei nõ conſequenẽ. vj. q. j. illi qui.

Infamatus clericus põt ſe purgare ꝑ bonos laicos ſi ñ habeat clericos. extra de ſũmo. in fine gloſe.

Infamatus ante purgatõem nõ debet ſuſpendi ab officio ⁊ beneficio. extra ꝺ purga. cano. c. inter ſollicitudines. Modꝰ ꝓcedendi cõtra infamatũ. e. c. Si quis preſbyter.

Infamibꝫ actus legitimi ſunt interdicti. extra de teſtibꝫ ⁊ atte. c. Licet ex quadã. extra de exceſſi. p̃la. c. inter dilectos.

Infames vel ſerui non poſſunt eſſe iudices. poteſt tamen infamis eſſe arbiter. extra de reſcriptis. c. Sciſcitatꝰ.

Infamibus porte nõ pateant dignitatuꝫ de regulis iuris. c. infamibus. libro ſexto.

Infames non admittuntur ad accuſationem bonorum. iij. q. iiij. ca. j. Et tribꝰ ſequentibus.

Infamis non poteſt eſſe iudex vel aduocatus. tertia queſtio. ſeptima. infamis. ⁊ capi. ſequen. Gloſa. infamis per ſententiam.

Infames contra canones ſunt omnes abijcientes normã chriſtiane legis. ⁊c̃. Omnes peccato mortali irretiti. vj. q. j. infames. ca. Omnes.

Infames non legitime conuicti: vtrum admittantur ad accuſationem. iij. q. iiij. per totum.

Infamis eſt fidem promiſſam violans et punitur ſicut pro periurio. extra de his que vi. c. Ad aures. extra de fideiuſ. cap̃. Peruenit.

Infamia eſt duplex. ſcilicet iuris et facti. et vtraqꝫ contrahitur multis modis. iij. que. vij. Si quis. §. Porro.

Infames ſunt domini officiales ciuitatis vbi papa eligitur ſi contra conſtitutõeꝫ illã venerint. de electio. Ubi periculũ. libro ſexto.

Infamatus non eſt deponẽdus: ſꝫ ei purgatio poterit indici. extra de pur. cano. cap̃. Accedens.

Infamatio prohibetur. ij. que. vij. Accuſatio. v. que. j. ca. j. et. ij. Et differt ab accuſatione et denunciatõne. Supra. Accuſatio denunciatio.

Infans dicitur minor ſepteꝫ annis. quia illa etas ignorat qꝺ videt. de deſpõſa impuberum. c. vno libro ſexto. Et gloſa de homici. ca. vno. in clementi. verbi. infans.

Infelicitas Supra. Felix.

Infideles non ſunt auſteritate cogendi ad fidem ſꝫ manſuetudine inducendi. diſt. xlv. Qui ſimcera.

Infidelis conuerſus ad fidem nõ põt viuẽte ꝯiuge aliã ducere: niſi illa nolit habitare cum eo niſi cum blaſphemia chriſti. vel ipſum ad peccatum mortale trahere velit. extra de diuor. c. Gaudemus §. Qui autem. Et ſi antequã contrahat cum alia: illa propter cauſas dictas di-

miſſa conuertatur: compellitur ille eam recipere. codem. §. Q. ſi. infra. Matrimonium poteſt conuerſus. ⁊ duobus ſe.

Infidelis ſi dederit vxori libellum repudij: et ipſa nupſerit alteri ſcōm ritum ſuum: poſtea vterq; conuerſus ad fidem tenetur ille petentem recipere. extra de diuorcijs. c. Gaudemus. ad finem.

Infidelis cenſetur omnis in fide dubius Extra de hereticis. c. pmo.

Infidelis erga deum non preſumitur fidelis apud homines. ij. q. vij. Nō pt.

Infirmitas duplex. alia animi. vt ignorātia. alia carnis. vt concupiſcentia. Et ex q̄libet commiſſa peccata imputantur. xv. q prima. §. Ex voluntate. Ibi. in gloſa vide diſtinctōnem. Nec tamen ſemper imputantur ex ignorantia commiſſa. xxxiiij. queſtio. ij. in lectum. Supra. Ignorantia facti.

Infirmitas carnis eſt duplex. ſcilicet languor nature. id eſt. concupiſcentia. Alia turbatio humorum. §. Ut itaq;.

Infirmitas animi duplex. vna que vicium appellatur. vt ira. odium ⁊ huiuſmodi. Alia que eſt cauſa vel pena peccati. vt obliuio. ignorātia. furor. et aliq̄n imputat. c. §. Ut itaq;. Als itaq;.

Infirmis non eſt penitentia imponenda ſed innoteſcenda. xxvj. q. vij. Ab infirmiꝫ

Infirm⁹ ſi obmutuerit vel in freneſim venerit: abſoluitur: et penitentia ei conceditur: ac communio ſi teſtimonium habet q͂ hoc petierit dum potuit. Si ſupuixerit recipiet penitentiam a ſacerdote xxv. q. vj. is qui.

Infirmitas eſt malis vtilis. xxiij. que. iij. Si quis.

Infirmi poſſunt comedere carnes tempore quadrageſime. extra de obſerua. ieiu. ca. Conſilium. §. Preterea.

Infirmis prelatis dandus eſt adiutor q̄ tam eccleſie q̄ꝫ infirmo prouideat. extra de clerico egro. cap. Ex parte tua. Supra. Adiutor.

Infirmitas grauis ſoluit ſponſalia. extra de iureiuran. ca. Quemadmodum.

Infirmitas corporis contingit ſepe propter peccatum. Extra de pe. ⁊ re. c. Cuꝫ infirmitas.

Infula qualis a prelatis portet. ſupra. Abbates.

Ingerere ſe nullus debet dignitati eccleſiaſtice. Extra de iure patro. Per noſtras.

Ingratus beneficijs ipis ſpolietur. extra de exceſſibus prelatoꝝ. c. Grauem. extra de poſtulando. c. Cum ſacerdotis. §. Beneficio. xxij. q. v. De forma.

Ingratitudo eſt reddere mala pro bonis xxij. que. iij. Sex differētie. Auguſtin⁹ in expoſitōne pſalmi. cviij.

Ingratus manumiſſus in ſeruitutem retruditur. xj. q. ij. Epiſcop⁹.

Inhibitiones executorum ſup bñficijs. Supra. Executor a papa.

Inimicis opponi inermis. Supra. inermes.

Inimico cohabitans ſicut inimic⁹ repellitur. extra de iudicijs. c. Cū deputati.

Iniquitas et peccatuꝫ in quo differunt. ifra. Peccatum et iniquitas.

Iniuria ſociorum armis ꝓpellenda eſt. xxiij. q. ij. p totum.

Iniuria. j. Offenditur.

Iniuriā alteri nō facit q̄ vtit iure ſuo. Extra de ele. c. Cū eccl'ia vulterana. §. iure.

Iniuria nō fit. Sciēti ⁊ ꝯſentiēti non fit iniuria. de re. iuris. c. Sciēti. li. vj.

Iniuria ſel' dimiſſa nō debet iterꝫ ad animū reuocari. xxiij. q. iiij. Si illic.

Iniuriā ſacerdotib⁹ inferētes xp̄m crucifigūt. iij. q. j. Nulli. in fine.

Innocentia abſq; ſmōe q̄ꝫtuꝫ exēplo ꝓdeſt: tantū nocet ſiletio. di. xliij. Pudic⁹. ieronymus.

Innocentꝫ officiū eſt nō ſolū malū nemī īferre: ſꝫ etiā malū cohibere ⁊ punire. xxiij. q. v. Nō ē. Aug. li. de ci. dei.

Inobedientia ē pctm̄ ariolādi: ⁊ ſcel⁹ idolatrie nolle acqeſcere. di. xxxij. §. porro. viij. q. j. Sciendū. Grego. in morali. et habet. j. Regū. xv.

Inobediēs pape bñficio ſpoliet. extra de eta. ⁊ qua. c. Cū bone memorie.

Inquiſitio ſuper occultis criminibus non eſt fa

cienda. Extra de accuſationibus. capi. Qualiter et quando.

Inquiſitio fiat ſolum de his ſuper quib⁹ clamores ſunt. Extra eo. cap̄. Inquiſitionis. §. Ad hec.

Inquiſitōne prelatus non deponatur: ſʒ ab adminiſtratione ammoueat. extra de accuſatio. c. Accedens.

Inquiſitione facta ſuper veritate criminum obmiſſa inquiſitōne infamie valēt. ſi reus prius fuerit et tacuerit. de accuſationi. ca. Si is. libro ſexto.

Inquiſitionis modus et examinationis teſtium ⁊ in perſonis que teſtificata ſcribere debeant. de hereticis. ca. Ut officium. §. Uerum. lib. vj. Et quomodo impedientes officium ipſius compeſcantur eo. §. Compeſcendi. li. vj.

Inquiſitionis officium impedientes. ſ̄. Excommunicatio. §. xxv. Infra ſtatuta locorum. Infra. Prohibitiones.

Inquiſitores heretice prauitatis non intromittant ſe de diuinationib⁹ aut ſortilegijs niſi ſaperent hereſim mãifeſte. nec de queſtionib⁹ et reſtitutionib⁹ vſurarū: etiā ab eis in ꝯfeſſiōe pro crimīe hereſis impoſitis. poſſunt tamē compellere heredes ad complementū penitentie illoꝝ in bonis tꝑalibus exequendū ſi illi recepta ab iquiſitorib⁹ penitētia: ſed nō peracta deceſſerūt. Si autem defuncti fuiſſent ante iniunctam penitentiā tūc heredib⁹ nō eſt iniungēda ſatiſfactio illoꝝ ſcʒ heredib⁹ quoꝝ parentes in receptatione ſcʒ hereticoꝝ cū ipi non eſſent heretici deliq̄runt. Et ſub obligatione bonorum pniam aſſumpſerunt. Poſſunt etiā inquiſitores ipi clericos qui negociū inquiſitōis impedire nitunt (hereticos. ſ. falſe inſtruendo) cape et punire. de hereticis. c. Accuſatos. §. Sane. ⁊ ifra. li. vj. Et quid poſſint inquiſitores. e. c. Ut cō miſſi. libro ſexto.

Inquiſitores quomō ꝓcedere debēt ⁊ dei timorē preponere timori hoim. Et an ⁊ quādo ſimul coniunctim vel diuiſim cōtra hereticos ⁊ fautores ꝓcedant ac redeuntes abſoluant. e. ca. Ut officium. libro ſexto.

Inquiſitores debent ꝓcedere contra xpianos ad ritum iudeoꝝ trāſeuntes ſicut contra hereticos ac contra fautores eorundem. e. c. Contra xpianos. li. vj.

Inquiſitores nequeūt ꝯ epiſcopos inquirere niſi habeant expreſſe in mādatis. ſi tamen epiſcopos tales inueniūt debent intimare pape. e. ca. Inquiſitores.

Inquiſitionis officiū durat etiā p⁹ mortem mandatoris etiam quo ad caſus futuros. de hereticis. c. Ne aliq̄. li. vj.

Inquiſitōnis officium generaliter alicui a papa conceſſum nō derogat epiſcopo quin ⁊ ipe poſſit officium illud exercere. Poteſt tamē de eodem facto per epiſcopum ⁊ inquiſitorē cōmuniter vel diuiſim inquiri. ſi diuiſim proceſſerint tenentur ſibi proceſſus cōmunicare. Et pōt p vtroſq; ſententia ferri. Sed ſi non conuenerint in ſententia ferenda negociʒ per vtroſq; ſufficienter inſtructum mittatur pape. e. ca. Per hoc. li. ſexto.

Inquiſitionis negocio procedi pōt ſimpliciter et de plano. Et fictiuos vitare debent. Et ſi eis periculū immineret ex publicatione nominū: quid iuris. et roborant conſtitutōnes ṗores illi nō ꝯtrariātes. e. c. Statuta quedam. li. ſexto

Inquiſitores quando et quomodo coniunctim vel diuiſim ꝓcedant et de carcerib⁹ et cuſtodib⁹ iuramneto clauibus et notarijs ac alijs. de hereticis. c. Multorum. in clementinis.

Inquiſitor null⁹ ſit niſi q̄dragesimū annum attigerit. nec armis abutātur ipſis conceſſis. Nec officiales habeāt: niſi neceſſarios ⁊ idoneos. ⁊ accuſentur a notarijs ſi ſuis abutunt officijs. e. c. Nolētes in clementiuis.

Inquiſitores abutētes officio. ſ̄. Excōicatio. §. xxvj. ſ. Suſpenſus.

Inſania cōtinue laborāti qđ cōmittit non imputatur. xv. q. j. Si quis inſaniens.

Inſaniens ſacerdos homicidium cōmitens licet a culpa excuſetur: ab officij tamen executione abſtinebit. eodē. Si q̄s non iratus.

Inſequentes hoſtiliter cardinalem. ſupra. Excōicatio. §. xij.

Inſpiratione occulta dominus reuo

cata malo. viceſima tertia. queſtio. ſexta
Quod errauerat. Auguſtinus ad dona
tiſtas.

Inſpiratio ſpiritusſancti abſoluit a lege
ſtatuti. xix. q. ij. Due ſunt. ⁊ extra de re-
gularib⁹ ⁊ tranſ. c. Licet. Vñ etiā ꝑlato
cōtradicente licet ad meliorē vitā deo ī
ſpirante tranſire. e. c. Due ſunt. Petita li
centia. dicto. c. Licet.

Inſtanter petere. ſupra. Appel
lans petat.

Inſtrumenta ꝓpria null⁹ te-
neť dať aduer
ſario vt ipē eis vtať contra eum. extra d
probatio. c. Ex epiſtole verbis.

Inſtrumēto publico credať vbicunqꝫ in-
ueniať. extra de ꝑſcrip. c. Ad audientiā.

Inſtrumēto debita forma carēti non cre-
datur. extra de fide inſtru. c. Nō ſup his

Inſtrumētū iudicať falſum ꝓpter plura. e.
ca. Inter dilectos.

Intellectus inept⁹ eſt q̄ ſepa-
rat caudā a capi-
te. extra de baptiſmo ⁊ ei⁹ effe. c. Maio
res. Et gloſa di. xi. Cōſuetudinis.

Intentio ſtatuentis vel ſcriben-
tis eſt ſemꝑ attendēda
extra de offi. iudi. ordi. ca. Licet.

Intentio iudicatur ex circūſtantijs. infra
Preſumitur donum. ī. Preſumptio.

Intētio ſi conſtat nō refert de verbis. Ex
tra de ꝓcura. c. Petitio. Nā intentio nō
debet deſeruire verbis: ſed verba inten-
tioni. xxij. q. v. Humane. Gregor. xxvi.
moral. extra de verbo. ſig. c. Intelligētia

Intentio operi indifferenti finem impo-
nit. diſtin. xlj. Quiſquiſ. ⁊. c. Delicie. Au
guſtinus de doctrina xp̄iana.

Intentio bona malum opus non excuſat
prima que. ꝑma. Non eſt. Gregorius ſia
grio epiſcopo.

Intentio mala bonum opus deſtruit. xx-
iij. que. ꝑma. Militare. Auguſtinus.

Intentionem preter. contingentia nō im
putantur. e. que. v. De occidendis. Au-
guſtinus ad Plebicolam.

Intentio rea ⁊ nō aliud ream facit liguā.
xxij. queſtio. ij. Homines. Auguſtin⁹ de
verbis apoſtoli. ſermōe. xxviij.

Intentionem et voluntatem deus plus
actibus reſpicit. xv. que. vj. Si a ſacer-
dotibus.

Interceſſione diſplicentis
irati animus
ad deteriora prouocatur. iij. que. vij. In
grauioribus. Gregorius. Infra. Orō ma-
li ſacerdotis.

Interdictum generale dici-
tur non ſolum
quod per prouinciam: ſed etiaꝫ per ciui-
tatem vel villam pōitur. extra de verbo
rum ſignifica. c. Cum in partibus.

Interdictum ſine aſſenſu epiſcopi poſitū
nō dꝫ obſeruari: ſed is qui deliquit ſbia-
ceat eccleſiaſtice coertioni. extra de his
que fiunt a maio. c. Queſiuit.

Interdicti ⁊ ſuſpenſionis ſententiam epi
ſcopus ſine capitulo non ferat. extra de
exceſſib⁹ prela. ca. Peruenit.

Interdictum vel excōmunicatio lata cō-
tra d̄negātem indebitam procuratione̅
non valet. eodem. ca. Cum quorundaꝫ.

Interdictum quod cōtinet intollerabilē
errorem non tenet. ſcilicet vt ecclia red-
dat quod non rapuit. eodem. Dilectus
filius.

Interdictum in eos qui communicāt ex-
emptis in fraudem priuilegij poſituꝫ nō
valet. extra de exceſſibus prelatorum. c.
Quanto.

Interdicti excommunicationis et ſuſpē-
ſionis ſentētia feratur ſub forma que ha
betur. cap̄. Cum medicinalis. alias ali-
ter ferens: ſuſpēſus ē ab ingreſſu eccleſie
Et ſi infra menſem ſe diuinis ingerit: ir
regularis efficitur. a ſolo papa abſoluen
dus. de ſententia excommu. ca. Cum ſit
medicinalis. libro ſexto. Supra. Excō
municatio. §. ij. §. v.

Interdicti ſententia nulla eſt. ſupra. Ex-
communicatio. §. iij.

Interdicti excommunicationis et ſuſpē-
ſionis ſententie paria ſunt. Supra. Ex
communicatio. §. ꝑmo.

Interdicti ſententiam poteſt decan⁹ fer-
re. de ſententia excommunicationis. eo-
dem. capitulo. Dilecto filio. Libro ſex-
to.

Interdictum non caſſatur per apellatio
nem ſequentem. ſicut nec alia ſententia.
extra de appellatōib⁹. capitulo. Ad hec.
Quoniam.

Interdictum quandoqꝫ ponitur in totam ꝓuinciã pro vnius delicto. extra đ offi. iudi. dele. c. Sane quia. extra đ ſpõſa. ⁊ matri. c. Non eſt.

Interdictũ ſempꝑ excludit ꝑuuloꝝ baptiſmũ ⁊ pniam morientiũ. e. c. Nõ eſt.

Interdicti tẽpore clerici ſubmiſſe legant ita ꝙ extra nõ audiant̃. extra de pe. ⁊ re. ca. Q2 in te. gloſa. Excõicato ſicut interdicto nõ licet ſtare extra eccleſiã. ⁊c̃. j.

Interdicto generali licet vnctio ⁊ eccl'iaſtica ſepultura ꝓhibeat̃: tamẽ clerici ſ̃uãtes interdictũ: ſub ſilẽtio ſepeliri poſſũt. Et bini vel tres clauſis ianuis horas legere poſſunt. Et regl'ares ſ̃m eundẽ modum diuina celebrare et peregrinos ad penitentiã recipere. e. c. Q2 in te.

Interdicti tꝑe ſicut morientib9 pnia. ⁊ ꝑuulis baptiſma: ita confirmatio q̃ in frõte fit concedit̃. extra de ſenten. excom. c. Reſponſo. §. Preterea. Et infra etiaꝫ requiras.

Interdicti ſiue ſuſpenſionis ſententiam epiſcopi nõ incurrũt niſi de eis fiat mentio ſpẽalis. de ſen. ex. c. Quia periculoſũ libro ſexto.

Interdicti tꝑibus ꝑmittit̃ ſacerdotib9 nõ pulſatis campanis. ianuis clauſis. interdictis ⁊ excõmunicatis excluſis cã conficiendi euchariſtiã q̃ decedentib9 i pnia etiã tunc nõ negatur: miſſas ſemel in ebdomada ſubmiſſa voce celebrare. Extra de ſen. excom. c. Permittim9. imo p̃cipit̃ ꝙ ſingulis dieb9 in eccleſijs ⁊ monaſterijs miſſe ⁊ diuina off. cia celebrent̃ ſicut alias. ſub quoqꝫ pena carẽtie diſtributionum quottidianaꝝ clerici ⁊ cãonici omnes ſicut alijs tꝑib9 adeſſe tenent̃. ſeruato tamẽ modo p̃dicto de claudendo ⁊ excludendo etiã alijs. de ſen. excom. c. Alma mater. li. vj. §. Adijcimus. Gloſa. ꝟ. Eccleſijs. Nõ intelligit̃ de eccl'ijs interdictis. ſ. etiam vide.

Interdicti tempore ſiue a iure vel homĩe poſiti omnes etiã ſani admittunt̃ ad penitentiã. niſi ſint excõmunicati qui ſolo articulo mortis admittunt̃. vel niſi propter eoꝝ culpã dolum vel fraudẽ poſitũ ſit interdictũ vel delicto cui9 occaſione poſitũ eſt. conſiliũ. auxiliũ. vel fauorẽ p̃buerint: illi niſi ſatiſfecerint ad penitẽtiam nõ recipiunt̃. Aut ſi impotẽtes ſint: cautionẽ p̃ſtiterint ꝙ ſatiſfacient cũ potuerint. Tamẽ nec tunc quo ad illos vel etiã alios q̃ minime deliq̃rũt interdictũ loci ciuitatis vel vniuerſitatꝫ relaxetur. ſed illis dũtaxat iniungat̃ pnĩa ſalutarꝫ de ſen. ex. c. Alma mat̃. li. vj. §. Quia ꝟo.

Interdicti tempore in baptiſmo. cõfirmatione. criſmate vngere licet. Et in diece ne criſma conficere. e. c. Quoniã i baptiſmo. Supra vide.

Interdicti tempore in feſtiuitatib9 natiuitatꝫ xp̃i. paſce. penthecoſtes. aſſumptionis marie pulſent̃ campãe. ⁊ ianuis apertis alta voce diuina ſolennit̃ celebrẽt excõmunicatis excluſis: ſed interdictis admiſſis. Illi tamẽ quoꝝ cauſa interdictum poſitũ eſt: altari nõ ꝓpinquent. ceteris ſtatutis circa interdictũ in ſuo robore ꝑmanentib9. nõ obſtanti. illis q̇buſcunqꝫ ꝑuilegijs a papa. q̇buſcunqꝫ etiaꝫ exemptis ꝯceſſis. de ſen. ex. c. Alma mat̃ §. In feſtiuitatib9. li. vj.

Interdicti tempore ꝑuilegiatis ſupꝑ h̃ cõceditur diuina celebrare clauſis ianuis: ſubmiſſa voce: campãis nõ pulſatꝫ. Ita ꝙ alios nõ admittãt etiã aliunde veniẽtes. niſi ⁊ ip̃i ſint ſupꝑ hoc ꝑuilegiati. Et ſi ſingulari ꝑſone cõceſſum eſt modo predicto celebrare vel audire diuina: etiam familiares ei9 domeſtici eo mõ admittũtur. Nõ aũt ſic familiares alic9 collegij priuilegiati. niſi ⁊ ip̃i ſint ſupꝑ h̃ priuilegiati. Hmõi etiã conceſſione nõ gaudent illi quoꝝ culpa vel fraude interdictũ ponit̃ vel qui culpe illi conſiliũ. auxiliũ. vl' fauorẽ dederunt ꝑpetrande. đ ꝑuile. ca. Licet vobis. libro ſexto.

Interdicto loco vel ciuitate ꝓpter đlictũ dñi vel rectoris: poſſunt ciues q̇ nõ ſunt culpabiles nec etiã interdicti: alibi licite diuina audire. de ſen. ex. c. Si ſententia. li. vj. Etiã alias poſſunt alibi audire qui cauſam nõ dederũt interdicto. extra de ꝑuile. c. Quod nõnullis. Glo. videtur ꝯ̃riari.

Interdicto loco omnib9 ibi interdictum eſt diuina audire: niſi ſint priuilegiati. Et Gloſa. e. c. Alma. verbi. Interdictꝫ. Et ſupra. Interdicto tꝑe ꝑuilegiatꝫ. Et infra. Irregularis efficitur loco.

Interdicti ad diuina admitti non debēt ſicut nec excōmunicati. nec ſacramenta eccleſiaſtica vel ſepultura eis exhibeantꝛ Nam.

Interdictus eſt ingreſſus eccleſie religioſis et ſecularibꝰ non obſtante priuilegio ſi ſciēter celebrant vel celebrari faciāt diuina in locis interdictis. niſi in caſibꝰ a iure ꝑmiſſis. vel ſi excōmunicatos vľ interdictos publice ad diuia officia ſacramenta vel ſepulturā admittāt donec ſatiſfecerint ad arbitrium eius cuius ſentētiam ꝯtempſerunt. de ꝑui. c. Epoꝝ. li. vj Et etiā ſunt excōmunicati. vt. s̄. Excōmunicatio. §. xxxij. §. xxiiij.

Interdicti ſicut et excōmunicati ab omībus debent vitari. extra de ꝑuile. c. Cū et plantare.

Interdictus ab ingreſſu eccľie ſi ꝯtrahꝫ ſe diuinis ingeſſerit efficiꝛ irregularis. Et ſi decedit interdicto durante caret eccleſiaſtica ſepultura: niſi penituerit. de ſen. excom. ca. is cui. li. vj.

Interdicti tempore celebrās et hmōi. s̄. interdictꝰ eſt ingreſſus. Supra. Excōicatio. §. xxxij.

Interdictū violātes. s̄. Excōmunicatio §. xxxij. j. irregularis efficiꝛ loco

Interdictos ſepelientes. s̄. interdictꝰ eſt ingreſſus. s̄. Excōicatio. §. xxiiij.

Interdicta ſi fuerit eccleſia nō debent ibi ſepeliri mortui. extra de ꝑuile. c. Cum ꝛ plantare. §. in eccleſijs.

Interdictū ſi illi ꝓ quibꝰ poſitū eſt nō ſeruant nec alij ſeruare tenenꝛ. e. c. Petiſtꝫ.

Interdictū nō ſeruātes officio et bñficio debent ſuſpendi. Et ſnīe a tali violatore ꝓlate ſunt irrite. ꝛ monachi ac moniales ſunt in artiora monaſteria detrudendi. extra de clerico excom. c. Poſtulaſtis extra de exceſſi. ꝑlato. c. Tanta. §. Queſiuiſtis.

Interdictū nō ſeruātes excuſat ꝓbabilis ignorantia. extra de cleri. excom. ca. Apoſtolice.

Interdictū nō ſeruans beneficia ꝛ dignitates ꝯferre nō poteſt. nec excōicare. extra de exceſſi. c. Tanta.

Interdictū nō ſeruans efficiꝛ ineligibilis extra de poſtulatōe. c. Ad hoc. infra. Irregularis efficiꝛ loco.

Interdicti ſententia generaliꝛ lata nō poteſt ad cautelam relaxari. de ſen. excōi. c. Preſenti. li. vj. Gloſa verbi. Generali dicit q̄ ſi ſpecialiter in perſonā fertur: pōt relaxari. Item ſuſpendiꝛ tñ. ſed excōmunicatio ecōtrario nō ſuſpenditur: ſed ad cautelā relaxaꝛ. Gloſa. verbi. Preſenti. vbi ſupra.

Interdictū quando ſeruari debet. j. Vitari debet.

Interdicto clero nō eſt interdictus ꝓplus nec ecōuerſo. vnde ad diuina admittuntur alij. Interdicta ciuitate ꝓpter delictū domini tꝑalis ciues nō ſunt interdicti. extra eam admittunꝛ. Interdicto populo: etiā ſingulares de populo ſint interdicti. et extra caſus in iure ꝑmiſſos non poſſunt diuina audire. De ſententia excō. ca. Si ſentētia. li. vj.

Interdicta ciuitate vel caſtro eius ſuburbia et ꝯtingentia edificia intelliguntꝛ interdicta. Interdicta eccľia etiā capella ꝛ cimiteria eius ei ꝯtigua ſunt interdicta nec in eis licet celebrare vel ſepeliri. e. c. Si ciuitas. li. vj.

Interdicta eſt eccľia ꝓpter effuſionez ſanguinis a iure nō ab homine. Ideo in eccleſia celebrans nō erit irregularis. Extra de priuilegijs. c. Tuaruꝫ. licꝫ peccet. de ſen. excom. is qui. li. vj.

Interdicta eſt eccleſia de iure ſeminis effuſione publice inibi et malicioſe facta. extra de conſe. eccle. c. Propoſuiſti. Itēꝫ eo. ti. c. Si eccleſiā. li. vj. s̄. Eccľia debꝫ. vide latius. Item ſi ibi fuerit ſepultꝰ excommunicatus publice. de conſe. eccle. c. Conſuluiſti. Item vbi aliquis cōtra conſtitutōem de ritu ſepulture fuerit ſepultus. de ſepulturis. ca. Animaꝝ. li. vj de penis. c. Cupientes. li. vj. Et. s̄. Excōmunicatio. § xxiiij.

Interdicta eſt ciuitas vbi papa eligitur ſi rectores eiuſdem conſtitutiōꝫ ipam nō ſeruent vľ cardinales plus debito artauerint. de elec. ca. Ubi periclm. li. vj.

Interdicta eſt ciuitas fauorem vel conſilium dans in captionē alicuiꝰ cardinaľ Item ſi conſules vel rectores contra cōmittentes ꝑdicta ꝓcedere obmiſerint. de penis. c. Felicis. ad finem. li. vj. s̄. Excōmunicatio. §. xij.

Interdicta eſt terra occidentiū. ꝑcutienti um. capientium. vel bannientiū papam vel epiſcopū. Item hoc mādātium ratū habentiū. Item ſocioꝝ. ꝯſiliarioꝝ. fautoꝝ. receptatorum et defenſorū vſqꝫ ad ſatiſfactionē. de ꝑuile. c. Si quis ſuadēte. in clementi. Item ciuitas vel loc⁹ in quo cōmittitur exceſſus. Item locus in q̄ captus detinetur epus vel papa. vbi ſupra Supra. Excōicatio. §. xij. Itē ciuitas talia cōmittens vel aliquod ꝑdictoꝝ. vt ſupra. Conſentiens. e. ca. §. Ciuitas donec ſatiſfecerit.

Interdicta eſt ciuitas vel cōmunitas talijs vel guidagijs et theloneis eccl'ias vl' clericos grauans. de cenſib⁹. c. Quanq̄. li. vj. Excōicatio. §. xiiij. Itē ſi impignorationes ſeu repreſſalias in grauamē eccleſie vel clericoꝝ concedit vl' prorogat de iniuria ⁊ dam. c. Et ſi impignorationes. li. vj. s. Excōicatio. §. xiiij.

Interdicta eſt terra tenentiū vſurarios manifeſtos non inde oriundos ad exercendū fenus. Item ciuitas que tl'es tenet. de vſuris. cap. Uſuraꝝ. li. vj. s. Excōmunicatio. §. xxx.

Interdicti excōicati et ſuſpenſi ſunt itromittentes ſe de beneficijs eoꝝ qui in negocijs rome occupantur. j. Suſpēſio. §. ij.

Interdicti et ſuſpenſi nō poſſunt eligere vel eligi. extra de ꝯſue. c. Cum dilectus extra de ele. c. Cum inter. r.

Interfeciſſe videtur qui duꝫ potuit liberare noluit. extra de homi. c. Sic dignum. §. Illi etiam.

Interpretatio in obſcuris. j. Obſcura.

Interꝑtatio eſt in contractib⁹ plena. in teſtamentis plenior. in beneficijs pleniſſima adhibenda. extra de dona. c. Cuꝫ dilecti filij.

Interꝑtatio. In penis benignior eſt interpretatio facienda. de re. iu. ca. in penis. li. vj. Et contra eum qui legē dicere potuit aptius eſt interꝑtatio facienda. e. c. Contra eum. li. vj.

Interꝑtatio nō verbū ex verbo ſed ſenſū ex ſenſu requirit. quia dum ꝓprietas verborum attenditur ſenſus veritatis amittitur extra de verbo. ſigni. c. Preterea.

Interpretatio facti in meliorē partem fiat cum dubium eſt quo animo factum ſit. extra de regu. iuris. ca. Eſtote miſericordes.

Interꝑtatio eſt ſemꝑ in benigniorē partē facienda. extra de teſti. ⁊ atte. c. Cum tu extra de iureiuran. c. Ad noſtram.

Interꝑtatio canonū vel legū ad eū pertinet qui condere habꝫ ius. xj. q. j. Sicut enim. §. Ex his.

Interꝑtari illius eſt cuius eſt cōdere. Extra de iudicijs. c. Cum veniſſent. Extra de ſenten. excom. c. inter alia.

Interꝑtari poteſt legatus ſiue cardinalis mandatū pape. ar. extra de poſtu. c. ad h̄

Interꝑtationē canonū ſibi reſeruat eccleſia. xxv. q. j. ideo. §. His ita. circa mediū

Interꝑtari debet beneficiū principis lariſſime. extra de verboꝝ ſigni. c. Olim

Interꝑtans ſacrā ſcripturā aliter q̄ꝫ ſpūs ſanctus flagitat: heretic⁹ ē. diſti. xxxvij. vino. xxiiij. q. iij. Hereſis.

Interꝑtatio quedā eſt probabilis ⁊ nō neceſſaria. quedā neceſſaria: ſed nō generalis. Quedam ꝓbabilis neceſſaria ⁊ generalis: ſed nō in ſcriptis redigenda. Quedam vero ꝓbabilis ⁊ neceſſaria ⁊ in ſcriptis redigenda. Et a quo fieri debeant huiuſmodi interꝑtationes habetur in gloſa. xj. que. j. §. Ex his.

Interrogationes i ſcriptura aliquādo ſignificant difficultatē. vt Si peccauerit ſacerdos quis orabit ꝓ eo. et huiuſmodi. Aliquādo negatōnes. de peni. di. j. Si ſacerdos.

Interrogatio actoris idem valet ac ſi iudex interrogaret. ar. extra de dolo. ⁊ cōtuma. cap. Prout nobis.

Interrogare poteſt iudex quandocūqꝫ ſibi viſum fuerit. extra de fide inſtru. cap. Cum iohannes.

Inuadentes rōipetas ⁊ ad romanā curiā vel inde venientes. Supra. Excommunicatus. §. xv.

Inuadentes almā vrbem ſeu terras eccleſie romane. s. Excōmunicatio. §. xv.

Inuadentes vel vſurpātes bona eccl'iaꝝ

ſupra. Excōmunicatio. §.xvſ. §. xxxiiij.
Inuadentes victualia ferentes ad curiā
Supra. Excōmunicatio. §.xv.

Inuenditum neutrū dereli
quit quiſquis
hoꝝ alterū vendit ſine quo nec alteꝝ ꝓ-
uenit.et ſic ſimiliter de emptōne.j.q.iij.
Si q̇s obiecerit. Rich.i.iiij.di.xxv.dic̄
ꝙ hoc intelligitur qn̄ ſpūalia vendūtur
quib⁹ annexa ſunt temporalia: tunc ē ſi-
monia.ſed nō ecōuerſo.

Inuentas res detinens furtuꝫ
cōmittit et rapinaꝫ.
xiiij.q.v. Si q̇d inueniſti

Inueſtiri poterit cleric⁹ abſens
per aliū preſentem.ex
tra de p̄ben.ca. Accedens.

Inueſtitura non inducit ali
quē inpoſſeſſiōꝫ
extra de his que fiunt a maio.c. Ex ore
extra de dona.ca. Per tuas.

Inuidia eſt capitale peccatum.
di.xxv. Unū. §. Alias
circa medium.

Inuincibilis ignorantia.s̄.
ignorantia.

Inuitus iudeus non eſt ad fidē
cogendus.diſ.xlv. De
iudeis.
Inuitus eſt ad fidem cogendus qui a fi-
de apoſtatauit. xxiij.q.iiij. Diſplicet.
Inuitus quod quis patitur ei non impu
tetur.id eſt.p̄iudicium non generet.di.v
Cum enixa.ca. Ad eius. Nam etiam co
ram deo non imputaꝛ ad quod quis co
gitur abſoluta coactiōe.diſtin.l.c. Preſ-
byteros.et extra de his que vi.ca. Sa-
cris. In cōtractibus vero nō requiritur
coactio abſoluta:ſed ſufficit dum cogiꝛ
metu in virum conſtantem cadēte.extra
eo.ca. Ad audientiam. Niſi culpa ſua in
ciderit in talem metū.ff. Q̄ȯ me.cauſa.l.
Si mulier. Secus in ordinib⁹.q̄a muti
latus violēter non ordinaꝛ. extra ð cor.
vici.ca. Expoſuiſti. Et corrupta ꝑ vim
non conſecraꝛ inter virgines. xxxij.que.
v. Ille.hec in gloſa.diſt.v. Ad eius. ver
bi. Inuita. Eſt igitur coactio duplex.ſ.
Abſoluta.et in illa non peccatur. diſ.v.
Ad eius.quod tamē intelligiꝛ niſi p⁹ fa-
ctum animo cōſentiat. Alia eſt conditio
nalis:qua quis cogitur vt eligat vnū de
duobuſ.ſicut lectorib⁹ diciꝛ ꝙ ad puber
tatem venientes cogant̄:aut ꝙ continē-
tiam ꝓmittant vel vxores ducant.diſti.
xxxij. Lectores. Et tales nō excuſat pec
catum:licet ip̄m attenuet.extra de his q̄
vi.c. Sacris. Extenuat tunc quādo eſt
metus in conſtantē virum cadens. Non
tamen intantū vt quod alias eſſet mor-
tale:fiat ꝓpter metum huiuſmodi venia
le.vt in dicto.ca. Sacris.⁊.ij.q.j. In p̄-
mis.iuncta gloſa.verbi.metu.vbi diciꝛ.
Metus hic attenuat peccatū. Et quan
doqꝫ penitus excuſat (ſcilꝫ coactio abſo
luta) vt diſt.l. Preſbyteros. Quandoqꝫ
ī nullo excuſat.xj.q.iij. Quiſq̇s.me.loq̄ꝛ
de eo qui metu veritatē tacet. Et de cō-
ſecra.diſt.iiij.(Eos) loquiꝛ de rebapti-
ſatis ex metu. Hec gloſa. Unde diuerſi
tas in hoc notaꝛ ꝙ in his que diuini iu-
ris ſunt nō excuſat metus cōditionalis:
ſed in his que ſunt iuriſ poſitiui excuſat
vt patet in iurib⁹ ꝓxime allegatis. Nam
in.ca. Sacris.vbi ſupra loquiꝛ de eis q̇
excōmunicatis cōmunicarūt.⁊c̄. vt ibi.
Eſt igiꝛ metus duplex.ſcꝫ leuis quo q̇s
leue malū timet vl minas multas quas
minās non habet implendi poſſibilita-
tem. Eſt autē metus ꝓbabilis ſiue ḡuis.
qui dicitur iuſtus metus. Ille ſcilꝫ q̇ po
teſt cadere in conſtantē virū. vt cum q̇s
potens inferre minaꝛ mortem vel grauē
cruciatum corporiſ. vt extra de his que
vi.ca. Cum dilectus.aut ſeruitutē: ſiue
ſtatus ſubuerſionē.ſcilꝫ quia ſcindet in-
ſtrumenta ſiue ꝓuilegia libertatis vel de
tinebit in carcere. vel ſtupratiōem. vt.ff.
Quod me cauſa.l. Iſti quidem. Inſti.e.
ti. §.ij.⁊.iij.ſiue fiat hec minatio ꝓprie ꝑ-
ſone vel liberoꝝ: vxoris aut hmōi perſo
narum. vt in dicta.l. Iſti.in fine. Itē cō
minatio excōmunicatōnis.gloſa.in.ca.
Olim mater.extra de reſti.ſpoliato. Et
hoc verum eſt ſm iohem andree:ſi iniu-
ſte cōminatur.ſecus ſi iuſte.quia tūc ſua
culpa incidit in metum. Et ſic non excu
ſatur.ff. Quod metus cauſa.l. Si muli
er. Item metus infamie iuris qui habꝫ
iuris effectum dicitur iuſtus. vt depre-
henſus in aliquo delicto ſi quid facit vt

non prodatur: ex iuſto metu facit. ff. eo. ti. l. Nec alicuius. §. finali. Non autẽ timor infamie facti. ff. eo. ti. l. Nec timore in gloſa. Item metus perdendi bona tẽporalia vel grauem iacturam in eis. puta maiorem partem. ſm Panormitanũ. extra de his que vi. ca. Abbas. dummodo ſine eiſdem nõ poteſt ſuſtentari. Naz bona ſpiritualia non poſſunt diu eſſe ſine temporalibus. j. que. iij. Si quis obiecerit. Item ex imperio vel ſupplicatione regis vel domini. et hoc verũ eſt dũmodo conſuetus eſt tyrannice tractare nõ obtemperantes ſuis precibus. ſcḋm iohannẽ andree. cap̃. vltimo. extra q̃ clerici vel vouen. Hec tamen omnia intelligunt̃ quando quis alias non habet facile remedium ſibi prouidendi. ar. extra de ele. ca. finali.

Inuitus benefaciens non premiabitur. ⁊ de opere iuite facto cõmodum quis nõ conſequitur. arg. xiij. que. ij. Quã ꝑpoſterum. iũcta gloſa.

Job quottidiana ſacrificia pro filijs offerebat. holocauſta offerens per ſingulos: ſcilz vt diſciplinam eis exhiberet quos tanta caritatis perfectio ĩ vnum conſtrinxit. vt quiſq3 eorum ĩ die ſuo conuiuium fratribus prepararet: et ad epulanduz tres ſorores ſuas pariter inuitaret. diſti. xlvij. §. Neceſſe. Ambroſius ſuper illo Luce. Hominis cuiuſdã diuitis fructus vberes ager ⁊c̃.

Joci illiciti prohibentur clericis. s̃. Clerici.

Johannes baptiſta ſingul' generib⁹ hominũ cõueniens dedit ſalutis documentum. di. lxxxvj. Singulis. Ambroſi⁹ ſuper Lucam.

Jonathe oculos fauus mell' aperuit quos fames clauſerat. xxij. q. ij. §. finali. ⁊ habet̃. ſ. Re. xiiij

Joſeph noluit traducere mariã q̃uis adulteriũ ſuſpicatus fuerit. q2 iuſt⁹ erat. ij. q. ſ. Si peccauerit. Aug⁹. omel. de pnia.

Joſeph vna cum maria poſt chriſti cõceptionem vouit virginitatẽ. xxvij. que. ij. Beata maria. Auguſtinus.

Joſeph tempore paſſionis xp̃i vixit. Nã dicit Criſoſtomus q̃ virgo nõ fuiſſz iohanni ɔmendata nec ioſeph eam fuiſſet paſſus ab eo diſcedere niſi ipam ioſeph habuiſſz nõ vt cognitam. xxvij. q. ij. Si enim. iuncta gloſa. Hoc idem aſſerat in eadem verba. Ambroſius ſuper Lucam verbi. Ad virginem deſponſatã. ⁊c̃.

Jra dei non eſt vt hominis ira. id eſt concitati animi perturbatio. ſed eſt tranquilla iuſti ſupplicij conſtitutio. de pe. di. iij. §. Productior.

Jra dei vno peccante ſuper mlẗos venit. diſtin. xlv. Sed illud. Jeronymus ſup ionam.

Jra hominis eſt concitati animi perturbatio. de pe. diſt. iij. §. Productior.

Jra ſi diu tenetur: mortale peccatum eſt. diſtin. xxv. §. Alias.

Jra facit cõmittere de q̃ hõ poſtea multũ dolet. xj. q. iij. Cum apud.

Jra impedit equitatem iudicij. xj. q. iij. illa prepoſitoꝝ. c. ira.

Jrregularitas eſt impedimentũ ſeu repulſio executionis diuini officij ſeu ſacramenti: ex canonica inſtitutõe ꝓueniens. arg. de tem. ordi. c. vlti.

Jrregularitas incurrit̃ ipo iure. aliquando ex defectu corporis. aliquãdo ex defectu ſacramẽti. aliquãdo ex delicto. prout haberi poteſt. ex doc. circa. c. Niſi cuz pridem. §. Perſone. extra de renuncia.

Jrregularitatem non tollit ingreſſus religionis. extra de eo qui fur. c. Veniens. ca. innotuit. Intelligitur de irregularitate que proprio delicto inducitur. Religionis enim ingreſſus tollit irregularitatem que alterius delicto inducitur. extra de fi. p̃ſby. c. Ut filij.

Jrregularitatem inducunt etiam peccata occulta. argu. extra de renun. ca. Niſi cum pridem. §. Perſone. Qḋ verũ eſt. ſicut. j. habetur. Ordinandum non repel.

Jrregularitas cõtrahitur etiam ſine culpa et meritorie. ſicut cum iudex occidere facit malefactorem. Sed excõmunicatõ nunq̃ ſine culpa. Gloſa de homicica. vnico. in clemen. ver. Sunt.

Jrregularis eſt omnis homicida. diſti. l. Hij qui. Supra. Homicidium. Si tamen ſit leuiſſima culpa non inducet irre-

gularitatē. ex textu. extra de pe. et re. ca. Queſitum. in verbo. Verũ ſi per incuriam. vide Panormitanũ.

Irregularitatem incurrit om̃is mutilās xxiij. q. vi. ca. His a quibus. extra ne clerici. ca. Clericis. Et intelligit ꝙ membrũ ex toto debilitat. vt habet ex textu q̇ cle. vel vouen. ca. vnico. in clementinis. Et dicit Landulfus ibidem. ꝙ tunc incurritur quādo huiuſmodi mutilatio fit in membris ꝑncipalibus. Membrũ autez proprie ſumptum ⁊ ſtricte ſm Bar. ⁊ ioannē de ymo. in. l. circa finem. ff. ď pub li. iudi. eſt pars corporis habens officiũ ſeparatum et diſtinctum. ſicut manꝰ ad palpandum. pes ad ambulandum. ad h̄ facit diſtin. lxxxix. cap̄. Singula. iuncta gloſa. Digitus ergo non eſt membrum ſed pars membri. ff. de ſta. ho. l. non ſunt liberi. Ideo ſm aliquos mutilator digiti et huiuſmodi nō ē irregularis. Vide ī ſumma angelica. voca. Homicidiuz. ij. §. ſexto.

Irregularis eſt omnis qui mandat aliq̃m verberari: etiam ſi prohibet occiſionem et mutilationem dũmodo verberās ad huiuſmodi proceſſerit et in illis exceſſerit. de homici. ca. Is qui. li. vj.

Irregularis efficit ſacerdos dans benedictionē ad duellum: ſi mors vel mutilatio inde ſequatur. Similiter et alij ad h̄ preſtantes fauorē auctoritatē vel auxilium. et peccāt nihilominꝰ mortaliter. ſm Ray. et Han.

Irregularis efficitur cirurgicus et medicus ſi eorũ negligētia vel imperia mors procuratur īfirmo. Secus ſi nihil omittant de contingentibus. extra de homi. ca. Tua nos.

Irregularis eſt omnis bigamus. di. xxvj Unius. š. Bigamus.

Irregularis eſt qui in ſacris conſtitutus ducit vxorem nō virginem. extra. ca. A nobis. de bigamia. j. quere ibi. Irregularitas ex bigamia

Irregularis eſt ducens vxorem meretricem. diſt. xxxiij. ꝑ totum. Item ducēs ioculatricem licet virginē. diſt. xxxiij. Si quis virginem. infra. Ordinari non debent.

Irregularis eſt omnis ſeruus. diſt. liiij. c. Quicunq̧. extra de ſeruis nō ordinan. ꝑ totum. j. Ordinari nō debēt ſerui.

Irregularis eſt qui ſimul plures ordines recipit. j. Ordines pl'es.

Irregularis efficitur qui in apoſtaſia ordines recipit. extra de apoſtatis. c. Conſultatōni. Nam om̃is apoſtatans eſt irregularis. di. l. ca. Hij qui.

Irregularis efficit et a papa abſoluēdꝰ cui ingreſſus eccleſie interdicit ſi ſe interim diuinis ingeſſerit. de ſen. ex. c. Cum medicinalis. li. vj.

Irregularis eſt omnis corꝑe viciatus. diſtin. lv. ꝑ totũ. extra de cor. vici. ꝑ totũ

Irregularis eſt omnis ſolēniter penitēs. di. l. Ex penitentibꝫ.

Irregularis eſt patiens defectũ nataliuz extra de filijs p̄ſby. ꝑ totum.

Irregulares ſunt om̃es qui ꝓhibiti ſũt a canone ordinari. vt illegitimi. minorennes. ⁊ hmōi. de q̇bus. j. Ordinari. infra. Ordines.

Irregulares ſunt omnes heretici in quibus etiā ꝯuerſis remanet irregularitas. j. q. j. Ventũ. di. lj. Qui in aliq̃.

Irregulares ſunt omnes ſimoniaci. quia ſunt excōicati. š. Excōicatio. §. xxix.

Irregularis eſt quiſq̧ infamis. di. lj. Qui in aliquo. de reg. iu. c. infamibꝫ. li. vj.

Irregularis eſt om̃is hermofrodita ꝓpter ďformitatē defectꝰ. ar. di. xxxvj. illr̃atos

Irregulares ſunt om̃es ꝯſtituti ī officio turpi ⁊ inhoneſto. vt hiſtriones ⁊ hmōi. de ꝯſe. di. ij. Pro dilectōne.

Irregulares ſunt curiales. diſt. lj. c. j. Et Rich. dicit illos curiales q̇ quacũq̧ cōditione obligati ſunt ſemꝑ: curie alicuiꝰ poteſtatis publice officiũ habētes. et niſi abſoluti a curia: nō ꝓmouent. vt. š.

Irregularꝫ eſt excōicatus maiori excōicatione. ſuſpenſus apoſtata ordines recipiens. vel alias nō legitime ordinatus. vt p̄cedenti. §. Et. j. prime.

Irregularis eſt q̇ nō ſm canonũ inſtituta ordinatꝰ ⁊ per ꝯñs ſuſpēſꝰ ab executiōe ordinũ ſe nihilominus ingeſſerit. j. Suſpens. §. j.

Irregularis eſt quicunq̧ excōicatꝰ maiori excōicatione vel ſuſpenſus aut interdictus diuina celebrauerit vel ordines receperit. extra de cleri. excō. mi. c. Apl'i

ce.c.illud. Item de ſen. ⁊ re iudi.c. Cum
eterni.li.vj. de ſentē. excom. cap̄. Cum
medicinalis.c.is qui.c. is cui.li.vj. Ex-
cuſat tamen ꝓbabilis ignorantia. dicto
ca. Apoſtolice. extra de cleri. excō. a pa-
pa abſoluendus. ibidem. Etiā infra ha
bet. Irregularis efficit quis.

Irregularis efficitur quiſquis ſuſpenſus
ab officio: beneficio: vel executione ordi
nis: ſe diuinis ingeſſerit. vbi ſupra. vl' in
ordine ſuo miniſtrauerit. ſ. ſolēniter. Ex
tra de clerico excom. c. Si quis p̄ſbyter
iuncta gloſa. verbi. Preſumpſerit. Idez
de excōicato ⁊ interdicto. quia ad paria
iudicantur. de ſen. excom. c. Cum medi
cinalis. li. vj. Et gloſa. c. §. Si quiſ. ver
bi. Obſeruari. s̄. Excōicatio. §. xxxij.

Irregularis eſt religioſus ſuſpēſus ab of-
ficio p̄dicatōnis ꝓ eo ꝙ nō fecerit ſibi cō
fitentibꝫ ꝯſcientiam de decimis ſoluen-
dis: ſi ſe ſic ſuſpenſus eiſdē officijs ingeſ
ſerit. s̄. Decimas nō ꝓmouētes. de peniſ
ca. Cupientes. in clemen.

Irregularis eſt celebrans in ſacris quod
cunqꝫ officiū eccleſiaſticū: in ſacris n̄ or
dinatus. extra de cleri. nō ordi. c. Si q̄s
cap̄. Ex litteris.

Irregular̄ ē q̄ itato recipit ſacramētū q̄
imp̄mitur caracter. vt ꝯfirmatōez. di. l.
Confirmandū. vel baptiſmū. de conſec.
diſt. iiij. Qui bis. vel ordinem. j. q. j. Q̄d
quidam. Et oportet diſpenſari etiam ſi
ignorāter ꝯtingit. de con. di. iiij. Eos.

Irregularis eſt q̄ ꝯfert hereticis ſacramē
ta: vel ſepelit eos aut recipit oblationes
eoꝝ. ſcz hereticoꝝ.

Irregularis eſt qui ſe ad titulū alienū fe-
cerit ordinari: eo pacto ꝙ nihil inde de
fructibꝫ percipiat. extra de ſimo. c. Per
tuas nobis.

Irregulares ſūt ſacerdotes ⁊ religioſi au
dientes leges vel phiſicam. niſi infra du
os menſes deſiſtant. extra ne cle. vl' mo.
ca. Magno. ca. Super ſpecula.

Irregularis eſt interdictus abſoluens in
foro pnīe. ſic ⁊ excōicatus ſiue ſuſpenſus
quia exequit ordinis ſui officium a q̄ ſu-
ſpenſ9 ē. xj. q. iij. c. penl'. Et abſolutio pa
palis. Item ſm Aſtaxanum. li. vij. ti. x.

Irregularis efficitur qui ſub excōmuni-
catione prohibitus ordines recipit. i̅fra
Ordines plures. j. Ordinatus furtiue.

Irregularis eſt qui celebrat in loco inter
dicto ſcienter. de ſen. excom. is qui. §. is
vero. li. vj. s̄. interdictū violātes.

Irregular̄ quādo fit celebrans vel n̄. ſu-
pra. Celebrans.

Irregularis nō fit clericus mandans ba
liuo exequi iuſticiā. s̄. Cleric9 habens.

Irregularis nō fit clericus iudici de ma
lefactore cōquerens. s̄. Homicida nō ē.

Irregularis nō fit qui aliter mortem eua
dere nequit ſi ſuū inuaſorē occidit vl' mu
tilat. de homi. c. Unico. in clemen.

Irregularis nō fit furioſus infans vl' dor
miens ſi quem occidit. vbi. s̄. Gloſa. In
fans minor ſeptennio intelligit

Irregularis nō efficitur celebrans coraz
excōmunicatis vel interdictis ſcienter.
licet peccet mortaliter. de ſenten. excō.
ca. is qui. Gloſa. irregularitati ꝓxim9 ē.

Irregularis nō efficitur celebrans in mi
nori excōmunicatione. licet peccet mor-
taliter. extra d̄ cleri. excō. c. Si celebret.

Irregularis poteſt in neceſſitate aſſumi
in abbatem. extra de etate ⁊ qualita. ca.
Cua in domino.

Irregularis efficit quis dum excōmuni-
catus maiori excōicatione recipit etiaz
ordines minores. ⁊ per papā ſolū diſpē-
ſatur. extra de ſen. excom. c. Cum illorū
ſupra. irregular̄ ē q̄cunqꝫ excōi.

Irregularis eſt omnis ſuſpenſus vtēs or
dine a quo ſuſpenſus eſt vel officio. De
ſenten. excō. c. Cum medicinalis. li. vj.
et a papa diſpenſat. Unō abſolutus ab
vno: adhuc remanet aliud. ſicut de excō
municato pluribus ſententijs. extra de
ſenten. excō. c. Cum pro cauſa. ca. officij

Irregularitas ex bigamia contrahit mlꝭ
tis modis. Nam bigamus dicit qui vi-
duam ab altero cognitam ducit. di. xx
ij. Seriatim. Itez ſi ducit corruptaz ab
alio: etiam ſe ignorante. diſti. xxxiiij. Cu
randum. Sed ſi ip̄e ſolus eaz cognouiſ
ſet: et poſtea duxiſſet ſecus eſſet. di. xxvj
Acutius. argumen. extra qui filij. c. Tā-
ta. Item ſi propriam vxorem cognoſcit
poſtq̄ꝫ adulterata eſt: etiam eo ignorāte
diſtin. xxxiiij. Si cuius. ⁊ ſequen. nō ob
ſtante ſi accuſatione pendente ad prece-
ptum eccleſie debitum reddit. ſm gloſaz

dicti.cap̄. Si cuius. Cōcor.ſ. Thom̄. Item ſi duxit diuerſis temporibus duas.et vtraſqȝ cognouit.xxxj.q.j.Aperiat etiam ſi vnam earum ante baptiſmū habuit.diſtin.xxvj. Una.xxviij.q.iij.Acutius. Item ſi vno vel diuerſis temporibus duas duxit.licet vnam earum de facto tantū habuit.quia de iure propt̉ aliquod impedimentum eam habere nequit:bigamus cenſetur propter affectum intentionis cum opere ſecuto.extra d̄ bigamis.cap̄. Nuper. Item ſi in ſacris cōſtitutus vel profeſſus ducit vxorem. Extra eodem.cap̄. A nobis. Si tamen virginem duxerit non incurrit. Utroqȝ tamen caſu eſt excōmunicatus.ſupra. Excommunicatio.§.xxxiiij. Item ſi duxit vxorem vilem vt ioculatricem et huiuſmodi:licet virginem.diſtin.xxxiiij. Si quis viduam. ⁊ multo magis ſi meretricem ducat.diſtinc.xxxiij.per totum. Et omnibus predictis modis contrahitur irregularitas. prout in capitulis ſupra allegatis habet̉.

Irregularis eſt qui differt baptiſari vſqȝ ad egritudinem.quia preſumitur nō vere conuerſus. admittitur tamen ad ordines.ſi poſtea eius fides et vita probabilis apparuerit: vel ſi raritas clericorū hoc exegerit.diſtinctione.lvij. Si quis

Irregularis eſt notorius adulter.fur. ſacrilegus.periurus.falſus teſtis. ⁊ huiuſmodi. Extra de tempori.ordinan.capi. Queſitum.

Irregularis eſt quicūqȝ obligatus ad raciocinia ſup.ex adminiſtratione rei publice.diſtinctio.lj. Preterea. Uel perſone ſecularis (non miſerabilis) tutor. procurator. vel curator. niſi fuerit ab huiuſmodi obligatione abſolutus.xxj. queſtione.iij.cap̄.j.

Iterari non debet baptiſmus ⁊ ſacer ordo.de conſe.diſtinc.iiij. Non licet.

Iteratum non dicitur quod neſcitur factum.de conſecratio.diſtin.j. De eccl'iarum.extra de clerico per ſaltum pro.ca. Tue littere.

Iterandum non eſt ſacramentum: ſed omiſſum caute eſt ſupplendum.extra de ſacramentis. Item capi. Paſtoralis.capi. Preſbyter. Unde omiſſa vnctio ſuppleatur:et non reordinetur epiſcopus vl' ſacerdos.extra de ſacra vnc.ca.vnico.

Iteranda non eſt benedictio in ſecundis nuptijs.extra de ſecundis nuptijs.cap̄. Uir autem. Et ſacerdos illas benedicens ſuſpenſus eſt a beneficio et officio. et a papa abſoluendus.eodem cap̄. Capellanum.

Iterato debent ordines conferri ei qui eos ante baptiſma recepit.extra de preſbytero non baptiſato.cap̄. Si quis.ca. Ueniens.§. Preterea.

Iteratio culpe inducit aggrauationē pene.xv.queſtio.viij. Hij qui.

Judas veniā impetraſſet ſi a chriſto poſtulaſſet.de pe.diſt.p̄mo.§. Item is qui.ſi effuſionē ſanguinis expectaſſet.e.diſt.iij. Scelerati or.

Judas magꝫ peccauit deſperādo q̄ȝ chriſtum tradendo.xxiij.queſtio.v. Si non licet. Auguſtinus.li.j.de ciui.

Jude comparantur ſimoniaci.quia ſicut ille chriſtum.ſic ipſi ſpiritumſanctū vendunt.j.que.j. Eos.

Judei cohabitantes chriſtiāis coſ remunerant ſicut mus ī pera.ignis iu ſinu.ſerpens in gremio. Extra de iudeis.capitulo. Et ſi iudeos.

Judei baptiſati non cohabitent alijs iudeis propter pronitatem ad priora vicia.xxviij.queſtione.j. Sepe.cap̄. Nullus.ca. Omnes.

Judei non cogantur ad fidem. diſtincti.xlv. Qui ſincera. Extra de iudeis.cap̄. Sicut iudei.

Judei permittantur colere feſta ſua:dummodo hoc non faciant in contemptum eccleſie.diſtinctio.xlv. Qui ſincera.et ritus ſuos ſeruare. Extra.eo.ca.iudei.ca. Conſuluit.

Judeus ſi inuitus fidem recepit:cogatur illam ſeruare.eodem.cap̄. Pleruncqȝ.ca. de iudeis. Unde ſi ad iudaiſmum redeunt:vel ſi chriſtiani ad ipſorum ritū trāſeunt:debet contra eos procedi eodē modo ſicut contra hereticos. ac contra eorum receptores.fautores. ⁊ defenſores. ac puniri:dummodo conuicti vel confeſſi fuerint. vt habetur de hereticis. ca.

Contra chriſtianos. libro ſexto. Supra
Inquiſitores.

Iudeos nullus ſine iudicio occidere vul
nerare vel bona ipſorum auferre audeat.
nec conſuetudines eorum bonas imuta
re aut in aliquo turbare. vel cimiteria ip
ſorum violare. Contrariū facientes ex-
cōmunicentur. extra de iudeis. cap̄. Si
cut iudei.

Iudei ſinagogas veteres conſeruent. no
uas autem nō edificent. nec antiq̄s exal
tent vel p̄cioſiores faciant. Extra. eodē
cap̄. Cōſuluit.

Iudei die paraſceues feneſtras ⁊ oſtia to
ta die clauſas habeāt. e. c. Quia ſup̱ his.

Iudeis non cohabitēt chriſtiani neq̃ ſa-
racenis in domibus eoꝝ. Alioquin chri
ſtiani excōmunicentur. extra de iudeis.
cap̄. iudei. ca. Ad hec. cap̄. Et ſi iudeos
Nec cum eis manducent. nec ab eis me-
dicinas vel conſilium in infirmitate re-
cipiant. nec balneent̄ cum illis in eiſdeꝫ
balneis. xxviij. q. j. Nullus. c. Om̄es

Iudei nutrices chriſtianas non habeāt.
alioquin cōmercia chriſtianoꝝ eis inter
dicantur. et chriſtiani tūc eis cōmercia
exhibere p̄hibeant̄ per excōmunicatio-
nem. Extra de iudeis. c. Et ſi iudeos.

Iudeis publica officia inter chriſtianos
non cōmittantur. ne occaſionē habeant
ſeuiendi. di. liiij. Nulla. Et contra faci-
ens vt ſacrilegus excōmunicatur. xvij.
q. iiij. Cōſtituit. Similit̄ nec ſaracenis.
Et qui eis talia cōmittit premiſſa moni
tione compeſcatur per prouincialem ſi-
nodum vel concilium prouinciale. ſed ⁊
iudeo officiali denegetur cōmerciū chri
ſtianorum. vt ſupra. §. proximo. Doec of
ficium dimittat. ⁊ pauperibꝫ chriſtianis
reſtituat quicquid occaſiōe huiuſmodi
officij a chriſtianis adeptus eſt. extra de
iudeis. c. Cum ſit nimis.

Iudeis vel paganis teſtamentū nullꝰ fa
cere poteſt. quod ſi fecerit: etiam pꝰ mor
tem: anathema iudicabitur. extra de he-
reticis. c. Si quis epiſcopus. xxiiij. q. ij.
Sane. ſecundo. Niſi ad ſuccurrendum
multum arte neceſſitati maxime conſan-
guineis. ſm Hoſtienſem. dicto. cap̄. Si
quis epiſcopus.

Iudei in diebus lamētationis ⁊ paſſiōis
chriſti non debent in publicum prodire
extra de iudeis. ca. In nōnullis.

Iudeus nullum chriſtianū vel baptiſari
volentem emere poteſt vl̄ in ſuo ſeruitio
retinere. extra de iudeis. ca. vlti. Q̄ ſi ta
lem ante conuerſionē emerat ad venden
dum alteri ⁊ venalem expoſuit ĩfra tres
menſes tunc ſi ſeruus conuerti voluerit
datꝫ pro eo duodecim ſolidis: libertati
reſtituatur. diſtin. liiij. Fraternitatem. c.
Mancipia. extra d̄ iudeis. c. primo. ſecū
do. ⁊ vltimo. Si vero fuerit ſeruus ver
naculꝰ. id eſt. de ancilla natus. vel ſi fuit
emptus ad ſeruiendum iudeo: ⁊ cōuerti
voluerit: liber erit nullo precio dato. Et
contemptores huius legis capitis ſup-
plicio puniantur. Et idem de pagano-
rum ⁊ hereticoꝝ ſeruis. C. de epiſcopis
et clericis. l. Deo nobis. §. Is ita. ⁊ ar. di
ſtin. liiij. Fraternitatem. Idē ſi ſeruꝰ em-
ptus fuerat chriſtianus. eo. ca. Manci-
pia. Et ſm Raymundū. ⁊ alios aliquos
ſolidus hic accipitur monete vſualis.

Iudeus ſi ſeruum chriſtianū vel baptiſa-
re volentem circūciderit inuitum: recipi
tur ab eccleſia ĩ libertatem: nullo precio
dato vel alterius ſi ſibi ſecte ſignum im-
preſſerit talis iudeus tali ſeruo vt p̄us.
xvij. q. iiij. Iudas. Idem de ſarracenoꝝ
et alioꝝ infideliū ſeruis. ſm Raymūdū
Iudeoꝝ ſeruis. ſ. Serui iudeoꝝ.

Iudeoꝝ ſerui poſſunt ſeipos modo pre-
dicto redimere: ſi non apparet emptor.
Et hoc poſſunt precium huiuſmodi mē
dicando vel alias acquirēdo. Gloſa ex-
tra de iudeis. c. p̄mo. nec ſic redemptus
erit emptoris ſeruus: niſi quouſq̃ preci
um reddiderit. licet ille ſit chriſtianus q̄
eum a iudeo redemit ad ſeruiendum. ex
tra eodem. ca. p̄mo.

Iudeos poſſunt chriſtiani habere ſeruos
extra. e. ca. Et ſi iudeos. xxiij. q. viij. Di-
ſpar. Non tamen debent cum eis mora-
ri vt chriſtianus iudeum habeat famili-
arē. xxviij. q. j. Sepe. c. Nullꝰ. Et ſi vo
luerit chriſtianus fieri: non poteſt euꝫ p
hibere. xix. q. ij. Due ſunt. Idem Hoſtiē
ſis. remanet tamen ſeruus ipiꝰ. quia ſer-
uitus diuino iure introducta eſt. di. xxx
v. ſexto. et iure gentiū. di. xiij. Ius gētiū
⁊ iure cāonico ꝯfirmata. xij. q. ij. ecc̄iarū

Iudei a chriſtianis diſtinctos habitus fe
rant. et blaſphemantes chriſtum a prin-
cipibus coerceantur. extra de iudeis. ca
pi. In nōnullis.

Iudei ⁊ ſarraceni conuincunt per teſtes
chriſtianos. Et ſi priuilegio ꝯtrario vti
velint denegetur eis cōmercium chriſti
anorum. de proba. c. Cum iudei. in cle-
mentinis. j. Teſtes.

Iudei obedientes nō moleſtentur a chri-
ſtianis. xxiij. que. viij. Diſpar.

Iudeus repudians vxorem vtrum alias
ducere poſſit. Infra matrimonium con-
uerſus.

Iudeis conuerſis ad fidē poſſeſſiones ſue
integraliter dimittantur et principes ſe
culares ſub excōmunicatione integrali
ter exhiberi facere tenentur. extra de iu-
deis. ca. iudei vel ſarraceni.

Iudei offendentes clericos: a domis cor
rigantur. ⁊ chriſtianis ſub excōmunica-
tione prohibeatur ne cum eis cōmercia
habeant donec leſo et eccleſie ſatiſfaciāt
eo. ca. Poſtulaſti.

Iudei compellātur ad reddendum eccle
ſie decimas et oblatōnes quas de domi
bus habere conſueuerat anteq̄ȝ ad iude
os perueniſſent. extra de vſuris. c. Quā-
to. Et debent ſoluere dcimas de poſſeſ
ſionibus de quibus chriſtiani antea de-
derunt. ibidem.

Iudei debent compelli ad vſuras reſtitu
endas. ſed moderatas recipere poſſunt.
eodem. cap̄. Quanto. ca. Poſt miſerabi-
lem. Moderatas id eſt. nullaſ. quia om
nis vſura imoderata eſt. Unde non con
cedun tur vſure moderate. c. ca. Poſt mi
ſerabilem. et gloſa. cap̄. Quanto. Infra.
Uſuras.

IUDEX et cognitor ſecretorum de
us eſt. diſtin. xxxij. Erube
ſcant. Qui etiam teſtis et iudex eſt. Idō
timendum eius iudiciū. ix. q. iij. Alioꝝ.

Iudex dicit̄ quaſi ius dicens. id eſt q̇ ius
populo dicat. ſiue ꝙ iure diſceptet. xxiij
que. ij. ca. j. Iſidorus. li. ij. Ethimo. Ex-
tra de verbo. ſigni. c. Forus. circa fi.

Iudex qualis ſit. diſtin. xlv. Omnis. iij. q
vij. iudicet. xxiij. q. ij. iuſtum.

Iudex eſſe prohibetur quis triplici ratio
ne. ſcilicet. natu͂a. legis. ⁊ morum. iij. que.
vij. Tria.

Iudex eſſe nō poteſt ſurdus. mutus. per-
petuo furioſus. ſeruus. impubes. et in-
famis. e. ca. Tria ſuut. c. infames.

Iudex non eſt in quo iuſticia non eſt. xx-
iij. queſtione. ij. iuſtum. Iſidorus li. ij.
ethimol̄. extra de verboꝝ ſigni. cap̄. Fo-
rus. §. Negocium.

Iudex peruerſus ſibi damnationē acqui
rit. xj. que. iij. Quicunq̄ȝ.

Iudex pri⁹ ꝓpria crimia: p⁹ea aliena iudi
cet. Math. vij. Educ ꝑus trabē de ocu
lo tuo. ⁊c̄. iij. que. vij. §. Porro. Hic Io
hannis. viij. Qui ſine peccato eſt. Reuo
centur igitur ad conſcientiā. e. c. Qui ſi
ne peccato. Gregoriuſ in moralibꝫ. Su
pra. Digito.

Iudex criminoſus licet aliis proſit: pec-
cat tamen iudicando. iij. que. vij. Sa-
cerdos. §. vltimo.

Iudex criminoſus vel infamis q̄ȝdiu to-
leratur ab eccleſia iudicare poteſt. alias
non. licet peccet etiam toleratus iudicā
do. iij. que. vij. per totum. Iuncta gloſa.
cap̄. ꝑmo.

Iudex in propria cauſa nullus eſſe poteſt
extra de appella. ca. Dilecti filij.

Iudex et accuſator ſiue teſtꝫ nemo poteſt
eſſe. ij. que. j. Alti. Auguſtinus omelia
de penitētia. iiij. que. iiij. cap̄. j. Extra de
ſimonia. c. Licet Heli.

Iudex nec precio nec fauore nec ſtupore.
vel timore. aut odio iudicet. xj. que. iij.
Epiſcopus. cap̄. Qui recte. cap̄. Non li
cet.

Iudex pro iuſta ſententia mun⁹ expectās
vel teſtis: fraudem in deo perpetrat ⁊ iu
ſticiam vendit. eo. ca. Qui recte. Grego-
rius. gloſa. etiā ſi interceſſit pactio. Nā
iudicium iuſtum vendere non licet: etiā
ſi liceat aduocato vendere iuſtum patro
cinium: ⁊ iuriſconſulto iuſtum conſiliū.
xj. queſtio. iij. Non licet. Auguſtinus ad
Macedonium. Nam vendens iuſtum
iudicium: tenetur illi reſtituere. Sed ſi
iniuſtum vendit: non ementi: ſed paupe
ribus eroget. ita tamē ꝙ leſo ſatiſfaciat.
xiiij. que. v. Non ſane. Auguſtinus. vbi
ſupra. Nota tamē ꝙ

Iudices et teſtes poſſunt ſalarium reci-
pere ab eis quibus opam ipendunt: dū-

modo non habent conſtitutū. ita tamen
ꝙ imoderatum non exigant. vbi ſupra.
iuncta gloſa. ſ. Cauſe nullis.

Judex falſe iudicans aliquo affectu cor-
rupto grauiſſime peccat. xj. q. iij. Quicū
qꝫ. et tribꝰ ſequē.

Judex nō iudicet ſup re etiā ſibi nota ob-
miſſo ordine iuris in examine. xj. que. iij
Eorum. Unde non iudicet ſm ꝓpriā cō
ſcientiam: ſed ſm probata. extra de offi.
iudi ordi. c. Si ſacerdos. j. iudicare.

Judex. alius eſt ordinarius. aliꝰ arbitra-
rius. Ordinarius eſt qui a papa vel im-
peratore legitimā poteſtatē accipit. Et
ſic ſunt duplices. ſcꝫ eccleſiaſtici et ſecla-
res. ij. q. vj. A iudicibus. xj. q. j. iudices.
Arbitrarius eſt qui nullaꝫ poteſtatē ha
bens: de conſenſu litigantium in iudicē
eligitur in quē compromittitꝰ vt eiꝰ ſen-
tentie ſtetur. ij. que. vj. A iudicibꝰ. Su-
pra. Arbitroꝝ.

Judex ordinarius eſt quiſqꝫ prelatus. ex-
tra de iudicijs. c. Decernimus.

Judex cauſarum apoſtolicarum qualis i
ſtituatur ⁊ quomodo procedat. Supra
Cauſe nullis.

Judex ſciētiam et auctoritatē habere de
bet. di. xx. §. Nunc autem. cap̄. Decreta-
les. infra. iudex nullus.

Judex datus a papa vt ſimpliciter et de
plano ſine ſtrepitu et figura iudicij pro-
cedat: poteſt procedere ſine libello: ſine
litis conteſtatione ⁊ alijs: ac eo modo.
ſicut habetur de verbo. ſigni. Sepe con
tingit. in clemen. Si tamen ordo ſolen-
nis iudicij ſeruetꝰ partibꝰ nō ꝯtradicenti
bus. valet proceſſus. ibidem. Gloſa. ver
bi. nō contradicētibꝰ dicit. ꝙ ſi papa ſic
precedi mandat: non poteſt iudex aliťꝑ
cedere partibus cōtradicentibꝰ. ſecus ſi
voluntati iudicis relinquitꝰ.

Judices a papa dati ad recipiendum te-
ſtes in cauſa ciuili: ſimiliter executores
ad prouidendū alicui: diligenti examia
tione ꝑmiſſa deputati: poſſunt alijs vi-
ces ſuas ſubdelegare. de offi. lega. ca. iu-
dices. in clementinis.

Judex delegatus non poteſt compellere
partem vt perſonaliter coram eo compa
reat. niſi de hoc habeat ſpeciale manda-
tuꝫ pape. niſi cauſa fuerit criminal. Glo
ſa. criminaliter intentata. vel niſi ꝑ veri
tate dicenda. vel iuramento calumnie.
vt alias iuris neceſſitas exegerit. De iu
dicijs. c. iuris. li. vj.

Judex citare non tenetur iniuſte appellā-
tem. Supra. Appellantem et receden-
tem.

Judex ad quem appellatur non poteſt ex
imere appellantē a ſuo ſuperiore in alijs
cauſis. de appellatio. ca. Romana. libro
ſexto.

Judex ad quē appellari poteſt. ſupra. Ap-
pellari. Et ſupra. Archiepiſcopꝰ nō de-
bet. et infra.

Judex ad quem appellatur quando cau-
ſam remittere debet. Supra. Appellās
iniuſte.

Judex in quem per appellationem princi
pale negocium tranſfertur non debet ſe
intromittere de his que principale non
impediunt. ď appella. ca. Licet. libro ſex
to. Et quomodo procedere debꝫ iudex
appellationis. Supra. Appellatōnis ꝓ-
ceſſus.

Judicem ſecularem clericus non querat.
relicto ſuo eccleſiaſtico. xxj. q. v. per totū
Poſſunt tamē ipi ſuos malefactores cō
uenire ſub quo iudice velint. extra de fo
ro compe. c. Cum ſit generale.

Judex ſecularis capiens malefactorē pre
tenſum clericū. j. Malefactor.

Judex incompetens ea que fiunt a iudi-
ce ſi ad eius non ſpectat officium viribꝰ
non ſubſiſtunt. de regulis iuris. c. Ea q̄
fiunt. libro ſexto.

Judex ferens ſententiam eccleſiaſticā in-
iuſte et non ſub debita forma. ſ. Excōi-
catio. infra. Suſpenſus.

Judex contra iuſticiam procedens. infra
Suſpēſus. ſ. Excōmunicatio.

Judex quomō apoſtolos dare tenetꝰ. ſu-
pra. Appellāti.

Judex debite requiſitus: apoſtolos non
dans: ſed in cauſa procedens: non tenet
proceſſus eius. de appellatōnibus. c. Ab
eo. cap̄. Ut ſuper. libro ſexto. ſupra. Ap-
pellās ſi ⁊ appellāti.

Judex nullus deputetur niſi maior vigi
tiqnqꝫ annis. De procuratōnibus. capi.
Qui generaliter. libro ſexto. Supra. iu-
dex ſcientiā.

Judex et aduocatus non ſit idem in eadem cauſa. Supra. Aduocatus.

Judici imperito permittitur aſſeſſor. ſupra Aſſeſſorem.

Judex procedens poſt appellationē. Supra. Appellanti.

Judex grauans partem. ſ. Suſpenſ⁹ ab officio.

Judex tanq̄ʒ ſuſpectus legitime recuſat⁹ habet procedere in cauſa p̄ncipali: ſi arbitri infra terminnm competentem ab eo prefixum cauſam ſuſpitionis nō terminauerint. de appel. c. Legitima. li. vj

Judex delegatus ſi recuſatur cauſa ſuſpitionis. infra. Suſpitionis. cauſa.

Judex ſuſpectus habetur ſi fuerit dominuſ aduerſarij. extra de offi. iudi. dle. c. Cauſam que inter. c. Inſinuante.

Judex ſubditus actoris pōt legitime recuſari. extra vt lite nō conte. c. veniēs. ſ.

Judex repellitur ꝑpter familiaritatē. Extra de offi. iudi. dele. c. inſinuante.

Judicē alterius ꝓuincie null⁹ petat. vj. q. ij. ꝑ totū. niſi per appellationem. iij. q. vj. Non liceat.

Judicē ꝯſtituere pōt ꝯſēſus ꝓuatoꝝ ſibi aliquē q̇ alias p̄eſt iuriſdictōni. hoc verū eſt de laicis. extra de foro com. c. Significaſti. In aliū vero q̇ nulli iuri p̄eſt non poſſunt conſentire vt iudicem ꝯſtituant Clerici vero i nullū aliū ꝯſentire ſic pñt niſi ſit eccl'iaſtica ꝑſona: ⁊ de cōſenſu ſui dioceſani. e. c. Significaſti. Gloſa. Q₂ ſi in aliū ꝯſenſerint cadunt a iure ſuo. e. c. Si diligenti.

Judice ſub illo litigandū eſt ſub q̄ res cōſiſtit. extra de fo. cōpe. c. Si clericus. et ſupra. Forum ſortitur.

Judices arbitrarij ſi diſcordāt in ſnīa. s̄. Arbitri duo. vj. q. iiij. ꝑ totuʒ. vel ſi ſe abſentauerint. ibidem.

Judicꝫ ꝓceſſus nō approbatur niſi quaten⁹ in cauſa legitimis ꝯſtiterit documentis extra de ꝓba. c. Quoniā. §. iudex.

Judex debet ante noctis tenebras iudicare. extra de offi. iudicis dele. c. Conſuluit. in fine. iuncta gloſa.

Judices tenentur in ſuis iudicijs ſe ꝯformare iudicio pape. ⁊ ordinem iuris et equitatis obſeruare. extra de reſcriptꝭ. c Super litteris. extra de ſente. ⁊ re iudi. cap. in cauſis.

Judex poteſt ratione amicicie penam dimittere. extra de offi. legati. ca. Niſi ſpecialis.

Judex ſi cauſam ad ſuperiorem remiſerit non poterit amplius de ea cognoſcere. quia iudex eſſe deſijt. e. c. Licet.

Judex quantecūq̄ʒ ſit auctoritatis ſolis ſuis verbiſ non creditur niſi teſtium amminiculo fulciatur. excepto romano pōtifice. extra de teſtibus ⁊ atteſta. c. Cum a nobis.

Judex ſecularis excōmunicari debet vbi iuſticiam exhibere negligit. extra de hereticis. cap̄. Ad abolendam.

Judex ſecularis per cenſurā eccleſiaſticā compellatur ſeruare ius canonicuʒ. qd̄ ad ſalutem animarum inſtitutum eſt. de iureiurando. cap̄. Licet mulieres. libro ſexto.

Judex ſecularis volens compellere clericum ad ſoluendū debita etiā liquida cōpellatur per eccleſiaſticum iudicem cenſuris eccleſiaſticis deſiſtere. d foro competen. ca. Secularis. li. vj

Judex eternuſ non tenet reum quē iudex iniuſte condemnat. de ſenten. et re iudica. Cum eterni. libro ſexto.

Judicabit

deus quenq̄ʒ qualem eum cum vocat: inuenit. Auguſtinus in ſermone qui incipit. In pſalmo diximus. diſtin. xxv Qualis. de peni. diſtin. p̄ma. Nunquid Cayn.

Judicare debet ille qui in ſe non habꝫ in quo alium condemnet. iij. que. vij. Judicet. Ambroſius ſuper Beati immaculati.

Judicare precipitanter nulluſ debet: ſed cum debita maturitate. ij. que. j. De⁹ omnipotēs. xj. que. iij. Cum apud. Supra iudex non iudicet. Nam ſcd̄m acta debet iudex iudicare et formam iudicij: etiam ſi iniuſtum eſt quod petitur. De ſen. et re iudi. ca. Abbate. libro ſexto. xxx. q. v. Si quis diuina. §. incerta.

Judicare de re dubia nullus debet. xj. q. tertia. Graue. xv. que. vj. Si ſacerdotibus.

Judicare de ſententia. iudicio. ſtatutꝭ. vl' priuilegijs apl'icis nemo poteſt vl' retra

ctare.xviij.q.iiij. Nemini. ſed ipſemet papa vel eius ſucceſſor.xxxv.q.ix. Sniam

Judicare. Iniquum eſt vt quiſq; de alio iudicare velit et iudicari de ſe nolit.xxxij.q.vj.iniquū. Aug⁹. ad Parenciū comitem.

Judicare de legib⁹ conſtitutis nō eſt liberum: ſed ſm ipſas oportet iudicare.diſt.iiij. Erit.ca.in iſtis. Aug⁹.de vera religione. Gloſa dicit ꝙ epi poſſunt contradicere qñ papa canones cōdere vult.

Judicare oportet ſm canones conciliorū et decretales.et nō ſm dicta doctorum. niſi dummō illa deficiunt.diſt.xx. De libellis.§. Doctores ſancti.

Judicare facta ſupiorū ſubditi nō debent ij.q.vij. Oues. Nam defectus ſupiorū iudicantes: eorū correctiōes cōtemnunt xj.q.j. Multi ſeculariū.

Judicantes bonos malos eſſe ⁊ econuerſo deus abominat̃.xj.q.iij. Si qs dixe.

Judicari nō debet abſens.iij.q.viij. Accuſatori.q.ix. Abſens.

Judicari.id eſt cōdemnari nullus debet niſi ꝯfeſſus vel conuictus.ij.q.j. Judex. et in multis.c.ſeqntib⁹. niſi factū ſit notorium.e.c. Manifeſta. ⁊ duob⁹ ſequen. infra. Manifeſta.

Judiciarius ordo quō i manifeſtis non ſit obſeruandus.ij.q.j.per totum.

Judiciarius ſtrepitus ⁊ figura i cert; cauſis obmitti pōt.§. Cauſe electionū.

Judiciarij ordinis ſubſtātia nō ē ꝙ oporteat in principio litis iurare.de iura.calum.c. Si de calūnia.li.vj.

Judicium occultorū deo relinquit̃.di.xxxij. Erubeſcant.ij.q.iiij. Conſuluiſti. Naz eccleſia nō iudicat de occultis.extra de ſimonia.c. Sicut tuis.

Judicio ſuo deus multa reprobabit que hic laudant̃ ⁊ ecōuerſo.xj.q.iij. Sacerdotibus in fine.

Judicia dei conſiderans ſemꝑ timet ne a iuſticia cadat.di.xlv. Omis q̇ iuſte.

Judicio extremo talis quiſq; apparebit q̄lis hic exit.di.xxv. Qualis.de pe.diſt.j. Nunquid Cayn.

Judicio extremo orationes ſanctorū nemini ſuffragant̃. vbi nec iob Daniel vel Noe liberabunt: ſed nō iuuare pn̄t.xiij. que.ij.in preſenti.ieronymus.

Judiciū eſt duplex.ſcz diuinū ⁊ humanū vj.q.j. Si omnia.xv.q.vj. Si a ſacer.

Judicium dei veritati ſemꝑ innitit̃.

Judiciū eccleſie ſepe fallit̃.extra de ſentē. excom.c. A nobis.

Judiciū eccleſie nō eſt de occultis.extra de ſimo. Sicut tuis.in fine.

Judicium dei ſibi vſurpat qui de occultis vel dubijs iudicat.ij.q.j. Nomē presbyteri. Auguſtin⁹ in epl'a ad clerū yponenſem.

Judicium humanū tunc verū eſt quādo dei iudicio conformat̃. Et eſt iuſtum.xj que.iij. Tunc vera.

Judiciū humanū duplex eſt.ſ. Priuatū et publicum.iij.q.vij. Poſtulatus.

Judiciū priuatū tunc homo debite exercet quādo ſeipm iudicat.de pe.diſ.j. In actione. Et ſic ſe ꝑmo.et poſtea aliuz iudicet.iij.q.vij. Poſtulatus.

Judiciū temerariū eſt quod nō ex debito ordine procedit: ſed ſuſpitione.ij.que.j. Multi.

Judicium priuatum ſicut etiam publicum contingit tripliciter. Unde aut eſt ſuſpitionis aut vſurpatōis aut iuriſdictionis. Prima duo ſūt praua et temeraria.quia ex defectu cognitōnis vnum.⁊ alterū defectu auctoritatis ꝓcedunt.et prohibent̃. Un̄ Ro.xiiij. Quis es q̇ iudicas alienū ſeruuz.ij.q.j. Multi.ad finem. Aug⁹.omel'.de penitētia.

Judicium temerariū nocet iudicāti ⁊ nō iudicato.xj.q.iij. Temerarium. Auguſtinus ſermone dn̄i.e.c. Quid obeſt.ca. Illud plane.

Judicia hominū nō ſunt timenda cuz ſana fuerit conſciētia.xj.q.j.in cunctis.

Judicium publicū quod eſt iudiciuz cauſarum.et hoc eſt inſtitutū vt innocentia protegat̃ et culpa puniat̃.ij.que.j. Que lotharius.

Judicium cauſarū requirit neceſſario ſciētiam et auctoritatē.di.xx.§. Nūc aūt.

Judicij veritatē nemo ꝑuertere debet.ij. que.vij. Non eſt.ca. Non licet.xiiij.q.v Non ſane.

Judicij equitatem impediūt timor.amor cupiditaſ.odiū.xj.q.iij.ipſe ligā.c.q̄tuor

Judicij veri equitatem impedit ꝑturbatio ire.xj.q.iij.Plerūq₃.
Judicium vendens vel teſtimonium.ſupra.iudex pro iuſta.
Judices et ſacerdotes et ꝓphete pro pecunia adminiſtrabāt.ideo ieruſalē deſtructa credit.ſicut Mich.iij.legitur.prima que.pma.iudices.
Judicio dei relinquunt multa impunita infra.Dolē face iuuare.
Judicio pape debent ſe iferiores iudices cōformare.Supra.iudices tenent.
Judiciū ſimile in ſimilib₉ eſt habendū.ex tra de reſcriptis.c.inter ceteras.extra ð trāſla.ca.inter corpalia.
Judicium inſtaurant he pſone.iudex.accuſator.reus.et tres teſtes.iiij.q.iiij.c.j. Et extra de verbo.ſigni.c.Forus.§.Ne gocium.al.§.in omi.
Judicium de poſſeſſionib₉ tpalium nō ꝑtinet ad eccliā.ſed ad ſeculares iudices. extra q̄ filij ſint legi.c.Cauſam q̄ inter.
Judiciū ſanguinis quomō clericus exer ceat.s.Clericus habēs.
Judicium ferri candētis ⁊ aque ⁊ ſimilia ꝓhibent.ij.q.iiij.Conſuluiſti.
Judiciū ſecularium vel parlamēta ⁊ pcipue cauſe criminales in ecclijs et earum cimiterijs nō agitent.ſed ⁊ pceſſus ⁊ ſen tentie ibi facte nō valent.de emu.eccle. cap.Decet.li.vj.

Jurare eſt aliquid deo teſte dice re.Gloſa.xxij.q.j.Qz iuramentum.
Jurare non prohibet homini vt malū: ſ₃ eius aſſuefactio et libido.xxij.q.j.c.j.
Juramentū in neceſſitate fieri poteſt.Ex tra de iureiuran.c.Et ſi xps.Unde non debet fieri niſi i dubijs et neceſſarijs.cū pigri ſint homines ad credēdū.xxij.q.j. ita.c.Si peccatū eſt.Et gloſa.e.ca.Qz iuramentum.
Juramentum debet habere tres comites ſc₃.veritatē.iudiciū.et iuſticiā.xxij.que. pma.Et iurabunt.q.ij.c.Animaduertē dum.ieronym⁹ ſup Hieremiā.li.ij.Extra de iureiurā.c.Et ſi xps.
Juramentū habet veritatem vbi nō alit corde ſentit q̄₃ ore iurat.xxij.q.ij.Aniad uertendū.ieronym⁹.vbi.s.
Jurans ſophiſtice periurus eſt.xxij.que. v.Quacūq₃.⁊ duob₉ cap.ſeqn.Jſidorus libro.ij.ſententiaꝝ.Nam piuriū eſt neq₃ ter decipere credentem.xxij.q.ij.in dolo Aug⁹.ſup ps.Dñi eſt terra.
Jurantis eīm mentem deus iudicat ñ ver ba:ſed homo econuerſo.xxij.q.v.Hūa ne.Grego.xxvj.moral.
Juramentum ſm intentionē recipientis et non iurantꝫ a deo accipit.vbi.s.
Juramēta ſm intentionē iurātis ſūt iterpretanda.extra de iureiuran.c.Veniēs
Juramēta ſunt in benigniorē partem interꝑtanda.extra de conſti.c.Ex lrīs.
Juramentū habet iuſticiā quando licitū et iuſtum eſt quod iurat.nō tendens ad peccatū mortale.xxij.q.iiij.innocens.§. illicitum.
Juramentum illicitū non debet impleri. xxij.que.iiij.per totum.Nō eſt obligato rium cōtra bonos mores preſtitum iura mentū.de regulis.ca.Nō eſt obli.li.vj.
Juramentū cōtra pceptum dei culpat.⁊ nō tenet.xxij.q.iiij.inter cetera.Nā iuramentū nō debet eſſe vinculum iniq̄ta tis:ſed ſemꝑ ad bonū tendere.ibið.Auguſtinus Seuero epo.infra.iuramentū illicitum cū ſit.
Juramentū illicitū ſeruare vel implere: maius peccatū eſt q̄₃ periuriū incurrere xxij.q.iiij.Unuſquiſq₃.Ambroſi⁹.libro de officijs.Vñ taliter iurans nō ſoluat ſed peniteat.extra de ſponſa.c.Ad audi entiam.
Juramentū illicitū cū ſit vinculū iniq̄tatis:⁊ ideo nō ſeruandum.Sed deb₃ ad licita referri.extra de iureiuran.c.Quāto.Unde iuramentum ex iuſta cauſa de ferens:non eſt periurus.argu.e.ca.Per uenit.s.iuramentū ꝯtra pceptum.
Juramentū non extendit ſe ad ea ſuꝑ q̄b₉ non eſt iurandum.extra de renun.c.Cū inter.Nec ad cauſam inopinatā.Extra de eccleſijs edificandis.c.Tua nos.vel nec ad ea ð quib₉ nō ē cogitatum.ar.ex. de iureiuran.c.Ad noſtram.iij.c.cleric⁹
Juramento ſemꝑ ius ſupiorꝫ intelligitur exceptum et cuiuſq₃ alteri⁹.quia in alte rius piudiciū nō valet obſuari.extra de iureiuran.c.veniētes.Et pcipue auctoritas pape.e.c.Petitio.Similiter i omī promiſſo.e.c.Veniētes.

o

Jurameto intelligunt ꝯditiones honeſte
etiā ſi nō exꝑmant.e.c.illud. Similit et
poſſibiles.e.c. Queādmodū. Gloſa.ver
bi. Conditio.dicit ꝙ in iuramēto ꝓmiſ-
ſorio non aſſertorio.j.iuramētū ſub q̄cū
q̄ forma.

Juramentum quandoq̄ quis nō tenetur
ſeruare: q̄uis illud ſeruare poſſet ſine ſa
lutis ſue diſpendio.puta ſi iurās aliq̄m
ducere.⁊ illi aliqua turpitudo euenit vl'
infirmitas.e.c. Quemadmodū.

Juramentū habꝫ iudicium quādo cū de
liberatione ſiue diſcretōe ⁊ cautela fit.xx
ij.que.iiij.§.illicitum.ij.que.v. Sacr̄m.
Unde nō debet iurari ſine cauſa. extra
de iureiuran.ca. Et ſi xp̄us.§.iacobꝰ.vij

Juramenta irritanda ſunt tribꝰ ex cauſ.
Primo ſi quis ſciēter male iurat. Jteꝫ ſi
ignoranter male iurat. Jtem ſi pueri vl'
puelle in domo parentū ſe iuramēto cō-
ſtrinxerit: poſtea parentibꝰ contradicē-
tibus.xxij.q.iiij. Tribꝰ.ieronymus li.de
natura rex. Glo.ſ. Cōtradicentibꝰ.ſ.in
fra ānū.xx.q.ij.puellla.q.v.pueri.

Juramenta pueroꝝ et puellaꝝ parentes
volentes reuocare:ſtatim tenent.e.cap.
Pueri. Uota tamen religionis īfra an-
num et diem poſſunt reuocare.dummo
do maſculi nō habent.xiiij.annos cōple
tos.⁊ puella ſi eſt innubilis. id eſt. nōdū
compleuit.xij.annos.xx.q.ij. Puella.

Juramentū dicit illicitū ⁊ nō tenet pluri
bus de cauſis.di.xiij. Duo.c. Nerui.ſcꝫ
ex ꝑſona iurantis.vt impubes.vt ſupra
et nō tenet.xxij.q.v. Paruuli. Jteꝫ ex re
illicita in qua iurat.xxij.q.j. Clericuꝫ.q.
iiij.ꝑ totum.vt.ſ. Jtē ex ꝑſona cui iurat.
vt cū cleric⁹ iurat laico.xxij.q.v. Null⁹.

Jurare clerici ꝓhibent niſi pro recta fide.
ij.q.v.c.j.⁊ ſe. Et ſic duplici rōne illici-
tuꝫ eſt. Jtē ex fine.ſcꝫ ſi forte ꝓpter electi
onē.viij.q.iij. Artaldus. Jtē ex cauſa.vt
Herodes iurauit.xxij.q.iiij.vnuſquiſq̄
Jtē ex modo.vt ſi ſine neceſſitate. Exē-
plum de Jepte.vbi.ſ.c. Unuſq̄ſq̄. Jtē
ex tempore.ſcꝫ ſi tempore ꝓhibito.xxij.q
v. Decreuit. Uerſus. Quis.quid.cui.ꝑ
quid.ad quid.cur.quomō.quādo. Nec
tamē ſemꝑ eſt implendum:ſed aliquādo
impleri debet q̄uis illicitū. Nam.

Juramentū eſt ſeruandū niſi vergat ī ani
me periculū. Abſoluit tamē aliq̄s a iura
mento per metum extortum.extra de iu
reiurā.c. Si vero.c. Ex reſcripto.

Juramentū qualecunq̄ metu extortuꝫ ſi
ſit licitū debet impleri.xxij.q.iiij. Si a-
liquid licet trāſgrediens nō puniat tāq̄
pro mortali.extra de iureiur.c. Uerum
infra. Juramentū ſeruādū.

Juramentū falſum cogens aliū facere: re
us eſt periurij.xxij.q.iiij.inter cetera. Au
guſtinus Seuero epo.

Jurare cogens aliquē ſciēter falſe iurātu-
rum vincit homicidā.xxij.q.iiij. Jlle.q̄
duas animas occidit.ſcꝫ iurātis et pro-
priam aniam ſimul et ſemel.

Juramentū ſeruandū eſt niſi vergat in d
teriorem exitū vel anime periculū. alias
nō.xxij.que.iiij. Si aliq̄d. Etiā ſi ſit me
tu extortū.extra de his q̄ vi.c. ad audiē.
c. Cum dilecti.ſ. Juramētū qualecūq̄.

Juramentū ꝑ metū extortū ſuꝑ rebꝰ eccle
ſie nō repetendis nō obligat.⁊ a tali ab-
ſoluit ad cautelā.ex.de iureiur.c.ꝑuenit.ſ.

Juramentū cōditionale non obligat.niſi
conditōe extante.e.c. Peruenit.ij.

Juramentū ſuꝑ vſuris ſoluēdis debꝫ ſer
uari.⁊ ad hoc debet cōpelli. licꝫ ꝓmiſſio
vſurarū alias nō valeat. Quibꝰ ſolutis
debent illi cōpelli ꝑ cenſurā eccleſiaſticā
ad reſtituendū.extra de iureiurā.ca. De
bitores.c. Ad noſtrā.

Juramentuꝫ dauid de occiſione Nabal
ipe magiſ pie fregit q̄ ſeruaſſet.xxij.q.iiij
Jurauit dauid.

Jurandū eſt per creatorē ⁊ nō creaturam
tamē ſi per eam iurat: ſeruari debet.e.ca.
Et ſi xp̄s.dummō licitū eſt qđ iurat.

Jurantis per falſos deos fide vtendū eſt
licite ad bonū.xxij.que.j. Mouet. Au-
guſtinus ad Publicolā.

Jurare verum per falſos deos min⁹ pec-
catū eſt q̄ ꝑ verū deū falſū iurare.xxij.q.
j. Mouet. Auguſtinus ad publicolā

Jurare per creatoris caput.capillū vel ſi
mile: blaſphemia eſt.xxij.q.j. Si quis.

Juramento fidelitatis ſe ſeruus domino
in ſex obligat: ſed et dominus in eiſdē ſi-
bi debet vicē rependere.xxij.q.v. De for
ma.alioquin dominus ſi nō ſeruans pri-
uatur dominio quod habet in eo. Gloſa
e. Et.ſ. Fidelitatiſ forma.

Juramenta fidelitatis per imperatorem
quot.qualia.et quando preſtita ſunt.et
preſtantur pape.de iureiuran.c. Roma
ni pncipes.in clemen. Et eſt vnicū.c.

Jurans pape vel aliȷ̄ fidelitatem nō tene
tur ſuis ſucceſſoribus iterato iurare.ex-
tra de iureiuran.ca. Veritatis.

Juramento fidelitatis quo quis alicui te
netur:poteſt papa abſoluere. de ſen.ꝛ re
iudi.c. Ad aplice.li.vȷ.

Juramentū fidelitatis nō debent clerici
facere laicis.extra de iureiura.c. Nimis
et cap̄.ſequenti.

Juramenti fidelitatꝫ forma eſt. Ego. N.
ab hac hora in antea pmitto fidelis eſſe
eccleſie. N.dn̄o meo epiſcopo. N. extra
de iureiuran.c. Ego.extra de verbo.ſig.
cap̄. Cum clerici.

Juramenta ꝯtra vtilitatē eccleſiaſticā po
tius piuria dicenda ſūt.extra de iureiu.
ca. Sicut noſtris.

Juramentū ſub quacunq̄ forma in q̄daꝫ
generalitate factū nō ligat:niſi ad licita
poſſibilia.ꝛ eccleſiaſtice libertati non ob
uiantia.de iureiurā.c. Contingit.li.vȷ.
ſupra. Juramento intelligunt.

Jurantes obſeruare ſtatuta vel ꝯſuetudi
nes loci.nō tenent ad illicita.impoſſibi-
lia ꝛ cōtraria eccl'iaſtice libertati.de iu-
reiuran.c. Contingit.li.vȷ.

Jurare clericos nō cōpellat epiſcopꝰ.niſi
forte eis ſit cōmiſſa diſpēſatio reꝝ eccle-
ſie.extra de iureiuran.c. Nullus.

Juramentū calumnie dare nolēs cadit a
ſua cauſa.extra de iuramento.c. In per-
tractandis.

Juramentū de calumnia nō det clericus
ſine licentia epiſcopi.e.ca. Inherentes.
Nec monachi ad hoc cogunt p ſe: dū id
per procuratorem faciunt.eodem.c. Im
perator.

Juramentū calumnie nō preſtatur ī cau-
ſa ſpirituali.vt cum agitur de decimis.
extra de iura.calum.cap̄. Litteras.infra
Juramentū de calūnia fiat.

Juramentum calumnie preſtabit collegi
um vel communitas per procuratorem.
e.c. Imperator.c. Cum cauſam.

Juramentū calumnie ſi reus preſtare no
luerit:habet pro ꝯfeſſo.eo.cap̄. Cum in
cauſa.

Jurat de calumnia principalis dominuſ
cauſe:ſed ſindicus iurat in animā ſuam
eo.c. In ptractādis.

Juramentum de calumnia vel de verita
te dicenda:non eſt de neceſſitate ꝙ ī pn
cipio litis fiat.ſed poteſt in qualibet eiꝰ
parte fieri. Et ſi tacite omnino obmitta
tur.propter hoc non erit proceſſus ānul
landus.ſi alias ſit legitimus. de iuramē
to calumnie.cap̄. Si de calumnia.libro
ſexto.

Juramentum de calumnia fiat in ſpiritu
ali cauſa ſimul cum eo quod iurat de ve
ritate dicenda.vbi ſupra.li.vȷ. Similit
in cauſa appellationis precipit iurari de
calumnia et veritate dicenda ſimul.non
obſtante ꝙ in principali iuratum fuit.e.
ca. In appellatōis.li.vȷ.

Juramentū malicie poteſt iudex exigere
a partibus ante et poſt litis conteſtatōꝫ
et etiam calūnie vel ꝺ veritate dicenda.
cum ſibi videbitur.eo.cap̄. In appellatō
nis.li.vȷ.

Juramētum calumnie poteſt procurator
facere ſpeciale mandatum habens.e.ca.
Nullam.li.vȷ.

Juramentum reſpondendi ſup poſitioni
bus debet fieri in animā prelati et maio
rem partem cōuentus de veritate dicen
da quam ſciūt ſuper illis poſitionibꝰ. de
teſti.cap̄. Preſentium.li.vȷ. Et ſic fiat ſu
per poſitōibꝰ eitā faciēdis.

Juramentum a mulieribus nō coactis p̄
ſtitum ꝙ nolint venire cōtra alienatōes
dotum et donationū:compellant ſerua
re.de iureiuran.c. Licet mulieres.li.vȷ

Juramentū non indicatur reo ſi actor nō
probat.ſed abſoluatur ꝛ relinquat cōſci-
entie ne detur ei occaſio periuriȷ̄.extra ꝺ
iureiuran.ca. Clericus.c. Juramentum

Jurare cōpellantur teſtes ne veritate oc
cultata iudicia ſuccūbant.eo.ca. Ex lit-
teris.

Juramentum nō eſt de ſubſtantia abſolu
tionis ab excōmunicatōne.extra de ſen.
excom.c. Sup eo.ſecūdo.

Juramentum exigatur in abſolutiōe a ſu
ſpenſione ſicut ab excōmunicatione.eo.
cap̄. Venerabili.

Juramēti cauſa ad forum trahitur quis
eccleſiaſticum. de foro compe.ca. Cum

C.laicus.li.vſ.

Jurans ſciſma ſeruare.j. Suſpenſus ab officijs ⁊ beneficijs.

Jurantis nō pacem habere penitētia.ſ. canone.xliiij.

Jurare falſum cogentis penitentia. Supra.cañ.xviij.

Jurantis falſo penitentia.ſ.cañ.xvij.

Juramentum.infra. Periurium.

Jure ſuo vtens alteri iniuriā nō facit.extra de ele.c. Cum eccl'ia xiiij.q.v. Nō ſane. Etiā ſi alteri auferat conſueta cōmoda dūmodo non faciat animo nocendi.argum̄.xv.q.j.illud. Secus ſi faceret animo nocēdi. Hec gloſa. extra de ele.c. Cum eccleſia.℣. Iniuriā.

Juris ſubtilitas q̄ttuplex ſit.infra. Simplicitas.

Jus generale nomen eſt.quia iuſtum req̄rit.diſtin.j. Generale.

Juris differentia multiplex in genere et ſpeciebus.di.j.per totum.⁊ di.ij.⁊.j.

Jus duplex.ſcz naturale.⁊ poſitiuū ſiue humanum.di.j. Humanū.

Jus naturale ſiue natura dicit̄ mult; modis.ſcilz quedam vis inſita reb; ſimilia de ſimilib; procreans. Item ſtimulus ſiue inſtinctus nature ex ſenſualitate,proueniens ad appetendū vel procreandū vel educandum. Item dicitur inſtinct⁹ nature ex ratione,proueniens. Et ius ex tali natura,proueniens dicit̄ naturalis eq̄tas. et ſ̄m hoc dicunt̄ omnia cōmunia .id eſt cōmunicanda tempore neceſſitatis. Itē ius naturale etiā dicunt̄ precepta moralia. Et ſic om̄e ius diuinū dicit̄ naturale. Et ſ̄m illud etiā omnia ſūt cōmunia vt.ſ. Hec gloſa.di.j. Jus naturale.

Jus naturale dicit omnia cōmunia eſſe. id eſt cōmunicanda tempore neceſſitat; di.viij. Differt.di.xlvij. Sicut.⁊.ſ.,pxie

Jus naturale diuinum et humanū i quo differunt.di.v.c.j.di.viij.c.j.⁊.ij.

Jus naturale continetur in lege et euangelio quantū ad precepta moralia. Et ideo nullam mutabilitatē recipit. Nō autem ad ipſum pertinent mandata myſtica.di.vj.§.vltimo.

Jus naturale innuitur in euangelio. cū dicit. Quecunq; vultis.⁊c̄. Matth.vij. di.j.§ j. Et nullam admittit diſpenſationem.niſi in articulo neceſſitatis. diſti. xiij.§.j. Quando duoꝝ.ſup.malorū vnū admittere cogitur.c. Item.aduerſus.

Jus naturale tenet inter omnia primatū tempore et dignitate. Cepit enim in exordio rationalis creature. nec variatur tempore.ſcz quantū ad precepta moralia:ſꝫ immutabile ſemper permanet.diſ. v.c.i.§. Naturale ius.di.vj.§.vlti.

Jus naturale eſt cōmune omnium nationum.eo ꝙ vbiq; inſtinctu nature: nō cōſtitutione aliqua habetur. Ut viri ⁊ mulieris coniunctio.liberorū ſucceſſio. puerorum educatio.omnium cōmunis poſſeſſio.⁊c̄.di.j. Jus naturale.

Jus naturale excellit alia iura amplitudine.quia ſ̄m ipm omnia ſunt cōmunia. vt.ſ.di.viij.per totum.

Jus naturale ab alijs differt vigore ſententie.quia non recipit diſpenſationem diſtin.xiij.per totum. Uide glo.c.j.

Jus naturale diuinum preiudicat omni iuri.diſtin.ix.per totum.

Jus naturale determinatur.diſt.j. Uſq; di.xv. Et eius differentia ad alia. diſti. quinta.per totum.

Jus diuinum non poteſt papa īmutare: ſed debet id vſq; ad ſanguinem defendere.xxv.q.j. Sunt quidā.

Juri naturali contraria:ſunt etiam cōtraria legi diuine et ſcripture ſacre.ideo talia penitus excludēda.⁊ ius naturale oībus conſtitutionibus prefertur.diſtinc. nona. Sana.

Juri diuino et humano res poſſidentur: ſed differenter.xxiij.q.vij.c.j.

Jure humano.id eſt.imperatorū.hoc dicitur meum:illud tuum.di.viij. Quo iure. Auguſtinus ſup iohannē.

Jus humanum tam eccleſiaſticū ꝙ ſeculare quando cepit et a quibus.diſtin.vij per totum.

Jus eccleſiaſticum prefertur iuri imperiali nec ab eo diſſoluitur.di.x. Lege. Et cedit ſibi ius imperiale.di.x.ꝑ totum

Jus canonicū determinatur quātum ad rationem et originem et opuſcula doctorum:que recipiant̄.di.xv.ꝑ totū.

Jure canonico ſunt aliqua que plurimū habent facti et parum iuris.extra de cōceſſi.preben.c. Cum nr̄is.

Jus humanum ſiue poſitiuum non ſufficit ad varietatem humane nature. in ꝓhemio clementinaꝝ. §. Quoniam.

Jura ſcripta. id ē humana plerūq3 ex cauſa. perſona. loco. tempore. conſideranda ſunt. alioquin in errorem ducunt. di. xxix. Sciendum. Jſidorus.

Jus ciuile dicitur multis modis. diſti. j.

Jus naturale. in gloſa.

Jus idem eſſe debet vbi ratio eadem eſt. extra de confirma. vti. c. Cum dilecte.

Juris rigor quibus cauſis remittit. Jnfra. Rigor.

Juri contraria. Que contra ius ſunt debent vtiq3 pro infectis haberi. de regul' iuris. ca. Que contra. li. vj. Jtē. Qui contra iura mercatur: bonam fidem pſumit non habere. de reg. iu. Qui cōtra. li. vj.

Jus transferre. Nemo poteſt plus iuris transferre in alium q̄3 ſibi competere dinoſcatur. e. c. Nemo p̄t. li. vj.

Juri publico. id eſt cōmuni nō poteſt q̄s renunciare. Unde clericus nō poteſt cōſentire in iudicem ſecularem. extra ꝺ foro compe. cap̄. Si diligenti. de ſen. exc̄. cap̄. Contingit. Jtem gloſa ꝺ preben. et digni. ca. Si epiſcopus. verbi. Ad premiſſa. libro ſexto.

Juri ſuo perſonali poteſt q̄s libere renunciare. extra de renuncia. ca. Super hoc. extra de foro compe. ca. Si diligenti

Juri ſuo vel appellatōi q̄s renūciat tacite per factū contrariū. extra de offi. dele. c. Gratum. ſ. Renunciare. ſ. Tacito.

Jura vigilantibꝫ ſubueniunt. Gloſa. Extra de conſuetu. c. Ex parte. ꝟ. Jn curia.

Juri ſuo nullus priuari debet ſine culpa ſua. extra de eo qui cog. conſan. cap̄. Diſcretionem. c. iordane.

Juri ſuo renuncians: illud repetere nō p̄t vij. q. j. Qꝫ piculoſū. c. Cos. ſ. Renūciās

Jus ſemel amiſſum nō renaſcit. extra ꝺ renun. ca. Cum inter.

Jura omnia ſunt in ſcrinio pectoꝝ pape. de conſti. ca. Licet. li. vj.

Jura ſpūalia. s̄. Gratie conceſſe.

Jus nō acq̄rit in beneficio collato niſi cōſentiens. de preben. c. Si tibi. li. vj.

Jus ligandi par eſt et ſoluendi. ſ. ligādi.

Juſpatronatus vendi ñ pōt. q̄a ſpirituale. et qui emit priuatur eo. extra de iurepatronatꝰ. ca. Quia clerici. Trāſit tamen in venditiōe cum vniuerſitate vel cōmuuitate. e. c. Cum ſeculum.

Juſpatronatus acquiritur ex ſola cōſtructione eccleſie ꝺ conſenſu epiſcopi facta eodem. cap̄. Nobis fuit.

Juriſdictio perpetuatur ꝑ ſolam citationē. extra de appella. c. Dominimus. extra de foro compe. cap̄. Propoſuiſti.

Juriſdictio delegati in ſubdelegatū trāſiſſe efficaciter non cenſetur q̄3 diu ea non eſt vſus. Jdeo quicquid de ea cōtigerit delegatus eam reſumere poteſt. de offi. et pote. iudi. dele. c. Quāuis. li. vj.

Juriſdictio quando tranſlata iudicatur. vbi ſupra.

Juriſdictio plurium delegatorum pōt ꝑ vnum perpetuari. s̄. Delegati plures.

Juriſdictio ſuffraganei excōmunicati nō deuoluitur ad archiepiſcopum. de ſupp. ne. ca. Romana. li. vj.

Juſticia eſt ſummū bonum colere: ac cuiq3 ſua iura ſuare. xij. q. ij. Cum deuotiſſimā. Grego. ad Conſtantiam reginam.

Juſticia eſt maximū bonum. ibidem.

Juſticia vera compaſſionē habet: falſa vero indignationē. q̄3uis iuſti recte ſoleāt peccatoribus indignari. ſed hoc zelo diſcipline: nō tipo ſupbie. di. xlv. Uera iu.

Juſticia eſſe nō poteſt vbi fides ſana nō eſt. xxiiij. q. j. Ubi ſana. Augꝰ.

Juſticia per pecuniā violat. xj. queſti. iij. Qui non recte.

Juſticiā ab alio exigens: tenet eidem iuſticiā reddere. extra de mutuis petitio. ca. Ex litteris. c. Prudentia.

Juſticia publice boneſtatis. ſ. ſpōſalia

Juſtus ſepe perit pro impio. de conſe. diſtin. j. in ſancta.

Juſto non eſt lex poſita. xix. q. ij. Due ſūt. Et. ſ. Lex duplex. Et. §. ſequenti.

Juſtus permanet qui hinc iuſtus recedit xxvj. que. v. Nec mirū. cica mediū. Auguſtinus de ciuita. Et eſt argu. a contrario de iniuſto. di. xxv. Qualis. ſ. Qualis

Juſticia et iniquitas. peccatū et bōa opera. xp̄s et belial miſceri nō poſſunt. ſicut nec dies et nox. nec xp̄s et antixp̄s. De

pe. di. ij. Si em̄ inquit. ſ. Luci.

Iuuari nulluſ debet cum iniuria alterius. xxiij. q. v. Deniq̄ʒ xxij. q. ij. Primum.

Labor bonus et ſi aliquādo careret fructu: non tamen carebit merito. cum dicatur. Reddat deus mercedem laborum. extra de renuncia. c. Niſi cum p̄dē. ſ. q̄ppe.

Labor bonus in ſpiritualibus exercitijs virtutum. xxiij. que. iiij. Quis nos pōt.

Labor indifferens eſt in corporis neceſſarijs. de conſe. di. v. Nunq̄ʒ. Jeronymus ad Ruſticum.

Labor malus eſt in mundi delectamentiʒ et peccatis. xxiij. que. vij. Queādmodū.

Laborare debemus vt nos diabolus inueniat ſemper occupatos. de conſe. diſ. v. Nunq̄ʒ. Jeronym⁹ vbi. ſ.

Laborantes pro eccleſia de eccleſie ſtipēdijs ſuſtententur. xij. q. j. Clericus. q. ij. Eccleſiaſticis.

Lacrime lauant peccatum qđ pudor eſt confiteri. de pe. di. ſ. Lacrime. Crif. c. Hinc etem̄.

Lacrime contritōnis extinguūt eternuʒ incendium. de pe. di. j. Porro.

Lacris fuſis peccatum repetens: mund⁹ non eſt. de pe. di. iij. Lauamini.

Lacrime et orationes ſunt arma ſacerdotum. xxiij. q. viij. ſ. ſ. c. Nō pila. Ambro.

Lactare natos matres nolunt vt in continentie vacent. diſtin. v. Ad eius.

Laicus conuenitur coram eccleſiaſtico iudice ratione iuramenti vt hoc ſeruet. de foro ppe. c. Cū. C. laicus. li. vj.

Laicus dicitur a laos grece quod eſt populus latine. xij. q. j. Duo ſunt.

Laici non debent clericis officium imperare. xvj. q. vij. Non placuit.

Laicis nulla adminiſtratio ſpiritualium concedi poteſt. extra đ decimis. c. Quāuis.

Laici non preſumant officia eccleſiaſtica terminare. extra de iudicijs. c. Decernimus.

Laici non habent poteſtatem ſuo iure đ rebus eccleſie ordinādis. di. xcvj. ꝑ totū.

Laicus non poteſt dare vl' concedere ſpirituale vel ſpirituali annexū ſine licētia epiſcopi: etiam religioſis. extra de iure patrona. c. Nullus. c. Suggeſtum. Et recipienſ beneficia a laicis. ſ. Beneficia recipientes a laicis. ſ. Decimas. ſ. Eccleſias vel.

Laici eccleſias conferre non debēt. extra de filijs pſby. c. Ex parte tua. et vbi. ſ.

Laicis etiā q̄uis religioſis de reb⁹ eccleſie nulla eſt diſponendi tradita poteſtas extra de rebus eccleſie non alienā. c. Cū laicis. extra de decimis. c. Tua.

Laico in ſeculo remanenti ſi quis eccleſiam decimā vel oblationem conceſſerit: ſuſpendat. extra de decimis. c. Quāuis. ſupra. Decimas vl' oblatōnes.

Laicus nō poteſt poſſidere decimas. ſupra. Decimas vel oblationes.

Laici non habent ius eligēdi in eccleſia. extra de ele. c. Quiſquis. et pſumpta nō valet. e. c. Maſſana.

Laici nō poſſunt decernere de conſtitutionibus eccleſiaſticis. di. xcvij. ꝑ totū.

Laici nullā iuriſdictionē habent ſuꝑ clericos etiam per aſſenſum clericoꝝ. extra de foro compe. ca. Si diligenti.

Laici non admittuntur ad accuſationeʒ clericoꝝ: niſi cauſā vl' iniuriā ſuā vl' ſuoꝝ proſequant. extra de teſti. ꝛ atteſta. c. De cetero. Excipiunt tamen aliqui caſus. vt in ſimonia. ꝛc. vt alibi. ſ. Accuſare

Laici poſſunt coram eccleſiaſtico iudice de iure conueniri. ſi cauſa alias ad foruʒ ipſius pertinet. extra de foro compe. ca. Conqueſtus.

Laici ab antiquo infeſti ſunt clericis. de emunitate eccleſie. cap̄. Clericiʒ. libro. vj. Et conſtitutio illius decretalis eſt reuocata.

Laicus poteſt admitti procurator ad agendum et defendendum in cauſis ſpiritualibus. de procurato. capi. Non indiſcrete. libro ſexto.

Laici tempore diuinorum non intrēt locum clericorum vel preſbyterium. de cōſecratione diſtinctione. ij. Sacerdotum nec inter clericos ſtent vel ſedeant dum diuina cantantur. extra de vita et honeſta. Ut laici.

Laicis prohibetur officium predicandi.

extra de hereticis. capitu. Cum ex iniu-
cto. Sicut in vno
Laicus publice vel priuate de fide diſpu
tans: excommunicetur. de hereticis. ca.
Quicunqz. libro ſexto. Gloſa itelligit de
illitteratis.

Languidum offert qui vici-
oſum pro religi
oſo habet. quiqz tardum et pigrum pro-
bat pro patiente. diſtinctione. xlix. Sa-
cerdotes. Jeronymus.

Lapſus duplex eſt. ſcilicet a fide
per hereſim. a moribꝫ per
peccatum. ꝑma queſtione. vij. Si quis
omnem.

Lapſi vtrum reparari poſſunt in ſuum or
dinem et dignitatem. diſtinctione. l. per
totum.

Largus dominus. Supra. Do-
minus.

Larue prohibentur. Supra Cleri
ci.

Latroni fecit chriſtus homicidij
penaz martyriū. ne quis
de ſera penitentia deſperaret. de penitē.
diſtinctione ꝑma. Importuna. Jerony-
mus.

Latronem non ſaluauit paſſio: ſed contri
ti cordis confeſſio: que in eo baptiſmum
ſuppleuit. Nam non pro nomine chriſti:
ſed ſuis delictis paſſus eſt. Tunc crede-
re cepit. de conſecratione diſtinctio. iiij.
Baptiſmi. Auguſtinus de vnico baptiſ
mo. libro. iiij. Nam.

Latro in cruce veniam meruit. quia tunc
baptiſatus eſt. quoniam tūc primū chri
ſtum confeſſꝰ eſt. ſicut quiſqz penitens q̄
in fine baptiſatur: euolans purgatoriuz
non ſentiet. Sed per hoc non datur ba
ptiſatis peccandi et perſeuerandi aucto
ritas. Nam qui dum potuerūt nunquā
conuerti voluerunt: nec tunc etiam faci-
le gratiam acquirunt. de penitentia diſ.
vij. Nullus expectet. Auguſtinus libro
de penitētia.

Latronis penitentia ſera innuit verā cō
uerſionem in vltimis mente potius q̄z tē
pore eſtimandam. viceſimaſexta queſtio
ne. vj. Cognouimus.

Latro publicus de eccleſia trahi poteſt.
immunitate non caſſata. extra de homi-
cidio. capitulo. Si quis. Supra. Fugi
entem.

Lauatur et mundus non eſt qui
plangit que geſſit: nec
deſerit. et econuerſo. de penitentia diſti
ctione. iij. §. Lauamini.

Laudare debemus deum corde
non voce. ſcilicet tan-
tum. diſtinctione nonageſima ſecunda.
Cantantes. Jeronymus in epiſtola ad
Epheſeos.

Laus deo pro beneficijs ſp impendat. de
cima ſexta queſti. ꝑma. Reuertimini. cir
ca finē. Jeronymꝰ ſup Malach.

Laus hominum ne extollat bonos pmit
tit deus detractionem eis oriri. vj. que.
ꝑma. Sunt plurimi.

Laudantium verba non ſunt multuz cu
randa: ſicut et nec vituperantium. xj. q.
iij. Inter ꝟba. Gregorius in moralibꝫ.

Laudari ante mortem nemo debꝫ. de pe.
diſtinctio. iiij. Si ex bono. Auguſtinus
libro de correctione ⁊ gratia.

Laudans indignum chriſtum violat. xj.
que. iij. Si quis hominem. Jeronymus
ſuper epiſtolā ad Philemonem.

Lectio ſacrarum ſcripturaruz qua
anime ad bonum edificant
habeatur in menſa clericorum: non fa-
bulaꝝ. diſtin. xliiij. Conuiuia. cap. Pro
reuerentia.

Lectiones. libri. ⁊ omelie que debeant in
eccleſia legi. di. xv. Sancta romana.

Lectioni ſcripturaꝝ gentilium quia bea
tus Jeronymus intendebat ab angelo
duriſſime eſt verberatus. diſtinc. xxxvij
Legimus.

Lectoris officium eſt lectiones pronun-
ciare. di. xxv. Perlectꝫ. Et nō dicat dn̄s
vobiſcū. xx. q. ix. Sanctimoniales.

Legalis cognatio īpedit mr̄imo-
niū ꝯhēdū ⁊ dirimit con
tractū int̄ pr̄ez adoptātē ⁊ filiū vl̄ nepti
adoptatā. et int̄ ꝯiuges adoptātꝫ ⁊ ado
ptatū ⁊ ecōuerſo: et pꝰ emācipatoꝫ. ⁊ int̄
filios legitios ⁊ adoptiuū q̄z diu durat
adoptio. et fit hm̄oi adoptio duobꝫ mo
dis. ſcꝫ p arrogatoꝫ. qn̄ is q̄ ſui iuris ē. i.
mortuo pr̄e vl̄ emācipatꝰ ab alio ī filiuz
recipitur auctoritate ꝑncipis: et tranſit

ipſe cum rebus ſuis in poteſtatem adop-
tātiſ. Et illi adoptiuo ſic arrogato tenet
arrogās q̄rtā ptē ſubſtantie relinq̄re ſiue
in teſtamento ſiue quando vult eū emā
cipare. Alio modo fit per ſimplicem ad
optionē. quando quis aliquem in filiuz
recipit. ita ꝙ nō tranſit in poteſtatē ei⁹.
ſed manet in poteſtate patris ſui. et h̄ fit
auctoritate cuiuſlibet magiſtratus. Illi
adoptiuo filio non tenet aliquid ſubſtā
tie relinquere. ſed ſuccedit ab inteſtato:
dūmodo non ſit emācipatus. Et vtro-
qꝫ modo impedit matrimoniū. vt. ſ. ex-
tra de cognatio. lega. c. vnico. iūcta glo
ſa. Quando autem quis corā familia vl'
alijs aliquem de ꝯſenſu etiam ſui patris
in filium recipit: per hoc nulluz impedi
mentum naſcitur. Sed diſſolutio ado-
ptionis filiorum adoptiuorum. vt. ſ. fit
per mortem adoptantis vel per emanci
pationē. in Biſanel. vocabu. Adoptio.

Legatus honorandus eſt loco il
lius cuius legatōe fun
gitur. di. xciij. ca. vltimo.

Legatus de latere maius omnib⁹ impe-
rium poſt romanum pontificem habet ī
prouincia ſibi credita. de ele. c. Abbatez
libro ſexto. Vnō ſi etiam patriarche pa
pa cōmitteret officium legationis debz
ab executōne ceſſare. quādo miſſus a la-
tere venit. extra de offi. lega. c. Veniētes

Legati cardinales equiparant procōſu-
libus in ꝓuincijs ſibi cōmiſſis. ceteri le-
gati p̄ſidibus. de offi. lega. ca. Legatos.
li. vj.

Legatus in omni loco ſue legatōnis po-
teſt cauſas audire per appellatōnē ad eū
deuolutas ⁊ terminare. ij. q. vj. Decreto
extra de offi. lega. c. Cum nō ignoretis.
et alias vt. ſ. Ep̄s pt.

Legatus a latere etiam ſubdiaconus eſſe
poteſt. x. q. iij. Relatum.

Legatus de latere pōt ex officio cōfirma
re electōes archiepoꝝ et epoꝝ ⁊ exēptoꝝ.
Alius autem hoc nōpoteſt niſi ſpeciali-
ter ſibi cōmittat. de elec. c. Si abbatem.
libro ſexto.

Legati cardinales faciētes reſeruatiōes
beneficioꝝ. finita legatōne: finit reſerua
tio. et quicquid per eum vel executores
ab eo deputatos circa hmōi factum eſt:
dūmodo ad eoꝝ collationē iam vacan-
tium ante finem legatōnis minime fue-
rit proceſſum. ⁊ vna pendente reſeruati-
one ī eccleſia collegiata vel de beneficio
ad alicuius collationem ſpectante: aliā
in eadem reſeruationē facere non poteſt
et contrariū factum irritum eſt. de offi.
lega. c. Preſenti. li. vj.

Legati quātumcunqꝫ plenarij etiam car
dinales reſeruare vel conferre nō poſſūt
eccleſias cathedrales vel regulares aut
collegiatas. nec dignitates cathedraliū
que minores ſunt poſt epiſcopū: ſi ꝑ ele-
ctionem prelati illarum aſſumi ſolēt. cō-
trarium factum irritum eſt. e. c. Delibe-
rationem. Nec poſſunt alicui cōmittere
ꝙ recipiat reſignatōnes beneficiorum ⁊
poſtea conferat. Ibidē. Nec tenet colla-
tio ab ip̄o legato alicui facta ſi mētio nō
fiat de beneficio prius habito. e. c. Col-
latio. li. vj.

Legatus quātumcūqꝫ plenarius non po
teſt conferre beneficia niſi ſpecialit' ei cō
mittatur. niſi ſit cardinalis: tūc pōt cuz
reſtrictione. vt. ſ. de offi. lega. c. Officij.
libro ſexto.

Legatus pape habens auctoritatem re-
cipiendi reſignatōes beneficiorum ⁊ cō
ferendi ea. ſi papa alteri gratiam conce-
dit ſuper primo vacante beneficio in ali
qua eccleſia legationis illius: non etiam
facta mentione de poteſtate legati. et le-
gatus hoc ignorans alteri confert bene
ficium ſibi reſignatum. non tenet colla-
tio. de prebendis et dignitatibus. c. Pu
dum. li. vj.

Legatus in prouincia ſue legationis nō
poteſt impedire commiſſiōem alteri ſpe
cialiter factam ſine ſpeciali mandato. ſz
ſententiam ab illo rationabiliter factaz
debet confirmare et executioni manci-
pare. Extra de officio legati. capi. Stu
duiſti.

Legat⁹ pt ex officio abſoluere ab iniectio-
one man⁹ in clericum. extra eodem. ca-
pi. Ꝑ tranſlationem. extra de ſenten. ex
com. ca. Ad eminentiam.

Legatus pape poteſt conferre vacantem
eccleſiam inconſultis patronis. iuxta ta
men quod ſupra dicitur. extra de officio
legati. ca. Dilectus filius.

Legatus extra ſuam prouinciam vel ter
minum ſue legatõnis exiſtens nõ poteſt
officium ſuum exercere. extra. eo. c. Dile
ctus filius. Nec cauſam alijs tunc dele-
gare. Idem de alijs iudicib⁹. e.

Legatus non a latere nõ poteſt abſolue-
re excõmunicatos pro iniectõne manu-
um non de prouincia ſua exiſtentes. Et
legati alij qui habent officium legatõis
ratione dignitatum ſiue eccleſiarum q̃s
obtinent non poſſunt etiam ſuos ſubdi-
tos intra ſue legationis terminos ab hu
iuſmodi iniectione abſoluere: niſi h̃ ſpe-
cialiter habeant in cõmiſſis. extra de of-
ficio legati. c. Excõmunicatꝫ.

Legatis qualis procuratio in victualib⁹
fiat. extra de cenſi. c. Procuratões.

Legati officium nõ expirat in morte pa-
pe. de offi. lega. c. Legatos. li. vj.

Legatum pape impediens eſt excõmuni
candus vſqꝫ ad ſatiſfactiõnem. di. xciiij
Si quis autem. Sed hodie eſt excõmu
nicatus. ſ. Excõicatio. §. xvij.

Leges. infra. Legem xp̃s.

Legitimus iudicatur qui na-
tus fuit anteq̃ pa-
ter matrem in vxorem duxit. extra qui fi
lij ſint legitimi. c. Conqueſtus. c. Tãta.

Legitimi iudicanť quoꝝ parentes publi
ce in facie eccleſie contraxerũt: ſi poſtea
inuento impedimento conſanguinitatꝫ
ſeparanť. extra. eo. cap̃. Cum inter. Ta-
men ſi ſcienter ſic contraxiſſent. ſecus eſ-
ſet. extra de clamde. deſpon. cap̃. Cũ in-
hibitio.

Legitimi non iudicanť quoꝝ parẽtes in
gradu prohibito clamdeſtine etiã igno-
ranter contraxerunt. extra de clamdeſti
nis deſpon. ca. Cum inhibitio.

Legitimus non eſt qui ex adulterio naſcĩ
tur: etiam ſi adulter adulteram ipam p⁹
mortem mariti vel vxoris duxerit. extra
qui filij ſint. ca. Tanta. Etiam ſi ď facto
eam duxerat ante mortem alterius con-
iugis. e. c. Cauſam que.

Legitimi ſunt filij eorum qui auctoritate
epiſcopi ſiue eccleſie contraxerũt. etiã ſi
matrimoniũ alias illegitimũ ſit. extra q̇
filij. cap̃. Perlatum.

Legitimi ſũt filij nati de matrimonio clã
deſtine cõtracto. ſed poſtea ab ecclĩa ap-
probato. extra. e. c. Ex nobis.

Legitimi habeanť quoꝝ parentes in fa-
cie eccleſie contraxerũt: ⁊ vſqꝫ ad mortẽ
quiete apud inuicem ꝑmanſerũt: etiam
ſi poſt mortem eoꝝ aſſerať nullum matri
moniũ fuiſſe. e. c. Peruenit.

Legitimi iudicanť quoꝝ mater ignoran
ter contraxit in facie eccleſie cum patre
ipſoꝝ adultero viuã vxorem habente. e.
cap̃. Ex tenore.

Legitimi ſunt filij etiam ſi matrimoniuꝫ
non fit in facie eccleſie contractũ: dũmo
do tamen probari poteſt. e. c. Per tuas.

Lepra ſuperueniens contractꝫ ſpõ
ſalib⁹ de futuro: ea diſſoluit.
dummodo copula carnis nõ fuit ſubſe-
cuta. non autẽ ſoluit matrimonium. Ex
tra de iureiuran. c. Quemadmodũ. Ex-
tra de coniugio lepro. c. Litteras.

Lepra ſuꝑueniens non ſoluit matrimonĩ
um de preſenti. xxxij. que. v. Horrẽdus.
extra de coniugio lep. ca. j. ⁊. ij. Et com-
pelluntur ad reddendum ſibi debitum.
eodẽ. cap̃. p̃mo.

Leproſi coniuges non compelluntur ad
cohabitandum. tamen ad continẽtiam
poſſunt induci. ſin autẽ: ſanus compella
tur ſequi infirmum et ei reddere debitũ
per cenſuram eccleſiaſticam. e. c. j. ſcilicꝫ
Peruenit.

Leproſus ſi continere noluerit nubat: ſi
que ipſum recipere voluerit. e. ca. Quo-
niam.

Leproſo ſacerdoti alius ſubſtituatur qui
curam habeat animarum: et infirmo ꝓ-
uideat de facultatibus eccleſie. Extra ď
clerico egrotan. ca. De rectoribus. et. ca.
ſequenti.

Leproſi ſimul habitantes de ſuis ortis ⁊
nutrimentis decimã dare non tenentur
iura tamen parrochialia tenenť. etiaꝫ ſi
eccceleſiam ⁊ ſacerdotem habeant. extra
de eccle. edi. c. ij

Leproſos xp̃s ad ſacerdotes mittens: le
galia approbauit. j. q. j. Nonne.

Leproſi mundati anteq̃ ad ſacerdotes
venerũt: oſtendũt pctã ſola ꝯtritõe dele
ri. Si facultas confeſſionis deſit, de pe.
di. j. §. Hoc idem.

Lepra cutꝫ. veſtꝫ. ⁊ dom⁹: ſacerdoti oñdi
p̃cipiť. de pe. di. j. §. Moyſi.

Leſe maieſtatis crimen capite punitur: et bonis confiſcatis: filijs ſolum vita conſeruatur. extra de hereticis. ca. Uergentis.

Leuans proprium filium de baptiſmo ignoranter vel maliciose: vtrum poſſit commiſceri vxori. xxx. que. j. per totum.

Leuantes huiuſmodi non ſunt a coniugio ſeparandi: niſi ad continentiam poſſint induci. extra de cogna. ſpi. ca. Si vir. tamen hoc maliciose faciens: poſt mortem coniugis perpetuo ſine ſpe coniugij maneat. et alias acerrimam penitentiam agat. xxx. que. j. De eo. Si in neceſſitate hoc fecerit: excuſatur omnino. e. cap. Ad limina. Idem eſt de confirmatione. ſecundum doctores vt Panormitanum. cap. Si vir. extra de cogna. ſpiri. Si ignorantia probabili contingit vel neceſſitate: poteſt exigere. alioquin ſolum reddere exactus. ſecundum Panormitanum vbi ſupra. Et Henricum boec et Anthonium de bu. e. ca. Si vir.

Legem chriſtus dedit ac eam impleuit. xxv. q. j. Ideo.

Lex vetus eſt lex terroris et ſeueritatis: ſed lex euangelij lenitatis et manſuetudinis. xxiij. que. iiij. §. Ex his.

Lex eſt conſtitutio ſcripta. di. j. Lex. diſ. vij. Moyſes.

Lex eſt duplex. ſcilicet publica: que propter tranſgreſſores data eſt. vt lex canonum. Priuata eſt que ſcribitur inſtinctu ſpiritus in cordibus. et quiſquis priuata lege ducitur: nulla ratio exigit vt lege publica conſtringatur. xix. q. ij. Due ſunt. Extra de regularibus. c. Licet.

Lex iuſto non eſt poſita. diſt. j. In ſancta. Sed vbi ſpiritus dei: ibi libertas. et ſi ſpiritu ducimini: non eſtis ſub lege. xix. que. ij. Due ſunt. et extra de regularibus cap. Licet. Fallit tamen hoc in muliere que non poteſt inuito viro intrare religionem. nec impubes inuito patre. nec epiſcopus inuito papa. Gloſa. eodem. cap. Due ſunt.

Lex ſpiritus. vbi ſupra.

Lex publica eſt que a ſanctis patribus tradita eſt. xix. q. ij. Due ſunt.

Lex facta eſt vt humana coerceatur audacia. et refrenetur facultas nocendi. diſti. iiij. Facte ſunt. xxiij. que. v. Non fruſtra.

Lex eſt omne quod ratione conſtat. quod religioni congruat. quod diſcipline conueniat. quod ſaluti proficiat. diſtin. j. Conſuetudo.

Lex publica duplex eſt. ſcilicet naturalis. que natura conſtat. et humana. que moribus conſtat. diſtin. j. Humanum. c. Omnes le.

Lex nature multiplex. §. Jus naturale. Dicitur enim aliquando etiam lex carnis: que abſque culpa eſt in corpore non conſentientis. Auguſtinus li. j. de ciuita. xv. q. prima. Si concupiſcentia. §. infirmitas.

Lex nature continetur in lege et euangelio. vt. §. Jus naturale. Et ſic.

Lex nature duplex eſt. ſcilicet vetus et noua. ſupra. Lex vetus.

Lex vetus dicitur teſtamentum. diſt. vj. Teſtamentum.

Lex diuina eſt ipſa lex nature. di. j. §. diſt. vj. §. vlt. et ſic diuiditur vt lex nature. §. Jus naturale. et §. Lex nature.

Lex humana eſt conſtitutio populi quam cum maioribus natu ſumpſerunt. di. vi. Lex.

Lex debet eſſe honeſta. iuſta. poſſibilis. vtilis. neceſſaria. manifeſta: ſecundum conſuetudinem patrie loco temporique conueniens. diſt. iiij. Erit autem lex.

Leges inſtituuntur cum promulgantur. confirmantur autem cum moribus vtentium approbantur. di. iiij. In iſtis.

Legis multe differentie. di. ij. per totum.

Leges qualiter ſint inuente. di. iiij. per totum. Et vnde ſingule ortum habuerunt. diſtin. vij. Moyſes. et c. ſe. Et earum inſtitutores. Jbidem.

Legiſlator licet a lege ſolutus ſit: honeſtum tamen eſt vt ſecundum eam viuat. xxv. q. j. c. Confidimus. et cap. Jdeo.

Leges ſuas princeps obſeruet. et tunc a ſubditis obſeruande exiſtimantur. di. ix. iuſtum. ſ. Legem ſtatuens. Et. Legem alteri.

Leges et regum et imperatorum vbi non obuiant euangelicis et canonicis ſunt in reuerentia obſeruande. di. x. Suſcipitis. et inuiolabiliter obſeruentur. e. c. De capellis.

Leges imperatorum in adiutorium eccleſie licite aſſumuntur. e. c. Si in adiutorium. Et eis vtendum eſt: vbi non obuiant canonibus. xv. que. iij. Sane.

Legum imperialium et romanaꝝ differẽtie. di. ij. ꝑ totum.

Lex nõ eſt pro priuato cõmodo: ſed ꝑ cõmuni ciuium vtilitate conſcripta. di. iiij. Erit autem.

Legem ſtatuens ipſe obſeruet. Unde dicitur. Patere legẽ quã ipſe tuleris. extra de conſtitutio. c. Cũ oẽs. §. cũ igiť.

Leges grecis forone⁹ rex ꝓmus inſtituit di. vij. Moyſes. extra de ver. ſig. c. For⁹

Lex falcidia a falcidio tribuno appellať. di. ij. Quedam. extra de teſtamẽtis. cap̃. Raynaldus.

Lex coniugij in baptiſmo nõ ſoluiť. diſt. xvj. Una.

Leges debent ſacros canones imitari. et canones legibis iuuanť. Extra de noui operis nuncia. c. Intelleximus.

Leges ꝑ fredericũ contra hereticos facte canonib⁹ nõ cõtrarie approbanť. Et ſeruari mandanť. de here. c. Ut inquiſitionis. li. vj.

Lex ep̃alis eſt duplex. vna eſt dioceſana. que conſiſtit in recipiendo. ſcȝ cathedraticum. vel tertiã partem decimarũ vł q̃rtam vel hoſpitiũ: ⁊ cõp̃hendit etiã aliqñ legem iuriſdictõnis. vt extra de p̃ſcri. c. Auditis. Alia eſt em̃.

Lex iuriſdictionis epi. q̃ ꝯſiſtit in cõferẽdo. Nã põt ꝯferre ſacramenta. coercere delicta. ⁊ cauſas cognoſcere. Hec gloſa x. q. j. circa p̃ncipiũ.

Legẽ alteri nõ debet imponere quaȝ ipſe negligit obſeruare. extra de p̃ben. ⁊ dig. ca. Pro illoꝝ ꝓuiſione.

Legib⁹ diffinita mutare nõ licet. que aũt legib⁹ exp̃ſſa non ſunt: arbitrium ſequũtur humane voluntatis. xiij. q. ij. §. Ecõtra. extra de offi. dele. c. De cauſis.

Leges ad futura tm̃ nõ ad p̃terita extendunť: niſi de p̃teritis caueať. extra de cõſtitu. c. Quoniã cõſtitutio.

Lex bona eſt que dum concupiſcentiam prohibet: omnia mala prohibet. extra. e. ca. Nam concupiſcentiã.

Legis auxilium fruſtra inuocat qui committit in legem. extra de electio. Bone memorie. p̃mo.

Legis verba ſeruãs. Certum eſt ꝙ is cõmittit in legem qui legis verba complectens: contra legis nititur voluntatem. de regulis iuris. capitu. Certum. libro ſexto.

Legi fraus fit. vt. s̃. Fraus.

Leges abrogantur propter canonis nimiam rigoroſitatẽ. diſtincti. xxxiiij. Fraternitatis. Item propter contrariam cõſuetudinem. diſtinctio. iiij. Leges. Iteȝ propter contrariam conſtitutionem. diſtinctio. xxxj. Ante trienniũ. Item propter cauſarum ceſſatiõem. di. lxj. §. His omnibus. Item propter locorum varietatem. diſtinctio. xxxj. Aliter. Item propter malignandi occaſionem. diſtin. xij. Nos conſuetudinem. j. Rigor.

Leges vel phiſicam ſtudentes prelati vł religioſi. Supra. Excommunicatio. §. viceſimo.

Liberalis ſi non ſit epiſcop⁹ fruſtra nomen epiſcopi portat. diſtin. xcvj. §. Liberalem.

Liberalitas perfecta. fide. cauſa. loco et tempore commendatur. diſtinctio. lxxxvj. Nõ ſatis. cap̃. Eſt etiam. cap̃. Pulchra. c. dominus. Supra. Elemoſyna. ſupra Hoſpitalitas.

Libellus famoſus eſt qui in infamiam alterius conſcribitur. v. que. j. c. j. c. ij.

Libellum famoſum ſcribens vel publicans: anathematiſetur. e. c. Hij q̇.

Libellũ famoſum inueniens et nõ deſtruens: ſȝ publicãs. vt auctor ẛm leges decapiteť. e. c. Si q̇s. ẛm canones flagelletur. c. Qui in alterius.

Liber vite eſt p̃deſtinatio vite eterne. di. xlv. Diſciplina. Gregori⁹. xx. mora. p̃te. iiij. c. xj.

Libro vite inſcribi ẽ dupl'r. vt. j. Scribi. et ſe. ⁊ etiã hř. de pe. di. iiij. §. Finis vero circa finẽ. Aug⁹. li. de cor. ⁊ gr̃a.

Libri ⁊ ſcp̃ta doctoꝝ q̃ ab eccĩa recipiũť. di. xv. Sancta. §. Iam nunc.

Libri et ſcp̃ta apocrifa q̃ ſũt. e. §. Que ꝟo.

Liberãs malefactorẽ ⁊ nõ ad ſatiſfaciẽdũ inducẽs: ſoci⁹ ẽ fraudis ⁊ criminis. xiiij. q. vj. Si res. Aug⁹. in ep̃la ad Macedo.

Liberare potens ab iniuria et nolens: reus eſt iniuriarum. viceſima tertia queſtione tertia. Oſtendit. Auguſtinus Pſalmo. lxxxj.

Libertas ſpiritus.ſ. Lex eſt duplex.ꝛ ſe.
Liberalitas.ſ. donare pauperibꝫ.ſ. Ele moſynā dans.
Liberi arbitrij nos deus cōdidit. nec ad virtutem nec ad viciuꝫ neceſſitate trahi mur. alioquin vbi neceſſitas nec corona de pe. di.ij. Si eīm inquit. circa mediuꝫ.
Liberi cōphendūt etiā nepotes ꝛ alios ex filijs deſcendētes. Gloſa de baptiſmo ca. vno.§. Liberi. in clemen.
Liber iudicatur qui in ſtatu libertatꝫ per decenniū ſtetit. extra de coniugio ſeruo. cap. Licet.
Liberi ſunt qui de libera vel liberta nati ſunt. extra de natis ex libe. ven.c.j.
Libertus dicit̃ qui ex ſtatu ſeruili tradi tus eſt libertati.xij.q.ij. De libertis.
Libertatem Noe ꝑmus vino inebriatus violauit. di.xxxv. Sexto. Auguſtinus ſermo. de ieiunio.
Libertatis ꝑuilegia poſſunt reges dare eccleſijs. ar. extra ō in inte. reſti.c. auditꝫ
Libertatis ꝑuilegio nō poteſt quis etiaꝫ volens renunciare ſine licentia illiuſ cui ſubeſt. extra de arbitris.c. Cū tpe.
Libertatē quā ſibi maiores ꝯſeruari de ſiderant: etiā minoribꝫ ſuis ipi bona vo luntate conſeruēt. extra de cenſi.c. Pro hibemus.
Libertas.j. Seruitus.

Licentia data religioſo a ſuo pre lato vt ꝯſentire valeat ī electionē de eo ſiue prouiſionē fiendam ſcꝫ pro futuro nō valet. de ele.c. Cū con ceſſa. in clemen.
Licentiā clerico alibi ordinando dare pt̄ epiſcopus ſue originis vel domicilij vel beneficij eccleſiaſtici. Sꝫ inferiores hu iuſmodi cōmendaticias lr̃as ſine ſpecia li ꝑuilegio dare nō poſſunt: nec officia les epiſcopi niſi ex ſpeciali mādato. Illi tamen poſſunt hoc ad q̃s adminiſtratio ſpectat ſede vacante vel epiſcopo abſen te in remotis. de tempo. ordi.c. Cū nul lis. libro ſexto.

Licere actori. Nō licet actori quod reo licitum nō exiſtit. de re. iuris. ca. Non licet. li. vj.
Licere alieno nomine. Quod alicui ſuo nomine non licet nec alieno licebit. De regu. iuris.c. Quod alicui. li. vj. di. lxxx vj. Sicut.j. Nomine.j. Uſuras.
Licitum eſt. Cui licet quod eſt plus: licꝫ vtiqꝫ quod eſt minus. eo. ca. Cui licꝫ. li bro ſexto.
Licet alicui in ſanitate qḋ non licet in in firmitate. extra de ſepul. ca. De his. lici tum per illicitū nō viciat̃. extra de pben dis ꝛ digni.c. Cum dilectus.
Licentiā dantes in promulgātes ſenten tias.ſ. Excōicatio.§. xiij.

Ligare vel ſoluere non poteſt infe rior ſupiorem. extra de ma iori. ꝛ obe.c. Cum inferior. di. xxj. Infe rior. Gloſa. niſi ſupior ſe ſbijciat arbitrio inferioris. xj.q.j. Peruenit.
Ligari vel ſolui nemo poteſt a nō ſuo iu dice. extra de pe. ꝛ re.c. Q: autem.c. Om nis vtriuſqꝫ.
Ligandi et ſoluēdi par ius dn̄s eſſe volu it. qui ſoluēdi ius nō habet neqꝫ ligandi habet. de pe. di.j. Uerbum.
Ligare poteſt qui et ſoluere. ꝛ econuerſo. di. xxj. Inferior. Gloſa. fallit ꝑmū in ar ticulo neceſſitatis. ſecundū in incendia rijs qui poſtq̃ fuerint denunciati: a ſolo papa abſoluunt̃. extra de ſen. ex.c. Tua.
Ligatus apud deum ſepe apud eccleſiaꝫ ſolutus iudicat̃ ꝛ ecōuerſo. extra de ſen. excom.c. A nobis eſt.ſ. Eccl'ia habet.

Linguarum ſpecie ſpirit9 ſu per apoſtolos re ſedit. quia quos replet: de ſe loqui facit. di. xliij. Sit rector. ante mediū. Grego. in paſtoral.c. xv.
Lingua in terra ire: ꝛ os in celuꝫ ponere: eſt ſuis p̄latis derogare. di. xxj. Inn̄m
Linguā nō refrenantis vana eſt religio. xj.q. iiij. In loco.
Lingua caſte cuſtodienda eſt: nō tm̄ ocu li. vj.q.j. Ex merito.
Linguam ream nō facit niſi rea mēs. xxij que. ij. Homines.
Linguā deus facit herere palato ꝑdica toris quādo ꝓpter maliciā ꝓpl'i ſubtrahit gratiam loquēdi. extra de renun.c. Niſi cum ꝑdem.§. Propter.
Linguaꝝ infideliū ſcutū quare concedit̃ infra. Magiſtri.

Lippus eſt cuius ingeniū ad veri tatis cognitiōem emicat ſꝫ tn̄ hanc carnalia opa obſcurāt: vt cui9

ſenſum natura exacuit. ſed conuerſatõis prauitas confundit. di. xlix. Hinc etẽm. Gregorius in paſtorali.

Lis pendere dꝫ vt nihil innouet: quã do citatio a iudice competẽte ad partem fit cum plena expſſione in ea ſup quibꝫ in iudicio cõueniat. vel quãdo per partem ipam factũ fuit q̃ minus ad euz citatio ꝑueniret. vt lite pendente. c. Cũ lite. in clementinis.

Litis conteſtatio ſi nõ ꝓcedit nihil valet quod in iudicio agit. extra de litis conteſta. c. Olim. Et nullus eſt proceſſus.

Lite nõ conteſtata teſtes nõ ſunt recipiẽdi nec ſententia diffinitiua ferenda. Extra vt lite nõ ꝯteſta. c. j. Et ſi ſentẽtia fertur: nulla eſt. e. c. Accedens. primo. Niſi de morte teſtiũ timeat: vel diuturna eorum abſentia: etiam propter defectuz ꝓbationis. Item in matrimonio carnali et ſpũali: quãdo altera pars eſt ꝯtumax et alijs caſibꝫ ibi expſſis. e. c. Qm̃ freq̃nt.

Lite cõteſtata vel nõ: ꝓcurator dandꝰ eſt Infra. Procurator.

Litis conteſtatio fit per petitionẽ in iure propoſitã ⁊ reſponſionẽ ſecutã. extra de litis conteſtatione. cap̃. vnico.

Litis conteſtatio nõ impedit exceptione peremptoria. s̃. Exceptio perem.

Lite pendente littere ſuꝑ eodẽ negocio impetrate in preiudiciũ alteriꝰ nõ valent. niſi de ea faciant mentionẽ. Extra de teſtibus ⁊ atteſtatio. cap̃. Cauſam que.

Liti cedere in cauſa criminali nõ licet. extra de colluſione. cap̃. Scripta.

Litigantibus pro q̇buſcunq̧ beneficijs ſi poſſidens moritur: beneficiũ nulli conferri poteſt donec lis fuerit finita ꝯ ſuperſtitem. vt lite pen. c. Si contra. li. vj.

Littere gratioſe ſiue prouiſionũ. s̃. Gratie. Infra. Prouiſio

Littere apoſtolice intelligunt ſi ꝓces veritati innitant: etiã ſi non exprimit. Extra de reſcrip. ca. Ex parte.

Littere per fraudem et dolum impetrate non valent. extra de reſcꝓ. c. Suꝑ lr̃is.

Littere poſteriores nõ reuocãt ꝑores: niſi mentionẽ de eis faciant. e. c. Ceterum Et niſi ſpecialẽ mentionẽ faciant de cõtentis in ꝑoribus. extra de dolo. ⁊ cõtumacia. cap̃. Ex litteris. extra de ſen. ⁊ re iudi. cap̃. Inter monaſterium.

Litteris iudicis ordinarij ſtandum ẽ: donec ꝓbet contrarium. extra de proba. ca. Poſt ceſſionem.

Litteras nomine capituli furtiue dãtes. ſupra. Falſariorum.

Litteras autẽticas ſi non videmus nihil facere poſſumus. extra de fide inſtru. c. j.

Lr̃e raſe in narratõne facti vl' vbi vis nõ conſtituit nõ iudicant falſe. e. c. Ex lr̃is.

Littere nõ viciant ꝓpter defectũ ſillabe. e. capi. Ex parte.

Littere ſiue conficiant in ꝑma vl' tertia ꝑſona: ſi veritatis ſubnantia ſeruet: eiuſdẽ ſunt firmitatis. extra de conuerſio. coniuga. c. Dudum.

Littere raſe in loco ſuſpecto. ſcꝫ in datuz vel ꝓpter ſuꝑlinearẽ ſcripturã ſuſpecte ſt extra de religioſis do. c. Cũ venerabil'.

Litteras papales falſas habẽs. s̃. Excõicatio. §. xxxj. vel falſificans. Ibidem.

Lr̃e pa. falſificãt i bulla. ſigillo. filo. ſtilo. carta. Nã p̃triarchas. archiep̃os ⁊ ep̃os vocat fr̃es: ceteros oẽs filios. et vni ꝑſone nunq̃ ſcribit in plurali. extra ď crimi. falſi. c. Quꝫ graui.

Litteraꝝ falſitas in quibꝫ conſideret. extra de fide inſtrumen. cap̃. Int' dilectos Supra. Falſitas.

Littere in aliquibus raſe que ſapientꝫ animũ in dubiũ non vertunt: nõ ſunt falſe. extra de crimi. fal. c. Ex cõſcientia.

Littere in quibꝫ actor nomen ſue dignitatis ſuppreſſit: nõ valent. extra de reſcꝓ. cap̃. Ad aures.

Littere dicunt falſa ſuggeſtione impetrate que ſolum ea que iurꝫ nõ que facti ſũt expꝛmunt. extra de conceſſi. preben. cap̃. Cum litteris noſtris.

Littere ſi fuerint incõgrue: nõ credantur a ſede apo. date. extra de reſcri. c. Ad au.

Litteras cõmiſſiõis falſas obtinẽs: damnet in expẽſis. e. c. Ex parte. ſecundo.

Littere debitoꝝ debẽt expꝛmere ex q̃ cauſa teneãt. extra de fide inſtru. c. ſi cautio

Litteras ſuas tradẽſ iuri ſuo renũciat. extra de renuncia. c. Sane.

Littere nõ valent quas ſuo nomine quis impetrat et alteri eiſdem nominis p̃ſentat. vl' ſi impetrãt ad futura negocia nõ

dum exorta. extra de reſcrip. c. Quia nõ
nulli. Et. e. ti. c. Diſpẽdioſa. li. vj.

Litteraꝝ inſtrumẽta poſſunt etiã pꝰ pub
licam atteſtationem vſqꝫ ad calculũ ſen
tentie diffinitiue exhiberi. extra de fide
inſtrumentoꝝ. c. Cum dilectus.

Littere impetrate ante terminũ appella⸗
tionis nõ valent. extra de appella. c. Ex
inſinuatõe.

Littere per importunã inſtantiã obtente
nõ valent. extra de reſcꝑ. c. Si quando.

Littere duplices ſuꝑ eadem cõmiſſione
obtente: quaꝝ altera de altera non facit
mentionem: nõ valent. ſed careat vtriſqꝫ
impetrator. e. c. Ex tenore.

Littere ſuꝑ aliq̃ prebenda impetrate nõ
valent: ſi de ſtatuto numero canonicoꝝ
non faciunt mentionẽ. extra de reſcꝑtis
ca. Conſtitutus. Vel ſi tacuit nomẽ di
gnitatis ſue. e. cap̃. Ad aures.

Littere apoſtolice impetrate cõtra aliq̃d
ius non valent ſi de eodem non faciunt
mentionem. extra d̃ capel. mo. c. Ex pte

Litteras obtinẽs ſuꝑ beneficio curato q̃
nondum habet etatem. Supra. Benefi
cium curatum obtinere non poteſt.

Littere a duobus ſuꝑ eodẽ beneficio ob⸗
tente. Supra. Beneficium confert̃ illi.

Littere obtente ſuꝑ beneficio non valent
ſi de prius habito nõ fecerint mentionẽ
vel ſi ſe clericum dixerit cũ non ſit. vel ſi
alias indignus eccleſiaſtico bñficio fue
rit. extra de reſcrip. c. Cum adeo. vl'ſi ta
cuit ꝑpetuam ſe habere vicariã. e. c. Po⸗
ſtulaſti. vel ſi epiſcopus ſibi ſine ſcanda⸗
lo ñ poterit ꝓuidere. nõ tenet̃ litterꝫ obe
dire. extra de ꝓben. c. Cum teneamur.

Littere duoꝝ ſuꝑ ꝓuiſione in eadeꝫ eccle
ſia vna die impetrate: ille ꝓcedit cui pa
pa canonicatũ contulit etiã ſi alter eũ ꝓ
uenerit. Si aũt ambobꝫ vel neutri con⸗
tulit. tunc qui ꝓuenit precedit. Et ſi am
bo concurrũt collatores alterum eoruꝫ
eligant: et ei ſoli ꝓuideant. niſi papa mã
dauerit vtriſqꝫ ꝓuideri expꝛ̃ſſe. de reſcri.
ca. Duobus. li. vj.

Litterã a papa obtinẽs vt ſibi in eccleſia
aliqua ꝓuideat̃ in qua ſibi ꝓuideri prius
a legato pape fuit mandatũ: ſed nõ obſ⸗
uatum: recipit̃ auctoritate pape. et ꝓfert̃
omnibꝫ poſt eum: ſimilẽ in eadẽ gratiaꝫ
a papa obtinentibꝫ. de ꝓben. c. ſi eũ. li. vj

Littere diuerſe a diuerſis ſi obtinent̃ ſuꝑ
ꝓmo vacante. quoꝝ ꝓmꝰ ſuꝑ vacãte per
mortẽ. ſecũdꝰ ꝑ reſignatõem obtiet. ſi be
neficiũ ipm ceſſatõe ⁊ nõ morte vacaue⸗
rit. dꝫ ſcd̃us primo ꝓ̃ferri. de reſcrip. ca.
Suſceptum. li. vj.

Littere ſuꝑ vacantibꝫ vel reſignatis bñ⸗
ficijs. s̃. Beneficium. ſupra. Gratie. iſra.
Vacatio beneficiorum.

Litteris pape obedire non oportet: vbi
ſine ſcandalo non poteſt. Extra de pre⸗
bendis. cap̃. Cum teneamur.

Litteris pape non obediens tenet̃ cauſã
rationabilẽ aſſignare q̃re nõ impleuerit
Et papa ratum habebit: pro eo qꝫ lr̃e a⸗
liq̃n praua ſuggeſtiõe impetrant̃. Unde
qualitas negocij pro quo ſcribitur con⸗
ſideranda eſt. extra de reſcri. c. Si aliq̃n

Litteras pape impugnans. Supra. Ex
communicatio. §. vij.

Lr̃as dimiſſorias ordinãdis q̃s dare po
teſt. Supra. Licentiam et quando.

Littere actoris vel rei ad diuerſos iudi⸗
ces. Supra. Actor ſi contra reum.

Locutio dei eſt imſpiratio q̃ ho⸗
mini bonã voluntatẽ in
cor ingerit. de conſe. diſtin. v. c. vltimo.

Locutio nõ ſit ocioſa. quia de oĩni verbo
ocioſo Math. xij. Uñ attẽdi debet locꝰ
tempus. modꝰ. xxij. q. vl. c. q̃tiẽs. Jero.

Locutio ſit diſcreta vt tacẽda nõ reuelet
et dicenda non conticeſcat. Ubi ſupra.
et diſtinctio. xliij. Sit rector.

Locutio ſit modeſta: nõ clamoſa vel con
tentioſa. v. queſtio. iiij. In loco.

Locutio ſit põderoſa vt neminem ledat.
diſtinctio. l. Ponderet.

Locutio ſit vera vt ori mens cõſonet. xx
ij. queſtio. v. Juramenti.

Locutio nõ ſit maledica. qꝛ in maledicẽ⸗
tem reuertit̃. xj. q. iij. Illud. Auguſtinꝰ.

Locutio. Pluralis locutio duorum nũe
ro eſt contenta. de regulis iuris. ca. Plu
ralis. libro ſexto.

Locutionum genera vniuſcuiuſqꝫ ligue
ſeruentur. habet quelibꝫ lingua ꝓpria ge
nera locutionis. que dum in aliam trãſ⸗
feruntur videntur abſurda. diſtinctõne
triceſima q̃rta. Locutio. Auguſtinꝰ de
vera religione.

Item ſunt extra eccleſiam ⁊ corpus chriſti vij.q.j.ſcire
¶ ſciſmatici nō habēt ſui officij executionem.quia nō habent eccl'ie vnitatē.vij.q.j.factus.⁊ duobꝰ.c.ſe.xxiij.q.j.didicimꝰ.
¶ ſciſmatici infructuoſe ſibi corpꝰ xpi conficiūt.xxiij.q.j.ſciſma.⁊.c.pudenda.
¶ ſciſmatici quia ſpm̄ſanctuꝫ non habēt remiſſionem peccatoꝝ dare non poſſunt xxiij.q.j.didicimus
¶ ſciſmatici ſunt damnandi ⁊ excommunicandi.xxiij.q.v.de liguribꝰ
Item per principes ſeculares coerceri debent.xxiij.q.v.non vos
Item vt ad vnitatem eccleſie reuertanť ſūt cogendi.xxiij.q.iiij.ipſa.in fine.
¶ de ſciſmate reuertentes non ſunt ad ordines promouendi ſed in ſuſceptiſ tolerātur.j.q.j.omnis
¶ ſciſmatici dignitate ⁊ officio ꝑuantur.xj.q.iij.ſi quis preſbyter.xxiij.queſt.v.nō vos circa mediū
Item temporalibus ſpoliantur.xxiij.q.j.q̄ contra.xxiij.q.v.de liguribꝰ
Item penis corpalibꝰ puniunť.vij.q.j.denīqꝫ.circa finem.xxiij.q.v.de liguribꝰ
Item exilio releganť.xxiij.q.v.de liguribꝰ
Item non eſt eis cōmunicanduꝫ.xxiij.q.j.oīs.⁊.c.ſe.vij.q.j.denīqꝫ.j.q.j.ſi q̄s inq̄t.
¶ vnitati non cōmunicat qui ſciſmaticis cōmunicat.xxiij.q.j.ſciſma.
¶ fautores ſciſmaticoꝝ eadem pena qua ⁊ ipſi ſunt plectendi.xxiij.q.j.didicimus

Scriptura

¶ ſcptura ſacra ē nouū et vetꝰ teſtamentum.ix.diſ.quis neſciat
¶ in ea nil eſt improbandum vel reſpuendum.ix.diſ.denīqꝫ
¶ nō eſt trahenda ad eum ſenſum ad quē ſibi quiſqꝫ preſumit.ſed ex ipſa ſcriptura ſenſuꝫ oportet capere veritatis.xxxvij.di.relatum.⁊.ca.vino
¶ ſcpturam ſacram dꝫ quis intelligere ex cauſa.ex perſona.ex loco.⁊ ex tempore.ſi nō vult in laborintbum impingere.xxix.diſ.ſciendnm.⁊.c.ſe.
¶ diſtinguenda ſunt tempora vt concordetur ſcriptura.ij.q.j.ſi peccauerit.
¶ ſcripura qua quis ſcribiť in libro vite fit ſm̄ preſentem iuſticiā vel preſcientiam de pe.diſ.iiij.§.finis huiꝰ.ꝑmo
¶ ſm̄ preſcientiā ſcribi eſt ad vitaꝫ eternā ꝑordinari ibidem
¶ ſm̄ iuſticiā ſcribi eſt ea operari quorum merito fit dignꝰ eterna ſalute.de pe.di.iiij §.porro
¶ ſcriptura ſacra accipienda eſt ⁊ exponēda ſm̄ ꝓprietatē linguaꝝ in qua eſt edita.xxxviij.diſt.locutio.
¶ non artať ſub regulis grāmatice artiꝫ.xxxvij.diſt.indignū.
¶ non ſemꝑ ad lrām ſed quandoqꝫ eſt miſtice intelligenda.xxiij.d.j.niſi.
¶ ſcpture ſenſus eſt quadruplex.videlicꝫ biſtoricus.qn̄ ſcptura intelligiť ſicut littera ſonat.ſicut ſunt iudeorum biſtorie.xxiij.q.j.niſi
Item allegoricꝰ qn̄ ꝑ id quod diciť ſignificatur quod iam factum eſt vl' futurum eſt ibidem.
Item tropologicꝰ vel moralis qn̄ ſcriptura ad mores ꝯuertiť.xxxvij.diſ.vino
Item allegoricꝰ qn̄ ſcriptura ad ſupiora et ad celeſtia reducitur.lxxvi.diſt.ieiunium circa finem.
¶ ſcriptura ꝯciliorꝫ ⁊ romanoꝝ pontificū ꝑ autentica eſt habenda.xv.di.ſancta.xix diſ.per totum.
¶ multa ſeruat vſus eccl'ie licet in ſcriptura nō inueniantur.xi.diſt.eccleſiaſticarū.
¶ deus q̄nqꝫ reuelat aliter q̄ȝ ſcptura ſanctoꝝ tradidit.ix.di.noli.in fine
¶ amans ſcripturas ſacras carnis vicia nō amabit.de con.di.v.nūqꝫ
¶ om̄is ſplendor retborice eloquētie omnes modi poetice elocutionis.quelibꝫ varietas decore ꝓnūciatiōis ornata a diuinis ſcripturis ſumpſit exordiū.xxxvij.di.legimꝰ.§.ij.
¶ an licet clericꝰ ſtudere in ſcpturis pboꝝ ⁊ poetaꝝ.xxxvij.diſ.per totum
¶ qui aliter ſacrā ſcripturam intelligit q̄ȝ ſpūſſanctꝰ flagitat bereticus eſt.xxiij.q.iij beresis
Item ipſam male exponētes dicuntur falſi ꝓphete.xxxvij.diſ.vino
¶ ſm̄ ea grauia vel leuia penſanť.qꝛ eſt ſtatera.xxiij.q.j.nō afferamus
¶ ſcptura requiritur in multis.vicꝫ in bereſis abiuratione.de cō.diſ.ij.ego berengarius.ij.q.j.legum
Item in legatione vbi requiriť ſcriptura miſſionis.xcvij.diſ.nobiliſſimus.
Item in electione q̄ debet fieri in ſcriptꝭ et

ꝑferri.lxiij.diſt.quanto.ij.q.i.legum

Item in excōmunicatione que debet fieri in ſcriptis.xi.q.iij.cure.xij.q.i.legum

Item in ſententie ꝓlatione.quia aliter ſententia non habet vigorem.ij.q.i.in ꝑmis §.ſi q̄s.in fine.ꝛ.c.ſtatutū.ꝛ.c.legum

Item in publici criminis accuſatione.ij.q viij.quiſquis.ꝛ.q.i.legum.

Item in ciuili ↄuentione.iij.q.iij.offerat.

Itē in appellatiōe.ij.q.vi.poſt appellatiōez

Item in extraneoꝝ clericoꝝ ſuſceptiōe.xcviij.diſ.nullus.ꝛ.c.tranſmarinos

Item in reꝝ eccleſiaſticarum venditiōe.xij q.ij.ſine exceptione.x.q.ij.caſellas.

Item in baptiſandoꝝ ſuſceptione vbi nomen in ſcriptis dare debet.ij.q.i.legū.de con.diſ.iiij.baptiſandi nomen

Item in regularis voti ꝓfeſſione.xxvij.q.j omnes femine.xx.q.i.vidua.

Item in expoſitoꝝ/pueroꝝ collectione.lxxxvij.diſ.ſi expoſitus

Item in penitentie datione.xxx.q.v.qualis.in fine.

Item in prelatoꝝ ad ſinodū nō venientiū excuſatione.xviij.diſ.placuit

Item in illoꝝ qui impetunt citatione.v.q.ij.§.j.ꝛ.c.j.

Item in ꝓlature renūciatione.vij.q.j.ſicut vir.§.ecce

Item in ſeruoꝝ ordinatōe.liiij.diſ.nulli.

Item in reconciliatione.ij.q.j.legum

Item in ordinatione.q2 ordinati debēt ſcri pturam q̄ formata dr̄ ab ordinatore accipere ibidem.lxxiij.di.ꝑ totum

Item in ↄſtitutiōis ꝓmulgatione.xxxv.q.ix.ꝙ q̄s.xcvi.di.bn̄ quidem.circa me.

Item in ſeruoꝝ ab ep̄o manumiſſione.xij.q.ij.ep̄s q̄ mancipiū

De ſcꝑtura habes vbi agit̄ de ſcientia ꝛ de ſubſcriptione

Scrutinium. De ſcrutinio habes vbi agitur de examinatione

Securitas. ¶ vbi eſt ꝑfecta dilectio ibi eſt ſecuritas.xxiij.q.j.nō turbatur

¶ nihil ſic valet ad ſecuritatez ſicut bona cōſcientia.xi.q.iij.ſicuti.ꝛ trib9.c.ſe.

¶ ſecuritas ↄſcie in tribulatiōib9 releuat xxiiij.q.j.nō turbatur

¶ in vltimo fine penitentib9 de ↄſecutiōe eterne felicitatꝭ ſecuritatē dare nō poſſumus.de pe.diſ.vij.circa ꝑn.

Sedes. ¶ ſedes apoſtolica eſt prima auctoritate ꝛ dignitate licet anthiocena ſit prior tempore.xxj.diſ.nunc autem.xxiiij.q.j.rogamus.ix.queſt.iij.nemo.ꝛ.c.ſe.

¶ ipa eſt maior in iudicijs auctoritate.ix.q.iij.patet.ꝛ.c.ipſi ſunt

¶ ↄſtitutiōes hui9 ſedis ab omib9 ſūt ſeruande.xi.diſ.ↄſequens

¶ nulli ꝑmittit̄ de ei9 iudicio iudicare.xvij q.iiij.nemini.xxi.diſ.nūc aūt

¶ xp̄ian9 pctm̄ infidelitatis incurrit qui ſedi apl̄ice obedire ↄtēnit.lxxxj.diſ.ſi q̄ in fine.xciij.diſ.q̄ cathedram

¶ in dubijs ꝛ arduis ad ſedem apl̄icaz eſt recurrendū.xvij.diſ.nec licuit.ꝛ duob9.c.ſequentib9.xvi.q.j.frater.poſt mediuz.xxiiij.q.j.rogamus.

¶ in libris ꝛ opuſculis quicq̄d approbauit ſedes apoſtolica eſt tenendum.xix.di.ſi romanoꝝ.vſqꝫ ad.c.ita.

¶ ſine auctoritate ſedis ipſi9 generale nō celebratur ↄciliū.xvij.diſ.per totum

¶ immediate ſedi apoſtolice ſubiecti maxime q̄ ꝓpinqui ſunt annuo ſe debēt p̄ntare.xciij.diſt.iuxta.ꝛ.§.ꝓcedēti.

¶ ſine ſedis hmōi iudicio ep̄i nō pn̄t condemnari.iij.q.vi.accuſat9.ꝛ.ca.ſe.ix.q.iij.antiquis

¶ mali damnati per ip̄am reſtituunt̄.ix.q iij.fuit.ꝛ.c.fratres

¶ ſine ſedis apoſtolice auctoritate nullus ep̄s ſedem ſuam audet mutare.vij.queſt.j.mutationes

¶ De hac materia habes vbi agitur de eccleſia romana.ꝛ de papa.ꝛ apoſtolica ſede.

Item hec ſunt que reſeruant̄ eccleſie romane ꝛ apoſtolice ſedi.Iudiciuz ep̄oꝝ.iij.q.vi.dudum

Item reſtitutio depoſitoꝝ.ij.queſt.vi.ideo hinc.

Item congregatio concilioꝝ.iij.queſt.vi.dudum.

Item reſtitutio clericoꝝ.j.queſt.vij.conuenientibus

Item exemptio ep̄oꝝ.xvi.q.j.frater.xviij.q.ij.luminoſo.

Item queſtio fidei.xxiiij.q.j.quociens

Item abrenunciatio epiſcopatus.vi.q.iij.denīqꝫ.

Item mutatio epoꝝ.vij.q.j.mutationes
Item epiſcopatuum diuiſio ⁊ vnio.xvi.q j.et temporis
Item pallatij datio.C.diſt.quoniam
Item abſolutio excōmunicatiōis facte ex ſede.xxi.diſ.inferior.xvi.q.j.frater
Item antiq̄ꝝ canonū et ſcripturaꝝ interp̄tatio.xvi.diſ nec licuit
Item fame reſtitutio.ij.q.iij.paulū.§.hinc autem colligitur
Item cum ſimoniacis diſpenſatio.ij.q.iij. paulum
Item maiorum ⁊ difficilium queſtionum diſcuſſio.xvij.diſ.multis
¶ De hac materia habes vbi agitur de eccleſia romana.⁊ de papa.⁊ de diſpē ſatione
¶ ſedes quattuor patriarchaliū eccleſiaꝝ ſunt iſte. Conſtantinopolitana. Alexandrina. Anthiocena. ⁊ Hieroſolimitana. xxij.diſt.renouantes
¶ conſtantinopolitana ſedes licet vltima fuerit tempore.tamē ꝓpter dignitatē trāſlati imperij ex ſtatuto concilij poſt romanam ſedem p̄mum obtinet locuꝫ.xxij.diſ. ſacroſancta.§.hac.⁊.c.ſe.⁊.§.hinc ⁊.§.diffinimus.
¶ alexandrina ſedes quā beatus marcus euangeliſta ad honorem ſancti petri inſtituit.olim poſt romanam p̄or fuit.⁊ poſt illam ſecūda fuit anthiocena.in qua reſederat beatus petr⁹ anteq̄ romam veniſſet. xxij.diſ.ſacroſancta.
¶ ſedes epiſcopales nō in villis vel caſtellis ſed in maioribꝫ locis debent conſtitui lxxx.diſ.per totum.
¶ beatus petr⁹ apoſtolus vbi pagani habebant archiflamines fecit inſtitui archiepiſcopos.lxxx.diſ.in illis
¶ ſedes epiſcoporū non longo interuallo debent diſtare vt ad conſecrationem archiepiſcopi citi⁹ poſſint venire.lxxx. diſti. nō debere.§.ſedes.⁊.c.ſe.
¶ vbi non fuit ſedes ep̄alis de nouo non debet inſtitui niſi fideliuꝫ excreuerit multitudo.xvi.q.j.precipimus.⁊.c.felix.
Item niſi gens noua ad fidem ꝯuertatur. xcix.diſt.nulli.
¶ epiſcopales ſedes ex cauſa auctoritate ap̄lica mutantur de loco ad locum vicꝫ ꝓpter barbaricam incurſioneꝫ.vij.q.j.t̄pis
Item ex cauſa vniunt.vicꝫ ꝓpter alteri⁹ loci deſolationē.xvi.q.j.⁊ t̄pis.⁊.c.ſe.
Item ex culpa auferuntur.vicꝫ ꝓpter epi occiſionē.xxv.q.ij.c.vltimo

Senes. ¶ ſenes in ſcriptura ſacra dicuntur ſapientes.lxxxiiij diſt.porro.
¶ primit⁹ abraam dictus eſt pb̄r.id eſt.ſenior.ibidem
¶ non ꝓpter ſenectutem vel decrepitaꝫ etatem ſed ꝓpter ſapientiā pb̄ri dicuntur ſenes.ibidem
¶ gloria ſenū eſt canicies.⁊ canicies ſapientiam deſignat.ibidem
¶ quadruplex eſt ſeniū.vicꝫ nature.⁊ h̄ tēdit ad defectū.lxxxvi.di.tāta.xiij.q.ij.illō
Item ſeniū gr̄e.lxxxiiij.diſ. porro.vbi dr̄ q̄ canicies ſenum prudentia eſt.⁊ h̄ ſenium ad p̄fectū ducit.xx.diſ.de quibus.xxxij.q. ij.ancillam
Item eſt ſenium culpe.⁊ h̄ ducit ad interitum.ij.q.vij.paulus dicit
Item eſt ſeniū eterne glorie.⁊ hoc ducit ad eternū premium.de q̄ dr̄. Cogitaui dies antiquos ⁊ annos eternos in mēte habui
¶ ſenes quanti morti viciniores tanto debent eſſe puriores.lxxxvi.diſtin. tanta nequicia
¶ mali ſenes a p̄latis ſuis ſunt durius arguendi.lxxxvi.diſ.tanta
¶ preſumendum eſt de ſene bono bonum xviij.q.ij.diffinimus
¶ ſenectus aufert incontinentie ſuſpitōeꝫ xxxiiij.diſ.fraternitatis
¶ ſenect⁹ decrepita reddit ad epiſcopatuꝫ inabilem.lxxxv.diſ.archidyaconum florentinum
¶ De ſenio ⁊ ſenectute habes vbi agitur de antiquitate

Sententia. ¶ ſententiam papa cū magna deliberatione dꝫ ꝓferre.xxxv.q.ix.apoſtolice.
¶ ſententia aut ꝑ ꝯſideratione temporuꝫ vel etatum.vel ꝓpter ſurreptionē vel grauem neceſſitatē poteſt in meli⁹ cōmutari. xxxv.q.ix.ſententiā.⁊.c.veniam
Item papa ſententiam ſuoꝝ p̄deceſſoꝝ poteſt in meli⁹ commutare.xxxv.q.ix.loci.§. his ita.in fine
¶ ſententia que in ſe nō valet.confirmata per ſuperiorem valet.xvi.q.vi.ſi ep̄m
¶ ſententia debet dari in ſcriptis.ij.q.j. in p̄mis.in fine.⁊.c.legum

¶ ad ſententiam dandã pro modicis cauſis non requiritur ſcriptura.xi.queſtiõe.j ſi quis cum

¶ non ſm propriam voluntatem ſed ſm leges eſt proferenda.xi.queſtiõe.iij. ſummopere.

¶ etiam pſentibus partibus ante plenã negocij diſcuſſionem non eſt ſententia ferenda.xxx.q.vlti.iudicantem

¶ in re dubia nõ debet dari certa ſentẽtia xi.q.iij.graue

¶ non eſt danda ſententia niſi poſt plenã inueſtigationẽ veritatis.xi.q.iij.ſũmopere.⁊.c.graue. ⁊ quattuor.c.ſe.

¶ ſententia rite prolata ab omnib⁹ eſt tenenda.vi.q.iiij.ſi metropolitanus.§.ſꝫ ⁊.ca.ſi quis epiſcopus.xxxv.q.ix.capitulo.j xi.q.iij.nemo ꝯtemnat

¶ iudex debet eam ferre cum menti tranquillitate non in furore.xi.queſt.iij.illa. ⁊ trib⁹.c.ſe.

¶ ſententia ſub conditione nõ eſt pferenda.ij.q.vi.biduũ.

¶ ſententia diffinitiua obtinet auctoritatem rei iudicate.ij.q.vi.biduũ.ante fi.

¶ ſententia plurium debet preualere.lxxix.diſ.ſi tranſitus.

¶ ſententia qñqꝫ eſt iniuſta ex animo proferentis.ſꝫ iuſta eſt ordine ⁊ cã.. ⁊ aliqñ iniuſta eſt animo.ſed nõ ordine vel cauſa.⁊ aliquando eſt iuſta ex animo ⁊ ordine ſꝫ non ex cauſa.xi.q.iij.eps pbr.§.ſe.

¶ ſententia lata qñqꝫ non tenet. videlicet quando p appellationẽ infra certũ temp⁹ releuat.xxv.q.ix.loci.§.ſe.

Item quando in arduis cauſis in ſcriptis non datur.ij.q.j.in pmis.in fine.

Item quando a non ſuo iudice fertur.iij.q viij.accuſatores.ix.q.ij.c.j.⁊.ca.epiſcopũ. vi.q.j.in clericorum

Item quando ab vno ſolo iudicuꝫ cũ duo fuerint delegati fertur.ij.queſt.vi. ſi quãdo.§.diffinitiua

Item ſi contra ius ſcriptum fertur.ibideꝫ.

Item ſi iudices fines ſtatuti vel mandati excedunt.ibidem

Item ſi contra prius iudicata lata fuerit. ibidem

Item ſi iudex precio corruptus eam tulerit ibidem

Item ſi parte non cõtumaciter abſente lata fuerit.iij.q.ix.per totum

¶ non debet ſuſtinere penam canonicam in quem non eſt prelata canonica ſententia.xi.q.iij.nõ debet

¶ iniqua ſententia eſt reuocanda.xxiiij.q.ij.ſane profertur

Item ſi per falſas probationes ⁊ per ſurreptiõem lata eſt.eſt retrahenda.xxxv.q.ix.veniam.⁊ trib⁹.c.ſe.

¶ ſententia excõmunicationiſ ſiue iuſta ſiue iniuſta timenda eſt.xi.q.iij.quibus.et ca.eps.⁊.§.ſi ergo

¶ iniuſta nocet potius ferenti ꝙ̃ patienti xi.q.iij.illud.xxiiij.queſt.vlti.ſi quis non. ⁊ quattuor.c.ſe.

Item iniuſta ſententia nec apud deuꝫ nec apud eccleſiam ligat.xi.q.iij.ſi quis prohibet

¶ cum ſubditi per ſuperiores ad malum euidenter coguntur ſententie illoꝝ nõ eſt obediendum.ibidem.§.cum ergo.

¶ non eſt ferenda ſententia quando multitudo eſt in cauſa.xxiij.queſt.iiij.ca.ſi qs poteſtatem.§.ſi mulier

¶ eſt ſententia ſuſpenſionis ꝗntuꝫ ad officium ⁊ beneficiũ.vij.q.j.ſi qs in.

¶ De qua materia habes vbi agitur de ſuſpenſione

¶ differtur ſententia ⁊ executio per triginta dies cum princeps vel aliquis alter aliquem ad mortem condemnat.xi.q.iij.cuꝫ apud

Item differtur per decem dies quoties appellatio admittitur.ij.q.vi.anterioꝝ.

Item quouſqꝫ grauida ad mortem cõdemnata pariat.quia aliter committeretur homicidium.ij.q.v.conſuluiſti.in fi.xxxij.q.ij.ꝙ vero non formatum.

Item quouſqꝫ princeps aſſignauerit inſulam illi qui in exilium debet relegari.ij.q. vi.biduũ.poſt medium.

Item quouſqꝫ condemnat⁹ ſeruus reddat domino ſuo de peculio rationem.liiij.di. generalis

¶ deus nouit mutare ſententiã.xxij.q.iiij vnuſquiſqꝫ

¶ de⁹ nõ mutat ſententiam in homĩes ſed in opera.quia hominib⁹ non iraſcit ſed vicijs.de pe.diſ.j.§.ſi agamus

De ſententia habes vbi agitur de excõmunicatione.⁊ de iudicio

Separatio.

¶ heretici et ſciſmatici ab eccl'ã ſũt

ſeparati,⁊ ideo non habent ſpm̃ſanctum xxiij.q.iij.de illis.
¶ mali chriſtiani corporaliter ſunt in eccleſia ſed per peſſimam vitam ſeparantur ibidem.
¶ tunc peccatores a chriſti corpore ſeparã tur cum p excõmunicationem tradunt ſathane in interitũ carnis vt ſpiritus ſalu⁹ fiat,xi.q.iij.audi
Item aliqui ſeparantur ab eccleſia p ſniaz q̇ ſunt extra,xxiiij.q.vlti.cum aliquis
¶ nil ſic debent formidare xp̄iani q̃ ſeparari a corpore xp̄i,quia h̃ non eſt mẽbruz eius.xi.q.iij.nihil.
¶ ſepati a corpe xp̄i ſicut membrum preciſum virtutem ſpiritualem non habent. j. q.j.corporalia. Notet̃ hoc obſtinati ĩ malicia.
¶ nos debemus ſeparari a malis p̄cepto domini q̇ dicit,ſit tibi ſicut ethnicuſ ⁊ publicanus,ij.q.j.ſi peccauerit
Item mandato apoſtoli qui dixit hereticũ poſt ṗmam ⁊ ſecundam correctionem deuita,xxiiij.q.iij.dixit
Item conſilio Moyſi qui dixit, ſeparamini a tabernaculis impioꝝ ne pereatis.j.q j.ſi quis inquit,ante fi.
Item ſtatuto concilij q̊d ſeparat iudeos a chriſtianis,xxviij.q.j.iudei.
Item exemplo Cipriani q̇ ſeparatuſ fuit a lucifero heretico,xxiiij.queſtiõe,j.aduocauit
Item exemplo Policarpi martiriſ. q̇ a cherintho ⁊ marchione ſeparatus fuit,xxiiij. q.j.omnis qui.
¶ De hac materia habes vbi agitur de excõmunicatione

Sepultura.

¶ nomĩe ſepulture aliquãdo ſignificatur terra p ampliatione cimiterij ⁊ ſepulture,⁊ licet p ea accipe,xij.q.ij.aurum, xxiij.q.viij.ſecundum
Item noĩe ſepulture qñq3 ſignificatur officium ſepeliendi ⁊ nõ licet aliq̇d accipere, xiij.q.ij.p̄cipiendum
Item noĩe ſepulture qñq3 ſignificat terra cimiterij,⁊ p illo nõ licet aliquid accipere xiij.q.ij.queſta,⁊ trib⁹,c.ſe.j.q.j. dictuz eſt ſolere in quibuſdam
¶ ius ſepulture eſt ius competenſ eccleſie ad ſepeliendũ in cimiterio ſuo ⁊ puenit ex ep̄i aſſignatione,xiij.q.j.eccleſias
Item hoc ſpectat pꝛochialib⁹ eccleſijs vel quib⁹ iure vel p̓uilegio eſt conceſſum,xiij q.j.eccleſias
¶ vbicũq3 ſepeliatur,dñi eſt terra ⁊ plenitudo eius,xiij.q.vl.vbicũq3
¶ officiuz deuote ſepulture bone fidei eſt teſtimoniũ.xiij.queſt.ij.non extimemus, ante finem.
¶ in ſepulturis xp̄ianoꝝ requies eſt defunctoꝝ,xiij.q.ij.auꝝ.ante finem
¶ pdeſt mortuis h̃re ſigna ſepulture ſue q̄ inſpicientes amici p eis p̄ces effundũt dño.xiij.q.ij.cũ grauia
¶ intra eccleſiam ⁊ maxime iuxta altare, vbi corp⁹ xp̄i ꝯficit̃ null⁹ eſt ſepeliendus, xiij.q.ij.p̄cipiendum
¶ poſſunt in eccleſia ep̄i ſepeliri vel abbates vel eminentis vite pb̃ri vel layci,xiij. q.j.nullus
¶ pdeſt homini inter bonos ⁊ iuſtos defunctos ſepeliri,xiij.q.ij. cũ grauia. ⁊.ca. aie,⁊,ca,nõ extimemus,in fi.
¶ peccatorib⁹ plus obeſt ſepeliri in ſacris locis q̃ prodeſt,xiij.q.ij.quib⁹, ⁊,ca. cum grauia.
¶ q̊cũq3 modo ſeipſos occidentes non ſolum carent eccl'iaſtica ſepultura,ſed etiaz nec in pſalmis nec in alijs d3 eis aliq̃ ſolennitas exhiberi,xiij.q.ij.placuit
Item ſimiliter deb3 p illis fieri qui ſine penitentia pro ſuis ſceleribus occiduntur, ibidem
Item vſurarius excõmunicat⁹ etiã minori excõmunicatione ſi abſolutionez viuens nõ petiuit,xxiij.q.ij.ſane.
Item predones manifeſti etiam ſi penitentes moriantur ſi habent vnde ſatiſfacere pñt nec ipſi nec heredes ſatiſfacere p eis volũt,xxiiij.q.ij.ſane,
¶ quilibet in peccato mortali moriens in cimiterio non eſt ſepeliendus,xiij.queſt.ij quib⁹.
¶ in patibulo mortis ſi penituerint non eſt neganda ſepultura,xiij.q.vl.c.vlti.
¶ ſepultura poteſt eligi,xij.q.ij.bone.
¶ ad eligendam ſepulturam locus debet inducere ſolennior,ſicut eſt ep̄atus vel religioſoꝝ monaſterium.xiij.q.ij.vbicunq3 temporum.
¶ ep̄us etiã in minori ⁊ min⁹ religioſa eccleſia poteſt eligere ſepulturam,xij.queſt, ij.bone,

¶ nullus debet ſepulturã parentũ ſuperbia vel odio deſerere.xiij.q.ij.placuit

¶ filij emãcipati a patribꝰ libere eligũt ſepulturam.xiij.q.ij.ſoroꝛ.§.econtra

¶ an eccl'iaz in q̃ parẽtes ſepulti ſũt poſſẽt vẽdicare coꝛpa filioꝝ.xiij.q.ij.ebrõ.⁊.c.ſe.

¶ ꝯiugati vt videt᷑ in vno ſepulcro debẽt ſepeliri.xiij.q.ij.c.j.§.nunc.⁊.c.ebꝛon

¶ vxoꝛ moꝛtua ſi nõ elegerit ſepulturã cũ marito debet ſepeliri.xiij.q.ij.ca.j.§.nunc autem querit᷑.⁊.c.ebꝛon.⁊.c.vnaqueꝗ.

¶ mulier ſi plures viros habuit ⁊ ſepulturam nõ elegerit videt᷑ ꝙ cum vltimo viro debeat ſepeliri.xiij.q.ij.vnaqueꝗ

¶ extraneꝰ quilibet vbi elegerit ibi ſepelietur.xiij.q.ij.vbicũꝗ.§.quia.

¶ extraneꝰ ſi nõ elegit in epiſcopatu vł ꝑrochia ſepeliet᷑.xiij.q.ij.vbicũꝗ

¶ indigena ſi elegit locum magis religioſum ibi ſepelietur.xiij.q.ij.illud.§.quia.et ca.vbicũꝗ

Item ſi elegit minus religioſuz.quia videtur hoc facere ex odio vel ſuꝑbia non habebit.xiij.q.ij.placuit

¶ indigena ſi de coꝛꝑe non diſpoſuit ſepelietur cũ ꝓpinquis vel vbi decimas ꝑſoluebat.xiij.q.ij.ebꝛon.⁊.c.vbicũꝗ

¶ violans ſepulturam infamis efficitur.vi.q.j.infames

¶ qui ſepelit coꝛpus alienum non ſolum ſepultum ſed omnia que ꝯſequenter habuit tenetur reſtituere.ij.q.ij.omnes

¶ eccleſia parrochialis vbi ſacramenta ꝑticipauit de moꝛtuo alibi ſepulto dꝫ ius ſuum habere.id eſt.canonicam poꝛtionez xiij.q.j.eccleſias.ꝑ totum.

¶ canonica poꝛtio eſt danda ſm cõſuetudinem terrarũm vt vitetur ſcandaluz.ar.xij.diſ.illa.lxxvi.diſ.vtinam

Sequeſtratio.

¶ lite pẽdẽte fructus ſequeſtrantur.ij.queſt.vi.quotiens poſt.xj queſt.j.quia res

¶ ſequeſtrantur res cũ appellatur ab executione.ij.q.vi.quotiens poſt.

Item cum aduerſarius fructus dilapidat.iij.q.ij.quia ea.

Item legitime appellanti.ij.q.vi.biduũ.

Item de adulterio accuſanti.iiij.queſt.iiij.aliquando.

Seruitus.

¶ duplex eſt ſeruitꝰ videlicet coꝛpoꝛalis et ſpũalis.xij.q.ij.cum redemptoꝛ.

¶ ſeruitus inducta eſt ex iure gentiuz.ibidem.⁊.j.diſ.ius gentium.

Item iure diuino.xxxv.diſ.vi.

Item iure cõſtitutiõis.vij.diſt.§.j.vbi de ſeruo empto agitur de quo ſtatutũ fuit ꝙ ſex annis ſeruire debuit ⁊ in ſeptimo anno libere exire.

Item iure canonico eſt approbata.xvij.q.iiij id ꝯſtituimus

¶ ante diluuiuz inconcuſſa fuit libertas nec obſequia ſeruitutis a conſoꝛtibꝰ exigebantur.xxxv.diſt.ſexto.poſt medium

¶ ſeruitus non eſſet ſi ebꝛietas non fuiſſet ibidem.

¶ clericꝰ ep̃o ſuo inſidias vel iniurias inferens in ſeruitutẽ ꝑpetuaz curie eſt tradẽdus.xi.q.j.ſtatuimus.iij.q.iiij.clericus.

¶ concubina dyaconi vel ſacerdotis a pn̄cipe in ſeruitutem eſt redigenda.xxxij.dicos qui

¶ meritoꝛiũ eſt libertatem dare ſeruis.xij.queſt.ij.cum redemptoꝛ.

¶ ſerui eccleſie angarijs ſecularium iudicum moleſtari nõ debent.xij.q.ij.eccleſiarum.

¶ eccleſie ſerui etiã bene meriti ſine compenſatione non debẽt dari libertati.xij.q.ij.ſi quos.⁊.c.ep̃s qui.

¶ ſerui miniſtri eiuſdem eccleſie grat̃ pn̄t dari.xij.q.ij.eccleſias

¶ libertati dati ſi nõ fuerint grati in ſeruitutem redigantur.xij.q.ij.ep̃s qui.

¶ frequẽtiꝰ fugitiui poſſunt vẽdi.xij.q.ij.fugitiui

¶ ſi ſeruꝰ ꝓmouet᷑ ſciente dño ⁊ contradicente remanebit in oꝛdine ꝓmotꝰ ſꝫ ep̃us vel qui euz p̃ſentauit duplũ reſtituet.liiij diſ.ſi ſeruus abſente

Item ſi pꝛeſens eſt dominus ⁊ ꝯſentit eo ip̃o ſeruus liber efficitur.liiij.diſtin.ſi ſeruus ſciente

Item ſi dominus eſt abſens ſiue pꝛeſens ⁊ ſcit ⁊ tacet.videtur ꝯſentire.ibidem.

¶ ſi dominus neſcit ꝓmotionem ſerui infra annum poterit reclamare ⁊ reuocare.ibidem.

¶ ſeruus indebite pꝛomotus ſi infra dyaconatum fuerit degradatus ad p̃ſtinũ ſtatum reducitur.liiij.diſ.nullus.⁊.c.ſequẽti.⁊.c.ſi quis obligatus ⁊.c.de rebus.§.ceterum.

¶ ſeru⁹ monach⁹ fact⁹ inſcio dño infra tri ennũ non debet ꝓfiteri. Infra q̃d tps ſi nõ requirit libere monachus remanebit. liiij. diſt. ſi ſeruus ſciente

¶ De hac materia habes vbi agitur de ordine ⁊ de clericis

¶ De ſuitute habes vbi agit de liberta te. ⁊ de libertis. ⁊ de manumiſſione

¶ ſpũalis ſeruit⁹ peccati relaxata eſt p in carnationem chriſti. xij. queſt. ij. cum redẽ ptor

¶ cleric⁹ q̃ altari ſeruit de altari viuere de bet. xij. q. j. clericus q̃. ⁊. c. ſe.

¶ pncipes ⁊ p̃lati deo ſeruiũt bene viuen do⁊ fideliter ſubditos regẽdo. xxiij. queſt. iiij. ſi eccleſia. in fine.

Seueritas.

¶ ſeueritas nõ aĩo ſeuiendi eſt exercẽ da ſed animo medendi. lxxxvi. diſt. odio. ⁊. ca. ſequenti.

¶ in delinquẽtes ſeueritas cũ benignita te eſt tempanda. xlv. diſ. diſciplina. ⁊. cap. ſunt. ⁊. c. ſe. xxiij. q. iiij. quid faciet. ⁊. ca. qđ chriſtus

¶ ſicut ꝯtumacib⁹ ſeueritas eſt oſtẽdenda ſic humilib⁹ ⁊ penitentib⁹ loc⁹ venie non debet denegari. ij. q. iiij. q̃nto. in fine

¶ mel⁹ eſt cũ ſeueritate diligere q̃ cũ leni tate decipere. v. q. v. nõ omis

¶ p̃lat⁹ officiũ ſeueritatis diligẽtiſſime im plet q̃ nõ ex odio ſ; ex dilectione ſubditũ corrigit. xxiij. q. iiij. ita plane.

¶ ꝓpter multitudinem ⁊ plurimã ſtragem detrahendũ eſt ſeueritati. l. diſ. vt ꝯſtitue retur. xxiij. q. iiij. cum quiſq;. ⁊. cap. ipſa pi etas. ante finem

¶ vbi ſciſma nõ timet non debet dormire ſeueritas diſcipline. xxiij. q. iiij. cu; quiſq; ⁊. c. quidam. in fine

¶ vbi fidei ſubuerſio ⁊ ruina fratru; time tur nerui ſeueritatis nõ debent diſſolui. l. diſt. abſit

¶ dignũ eſt vt ſeueritatẽ eccleſiaſtice di ſciplinę ſentiat q̃ ſãcto⁊ pat⁊ inſtituta ſer uare ꝯtemnit. lv. diſ. nullus. in fine.

¶ q̃ dei ⁊ ſctõ⁊ pat⁊ ꝯtemnit mandata iu ſtum eſt vt ſeuio⁊ib⁹ corrigat vindictis vt ceteri ſumãt ſeueritatis ⁊ honeſtatis exẽ plum. xxiij. q. iiij. iuſtum

¶ p̃lati q̃nq; verentes peccantiũ linguas ſeueritatis in corrigẽdo efficiunt imemo res. xlv. diſ. ſed illud.

¶ q̃nto malu s eſt peccatũ tanto maiori ſe ueritate eſt corrigendum. j. q. iij. ex multis circa medium

¶ De hac materia habes vbi agitur de auſteritate. ⁊ de correctione

Sigillum.

¶ quelibet ecc̃ia ca thedralis vel colle giata d; hẽre ſigillũ. ⁊ hoc dicitur ſigillum capituli. lxxiij. diſ. in nomine. in fine. xix. q. iiij. ſtatuimus

Signum.

¶ p facta ⁊ verba no tificatur aliis diſpoſi tio cordis. de pe. diſ. ij. § querendũ.

¶ q̃uis ſint vera q̃dã nõ tñ ſunt credẽda iudici niſi cert; ſignis demonſtrent. xi. q. iij. q̃uis

¶ ſpeciale ſignũ filij dei fuit q⁊ ſpũſſanct⁹ deſcendens manſit ſup eum. de pe. diſt. ij § querendum

¶ tunc ſignum eſt ſpiritumſanctũ ad tem pus in ſanctos veniſſe cum ſigna miracu lorum per ipſos facta patefacta ſunt. ibi dem

¶ aliq̃ demones vident ſigna facere ⁊ nõ ſunt. xxvi. q. v. nec mir;. circa me.

¶ De hac materia habes vbi agitur de demonibus

Silentium.

¶ cultus iuſticie eſt ſilentium. v. q. iiij. in loco.

¶ indiſcretum ſilentium p̃lati eſt du; eos qui erudiri poterant timore derelinquit. xliij. diſt. ſit rector

¶ ſimplex conuerſatio abſq; ſermone q̃n tum exemplo ꝓdeſt tantu; ſilentio nocet xliij. diſ. §. j.

¶ De hac materia habes vbi agitur de taciturnitate

Similitudo.

¶ homo ad ſi militudine; dei creatus eſt. angelo⁊ pl⁹ homine attribu itur q⁊ nõ d⁊ ad ſiĩitudinẽ dei ꝯdit⁹ ſ; ſig naculũ ſiĩitudinis. de pe. di. ij. §. q⁊ vero re probi poſt mediu;.

¶ ſimiles fuerũt Petr⁹ ⁊ Paul⁹ deuotiõe ⁊ merito. ij. q. vij. beati

Simon.

¶ Simon mag⁹ fuit ex iudea natus. xxxij. q. iiij. recurrat. circa me.

¶ ſimoni baptiſmum ſimulatõe acceptu; non profuit. quia poſt non penituit. xxvij diſ. q⁊ interrogaſti.

Simonia ¶ ſimonia eſt ſtudioſa volũtas emendi vł vendendi aliquid ſpũale.j.q.j.ſtudet
¶ ſimonia committitur prece vł precio vł obſequio.j.queſt.j.ordinationes.⁊ capitulo.ſunt nonnulli
¶ nullum vicium ſic reſpicit iniuriaʒ dei et ideo inter alia illud grauius corripuit.j.q.j.quibuſdam
¶ ſimoniaca hereſis ante om̃es alias hereſes pullulauit.j.q.j.cum liqueat
¶ Giezi in veteri teſtamẽto.⁊ ſimon magꝰ in nouo principium fuerunt ſimonie.j.q.j.qui ſtudet
¶ in cõmiſſione ſimonie quantitas eſt attenda.j.q.j.iudices.poſt me.
¶ pue res ſicut eſculenta non videntur inducere ſimoniam ibidem
¶ vt omnis ſuſpicio ſimonie vitetur non paſtillum pro aliquo ſpirituali detur.i.q.iij.ſi quis obiecerit
¶ ſine pacto datum munus poteſt accipi i.q.i.quicquid.
¶ tam dans ꝙ accipiẽs aliquid pro ſpirituali committit ſimoniam.i.queſtione.i:quos conſtiterit
¶ per carnales preces committitur ſimonia.i.q.i.ſunt non.⁊.iij.c.ſe.viij.q.ij.ca.i.
¶ pro digno preces fundere nõ eſt ſimoniam cõmittere.i.q.i.latorem
¶ ille prelatus ſimoniam cõmittit q̃ non numo precij ſed numo fauoris ordineʒ vł beneficiũ tribuit.i.q.i.ſunt nõnulli.
¶ ille ſimoniam fugit qui manus ſuas ab omni munere excutit.i.queſt.i.ſunt nonnulli.⁊ ca.ſe.
¶ ſimonia licet ſit execrabile viciũ.tamen heu nimis eſt vſitatũ.i.q.i.reperiuntur
¶ ſimoniacꝰ ſicut nõ habet ſpirituale qđ ꝑ tpale emit.ſic nec tẽpale poteſt retinere qđ ꝑ ſpũali dedit vł accepit.i.q.i.q̃ ſtudet
¶ ſimoniaci ſi non renunciant ⁊ penitent ineternũ peribunt.i.q.i.ſi quis neqʒ
Item adeptis ꝑuantur.i.q.i.pbr ſi
Iteʒ excõmunicanť.i.q.i.quicunqʒ ſacros.⁊.c.qui ſtudet
Item deponuntur.ꝑma queſt.j.ſi q̃s eps.⁊ q̃nqʒ.c.ſe.⁊.q.iij.ea que.⁊.ca. ex multis.⁊.q.vij.ſi quis omnem.
Item heretici reputantur.ꝑma queſt.i.quicunqʒ.⁊ duobꝫ.c.ſe.
Item a quibuſcunqʒ perſonis tanꝙ heretici accuſanť.vi.queſt.i.quero ergo.§.porro.⁊.§.ſed cum omnes.
¶ ſimoniacus ipſo iure videtur excõmunicatus ⁊ a ꝑticipatione ſacramentoꝝ ſegregandus.i.q.i.reperiuntur
Item q̃nqʒ corporaliter puniuntur.i.q.i.qui ſtudet.Exemplum ibi de Giezi qui lepra percuſſus fuit
Item officium ſuũ nõ iuſte exequitur.prima queſt.i.qui ſacros.⁊.c.qui ꝑfectioneʒ.
Item ſacramenta indigne largitur.prima queſt.i.quicũqʒ ſacros
Item ſacerdos non merito ſed nomine tm̃ dicitur.i.queſt.i.c.ij.
¶ aliquod munus dare pro prebenda vel dignitate eſt graue peccatum.i.queſt.vi.per totum
¶ emens vel vendens prelaturam prauitatem incurrit ſimoniacam ⁊ eternam dãnationem.i.q.i.pbr ſi
Item tam ea ꝙ ordine ſuo priuatur.ibideʒ ⁊.c.reperiuntur.⁊.c.ſanctoꝝ
Item prebenda ſimoniaca cũ ſalute aĩe nõ poteſt retineri.xiij.diſ.nerui.§.alius
¶ prelatura per ſimoniam vel multã ambitionem adepta etiã ſi moribꝫ nõ offendat malo exitu terminatur.quia difficile eſt vt bono ꝑgantur exitu q̃ malo ſũt inchoata principio.i.q.i.ꝑncipatus
¶ vbi prelatus per ſimoniam vel ambitionem intrat ibi populi plus timẽda eſt calamitas ꝙ ſalus.ꝑma queſtiõe.i.fertur.§ vulnerato.
¶ ſimoniace ſcienter beneficium habens de rigore iuris ꝑuandꝰ eſt eo.ꝑma queſti.i.pbr ſi.⁊.q.iij.ea que.⁊.c.ex multiſ.i ꝑn.⁊ i fi.⁊.c.ſi q̃s eps prebẽdas.⁊.c.ſi q̃s datoꝛ.
¶ pro om̃i ſpũali dare temporale ſimoniacum eſt.i.q.i.quicquid.in ꝑn.
¶ ꝑ habendo regimine quarũcũqʒ domorum religioſaꝝ vel hoſpitaliũ dare aliq̃d ſimonia eſt.i.q.iij.ſi quis prebendas
Itẽ pro iconomatu vel vicaria dare vel recipere.i.q.i.ſi quis epiſcopus
Item pro quocunqʒ officio eccleſie vel pro adminiſtratione rerum eccleſiaſticaꝝ.prima.queſt.iij.ſaluator.poſt medium.
Item pro iure percipiendi oblationes vel decimas.i.queſt.iij.queſtum.⁊.c.ſe.⁊.c.ſi q̃s obiecerit.⁊.c.ſaluator.poſt medium
Item pro eccleſijs dedicãdis.i.queſti.iij.ſi quis prebendas.⁊.q.iij.eccleſia.

Matrimonia debent eſſe libera. et iō ſub ſtipulatione pene non ſunt contrahēda. extra de ſponſa. ꝛ matri. ca. Gēma. xxxj. queſtione. ij. per totum.

Matrimonium coactū nullū eſt. e. c. Veniens. pmo. Unde nō valet cōtractum per metum qui in conſtantē viruz cadit. eo. c. Ueniens ad nos. ſecūdo. Si tamē copula carnis ſequaꝛ: tenet in eo qui coactus vxorem duxit. extra de eo q̇ du. c. Significauit. Uel ſi coacta prius: poſtea tamen ſilēter ſibi cohabitat cū recedere poſſet. de ſpon. ꝛ ma. ca. Ad id. Si nondū cognite ſtatim receſſerint: prius coacte nō tenet: ſꝫ alteri nubat. e. c. ꝯſulta.

Matrimoniū vt contrahat filius adultus cogi nō poteſt. ſed nō adultuſ poteſt extra de deſpon. impu. c. Tua frnitas.

Matrimoniū nō cōtrahāt mulieres que viros ꝑ captiuitatē vel peregrinationē abſentes vltra ſeptēnium expectauerūt: donec de morte ipoꝝ certum nunciū habuerint. Nam in matrimonio nō currit pſcriptio tpis. extra de ſponſa. ꝛ ma. ca. In preſentia noſtra. infra. Mlier iuſte.

Matrimoniū cōtrahēs cū deſponſata alteri de pſenti dimittat eam. ꝛ. xl. diebus in pane ꝛ aqua peniteat cū ſeptē ānis ſequenti. Extra de ſponſa duorum. capi. Accepiſti.

Matrimonio de contrahendo ſi q̇s alicui fidem dederit: carnali copula ſbſecuta et aliam in facie eccleſie duxerit ad pmā redire teneꝛ. extra de ſponſa. ꝛ ma. c. Is qui fidem.

Matrimoniū de preſenti ſoluit ſpōſalia de futuro: etiam iuramēto firmata. e. ca. Ex litteris. Etiā ſi ſponſatā ſepe fuerit niſus cognoſcere: nō tamen cognouit. e. ca. Adoleſcens. Si tamen copula ſponſalibus de futuro ſequeꝛ carnis: matrimoniū conſummatū eſt. e. c. Is q̇ fidem.

Matrimoniū ſi quis iuramento ꝓmittit ſecum aliqua contracturū: cōpellaꝛ implere. niſi rationabilis cauſa obſtiterit. eo. c. Ex litteris ſiluani. Et ſi talis poſt huiuſmodi iuramentū ad aliaſ partes ſe tranſtulerit: liberū eſt mulieri recepta penitentia de periurio alteri nubere. Extra de ſponſa. ꝛ matri. c. De illis.

Matrimonij prohibitio gradum quartum conſanguinitatis et affinitatis nō excedit. et hoc congruit. quia quattuor ſunt humores corporis humani. Extra de conſang. ꝛ affinita. c. Non debet.

Matrimoniū contrahere nō pt quis cuꝫ ea cuius conſanguineā cognouit. ꝛ econuerſo. et hoc ſi vnus hoc dicat. Si tamē iuramentū d̄ contrahendo interueniſſꝫ tunc dictū alterius conſang ninei vnius non obſtaret. Extra de ſponſa. et matri. c. Preterea. ſecundo.

Matrimonium contrahi poteſt inter filios et filias ante vel poſt compaternitatem natos. excepta ſemper perſona per quam cōpaternitas contrahitur. niſi cōſuetudo aliter obſeruaſſet. dicta enim pſona ſi cum aliqua illarum contraheret ſeparatur. extra de cogna. ſpiri. c. Utrū. ca. Super eo. cap̄. Tua nos.

Matrimonium quādo impeditur ꝓpter cognationem ſpiritualem. Supra. Cognatio ſpiritualis.

Matrimonium impeditur per cognationem legalem. ſupra. Legalis.

Matrimoniū contractū cum relictis fratrum ſine liberis decedentiū: conceſſum eſt ſeruare liuonieñ. nouiter cōuerſ. Sꝫ poſt conuerſionē ſic contrahere non permittuntur. extra de diuorcijs. ca. Deus qui eccleſiam.

Matrimoniū impediꝛ perpetuo inꝛ aſcēdentes et deſcendentes in cognatiōe legali. licet ſoluaꝛ adoptio. ſed inter filiuꝫ et adoptiuā impediꝛ durante adoptiōe Glo. xxx. q. iij. Quāt. ibi text⁹ de hoc ꝑ totam queſtionem.

Mrimoniū quō impediꝛ per affinitateꝫ Supra. Affinitas.

Mrimoniū ꝯhētes i gradu vl' ſtatu ꝓhibito. ſ. Excōmunicatio. §. xxxiiij.

Mrimoniū inꝛ īfideles lꝫ veꝝ ſit. ñ tñ ratū ē. ſꝫ inꝛ fideles ratū ē. extra de diuor. ca. Quāto. xxviij. q. j. ꝑ to. vſqꝫ. §. ex his. Iuncta gloſa. e. c. Quāuis autem.

Mrimōiū pt ꝯuerſ⁹ a fidelitate alꝛo ī īfidelitate remanēte cū fidli ꝯheꝛ ſi ꝑoꝛ ꝯiūx nllo mō voluerit ſibi cohitare. vl' vult. ñ tñ niſi cū blaſphēia xpi. vl' vt eū ad pctm̄ mortale trahat. xxviij. q. j. Si īfidel'. Nā ꝛ ſi veꝝ ſit inꝛ īfideleſ mrimōiū. ñ tñ ē ratū. ex. d̄ diuor. c. q̄nto. gl'. xxviij. q. j. qꝫ āꝫ

Matrimoniū fidelium eſt ratum. Unde
ſi vnus eoꝝ in hereſim labit̄ nō poſſunt
ſepari. etiā ſi alteri cohabitare ſine cōtu-
melia dei ⁊c̄. vt. s̄. licꝫ diuorciū int̄ ipos
celebrari poſſit. nō tamē poſſunt ad ſecū-
da vota tranſire poſtq̄ꝫ inter eos cōſum
matum eſt. matrimoniū licet ante copu-
lam carnis: altero eoꝝ ad religionē eun-
te poſſet relictus alibi cōtrahere. Extra
de diuorcijs. c. Quāto. ⁊ glo. xxviij. que.
ꝑma. Qꝫ aūt. niſi diuina reuelatōe ſecus
fiat. ſicut de ſanctis aliq̄bꝫ legit̄. ex̄tra de
cōuerſio. coniu. c. Ex parte tua.

Matrimoniū ꝯuerſus infidelis cuꝫ alia
contrahere nō poteſt viuēte vxore prio-
ri cui ipe libellū repudij dederat. niſi ip-
ſa noluerit ſibi cohabitar̄ pꝰ ꝯuerſionē vl'
vult eo modo vt in ꝑcedenti. ij. §. Extra
de diuorcijs. c. Gaudemus. §. Qui autē
Et ſi dimiſſa ꝓpter dictas cauſas: poſtea
etiā cōuertit̄ anteq̄ꝫ ille cū altera contra
hat: tenet̄ eam recipere. e. c. Gaudemus.
§. Qꝫ ſi. Et ſi repudiata ſ̄m ritū eoꝝ alt̄i
nupſerit. et ſi poſtea etiā conuerſa fuerit:
tenet̄ vir ꝯuerſus eā recipere. Nec poteſt
ei obicere fornicatiōꝫ quā poſt repudiū
cū viro ſecūdo fecit. niſi alias fornicata
fuerit. vbi. s̄. §. Quāuis. Supra. Infide
lis.

Matrimoniū infideliū i gradu ꝓhibito
ſi cōuerſi furint nō ſeparet̄. extra de ꝯſā.
et affi. c. De infidelibꝫ. extra d̄ diuor. ca.
Gaudemus. Et ſi plures vxores paga-
nus conuerſus habeat: vnā ex eis eligat
et teneat. vbi. s̄. §. Quia vero. Gloſa dic̄
Qꝫ primā debet habere. ⁊ hoc videt̄ tex-
tus innuere.

Matrimoniū nō tenet poſt votū ſolenne
contractū ꝯtinentie. xxvij. q. j. c. Sicut
bonū. vſq̄ꝫ. §. His omnibꝫ. Poſt votū ta
men ſimplex tenet. eo. a dicto. §. ad finē.
et gloſa. e. c. Qꝫ vouētes. Unū ꝑmū diri-
mit contractū. ſecundū aūt ſolum impe-
dit contragendū. de voto et voti redem
pti. c. vnico. libro ſexto.

Matrimoniū eſt vinculū fortius q̄ꝫ votū
ergo per illud ſimplex non dirimit̄. Ex-
tra qui cleri. vel vouen. ca. Meminimꝰ
ſed impedit contrahendū. eo. cap̄. Con
ſuluit. c. Ueniens.

Matrimonio per copulā ꝯſummato nō
poteſt alter coniugum altero inuito re-
ligionē intrare. extra de rapto. ca. Cum
cauſa.

Matrimonium poſt votum ſimplex etiā
bonū eſt: licet peccet contrahendo. xxvij.
q. j. Nuptiaꝝ. Auguſtinus. iūcta gloſa.
verbi. Non ſolum.

Matrimoniū poſt votum ſimplex ꝯtra-
hens: reddēdo debitū nō peccat: ſꝫ pec-
cauit fidem frangēdo. ſ. cōtrahendo. ⁊ nō
vt aliq̄ dicūt ꝑma vice cognoſcēdo. xxvij.
que. j. Si quis votum. in gloſa. qꝛ poſt-
q̄ꝫ ꝯtraxit iā nō habet poteſtatē corpoꝛ
ſui.

Matrimoniū per votū quō impedit̄. In
fra. Uotum ſolenne.

Matrimoniū miniſtri altaris in ſacrꝭ cō
ſtituti contrahere nequeūt. di. xxvij. ca.
Preſbyteris. di. xxxj. Alit̄. Nec religio-
ſi. j. Uotum ſolenne. Et cōtra hoc ꝯtra
hentes excōicati ſunt. s̄. Excōicatio. §.
xxxiiij. vide. j. Matrimoniū nō dirimit̄
Matrimoniū impedit̄ rōne enormitatis
crimis. Quoꝝ q̄dā ipediūt ꝯhēdū rūn q̄
dam etiā dirimunt contractū. Impedi-
unt contrahendū que ſequunt̄. ſcilꝫ ince
ſtus. xxxij. q. vij. Si quis viduā. c. Qui
dormierit. c. Concubuiſti. s̄. Inceſtus.
Scd̄o occiſio ꝓprie vxoris. xxxiij. que. ij.
Admonere. cap̄. Interfectores. Tertio
raptor ſponſe alterius. xxvij. q. ij. Sta-
tutum. Quarto leuans ꝓpriū filiū de ba-
ptiſmo in fraudem matrimonij. xxx. q. j.
De eo. Quinto interficiēs ſacerdotē. ex-
tra de pe. ⁊ re. c. Qui preſbyterū. Sex-
to ſolenniter penitens. xxxiij. que. ij. De
his. c. Antiqui. Septimo ſcient̄ ducēs
monialē. xxvij. q. j. Hij ergo qui. Et ta-
lis eſt excōmunicatus. de ꝯſang. ⁊ affini
ta. c. vnico. li. vj. poteſt tamen cū ꝑdictꝭ
epiſcopus diſpenſare vt cōtrahāt. xxxiij
que. ij. Antiqui. argu. extra de eo q̇ co-
gnouit conſan. c. Ex litteris. Sufficit ſ̄m doc.
aliquos licentia ꝓprij ſacerdotis. ar. vbi
ſupra.

Matrimoniū cōtrahendū impediunt et
dirimunt contractū crimia duo. Primū
eſt ſi quis coniuge viuente alteri fidē de
dit de contrahendo vel de facto contra
xit: interueniente copula carnis ante vl'
poſt. xxxj. q. j. per totum. Secundū ſi q̄s

machinatur in mortem coniugis alteri-
us cũ effectu vt alterã ducat vel ꝓpriam
coniugem vt illam ducat occidit. Et eſt
prohibitio perpetua. nec obſtat ſi machi
nantes ſibi ꝑ copulam nondũ commixti
ſunt. vbi. ſ. Et extra de eo q̇ dux. in ma.
ca. Propoſitum. et. c. Super hoc. c. Si
gnificaſti. c. Ueniens. in quibꝫ vtrumqꝫ
peccatum dirimẽs ponit. j. etiam ponit.
Matrimoniũ tenet quod q̇s cõtrahit cũ
adultera ſua ſi eidem altero viuente fidẽ
non dedit de contrahẽdo. extra. e. c. Si
gnificaſti. Et ſi cõtraxit cum altera ad-
huc viuẽte vxore: altera tñ ignorauit ip
ſum habere vxorem: licet eam ipſam co-
gnouerit: poteſt tamẽ poſt mortem vxo-
ris de nouo in illam ꝯſentire et eam ha-
bere. e. c. Propoſitum. c. Ueniens. Uel
ſi ſcienter cũ eo contraxit viuente vxore
nõ tamen ab eo cognita eſt ante vel poſt
illa adhuc viuente: poteſt eã poſt mortẽ
vxoris ducere. e. c. Si quis. dummodo
tamẽ neuter illoꝝ in mortem alteriꝰ con
iugis cum effectu machinatus ſit. vt. eo.
cap. Ueniens. Et ſi aliquis in mortem
coniugis machinatus ſit: nõ põt illam
habere. etiã ſi ṗus nõ cognouerit eã. ar-
gu. extra de ꝯuerſio. infide. cap. Lauda-
bilem. §. vltimo.
Matrimonio adulterã ſuam ducentꝫ pe
nitentia. ſ. canone. xxvij.
Matrimoniũ tenet ſi vir ducit mulierez
cuius maritũ in bello occidit. extra d̃ cõ
uerſio. infide. c. Laudabilem. §. vltimo.
dummodo mulieres nõ fuerit machina
te in mortem viroꝝ. vt. ſ.
Matrimoniũ ſtabit ſi poſt fidem datam
de cõtrahendo eã cognouit. extra d̃ ſpõ
ſa. et matri. c. Ueniens. ij.
Matrimoniũ iniciatũ dicitur inter ſpõ-
ſam et ſponſum nõ ꝯſummatuz. xxvij. q.
ij. per totum. vſqꝫ. §. Sed ꝓcedat
Matrimoniũ contrahere nõ debet ipo-
tẽs nec puer. extra de frigidis. ca. q̄ ſedẽ
Matrimoniũ dirimit et poteſt mulier al
teri nubere ſi vir impotens eſt ad coeun
dum. xxxiij. q. j. per totum. Uide. ſ. Im
potentia coeundi.
Matrimoniũ impedit per artitudinem
mulieris. Unde ſi mulier ad coeundum
inabilis ſit: nec ei poſſit remedio medico
rum ſubueniri: poteſt vir aliam ducere.
extra de frigidis. c. Ex litteris. Suadet
tamẽ viris vt eas ſicut ſorores habeant
eo. c. Conſultationi. Infra. Matrimo-
niũ ſi mulier.
Matrimoniũ quõ error ꝑſone ĩpedit vel
dirimit. xxix. q. j. per totum. Supra. Er
ror perſone.
Matrimoniũ quocunqꝫ tempore cõtra-
ctum interueniente legitimo cõſenſu de
preſenti tenet. nuptie tamẽ celebrari ꝓhi
bentur a ſeptuageſima vſqꝫ ad octauam
penthecoſtes. extra de ferijs. c. Capella
nus.
Matrimonium ſi mulier nimis arta con
traxit: non tenet ſubire periculũ mortis
vt reddatur apta. et alteri nubat aucto-
ritate eccleſie. et ſi per frequentem vſum
ſecundi redditur apta ṗmo ſine pericu-
lo corporis: tunc a ſecundo ſeparatur et
reſtituitur primo. et ſimiliter primꝰ ſi al-
teri nupſerat: ipſa dimiſſa: eam recipe te-
netur cui ṗmo nupſit. nõ obſtante ſentẽ-
tia eccleſie per errorẽ ṗus lata. niſi muli
er ipſa intraret religionem tũc vir cũ ſecũ
da manere poſſet. extra de frigidis. cap.
Fraternitatis. ſ. Matrimonium impe-
ditur per artitudinem.
Matrimoniũ contra interdictũ eccleſie
contractũ tenet. licet nõ fuerat cõtrahẽ-
dum durante interdicto. debet tamẽ ſic
contrahens puniri. extra de matri. ꝯtra.
contra interdi. ec. c. Ex lr̃is.
Matrimonia contrahenda in eccl'a pub
licent per ſacerdotes. extra de clamd̃. de
ſpon. c. Cum inhibitio.
Matrimonia clamdeſtina penitus ꝓhi-
bentur. Et ſacerdos talia nõ prohibẽs
vel intereſſens illis triẽnio ſuſpendatur
ab officio. Similit̃ q̇libet alius regula-
ris. j. Suſpenſio. §. x. Et ſic cõtrahẽtes
etiaz in gradu licito debent puniri. Sꝫ
et ſoboles clamdeſtino nata matrimo-
nio in gradu prohibito illegitima iudi-
catur. nec ignorantia ſuffragatur clãde-
ſtine coniunctoꝝ parentũ. e. c. Cum ibi-
bitio. ſ. Illegitimi.
Matrimonij clamdeſtini ꝓbatio ſi nõ ap
parcat nõ ſunt ab eccleſia compellendi
ad inuicem. e. c. Quod nobis.
Matrimoniũ dicit clãdeſtinũ. Prio quã

do fit ſine teſtibus. Secundo quādo an
te nuptialem benedictionē cōueniunt. ꝛ
ſibi debitum reddūt. Tertio quādo ſpō
ſalibus alibi contractis: per iudicem tm̄
diſſoluendis nōdum ſolutis ſine licētia
iudicis cōtrahunt. Quarto quando cō
trahit qs contra interdictū ſibi ſpecialiꝛ
factum. Quinto quādo ante publice cō
trahiꝛ ſine legitia cauſa. qđ prohibetur.
extra de deſponſa. impu. c. ij. Sexto. ꝗñ
conueniunt omiſſis bannis: vbi conſue
tum eſt ea fieri. Et omnibus illis mōis
contrahentes peccant mortaliter: ſcōm
Petrum de palude ſup. iiij. ſententiarū.

Matrimonij coitus quādo eſt peccatum
vel nō. s̄. Adulter.

Matrimonia illicite cōtracta teneꝛ quili
bet ſciens denunciare. extra de cognati
one ſpi. c. Tua nos.

Matrimoniū accuſari nō poteſt ꝑ ſolaꝫ
ſcripturā abſente ꝓpria voce. niſi quantū
ad pſumptionē. extra qui matri. ac. poſ.
ca. A nobis.

Matrimoniū accuſans poſt denunciati
onem in eccleſia factam nō admittiꝛ: ni-
ſi cauſam legitimam reddiderit ſue taci
turnitatis. vel ꝓprio iuramento firmaue-
rit ſe obijcienda poſtea didiciſſe. e. c. Cū
in tua.

Matrimoniū pſumptū nō admittit pro
bationē contrariam. extra de ſponſa. et
matri. cap̄. Js qui.

Matrimonij tāta vis eſt vt faciat legiti-
mos ex illegitimis (ſcilꝫ ante matrimo-
niū natis) extra ꝗ filij ſint. c. Tāta.

Matrimoniū nō dirimiꝛ etiā copula nō
conſummatū per ordinis ſuſceptionem.
ſed poſt ordinatus compelliꝛ per cenſu-
ram eccleſiaſticā illud ꝯſummare: vel re
ligionē intrare. alioqn nec in ſuſcepto ſu
ſtineꝛ ordine nec vlterius ꝓmoueꝛ. Sꝫ
religionē profeſſus poteſt ꝑ epm diſpen
ſari. in extrauagā. Antique concertatio
ni Johānis. xxij.

Mechatio

ſpūalis eſt ſacrifica-
re idolis. xxviij. q. j.
Non ſolum. Auguſtin⁹ li. ij. de adul. cō.

Mechatio carnalis eſt om̄is coitus illi-
citus. xxxij. q. iiij. Meretrices. Auguſti
nus in queſtionibꝫ Deutronomij.

Mechia ſtricte capta: ſolū pro adulterio
capitur. xxxij. q. j. Meretrices. Auguſti
nus. vbi ſupra.

Mechatur qui dimiſſa vxore ꝓpter adul
terium aliā ducit. xxxij. q. vij. Quemad-
modū. Auguſtinus de adul. coniu.

Medicina

eſt duplex. ſcꝫ ſpūa-
lis et corpalis. di. xx
ix. Neceſſe. ſpūalis eſt penitētia. diſ. l. vt
conſtitueret. Aug⁹. in epl'a ad Bonifaci
um. Item om̄ia ſacramenta eccleſie. de
pe. di. j. In actōne. Auguſtinus omelia
de pnia. Item opera miſericordie. eo. c.
medicina. Ambroſius. ſermone in dñi-
ca de Abraham.

Medicus vocatus ad infirmuꝫ teneꝛ ei
ꝑmo ſuadere vt medicū aīe vocet. Et ſb
pena excōmunicationis ꝓhibeꝛ ne ꝓ ſa-
lute corporis ſuadeat qđ in ꝑiculū ani-
me conuertaꝛ. extra de pe. ꝛ re. c. Cuꝫ in
firmitas. j. Medicoꝝ ꝑcepta.

Medicoꝝ precepta a ieiunio. cōpunctio
ne. aut meditatione reuocantia ſunt cō-
tra diuinā conditionē. de conſe. diſti. v.
contraria. Ambroſius ſup pſalmo. cxx.
Gloſa maxime quādo ſuadenꝛ ſanis. s̄.
Medicus vocatus.

Medicinā aduſtionis vel inciſionis pro
hibentur clerici exercere. extra ne clerici
vel monachi. ca. Sententiā.

Medium. j. Uita preſens.

Membrum

mortuū eccleſie eſt
peccator ſicē ſi ali-
cui⁹ manus arida: verꝫ quidem mēbꝛuꝫ.
ſed ſine ſanguīe inefficax et mortuū eſſet
j. q. j. Sicut vrgeri. Aug⁹. ꝯ donatiſtas

Membrū a corpore ſegregatū nō vege-
tatur ſpiritu eius. ſicut ab vnitate ecclie
ſeparatus nō eſt membrū eius. qđ fit per
excōmunicationem. xj. q. iij. Nihil. Su
pra. Excōmunicatio. §. j.

Membra multa nō eundē actum habēt.
ſic multis ordinibus eccleſie nō eſt idem
officium. extra de hereticꝫ. ca. Cū ex in-

Memoriale

paſſiōis eſt eucha
riſtia. s̄. Euchari-
ſtia datur.

Memoria pro defunctiſ in om̄i miſſa ha
beatur. de conſe. di. j. Uiſum. et. c. ſequē
ti. Nomina tamē coꝝ in miſſa vel ſecre-
ta aut oratione ſpecialiter nō debemus
exprimere. Gloſa. e. c. De nominibus

Memoria continua peccatoꝝ eſt maxi-
mū remediū. de pe. di. iij. Judas. Crik.
in epiſtolam ad hebreos.
Memoria paſſiōis chriſti annua recolit̃
q̃ ita nos fac̃ moueri ac ſi pñtē i cruce pē
dētē videam⁹. de cō. di. ij. Sel'xps. Au
guſtinus pſalmo. xx.

Mendicantes dicūt̃ religi-
oſi quib⁹ ad
ſuſtentatōnē congruam poſſeſſiōes ſiue
redditus habere profeſſio et regula iter-
dicunt. de exceſſi. prela. c. vno. libro. ſex.
Gloſa verbi. Mendicātes. Addit regu
la ſiue conſtitutio. De hoc Panormi. ex
tra de exceſſi. c. Nimis praua. verbi. Al
tiſſima. ſed per queſtū publicuꝫ tribuere
victum ſolet incerta mēdicitas. de reli.
domi. c. Religionum. li. vj.
Mendicātibus prohibetur receptio ad
profeſſionem infra annū probatōis. In
fra. Minoribus.
Mendicantium ordines qui et quomo-
do extinguunt̃. j. Ordines medicātes
Medicantes tranſeuntes ad ordinē poſ
ſidentium. ſ. Excōicatio. §. xx.
Medicantes religioſi. Infra. Religioſi
mendicantium.

Mendacium eſt falſa vocꝭ ſi-
gnificatio anio
fallendi. xxij. q. ij. Btūs. §. Ille ergo.
Mentiri eſt contra id quod animo ſentit
loqui: voluntate fallendi. Unde nō om
nis qui falſum dicit mentitur. xxij. q. ij.
Is autem. Auguſtinus in encheri. Ni-
ſi habeat animum fallendi. e. c. Beatus.
Mendacium ſemper eſt peccatum. e. ca.
Mihi autem. c. Nec artificioſo. Unde
omne mendacium cauendum eſt. eo. ca.
Omne genus. q. v. Juramenti. c. cauete
Mendacium nō ſolum in verbis: ſed eti-
am in ſimulatis operibus fit. dum q̇s ſe
xp̄ianum dicit. et opera chriſti non facit
Mendaciū ſimiliter eſt ſacerdotem ſe fa
teri: ⁊ contraria huic ordini operari. xx-
ij. q. v. Cauete fratres mendacium.
Mendaciorum octo ſunt genera primū
in doctrina fidei: intentione ſubuerten-
di. Secundū quod nulli prodeſt et alte
ri nocet vt mendaciū detractionis. Ter
tium prodeſt vni et obeſt alteri. Quartū
quod ſolum fallēdi cauſa fit. vt eſt hiſtri-
onum. Quintum quod fit cauſa compla
cendi. Gloſa. Hec ſunt mortalia. ſequen
tia autem venialia. Sextum quod nul
li obeſt et prodeſt alicui. ſcilicet ad euitā
dum damnū boni temporal'. Septimū
quod nulli obeſt et prodeſt alicui. ſcilicꝫ
ad periculum perſone euitandum. Oc-
tauū quod nulli obeſt ⁊ prodeſt alicui vt
caritas conſeruet̃. xxij. q. ij. Primū.
Mendaciuꝫ eſt grauiſſimū peccatū. Nā
homicidio comparatur. xj. q. iij. Nemo pe
ritoꝝ. Gloſa ſi propter h̄ alter ꝑdit vitā.
Mendacium artificioſum eſt: cum q̇s di
cit equū nō aſcēdere arbores. intelligēs
pontem. xxij. q. ij. Nec artificioſo. i gloſa
Mentiri nullus debet pro quacunq; re:
etiam vita corporali alic⁹. e c. Queritur
nec pro ſalute alterius. extra de vſuris.
ca. Super eo. poteſt tamē in tali caſu q̇s
veritatem occultare tacendo. vel ſaltem
equiuocando. vt dicendo. non eſt hic. i.
non comedit. Sic abraham fecit. xxij. q
. ij. Queritur. Auguſtinus ſuꝑ Geneſim
Hec gloſa. xxij. q. ij. Ne quis. Auguſti-
nus ſuper. v. pſalmo.
Mentiri non debet pro vita alterius q̇s
nec pro corpore alterius occidat animā
ſuam. Unde perfectus ſic dicitur pecca
re mortaliter. Gloſa. e. c. Ne quis. et ap-
paret ex textu. vbi dicit̃. occidere animā
ſuam. Aug⁹. ſuper. v. pſalmo.
Mentiens humilitatꝭ cauſa peccator ef-
ficitur qui ante innocens erat. xxij. q. ij.
Cum humilitatis. Auguſtinus de ꝟbis
apoſtoli. et. e. c. Incauti.
Mendaciter impetrans: carere debet et
cauere impetrato. xxv. q. ij. Sic decet.
Mendacium officioſum dicitur qđ con-
tinet pietatem. quod nulli obeſt et alicui
prodeſt. di. ix. Si ad ſcripturas. in glo.

Mens eſt caput. infra. Ratio.

Mens indiſcreta eſt ſaccus pertuſus. in
fra. Saccus.
Mentium bonarum eſt etiam ibi culpaſ
cognoſcere vbi culpa non eſt. de con. di.
quinta. Ad eius.
Mēte alienato culpa nō imputatur: nec
facta alia. xv. q. j. ꝑ totum. ſ. Furioſus.

Menſuras vel pōdera iniuſta
cauſa lucri mutuās

triginta diebus peniteat in pane et aq. ex
tra de emptio. et vendi. ca. Ut menſure.
ſupra. Canone. xx.

Mercatio ē pericloſa. quia diffi
cule ſine peccato cur
rit. de pe. di. v. Qualitas. Leo papa.

Mercator ſine mendacio et periurio eſſe
non poteſt. di. lxxxviij. Eijciens. Criſo-
ſtomus ſuper mattheū.

Mercari aliquando non licet. aliquādo
licet. e. c. Fornicari.

Mercantie in locis ſacris non exercean
tur. xvj. q. vij. Et hec diximus.

Mercatorum iniquitas. infra. Negociator
Supra. Emens.

Mercans contra ius: bonam fidem non
habere preſumitur. de regu. iuris. c. Qui
contra. libro ſexto.

Mercennarius eſt qui de-
um diligit
non propter ſe. viij. q. j. Sunt in eccleſia
Auguſtinus. ꝯ. Lucrum tpale.

Mercennarius eſt prelatus propriū cō-
modum querens. vij. q. j. Aduerſitas. ꝯ.
Lupo veniente.

Meretrix eſt que plurium libidi-
ni paret. diſtin. xxxiiij.
Uidua.

Meretrix an duci poteſt. xxxij. q. j. per to
tū. Et dicit ꝙ ſic. ſi ſperatur correctio. e.
cap. vltimo. extra de eo qui dux. ca. Si
gnificaſti. imo ducens talem multū me-
retur. extra de ſponſa. et matri. c. Inter ope
ra. Si vero nō habetur ſpes emēde: nō
licet. Nam videt eſſe patronus turpitu-
dinis. xxxij. q. j. Sicut. Quia poſtea pro
pter adulterium eſſet dimittenda. Sed
turpius eijcitur ꝙ nō admittit hoſpes.
extra de iureiuran. c. Quemadmodū. er
go. etc. Tenet tamen matrimoniū cōtra-
ctum cum ea. xxxij. q. j. Si quis vxorem
et gloſa. e. Q; autem.

Meretrix ē cuius turpitudo publice ve-
nalis ē. xxxij. q. iiij. Meretrices.

Metus non excuſat qui nō cōtinet
periculum mortis vel cru-
ciatum corporis. et talis dicitur cadere
in conſtantem virum. extra de his que vi
me. c. Cum dilecti. ꝯ. Inuitus.

Metus quantūcunqꝫ magnus nullū de
bet impellere ad peccatum mortale. quia
ꝗuis culpam attenuet: non tamen ex to
to tollit. e. ca. Sacris.

Metus cauſa facta debent in irritum re-
uocari. Extra de his que vi. ca. Abbas.
cap. Ad audientiam.

Metu extortum iuramentum ſeruari de
bet: ſi non vergit in anime periculū. Un
ſic iurans reſignare beneficium: illud re
ſignet. et poſtea reſtitutionem petat. Ni
ſi iuraſſet non repetere. e. c. Ad audiētiā.

Metus repellatur vbi conſenſus reqrit.
extra de ſponſa. c. Cum locum.

Metus digne ꝓpellitur vt papa cum car
dinalibus libere negocia eccleſie tracta
re poſſit. de ele. c. Fundamenta. ꝯ. Decet
libro ſexto.

Militare vtrum et quando ac cui
ſit peccatum. xxiij. que. j
per totum. Et abuſus ſolum prohibetur
Ibidem. ſupra. Bellare.

Militare nemo poteſt deo et mundo. xxi.
que. iij. per totum.

Militans deo: ſecularibus negocijs ſe nō
immiſceat. extra ne cleri. vel mona. cap.
Multa ſunt. Et Paulus. ij. Thimo. ij.
Nemo militans deo implicat ſe ſeculari
bus negocijs. di. lxxxviij. Conſequens.
Et. xxj. q. iij. Credo placere. et ſe. ca.

Militem voluntariū eligit xp̄s. volūta-
rium ſeruum ſibi auctionatur diabolus
id ē emit. Neminē iugo ſeruitutis aſtri-
ctum poſſidet niſi ei ſe prius peccatorum
ere vendiderit. xv. q. j. Non eſt. Ambro-
ſius de vita beata.

Militum chriſti eſt ſeruire xp̄o. Milites
ſeculi ſeruiant ſeculo. ſicut ſcriptum eſt.
Nemo militans deo implicat ſe ſeculari
bus negocijs. xxiij. q. viij. Rep̄henſibile

Militiam ſecularem poſt ſolennē pniam
reſumens: decem annis peniteat. pera-
ctis tamen trib9 annis cōmunioni eccle
ſie reſtituatur. Et ſi vere penitēs extitit
poterit epiſcopus de reſiduo diſpenſare
de peni. di. v. Si qui.

Miniſtri eccleſie ſint litterati. di.
xxxvj. Illiteratos.

Miniſtri eccleſie ſint ſemper mundi. diſ.
xxv. Primum. Eorum tamen immundi
cia nō inquinat ſacramenta. xv. que. viij
Sciſcitantibus.

Miniſter malus non nocet vbi bonus eſt

dominus. Unde ſacramenta alijs pro‑
ſunt per eos miniſtrata. de conſe. di. iiij.
Baptiſmus. Aug⁹. ſup Johannē.
Miniſtro malo ſacramenta obſunt: ſʒ p‑
ſunt digne ab eo recipienti. Gloſa. dum
modo miniſter in eccleſia toleratur. j. q.
pͥma. Omnia ſacramenta. Auguſtinus.
co. ti. ca. Propheta. Jeronymus in Ag‑
geum. ij. cap̄. Jtem Auguſtinus de ver‑
bis domini. c. c. Jta fit.
Miniſtros paucos habere et bonos me‑
lius eſt ꝗ̃ʒ habere mltos malos. extra de
etate et quali. c. Cum ſit. di. xxiij. Tales
Miniſter non ſit tenax vbi largus eſt do
minus. xxvj. q. vij. Alligant. Crif.

Minora cui interdicuntur. etiam maiora vetita ſunt. extra de ſen. ex. c. Cum illoꝝ.

Minorennis dicitur aliquis ſcilʒ quantū ad diſcretionem vſqʒ ad ſeptimū annuʒ. vt C. de iure deli. Si infanti. Tunc pecca re poſſunt. extra de delict. pu. c. j. Jūcta gloſa. Jtem ad matrimoniū vſqʒ ad. xij. in femina. Jn viro vſqʒ ad. xiiij. Jteʒ ad factionem teſtamēti vſqʒ ad. xiiij. ij q. vj. §. Diffinitiua. Jtem ad reſtitutionē vſqʒ ad. xv. annum. ff. de mino. l. j. Hec glo‑ ſa. xxvij. q. j. Sicut bonuʒ. verbi. Jn mi noribus. Et intelligitur minoritas vſqʒ ad. xxv. annum. ibi. quantum ad viduā: quam pater poſt votum non poteſt reuo care. Hec gloſa. ſ̄. Etas.

Minoribus ꝛ predicatoribus prohibetur ſb̄ pe na excōmunicationis et alijs penis gra uibus ne quem infra annum probatōis ad profeſſionem recipiant vel impediāt quo minus ad aliam religionem tranſi‑ re poſſit vel ad ſeculum redire. niſi ma‑ ior quatuordecim annis tacite eſſet pro feſſus: vel conſtaret certum ipum inten‑ diſſe non ſolum ordinem probare: ſed vi tam mutare. alioquin recipientes ſūt ſu ſpenſi a receptione ad profeſſionem. ſed et penas alias. vt ibi dicitur ſubeāt. Re‑ ceptus autem non obligabitur ordini e‑ orum. Gloſa. ſed alteri religioni. De re‑ gula. cap̄. Non ſolum. libro ſexto. Et ex tenditur etiam ad alios mendicātes. eo dem. cap̄. Conſtitutionem. li. vj. j. Pro‑ feſſio. infra. Profiteri.

Miraculum eſt opus arduū et inſolitum ſu‑ pra ſpem et facultatem admirantis con ſiſtens. ð conſe. diſtin. ij. Reuera. Amb. libro de ſacramentis.

Miracula facere eſt ſpeciale donum ſpi‑ ritusſancti. de peni. diſtin. j. Querendū. Beda ſuper Johem.

Miracula demones non faciunt. ſed mi ra. q̄ꝛ n̄ ſit ſupra naturā: ſʒ ꝁʒ naturā: lʒ ho minibus inſolita. xxvj. q. iiij. Sciendū. Auguſtinus de natura demonū.

Miracula faciunt aliquando extra cari‑ tatem exiſtentes: qui in caritate ea face‑ re nō poſſent. j. q. j. Teneamus

Miracula quia etiā per malos fiunt: nō debent tales coli propterea: niſi auctori tate romane eccleſie. j. q. j. Teneam⁹. ex‑ tra de reli. et vene. c. Audiuimus.

Miracula ſunt et vita canoniſandi p̱ te‑ ſtes ſingillatim et ſecreto diligenter exa minanda. extra de teſtibus et atte. capi. Venerabili.

Miſericordia eſt pulchritu‑ do et perfecta forma virtutum. diſtin. lxxxvj. Singul. Ambroſius li. de officijs.

Miſericordie dei menſuras ponere non poſſumus. de pe. di. j. multiplex.

Miſericordiam de⁹ nō ſemper indulget peccare continue volentibus. diſt. xciij. Diaconi. ad finem.

Miſericordiam negantes: chriſtū negāt vij. q. j. Omnis qui. Jdeo omnes tenen tur. di. lxxxvj. Non ſatis.

Miſericordia precellit omnia holocau‑ ſta. di. l. Ponderat.

Miſericordia ad proximū eſt duplex. ſcʒ ſpiritualis: et corporalis. diſti. xlv. Due ſunt. Et ſpiritualis eſt triplex. ſcʒ offen‑ ſas dimittere. delinquētes corrigere. bo na docere. et iuſta conſulere. di. xlv. tria Et. c. Diſciplina. ponit tertiū de doctri na. Et eſt Gregorius. xx. moraliū. parte quarta. c. xj.

Miſericordia abſqʒ diſciplina deſtituit. et econuerſo. Luce. x. Jnfudit vinum et oleum. Pſalmiſta. Virga tua et bacul⁹ tuus. Virga enim percutimur. baculo ſuſtentamur. vbi. ſ̄. c. Diſciplina.

Miſericordem nimis eſſe melius ē q̃ nimis iuſtum. quia melius eſt propter miſericordiam ratione̅ reddere q̃ ꝓpter crudelitatem. xxvi. q. vii. Alligant. Criſoſtomus.

Miſericordia corporalis conſiſtit in ſeptem eius operibus. di. lxxxvi. Non ſatis. Ambro. li. de officijs.

Miſericordia vtraq̧ debet eſſe diſcreta. vbi ſupra.

Miſericordia in correctione aliquoꝝ negligentium indiſcreta eſt. di. l. Si quis diaconus. xxiii. q. iiii. Eſt iniuſta.

Miſericors non eſt qui parcit culpe nutriende. xxiii. q. v. Qui vicijs. Augu. ad Lotharium.

Miſericordia corporalis ſit diſcreta: vt non vni totum detur. diſtin. lxxxvi. Dominus.

Miſericordia ſit ordiata. s̄. Elemoſyna latius vide.

Miſericordiam deus co̅ſeruat i̅ iuſticia. et eco̅uerſo. de pe. di. i. §. Taciturnitas.

Miſericordie communis eſt vſus. i̅do co̅mune eſt preceptum omnibus etatibus. omnib9 officijs neceſſaria. et ab omnib9 deferenda. diſti. lxxxvi. Singulis. Ambroſius libro de officijs.

Miſeri ſunt qui perſecutionem patiuntur propter iniuſticia̅. Sed econtra Beati. xxiii. q. iiii. Si eccleſia.

Miſſa proprie eſt euchariſtie confectio et conſecratio. reliq̄ que ibi dicuntur ſunt obſecrationes et gratiarumactiones. de conſecra. diſtinc. ii. Utrum.

Miſſe celebrationis modum tradideru̅t Jacobus frater domini et Baſilius ceſarienſis. de conſe. di. i. Jacobus.

Miſſam nullus celebret niſi ieiunus. vii que. i. Nihil. de conſe. diſtin. i. c. Sacramenta. extra de cele. miſ. c. Ex parte.

Miſſa celebranda eſt hora tertia diei: excepta nocte natiuitatis. de conſe. diſti. i. Nocte ſan. Glo. ꝟ. niſi ꝑma. dic̄ ꝙ itelligitur de ſolenni miſſa. Et poteſt dici prima parte diei. e. c. Neceſſe.

Miſſe priuate ſiue peculiares no̅ celebre̅tur ſolennibus diebus in publico. id eſt. ſolenniter. nec ea hora: vt populus non retrahatur a miſſa diei. de conſe. di. prima. Et hoc attendendum. extra de celebratione miſſa. cap̄. Quidam laicorum. Nec i̅ talibus miſſis etiam de beata virgine et alijs hymnus angelicus cantet: vel ſimbolum: licet prefatio propria dicatur. vt habeatur differentia inter commemorationem ⁊ ſolennitatem. extra. e. ca. Conſilium.

Miſſa de feria et defunctorum ſ̄m temporum congruentiam non obmittatur. extra. e. c. Cum creatura.

Miſſam vnam vna die ſacerdos celebret. Ualde felix eſt qui vnam digne celebrare poteſt. in neceſſitate tamen vnam diei et alteram defunctorum ſacerdos dicere poteſt. de conſe. diſtin. i. Sufficit. excepta etiam die natiuitatis chriſti. ꝯ in cauſa neceſſitatis. extra ꝺ celebra. miſ. c. Cōſuluiſti. Et tunc ablutionem non ſumat niſi in vltima miſſa. extra. e. c. Ex pte.

Miſſam nullus celebret niſi preſentibus ad minus duobus et in plurali reſpondentibus. de conſecra. diſtin. ꝑma. Hoc quoq̧.

Miſſa non celebretur niſi in eccleſia ⁊ altari ab epiſcopo conſecrato: vel vbi ipſe permiſerit. Niſi neceſſitas alit̄ cogat. de conſe. diſtin. i. Sicut non alij. c. Miſſarum. Alioquin celebrans gradu ſuo priuetur. e. c. Nullus preſbiter. Supra. Altari.

Miſſam nullus celebret in altari in quo epiſcopus eadem die celebrauit propter reuerentiam ipſius. de conſe. di. ii. In altari. Gloſa. Niſi de licentia eius: aut neceſſitate vrgente

Miſſam in pane ferme̅tato. ligneo cipho ſine igne vel ſine aqua celebrans ex malicia vel ignorantia. ab officio et beneficio ſuſpendatur: ⁊ perpetuo ſpolietur. extra de cele. miſ. c. Litteras.

Miſſam celebrantis et non co̅municantis penitentia. s̄. canone. xxiii. s̄. Co̅municare.

Miſſam celebrans excommunicatus. s̄. cano. viii. ſupra. Exco̅municatio. §. xxx ix. §. xxxii.

Miſſam coram exco̅municatis vel inter

dictis celebrans.ſupra. Excommunica-
tio:§.xxxiij.
Miſſa concubinarij. Gloſa notorij. pro-
hibetur audiri. diſtin.xxxij. Nullus. ca.
Preter hoc.§.Fornicariorum.
Miſſam de requiē pro viuo ex liuore le-
gi faciens: vel altare detegere: et ſimilia
tam ipſe ꝙ ſacerdos obtemperās a pro-
prio gradu deponātur et exilij perpetui
religētur ergaſtulo.xxvj.q.v. Quicūꝙ.
Miſſa dum celebratur quilibet chriſtia-
nus die ſolenni offerre debet. Iuxta illō
Exodi.xxiij. Non apparebis in conſpe-
ctu domini dei tui vacuus. de conſe.di-
ſtin.j.Omnis xpianus.
Miſſam integram tenentur omnes fide-
les ex precepto dominicis diebus et ſo-
lennibus audire: et euangelium ac epi-
ſtolam. de conſe.di.j.Omnes fideles.c.
Miſſas.c. Cum ad celebrandas. Ubi
dicitur. ante benedictionē non recedāt.
alioquin excōmunicentur.e.c. Omnes.
Gloſa ſi ex conſuetudine vel ſuperſtitio-
ne nō perſeuerant.
Miſſa debet attento corde audiri. vnde
dicitur: ſurſum corda.e.ca. Quando au-
tem ſtamus.
Miſſam publicam audire debent oīnes
ſacerdotes. et alij ad hoc cōuenire in ec-
cleſia debent. de conſe.di.j. Et hoc attē-
dendum. Unde non propter peculiares
miſſas a tali miſſa que ſcdm diei exigen-
tiam congruit debent retrahi quin eam
audiant. extra de cele.miſ.c. Quidam lai-
corum.
Miſſa eſt de ſubſtantia conſecratōis criſ-
matis. extra.e.c. Referente. Et de ſbſtā-
tia collationis ordinum. extra de tranſ-
la.c. Inter corporalia.
Miſſam audire alibi volens dominico
die ꝙ in propria parrochia ex ꝯtemptu
proprij preſbyteri: eijciatur de eccl'ia il-
la. extra de parrochijs.c. Ut dn̄icis.

Miſſio in poſſeſſionez cauſa rei ſer-
uande non fit ob contuma-
ciam rei quando litigatur pro beneficio
eccleſiaſtico obtinendo. ſed proceditur
ad ſententiam: lite non conteſtata. de eo
qui mit.c. vnico.li.vj.
Miſſus in poſſeſſionem cauſa rei ſeruan-
de non facit infra annum fructus ſuos.
ſed ſi quos diſtraxerit reſtituere tenetur:
exceptis neceſſarijs. extra de ſeque. poſ.
cap. Dilectus filius.
Miſſus in poſſeſſionem. vt ſupra. non eſt
poſſeſſor. ſed cuſtos tantum. extra de eo
qui mit.c. Cum veniſſent.

Miſterium dicitur quod ſecre-
tam habet diſpēſa-
tionem. id eſt. virtutem et gratiam. ſic eu-
chariſtia dicitur.j.que.j. Multi ſecula-
rium.§. Heu. Gregorius.

Mitra ſiue infula prelatorum qua-
lis ſit.§. Abbates.

Moiſes repreſentat rationem ho-
minis: viij.q.j. Licz. Ie-
ronymus in Leuitico.
Moyſes pro dimiſſione peccati populi
voluit de libro vite deleri.xxiij.que.iiij.
Quid crudele. Auguſtinus contra fau-
ſtum.
Moyſes ſanctuſ tamen peccauit ad aq̄s
contradictōnis. educendo aquas de pe-
petra. de peniten. diſtinctio. ſecūda. Op-
ponitur.

Monachus dicitur a monoſ
grece. qd ē vnuſ
et achos. quod eſt triſtis. quaſi ſolitarius
et triſtis. decima ſexta queſtio.j. Placu-
it cōmuni.
Monachus plangentis non doctorꝫ ha-
bet officium. eodem.ca. Monachus.j.
Monachi de licentia.
Monachus extra clauſtrum non diſcur-
rat. eodē.ca. Si cupis. Unde extra mo-
naſterium eſt ſicut piſcis extra aquam.e.
cap. Placuit cōmuni. Unde non debēt
in exterioribus occupari. eodem.c. Pla-
cuit communi.
Monachus non habeat cōmatrem nec
puerum leuet. de conſe.di.iiij. Non licet
cap. Monachi.§. Cōpatres.
Monachi cum ſumma deuotōe perſol-
uant diuinum officium..xiiij.q.ij.
Monachi delīqntes quō puniantur. et
maxie fornicātes.xxvij.q.j. Impudicas
Mōachis nigrꝫ iterdicit ornatus exq̄ſitus.
et exceſſus notabil'i veſtibus. cibis. potibus
eq̄taturꝫ. et lectiſternijs. et q̄litas hitus po-
nit. ac phibetur ne venationi aut aucu-
pationi clamoſe intendant vel interſint.
et ne canes venaticos habeant. Alio-

quin diſcipline regulari ſubiaceant. Et qui ſotulares aut capucia ibi prohibita portare preſumunt. Si prelatus ſit: per annū ſuſpenſus eſt a collatione beneficiorum. Alij vero ab amminiſtrare ſi habent. Et qui non habēt inabiles ſint ad obtinendum adminiſtrationem vel beneficium eccleſiaſticum per annum. De ſtatu monachoꝝ.c. Ne in agro. in clemētinis.

Monachoꝝ habitus. cibus. apparatus. conuerſatio. receptio. ⁊ inſtructio nouiciorum. ac conuerſatio qualis ſit. c. vbi ſupra. et pena delinquentiū in eiſdē. ibidem per totum.

Monachi quales et quando admittunt̄ ad ordines vel prioratus. et de etate ſingulorum. Ibidem. §. Ad hec. ⁊ ſe.

Monachis guſtare carnes nō licet. d̄ cōſe. diſtin. v. Carnem. Niſi ſint infirmi et debiles. in infirmaria tm̄. extra de ſtatu mo. c. Cum ad monaſterium.

Monachi ocium ſemper vitent. e. c. Nūq̄. Jeronymus ad Ruſticū monachum

Monachoꝝ conuerſatio ⁊ officium. xvj. que. j. per totum. ac libertas. ⁊ quomodo epiſcopis ſubſint ac viſitentur ab eis xviij. que. ij. per totum.

Monachus quando cenſetur profeſſus. xvij. que. ij. per totum.

Monachū nō facit habitus. ſ. Habitus

Monachum facit paterna traditio: ac ꝓprie voluntatis profeſſio. Ideo quicq̄d hoꝝ allegatum fuerit: tenebit. Quod verum eſt cum ratihabitione filij adulti. extra de regula. c. Cum virum.

Monachum fieri ante vniuſ anni probationem: regularis inſtitutio interdic̄. eodem. ca. Ad apoſtolicam. Sz ſi q̄s huic ſpacio renunciauerit et recipit̄ ſtabit. ibidem. j. Profeſſio.

Monachoꝝ receptio ad ſolum abbatez pertinet. ipo mortuo conuentus nulluz recipere poteſt. ſecus ſi pertinet ſiml' ad vtrumq3. de regula. c. Si ad ſoluz. libro ſexto.

Monachus de clauſtro ad clauſtruz nō migret temere: nec aliquid peculiare habeat. extra de regulari. c. Johannes.

Monachus locum habere non poteſt in diuerſis monaſterijs quorum vnum nō dependet ab alio. de preben. c. Cum ſingula. libro ſexto.

Monachi a monialibus ſegregati ſint. j. Monaſteria.

Monachus nō poteſt promoueri ad ordines niſi de licentia ſui abbatis. di. lxj. Nullus.

Monachus non poteſt preſici eccleſie parrochiali ſine licentia abbatis. di. lxiij. ꝑ totum. Nec ſinguli per parrochias ponantur: ſed in conuentu cum aliquibus fratribus cōmorentur. Nec ſoli inter ſeculares conuerſentur. quod de omnib⁹ religioſis intelligitur. extra de ſta. mo. c. Monachi.

Monachus vtrum poſſit officiare populo. xvj. que. j. ꝑ totū. Aut an in ſuis capellis ⁊ eccleſijs poſſint inſtituere preſbyteros. xvj. q. ij. per totum.

Monachus quicquid acquirit: eſt mōaſterij. xviij. q. j. c. vnico. vnd̄ prohibetur habere aliquid peculij. Et ſi quod ei peculium offertur non recipiat. ſed abbati vl' cellerario reſignet. Alioquin (niſi ꝑ iniuncta adminiſtratione ei liceat) talis ſi non ſtatim reſignauerit a cōmunione remoueatur: ⁊ a monaſterio expellatur. Et in morte talis proprietarius reptus in ſterquilinio ſepeliatur. et non int̄ fratres. nec oblatio pro eo fiat. extra de ſtatu monacho. c. Cum ad monaſteriuz. §. Prohibemus. Et intelligitur de omnibus religioſis. Ibidez. Et talis p⁹ mortem repertus: extumulatus de eccl'ia ꝑiiciatur vbi ſine ſcandalo fieri poteſt. eo. ca. Super quodam.

Monachus factus epiſcopus que acquirit ſunt eccleſie epiſcopalis. et poſtea ipſe ſuccedit iure hereditario in paternis bonis. decima octaua queſtio. ꝑma. capitulo vnico. Et abſoluitur a regula monachali. ſcilicet. ieiunijs. vigilijs. ⁊ huiſmodi. et poteſt fieri compater. In gloſa ibi.

Monachi vel clerici non negocient̄ cauſa lucri. vt a laicis ſuo nomine firmas habeant. extra ne clerici vel mona. ca. Secundū inſtituta.

Monachi ſemꝑ ſileāt in oratorio. refectorio ⁊ dormitorio. extra de ſta. mona. ca.

Cum ad monaſterium.

Monachi de licentia abbatis vel epiſcopi poſſunt predicare. alias non. extra de iudeis. Q̃ ſit. ſ. Monach⁹ plangentis.

Monachi decimas non ſoluant de proprijs predijs. xvj. q. j. Queſti. nec d̃ proprijs laboribus. e. c. Decimas a ꝓpl'o.

Monachi decimas fraudantes. Supra Excõmunicatio. §. xxij.

Monachi procurantes ꝙ aliquis ſup titulum ſuperioritatis eccleſie bona vſurpet. ſupra. Excõicatio. §. xvj.

Monachi vel regulares curias ꝑncipuꝫ frequentantes. ſ. Excõicatio. §. xxj.

Monachi ſine licentia prelati arma tenẽtes. ſ. Excommunicatio. §. xxj.

Monachi. infra. Religioſi.

Monaſterium nullum edificetur niſi d̃ licentia epiſcopi. xviij. q. xij. Quidã monachorum. c. De monachis. c. ſequẽ.

Monaſteria et omnia loca religioſa pertinent de cõmuni iure ad epiſcopũ: niſi ſint exempta. extra de religioſis do. cap. De zenodochijs.

Monaſterium ita exemptũ ꝙ monachi ipſius vel ipſum a quocunqꝫ non poſſint excõmunicari: ſuſpendi: vl' interdici: eſt a iuriſdictione epiſcopi exemptum. Sꝫ ſi monachi illi mitterent̃ ad ꝑoratus epiſcopo ſubiectos: tunc tamdiu ibi ſũt: eidem ſubſunt. de priuilegijs. cap. Volentes. libro ſexto.

Monaſteria exempta. j. Religioſi.

Monaſteria ſi propter monachoꝝ inſolentiam nõ poſſunt per epiſcopum reformari: eijciantur illi. et alij alterius ordis introducantur: quouſqꝫ illi confuſi ad obſeruantiam ſui ordinis reuertant̃. Extra ne cleri. vel. c. Relatum.

Monaſteria diuerſa et ſegregata a mõachis habeant moniales. ita ꝙ nec diuiſim in eodem habitent vel conuerſentur xvj. q. ij. Diffinimus. et. c. ſe.

Monaſteria monialiũ nulla inboneſta ꝑſona intret. ſed nec boneſta. niſi manifeſta cauſa et rationabilis expoſcat. et hoc de licentia eius ad quem ſpectat. de ſtatu regularium. ca. Periculoſo. libro ſexto.

Monaſterijs monialium clauſuras procurare precipitur omnibus prelatis eorumdem. Et exemptis hoc faciant epiſcopi auctoritate apoſtolica. ac rebelles compeſcant per cenſuram eccleſiaſticam Ita tamen ꝙ in eiſdem exemptis pretextu illius nullam aliam iuriſdictioneꝫ ſibi vendicent. eodem. cap. Periculoſo. §. Et quoniam. li. vj.

Monaſteria monialium non exempta epiſcopi omni anno viſitent: ſed exempta ſoli. ſcilicet pape ſubiecta. viſitent auctoritate apoſtolica. Alia vero exempta ſingulis annis a ſuis ſuperioribus viſitentur. de ſtatu monialium. c. Attendentes in clementinis.

Monaſteria monialium intrantes. Supra. Excõmunicatio. §. xix.

Monaſterium ſiue religionem ſine ꝯſenſu coniugis intrans poteſt propria auctoritate reexire. xxxiij. queſtio. v. Noriſi caſti. cap. Una. Uide infra. Uotum cõtinentie.

Moniales in veſtibus ſue profeſſionis conſecrentur. diſtin. xxiij. Sanctimoniales.

Monialibus que veſtes et mores probibentur. et quomodo a viſitatoribus coerceantur. de ſtatu monia. cap. Attendẽtes. in clementi. Et a quibus viſitentur Ibidem. Supra. Monaſteria monialium.

Moniales profeſſe in cõmuni viuere debent. et propria ac priuata domicilia habere prohibentur ſub pena excommunicationis. xviij. q. ij. Pernicioſam.

Moniales omnes profeſſe ſub perpetua clauſura manere tenentur. niſi g̃uiſ morbus excuſet. De ſtatu regularium. c. Periculoſo. li. vj.

Moniales non recipiantur plures ĩ monaſterijs non medicantiũ q̃ꝫ quot de eorum prouentibus abſqꝫ penuria poſſunt ſuſtentari. Secus factum irritum eſt. ibidem. §. Sane. Gloſa. Nõ dicit commode. quia aliquando poſſunt ſine penuria licet non cõmode.

Moniales quomodo exeant ad preſtandum bomagium. ſ. Abbatiſſa.

Moniales in iudicio ꝑ procuratores litigent. ꝛ per eos bomagia et iuramẽta faciant. et epi ad boc admittendum iudi-

ces compellant. de ſtatu regu. c. Pericu
loſo. §. Uerum. li. vj.
Monialibus nõ licet exire monaſteriũ
et ideo ad ſedem apoſtolicã nõ tenent̃ p
ſonaliter in ſuis negocijs accedere. imo
prohibent̃. de ele. c. Indẽnitatib9. §. por
ro. libro ſexto. e. de ſtatu regula. c. Peri-
culoſo. Unde pro nulla cauſa debet per
ſonaliter euocari extra ſuã clauſurã: eti-
am volentes. et contrariũ factũ irritũ eſt
de iudicijs. c. Mulieres. li. vj. §. mlieres
Moniales pro iniectione manus in ſe in
uicem vel conuerſum aut clericos: poſ-
ſunt ab epiſcopo loci abſolui. extra de ſen
ten. ex. c. De monialib9. s. Abſolutio.
Monialis nulla eligi poteſt in abbatiſſã
vel prioriſſam vbi prioriſſa habet regi-
men monaſterij: niſi ſit triginta annorũ
complete: et expreſſe ſit profeſſa vitam
regularem. Sed et eligere nulla põt niſi
duodecimũ annũ peregerit. et ſit ſaltem
tacite profeſſa. de ele. c. Indemnitatib9.
libro ſexto.
Monialiũ electio et pena tranſgredien-
tium. Ibidem. Et. s. Electio monialiũ
Monialibus concedit̃ facultas ꝓponen-
di contra electam. Ibidem.
Monialium electionib9 diſcordias pro
mouens. s. Excõmunicatio. § viij.
Moniales fornicantes ſunt adultere. et
grauiſſime peccãt. xxvij. q. j. Sic bonũ.
Monialẽ cognoſcens cõmittit inceſtum
adulteriũ. et ſacrilegiũ. e. c. Uirginibus.
Item gloſa q2 patri nupta. ſcz deo. alte-
ri deſponſata. et res ſacra eſt.
Monialẽ cognoſcens: epiſcopus vel cle
ricus deponatur: laicus excõmunicetur
xxvij. q. j. Si quis epiſcopus. Et peni-
tentia ei9. s. Cano. xxij.
Monialem ſciẽter ducens eſt excõicatuſ
de conſang. et affini. c. vnico. in clemen. et
nõ poteſt contrahere. xxvij. q. j. Hi g q.
Moniales ac alie mulieres prohibentur
contingere veſtes et vaſa ſacra: ac incen
ſum circa altare deferre. di. xxiij. Uaſa.
ca. Sacratas. et predicare. j. Mlieres.

Monitio trina premittẽda excõ-
municationi qualis ſit
ſupra. Excõmunicatio. §. ij.

Montes ĩ pſalmo ſignificãt apo
ſtolos et predicatores.

de ele. c. Fundamenta. li. vj.

Mora ſua cuilibet nociua eſt. de re.
iuris. c. mora. li. vj. Non eſt
in mora qui poteſt exceptiõe legitima ſe
tueri. e. c. Non eſt in mora.
Mores. infra. mos.

Moriemur omnes ideo mortu
is miſereri debem9
xiij. q. ij. In eccleſiaſtico.
Mori renitentes quomodo orant. Fiat
voluntas tua. Et quomodo ab eo in ce
lo honorari querunt ad quẽ veniunt re-
nitentes et inuiti. e. c. Q2 pposterum.
Mors eſt triplex. corporalis. ſpũalis. ie-
hennalis. de peni. di. vij. ad finem.
Mors corporalis omnib9 eſt cõmunis.
xiij. q. ij. In eccleſiaſtico. et hec ſemper co
gitanda.
Mors propria ſiue aliena non eſt triſtan
do aſſumenda. e. c. Q2 prepoſterꝰ. c. Hũc
forſitan.
Mors peccatorꝫ peſſima. et ideo dilatio
penitentie tunc periculoſa. de pe. di. vij.
Si quis poſitus. c. Si quis autẽ. Au-
guſtinus libro de penitentia. Nec dign9
eſt in morte accipere ſolacium: qui ſe nũ
q̃ cogitauit moriturũ. e. c. Idcirco Cy-
prianus.
Mors accelerata bona eſt peccatoribus
et ex dei pietate eis accelerat̃: ne diutiuſ
peccent. de pe. di. vij. §. finali.
Morientes in bello contra infideles: ce-
lorum regnum merẽtur. xxiij. q. v. Om-
Mortis cogitatio eſt neceſſaria. et meret̃
morienti ſuo tempore gratiã. de pe. diſt.
vij. c. Idcirco. Cipanus.
Mors ſpiritualis eſt duplex. Bona qua
quis moritur peccatis. de conſe. diſ. iiij.
Ut oſtenderet. Auguſtinus in encheri.
Mala eſt cum q̇s do moritur per pecca
tum. e. c. Si baptiſati.
Mors iehennalis ſiue eternal' vbi mors
nunq̃ moritur. xxvj. q. ij. Qui ſine. Au-
guſtinus libro de ciuita. dei.
Morti comparatur dilectio. s. Dilectio
Mortui tres a chriſto ſuſcitati. Un9 in-
tra domũ: ſignificat conſenſum conſciẽ-
tie in libidinẽ. Secundus extra portaz
ſignificat pceſſum in opus. Tertius mo
le ꝯſuetudinis in ſepulchro putrentem.
De penitentia diſtinctio. ij. Sic tribus

Auguſtinus de ſermone domini.

Mortuo ne prohibeas gratiã. ſciens qꝛ
omnes moriemur. Eccleſiaſtici. vij. ⁊. x-
iij. que. ij. In eccleſiaſtico.

Mortuos lugere ex pietate nõ prohibe-
mur. e. c. Vbicunqꝫ. Sed longiori dolo
re flere chriſtianis nõ licet. quia hꝫ ſpẽm
diffidentie. Nam non amittunt: ſed pre
mittuntur. j. ad Teſſa. iiij. Non cõtriſte
mini. ⁊c. xiij. q. ij. Q: prepoſterum. ⁊ tri-
bus ſequen. Nam xp̄s fleuit reuicturũ:
nõ aũt mortuũ. e. c. Qui diuina.

Mortui beati ſciunt quid hic agit. Gre-
gorius quarto dialogoꝝ. Quid ẽ quod
neſciant qui videntem omnia vidẽt. glo
ſa. e. §. De mortuis. Sed qui in purga-
torio vel etiam mali: neſciunt quid hic
agitur dum agitur: ſed poſtea audiũt ab
eis qui hic exeunt: ea que permittunt il
lis meminiſſe. et iſtꝫ audire: vel etiaꝫ ab
alijs prout deus decreuerit. xiij. q. ij. Fa
tendum. Auguſtinus de agenda cura p
mortuis. Et gloſa vbi. s̄. §. de mortuis.

Mortui ſunt huic mundo et viuũt deo
ipi mõachi. xvj. q. j. Placuit. ſecũdo. in-
fra. Religioſi dicuntur.

Mortis propinquitas debet hominem
facere timidum. di. lxxxvj. Tanta.

Mortuis quibus et que ſuffragia ſubue
niunt. Supra. Anime.

Mortuis in peccato mortali non pſunt
ſuffragia. xiij. que. ij. In preſenti.

Mortuis quibus et quid prodeſt ſepul-
tura in ſacro loco. e. cap̄. Qui oblatões.
cap̄. Non eſtimemus.

Mortui poſſunt excõmunicari et accuſa
ri in certis caſibus. xxiiij. q. ij. c. vltimo.

Mortui heretici accuſari et excõmunica
ri poſt mortem debent et certi alij. Su-
pra. Accuſari.

Mortuus poteſt abſolui ab excõmunica
tione. extra de ſenten. ex. c. A nobis.

Mortuum pallis ſacris inuoluentis pe-
nitentia. ſupra canone. xxiiij.

Mortuoꝝ corpa transferẽtes. s̄. Excõi-
catio. §. xxiij. Et indebite ſepelientes. e.
§. xxiiij.

Mos

Mos eſt longa conſuetudo de mori
bus tm̄ tracta. di. j. c. Mos ẽ
Mos ſumit pro iure nõ ſcripto. Mores
autem pro frequentibus actibus homi-
num. vbi ſupra in gloſa.

Moribus bonis eorum cum quib' viuit
conformari quilibet debet. diſt. xij. Illa
autem. Auguſtinus ad Januarium. ſu-
pra. Conformare.

Moribus conformari debemus qui au-
ctoritate ſtatuti ſunt vel in eadem eccle
ſia generaliter et immutabiliter obſeruã
tur. diſtin. xij. Omnia talia.

Motus

Motus beſtiales non imputãtur
reluctantibus vel nõ con
ſentientibus. xv. q. j. Si concupiſcentia.
Auguſtinus li. j. de ciuita. dei. c. Non eſt
Ambroſius de vita beata.

Mulier

Mulier facta eſt de coſta viri vt e-
iuſdẽ nature eſſe oſtendat
non de pede: ne omnino videretur famu
la. nec de capite ne videret domina: ſed
de coſta: vt collateralis videretur. xxxiij
que. v. Nec illud. iũcta glo. v̄. Coſta.

Mulier ſubeſſe debet viro lege naturali.
xxxiij. q. v. Eſt ordo. c. Hec imago. cap.
Satis. Auguſtinus de queſtionib' ve-
teris et noui teſtamenti. Et ſi non ſubij-
citur viro: peccat. ſicut vir cum nõ ſubij-
citur chriſto. Et cum ipa viro imperare
vult: blaſphematur verbum dei et chri-
ſti euangelium infirmatur et lex nature.
eo. cap̄. Cum caput. Jeronymus ſuper
epiſtolam ad Titum.

Mulier debet caput velare. quia non eſt
imago dei. ſupra. Jmago. Et quia pua-
ricatio per eam cepit. et vt oſtendat ſub-
iecta viro. xxxiij. q. v. Mulier. Ambroſi
us ſuper primã epiſtolam ad Corinth.

Mulier comã deponens in contemptuꝫ
iuris ſubiectionis anathema ſit. diſtinc.
xxx. Quecunqꝫ.

Mulier vtens veſte virili vt aptius ma
liciam exerceat anathema ſit. e. cap̄. Si
qua mulier.

Mulier recedens a viro. ſcilicet ſine con
ſenſu vinculo coniugali ſoluto in cõtem
ptum nuptiarum anathema ſit. e. Si q̄
mulier.

Mulier non debet predicare quantum-
cunqꝫ docta et ſancta. nec monialis. nec
confeſſiones audire. nec moniales bene
dicere. diſtinctione viceſima tertia. cap̄.
Mulier. extra de penitentia et remiſ. c.
Noua.

Mulieres clericis nō miniſtrent ad alta
re. extra de coha. cle. c. Inhibendum.
Mulier poſt partum actura grās pt ſta/
tim intrare eccleſiā: niſi ꝓ reuerētia velit
remanere. di. v. Cum enixa. extra de pu
rifi. poſt partum. c. vnico.
Mulier mēſtruata poteſt recipere cōmu
nionē. di. v. Ad eius. e. c. j.
Mulieri poſt partū infra tempus purga
tionis nō cōmiſceaꝛ vir. diſt. v. Ad eius
eodē. cap̄. ṗmo.
Mulieri mēſtruate nō cōmiſceaꝛ vir. eo.
ca. Ad eius. Si ꝯſuetū eſt menſtruū.
Mulier colores ⁊ fucos nō procuret. de
conſe. di. v. Fucare.
Mulier vel vir intrās monaſterium ſine
conſenſu coniugis. j. Uotū ꝯtinētie.
Mulier quādo et quō viro reſtituaꝛ. In
fra. Reſtitui quando.
Mulieres ſuſpectas ſacerdotes vel cleri
ci ſecum nō habeant. etiā ſi ſit amita vel
ſoror. ſed alibi eis neceſſaria ꝓuideāt. ex
tra de coha. cle. c. Inhibendum. ſecus ſi
non ſint ſuſpecte. e. c. A nobis.
Mulieris fornicantis cum ſacerdote pe
nitentia. s̄. Fornicans mulier.
Mulier propter adulteriū ṗuanda ē om
nibus bonis viri. extra de ꝯſuetu. c. Ex
parte veſtra.
Mulier iuſte credens virū mortuū: lici/
te poteſt cōtrahere. Compelliꝛ tn̄ redire
ad ṗmū poſtq̄ꝫ cognouerit eū ſupuiuere
xxxiiij. q. j. Cum ꝑ bellicā. Si aūt dubi
tat de morte viri non debet contrahere.
Sed ſi contraxerit: teneꝛ q̇dem debitū
reddere petenti: ſed exigere nō pōt. Ex/
tra de ſecūdis nup. c. Dn̄s noſter. Et in
tali caſu poteſt vir ſuus eam repellere ꝓ/
pter adulteriū admiſſuꝫ. Si tamē audi
uit eum mortuū etiā per falſum rumorē:
tunc eam de adulterio accuſare non po
terit. niſi ipa rumorē ꝓcurauerit. vt. ff. d
adulterijs. miles. §. Mulier. Hec ī glo/
ſa. xxxiiij. q. j. circa ṗncipiū.
Mulier poteſt teſtificari cōtra preſbyte/
rū. extra de teſti. ⁊ atte. ca. Quoniā aliq̄.
Gloſa in cauſa ciuili vel crimīali: aut ir
regularitate ciuiliter in modū exceptio/
nis oppoſita. extra. e. c. Tam litteris.
Mulier nō poteſt accuſare clericū de for
nicatione cū ea facta. xv. q. iij. per totum

Mulieres ꝑſonaliter ad iudiciū in qua/
cunq̄ꝫ cauſa in iure nō exp̄ſſa nō ſunt in/
uite trahende. Cum vero neceſſariū fue
rit teſtimoniū ipaꝝ: iudex mittat tabelli
onē aut aliā idoneam perſonā ad eas: ex
penſis producentis: vel caſu id exigen/
te iudex ipe vadat. Si aūt iudicis con/
ditio ipm ire ꝓhibeat mittat ad eas. nec
fingatur caſus q̄ iudex ꝑſonaliꝛ vadat:
nec fraus interueniat. alioq̇n fictor ē ex/
cōmunicatus. Si quid contrariū fit ir/
ritum erit. de iudicijs. c. Mlieres. li. vj.
Mulierum iuramentum. s̄. Iuramentū
mulierum.
Mulier poteſt eſſe arbiter clericoꝝ ī cau
ſa ciuili. extra de arbitris. c. Dilecti filij.
Mulier non poteſt eſſe iudex. xv. q. iij. §
E contra.
Mulier poteſt conferre prebendas. Ex/
tra de teſti. et atte. c. Dilecto filio.
Mulier que machinata fuerit in mortē
coniugis ſine ſpe cōiugij manebit. xxiij.
q. iij. Admonere. extra de diuor. c. ṗmo.
Mulier nō teneꝛ obedire eccleſie in red/
dendo debitū contra certā conſciam. ex
tra de reſti. ſpolia. c. Lr̄as. §. Porro. imo
et potius ſuſtinere excōmunicatōeꝫ. Ex
tra de ſenten. ex. c. Inquiſitioni.
Mulier ſepeliri debet. j. Sepeliri.

Multitudini delinq̄ntiū pciꝛ in correctōe. di.

xliiij. Comeſſationes.
Multitudo inducit diſpenſationē. extra
de tempo. ordi. c. Sane.
Multitudini parciꝛ vel vbi peccans ha
bet multitudinē ſociā. xxiij. q. iiij. Nō po
teſt. Auguſtinus.
Multitudo peccantiū inducit libertatē
peccandi. quia correctionē ꝓhibet. arg.
ibidē. verſus. Ob populū multū crimen
tranſit inultū. extra de tpi. or. ca. Sane.
in gloſa.

Mundus non eſt amandus: ſꝫ contēnendus. ſupra.

Amandus.
Mundi amatores fortes ſunt in terrēis
debiles in celeſtibꝫ. ſicut arbores īfra va
ſte. ⁊ ſupra anguſte. Hec⁹ eſt in palma q̄
iuſtos deſignat. diſt. xlvij. Omnes. Gre
gorius in moralibꝫ.
Mūdicia duplex. ſcꝫ corꝑalis et ſpūalis

diſtin.xxxi. Lex.
Mundus debet eſſe qui alios vult mundare.i.q.i. Neceſſe eſt.

Munus placet.ſupra. Abel. Supra. Elemoſyna. Infra. Offerentis.
Munus triplex eſt.a manu. a lingua. ab obſequio.i.q.i. Sunt nōnulli.
Muneris ſuſceptio eſt veritatis peruerſio.xi.q.iij. Qui nō recte.

Mus in pera.ignis in ſinu. ſerpens ī gremio.male ſuos hoſpites remunerāt.xiij.q.i.§. Ad hec. Sic iudei xpianos.extra de iudeis.c. Et ſi iudeos

Mutare conſilium quis non pōt in alterius detrimentuꝫ de regulis iu. Mutare.li.vi.
Mutant et variantur ſtatuta nō incōuenienter humana ſm varietatem temporum:ex quo deus nōnulla veteris teſtamenti ſtatuta mutauit in nouo.extra de conſang.c. Nō debet.

Mutilatus manu non pōt ordinari.et ſi qs mutilatus fuerit in abbatem tacito vicio ꝑmotus:āmoueat.extra de corpo. vici.c. Expoſuiſti.
Mutilans ſibiipi virilia:homicida reputatur.di.lv. Si quis abſciderit.

Mutus canis dicit prelatus: correctionē vel redargutiōeꝫ negligens.di.xliij. Sit rector. Gregorius in paſtorali.c.xv.

Murmurantes ſunt puniēdi. Nam filij iſrahel murmurantes:ſunt a ſenpertibus interfecti.di.xc. Alienos.

Nabuchodonoſor rex fuit ⁊ pharao.⁊ vterqꝫ ꝓ delictis a domino flagellatus eſt. Unus inter flagella emendat.⁊ alter īdurat.xxiij. que.iiij. Nabuchodonoſor.

Natio clericoꝝ inſtituendoꝝ in eccleſijs nō eſt attendenda.extra de inſtitu.c. Ad decorem.

Narrandi diuerſitas nō obſtat vbi eadem dicūtur extra de verbo.ſig.c. Nil obſtat.

Naſus ſignificat diſcretionem per quam virtutes eligimus⁊ vicia reprobamus. ſicut per naſum odores fetoreſqꝫ diſcernimus. Cantico. vij. Naſus tuus ſicut turris que eſt in libano.di.xlix. Hinc etenim. Gregorius in paſtorali.
Naſus paruus eſt qui ad menſurā diſcretionis nō eſt idoneus. Grandis et tort⁹ eſt imoderata ſubtilitas diſcretōis. et tales offerre domino ꝓhibent. Leuiti.xxi diſtin.xlix. Hinc etenim.

Natalium defectum patientes ſupra. Filij.ſ. Illegitimi.ſ. Legitimi.
Natalium cauſa pertinet ad foꝝ eccleſiaſticum.extra de ordine cogni.c. Tuam non credimus.

Natiuitas nature primo eſt in vtero.ſcꝫ in ꝯceptu de conſe.di.iiij. Firmiſſime. Auguſtinus ad Petrum diaconum.
Natiuitas nature alia eſt ex vtero.de cō. diſtin.iiij. Quiſquis. Auguſtinus de baptiſmo paruulorum.
Natiuitas gratie.quādo quis naſcit per baptiſmū.e.c. Qui in maternis. Iſidorus.i.libro ſententiarum.
Natiuitas glorie quando depoſita penalitate ad vitā ingredimur.xxiiij. que.ij. Sane.de conſe.di.iiij. Per baptiſmum
Natiuitas xpi ſi in feriaꝫ ſextam venerit. Supra. Ieiunare non tenentur.

Natura multis modis dicitur.ſupra. Ius naturale.
Naturalis equitas. Ibidem.
Natura ſiue natiuitas aut cōditio neminē apud deum deꝑmit:ſi alias bon⁹ fuerit.xxxij.que.iiij. Recurrat.
Natura humana prona eſt ad malum. extra de purga.cano.c. Cum in iuuētute.
Natura cedit miraculo ſicut in ſacramento eucharistie.extra de celebra.miſ.cap. Cum marthe.

Nauigantes ſpolians:excōmunicatus eſt ſupra. Excōmunicatio.§.xv.

Naufragium patientes ſpolians eſt excōmunicatus.extra de raptoribꝫ.c. Excōmunicationi.ſ. Excōicatio.§.xv.

Neceſſitas facit licitum quod alias nō licet in lege. Nam neceſſitas nō eſt ſb lege. Beda ſup Marcum. extra de reg. iuris. c. Qō nō eſt. extra de ferijs. c. Licet. c. Cōqſt⁹.

Neceſſitas nō habet legem. ſed ipa ſibi facit legem. j. q. j. Remiſſionem. extra de regulis iu. Qō nō eſt. extra ō ferijs. c. Cōqueſtus. e. de obſer. ieiu. c. Cōſiliū. §. fi.

Neceſſitas excuſat piuriū. extra de iureiuran. c. Querelam.

Neceſſitas ē duplex. ſiplex vt neceſſe ē oēs hoīes mori. ꝛ ɔditionis. vt ambulantē neceſſe ē ābulare. xxiij. q. iiij. Nabuchodonoſoꝛ. §. Quāuis.

Neceſſitatis actus nihil merer̃ vel demeretur. de pe. di. ij. Si enim. circa mediū Jeronymus.

Neceſſariū cito ſoluit̃. quod aūt voluntate arripit̃: pſeuerat. de cō. di. v. Quicqd.

Neceſſitate cōceſſa ceſſant ipa ceſſante. j. que. j. Qō pro neceſſitate. In argumentum t... qui nequeunt q̄ ꝓpter neceſſitatē aliquādo ſunt conceſſa. de re. iu. c. In argumentū. libꝛo ſexto.

Negat deum peccatoꝛ quotiēs perverſe agit. xj. que. iij. Exiſtimant vel eſtimant.

Negatur ſapiens p inſipientiā. iuſtus per iniquitatē. verus per mendacium. ſctūs per turpitudinē. foꝛtis per imbecillitatē

Negato vno reliqua concedunt̃. diſ. xxv. Qualis. et ecōuerſo. Ibidem in gloſa. ſupꝛa. Conceditur.

Negans vnū obiectoꝝ: alia tacendo cōfiteri intelligit̃. ſm̄ Gregoꝛiū ſup illo Jo. viij. Nonne bene dicim⁹ quia ſamaritanus es tu. et dc. habes. extra de pſump. cap̄. Nonne bene dicimus.

Negatiue poſitiones cum ꝓbari poſſunt p ɔfeſſionē aduerſarij: ſunt admittende. de cōfeſſis. cap̄. Statuimus. libꝛo ſexto.

Negligentia eſt eruditōis nouerca. di. lxxxiij. Nihil.

Negligentia rectoꝝ cedit in diſcrimē ſubditoꝝ. ducen. xl. Si papa.

Negligentie rectoꝝ imputatur culpa ſubditoꝝ. diſt. lxxxvj. Inferioꝛum.

Negligentia plati et fraus equiparantur extra de offi. archi. c. Ea que.

Negligens emendare peccantē: culpā habet facientis ꝛ ɔuincit̃ ɔſentire: vñ eadē pena punit̃. di. lxxxvj. c. Culpā. ſ. Coꝛrectionē. ſ. Conſentiēs.

Negligēs ſuā iuſticiā ei imputat̃. extra de verbo. ſigni. c. Dilecto filio.

Negligenti in regimine debet dare ſupeꝛioꝛ coadiutoꝛem idoneum. de ſupplen. negli. c. Grandi. libꝛo ſexto.

Negociari cauſa lucri clericis nō licet. niſi neceſſitatis cauſa. diſt. lxxxviij. per totum. Extra ne clerici vel mo. c. Multa. xxj. q. iij. per totum.

Negociari eſt que vilius comparant̃ velle carius vendere. di. lxxxviij. Quid eſt.

Negociatio nō eſt in ſe mala. e. c. Qm̄ nō

Negocia ſecularia clericis ꝓhibent̃. xxj. q. iij. per totum. Secularia negocia dicūt omnis carnalis ɔcupiſcētia. extra ne clerici vel monachi. c. j. j. Secularia.

Negocia ſecularia trib⁹ modis exercētur ſcꝫ aliquid emendo vt carius vendatur et hoc nō licet clericis. vt. ſ. Negociari cauſa. Secūdo cauſas ſeculares exercēdo. ꝛ hoc iterū nō licet eis. niſi p certis pſonis. vt in ꝓpꝛia cauſa vel eccleſie vl' miſerabilis pſone. extra de poſtulādo. c. clerici. Tertio ſi ſit procuratoꝛ vel adminiſtratoꝛ ſeculariū reꝝ. et hoc eis ēt non lꝫ. extra ne clerici vel mo. c. Sacerdotib⁹. ca. Sed nec. Quarto eſt conducere poſſeſſiones a laicis. ꝛ hoc licet eis. ꝛ etiam monachis. extra de decimis. ca. Dilecte. Hec gloſa. xxj. q. iij. Q autem.

Negociatoꝛem clericum. ex inope diuitē factum. ꝛ ex ignobili gloꝛioſum. q̄ſi quādam peſtem fuge. di. lxxxviij. c. negociatoꝛem. Jeronymus.

Negociatoꝛ ſiue mercatoꝛ nunq̄ pōt deo placere. ille ſcilꝫ qui rem comparat vt eā integrā vel immutatā vendendo lucret̃ diſ. lxxxviij. Ejciens dominus. Criſoſtomus ſup Mattheū. ſ. Emens.

Negocium dicitur quaſi negans ocium. ſcilicet ſanctum. Et ideo malum et a templo pꝛohibitum. diſ. lxxxviij. Quoniam non cognoui. Auguſtinus.

Negocium requirit circūſtantias. ſ. factum vt bene.

Negocium multa ſignificat. et dicit quaſi ſine ocio. negocium in cauſis eſt. negociatio in commercijs. extra de verbo. ſignifica. cap. Forus. §. negocium.

Negociatio. s. proxime.

Negociatorem excuſat vel accuſat qualitas lucri. de peni. di. v. Qualitas.

Negocia quedam vix aut nunquam ſine peccato exhiberi poſſunt. Que ergo ad peccatum implicant: ad hec neceſſe eſt vt poſt conuerſionem animus non recurrat. ſed

Negocium quod ante conuerſionem ſine peccato extitit poſt conuerſionem repetere culpa non fuit. de peniten. diſ. v. negocium. Gregorius. omelia ſup illo Johannis vlti. Uado piſcari.

Neophitus dicitur nouiter in fide vel religione plantatus. di. xlviij. Sicut neophitus. Gregorius Siagrio epiſcopo.

Nerui teſticulorum leuiathan perplexi ſunt. Job. xl. Gregori. in moralibus. Quia ſuggeſtionum illius argumenta implicatis inuentis alligantur. diſ. xiij. nerui. Gloſa. Omnia actiue intelligas. implicatis. id eſt implicantibus perplexi. id eſt. perplectentes. inuentis. id eſt inuentionibus. Hec gloſa.

Neſcire quedam melius eſt quam ſcire. di. xxxviij. Quamuis.

Nigromantia fit commixtio ne cruoris et aque. et videntur ibi mortui reſuſcitati. xxvj. q. v. nec mir. Auguſtinus de natura demonum.

Nimia miſericordia melior eſt quam nimia iuſticia. xxvj. q. vij. Alligant. Crim. s. Miſericordia.

Niniuite per penitentiam ſententiam ſubuerſionis reuocauerunt. ſed poſtea relapſi eandem pertulerunt. de peni. diſti. iij. Sicut enim ait Jeronymus in Jonam.

Nobilitas morum plus ornat quam generis. diſtin. xl nos. Gregorius. Nec virtus parentum filium nobilitat. vel econuerſo. diſtin. lvj. Nunquam.

Nobilitas non loco vel genere: ſed virtutibus acquiritur. diſtin. xl. Illud. cap. Adam. s. Locus. Et talis deo gratum facit. Ibidem. et extra de preben. et digni. cap. Venerabilis.

Nocturnam illuſionem inuiti patientes non peccamus. ſed tunc peccamus ſi antequam illudamur cogitationum affectibus preueniur. diſtin. vj. Teſtamentum. c. Non eſt. Iſidorus primo libro ſententiarum.

Nomine ſuo quod quis non poteſt: hoc non poteſt nomine alieno. diſtin. lxxxvj. Sicut. xxiij. que. viij. His a quibus. s. Licere.

Nomen non facit epiſcopum nec prelatum ſed vita. ij. q. vij. §. His ita. ca. non omnes.

Nominantes ſolum non tamen eligentes ſcienter indignum: licet grauiter peccant non tamen priuantur poteſtate eligendi niſi ex votis eorum cum alijs communis electio ſubſequatur. de ele. c. Perpetuo. libro ſexto.

Notariorum exactio refrenetur: nec iudices cum illis participent. de reſcrip. c. Statutum. libro ſexto.

Notarij ſcribentes vel dictantes ſtatuta contra libertatem eccleſiaſticam. s. Excommunicatio. §. xiiij.

Notarij obſequentes ſenatori vrbis non legitime electo. e. §. viij.

Notorium publicum. manifeſtum. et fama differunt. vt in gloſa extra de coha. cle. c. Veſtra. verbi. notorium. Fama enim eſt ille ſe dignitatis ſtatus: vita et moribus approbatus: in nullo diminutus. Et talem negligens crudelis eſt. xij. q. j. nolo. Fama vero. ſcilicet que probat. quandoque ex ſcientia. quandoque ex ſuſpitione. quandoque ex certo auctore. quandoque ex incerto procedit. de conſe. diſtin. v. Sanctum eſt. Manifeſtum autem dicitur quod ex ſcientia et certo auctore procedit. et quod poteſt probari. xij. q. iij. Eorum qui accuſantur. Idem quandoque etiam dicitur occultum quod probari poteſt. vt hic. Manifeſtum dicitur quandoque de quo conſtat per confeſſionem vel probationem vel euidentiam facti. Extra de ver. ſigni. capit. Cum olim. Sed hoc potius dicitur notorium. vt extra de coha. clerico. c. Queſitum. Hec gloſa.

Notorium facti eſt quod ſe exhibet cōſpe-
ctui hominum: ꝛ nulla poteſt tergiuerſa-
tione celari. extra. e. ca. Tua nos. c. Que-
ſitum. In tali appellans nō auditur. Ex-
tra de appella. c. Cum romana. in fine. c.
Peruenit. Notorium iuris eſt ḋ quo q̇s
in iure condemnaẗ: vel in iure ꝯfeſſus ē.
extra de coha. cap̄. Queſitum. c. Ueſtra
Et in hoc ſi negatur requiritur quādo-
q; probatio. extra de ſen. ꝛ re iudi. c. ſic̄.

Notorium preſumptōis eſt quod vere ꝓ-
bari nō poteſt. vt filiatio. paternitas. cō-
ſanguinitas. ꝛ huiuſmodi. Hec gloſa ex-
tra de coha. cleri. c. Ueſtra. verbi. noto-
rium. Occultum pene dicitur qḋ ab ec-
cleſia toleratur: nec habet operis euidē-
tiam. Item licet a pluribus ſciatur et ꝓ-
bari poſſit: tamē occultum dicitur quod
ab eccleſia toleratur. eodem. ca. Ueſtra.
iuncta gloſa. verbi. Occultum.

Notorium factum nō requirit probatio-
nem. extra de teſti. cog. c. Super eo. nec
indiget accuſatione nec teſte. extra ḋ co-
ha. c. Ueſtra. Recipiuntur tamen in no-
torijs teſtes ad cautelas. extra de elec. c.
Bone memorie. ʝ

Nouale eſt ager nunc primū ꝓſci-
ſus. extra de verbo. ſigni-
fi. ca. Innouate. de q̄uo nō extat memo-
ria ꝙ cultus fuerit e. c. Quid per noua.

Noualium priuilegia religioſis conceſſa:
intelliguntur de noualibꝫ quorū decimas
poſſunt ſine ḡui detrimento ꝓrochial' ec-
cleſie detinere. e. c. Quid per nouale.

Noualium iura pertinent eccleſie in cuiꝰ
parrochia conſiſtunt. de decimis. capit.
Statuto. li. vj. §. Decime.

Noualium decimas fraudātes. §. Excōi-
catio. §. xxij.

Noui operis nunciatōne facta quic-
quid ante remiſſionem factuꝫ
fuerit: tenetur edificans proprijs ſūpti-
bus penitus demoliri. non obſtāte ꝙ ab-
ſens fuerit. extra de noui operis nuncia.
cap̄. Cum ex iniuncto.

Nouicij tam in fide ꝙ̄ i religione
debent auſterius ceteris
viuere. de conſe. di. v. neophiti.

Nouicioꝝ habitum per annum geſtans.
Supra. Habitus nouicioꝝ.

Nouicioꝝ habitus qualis ſit. Ibidem

Nouicius infra annum ꝓbationis libere
poteſt ad ſeculum redire. niſi euidenter ap-
pareret ip̄m nō ſolum ꝓbare: ſꝫ vitā mu-
tare intēdiſſe. extra de regula. c. Statui-
mus. §. Minoribꝫ. ʝ. Profeſſus.

Nouicius quādo iudicatur ꝓfeſſus. §. Ha-
bitum religionis. ʝ. Religionem ante q̄r-
tuordecimū.

Nouicios ad ꝓfeſſionē recipientiū an̄ ter-
minū pena. §. Excōicatio. §. xxj. §. Mi-
noribus. vbi et tempus ponitur pro ſingu-
lis ordinibus.

Nouicius nō cēſetur religioſus. eſt tamē
perſona eccleſiaſtica et gaudet eadem li-
bertate. de ſen. excom. c. Religioſo. li. vj
iuncta gloſa verbi. nō poſſit.

Nouicij non interſint cum profeſſis in ele-
ctione niſi ſint tacite profeſſi. de ele. cap̄.
Ex eo. li. vj.

Nouicij poſſunt eligi epiſcopi anteꝙ̄ ꝓfi-
teantur et poſt. e. c. nullus. li. vj.

Noxie exequitur pro remedio inſti-
tutum. §. Malicia.

Nubere alteri nō poteſt mlier ſa-
cerdotis vel in ſacris cō-
ſtituti relicta. di. xxviij. Quia ſunt. ꝛ ca.
ſequenti.

Nubere poteſt mulier mortuo viro: non
etiam ſeruato tempore luctus. extra de
ſecundis nup. c. Sup illa.

Nudi nec contendere nec inermes
nos inimicis opponere debe-
mus. de reſti. ſpo. c. Freq̄ns. li. vj.

Nudus eſt qui caret iuſticia ꝛ iudicio. de
peni. di. ij. Sapiens. Ambroſius de vi-
ta beata. Item carens innocētia. c. capi.
Sed nec adam. Ambroſius li. de yſaac

Nulitatem ſententie allegās
ſupra. Allegans.

Numero maiori nō ſemꝑ ſtatur
niſi et ipe ſit ſanior. ex-
tra de ele. c. Eccleſia veſtra.

Numerus duplex reprobatur. §. Duplex

Nundine negociatōnes. vel tu-
multus cuiuſcunq; fo-
ri non fiant in eccleſijs ꝛ cimiterijs. De
emuni. c. Decet. li. vj. §. Ceſſent.

Nuptie dicuntur ab obnubendo
quia ob pudoris gratiaꝫ
debent puelle caput celare. xxx. q. v. nec
illud. Amb. li. de pr̄iarchis.

Nuptie terram replent. virginitas celum xxxij. q. j. nuptie. Ambrosius.

Nuptie quare admittuntur. xxvij. que. j. nuptiarum.

Nuptias condemnantes: anathema sint di. xxx. Si quis ꝑter. di. xxxj. Si quis vituperat. c. Quicunq;.

Nuptias accusans tanq; illicitas ⁊ nubētes nō saluandos dicens: anathema sit. dist. xxx. Si quis nuptias.

Nuptie secunde aliquando benedicūtur cum quis secundario ducit virginem. et hoc vbi talis consuetudo est. et papa sciens tolerat. Glosa extra de secundis nuptijs. c. Vir autem.

OBedire regibꝫ.

Est gn̄ale ꝗꝑe pactum societatis humane suis obtemperare regibꝰ. dis. viij. Que ꝯtra mores. Augustinus libro. ij. confissionum.

Obedire est quicquid a supiori vtilit̄ fuerit imperatum obtempare. xxiij. q. j. Sūma. Grego. in epl'a militibꝫ ī neopoli.

Obedire opꝫtet deo pͥncipaliter. ⁊ deinde semper maiori p̄ minore. disti. viij. Que contra. Augustinus libro secundo ꝯfessionum.

Obedire omnes tenent̄ pape. ⁊ deinceps inferiores superioribꝫ ordine suo. dis. xciij. cap̄. Obedientiam. ⁊ infra.

Obedire debent episcopis omnes principes terre: scd̄m preceptum petri. extra d̄ maiori. et obe. c. Omnes.

Obedire principibus nolens: morte moriatur. e. c. Si quis.

Obediendum non est in his que sunt contra deum: sed magis humiliter sustinenda est excōmunicatio vbi cōscia certa. e. extra de restitu. spolia. capi. Litteras. §. porro. extra de sentē. ex. c. Inquisitioni. supra. Mandato.

Obediendum nō est in cōtrarijs diuinis preceptis. quia oportet deo obedire magis q̄ȝ hominibus. Actuū. qnto. xj. q. iij. Non semper. Augustinus. c. Si dominus. Jeronimus in epl'a ad Ephesios.

Obedire oportet semper maioribus potestatibꝫ vbi minores contrarium iubent. co. c. Qui resistit. Augustinus.

Obedientia sola est que fidei meritū possidet. sine qua fidelis quisq; infidelis esse cōuincit̄. quia scelus idolatrie est nolle acquiescere. viij. que. j. Sciendū. Gregorius.

Obedientia omnibus necessaria est ⁊ meritoria. vbi supra.

Obedientia iure victimis preponit̄. Nā melior est obedientia q̄ȝ victima. j. Reg. xv. Quia in victimia aliena caro: sed in obedientia ꝓpria volūtas mactatur. viij que. j. Sciendum. Gregorius in moralibus. libro. xxxv. distin. xxix. extra de ma. et obedien. c. Illud dominus.

Obediētia aliquādo si de suo aliquid habet. nulla est. vt cum mūdi huius successus vel locus superior imperatur. Nam virtutem sibi obedientie euacuat qui ad hec ex proprio ābelat. Aliquādo vero si de suo aliquid non habuerit: minima est. quia obedientie sibi meritum minuit qui ad huius vite despecta inuit' nolensq; descendit. viij. q. j. Sciendū. Gregorius in moralibus.

Obedientia q̄lis et a quibus superioribꝫ debet exhiberi. distin. xciij. per totum

Obedientie causa bonum desercere: malū aūt facere nō licet. xj. q. iij. Quid g̊. Gregorius.

Obediendum est in dubijs. et tunc obedientia excusat. xxiij. q. j. Quid culpat̄.

Obedientia nullū debet inducere ad malum faciendum. xj. q. iij. Quid ergo. cap̄. Non semper.

Obedientiam manualem debent subditi facere suo prelato et sine scriptura ac iuramento. extra de iureiu. c. Nullus. Nisi essent suspecti. extra de maio. ⁊ obedi. Cum in ecclesijs.

Obijciens

Exceptionem obijciens non videt̄ de intentione aduersarij confiteri. de re. iu. cap̄. Exceptionem. li. vj.

Obijciens in formam electōnis vel personam electi. §. Appellantes contra.

Obtulit

se christus semel in precium sempiternum. ⁊ nos quottidie offerimus in memoriam illiꝰ de conse. di. ij. In christo. Ambrosius in epistola ad Hebreos. Oblatio tūc intelligitur quando hostia et sanguis sumit̄.

eo.ca. Cum frangitur.

Oblationē peccatoris deus primo corre ſpiciens non recipit. quia ipē pm⁹ reſpexit ad Abel. de pe. diſt. v. Conſideret. §. Sumens. ſ. Donum.

Oblationes dicimus quādo de proprijs et licitis rebus eccleſie a fidelibus offert extra de verbo. ſigni. cap̄. Cauſa. ſ. Elemoſynam dans. ſ. Datum.

Oblationes diſcordantium et opprimentium pauperes nō recipiantur. di. xc. oblationes. cap̄. Eorum.

Oblationes non licet dare laicis. ſ. Decimas vel oblationes.

Oblationes debitas vel decimas aut primicias detinens et nolens reddere eccleſie excōmunicet. di. xxxij. Pret' hoc. xvj. que. j. Statuimus. ſ. Decimas.

Oblationes. defunctorꝝ teſtamenta'. donū. vel relicta eccleſijſ negās: vel nō reddens clericus vl' laicus excōmunicetur xiij. que. ij. Oblationes. et. ij. ſequen.

Oblationes. j. Offerens. j. Offerre.

Obligatio non tenet cōtra bona matrionij vl' bonos mores. extra de condi. ap. ca. vlt.

Obligatio turpꝫ nec de iure nec de facto tenet. extra de pactis. ca. vl.

Obligatus non eſt ſucceſſor pena āceſſoris quā precarie incurrit. extra de precarijs. cap̄. De precarijs.

Obligatoriū. Nō ē obligatoriū ꝯ bonos mores preſtitū iuramentū ƌ re. iu. c. Nō eſt. li. vj.

Obligari. Nemo poteſt ad īpoſſibile obligari. e. c. Nemo poteſt. libro. vj. Ac nullus ex conſilio: dummodo fraudulentū non fuerit: obligatur. eo. cap̄. Nullus ex conſilio. libro ſexto.

Obſcura In obſcuris minimū eſt ſequendum. ƌ reg. iuris. li. vj. Inſpicim⁹ in obſcuris quod eſt veriſimiliuſ: vel quod plerūqꝫ fieri cōſueuit. eo. cap̄. Inſpicimus. libro ſexto.

Obſeruantia dierum menſium noui anni ⁊ huiuſmodi: ſub anathemate prohibetur. xxvj. q. vij. Non licet. cap̄. Si qs. Gloſa. ſi credit aliqd ſalutis illis ineſſe.

Obſeruantes dies egyptiacos et nouum annum ⁊ dona quaſi ſub fato inuicē dātes ſiue ſomnialia nomine danielis ſcripta et alia ac eiſdem conſentiētes: ad dānationem tendunt. e. c. Non obſeruetis. Augu. cap̄. Quis exiſtimet. Aug. i encb.

Obſtinatio eſt conſilijs ſalutaribus nolle acquieſcere. diſtin. xlvij. Quad nos.

Obſtinari in peccatis perſeuerantes nō conſequunt miſericordiam. di. xciij. Diaconi ſunt.

Obſtinati et impenitentes merito eternaliter punient. quia voluiſſent ſemp peccaſſe. de peni. diſtin. j. Voluiſſent.

Obtinere Beneficium eccleſiaſticum nō poteſt licite ſine inſtitutione canonica obtineri. de regulis iuris. cap̄. Beneficium. li. vj.

Occaſionem damni dās dānum dediſſe videtur. extra de teſti. ⁊ atte. c. Sicut nob

Occaſio mali ſumpta de opere bono non imputatur facienti ſi bene intendit. xxiij. que. v. De occidendis. c. Non fruſtra.

Occaſio peccati fugienda eſt. In loco. diſtin. lxxxj. Valet. Iſidor⁹. In pſona. de pe. diſtin. iij. Satiſfactio. Auguſtinus. in officio. ƌ pe. di. v. negociū. ſ. negociū

Occidere ſeipum nemini lꝫ. Talis etiam hoc faciens ne violenter ad peccatum trahatur: homicida peſſimus eſt. ſ. Homicida eſt.

Occidens iuſte hominem iudex vel miniſter non peccat. Nec ſi miles hoſtem. xxiij. q. v. Si homicidium. Quia lex occidit malefactorem non iudex. e. Cum homo. Auguſtinus ſup Leuiti. ſ. Hōicida

Occidens ſe Sampſon excuſatur. Supra. Homicidio.

Occidens hominem vbi hoc lex generaliter nō iubet vel deus ſpecialiter homicida eſt. xxiij. q. iiij. Si non licet. Aug⁹. libro. j. de ciuitate. ca. xxj.

Occidens furem vel latronem. ſ. Furem. ſupra. Homicida eſt qui furem.

Occidendis malefactoribus vere ꝯfeſſis non negat ſm canones cōmunio ⁊ ſepultura. xiij. que. ij. Queſitum.

Occidens clericus quādo non efficit irregularꝫ ū eſ. gularis. ſ. Homicida. ſ. Irregularis.

Occidens xpianum per aſſiſſinos. ſupra. Excommunicatio. §. xviij.

Occidentis proprium filium penitentia ſupra. canone. xvj.

Occidentis preſbyterum penitētia ſupra canone. xxxviij. eſt q̄. xij. annis peniteat et conuictus vſqꝫ ad mortem careat cingulo militari. et ſine ſpe coniugij maneat. extra de peni. ⁊ re. c. Qui preſbyterū.

Occidens epiſcopum ſpoliet ipſe et heredes eius beneficijs nec vnq̄ eis alia cōferantur. extra de penis. c. Ad aures. ſupra. Excommunicatio. §. xij.

Occidentis vel mutilantis rectorē eccleſie vel alium clericum eiuſdem eccl'ie penā vide. extra de penis. cap. In q̄buſdā.

Occidit quis actu in corpore. odio in corde. detractione in ore. de penitentia diſtinctio. p̄ma. Homicidiorum.

Occiditur quis panis ſubtractione. diſt. lxxxvj. Paſce.

Occiditur delinquens per negligentiam paſtoris ſi non corrigitur. di. xliij. capi. Epheſijs. Gregorius Venācio epō.

Occiſio. Supra. Homicidium.

Occultum quid ſit. vide ſupra Notorium.

Occultū delictum non impedit promouendum. extra de tem. or. c. Ex tenore.

Occultum crimen prelatus non debꝫ punire. quia illud non ſcit vt iudex. Extra de ſimo. cap. Ex tue.

Occupantes bona vacātis eccleſie ſūt ſuſpenſi. Infra. Vacantis eccleſie.

Occupantes bona romane eccleſie. Supra. Excōmunicatio. §. xv.

Occupans eccleſias vel bona earum. ſupra. Excommunicatio. §. xvj.

Occupans vacans imperium vel bōa eiꝰ ſupra. Excommunicatio. §. xviij.

Ocium ſuper omnia vitandū eſt de conſe. diſtin. v. Nunq̄ Jeronymus ad Ruſticum monachū. qr

Ocioſitas et voluptas arma ſunt hoſtis antiqui ad miſeras animas capiendas. extra de renunciati. c. Niſi cum pridem §. Verum.

Ocioſo de omni verbo reddenda erit ratio. xxij. que. vlti. Quotiens. ſ. Verba ocioſa. Math. xij.

Ocium ſancte contemplationis. Supra Contemplationis.

Ocium contemplationis ſiue commodū proprium nemo debet vtilitati eccleſie preponere. xvj. que. j. Nos autē. Auguſtinus ad eudoxium. extra de renun. ca. Niſi cum pridem. Gregorius in regiſtro viij. queſtio. ſ. In ſcripturis.

Oculis dei omnia nuda et aperta ſunt: etiam priuſq̄ fiāt ij. que. j. Deus omnipotens.

Oculi dei ſunt epiſcopi. vj. q. j. Oues

Oculus impudicus impudici cordis eſt nuncius. xxxij. que. v. Nec ſolo. Auguſtinus de fide chriſtiana.

Odit deus ⁊ proijcit feſtiuitates eorum qui nō dei: ſed ſuas feſtiuitates colunt. id eſt peccatorum. xxiij. que. j. Odi. Jero. i Amos.

Odio habeantur peccata non homines. corripiantur tumidi. tolerentur infirmi diſtinctio. lxxxvj. Odio.

Odium fraternum et homicidiū pari culpa iudicantur. de pe. di. j. Homicidiorū.

Odium in corde habens; nō poteſt agere penitentiam. de pe. di. v. Falſas. Grego.

Odiunt iniqui ſemper bonos. xxiij. q. iiij. Ex his omnibus.

Odia reſtringi: et fauores conuenit āpliari. de regulis iu. cap. odia. li. vj.

Odio alterius. Non debet aliquis alterius odio pregrauari. e. c. Nō debet. li. vj.

Offenditur non mediocriter deꝰ: ſi iniurie eiꝰ impune dimittuntur. xxiij. q. iiij. Si is qui prelatus. cap. Si ea.

Offenſe dei ſi non corriguntur imittūtur peſtes: bella: ⁊ huiuſmodi. c. Si quos.

Offenſas ſiue iniurias proximi vlciſci debent ſuperiores. e. c. Inter querelas. ca. Queſitum.

Offenſas proprias tolerare debemꝰ non vindicare. e. c. Inter querelas. xj. que. iij Ira. Imo debemus remittere. vt. co. ca. Inter querelas.

Offerens recte ſed non recte diuidens peccat: id eſt qui in altari patri filium offert: ſed in eadem perſona non diſtinguit duplicē naturā. de cō. di. ij. Si credis. Amb. ſer. d̄ abel. Geñ. iiij. ſm̄. ſeptuagita iterpretes. Si recte offeras: recte autē nō diuidas peccaſti. al's. Nonne ſi bene egeris. ⁊c.

Offerentis affectum non donum de⁹ pē-
ſat. vnde viduam omnib⁹ pretulit. xxiiij
que. j. O di. Jeronymus in Amos. Naz
non offerens ex munere: ſed mun⁹ ex of
ferēte placet. quia reſpexit deus ad abel
iij. q. vij. In grauioribus. Gregorius in
paſtorali. ſ. Abel.

Offerentium deo diſpoſitio qualis. Su
pra. Aarō.

Offerre ꝓhibentur deo ⁊ ad miniſterium
ſacerdotale accedere: tam morali ꝙ̄ mi-
niſteriale. ſ. Aaron.

Offerri ꝓhibentur animalia vicioſa. ſci-
licet cecum. claudum. languidum. Ma
lach. j. ⁊ di. xlix. Sacerdotes. Jeroni. ſu
per Malach. Vide ſinguloꝝ ſignifica-
tiones in ſuis vocabulis.

Offertur eadē hoſtia quottidie a nobis
quā chriſtus in redemptionem noſtram
ſemel obtulit. de conſe. diſti. ij. In xp̄o.
Ambroſius ſuper epiſtolam ad Hebre-
os. e. c. Iteratur.

Offerre in miſſa dominicis diebus deb;
quilibet xp̄ianus. de conſe. di. j. Ois xp̄i
anus. Unde Exodi. xxiij. Non appareb
in ꝯſpectu dn̄i dei tui vacuus. Ibidem.

Offerre de rapina. j. Rapinam.

Offendens in vno: factus eſt omniū reus. quia
propter illud damnabitur. extra de ꝟbo
rum ſigni. c. Defleat. j. Pctōꝝ omnium.

Officium diuinum qualiter per ſoluatur. di. xcij. ꝑ to.

Officij matutinalis lectiones habent. di
ſtin. xv. Sancta. §. Quibus.

Officia diuinā nō alibi ꝙ̄ in eccleſijs ab
epiſcopis conſecratis celebrētur. niſi ne
ceſſitas aliud cogat. de conſe. diſtincti. j.
Qualiter.

Officium diuinum diurnū et nocturnū
precipitur clericis deuote perſoluendū.
extra de cele. miſ. cap̄. Dolentes. Et ceſ-
ſationem a diuinis nō faciant. niſi vt ſu-
pra. Ceſſationem.

Officium diuinū corrumpentis peniten
tia. ſ. Canone. xxxj.

Officia tam eccleſiaſtica ꝙ̄ alia adulato-
rie ⁊ perfunctorie perficere: nihil homi-
nib⁹ acceptabilib⁹: ſed apud deum nihil
miſerabilius ⁊ damnabilius. di. xl. An-
te omnia. Auguſtinus ad Ualerianum

Officialis epiſcopi principalis non fora
neus poteſt dari ſubdelegatus pape. de
reſcrip. c. Et ſi. in clemen.

Officialis epiſcopi eſt iudex ordinarius
non delegatus. de appella. c. Romana. li
bro ſexto. Juncta gloſa. ꝟ. Generaliter

Officialis epiſcopi ex generali cōmiſſio-
ne non poteſt inquirere. corrigere. pūire
exceſſus ſubditoꝝ. vel deponere aliquē.
de officio vica. c. Licet. libro ſexto. Nec
talis vicarius poteſt conferre beneficia
ſine ſpeciali cōmiſſione. e. c. Cum in ge-
nerali. libro ſexto.

Officialis epiſcopi ſi recuſetur. j. Suſpi-
tionis cauſa.

Official' vel cōmiſſari⁹ archiepiſcopi in
in alia dioceſi inſtitutus. ſ. Archiepiſco
pus non poteſt.

Officia monaſterij alienis monachis nō
cōmittantur. j. Prioratus eccleſie.

Oleum conſecratum poteſt alio oleo augeri. extra de con
ſe. ec. cap̄. Quin dubijs.

Onus Qui ſentit onus ſentire de-
bet et commodum. ⁊ econ-
uerſo. de regulis iu. ca. q ſentit li. vj. Itē
Rationi congruit vt ſuccedat in onere q
ſubſtituit in honore. e. ca. Rationi. li. vj
extra de maio. ⁊ obe. c. Per tuas.

Operantium deus plus cor da ꝙ̄ actū re
ſpicit. xv. q. vj. Si ſacerdotibus.

Opera bona nihil proſūt in peccato ma-
nenti. de cōſe. di. v. Nihil enim. Nō ha-
bet in ſe aliquid viriditatis ramus boni
operis niſi maneat in radice caritatis. de
peni. di. ij. Opponitur. Gregorius ome-
lia ſuper illo. Hoc eſt preceptum meum
Supra. Bonum.

Opera bona et peccatum commiſceri nō
poſſunt. eo. cap̄. Si enim. Jeronym⁹ cō
tra Jouinianum.

Opera bona per peccatum mortificātur.
Gregorius ſuper illo Ezech. Si auerte
rit ſe iuſtus. dicit. In perpetratione ma
loꝝ nulla debet eſſe fiducia bonoꝝ prete
ritorum. de pe. diſtin. iiij. Hoc nobis.

Opera per pctm̄ mortificata reuiuiſcunt
per penitētiā. de pe. di. iij. piū. Aug. li. d
pnia. di. iiij. Intermittētes. ⁊ ſe. di. v. cō-
ſideret. §. Pium. Auguſtinus vbi ſupra.

Opera bona in peccato facta remunerantur. ſcilicet in preſenti. De penitentia diſtinctione tertia. Pium. capitulo. Cauendum. Sanctus Gregori. omelia de Lazaro mendico. Proſunt etiam ad mitiorem penam in futuro. e. c. Si q̃s. Et vt facilius homo gratiam penitendi obtineat. de peni. diſt. v. Falſas. Grego.

Opera bona ſine caſtitate ſunt impfecta. xxxiij. q. v. Hoc ſolum. Gloſa ſaltē in affectu ſeruata.

Opera bona reprobandorum. infra. Uirtutis iter.

Opera bona ꝓpter vanā gloriam facta penā merentur: non premiū. j. que. j. Uide. Jeronymus ſuper epiſtolā ad Gal.

Opus ex voto eſt magis meritorium. Infra. Uoto ſi.

Opus ab auctore ſumit rationē efficacie non a miniſtro. Quid em̄ tibi facit miniſter malus vbi bonus eſt dominus. d͛ conſe. di. iiij. Baptiſmus talis. Auguſtinus ſuper Johannē.

Opera trinitatis ſunt indiuiſa: & ipſa operatur inſeparabiliter. de conſe. di. iij. ca. Om̄es q̃s. Aug⁹. li. de trini.

Opinionum tot diuerſitates iuenirentur q̃t homines: ſi ſinguli interrogarentur. de conſe. di. iiij. Sicut in ſacramentis. Auguſtinus li. de baptiſmo.

Opiniones magiſtroꝝ non ſunt contemnende: ſed fouende. extra de reſti. ſpolia. cap. Litteras. §. Nos autem. extra d͛ decimis. c. Decimā.

Opponens euidentem defectum ſcientie vel perſone contra promouēdum ad aliquā dignitatem: mutare non poteſt cōſilium in preiudicium alterius. Et ſi defecerit in probatione illius defectus: debet omnino remoueri a proſecutōne cauſe & puniri ac ſi in probatione omniū obiectionum defeciſſet. de electio. capi. Ab eo. libro ſexto.

Opponentes contra formam vel perſonā electionis. Supra. Appellantes contra electionem.

Oppreſſores filiorum ſacerdotes greci: ſi ſtudioſe fecerint: perpetuo ab officio altaris abſtineant. Non tamen publice peniteant. niſi fuerit publicum. ſed alias ſecūdū arbitrium penitentia imponatur. Extra de peniten. et remiſſio. cap. Queſitum.

Opprimentium pauperes oblatio non recipiatur. diſtin. xc. Eorum qui. cap̄. Oblationes.

Oratio ſanctorum non poteſt immutare iram dei: dummodo abſolute ſe ad vindictam conuerterit xxiij. que. iiij. §. His omnibus. Gregorius in moral.

Oratorium. ſupra. Domus dei. & j. Oratorium.

Oratio eſt pius animi affectus ad deum protendens. de conſe. di. j. Oñ aūt.

Oratio debet ſemper eſſe attenta & cor ad deum in ea erectū. vbi. s.

Oratio non verborum ſit: ſed cordis. De conſecratrio. diſtin. q̇nta. Nō mediocriter. Jeronymus.

Orationis tempore id ſolum homo cogitet quod precatur. claudatur contra aduerſarium pectus: et ſoli deo pateat. De conſe. diſtin. j. Quando autem ſtam⁹.

Orationis inſtantia deum capit. de peniten. di. j. Importuna.

Orationi maxime inſtent ſacerdotes. di. xxxvj. Si quis. Quia comedunt peccata hominum. j. q. j. Ipi.

Oratio dominica ſemper poſt horas ē dicenda. de conſe. di. v. Id ſemp.

Oratio dominica delet peccata venialia de peni. diſtin. iij. De quottidianis. Criſoſtomus.

Oratio mali ſacerdotis nocet populo. qz cum is qui diſplicet ad intercedendum mittitur: irati animus ad deteriora prouocatur. Gregorius in paſtorali. diſtin. xlix. §. pmo. Idem. iij. que. vij. In grauioribus. Gloſa diſtinctio. xlix. dicit. Intelligitur quando quis ex certa ſcientia eligit malum. et conformē ſuis moribus argu. vj. q. j. Ex merito.

Orandum eſt verſus orientem. diſtin. xj. Eccleſiaſticaꝝ.

Orans p martyre facit ſibi iniuriā. extra de celebratione miſſarum. cap. Cū marthe.

Oratoriū ad orandū quiſq͂ in ſua domo

habere poteſt: ſꝫ miſſas ibi celebrare nõ poteſt. de conſec. diſtinctio. j. Unicuiqꝫ Gloſa. Niſi de licentia epiſcopi.

Ordiarius iudex quis dicitur. ſupra. Judex alius.

Ordinarius in dioce. eſt ſolus epiſcopus extra de foro competen. cap̄. Cum contingat. Item officialis.

Ordinarius eſt officialis epiſcopi. Supra. officialis.

Ordinarioꝝ ſtatuta. Infra. Statuta ordinariorum.

Ordinandus ſm regulam apoſtolicā ſit ſine crimine. diſtin. xxv. per totum. id eſt ſine peccato mortali. et intelligit̃ de quolibet electo ad prepoſiturá aliquam. diſ. lxxxj. per totum. vt ⁊ nec alienis criminibus conſentiat. diſti. lxxxiij. ꝑ to. Itẽ ſit vniꝰ vxoꝛ vir. di. xxvj. ꝑto. di. lxxxiiij. ꝑ totum. Item ſit in ſacra ſcriptura peritꝰ di. xxxvj. per totum. Item ſit doctor. di. lxxxvj. per totũ. Item prudenſ in litterꝫ ſecularium. diſtincti. xxxvij. per totum. Et in negocijs ſeculariũ. diſt. xxxix. ꝑ totum. Item non vinolentus. diſt. xxxv. ꝑ totum. Item continens ⁊ pudicus. diſ. xliij. per totum. di. lxxxiiij. Sobriꝰ in cibo. diſtin. xliiij. per totum. Item nõ cupiduſ. di. xlvij. di. lxxxviij. ꝑ to. Nõ litigioſus. di. xlvj. ꝑ to. di. xc. ꝑ to. Itẽ hoſpital' diſtin. xlij. per to. di. lxxxv. per totũ. Itẽ non percuſſor. di. xlv. per totum. Itẽ ornatus moribus. di. xl. per totum. Ornatus habitu et inceſſu. diſtin. xlj. per totũ Item nõ ſit neophitus. id eſt. nouellus in fide vel religione. diſtin. xlviij. ꝑ totũ. Hec de ordinandis.

Ordinandus qualis ſit. s. ꝓximo. Itẽ. s. Aaron. vbi exprimunt̃ defectus in q̇buſ non ſunt ordinandi clerici.

Ordinandus nullus eſt īuitus: niſi neceſſitas vel vtilitas eccleſie vrgeat. diſtin. lxxiiij. per totum.

Ordinari non debent bigami. corꝑe viciati. vſurarij. publice penitentes. luſores in ſcena ludentes. furioſi. arrepticij. accipientes meretrices in vxores. habentes concubinas. diſtin. xxxiij. per totũ.

Ordinari nullus debet per ſaltum. diſti. lix. per totuꝫ. Sed ſic ordinatus recipiet ordinem ꝑtermiſſum. ſed alium quem per ſaltum recepit nõ reiteret. di. lij. ꝑ totum. Et peracta penitentia poteſt vlterius ordinari: pretermiſſo ordine prius ſuſcepto. Extra de clerico per ſaltum p. c. Tue littere.

Ordinari non debent ſerui ꝓuatoruꝫ. di. liiij. per totum. niſi manumittantur. eo. cap̄. Quicunqꝫ. ſecus de ſeruis eccleſie. quia etiam manumiſſi et ordinati ꝓpter ingratitudinem poſſunt reuocari in ſeruitutem. eodem. cap̄. Qui ex famul'. Si tamen latenter ordinẽtur: ſuis dominis reſtituantur. Diaconus autem reddat ꝑ ſe vicarium. vel ipe reddatur. Si autẽ preſbyter ſit: in gradu ſuo maneat eidem priuetur tamen peculio. Reſtitutis etiá aufertur ꝓuilegium clericorum. eo. cap̄. Ex antiquis. Juncta gloſa. j. Serui.

Ordinari non debent corpore viciati. et pena ſic ordinantium. di. lv. per totum. Secti tamen in cunabul': vl' ſic nati aut ab hoſtibus eunuchiſati poſſunt. Extra de corpore vicia. cap̄. Ex parte ſecundo ſupra. Caſtratus. s. Eunuchus.

Ordinari non debent filij preſbyteroꝝ illegitimi ⁊ alioꝝ in ſacris conſtitutorum diſtin. lvj. per totum. ⁊ in gloſa. in ꝓncipio. s. Filij.

Ordinari poſſũt ſacerdotes et clerici ab epiſcopo tm̃. diſti. lxvij. ꝑ to. di. lxviij. ꝑ totuꝫ. Abbas tamen poteſt conferre. vt ſupra. Abbas ex ꝓuilegio.

Ordinari non debent clerici ab alieno epiſcopo. et pena aliter ordinãtium et ordinatoꝝ. Niſi habeant dimiſſorias. vel niſi clericus cauſa hoſtilitatis exulat. diſtin. lxxj. per totum. Et ordinans ſcient' alienũ vel ignorãtia affectata ſine dimiſſorijs: per annum eſt ſuſpenſus a collatione ordinum. Et poſſunt clerici ipſius quando ſuſpenſio erit publica libe a vicinis epiſcopis ordinari. Ipi autem ſic vt ſupra ordinati: ſuſpenſi ſunt ab executione ſuſcepti ordinis. de temporibꝰ ordinãdoꝝ. capi. Eos qui. libro ſexto. gloſa verbi. Statuunt. Excommunicatio. §. xviij. j. Suſpendendus.

Ordinandis ab alieno epiſcopo quis dare poſſit licentiam. Supra. Licentiam.

Ordinari poſſunt priores prioratuuꝫ nõ exemptorum et eorum ſocij ab epiſcopo

in cuius dioceſi morantur. de tempo. or
dinan. cap̄. Cum nullus. libro ſexto.
Ordinari nullus debet ſine titulo. alit᷑ or
dinatus debet deponi. di. lxx. per totum
Ordinatus ad alienū titulum: ſuſpenſus
eſt. nec poteſt ſine diſpenſatione ad ſupe-
riores gradus aſcendere. nec in ſuſceptꝭ
miniſtrare. extra đ ſimo. c. Per tuaſ nob
Ordinari poteſt clericus ad titulum pr̄i-
monij: etiam ſi non conſequat᷑ beneficiū
eccleſiaſticum. extra de prebēdis. c. Tu-
is queſtionibus.
Ordinando ꝓuideat ep̄s vnde viuat. ex-
tra. eo. c. nō liceat. c. Epiſcopus. niſi de
patrimonio habeat. eo. ca. Scōm apo-
ſtolum. §. Epiſcopus qui mandato.
Ordinatus a ſimoniaco ignoranter nō ſi
moniace in ſuo ordine ſecure miniſtret. j.
q. j. Si qui a ſimoniacis. extra de ſimo.
cap̄. Per tuas litteras. Si vero ſcienter
vterqꝫ debet deponi: ⁊ penitentiā agere
j. q. j. De cetero. Hodie ſunt excōmuni-
cati et ſuſpenſi. ſupra. Excōicatio. §. xxix
Ordinati a ſimoniacis vtrum abijciātur.
ꝓma queſtio. ſexta per totum.
Ordinatus a priuatis collatōe ordinum
infra. Suſpenſio. §. v. §. xiij.
Ordinatus ab excōmunicato ignorāter:
poteſt per epiſcopum diſpenſari. extra đ
ordi. ab epi. cap̄. Cum clericis.
Ordinatus ſcienter in excōmunicatione
Supra. Excōmunicatio. §. xxxix.
Ordinatus ſcienter a ſuſpenſo: ſuſpenſus
eſt. Sed cum ignorante poteſt epiſcopꝰ
diſpenſare. extra de ordi. ab epiſco. cap̄.
Requiſiuit. infra. Suſpenſio. §. xiij.
Ordinati a ſciſmaticis ſuſpēſi ſunt ab exe
cutiōe ordinum. extra de ſciſmaticis. c.
ꝓmo. ſupra. Excōicatio. §. xxviij.
Ordinari nō debet bigamus. §. Bigamꝰ
Qui tamen duxit virginē poteſt: nō ob-
ſtante ſi ip̄a poſtea adulterata fuit. extra
de conuer. cōiuga. ca. Conſtitutus. Vi
de. j. Irregularitas ex bigamia.
Ordinari non debet coniugatus niſi ab
vxore ꝯtinentiā vouēte fuerit abſolutꝰ.
Extra. eo. cap̄. Coniugatus.
Ordinandi tempus tam epiſcoporum qꝫ
aliorum. diſtinctio. lxxv. per totum. diſ.
lxxvij. per totum.
Ordinās tempore indebito priuatur po-
teſtate conferendi ordines: ⁊ ordinati ſu
ſpenduntur ab executione ordinum: do
nec per papam reſtituuntur. extra de tē-
poribꝰ ordinan. cap̄. Cum quidam. Sꝫ
eodem cap̄. Conſultationi. dicitur qꝫ ꝑ-
acta penitentia poſſunt in ſuſceptis or-
dinibus miniſtrare. ſcilicet per epiſcopi
diſpenſationem. Non ergo licet ſacros
ordines conferre in vigilia pēthecoſtes:
extra. eodem. ca. Subdiaconus. Sꝫ ſo
lum in quattuor temporibus aut ſabba
to ante dominicam de paſſione. vel ſab-
bato ſancto. extra. eodem. capitu. De eo
Minores tamen ordines poteſt epiſco-
pus vni vel duobus conferre: et virgies
conſecrare dominicis diebus. eodem. c.
Subdiaconos.
Ordinari nullus debet niſi habeat etatis
maturitatem. morum grauitatem. ⁊ litte
rarum ſcientiam. Extra de elec. cap̄. In
cunctis.
Ordinandorum ſacerdotum etas. diſtin
ctione. lxxviij. per totum.
Ordinari ſacerdos non debet niſi perfe-
ctus. j. Sacerdos momentaneus.
Ordinari nullus debet ſacerdos nouiter
conuerſus ad fidem vel etiam religionē
diſtin. xlviij. Sicut neophitus. Grego-
rius Siagrio epiſcopo.
Ordinari poteſt in ſubdiaconum: annuꝫ
decimum octauum. in diaconum viceſi
mū. in ſacerdotem viceſimū quintuꝫ ha
bens. de etate et qualitate. cap̄. Genera-
lem. in clementinis. Glo. verbi. xviij. ſ. i
choato.
Ordinandum non repellit crimen occul
tum. extra de temporibus ordinan. cap̄.
Ex tenore. Et hoc quo ad exteriorē fo-
rum. aliter tam̄ in conſcientia. Vnō mo
nendus eſt talis. Ibidem.
Ordinans aliquem non p̄t ſibi poſtea cri
men ante commiſſum obijcere. niſi đ no
uo committat crimen aliquod. extra de
etate et quali. cap̄. Accepimus.
Ordinatꝰ i apoſtaſia q̄litcunqꝫ ſuo p̄lato
recōciliet᷑ n̄ p̄t i ſic ſuſcepto ordīe miſtrar̄
ſine diſpēſatōe pa. ex. de apo. c. ꝯſultatōi
Ordinādoꝝ epoꝝ et alioꝝ diſpoſitio qua
lis ſit. di. xxv. per totum.
Ordinādi epi ⁊ alij q̄liter examinari dn̄t
diſtin. xxiij. per totum.

Ordinatus furtiue vt vlterius ꝓmoueaẗ poteſt ab epiſcopo iniũcta ei penitentia diſpẽſari. Si vero fuerat ſub pena excõicationis ꝓhibitus ne ordinẽ reciperet: tũc ſolus papa põt diſpẽſare. niſi religioneʒ intret. tunc eñ poterit epiſcopus cuʒ eo diſpenſare. extra de eo qui furtiue. capi. Veniens.

Ordinatus cõtra ꝓhibitionẽ epi ſuſpẽdatur ab executõne ordinũ. Extra de offi. archi. c. Significaſti.

Ordinari nõ debent religioſi abſqʒ licentia ſui prelati. extra de tẽ. or. c. ad aures.

Ordinandus in ſubdiaconũ debet vouere caſtitatẽ. di. xxvij. Diaconus. di. xxxij. Si quis eorum.

Ordo ſacer nõ dirimit matrimoniũ. Supra. Matrimoniũ. circa finem.

Ordinandoꝝ noticiã dicit preſẽtãs eos ſe ꝙ digni ſunt habere. q̃ntũ hũana fragilitas noſſe ſinit. extra de ſcruti. in ordini. faciendo. c. vnico.

Ordo eſt duplex. ſcʒ triumphantis eccleſie. ⁊ militantis. di. lxxxix. Ad hoc.

Ordines nouẽ eccleſie triũphantis ſb nouem lapidib9 deſignanẗ. de peni. diſti. ij. Principiũ. ꝟ. Angeloꝝ.

Ordinũ nouem militantis eccleſie nomina et gradus. di. xxj. Cleros. Iſidor9 li. vij. Ethi. c. xij. Item origo et noĩa et ꝙ ſuꝑiores ab inferiorib9 nõ iudicenẗ. diſt. xxj. per totum.

Ordines ſacri a quib9 ſint ꝯferendi. di. lxiiij. per totum. vſqʒ ad di. lxxv. et. ꝟ. Ordinari poſſunt ſacerdotes.

Ordines ſinguli vbi in quib9 locis debẽt conferri. diſtin. lxxx. per totũ.

Ordines ſacri ſinguli quõ ꝯferunẗ. di. xxiij. per totum.

Ordinũ ſinguloꝝ officia. di. xxv. ꝑ totũ.

Ordines ſacri in ꝓmitiua eccleſia fuerũt ſolum diaconatus ⁊ ſacerdotiũ: ſʒ hodie etiã ſubdiaconatus inter ſacros ordĩes computaẗ. extra de eta. ⁊ quali. c. A multis. extra de ſer. nõ or. c. Miramur.

Ordines plures vno die vel vnũ vno et alterũ ſequenti die ꝯtinuato ieiunio eidem conferens: debet ordinator ſuſpendi a collatõe: ⁊ ordinatus ab executione ordinum vſqʒ ad diſpenſationem pape. extra de tem. or. c. Lr̃as. c. Dilect9 fili9.

Ordines plures (ſub excõmunicatõe ꝓhibitus) ſimul recipiens irregularʒ efficitur. et nõ poteſt in eiſdem miniſtrare ſine diſpenſatione pape. niſi religioneʒ intret. tũc eñ epiſcopus poteſt cum eo diſpenſare auctoritate pape vt in eiſdẽ miniſtret. nõ aũt vt vlterius ordineẗ. extra de eo qui furtiue. c. Innotuit. iũcta glo.

Ordines minores poſſunt ſimul recipi: ſʒ ſacrũ ordinem ſimul cũ eis recipiens: in minorib9 tñ permittiẗ miniſtrare. Sed ſi religionẽ intrat poteſt ſuperior ſecum etiam in aliis ordinibus diſpenſare. Extra. eo. c. Cum. H. lator. Nec ſolũ acolitatum cum ſubdiaconatu poteſt recipere. Panormitanus. e. c.

Ordines recipere beneficiati ſi negligũt: ab epiſcopo cõpellanẗ per ſubtractionẽ beneficioꝝ. extra de etate et qua. c. Queris a nobis.

Ordines minores cõferunẗ ex priuilegio a nõ epiſcopo. extra de ordinatis ab epo qui. c. Requiſiuit. ꝟ. Abbas.

Ordinis executionẽ poſt peractã penitẽtiam nullũ crimen impedit (quin cuʒ diſpenſatione poſſit) preter homicidiuʒ et ſimoniã. extra de accu. c. Inquiſitõis.

Ordines ſacri pueris ⁊ indignis nõ conferantur. j. q. j. Pueri.

Ordinum collatio a quib9. quomõ. et cui vl' cui nõ fiat. ꝟ. Ordinãd9. ⁊. j. vſqʒ huc

Ordinem recipiens excõicatus. ꝟ. Excõmunicatio. §. xxxix.

Ordinem ſacrũ recipiẽs ab excõicato. ꝟ. Ordinatus ab excõicato.

Ordinem recipienſ a ſuſpenſo ſciſmatico ſimoniaco. ꝟ. Ordinatus.

Ordo ſingulaꝝ eccleſiaꝝ maioꝝ ſcḋm tempora antiqua ⁊ moderna et dignitates earũdẽ. di. xxij. per totum.

Ordo predicantiũ eſt quaſi precipuuſ in eccleſia. ⁊ ideo officium illud nõ indifferenter vſurpandũ. extra de hereticis. ca. Cum ex iniuncto ca. Sicut. in vno.

Ordines mendicãtes nõdum cõfirmati omnes reuocantur: ꝑter ordinẽ predicatoꝝ et minoꝝ. q̇ propter euidentẽ vtilitatem eccleſie cõfirmati ſunt. ſed et ordo heremitaꝝ. ſcʒ auguſtini ⁊ carmelitaruʒ ita ꝑmittunẗ. Alij aũt ꝓ9 cõfirmati nullum ad profeſſiõem recipiãt. nec domuʒ

nouam aut locum recipiant nec habita alienent ſine licentia pape. alioquin ſūt excōmunicati. et contrarium factum nō valet. nec etiam ad populū de cetero pre dicent nec ſepulturā habeant eccleſie eo rum nec confeſſiones audiant ſeculariū. concedit tamē illis vt poſſint trāſire ad alios ordines approbatos. ita tamen ꝙ conuentus ad conuentū nō tranſeat. ſeu ordo ad ordinem niſi de licētia pape. de reli. domi. c. Religionum. li. vj.

Ordinū mendicantiū ꝓfeſſi tranſeuntes ad religionem poſſidentiū. Supra. Ex communicatio. §. xx.

Ordinē mendicantiū ꝓfitētes ante annū probationis. s. Minoribus.

Ordinē nouum aſſumentes. Supra. Ex communicatio. §. xxj.

Ordinis tertij fratres vel ſorores. j. So rores tertij. ꝛ ꝙ nō recipiant ad diuina. ſupra. Excōmunicatio. §. xxxij.

Originale peccatū omnes cō trahunt qui per con cubitū generāt. de cō. di. iiij. Firmiſſime

Originalis peccati pena q̄druplex. Naꝫ precludit ianuā celeſtem. ꝑpetue dānat. cauſa eſt mortis temporal. ꝛ generat im potentiā reſiſtendi vicijs. prima duo et vltimū tollit baptiſmus. Gloſa de cōſe cra. diſtin. iiij. Per baptiſmum.

Originale peccatū modo tollitur per ba ptiſmū ſicut olim per circūciſionē. de cō ſe. diſtin. iiij. Ex quo. Auguſtinus ad va lerium contra Julianum.

Ornamenta eccl'e potiſſime ſūt opera pietatis ꝛ miſericordie. xij. q. ij. Aurū.

Ornamenta exteriora a multis plus inte rioribꝫ amant. xij. que. ij. Gloria epiſco pi. Jeronymus.

Ornatus clericoꝝ ꝛ alioruꝫ du plex eſt. Interior ē ip ſa virtus. di. xl. per totum. Exterior cō ſiſtit in grauitate ꝛ inceſſu. in habitu. ꝛ tē perantia cibi ꝛ potus. de quo habet diſ. xlj. per totum

Ornatus verus xpianorum ſunt bōi mo res. de conſe. di. v. Fucare. Auguſtinus ad Poſſidonium.

Ora ſignificat ſubditos. j. Subditi prelatos.

Oſcula fraudulenta adulantiū ſūt peiora vulneribꝫ diligen tis. v. q. v. Non omnis. Auguſtinus cō tra Vincentium donatiſtam.

Oues xpi ſunt om̄es xpiani. xxiij. que. iiij. Diſplicet. circa me dium. Auguſtinus Donato epo.

Ouis vna morbida vniuerſum gregē in ficit: ſic peccator. di. xlv. Sed illud. Je ronymus ſup Jeremiam.

Pabulum anime ē verbuꝫ dei. quod inter omnia ad ſalutem eſt neceſſariū. Nā ſine ipo vita anime nō po teſt ſuſtentari. extra de of. iudi. ordi. c. inter cetera.

Pacem vide infra. Pax.

Patientia eſt ſuas et ſuorum in iurias eq̄nimiter to lerare. xxiij. q. j. §. j.

Patientie precepta virtute animi nō cor poris oſtentatione ſeruanda ſunt exem plo xpi dicentis. Cur me cedis. xxiij. q. j. Paratus. Aug. ſer. de puero cēturiōis.

Patientia ſeruet in ꝓprijs iniurijs: ſed dei iniuria vindicetur. xxiij. q. iiij. Ox xpus. §. Poteſt. Supra. offenditur.

Patientia nō eſt ſed negligentia cū nō re ſiſtit iniurianti eccleſie. xxiij. q. iij. Maxi mianus.

Patientia prelatoꝝ eſt peſtifera per quaꝫ vicia ſubditoꝝ nutriunt. e. c. Juſtum. in fra. Tolerantur.

Pactio illicita ſiue iniuſta eſt reſci denda. extra de pactis. ca pi. Cum pridem.

Pactio pro ſpiritualibꝫ opp̄mendis vl' q̄ vergit in diſpendium ſalutis nulliuſ eſt momenti. extra. eo. cap̄. Pactiones.

Pactionē facere nō poteſt prelatꝰ ſine lit teris ratihabitionis ſui capituli. Extra de tranſac. cap̄. Contingit.

Pactum legitime retractari nō debet: li cet poſtea caſus eueniat a quo nō potuit inchoari. de regu. iu. c. Pactum. li. vj.

Pactio. vide ſupra. Cōpoſitio. vel. j. Pa ctum. infra tranſactio. Pacta iuſta ſeruē tur. extra de pactis. cap̄. Antigonus.

Pacta inter alios facta alijs nō p̄iudicāt

extra.e.capi. Ueniens.
Pactum derogat priuilegio.infra.Priui
legio derogatur.
Pacto ꝓuatoꝝ non derogatᷣ iure cõmuni
extra de foro competen.ca. Si diligẽti.
Pactum dicitᷣ quaſi pro pace factum intᷣ
partes:ſcriptura:legibꝫ: ⁊ moribꝫ appro
bata.extra de verbo.ſigni.cap̃.Pactum
Pacta inita per priores vel gardianos or
dinum mẽdicantiũ de ꝯſenſu conuentu⸗
um ſuꝑ iuribꝫ ꝓchialibꝫ cũ rectoribꝫ et
perſonis eccleſiaꝝ vel prelatis locorum
in quibus habitant dũmodo licita ſunt
et honeſta:etiã ſuꝑ quibuſcunqꝫ iuribꝰ ⁊
articlis:licet ſedis apoſtolice autoritas
vel licentia ꝓlatoꝝ generaliũ vel ꝓuinci
alium eorũdem nõ interuenerit:ſũt a frĩ
bus in locis illis ꝑpetuo inuiolabilitᷣ ob
ſeruanda.de pactis.c.Quia ex eo.li.vj
Pactum etiã a religioſis ſepulturã liberã
habentibus ꝙ nullũ ꝓchianũ ſepelire
inibi velint cum rectore eccleſie initum
ſeruare tenentᷣ.quia ꝓuilegio renũciaue⸗
runt.etiã ſi poſtea aliquis ꝓchianꝰ ibi
ſepeliri eligeret.e.c.Pactum.li.vj.
Pactum filie cum patre factuꝫ ꝙ dote cõ
tenta ad bona paterna nõ habeat acceſ
ſum ſi fuerit iuramento firmatuꝫ: ſerua⸗
re tenetᷣ.niſi eſſet vi vel dolo extortum:
vel vergeret in ſalutis detrimentũ.eodᷓ
capi.Quamuis.libro ſexto.

Pallas ſacratas et veſtes contin
gere moniales et alie mu
lieres prohibentur.s̃.Moniales ac.

Palliatio hõeſtas nominiſ cri
minis maliciam nõ
palliat ſicut exercens vſuras emptõnis
titulo.et ſimilis.extra de ſimo.c.Intim̃.

Pallium archiepiſcopi ſumitᷣ de
corpore beati petri. ⁊ ñ
niſi ſub iuramento fidelitatis traditᷣ. ex⸗
tra de electio.cap̃.Significaſti.
Palliũ eſt plenitudis põtificalᷓ iſigne po
teſtatis.extra de priuile.capi. Antiqua.
Pallium habens non poteſt ip̃m altᷓi me
tropolitano concedere:cum ſit perſona⸗
le.et debet cum ipſo ſepeliri.extra ď vſu
et auc.pal.cap̃.Ad hec.
Pallij vſus quibꝫ ⁊ quomõ ꝯceditᷣ. diſtin
ctio.c.per totum.
Pallium nõ habens ꝓmas vlᷓ archiep̃us
non poteſt officia ep̃alia exercere.⁊ debꝫ
poſtulari ⁊ dari infra tres mẽſes. ⁊ q̊ tẽ⸗
pore vti eo debeant.di.c.per totum.
Pallio.id eſt.precioſa veſte vtẽs. ⁊ in cõi
veſte alios ſaluari nõ poſſe iudicãs:ana⸗
thema ſit.di.xxx.Si q̃s viroꝝ.

Palma ſignificat iuſtos. quia ſic
illa anguſta in ĩferiori ꝑ⸗
te et vaſta ĩ ſuꝑiori:ſic illi debiles ad ter
rena ⁊ fortes ad celeſtia ſũt.alie econtra
rio.diſ.xlvij.c.Omnes.Gregorius.xix.
moraliũ.s̃.Arbores.

Panis eſt doctrina.viij.q.iij.Au
dacter.
Panis.j.Euchariſtie.infra.Sacramen⸗
to euchariſtie.

Papa tenetᷣ defendere legem diui
naꝫ vſqꝫ ad animã ⁊ ſangui
nem.xxv.que.j.Sunt quidam.
Papã nõ poſſe ĩmutare ꝯſtitutõnẽ prede
ceſſoꝝ aſſerẽs:vt hereticus vitari debet
Extraua.Joh̃.xxij.q̃ incipit.Quia qrũ.
Papa mortuo quis exerceat iuriſdictõeꝫ
ſupra.Electio pape.Ibidẽ.quõ eligatᷣ.
Papa poteſt renũciare libere papatui.eiꝰ
oneri:⁊ honori.de renũ.c.Quõ aliq̃.li.vj
Papa a ſolis cardinalibꝫ tertio die pꝰ de
poſitionẽ defuncti eligatᷣ.⁊ ſi duo eligũtᷣ
malo zelo:quid iuris.di.lxxix.per totũ.
Pape electio quomõ fiat.⁊ vbi.⁊ pẽa trãſ
gredientiũ.s̃.Electio pape.s̃.Excõmu
nicatio.§.vij.
Papatum vſurpans vel ꝯſentiẽs vel ob⸗
temperans.s̃.Excõicatio.§.vij.
Papa ſolus diſpenſat ſuper pl'alitate bñ⸗
ficioꝝ curatoꝝ.⁊ ſuꝑ ꝑſonatuũ ⁊ digni⸗
tatũ pluralitate.etiã ſi eis cura animaꝝ
nõ ſit annexa.⁊ hoc cũ ꝑſonis ſublimibꝫ
et litteratis.Unď ſi quis aliter ſcđm ob
tinet:ip̃o iure ꝓuatus eſt ꝓmo.qđ ſi etiã
retinere contenderit:ſpolietᷣ et altero.ex
tra ď preben.c.De multa.Sꝫ vltra hoc
retinens tenetᷣ fructꝰ reſtituere receptos
illi eccleſie.vel ſi infra tempus conſtitu⸗
tum beneficiũ ſic vacans ñ ꝯferatᷣ: tenetᷣ
ip̃e collator de ſuis prouentibus tantuꝫ
reſtituere quantum interim perceptũ fu
erit:vel etiã ille retinens beneficiũ ſic il⸗
licite.vt ꝓmittitᷣ.e.c.De multa.iũcta gl.
Papa.vt predicitᷣ diſpenſat cũ perſonis
predictis: cum ratio id expoſcit.e.c.De

multa. Ratio autem vt dicit Panormi
tanus tunc id poſtulat quando hoc vti-
litas et neceſſitas eccleſie exigit. nō eniȝ
hoc fieri poteſt pro bono ꝑuato. ſciȝ vt
quis lucrifaceret fructus ad vtilitatem
priuatam. Unde talis diſpenſatio pape
non excuſat coram deo vt quis plura be
neficia obtineat. Nam lex cōmunis fun
data eſt ſuper bono publico. di. iiij. Erit
autem. Sed bonū publicū non eſt rela-
xandū: propter ꝯſideratōem ꝑuatā. Ex
tra de poſtu. prela. c. Bone. Sed tal' eſt
conſtitutio ſiue prohibitio de pluribus
beneficijs nō habendis. ⁊c̄. Hec panor.
co. ca. De multa. Unde extra de preben
dis. ca. Ratio dicitur. Ratio nulla ꝑmit
tit vt quod ꝓ cōmuni vtilitate datū eſſe
cognoſcit: proprijs cuiuſ vſibus appli
cetur. Idcirco plura beneficia retinens
quoꝝ alterum per ſe ſufficeret ad vitam
beneficiati: peccat mortaliter. extra ꝺ ele
ctio. c. Dudum. ſecundo. In gloſa verbi
Licite retinere. Et. extra de clericis nō
reſiden. c. Conquerēte. Gloſa fi. Addit
Panormitamus quātūcun ſimplicia
Nam beneficium quantūcun modicū
requirit deſeruientiā pſonalem. (non di
cit reſidentiā) alias debet illo ꝑuari. eo.
ca. Conquerente. Niſi cōſuetudo aliud
habeat. In gloſa. Et taliter retinens de
bet reſtituere fructus. ar. extra de prebē.
cap̄. De multa.

Papa habet omnē poteſtatem quam pe-
trus a chriſto recepit. Nam illam petr⁹
ad ſucceſſores tranſmiſit. di. xl. ca. Non
nos. extra de tranſla. c. Quāto igitur.

Papa habet etiā vtrun gladium. id eſt.
iuriſdictionē ſpūalem. ⁊ temporalē. Nā
chriſtus petro celeſtis ſimul ⁊ terreni iu
ra imperij cōmiſit. diſtin. xxij. c. Omnes
Sed petrus omnē auctoritatē tranſmi
ſit ad ſuos ſucceſſores. diſ. xl. Non nos.
Unde et apoſtoli duos gladios habuiſ
ſe legunt. Luce. xxij. Hec extra de iudi.
capit. Nouit. in gloſa verbi. Noſtram.
Sed executionē gladij tempalis cōmi-
ſit imꝑatori. ⁊ ſibi retinuit ſpūalis execu
tionem. Ibidem. Dignior etiam eſt ſpi-
ritualis. ſ. Eccleſiaſtica ſiue. Unꝺ dici
tur Jeremie. j. Ecce conſtitui te ſuꝑ gen
tes et regna. Quod ſacerdoti dictuȝ eſt.
id ē Jeremie. nō regi. vt ſcȝ agnoſcāt re-
ges ſe eſſe ſubiectos ſacerdotib⁹. nō autē
econuerſo. Niſi inquantum ſacerdotes
temporalia a principib⁹ obtinent: intan
tum illis ſubſunt. extra de maiori. ⁊ obe
dientia. cap̄. Solite.

Papa dicitur eccleſia. vij. q. j. Scire de-
bes. et illa poteſt errare. ſed nō illa que ē
congregatio fidelium. de qua. xxiiij. q. j.
A recta. Juncta gloſa. ſ. Eccleſia.

Papa a nullo homine iudicari poteſt: cū
ſit omnib⁹ p̄latus. di. xxj. Inferior. capi.
Nunc autem. Ipē autem om̄es iudicat.
niſi ⁊ ipē a fide deuiare deꝑhendat. diſt.
xl. Si papa.

Papa habet omnia iura in ſcrinio pecto
ris ſui. de conſti. c. Licet. li. vj.

Papa poteſt nouas leges cōdere ⁊ diſpē-
ſare cōtra antiqua et apoſtolū. ⁊ quādo
hoc poteſt. xxv. q. j. Sunt quidam. Jun
cta gloſa. ⁊. c. ſequen.

Pape auctoritas nō eſt alligata cāonib⁹
vel legib⁹ apoſtolicis. xxv. que. j. §. His
ita reſpondet.

Papa in terris gerit vicem veri dei. Ex-
tra de tranſl. c. Quanto.

Papa poteſt de iure diſpenſare ſuper ius
extra de conceſſi. prebē. c. Propoſuit. ſ.
Diſpenſare.

Papa eſt eiuſdem auctoritatis ſicut ſan-
ctus petrus. extra de maio. ⁊ obedīē. ca.
Illud dominus.

Papa ſolus eſt ſuper om̄e conciliū ⁊ ſtatu
tum. extra de ele. c. Significaſti.

Pape ſententia facit ius cōmune. extra ꝺ
ſen. ⁊ re iu. ca. In cauſis.

Papa ſi cōceſſerit aliquid vſ ad bn̄pla-
citum ſuū: hoc eo mortuo expirat. ſed ſi
ad bn̄placitū ſedis tūc ꝑpetuat. niſi ſuc-
ceſſor ipſius reuocet. de reſcriptis. c. Si
gratioſe. li. vj.

Papa ſolus canoniſat ſanctoꝝ reliquias
extra de reli. ⁊ vene. ſcō. c. Audiuim⁹.

Papa nō poteſt legem ponere ſucceſſori:
nec eius poteſtatē in aliquo limitare. ex-
tra de ele. c. Cum marthe. quia nō habȝ
imperiū par in parē. Ibidem.

Papa ſolus diſpenſat vt filij p̄ſbyteroruȝ
immediate eccleſias paternas habeant.
extra de filijs. p̄ſby. c. Dilectus filius.

Pape non licet diſpenſare cū monacho ī

voto ꝯtinentie ⁊ paupꝑtatis. extra de ſta tu. monacho. c. Cum ad monaſteriū.

Papa poteſt deponere imperatorē ⁊ quē libet principem ꝓpter delicta ſua. de ſen. et re. c. Ad apoſtolice. circa fi. li. vj.

Pape ſentētia poteſt in melius cōmutari extra de in integrū reſti. c. Cum ex lr̄is.

Papa appellat epiſcopos fratres. ⁊ oēs alios dilectos filios. extra de crimi. fal. cap. Qꝫ graui. ⁊ vni nunqꝫ ſcribit in plurali. Ibidem.

Papa cōmunicans excōmunicato. s̄. Excōmunicatio. §. xxxvij.

Papa ſi ſcribens aliquē ſcienter noīat vel tractat ſub titulo dignitatꝫ: per h̄ illum in dignitate nō approbat. de ſen. ex com. c. Si ſūmus. in clemen.

Par non habet imperium in parem extra de ele. c. Innotuit. de verbo. ſigni. c. Exijt qui ſeminat. §. Ceterū libro ſexto.

Pares in cauſa vel delicto. In pari delicto vel cauſa potior eſt conditio poſſidētis. de re. iu. c. In pari. li. vj.

Parentes carnales ſunt ex dbito honorandi. diſti. xxx. Si qui filij. Sed ſi a xp̄o auertunt ſunt oīno derelinquendi. xxviij. q. j. Si infidelis. Ambroſius ad Hilarium.

Parentibꝫ egenis potius eſt prouidendū qꝫ religionem intrandū. imo contrariū facientes anathema ſint. di. xxx. Si q̄ fi.

Parentum vel ꝯſanguineoꝝ peccata nō obſunt filijs. di. lvj. Undecunqꝫ. j. q. iiij. cap. Nulluſ. ⁊. iiij. ſequen. Niſi ſint eoꝝ imitatores e. c. Homini. j. punit nullus

Parrochialis eccleſia cui et quō commendetur. s̄. Eccleſia prochialis nō.

Parrochialis eccleſia nulli ꝯferat: niſi ſit idoneus ſcientia moribꝫ ⁊ etate. Et ſi cōfertur nondum. xxv. annum attingenti: non valet collatio. Et cui confert tenet perſonaliter reſidere: ⁊ infra annū ſacerdos fieri. alioquin anno elapſo ipo iure priuatus eſt eccleſia. Super reſidentia eius poterit prelatus ad tempus diſpenſare. de ele. cap. Licet canon. libro ſexto Si tamen eccleſia ipa licꝫ parrochialis ſit etiam collegiata: tunc non promotꝰ nō priuatur eadem. eo. cap. Statutū. li. ſexto. Similiter in ſtudio exiſtentes per diſpenſationem epiſcopi excuſantur: vt infra ſeptenniū non cogantur ſacerdotari. Ad ſubdiaconatum tamen tenent infra annum ꝓmoueri ſub pena predicta.

Prouiſo etiā qꝫ infra dictum ſeptenniū idonei vicarij in eiſdem eccleſijs de fructibus earum ſuſtententur. Elapſo tamē ſeptennio tenetur rector in ſacerdotē ordinari. eo. cap. Cum ex eo. li. vj. Et icurritur pena predicta tunc tm̄ quando annus integer tranſijt. ⁊ ipe nō fuerit legitime impeditus a promotōne. e. c. Cōmiſſa. Et ſic ꝑuato eccleſia: vt ſupra dicitur non poteſt illa vice eccleſia eadem iterū cōferri. e. c. Cōmiſſa. li. vj.

Parrochialem eccleſiā alicui cōferens co animo vt ille fructꝰ anni percipiat ⁊ nō promoueatur: tenetur eccleſiā ſuare indemnem. Et eam ſic recipiens tenet omnia reſtituere: niſi propoſitum mutet et promoueatur. e. c. Cōmiſſa. li. vj.

Parrochialis eccleſie perpetuus vicariꝰ qualis ſit. s̄. Eccleſia curā habens.

Pars omnis turpis ē vniuerſo ſuo non congruens. di. viij. que contra mores. Augꝰ. li. ij. confeſſionū.

Pars in toto. In toto partem nō eſt dubium contineri. de regu. iu. c. In toto. libro ſexto.

Participans in crimine qs dicitur. s̄. Excommunicatio. §. xxxiij. et que pena eiꝰ. Ibidem.

Participans ſimpliciter excōmunicatis ſupra. Excōmunicatio. §. xxxiij. §. xliij.

Participans in diuinis. e. §. xxxix.

Participare excōmunicatis quis poſſit ⁊ in quibus. s̄. Excōicatio. §. xliiij.

Parrochianum alterius non debent ſacerdotes dominicis diebꝰ ad miſſam admittere. ſi ex cōtemptu ſui preſbyteri ibi ſit. extra de parrochi. ⁊ alie. capi. Ut dominicis.

Paſſio chriſti fuit grauis ⁊ multiplex. vij. q. j. Suggeſtum

Paſſionis chriſti memoria. s̄. Memoria.

Paſſionis chriſti ordinem quis euangeliſta recte narrauit. s̄. Euangelium.

Paſca Infra. Solennitas

Paſtor debet oues paſcere inſtructionis verbo. diſtin. xliij Epheſijs. Item conuerſatonis exemplo xj. que. iij. Precipue. Itez eucbariſtie ſacramento. de conſe. di. ij. Non phibeat. Item temporali ſubſidio. xvj. q. j. Nulli epiſcoporum.

Paſtor eſt diligendus. mercennari⁹ tolerandus. cauendus eſt latro. Illas perſonas chriſtus diſtinxit in euangelio. xxiij que. iij. Tres pſonas. Auguſtinus.

Paſtor fugere poteſt ſi ſolus queritur. aut ſi eo recedente eccleſie ſalus tuta eſt. Si nõ eſt tuta: ponat animaz pro ouib⁹. Si autem totus clerus queritur indiſtincte ſe pro eis hoſtibus opponat. Si autẽ alias conſuli poteſt eccleſie: fugiat tot⁹ clerus cum prelato. Si nõ poteſt: maneat totus clerus cum prelato vel quidaz ex eis. ⁊ hoc de exteriori pſecutione. Sed ſi intrinſeca ſit. aut ſunt omnes mali: ſed eſt ſpes de correctõne: tunc non ſunt deſerendi. Sin autem: deſerẽdi ſunt. Si autem boni ſunt malis permixti: nõ ſũt deſerẽdi. vij. q. j. Aduerſitas. §. Hoc ẽt. Iuncta gloſa.

Paſtor nõ eſt innocens ſi lupus oues eo ignorante comedit. Extra de regu. iur. capi. Quãuis.

Paſtoris ſententia gregi ſemp eſt timenda. xj. q. iij. Non ſolum. c. Sententia.

Paſtor. vide infra. prelatus.

Pater dicitur deus creatione. xij. que. ij. Qui abſtulerit. xxix. que. j. Omnib⁹. Item.

Pater dicitur imitatõne criminis diabolus. j. que. j. Cito. Ambroſius de miſterijs. Item auctoritate. ſicut plat⁹. diſ. xvj. Sexta ſinoduſ. Item tempor antiquitate. ſicut patres veteris teſtamenti. xxiij. que. iij. Cum in lege. Grego. i ome lia. Item ſacramenti collatione. vt baptiſmi vel ꝯfirmationis. xxx. q. j. De his. Item iuris fictione. ſicut adoptiu⁹. xxx que. iij. Ita diligere. Item opinione. ſic ioſeph. xxvij. q. ij. Iuncta. Origenes ſuper Mattheum. Item naturali procreatione. ſic pater carnalis. xxij. q. ij. §. fi.

Patrem ſpũalem contemnens mag peccat ꝙ carnalem. ij. q. vij. Qual.

Pater carnalis adoptatus excludit matrẽ carnalem. Pater carnalis excludit agnatuz. Gloſa. hoc hodie ẽm iura non procedit. Agnatus excludit patrem carnalem in adoptiua familia conſtitutum ⁊c. in ſucceſſione ab iteſtato. Uide de cõceſſi. preben. c. Auctoritate martini. li. vj

Patriſfamilias largi non ſit ſeruus tenax. s. Dominus.

Pater filium dilectũ corripit. extra d̃ purga. cano. c. Cum in iuuentute.

Patriarche ſũt quattuor p⁹ papam. ſcʒ Conſtantinopolitanus. Alexandrinus. Antbiocenus. Ieroſolymitanus. diſt. xxij. Renouantes. §. primo.

Patriarcba eſt pmus poſt papam i dignitate ⁊ auctoritate. di. lxxx. Urbes.

Patronus minus iuris habʒ in pſentatione ꝙ prelatus in beneficiũ collatõne. Extra d̃ offi. le. c. Dilectus filius.

Patronus laicus indignũ pſentans non amittit ius pſentandi. extra de offi. iudicis ordi. cap. Cum vos.

Patronus nõ intromittat ſe de reb⁹ eccleſie vacantis: ſed epiſcopus eas cuſtodiat: ⁊ iconomũ ponat ad conſeruandum eas. eo. cap. Cum vos.

Patrono depauperato tenet eccleſia illa ſuccurrere. extra de iure pro. c. Nob fuit

Patronuſ nullo mõ poteſt ſeipʒ pſentare eo. ca. Per noſtras.

Patroni dilapidant pnia. s. Cano. xlij.

Patroni eccleſiaſtici nõ portantes onera eccleſiaꝝ illarum tenent ipi pſentato aſſignare coram epiſcopo cõgruã de pueñtibus dictaꝝ eccleſiarum portionem. et hoc infra terminuz ab epiſcopo aſſignatum. alioquin epiſcopus hoc faciat ſine fraude. de iurepatro. c. Ut cõſtitutio. in clementinis. ſ. pſentatos.

Patronus ſi iuſpatronatus ſibi cõpetẽs in aliqua eccleſia confert eidem vel alteri eccleſie etiam ſine conſenſu epi: tenet collatio. ſaluo tamen iure epiſcopi. De iure pro. cap. vnico. li. vj.

Patronus laicus habet ſolum quadrimeſtre tempus. id eſt. quatuor menſes ad p

ſentandum. ſed ſi contulit ius patronatꝰ eccleſie vel monaſterio alicui: illud hꝫ ſemeſtre tempus ad p̄ſentandū. ⁊ vt patronus eccleſiaſticus nō laicꝰ reputabitur. vbi ſupra.

Patroni plures ſuper vna eccleſia poſſūt preſentando conuenire vt vnꝰ ex eis vice omnium vtatur. vel ꝙ epiſcopus eligat vnū ex pluribꝫ ab eis p̄ſentatꝭ cui cōferat. de iurepatro. ca. plꝰes ab vno. i cle.

Patronoꝝ heredes. s̄. Heredes.

Paulus

horrendus prius perſecutor eccleſie pꝰ ea plꝰ omnibus laborauit. xxiij. que. iiij. Quis nos. j. Cor. xv.

Paulus virgis. flagrꝭ. ieiuniis. ⁊ aliis corpus caſtigabat. xxxij. q. v. Si paulꝰ.

Paulus manibus propriis laborās victū acquiſiuit. xvj. q. j. Predicator. Actuuꝫ. xx. j. que. ij. Sacerdos.

Paupertatem

xp̄us dedicauit: idō n̄ eſt contemnenda. xij. q. ij. Gloria epi. Jeronymus ad Euſtochium.

Paupertatem dominus inſtituit vt eam patienter ſuſtinentes coronentur. et diuites in pauperibus merean̄t vitam. di. xlvij. Sicut. Ambroſius ſuper Lucam xij. cap̄. de diuite cuius ager vberes fructus attulit.

Paupertatem incurrentibus nobilibꝫ et diuitibus qui mendicare erubeſcunt eſt precipue ſubueniendum. di. lxxxvj. Cōſideranda. Ambro. li. de offi.

Paupertas a prelatis et miniſtris eccleſie eſt ſeruanda. xj. que. ij. Gloria epiſcopi. Jeronymus.

Paupertas ⁊ caſtitas adeo ſunt religioni monachali annexa ꝙ contra ea pape nō licet diſpenſare. extra de ſtatu mona. ca. Cum ad monaſteriū.

Paupertas debitoris actionē facit inanē extra de reſti. ſpo. ca. Olim vobis.

Paupertatis ꝓuilegia. vide in archidiacono ſup. c. Pauper. xj. q. iij.

Pauper dicitur qui amore paupertatꝭ ſe in numero pauperum cōſtituit. vt ibi tā ꝗ voluntarius pauper viuat. j. q. ij. Sacerdos. Proſper libro de vita contēplatiua. cap̄. x.

Pauper fieri pro chriſto: omnia relinquēdo perfectius eſt ꝗ bōa ſeruare ad diſtribuendū pauperibus. j. q. j. Si quis. xij. que. j. Expedit. q. ij. ca. Gloria epiſcopi. §. Socrates.

Pauperem xp̄m ſequi nequit onuſtus pōdere auri. xij. q. ij. §. Socrates.

Pauperuꝫ ſunt bona eccleſie. xij. q. ij. Indigne. ca. Gloria epiſcopi.

Pauperes ſpiritu contendere nō debent et habent ꝓuilegium. quia exui nequeūt nudati. de reſti. ſpo. c. Frequens. li. vj.

Paupere natus tugurio qui vix rugientē vētrem cibario pane ſaturare potuit: cōuerſus nunc ſimilā ⁊ mella faſtidit. xij. q. ij. Gloria epiſcopi. Jeronymus.

Pauper qui dare nō poteſt munera: non ſolum in iudicio nō ꝓmouetur: ſed et iniuſte opprimit̄. xj. q. iij. Paup.

Paupertas virtutes promouet. j. Prelati debent paupertatem.

Pauper ſi efficitur diues: fugiendꝰ vt peſtis. s̄. Negociatorem clericum.

Pauperibꝫ ſunt male acquiſita largiēda quādo non inuenit̄ cui competit reſtitutio. Extra de vſuris. c. Cum in manifeſtis. s̄. Elemoſyna.

Pax

eſt vinculum caritatis. extra d̄ iudi. c. Nouit. §. Sed forſan.

Pax humane ſalutis ꝗ dulcis et deſiderabilis. multomagis ſpūalis et celeſtis. xxiij. q. j. Noli eſtimare.

Pax quandoꝗ haberi nō poteſt niſi mali occidant̄. xxiij. q. v. Quis eni.

Pax vt acquirat̄ bellum geritur. xxiij. q. j. Noli eſtimare. Auguſtinꝰ ad Bonifaci.

Pacem inter diſcordantes debent epiſcopi reformare. di. xc. Studendum.

Pacem ſecuritatis habere debent: preſbyteri. monachi. conuerſi. peregrini. mercatores. ruſtici. euntes et redeuntes. : et in agricultura exiſtentes cū animalibꝫ que laborant. extra de treuga et pace. ca. Innouamus.

Peccatorum

aliud originale. aliud actuale. Originale oēs contrahūt. ⁊ ceteravt. s̄. Originale.

Peccatum originale dicit̄ infirmitas carnis. languor nature. ⁊ concupiſcētia carnis. xv. q. j. §. Ut itaꝗ. s̄. Infirmitas.

Peccati originalis pena quadruplex. ſu

pra. Originalis.

Peccatum actuale eſt voluntas retinēdi vel conſequendi qđ iuſticia vetat. xv. q. pma. §. Diffinitio. Aug⁹. li. j. retracta.

Peccatum ⁊ iniquitas differunt. Peccatuꝫ eſt opus iniquitatis. ⁊ iniqtas ē operatrix. de pe. di. iij. Ille rex. Gloſa. hoc ē ſtricte accipiendo. large vero idem ſunt.

Peccata venialia nõ ſunt faciliter admittenda. de pe. di. j. Medicina.

Peccatum veniale nemo cõmittat ꝓ ſalute alterius temporali vel eternali. di. xiiij. Quod dicit. In gloſa. Item nec cõmittatur ne alius cõmittat mortale. xxiij. que. v. Cum homo.

Peccatum veniale quomodo fiat mortale. di. xxv. Unum. verbi. Crimis. i gloſa. Et que ſint venialia. di. xxv. Alias.

Peccatum veniale multipliciter dimittitur. de pe. di. j. Medicina. Non tamen dimittitur ſine penitudine. e. c. Neminē

Peccatū mortale trib⁹ complet̃ modis. ſ. ſuggeſtione. delectatione. cõſenſu. diſti. vj. Teſtamentum. Gregorius Auguſtino anglorum epiſcopo. de pe. di. ij. Sic tribus. Suggeſtio fit per diabolū. delectatio per carnem. conſenſus per ſpiritū di. vj. Sed penſandum.

Peccatum cõmittitur ex ignorantia. īfirmitate. ſtudio. id eſt malicia. vltimū grauius. primū minus. de pe. di. ij. Sciēdū

Peccatū omne eſt voluntariū. ſcilicꝫ mortale. actuale. ꝙ ſi non ſit voluntariū nullo modo erit peccatum. xv. q. j. §. j. c. Ul ꝗ. ca. Merito. ca. Illa. xxxij. q. v. ſicē em̄

Peccatum non imputat̃ alienato a mente. xv. q. j. per totum. quia ibi nõ eſt volūtas.

Peccatum nemo vult: ſed illud quod peccando conſequit̃. Nam peccantes vellēt ſibi licere quod faciunt. e. c. Merito.

Peccatum nullo modo eſt eligibile. Unde Seneca. Si ſcirem deos ignoſcituros: homines autem neſcituros: adhuc dedignarer peccare. Gloſa. e. c. Merito verbi. Nemo.

Peccatum imputat̃ quod procedit ex ignorantia ſine ɔcupiſcentia. quaꝛ alia eſt infirmitas mentis. alia carnis. xv. q. j. §. ex voluntate. Gloſa. non ſemꝑ puniunt̃ cõmiſſa ex ignorantia. xxxij. q. ij. In lectuꝫ

Supra. Ignorantia.

Peccat mortaliter qui facit contra cõſcientiam. extra de ſcruti. in or. fa. c. vnico.

Peccata hominum comedūt ſacerdotes et qui de oblatõnibus ſuſtentant̃. iij. q. j. Nullo. j. q. j. Ipi ſacerdotes.

Peccans ſub ſpe venie gra uius deliquit et durius punietur. extra de cle. exco. capi. Illud. §. vltimo.

Peccator homo duo denotat. ſupra. duo iſta.

Peccantem ſacerdotem vel religioſū ſi cõſtantinus vidiſſet aſſeruit ſe illū ſuo mātello contegere voluiſſe. di. xcvj. In ſcripturis. Gloſa de occultis dicit intelligēdum.

Peccare poſſe non eſt aliquid poſſe: ſꝫ aliquid non poſſe. de peni. di. ij. §. vlti. Notanduꝫ ꝙ poſſe dicitur multiplr̄. Eſt em̄ potentia iuris. de qua. Nam hoc poteſt quiſꝗ quod de iure poteſt. ij. queſtio. j. Nobis in quemꝗ. xxij. queſtio. ij. Faciat. Agathoſa in fine. Eſt alia potētia nature. Extra de deſponſa. impube. c. Puberes. capi. A nobis. Alia eſt officij. diſt. xxj. Inferior. Extra de maiori. ⁊ obediētia. c. Cū inferior. extra de conſanguitate ⁊ affinitate. capitu. pmo. in fine. Alia eſt meriti. iij. queſtiõe. vij. §. Tria. verbo Idem teſtatur. vbi dicitur. Reſtat vt cuius vita deſpicitur. ⁊c. Alia eſt diuine voluntatis. de penitentia diſtinctione. ij. § Caritas. Verſus. Poſſe quidem rebus dant ius natura poteſtas. Officium meritum quintum diuina voluntas. Hec in gloſa. extra de reſcriptis. capi. Sciſcitatus.

Peccatoribus penitere negligentib⁹: ſed peccata multiplicantibus deus etiā proſpera promiſſa reuocat. Et tempus ad penitendum aſſignatum abbreuiat. duꝫ ipi peccatorum numerum conſummare feſtināt. Sicut Geneſis. vbi cētū viginti anni ad penitendum aſſignabantur. ſed viginti reſcidebantur. de peniten. diſt. j. Deniꝗ etiam. Sed econtra penitentibus proſpera promittuntur. eodem. capitulo. Si agamus. Jeronym⁹.

Peccatum eſt omne quod non eſt ex fide. Extra de preſcriptioni. cap. Quoniam omne.

Peccatoꝝ omnium reus eſt qui in vno of
fendit. extra ꝺ ver. ſigni. cap̄. Defleat.
Peccans nō peccat legis auctoritate: ſed
contra leg̃ auctoritatez. xxiiij. q. iiij. Qui
peccat. Auguſtinus contra petilianum
Peccatū vnum mortale faciens damnat
eternaliter: ſicut ſi in omnib' deliquiſſet
De peni. diſtin. v. Fratres.
Peccatum trib' modis cōmittitur. ſ. ore
corde. ꝯſuetudine. ē. Mortui.
Peccatum aufert imaginem dei ⁊ ꝟtutes
homini. de pe. di. ij. Quō renouari dici.
Peccatum mortificat omnia bona opera
ſupra. Opa bona. j. Saccus pertuſus.
Peccata aliena nemini p̄iudicant. xxiiij. q
iiij. Si quis. Ambroſius ſuper ſecundā
epiſtolam Corinthioꝝ.
Peccata parentum filijs nō obſunt. diſti.
lvj. Undecunqꝫ. ⁊. v. c. ſe. j. Puniunt.
Peccatum vnius quādo punitur in alte
ro. Infra. Punitur nullus.
Peccata alioꝝ debent occultari. di. xcvj.
In ſcripturis.
Peccatum occultum non debet publice
puniri. Et ſi iudici tm̄ notū eſt: ab eo nō
debet damnari. ij. q. j. Multi. c. Si pec
cauerit. ſupra. Correctio.
Peccatum ſecretum: ſecrete corripias. vn̄
Mat. xviij. Si peccauerit i te ⁊c̄. Alio-
quin nō eris corrector erroris. ſed ꝓdi-
tor. Publicum autem: publice corriga-
tur. e. c. Si peccauerit. Auguſtin⁹ ome-
lia de penitētia. ⁊ hoc vt ſcandaluz aufe
ratur dum publicū publice punit. de pe
niten. diſtin. j. Iudicet. Auguſtin⁹ ome
lia de penitentia.
Peccator homo duo importat. quoꝝ al-
terum nature. alterum eſt culpe. peccato
rem igitur corripe: homini parce. xxiij. q
iiij. Duo iſta. Auguſtinus.
Peccantem defendens acrius ꝙ̄ ipe pu-
niatur. xj. que. iij. Qui cōſentit. Supra.
Conſentitur.
Peccata grauia aliquando ex cauſa tole-
rantur. diſtin. lj. Aliquantos. ij. que. vij.
Plerumqꝫ.
Peccatum grauatur ex m̃ris. di. xl. Nō.
Peccata maiorum grauiora ſunt. q2 gra-
uant dignitate ꝺlinquentis. di. l. Quia
ſanctitas. xxv. que. j. Nulli. de peni. diſ.
v. Conſideret. extra de iureiu. c. cū q̇dā.

Peccatum diuturnitate non minuit. ſed
augetur. extra de conſangui. ⁊ affini. ca.
Non debet. Nam tanto eſt grauius: q̄n
to diutius infelicem tenet animā alliga
tam. extra ꝺ conſuetudine. capitu. Cum
tanto.
Peccatum augetur ex perſona vel ꝑſone
conditione. extra de ſenten. excom. cap̄.
Cum nō ab homine.
Peccatum in ſpiritumſanctū committit:
qui ex propoſito bonum deſerit: ⁊ malū
vſqꝫ ad mortē facit. de pe. di. j. §. Poteſt
Auguſtinus.
Peccatum in ſpiritumſanctū eſt in ſceleri
bus vſqꝫ in finem vite perſeuerare: et de
penitentia ⁊ miſericordia redemptoris
diffidere. de pe. di. iij. Inter hec.
Peccator ſine fine vellet viuere vt ſine fi
ne poſſet peccare. Iuſtum ergo eſt vt nū
ꝙ̄ careant ſupplicio qui nunqꝫ in hac vi-
ta carere voluerunt peccato. de pe. diſt.
ꝓma. Voluiſſent. Gregorius
Peccatori impenitenti vtilis eſt mors ac
celerata. et deus hoc miſericorditer agit ꝓ
pter rationem predictā. de peni. diſ. vij.
§. finali.
Peccatorum felicitate nil infelicius. xxiij
que. j. Paratus. Auguſtinus ſermōe de
puero Centurionis.
Peccatores non ſunt de eccleſia. quia ec-
cleſia nō habet maculam. de peni. diſt. j.
Eccleſia. Ieronymus. Nam ipſi ſūt ab
vnitate eccleſie ſpūaliter ſeparati. xxiiij.
que. iij. Si quis. ē. Eccleſia eſt.
Peccator eſt filius diaboli. ꝺ pe. diſtin. j.
Omnis qui odit.
Peccatorum continua recordatio valet
ad eorum deletionem. de peni. diſtin. iij
Iudas. Criſoſtomus.
Peccatuz in deum commiſſum nō eſt diſ
ſimulandum: ſed puniendum. xxiij. que.
iiij. Quiſquis.
Peccatorum memoria. Gloſa ad contri-
tionem. eſt maximum remediuz delicto
rum. de pe. di. iij. Iudas.
Peccatum per penitentiam ſtatim eſt ab-
ijciendum. De peniten. diſtinctio. iij. Il
le rex.
Peccatum dimittit ⁊ deleri ꝑ non neceſ
ſitate: ſed libertate arbitrij. Nam qui ꝑi-
us a peccatis dimittitur penitētiā verā

non creditur agere: ſed ſimulare. De pe. diſtin. vij. Idcirco. ca. Nullus expectet Auguſtinus libro de penitētia.

Peccatum diaboli cur irremiſſibile. Supra. Diabolus peccans.

Peccatum cōmiſſum conſenſu nō dimittitur ſine conſenſu etiam in baptiſmo. extra de bap. ⁊ ei9 effe. c. Maiores. §. illō

Peccati venia non datur niſi correcto. ō regu. iu. c. Peccati. libro ſexto.

Peccatum nequaꝗ̄ ſine vindicta relaxatur Nā deus aut per ſe aut per nos illa punit dimiſſa. de pe. di. j. Si peccatū. Gregorius. Exemplum in dauid: qui afflictus fuit poſtꝗ̄ deus peccatum tranſtulerat. ij. Regum. xij. e. c. Sic. Aug9.

Peccatum nō dimittitur niſi reſtituatur ablatum. extra de vſu. c. Cum tu. Itē de regulis iuris. c. Peccatū. li. vj. xiiij. que. vj. Si res.

Peccata nemo dimittit niſi ſolus de9. de pe. di. j. §. Hoc idem. c. reſuſcitati. c. verbum. Solus xp̄s dimittit qui eſt agnus dei qui tollit peccata mūdi. de con. diſt. iiij. Nemo.

Peccatum donatur per gratiā. delet per crucis ſanguinem. tegitur per caritatem de peni. di. iij. Ille rex. Gloſa. Donatur quando ita remittitur ꝙ nulla pena inde exigitur. Deletur quādo interior macula abſtergitur ⁊ manet aliquid ad penam. Tegitur cum ad penam eternam minime reſeruatur.

Peccatis pluribꝫ ſcienter inuolutus de vno ſine alio penitere nō poteſt. de peniten. di. iij. §. His autoritatibꝫ. di. v. Fres

Peccata remittunt aut omnia aut nullū Nam deus non ex parte: ſed ex toto remittit. quia opus imperfectionis nō nouit. extra ō baptiſ. ⁊ eius effectu. c. Maiores. §. Illud. §. Sed adhuc. quia de9 nunꝗ̄ aliquem ſanauit quem nō omnio ſanauit. Totum inquit hominem ſanū feci in ſabbato. Nam veniam dimidiā ſperare ab illo qui iuſtus et iuſticia eſt: impietas infidelitatis eſt. ō pe. di. iij. Sūt plures.

Peccata ſemel dimiſſa iterum vindicari non debēt. extra de accuſa. c. De his.

Peccata dimiſſa vtrū et quomō redeant de pe. di. iiij. per totum.

Peccata dimiſſa redire intelligūtur. ꝙ quis ita punitur eternaliter pro ſequenti culpa ac ſi priora non fuiſſent dimiſſa: ſꝫ nō tantū punietur. vel quia grauius punietur propter ingratitudinem. e. c. Qui recedit. ⁊ §. Finis. in gloſa verbi. Uerum.

Peccata dimiſſa redeunt ꝓpter ſubſequētem culpam. de peni. di. iiij. Si Judas. Auguſtinus libro pſalmoꝝ. c. Reuertar Beda ſuper Lucam. Item ꝓpter odium fraternum. xxiij. q. iiij. Si illic. de peni. diſti. iiij. c. j. ij. iij. iiij. Unde Math. xviij Nonne oportuit te miſereri. de con. diſ. iiij. Quomodo exaudit deus.

Peccator relapſus eſt canis. s. Canis.

Peccat in legem qui legis verba complectens contra legis nititur voluntatē. de re. iu. c. Certum eſt. li. vj. s. Fraus.

Pecuniam dare pro ſpiritualibus vtrum ſit peccatum. j. q. j. per totum. Et ꝙ non liceat eam dare vel exigere pro ingreſſu eccl'ie queſtio. ij. per totum.

Pecuniam dare pro ingreſſu eccleſie vl' ꝓ prebēda quomodo ſit ſimoniacum. q. iij per totum. Et penam. s. Excōmunicatio. §. xxix.

Pecunia eſt quicquid homines poſſidēt: quorum domini ſūt. vt ager ſeruus. ⁊c. j. que. q. iij. Totum. Auguſtinus de doctrina xp̄iana. Gloſa latius diſtinguit.

Pecunia eſt res ſterilis ad emendū tm̄ inſtituta diſt. lxxxviij. Eijciens. Criſoſtomus ſuper Mathei.

Peculium ſacerdotū ex ſeruis promotoꝝ nō cedit dominis coꝝ: ſed diuidetur in quattuor vna epiſcopo. alia eccleſie. tertia pauperibꝫ. q̄rta parētibꝫ. ꝙ ſi nō ſint parentes idonei ep̄s diſtribuat in vſus eccl'ie. Extra de ſucceſ. ab inte. c. Sancto.

Pedagia ſunt q̄ dant a tranſeūtibꝫ in locis ꝯſtitutis Guidagia dāt ꝓ ꝯductu ꝑ trā vt pacifice trāſeat. Salinaria q̄ dāt ꝓ ſale. ex. ō ꝟbo. ſig. c. Sup q̄buſdā. i glo. ꝟ. Pedagia

Pedagia noua ſol9 pa. iꝑator vel p̄nceps hn̄t iſtituere. ⁊ q̇ abſꝗ̄ auc̄te p̄dicta iſtituit: careat ſepultā xp̄iana. ex. ō cē. exac. et alijs ꝓcu. c. Innouam9. hodie ē excōicatus. s. Excōicatio. §. xvij.

Pedagia antiqua a quorum tempore nō extat memoria tolerant. extra de verbo. ſigni. c. Sup q̄buſdā. §. Preterea.

Pena

multiplex ⁊ que vni pro alio infligit. Infra. Punitur.

Pena inferni nō erit cuiq̄ʒ minor ꝑpter mľtitudinem damnatoꝝ. ij. q. j. Multi. circa finem. Aug⁹. omelia de penitētia.

Pena purgatorij omnē penam omnium martyrū vel quā vnq̄ʒ aliquis hic ē paſſus excellit. di. xxv. Qui in aliud. de pe. diſtin. vij. §. Nam ꝑus.

Pena aliquoꝝ hic incipit ⁊ durat eternaliter. de pe. di. iij. Ignis ſuccenſus. Gregorius in moralib⁹.

Pena eterna iuſte punient peccatores. ſ. Peccator ſine fine.

Pena tempalis nō eſt mala. ſ. Malū nľ.

Penā temporalem deus infligit aliq̄n ne eternā infligat. xxiij. que. v. Quid ğ. Ieronymus in Naum.

Penā originalis peccati eſt carentia viſionis dei. Sed actualis peccati eſt iehēna. extra de bap ⁊ eiuſ effe. c. maiores. §. Sed adhuc.

Pena non debet excedere culpā. extra de ſtatu mona. c. In ſingulis.

Pena vnius debet eſſe terror alterius vel alioꝝ. eo. vbi ſupra.

Penam dimittere poteſt iudex cā amicicie. extra de offi. lega. c. Niſi ſpēalis.

Pena vbi in iure nō exp̄mit: relinquit arbitrio diſcreti iudicis. extra de accu. ca. Super his. e. de offi. dele. c. In cauſis

Penaꝝ interpretatio benignior eſt facienda. de regu. iu. c. In penis. li. vj.

Pena alicui et poſteris eius vſq̄ʒ ad certā generationē inflicta a iure vel hoīe cos ſolum afficit qui per maſculinā lineā deſcendunt. niſi aliud in ſententia exp̄matur. de penis. c. Vbicunq̄ʒ. li. vj.

Pena pecuniaria nō debet exigi pro criminibus. extra de penis. c. Licet.

Pena pro criminibus vbi in iure non exp̄mitur eſt arbitraria. ſ. Pena vbi.

Penas excedentium ſingulorum in ſuis vide vocabulis.

Penitentia

eſt duplex. ſcilʒ dei et hominis. Et di eſt immutare a ſeipo cum voluerit ordinata. xxij. q. iiij. Incōmutabil.

Penitentia hominis eſt duplex. ſcilicʒ interior et exterior. et ſine interiori nullus vnq̄ʒ deo reconciliatur. de peni. diſtin. j. §. Econtra. §. Quecunq̄ʒ. Et hec diſtinitur. ſ. Pnia eſt dolor cordis.

Penitentia eſt preterita mala plangere: ⁊ plangenda iterum non committere. De peni. diſtin. iij. Penitentia. Ambroſi⁹ in ſermone quadrageſime. Item Gregorius in omelia. Eſtiuum tempus. dic. Penitentiam agere eſt perpetrata mala plāgere ⁊ plangenda nō perpetrare. eo. cap. Penitentiam quippe. Item gloſa verbi Committere. cap. Penitentia eſt. dicit. Vnde dicitur Iohan. v. Vade ⁊ amplius noli peccare. quod ad idem temp⁹ refertur. id eſt. cōmittendi propoſitum nō habere. eodem. §. Hac auctoritate. et. §. Sʒ verba. vbi dicitur q̄ refertur nō ad diuerſa. ſed ad idem tempus.

Penitentia eſt quedam dolētis vindicta ſemper puniēs in ſe quod dolet cōmiſiſſe. de peni. di. iij. Penitentia eſt quedam Auguſtinus libro de penitentia. Penitere enim eſt penam tenere. Ille penā tenet qui ſemper vindicat quod commiſiſſe dolet. e. c. Penitētia ē quedā.

Penitentia nanq̄ʒ deficit cum dolor finitur. Finita penitentia nil relinquitur de venia. de peni. diſtin. iij. Si apoſtolus. Auguſtinus libro de pnia.

Penitentiam agens ⁊ peccare non deſiſtens: laterem crudum lauat. de pe. diſt. iij. Ille penitentiam. Nam inanis eſt penitentia quam ſequens culpa coinq̄nat quia nil ꝓſunt lamēta: ſi replicant peccata. e. c. Inanis. Aug⁹. li. ſoliloq̄oꝝ.

Penitentiam agens ⁊ peccatū non deſerens: irriſor eſt. non penitēs. de pe. di. iij. Irriſor. Iſidor⁹ de ſum. bono.

Penitentia de vno peccato nō agit alio retento. e. §. His auctoritatib⁹. c. Sunt plures. Aug⁹. li. de pnia.

Pnia vera rara eſt. Vn̄ facili⁹ iueni q̄ recte ſeruauerit innocētiā q̄ʒ q̄ digne egerit pniam. de pe. di. iij. Reperiunt. Amb. libro de vnica penitētia.

Penitentia eſt dolor cordis quo quis in ſe punit quod peccauit. ſine illa nemo reconciliat. de pe. di. j. §. Quecunq̄ʒ. Aug. ſupra. Pnia hominis.

Penitentia ficta.ſ.Reddere. Sed falſa ē
que abſq rationabili cauſa nō imponit
ſm inſtituta. Vel ſi negociū criminoſuz
nō deſeritur: vel bona aliena n̄ reſtituūt
vel odium nō deponit.ō peni.di.v.Fal-
ſas.vel ſi nō de omnib penite at. vel nō
ab omni peccato diſcedat. vel cuilibz of
fenſo nō ſatiſfaciat. vel offendenti nō in-
dulgeat. vel arma contra iuſticiaz ferat.
eo.cap̄.Fratres noſtros. Innocenti⁹ pa
pa ſecundus.

Penitentia nō valet in ſolo timore: opoꝛ
tet ergo penitentem ſero vt nō ſolum ti-
meat penā: ſed anxietur pꝛo gloꝛia. ḡ ſe-
ra penitentia periculoſa. de pe. diſti. vij.
Nullus expectet. Auguſtinus. Vn̄ dici
tur. Peccatoꝛ ſi conuerſus fuerit. ꝛc̄. ſu-
pꝛa vocabulo. Conuertit. Unde ſi con-
tingit talis conuerſio etiam in vltimis:
deſperandū non eſt de eius remiſſiōe. ſz
quoniam vix vel raro eſt tam iuſta con-
uerſio: timēdū eſt de penitēte ſero. Quē
enim moꝛb vrget ꝛ pena terret vix ad ve
ram venit ſatiſfactionē. maxime cum fi-
lij quos illicite dilexit ſint pꝛeſentes .et
vxoꝛ et mundus. ꝛc̄.e.§. Nō q̄uis.

Penitentiā agere poteſt homo q̄diu vi-
uit in hoc coꝛpuſculo. de pe. di. vij. Ne-
mo. Leo papa. Et poteſt eſſe ſalubꝛis in
vltimo momento vite. xxvj.q.vj. Si pſ
byter.ſ. Penitentiā ſerā impediunt.

Penitentia ſera nō eſt cuiq denegāda.
xxvj.q.vj. His qui. de peni. di.j. Multi
plex. Et ſi loqui nō poſſit: ſed per ſigna
petat: debet penitētia ei dari ꝛ abſolui.
xxvj.q.vj. Qui recedunt. ꝛ trib capi.ſe.
Et denegans moꝛienti penitentiā (cete
ris parib) reus eſt anime.e.c. Si pꝛeſbi
ter. Et eſt ipis infirmis penitētie q̄uitaſ
innoteſcenda: nō imponenda.e.c. Ab in
firmis. et ſeq̄n. Et itelligit de moꝛiētib
Penitentia ad vltimū delata ē dubia. de
peni. di. vij. Si quis poſitus.c. Nullus
et ſequen. Aug⁹. omelia. xlj.

Penitentiam ſanus agens ꝛ hic pficiens
ac poſtea bene viuens: cum moꝛitur ſta-
tim euolat. de pe. di. vij. Qui egerit. Nō
autem certum eſt de agente in extremis
penitentiam.e. Si quis autez. Auguſti
nus libꝛo de pnia. Nam penitentiā illuc
differens creditur nō delicti diſplicētia
ſed moꝛt timoꝛe inductus.e.c. Idcirco
Ciprianus.

Penitentiā agens cum peccare nō poteſt
nō ille dimittit peccata: ſed dimittit ab
illis.e.c. Si quis poſitus. Auguſtinus
omelia. xlj.

Penitentia eſt cui nūq̄ denegatur venia
de pe. diſtin. iij. Sine. ꝛ ſemp a deo reci-
pitur ſi ſincere quantūcunq ſero offert.
eo.c. Talis. Criſoſtomus de repatōe.

Penitētia ſera.s. Latro.ſ. Penitentiaz ſe
ram impediunt.

Penitentia eſt triplex. ſcilicet incipientiū
pꝛoficientiū. ꝛ perfectoꝝ. de pe. diſti. iij.
§. Hac auctoꝛitate.

Penitētia alia pͥuata. alia publica ſiue ſo
lennis. diſtin. l. Si quis.

Penitentia ſolennis ſiue publica qualit i
ponenda ſit. et quādo aut pꝛo quib. di.
l. Penitentes. Et talis a ſolo epiſcopo i
dicitur ſiue imponitur. Extra de male-
di.c. Statuimus.ſ. Penitentiam ſolen-
nem. ꝛ.ſ. Penitentes.

Penitentia ſolennis nō reiteratur. diſt. l.
§. Poteſt et aliter. de pe. di. iij. Reperiūt.

Penitentia eius q̇ poſt ſolennē penitenti-
am militiā reſumit.s. Miliciam.

Penitētia pꝛiuata quā quilibet confeſſoꝛ
imponit confitēti. talis poteſt ſepiſſime
reiterari. Iuxta illō. Septies in die ca-
dit iuſtus. et illud. vſq ſeptuagies ſepti
es. vbi ſm glo. finitū p infinito. ꝛ ſeptez
pꝛo vniuerſitate ponit. de pe. di. iij. §. Oꝛ
aūt. Itē.e.c. Septies. Ieronym⁹ ad ru
ſticum. de pnia. ꝛ.ſ. vſq ad fi. di.

Penitētie omēs ſunt arbitrarie iuxta di-
ſcretōem imponēt. xxvj.q.vij. Hoc ſit.
Niſi pena ſit al's expſſa: quā tn̄ modrari
poteſt ſacerdos. de pe. di.ſ. Menſuram
Iūcta gloſa. Et quāuis arbitrarie. tam̄
dn̄t ꝯſiderari circūſtātie. xxvj.q.vij. Tē
poꝛa. ꝛ ſequenti.

Pnie tps abbꝛeuiat.s. Pctōꝛib pēitere.

Pnia ſiue ſatiſfactio ei⁹ q̇ ficte ꝯfeſſ⁹ ē ici
pit valere cū recedēte fictōe pniam agit
de pctō pͥus retēto vl' tacito. de pe. di. iij
Si q̇s aūt. Glo. dic̄. q n̄ iponit ei itez ſa
tiſfactio ō pctis pͥus ꝯfeſſis. nec tenet ea
iterato cōfiteri. ſz ſolū pctm̄ ſimulatōis
ꝛc̄. Sz de cōfeſſiōis iteratione ꝯriū dic̄
Bona. lz Thomas alit ſentiat.

·Penitentiã cõmutare vel relaxare põt inferioꝛ ex cauſa rationabili: dũmodo ꝺ illo crimine potuit etiã eundẽ abſoluere. eo. ca. Latorem. Juncta gloſa.

·Penitentiã a papa impoſitã p̃t moderari epiſcopus. eo. cap̃. Tempoꝛa.

·Penitentia nimis magna nõ ꝺbet imponi. ſed meliꝰ ẽ nimis paruã impõere. xxvj. q. vij. Alligant. Criſoſtomꝰ. qꝛ melioꝛ eſt nimia miſericoꝛdia q̃ꝫ nimia crudelitas. Ibidẽ. j. Pnia nõ ſolũ ẟm q̃ntita.

·Penitẽtias canonicas. Reqre. s̃. canõ p̃mus. et infra.

·Penitentiã ſolennẽ aut aliã qua ius alteriꝰ ĩpedit̃ nõ lꝫ ĩponere ꝯiugibꝫ ſñ ꝯſenſu vtriuſqꝫ. xxxiij. q. iiij. §. vlti. Jũcta gloſa ſupꝛa. Penitẽtia ſolẽnis ſiue publica

·Penitentiã ſolennẽ agentes nõ ꝺebẽt oꝛdinari: ſed et oꝛdinati ꝺeponant̃. ꝛ ſcienter eos oꝛdinans p̃uet̃ poteſtate oꝛdinãdi. ꝺi. l. Ex penitentibꝫ. ca. Nõ confidat Nec matrimoniũ poſſũt cõtrahere licꝫ ꝯctũ teneat. xxxiij. q. ij. ꝺ his. Jũcta glo. circa finem.

·Penitentiã ſerã impediunt. caro infirma mundus. amici. terroꝛ. animus indiſpoſitus. et idcirco eſt periculoſa. ꝺe pe. ꝺiſ. vij. Quod quoniam. Ad idem habet̃. s̃.

·Penitentiã agere poteſt homo.

·Penitentiã verã in fine ꝺare poteſt ꝺeus ſed magnũ eſt cui ꝯfert̃. vbi ſupꝛa.

·Penitentiã vſqꝫ in finẽ ꝺifferens: ꝺifficile miſericoꝛdiã conſequet̃. qꝛ ꝺeus lõganimitate reditũ noſtrũ expectat. ꝺi. xciij Diaconi. Jeronymus Ruſtico ep̃o.

·Penitentiã ꝺifferens qꝛ tũc ſatiſfacere nequit: purgandus erit igne purgationis ꝺe pe. ꝺi. vij. §. Nam pꝛius. etiã. s̃. hr̃.

·Penitentiã multi refugiũt agere. ꝺe. peniten. ꝺi. iij. Inter hec.

·Penitentia eſt ſecũda tabula poſt naufragiũ. ꝺe pe. ꝺi. j. Scꝺa. Jero. ad epima.

·Penitentia niſi agat̃ nõ ſufficit emẽda vite. e. c. j. Nõ ſufficit. Aug. ſer. ꝺe pnia.

·Penitẽtia reparat ſpem vite eterne. ꝺe peni. ꝺiſtin. j. Multiplex.

·Penitentiã ſufficit ẟm aliquos inchoaſſe ad hoc vt indulgẽtiã quis ꝯſequat̃. Extra ꝺe eo qui cog. ca. Veniens. loquitur ꝺe foꝛo eccleſiaſtico: vbi ꝺiſpenſatõeꝫ cõſequitur.

·Pniã agere nõ poteſt qui nõ ſperat ĩdulgentiã. ꝺe pe. ꝺi. j. c. Nemo põt. Amb.

·Penitentia ſine ſatiſfactõe non valet. Extra ꝺe vſuris. ca. Cum tu manifeſtos

·Penitentia p̱fecta cogit peccatoꝛẽ omnia libẽter ſufferre. ꝺe pe. ꝺiſti. iij. Perfecta. Criſoſtomus. Glo. oĩa. ſ. iniũcta a ſacerdote.

·Penitentia nõ ſolũ ẟm quãtitatẽ ꝺelicti: ſed etiã ẟm contritõem penitentꝭ ꝛ qualitatem perſone eſt iniũgenda. extra ꝺ peni. ꝛ remiſ. c. Deus q̇ eccleſiã. s̃. Penitentia nimis magna.

·Penitentia peracta poſſunt lapſi ad gradus reſtitui. ꝺi. l. econtra. c. Ponderet

·Penitentiã verã ꝺeꝰ ſp̱ libẽter recipit. xxij. q. j. Apud miſericoꝛdem.

·Pnia ficta irritat ꝺeũ. ꝺe pe. ꝺi. iij. Inter hec. Spiritusſanctus ꝺiſcipline effugiet fictum. Sap. j.

·Penitentia vera in nobis eſſe nõ põt ſine caritate. ꝺ peni. ꝺi. iij. §. Hec pꝛopt. Nõ enĩ in ſolo timoꝛe iuſtificat̃ homo. ꝺe pe. ꝺiſtin. vij. Nullus expectet.

Penitentes

ſolenniter quõ p̄cedant. ꝺiſt. l. In capite

·Penitens ſolenniter efficit̃ quaſi eccleſiaſtica p̱ſona. ꝛ ſi redierit ad negocia ſeclaria: excõmunicet̃. ꝺe peni. ꝺi. j. Aliud. ꝺiſtin. v. De his. niſi ſint negocia que ſine peccato fiunt. e. ca. Negociũ. Jũcta glo. et. c. Contrariũ. ꝛ ſi militiã reaſſumit peniteat. vt. s̃. Militiã. Nec põt p̱moueri ſacerdos. extra ꝺe biga. ca. Ut bigami.

·Penitens querat libertatẽ arbitrij nõ neceſſitatẽ vt poſſit ꝺelere cõmiſſa. Qui nõ relinquit peccata: ſed relinquit̃ ab eis: iã quaſi neceſſitate penitet. ꝺe pe. ꝺiſti. vij. Nullus expectet. Auguſtinꝰ li. ꝺe pnia. Unde ſponte puniamus noſtra ne penꝺamus nõ ſponte ſupplicia. ꝺe pe. ꝺiſt. iij Judas.

·Penitens ꝺe ꝺoloꝛe gaudeat. s̃. Doloꝛ.

·Penitens ꝺebet ꝺolere ꝺe malis cõmiſſis et bonis omiſſis. ꝛ ꝺe virtute qua ſe p̱uauit. ꝛ ꝺe exemplis malis. ꝺe pe. ꝺi. v. Cõſideret. Augꝰ. libꝛo ꝺe pnĩa.

·Penitẽs tenet̃ relinquere ea q̃ nõ habẽtur ſine admixtõe mali. vt eſt mercatura. eo. vbi. s̃. §. In hiſ. Item. Negocia ad pec

catum implicantia. eodem. cap̄. Nego-
cium. Gregorius ſuper Johannē vlti.

Penitens teneť abſtinere a ludis ⁊ ſpecta
culis ſecli. e. c. Cōſideret. §. Cohibeat.

Penitentē oportet etiam a multis licitis
abſtinere. quia illicita cōmiſit. de pe. di.
p̄ma. Aliud. de peni. di. v. Cōſideret. §.
In his. Auguſtinus vbi. s̄. diſtin. j. Qui
ſanctus. Jeronym⁹ in Malachiam.

Penitētis nō vere nihilominus confeſſio
audiať. ⁊ penitentia iniungať. ⁊ ꝯſilium
tribuať. licet penitentia nō ſit ad vitam
meritoria. extra de pe. ⁊ re. c. Qd̄ quidā.

Penitens in pane ⁊ aqua ſi panē non ha-
bet: reficiať leguminibus vel piſcibꝫ aut
aliis: nō ad delicias. eo. cap̄. Licet.

Penituit Judas et Eſau: ſed infructuo-
ſe. de peni. diſtin. iij. Judas. ſed iude pe-
nitentia nō ad dominū: ſed ad laq̄uz tra
xit. eodem. Scelerati0r.

Penitentiū ſtatus. j. Status penitentiū

Peregrinantes

ad terraz ſanctā ſi-
ne licentia pape. s̄. Excōicatio. §. xix.

Peregrinari nō debent clerici abſqꝫ ſpēa
li licentia epi. ex. d̄ vo. ⁊ vo. re. c. magne

Peregrinos romipetas inuadētes. Su-
pra. Excommunicatio. §. xv.

Peregrini ⁊ cruce ſignati poſſunt tempo
re interdicti ad penitentiam recipi. Ex
tra de peni. et remiſ. cap̄. Or in te.

Peremptoria

exceptio. Su
pra. Exceptō
peremptoria.

Perfecti

non debent litigare pro
temporalibus rebꝫ. xiiij
que. p̄ma. per totum. Infra. proprium.

Perfectum vnū fit ex duobꝫ impfectiſ. ex-
tra de ſacr̄is iterā. vel nō. c. presbyter.

Periodus

id eſt tempus mor
tis omnibꝫ p̄figiť.
tamen nō incōuenienter infirmi ꝯſulunt
medicos (cōtra eos qui p̄deſtinatiōi ne
ceſſitatem imponūt). xxiij. q. iiij. §. Sed
in his omnibus.

Periurium

eſt nequiter deci-
pere credētē xxij.
queſtione ſecunda. In dolo.

Periurium q̄ttuor modis cōmittiť. ſcili-
cet quando ignorāter falſum iurať. et il-
lud non eſt peccatum niſi temere iuretur
xxij. que. ij. Beatus. Itē quando ſciēter
falſum iurať. et hoc ſemper eſt mortl̄e. e.
cap̄. Homines. Item quādo indiſcrete
iurať. ⁊ illud quādoqꝫ eſt mortale. e. ca.
Qui ſacramento. Quādoqꝫ eſt veniale.
diſtin. xxv. §. Aliaſ. Quarto quādo trāſ
greditur iuramentū. ⁊ illd̄ quādoqꝫ nul-
lum eſt peccatum. vt eſt in illicitis. xxij.
que. iiij. In malis. quandoqꝫ mortale. e.
cap̄. Si quid. Hec gloſa. xxij. queſtio. ij
Or autem.

Periurium falſum iurādo cōmittiť quan
do iurans fallit. ⁊ eſt mortale. xxij. que. ij
Homines. Vl' quando fallitur. ⁊ nō eſt
peccatum: niſi temere fiat. Ibidem. vel
quando fallere intendit. licet ip̄e fallať.
vt cum verum aſſerendo iurat qd̄ credit
falſum. Ibidem. Et ſunt verba auguſti
ni ſermone. xxviij. de verbis apoſtoli.

Periurium eſt vbi tres comites nō ſūt. ſ.
veritas. iuſticia. ⁊ iudiciū. xxij. q. ij. Ani-
aduertendū. Jeronymus ſuper Jeremi
am. libro. ij. s̄. Juramentum.

Periurus eſt qui ſup lapidem falſū iurať.
Nam ſanctum putat cui iurať: vel in eo
attendit illum q̄ lapidē creauit. xxij. q. v
Ecce. Auguſtinus.

Periurus eſt qui directe ponit vel reſpō-
det contrarium iuramēto p̄ſtito: vl' cui⁹
procurator hoc facit eo mādante vl' ratū
habente: aut non reuocāte: niſi rationa
biliter excuſetur. de iureiuran. c. Cuz in
poſitionibꝫ. libro ſexto.

Periurus admittiť teſtis ꝯtra hereticos
Infra. Teſtes ad.

Periurus in quibus admittitur vel repel
litur in iudicio. s̄. Excōmunicatio. §. xlj

Periurus amplius iuramentū p̄ſtare nō
admittiť. extra de preſump. c. Litteras.

Periuri clerici debent ꝑpetuo ſuſpēdi ab
officio et beneficio. extra de fideiuſſoribꝫ
cap̄. peruenit. ⁊ ſunt infames. vj. q. j. In
fames. cap̄. Omnes. Extra de iureiurā.
cap̄. Querelam.

Periur⁹ eſt infamis. vt ſupra. p̄xime. nec
admittitur ad teſtimonium. vj. queſti. j.
Quicunqꝫ ſciens.

Periurantis penitētia. ſupra. canōe. xvij
cap̄. xviij. cap̄. xix. c. xxx.

Periurare alium ſciēter faciens vicit ho-
micidaz. Nā duas animas occidit. xxij.

que. v. Ille. Auguſtinus ſermone de decollatione Johis baptiſte. Nam iuram̃tum ſic exigens occidentis ſe manũ imp̃mit. e. c. Qui exigit. Auguſtinus ſermõe de piurijs. Talis inducens vſqꝫ ad articulum mortis nõ cõmunicet. Et ꝯſentientes infames ſunt. et a teſtimõio remouendi. e. Si quis conuictus. Debẽt enĩ qui nouerunt ãmonere piurare volentẽ et reuocare eum ſi poſſunt. e. c. Hoc vidꝫ Auguſtinus in queſtionibꝫ Leuiti. penitentia p̃dictoꝝ. ſ̃. canone. xviij.

Periurium eſt graue peccatum: ⁊ ſumme cauendũ. xxij. q. v. predicandũ. Auguſtinus Seuero epiſcopo.

Periuriũ excuſatur neceſſitate ⁊ difficultate. extra de iureiurando. ca. Querelã. capi. Breui.

Permittimus nolentes. qꝛ dominũ malas voluntates prohibere ad plenũ non poſſumus. xxxj. q. j. Hac ratione. Crix.

Permutari prohibentur p̃bẽde vel eccleſie. extra de prebendis. c. Maioribꝫ.

Permutare tamen poſſunt ſpũalia ſpũalibus. vt eccleſie eccleſijs. ⁊ huiſmodi auctoritate dũtaxat epiſcopi. alioqui pmutantes p̃uentur eiſdẽ. extra de rex. pmu. cap̃. Cum olim.

Permutare volentes reſignẽt p̃us in manus epiſcopi libere ad cui⁹ collationem ip̃a ptinent ſine aliq̃ conditione. Nõ tamẽ poſſunt ſic reſignata beneficia vigore gratie apoſtolice ſup p̃mo ibi vacaturo beneficio obtente alicui cõferri alteri de rex pmu. c. Licet. li. vj. j. Vacatio.

Permutatio beneficioꝝ. ſ̃. Cõmutatio.

Perſequũtur iuſti malos iuſte. xxiij. q. iiij Nimiũ. ca. Qui peccat. c. Si autem.

Perſequẽtes bonos xp̃m perſequunt. vij queſtio. p̃ma. Omnis.

Perſequunt ſemp mali bonos. v j. que. prima. Quieſcite. ſupra. Mali.

Perſequẽtes papam cardinalem vel epiſcopum. ſ̃. Excõmunicatio. §. xij.

Perſeuerantia bone opationis ſola remunerat. de pe. di. iij. Incaſſum. Gregorius. j. moraliũ. Et ip̃a ſola ſaluat: nõ inchoatio tm̃. e. diſtin. iiij. Non qui.

Perſeuerantia ex virtute patiẽtie bõa eſt vij. q. j. Suggeſtum.

Perſeuerantia in bono vſqꝫ ad finẽ a ſolo deo ⁊ ſolis electis dat. de pe. di. iiij. Si ex bono. Infra. Virtutis iter.

Perſeuerantes in peccato nõ debent abſolui. xxiiij. q. ij. Legatur. c. Damnatõis de peni. di. j. Multiplex.

Perſeuerãtes ita damnant eternaliter. ſ̃. peccatoꝛ ſine fine. ⁊ ſequẽ. Et diſti. liiij. Qui ex famulis.

Perſona vna et due nature ſũt in xp̃o. di. xv. cãones.

Perſonaꝝ acceptio nõ eſt apud deuꝫ. xxij. q. iiij. Sicut. de conſe. diſ. iiij. Neqꝫ. extra de p̃ben. ⁊ digni. c. Venerabilis.

Perſone requiſite ad iudicium. iiij. q. iiij. cap̃. j. extra de verbo. ſigni. ca. Forus.

Perſonaꝝ qualitate factũ p̃ſumit licituꝫ vel illicitũ. extra de p̃ben. c. Niſi eſſent.

Perſonaꝝ acceptio nõ debet eſſe in iudicijs. de regu. iuris. c. In iudicijs. li. vj.

Perſone miſerabiles debent ab eccl'ia defendi. extra de cenſ. ⁊ exac. ca. Licet.

Perſonatus vl' dignitates plures in eadẽ eccleſia nullus habere poteſt ſine diſpẽſatione pape. extra de p̃bẽ. ⁊ di. c. ad hec.

Perſonatum cum cura vl' p̃bendã cui annexa eſt parrochialis eccleſia habere nõ eſt cõtra ꝯſtitutionẽ concilij. ergo nõ indiget diſpenſatõe. de p̃ben. c. Sup co. libro ſexto. Item gloſa dicit ꝙ diſpenſatio pape nõ eſt neceſſaria: ſed epiſcopi niſi conſuetudo aliud inducat.

Perſonatus. ſ̃. Beneficium.

Petens rem aliquam ſibi adiudicari: ſi cauſam allegataꝫ non probat: ſuccũbit. lꝫ aliã poſtea emergentem probet. de ſen. ⁊ re iudi. c. Abbate. libro ſexto.

Peti poteſt res iure dominij vel q̃ſi. Ibidem. Et in gloſa. §. Dominij vel quaſi.

Petere dolo. Dolo facit qui petit qđ reſtituere oportet eundem. de regulis iuris. cap̃. Dolo. libro ſexto

Petrus eſt precipuus apoſtoloꝝ ⁊ paulus eſt ei adiũctus diuina prouiſione. de elec. c. Fundamenta. libro ſexto.

Petrus dignioꝛ fuit paulo: q̄ȝuis merito pares eſſent. ij. que. vij. paulus.

Petrus ⁊ paulus equaľ ſunt meriti ⁊ glorie. ideo eodem loco. die. ac p̄ſecutoꝛe occiſi ſunt. e. c. Beati. Ambroſius.

Petr⁹ negare pmiſſus eſt vt diſceret aliJs miſeri. diſtin. l. Conſiderādum. Gregorius omelia reſurrectionis.

Pictura hoc preſtat ideotis cernentib⁹ qđ ſcriptura legentib⁹. ideo illis pro lectione eſt. de cōſe. diſtin. iij. Perlatum.

Pietas ad om̄ia vtilis eſt. j. Thi. iiij. Naȝ merek ſubſidia vite preſentis ⁊ future. Matth. xxv. Hoſpes fui. ⁊ di. xlij. §. Oꝛdinandus. Supra. Hoſpitalitas.

Pietas eſt mater boni operis. xxij. que. ij. Si quilibet. Gregoꝛius.

Pietate excedere melius eſt q̄ȝ rigoꝛe. xxvj. q. vij. Alligant. Criſoſtomus.

Pignoꝛe non exponaƙ calix. patena. liber eccleſiaſtic⁹ vel veſtis ſacerdotalis alicui laico vľ femine. niſi neceſſitas manifeſta vꝛgeat. extra de pigno. ca. Nullus p̄ſbiter.

Pignoꝛis fructus debent computari in ſoꝛtem ⁊ reſtitui. extra. e. c. Cum contra. niſi vbi eccleſia feudum ſuum in pignuſ recepit. extra de feudis. cap. j.

Placere deo nequeunt ƙm carnē viuentes. diſtinc. lxxxij. Pꝛopoſuiſti.

Placuit. Quod ſemel placuit ampli⁹ diſplicere nō poteſt. extra de renūc. c. Quidam cedendi. de regulis iuris. c. Quod ſemel. libꝛo ſexto.

Plebani poſſunt excommunicare. ⁊ epiſcopus dȝ ſententiam ipoꝝ manutenere. extra de of. iudi. oꝛ. ca. Cum ab eccleſiarum.

Pluralis locutio duoꝝ numero contenta eſt. de regu. iuris. c. Pluralis. libꝛo ſexto.

Pluralitas beneficioꝛū. s̄. bn̄ficium. s̄. Conceſſio ſub ea.

Plus eſt quod in veritate agitur q̄ȝ quod ſimulate coꝛripiƙ. Extra qui filiJ ſint legi. c. Per tuas.

Pollutio contingit doꝛmienti ex crapula. ex cogitatione. ex nature ſupfluitate. vel ex infirmitate p̄mis duobus modis eſt peccatū ſed differenter. di. vj. Teſtamentū. ⁊ per totam diſtinctionem.

Pollutio extraoꝛdinaria diciƙ que fit extra debitū vas. et per illam nō ɔ̄hiƙ affinitas nec impediƙ matrimonium. xxxv. queſtio. iij. Extraoꝛdinaria.

Ponderoſus eſt q̄ nequaq̄ȝ vſq̄ȝ ad opuſ nepharium rapiƙ: ſed eius animus voluptate luxurie ſine repugnatiōis ſtimulo delectaƙ. di. xlix. Hinc etem̄. §. Ponderoſus. Gregoꝛius.

Populum faciunt decē homines. x. q. iij. Unio. in fine. cum gloſa.

Populi peccatuȝ mereƙ a deo quandoq̄ȝ malū p̄latū. vj. q. j. Ex merito. ⁊. viij. q. j. Audacter.

Poꝛci ſunt qui verbum dei negligēter audiunt. s̄. Jebuſeus.

Poꝛtio canonica de his que vel pro oꝛnamentis: vľ fabꝛica: luminarib⁹: anniuerſario. ſeptimo. triceſimo ſiue ad ꝑpetuū cultū leganƙ eccleſiJs vľ piJs locꝭ: nō dȝ deduci. dūmō nō fiat in fraudē eccleſie ꝑrochiaľ vľ epi. extra de teſtamētis. c. De his. extra de verbo. ſig. c. Ex parte veſtra. neq̄ȝ de armis vel equis: quantū ad pꝛiuilegiū cruciferoꝝ. extra de ſepultu. ca. In noſtra.

Poꝛtio canonica cui eccleſie ſit danda. ſupꝛa. Canonica.

Poꝛtio canonica deƙ de bonis illoꝝ q̄ in infirmitate ſe ad monaſteriū tranſtuleřt ſi in ea decedūt. extra de ſepul. c. De his.

Poꝛtio canonica variaƙ ƙm ɔſuetudineȝ locoꝝ. qꝛ alicubi daƙ media ps. extra đ ſepulturis. c. Relatum. alicubi tertia. e. ca. Nos inſtituta. alicubi quarta. e. c. Cū ſuper. c. Certificari.

Poꝛtio canonica de omnib⁹ quomōcūq̄ȝ ad eccleſiā ꝑuenerit: ē īregraliť ſoluēda. extra de verbo. ſig. c. Cum inter.

Poꝛtionē canonicā ſiue quartā integraliť ſoluāt curatis p̄dicatoꝛes ⁊ minoꝛes de omnib⁹ obuētiōib⁹ tā funeralib⁹ q̄ȝ a-

liſs quōcūq relictis diſtincte vel indiſti cte ad quoſcunq certos vel determina-tos vſus: etiā de quib alias de iure dari nō ꝯſueuit. Nec nō de datis vel qualiter cunq donatis: in morte vel mortis arti culo vel infirmitate dantis vel donantꝫ de qua deceſſerit: ipis fratrib vel aliis ꝓ eiſdem. Nec fratres ꝓcurēt in fraudē iſti us ꝯſtitutōis ſibi hmōi ſanitatis tpe do nari: ꝛ alias a dolo caueāt. Ipi tn̄ cura-ti vltra dictā portionem a frīb nihil exi gāt. Et caſſant quecūq ꝑuilegia antea data his ꝯ̄ria. de ſepul. ca. Dudū. in cle-men. Huic eſt derogatū per ſixtinā. q̄ ici pit. Regimini vniuerſalis eccleſie.

Poſitiones negatiue que nō poſſunt probari niſi per confeſſionē aduerſarii admittan tur a iudice. de ꝯfeſſis. c. ſtatuim⁹. li. vi.

Poſitiones fiunt loco interrogatōnis. vt dicendo. Pone te eſſe heredē illius. Glo ſa de ꝯfeſſis. c. Statuimus. verbi. Sta tuimus. li. vi. s. Poſitiones negatiue.

Poſitōnib ſi reus a iudice iuſſus nolue-rit reſpondere vel ꝯtumacit recedat abſ q rationabili cauſa tūc habebunt ꝓ con feſſatis. Si vero ꝑuſq iubet fuerit con-tumax: tunc ſolum ſicut contra contuma cem ꝓcedit contra eum. e. c. Si poſt pre ſtitum. Gloſa verbi. Iuſſus. ſecus ſi ꝑ nū cium iuberet. tūc ſolū ꝓ ꝯtumaci hret.

Poſitionū iuramentū. s. Iuramentū ſuꝑ poſitionib.

Poſitionū articulis ſingulatim reſpōde ri debet ſine cōtradictione. de teſtibus ꝛ atteſtatio. cap. Preſentium. li. vi.

Poſitionū veritas a ſindico vtriuſq par tis ſine iuramento debet inq̄ri. ꝛ quomō teſtes debeāt ꝓduci ꝛ examiari. vbi. s.

Poſſeſſio temporaliū lege hu-mana: nō diuina nec naturali: inſtituta eſt. qua diſtinguit me um et tuū. di. viii. Quo iure. Auguſtin⁹ ſuper Johannem.

Poſſeſſio perfectoꝝ non aurū: ſed ipē de-us eſt. xii. q. i. Clericus. Jeronymus ad Nepotianum.

Poſſidere alienum conuincit qui acq̄ſitꝫ male vtit. xiiii. q. iiii. Quid dicā. Augu-ſtinus ad Macedoniū. Nam iniuſte poſ ſidet quo quis abutit. extra de verbo. ſi-gni. cap. Jus dictum eſt.

Poſſidetur iure quod iuſte ꝛ hoc iuſte qđ bene. Male aūt poſſidet qui male vtit. ergo alienum. Auguſtinuſ. vbi. s. xiiii. q iiii. Quid dicam. Et di. xlvii. Sicut hi Extra de verbo. ſigni. c. Jus dictū eſt.

Nam pro poſſeſſore habet q̇ dolo deſiit poſſidere. ꝺ re. iu. c. Pro poſſeſſore. li. vi

Poſſidere em̄ aliud eſt ꝛ aliud in poſſeſſi-one eſſe. ꝺ reſti. ſpo. c. Ad decimas. li. vi. verbi. Preſumitur. in gloſa.

Poſſeſſor malefidei vllo tēpore non p̄ſcri bit. de regulis iuris. ca. Poſſeſſor. li. ſex to. extra de p̄ſcriptio. cap. Vigilanti.

Poſſeſſio requirit ad preſcriptionē. quia ſine poſſeſſione preſcriptio nō ꝓcedit. de regulis iuris. cap. Sine poſſeſſiōe. li. ſex to. Infra. Preſcriptio.

Poſſeſſio iuſta reꝝ fit a diuino aut huma no iure. xxiii. q. vii. Quicunq. Auguſti-nus ad Vincentium.

Poſſidentꝫ conditio melior. s. Pares.

Poſſeſſorē male fidei (niſi reſipuerit) nul la antiq̄ dieꝝ poſſeſſio iuuat. extra de p̄-ſcriptioni. ca. Vigilanti.

Poſſidere vnā ꝛ eandē rem ꝛ eodē modo duo nō poſſunt. extra de ꝓba. cap. Licet §. Ex premiſſis.

Poſſeſſionis ꝛ ꝓprietatis cā corā eodē iu-dicio eſt tractanda. extra de cauſa poſ. c. Suſceptis.

Poſſeſſor nō remoueat a poſſeſſiōe ſua vl quaſi ſine cauſe cognitōe: ſi ex titulo poſ ſidet: lꝫ iniuſto. de p̄ben. ꝛ digni. c. Licꝫ ep̄us. li. vi. Juncta gloſa verbi. Vocato

Poſſidere bona hereticoꝝ licite pn̄t fide les. xxiii. q. vii. Si de rebus. Auguſtin⁹ contra Petilianum.

Poſtulatio ſub qua forma fiat s. elcō. poſtulatō.

Poſtulationem impugnās. Supra. Ele ctionem. poſtulationem.

Poſtulatus et poſtulātes quō ſe pro con firmatione gerant. s. Cōfirmatio cathe draliū. s. Electio vna.

Poſtulātiū ſcienter indignū. ſi maior ꝑs fuerit. ipa poſtulatio ad aliā partem: licꝫ numero minorē deuoluit. extra ꝺ poſtu-la. capi. Gratum.

Poſtulatio nullū ius acq̄rit poſtulato. ex tra. eo. c. Poſtulatōem.

Poſtulari poteſt illegitime natus. nõ eli-
gi. extra de electio. cap̄. Innotuit.
Poſtulari poſſunt p̄lati aliarum eccleſiaruz
non eligi. extra de poſtula. ca. vltimo.
Poſtulare i iudicio quid ſit. s̄. aduocat⁹.

Poſterior conſtitutio. require.
Cõſtitutio poſteri.

Poſſe peccare non eſt aliquid poſſe
ſed aliq̄d nõ poſſe. de pe. diſ.
ij. §. vltimo.
Poſſe q̄t mõis dr. s̄. peccare poſſe.
Põt illud q̄ſq3 qd̄ de iure põt. ij. q. j. nos
in quec̄3. xxij. que. ij. Faciat. Auguſtinuſ
libro de mendacio.
Poteſt quis per aliũ quod poteſt p ſeip̄m
de regulis iuris. cap̄. poteſt. li. vj.
Poteſt quis per aliũ quod nõ põt per ſe-
ip̄m. ⁊ econuerſo. p ſe quod non per aliũ
in caſibus in gloſa. Ibidem.

Poteſtas nõ eſt niſi a deo ſiue
iubente ſiue pmitten
te. xxiij. q. j. Quid in bello. Auguſtin⁹ cõ
tra manicheos.
Poteſtatẽ meret̄ amittere q̄ ↄceſſa abutit̄
auctoritate. xj. q. iij. priuilegiũ. gre. i regi.
Poteſtas maior p̄ponit̄ in obediendo mi
nori. diſtin. viij. Que ↄ̄. Aug. li. ij. ↄfeſſi.
Poteſtas duplex eſt. ſc3 põtificalis ⁊ rega
lis. extra de maio. ⁊ obe. c. Solite.
Poteſtas ſecularium principum hoc per
ficiat quod ſacerdos docendo non põt.
xxiij. q. v. principes. Iſidorus.

Potationes ad hauſtus eq̄-
les penitus p-
hibentur. extra de vita ⁊ hone. cleri. c. A
crapula.

Prebende nomine intelligitur
beneficiũ vel digni
tas eccleſiaſtica. et econuerſo. extra de p̄
borum ſigni. cap̄. Tua nobis.
Prebendã vnã duo clerici nõ habeãt. ex-
tra de p̄ben. cap̄. Tue fraternitatis.
Prebende in duab⁹ eccleſijs vni nõ dent̄.
diſtin. lxxxix. Singula.
Prebenda p̄ma de iure vacat ſtatim cum
quis ad aliam eligit̄. nõ obſtãte ↄfirma-
tione p̄me p epiſcopum de ↄſenſu cano-
nicorum facta. extra de ↄceſſi. preben. capi.
Litteras. s̄. Dignitatem.
Prebenda ſacerdotalis minoris eſt diſpẽ
ſationis ⁊ impetrationis q̄3 beneficium
curatum. Gloſa de prebendis. c. Si cui
verbi. Notandum. libro ſexto.
Prebendarũ collatio mortuo ep̄o vl' i re-
motis agente: nõ eſt idcirco differenda.
Ne ſede vacante. ca. Si ad epiſcopum.
li. vj. s̄. Beneficium. s̄. Collatio.

Precarie renouent̄ de quinquẽ-
nio in quinquẽniũ. ex-
tra de precarijs. cap̄. precarie.

Preceptum dei omnibus pre
cept3 antefert̄. di
ſtin. viij. Que contra. Auguſtinus. ij. cõ
feſſionũ. xj. q. iij. Si is. ⁊ ſeqnenti.
Precepta generalia ſunt decem que deca
log⁹ vocãtur xxxij. que. iiij. Meretriceſ
Auguſtinus in Deutronomio.
Preceptis illicitis non eſt obtemperãdũ
xj. queſtio. iij. Si quis epiſcopus.
Precipiendo imperat̄. Quod precipit̄ im
peratur. Et quod imp̄atur neceſſe eſt ad
impleri. xiiij. que. j. §. vltimo.
Precepta di nõ p̄nt obſeruari ſine gratia
et contrariũ aſſerens: anathema ſit. De
conſe. di. iiij. Placuit. vltimo.

Preda illicita ſub furti nomie p-
hibetur in decalogo. xxx-
ij. que. iiij. Meretrices. Auguſtinus i q̄
ſtionibus Deutronomij.

Predeſtinatio ſic a deo di
ſpoſita ẽ vt
ad eam electi meritis proprijs et ſanctoruz
precib⁹ pueniãt. xxiij. que. iiij. Obtineri.
Gregorius libro. j. dialo. e. c. Uaſis ire.
cap̄. Nabuchodonoſor. Auguſtinus.
Predeſtinatio multis eſt cauſa ſtãdi. nul-
li autem eſt cauſa labendi. e. c. Nabucho
donoſor.
Predeſtinatio et preſcientia dei licet non
poſſunt falli: nõ tamen neceſſario eueni-
unt p̄deſtiata. vñ nõ inducũt neceſſitatẽ
eo. ca. Nabuchodonoſor. Vñ Auguſti.
Uaſis ire nunq̄3 deus redderet interitũ
ſi nõ ſpõtaneũ inueniret̄ homo hr̄e pec-
catũ. e. c. Uaſis ire. Alioquin iuſtus de-
us nõ eſſet. Ibidem. s̄. Falli.
Predeſtinatus non poteſt damnari inq̄n
tũ p̄deſtinatus. de peni. di. iiij. §. Veruz
Predeſtinatis valet correctio ad emẽdã.
preſciti vero corrigi nõ poſſũt: ſed inter
flagella deteriores fiunt. xxiij. q. iiij. §. eſt
etiam. et. c. Sicut nõ eſt. c. Nabuchodo

noſoꝛ. Vñ Eccīaſteſ. vij. Nemo corrigit eum quem deus reprobauit.

Predeſtinatio duplex eſt. ſcʒ pordinatio ad pſentem iuſticiaʒ. ⁊ pordinatio ad eternā vitam. de peni. di. iiij. In domo. §. Scōm. s̄. Filij dei.

Predicationis officiū ſtatū cōtēplatōiſ excellit. ex de renū. c. niſi cū. §. porro

Predicantiū ordo eſt precipuus in eccleſia: ideo nō indifferenter a quolibet aſſumendus. Vñ apłus Roma. x. Quō pdicabunt niſi mittanť. extra de hereticʒ. c. Cum ex iniuncto. Et quis d̄beat predicare. di. l. Quid hoc eſt. Unde

Predicatōis officiū pſumens ſine licētia epi vel pape eſt excōicandꝰ. extra de hereticis. c. Excōicamus itaqʒ. §. qꝛ ꝓo.

Predicatōis officiū eſt puilegiatū. extra de ſtatu monachorum. c. Qꝛ dei timorē.

Predicatio verbi d̄i pmaxime neceſſaria eſt inter oīa q̄ ad ſalutē animaꝝ ptinent quia ſicut corpus materiali: ſic aīa ſpirituali cibo reficitur. extra de officio iudicis ordina. capi. Inter cetera.

Predicationi ⁊ doctrine diligentiꝰ q̄ꝫ ſaluti corporis intendendū eſt. xxiij. q. iiij. Ipſa pietas.

Predicationē verbi dei negligenter audiens nō minꝰ reus eſt q̄ꝫ corpus xp̄i in terrā cadere pmittēs. j. q. j. Introgo. augu.

Predicatōnis tp̄e etiā infideles admittūtur in eccleſiā. de ↄſe. di. j. cap̄. Epiſcopꝰ nullum prohibeat.

Predicatio etiā interdictis et excōicatis fieri poteſt tempore interdicti in eccleſia congregatis. extra de ſenten. ex. c. Rñſo

Predicatio verbi dei p ſacras litteras et nō alias probeť. di. lxxxvj. Quando neceſſitas. Et cum modeſtia fiat. diſt. xliij. Sit rector. cap̄. Diſpenſatio.

Predicator fratris ſemen nō ſuſcitās diſcalceatus dicitur. s̄. Calceatus.

Predicator cōplacere ſtudens in pdicando: errore auditores ſeducit dum auaricie intendit. ij. q. vij. c. Secuti.

Predicatorʒ mali vita ſiue ſacerdotʒ eos id eſt ſubditos vita non lederet ſi ipi humiliter bonis ſacerdotū admonitionibꝫ aurem accommodarēt. j. q. j. Multi ſe.

Predicator eſt bos triturās ⁊ ſpiritualia ſeminat. §. j. s̄. Boues.

Predicatio fiet ſm capacitatem audientium: vt rudibus non dicātur ſubtilia q̄ per hoc in errorem ducunť. nec peccatoribus ſecreta miſteria: ſed quomō a peccatis reuocenť inſtruanť. di. xliij. In mādatis. Origenes. ca. Diſpenſatio. §. queſtio. j. Oportet.

Predicatio etiam mali predicatoris non eſt contemnenda. di. lxxxiij. §. vltimo. qꝛ non quis: ſed quid dicatur debet attendi. Matthei. xxiij. Super cathedram. j. q. j. Nō quales. Infra. Predicatorꝰ.

Predicator bonus āgelo comparatur. ij. queſtio. vij. Secuti ſunt.

Predicatores ſūt canes quoꝝ latratu lupi arceanť ⁊ bacculo. di. xliij. pudicꝰ. Ieronymus. Hinc canes muti neſcientes latrare increpantur. Iſaye. lvj. ⁊ di. xliij. Sit rector. Gregorius in paſto. c. xij.

Predicator etiā recta predicando caueat a multiloquio. Unde Leuiti. xv. Vir q̄ fluxum ſeminis patiť: immundus erit. Ita predicator multiloquus. nec ſit importunus. Nam importunitate ſe apud auditores deſtruit ſi ipa, iportunitas oportunitatē neſcit. Hinc. ij. Thi. iiij. dicitur Inſta oportune importune. vbi oportunitas pmittiť. diſt. xliij. Sit rector. Gregorius vbi ſupra.

Predicator querat animarū ſalutem: nō ſuum commodum. viij. q. j. Olim.

Predicatores debent de bonis eccleſie ſuſtentari. j. que. ij. Sacerdos.

Predicatoribus debenť ſtipendia ab auditoribus. xiij. q. j. Eccleſias. ⁊ qui ipſis in neceſſarijs non tribuit: ſeipm condemnat. xvj. q. j. Apoſtolicis viris. Iero.

Predicator debet ſimbolum aliquādo pdicare. de conſe. diſtin. iiij. Simbolum.

Predicator negligens reus eſt apud deū diſtin. xlvij. Ephesijs. c. Diſpenſatio.

Predicator praua docens vel recta taceñ vterqʒ periculū incurrit. di. xliij. Sit rector. Gregorius in paſtorali. ca. xij. Nam Cum de dicenda tacens peccat. xij. q. ij. Cum deuotiſſimā. Infra. proditor.

Predicator pingui ventre et rubentibus buccis incōuenienter crucem et pauperem chriſtum predicat. di. xxxv. Eccle.

Predicator male viuens bene docendo

ſtruit deum qualiter ſe puniat. diſ. xl. Multi. Nam alijs ꝓdeſt. ſm illō Mathei. xxiij. Quecunqꝫ dixerit vobis. facite. opera autem illorum nolite facere. ꝑma queſtio. ꝑma. Omnia ſacramēta. Auguſtinus contra epiſtolam parmeniani. Sepe tamen.

Predicator cuius vita diſpicit̄: reſtat vt eius predicatio contemnatur. Gregori⁹ ſuper illo Matthei quinto. Qui ſoluerit vnum de man. iij. que. vij. §. porro. gl'. contemnatur. id eſt. contemptibilis habeatur. non tamen contemni debet. diſ. lxxxiij. §. vltimo. j. que. j. Fuerunt. c. Multi. Supra. predicatio etiam.

Predicare libere poſſunt fratres predicatores ⁊ minores in locis ſuis ⁊ eccleſijs ac in plateis publicis excepta hora in q̄ locorum prelati. Gloſa non rectores eccleſiarum predicare vel coram ſe ſolenniter predicari volunt. ⁊ exceptis locis generaliū ſtudiorum dummō ſermo ſolennis ad clerum fieri debet: vel quando epiſcopus ad ſe clerum generaliter ex rationabili cauſa vocaret. In eccleſijs autē parrochialibꝫ fratres illi ꝑdicare nō audēt: niſi de ꝯſenſu plebani. niſi epiſcopus vel papa aliud mandaret. de ſepul. c. Dudū. §. Nos autem. ⁊ ſe. in clemen.

Prefationes

nouem tantuꝫ ſunt cantande in miſſis. de conſe. diſtin. j. Inuenimus Item gloſa. et decima addita eſt. di. lxx. Sanctorum.

Preiudicium

dicitur quod libet factū iniurioſum. xj. q. j. Quia res. j.

Preiudicium dicitur precedens iudiciuꝫ vt di. xxiiij. Qualiter epus. Itē leſio vl' grauamen ex ſententia ꝓcedens. vt. j. q. v. ca. j. Item iniquum iudiciū. j. q. j. Vt euident. Itē añ tps iudiciū. iij. q. ij. ſi epſ

Preiudicare

non intēdit papa alicui per literas alteri conceſſas. extra de officio iudi. ordi. ca. Licet in cor. ca. Graue. Nec alicui huiuſmodi ꝑiudicant in eo qđ ſibi ex ſpeciali conſuetudine priuilegio vl' ſtatuto debetur. niſi de hoc ſpecialit̄ caueatur. de reſcrip. c. Si ꝓpter. li. vj.

Preiudicare non debet bonū ꝑuatuꝫ bono communi. extra de renun. c. Niſi cuꝫ pridem. §. Nec putes. Unde nec contēplatio plationi preferatur vbi multoruꝫ vtilitas queritur. e. §. Et. viij. q. j. Qui epiſcopatum. Nec etiam predicatōni in caſu ſimili contemplatio preferat̄. exemplo chriſti qui pro ſalute omnium de ſecreto patris pro vtilitate omniū ad publicum egreſſus eſt. Sunt nanqꝫ duo ꝑcepta caritatis. ſcꝫ dei amor et proximi. Et ſm hoc ēt due vite. ſ. actiua ⁊ contēplatiua. Per actiuaꝫ prodeſſe proximis cupimus. exemplo Iſaye qui predicationis officium petijt. Per contemplatiuā vero deo inherere ſedule ſtudeam⁹. exēplo Ieremie qui mitti ad predicandum renuit. Unde quies. id eſt vita contemplatiua nobis ex corde appetenda ē Pro multorꝫ tamen lucro interdū poſtponēda eſt. viij. que. j. In ſcripturis. Gregorius in regiſtro. Unde Auguſtin⁹. xix. de ciuitate. Ocium ſanctū querit. vt ſupra. Contemplatōnis ocium.

Preiudicare nō debēt ꝑuilegia. Uñ ſancta romana ecclia valet ſuis priuilegijs quoſlibet munire. et extra generalia decreta quedā ſpēali bñficio indulgere. cōſiderata tamē rationis eq̄tate. vt que mr̄ iuſticie eſt in nullo ab ea diſſentire videatur. vt ꝑuilegia videlicet q̄ ob religiōis vel neceſſitatis vl' exhibiti obſequij grāꝫ conceduntr̄ neminē releuando ita diuitē faciant vt multorꝫ detrimēta non circūſpiciendo in paupertatis miſeriā nōnullos deijciant. xxv. que. j. Ideo. ante finē Iero. ſup Ionā. ⁊. q. ij. §. j. In gloſa.

Prelatorū

meritꝫ deprauant̄ ⁊ dānat̄ vita ſbditorū: vt p̄latꝫ ſuis ſbditi fauētes ad maluꝫ cū eis ſil' corruāt. ſic filij iſrl' ſacerdotum pctā diu tollerātes p⁹ea cū ill' expugnati ⁊ capti ſūt. et ēt pūiūt ſbditi ꝑ cl'pis ſupiorū vt i ſbditorꝫ pūitōe p̄lati ipi puniant̄. ſic dauid q̄ nūerādo ꝓplm ſupbiuit. ij. re. vl. i diminutōe ꝓpli pūit⁹ ē. ⁊ hr̄. j. q. iiij. Eccleſia. §. his ita. Uñ ēt filij corpalr̄ puniunt̄ ꝑ pctis pntū ēt inocētes. ſic puuli ſodomitarꝫ. gen. xix. ⁊ puuli dathā ⁊ abirō q̄ cū ipis viui abſorpti ſūt. Nūe. xvj. ſilr̄ chā peccauit ⁊ fili⁹ ei⁹ chanaā maledicit̄ gen. ix. vt ēt i filijſ pūiāt̄ pntes. e. §. hiſ ita

Sed eternaliter non puniuntur ꝑ peccatis parentum: niſi eorum vicia imitãtes. eo. §. Sed his. Infra. Punitur. Infra. Prelati peccata.

Prelati in ſcala Jacob per angelos aſcendentes ꝛ deſcendentes ſignificant̃. Naȝ et ipi debent per contemplationem aſcẽdere ad deum et eius voluntatem inquirere. ac per compaſſioneȝ deſcendere ad proximũ: illum docendo et adiuuando. diſtin. lxxxviij. Decreuit.

Prelati dicuntur large om̃es rectores eccleſiarum ſiue curati. vt in textu. extra ď clerico egro. cap̃. Tua. Stricte vero dicuntur ſolum illi qui habent iuriſdictionem fori contentioſi. vt in gloſa. extra ď iudicijs. cap̃. ij. Et in clemen. de ſepulturis. cap̃. Dudum. verbi. prelati. Et Panormitanus ſuper. cap̃. Ne pro dilatione. extra de peni. et remiſſio.

Prelati dicuntur ſacerdotes parrochiani. extra de clerico egrotã. ca. Tua nos.

Prelatus terrena deſiderans. Qui terrenis deſiderijs aſtringitur: caueat ne diſtricti iudicis iram grauius accendens: dum loco delectatur glorie fiat ſubditis auctor ruine. diſtin. xlix. §. j.

Prelati debent paupertatem ſectari. Unde Jeronymus. Socrates quondaȝ ditiſſimus cum ad philoſophandum athenas pergeret magnũ pondus auri abiecit. nec putauit ſe poſſe et virtutes et diuitias poſſidere. Nos ſuffarcinati auro xp̄ȝ pauperẽ ſequimur: ꝛ ſb̄ pretextu elemoſyne priſtinis operibꝫ incubantes. q̃modo poſſumus aliena fideliter diſpenſare: qui noſtra timide reſeruamus. xij. q. ſecũda. Socrates.

Prelatus intruſus et non electus contẽnitur. Supra. Eligens diligit.

Prelatorum vita mala non nocet ſubditis bonis qui eorum bõis doctrinis humiliter obtemperant. prima queſtio. prima. Multi ſecularium. Gregorius.

Prelatorum vitam iudicantes ſubditi g̃uiter periclitantur. Unď Gregori. Multi ſecularium dum plus ſacerdotum vitam q̃ȝ ſuam diſcutiunt: in erroris foueam dilabuntur. minus conſiderantes q̄ non eos vita ſacerdotum lederet: ſi humiliter bonis ſacerdotum ammonitionibus aurem preberent. p̄ma q. p̄ma. Multi. Infra. Subditi. ſupra. Miniſter malus. Supra. prelatorum meritis.

Prelatos et ſenes increpare non debemꝰ p̄ma. Thimo. iiij. ſed obſecrare. dummodo eorum vicia alios nõ trahunt ad malum. Alioquin etiam dure ſunt increpãdi. ij. queſtio. vij. paulus. p̄mo. Gregori.

Prelatorum vita ſubditis ꝓponenda eſt. Unde ꝛ clerici laicis debent eſſe meliores. Qualis nanqꝫ edificatio diſcipuli ſi intelligit ſe magiſtro eſſe maiorem. viij. queſtione p̄ma. Qualis.

Prelatio inſtituta eſt ad coercendos malos. diſtinc. xxij. De cõſtantinopolitana.

Prelatio eccleſiaſtica nõ eſt cõtemnenda. quia a deo eſt. xj. queſtio. iij. Nemo contemnat. Criſoſtomus in ep̄la Hebreoꝝ.

Prelatio nõ iungit deo. ſed bona conuerſatio. diſtincti. xl. Non loca. Gregorius Anaſtaſio preſbytero.

Prelatio valde diſcrete eſt conferẽda. diſtin. lxj. In ſacerdotibus. c. Miramur. cap̃. Statuimus.

Prelationi reprobatur ambicioſus: etiaȝ ſi ſit ſanctus. p̄ma que. p̄ma. p̄ncipatus.

Prelationẽ ambientes reijciant̃: ꝛ fugientes trahãtur. p̄ma queſtio. ſexta. Sicut. viij. queſtio. p̄ma. In ſcripturis.

Prelatio non eſt obſtinato animo refutãda: ſi vtilitas expoſcit. viij. que. p̄ma. In ſcripturis. ꝛ cap̃. Qui epiſcopatũ. Aug.

Prelationi promouendus qualis. di. lxj. In ſacerdotibus. viij. q. j. Licet ergo.

Prelationi nõ debent indigni ꝓmoueri. diſtin. xlix. Sollicitj. cap̃. Sacerdotes diſtin. lxj. Miramur.

Prelationi non ꝓmoueãt̃ niſi probati. diſtin. xlviij. c. j. c. Si neophitis. di. l. ꝑ totum. diſtin. lxj. In ſacerdotibꝫ.

Prelationi promouendus debet p̄mo ſb̄ eſſe. di. lxj. In ſacerdotibꝫ. ca. Miſerum diſtin. lix. Ordinatos. Supra. Magiſter. et extra de elec. c. Cum in magiſtrũ.

Prelati ꝛ ſacerdotes ſic ſc̄titate p̄eãt: ſic̄ preeunt dignitate. di. iiij. Deniqꝫ.

Prelati officium quod eſt. ꝛ que intentio viij. q. j. Olim. cap̃. In ſcripturis.

Prelati debent vite contemplatiue et actiue inſiſtere. diſtinctiõe. lxxxviij. Decreuit. Et orõibꝫ vacare dñt. di. xxxvi. ſi q̃s

Et abſtinentiã ſeruare. di. xxxv. Eccle.

Prelati debent regi ratione: nõ ira vl' pauoris impetu. xj. q. iij. Illa ꝑpoſitoꝝ.

Prelati debent paſcere ſubditos: nõ exactiõibus opprimere. xvj. q. j. Nulli epoꝝ.

Prelat⁹ nõ debet eſſe ꝑcuſſor ſeu auſter⁹ ſb ditis di. xlv. Quin ſincera.

Prelatus debet eſſe compatiens ſubditiſ et benignus. ij. que. vj. Qui ſcit. viij. que ſtione ꝑma. Clemens.

Prelatus debet eſſe miſericors ad delinquentes. di. l. Conſiderandum. Et ſeuerus ad rebelles. pius humiliantibus ſe. ij. que. iiij. Quanto.

Prelatus debet habere miſericordiaʒ cũ iuſticia. di. xlv. Cũ beatus. c. Diſciplia.

Prelatus debet inuigilare correctiõi ſub ditoꝝ. di. lxxxiiij. per totum. diſtin. lxiij. Docendus.

Prelati taciturnitas ſiue negligẽtia i corrigendo: ẽ damnabilis ſibi et populo. diſtin. xl. Si papa. Nam ſanguis ſubditorum de manibus ſuis exigitur. extra de regularibus. c. Ne religioſi. extra de ſtatu monacho. c Cum ad monaſteriuʒ. §. Prior. Supra. Correctione. ⁊ ſequẽ.

Prelati non debent velle placere malis ⁊ ab eis laudari. diſtin. lxxxiij. Nihil. Sʒ quia tenentur corrigere: ſũt quaſi ſignuʒ ad ſagittam. ⁊ ideo omnibus placere nequeunt. idcirco eorum accuſator nõ facile admittitur. extra de accuſatõnib⁹. ca. Qualiter et quando.

Prelatus non ſtatim debet credere vl' ad vindictam inſurgere: ſed prius diligenter veritatem inquirat. extra de ſimo. c. Licet Heli.

Prelatus gregem deſerere non debet inſtante tribulatione. viij. q. j. Suggeſtũ. Quando autem fugere poteſt perſecutionem. Supra. paſtor fugere.

Prelatus quando malos poſſit deſerere. Supra. Mali propter. s̃. paſtor fugere.

Prelatus tenetur patrocinari viduis. pupillis. libertis. oppreſſis. di. lxxxvij. ꝑ to.

Prelatus debet ſuo ſuꝑiori humilit' obedire: ſicũ ſibi deſiderat fieri. ij. q. vj. q̇ ſcit.

Prelat⁹ nõ debet eſſe dñs ſʒ ꝓcurator bonoꝝ eccl'ie. extra de donatõib⁹. c. Fr̃nitatẽ. Cũ nihil alienare pt. Extra de his q̃ fiunt a p̄latis. c. Tua nuper.

Prelatus ſolus irrequiſito cõſenſu fratrũ poteſt licentiã dare ſubdito conſentiendi in electionẽ alibi de ſe factã. ⁊ eũdi. de elec. c. Si religioſus. libro ſexto.

Prelat⁹ eccleſiaſtic⁹ pt ſe duplici gladio tueri cõtra violentiam. de ſenten. excommu. cap̃. Dilecto. libro ſexto.

Prelati etiaʒ inferiores pñt excõicare. s̃. Excommunicatio. §. iiij.

Prelati nõ dñt intereſſe corꝑali punitõi. extra de exceſſi. prela. c. Ex litteris.

Prelati iudiciũ ferri cadentis nõ faciant nec intereſſe debẽt: nec autoritatẽ p̄ſtare eo. cap̃. Ex litteris veſtris.

Prelatoꝝ iura ſic obſeruari papa ſtatuit vt ſubditos nõ contingat iniurias ſuſtineri. extra de ſtatu. mona. cap̃. In ſingulis. §. porro.

Prelatus tenetur ſubditum licẽtiare ad artiorem religionem. de regularibus. c. Licet quibuſdam.

Prelati ſubmittentes bona eccleſiaſtica. Infra. Suſpẽſus ab officijs. ſupra. Excommunicatio. §. xvj.

Prelatus religioſus alienans reddit⁹ monaſterij. ſ. Suſpenſus ab officio.

Prelati procurantes capi eccleſiaſticos vel ad curiam citatos. Infra. Suſpenſi per triennium.

Prelatʒ tenet' ſubditi reuerẽtiã exhibere diſtin. xliiij. Altis. j. q. j. Dominus.

Prelati iuriſdictio ſuſpẽſa eſt. cepta cã inter ipſum ⁊ ſubditũ: ac ſi eſſet appellatuʒ extra de accuſa. cap̃. Olim.

Prelati defectus nõ debent ſubditi deridere ſiue reuelare. ij. q. vij. Sacerdotes.

Prelati ſñia ſemꝑ eſt formidanda. xj. que. tertia. Sententia.

Prelati nõ iudicẽt' a ſb̃ditʒ. ſ. Subditi

Prelati vita debet eſſe exemplar ſubditiſ ij. que. vij. Cum paſtoris.

Prelati bonitas eſt vtilis ſubditis. di. lxj capi. Mirantur.

Prelati boni ſunt colũbe: q̇ paſcunt' d̃ frugib⁹ terre. i. innocẽtia. ij. q. vij. Nõ omĩs. Auguſtinus omelia. vj.

Prelati mali ſ't corui q̇ paſcunt' d̃ cadaueribus. i. pctis. vbi. s̃. ſecuti ſũt. §. Quia g̊.

Prelati inſufficientia eſt ſubditis nociua diſtin. lxj. Miramur.

Prelati multi ⁊ ſacerdotes ſunt mercen-

narij. diſtin. xliij. Sit rector. viij. que. p-
ma. Suggeſtum.

Prelati et ſacerdotes nō ſemp ſunt ceteris
meliores. viij. q. j. Illud. c. Qualis.

Prelati non ſunt omnes qui in prelatura
exiſtunt. Epiſcopū eñ non facit nomen
ſed vita. ij. q. vij. §. His ita. c. Nō oĩes.

Prelati iniquitas modū eccleſie et eā ſcā-
daliſat. di. l. De his vero. di. lxxxiij. Ne-
mo. Nam eccleſiā faciūt ſpeluncā latro-
num. xvj. q. vij. Et hec diximus.

Prelati mali comparantur balaam. ij. q. vij
Secuti ſunt. Sunt eni magiſtri errorū
eodem. c. Nos ſi.

Prelati peccata nocent populo. qr orans
pro ipis magis irritat. j. q. j. Fert. et. iij. q
vij. In grauioribus. Gregori⁹. Item q̇a
ſunt populo occaſio delinquendi. vj. q.
j. Sūt plurimi. c. Ex merito. Nā factū
prelati facile a ſubditis trahitur in exēplū
ideo ſacerdos delinquens facit populū
peccare. extra de voto et vo. redē. c. Ma
gne. Supra. Prelatorum meritis.

Prelati et ſi peruerſa nūq̃ perpetrāt. tot
tamen mortibus digni ſunt quot ad ſbdi-
tos perditionis exempla tranſmittūt. p
ma. q. iij. Precipue. Gregorius in paſto.

Prelati mali: alios fauore ſublimāt: alios
odio humiliant. xv. q. vij. Sexta.

Prelati dantur plerūq; ſcḋm merita popu
li: nō ſcḋm arbitrium dei. viij. q. j. Audacter
vt capite langueſcente cetera membra ī
ficiantur. vj. q. j. Ex merito. Gregorius

Prelatorum electio quomodo et a quib⁹
fiat. Supra. Electio. per totum.

Prelatus in quacunq; religione null⁹ po
teſt eligi: niſi expreſſe ſit profeſſus. de ele
ctio. c. Nullus. li. vj. Et q̄ ſit eiuſdē or-
dinis et religionis cuius eſt monaſteriū
cui eligitur. e. ti. c. Cum rationi. in cle.

Prelati delicias inepte ſectātes puniantur
di. xxxv. Eccleſie. Nam in paupere do-
mo nat⁹ qui vix cibario pane et milio ru
gientem ventrem ſaturare potui: mella
et ſimilam faſtidio. xij. q. ij. Gloria epiſco
pi. Jeronymus.

Prelati religioſorum ſunt ſuſpenſi ab offi
cio ſi requiſiti non ſatiſfecerint infra mē
ſem perſonis eccleſiaſticis a ſe vel ſuis dā
nificatis. vt infra. Religioſi qui.

Prelatis eccleſiarum precipitur vt religi
oſis iura et priuilegia ſua cōſeruēt. et eos
non grauent nec a ſuis grauari permit-
tant. de exceſſibus prelato. c. Frequens.
§. vltimo. in clementinis.

Prepoſitus dicitur qui pri-
oratus curā ſu
per alios gerit. extra de verborum ſigni. ca
pi. Quamuis.

Preſbiteri et epiſcopi idemti-
tas et differentia.
Supra. Epiſcopi idem ſunt. Item epi-
ſcopus non permittat.

Preſbyterum coram ſe ſedente epiſcopus
non permittat ſtare. di. xciij. ca. Epiſco-
pus in quolibet. et ſupra. Epiſcop⁹ non
permittat.

Preſbyteri fiant. id eſt ſacerdotes oĩes
abbates. decani. prepoſiti. archipreſby-
teri. alioquin prelaturas ammittunt. ex-
tra de electioni. cap. Cum in cunctis. ex
tra de etate et qualitate. ca. Ut abbates
Similiter curatum beneficium habens
Supra. Beneficium curatum. §. Par-
rochialis eccleſia.

Preſbyter celebrans non ieiunus priue-
tur beneficio. extra de accu. cap̄. Sicō-
ſtiterit.

Preſbyter celebrans indebite. ſupra. Ce-
lebrans.

Preſbyter concubinarius. Gloſa. notori-
us: ab officio ſuſpenſus eſt. diſtin. xxxij.
Preter hoc.

Preſciti ad mortem inter flagella
deteriores fiunt. ſed pre
deſtinati ad vitam ſine correctione mu
tantur. xxiij. q. iiij. Cum quiſq;.

Preſcientia in malis dumta-
xat intelligitur. q̄
tamen non neceſſitat. xxiij. que. iiij. Na-
buchodonoſor. Supra. Predeſtinatio.

Preſcribi non poteſt quod nō
pt poſſideri. extra de p
ſcriptionibus. capi. Cauſam que. Nam ſi
ne poſſeſſione non currit. Supra. Poſ-
ſeſſor.

Preſcribens oportet q̄ nulla parte tēpo-
ris habeat conſcientiam rei aliene. Ex-
tra. eodem. capitulo. Quoniam omne.

Preſcribi non poſſunt decime a laicis. qr
nec poſſideri. Extra. eodem. capi. Cau-
ſam que. ſupra. Decime.

Preſcribere nõ poteſt de iure vel per ſen-
tentiam p̄uatus bonis que tenet ab ec-
cleſia romana minori ſpacio q̄ȝ centum
annorum. vel que ab alijs eccleſijs tenet
quadragita annoꝶ. Filij tamen heretico
rum aut alij bona eorundem bona fide
poſſidentes (quorum tamen patres vi-
uentes putabant fideles) poſt mortē il
lorum preſcribunt cõtra romanā ꝛ aliaſ
eccleſias .xl. annis. de preſcrip. cap. Si
qui. libro ſexto.

Preſcriptione vtrum omnia iura tollan-
tur. xvj. que. iij. per totum. vide gloſam.
eodem. cap. Or autem.

Preſcriptio ſiue canonica ſiue ciuilis nul
la valet abſq̄ȝ bona fide. extra de preſcri.
cap. Quoniam. ſimiliter abſq̄ȝ iuſto titu
lo poſſeſſionis. e. c. Cauſam que. Tamē
ſufficit bona fides vbi non eſt ius cõmu
ne vel preſūptio cõtra preſcribētē. alias
oportet allegare et probare titulum poſ
ſeſſionis. niſi ſit preſcriptio cuius cõtra-
riū ñ extat in memoria. de preſcrip. cap.
Epiſcopum. libro ſexto. Infra. Preſcri-
ptio ſine poſſeſſione.

Preſcriptionem allegans oportet proba
re titulum in certis caſibus. extra de pre
ſcriptio. capi. Si diligenti. Item gloſa
eo. verbi. Juſtus titulus. dicit. Si illa
ſuper quibus allegat preſcriptio poſſūt
ab eo de iure cõmuni poſſideri: tunc ſuf
ficit bona fides. Si autem oportet pro
bare titulum. vt ſupra primo. §. quia pre
ſcriptio ius creatum aduocat: nouū au
tem non creat.

Preſcriptio ſine poſſeſſione non procedit
de regulis iu. c. Sine poſſeſſione. li. vj.
Nec ſine bona fide. eo. c. Poſſeſſor. li. vj.
ſupra. Poſſeſſor. ꝛ §. ſequē. s. Preſcriptõ
ſiue canonica. Et fides ſit talis q̄ nul-
la parte temporis habeat ꝯſcientiam rei
aliene. extra de preſcrip. c. Quoniam. s.
Bona fides. Sed et poſſeſſio debet eſſe
continua nõ interrupta. extra e. c. Illud
autem.

Preſcriptio reꝶ eccleſiaſticaꝶ req̄rit cum
bona fide iuſtum titulū. codē. c. Si dili
genti.

Preſcriptio nõ currit contra obedientiā
extra de preſcrip. c. Cum nõ liceat. Nec
contra debitam p̄curationem ratiõe vi-
ſitationis. e. c. Accedentes. Nec in deci-
mis a laico poſſeſſis. e. c. Cauſam q̄. Nec
in matrimonio. extra de conſangui. ꝛ af-
finita. c. Non debet. Nec in tempore va
cationis eccleſie. extra de preſcrip. c. pla
cuit. c. de quarta. Nec tempore interdi-
cti. eodem. capitulo. De quarta. Nec tē-
pore hoſtilitatis. eodem. cap. Ex tranſ-
miſſa. Nec tempore ſciſmatis. e. c. Cum
nobis. Nec in voto. ar. ex. de regularib9.
cap. Sicut nob. Nec contra neruū ec-
cleſiaſtice diſcipline. extra de conſue. ca.
Cum inter vos. Nec ſi quis nomie alie-
no poſſidet. extra de preſcrip. c. Si dili-
genti. Et plures alij caſus canonici ꝛ le
gales. in gloſa. e. c. Cum nõ liceat.

Preſcriptio eccleſie cõtra eccleſiā. xvj. q.
iij. per totum. Item monaſterij cõtra ec
cleſiam. e. que. iij. per totum.

Preſcriptio non currit contra romanam
eccleſiam: niſi centenaria. Extra de pre-
ſcrip. cap. Cum nobis. c. Ad audientiā.
Non ſolum in proprijs bonis: ſed etiam
eccleſiaſticis ſibi ſubiectiſ immediate. e.
ca. Cum nobis. c. Si diligenti. et. eo. c.
Si qui. libro ſexto.

Preſcriptio trecennalis nõ admittit con-
tra eccleſiam. ſed. xl. annorum. e. cap. De
quarta. ca. Ad aures. Sed non mior q̄ȝ
quadraginta. In gloſa de preſcrip. cap.
Epiſcopum. libro ſexto. verbi. Legitie.
xvj. que. iij. Quas actiões.

Preſcriptio quadragenaria omnē pror-
ſus actionem excludit. extra de preſcri.
cap. Ad aures.

Preſcriptio trium annoꝶ currit cõtra ec-
cleſiā. ꝛ hoc in fauorem fidei. extra de p̄
ſcrip. ca. Placuit. quando ſcilȝ ille locuȝ
ipſum ad fidem conuertit.

Preſentatus ad rectoriam per patronum
admitti poteſt etiam ſi non ſit in ſacris.
dummodo tamen alias ſit idoneus ꝛ ha
beat etatem legitimam ad ordines req̄ſi
tos. De inſtitutionibus. capit. Si is. li-
bro ſexto.

Preſentati epiſcopiſ per religioſos ad cu-
ram populi in eccleſia eorum per ſolum
epiſcopum poterunt poſtea remoueri. d
capellis monachorum. cap. vnico. libro
ſexto.

Preſentatos a quibuſcunq̧ (etiā religioſis exemptis) patronis nō debet eps inſtituere rectores eccleſiaꝝ. niſi ꝑus eiſdē coram eo tantū deꝑuentibꝫ eccleſiaꝝ aſſignet. vt iura epalia pſoluere. onera incūbentia portare ꝛ ſuſtentari commode poſſint. non obſtante ꝯſuetudine contraria. de ꝑben. ꝛ digni. ca. Suſcepti. li. vj. Supra. Patroni.

Preſentationis forma fratrum minorum et predicatorum pro confeſſoribus. Supra. Confeſſiones.

Preſentatū idoneū eps malicioſe recuſās compellat ei de competēti beneficio ꝓuidere. extra de iure pro. c. Cū aūt. c. Paſtoralis.

Preſumere de ꝓprio ſenſu ꝛ alioꝝ conſilijs non acquieſcere: periculoſum eſt. xxiiij. q. iij. Quid autem iniquius. imo peccatum ſine ſcelus idolatrie eſt. diſtin. xxxij. §. porro. viij. q. j. Sciendū. Grego. in morali.

Preſumere de ſeipo nullus debet. Naꝫ ħ cauſa ruine. Hic dauid. Ego dixi ī abūdantia mea non mo. Qui et rurſū. Auertiſti faciē tuam a me: ꝛ factus ſum cōturbatus. Similiter ꝛ petrus ꝑmiſſus fuit cadere. vj. que. j. Imitare. Ambroſius.

Preſumentes de ſua iuſticia alios deſpiciunt. diſtin. xlv. Vera iuſticia.

Preſumptio concipit ex circūſtātia facti. xxxij. que. v. Nec ſolo. Auguſtinus. Extra de ſimo. cap. Et ſi queſtiones.

Preſumptio iuris nō admittit contrariā probationē. extra de ſponſa. c. Is qui.

Preſumptio violenta ſufficit ad condemnationē. ꝛ poteſt ferri ſentētia diffinitiua extra de preſumptio. cap. Afferte. capi. Litteris tue. ſ. Diuorcij ſententia.

Preſumitur de pſenti vita ex qualitate pterite. e. ca. Cum in iuuentute.

Preſumit quiſq̧ idoneus: niſi ꝓbetur cōtrarium. e. c. Dudum. Infra.

Preſumitur ſemꝑ pro ſentētia donec contrarium probetur. extra de ſentē. ꝛ re iudi. cap. Cum inter vos.

Preſumit donum licitū vel intentiōis q̄litas ex conditione dantis et qualitate recipientis. ꝛ quantitate doni. ꝛ ex qualitate temporis. extra de ſimo. c. ꝛ ſi q̄ſti.

Preſumptio violenta q̄ dicit ꝛ alia ꝛ qn̄ Supra. Diuorcij ſententia.

Preſumitur ſiue eſtimari q̄libet dꝫ dignꝰ ab altero quē nō nouit indignū. extra de ſcruti. in or. fa. c. Vno. gloſa. e. ver. Extimare. dicit hoc generale eſt. vt vbi periculum anime vertit: pſumit in deteriorē partem quod melius ꝛ tutiꝰ eſt: licet videatur deterius. Sed alias certo iudicio potius pſumit iuſtum ꝛ bonū de quo q̄rit q̧ ecōuerſo. xj. q. iij. in cūctꝫ. hec gl.

Primarie preces. infra. Promiſſiones.

Primas maior eſt epiſcopo ꝛ archiepo: a quibꝫ eidē reuerentia debetur. diſtin. xcix. per totum

Primitie dabantur ad maius q̄dragesima pars: et ad minus ſexageſima pars inter mediuꝫ liberum erat danti. extra de decimis. c. j.

Principes et reges ſeclares debent eccleſias ꝛ earum platos defenſare. di. lxiij. Valentinianus. xxiij. q. v. Principes. q. iiij. Quādo vult. Et debent crimina punire vbi eccleſiaſtica auctoritas deficit. xxiij. queſtio. v. Principes ſeculi. c. Inceſtuoſi. c. Regum. ꝛ infra per totū. Et eos q̄ ſacerdotū monita nō aduertunt: coerceāt. c. ca. Principes. que. iiij. Quando vult.

Principum ſeueritas eſt ad pacē eccl'ie cōſeruandā. xxiij. q. v. Prodeſt. ſupra. Clerici non implicentur.

Principes xpiani debent cōpeſcere ſarracenos ſubiectos ipis a publica inuocatione machometi: ꝛ peregrinatōe ad eius tumulū. de iudeis ꝛ ſar. c. vnico. in cle.

Princeps debet intendere viduaꝝ et pupilloꝝ tuitioni ac refrenationi raptorū. xxiij. que. v. Amminiſtratores.

Principes ſe intromittere nō debent de electione epoꝝ ꝛ alioꝝ platorum. di. lxiij. Adrianus. ꝛ per totam diſtin.

Principes ſeculares ad regendū populū diuina inſtituunt ordinatione. viij. que. prima. Si ergo.

Principem legibus ſuis obtemperare iuſtum eſt. di. ix. Iuſtum eſt.

Principali deſtructo deſtruit acceſſorium ꝛ omē quod ſequit ex eo. extra de fide inſtru. c. Inter dilectos. ad finem. Et in glo. diſ.

x.cap̄.Fides.extra de electionibus.cap̄. Qualiter poſt obitum.extra de procurato.cap̄.Auditis.§.Acceſſorium.

Principio malo inchoata difficile bono peragū|tur exitu.j.que.j.Principatus.Leo papa.Hinc dicitur.De tam ſiniſtro principio quis felix exitus ſperatur.ꝓma que.ꝓma.Fertur.§.finali.

Prior conuentualis poteſt dari legatus etiam ſi ad prioratuꝫ non conſueuit per electionē aſſumi.Nō autem clauſtralis prior.de reſcriptis.c. Et ſi.in clementinis.

Prioratus regularis vł ammiſtratio nulli committaꝛ niſi ſit expreſſe profeſſus ordinem ipm̄.de ſtatu monachoꝝ.ca.Ne in agro.§.Sane.in clemētinis.Nec huiuſmodi officia alicuius monaſterij per monachos eiuſdem gubernari ſolita cōmittātur vel officia commiſſa dimittantur monachis alterius monaſterij abſqꝫ licentia pape.contra faciētes ſunt ea vice ꝓuati poteſtate ordinādi de huiuſmodi.Sed in nō exemptis epiſcopuſ.in exemptis vero papa ordinare habebit de illis.Recipientes autem vel retinentes huiuſmodi officia ſunt ipo iure ineligibiles.de prebē.⁊ dignita.c.Cum ſingula.libro ſexto.

Prioratus pleres vel eccleſias curatas religioſus nō habeat ſine licētia pape.Infra.Religioſus habens.

Prior.Qui ꝓor eſt tempore potior eſt iure.de regulis iuris.cap̄.Qui prior.libro ſexto.extra de maio.⁊ obedien.c.j.

Priuilegium dicitur eo ꝙ i priuato feraꝛ.diſtin.iij.Priuilegia.

Priuilegium ſemꝑ debet aliquid conferre.Unde quod quis poteſt cum conſenſu prelatorum:hoc etiā poteſt per priuilegium ſine conſenſu eorum.extra de priuile.cap̄.In his.extra de verbo.ſigni.c. Abbate.§.Contra quod.

Priuilegiū a papa concediꝛ ſic ꝙ alteriuſ iuſticia nō ledaꝛ.ar.extra de ꝓuilegijs.c. Patentibus.

Priuilegium dari debet ſine ꝑiudicio alterius.extra de religioſis domibuſ.cap̄. Quia monaſterium.

Priuilegium cur:a quo et ſine preiudicio datur.§.Preiudicare.

Priuilegia dicunꝛ quaſi priuata legia.eo ꝙ priuatam legē ſingulis generent.xxv.que.ꝓma.Ideo.ante finē.

Priuilegio papali nullus vti debet in ꝑiudicium alterius.extra de auctoritate⁊ vſu pal.cap̄.Ex tuaꝝ.

Priuilegiū obtentum ſuꝑ re litigioſa ī alterius ꝑiudicium nō valet.extra de teſtibus ⁊ atteſta.ca.Cauſam que vertitur. Nec valet obtentū ſuppreſſa veritate.extra vt lite pen.ca.Dilectus filius.

Priuilegia nō debent ampliari.quia ſūt odioſa.argumentum extra de decimis. cap̄.Dilecti filij.

Priuilegij verba ſunt intelligenda.infra Uerba litteraꝝ.

Priuilegiū non reuocat compoſitionē ꝓius factam:de qua in eo nō cauetur.Extra de decimis.c.Ex młtiplici.

Priuilegium paucoꝝ non facit cōmuneꝫ legem.xxv.q.j.c.vlt.poſt medium.

Priuilegiū ſpeciale d̄rogat generali.vbi ſupra.ad finem.Etiā ſi non facit mētionem.extra de reſcriptis.c.j.§.Generali.

Priuilegium ſecundū non reuocat ꝓmuꝫ niſi faciat mentionē de eo.extra de ꝑſcriptio.cap̄.Ueniens.Infra.

Priuilegia poſteriora ꝓoribus non derogent.xxv.que.ij.per totum.niſi mentōeꝫ faciant:etiam ſi ꝓmū ſit generale.⁊ ſecūdum ſpeciale.extra de reſcrip.c.Nōnulli.extra de ꝑſcrip.c.Ueniens.Et gloſa. xxv.que.j.Oꝫ autem.

Priuilegiū quandoqꝫ tolliꝛ per ſententiā contrariam ipius concedentis.extra de ſenten.et re iudi.cap̄.Suborta.

Priuilegio exemptionis ꝑ poſteriꝰ generale mandatū ſine mētione ſpecialis nō derogaꝛ.argumentum extra de offi.iudi.ordi.cap̄.Graue gerimus.

Priuilegio libertatis non poteſt quis renunciare abſqꝫ licentia eius cuius obeſt extra de arbitris.c.Cū ꝑe.

Priuilegio libertatis ſiue emunitatis nemo renūciare poteſt in preiudiciū pape. extra de ſen.⁊ re iu.c.Suborta.

Priuilegium ceſſat ceſſante cauſa ꝓ q̄ datum fuit.argumen.extra de verbo.ſigni. cap̄.Abbate.§.His igiꝛ.

Priuilegium perſonale perſonam ſequi-
tur et extinguitur cum perſona. de regu
lis iuris.capitulo. Priuilegium.li.vj.
Priuilegiũ allegans debet ipſum oſtende
re.diſtin.c.Contra morẽ.
Priuilegium amittitur per abuſum. Naz
priuilegium meret amittere qui cõceſſa
abutitur auctoritate.xj.q.iij. Priuilegiũ
xxv.q.vltima.§.His ita respondet. Ex
tra de regularibus.c. Licet quibuſdam
Item propter delictum.xxv.que.ij. Ita
nos. Item ꝓpter contrariũ factum.extra
de priuilegijs.cap. Si de terra. extra de
conſtitu.cap. Cum acceſſiſſent. Itez per
negligentiam.ff.de nundinis.li.j. Cum
aliquis ſcilicet.nõ vtitur eo tempore de
bito.et hoc per preſcriptionẽ trigita an
norum in ſpiritualib9.in temporalib9 ve
ro decem annis preſcribit.extra de ꝑui-
legijs.capi. Si de terra. Item propter
enorme ſupueniens damnum. Extra de
decimis.cap. Suggeſtum. Hec in glo-
ſa.xxv.que.ij.c. Priuilegium.
Priuilegium alij nõ tenent ſeruare quod
is cui datum eſt non ſeruat.extra de ſen
ten.ex.c. In audientia.
Priuilegium illius ſeruandũ non eſt quĩ
aliorũ priuilegia non ſeruat. Extra de
appellationib9.cap. An ſit deferendum.
Priuilegia romane eccleſie nõ tolluntur
preſcriptõne:niſi centenaria.xvj.que.iij
Nemo.
Priuilegia religioſorũ incõcuſſa maneãt.
extra de priuile.ca. Ut priuilegia.
Priuilegium hoſpitalariorũ de noualib9
et decimis.habetur de verborũ ſigni.ca.
Ueniens.libro ſexto.
Priuilegium quo concedunt fructus no
ualium:intelligitur.vt.ṡ. Decime noua
lium.
Priuilegium ꝙ epiſcopus fructus pri-
mi anni eccleſie vacantis recipiat intelli
gitur ſine preiudicio fabrice eccleſie vel
alterius cui ex ꝑuilegio ſtatuto vel con-
ſuetudine debẽtur.niſi in dicto ꝑuilegio
aliud contineatur.de reſcriptis.ca. Si
propter.libro ſexto.
Priuilegio derogatur per pactum.de pa
ctis.c. Pactum.li.vj. Gloſa verbi dero-
getur. Si pactũ ſequitur ꝑuilegiũ. Si
autem priuilegium ſequitur pactum ip-
ſum non valet contra pactum.niſi fiat in
eo mentio de pacto.
Priuilegium datum prelato et ſue eccle-
ſie non extenditur ad loca alia illi eccle-
ſie ſubiecta.ſcilicet ꝙ vigore ꝑuilegij illi
us poſſet ratõne alicuius ſubiecti loci re
um alibi cõuenire:qꝫ vbi admiſtrator i eo
dem loco reſidens ipſm de iure conueni-
re poſſet. Contrarium faciens condem-
natur in expenſis et ad intereſſe.⁊ pceſſ9
ſunt irriti.de reſcriptis.capi. Abbate in
clementinis.
Priuilegium ſcilicet datur alicui ſingula
ri perſone eccleſiaſtice vel ſeculari ꝙ a q̄
qꝫ excõmunicari ſuſpendi vel interdici
aut eius eccleſia vel terra interdicto ſup
poni non poſſit:non extendit ad ſenten-
tias ordinariorum.niſi dictum priuile-
gium eſſet datum alicui regi aut regine:
aut illorũ filijs vel loco religioſo aut or-
dini alicui.de priuilegijs.cap. Ne aliqui
libro ſexto.
Priuilegium conceſſum aliquibus vt tẽ-
pore interdicti diuina celebrent,⁊ huiuſ
modi.ṡ. Interdicti,tempore ꝑuilegiatis
Priuilegium ſpoliati eſt vt exui non poſ-
ſit nudatus.de reſtitu.ſpoliatorum.cap.
Frequens.li.vj.
Priuilegiati. Supra. Exempti.
Priuilegiatus vocatus ad iudicium cõ-
pareat et priuilegium oſtendat vel alle-
get.alias ſententia contra euz lata tenet
extra de appellationibus.capi. Si duo-
bus.

Priuari debet ſuo qui non ſuuz non vult dimittere. Ex
tra de preben.c. De multa.
Priuat9 quomodo preſcribit.ṡ. Preſcri-
bere nõ poteſt.
Priuat9 officio priuetur et beneficio. di.
lxxxj. Si quis amodo.⁊ capi.ſequen.

Probat deus bonos cum mala eis accidere permittit.
xxvj.queſtio.v. Nec mirum. Auguſtin9
libro de ciuitate dĩ. Sed non reprobat
vota bonorum cum conatui eorum ad-
uerſa obijcit.vij.queſtione ꝑma. Aduer
ſitas.
Probationis anno non completo nullus
ad profeſſionem recipiatur.vij.queſti.ij.
Gonſaldus.xix.queſti.iij. Monaſterijs

extra de reglaribus. cap̄. Ad apoſtolicā
Hodie tamen obtinet ſolum quantum
ad mendicantes. de regularibus. capit.
Conſtitutionem. libro ſexto. Cum pe-
nis inibi. vt ſupra. Minorib⁹. Supra.
Annus.

Probationis ſunt quattuor modi. ſcilicz
per teſtes. inſtrumenta. confeſſionem. et
euidentiam facti. extra de reſtitutio. ſpo
liatorum. cap̄. Cum ad ſedem.

Probatio mulieris per aſpectum corpo-
ris in cauſa matrimonij preualet viri iu
ramento copulam carnis factam aſſerē-
tis. extra de probatio. c. Propoſuiſti.

Probatio hominis in extremis conſtitu-
ti licet verum dicat: non tamen ſufficit.
extra de preſumptionibus. ca. Litteras
in gloſa.

Probare debet titulu*z* qui allegat poſſeſ
ſionem. extra de procuratorib*9*. cap̄. Ex
inſinuatione.

Probare vnum eorum ſufficit ſi plura in
libello narrantur. argumentum extra d
tranſlationib*9*. ca. Inter corporalia. Si
tamen ſe quis aſtrinxit ad probādū duo
tunc non ſufficit vnum probaſſe. Extra
de pbationibus. cap̄. Licet. Supra. Ac
cuſatio.

Procedendum non ē cō-
tra abſen
tem. niſi cōtumacem. extra de cauſa poſ
ſeſſio. cap̄. Suſceptis. Niſi etiam citatū
confeſſum. vel victum. extra de maio. et
obedientia. cap̄. Inter quattuor.

Proceſſus annaliſ curie habetur particu
latim. Supra. Excōicatio in ſuis caſi.
Et ſupra. Abſoluendi.

Proceſſus et ſententie in eccleſijs vl cimi
terijs a ſecularibus late non valent. De
emunitate eccleſie. cap̄. Decet. li. vj.

Proceſſus peccans in modo facti non va
let. ſicut nec peccans in facto. extra de re
ſtitutione ſpoliatorum. cap̄. Piſanis.

Proceſſus ab excōmunicato impetratus
ſuper alio ꝗ̄ articulo excōmunicationis
vel appellationis: ipo iure nō valet. d re-
ſcriptis. cap̄. pmo. libro ſexto.

Procuratorem inſtituere
et per euz
agere poteſt qui non valet perſonaliter
cauſe adeſſe. in cauſa tamē criminali nec
accuſans nec accuſatus per alium expe-
riri debet. xv. queſtio. iij. per totum.

Procurator quis dicatur. ſupra. Aduo-
catus. Sed melius in gloſa. ij. queſtiōe.
vij. Si quis erga.

Procurator ad negocia poteſt generalit
inſtitui. de procuratoribus. cap̄. Qui ge
neraliter. In gloſa verbi. Generaliter. li
bro ſexto.

Procurator generaliter inſtitutus ad ne-
gocia poteſt agere et defendere: exceptis
caſibus ſpeciale mandatum exigentib⁹.
de procuratoribus. cap̄. Qui generalit.
Item gloſa verbi. Caſibus. vide. eodez
capi. Qui ad agendum. Et infra proxie.

Procurator datus ad agendum et defen
dendum ac generaliter ad omnia etiam
ſi ſpeciale mādatum exigant: nō admit-
titur vigore huiuſmodi generalitatis in
articulo in quo ſpeciale mandatum exi-
gitur. Sed ſi articulus ſpeciale man-
datum exigens a dicta clauſula genera-
li fuerit ſpecificatus: tunc etiam ad non
expreſſos admittitur. e. cap̄. Qui ad agē
dum. libro ſexto. infra proxime.

Procurator habens mandatum iurandi
et omnia faciendi que ſpeciale manda-
tum exigunt: nō poteſt contra electuz vl
prouiſum opponere vigore huiuſmōi cri
mina vel defectus. de procuratorib*9*. ca.
Non poteſt. in clementinis.

Procurator ad agendum et defendenduz
generaliter: non poteſt ſine ſpeciali man
dato iuramentum deferre: tranſigere vel
paciſci. niſi habeat generalē et liberā am-
miniſtratiōem bonorum et cauſe: vl quā
do datus eſt in rem ſuam. de procurato-
ribus. cap̄. Qui ad agenduz. libro ſexto.
Et iuncta gloſa. verbi. Conceſſa. Su-
pra proxime.

Procurator datus ad agendum cogit eti
am defendere vel ſatiſdare de defenden
do. Gloſa vbi ſupra verbi. Ad agenduz

Procurator ad appellandum contra ele-
ctionem prouiſionem vel poſtulationez
alicuius non eſt idoneus niſi omnia que
in formam vel perſonam obijcere et pro
pter que appellare intendit ſint ſingula-
riter et clare in eius procuratorio expreſ
ſa. Et ꝙ habeat ſpeciale mandatum iu-
randi corporaliter in animas eorum quorum

procurator eſt.et qꝫ ipi credant inibi expreſſa vera eſſe.et ſe probare poſſe.de electionibus.capitu.Procurator.libro ſexto.Et habet locum quando extra iudicium appellatur.eodem.cap.Cōſtitutio libro ſexto.Appellantes contra.

Procuratores plures ſimul inſtituti ſine clauſula in ſolidum vnus ſine altero nō admittit. Si cum clauſula illa.tunc illius conditio melior eſt qui per litis cōteſtationem negociū primo occupabit. Et tunc alter non admittetur niſi in cōſtitutione eſſet expreſſum qꝫ nō fieret melior conditio occupantis.et tunc primo nolēte vel impedito poteſt alter ſuſcipere negocium ꝛ perficere.niſi alius fuerit a primo ſubſtitutus.qui ſic ſubſtitutꝰ alteri prefertur. Si vero nullo ſubſtituto alter negocium ſuſcipit:non poterit primus occupans ceſſante īpedimento ipſum reſumere:niſi etiam ſecundum contingeret impediri.de procuratoribꝰ.ca. Si duo.libro ſexto.

Procuratorum plurium non in ſolidum ſimul tamen inſtitutorum ſuper cauſ electionum prouiſionum vel poſtulationū aut aliorum ſpiritualium negociorū poteſt iudex idoneiorem eligere qui ſolꝰ negocium proſequatur et nullus poſt eum admittatur.niſi ſicut ſuperius dicitur non occupans poſt occupationem alterius admittendus.Ibidem.vb..ſ.

Procurator ad iudicia poteſt poſt litē cōteſtatam dare alium procuratorem.ante non.niſi fuerit datus in rem ſuam vel a domino habuerit mandatum de ſubſtituendo:etiam non certam perſonā. Sꝫ procurator ad negocia libere poteſt dare alium quandocunqꝫ vult.de procuratoribus.capitulo.Non indiſcrete.li.ſexto.Itē gloſa verbi.Deputare.dicit.Nota differentiam inter procuratorem ad iudicia et ad negocia.

Procurator ſubſtitutus ab alio procuratore habente mandatum ſubſtituēdi nō poteſt amplius reuocari ab illo ſi ipe iaꝫ mandatum ſuſceperit licet eo nondum vſus ſit.niſi dictus procurator ſubſtituens habuerit etiam poteſtatem reuocandi in mandato.eodem.capit. Is qui.libro ſexto.Gloſa verbi.Ab illo.dic qꝫ bene poteſt a domino reuocari ex cauſa rationabili.vt infra proxime.

Procurator reuocari libere poteſt a domino ante litis conteſtationem.poſt ꝓo nō ipſo nolente.niſi rationabilis cauſa ſubſit.Poteſt tamen dominus ipe adeſſe cū procuratore.maxime ſi de colluſione timeat.de procuratoribus.capitu.Quāuis.

Procurator ad plures cauſas inſtitutus ſi in altera illarum alium ſubſtituit:manet tamen ipe in alijs procurator.eo.ca. Is qui.libro ſexto.

Procurator ſub ea forma inſtitutus quotiens ſcilicet conſtituens abſens fuerit:non intelligitur reuocatus:ſi conſtituēs cauſam met tractauerit ante vel poſt litis conteſtationem. Secus ſi ſimpliciť ad cauſam conſtitutus ſit niſi dominus expreſſe teſtetur qꝫ met tractando ipm nō intendit reuocare vel hoc alias probabiliter appareat.eodem.capitu.Si quem.libro ſexto.

Procurator pro eccleſia per prelatum inſtitutus reuocatur per mortem cōſtituentis etiam lite prius conteſtata.et etiā quo ad negocia iam incepta.de procuratoribꝰ.cap.Procuratorem.in clemen.

Procurator qui renuit ſuſcipere procuratorium poteſt poſtea illud acceptare qꝫ diu conſtituens in illa voluntate perſtiterit.eo.ca.Licet is.libro ſexto.

Procurator ſine proteſtatione recipiens inſtrumentum procurationis in quo dominus pro ipo cauebat ſuper incluſis in procuratorio:cogitur ipum dominū defendere.eodem.cap.Inſtrumento.i clementinis.

Procurator ad matrimonium contrahēdum non eſt idoneus niſi de hoc habeat ſpeciale mandatum.nec in hoc alium conſtituere poteſt:niſi ſpecialiter habeat in mandato.Et ſi dictus procurator fuerit reuocatus:ipum matrimonium pꝰ contractum non tenet.etiam ſi tam ipe qꝫ ipa cum qua contraxit per reuocationem ignorauerit.de procuratoribus.ca.Procurator.li.vj.

Procuratorem non poteſt vir conſtituere in accuſatione adulterij.quia oportet ſeipſum ad talionem ſcđm leges obliga

re. Non tamen ſcõꝝ canones. extra de procura. c. Tue fraternitatis.

Procurator fieri poteſt filiuſfamilias ſine conſenſu patrꝫ tam ad negocia ꝗ̃ ad iudicia. de procuratoribꝫ. c. Qui generaliter. libro ſexto.

Procurator ad negocia fieri poteſt q̃ cõpleuit decimũ ſeptimũ annum. ſed ad iudicia non: niſi maior vigintiquinqꝫ annis. vbi ſupra.

Procurator non poteſt inſtitui religioſuſ etiam pro alio religioſo ſine licentia ſui prelati: niſi litis ſue cõſorte. Nec poteſt alium cõſtituere vel ſbſtituere ſine dicta licentia. etiam ſi hoc habeat in mandatis. de procura. ca. Religioſus. in cle.

Procurator appellare poteſt. ſed nõ cogitur appellationem proſequi inuitus. extra de procura. c. Nõ iniuſte. c. Potuit.

Procurator etiam poſt iuramentum de calumnia deputatus: iurare tenet̃ de calumnia in cauſa appellationis. de iuramẽto calumnie. c. In appellatõis. li. vj.

Procurator non recipitur teſtis in iudicio appellationis qui priori iudicio ꝓcurator fuit appellantis. de teſtibus. c. Romana. libro ſexto.

Procuratorꝫ falſi factũ preiudicat domino. extra de procuratoribꝫ. c. Talia. cap. ex inſinuatione.

Procuratorium ſub generalitate non cõprehendit maiora vel grauiora ꝗ̃ in ipo exprimuntur. de ꝓcu. c. Non poteſt. ĩ clementinis.

Procurationes pecuniarias facientes. ſ. Suſpenſi ſunt ab ingreſſu.

Proditor eſt qui propter timorem non defendit veritatem. ⁊ qui tacet eam. xj. q. iij. Nolite. Item qui crimen alterius ſibi ſoli notuꝫ manifeſtat. ij. q. j. Si peccauerit. Iteꝫ q̃ malicioſe alium circũuenit et ſeducit: vt in periculum trahat ſalutis. xvj. q. ꝑma Si cupis. Item qui rem ſibi cõmiſſam exponit hoſtibus. xxij. que. v. De forma. Item qui iuſſa veritatis contemnit xj. que. iij. Abijt. Item qui ſibi cõmiſſuꝫ reuelat. di. xiij. Nerui. Hec gloſa. di. xlvj. cap. Clericus. ver. Proditionibus.

Profectus virtutum. ſ. Gradus.

Profeſſio poteſt fieri in manuſ epiſcopi vel abbatiſ vel abbatiſſe vel ſacerdotis vel ſuper altare. extra qui clerici vel vouenteſ. c. Cõſuluit.

Profeſſionem conuerſorũ ſi abbates ante annum recipiant: animaduerſione debita ſunt corrigendi. extra de regularibus ca. Ad apoſtolicã.

Profiteri poſſunt religioſi nõ mendicantes etiam infra annum probationis expreſſe vel tacite. Sed expreſſe emiſſa etiam habitu ſeculari nõ mutato: illi eideꝫ religioni preciſe obligat. Tacita vero infra annum probatõis facta per ſuſceptionem habitus qui tantũ datur profitentibus: non illi ſpecialiter: ſed alicui religioni generaliter obligat: ſi etatis legitime ſit ſciens ac voluntarius et triduo ꝑſeueret. et hoc tam in mendicantibꝫ ꝗ̃ in non mendicãtibus. de regularibꝫ. c. Cõſtitutionem. li. vj

Profeſſus tacite vel expreſſe quis fit. Infra. Religionem ante quartumdecimuꝫ annum et cui religioni obligatur. ſ. Profiteri. Infra. Religio.

Profeſſio mendicãtium non fiat infra annum. et pena tranſgredientium. Supra Minoribus.

Profeſſus iudicatur qui habitu profeſſorũ aſſumpto tribus diebus ſtat cum profeſſis cantando. Extra de regularibꝰ. c. Ad noſtram. ⁊ gloſa. xxvij. q. j. Neqꝫ. ꝟ. Diuturna.

Profeſſio etiam ſine habitu facit monachum. extra de regula. c. Porrectũ.

Profeſſionem ante annum faciẽtes. Supra. Excõmunicatio. ꝟ. xxj.

Profeſſus caſtitatem ſi arrogãter cõiugatos vituperat: anathema ſit. di. xxx. Si quis propter. Vel ſi ſimpliciter nuptiaſ damnat. e. c. Si q̃s vel.

Prohibentis conditio. In re communi potior eſt conditio prohibentis. de reg. iuris. c. In re cõmuni. li. vj.

Prohibentur multa in iure fieri que tamẽ facta tenent. extra de regularibꝫ. ca. Ad apoſtolicam. Et hoc verum eſt vbi non cauetur ꝙ ſi fiat non valebit.

Prohibitum ſi quid non fuerit: videt̃ eſſe

conceſſum.xxx.q.iiij.Poſt vxoris.

Prohibita intelliguntur omnia que in iu
re non inueniuntur conceſſa.argumētū.
extra de appellationib9.cap.Paſtoralis.
iuncta gloſa.⁊ extra de tranſlatiōib9.ca.
Inter corꝑalia.

Prohibitus vna via nō debet alia via ad
hoc admitti.extra de procuratorib9.ca.
Tue fraternitatis.Item cum quid vna
via prohibetur alicui:ad id alia non de
bet admitti.de regulis iuris.c.Cum q̇d
vna.libro ſexto.

Prohibita.Cum q̇d prohibetur:ꝓhiben
tur omnia que ſequuntur ex illo.e.c.Cū
quid prohibetur.

Prohibitōnes facte a ſuꝑioribus ne ſub-
diti ſtatum eccleſiarum monaſteriorum
ſiue locorum aut perſonaꝝ viſitatorib9.
vel legatis apoſtolicꝫ reuelent:iuramen
ta:ꝓmiſſiones ſeu obligatōnes ſuper hu
iuſmodi facte ⁊ alia contraria:irrita ſūt.
ſed et ſententie vel cenſure ⁊ pene illorū
non obligant.Et debent contra facien-
tes a viſitatorib9 grauiter puniri.de offi
cio ordina.c.Quia pleriq̧.li.vj.

Prohibentes ſubditos ne eccleſiaſticꝫ vē
dant vel obſequantur.Supra.Excom
municatio.§.xiiij.

Promiſſione nuda non obligatur aliq̄s

extra de voto.c.Litterarū.

Promiſſum non implere nō eſt ſemꝑ men
dacium.xxij.q.ij.Beat9 Paulus.

Promiſſione facta ſemper plus intelligi-
tur q̄ȝ exꝓmitur.vbi ſupra.et.xj.que.iij.
Anteceſſor.Nam etiam ſemper auctori
tas ſuperioris excipitur:etiā ſi iuramen-
to firmetur.extra de iureiuran.c.Uenie
tes.§.Iuramēto intelligunt.

Promiſſio eſt impia que ſcelere adimplet
Unde.in malis promiſſis reſcinde fidē
xxij.q.iiij.In malis.Iſidorus In ſino-
nimis.libro ſecundo.In malis promiſ-
ſis fidem non expedit obſeruari.de reg.
iuris.c.In malis.li.vj.

Promiſſum enim illicitum peius eſt im-
plere q̄ȝ periurare.xxij.q.iiij.Unuſquiſ-
q̧.Ambroſius libro de officijs.Supra.
Iuramentum illicitum non debet.Et
infra.

Promiſſum quando dicitur illicitum.ſu
pra iuramentum dicitur licitum.Et q̄ñ
debet ſeruari.Ibidē.

Promiſſum non frāgitur cum in melius
permutatur.extra de iureiurā.cap.Per
uenit.ſecūdo.

Promiſſio facta alicui de beneficio cōfe-
rendo propter obſequiuȝ eſt ſimoniaca.
et econuerſo.extra de ſimo.c.Cum eccl̄ẽ

Promiſſiones per quas quomodocunq̧
datur via ad beneficia vacatura repro-
bantur et euacuantur omni obligatōne
de cōceſſi.ꝑben.c.Deteſtanda.li.vj.

Promouendi ad ſacros ordines debēt

habere etatem.morum grauitatem.ſciē-
tiam.⁊ legitimitatem natalis.Extra de
electioni.c.Cum in cūctis

Pronunciatio electōnis q̄ modo fiat.

ſupra.Electōnis ꝓnūciatio.

Propheta largo nomine dicitur predicator.diſ.

xliij.Sit rector.Gregorius in paſtora.
cap.xv.

Prophetiſant quādoq̧ mali:et habent ꝓ
phetie ſpiritum:non autem meritum.j.
que.j.Prophetiſauit Saul.Auguſtin9
ſuper epiſtolā Iohānis.

Proprietas introducta eſt ꝓpter maliciā hominum.

fuerunt enim prius omnia com
munia.xij.q.j.Dilectiſſimis.c.Commu
nis vita.Quo aūt iure.vide ſupra.Poſ-
ſeſſio.

Proprium nemo quid dicat.quia nullus ſecuȝ

aliquid natus intulit:nec deus iniuſtus
eſt vt vnum licenter voluerit abundare
et alium egere.diſtin.xlvij.Sicut.Am-
broſius ſuper Lucam.

Proprium religioſus habens viuēs mor
tuus eſt.xij.q.j.Nolo.Et talis in morte
inuentus careat ſepultura eccleſiaſtica.
extra de ſtatu monachorum.c.Cum ad
monaſterium.§.Monachus q̇cq̇d.

Proprium nō habentes repetere ablata
non poſſunt.Unde Matthei.v.iubē-
tur auferenti tunicam:etiam palliū red
dere.xiiij.q.j.c.j.Et per totā.q.

Proprio renunciantes nō poſſunt dare
nec recipere abſq̧ licentia ſuperioris:ſȝ

et cum licentia recepta nō poſſunt aliter diſpenſare q̄s ſicut illi placet. xij. q. j. Nō dicatis. Auguſtinus.

Propoſitum firmum in animo de meliori non proſequens: peccat. xvij. q. j. Qui bona. Gregorius ſuper Ezechielē. gloſa ſcōm quoſdam. mortaliter ſcilicet Huguonem. ſed ſm alios venialiter.

Proſperitate malorū nil infelicius. xxiij. q. j. Paratus. Auguſtin⁹ ſermone de puero Centurionis.

Proſperitas preſens debet timeri ne forte ſit alicuius boni remuneratio. De pe. diſtin. iij. Cauendum. Nam ipa datur malis pro factis bonis eorum. Ibidē. Gregorius omelia de diuite.

Proſunt collecta que ſingl'a nō proſunt. extra de pba tionib⁹. c. Cum cauſam.

Prouiſio beneficij vel eccleſie. ſupra. Auctoritas.

Prouiſionem dignitatis vel perſonatus impugnans. ſ. Electōem. poſtulatōem

Prouiſio quam papa alicui de beneficio fieri mandat vſq3 ad certam ſummā: nō intelligitur de penſiōe. niſi ſpecialis habeatur in mandato mentio. d̄ preben. c. Quāuis. libro ſexto.

Prouiſionis mandatum q̄ alicui prouideatur de beneficio eccleſiaſtico conſueto aſſignari clericis ſecularibus: intelligitur de beneficio tanto tempore a ſeculari vel ſecularibus clericis pacifice poſſeſſo: et continue vt preſcriptio legitima ſit completa: etiam ſi a religioſis ante vl' poſt fuerit gubernatum. Si vero contingat clerico ſeculari prouideatur de prioratu: non intelligitur de prioratu p religioſos modo predicto gubernato. niſi ſpecialiter in littera exprimatur. e. capi. Cum de beneficio. libro ſexto. Gloſa. ꝟ. Preſcriptio legitima. id eſt quadraginta annorum.

Prouiſionis mandatum ea forma vt quiſ prouideat alicui de beneficio ad eius vl' alterius collationem pertinente: intelligitur de eo quod primo vacabit. Si vero plura ſimul vacarent: ſeruetur ordo ſcripture. vt ſcilicet ei prouideatur ſolū de illo quod ad eius collationem pertinet cui ſcribitur. de preben. ⁊ digni. c. Mādato noſtro. libro ſexto.

Prouiſionis mandato apoſtolico de dignitate etiam curam habente nō intelligitur dignitas ad quam per electionem acceditur. e. c. Cum in illis. li. vj.

Prouiſionis gratia de beneficio ad alicuius collationem pertinēte non intelligitur de beneficio ad eius preſentationem vel inſtitutionem dumtaxat pertinente nec ecōuerſo. eo. ca. vbi. ſ.

Prouiſio beneficij in aliqua eccleſia p legatum alicui reſeruata: iudicatur reſeruata auctoritate apoſtolica. Vnd̄ ille omnibus alijs preferendus eſt quib⁹ poſt confirmationem per papam factam ipe papa poſtea mādauerit prouideri: etiā canonicatu collato alicui eorundem. e. ca. Si apoſtolice. libro ſexto.

Prouiſionis gratia quādo extinguitur. ſupra. Gratia extinguitur.

Prouiſionis gratia data beneficium prius habenti vel nō. ſ. Conceſſionem habēs. ſ. Cōceſſio ſub puiſiōis gratia d̄ cura animarū nō cauēte. ſ. Bñficiū curā.

Prouiſio beneficij. ſupra. Gratia. ſ. Conceſſio.

Prouiſum ad remediū tendit ad noxam. Supra. Malicia.

Proximi noſtri ſunt oēs homines nature nr̄e cōformes ⁊ pticipes. de cō. di. ij. Proxios

Proxim⁹ diligit cū a malo ad deū trahitur. xxiij. q. iiij. c. vl. Aug⁹. ad Macedo.

Proximi dilectio. ſ. Dilectio.

Proxios nos d̄o faciūt n̄ loca: ſ3 merita. di. xl. Non loca.

Prudentiā ſpētis cū ſimplicitate colūbe debet quiſq3 habere. xvj. q. j. Si cupis.

Prudētie ppe initit q̄ ea q̄ ſibi videt dicēda l'agēda decret3 pm ppoit. extra d̄ cōſtitutio. cap. Ne initaris.

Pſalmū ſūere ⁊ dare tīpanū: ē a ſacerdotib⁹ ſpūalia ac re ⁊ eiſ tpalia largiri. xij. q. j. eccl'iaſ. §. q2 ḡ

Pubertas maſculi eſt quartuſ decimus annus et femine duodecim⁹. xx. q. j. Puelle. q. ij Si i qualibet. ſ. Etas. ſ. Annus.

Publice honeſtatis iuſticia. Supra. Spōſalia.

Publicum quid ſit. ſ. Notorium.

Puella in contrahendo mrīmonium debet ſequi arbitrium aui liberi: non patris ſerui. xxxij. que. iij. cap. vnico.

Pueri etatem nubilē habentes nō coguntur ſequi voluntatē parentum. Extra de regularibus. capi. Cum virum.

Pueri dicuntur dolicapaces quando ſūt decem annorum cum dimidio: tunc poſſent peccare preterꝗ̄ in adulterio. ff. de re. iudi. pupillum. Sed Auguſtinus ad Renatum dicit: ꝙ dolicapax ſit ſeptem annorum. et tunc poteſt mentiri et veruꝫ dicere. vt habetur de conſecra. diſti. iiij. in gloſa. cap. Paruuli.

Pueri ante trienniū debent nutriri apd̄ matrem. ꝛ poſtea apud patrem. extra de conuerſione infidelium. c. Ex lrīs.

Puer centum annorum eſt maledictus. Iſaye. lxv. capitu. ꝛ. ij. queſtio. vij. Paulus. primo.

Pugnantes clerici vel ad pugnam naues gubernantes vel in bello hortantes grauiter peccant. Et ſunt deponēdi. Extra d̄ penis. cap. Quod in dubijs. Gloſa. intelligitur de bello iniuſto.

Punitio malis expedit ne cadāt in penas. xxiij. queſti. v Non eſt. Supra. Malis. ſ. Peccatori i penitenti.

Punire malos non eſt crudelitas. xxiij. q quinta. Non eſt crudelis. q. viij. Legi.

Punit deus quandoꝙ̄ ꝑ neſcientes. quādoꝙ̄ per ſcientes. xxiij. q. v. §. vltimo.

Puniri debent eternaliter qui nunꝙ̄ voluerunt a peccato deſiſtere. ſi ſemper vixiſſent ſemper peccaſſent. de peniten. diſtin. ꝓma. Voluiſſent.

Puniuntur ſubditi pro peccatis prelatorum. ꝛ filij pro parentum. Supra. Prelatoꝝ. ſ. Punitur.

Puniuntur quidam hic temporaliter ne alibi eternaliter puniantur. ſicut in diluuio ꝛ ſodomorum ac egyptiorꝫ occiſone. xxiij. que. v. Quid ergo. Jeronymus in Naum. Gloſa. Intelligitur de penitētibus. Quidam autem hic et alibi. de peniten. diſtincti. iij. Ignis ſuccenſus. Gregorius in moralibus.

Punitio malorū quandoꝙ̄ diſſimulatur propter multitudinem. xxiij. que. iiij. Infidelis. ſ. Multitudini.

Punitur nullus pro peccato alteriꝰ ignorans. j. que. iiij. Nullius. niſi imitatores eodem. §. Sed his. Quod intelligit̄ de pena eterna. quia corporaliter quis etiā ignorans pro alio punitur. eo. cap. Turbatur. Ambroſius. Item gloſa in ꝓncipio queſtionis dicit. ꝙ triplex eſt pena. eterna. corporalis. ꝛ ſpiritualis. Eterna nunꝙ̄ vnus punitur pro alio. vt. ſ. Corporalis eſt duplex. quedam circa corpus ipſum. ſic aliquis punitur pro alio. ſicut peccato Achor. eo. §. Item peccato. Et peccato filiorum Heli punitus fuit populus eius. eo. §. Item peccato. Quedā autem pena eſt circa ſtatum rei. vt eſt ſeruitus vel infamia. et ſic puniuntur etiaꝫ filij pro parentibus. vj. que. j. §. Verum. xxiiij. xv. que. vltima. capi. Cum multe. xxiiij. que. iij. cap. ꝓmo. Spiritualis eſt q̄druplex. ſcilicet excōmunicationis. qua nullus pro alio. xxiiij. que. iij. Si habeſ. Itē interdicti. et ſic vnus pro alio. Extra de ſponſali. cap. Non eſt vobis. Item remotio ab oblatione. ſic vnus pro alio. xvij. que. iiij. Miror. Item ordinis. ſic etiam vnus pro alio. quia pro adulterio vxoris vir remouetur a promotione. di. xxxiiij. Si cuius. ſ. Prelatorum meritis.

Puniri nullus debet ſine accuſatore. Extra de exceptionibus. cap. Denique. Et ſine culpa (niſi ſubſit cauſa) non eſt aliꝗs puniendus. de regulis iuris. ca. Si culpa. libro ſexto.

Puniri debꝫ quiſꝙ̄ in eo in quo peccauit extra de reſcriptis. ca. Ex tenore. Extra de tranſlationibꝰ. c. Licet.

Puniendi clericos modum ꝛ ordinē nota. extra de iudicijs. cap. Cum nō ab homine.

Purgatio eſt quadruplex. ſcilicet ſpiritualis vbi homo purgatur a peccatis. decima quita. q. vltima. c. vlti. Item canonica. que fit per iuramenti ſacramentum. ij. que. v Preſbyter. Item vulgaris que fit ꝑ aq̄m

frigidam. vel feruentem. vel ferrum igni tum. vel duellum. Et hec prohibetur. qꝛ ibi temptatur deus. ij. que. v. Mennam cap. Conſuluiſti. extra ne clerici vel mo nachi. cap. Sententiam. Item ignis pur gatorij. que eſt grauiſſima. s. Pena.

Purgatio peccati fit per fidei feruorē. xv. queſtio. vltima. cap. vltimo. Item per ba ptiſmum et penitentiam. de conſecra. di ſtinctio. iiij. Nō poteſt. Item per eucha riſtie vel aliorum ſacramentorum dignā ſuſceptionem. Ibidem. Item per opera pietatis. xxij. que. ij. Si quelibet. Item per aduerſitatis perpeſſionem. diſtin. l. Purgabit.

Purgans ſe iurabit ſuper euangelia quod ipſe nec per ſe nec per alium fecerit. Sed cō purgatores iurabunt quod ipſi credunt eum verum iuraſſe. extra de purgatōne cano nica. cap. Quotiens.

Purgatio non eſt indicenda vbi crimen notorium eſt. ſed ſententia condemnati onis ferenda. extra. eodē. c. Cum dilectꝰ

Purgatio non eſt neganti indicenda: niſi laboret infamia. vj. que. v. Qꝛ autem. xv que. qnta. per totum.

Purgatio indicenda eſt propter infamiā vbi probatio deficit. extra de accuſatio. cap. Cum oportet. ſupra. Accuſatoribꝫ.

Purgatorij ignis. s. Pena.

QVadragena

ſiue carena. extra de ſpon ſa duo. capi. Accepiſti. ſup verbo Carena. dicit gloſa Vulgare eſt italicum. Et dicitur carena a carentia hominum vel cibariorum. Nam in illis quadraginta diebus includuntur penitentes in loco ſecreto vicino eccleſie a conſorcio homi num. Idem in gloſa. cap. Accuſaſti. Ex tra de accuſationibꝫ. Et ſic excluſi ab ec cleſia incedunt capite diſcooperto et ci nere ſparſo ieiunantes in pane ⁊ aqua. ⁊ finitis quadraginta diebus iniungitur eis penitentia ſeptem annorum. quibus ſecundis ferijs ſemel vtantur lacticinijs quartis ferijs vno tantū ferculo quadra geſimali. ſextis autem ferijs tm̄ tribꝫ buc cellis panis intinctis cinere. et eiſdē an nis nec carnibus nec vino: ſed aqua. nec balneo vtantur. nec lecto. ſed aſſere vel li gno: aut terra dormiant. quibus ſeptem annis expletis: dumtaxat licet cōmuni care dominico corpore. Hanc peniten tiam Clemens primus pro mortali pec cato inſtituit. Differunt tamen quadra gena et carena. quia in carena ſeptem an norum penitentia poteſt per confeſſorem mitigari. s. Carena. vide.

Quadrageſima

eſt decia dierum to tius anni. ⁊ ideo qui vnam diem frangit decimam nō ſoluit: ⁊ totam quadrageſi mā violauit. de ↄſecra. diſtincti. v. Qua drageſima. Gregorius in omelia d̄ qua drageſima.

Quadrageſima ab om̄ibus debet ieiuna ri. niſi quos neceſſitas excuſat. de conſe. diſtinctio. iij. Non liceat. et duobus ca pitu. ſequentibus. Et ab ouis et lactici nijs omnino abſtinendum. ac ſicut a ci bis carnalibus: ita etiam ab omnibꝰ ani me nociuis caueatur. diſtin. iiij. Denique

Quadrageſime tempore manducare nō licet: niſi prius dictis veſperis. de conſe cra. diſtin. pma. Solent.

Quadrageſimali tempore in articulo ne ceſſitatis poſſunt carnes comedi. Extra de obſeruatio. ieiunio. c. Conſilium no ſtrum.

Qualis

quiſque dum moritur inue nitur talis iudicatur. diſ. xxv. Qualis. Auguſtinus ſermone q̄ in cipit. In pſalmo diximus. de penitē. di. pma. Nunqd cayn. s. Iuſtus.

Queſtio

primo in iudicio propo ſita primo eſt terminan da. quia qui prius appellat prius ⁊ agat extra de ordine cognitōnum. cap. Cum dilectus.

Queſtuarij

ſub falſo habitu in uēti: ſi laici ſint: ex cōmunicentur. Si clerici: officio ⁊ bene ficio priuētur. Et ipſis qui illos miſerūt interdicatur ab archiepiſcopo exhorta tionis officium per totam prouinci am. non obſtante priuilegio vel appel latione. extra de pͥuile. c. Tuam.

Queſtuarij non admittantur niſi habeāt litteras pape vel dioceſani. ſub hac for ma. Quoniam. vt ait apl'us. omnes ſta

bimus ante tribunal: ſed nec tunc predi
care debent: ſed ſolum negocium ſuuz ꝑ
ponant. et quod in litteris continet. ca-
uentes ne ſub falſo habitu ſe gerant. Ex
tra de peni. ⁊ remiſ. cap̄. Cum ex eo. Itē
eo. ti. cap̄. Abuſionibus. in clementi.

Queſtuarij ſimpliciter poſtulent ſubſidiū
et indulgentias ſi habent pronunciēt: et
a predicatōnis officio deſiſtāt: quos ad
eos conſtat nullatenus pertinere. de he-
reticis. cap̄. Ut officium. §. Compeſcen
di preterea. libro ſexto.

Queſtuarios etiam litteras habētes nul-
lus inuitus ad hoſpicium recipere vl' eis
procurare tenetur: nec eis conuocatiōez
ad ſtationem facere. Quod ſi ſententias i cō
tradicentes pro predictis tulerit: irrite
ſunt. Nec ipi ad ſuas ſtationes faciēdas
populis feſta vel vacationes indicāt vel
ad ſtationes huiuſmodi compellant. de
peni. ⁊ re. ca. Romana. li. vj.

Queſtuarij nō admittantur cum litteris
apoſtolicis niſi ipi prius examinētur di
ligenter. de peni. ⁊ remiſſio. cap̄. Abuſio
nibus. §. Litteras. in clemen. Et plureſ
ibi eorum exceſſus ponuntur pro quib⁹
ſi cōmiſerint per dioceſanos debent pu
niri. non obſtātibus ꝓuilegijs et exēptio
nibuſ. Et ſi ſuper aliquo ibidem exceſſu
vel articulo priuilegia haberent: illa ſūt
reuocata. e. §. Ad hec. in clemen.

RAtio nulla permittit
vt quod pro cō-
muni vtilitate eſſe cogno-
ſcitur cuiuſcꝫ vſibus appli
cetur. extra de preben. cap̄.
Ratio.

Ratio eſt ſuperior pars anime. ⁊ ſenſuali-
tas inferior. Caput vero eſt mens. Ec-
cleſiaſtes. ij. Oculi ſapiētis in capite ei⁹
extra de ſacra vnctione. capitu. vnico. §.
Quia vero.

Ratione quod caret extirpare neceſſe eſt.
diſtin. lxviij. Corepiſcopi.

Rationem reddent homines de ſer de oī
bus que in vſum vite receperūt. decima
quinta queſtione ꝓma. §. Ex eo autē. Au
guſtinus de paruulis ad Petrum. Itez
de omni verbo ocioſo. xxij. queſtio. vlti-
ma. Quotiens. Jeronymus Item ō ne
gligēnter obmiſſis. xxij. queſti. iiij. Quā-
to. Auguſtinus ſup Johannē.

Ratione carentes pro factis ſuis nō red-
dent rationez. decima quinta que. ꝓma.
§. Ex eo.

Ratio ſana exemplis eſt anteponēda. diſ.
nona. Sana.

Radix omnium bonorum eſt cha
ritas. de penitē. diſtinc. ij.
Quia radix. Auguſtinuſ omelia octaua
Supra. Caritas.

Radix bone operationis eſt caritas. De
peniten. diſtin. ij. s̄. Opus bonum.

Radix et mater boni operis eſt pietas. ſu
pra. Pietas.

Radix mali euellatur. Unde Auguſtin⁹
omelia. viij. Sine cauſa aliquiſ conatur
ramos incidere: ſi non contenderit radi
cem euellere. ideo virtus et viciū ſimul
manere non poſſunt. de peniten. di. ſecū
da. Quia radix. vt. §. ſequenti.

Radix omnium malorum eſt cupiditas.
diſtinctio. xlix. Hinc etenim. Gregori⁹
Et ideo ſimul cū caritate ineſſe nulli po
teſt. de peniten. diſtincti. ij. Quia radix.
Auguſtinus omelia.

Radix omnium maloruz eſt auaricia. di.
xlvij. Bonorū. Gregorius.

Radix prioris peccati adhuc in corde eſ-
ſe preſumitur cum in illud poſt peniten-
tiam homo relabitur. de peniten. diſtin
ctio. ſecunda. Si quis.

Rapere aliena conuincitur q̄ vl-
tra neceſſaria ſibi retine-
re comprobatur. diſtin. xlij. §. Ordinan-
dus. Jeronymus. Et diſtinc. xlvij. Si
cut. Ambroſius ſuper Lucam. Gloſa. ꝟ
verum eſt tempore neceſſitatis alterius
Unde hic dicitur. Eſurientium panis
eſt quem tu detines. Itez de illa rapina
habetur. xij. queſtio. ꝓma. Nolo. queſtio
ne. ij. Aurum. s̄. Poſſidere.

Rapina dupliciter cōmittitur. ſcilꝫ quā-
do res rapitur. vl' quando vſus rei violē
ter eripitur. xxxvj. q. j. c. vltimo. circa fi.

Rapinam non conceſſit qui furtum pro-
hibuit. vnde ⁊ illo prohibetur. xiiij. q. v.
Penale. Auguſtinus libro queſtionum
Exodi.

Rapinā i holocauſtū offert q̄ imoderate
corpi ſuo neceſſaria ſubtrahit. et qui ſe
indiſcrete affligit. de conſe. diſtin. v. Nō

mediocriter. Jeronymus. Hinc dicitur Jſaye.lxj. Ego dominus odio rapinaꝫ holocauſtoꝝ. Jbidem.

Raptores dicunt̄ proprie qui publice et violenter tollunt aliena.xiiij.q.v. Pena le. Auguſtin⁹ in queſtionib⁹ Exodi.

Raptor dicitur etiam.vt.s. Rape.

Raptor dicitur inuente rei detentor.xiiij que.v. Si q̄d inueniſti. Ambroſius.

Raptor dei iudicio merito damnat̄.xij.q ij. Et ſi illi.

Raptor magis peccat q̄ fur.xiiij. que.v. Penale. Auguſtin⁹ in q̄ſtio. Exodi.

Raptores excōmunicentur a prelato vbi rapiunt.ꝛ excōmunicatio ſignificet̄ pro prio epiſcopo qui eos nō recipiat donec ſatiſfaciant.extra de raptoribus.ca. De illis.

Raptor vel violator eccleſiarū manifeſte deprehenſus non recipitur ad penitenti am niſi reſtituat vel reſtituendi cautioꝫ preſtet.quo etiam in fine facto penitenti ſepultura conceditur. q̄ð ſi etiam contri tus non fecerit:licet viaticum non nege tur:ſepulture tamen eius quicunq̄ cleri cus interfuerit vel oblationes receperit careat eccleſiaſtico beneficio: et ordinis ſui damnum irrecuperabiliter patiatur. extra de raptorib⁹.ca. Sup eo.j. Sepl' tura prohibetur.

Raptores ſpoliantes naufragātes ꝛ om nes pirate.s. Excōicatio.§.xv.

Raptus cōmittitur vbi nihil de nuptijs agitur et puella contra voluntatē rapit̄. extra de raptoribus.cap. Cū cauſa. Si militer vbi virginitatis florem quis vio lenter aufert puelle.xxxvj.q.j. De rapto ribus.

Raptores virginum et feminarum ꝛ eis cooperātes ac conſentientes ſunt excō municandi:ſi ſunt laici. niſi penitentiaꝫ publicam egerint.ſcd̄m gloſam. Cleri ci vero a gradu ſuo cadunt.xxxvj.que.ij Eos qui.cap. Raptores.ca. De puellis cap. Si quis.

Raptoris pena eſt q̄ raptam ducat vl' re ligionem intret.extra de raptoribus.ca. Cum cauſam.

Raptor peracta penitētia publica poteſt vxorē ducere ipam et raptā ſi ipa poſtea conſenſerit.xxxvj.queſtione.ij. Apō om nipotentem. Gregorius i omelia ꝛ p to tam queſtionē.extra de adulterijs. ca.j. et.ij.extra de raptoribus.cap. Cum cau ſam.cap. Accedens. Niſi ſit ſponſa alte rius de preſenti:tunc reddetur eidē. Si autem de futuro: non cogitur eaꝫ recipe re.xxvij.que.ij. Raptor.ꝛ.cap. ſequenti. Tamen ſcd̄m leges non poteſt cū ea cō trahere. Et quod canones dicunt ipum cum ea non poſſe cōtrahere: intelligitur quando non conſentit:vel eſt ſponſa al terius de preſenti. Hec gloſa.xxxvj. q.ij circa principium.

Raptor ſi vxorem raptam (vel aliam ſm alios) peracta penitentia duxerit: poſt mortem ipius non poteſt aliam ducere: niſi cum diſpenſatōne epiſcopi. xxxvj.q ij. Si autem.

Rarum plus appetitur q̄ quot tidianum.diſtincti.xciij Legimus. Jeronymus ad Euandrum epiſcopum. Raruꝫ omne carum: vileſcit quottidianum.et paucitas honorabileſ reddit minores:ſed multitudo contem ptibiles maiores.ſicut in india pulegiū pipere precioſius eſt. vbi ſupra ad finem Jeronymus.

Raſura corone clericorum ſigni ficat abdicationem tem poralium.xij.queſtione p̄ma. Duo ſunt genera. Jeronymus ad quendam leui tam.

Raſura lr̄aꝝ q̄n obeſt.s. falſitas.s. Lr̄e.

Ratihabitio confirmat ma le poſſeſſa. de cima ſexta queſtione p̄ma. Quoniā quic quid. Jeronymus Damaſo pape. Jtem confirmat religionem. Extra de regula ribus.capit̄. Cum virum Jtem ſenten tiam confirmat. Extra de reſtitutio.ſpo liatorum.capit̄. Cum ad ſedem.in fine. Jtem confirmat ſeu facit ſimoniam quā do ratihabetur datum. Extra de ſimo. cap. Sicut tuis.

Ratihabitionem retrotrahi et mandato non eſt dubium comparari.de regul' iu ris.capitulo. Ratihabitionem.libro ſex to.

Ratum quis habere non poteſt quod ipius nomine non eſt geſtum.e.c. Ratum.

Ratam habens captionē epiſcopi. s. Ex cōmunicatio. §. xij. Itez percuſſionē clerici. eodem. §. ix.

Rebellis epiſcopo ſuo ſpolietur beneficio. extra de exceſſibus prelatoꝝ. cap. Grauem.

Receptus in canonicū per litteras aplicas alicui eccleſie facultatem recipiēdi aliquē conceſſas: itelligitur recept⁹ auctoritate ipſorum: nō pape: ſi receptio alias ſpectabat ad illos. niſi in litteris illis aliud exprimať. non obſtantib⁹ quibuſcunq; cōſtitutionib⁹. de reſcriptis. cap. Cum aliquib⁹. libro ſexto.

Receſſus bonorum a malꝭ ſemper debet eſſe in mente. xxiij. que. iiij. Tollerandi. Auguſtin⁹ de verbis domini.

Recidiuare poſt votuz caſtitatis eſt ſacrilegium vel poſt votum religionis. diſtin. xxviij. De his.

Recidiuanti an ſit penitentia iterato imponenda. de peni. diſti. iij. §. His auctoritatibus.

Recidiuans vtrum vere penituerit. d pe. diſtin. ij. ⁊ diſtin. iij. per totū.

Recipi nihil dz nᶜ exigi p criſmate baptiſmate. cōione. nec ordinatiōe. nec pro balſamo. nec pro ſepultura. j. que. j. Dictū eſt ſolere.

Reconciliatio eſt ad pmuz ſtatum reſtitutio. ij. q. j. Notum ſit.

Reconciliari debet eccleſia ꝓpter adulterium in ea cōmiſſum. extra de adulterijs cap. Significaſti.

Reconciliari poteſt eccleſia ꝓpter homicidium vel effuſionē ſanguinis per aquaz cum vino ⁊ cinere benedictam. extra de cōſe eccle. ca. Propoſuiſti.

Reconciliari non debet eccleſia aqua benedicta per ſimplicē ſacerdotem. ſed per epiſcopum tantū. nō obſtante conſuetudine cōtraria. extra. eodem. c. Aqua.

Reconcilianda ſunt cimiteria aſperſione aque benedicte ſolenniter: ſicut in dedicatione eccleſie in quib⁹ fuerunt corpora excōmunicatoꝝ ſepulta. eo. cap. Conſuluiſti.

Reconciliatio ſiue recōſecratio. s. Eccl'ia

Rectores eccleſiarū parrochialium nō prohibentur leges vel phiſicam audire ratōne illarū eccleſiarum: niſi habeant plebanias habentes ſub ſe capellas in quibus inſtituuntur clerici perpetui. ne clerici vel mo. cap. Statutum. li. vj. Item gloſa verbi. Ratione. dicit. niſi eſſent preſbyteri: tūc prohibenť ratōne ordinis. extra ne clerici vel mona. cap. Super ſpeculam. Supra. Excōmunicatio. §. xx.

Rectores ciuitatū requiſiti per epiſcopū eius vicarium aut inqſitorez in negocio inquiſitonis: ſi recuſauerint iurare ſe obſeruaturos cōſtitutiones apoſtolicas cōtra hereticos ⁊ cōſeruari facturos ſubditis: vt infames ⁊ fautores hereticoꝝ ac de hereſi ſuſpecti ꝑuentur officijs et honore regiminis. nec vlterius ad aliquod publicum officium aſſumanť. et quicqd vt rectores fecerint: irritum eſt. de hereticis. c. Ut officium. §. Statuim⁹. li. vj.

Rectores locoꝝ tenenť parere inquiſitori vel epiſcopo in negocio inquiſitionis in inueſtigatione. captōe. cuſtodia ⁊ punitōne hereticoꝝ ac fautoꝝ ipoꝝ: nō obſtantibus ꝓclamationib⁹ ſiue appellationib⁹. Ita tamē q̄ de crimine hereſis cuz ſit mere eccleſiaſticū ſe nō intromittant iudicando vel cognoſcendo. Cōtra facientes ſiue in predictis nō parētes: ſūt excōmunicati. Et ſi ſniaz p ānū ſuſtinēt vt heretici condemnenť. de hereticis. cap. Ut inquiſitionis. libro ſexto. s. Excommunicatio. §. xxvj.

Rectorem vrbis eligentes vel aſſumētes ſupra. Excōmunicatio. §. viij.

Redemptio viuorum ⁊ mortuorum fuit paſſio chriſti. de conſecra. diſtinc. ij. Semel imolatus.

Redemptio captiuorū ſunt ornatus ⁊ vaſa eccleſie. xij. que. ij. Aurum. cap. Apoſtolicos. diſtin. lxxxvj. Pulchra. Ambroſius libro de officijs.

Redimere captiuos tenemur. diſ. lxxxvj. Non ſatis. Quando malefactores. Supra. Malefactorem. ⁊ confugientē.

Rediṁuntur peccata elemoſynis. diſtin. lxxxvj. Eſt etiā Amb. li. de officijs.

Redire peccata dicuntur. ſupra. Peccata dimiſſa.

Reddenda non ſunt mala ꝓ bonis. xxiij. q. iij.
Sex differentie. Auguſtinus in expoſi-
tione pſalmorum.
Redditur malum pro bono vel econuer-
ſo multis modis. vbi ſupra.
Reddituri ſunt homines ratõnem de mł
tis. ſupra. Ratõnem.
Reddere alienum nolens cum poſſit non
agit penitentiã: ſed ſe agere fingit. xiiij.
q. vj. Si res. Auguſtinus in epiſtola ad
Macedonium.
Reddere rem alienam inuentam nolens:
fur et raptor eſt. xiiij. q. v. Si quid.
Reddere ablatum volẽs: ſed non potẽs:
non tenet. xiiij. q. vj. c. j.

Regalia vel titulum in eccleſijs aut monaſterijs vſurpã
tes. ſ. Excõmunicatio. §. xvj.

Reges dicũt q̃ ſe alioſq; virtutibꝰ re gunt. ſicut ſũt clerici. xij. q.
pma. Duo. Jeronymꝰ ad leuitã quẽdã.
Regendi frangitur auctoritas dum erga
ſubditos nimium ſeruat humilitas. diſ.
lxxxvj. Dñi. Auguſtinꝰ de vita clicoruʒ.
Regendi ⁊ iubendi in maioribꝯ eſt pote-
ſtas. in minoribus eſt obſequendi neceſ-
ſitas. di. xxj. §. In his omnibus.
Regia voluntas eſt ſubdenda ſacerdoti-
bus in cauſis eccleſiaſticiſ. di. x. Certũ ẽ.
Regum itaq; tribunalia ſunt ſubiecta po
teſtati ſacerdotali. eo. ca. Suſcipitis. ſ.
Papa habet. ſ. Maior.
Regum proprium eſt facere iudiciuʒ ⁊ iu
ſticiam. xxiij. q. v. Regum. vnde prauus
veraciter rex nõ dicitur. ij. q. j. Scelus.
Regum officium eſt iuſta precipere ⁊ iniu
ſta prohibere. xxiij. q. iiij. Si eccl'ia. Itẽ
malos opprimere ⁊ bonos ſubleuare. xx-
iij. q. v. Regum. Jeronymus ſuper Jere
miã. Item pacem eccleſie procurare. et
blaſphemantes deum ⁊ eccleſiam expu-
gnare. xxiij. q. iiij. Quando vult. Et de-
bent rememorare vt eccleſie obſeruãtia
obſeruabilis obſeruetur. diſtin. xj. Noli-
te. de conſe. di. j. Baſilica.

Regimen in creaturis neceſſari uʒ eſt. quia ſine eo nõ
poteſt conſiſtere recta amminiſtratio. di
ſtin. lxxxix. Ad hec. Nam etiaʒ bruta ani
malia regimine viuũt. vij. q. j. In apibꝰ.
Jeronymus ad Ruſticũ monachũ.
Regimen fugientes ſunt trahendi: ⁊ am-
bientes repellẽdi. ſ. Prelationẽ.
Regimen eccleſie curate qualis aſſumat.
et quomodo ſe gerat. ſ. Parrochialis.
Regimen vrbis vſurpantes. ſ. Excom-
municatio. §. viij.

Regnum celorum ſunt homies iuſti. de pe. di. iiij. In
domo. Auguſtinus ſup illo Johannis.
In domo patris.

Regula generalis non naſcit ex diſpenſatõne aliquoruʒ
diſtin. lvj. Apoſtolica. §. Hoc autem.
Regula dicitur ex eo q̃ recte viuendi nor
mã prebet. diſtin. iij. Regula.
Regule religioſoꝝ confirmate ſunt quat-
tuor. quarum tres. ſcilicʒ. Baſilij. Bene
dicti. Auguſtini. xviij. q. ij. Pernicioſam
Et quarta. id eſt ſancti Franciſci. de ver
boꝝ ſignifica. cap̃. Exijt qui ſeminat. li-
bro ſexto. ⁊ in clementinis. eo. ti. ca. Exi
ui. memoratur.
Regula diligendi proximũ a ſemetipo in
cipit. Matthei. xxij. Diliges proximuʒ
tuum ſicut temetipum. xxiij. q. v. Si nõ
licet. Auguſtinꝰ. j. de ciui. dei.

Regularis canonicus nõ po teſt fieri mõachus
ſine licentia ſui ſuperioris: alias cogetur
redire. xviij. q. iij. per totum. Gloſa. eo. c.
Mandamus. Hoc intelligitur de licẽ-
tia petita. Quod hodie de omnibꝯ reli-
gioſis ad artiorem religionem tranſeun
tibus obtinet. extra de regularibuſ. cap̃.
Licet.
Regulares canonici poſſunt de iure com
muni eligi ad regimen ſecularium eccle-
ſiarum: ita q̃ habeant tamen ſecum ca-
nonicum ſui ordinis ſi fieri poteſt. extra
de ſtatu monachoꝝ. c. Ex dei timore.

Relapſus in hereſim abiura- tam ſine audientia
relinquendus eſt iudicio ſeculari. ⁊ ſi pe
niteat ⁊ petat: non negentur ſibi ſacram̃
ta penitentie et eucharistie. de hereticis
ca. Sup eo. li. vj.
Relapſus in hereſim cenſetur ſi quis ve-
hementer ſuſpectus licet non probatus

de hereſi eaȝ in iudicio abiurauerit ⁊ poſtea committit in ipa. Si vero ſuſpitio leuis fuerat: nō dȝ ꝓpt̄ h̄ poſtea pēa lapſorum hereticoꝝ puniri. grauius tamē q̄ꝫ alias punitur. eo. capi. Accuſatus. libro ſexto.

Relapſus in hereſim cenſetur qui in vna ſpecie vel ſecta hereſis commiſit vel vno fidei articulo vel ſacramento eccleſie et hereſim poſtmodum generaliter vel ſimpliciter abiurauit ſi extunc in alia ſpecie vel articulo vel ſacramento committat. vbi ſupra. §. Cū vero. li. vj. Idem ſi poſt abiuratam hereſim in quam lapſus fuerat hereticos receptet. deducat. viſitet. aſſociet. dōa l' mūera mittat. aut fauorem eis impendat. vbi. ˢ. §. Ille quoqꝫ. libro ſexto.

Religionis ſubſtantialia ſunt omnibus religioſis eadem. ſed qualitate differunt. extra de regularibus. c. Conſulti ſumus.

Religionem nouam aſſumētes. ˢ. Excōmunicatio. §. xxj.

Religionum quattuor principalium inſtitutores. ſupra. Regule.

Religiones mendicantes. de quibus. ſupra. Ordines mendicantes. Et eſt concilium illud. de quo in ca. Ne nimia. extra de religioſis domibus. quod celebratum fuit tribus annis poſtq̄ꝫ ſanct⁹ Frāciſcus incepit ordinem minoꝝ.

Religionem artiorem poteſt quis intrare petita licentia. licet non obtenta. Extra de regularib⁹. cap. Licet. j. Religioſi poſſunt.

Religionis ingreſſus abſtergit omnē maculam. xix. q. ij. Non liceat. in gloſa.

Religionem intranti quātumcunqꝫ multum peccauit non eſt neceſſarium aliam penitentiā iniungere. xxxiij. q. ij. Admonere. iuncta gloſa verbi. Monaſterium

Religionis ingreſſus tollit irregularitatem que alterius delicto inducitur. Extra de filijs preſbyteroꝝ. c. Ut filij. Sȝ non generaliter in alijs. extra de eo q̄ furtiue. ca. Ueniens. c. Innotuit.

Religionem intrare poteſt ſacerdos inuito ſuo epiſcopo. xix. q. ij. Due ſunt.

Religionem intrans examinetur diligenter de conditōne ſua ⁊ ſtatu p̄terito. diſ. lv. Priſcis.

Religio nō liberat a ſeruitute inuito domino. di. liiij. Generalis. Unde ſeru⁹ nō poteſt religioni aſtringi ſine cōſenſu domini. xvj. q. j. Due vere.

Religionē vnus coniugum ſine conſenſu alterius nō poteſt itrare. xxvij. q. ij. Si quis cōiugatus. Alioquin compellitur ad eam redire. Nec tenetur ipa mortua ad mōaſteriū redire ꝓpt̄ votū prius factum. Nam ipum tunc nō tenuit. ſed cōtrahere non poteſt. quia votum quantū in ſe fuit tenuit. id eſt q̄ debitum exigere non potuit. extra d̄ regularib⁹. c. Quidam. Conſulitur tamē q̄ intret monaſterium e. c. Placet.

Religionem poteſt alter coniugum altero inuito intrare ante copulam carnis ⁊ remanens in ſeculo poteſt cum alio contrahere illo profeſſo. extra de conuerſiotoniugatorum. ca. Uerum. ca. Ex publ.

Religionem alter coniugū poſt copulam carnis intrare nō poteſt etiam altero cōſentiente. niſi ⁊ ille intret. extra de cōuerſione cōiugatoꝝ. c. Ex parte abbatiſ. Ul ſi vxor in ſeculo remanens caſtitatē promittat. extra de conuerſione cōiugatoꝝ. cap. Preterea. preſertim ſi vxor ſit ſenex vt nō habeatur ſuſpitio ſi in ſeculo remaneat. eo. ca. Cum ſis preditus. ca. Coniugatus. c. Ad apoſtolicam. Nec poteſt mulier ad religionem cogi ſi primo hoc non acceptauit. e. c. Significauit.

Religionem ſi vir intrauerit vxore pſentiente: non tamen promittente continentiam: et epiſcopo ignorāte: debet vir etiam profeſſus d̄ monaſterio reuocari. extra de conuerſione coniugatoꝝ. c. Preterea. Poteſt itaqꝫ mulier ipm reuocare iuris ignara ſi fuit. q̄ caſtitatem ſcilȝ vouere tenebatur. eo. ca. Ueniens. Idē de viro ſacros ordines recipiēte. iſra. Uotum continēte.

Religionem ſi vir extorto conſenſu mulieris intret ipa manente in ſeculo: cōpellitur redire ad eam. e. c. Accedēs.

Religionem intrare poteſt vnus cōiugū vel ordines recipere ſi alter fornicat⁹ fuerit. e. c. Cōſtitutus. ca. Ueniēs.

Religionem intrare poteſt mulier fidelis ſi viri ob infidelitatem iudicio eccl'ie ab

eo ſeparata fuerit. ipo etiam reuertēte ad fidelitatem et renitente. e. c. Mulier.

Religionis habitum cum conſenſu coniugis voto emiſſo aſſumens redire ad illam non poteſt. Gloſa. quia profeſſus. et ſi exiens illa mortua aliam duxerit ſeparetur ⁊ ad monaſterium compellatur redire. extra de conuerſione coniugatorũ cap̄. Ex parte abbatis.

Religionem intrans mulier maritũ credens mortuum reſtituetur viuenti. ⁊ viro poſtea mortuo: licet nō compellatur redire ad monaſterium: expedit tamē ſaluti eius vt redeat. e. c. Placet.

Religionem non poteſt intrare furioſꝰ vl̓ alienatus a mente. extra de regularibꝰ. cap̄. Sicut tenor.

Religionem coactus intrans niſi poſtea conſenſerit: poteſt quādo vult exire. xx. que. j. Sicut etiam. ſi ita profiteatur. e. ca. Sicut qui. Sed ſponte aſſumēs deſerere non poteſt. e. q. ij. ꝑ totū.

Religionē intrans debet in principio ꝓteſtari vtrum religionē probare velit vl̓ an abſolute ſub habitu religionis domino ſeruire. primo modo poteſt ante ꝓfeſſionem ad priorem ſtatum redire. ſecundo autem modo non: quin ſaltem laxiorem tenetur intrare. xx. q. ij. Puella. Extra de regularibus. cap̄. Conſulti. Supra. Habitum.

Religio ſolum in corde propoſita nō obligat. extra de voto ⁊ voti redem. c. Litteraturam.

Religionem in infirmitate poſtulās ⁊ habitum aſſumens ac per profeſſionē ſe religioni obligans compellatur per cenſuram eccleſiaſticam habitum ipſum reſumendum. extra de regularibus. ca. Sicut nobis.

Religionis habitum per annum geſtans compellatur per dioceſanum cenſurꝭ eccleſiaſticis vt profiteatur: ſi nolit. eo. ca. ex parte. ṡ. Habitum.

Religionem minorennē intrantē ſine cōſenſu parentum poſſunt ipi parentes infra annum et diem reuocare. ⁊ tenet̄ eis obedire: et neuter peccat: ſed poſt annũ non poterunt. xx. q. ij. per totum. extra ꝺ regularibus. c. Si quis.

Religionem ante decimũ quartum annũ conſummatum intrans poteſt in quītodecimo anno libere exire. niſi in ipo quītodecimo anno profeſſionem fecerit. vel factam a ſe profeſſionem expreſſe ratam habuerit: aut habitum profeſſorum receperit. vel etiam ſi per totum quintum decimũ annum habitum portauerit. vbi non eſt diſtinctus habitus intelligit̄ profeſſus. niſi tanta ſit indiſtinctio ꝙ alias viuentes cum eis ſimili habitu induant̄. Si vero poſt quartumdecimũ annũ intrauerit ⁊ habitum quantumcũꝙ indiſtinctum per annum portauerit: intelligitur profeſſus. de regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religionem. cap̄. Is qui. libro ſexto. Diſtinctionem habitus. ſupra Habitus.

Religionem intrans ante legitimā etatē p̄t libere exire vt. ṡ. ij. q. j. per totū. ⁊ gloſa. eo. cap̄. Addidiſtis. Et erit liber a voto. Sed ſi poſt etatem legitimā cōſenſerit vel profeſſionem ratam habuerit: tenetur ſaltem ad religionem aliam. extra de regularibus ⁊ tranſeuntibꝰ ad religi. cap̄. Significatum. Et ſi a parentibus fuerit monaſterio oblatus non debet ante quartumdecimũ annum exire. eo. c. iũcta gloſa. Sed poteſt poſtea exire. eo. capi. Cum ſimus. Legitima autem etas eſt. vt. ṡ. Etas.

Religionem ſi puella minorennis aſſumpſerit coacta a parentibꝰ poteſt ipam deſerere. extra. c. c. Cũ virũ.

Religionem certā intrare vouens ⁊ aliā intrās. j. Vouēs certam.

Religionem poſſidentium intrans ordinem mendicātium profeſſus. ſupra. Excōmunicatio. §. xx.

Religionem ingreſſus ſi in fine anni nondum profeſſus exierit ⁊ poſtea reuertit̄: non oportet de nouo eum probare. niſi conditio perſone vel religionis mutata ſit. Qui enim certus eſt certiorari nō debet. de regulis iuris. cap̄. Cum quis. li. vj. Vide gloſam in fine.

Religionem intrantis beneficium īfra annum probatōnis non conferatur alteri ſine conſenſu ipius. niſi conſtet eum ſimpliciter intendiſſe mutare vitam: vel expreſſe profeſſus ſit: vel habitum ſcienter receperit profeſſorum. Sed interim be-

neficium prouideatur per alium: cui de eodem congrua portio aſſignetur. de regularibꝰ ⁊ tranſeuntibꝰ ad religio. c. Beneficium. libro ſexto.

Religionem intrans dimittat heredibus legitimã portionem. alia monaſteriũ recipiet. Alioquin monaſterium heredibꝰ portionem legitimã reddat: ſi hoc ille facere neglexerit. xix. q. ij. Si qua mulier

Religioſi poſſunt ad artiorẽ vitam trãſire petita licẽtia: licet non obtenta. xix. q. ij. Due. xx. q iiij. Monachum. extra de regularibꝰ. capi. Licet. ſ. Religionẽ artiorẽ.

Religioſi debent diuinis officiis intẽdere. xij. q. j. Quia tua. Et quid facere debent. Ibidem. Auguſtinus epiſcopo anglorum.

Religioſis bonis meliores: ⁊ malis peiores non inueni. dicit Auguſtinꝰ ad Vincentium donatiſtam in epiſtola. di. xlvij Quantũlibet.

Religioſa quãtacunqꝫ ſit congregatio inueniuntur in ea mali. Ibidẽ. vbi. ſ.

Religioſi peruerſe viuẽtes ceteris amplius in eccleſia nocent. quia ſanctitatꝫ nomen habent. diſtin. lxxxiij. Nemo. xix. q. ij. Monaſteriis.

Religioſi debent in eccleſia ⁊ refectorio ſimul eſſe ⁊ in dormitorio. xviij. q. ij. Pernicioſam.

Religioſi non debent habere proprium. Jeronymus ad Nepotianũ. xij. q. j. Clericus. et ſex cap. ſequentibꝰ. Et quod acquirit cuius ſit etiam ſi epiſcopus fuerit ſupra. Monachus q̃cq̃d.

Religioſus factus epiſcopus ad quid tenetur ⁊ cui acquirit bona. Supra. Monachus q̃cquid.

Religioſi nedum facultatibus: ſed etiam voluntatibus renunciant. xij. q. j. Non dicatis.

Religioſis prouidẽdum eſt: ne coacti neceſſitate reprobi fiãt. xxiij. q. iiij. Ipſa pietas. Auguſtinus ad Bonifaciũ.

Religioſis ſunt omnia officia iudicialia interdicta. xvj. q. j. De p̃ſentium. iuncta gloſa. Unde nec arbitri eſſe poſſunt. Vide Panormitanũ. extra de poſtulando. cap. Ex parte.

Religioſi non poſſunt curam animarum aſſumere ⁊ predicatõnis officium: etiã cũ eis hoc ab epiſcopis vel aliis committitur: vel cum a populo eligũtur: niſi de licentia ſuorum prelatorũ. xvj. q. j. ſ. Ecce. argumentum extra de iudeis. ca. Nã ſit. Quia habent manum ligatam. Nã non ſolum facultatibus: ſed etiam voluntatibus propriis renunciauerũt. xij. q. j. Non dicatis. vnde non habet velle vel nolle. de electionibꝰ. c. ſi religioſus. libro ſexto. eo. de teſta. cap. Religioſus. eo. de ſepulturis. c. religioſi.

Religioſi dicuntur mortui huic mundo. quia religionis ingreſſus eſt mors q̃dã ciuilis. ⁊ cõparatur morti naturali. vnde etiam exire de monaſterio et exercere ſecularia prohibentur monachi. Nã ſicut piſcis extra aquam: ſic mõachus extra monaſterium vita caret. xvj. q. j. Placuit. ſecũdo. iũcta gloſa.

Religioſi vel clerici qui in ſeculo pauperes fuerunt: poſt conuerſionem ſunt inſatiabiles aliqui. Unde Jeronymus. Natus inquit ĩ paupere domo ⁊ in tugurio ruſticano: qui vix milio ⁊ cibario pãe rugientem ventrem ſaturare poteram: nũc ſimilam ⁊ mella faſtidio. xij. q. ij. Gloria epiſcopi.

Religioſis quibuſdam non poſſunt artiora imponi q̃ȝ ipſi promiſerunt. di. lxxiiij Heſta. In gloſa.

Religioſi ſuccedunt etiam iure hereditario: etiam ſi ante ingreſſum fuiſſent propter ingratitudinem exheredirandi. xix. q. iij. Non liceat.

Religioſus non habet velle vel nolle. de electionibꝰ. cap. Si religioſus. libro ſexto. quia voluntati renunciat. xij. q. j. Nõ dicatis. Auguſtinus de vita clericoꝝ.

Religioſus appellare non debet contra p̃latum ſcilicet. extra de appellationibus cap. Ad noſtrum. cap. reprehenſibilis. in fine.

Religioſi in ſuis collegiis non plures recipiant q̃ȝ ibi ſuſtentari poſſunt. extra d̃ inſtitu. cap. Nõ amplius.

Religioſum vel clericum ſe fingens compellatur vt talis etiam maneat. extra de regularibꝰ. cap. Ut clerici.

Religioſus profeſſus ſi contrahit cogetur redire. Sed ſi ſolum vouit religionem:

ſtabit matrimonium. extra qui cleri. vel vouentes. cap. Meminimus. §. Excõmunicatio. §. xxxiiij.

Religioſus non poteſt fideiubere vel mutuum contrahere ſine licentia prelati. ſcilicet. extra de fideiuſ. cap. Ex quibuſdam. Nec executor vltime voluntatis. niſi obtenta licentia. de teſtamentis. cap. Religioſus. libro ſexto. ſ. Teſtamenti.

Religioſus ſepulturam non eligat. ſ. Sepulturam religioſus.

Religioſus de iure cõmuni poteſt eligi in epiſcopum eccleſie cathedralis. extra de voto ⁊ voti redem. cap. Per tuas. Sed ad titularem non poteſt. vbi. §. ſupra. eccleſie cathedrali que caret. Sed ad cathedralem poteſt tam ſecularis quam regularis eccleſie. de electionibus. cap. Cũ rationi. in clementinis. Etiam ſi ſit nouicius nondum profeſſus. eo. ca. Nullus. libro ſexto.

Religioſi electio ad epiſcopum quando eſt inualida. ſupra. Electõne. poſtulatione. et ibidem quomõ intelligitur. §. Electiones religioſorum.

Religioſus quomodo poſſit in electiõez de ſe factam conſentire. Supra. Electioni de ſe facte.

Religioſus alterius profeſſionis non poteſt in prelatum alicuius monaſterij eligi. de electionibus. cap. Cum ratõni. in clementinis.

Religioſus non poteſt eligi in prelaturaz ſue vel alterius religionis: niſi expſſe fuerit profeſſus ordinem regularem. ſec⁹ factum irritum eſt. eodem. capit. Nullus. libro ſexto.

Religioſus non poteſt conſentire in electionem prelature de ſe factam extra ſuum monaſterium: niſi a ſuo ſuperiore obtenta licentia conſentiendi. eo. cap. Si religioſus. libro ſexto. Et qualis licẽtia requiritur. §. Licentia data.

Religioſi vnius mõaſterij ſine licẽtia pape non poſſunt gubernare prioratus ſeu officia alterius monaſterij: ſi vnum non dependet ab altero. de preben. ca. Cum ſingula. libro ſexto.

Religioſi tenentur ſubire onera que eccleſijs incũbebant per eos ante hanc cõſtitutionem acquiſitis: niſi ſuperſint priuilegiati. talia tamen priuilegia non iuuãt quo ad eccleſias poſt conſtitutionẽ iſtam acquiſitas. de cenſibus. cap. Cum ſit nature. in clementinis.

Religioſi exempti non poſſunt oratoria vel capellas erigere in locis non exemptis abſq; licentia dioceſani. Nec in locis exemptis: niſi de licentia pape. de priuilegijs. cap. Auctoritate. li. vj.

Religioſi mendicantes non recipiant domos vel loca de nouo nec antiqua alienent quocunq; titulo. ſecus factum irritum eſt. niſi de ſpeciali licentia pape de hac cõſtitutõne mentionem faciente. De exceſſibus prelatorũ. cap. vnico. libro ſexto. hodie ſunt excõmunicati. de penis. cap. Cupientes. in clementinis. Poſſunt tamen de licentia ſuorum prelatorum recipere habitacula ab hominum habitatione remota: ⁊ eadem mutare. de exceſſi. prelatorum. cap. vnico. libro ſexto.

Religioſus habens prioratum vel eccleſiam curatam ſi ſine licentia pape ſecundum recipit vacat primũ ipſo iure. Nõ ſi ſtatim non dimiſerit: erit ineligibilis. et priuatur vtroq;. Illi vero qui añ hãc conſtitutionem plura habebant ſub penis dictis vnum eligere oportebat alio dimiſſo. de prebendis. cap. Cum ſingula. libro ſexto.

Religioſi qui in ſuis ſermonibus eccleſie prelatis detrahunt. Gloſa. nominati vel per circũlocutionem. alias in genere licet bene tangere vicia eorum. Aut q̃ retrahunt laicos de frequentia ſuarum eccleſiarum. Aut qui indulgentias pronũciant indiſcretas. Aut qñ interſũt teſtamentis fiendis ⁊ retrahunt teſtatores a reſtitutione debitorum vel a legatis matricibus eccleſijs faciendis. Aut qui procurant ſibi ſuis fratribus vel conuẽtib⁹ legata vel debita vel male ablata incerta erogari in aliorum preiudicium. Aut in caſibus pape vel epiſcopo reſeruatis abſoluunt. Aut perſonas eccleſiaſticas coram delegatis indebite vexant: et ad loca plura vel remota cõuenire preſumũt Omnes tales per duos menſes ſubiaceant penis ſcdm ſuam regulam vel ſtatu

ta pro grauibus criminibuſ infligendis nec diſpenſari poſſit abſq; manifeſta neceſſitate. Prelati quoq; eorum requiſiti niſi ſatiſfecerint infra mēſem perſonis eccleſiaſticis ſic dānificatis de his que occaſione premiſſorum ad eos peruenerit ſunt ſuſpēſi. Gloſa. ab officio: donec plenarie ſatiſfecerint. non obſtante priuilegio. de priuilegiis. cap. Religioſi. §. quibus. ⁊ infra in clementinis. infra. Suſpēſus ab officio.

Religioſi ſacramenta amminiſtrātes. abſoluentes a canone. a ſententiis ſtatutorum prouincialium vel ſinodalium: vl'a pena et culpa. ⁊c. ſupra. Excommunicatio. §. xxii. Poſſunt tamē priuilegiati ſuper hoc ſuis familiaribus domeſtic; aut pauperibus in hoſpitalibus ſacramēta conferre eccleſiaſtica. de priuilegiis. ca. Religioſi. in clementinis. infra. Suſpēſus ab officio.

Religioſi non retrahant populum a ſolutione decimarum ⁊ rerum eccleſiis debitarum in ſermonibus ⁊ alibi. ſed verbo et opere ad hoc inducant. de decimis. c. Diſcretioni. libro ſexto. Et penam contrarium facientium. ſupra. Decimas nō promouētes. Supra. Excōmunicatio. §. xxii.

Religioſorum decimas fraudantium pena. ſupra. Excommunicatio. §. xxii. ⁊ infra. Suſpenſus ab officio et beneficio.

Religioſi decimas non promouentes. ſupra. Decimas nō ꝑmouētes.

Religioſi non debent grauari a prelatis eccleſiarum: vel in ſuis priuilegiis impediri: vel ab acceſſu generalium aut ꝓuincialium capitulorum impediri. de exceſſibus prelatorū. cap. Frequēs. in clementinis. §. vltimo.

Religioſi exempti vt non teneantur niſi ſub certo iudice litigare: poſſunt conueniri coram ordinario in loco non exempto: ratione delicti: contractus: vel rei de qua agitur inibi initi vel ſite: non autem ratione domicilii poſſunt alibi conueniri. de priuilegiis. cap. Volentes. libro ſexto.

Religioſi exempti. Supra. Exempti. ſupra. Monaſteriū exemptū.

Religioſum pro iniectione manus in clericum ſecularem poteſt epiſcopus abſoluere in caſu eo quo clericum ſecularē iniicientem in alium clericum poſſet abſoluere. de ſenten. excommu. cap. Religioſo. libro ſexto. Item gloſa verbi. Eo caſu dicit. id eſt. ſi leuiter percuſſit. vel percutiens debilis eſt. vl' delicatus. vl' eger vel in mortis articulo. vl' inimicitias capitales habet. ⁊ in ſimilib⁹.

Religioſi in hereſi vel aliis delinquentes ſunt ceteris grauius imurandi ⁊ puniendi. de hereticis. cap. Accuſatus. §. vltimo. libro ſexto.

Religioſe mulieres extra ſuum clauſtrū pro nulla cauſa vocentur. etiam volentes. contrarium ſi quid fiat: irritum ſit. De iudiciis. capitu. Mulieres. libro ſex.

Religioſi habitum deponētes vel ad ſtudia euntes. Supra. Excommunicatio. §. xx.

Religioſi inducentes ad ſepulturam. ſupra. Excommunicatio. §. xxiiii. vel ſepelientes indebite.

Religioſi non ſeruanteſ interdictum ſiue ceſſatōnem. Supra. Excommunicatio. §. xxxii.

Religioſi fouentes beguinas. ſupra. Excōmunicatio. §. xxv.

Religioſus vtrum poſſit eſſe procurator ſupra. Procurator religioſus.

Religioſus vtrū executor teſtamenti poſſit eſſe. Supra. Religioſus non poteſt.

Religioſus quomodo poteſt vendere vel alienare bona monaſterii. Infra. Suſpēſus ab officio.

Religioſi ſoli non morentur inter ſeculares. ſupra. Monachus nō pōt.

Religioſi ſimoniace procedentes. ſupra. Excommunicatio. §. xxxiiii.

Relinquere omnia ⁊ propter chriſtum pauperem fieri perfectius eſt q̄ʒ bona retinere: et inde elemoſynas facere. ꝓma. q. ſecunda. Si quis.

Relinquentes omnia propter chriſtū debent de bonis eccleſie ſuſtentari. co. cap. Sacerdos.

Reliquie nullius etiam mirabilia facientis debēt ve

nerari ſine auctoritate pape. extra de reliquijs et veneratione ſanctorum. capi. Audiuim⁹. cap. Cū ex eo.
Reliquie non debēt exponi venales. nec oſtendantur extra capſulam. nec homines ratione queſtus falſis figmentis decipiantur. eodem. ca. Cum ex eo.

Remedia falſa ſunt veris periculis grauiora. extra de celebratione miſſarum. capitulo. De homine.
Remedio prouiſum tendit ad noxam. ſ. Malicia.

Remiſſio peccati non fit tantū in preſenti ſeculo: ſed etiam in futuro. diſtinctio. xxv. Qualis et cap. ſequenti.
Remiſſiones. ſupra. Indulgentie. et has poſſunt epiſcopi etiam litteratorie concedere. Extra de peniten. et remiſſio. capitu. Noſtro.
Remiſſa culpa ſiue iniuria non debet iterum ad animum reuocari. xxiij. que. ſecūda. Si illic.

Remuneratur quiſqꝫ a deo ſcd̄m merita. xxiij. que. iiij. Diſplicet. Auguſtin⁹ donato epiſcopo.
Remunerātur mali temporaliter pro bonis factis. De peniten. diſtinctōne. iij. §. Ex hoc.

Renunciare poteſt quiſqꝫ iuri ſuo. ſed nō debet. vij. q. j. Qꝫ periculoſum. extra de crimine fal. cap. Ex conſcientia. ſupra. Priuilegio. ſupra. Iuri.
Renunciare priuilegio exemptionis. ſupra priuilegio. ſupra. Iuri.
Renunciare iuri ſuo non intelligitur qui ſe committit gratie aduerſarij. niſi hoc exprimat. extra de renun. ca. Veniēs
Renunciare poteſt quis iuri ſuo tacite. extra de ſenten. et re iudi. cap. Inter monaſterium. ſupra. Iuri.
Renunciās ſemel iuri ſuo non poteſt iterum ad illud redire. extra de electio. ca. Cum inter. r. ſupra. Iuri ſuo.
Renūciare non poteſt furioſus niſi habeat lucida interualla. vij. q. j. Quāuis.
Renunciatio beneficij vel eccleſie non valet niſi fiat in manus ſui prelati. extra de renuncia. cap. Dilecti filij.
Renunciare officio quis poteſt propt̄ cōſcientiaꝫ criminis quod poſt penitentiā impedit executionem officij. vt ſimonia in ordine. homicidiuꝫ et huiuſmodi. Itē propter infirmitatem qua ad hoc impotens eſt. Iteꝫ defectum competentis ſcientie. Item graue ſcandalum aliter non ſedandum. Item irregularitatem perſone indiſpenſabilem. alias non poteſt. extra de renunciatio. c. Niſi cum pridem.
Renunciare poteſt papa papatui ſiue dignitati. De renunciatio. capitu. Quoniam. libro ſexto.
Renunciatio dignitatis vel beneficij facta per procuratorem ad hoc conſtitutū tenet. non obſtāte ſi idem prius fuerit reuocatus. dummodo tamen ipſe et ille cui reſignauit huiuſmodi reuocationē ignorauerint ſine fraude. de renuncia. c. Cū illuſio. in clementinis.
Renunciatio tenuis dignitatꝫ ſiue pbende in fraudem vt alius gratiam expectationis a papa habens ipſam recipiat: nō tenetur idem expectans eam recipere: ſꝫ aliam vacaturam ſine fraude expectabit Et ſi illi renunciāti poſtea talis pinguis confertur: et fraus probata fuerit: careat vtraqꝫ. de renuncia. ca. Si te. li. vj
Renunciatio beneficiorum facta cauſa pmutationis. ſupra. Permutare volētes.
Renunciationem extorquens. Supra. Excommunicatio. §. xiij. infra. Suſpēſi per triennium.
Renunciantes ſiue priuati bonis temporalib⁹ nō debent contēdere nudi. nec ieiunes ſe inimicis opponere: ſed ſpoliati pus reſtituantur. de reſtitutōne ſpoliato. cap. Frequens. libro ſexto.

Reprehenſio tunc iuſta eſt: quādo in ſe pmo: poſtea in alios fit. iij. que. vij. Qui ſine. Gregorius in moralib.

Repreſſalias vel pignorationes cōcedentes. ſ. Excōmunicatio. §. xiiij.

Repellere iniuriam licet p̄ erfectis: non verbis: ſed verbis. xxiij. q. j. Parat⁹. Aug⁹. in ſmo.

Res que deo ſemel eſt dedicata nõ
debet amplius ad prophanos
vſus redigi.xij.q.ij.Aurum.Extra ð fo-
ro competenti.cap̃.Conqueſtus.de re-
gulis iuris.cap̃.Semel.libro ſexto.De
conſecratio.diſtin.j.Ligna.Et ſi ipa fu
erat alienata:reddatur eſtimatio eiꝰ.x-
iiij.q.vj.Comperimus.

Res eccleſie a regibus vel principibꝰ pe-
tens excõmunicetur.extra de rebus ec-
cleſie non alienãdis.ca.Qui res.

Res clericoꝝ quas intuitu perſone acq̃ſi-
erunt poſſunt ipi donare viuẽtes cui vo
lũt.alioquin poſt obitum eiuſ altario vl'
eccl'ie ipius ſanctificãt.extra de ſucce.c.
Sed hoc.Gloſa.Si tamen habent he-
redes illi admittuntur.ꝛ nõ eccleſia.xij.
que.vlti.cap̃.vltimo.

Res tranſit cum onere ſuo.extra de deci-
mis.ca.Cum ñ ſit.extra de cenſibꝰ.cap̃.
Sanccitum.

Res inter alios acta alteri non ꝑiudicat.
extra de tranſactionibꝰ.cap̃.Veniẽs.ex
tra de cauſa poſſeſ.cap̃.Com olim.Fal-
lit tamen cum quis cui primo compe-
tit actio vel defenſio ſuſtinet agere ſeq̃n-
tem.vel cum quis paſſus eſt eum experi
ri a quo cauſam habuit.extra de ſen.ꝛ re.
cap̃.Quãuis.iuncta gloſa.

Res omnis per quaſcunq; cauſas naſcit'
per eaſdem ꝛ diſſoluitur.Criſoſtomus
ſuper Mattheum.xxvij.q.ij.Omis res
extra de regulis iuris c.Omis res.

Reſcripta duo ad duoſ iudiceſ
cõtra vnuz ſuper eo
dem negocio impetrans:priuatur com-
modo vtriuſq;.de reſcript.c.Ex teno.

Reſcriptum ſuper incertis iudicibꝰ vl' fu-
turis negocijs impetratum non valet.
extra.e.c.Ad hoc ſumus.

Reſcriptuz ſpeciale derogat generali:eti
am ſi non facit de ipo mentionem.extra
eo.c.Sicut romana.

Reſcriptum ab excõmunicato impetratũ
ſuper alio q̃z articulo excõmunicationis
vel appellationis:non valet.de reſcript.
cap̃.pmo.libro ſexto.

Reſcriptum.vide ſupra.Gratia.Supra
Littera.

Reſcriptum nullam dictionem vacantẽ
continere debet.alioquin ipa dictio fru
ſtra occuparet membranas.argumentũ
de maioritate ꝛ obedien.ca.Solite.in
gloſa.verbi.Tanquã.

Reſeruatio executorum ſuper
beneficijs.s.Exe
cutor.

Reſidentiam faciant clerici
in beneficijs.
extra de clericis non reſiden.c.Ex par-
te veſtra.Alioquin ãmoueantur.nõ ob
ſtante appellatõne.niſi de licentia prela-
torum:ꝛ propter ſtudium litterarum cõ
tigerit eos abeſſe.eo.cap̃.Relatum.cap̃.
Conquerẽte.

Reſignare ſupra.renunciare.

Reſpondere recuſans.ſupra
Poſitionibus.

Reſponſio prudentis quid eſt.diſtinc.ij.
reſponſa.

Reſiſtere malis poſſe ꝛ non face
re eſt conſentire.xxiij
q.iij.Qui aliorum.

Reſiſtere aliorum iniurijs expedit.xxiij.
q.iij.Sex differentie.

Reſtitui non debet res aliena deo
conſecrata.ſed eius eſti-
matio.xiiij.q.vltima.Cõperimꝰ.

Reſtitui quando non debet vxor.Muli
er non eſt reſtituenda viro ſeuienti.niſi
ſufficiens cautio ab eo preſtetur.Extra
de reſtitutõne ſpoliatoꝝ.cap̃.Litteras.
§.vltimo.Debet enim cautionem pre-
ſtare quod ei non noceat.eo.ca.Ex trãſ
miſſa.

Reſtitutionem mulieris impedit adulte
rium publicum.extra de diuorcijs.cap̃.
Significaſti.

Reſtitutio rei aliene eſt neceſſaria ad ſalu
tem.xiiij.q.vj.Si res.Auguſtinus ad
Macedonium.

Reſtitutio bonorum animi eſt magis ne
ceſſaria.Nam multũ diſtãt damna mo-
rum a damnis rerum temporalium.vj.
que.j.Sunt plurimi.

Reſtituere tenetur quis illata damna cor
poris ſi ille non moritur.ꝛ tenet' ei ope
ras eius et impenſas in medicos.et de

damno etiam pro toto futuro tpe q̃ il‑
le vſus fuiſſet membro quod ei mutila‑
uit. Extra de iniurijs et damno dato.
ca. Si culpa. Et habetur Exodi viceſimo
primo.
Reſtitutio bonorum fame eſt neceſſaria.
Nam dicit Gregorius. Deteriores ſunt
qui vitam famãq; noſtram diripiunt q̃s
qui ſubſtantias prediaq; rapiunt. Naz
dicitur prouerbiorum.xxij. Melius eſt
nomen bonum q̃s diuitie multe. vi.q.pri
ma. Ex merito.
Reſtitutio bonorum fortune.id eſt tépo‑
ralium eſt neceſſaria. quia peccatum nõ
dimittitur niſi reſtituatur ablatum. Au
guſtinus ad Macedonium. xiiij.q. ſex‑
ta. Si res. Extra de vſuris.cap. Cum
tu.de regulis iuris.cap. Peccatuz.libro
ſexto. Nec penitẽtia agitur. ſed ſimulat.
vbi ſupra.cap. Si res.de peniten.diſti.
v. Falſas. Nam omnis vſurpatio rei ali
ene eſt furtum.xiiij.q.v. Penale. Augu‑
ſtinus in q̃ſtionib9 Exodi.
Reſtitutio rei aliene debet fieri cum fru‑
ctibus perceptis:et que quis inde perci
pere interim potuiſſet.extra de reſti.ſpo‑
liato℞.cap. Grauis.
Reſtituere vel cautõnem de reſtituẽdo fa
cere.ſi raptor dum viuit et poteſt facere
nolit:poſtea in morte non potens: ſi cle
rici eius ſepulture interſint vel oblatio‑
nes receperint:deponãtur perpetuo ab
officio et beneficio. Extra de raptorib9.
cap.ij. Infra. Suſpenſus ab officio ẽ q̃ſ
quis oblatõnes.ꝛ ſupra. Raptor vel vio
lator eccleſiarum.
Reſtituere tenentur ementes de ſpolijs ſi
craſſa ignorantia neſcierunt bellum fuiſ
ſe iniuſtũ.xij.q.ij. Qui et humãis. Igno
rantia vero iuris eos non excuſat. extra
de clerico excõ.cap. Apoſtolice.
Reſtituere non tenetur quis quod iuſto
bello acquirit.xxiij.q. vij. Si de rebus.
Bellum autem iuſtum requirit quinq;.
ſcilicet perſonam.ſup.cui licet.id ẽ ꝙ nõ
ſit clericus.xxiij.q.viij. Clerici. Itẽ rem
id eſt.pro rebus repetendis vſq; ad ſatiſ
factionem.xxiij.q.ij.cap.pmo.q.iij. cap.
Fortitudo.q. viij.cap.ſi nulla. Item cau
ſam.ſcilicet neceſſariam. vt pro defenſi‑
one. Extra de reſtitutõne ſpoliato℞.ca.
Olim. Item animum id eſt non odio vel
cupiditate.ſed pro correctõne. caritate.
iuſticia. vel obedientia. xxiij.q.j. Quid
culpatur.cap. Militare. Item auctori‑
tatem ſuperioriſ.xxiij.q.pma. Quid cul
patur.q.ij.cap.pmo. Si tamen aliq̃ pre
dictoruz defuerunt: dummodo fiat pro
rebus repetendis: non tenetur reſtitue‑
re ſcd̃m Monalduz. niſi vltra ſibi debi
tum damnificauerit.
Reſtitutio vſurarum eſt neceſſaria. extra
de vſuris.cap. Tua nos.cap. Conſulu‑
it. Uide iſra. Uſura.
Reſtituere tenetur ſimoniacus pecuniaz
vel datum receptum eccleſie illi in cuiuſ
iniuriam datum eſt. infra. Simoniace.
Reſtituere tenetur ſimoniacus in benefi‑
cio omnes fructus perceptos ꝛ percep
tibiles. deciaquarta.q.ſexta. Si res. ex
tra de reſtitutõne ſpoliato℞.ca. Grauis
infra. Simonia.
Reſtituere tenetur quis res inuẽtas. Un
de Auguſtinus ſuper Leuiticũ. Multi
inquit ſine peccato eſſe putant ſi alienuz
quod inuenerint teneant:et dicunt. de‑
us mihi dedit cui habeo reddere. Diſcãt
ergo hoc peccatũ ſimile eſſe rapine ſi q̃s
inuẽta non reddat.xiiij.q.v. Mlti. Si
quid inueniſti ꝛ non reddidiſti: rapuiſti
Idem.e.cap. Si quid.
Reſtituere tenetur quod aleatores lucrã
tur.ſcd̃m quoſdaz.non perdenti.ſ; pau
peribus.quia turpitudo vertitur ex par
te vtriuſq;.argumentum decimaquarta
que.quinta. Non ſane. Alij dicunt ꝛ me
lius ꝙ perdẽs repetere poteſt. Hec glo‑
ſa diſtictio.xxxv. Epiſcopus. Et gloſa
extra de vita ꝛ honeſtate clerico℞.capi.
Clerici officia. Sed Alexander de ha‑
les in quarta parte ſua ſentit ꝙ iura ma
gis hoc in penam ſtatuerunt q̃s in obli‑
gationem.et ꝙ de ſtricto iure non tene‑
antur. Similiter Scotus in quarto di
ſtinctio.xv.dicit.ꝙ lex hoc ſtatuens li‑
gat ſolum eos qui viuendo politice ſub
ſunt legibus imperialib9.qui forte nulli
ſunt hodie.
Reſtitutio rei ablate ante omnem contẽ‑
tionem eſt facienda. Extra de reſtituti‑
one ſpoliatorum.c. Cz multũ. Nã nudi
nõ debem9 in iudicio ꝯtẽdere. nec iner‑

mes nos hoſtibus opponere. eo. ti. capi.
Frequens. libro ſexto.

Reſtituere nõ cogatur ſpoliator niſi ei ſit
prius reſtitutum. extra. eo. c. Olim vob.

Reſtituere nõ cogatur qui ſoluere nõ po-
teſt. extra de vſuris. cap. Cum tu. §. Illi
autem.

Reſtituere non valens ablata debet ĩ cor
pore verberari. xiiij. q. vj. Si res. Gloſa
dummodo conuenitur ex maleficio.

Reſtitutio vtrum ſit danda ſpoliatis. iij.
q. j. per totum.

Reſtitutionem petere non poteſt qui non
fuit in poſſeſſione iuris vel facti. xiiij. q. j.
cap. j. iuncta gloſa. Sed fallit in quibuſ-
dam caſibus. vt ibi in gloſa.

Reſtituendum eſt ſi quid ſine iudiciario
ordine deponitur. extra de accuſationi.
cap. Ad petitõnem

Reſtitui beneficium non debet ei qui nõ
vi: ſed ſponte reſignauit. extra de reſtitu
tione ſpolia. cap. Accepta.

Reſtitutio in integruʒ debet fieri eccleſie
ſi quid conſtiterit in damnum eius alie-
natum. extra de in integrum reſtitutiõe.
cap. Requiſiuit.

Reſtitutõnis in integrum beneficium nõ
conceditur eccleſie contra ſententiam vl'
contractum: ſi poſt q̃drienniũ hoc petat
dummodo negligẽter obmiſerit. niſi do
lus ex altera parte probetur interueniſſe
vel alia ratõnabilis extat cauſa. de in in-
tegrũ reſtitutione. c. Eccleſia. li. vj.

Reſtitutio in integrum ſimili modo vt ſu
pra non conceditur eccleſie ſi contra cõ-
feſſionem per ſe in iudicio factaʒ reſtitui
petit. dummodo hoc in quadriennio ne
gligenter obmiſerit. niſi cauſa rationabi
lis aliud ſuaſerit. eodem. cap. Si aduer
ſus. libro ſexto.

Reſtitutionem tamen huiuſmodi poteſt
petere per viã cõmunis iurꝭ: vt reuocati
onem erroris. Gloſa. Non autem per be
neficium quouſq; negocium fuerit fini-
tum. vbi ſupra.

Reſtitutõnem in integrum eccleſie per la
pſum temporis leſe petenti fiat infra q̃-
driennium. et pro tempore tanto quãto
ſe leſam probabit. de in integrum reſtitu
tione. capitulo. Ab eccleſia. in clemen-
tinis.

Reſtitutionem decimarum eccleſia petẽs
quas ſe infra alienam parrochiam poſſe
diſſe aſſerit: non auditur niſi probet poſ-
ſeſſionem legitimam. de reſtitutõne ſpo-
liatoꝝ. cap. Ad decimas. libro ſexto.

Reſtitutus ad gratiam prius reuocatã in-
telligitur ſine preiudicio iuris alieni. vn
de non poteſt auferri ei cui ante illaʒ re
ſtitutionem poſt tamen priorem reuoca-
tionem ſimilis fuerit gratia conceſſa. ni-
ſi aliud exprimatur. de reſcriptꝭ. c. Quã-
uis. libro ſexto.

Reſurrectionis ꝓpter gau
dium nõ
ieiunatur a paſca vſq; ad penthecoſtes.
diſtin. lxxvj. Scire.

Retributionum ſex dif-
ferentie
ſcilicet bona pro malis. pro bonis bona
mala pro bonis. pro malis mala. nõ red
dere mala pro malis. nec bona pro bõis
xxiij. q. iij. Sex differẽtie.

Retro reſpicere: manu ad aratruʒ
miſſa: eſt ſcðm Gregorium
ſuper Ezechielem poſt exordia boni ope
ris ad mala relicta reuerti. de peni. diſt.
ij. Penata. ſupra. Manũ.

Reuelatio diuina ſuperat om-
nem legem. extra ð
cõuerſione coniugatoꝝ. cap. Ex parte.
ſecundo. extra de regularibꝫ. c. Licet.

Reuelatio diuina excuſat culpam ĩ facto
xxiij. q. v. Si non licet. Auguſtinꝰ de ci
uitate dei extra de diuorcijs. cap. Gau
demus. §. Quia vero.

Reuerentia exhibetur alicui
ratione dignita-
tis vel ſuperioris poteſtatis. xvj. que. ij.
Viſis. Etiã inutili prelato debet q̃diu
tolleratur. xvj. q. vj. Si fortaſſis.

Reuocatoria conſtitutio gra-
tiarum quaʒ
Bonifacius edidit: declaratur ad intel
lectum generalem extendi. de preben. et
dignitatibꝫ. capit. Si is cui. li. vj. Pla-
nius tamen declaratur. ð conceſſio. pre
bendaꝝ. c. Quoniam ex conſtitutione. li
bro ſexto.

Reuocatio gratiaꝝ aufert ius ꝯpetẽs ad
ꝑbendã. non autẽ cõpetens ĩ prebenda.

id eſt dummodo collatio preceſſerit re-uocationem. de prebendis. ca. Quodaȝ libro ſexto.
Reuocari debet ſententia erronea. extra de ſenten. excõ. c. Nouerit.
Reuocare. Magne ſapientie eſt hominẽ reuocare quod male locutus eſt. xxij. q. iiij. Magne. Auguſtin⁹.

Reus dicitur non ſolum a reatu: ſȝ etiam re pro qua in iudicio petitur. extra de verboꝝ ſignifica. c. Forus. §. In omni.
Reus non poteſt conueniri extra prouinciam. iij. q. vj. per totum. Fallit tamẽ. vt patet in verſibus his. Contractus. crimen. reus. res. religioq;. Vir ratio ſimilis. vel puocat atq; recuſat. Excellit iuſſus. vel ſi conſentit vterq;. Fallit etiaȝ ſi iudex ſecularis negligens fuerit. Iteȝ in feudo. Item in ſcolaribus. Hec glo. vbi ſupra. c. j. ṡ. Actor.
Reus actorem vel econuerſo ad diuerſos iudices conueniens. ṡ. Actor ſi contra reum.
Reo potius fauendum eſt q̃ actori: cũ iura partium ſunt obſcura. extra de exceptionib⁹. c. Cum inter. Item de regul. iu. cap. Cũ ſunt. libro ſexto.
Reus debet abſolui actore non probante. extra vt eccl'iaſtica beneficia ſine. di. c. vnico. Et non debet reo imponi iuramẽtum vel purgatio. ne occaſio periurij detur. extra de iureiuran. c. Clericus. c. Iuramentum. niſi laboret infamia: tũc purgatio indicitur. vj. q. v. Qꝛ autem. xv. q. v. per totum. extra ꝺ accuſa. c. Cũ oportet. ṡ. Accuſatoribus.
Ream linguam non facit niſi rea conſciẽtia. xxij. q. ij. §. finali.

Rex ſupra. Reges. ṡ. Maior.

Rigor canonis vel ſententie remittitur. ſcilicet pro qualitate perſone. j. q. vij. Tanta. Item ratiõe pietatis. e. c. Si qui. Item ratõne neceſſitatis. e. ca. Quoniam quicquid. Item ratione multitudinis. e. c. Quotiens. Iteȝ ratione diſpenſatõnis. e. c. Didici. c. Diſpenſatõnes. Item ratõne vtilitatis. eo. cap. Tali cõiugio.
Rigor iuris in perſoniſ eccleſiaſticis non requiritur ſi cautõnem preſtent ſtãdi iudicio. extra de dolo ⁊ cõtuma. c. j.

Romana eccleſia prelata eſt cũ ctis eccleſijs ⁊ totius orbis tenet principatum. xxiij. q. j. Rogamus. Iteȝ in prohemio ſexti. Ipa ita q; eſt caput omnium eccleſiarum. diſ. xij. Non decet. diſtin. xxj. Quãuis.
Romanam eccleſiam aſſerens nõ eſſe caput omnium: et ei non obediendum. eſt excommunicatus. diſtin. xix. Nulli fas. Supra. Excõmunicatio. §. vij.
Romane eccleſie ſtatuta ſunt inuiolabiliter obſeruanda ⁊ accipienda tanq̃ ſancti Petri firmata diuina voce. diſtin. xix. Sic omnes. ⁊ ſequenti. Niſi eſſent contraria diuinis ⁊ euãgelicis preceptiſ vel decretis patrum precedentiũ. c. §. Hoc autem.
Romane eccleſie conſuetudo ab omnib⁹ obſeruetur in ꝯſecratõib⁹. diſtinctio. xj. Quis neſciat.
Romana eccleſia nunq̃ hereſi eſt lapſa. Supra. Eccleſia romana ⁊. xxiiij. q. prima. Memor. Et per totum.
Romana vrbs eſt conſecrata ſanguine et martyrio Petri et Pauli. de electio. ca. Fundamenta. libro ſexto.
Rome quis ſenator vel rector fieri poſſit et pena contrafacientium. Infra. Senator. ſupra. Excõmunicatio. §. viij.
Romana eccleſia omnium eccleſiarũ mater eſt et magiſtra. extra de foro compecapi. Licet ratõne.
Romanam vrbem vel bona eius inuadẽtes. ṡ. Excõmunicatio. §. xv.

Romipetas inuadentes. ſupra. Excommunicatio. §. xv.
Romipete cum ſuis rebus debent eſſe ſecuri ſub protectõne apoſtolica. extra de peregrinantibus. c. Cõquerẽte.

Rogamen ſuperioris pro p̃cepto recipiatur. De reſtitutione ſpoliatorum. cap. p̃mo. i clementinis.

Rumor vicinie niſi ratõnabiles accedant probatiões nõ poteſt matrimonium irritare vt diuorcientur. Extra de eo qui cognouit. cap. Super eo.

Sabbato licet ſm morē patrie carnes comedere. Extra de obſeruatōne ieiuniorū. cap. Conſilium nr̄m. §. Item.

Sabbatum ⁊ dominicā antichriſtus obſeruari docebit vt ſibi vtrūq; populū attrahat. de conſe. di. iij. Peruenit. Gregorius.

Sabbati die nō eſt feſtiuandum: ne videamur iudaiſare. de conſecra. diſt. iij. Peruenit. Gregorius.

Saccus pertuſus ſignificat mentes īdiſcretas. q2 ñ cōſiderāt quomō merceſ ex bono acq̄ſita malo opere perditur. de peni. diſtin. iiij. De pertuſo. Et ſumit Aggei. j. Qui mercedes congregauit miſit eas in ſacculum pertuſum.

Sacerdos inuiſibilis viſibiles creaturas ī ſubſtātiam ſui corporis ⁊ ſanguinis inuiſibili virtute in ſuo verbo conuertit. de conſe. diſtin. ij. Quia corpus.

Sacerdos ex latino ⁊ greco compōitur quaſi ſacrum dans. diſtinc. xxj. Cleros. Iſidorus. vij. li. ethimol. c. xij.

Sacerdos eſt quilibet ſanctus. ſed nō econuerſo. di. xl. Multi. Criſoſtom⁹.

Sacerdotes dij et angeli nuncupantur. Exodi. xxij. Dijs ne detrahes. ergo eorum ſimplicitas non eſt deſpicienda. xj. q. j. Sacerdotibus. extra de hereti. ca. Cum ex iniuncto.

Sacerdotum dignitas ⁊ auctoritas. di. xcv. per totum.

Sacerdotalis dignitas preeminet regali dignitati. diſ. xcvj. Duo ſunt. ij. q. vij. Nos ſi. ſ. Eccleſiaſtica ſiue

Sacerdotis et epiſcopi idemtitas ⁊ differentia. ſ. Epiſcopi idem. ſ. Epiſcop⁹ non permittat.

Sacerdoſ nō dʒ ſtare corā epiſcopo ſedēte. diſtin. xcv. Epiſcopus in quolibet. et vbi ſupra.

Sacerdotum manus et brachiū principis inungunt. ſed non criſmate. Epiſcopi autem manus et caput inungunt criſmate. diſtin. xxiij. Preterea. Iuncta gloſa. ⁊ extra de ſacra vncti. ca. Cum veniſ.

Sacerdos facit cathedram. ⁊ non econuerſo. diſtin. xl. Multi.

Sacerdotes ſunt lumen populi. diſ. xciij Sacerdotes.

Sacerdotum vita debet eſſe pre ceteris ſanctior. diſtin. xlj. per totū. viij. q. j. Nec ſufficere.

Sacerdotes debent eſſe mente et corpore mundi. j. q. j. Neceſſe. iij. q. vij. In grauioribus. Gregori⁹ in regiſtro.

Sacerdotes debent eſſe ſobrij. diſt. xxxv. Vinolentum. Ieronym⁹ in Michea.

Sacerdotes debent eſſe diſcreti et docti diſtin. xxxvij. per totum. di. xxxviij. Pluribus.

Sacerdotes quales ſint. ſ. Ordinand⁹.

Sacerdos dei patris dicitur filius ſcōꝫ humanitatem in qua ſe pro nobis acceptabile ſacrificium deo obtulit. de conſecra. di. ij. Sacerdos

Sacerdotium bona intentōe aſſumptiurus vires ad tantū onus penſet. et ſi inſufficiens ſit abſtineat. Sin autem accedat cum timore. j. q. j. Non eſt putanda §. Quiſquis.

Sacerdotalis dignitas. ſ. Eccīaſtica ſi.

Sacerdotale officium digni dent et recipiant. j. q. j. Si qui epiſcopi. Et nō conferatur indignis. di. xlix. p totū.

Sacerdotio ꝓmouendus debet prius eſſe perfectus. nō momentaneus. id eſt. nimis cito ordinatus. Nam.

Sacerdos momētaneus. vt. ſ. neſcit humilitatem obſeruare. ⁊ mores ꝑſonaruꝫ vel ſeſe cōtemnere. Nō ieiunauit. nō fleuit nō ſe correxit. nō pauperibꝫ erogauit diſtin. xlviij. ca. j. iūcta gloſa verbi. Momentane⁹. ſ. Ordinari.

Sacerdos non neophituſ ordinet. vt. ſ.

Sacerdotes de iure cōmuni non debēt ordinari ante triceſimū annum de antiquo iure. diſtin. lxxviij. Si quis. ⁊ ſeqn. Poſſunt tamē ordinari viceſimo quīto anno. e. c. Si triginta. de etate et quali. ca. Generalem. in clemētinis. Item gloſa verbi. xviij. dicit inchoato.

Sacerdos non ordinetur qui maculam habet. ſ. Aaron. ⁊ in crimine. ſ. Ordinādus ſm.

Sacerdos non ordinet cuius vxor adulterium cōmiſit. diſtin. xxxiij. Si cuius.

gloſa.ſi poſtea ipſam cognouit.
Sacerdos ex ſeruo ordinatus: non tenetur domino ſuo niſi in diuino officio. extra de ſucceſ. ab inteſta. c. Sancto.
Sacerdotes nō loco vel genere: ſed moribus ſint ornati. di. xl. Nos qui. Greg.
Sacerdotes debent eſſe oībus pro poſſe vtiles ⁊ beniuoli. xiiij. q. v. Pēiq̄. Ambroſius libro de officijs.
Sacerdotes debent eſſe in veſtibꝫ ⁊ inceſſu maturi. di. xlij. Clericus
Sacerdotes debent orationi vacare. di. xxxvj. Si quis vult.
Sacerdos nullam mulierem ſecum habeat etiam nec matrem ſuſpectam. extra de cohabitatio. clericoꝝ. ca. j.
Sacerdotum opus quod ſit. di. xxxviij. Ignorantia.
Sacerdos tenetur vita ⁊ doctrina viam domini docere populum. Unde Exodi xxviij. Sacerdos ingrediēs tabernaculum tintinabulis ambiat vt audiat̄ ſonitus quādo ingreditur vel egreditur ſanctuarium ⁊ non moriat̄. Ueſtimenta em̄ ſacerdotis quid aliud ꝙ opera recta debemꝰ accipere. Pſalmiſta. Sacerdotes tui induant̄ iuſticia. Ueſtimentis igit̄ illius tintinabula inherent. ſi vite viā cū lingue ſonitu ipſa opera clament. Judicis nāq̄ iram contra ſe erigit ſi ſine predicationis ſonitu incedit. diſt. xliij. Sit rector. Gregorius in paſtorali.
Sacerdotibꝫ periculoſa eſt ignorantia ⁊ peſtifera. di. xxxviij. Ignorantia.
Sacerdotes debent populū docere. vj. q. j. Sacerdotes. s̄. Doctoris ſiue.
Sacerdotes debent diuinis ſcripturis et ſtudijs inſiſtere. di. lxxxvj. Quando. ca. Cum multa.
Sacerdos tenetur ſcire canones penitētiales. di. xxxviij. Nulli ſacerdotum. xxvj. q. vij. Tempora.
Sacerdotibus debet reuerentia exhiberi. diſtinc. xciij. Dominus noſter. vj. q. j. Sacerdotes.
Sacerdotum doctrinā debemus attendere: nō vitam. Unde Matthei. xxiij. c. Que dicūt facite. j. q. j. Multi ſecularium. c. Significaſtis. Non quis ſꝫ quid dicat̄. e. c. Nō quales. Nullo igit̄ modo ſunt contemnendi vel iudicandi a ppl'o: ſed venerandi: etiam mali. exemplo Dauid qui ſaul venerabatur: compūctus de abſciſione clamidis. j. q. j. Dominus. §. ſi non habebat. c. Multi.
Sacerdotes multi ſūt nomine. pauci autem opere. di. xl. Multi. Criſoſtomus.
Sacerdotes ⁊ prelati debent eſſe pauperes ſpiritu. ⁊ bōa eccleſie pauperibꝫ erogare. j. q. ij. Sacerdos.
Sacerdotis mali ſacramenta nō ſunt cōtemnenda. di. xxxij. Ad hoc vero. de cō. diſtin. ij. Panis eſt. j. Sacramēta.
Sacerdos malus nihil bono minꝰ agit intra eccleſiā in miniſterio corporis xp̄i ſicut nec ī alijs ſacramentis. quia nō merito conſecrantis: ſed in verbo efficitur creatoris. j. q. j. Intra catholicam. de cō ſe. di. ij. Utrum ſub figura. Et eſt Aug.
Sacerdotum malicia ſalutē ſubditiſ nō adimit. cum ſacramēta talia ſint qualis is cuius poteſtate dantur. de conſe. diſt. iiij. Baptiſmus talis eſt. Auguſtinꝰ ſup Johannem. s̄. tamē. Oratio mali ſacer.
Sacerdos malus non debet vitari in ſacramentis ꝙdiu tolerat̄ ab eccleſia. xv q. viij. Sciſcitātibꝫ. infra. Uitari.
Sacerdotem peccare videns tegat. Supra. Peccantē.
Sacerdote peccante quis orabit pro eo Notatur hic difficultas. de peni. diſtic. pma. Importuna. §. Si ſacerdos.
Sacerdos fornicarius. Gloſa notorius. eſt ſuſpenſus ab officio. di. xxxij. Pret h. et hoc quo ad ſe ⁊ alios. extra de cohabita. clericoꝝ. c. Queſituꝫ. s̄. Fornicarioꝝ.
Sacerdos fornicans decem annis peniteat iuxta formā diſtin. lxxxij. Preſbyter Supra. Cano. j.
Sacerdos nō debet condemnari abſq̄ ſinodali ſententia. ⁊ quomodo. xv. q. vij. per totum.
Sacerdos celebrans tenetur cōmunicare. alioquin vno anno puatus eſt cōmunione. de conſe. diſtin. ij. Relatum. Et ſi corpus chriſti tantū ſumit: debet puari vtroq̄. e. c. Cōperimus.
Sacerdos celebrare ſimulans. ⁊ propter peccati conſcientiā non conficiens: grauius peccat ꝙ ſi conficeret. quia falſa remedia veris ſunt periculis grauiora. extra de cele. miſſaꝝ. c. De homine.

Sacerdos poſt infirmitatem poteſt cele
brare. ⁊ quibꝫ infirmitatibꝫ debeāt abſti-
nere. vij.q.j. per totum. iūcta glo.c.j.

Sacerdos non debet ſolus miſſam cele-
brare. de conſe. diſtin.j.hoc quoqꝫ. Nec
alia diuina. extra de filijs. preſbyterorū.
cap. Propoſuit.

Sacerdotes diuerſaꝝ linguaꝝ tenentur
epiſcopi inſtituere in locis vbi populus
diuerſificatur per eas. extra de offi. iudi
cis.c. Pleriſqꝫ.

Sacerdotes debent eſſe hoſpitales. alio
quin ad hoc alios nequeunt hortari. di
ſtin.xlij. Hoſpitalem. Alioquin repellē-
di ſunt a ſacerdotio.e.§. Ordinādꝰ.

Sacerdotes omnē iuſticiā ⁊ onera gͣuia
populo mandant. ſed ipi nec minimā fa
ciunt. xxvj.q.vij. Alligāt. Criſoſtomus

Sacerdotis filiā carnalē ducere non po
teſt quē ipe baptiſauit. extra de cognati.
ſpiri. cap. vltimo.

Sacerdos cum virgine contrahens pōt
diſpenſari per epiſcopum poſt penitenti
am. extra đ cleri. coniuga. cap. Sane ſa
cerdotes. iūcta gloſa.

Sacerdos caſu interficiens hominē nō
eſt deponendus. extra de homici.ca. In
terfeciſti.

Sacerdos percutiens puerum cauſa di-
ſcipline ſi inde moriatur: perpetuo đpo-
natur.e.c. Preſbyterum.

Sacerdos officiuꝫ vicecomitis exercēs
ſupra. Excōmunicatio.§.xviij.

Sacerdos nō poteſt eſſe aduocatus niſi
pro ſe. ſua eccleſia. ⁊ miſerabilibꝫ pſonis.
extra de poſtulando.c. Cū ſacerdotis.

Sacerdotis fornicātis penitentia. ſupra
Canone.j. Canone.ij.

Sacerdotꝫ clamdeſtinis nuptijs ſe inge
rentis penitentia. ſ. Canone. vj.

Sacerdotes et clerici peccata populi co
medunt. Gloſa. id eſt oblata pro peccatꝫ
vel comedunt. id eſt delent oratōibꝫ vel
doctrina. vnde debent interpellare pro
populo.j.q.j. Ipi ſacerdo.iij.q.j. nulli.

Sacramentum eſt inuiſibi
lis gr̄e viſi
bilis forma. de conſe. di.ij. Sacrificium
Auguſtinus.

Sacramenta quedā ſunt neceſſitatis. ſcꝫ
baptiſmus. confirmatio. penitētia. extre
ma vnctio. euchariſtia. Alia dignitatis
j.q.j.ca. Remiſſionem.§.ſꝫ notā. et glo.

Sacramentū vnum alio dicit maius effe
ctu. ſicut baptiſmus. diſt.xxxij.§. Porro
ſubiecto. ſicut euchariſtia. diſ.xcv. Ecce,
Jeronymus ad Ruſticum narbonē. epi
ſcopum. ſignificatōne. ſicut matrimoni-
um. xxvij.q.ij. Cum ſocietas. Miniſtri
dignitate. ſicut ꝯfirmatio. de conſe. diſt.
v. De his. et.ij. ſequentibꝫ

Sacramentū euchariſtie eſt precipuum
et inſigne memoriale amorꝫ chriſti. ⁊ mi
ta illud cōmendantia habent. de reliq. ⁊
venera. ſan.c. ſi dn̄m. in clemētinis.

Sacramentū dicit in celebratōne cū res
geſta ita fit vt aliqͩ ſignificate accipia-
mus quod ſancte accipiendū eſt.j. que.j
Multi ſeculariū. Gregorꝰ.

Sacramentum euchariſtie eſt excellentiſ
ſimū dignitate omniū alioꝝ. de con. diſ.
ſecunda. Nihil.

Sacramentum altaris in pane ⁊ vino aq̄
mixto offerat. de conſe. diſt.ij.c.j. Si vi
nuꝫ ſolum offert: xpi ſanguis incipit eſſe
ſine xpo. id eſt corpe miſtico.e.c. In ſan-
ctificando. ⁊.iij. ſequē. Vinū ergo in cali
ce aqua mixtum ꝑplum xpo adunatū oſ̄
dit.e.c. Cum om̄e. Et qui ꝯtrarium fece
rit.ſ̄. Celebrans ſine igne.

Sacramentū altaris.ſ̄. Euchariſtia.

Sacramento euchariſtie intelligitur ille
panis q̄ manu ſancti ſpiritus formatꝰ eſt
in vtero virginis: et igne paſſiōis coctꝰ
in ara crucis. de conſe di.ij. Dia. Amb.

Sacramēta omnia ſunt ex eccleſia catho
lica.j.q.j Ex catholica. Auguſtinus ad
Vincentiū donatiſtam.

Sacramenta chriſti nō maculāt malicia
miniſtrantiū ſi ſeruet forma. di.xix. Se
cundum. Non enī inquinant ab immun
dis.j.q.j. Remiſſionē

Sacramenta hereticoꝝ ſciſmaticorum ⁊
ſimiliū ſunt vera que in forma ecclie ce-
lebrant.j.q.j. Ex catholica. ⁊.ij. ſequen.
Auguſtinus ad Vincentium. Et.e.c. ſa
cramenta.c. ſicut ficti. carent tamen effe
ctu. excepto baptiſmo quod in neceſſita
te ab eis receptum prodeſt recipienti. di
xxxij. Preter hoc.

Sacramenta omnia etiam maloꝝ mini
ſtrorum ſunt ab eis recipienda que itra

eccleſiam conferuntur in forma eccleſie. q̄diu tolerant̄ ab eccleſia.j.q.j. Necq̄. et q̄uis obſunt omnib⁹ indigne tractan- tibus: proſunt tamē digne ab eis recipi entibus. diſtin.xxxij. Preter hoc.ſ.que.j ſpūſſanct⁹.ꝛ.c. Omnia ſacramenta.ꝛ.c. Per Iſayam dicit. Gloſa. q̄diu toleran tur intra eccleſiam.ſ̄. Miniſter malus. et.ſequen. Et infra. Uitari.

Sacramenta ab epiſcopo heretico nulla tenus ſunt recipienda ſiue nō catholico extra de preſcrip.c. Ueniens.

Sacramentū ab hereticis. ſciſmaticis.p̄ ciſis. ſimoniacis. degradatis. excōmuni catis. ſuſpenſis. ꝛ interdictiſ receptū effe ctu caret. etiam in recipiente. diſti. xxxij Preter hoc. Unde nequaq̄ ſcienter ab eis recipi debent. xxiiij.q.j.c. vltimo.

Sacramentū tamen baptiſmi poteſt ī ex trema neceſſitate etiā a quocūq̄ recipi heretico ſiue alio. ꝛ valet recipienti. diſ. xxxij. Preter hoc.e.§. Uerū. circa finem j.q.j. Spiritusſanctus. Alia autem non Unde nec abſoluere poſſunt non catho lici. de peni. diſtin.j. Uerbum dei. capi. Quem penitet. Nec etiam excōmunica- ti. q̄ꝛ ligati ſunt: abſoluere poſſunt. Glo- ſa tamē. §. ſꝫ notandū. j.q.j. dicit penitē- tiam a predictis in neceſſitate recipiēdā de peniten. di.j. Quē penitet.

Sacramenta libere conferant̄ et nihil p̄ eis exigatur. extra de ſimo.c. Ad aplica.

Sacramenta ſi religioſi miniſtrāt ſine li- centia curati. ſupra. Excōmunicatio.§. viceſimo ſecundo.

Sacramenta digne recipiētib⁹ proſunt: ꝛ indignis obſunt. De conſe. diſtincti.ij. Et ſancta. Auguſtinus.

Sacramentū quodcunq̄ recipiens ī pec cato mortali peccat mortaliter. Simili ter et contrectans in mortali. di.xl. Dt ti. Nam talis incidit per peccatū morta le excōmunicationē minorem. xj.q.iij. Audi. Et eſt ſuſpenſus quo ad ſe a p̄ce- ptione ſacramentoꝝ. extra de coha. cle- ricoꝝ. cap̄. finali. ſufficit tamen cōtritio excepto ſacramento euchariſtie. vbi req̄ ritur confeſſio.

Sacramenta omnia ſunt a ieiunis per- cipienda. extra d̄ cele. miſſaꝝ.c. Ex par- te. Scd̄m. Richardum in.iiij. diſt. xvij. ar.iij.q.iiij.

Sacramētum obmiſſum caute eſt ſupplē dum. extra de ſacramen. iteran. cap̄. Pa ſtoralis.

Sacrificium dicitur quaſi ſa crum factū. q̄a prece miſtica cōſecratur. ſcꝫ euchariſtia. j.q.j. Multi ſecularium. Gregorius.

Sacrificiū omne euchariſtia p̄cellit. De conſe. di.ij. Nihil.

Sacrificijs multis iuuant̄ defuncti. xiij. q.ij. Non eſtimemus. Auguſtinus libro de agenda cura p̄ mor.

Sacrificium eſt cordis contribulati ip̄a contritio. quod deus acceptat. de pe. di ſtin.j. In actōne. Auguſtinus omelia d̄ penitentia.

Sacrilegium committit qui bona eccl̄ie de- tinet vel vſurpat. xvij.q. iiij. Sacrilegi um.c. Qui rapit.

Sacrilegus eſt qui inuadit vel ſibi vſur- pat bona eccleſie vel aufert. xij.q.ij. Nul li liceat. Cuius penitentia.ſ̄. cano. xxv.

Sacrilegi ſunt excōicandi. extra de foro compe.c. Conqueſtus.

Sacrilegium cōmittit̄ auferendo ſacrū de ſacro. vel non ſacrum de ſacro. ſiue ſa crum de non ſacro. vij. q.iiij. Quiſquis Item ſi infringat quis eccleſiam vel. xxx paſſus eccleſiaſticos qui ī circūitu eccle- ſie ſunt. vel domos infra dictos paſſus aliquid iñ diripiendo vel auferēdo vel ſi iniuriam rerum infert clericis ſiue eccle ſiaſticis perſonis. e.c. Quiſquis. Et t̄lis niſi monitus ſatiſfecerit excōmunicatuſ eſt. eo. cap̄. ſi quis. Hodie ſunt ip̄o facto excommunicati.ſ̄. Excōicatio.§. xvj.§. xxxviij.

Sacrilegium eſt eccleſiam fraudare. xiij. q.ij. Qui oblatōes.

Sacrilegiū cōmittit qui manus in cleri- cum iniicit violentas. xvij.q.iiij. ſi quis ſuadente.

Sacrilegium eſt grauiſſimū peccatū in ſuo genere. xvij.q.iiij. ſi quis ꝯtumax

Sacrilegiū etiam cōmittitur quicq̄d in ſacratis deo reb⁹ vel epiſcopis indignū agitur. extra de re. iuris.c. Que m̄ltoci.

Sacrilegiū cōmittitur in ſpecie luxurie cum p̄ſona deo dicata. xvij.q.iiij. ſic̄ qui

Juncta gloſa.
Sacrilegiū cōmittunt ſubdiaconi fornicantes. di. xxviij. De his.
Sacrilegium in ſpecie luxurie grauius peccatum eſt ꝙ adulterium. Et iſtō grauius fornicatione. xvij. q. iiij. Sicut qui Juncta gloſa.
Sacrilegi debent corā eccleſia conueniri. extra de foro compe. c. Cum ſit.

Salus extra eccleſiam eſſe nulli ꝑ licet extra eccleſiam baptiſmus recipi poſſit. de conſe. diſt. iiij. Eccleſia. Auguſtinus.
Salutem omibus optemus. xxiiij. q. iij. Corripiantur.

Samuel non fuit ſuſcitatus ꝑ phitoniſſam. ſed diabol⁹ in eius effigie apparuit. qđ patet. qꝛ ſe adorari permiſit. ⁊ quia ſaulem ſecum futurum ꝑdixit. xxvſ. q. v. Nec mirū. añ medium. Aug⁹. de ciuita.

Sanctimonia dulce quid ē eius vero cōtrarium amarum. xſ. q. iij. ſi quis hominem. Jeronymus.

Sanctificatur homo nō loco: ſed moribus et vita. di. xl. Non loca. Gregorius Anaſtaſio epiſcopo.
Sanctificatum deo nō debet humanis vſibus applicari. Extra de religioſis domibus. c. Ad hec. Et. ƺ. Dicatum.

Sanctus non dubitatur quem apex papalis dignitatis attollit. di. xl. c. Non nos.
Sancti debent eſſe ſacerdotes. Vñ Leuitici. xix. ⁊ xx. Sancti eſtote quoniam ego ſanctus ſum domin⁹ deus veſter. diſtin. lxxxij. Propoſuiſti.

Sanguis chriſti ſi ſtillauerit ſuper altare: miſter ſorbeat. ⁊ trib⁹ dieb⁹ peniteat. Si ſuper lintheū. i. corpale ⁊ adaliđ ſtilla pueuerit. q̄tuor diebus peniteat. Si vſ ad tertiū nouē diebus. Si vſ ad quartū. xx. diebus peniteat. Et lintheamina tacta ter abluant calice ſuppoſito. ⁊ ablutio iuxta altare recondat. Si ſanguis in terrā ſtillauerit lingua lambet: ⁊ tabula vel terra radat ac igne ꝯſumat. ⁊ cinis intra altare condatur. Et ſacerdos. xl. diebus penitcat. de conſe. di. ij. Si per negligentiam. Gloſa verbi. Peniteat. id eſt tot diebus ieiunet ⁊ abſtineat a cōione ſacramētorum. vt diſtin. xlv. c. ij. Sed ſi vomitū facit. ƺ. Eucharistia.
Sanguinē elicit qui nimis emūgit. Extra de renun. c. Niſi cū ꝑdem. §. Porro.

Sanos corpore ⁊ mente chriſtus fecit quos ipe curauit. Johannis. vij. Totum hominē ſanū feci in ſabbato. ſic oīa peccata aut nullum dimittit. de peni. di. iij. Sunt plures. Auguſtinus li. de pnīa.
Sanitatem corpis efficit moderata refectio. de conſe. di. v. Nihil. ſm Johannē os aureum.
Sani eſſe ⁊ di u viuere nequeūt qui ſemꝑ carnib⁹ et dapib⁹ replent. eo. Ne tales. Jeronymus.

Sapientis eſt mutare ſententiam. xxij. q. iiij. Magne. Auguſtin⁹. ƺ. Reuocare.

Sarracenis arma ⁊ hmōi ferentes vel auxilium ꝑſtantes. ƺ. Excōicatio. §. xxvij.
Sarracenos adire poſſunt xpiani pro redemptione captiuoꝝ vel ꝑdicatione et alijs licitis. dummō tamē merces ⁊ alia eis nō deferant vel mittant quib⁹ ꝯ chriſtianos iuuari poſſint. extra de iudeis ⁊ ſarra. c. Significauit.

Satiſfactio penitentie: eſt peccatoꝝ cauſas excidere: nec eoꝝ ſuggeſtionib⁹ aditum indulgere. de peni. di. iij. Satiſfactio. Augu. Gloſa. cauſas. i. vicioꝝ radicem. Nō ēi ſufficit ramos incidere. ⁊c. Cauſas. vel oportunitates: vel occaſiones peccādi.
Satiſfactio eſt. vade ⁊ amplius noli peccare. e. §. Hac auctoritate.
Satiſfactionis tres ſunt partes. ſcilꝫ elemoſyna. oratio. ieiunium. de pe. diſt. vj. §. primo.
Satiſfactio debet ꝑcedere abſolutionē ab excōmunicatione: ſi pro crimīe vl' manifeſta offenſa ſit excōmunicatus. extra de officio dele. c. Ex litteris. extra de verborū ſigni. c. Ex parte.
Satiſfactio requirit de iure. ſi epiſcopus vel quicun viſitator receperit munera vel pecunias cauſa viſitatōis. de cenſi. ⁊

procura.c. Exigit.libro ſexto. Itez ſi q̇s aliquē etiā iuſte:ſed nō p̄miſſa monitōne excōmunicauerit.extra de ſentē. excō.c. Sacro. Item ſi iudex requiſitus excommunicato copiam dare ſub ſigillo noluerit.de ſentē.excom.c. Cū medicinalis. libro ſexto. Item ſi quis celebrauerit vl' celebrari iuſſerit cōtra interdictū a iure vel iudice poſitū.de priuilegijs.c. Epo rum.libro ſexto. Itē ſi q̇s interdictū vel publice excōmunicatū ad diuina vel ſacramenta eccl'iaſtica admiſerit ante ſatiſfactionē.cuius ſententiā cōtempſit.ab ingreſſu eccleſie eſt interdictus. Ibidem.

Saul ventrē purgans ſignificat p̄latos qui maliciā corde ꝯceptā producunt in opus.cui cum dauid orā clamidis preſcidiſſet vehement' penituit.quāto magis ſubditi facta ſuꝑiorū iudicantes vel prodētes.ij.q.vij.§. Itē obijcitur.ṡ. Prelatoꝝ vitam.

Scabies iugis eſt cōtinua dominatio luxurie.diſt.xlix. Hinc etēm̄. Gregorius in paſtorali.

Scandalizans proximuz indebite ḡuiter peccat.x.q.iij. Cauendū. Debet ergo talis informari.xij.q.iij. Inter ṽba.

Scandalū etiā paſſiuū tm̄ eſt agēti mortiferū.ṡ. Prelati.ꝛ ſequē.

Scandalū quādoqꝫ ex ſana doctrina naſcitur.xi.q.iij. Inter verba. Grego.

Scandalū vtilius naſci ꝑmittit̄ q̄ꝫ vt veritas relinquat̄.extra de regulis iuris.c. Qui ſcandalizauerit. Beda i omelia ſuper illo. Ceci ſunt ꝛ duces cecoꝝ. Greg. ſuper Ezechielē omel'.vij.in eadē ṽba

Scandalū vt vitet̄ non debemus facere vel dimittere quod fieri vel dimitti ſine mortali peccato nō poteſt a nobis.extra de noui operis nuncia.c. Cū ex iniūcto

Scandali cauſa a proprio iure eſt deſiſtēdum.extra de renun.c. Niſi cū ṗdem.§. Pro graui ſcandalo.extra de p̄ſcrip.ca. Nihil.extra de tem.or.c. Ad aures

Scandalū diſtinguit̄ a ſcādalo.extra de renun.cap̄. Niſi cum ṗdem.§. Pro ḡui.

Scandalū cauendū eſt.ṡ. Conſcia.

Scelera quatuor damaſci.primū eſt malū cogitaſſe.ſecūdū cogitatōibꝫ ꝑuerſis acquieuiſſe.tertium

illud opere adimplere.quartū impenitētem manere.de pe.diſt.j. Sup tribꝫ. Ieronymus in Amos ꝓphetā.

Scientia vera eſt per quā xp̄s noſcitur ꝛ inuenit̄.diſ.xxxvij. Legimus.circa finem.

Scientie om̄is deus eſt auctor. Ibidem

Sciētia ſacre ſcripture vtilis eſt ꝛ clericꝫ neceſſaria.di.xxxvj. Qui eccl'iaſticꝫ.

Scientie ignari non ſunt digni miſterio diuino.di.xxxvj. Illitteratos. extra de etate et quali.c. Quāuis.

Scientie defectus nō ſolū impedit ep̄m promouendū:ſed etiā deijcit ꝓmotuz.et cuilibꝫ ordinando neceſſaria eſt. Extra de eta.ꝛ qualita.c. Quāuis.e. de electi. cap̄. Cōgregato.

Sciētia triplex.ſcꝫ eminens .mediocrꝫ.ꝛ ſufficiens. Inno.extra de electio.c. Cū in cūctis. Panormi.ibidem.

Sciēti ꝛ ꝯſentienti nō fit iniuria. De re. iuris.c. Sciēti li.vj.

Sciſma grecum nomē eſt.ꝛ ſciſſuram ſonat.xxiiij.q.prima Sciſma.

Sciſma ꝛ hereſis differunt. quia ſciſma ab eccl'ia recedit.ſed hereſis falſā doctrinam defendit.xxiiij.q.iij. Inter hereſim Ieronymus.

Sciſmā eſt grauiſſimū peccatū.xxiiij.q.j Non afferamus.

Sciſma tenere iurans:ſacris ordinibꝫ et dignitatibꝫ eſt ſuſpēſus.ex.de ſciſma.c.j

Sciſmatici nitunt̄ tunicā xp̄i inconſutilē ſcindere.id eſt vnitatē eccleſie.quoꝝ pena etiā exprimitur.de ſciſmaticis.c.vnico.li.vj.

Sciſmaticus q̇ſquis hereticuſ eſt.qꝛ ſine hereſi ſciſma eſſe nō poteſt.niſi forte i ſūmo pontifice:dum duo crearent̄:ꝛ vterqꝫ crederet eccleſiā apud ſe eſſe.vij.q.prima. Factus. Et ſic omnis ſciſmatic⁹ eſt excōmunicatus:ergo ſentētie eius nulle Hec gloſa.c. Oraūt.xxiiij.q.j.

Sciſmatici om̄es ſunt excōicati:ꝛ eiſ adherētes:ac ordinatōibꝫ coꝝ innitentes. ſupra. Excōicatio.§.xxviij.

Sciſmaticoꝝ ordinatōes. beneficiorum collationes.eccl'iaſticaꝝ reꝝ alienatiōes ſunt irrite.extra ď ſciſma.c.p̄mo. Et ab eis ordinatus repellat̄ ab officio.niſi ſe-

cum diſpenſetur. extra. e. c. Fraternitati.

Sciſſio veſtimenti cayphe ſcḋm Jeronymū ſuper Marcū ſignificat ſciſſionem ſacerdotij. qḋ in proximo erat auferendū. ij. q. vij. §. His ita qꝫ. ad finem.

Scribi in libro vite ſcḋm p̄ſcientiam: eſt ad vitam p̄ordinari ab eterno. Deleri ſcḋm p̄ſcientiā: eſt econuerſo ad mortem nō ad vitam p̄ſciri. de pe. di. iiij. Bn̄dictus.

Scribi autē ſcḋm iuſticiā: ē auctore deo ea opari quoꝝ merito dignus ſit eterna ſalute. c. §. Porro. Deleri ſcḋm iuſticiā: ē gratia ſubtracta: damnatōe digna operari. Pſalmiſta. Deleant̄ de libro viuen. e. §. Scōm. vel vt vbi. s̄. c. Bn̄dictus.

Scripta non ſunt admittenda quorum auctor eſt damnat⁹ extra de hereticis. c. Fraternitatis.

Scriptor non eſt attendendus. ſed veritas ſcripture. di. ix. Ego. di. xix. Scōm.

Scriptoꝝ exactio refrenet̄. de reſcrip. c. Statutum. li. vj.

Scriptura ſacra intelligenda ⁊ ſumenda eſt ſcḋm proprietatē vniuſcuiuſqꝫ ligue. ⁊ pro diuerſitate locoꝝ. tempoꝝ. ⁊ hominum. di. xxix. Neceſſe.

Scriptura ſacra expōitur hiſtorice. quādo intelligitur vt littera ſonat. Allegorice quādo per id quod dicit̄ intelligit̄ aliquid factū eſſe vel futurū. xxiij. q. j. Niſi. Item exponit̄ tropologice quādo dictum ad mores reducit̄. di. xxxvij. vino. cap̄. Scōm. Anagogice quādo dictum ad ſupna refertur. di. lxxvj. Jeiuniuꝫ q̄rti. Jeronym⁹ ſup Zachariā.

Scripturaꝝ canonicarum expoſitiones non ſunt eiuſdem auctoritatis. di. ix. neqꝫ. Aug⁹. ad Fortunatū. Et quoꝝ auctoritas in expoſitōib⁹ p̄fert̄. s̄. doctores ſcī

Scripture canonice mēdaciū nō cōtinēt di. ix. Ego. Aug⁹. in epl'a ad Jerony.

Scripture ſacre euacuatur auctoritas ſi mendacij etiā officioſi ī ea fuerit falſitas eo. c. Si ad ſcripturas. auguſtin⁹ i. j. epiſtola ad Jeronymū.

Scriptura ſacra ī ſermonib⁹ proferatur: nō ſecularium littere: nec ibi grammatica doceat̄. diſtin. lxxxvj. In doctrina. capi. Cū multa. Grego. Deſiderio epo.

Scripturas ſacras nō gentiliū ⁊ poetaꝝ legant ſacerdotes. ſupple ad voluptatem di. xxxvij. Eps. c. ſacerdotes. c. Legim⁹

Scriptura ſacra eſt vinū. ſcriptura gentiliū eſt ſicera. di. xxxvij. Uino. Jeronymus in Jſayam.

Scripturas gentiliū ſcire etiā expedit et in predicatōe ad veritatis aſſertionem ⁊ erroꝝ confutationē adducere. e. c. ſi qḋ. cap. Relatum.

Scriptura omnis ⁊ ſcīa etiaꝫ gentilium a diuinis ſcripturis ſumpſit exordiū. di. xxxvij. Legimus. Caſſiodor⁹ ſup pſ.

Secte begardoꝝ reprobant̄. s̄. Begardoꝝ. de hereticiſ. cap. Ad noſtrū. in clemen. Similiter ⁊ beguine. et eas fouentes excōicant̄. de religi. do. Cum de quibuſdā. in clemen. s̄. Excōicatio. §. xxv.

ſectus ſupra. Eunuchus.

Secundas nuptias benedicēs ſacerdos: ſuſpēſus ē a bn̄ficio ⁊ officio. extra de ſecundis nuptijs. c. Capellanum.

Secundas nuptias poteſt mulier ſine infamia adire: etiam tempore luctus vni⁹ anni non ſeruato. extra. e. c. ſuper illo. c. Cum ſcḋm apoſtolum.

Secundas nuptias mulier adiens priuſ uſqꝫ ḋ viri morte certa ſit: debitū exacta reddat: ſꝫ non exigat. Et ſi p̄o vir reuerſus fuerit: ad ipm reuertat̄. e. c. Dominus extra de ſponſali. c. In noſtra.

Securitas eſt vbi pfecta eſt dilectio. xxiiij. q. j. nō turbat̄. Ambroſius ſup Marcū.

Securitatē operatur bona conſciētia. xj q. iij. ſenti. Aug. ad ſecūdinū manicheū.

Securitas parit negligentiā. negligētia offenſam. de peniten. diſt. j. Predixerat Jeronymus.

Sectandi ſunt ſemp meliores: etiā inter bonos. ij. q. viij. Paulus. c. Non omnes.

Secularia negocia dicunt̄ omnis carnalis cōcupiſcentia. extra ne clerici vel mona. c. j. Et hoc cōiter ſumendo. ⁊ hec p̄hibent̄ etiaꝫ

laicis. Sz ſtricte ſunt illa que pro repub
lica aliquibus cōmittunt. Hec Panor-
mitanus ſup rubrica pdicta.

Sede apoſtolica vacante quō ⁊ qñ
fiat electio pape. s. Elcō p a.

Sede apoſtolica vacante qs exerceat iu
riſdictionē. Ibidem. ⁊ quō in aliis cauſ
procedat. s. Electi ⁊ electores.

Sedes pncipales poſt romanā ſunt qua
tuor. Prima cōſtantinopolitana. Scda
alexādrina. Tertia anthiocena. qrta ie
roſolymitana. Ad quas p oēs de prouin
cia appellatur. ſalua tamē appellatiōe ad
papā. extra de puile. c. Antiqua.

Sede epiſcopali vacante beneficia cferūt
tur. s. Capitulū. infra. Vacante.

Semel deo conſecratū in vſus lai-
corū nō debet redire. xix. q.
iii. Que ſemel. xvii. q. vlti. Queſti ſūt. s.
Dicatum.

Semen eſt verbum dei. diſti. xliii.
Sit rector. Grego. in pa
ſtorali. quod cura ſuffocat. diſ. xlix. Hic
etēm. §. Gibboſus. Gregori⁹.

Seminis fluxum patiens immūdus erit
Leuiti. xv. Et eſt pdicator qui verbū di
multiloquio effundit. qd mittētē pollu-
ens: generandi virtutem perdit. e. vbi. s.
Et idem Grego. xxiii. moraliū.

Seminarie ratōes inſunt reb⁹
corpalibꝫ p oia ele-
menta quibus angeli vel demones cau-
ſas occultas admouere noſcūt vt in ſpe-
cies ſuis finibꝫ debitas prumpant. Vn̄
necipi rer creatores ſūt. xxvi. q. v. Nec
mirū. ante mediū. Aug. de ciuita.

Senatuſconſultum qd e. diſ. ii
cap. Senatuſconſultū.

Senator vel rector vrb qlis ⁊ q
mō eligi pt. ⁊ c faciētes
eligētes. aſſumētes. ⁊ aſſumpti. ac cſenti
entes. ⁊ obtpantes: ſūt excōicati cū pēis
aliis. s. Excōicatio. s. viii.

Seniores dicunt nō tā etate qꝫ
ſapia. ſic ⁊ pbri. diſti.
lxxxiii. Porro. Et quō corrigant. ſupra
Prelati ⁊ ſenes.

Sententiā nouit de⁹ mutare ſi
tu noueris emendare
delictū. de pe. diſt. i. Nouit. Ambro. ſup
Lucā. Gloſa. ſniaꝫ cōminatōis. e. c. Si
agim⁹. Jerony. in Amos. Itē exēplo na
buchodonoſor cui Daniel ſuaſit. Et ni-
niuitar. qbus Jonas. e. c. Quāobrē. Je
ronymus ſup Danielē.

Sniam de⁹ freqnter mutare legit in ſcri
pturis. Amb. li. de offic. xxii. q. iiii. vnuſ
quiſqꝫ. c. Incōmutabilis. c. Non ſemp.

Senſualitas humana pcliuis eſt ad ma
lum ab adoleſcētia. in phemio clementi
nar. §. Quia igit.

Sententie ſanctor quādo pferunt ſentē
tie pape. ⁊ ecōuerſo. s. Auctoritas.

Sentētia requirit ſcientiā ⁊ auctoritatē.
di. xx. §. Nunc aūt. c. decretales. ⁊ vbi. s.

Sententia pape ius facit q ad oēs. extra
de ſentē. ⁊ re iu. ca. In cauſis.

Sententia romane ſedis pōt in meli⁹ cō
mutari. xxxv. q. ix. Sniam. ⁊ cuiuſcūqꝫ
alterius ſentētia. xxxv. q. c. Sic ergo.

Snias cuiuſcunqꝫ iudicis pōt ſedeſ aplī
ca retractare. xxxv. q. x. Graue. in gloſa

Snia poteſt multis de cauſis retractari
xxxv. q. ix. Unde querit.

Snia paſtoris ſiue iuſta ſiue iniuſta eſt ti
mēda. xi. q. iii. ſnia. Gre. glo. pret in duo
bus caſibus. ſcz lata poſt legitimā appel-
latōem. vel ctinēs intollerabilē erroreꝫ
extra de ſen. excō. c. Per tuas. Vel cuꝫ p
indebitis exactionibꝫ fert. extra de exceſ
ſi. plator. c. Cum ad qrundam.

Sententia iudicis nō conſtituit aliqueꝫ
reū vl innocentem apud deum. xi. q. iii. q
modo ſacerdos. Jero. ſup Math.

Sentētia iniuſta nocet iudicāti nō iudi-
cato. xi. q. iii. Temerariū. Aug. de ſmōe
dñi. vii. e. c. qd obeſt ſi eū delere vult hu
mana igrātia quē nō delet de libro viuē
tiū iniq cſcia. Et idē ad clerū yponēſem
co. c. Senti. Et Gre. cſtātino epo. co. c.
In cunctis. Et hoc eſt verū niſi contem
nat. tūc eīn icurrit. xi. q. iii. Snia. c. qbꝫ.
ca. Qui iuſtus. quia contempta valebit
xxiii. q. iii. Notandum. in fine. s. Excōi
catio. §. vi.

Sentētia iniuſta dicitur. s. Excommu-
nicatio. §. xlvii.

Sententia certa nō debet dari in re du-
bia. xi. q. iii. Graue. Grego. cſtātino epo
co. c. Quāuis vera. y 4

Sententia ſuper re iudicii alias nota :nõ
detur:niſi ſeruato ordine examinis.co.
cap̄. Corum.

Sententia non feratur niſi in conuictuz
aut ſponte confeſſum.ij.q.j. Nos in quẽ
q̄z. Conuictus dicitur.vt.s̄. Conuincit

Sententia fertur quandoqz pro crimine
quod is non fecit:ſed tamen aliud com-
miſit pro quo apud deum fuit ante dam
natus.xj.q.iij. Non ſolum.

Sententia iudicis debet conformari ſen
tentie dei.s̄. Abſoluens iniuſtũ.

Sententia apoſtolice ſedis cuz mlt'a ma
turitate eſt proferenda.xj.q.iij.ſũmope-
re.xxxv.q.ix. Apoſtolice.c.ſnia.c. g̃ue.

Sententia excõmunicatiõis ſuſpenſõis
et interdicti iudicantur pares.de ſentẽ.
excom.cap̄. Cum ſit medicinalis. li. vj.
Et gloſa ibidem.§.ſi quis. ꝟ. Obſuari.

Sententia excõmunicationis ſuſpenſio-
tõis vel interdicti quomodo ferri debet
et pena contrauenientis.s̄. Excõmuni-
catio.§.ij. Et qđ ibi de excõmunicatio
ne dicitur: intelligitur de ſuſpenſiõe eti
am et interdicto.

Sententiam excõmunicationis vl'ſuſpẽ
ſionis vel interdicti ſufficit proponi i lo
co publico ſolenniter.etiam ſi ad citatũ
non perueniat. Extra de poſtulatione.
cap̄. Ad hec.

Sententia excõmunicatõnis ſub condi-
tione ferri poteſt.s̄. Excõicatio.§.ij.

Sententia diffinitiua dicitur que lata ẽ
ſuper poſſeſſione.extra vt lite non conte
ſta.cap̄. Accedens.ꝑmo.

Sententia diffinitiua non poteſt ferri ni
ſi pars aduerſa audiatur. Extra de cau-
ſa poſſeſſionis.c.ſuſceptis.

Sentẽtia diffinitiua poteſt ferri propter
ſolam preſumptionem ſi violenta fuerit
extra de p̄ſumptio.cap̄. Afferte.

Sententia diffinitiua poſtq̃z ſcripta fue-
rit debet in ſcriptis redigi:ꝛ tunc a ſolo
iudice ꝛ non alio de ſcripto recitari ſedẽ-
do ꝛ non ſtando.alioquin nullius valo-
ris eſt.nec ſententie nomen habet. Nec
neceſſe eſt ab ea appellari. Epiſcopi tam̃
ſententia ſicut et illuſtrium perſonarum
ab alio poteſt recitari. De ſenten.ꝛ re iu-
di.c. Et ſi ſententia.li.vj.

Sententia prolata i plurali numero ab
vno iudice vel arbitro ex pluribus indi
cibus vel arbitris.aliis tamen preſenti-
bus et mandantibus tenet.non autẽ te-
neret ſi in ſingulari proferretur.e.c. Cuz
ab vno.libro ſexto.

Sententia executõni mandanda eſt:niſi
ſtatim probetur exceptio. Extra de teſti
bus ꝛ atteſtationibus.cap̄. Veniens ad
apoſtolicam.

Sententiam ferat iudex ſcđm acta et pe
titionem actoris.ꝛ ſi iniuſte petat tenet
nihilominus ſententia ſubſecuta. Imo
etiam iudex ſana conſcientia non poteſt
aliter pronunciare:dummodo verus or
do iudiciarius ſeruetur. De ſenten.et re
iudicata.cap̄. Abbate.libro ſexto.§. Ce
terum.

Sententia lata in cauſa matrimonii te-
net.licet non ſit in ſcriptis lata.extra de
teſtib9 ꝛ atteſta.c. Albricus.

Sententiam excõmunicationis tenetur
exequi ille cui eſt eius executio demãda-
ta. Etiam ſi ſciat eſſe iniuſtam. Niſi poſ
ſit apud mandantem abſolutionem ob-
tinere. Extra de officio delegati.ca. Pa
ſtoralis.§. Preterea.

Sententia cuius et quem ligat.s̄. Excõ
municatio.§.iiij.

Sententia excommunicatõnis ſuſpenſi-
onis ꝛ interdicti lata a ſubditiſ ſuffraga
neorum.id eſt archidiacono.officiali vl'
huiuſmodi:nõ relaxetur ab archiepiſco
po.niſi conſuetudo aliud habeat.de ſen
ten.excom.ca. Romana.li.vj.

Sententia ab archiepiſcopo generaliter
lata ligat tantum ſubditos ipi9.vbi.s̄.

Sententie proceſſus annalis quos ligãt
ſupra. Excõmunicatio.§.xv.

Snia iudicis cõicãtis cũ reo in crimĩe vel
alias criminoſi vtrũ valeat.iij.q.vij.ꝓ to
tũ. Et rñdet q ſic.dummõ tolerat. Ibi
dem in gloſa.in ꝑncipio. Vide diſtictõz

Sententia contra formam preſcriptaz li
cet ſcđm conſuetudinem loci prolatam
reuocari debet. Extra de ſenten.ꝛ re iu-
dica.c. Cum cauſa.

Sententia contra matrimoniũ lata non
tranſit in rẽ iudicatã.ſed p̄t reuocari qñ
docunqz error fuerit detect9.e.c. Lator.

Sententia nõ premiſſa monitiõe lata in
genere vel ſpecie pro culpis preteritis vel

preſentibꝰ eſt iniuſta. de ſentē. excō. cap̄. Romana. libro ſexto.

Sententia excōmunicatōnis pro futuriſ culpis vel iam cōmiſſis. ſcilʒ niſi ſatiſfaciant nō feratur niſi mora. culpa. offenſa vel alia iuſta cauſa ſubſit. vbi ſupra. Gloſa verbi. Futuris. dicit ꝙ ſtatutum fieri poteſt pro futuris. vt dicēdo. Nullꝰ hoc faciat. ⁊ qui fecerit ſit excōmunicatꝰ. nō autem ſententia. vt dicendo. Excōmunico. N. ſi hoc fecerit. Unde ſententia et ſtatutum differunt. Hec gloſa.

Sentētia excōmunicatōis nō poteſt ferri in collegium vel vniuerſitatē. ſed in illos qui culpabiles ſunt. de ſenten. excō. cap̄. Romana. libro ſexto. Gloſa. Tutiꝰ tamen eſt ſentire ꝙ talis ſentētia lata nihilominus tenet. e. in. ꝟ. Penitus.

Sententiam ſuſpenſionis ⁊ iterdicti epiſcopi non incurrunt. vt ſupra Epiſcopi et ſuperiores.

Sententia a non ſuo iudice nō tenet. nec confeſſio coram ipō. extra de iudicijs. c. At ſi clerici.

Sententia contra leges ⁊ canones prolata non tenet. extra de ſenten. ⁊ re iudi. cap̄. ſententia.

Sententia lata lite non conteſtata nō valet. extra vt lite nō ꝯte. c. Accedens. ſ.

Sententia lata contra abſentez. nec citatum. nec confeſſum. nec conuictū nō valet. Extra de conſti. c. Eccl'ia. Nec cōtra citatum abſentem. ſi cōſtiterit eum iuſta cauſa defuiſſe. extra de ſentē. ⁊ re iudi. c. Bertholdus.

Sententia lata cōtra citatum extra citātis territorium exiſtentem nll'a eſt ipō iure. Uel lata ab inimico notorio. vel contra abſentem citatum ad locū euidenter non tutum. de ſen. ⁊ re. c. Paſtoral'. i cle.

Sentētia excōmunicatōnis ab epiſcopo lata nō ligat ſubditum ſuū in altera dioceſi. De conſtitutio. c. Ut aiaꝝ. li. vj.

Sententie ⁊ proceſſus a ſecularibꝰ facti ī eccleſijs vel cimiterijs irriti ſunt. de emunita. c. Decet. li. vj.

Sententia lata poſt legitimam appellationem nulla eſt. extra de arbitris. ca. Innotuit. ſ. Excōicatio. ſ. iij.

Sententia poſt legitimā appellationem lata debet caſſari: nō obſtante confirmatione. extra de teſtibꝰ ⁊ atteſta. c. Ex pte.

Sententia cum nulla eſt: nō debet caſſari: ſed irrita nunciari. Extra vt lite non cōteſta. c. Accedens. pmo.

Sententia quādo eſt nulla: habes in pcedentibus. Et etiam. ſ. Excōmunicatio ſ. iij. ⁊. ſ. iiij. Et quicquid de excōmunicatōne dicitur intelligit̄ etiā de ſuſpenſione ⁊ interdicto ſuo modo. quoniam paria iudicant̄. vt de ſenten. excō. c. Cū ſit medicinalis. Iuncta gloſa.

Snie nullitatē allegās. ſ. Allegans.

Sententias tres in eadem cauſa cōtra ſe reportās de nullitate illaꝝ agere nō permittitur nec excipere ipaꝝ excuſatōe nō facta ⁊ reſpicit etiam dependētia. de ſenten. ⁊ re. c. Ut calumnijs. in clemen.

Sententiarū abſolutio ad quem ſpectat ſupra. Excōmunicatio. ſ. Abſolutio. ſ. Abſoluendi facultas.

Sententiarū abſolutio iniuſta. ſ. Excōmunicatio. ſ. xxxv.

Sententiarū abſolutio debita. ſ. Excōicatio. ſ. xxxvj. ⁊. xxxvij.

Sententia poſt appellationē lata nō conualeſcit. ſ. Excōmunicatio. ſ. iiij.

Sententia excōicatōis. ſ. Excōicatio.

Sententia interdicti. ſ. Interdictū. Et ſuſpēſiōis. j. ſuſpēſio.

Sententia impatoris Henrici cōtra regem Robertum irritat̄. de ſenten. ⁊ re. c. Paſtoralis. in clemen.

Sententia interlocutoria quādoqʒ tranſit in rem iudicatā ſicut diffinitiua poſt decendiū. extra de ele. c. Cū dilecti.

Sententia nō debet pcipitari. Unī Gen. xix. Deſcēdā ⁊ videbo. Hinc. j. Cor. iiij Nolite añ tp̄ſ iudicare. ij. q. j. Deꝰ omp̄s

Sententie pceſſus curie ligat om̄es. etiā in pontificali vel regali dignitate conſtitutos. Ex pceſſu annali. ſ. Abſoluendi.

Septena ē pnia. vij. dieꝝ p mortali pectō. qbꝰ tenet̄ ieiunare. ſic̄. ſ. in xl. diebꝰ de q̄dragena dr̄. Et hāc Innocētiꝰ pmus inſtituit.

Sepultura dr̄ qn̄qʒ locꝰ n̄ ſacer ⁊ pt vēdi ad cimiteriū fiēdū. xij. q. ij. Auꝝ. qn̄qʒ dr̄ locꝰ ſacer iā ſepult̄a factꝰ. Itē dr̄ ius inferēdi ī ſepulcꝝ. Itē dr̄ actꝰ l' officiū ſepeliēdi. et his tribꝰ mōis a clic̄ſ vēdi n̄ pt. xiij. q. ij.

Clerici. In gloſa.

Sepl'tura. vt ſupra. libere ſine precio cō-
cedatur. xiij. queſtiōe. ij. Queſta. Extra
de ſepulturis. cap̄. Abolende. Jmo nec
coacti aliquid pro ſepultura recipiāt. x-
iij. q. ij. Poſtq̄. Jeronymus ſuper Gen̄.
Niſi pro ſalute anime defuncti aliquid
offeratur. e. ca. In eccleſiaſtico. Vel ipe
viuens ſponte iuſſerit eccleſie. vt elemo
ſynā dari. e. c. Precipiendū.

Sepeliri vbi quis debeat. ⁊ ad quid va-
leat. ⁊ quis vbi eligat. xiij. q. ij. p totū.

Sepeliri voluerūt patriarche in t̄ra ſan
ra. quia xp̄m in ſpiritu ibi reſurrecturuʒ
videbant. ⁊ multos ⁊ forte ſeip̄os cuʒ il-
lo. xiij. q. ij. Ebron. Et. §. Item Joſeph.
Juncta gloſa.

Sepeliri intra eccleſiam debent epiſco-
pi et preſbyteri et ſancti laici tantū. e. ca.
Nullus mortuus. Alij auteʒ extra eccle
ſiam vel in atrio. eo. ca. Precipiendum.
Gloſa. poſſunt tamē boni laici ibi ſepe-
liri.

Sepultura prodeſt bōis vt ibi a ſuis dū
aſpiciunt iuuentur. ſed malis obeſt. xiij.
q. ij. Quib9. cap̄. Cum grauia. Nam iter
bonos ſepeliri bono multum prodeſt. e.
cap̄. Cum grauia. Mala bonis non ob-
eſt. nec prodeſt bona malis. Extra de ſe-
pulturis. c. Sacris.

Sepulture conditio. curatio funerū. pō-
pa exequiarum. ſolacia ſunt viuoꝝ. non
mortuoꝝ. xiij. q. ij. Anime defunctorum
Gregorius. iiij. dialogoꝝ.

Sepultura tamē eſt multum curāda. xiij
q. ij. Curandum.

Sepeliri nemo poteſt in eccleſijs vel ī ci-
miterijs interdictis. de ſenten. excom. c.
Si ciuitas. li. vj.

Sepeliri quilibet debet in ſepulchro ma
iorum ſuorū. nulli tamen negat̄ ꝓpriaʒ ſe
pulturam eligere: ⁊ etiam alienā. Ita ta
men ꝙ tertiam partē det eccleſie ſue par
rochiali de bonis relictis illi eccleſie ad
quam ſepeliri elegerit. Alit' ſub anathe-
mate ꝓhibetur. extra de ſe. c. Nos iſtitu.

Sepultura nanq̄ libere poteſt eligi. xij. q
ij. Bone. ⁊ extra de ſepultu. c. j.

Sepulturam non eligēs: ſepeliat̄ in par-
rochia ſua. Mulier autem ſi pl'es viros
habuerit. cum vltimo cuius domiciliuʒ
retinet ſepeliatur. niſi aliam elegerit. De
ſepulturis. c. Is qui. li. vj.

Sepulturam eligendi mulier equaleʒ ſi-
cut vir habet facultatem. extra de ſepul
turis. cap̄. De vxore.

Sepulturaʒ eligere poteſt filiuſfamilias
preter aſſenſum patris. teſtamentū tamē
facere nequit ſine eius cōſenſu. niſi habe
at peculium caſtrenſe vel quaſi. de ſepul
turis. ca. Licet. li. vj.

Sepelire debet pater pueros impubes ī
ſepulchro maioꝝ ſuorum. vel eccl'ia par
rochiali. vbi conſuetudo aliud nō habʒ
eo. cap̄. Licet. Poteſt tamen eis ſ'm con
ſuetudinem terre alibi eligere ſepulturā.
extra. e. ti. c. De vxore. §. Utrum.

Sepulturaʒ religioſus eligere nō poteſt
quia non habet velle vel nolle. ſed in ſuo
monaſterio ſi illuc cōmode deferri p̄t: ſe
peliatur. de ſepulturis. c. Religioſi. li. vj

Sepeliri debet in ſua parrochia v'l apud
maiores ſuos qui in ciuitate domiciliū
habens: ſi ad villam cauſa recreatōis v'l
ad exercendum ruralia ſe tranſtulit. ⁊ ibi
moritur. niſi aliam elegerit. de ſepultur̄
cap̄. Is qui. li. vj. Dummodo ſine graui
periculo poterit illuc deportari. Ibidē.

Sepulture locum indigena ſi vult ma-
gis religioſum eligere poteſt. xiij. que. ij.
Ubicunq̄.

Sepulturam eligere in loco vel monaſte
rio vbi viget diuinus cult9 ⁊ religio cui
libet permittitur. ſed ad noua vel min9
religioſa loca eligentib9 eſt contradicen
dū. Extra de ſepulturis. c. Relatū. Nō
tamen debet impugnari noua et minus
religioſa ſepultura electa. de ſepulturis
cap̄. Cum q̄s. li. vj.

Sepulturam alibi q̄ꝫ cum ſuis maiorib9
eligens. vel alibi ſepultus tenetur ſue ec
cleſie parrochiali canonicam dare porti
onem. xiij. q. ij. §. Sed aliud. Non tamē
tenetur illam dare eccleſie dimiſſe. ſed il
li eccleſie vbi diuina audire: ⁊ eccleſiaſti
ca ſacr̄a percipere cōſueuit. De ſepul. ca
pitulo Cum quis. libro ſexto Et debet
quartam partem illi relinquere eccleſie.
Extra. eodem titulo. cap̄. Cum ſup̄. Ui
de. ſ. Canonica portio.

Sepelied9 ī mōaſterio res q̄s p aīe ſue ſa
lute dar̄ diſpōebat r'liq̄t medietatē ecc'ie

parrochiali. extra. e. Relatum. Gloſa. ꝟ. Dedicatem. dicit. ſuper hoc ſtandum eſt conſuetudini. e. c. Certificari. ſ. Canonica.

Sepultus qui religionem infirmus ītrauit relinquat ſue eccleſie canonicā portionē. ſecus ſi ſanus intrauit. extra de ſepl'turis. cap̄. De his.

Sepultura fratrum p̄dicatoꝝ ⁊ minorū in eccleſijs ⁊ locis libera eſt eligentibus. de ſepultul. c. Dudū. §. Hmōi. in clemē.

Sepeliēdi aliquos vel nullos pactuz inter rectores eccleſiaꝝ ⁊ religioſos ſeruetur. ſupra. Pactum etiā.

Sepultura cum ſit libera: ſi pacto eligat' nō valet. ⁊ quicq̄d inde receptum fuerit reddatur eccl'ie parrochiali. extra de pactis. cap̄. Pleriqꝫ.

Sepulturā ſuadentes ſunt excōicati. ſupra. Excōmunicatio. §. xxiiij.

Sepeliētes excōicatos. hereticos. vſurarios. interdictos. ⁊ hereticoꝝ fautores. ⁊c. ſ. Excōicatio. §. xxiiij. j. ſuſpēſus ab ingreſſu. infra. Uſurario. ſupra. Interdictus.

Sepeliētes contra iuris p̄miſſionez reddant corpus eccl'ie vnde receptū eſt cum oīb' obuentōib' quas inde p̄ceperunt extra de ſepul. c. Fraternitatē. c. Cum liberum. c. Ex parte. j.

Sepultos excōmunicatos apud priuilegiatos extumulatos exījciāt. alias epi h' fieri procurēt. extra de p̄uile. ca. Ad hec Gloſa. ſi poterunt diſcerni. extra de ſepl'turis. ca. ſacris. Niſi per eoſ nō ſteterit q̄ minus fuerint abſoluti. Hec gloſa.

Sepelientes tempore interdicti ſunt excōmunicati. ſ. Excōicatio. §. xxiiij.

Sepeliri poſſunt tp̄e interdicti cum ſilētio ⁊ abſqꝫ pulſatōe clerici qui ſeruauerunt interdictum. extra de peni. ⁊ re. ca. Qꝛ in te. Item priuilegiati circa confratres. extra de priuilegijs. c. Ut p̄uilegia Hec in gloſa verbi. A iure. de ſepultu. c. Cos. in clementinis.

Sepultura non negetur eis qui in extremis ſ'm formam eccleſie abſoluunt'. ſꝫ heredes ſunt cogendi per cenſuram eccl'iaſticam vt pro eis ſatiſfaciant. Extra d' ſepulturis. cap̄. Parrochiano. Gloſa verbi. ſcd'm formam. id eſt preſtito iuramento q' ſtare velint mandatis eccleſie. extra de ſenten. excom. cap̄. Ex tenore.

Sepultū a ſciſmaticis non oportet exhumari. extra de ſacramētis iterandis. ca. A nobis.

Sepultura non negatur ill' qui caſu mortui ſunt. ⁊ conſtat probabiliter de eoruz contritione. ſed eis qui ſe ſponte interimunt. Extra de ſepulturis. cap̄. Ex parte parentum.

Sepultura conceditur facinoroſo in fine penitenti. et abſolutio etiam incēdiario et excōmunicato. ſed heredes ſatiſfaciāt eodem. cap̄. Parrochiano.

Sepultura prohibetur iudeis et pagāis de conſecra. diſtin. j. Eccleſiam. ⁊ ca. ſequenti. Item excōmunicatis. Extra de ſenten. excom. cap̄. ſacris. Item reconciliatis: ſed nō abſolutis. Extra. eo. ca. A nobis. cap̄. ſacris. Item hereticis. fautoribus. receptoribus. defenſoribus eorūdem. De hereticis. cap̄. Quicunqꝫ. libro ſexto. Item ſub interdicito terre vel ciuitatis contentis. Extra de peni. ⁊ remiſ. cap̄. Qꝛ in te. Item ei cui ingreſſus eccleſie interdictus eſt: ſi moritur durante interdicto ip̄o. De ſenten. excom. capi. Is cui. libro ſexto. Item religioſo proprietario. extra de ſtatu monachoꝝ. c. Monachi. Et cap̄. ſuper quodam. Item ſe ip̄os interficientibus qualitercunqꝫ ex certa ſcientia. xxiij. que. v. Placuit. Itez furibus et latronibus in latrocinio vel vel furto occiſis. Extra de furtis ca. Fures. Item raptoribus et p̄edonib'. Extra de raptoribus. cap̄. ſup̄ eo. ſupra. Raptor vel violator. Tamen ſ'm Archidiaconū. ſi potuit reſtituere ⁊ non fecit nec ſecuritatem dedit: denegatur ei ſepultura. ſi autem potuit et non fecit: ſed ī morte penitet ⁊ impotens eſt: tunc ſacramenta ei dantur: ſed non ſepultura. dummodo tamen libenter reſtitueret. et hoc fit ad terrorem aliorum. Niſi parentes velint pro ip̄o ſatiſfacere: tunc ſepelietur in ſacrato. ſed eiuſdem ſepulture clerici nō aſſint vt ſupra. Raptor ſiue violator. Et intelligitur de manifeſto raptore. ſcd'm Innocentium. Item in anno non ſemel confeſſis. Extra de peni. ⁊ remiſſio. cap̄. Omnis. Item blaſphemātib' deū pub-

lice et non penitentib9.extra de male.c.
Statuimus. Tamen de raptorib9 dicit
Panormitan9 q si in morte penitent ꝛ
reſtituũt:ſepelient. ꝛ clerici poſſunt ad-
eſſe. Si vero penitent.ſed reſtituere nõ
poſſunt ſepelient quidem:ſed clerici ad-
eſſe prohibent. Et hoc videt proprie in
nuere.c. Super eo. ꝛ eſt benigni9. Item
morientib9 in torneamentis.extra d tor
nea.ca.j. Hoſtienſis dicit. ꝙ ſi ibi letale
vulnus acceperit.etiam ſi poſtea ſupui-
xerit ꝛ penituerit.licet eucariſtia nõ ne
getur:ſepultura tamen carebit. Et intel
ligit ſm Guil.tam de militib9 ꝙ͞ʒ eorũ ar
migeris ſe ibidem in armis exercẽtibus
Secus de illis qui ex curioſitate ad vi-
dendum vl alia hmõi cauſa ibi ſũt. Itez
laicis decimas iniuſte detinẽtib9 et red-
dere nolentib9.extra de decimis.c. Pro
hibemus.

Sepulcrum domini ſine licentia viſitan
tes.s̃. Excõmunicatio. §.xix.

Sequeſtratio beneficij fiat p ordinariuʒ ſi
ſuper beneficio cõtra poſſeſſorem qui il-
lud triennio nõ poſſedit fertur ſententia
diffinitiua in curia:etiã ſi nulla dicatur
fore. Et

Sequeſtrationẽ huiuſmodi impediẽs vl
fructus ſequeſtratos occupans excõmu
nicatus eſt.nec abſoluendus.niſi amoto
impedimento ꝛ reſtitutis fructibus.nec
nõ ius quod ſibi in hoc beneficio ex lite
competebat perdidit. Et extenditur ad
negocia etiã per appellationẽ ibi pendẽ-
tia. De ſequeſtra.fruc.c. Ad compeſcen-
das.in clementinis.

Sequeſtratio fit mulieri propter inopiã
viri.extra de donatõib9 int vir.c.p vr̃as

Sequeſtratio mulieris fit ꝓpter ſeuiciam
viri.extra de reſti.ſpo.c. Lr̃as. §. vlt.

Sermo malus eſt vel verbum ma lum ſi non fit loco oportu
no.vel tempore congruo.vel pſonis cõ-
petentib9.xxij.q.v. Quotiens. Jerony.

Sermo debet ſacris ſcripturis ꝓbari.nõ
ibi reſonare lr̃e ſeculariũ.nec grammati
ca ibi exponi.nec fabule moraliſari.q̃a ĩ
vno ore ſe cũ laudibus iouis:chriſti lau
des non capiunt.di.lxxxvj. Cum m̃lta.
iuncta gloſa. Gregorius Deſiderio epo.

Supra. Auctores.

Seruiens eccleſie vel altari d eo viuat.s̃. Altario ſer.

Seruitus duplex eſt.ſcilicet car nalis ꝛ ſpiritualis.xij
q.ij. Cum redemptor. Gregorius mõta
no ꝛ Thome.

Seruitus corpalis inducta eſt iure gen-
tium. Ibidem. Et diſtin.j. Jus gentiũ.
Supra. Judeos.

Seruitus corpalis ante diluuium nõ fu
it.di.xxxv. Sexto. Ambroſi9 de ieiũio
Nec fuiſſet ſi nõ ebrietas ſuperueniſſet.
Idem ibidem.

Seruitus quo iure ſit.s̃. Judeos pñt.

Seruitus vel libertas ſequit conditiõeʒ
matris.extra de ſeruis nõ or.c. Dilect9.

Seruus ſi poſt manumiſſionẽ in grat9 fuerit ſeruituti ite
rum ſubigat.xij.q.ij. Epiſcopus qui.

Seruus libertatẽ decennio preſcribit.ex
tra de coniugio ſeruo.c. Licet. Imo ſuf-
ficit quinquenniũ. C. de ſtatu defuncto
rũ poſt q̃nquẽniũ. vel ſi propter.

Serui et ſpurij non debent ordinari. Ex
tra de ſeruis nõ ordinandis.c. Conſulu
it.ſupra. Ordinari.

Serui non ordinent niſi a dominis ſuis
libertati donent.extra de filijs preſbyt.
cap̃. Ut filij. Sed ſi aliquis fugiens do
minũ fuerit ad gradus eccl'iaſticos ꝓmo
tus:deponatur. ꝛ dñs eum recipiat. Ex
tra de ſeruis nõ ordinãdis.c. De ſeruoꝝ
ſupra. Ordinari nõ debet.

Serui eccl'ie poſt manumiſſionẽ poſſunt
in p̃ſbyteros ordinari:ſed nõ poſſunt bo
na ſua poſt mortẽ in alios trãſferre. Alio
quin careãt honoris gradu ꝛ officio.ex-
tra de ſeruis nõ ordi.c. De famulis.

Seruoꝝ eccleſie filij qui de licentia dñoꝝ
rum clericant vt in eadem eccl'ia miſtrẽt
ad aliã tranſire nõ poſſunt.e.c. Eo libẽ.

Serui nõ poſſunt religionẽ aſſumere niſi
manumiſſi. Alioq̃n a recipiẽtib9 reſtitu-
ant ſub pena ꝑuatõis ꝛ excõicatõis ferẽ
de.diſtin.liiij. Generalis.

Seru9 incognitus monaſteriũ intrãs ſi
infra trienniũ requirat a dño:reddat ei-
dem cũ oĩb9 q̃ attulit. Sʒ ſi infra trie-
niũ nõ req̃rat. poſtea req̃ri ñ pt.niſi tã lõ
ge abfuerit ꝙ req̃ri ñ potuit.xvij.q.ij.ſi q̃s.

Seruus libertati redditus ⁊ monachus effectus: ſi exierit nõ eſt ad ſeruitutẽ: ſed ad monachatũ cogend⁹. extra de ↄditi. appoſitis. c. Cum ſit.
Seruus põt ↄtrahere matrimoniũ inuito dño. ⁊ ↄtractũ tenet. ſʒ ↄſueta ſeruitia tenet dño exhibere. extra de coniu. ſuo. cap. Dignum.
Seruã liber ducens ⁊ liberã credẽs: dotem reſtituat. ⁊ ſepenẽ. niſi poſtq̃ ſciuerit eſſe ancillã ipam carnalit cognouerit. e. cap. Propoſuit. Et celebrato diuorcio: libere põt alibi contrahere. e. c. ad nr̃am
Seruus teſtamentũ facere nõ põt. xiij. q. ij. Illud etiã. Gloſa.
Seruus ꝓprie dictus nec debet nec ei aliquid debet.
Serui iniicietes manus in clericũ quando a papa abſoluãt. ſ. excõicatõ. §. xxxvj
Serui iudeoꝝ eſſe nõ põt xpiani. ſed qõ libet mãcipiũ xpianũ iudei põt q̃cunq3 xpianus redimere. p. xij. ſolidis. Silr ſi. at ſi mancipiũ iudei nõdũ xpianũ voluerit xpianus fieri. Extra de iudeiſ. c. Preſenti. c. Nulli. ſ. Judeus nullũ.
Serui tm̃ aſcripticij vel ꝑ terris eoꝝ colẽdis remanẽãt iudeis xpiani. licʒ ſint liberi etiã ſm leges. ſed illos alienare vl' ad ſeruiendũ ſibi in domus ſuas recipe non poſſunt. extra. e. c. Mltoꝝ. ſ. Xpianus

Seruitia coacta inutilit deo pſtant. xx. q. j. Illud. ſupra. Militem.

Seueritatem diſcipline opoꝛtet q̃nq3 remittere. ix. q. j. Ordinatões. xxiij. q. iiij. Ipa
Seueritati detrahit ꝑpter multitudinẽ delinquentiũ. di. xliiij. Comeſatões.

Sicera in hebꝛeo oĩs potio vocatur q̃ quis inebꝛiari põt. diſtin. xxxv. Uinolentum. Jeronym⁹.

Sigillo ignoto credi nõ debet. extra de fide inſtrum. c. Qđ ſuper.

Signum eſt res pꝛeter ſpeciẽ q̃m ingerit ſenſib⁹ aliquid aliud faciens ex ſe in cognitionem venire. de conſe. diſtin. ij. Signum. Auguſtinus li. ij. de doctrina xpiana.
Signa videnẽ demones facere ⁊ nõ ſunt ſigna. xxvj. q. v. Nec mirũ. Auguſtinus

Silentium eſt cultus iuſticie. v. q. iiij. In loco.
Silentio iuſtus tm̃ eccl'ie nocet q̃ntũ pꝛodeſt exẽplo. di. xliij. Pudic⁹. Jeronym⁹
Silentiũ ſeruet in doꝛmitoꝛio. oꝛatoꝛio. et clauſtro. ex. de ſtatu mo. c. Cũ ad mo.

Similitudo inter creatorẽ et creaturã nõ põt tãta notari q̄n diſſilitudo maioꝛ notetur extra de ſum. tri. c. Damnam⁹. §. nos ãt.
Siltudo vbi eſt ibi ⁊ diſſilitudo eſſe põt. extra. e. §. Nos autem
Silẽm dei eſſe ẽ hr̃e iuſticiã ⁊ ſapiaʒ ⁊ ĩ diꝟtute eſſe ꝑfectũ. de pe. di. ij. Silẽʒ. Amboſius de fuga ſeculi.
Siliũm idẽ eſt iudiciũ. extra de reſcri. c. Inẽ ceteras. extra dẽ trãſla. c. Inẽ coꝛpalia

Simonia quõ ſit pctm̃ q̄n ſpũalia emunẽ. j. q. j. ꝑ to.
Simonie viciũ deteſtabile ⁊ graui vltõe puniẽdũ oñdit exẽplo Gyezi. iiij. Reg. ꝟ Jude ſcariothis. Simonis. magi. Act. viij. j. q. j. Qui ſtudet. Et ẽviciũ illud ceteris deteſtabili⁹. e. c. Cum liq̄at. ⁊. q. iij Ex multis.
Simonia eſt ſtudioſa volũtas emẽdi vel vendẽdi aliq̄d ſpũale. j. q. j. Qui ſtudet. vel ẽ vt a te aliq̄ vl' retẽto vel ꝑmiſſo res ſacre poſſideãt. extra de trãſac. cap. Super eo.
Simonia cõmittit pce. pcio vel obſeq̄o. Hoc ẽ triplici munere. j. q. j. Ordinationes. c. Sũt nõnulli. Idẽ ab obſeq̄o ẽ ſeruit⁹. a manu ẽ pecunia. a ligua qđ eſt fauoꝛ. Et ſic ſũt pl'a genera ſimoniacoꝝ. eo. c. Statuim⁹. c. Sũt nõnulli.
Simoniã tã dãs q̃ recipiẽs tꝑale ꝑ ſpũali cõmittit. e. c. Quos.
Simoniã inducit nõ ſolũ dare: ſʒ etiã remittere aliq̄d extra de teſtib⁹ et atte. ca. Ueniens. Simoniã cõmittũt etiã mediatoꝛes. ⁊ ſũt ſimoniaci. j. q. j. Si quis. eps. Et ſũt excõicati. ſ. Excõi. §. xxix.
Simonia committit ſola volũtate. j. q. j. Repiunt. Ambꝛo. in paſtoꝛa. Gloſa. Intelligo de volũtate ad aliquẽ actũ exterioꝛẽ ꝑducta. Nã ſolo affectu ⁊ ſine pacto cõmittit. ſed tunc ſufficit pꝛo ea penitentia ſine renũciatõe vel reſtitutõe. Extra de ſimo. c. Mandata.
Simoniã facit ſola ſpes vel ꝑmiſſio. ⁊ iõ

ſic electus de iure repellitur. extra de electionibꝰ.c. Cum ad noſtrā.

Simoniā cōmittunt ſerui epi. vel notarij in ordinibꝰ ꝑ cartis aliq̄d recipientes extra de ſimo.c. In ordinādo.

Simonia eſt ſi q̄s ordinatum in eccl'ia expulerit ꝑ pecuniā ⁊ ſibi vēdicauerit. ⁊ idō talis deponat̄. extra.e.c. Qui aliū.

Simonia eſt ſi pro introitu religiōis priorat' capellanie criſmate vel oleo pecunia exigit̄. extra de ſimo.c. Nō ſatis. cap̄ Ea que.c. Ad noſtram.

Simonia eſt ſi pro epis vel abbatibꝰ ī ſedem ponēdis. p̄ſbyteris in eccl'iaꝫ introducendis. ꝓ ſepulturꝫ exequijs mortuorū. bn̄dictionibꝰ nubentiū. vel q̄buſlibet ſacris aliq̄d exigit̄. e.c. Cum in eccl'ie. capi. Sicut pro certo.

Simonia eſt ꝓ eccl'iaꝝ ꝯſecratōe aliq̄d p̄ter ꝓcuratōem exigere. e.c. Cum ſit. Itē pro exenijs vl' quocūq3 emolimento aut conſanguinitate vl' fauore pctm̄ publicū epis vel eoꝝ miſtris celare. vel indignuꝫ ad recōciliatōnem adducere. vel liuore quocūq3 digne penitentē a recōciliatōe remouere. e.c. Nemo.

Simonia eſt ſi aliquo rite electo ⁊ paucꝫ eis ꝯdicentibꝰ pecunia de ꝯſenſu alteriꝰ dat̄ vt quieſcāt. e.c. Mattheus. Itē ſi ꝓ abſolutōe ab excōicatōe p̄ciū recipit̄. eo. cap̄. Ad aures. Itē ſi ignorāte filio quis medio pecunie ei p̄bendā obtinuit. eo.c. Ex inſinuatōe. Et talis tenet̄ libere reſignare. Et ep̄s cū eo. q2 ignorauit. diſpēſabit. extra de electi.c. Si alicuiꝰ. Utrū talis ignorās ſimoniacꝰ ⁊ reus dicat̄. j.q iij. per totū. Item ſimile eſt ſi ꝓ electōne alicuius eo ignorāte pecūia data fuerit. talis electio caſſari debet. nec poteſt epiſcopus cum electo diſpenſare. niſi huiuſmodi ſimonia commiſſa fuiſſet in fraudē electi. extra de ſimo.ca. Nobis.

Simoniam cōmittit qui in rebus ſpūalibus ius ſuum redimit. qd̄. ar.e.c. Mattheus. et.c. Dilectus. p̄mo. Gloſa ibi diſtinguit. qd̄ verum eſt ſi alter etiam habꝫ ius in re illa ſpirituali. vt in.c. Matthеus. alias poteſt vexationē duntaxat redimere. vt in.c. Dilectus.

Simonia ē ſi quis bona ſua offert vt ī canonicū recipiat̄. ⁊ poſtea bona ſua ꝓ prebenda recipiat. e.c. Tua nos. Poteſt tamen bona ſua offerre: ⁊ tunc humilit' petere vt in canonicū recipiat̄. Et ſic receptus ſi fuerit ſine conditione: licꝫ ſibi bona ſua ꝓ p̄benda retinere. Ibidem.

Simonia eſt emere quācūq3 amminiſtratione. e.c. Conſulere.

Simoniā inducit conſuetudo de prādio recipiēdo a canonico nouit' inſtituto. eodem.c. Jacobꝰ. Itē ꝓ ſepultura pecuniā extorquere. e.c. Audiuimꝰ.

Simonia eſt extorquere pecuniā ab ītrātibꝰ religionē. e.c. Audiuimꝰ. Textꝰ loq̄tur de epis qui ad dandū ſibi extorquētur quaſi ꝓ vale. Et. j.q.ij.c.j.c. Quam pio. Etiaꝫ ſi p̄textu pauptatis ab ingreſſuro aliq̄d petit̄. e.c. Si quis ꝓter. Si tamē recipiētes ſint paupes: poſſꝫ dicere. Nō habemꝰ tibi dare victū niſi portes tecū. Et hoc ſine fraude ⁊ pacto. Tutiꝰ tamē eſt ꝙ tales nullo mō recipiant. Hec gloſa.c. Quoniā ſimoniaca. extra de ſimo.

Simonia eſt ſi ſumma ſit taxata quantū ingrediens dare debeat. e.c. Sicut pro certo.c. Intm̄. in fine.

Simoniā cōmittit qui pecuniam dat vt in monaſterio recipiatur. ⁊ debet ſibi pecunia reſtitui: vt intret aliud monaſterium. e.ca. Ueniens. Item gloſa. eo.c. De hoc. verbi. Reſtituant. dicit ꝙ non proprie ſibi reſtituetur. ſed quia ad aliō monaſterium ire cogitur: datur ne ſit oneroſus ſecundo monaſterio. Hec gloſa.

Simoniace receptus expellatur de mōaſterio. ⁊ ad penitendū in artiori ordie recludatur. Et illud ſtatutuꝫ ſingulis annis per epiſcopos publicetur. extra de ſimo.ca. Quoniā ſimoniaca. Et hꝫ ſi ipſis ſcientibꝰ pecunia ſit data. Si vero ignorātibus illis: reſignato prius loco: ſi ſic ſine ſcandalo poſſunt reduci in idipſum vel aliud monaſterium eiuſdeꝫ ordinis eo.c. De regularibꝰ. Et dicunt Raymūdus ⁊ Guil'. ꝙ dictus rigor etiam ſeruandus ſit in occultis ſimonijs. ⁊ in foro penitentiali.

Simonia eſt ſi quis ſeruit eo pacto vt recipiatur in monaſterio. argumentum. j.q.ij. Quā pio. q2 pactio interuenit.

Simonia eſt ſi pro ordinibꝰ conferendis aliquid exigatur. j.q.ij. Quā pio. Et ta-

lis ſi ſit public⁹: ſuſpẽſus eſt quo ad ſe ⁊ alios. extra de ſimo. c. Accuſatum. diſt. xxxij. §. Verũ. Si occultus tunc q̃ ad ſe tm̃. extra de ſimo. c. Veniẽs. c. Et ſi queſtiones. Et talis non poteſt alicui ↄferre executõez ordinũ. j. q. j. Si q̃s a ſimoniaco. vide inferius.

Simonia eſt ſi ad titulũ ſue eccl'ie q̃s aliquẽ p̃ñtat h̃ pacto ꝙ de eccl'ia ipa nunq̃ʒ aliq̃d recipiat. extra de ſimo. c. ꝑ tuas.

Simoniace ordinat⁹ q̃ntũcũq̃ʒ ſit occultũ. ip̃o iure ẽ ſuſpẽſus q̃ ad ſe et alios ab executõe ordinũ. di. xxij. §. Veꝝ. Extra de ſimo. ca. Tanta. s̃. Excõicatio. xxix. Et cũ tali ſi ſciẽter factũ ſit: ſol⁹ papa diſpenſat. extra de ſimo. cap̃. Si quiſ. Si autẽ ignorãter p̃t ep̃s diſpẽſare vt in ſuo ordine celebret. extra. e. c. De ſimoniace ordinatꝫ. Qꝛ aũt d̃ꝛ. e. c. Ex tue. de occulto ſimoniaco ꝙ nõ ſit cogẽd⁹ vt abſtineat. dicẽdũ ꝙ ibi loquit̃ de facto. Nã d̃ iure ſũt ſuſpẽſi. ſicut. s̃.

Simoniã cõmittit q̃ ordinatori vl' p̃ñtatori ꝑmittit ne ip̃m de ꝑuiſiõe inq̃etet. et ſic ordinãs eſt ſuſpẽſus a collatõne ordinũ ꝑ trienniũ. ⁊ p̃ñtat⁹ ab ordinũ executiõe: donec ꝑ papã diſpẽſet̃. e. c. Si quis vide. s̃. Excõicatio. §. xxix.

Simoniace ordinãs. p̃ñtans. vl' ſciẽt̃ ordinat⁹ ꝑ ſolũ papã diſpẽſet̃. e. c. Si quiſ ordinauerit.

Simoniace bñficiũ ↄferẽs: ſi publicũ: eſt ip̃o iure ſuſpẽſus q̃ ad ſe ⁊ alios. ⁊ etiam ip̃ius mediatoꝛ. extra. e. c. Accuſatũ. diſ. xxxij. §. Veruʒ. Et poteſt ſolus papa diſpenſare. extra de ſimonijs. ca. Si quis. Sed ſi occultum: tũc q̃ ad ſe eſt ſuſpenſ⁹ tantũ. ⁊ tũc poteſt epiſcopus diſpenſare. Vide. s̃. Excõicatio. §. xxix.

Simoniace beneficiũ ſimplex recipiens ſi publicũ eſt. ip̃o iure ſuſpenſus eſt q̃ ad ſe ⁊ alios. ſimiliter ⁊ ip̃i mediatores. Extra. e. c. Accuſatum. di. xxxij. §. verũ. Si autem occultum eſt: tunc quo ad ſe ẽ ſuſpenſus. extra. e. c. Et ſi queſtiones. cap̃. Veniens. Eſt tamen ſuſpendẽdus. j. q. iij. ca. j. ij. ⁊. iij. Et tenetur reſignare libere. ⁊ reſtituere omnes fructus perceptos et percipiendos. xiiij. q. vj. Si res. extra de reſtitu. ſpolia. c. Grauis. Et ſolus papa diſpenſat: ſi ſciente ip̃o ſimonia interuenit. extra de ſimo. ca. De regularibus Si vero ip̃o ignorante: tenet̃ nihilominus renunciare ⁊ reſtituere fructus ꝑceptos. et p̃ot epiſcopus ſibi iterũ ↄferre: et cum eo diſpenſare. extra. e. c. De ſimoniace. extra de elec. c. Si alicui⁹. Fructus tamẽ perceptos q̃ʒdiu fuit bõe fidei poſſeſſoꝛ: qui iam cõſumpti erant: non tenet̃ reſtituere: ſi ſtatim cũ ſciuit renũciauit. C. de rei ven. l. Certum. Contra. Hoſtie. ⁊ Thomas.

Simoniace beneficiũ curatũ recipiens: eſt in eadem pena ſicut. s̃. ꝓxime de ſimplici beneficio. vt ibidẽ habet̃.

Simoniaca electio in vna eccleſia ꝑ̓iudicat etiã in alia. extra de ele. c. Sup eo

Simonia eſt ſi quis ignorãte filio ꝓ eius electõe pecuniã dat. vt. s̃. Simonia ẽ ſi aliquo rite electo.

Simoniace in p̄latum cuiuſcũq̃ʒ eccleſie electus et ꝑ prauitatẽ ſimoniacã reprobatus nõ p̃ot ab ep̃o de iure diſpenſari. extra de ſimonijs. c. Nobis fuit. in fine.

Simoniace eligẽtes. s̃. excõica. §. xxix.

Simoniaca prauitas eſt hereſis. j. q. prima. Qui ſtudet. c. Preſbyt̃

Simoniaca hereſis tante imanitatis eſt vt ei⁹ compatione cetera crimina ꝓ nihilo reputent̃. extra de ſimo. c. Per tuas.

Simoniac⁹ infidelis eſt etiã ſi fidelis videat̃. j. q. j. Verũ eſt. §. Obijcit̃. c. Cũ oiſ

Simoniac⁹ nõ reputet dignitatẽ ſacerdotij: niſi iuxta q̃ntitatẽ ꝓuentuũ. e. cap̃. Fertur.

Simonia eſt ſi res ſp̃ũales vendunt̃: etiã ſi eis ſint tp̃alia annexa. s̃. Inuenditum

Simoniacoꝝ pena eſt ꝙ ſi ↄuicti fuerint in ordine ab altaris miniſterio ſunt perpetuo ãmouẽdi. extra de ſimo. c. De hoc aut purgatõe indicta puniant̃ ad arbitrium iudicis. e. c. Inſinuatũ.

Simoniac⁹ eſt excõicand⁹. j. q. j. Repiũt̃ cap̃. Qui ſtudet.

Simoniaci hodie ſunt excõicati ⁊ ſuſpẽſi: cũ mediatoribꝫ: et eos nõ reuelãtibus pape. Et coꝝ abſolutio pape reſuat̃. etiam ſi al's plenaria abſolutio ↄcedatur. ſupra. Excõicatio. §. xxix. s̃. Abſoluẽdi

Simonia cet'a crimĩa vincit. iõ ſeru⁹ dñʒ ⁊ q̃libʒ crimĩoſuſ etiã meretrix eã accuſare p̃t. ⁊ admittit̃ ↄ̃ eã. extra de ſimonijs.

ca. Tāta. c. Licet Heli. c. Si dñs. Itez
infames admittunt ad accuſatōem. vj. q
j. §. Sz licet. Itē ſoci⁹ ſimoniac⁹. diſ. xx
ix. Si qs papa. xv. q. iij. Sane. Itē me
diatores. id eſt ſocij in crimie. tm̄ admit-
tunt teſtes cōtra ſimoniacū: dūmō ciui-
lit agit. de teſtib. ꝛ atteſta. ca. Mediato
res. li. vj. Itē ꝯplices eoꝝ accuſātes eos
nō ſolū veniā: ſz ꝛ grām ꝯſequūt. dūmo-
do ad pape noticiaz id reuelare ſtudent.
nec abſolui poſſunt donec reuelent. Ex
trauagāti Pauli ſcdi. q̄ incipit. Cū dete
ſtabile. Et qcunqz ſciēs nō reuelat pape
vel alicui vt ad ei⁹ noticiā veniat. Et h
infra duos dies nō faciēs ſi ſit intra curi
am. ſz ſi extra curiā fuerit q ſcit tenet ali-
cui corā trib aut duob teſtib reuelare.
Alioqn incidit penā ſimoniacoꝝ. q̄ ha-
bet. s. Excōicatio. §. xxix. Et extra. mar
tini qnti. q̄ incipit. Damnabile. Et abſo
lutio reſeruatur pape.

Simoniacos nō corrigētis pnia. s. cano
ne. xxij.

Simoniacos nō reuelantis pena. s. Ex
cōicatio. §. xxix.

Simonia nō cōmittit in tā paruis doniſ
que recipiētis animū merito nō cenſet i-
clinare: ꝯſiderata pſona dantz. recipien-
tis. tpe donatōis. ꝛ q̄ntitate munerz. ex-
tra de ſimo. c. Et ſi q̄ſtiones.

Simonia nō eſt offerre bona ſua mōaſte
rio ꝛ poſtea petere vt recipiat. niſi inten-
tio dātis vl recipientis fuerit corrupta.
extra. e. c. Mandato.

Simoniace recepta pecunia debet reſti-
tui eccl'ie in cui⁹ iniuriā data eſt. extra. e.
ca. De hoc aūt. ar. xvij. q. iiij. Si quis in
atrio. xxvij. q. j. Si qs rapuerit. Et hoc
verū eſt: dūmō eccl'ia nō fuerit in culpa.
Et dummodo ille q dedit manet i ſecu-
lo. quia ſibi nō debet fieri reſtitutio. Si
vero trāſeat ad religionē: vel iā religio-
ſus vadat ad aliud mōaſteriū: tūc fiat re
ſtitutio pecunie ꝛ poſſeſſiōis ei. i. illi mōa
ſterio ad qd vadit ſaltē ad vſufructum.
extra de ſimo. c. Veniēs. xvj. q. vj. de la
pſis. Si aūt totū collegiū fuit in culpa
tūc dat ſeq̄nti mōaſterio: nō ſolū ad vſu
fructum: ſz ſimplicit. ita ꝙ ad p̄mā eccle
ſiā nō reuertat poſt mortē ipi⁹. Si tamē
donās errauit in iure. tūc ex mia reſtitue
tur ei. extra. e. c. Veniēs. Idem fm̄ Ho-
ſtien. Si ado paup eſt ꝙ nō hz vn̄ viuat.

Simplicitas duplex eſt. vna
eſt ꝯria diſcreti
oni. et reprobat di. xxxix. Petr⁹. xvj. q. j.
Si cupis. Alia ꝯriat doloſitati. de qua
Math. x. Eſtote ſimplices ſic columbe.
et hr̄ extra de iureiurā c. Veritatis. De
illa intelligit cū dr. ꝙ ſimplr pcedenduz
ſit. id eſt nō ſubtilit. Eſt aūt ſubtilitaſ iu
ris duplex. vna tēdit ad decipiendū ſim
plices in iudicio ꝛ extra. q̄ repbat. xvj. q.
j. Si cupis. Extra de iudi. c. Dilecti fi-
lij. Alia tendit ad interptatōem iurium.
et hec eſt duplex. Vna ē rōnabilis. ꝛ iu-
ri ꝯſentanea ꝛ hec neceſſaria ē. extra d fe
rijs. c. Capellan⁹. q̄ etiā in foro anie bo
na eſt ad eliciendū veritatem. de pe. diſ.
vj. c. j. Alia eſt irrōnabilis qn̄ volūt tātū
ſubtiliſare ꝙ ſeipoſ nō intelligūt. ꝛ verba
peruertunt. Et hec reprobat. xxiiij. q. iij.
Cum ſancti. ſicut faciūt cauilloſi aduo-
cati. Et illa ducit ad pniciem. extra d iu
di. c. Dilecti filij. Et Panormi. Ibidem

Simplicitas innata excuſat a tanto i cō
miſſis. di. lxxxvj. Tanta. Gregorius Ja
nuario.

Simplicitas ꝛ ruſticitas quātū prodeſt
ſibi tantū nocet alijs. ij. q. vij. Sctā. Je-
ronymus in plogo Biblie.

Simplicitas colūbina eſt que dolo caret
et hec ſuadet. vj. q. j. Ex merito. xvj. q. j.
Si cupis.

Simulatio quandoqz fieri po
teſt cauſa vtilitatz.
xxij. q. ij. Vtilem.

Singularitas non eſt tenē-
da vbi cōmu
nitas beneviuit. quia oīs pars turpis
eſt vniuerſo ſuo nō congruēs. diſti. viij.
Que contra. Aug⁹. ij. ꝯfeſſionū.

Singularitas in religionis cōitate rep-
bat. extra de ſta. mo. c. Recolētes.

Sindicus procurator. actor. q̄
modo differūt. glo.
ij. q. vij. Si quis erga.

Sociatur quis malis triplr. vl
cōmittēdo. vl fauen-
do. vel nō corripiēdo. xxiij. que. iiij. Ita
Aug⁹. li. ij. ꝯ permenianū. s. Malis.

Sociatū corrupto difficile ē incorruptū

permanere.e.c. Quiſqs.ſ. Malorꝝ.
Societas requirit ꝯcordiā morꝝ.diſ.xlſ.
Q dicit.Aug⁹.li.qſtionū euāgelij.
Soci⁹ teneť ſociū ab iiuria defendere.xx
iij.q.iij.Nō inferēda.Amb.li.ſ.de offi.
Soci⁹ crimis nō admittiť in teſtimoniū
in eodē crimine.ar.extra ḋ teſti.ꝛ atte.c.
Ueniens.iiij.q.iij.Itē liberi.Nō fallit i
crimine leſe maieſtatꝫ.diſ.lxxix.ſi qs pa
pa.Et in crimie ſimonie.ſ.§.Simonia
cetera.Nā ſimonia equalꝫ ṗdicto crimi
ni in accuſatōe.xv.q.v.ſane.
Soci⁹.ꝯſiliari⁹.fautor.vel defenſor cri-
minis q̄ penis eiſdē aſtringiť:ꝛ de dam
no teneť:qs ſit:hꝫ in gloſa de penis.ca.
ſi qs ſuadēte.ṽ.Defenſarit.in cle.
Socius ꝑprie ƙꝫ deriuatores ḋr i ṗiculo
collega in officio.comes in itinere.con-
ſors in ṗmio.ſodalis in mēſa vel in ſede.
Sꝫ ƙm iuriſtas.ſoci⁹ ḋr in crimine.xxij
q.iiij.ſi ad pctm̄.Itē in ordine.extra de
confeſ.c.j.in fine.Itē in via.extra de vo
to.c.Uenietes.Itē in ꝯiugio.xxvij.q.ij
Cū ſocietas.Itē in lucro.extra de ſpon
ſa.c.Preterea.extra de ſepul.cap.ſ.Hec
gloſa.vbi.ſ.
Socius in crimine ƙm iuriſtas q̄ et con-
ſors ḋr triplicit.vt ſupra.ſociať qs.Ta-
mē qn̄ ſoci⁹ crimis ƙm ius puniť cū agē-
te:tūc ſtricte accipiť.p cooꝑatore.ſcꝫ qui
nō eſt vnus ṗncipaliū actorꝫ.Hec gloſa
de penis.c.ſi quis ſuadente.ver.Defen
ſarit.in clementinis.

Sodomie peccatū exerceť i ma
ſculis vel femīs eiuſ
dem ſex⁹.xxxij.q.vij.Uſus.Auguſtin⁹
contra Iouinianum.
Sodomia peior eſt q̄ꝫ cū ꝓpria matre pec
care.e.Adulteri.Auguſtinus de adulte
rinis coniugijs.
Sodomite depheñſi:ſi clerici ſunt:a cle
ricatu depoſiti in monaſteriū ꝑpetuo re
cludāť.laici vero excōicenť.extra de ex-
ceſſi.ṗla.c.Clerici.
Sodomite pnīa.ſ.canone.iij.ꝛ.iiij.

Solacium decens eſt ꝓ tēpo
re obſeruandū.v.q.
iiij.In loco

Solem face iuuare.Superuacuiſ
labo rat impēdijſ q̄ ſolē cer
tat facibꝫ adiuuare.Nā ſi omnia in h ſe-
culo vindicata eſſent:locū diuina iudi-
cia nō haberēt.vj.q.j.Si omnia
Solis magnitudo.ſ.Luna.

Sollicitudo tꝑaliū ſuffocat
ſpūalia.di.xlix.
Hinc etem̄.Gregori⁹ in paſtorali.

Solitudo promouet contēpla
tionē.q2 adam ſoluſ
exiſtens adherebat deo ꝛ non peccabat.
de pe.di.ij.Qn̄.Amb.ad ſabinū.

Solenniter penitentis ꝛ reci-
diuantis peniten-
tia.ſ.Canone.xxj.

Solennitas paſcalis die dñi
co celebrāda ſcō
Hermeti ab angelo in ſpecie paſtoris ſi
bi apparēte imperať:ꝛ poſtea ab ecclia in
ſtituiť.de conſe.di.iij.Noſſe.c.celebrita.

Soluere debita patris teneť fili-
us:ꝛ ṗlatus ſui anteceſ
ſoris q̄.p neceſſitate ecclie contraxit.Ex
tra de ſolutōi.c.Ad hec.
Soluere qs nō debet qḋ ſoluere nō ṗt in
parte nec in toto.ſꝫ ṗſtet cautōem q ſol-
uat cū ad pinguiorē fortunā venerit.ex
tra de ſolutōibꝫ.c.Odardus.

Somniorū ſunt diuerſe cauſe
di.vſ.Teſtamētū.
Gregori⁹ Auguſtino anglorꝫ epo.
Somnia deceptoria demones etiā īmit-
tunt.xxvj.q.iiij.Sciendū.Auguſtinus
de natura demonum.

Sorores tertij ordinis ſancti frā
ciſci.nō ꝯphendunť ſb
nomine beguinarꝫ.in eadē.ꝓhibitōe.q2
ille ꝓmittunt obedientiā ꝛ habēt reglāꝫ
per ſedē aplicam approbatā.Gloſa.de re
li.domi.c.Cum de q̄buſdā.ṽ.Obedien
tiam.in clementinis.
Sororem vel cōmatrē cognoſcentis pe-
nitentia.ſ.Cano.x.Cano.xij.

Sors eſt res humana dubietate di
uinā indicās volūtatē.xxvſ.
q.ij.Aug⁹.li.pſalmorꝫ.
Sortes inquirere aliqn̄ licitū ē.aliqn̄ nō
xxvj.q.ij.ꝑ to.licite ſūt qn̄ nō ſupeſt hūa
nū auxiliū.exēplo eleonis Mathie.e.c.
Nō exēplo.q.v.Nō lꝫ.Illicite ſūt q̄ fiūt
ꝑ magicas incātatōes:vel ad vanitates
exercēdas:aut ad ſclaria negocia:vel ad

occulta inquirēda.xxvj.q.ij.Si q̇.c.illō Et in glo.e.c.Nꝫ aūt.
Sorte nō dꝫ fieri electio. extra ð ſorti.c. Eccleſia vr̄a.
Sortiū genꝰ q̄ðcūqꝫ ſb̄ anathemate ꝓhibetᷣ.xxvj.q.v.Sortes.
Sortibꝫ ⁊ dinatōibꝫ credētes ⁊ illas obſeruātes grauitᷣ puniātᷣ.e.c.Si q̇s ep̄s aut pbr̄.c.Sortes.

Sortilegꝰ

⁊ oīs magꝰ ē diligētᷣ extminādꝰ.e.c.ꝯtra.
Sortilegi ſt̄ q̇ ſb̄ noīe ficte religiōis ꝑ q̄ſdā ſortes q̄s ſctōꝝ vl̄ aplo͛ꝝ vocāt diuinatōis ſciam ꝓfitentᷣ ⁊ q̄rūdā ſcꝑturaꝝ īſpectiōe futa ꝓmittūt.xxvj.q.j.Sortilegi. Jſidorus.viij.li.ethimol.
Sortilegꝰ vl̄ diuinꝰ in codicibꝫ vel alijs rebꝫ: peniteat.xl.diebꝫ.extra de ſorti.ca. Jn tabul. Et pbr̄ ꝑ annū vl̄ vltra ab altaris miſterio ſuſpēdatᷣ: q̇ ꝑ aſtralabium et hmōi occl̄ta inq̄rit.e.c.Ex tuaꝝ.
Sortilegi q̇ demones īuocāt ſūt excōicati.ſ.Excōicatio.§.xxvj.
Sortilegoꝝ pniam. vide.ſ.cano. xxxiiij cano.xxxv.cano.xliij.

Speciale

mādatū derogat gn̄ali: etiā ſi de eo n̄ faciat mētōez.extra de reſcꝑ.c.paſtoral.ſ. gn̄i.

Spectacula

ꝓhibentᷣ clericis ſupra. Clerici.
Spectacula videre. infra. Venatores.

Spes

in ſolo deo ⁊ nō in hoīe ē habēda.de cōſe.di.j.oīs xp̄iāꝰ

Spūſſanctus

eq̄lis eſt pr̄i ⁊ filio.de cōſe. di.v.De ſpiritu.
Spūſſctūs a pr̄e ⁊ filio ꝓcedit. Jbidē. et extra de ſum.tri.ca.Firmiter.ꝓcedit ab eis etn̄alitᷣ: nō tāq̄ꝫ a duobꝫ ꝑncipijs: ſed tāq̄ꝫ ab vno ꝑncipio: nō duabꝫ ſpiratiōibꝫ: ſꝫ vnica ſpiratōe.e.ti.c.Fideli.li.vj
Spūſſctūs quō manet in iuſtꝭ ⁊ quō non de pe.di.ij.Querendū.Beda ſuꝑ Joh̄.

Spūalia

ſunt tp̄alibꝫ digniora. extra ð maio.⁊ obedi. cap̄.Jllud dominus.
Spūalia tāto ſūt tp̄alibꝫ digniora q̄nta aīa ꝓfertᷣ corꝑi.extra de maio.ca.Solite.Et.ſ.Papa hꝫ etiā.⁊.ſ Eccīaſtica ſi.
Spūalia facilꝰ ꝯſtruuntᷣ q̄ꝫ ðſtruuntur. corꝑalia ecōtrario.extra de trāſla.c. Jnter corꝑalia.
Spūalia ⁊ eis annexa ſicē nec emi ſic nec redimi pn̄t.extra de ſimo.c.Querelā.
Spūalia q̄ dicūtᷣ.j.q.j.Gloſa. circa ꝑnci.
Spūalia ſemināteꝭ metāt tꝑalia a ꝓplo. xiij.q.j.Eccl̄iaſticas.§.Quia ergo.

Spoliatꝰ

ab aliq̄ vtꝝ ⁊ q̄liter ſit iudicādꝰ.ij.q.ij.ꝑ totū.
Spoliatꝭ vtꝝ reſtitutio ⁊ q̄n ſit dāda.iij. q.j.ꝑ totū.
Spoliato an̄ litis ꝯteſtatōem oīa reſtituantᷣ.ij.q.ij.c.j.⁊ ſeq̄n.
Spoliatis vl̄ eiectis ep̄is oīa ꝑmo an̄ obiectōem cuiuſcūqꝫ crimīs reſtituantᷣ.iij. q.j.per totum.
Spoliatᷣ aīa ꝑ pctm̄ veſtibꝫ internis.ſ.iuſticia ⁊ iudicio.His ſpoliatꝰ adam: nudus inuētꝰ eſt.de pe.di.ij.Sapiēs.Ambroſius de vita btā.
Spoliatꝰ nō cogitᷣ rn̄dere ſpoliatori ante reſtitutōem.extra de ordi.cogni.c.cū dilectus.ſ.Audi.
Spoliati ꝑuilegiū eſt: vt non poſſit exuinudatꝰ.de reſti.ſpo.c.Freq̄ns.li.vj.
Spoliatꝰ cū criminalitᷣ agitᷣ dꝫ q̇ tota ſbſtantia vl̄ maiori ꝑte fuerit ꝑ violentiam deſtitutus.vbi.ſ.
Spoliatꝰ petēs reſtitui ꝓbare dꝫ q̇ poſſedit.⁊ q̇ ſpoliatꝰ ſit.extra de reſti.ſpoli. ca.Olim cauſam.et extra q̇ filij ſint legi. cap̄.Cauſam que inter.
Spoliato debet reſtitui res cū fructibus inde ꝑceptis.extra de reſti.ſpoli.c.Conquerente.
Spoliatōnis ab alio q̄ꝫ actore facte exceptio nō admittitᷣ q̄n ciuilitᷣ agitᷣ. Sed ſi criminaliter agitᷣ: admittitᷣ a q̄cūqꝫ facta ſit.dummō ſit de tota ſubſtātia vl̄ maiori ꝑte.⁊ debet vtraqꝫ exceptio ꝓbari īfra xv.dies.Alias fit cōdēnatio expenſarū. de reſti.ſpolia.c.Freq̄ns.li.vj.
Spoliatōis a tertio facte exceptōem obijciēs petat reſtitutōem īfra terminū a iudice ſtatuendū.al̄s accuſabitᷣ.nō obſtante exceptōe.vbi.ſ.
Spoliatiōis ꝑuataꝝ rerum exceptio nō obſtat agēti ſuꝑ rebꝫ eccl̄iaſticis.vel ecōuerſo.e.c.Freq̄ns.li.vj.
Spoliū ſcientᷣ ſuſcipiens reſtituat ſpoliato.extra de reſti.ſpolia.c.Sepe cōtigit
Spoliator ad reſtitutōem nō cogatᷣ niſi

ꝑus ei reſtituat̃ ab eo qui ipm ꝑmo ſpoliauit.ar.e.c. Olim vob.§. Raptor.

Spoliator reſtitutõne facta ꝓponat ſi q̇d hꝫ ꝯ ſpoliatũ.eo.c. Cõquerẽte. Añ autẽ reſtitutõem agere ꝯ eũ nõ põt.e.c. Item cum quis.

Sponſa de futuro nõ p̃t alt̃i nubere.xxvij.q.ij.§. Sꝫ cõcedit̃. Si tamẽ ꝯtrahit cũ altero de pñti tenet: etiã ſi ſpõſalia fuiſſent iuramẽto firmata.extra de ſpõſa.ꝛ ma.c. Ex litteris.§. Matrimoniũ de pñti.

Sponſa de futuro in ſeptẽ caſibꝰ p̃t recedere a ſpõſo.ſcꝫ ſi alter intret religionem hoc etiã tenet de ſpõſa de pñti añ copl'aꝫ carnis: extra de ꝯuerſi.ꝯiu.c. Ex publico. Itẽ ſi alt̃ recedit ad regionem lõginquã ita vt nõ poſſit inueniri.extra ꝺ ſpõſali.c. De illis. Itẽ ſi alter incurrit leprã vel aliquã deformitatẽ corpis. extra de iureiurã.c. Quẽadmodũ. extra de cõiu.lepro.c. Lr̃as. Itẽ ſi ſupuẽit affinitas.xxvij.q.ij. Quidã deſpõſauit.extra de cõſan.c. Sup eo. Itẽ ſi fornicet̃ alt̃ ſponte vel coacte.extra de iureiu.c. Quẽadmodũ. Itẽ ſm q̈ſdã ſi mutuo ſe abſoluerint extra de ſpõſa.c. Preterea. Itẽ ſi ꝯxit cũ alia de pñti.ſꝫ in h̄ peccat.extra de ſponſa duoꝝ.c.j.ꝛ.ij.§. Mr̃imoniũ de pñti. Itẽ ſi nõdũ fuerit adulta ꝛ poſtea nõ hꝫ ratũ.extra de ꝺſpõſa.ipu.c. De ill'. Hec gloſa.xxvij.q.ij. Sic quippe.

Spõſam fr̃is ſi frat̃ deſpõſet neut̃ coꝝ ipſam hẽbit.ſꝫ pnia pacta ſi vult ducat aliã extra de mr̃i.ꝯ interdi.c. Littere.

Spõſam de futuro nullꝰ ꝯſanguineoruꝫ ducere p̃t.§. Deſpõſatã. dũmõ ſit nubili etati ꝓxia.extra de ſpõſa.ꝛ ma.c. Sponſam. Quã ſi frat̃ eiꝰ de alia mr̃e duxerit: et iuramẽto mr̃imoniũ firmauerit: de iuramẽto peniteat. ꝛ ipam dimittat.e.ca. Ad audientiam.

Spõſe ſue ꝯſanguineã nullꝰ ducere põt nec ductã retinere ꝓpter publice honeſtatis iuſticiã.extra de deſpõſa.ipu.c. Duo

Spõſã nõdũ ſeptẽnẽ ducẽs ꝛ de actu carnali eã tẽptãs: lꝫ ñ ꝯpleat ipm: ſi pꝰ ea cõſanguineã eiꝰ duxerit: ab eadẽ ſepet̃. Extra de ſponſa. ꝛ ma.c. Juuenis.

Spõſam de pñti tradẽs ſuo ꝯſanguineo inuitã vxorẽ: ſi illa.lꝫ a ſcdo cognita.aufugerit ab eo ꝛ ꝑmũ repetierit: tenet̃ ille eã recipe.niſi ipa ad ꝯtinẽtiã induci poſſit.extra de eo q̇ cogno.c. Diſcretõem.

Spõſã altiꝰ ducẽtꝫ pnia.canone.xj.

Sponſalia ſũt cõuẽtio vl' ꝓmiſſio futuraꝝ nuptiarũ ff.de ſpõ.l.j.ꝛ in glo.xxvij.q.ij. Seq̇t.

Spõſalia int̃ ifantes.i.itra ſeptẽniũ ꝯhĩ nõ pñt.xxx.q.ij.c.vnico.extra de deſpõ.ipu.c. Acceſſit.§. Mr̃imoniũ pueri.

Spõſalia ꝯhũt dũtaxat int̃ inubiles: nõ mr̃imoniũ.vt.§. Mr̃imoniũ nõ ꝯhit̃

Spõſalia ifra ſeptẽniũ ꝯcta q꞉ nll'a ſũt iõ ſi alt̃ cũ mr̃e eiꝰ quã ifra ſeptẽniũ deſponſauerat ꝯhat: tenet mr̃imõiũ.niſi ꝑor pꝰ ſeptimũ annũ ratificauerit.extra de deſponſa.impu.c. Lr̃as.c. Acceſſit.

Spõſalia ꝯcta poſt ſeptẽniuꝫ impediunt matrimoniũ cõtrahẽdũ cũ q̈libet cõſanguineoꝝ.ꝛ ſoluũt ꝯcrũ.e.c. Acceſſit. Extra de eo q̇ ꝯgno.c. Fraternitati.

Spõſalia ꝯhẽtes infra ãnos nubiles vltra tamen ſeptennium ſpectare debẽt vſq; ad etatem legitimam. Quibus ſi tunc placet.cõmaneant. Si non: ſeparentur niſi cõmixtio carnalis interueniat. Extra de deſponſa.impubeꝝ.ca. A nobis. Ante enim legitimã etatem ſiue vnus ſiue ambo petierint ſeparari: nõ audiãtur Sed qui poſterior ad legitimã etatem ꝑtigerit: ſi ſepari petierit: iudicio eccl'ie ſeparentur. Similiter eſt de altero.ſꝫ gloſã. Sꝫ ſi a ꝑncipio alt̃ fuerit pubes ille expectabit pubertatẽ alteriꝰ. qui pubes effectus ſi cum eo manere voluerit: non poterit ille amplius diſſentire.e.c. de ill'

Spõſalia ſub conditõe contracta ſi conſenſus ꝺ preſenti interueniat vel copula carnis diſſolui nõ dñt.etiã ſi cõditio nõ cõpleat̃.extra de condi.appo.c. Sup eo ca. Per tuas. Et infra. Spõſalia ſb conditione. Nam

Sponſalia de futuro tranſeunt in matrimonium per copulam carnis ſubſequẽtem non precedentem tantum.ſi copula cum effectu ſit ſubſecuta. Non enim ſufficit conatus ſine effectu. alioqui ſoluñtur ꝑ ſpõſalia de preſenti. extra de ſpõſalibꝰ ꝛ matrimonijs.cap. Is qui fidem.c. Adoleſcens.

Sponſalia ſi quis cõtrahit per ꝟba q̃ alt̃

nõ intelligit: dñt ipa intelligi in eo ſenſu quẽ ſolẽt recte intelligẽtib⁹ generare. extra de ſponſa. ⁊ ma. c. Ex lr̃is. ꝑmo.

Spõſalia nõ dñt ꝯbi ſtipulatõe pene appoſita. Et iõ pecuniã ꝓ pena extorquentes: ꝯpellant̃ ꝑ cen. eccle. e. c. Gẽma.

Spõſalia pura. i. nõ ꝯditionalia et certa dũmõ nõ ſit ibi defectus rõne ꝯſenſ⁹ inducũt efficax ĩpedimẽtũ iuſticie publice honeſtatꝫ ad ĩpediendũ ⁊ dirimẽdũ ſeq̃ntia mr̃imonia. nõ tñ ꝓcedẽtia. Et ſi dc̃a ſpõſalia ꝓpter aliq̃ impedimẽta al's ſunt nll'a. de ſpõſa. ⁊ ma. c. vnico. li. vj. Gloſa. Incerta. ſic̃ dicẽdo. ducã vnã de illis.

Spõſalia de futuro ꝯbens ſi poſtea cum ei⁹ ꝯſanguinea in ĝdu ꝓhibito cõtrahit eodẽ mõ cogit̃ ꝑmã ducere. Si ꝟo ſc̃dã cognouerit nõ pt ꝑmã hr̃e ꝓpter ſupuenientẽ affinitatẽ. nec ſc̃dam hr̃e pt ꝓpt iuſticiã publice honeſtatꝫ. e. c. vnico. li. vj. iũcta gloſa verbi. Idem fecit.

Spõſalia ſi mõach⁹ ſacerdoſ vel frigid⁹ aut ꝯſanguineus vl' q̃uiſ impedimẽto laborãs pure ⁊ certe ꝯtrahit: oẽs ꝯſanguinei ei⁹ cũ ea ne ꝯhant: impediũt̃. vbi ſupra in textu ⁊ gloſa.

Spõſalia nõ ꝯtrahunt̃ int̃ eos quoꝝ alt̃ mioꝛ eſt ſeptẽ annoꝝ. nec ꝑ ipos nec per parẽtes: niſi facti maioꝛes in eadẽ volũtate ꝑſiſtãt. Vnde nec alias ĩducũt iuſticiã publice honeſtatis ꝓpter defectũ conſenſus. de deſpon. impu. c. ſi ĩfãtes. li. vj.

Spõſalia dũtaxat ⁊ ñ mr̃imõiũ ꝯtrahit̃: dummõ alter ꝯtrahẽtiũ fuerit impubes vl' nõ ꝓxim⁹ pubertati. ⁊ in q̃ etatem nõ ſupplebat malicia. etiã ſi ꝑ verba de ꝓſenti ⁊ cũ intentõe ꝯtrahendi mr̃imonia celebrata fuerint. Nec etiã ꝑ lapſum dicti temporis in mr̃imoniũ tranſit: niſi ꝑ copulam carnis ſubſecutã: vel alio mõ cõſtiterit eos in volũtate cõtract⁹ ꝑduraſſe. e. c. ſi infantes. li. vj.

Sponſalia ꝑ parẽtes ꝓ filijs contracta ſi ipi fuerint infra ſeptẽniũ vel ſi ſupra ⁊ nõ conſenſerit: pñt ipi cũ alijs contrahere. xvij. q. ij. per totum.

Sponſalia per parẽtes ꝓ filijs puberib⁹ vel impuberibus contracta ſi filij vel expreſſe vel tacite conſenſerint: ſi preſentes nõ cõtradixerint vel abſentes aut ignorantes poſtea factum ratificauerint: obligant filios ⁊ inducunt iuſticiã publice honeſtatis. alias minime. de deſpon. impube. c. ſi infantes. li. vj.

Spõſalia ſub cõditõe contracta ante extantẽ cõditõem nõ inducũt iuſticiã publice honeſtatꝫ. de ſponſa. ⁊ ma. c. Ex ſpõſalib⁹. libro ſexto.

Sponſalia per parẽtes pro filijs ꝯtracta fide interpoſita de ꝯſenſu filioꝝ: ſi parẽtes fregerint: triennio ſint cõmunione ꝑuati. Si vero filij noluerit ꝯſentire. i. ꝗ nõ ſtat per parentes: erũt parentes excuſati. xxxj. q. iij. c. vnico. Et hr̃ penitentia ſupra. Canone. xxvj.

Statutum nõ valet per qđ diuinus cult⁹ ſiñ cauſa diminuitur: etiã ſi a papa cõfirmetur. extra de conſti. c. Ex parte.

Statuta canonũ ab om̃ib⁹ obſeruent̃. et nemo in accuſationib⁹ vel iudicijs eccleſiaſticis ſuo ſenſu: ſed eoꝛuꝫ auctoꝛitate ducatur. extra de ꝯſtitu. c. Canonũ.

Statuta iuris que quis in alterũ ſtatuit ipe ſeruare debet. quia dicit ſapiẽs. Patere legẽ quã ipe tuleris. e. c. Cum om̃es

Statuta eccleſie ſm̃ varietatẽ tempoꝛis variare nõ eſt repꝛehẽſibile. dummõ neceſſitas vel vtilitas id poſcit humana. Extra de conſang. ⁊ affi. c. Nõ debet.

Statuta epoꝝ ſiue oꝛdinarioꝝ nõ ligant ignoꝛãtes. niſi ſit ignoꝛãtia craſſa vel ſupina. nec ligant ſubditum ſuũ extra dioceſim ſuam. de conſtitu. c. Vt aiaꝝ. li. vj

Statuta locoꝛum per que officium inq̃ſitionis heretice prauitatis impediret̃: irritum eſt. et rectoꝛes locoꝛum requiſiti per epiſcopum vl' eius officialem aut inq̃ſitoꝛem. compellant̃ per cenſuram eccleſiaſticã ſtatutum eis exhibere: et in toto reuocare vel ſaltẽ ita modificare vt officio pꝛedicto non pꝛeiudicet. de hereticꝭ. ca. ſtatutuꝫ. ſ. li. vj.

Statuentes contra eccleſiaſticam libertatẽ et eis fauentes vl' obſ'uãtes. s̃. Excõicatio. §. xiiij.

Status vniuſcuiuſqꝫ is eẽ videt̃ in q̃ dep̃hendit̃ donec ꝯ̃riũ doceat̃. ð ſen. ex. c. ſi iudex. §. idẽ. li. vj

Status penitentiũ nõ intelligit̃ repꝛobatus ꝑ ſtatũ beguinaꝝ. de reli. domib⁹. c.

Cum de quibuſdam. §. Sane. in clemẽtinis. in gloſa verbi. Obedientiã.

Stella magoꝝ pfecto miniſterio in ſuã materiã redijt. ſic ⁊ colũba ſup xp̄m apparens. de conſe. diſtin. iij. Om̄s quos. in gloſa verbi. Columbe.

Stolam nõ habens legẽdo ſolenniter euãgeliũ vł celebrãdo: grauit peccat. di. xxiij. c. Eccłiaſtica

Studium generale ⁊ eiuſdẽ p̄uilegia habent in curia romana. de priuile. c. Cũ de diuer. li. vj

Studia linguaꝝ infideliũ vbi hr̃i debẽt ſupra. Magiſtri.

Stultus in culpa: efficit ſapiens in pena. di. xxxviij. qui ea. Grego. in moralibꝫ.

Stuprum eſt illicita virginuʒ defloratio. xxxvj. q. p̄ma. §. Cum igitur.

Stuprãs ṽginẽ dotabit eã: ⁊ hẽbit ipam vxorẽ. quã ſi pater ei dare noluerit: reddat pecuniã .p dote. extra de adul. ⁊ ſtupro. c. Si quis ſeduxe. Et ſi ille eam noluerit habere: corpalit caſtiget: ⁊ a cõiõne ſepatus detrudat in monaſterium ad penitentiã agendã. e. c. Peruenit.

Subdelegare nõ põt q̃s alteri: ſi ſibi cõmiſſum fuerit vt p̄dicet crucẽ. excõmunicet. abſoluat. diſpenſet cũ irregularibus vel penitẽtias iniũgat. q2 nõ iuriſdictio ſed certũ ei miniſteriũ cõmittit. extra de offi. dele. c. Q̃m aplica.

Subdelegatus non poteſt ſubdelegare cauſam. extra de appella. c. Cũ cauſam.

Subdiaconi prohibent ſm iura antiq̃ cõtingere vaſa ſacra dñica. diſt. xxiij. Non oportet.

Subdiacono ⁊ nõ minoribꝫ clericis licʒ portare vaſa ſacra. ſcilʒ in quibꝫ ſunt reliquie. e. c. Non licet.

Subdiaconi officium ẽ calicẽ et patenã ad altare deferre ⁊ leuite tradere. di. xxv Perlectis.

Subdiaconus hodie gaudet eodẽ priuilegio quo diaconus. ⁊ eſt ordo ſacer. Extra de eta. ⁊ quali. c. A multis.

Subdiaconus ordinari nõ debet niſi caſtitatẽ pmittat. di. xxviij. Nullum. c. De his. di. xxxj. Ante trienniũ. ⁊ p totũ.

Subdiacon⁹ tenet ſeruare continentiaʒ ſicut ⁊ diacõ⁹. extra de ſeruis nõ ordi. c. Miramur.

Subdiaconus matrimoniũ contrahere nõ põt: etiã ſi al's irreglaris effectus ſit. extra qui clerici vel. c. De diacono. Et ſi contrahit nõ tenet. di. xxvij. Preſbyter. Et niſi monaſteriũ intret ⁊ ibi laudabiliter ꝯuerſet: nõ põt per diſpenſatõʒ epi in ſubdiaconatu miſtrare: nec ad altiores ordines pmoueri. ſʒ in minoribꝫ tm̄ miniſtret. extra qui clerici. c. Ex litteraꝝ. Hodie eſt excõicat⁹. de ꝯſang. et affi. capi. vnico. in clemẽ.

Subdiaconos nullus ordinare poteſt in dominicis diebꝫ niſi papa. extra de tempo. ordi. c. Subdiaconos.

Subdiaconus ordinand⁹ habeat. xviij. annos. s. Ordinari p̃t.

Subdiaconus põt eligi in ep̄m ſicut diaconus vel ſacerdos. extra de eta. ⁊ quaca. A multis. in fine.

Subdiaconus põt fieri legat⁹ pape. dis. xciiij. per totum.

Subditi nõ accuſent. cõdemnẽt vel iudicent platuʒ. vj. q. j. Sacerdotes. c. Oues. etiam ſi facta eorũ vident rephenſibilia. niſi a fide exorbitent. ij. q. vij. Oues. Alioquin maledictionẽ cham accipient. e. c. Sentẽtia ſupra. Prelatoꝝ vitam.

Sbditi platos iudicãtes ſcant. p Ozã. ij Reg. vj. Et plati ſignificãt p archã. Inclinatio arche ſcat pietatẽ q̃ plati infirmitates ſbditoꝝ tolerãt ⁊ eis ꝯpatiũt. Oza manũ appones ſ't ſbditi rephẽdẽtes pietatẽ platoꝝ ac eos i ſeueritatẽ erigere conãtes. ij. q. vij. §. His itaq3. Greg. v. moraliũ. s. Saul.

Subditum alienum nullus iudicare vel excõicare poteſt. ix. q. ij. per totũ.

Subditum alienum ordinans. s. Ordiari non debent.

Submiſſiones bonoruʒ eccleſie faciẽtes. s. Excõicatio. §. xix.

Subſtitutionum alia directa. alia indirecta ſiue obliqua cũ ſubdiuiſionibꝫ. in gloſa. de teſtamẽtis. c. Si pr. vel.

bi. Abſqꝫ. libro ſexto.
Subſtitutiões interp̄tanẗ directe dũmo-
do couueniãt verbis ⁊ pſonis inſtitutis. ⁊
i ſubſtitutõib᷒ fideicõmiſſorijs: ſed locũ
habet quartaꝝ deductio. ſed nõ in dire
ctis. de teſtamẽ. c. Si pater. li. vj.

Subtilitas iurꝫ. s̃. Simpli-
citas.

Succedentium differẽtia
relictoruꝫ
ab inteſtato. s̃. Pater carnalis.
Succedens. Is qui in ius ſuccedit alte-
rius eo iure quo ille vti debebit. de regu
lis iuris. c. Is qui. li. vj. Item rõni con-
gruit vt ſuccedat i onere qui ſubſtituiẗ i
honore. e. c. Rationi. li. vj. extra ꝺ maio.
et obe. c. Per tuas.

Succeſſio non debet eſſe in eccle-
ſijs. lxxx. q. j. Aplica.
Succeſſionis viciũ in beneficijs eccleſia
ſticis tollit pſona media. extra ꝺ filijs p̄ſ
byteroꝝ. c. Cõſtitutus. c. Ad extirpan.

Succeſſor excõicati vel quicũ-
qꝫ alius officialis ex
cõmunicatus nõ eſt niſi eidẽ cõmunicet
in crimĩe. Si tamẽ ab eo ſolo iuriſdicti-
onẽ accepit: nõ valet que idem ſucceſſor
exercet illo in excõicatõe manente. de of
fi. vi. c. Romana. li. vj.
Succeſſor nõ obligaẗ de contracto facto
ab anteceſſore in damnũ ecclie. extra de
precarijs. c. De p̄carijs.

Suffragia eccleſie tollit excõi-
catio. xj. q. iij. Qui
cunqꝫ intra. xxiiij. q. ij. De cõione. ⁊. c. ſe.
Suffragia defunctoꝝ. s̃. Animaruꝫ. Et
infra. Suffragia.
Suffragia pſunt defunctis qui hic in vi
ta ſibi ea pdeſſe meruerũt. Sed quoniã
neſci⁹ qb᷒ pſint: p oib᷒ fieri dñt. xiij. q. ij. ñ
eſtimem⁹. Aug⁹. de cura agẽda p mor.
Suffragia nõ pſunt malꝰ defũctꝫ etiam ſi
iob. daniel. ⁊ noe rogẽt. e. c. In pñti. Je-
rony. Glo. iob. i. ꝯiugati. daniel. i. ꝯtinẽ-
tes. noe. i. rectores. s̃. Mali.

Sudor ver⁹ erat q̃ tãqꝫ gutte ſan-
guis fluxit de corpe xp̄i. ex
tra de cele. miſſaꝝ. c. In quadã.

Superbia ẽ alijs ſe p̄ferre. diſt.
xxij. Cõſtãtinopo.
Sup̄bia in infernum demergit. di. xcvj.
Cum Adam.

Superior clerici ordinãdi ẽ ep̄s
ſue origis vꝉ domici
lij vꝉ bñficij eccliaſtici. ꝺ tẽ. or. c. Cũ nul
lus. libro ſexto.
Sup̄iores nõ dñt ſe erga ſubditos nimiſ
p exceſſib᷒ ſuis hũiliare: veniã ab eis pe
tẽdo. ne dũ nimiũ ẜuaẗ hũilitas: regẽdi
frãgaẗ auctoritas. di. lxxxvj. Nõ. Augu
ſtinus de vita clericoꝝ.
Sup̄iores nõ iudicẽẗ a ſubditꝫ. s̃. ſb̄diti.

Superſtitionũ ⁊ pactionũ
obſeruatio-
num plura genera habentur. xxvj. q. ij.
Illõ. Aug. de doc. xp̄iana. e. c. Nec miꝝ
Auguſtin⁹ de ciuitate dei.
Sup̄ſtitio augurioꝝ ⁊ ꝯſtellationũ ẽ cul
tus idolatrie. e. c. Sed illud. Jerony.
Sup̄ſtitõib᷒ inſiſtẽtes anathematizanẗ.
⁊ ſup̄ſtitões obẜuãteſ. xxvj. q. iiij. Siqs
ariolos. s̃. Excõicatio. §. xxvj. vel caris
eorum vtentes.

Suſpectus de hereſi. s̃. hereſi
ſuſpectus. s̃. Rela
pſus in hereſim.
Suſpect⁹ vꝉ inimic⁹ nõ dꝫ eẽ iudex. Ex
tra de appella. c. ſecũdo reqriẗ.
Suſpect⁹ iudex vꝉ delegat⁹ ap̄lic⁹ legiti
me p̄t recuſari. ip̄e tñ p̄t licite vices ſuas
cõmittere añqꝫ recuſatio ꝯ ip̄m pponaẗ.
Et ſi i totũ cõmiſerit: nõ potit cõmiſſio
p eũ facta vlti⁹ recuſari vꝉ ĩpugnari. poſ
let tñ ſi aliq̃d iuriſdictiõis ſibi reẜuaſſet.
pposita aũt recuſatõe ip̄i⁹ nõ p̄t cõmitte
re niſi de ꝯſenſu recuſatorꝫ. cũ ꝯſenſu tñ
ip̄i⁹ p̄t ẽt ſi recuſatio ſit iaꝫ pbata. dũmõ
nõ fuerit ſup ea pnũciatũ. q2 extũc oĩno
deſijt eẽ iudex. et iõ ẽt cũ ꝯſenſu illi⁹ nul-
la p̄t p eũ fieri cõmiſſio. de offi. ⁊ pote. iu
di. dele. c. Judex. li. vj.
Suſpitõis cã q̃ hr̃ ꝯ vnũ de duob᷒ dele-
gatꝫ ap̄licꝫ cũ clauſula qꝫ ſi ambo ĩtereſſe
nõ pñt. ⁊c̃. pponaẗ corã nõ recuſato cõiu
dice vꝉ cõdelegato ad quẽ virtute dicte
clauſule ptinet cognitio cauſe ⁊ expedi-
tio. vbi ãt dicta clauſula nõ ẽ: dꝫ hr̃e re-
curſus ad arbitros. Cũ ãt delegat⁹ ep̄i
recuſaẗ. cã recuſatõis corã ep̄o ẽ pbanda
Idẽ ſi officialꝰ ep̄i recuſeẗ. lꝫ ab officiali
ad ep̄m nõ poſſit appellari. ꝺ offi. ⁊ pote.
iudi. dele. c. Si contra. li. vj.

Suſpitio eſt repellenda. vj. q. j. Oues.
Suſpitio temeraria. ij. q. j. Multi. Augu. omelia de pnīa. s̄. Diuorcij ſnīa.
Suſpitio ꝓbabilis. vij. q. j. Peniam.
Suſpitio violēta. xxxij. q. ij. Dixit.
Suſpecti ſūt corrigēdi ⁊ in vinculis detinendi ac verberibꝰ caſtigādi. argu. extra de depoſito. c. Grauis.
Suſpectū habet factū pro qualitate perſonarū id facientiū. vn̄ honeſtas ſuſpitionē aufert facti alias ſuſpecti. Extra de preben. c. Niſi eſſent.

Suſpendendis vere confeſſis. eucariſtia ⁊ ecc̄iaſtica ſepultura deī. xiij. q. ij. Queſitū.

.§. j.

Suſpendendus eſt clericus ſine licentia ſui ep̄i ab alieno ordinatꝰ. de tpibꝰ. or. c. Eos qui. li. vj. Gloſa. ꝟ. Statuūt. Ipſo tn̄ iure ſuſpēſus eſt ab executōe ordinuꝫ. nō tn̄ inducit illa ſuſpenſio irregularitatē. ſꝫ ſuſpendēdꝰ eſt neceſſario ab homine vt irregularitatē inducat in hoc caſu Hec gloſa vbi. s̄.
Suſpenſus eſt ab executōe ſuoꝝ ordinū qui ſe abſqꝫ diſpenſatōe ſiue extra tpa a iure ſtatuta: ſiue ante etatē legitimam vl' abſqꝫ dimiſſorijs litteris ab alieno ⁊ vltramōtanis ⁊ citramontanis (ꝑterqꝫ ſi ꝑ camerā apoſtolicā ordinet) ad quēcunqꝫ ordinē ſacrū ordinare fecerit. Et ſi durante ſuſpenſiōe ſe ingeſſerit: irregularis efficitur. cum penis alijs a iure ſtatutis Hec Pius quartus in extrauagā. q̄ incipit. Auctoritate ap̄lica.
Suſpenſionis ſiue interdicti ſententiaꝫ epiſcopi nō incurrunt. niſi ſpecialiter de ipis caueatur. de ſenten. excom. c. Quia periculoſum. li. vj.
Suſpenſionis diuerſa genera habentur in gloſa. de penis. c. Cupientes. ꝟ. Suſpenſi. in clementinis.
Suſpenſus quo ad ſe. ſcilꝫ a ſacramentorū perceptōne eſt q̄libet in peccato mortali exiſtens. di. vj. Teſtamentū. j. que. j. Sacerdotes. Sed quo ad alios tūc qn̄ illud eſt notorium iuris vel facti. Extra de tempo. ordi. ca. vltimo. extra de cohabi. clericoꝝ. c. Queſitum. s̄. Notorium. Et qn̄ debent vitari. j. Uitari.

Suſpenſi ſunt a collatiōe ordinū ⁊ priuati ſcꝫ excōmunicati. ſuſpenſi. heretici. degradati. depoſiti. ſciſmatici. ſimōiaci. notorij fornicarij. ⁊ qui dignitati renunciarūt. j. §. xiij.
Suſpenſus ab officio eſt ſacerdos cōcubinarius. Gloſa. notorius. di. xxxij. Preter hoc. j. Uitari.

.§. ij.

Suſpenſus eſt per annū ab officio iudex eccleſiaſticus. ordinarius. ſiue delegatꝰ qui per gratiā vel ſordes vl' fraudes cōtra iuſticiā ⁊ cōtra conſcientiā aliq̇d i iudicio fecerit in grauamē partis. ⁊ nihilominus condemnet parti leſe in eſtimatione litis. Si vero infra annū ſe diuinis ingeſſerit: irregularis efficit. ⁊ perpetuo erit ſuſpenſus. niſi papa cū eo diſpenſet de ſentē. ⁊ re iudica. c. Cum eterni. li. vj Gloſa. Fallit in ep̄o qui ſuſpenſionē non incurrit. niſi de ip̄o ſpecialiter caueatur. de ſenten. excom. c. Quia periculoſuꝫ. libro ſexto. Ad hoc vt pena iſta locuꝫ habeat oportet ꝙ quattuor concurrant. ſcilicet. contra iuſticiam. contra conſcientiam. ⁊ in grauamen partiſ. ⁊ per gratiam vel ſordes. i. prece. precio. timore. amore vel odio corruptus hoc faciat. Hec gloſa vbi ſupra verbi. Ordinariꝰ.
Suſpenſi ab officio ⁊ amminiſtratōe ſūt prelati alienatiōes facientes. vt. s̄. Bōa immobilia. Et. j. §. iij. § vj.
Suſpenſus ab officio eſt quiſqꝫ etiam patriarcha vel epiſcopus vel alius eccleſiaſticus prelatus manifeſtos vſurarios in ſuo territorio tolerans. ⁊c̄. vt. s̄. Excommunicatio. §. xxx. j. Uſurarijs mãifeſtiꝫ.
Suſpēſus ab officio eſt quiſquis oblationes manifeſtorum vſurarioꝝ recepit aut illos ſepelierit. nec abſoluendus donec ad arbitrium epiſcopi leſis ſatiſfecerit. extra de vſuris. cap̄. Quia in omnibus. ſupra. Excōmunicatō. §. xxiiij. j. Uſurarijs. ⁊. s̄. Reſtituere vel cautionē.
Suſpenſus eſt iudex eccleſiaſticꝰ ab igreſſu eccleſie ſi ſententiā cenſure indebite ꝓfert. s̄. Excōicatio. §. ij.
Suſpēſus ē ep̄s ab officio triēnio ſi abutit officio iq̇ſitōis. s̄. Excōicatio. §. xxvj
Suſpenſi. excommunicati. et etiam interdicti ſunt ipſo facto omnes ordinarij

officiales.cõmiſſarij.vel delegati eoꝝ
qui ſedis aplice officiales aut eiuſdeꝫ ſe
dis obſequijs inſiſtentes quouis noīe cẽ
ſent.aut quocũqꝫ ꝓ ſuis et eoꝝ negocijs
ad ſedẽ veniẽtes.⁊ ibi morã trahẽtes.vł
etiã inde recedẽtes ſuis beneficijs ꝓuãt
vel ꝓuantes decernunt.aut declarant.
vel p̄textu cuiuſcũqꝫ ꝓuatõis alijs eadẽ
conferunt.Et ſimlr ea ab illis recipien-
tes eiſdẽ ſentẽtijs innodant.⁊ a ſolo pa-
pa abſoluunt ab excõicatiõe.Omes eti
am ꝓceſſus in p̄dictos cõtra mentẽ illi⁹
cõſtitutõis ab ordiarijs vł alijs ſiue ſen
tentie ꝓmulgate:irrite ſunt.Extrauagã
ti Eugenij quarti.que icipit.Diuina in
eminentis ſedis aplice.Data rome apõ
ſanctũ Petrum anno dñi.Mccccxxxij.
Pontificat⁹ eiuſdẽ anno.ij.ſ.Excõica-
tio.§.xiij.§.xv.Et infra.§.viij.

.§.iij.

Suſpenſus eſt ab officio religioſus con-
cedẽs alicui ad vitã vel ad certũ tp̄s iu-
ra redditus.vel poſſeſſiões admiſtratio
nis ſue.Nec valet ꝯceſſio.niſi neceſſitas
vel vtilitas eccłie ħ poſtulet.de cõſenſu
cõuentus vł licẽtia ſui p̄lati.locare tam
poteſt p̄dicta.ac fruct⁹ ⁊ reddit⁹ ad mo
dicũ tp̄s vẽdere.de reb⁹ eccłie nõ alienã
dis.c.Monaſterioꝝ.in clemẽ.§.Bona
immobilia.Et.j.§.vj.

Suſpenſi ſunt ab officio monachi prela
ti q̇ formã ꝯuerſatõis eis aſſignatã exce
dunt.ſ.Monachis nigris.

Suſpenſi ſunt ab officio religioſi.ſcꝫ p̄di
catõis q̇ ſibi ꝯfitentib⁹ nõ faciũt cõſcias
ð decimis ⁊ hmõi ſoluẽdis.ſ.Decimaſ
nõ ꝓmouentes.

Suſpenſi ſunt p̄lati religioſoꝝ ſi requiſi
ti nõ ſatiſfecerint.vt.ſ.Religioſi q̇ i ſuis
Et eſt ab officio ſuſpẽſio.vt ibi.

.§.iiij.

Suſpenſi ſunt ab officio ꝑ annũ ꝯſerua-
tores intromittẽtes ſe de alijs q̃ꝫ mani-
feſtis ⁊ notorijs iniurijs.ſ.Conſeruato
res intromittentes.

Suſpeuſi ſunt epi per annũ a ꝯfirmatõe
et ꝯſecratõe epoꝝ ſi poſt receſſum ab ap
pellatõe in electõe interpoſita:ꝓcedunt
in negocio electõis.niſi prius inquirãt
an prauitas interuenerit hmõi receſſui.
de electionib⁹.c.Prouida.li.vj.

Suſpenſus eſt epiſcopus a collatõe ordi
num ꝑ annũ q̇ ſine licẽtia ordinat alienũ
clericũ.de tp̄i.or.c.Eos qui.li.vj.ſ.Or
dinari nõ debẽt.

Suſpenſus eſt epiſcopus vel q̇cunqꝫ ali-
us a collatõe tonſure ꝑ annũ q̇ infanti vł
illitterato vel alieno ſubdito aut ꝯiuga-
to.niſi ad ſacros ordines ꝓcedere vł re-
ligionẽ intrare velit:tonſurã clericalem
contulerit.e.c.Nullus.li.vj.

.§.v.

Suſpenſus eſt ab executione ordinis ſic
ſuſcepti ordinatus ab alieno epo.vt.ſ.
Suſpendend⁹.Et.ſ.Ordinari nõ de-
bent.Et.ſ.§.j.

Suſpenſus eſt ab executõe ordinũ ⁊ pro
motione vlteriori ordinatus ad alienuꝫ
titulũ.ſ.Ordinatus ad alienũ.

Suſpenſus eſt clericus ab executõe ordi
nũ qui citramontan⁹ ab italico ſine licẽ
tia ordinat.ſ.Eps italie.

Suſpenſus eſt ab executiõe ordinũ ordi
natus a ſuſpenſo.ſ.Ordinatus ſcient.

Suſpenſus eſt ordinans indebito tẽpo-
re a collatõe.⁊ ſic ordinatus ab executi-
one ordinũ.ſ.Ordinãs tp̄e indebito.

Suſpenſus eſt ab executiõe ordinũ in a-
poſtaſia ordinatus.ſ.Ordinatus i apo-
ſtaſia.

Suſpenſus eſt ab ordinum ſuſceptõne ⁊
ordinum ſuſceptorũ executõe furtiue or
dinatus.ſ.Ordinatus furtiue.

Suſpenſus eſt ab executione ordinũ plu
res ordines recipiens ꝯtinuato ieiunio
ſupra.Ordines pl'es.⁊ ſeq̃n.

.§.vj.

Suſpenſus eſt ab ingreſſu eccleſie iudex
eccleſiaſticus ſententiam indebite profe
rens.ſ.Excõicatio.§.ij.

Suſpẽſi ſunt ab ingreſſu eccleſie epiſco-
pi ⁊ abbates quocunqꝫ titulo alienãtes
vel alienatas recipientes res eccleſie:p̄-
terqꝫ in caſibus a iure ꝑmiſſis.Et ſi hu-
iuſmodi interdictum idurati per ſex mẽ
ſes continuos ſuſtinent:a regimie ⁊ am
miniſtratione ſuarũ eccleſiarum ſunt eo
ip̄o ſuſpenſi.Aliorum vero inferiorũ ec-
cleſiaſtica beneficia ip̄o facto vacant.et
poſſunt a collatorib⁹ alijs conferri.predi
ctis priuatis.niſi ip̄a eſſent alias ſedi a-
poſtolice reſeruata.Et bona alienata ...

bere reuertant ad eccleſiã priorem. Ex-
traua. Pauli ſecũdi. q̃ incipit. Ambicio-
ſe cupiditati. Data rome apud ſcm̃ mar
cum. anno dñi. Mcccclxvij. Pontifica-
tus nr̃i anno quarto. Sunt nihilominꝰ
tã alienãtes clerici q̃ʒ illud nõ reuelãtes
alias ſuſpẽſi a pceptõe bñficioꝝ. s̃. Bõa
imobilia. s̃. §. ij. habet de ſuſpẽſione pla-
toꝝ alienantiũ. s̃. Excõicatio. §. xvj. cir
ca finem.

Suſpenſus ab ingreſſu eccleſie eſt iiuſto
ordine excõicans. s̃. Excõicatio. §. vj

Suſpẽſi ſunt ab ingreſſu eccl'ie celebran-
tes ſcient in loco interdicto. Simil'r ſu-
ſpenſi ſunt ab ingreſſu eccl'ie celebrantes
vel admittẽtes ad diuina vel ſepulturã
excõicatos vel interdictos. s̃. Intdictꝰ
eſt ingreſſus.

Suſpẽſi ſunt ab ingreſſu eccl'ie p̃lati ſine
priuilegio vl' p̃ſcripta ꝯſuetudine: bona
eccleſie vacãtis occupantes vl' ſibi vſur
pantes. de offi. or. in. c. Pñti. li. vj. infra.
Vacantium eccl'iarũ.

Suſpenſi ſunt ab ingreſſu eccl'e archiep̃i
et epiſcopi pcurationẽ pecuniariã exigẽ
tes vel oblatã rõne viſitatõnis recipien
tes. Ipi aũt famuli. aut q̃litercunq̃ʒ alia
munera p̃ter victualia vel ſi viſitatiõis
officio nõ impenſo pcuratione victuali-
um aut aliud rõne viſitatõis receperint
niſi in menſe duplũ reſtituerint: inferio-
res vero officio ꝛ beneficio ſunt ſuſpen-
ſi donec recepta reſtituerint. de cenſibꝫ ꝛ
exactioni. c. Romanam. c. Exigit. li. ſex-
to. Hodie tamẽ poſſunt p victualibꝫ pe-
cuniã recipere. dummõ pro vna die vni
cam tm̃ pcurationẽ recipiant. ꝛ illi libe-
re dare velint. e. c. Felicis. li. vj. ĩfra. Vi-
ſitatores.

Suſpenſi ſunt ab executiõe officij epiſco
pi in alienatõibꝫ bonoꝝ eccleſie non rite
procedentes. s̃. Excõicatio. §. xvj.

Suſpenſus eſt ab omni actu legitimo ex
cõmunicatꝰ maiori excõicatõe. extra de
ſen. ex. c. Solet. §. finali

Suſpenſi ſunt ſimoniace ordinati ab exe
cutione ſuoꝝ ordinũ. s̃. Excommunica
tio. §. xxix.

.§. vij.

Suſpenſus eſt a collatõe hmõi p ſex mẽ-
ſes qui doctoratuʒ vel magiſteriũ alicui
conferens: ſi nõ p̃us ab eo iuramentũ re-
cipit q̄ in ſua ſolennitate nõ expẽdat vl
tra tria milia turonũ argenteoꝝ. de ma-
giſtris. c. Cum ſit nimis. in clemen.

Suſpenſi ſunt monachi p̃lati a collatiõe
aliij ab amminiſtratiõe beneficioꝝ q̃ bñt
et qui nõ habent a ꝓſecutiõe p annũ qui
vtunt ſotularibꝫ caputijs ꝛ hmõi ibi phi
bitis. de ſtatu mona. c. Ne in agro. in cle
men. s̃. Mõachis nigris.

.§. viij.

Suſpenſi ſunt a conſecutõe beneficioruʒ
inferiores ep̃is ꝛ abbatibꝫ: alienãtes bo-
na eccl'ie. vel alienatõem non reuelãtes.
s̃. Bona imobilia. Et nihilominꝰ habi
ta beneficia eoꝝ eoip̃o vacant. s̃. §. vj. ſu
ſpenſi ſunt. Et vide. s̃. §. iij. j. Suſpenſi
ſunt clerici beneficiati.

Suſpenſi ſunt p̃lati eccl'iaſtici p trienniũ
a perceptõe fructuũ ſuoꝝ beneficioꝝ vl-
tra penã excõicatõis quã incurrũt. In-
feriores vero ſũt eoip̃o ſuis beneficijs p̃-
uati. q̃ procurant capi viros eccl'iaſticos
vt renunciẽt ſuis beneficijs. vel vt citati
nõ veniant ad curiã. de penis. c. Multo-
rũ. in clemẽ. Eãdẽ penã incurrunt citati
qui ſe capi pcurãt. e. §. Illis. Et dicta re
ſignatio nõ valet. e. §. Sane. s̃. Excom-
municatio. §. xiij. Et vide. s̃. Suſpẽſi ex
cõmunicati. §. ij.

Suſpenſi ſunt clerici beneficiati a perce-
ptione fructuũ ſex menſibꝫ: nõ beneficia
ti a cõſecutiõe beneficioꝝ. vtẽtes veſtibꝫ
ineptis. s̃. Clerici bñficiati.

Suſpenſi ſunt ab bñficio opponẽtes ꝯ p
ſonam electi ꝛ nõ pbantes. s̃. Appellãtes
contra electionẽ.

.§. ix.

Suſpenſus eſt triẽnio a beneficijſ qui de
fecerit in proba obiectionis ꝯtra pſonaʒ
electi vel poſtulati. Et ſi illis beneficijs
ſe in hoc triennio ingeſſerit: erit ip̃o iure
eis ppetuo p̃uatus. niſi legitime cõſtite-
rit q̄ calũnioſus ñ fuerit. De ele. c. Sta
tuimus. li. vj.

Suſpẽſi ſũt cõpromiſſarij p trienniũ a be
neficijs: ſi ſciẽter indignũ ep̃m elegerint
ſupra. Cõpromiſſariꝰ ſi ſcient.

Suſpẽſi ſũt a bñficijs obtẽtis q̃ culpabi-
les inueniunt ita q̄ electio ĩfra octo dieſ
electo nõ pñtet. ꝛ durat ſuſpẽſio triẽnio

ꝛ

ſtra quod ſi ſe temerarie de illis bñficijs ingerũt: ſunt eis ꝑpetuo priuati. de elec. cap. Cupientes. li. vj.

Suſpenſus eſt clericus recipiẽs eccleſiã: vel decimas de manu laici. ſ. Eccleſias vel decimã. Et. j.

Suſpenſus eſt ab ordine ꝛ dignitate ſciſma ſeruare iurãs. extra de ſciſma. c. j.

Suſpenſi ſunt monachi ſubditi a bñficio excedẽtes in ꝯuerſatione eis ꝑſcripta. ſ. §. vij. ſ. Monachis nigris.

Suſpenſi ſunt clerici beneficiati in locis vbi patroni vel quouis noĩe cenſeantur bona eccliaꝝ vel monaſterioꝝ ipoꝝ occupant: ſi illi ſe nõ eis opponunt. ꝛ a perceptione fructuũ beneficioꝝ ſuſpenſi ſũt illi. de ele. c. Generali. §. Illos. li. vj.

Suſpenſi ſũt a ꝑceptione fructuũ beneficioꝝ per trienniũ electores nõ mittẽtes vel eũtes in tempore ad curiam. vel non petentes confirmationẽ a papa. vel non proſequentes negociũ electionis ad papam deuolutum. Similiter ꝛ opponentes. ſ. Electio cathedralis.

Suſpenſi ſunt a beneficijs procurantes capi virum eccleſiaſticum. ſ. viij. §. Suſpenſi ſunt prelati.

Suſpenſi ſunt a diſtributõib⁹ qui habentes dignitates ꝑſonatũ vel prebendam cui ſacri ordines ſunt annexi: niſi ĩfra annum ſe fecerint ordinari. de eta. ꝛ qua. c. Ut hij. in clemẽ.

Suſpenſi ſunt omnes ſimoniace ꝓmoti: vl' electi ab eiſdem a beneficijs: imo nullum ius in illis habẽt. cetera. ſ. Excommunicatio. §. xxix. Et a dignitate ꝛ executione officiorum ſic acq̃ſitoꝝ. i. ab officio ꝛ beneficio.

.§. x.

Suſpenſi ſunt ab officio ꝛ beneficio pro viſitatione pecuniã exigentes. vt. ſ. §. vj

Suſpenſi ſunt ab officijs ꝛ beneficijs occupantes bona eccleſie vacantis: donec reſtituant. de ele. c. Quia ſepe. li. vj. ĩfra. Vacantis ꝛ ſe.

Suſpenſus eſt ab officio et beneficio vſq₃ dum ſatiſfecerit qui bona vacantium dignitatũ occupare ꝛ in ꝓprios vſus cõuertere ꝑſumpſerit. de offi. ordi. ca. Preſenti. li. vj.

Suſpenſus eſt ab officio ꝛ beneficio bñdicens ſecũdas nuptias. ꝛ a papa abſoluendus. extra de ſecũdis nuptijs. c. j.

Suſpenſus ab officio ꝛ beneficio eſt. id ẽ ab ordine ꝛ dignitate qui ſponte iurauerit tenere ſciſma. extra de ſciſma. c. j.

Suſpenſus eſt ab officio ꝛ beneficio ſepulture raptoris aſſiſtens vel eius oblationes recipiens. ſ. Raptor vel violator

Suſpenſus eſt ab officio ꝛ beneficio qui eccleſiã alienis debitis grauat: vel litteras aut ſigillum ad hoc vñ grauari poſſit cõcedit. extra de ſolutio. c. Si quoꝝ.

Suſpenſi ſunt ſimoniace electi ſiue ꝓmoti ab eiſdem officijs et dignitatib⁹ ac beneficijs: nullum ius in eis habẽtes. Supra. Excõicatio. xxix.

Suſpenſi ſunt religioſi decimas fraudãtes: ab adminiſtratione beneficioꝝ ꝛ officiorum: ſi habent ammiſtrationẽ. ſ. Excõicatio. §. xxij.

.§. xj.

Suſpenſus ab officio pro crimine ſi celebret. ſ. cõtumaciter. excõicetur. extra de clerico excõ. c. Si quis.

Suſpenſi vel excõmunicati diuina celebrantes ꝑpetue depoſitõis ſniam incurrunt. extra. e. c. Clerici. c. Latores.

Suſpenſus ab aliquo actu ordinis alluꝫ exercendo irregularis efficitur. xj. q. iij. Si quis epiſcopus. j. ꝛ. ij. Et. j.

Suſpenſus in aliquo predictoꝝ caſuum ſi durante ſuſpenſione ſe diuinis ingeſſerit: irregularis efficitur: a ſolo papa abſoluendus. de ſenten. ꝛ re. c. Cum eterni libro ſexto. de ſenten. excõ. cap. Cuꝫ medicinalis. §. Caueant. libro ſexto. ſ. Excõmunicationis. ſuſpẽſionis.

Suſpenſi ꝛ interdicti non pñt eligi nec eligere. extra de conſuetudi. c. Cum dilectus. extra de electio. c. Cum inter. R. Et gloſa extra de appellatio. ca. Conſtitutis. ꝑmo.

Suſpenſus manẽs pertinaciter per trieñium debet beneficijs ꝑuari. extra de etate ꝛ quali. c. Cum bone.

Suſpenſionis. excõmunicationis. et interdicti ſententie iudicantur pares. de ſen. excom. ca. Cum ſit medicinalis. li. vj. et in gloſa. e. §. Si quis. ꝟ. Obſuari.

Suſpẽſionis ꝛ interdicti ſententiã epi et eis ſuperiores non incurrunt niſi de eis

fiat ſpecialis mentio. de electioni. c. Si
compromiſſarius. libro ſexto. de ſenten.
excom. c. Quia periculoſum. li. vj.

·§. xij.

Suſpenſus eligere nõ poteſt nec eligi. et
ſi eligit: non valet electio. extra de electi.
ca. Cum inter. R. Similiter nec valet
ſi eligitur. ⁊ intelligitur de ſuſpẽſo ab ho
mine. extra de conſuetu. cap̃. Cum dile⸗
ctus filius. iuncta gloſa.

Suſpenſus vel excõmunicatus põt dice
re horas in modum priuati ſuffragij: nõ
officiando q̃ſi in ordine ſuo. glo. extra ꝺ
clerico excom. ca. Si quis preſbyter. ꝟ.
Preſumpſit.

Suſpenſus ab officio intelligitur etiam
ſuſpenſus a beneficio. dummodo ſit ſu⸗
ſpenſus pro magna cauſa. Uel ſi ſuſpen
ſus contemnat ſuſpenſionem. Secus ſi
pro leui cauſa. vt propter infamiã vl'ſcã
dalum. niſi aliud pro vel contra in ſentẽ
tia iuris vel hominis exprimatᷣ. Gloſa ꝺ
penis. c. Cupiẽtes. in clemẽtinis. verbi.
Suſpenſi. ad finem. Et ibi plura ꝺ hac
materia.

Suſpenſus eſt ab officio duobꝫ menſibꝫ:
epiſcopus nõ cõuocans abbates et cleri
cos. Et infra ſex menſes eis acta cõcilij
celebrati non referens. diſtin. xviij. ca. vl
timo.

Suſpẽſus eſt epiſcopus per annum a ce
lebratõne miſſe: ſi ſcienter ordinet ſolen⸗
niter penitentẽ. diſtin. lv. Nullus. Item
ſi ordinet aliquem inuitum. diſ. lxxiiij. c.
primo ⁊ ſecũdo.

·§. xiij.

Suſpenſus eſt ab executõne ordinis qui
ordinatur ab excõmunicato. Nam talis
ſuſpenſus ⁊ priuatus eſt collatione ordi
num. et ſi de facto ordines confert: nõ ta
men confert executionẽ: quã nec ipſe ha⸗
bet. j. q. j. Gratia. ca. Statuimus. q. vij
Daibertũ. Similiter ordinatus ab he⸗
retico eadem ratõne. j. q. vij. Daibertuꝫ
extra de ordinatis ab ep. qui re. c. j. i glo
ſa. Similiter ordinati a degradato. q̃a
tales non conferunt executõnẽ. j. q. j. Oꝫ
quidã. §. Opponitᷣ. ſilr ordiatus ab epi⸗
ſcopo qui reſignauit epiſcopatui. qꝛ ipſe
non poteſt conferre executionem quã nõ
habet. j. q. j. Statuimus. Et oportet di

ſpenſari. extra de ordinatis ab epiſco. q̃
renũ. c. j. Unde heretici excõmunicati ſi
moniaci in ordie. ſciſmatici. depoſiti. ſu⸗
ſpenſi. interdicti. degradati. ſunt ſuſpen
ſi ⁊ priuati collatiõe ſacramentorum. et
ſi de facto conferunt ſacramenta in for⸗
ma eccleſie: rata ſunt ipa. diſtin. xiij. Se
cundum. ij. q. j. Dominus declinabat. c.
Oꝫ quidam. de cõſecra. diſtin. iiij. Oſtẽ⸗
ditur. cap̃. Quando. Sicut ordinatões
eorum ſunt rate: quo ad caracterem. ſed
irrite quo ad executionẽ. j. q. j. Si qui a
ſimoniacis. Extra de ſciſmaticis. cap̃. j.
Irrite dicuntur ⁊ nulle ſi non fiunt ĩ for⸗
ma eccleſie.

Suſpenſus eſt a receptione ad profeſſio⸗
nem cuiuſcunqꝫ: quiſqꝫ ordinis mendi⸗
cantium recipiens ad profeſſionem ĩtra
annum. ꝫ. Profeſſio.

Suſpenſus a beneficio interim fructus
non percipiat. Extra de electio. c. Cuꝫ
in cũctis. §. Clerici ſane. Idem de ſuſpẽ
ſo ab officio tantũ. ſm Innocentium. ex
tra de appella. cap̃. Paſtoralis. Et h̃ dũ⸗
modo ex graui cauſa ſuſpenſus eſt. ſcđm
Hoſtienſem.

Tabellio
ſi morte p̃occupatꝰ inſtrumentuꝫ non perfece
rit: auctoritate ordinarij
poteſt nota illius per aliũ
tabellionem in publicam
formã redigi. Extra de fide inſtrumẽto
rum. c. Cum. P. tabellio.

Tabellionatus officium interdicitᷣ cleri⸗
cis in ſacris conſtitutis ſub priuatiõe be
neficiorum. appellatiõe poſtpoſita. Ex⸗
tra ne clerici vel monachi. c. Sicut te re
ferente.

Tabernas
clerici nõ intrent ni
ſi cauſa neceſſitatis
vel in peregrinatione cõſtituti. di. xliiij.
Non oportet. De vita ⁊ hone. clerico. c.
Clerici officia. Nec tabernas teneãt ſub
pena depoſitiõis. c. c. Nulli.

Tabula
ſecunda poſt naufragiuꝫ
eſt penitẽtia. de pe. diſ. j.
Secunda. Gloſa. p̃ma eſt baptiſmus.

Tacens
Qui tacet cõſentire vide
tur. De regulis iuris. ca.
Qui tacet. li. vj. Item is qui tacet nõ fa

tetur.ſed nec vtiqꝫ negare videtur. eo.c.
Js qui tacet.li.vj.
Taciturnitas pro conſenſu habetur in fa
cto cõcupiſcibili ⁊ meritorio.in facto au
tem oneroſo neceſſarius eſt expreſſus cõ
ſenſus. Jtem in eo quod non poteſt fieri
me prohibente:taciturnitas habetur ꝓ
conſenſu.alias non. Hec gloſa.e.c. Js ꝙ
tacet.
Tacito conſenſu quis renunciat iuri ſuo
Extra de his que fiunt a maio.cap̄. Ex
ore ſedentis. Sꝫ quomodo.vide.s̄. Ju
ri ſuo vel.
Taciturnitas eſt bona ⁊ mala. diſti.xliiij.
Sit rector. Gregori.in paſto.c.xv.
Taciturnitas bona eſt vbi predicatio nõ
proficit ſed malos magis prouocat.xj.q
iij. Quando ergo. Jeronymus.
Taciturnitas mala eſt in peccati confeſſi
one.de pe.di.j. Taciturnitas. Jtem ĩ ve
ritatis defenſione.xj.q.iij. Quiſꝗ̃s. Au-
guſtinus. Jn ſubditoꝝ correctõne. diſt.
xliij. Sit rector. Gregorius in paſto.

Tactus laſciuus etiã ſine coitu eſt
graue peccatum.xxvij.q.
ꝑma. Nec aliqua.
Tangere corde eſt cõſentire.xxij.que.iiij.
Recedite. Auguſtinus in ſermone deꝟ-
bis euangelij.
Tangere immundum eſt peccatis cõſen-
tire. Jbidem.
Tangens omnes. Qđ om̄es tangit debꝫ
ab omnibus approbari.de regulis iuris
cap̄. Qđ om̄es.libro ſexto.

Telonea pedagia. et huiuſmodi
ſunt interdicta.niſi ſint
impatoꝝ vel regum auctoritate conceſ-
ſa.vel ex antiqua conſuetudine cuiꝰ non
extat memoria introducta.extra de ver
boꝝ ſigni.c. Super quibuſdam.
Telonea noua ſoli ꝑncipes inſtituere poſ
ſunt ⁊ aliter inſtituens eſt excõmunica-
tus.extra de cenſibus.c. Jnnouamus.
Supra. Excõicatio.§.xvij.s̄. Abſoluẽ
di facultatem.
Telonea.pedagia.ſiue guidagia.eccleſijſ
vel eccleſiaſticis perſonis imponentes.
ſupra. Excõicatio.§.xiiij.

Temperãtia prodeſt anime ⁊
corpori.de con
ſecra.diſtin.v. Nihil. Criſoſtomus.

Templum dei eſt anĩa iuſta. de
peni.di.j. Si ante-
quã.diſtin.iiij. Jn domo. Auguſtinꝰ ſu-
per Johan.xiiij.s̄. Domos.
Templũ dei edificare ſi iudei vmbre legꝭ
hoc faciebant:ꝗ̃ntomagis nos quibꝰ ve
ritas patefacta eſt:et gratia ꝑ Jhm xp̄m
data eſt:debemus templa domino edifi
care.⁊ ꝓut melius poſſumus ornare. De
conſecra.diſtin.j. Qualiter.
Templum domino edificare ꝓhibitꝰ fu-
it dauid.eo.vbi.s̄.
Templum conſecrat̃ idolo per peccatum
in anima.xxxij.q.iiij Jn eo.
Templũ diaboli eſt anima iniuſta. de pe
ni.diſtin.j. Si antequã.

Templarij ⁊ hoſpitalarij ad ec
cleſiã interdictam
venientes:admittunt̃ ſolum ſemel in an
no ex priuilegio:officia diuina celebra-
re. Corpa tamen mortuoꝝ nec tunc ibi
ſepeliri ꝑmittunt̃.extra de priuilegijs.c.
Cum et plantare. Jta ꝙ intelligat̃ con-
iũctim.id eſt ꝙ in vna ciuitate ſolũ vna
eccleſia eis ſemel aperiat̃.excluſis excõi-
catis et interdictis.e.ca. Ut priuilegia.
Et eorum confratres:niſi ſe eis omnino
tradiderint: epiſcopi ſubiacent iuriſdi-
ctioni. Nec tempore interdicti apđ eos
ſepeliri poſſunt.eo.c. Ut priuilegia.

Temptatio eſt triplex.dei ſcilꝫ
hominis. ⁊ diabo
li.de pe.di.ij.§. Opponitur.
Temptat deus ad inſtruendum.xxij.q.ij
Nõ em̄. Ambroſiꝰ libro de patriarchis.
Jtem ad purgandũ. vj.q.j. Sũt pluri.
Gre. Jtẽ ad probandum. xxij.q.ij. Si
quelibet.§. Quãdoqꝫ.xxvj.q.v.ca.vltio
Temptatio humana eſt quando in aĩo
illicitis etiã nolentes temptamur. Un-
de ad Corinth. Temptatio vos nõ ap-
prehendat.di.xlix. Hinc etem̄. Gregori
us in paſtorali.de pe.diſt.ij.§. Econtra-
rio.cap̄. Jnter hec.
Temptatio diabolica eſt certamine tem-
ptationis ⁊ operationis ſuperari.diſtin.
xlix. Hinc etem̄.vt cum quod caro ſug-
gerit mens conſentit.de peni.diſtinc.ij.
§. Econtrario.c. Jnter hec. Nam ſi tem
ptatio in corde non reprimitur: in actio
ne dominatur.diſtin.xlix. Hinc etenim

Temptat deus hominem vt laceret ⁊ de
uoret.iij.q.ſ.Nulli.
Temptat diabol⁹ magis eos qui deo ſūt
familiariores.vbi.ſ.
Temptat diabolus mille modis.xvj.q.ij
Viſis.
Temptat ſub ſpecie boni mala ſuggeren-
do.xxiij.q.v.Forte.Aug⁹.
Temptatio que humana ⁊ que diabolica
de pe.di.ij.Sciendum.
Temptare deum nullus debet cū habeat
qd rōnabiliter faciat.xxij.q.ij.Queritur
Et Aug⁹.ſuper Geñ.

Temporalia non debent niſi ad vſum poſſide
deri.xij.q.ij.Duo.Jero.in epl'a.
Temporis tractu.Non firmaſ tractu tē-
poris quod de iure ab initio nō ſubſiſtit
de re.iu.c.Non firmaſ.li.vj.ſ.valeſcere.
Tempus merēdi nō eſt niſi in preſenti vi-
ta.xiij.q.ij.In pſenti.Jeronymus.
Tempus ei nō currit qui copiā iudic; ha
bere nō potuit.extra de reſcrip.c.Plerū
q̄.Nec currit ignoranti.extra de ſupplē.
negli.c.Licet.
Tempus ignorantie quantū permittitur
ſupra.Ignorantie tempus.

Tenax nō ſit ſeruus vbi largus eſt paterfamilias.xxvj.q.ij.al-
ligant.Criſoſtomus.

Termini ſc;.collatio.pſentatio i-
ſtitutio multu; differūt
Unde vno conceſſo vel expreſſo:non in
telligitur alter.⁊ econuerſo.ꝺ pben.cap.
Cum in illis.li.vj.
Terre magnitudo.ſ.Luna.

Teſtamentum vetus et no-
uum in pluri
bus differunt.xxiij.q.iiij.Hec autē.Gre
go.omel.Math.xx.Amice quō.
Teſtamentum vetus qd hircoꝝ ⁊ vitulo
rum ſanguine fuit dedicatum:tempora-
lia tantū promittebat.Nouum vero ſan
guine chriſti conſecratu; promittit eter
na.Extra de cele.miſſaꝝ.cap.Cū mar-
the.§.Ceterum.ſ.Lex.
Teſtamentū confirmaſ morte teſtatoris.
Nam ante illam poteſt ei⁹ voluntas mu
tari.extra.e.c.Cum marthe.§.Jtē ipi.
Teſtamenta clerici de bōis intuitu eccle-
ſie acquiſitis facere nō poſſunt ſiue mo-
bilibus ſiue imobilibus.extra de teſtam̄
tis.ca.Cum in officijs.c.Relatum.S;
in egritudine conſtituti poſſunt de mo-
bilibus ſub ratione elemoſyne tm̄ dare
paupib⁊ vel conſanguineis.e.c.Ad hec.
cap.Relatum.ſ.Bona eccl'ie q̄ epi.
Teſtamenta que parrochiani faciūt corā
preſbytero ſuo et duab⁊ vel trib⁊ pſonis
idoneis:rata permaneāt.⁊ ſub intmiati
one anathematis reſcindi prohibenſ.ex-
tra de teſta.c.Cum eſſes.c.Relatum
Teſtamentū pupillare eſt quod expſſe fit
per hec ỽba.ſi deceſſerit filius me⁹ infra
tempus pubertatis filia ſit heres.in glo
ſa de teſtamē.c.Si pater.verbi Pupil-
lares.li.vj.
Teſtamēto quod pater filio impuberi fa-
cit poteſt matrē priuare portōne de iure
debitam.quia teſtamentū pupillare pa-
ternū cenſeſ.de teſta.c.Si pr̄.li.vj.
Teſtamentū directū ⁊ indirectū quale ſit
Jbidem.in gloſa.ỽ.Abſq;.
Teſtamentū filiusfamilias facere nō pōt
niſi.vt.ſ.Sepulturā eligere.
Teſtamenti executōnē religioſus ſuſcipe
re nō pōt:niſi obtenta licentia ſui prela-
ti.tunc etiam nihilomin⁹ quantumcūq;
exemptus teneſ ordinario reddere rati-
onem.⁊ ordinari⁹ illā ab eo exigere de-
bet.⁊ negligentem punire.De teſtamen
tis.c.vnico.li.vj.ſ.Executor.
Teſtamenti executor vnus ex pluribus ſi
mortuus vel impeditus fuerit:poſſunt
alij libere officiū exequi.niſi teſtator ali-
ud expſſerit.e.c.Religioſus.li.vj.De h̄.
ſupra.Executor.
Teſtamentoꝝ cauſa in relictis eccleſijs ⁊
ad pias cauſas:ptinet ad iudicē eccleſia
ſticum.extra de teſta.c.Cum eſſes.
Teſtamenta relicta debent per epm̄ loci
executioni demandari.extra.e.ca.Tua
nobis.c.Johannes.
Teſtamenta nō ſoluētes vel relicta eccle
ſijs a defunctis tanq̄ egentiū necatores
qui defunctos votoꝝ effectu ⁊ pauperes
neceſſaria ſuſtentatione fraudāt ⁊ ſacri-
legi.excōmunicenſ.xiij.q.ij.Qui oblati-
ones.⁊.ij.ca.ſe quē.
Teſtamēta legitima impediētes ſūt excō
municati.ſ.Excōicatio.§.xxiij.
Teſtamēta vſurarioꝝ.ſ.Uſurario māifē.

Teſtatoris voluntatem ſi here des nõ adimplent ab ep̃o loci om̃es res q̃ eis relicte ſũt cũ fructib⁹ ⁊ ceteris emolimẽtis interdicãt donec adimpleãt. extra d̃ teſta. c. ſi here des.

Teſtator ſi in teſtam̃to ꝓpriã portõnẽ ep̃o legauerit ſub ↄditõe: vt ea ſola ↄtẽt⁹ ſit et ep̃s acceptauerit: nõ potit de aliȷs exigere portõnẽ. Sȝ ſi abſolute pecũiã ſibi reliq̃t: tũc de ceteris ſibi p̃t vẽdicare portionẽ. ẜm diuerſas locoꝝ cõſuetudines. id ẽ tertiã vl' q̃rtã. Saluis indultȝ q̇buſdã ſingularit' ↄceſſis. extra. e. c. Officiȷ. c. Requiſiſti.

Teſticuli leuiathan ſignificãt ſuggeſtiões diaboli. di. xiiȷ Nerui. Grego. ſup Job. xl.

Teſtes nõ aduocent̃ niſi neceſſitas exigat. q̇b⁹ moderate de expenſis ꝓuideat̃. de reſcrip. c. Statutum li. vȷ. §. Cauſe nullis.

Teſtes xp̃iani vincunt iudeos ⁊ ſarracenos. §. Judei ⁊ ſarraceni.

Teſtes p̃ualent inſtrumẽto. extra de teſti. et atte. c. Jnſup. ⁊ admittunt̃ cõtra q̃olibet inſtrumentũ. extra de fide inſtru. ca. Cum Johannes.

Teſtes quadrageſimũ numerũ ñ excedãt Alias d̃r effrenata mlt'itudo teſtiũ. Extra de teſti. ⁊ atte. c. Cum cauſam.

Teſtes duo vel tres ſufficiũt: niſi lex aliđ exp̃mat. e. c. Lȝ vniuerſis. ȷȷ. q. iiiȷ. p̃ totũ

Teſtes ꝓ vtraq; p̃te ſi nũero ieq̃li ꝓducũt̃ nõ eſt mlt'itudo attẽdenda. ſȝ ſi vtrimq; ſint eiuſdẽ honeſtatȝ: p pluribus ſentẽtiandum eſt. extra. e. c. Jn nr̃a.

Teſtes vl' accuſatores q̃ admittunt̃ vel q̃ nõ. iȷȷ. q. v. per totum.

Teſtes idonei ↄſiderant̃ ex ↄditõe. ſi liberi. natura. ſi viri. vita. ſi innocẽtes. extra de verboꝝ ſigni. c. Forus.

Teſtes nõ admittunt̃ domeſtici. ꝓpinqui. ſiue inimici. iȷȷ. q. v. p̃ totuȝ. Et qui dicũtur domeſtici. e. c. ȷ. Jn gloſa.

Teſtes de familia ꝓduci nõ poſſũt. extra de teſti. ⁊ atte. c. i litteris. Hoc veruȝ eſt in cauſa criminali. Nã in cauſa ciuili domeſtici ꝓduci p̃ñt. xiiiȷ. q. ȷȷ. p̃ totum. Admittunt̃ tñ in criminali: cũ canonici accuſant p̃latũ ſuũ. ȷȷ. q. viȷ. Lator. Et cuȝ accuſat̃ mr̃imoniũ ꝓpter ↄſanguinitateȝ xxv. q. vȷ. c. ȷ. Et

Teſtes domeſtici etiã nõ admittunt̃ in ciuili cã. in ꝓpria. ſ. cauſa niſi in cauſa eccleſie. xxiiiȷ. q. ȷȷ. Sup prudẽtia. Hec gloſa eo. circa p̃ncipium. Nam

Teſtes in cauſa admittunt̃ eccl'ie ip̃i⁹ clerici. niſi aliud impediat. extra de teſti. et atte. c. Cum nuncius.

Teſtes admittunt̃ monachi ip̃i etiã in ꝓpria cã ſui monaſteriȷ. nõ tñ ſine inſtrum̃ti exhibitõne. Niſi illud a p̃te aduerſa remittat̃. extra. e. c. Tuis. Et dñt mõachi vnũ ex ſe cõſtituere ad agendũ ⁊ rñdendum. e. c. Jnſup. ⁊ extra de iureiuran. capi. Et ſi xp̃s.

Teſtes cõtra mr̃imoniũ admittunt̃ ↄſanguinei ⁊ parẽtes. qñ. ſ. ꝓpter ↄſanguinitatẽ eſt diſſoluendũ vl' ↄiungenduȝ: et aliȷ et ex domeſtici admittunt̃. xxv. q. vȷ. c. ȷ. Ɔtra q̇ mr̃imo. ac. c. Videt̃. iũcta gl. Mattrimonialiter tñ ꝓ filia nõ admittit̃ in mr̃imonio cauſa: dũmõ filia petit aliquẽ in mr̃imonio maiorem ſe. Et licet ad dictũ matrȩ impediat̃ matrimoniũ ↄhendũ: nõ tñ dirimit̃ cõtractũ. extra de teſti. ⁊ atte. cap. Super eo. ſecũdo.

Teſtes etiã nõ admittunt̃ q̇cũq;: vbi mulier mr̃imonial'r cognita: ꝓclamat ſe ab initio nunq; ↄſenſiſſe. e. c. Jnſup.

Teſtis criminoſus in cã criminali a teſtimonio repellit̃. extra de teſti. ⁊ atte. cap. Teſtimoniũ. extra de ſimo. c. Per tuas.

Teſtis cõtra aliũ eſſe nõ p̃ot in eodem crimine q̇ fuerit eodẽ etiã crimine infectus extra de teſti. ⁊ atte. c. Veniẽs. Excepto vicio ſimonie. §. Simonia ceťa. Et hereſi. vbi excõicati ſociȷ ⁊ iudices admittunt̃. §. Excõicatio. ⸿. xl. ⁊. ⸿. xlȷ.

Teſtes admittunt̃ etiã cõtra hereticos q̃ corã inq̇ſitore veritatẽ celãdo peierarũt ſi poſtea in fauorẽ fidei eos errorẽ ſuũ cõſtat velle corrigere. vt ſic ↄtra ſe ⁊ alios veritatẽ ſup crimine hereſis dicere velit niſi aliud obſiſtat. de hereticis. ca. Accuſat⁹. ⸿. Licet. li. vȷ.

Teſtes admittunt̃ laici ⁊ feīe cõtra clericũ: dũmõ crimẽ opponit̃ in modum exceptionis ſiue ciuilit'. Extra de teſti. ⁊ atte. cap. Tam lr̃is. iũcta gloſa.

Teſtimoniũ a muliere quõ recipiat̃. Su

pra. Mulieres ꝑſonalr̄.

Teſtes eſſe nō poſſunt in cauſa criminali citra. xiiij. annū. iiij. q. ij. ⁊. iij. ꝑ totum.

Teſtes nō poſſunt eſſe homines varie cōditionis. iiij. q. ij. ⁊. iij. per totum.

Teſtes debent eſſe idonei ⁊ ꝓcio nō cōducti ac ieiuni teſtimoniū dicāt. extra ꝺ teſtib⁹ et atte. c. Placuit.

Teſtes idonei nō ſunt raptores. infames ꝑiuri. ſpoliatores. extra. e. c. Ex ꝑte.

Teſtes debet iudex examinare q̄rēdo de ſingulis circūſtātijs. cauſis. ꝑſonis. tēpore. loco. auditu. viſu. ſcia. creduliate. fama. certitudine. ⁊ cūcta cōſcribat. extra eo. c. Cum cauſam. Et debent ſecrete ⁊ ſingulatim examinari. e. ca. Venerabili

Teſtes ſi ꝓpter inualitudinē ad preſentiā iudicis venire nō poſſunt: mittant̄ a iudice viri idonei et diſcreti ad ipos. extra de teſti. ⁊ atte. c. Si qui.

Teſtes adduci nō poſſunt publicatꝫ atteſtationib⁹ etiā i cauſa appellatōis ſuꝑ eiſdem articulis vel directe cōtrarijs. De proba. c. Teſtib⁹. in clementinis.

Teſtes iidem ſuꝑ diuerſis articul̄ adduci poſſunt. extra de teſti. ⁊ atte. c. Cū cauſa

Teſtes cogendi non ſunt ſi agit̄ criminaliter in cauſa criminali. ſed ſi ciuilit̄ ⁊ aliter veritas haberi nō pōt: ſi tūc odio vl̄ gratia teſtes ſe ſubtrahunt: cogendi ſūt etiā per cenſurā eccleſiaſticā. extra de teſtib⁹ cogē. c. Peruenit. ⁊ ſeq̄n. Vide glo. cap. Dilectorum.

Teſtes ſi proferendo errauerit non tamē ſtudioſe: poſſunt incontinenti dictuꝫ ſuum corrigere. extra. e. c. Preterea.

Teſtes recepti ante litꝫ conteſtationē nō valent. vel poſt legitimam appellationē extra vt lite non conteſtata. c. Accedēs. ſecundo.

Teſtis dictum nō valet ſi deponat aliq̄d ſuper quo non iurauerit. extra de teſtib⁹ et atteſta. c. De teſtib⁹.

Teſtes iurare compellātur. Supra. Iurare.

Teſtes vendentes iuſtum teſtimonium: et iuſtum iudicium iudices: tenentur illi reſtituere. Non autem patronus et aduocatus. Si vero iniuſtum vendunt tenentur non illi danti: ſed pauperibuſ. ita tamen ꝙ leſo ſatiſfiat. xiiij. que. v. Nō ſane. Auguſtinus ad Macedonium. Supra. Iudex.

Teſtimonium falſum pro precio dicētes deum qui eſt veritas cum iuda vendūt xi. q. iij. Abijt Iudas.

Teſtimonium falſum contra ſeipm̄ dicēs precepti tranſgreſſor eſt. quia a ſeipo formam diligendi quiſqꝫ accepit. xxiij. q. v. §. Item in ſanctis. Auguſtinus libro ꝑmo de ciuitate.

Teſtes falſi excōmunicētur niſi penituerint. xxiiij. q. iij. Itaqꝫ.

Teſtis vterqꝫ reus eſt. qui ſcilicet veritatem occultat: et qui mendacium dic̄. extra de crimi. fal. c. Falſidicus.

Teſtis falſus tribus eſt obnoxius. ſcilicꝫ deo. iudici. ⁊ proximo. Ibidem.

Teſtes non faciunt fidem de auditu vl̄ fama. extra de teſtibus ⁊ atteſtationib⁹. c. Tam litteris.

Teſtes non ſunt puniendi propter crimina que eiſ excipiendo opponuntur. extra de excep. c. Deniqꝫ.

Teſtimonium falſum ferre eſt grauiſſimū peccatum. xi. q. iij. Nemo peritorum.

Timor eſt multiplex. ſeruilis. quādo quis timore pene bene facit. viceſima tertia. queſtōe q̄rta. Hec autem.

Timor ſeruilis cohibet a malo. et fit cōſuetudo boni. cui ſuccedit timor caſtus. q̄uis ſeruilis tantuꝫ non ſaluet. quia eſt ſine caritate. viceſima tertia queſtiōe ſexta. §. His ita.

Timore ſcilicet ſeruili faciens preceptum aliter q̄ debet facit: ideo iam non facit. Extra ꝺ regulis iuris. capitulo. Qui ex timore.

Timore pene tm̄ dimittens reus mali eſt coram deo. de peni. di. j. Si ob id. c. Si propterea.

Timor. Gloſa ſeruilis. introducit caritatem ſicut ſeta filum. et ille non manet cū caritate. de penitentia diſtinctio. ij. Sicut ſeta.

Timor initialis manet cum caritate. De quo dicit̄. Creſcit caritas minuit̄ timor et ecōuerſo. De pe. di. ij. Sicut ſeta. Iūcta gloſa.

Timor filialis qui ⁊ ſanctus ⁊ caſtus dicitur: eſt perfectorū. xxiij. q. vi. c. i.

Timoꝛ eſt etiā naturalis: quē ⁊ xp̄s habuit. vij. q. j. c. vltimo.

Timoꝛ mundanus eſt quando timoꝛe tēpoꝛalium peccatur. xj. q. iij. Quiſq̄s. Auguſtinus ad Caſalanū.

Timoꝛ humane poteſtatis eſt ꝓpter repellere iniuſticiā. xxiij. q. v. Nō fruſtra. Au.

Timpanum ſ̄cat tp̄alia. Vn̄ ps̄. loquit̄ laicis Sumite pſalmū. id eſt ſpūalia. ⁊ date. ſ. eis timpanum. id eſt tempoꝛalia. ſ. vobiſ ſpiritualia miniſtrātib⁹. xij. q. j. Eccleſiaſticas. §. Quia ergo.

Tolerantur aliqua contra commune ius aliquādo ꝓpter cauſas. s̄. Rigoꝛ canonis.

Tolerant̄ multa per patientiā: que ſi deducta fuerint in iudiciū: exigēte iuſticia nō debeant tolerari. Extra de ꝑben. ca. Cum iam dudū. Ideo nō intelligit̄ diſpenſatū. Gloſa. ibidem.

Tolerantia eccleſie non excuſat qd̄ de ſe illicitum eſt. di. iiij. Deniq̄. Et gloſa ibidem. s̄. verbi. Venia. Unde in hm̄oi nō intelligitur diſpenſatum. extra de prebē. cap̄. Cum iam dudū.

Tolerandi ſunt mali nec etiam coꝛpoꝛaliter ab eis recedendū ſemꝑ: ſed ſpūalit̄. et hoc pro pace ſeruanda. xxiij. q. iij. Tolerandi. Aug⁹. de verbis dn̄i.

Tolerant̄ mali. Nā vt dicit Aug⁹. omel̄. de pn̄ia. Multi coꝛrigunt̄ vt petr⁹. multi tolerant̄ vt iudas. multi neſciunt̄ donec veniat dominus qui illuminabit abſcondata tenebraꝝ. ij. q. j. Multi.

Tonderi nullus debet niſi legitime ſit etatis ⁊ ſpōtanee voluntatis. extra de regularib⁹. c. Null⁹

Tonſura clericoꝝ ſignificat cōtemptum tempoꝛaliū. xij. q. ij. Duo. Jeronym⁹; ad quendam leuitam.

Tonſura ꝑma q̇d ſit. s̄. Abbas pōt.

Tōſurā quō p̄t abbas ꝯferre. s̄. Abbaſ p̄t

tormentis vtꝝ reus examinari poſſit. s̄. Cōfeſſio rei non debet.

Toꝛneamenta ſunt ꝓhibita Et ſi quiſ ibi moꝛit̄ vel vulnerat̄ vn̄ et moꝛiat̄: careat eccl̄iaſtica ſepult̄a. extra de toꝛne. c. felicꝫ memoꝛie. Si q̇s tn̄ ibi fuerit nō cā ludēdi: ſꝫ alia rōnabili: ⁊ ꝗ moꝛit̄ penitens ⁊ ſacramētis ꝑuiſus: non ei negat̄ ſepultura eo. c. Ad audiētiā. s̄. Sepultura ꝓhibet̄

Totum nō viciat̄ ꝑte viciata. Extra de ꝯſe. c. Ad hec.

tractus tp̄is q̇d ꝯfert. s̄. Tempoꝛiſ tractu.

tranſactio ſupra. Pactio.

Tranſlatio pōtificū ⁊ mutatio ſediū ꝑtinet ad papā dūtaxat. extra de trāſla. c. Cū ex illo. cap̄. Inter coꝛpoꝛalia.

Treuga eſt ſecuritas p̄ſtita rebus ⁊ ꝑſonis diſcoꝛdia nōdū finita. xxiiij. q. vlti. Illi.

Treugis gaudēt pb̄ri ⁊ mōachi. conuerſi viatoꝛes. agricole. ⁊ aīalia arātia vl̄ ſemina ad agrū poꝛtātia. extra de treugis. c. Innouamus.

Tribulatio pn̄s ſpē dat eterni gaudij. vij. q. j. Sciſcitaris. Itē facit pctm̄ deſerere. xxiij. q. iiij. Diſplicet. Aug⁹. donato pb̄ro. Itēꝫ facit ad bonū feſtinare. e. c. Qn̄. Auguſtinus ſuper Johannē.

Trinitatis ꝑſone tres ſūt vni⁹ eſſentie. eiuſdē ſubꝫ ſingul̄ q̄dā ſingularit̄ attribuāt̄. de cōſe. di. iij. Om̄es quos. Aug⁹. li. de trini.

Trinitatis oꝑa ſūt indiuiſa q̄uis attribuant̄ q̄dā ſingul̄. Idē. vbi. s̄.

Triſtari nemo dꝫ ꝑ ſua vl̄ alioꝛuꝫ moꝛte. xiij. q. ij. Qꝫ ꝑpo.

Turpe lucrū ē ex cupiditate emere vili⁹ vt cari⁹ vēdat̄. ſic tp̄e meſſiū emēſ blada ⁊c̄. xiiij. q. iiij. quicūq̄

Turpe lucꝝ ē q̄cq̇d hō plus iuſto appetit. extra ne clerici. c. Multa.

Turpis ē om̄is ps ſuo vniuerſo non congruēs. di. viij. Que cōtra. Aug. ij. ꝯfeſſi.

Turpi⁹ eijcit̄ q̄ꝫ nō admittit̄ hoſpes. Extra de iureiurādo. c. Queadmodum.

Vacāte ſede ap̄lica nihilomi⁹ venire tenēt̄. ⁊c̄. s̄. electi ⁊ elec. Vacāte papatu q̇s exerceat et quā ꝯtinuet iuriſdictoꝫ. ſupra. Electio pape ſi.

Vacāti eccl̄ie cathedrali admīſtratoꝛ vl̄ viſitatoꝛ dat̄. j. Viſitatoꝛ. i. admīſtratoꝛ

Vacantis eccleſie cathedralis vel regularis aut collegiate bona a prelato dimiſſa vel etiam vacationis tẽpore obuenientia occupãtes: ab officio ⁊ quibuſcunqꝫ beneficijs ſunt ſuſpenſi: donec plene reſtituant. Non obſtantibus quibuſcunqꝫ priuilegijs aut conſuetudinibus etiam apoſtolica auctoritate confirmatis. De electioni. c. Quia ſepe. li. vi.

Vacantium eccleſiarum. dignitatũ. perſonatuum. vel prioratuum bona vel etiam vacationis tempore obuenientia q̇cunqꝫ ſeculares vl' regulares prelati aut eccleſiaſtice perſone ad quas earum collatio. p̄ſentatio. vel cuſtodia pertinet: ſibi quoquo modo vendicant: niſi de ſpeciali priuilegio vel conſuetudine preſcripta aut alia rationabili cauſa. Gloſa. puta. onere impoſito in fundatione ſibi id cõpetierit. epiſcopi et eis ſuperiores ab ingreſſu eccleſie: ceteri vero ab officio et beneficio ſunt ſuſpenſi: quouſqꝫ reſtitutionem fecerint de predictis. Gloſa. reſtitutione facta non erit neceſſaria abſolutio. Si vero alicui predictorum competierit aliquo iſtorum modorũ: intelligitur de bonis que reſidua ſunt vſqꝫ ad nouos redditus: detractis debitis et que neceſſaria ſunt pro ſeruitoribus. miniſtris. et oneribus ſupportandis. Nec pec hoc cõſtitutioni. de electio. cap. Quia ſepe. eo. ſupraposite derogatur. de offi. ordi. c. Preſenti. libro ſexto.

Vacante ſede prelati poteſtas ſeu iuriſdictio transfertur ad capitulum. Extra de maiorita. ⁊ obedien. ca. His que. c. Cũ olim. Non tamen poteſt conferre beneficia. extra ne ſede vacã. c. Illa deuotõis. Vide ſupra. Beneficium ſpectans.

Vacare non debet eccleſia cathedral' vel regularis vltra ſex mẽſes. Extra de ele. cap. Ne pro defectu. Supra. Beneficij collatio. Supra. Eligere negligentes. Supra. Eligentes tenentur. et ſequen.

Vacantia beneficia. ſ. Beneficia.

Vacatio beneficij per reſignationeꝫ: alia eſt a vacatione per mortem. ideo ad bñficia conferenda in litteris ĩpetratiſ vno expreſſo: aliud non intelligitur. niſi aliõ de intentione mandantis appareat expſſe. de reſcrip. c. Suſceptum. li. vi.

Vacantia beneficiorum quomodo intelligitur. vbi ſupra. ⁊ ſ. Littere ſi diuerſe.

Vacatio beneficioꝝ a tẽpore noticie cõputatur. extra de ſupplen. negli. prelatoꝝ. cap. Licet magiſter. Et tunc cenſetur expectanti nota: quando ipa publice nota fuerit in eccleſia ipiꝰ beneficij. de conceſ. preben. cap. Cuꝫ ei. §. Ceterum.

Vacantium plurium beneficioꝝ quod ei conferatur cui papa prouidit. ſ. Prouiſionis mandatum.

Vacantia beneficia in curia que ſunt ⁊ q̃ modo conferantur. ſ. Beneficia apud ſedem.

Vacãte beneficio in curia ſuper q̃ duo litigantes quibus collatum fuerit ambo ĩ curia moriuntur. vel ſolus poſſidens in curia ⁊ alter extra moriuntur. vl' neuter poſſidens vnus ĩ curia ⁊ alter extra moriuntur: collatio ſpectat ad papam. Si vero ambo extra curiam moriuntur collatio ad ordinarium pertinet. Si vero alter eorum tantũ decedit: tunc ſuperſtite litem proſequente beneficium interim nulli conferatur. ſi tunc litis euentuſ declarabit ad defunctum beneficium pertinuiſſe: collatio ad papam pertinet: ſi in curia defunctus eſt. Si autẽ extra: pertinebit ad ordinarium. Poteſt tamẽ papa libere diſponere quocũqꝫ caſu de plenitudine poteſtatis. vt lite pendente. capi. Si duobꝫ. in clemen.

Valeſcere Quod ab inicio non valuit: tractu temporis non conualeſcit. Extra de regularibus. ca. Si quis. Et quod ab initio nõ valuit: ex poſt facto non conualeſcit. extra de his que fiunt a prelatiſ. c. Cũ nos ſupra. temporiſ tractu. Fallit in voto ante pubertatem emiſſo. extra de regularibus. cap. Significatum.

Vanitas et curioſitas ſacrilega eſt poſtponere prophetas et adducere phõs. di. xxxvij. Si q̇d et. cap. ſeq̃n.

Vaſa miniſterij p̄cipiuntur mũda ſeruari. ex. d̃ cu. eu. c. Relinq̇.

Vaſa dñi ſũt anie ſubditoꝝ. Et.

Vaſa dñi ferũt q̇ anias ꝓxioꝝ ad ĩtiora ꝑducẽdaſ ĩ ↄuerſatõiſ ſue exẽplo ſuſcipiũt Quibꝫ dr. Mũdi eſtote q̇ fertiſ vaſa dñi.

ſ.q.ſ. Neceſſe. Gregorius i regiſtro. Su
pra. Aurum.

Velare virgines poteſt epũs dñi‑
cis diebꝫ. Extra de tẽpo‑
ribꝫ ordinan. cap̃. Subdiaconos.

Velum benedictionis nõ recipiãt
virgines niſi i etate diſcre
tionis. tunc eñ poſſunt cõtradicere: ⁊ iu
gum ꝓfeſſiõiſ monaſtice abĳcere. Extra
de regularibꝫ. cap̃. Cum virum.
Velum ꝯuerſiõis licet nõ ſit ſacrũ: ſi tam̃
vidua ſibimet impoſuerit. velit. nolit ſci
monie habitũ debet hr̃e etiam ſi iuret ꝙ
ipſum ita aſſumpſerit vt deponere poſſit
eodem. cap̃. Vidua.

Velle et nolle religioſi nõ hñt. de ſe
pul. c. Religioſi. libro ſexto. ⁊
xĳ. que. ſ. Non dicatis.

Venatores vident hoĩes ⁊ de
lectant᷑. ve miſeris
ſi ſe nõ correxerint. Qui eñ venatorẽ vi
dent ⁊ delectant᷑: videbũt ſaluatorẽ ⁊ tri
ſtabunt᷑. di. lxxxvj. Videt. Ambro. ome.
xl. ar. ꝙ videre hmõi illicita: vt tornea‑
mẽta ⁊ haſtiludia ⁊ ſĩlia ſpectacula ꝑicu
loſa: eſt mortale. q2 de ſimilibꝫ idẽ iudici
um. vt. ṡ. Similiuz. Preſertim in feſtis
omnibꝫ omiſſis diuinis. ⁊ dñt excõmuni
cari. De conſe. diſtin. ſ. Qui die.
Venator ſanct᷒ nullus legit᷑. ſed piſcato
res ſancti. di. lxxxvj. Eſau. Augu. Glo.
ſcꝫ inq̃ntũ tales. ar. di. l. Ferrum.
Venatores arenarĳ ſũt q̇ pugnãt in are‑
na cũ beſtia dentata. ⁊ ad hoc locãt ope
ras ſuas. ⁊ hĳ ſũt infames. ⁊ q̇ ad ſpecta‑
culũ coꝝ ſpectãt: ſic̃ ipi peccant mortali
ter. Et q̇ eis donãt: peccant. diſt. lxxxvj
Qui venatoribꝫ. ⁊ duobꝫ. cap̃. ſequẽ. Alĳ
ſunt ſaltuarĳ q̇ in ſiluis ⁊ ſaltibꝫ. Et h̃ li
cet pro tpe ⁊ qualitate ꝑſone. De quibuſ
dicit᷑. e. c. Eſau. ⁊. ĳ. cap̃. ſeq̃n. Hec gloſa
eo. cap̃. Qui venatoribus.
Venatores prohibentur. diſtinc. xxxiiĳ.
Quorundam. di. lxxxvj. Qui venatori.
Venari ꝓhibentur monachi. ſupra. Mo
nachis nigris.

Vendere nõ licet iuſtũ iudiciuꝫ
ſed p̃ocinĩũ ⁊ ꝯſiliuꝫ
xſ. q. iĳ. Nõ licet. ṡ. Iudex pro iuſta.
Vendens aliquid plus q̃ꝫ valet ꝓpt᷑ expe
ctantiã peccat ⁊ cõmittit vſurã. extra de
vſuris. cap̃. In ciuitate.
Venditio vltra vel citra iuſtũ p̃ciuꝫ: ſi ex
parte leſi ſit ignorãtia: vel mẽtis leuitas
vel magna egeſtas aut quecunqꝫ neceſſi
tas impellens: debet quod plus eſt reſti
tui. Vide Panormitanũ. extra de emp.
et vendi. c. Cum cauſa. de teſtibꝫ. ⁊ atte‑
ſtationibus. cap̃. Cum cauſam.
Vendentis menſurã vel pondus falſum
penitẽtia. ſupra. Canone. xx.
Vẽditio ꝉ cõmutatio rei eccłiaſtice quaꝫ
prelatus facit ſine ꝯſenſu capituli irrita
eſt. extra de his q̃ fiũt. ca. Irrita.
Venditor in tribꝫ caſibꝫ re euicta empto‑
ri de euictione nõ tenet᷑. Primus ſi em‑
ptor poſt iudiciũ contra eũ inceptuꝫ vẽ‑
ditori nõ intimauit. Secundus ſi cõtu‑
maciter ſe emptor a iudicio abſentauit.
Tertius ſi per iniuriã ſentẽtia fuerit cõ
tra emptorem lata. Extra de emptione
et venditio. ca. Si venditori.
Vendentibꝫ et ementibꝫ licet ſe decipere
citra dimidiũ iuſti precĳ. Et ſi vltra di
midiũ fiat deceptio: tunc in arbitrio em
ptoris eſt ſupplere reſiduũ precĳ. vel rece
dere a contractu. ⁊ econuerſo. Extra de
emptio. ⁊ vendi. c. Cum dilecti. c. Cum
cauſa. Iuncta gloſa. Tamen ſcd̃m In‑
nocentium in cap̃. In ciuitate. extra de
vſuris. illud non procedit quo ad deum
ſed ius poſitiuum noluit dare accuſatio
nem pro modica leſione. et hoc in odiuꝫ
litium. Unde ſ᷑m ius diuinum: ſi in em‑
ptione et venditione non ſit ſeruata eq̃‑
litas iuſticie: tenetur ille qui plus habet
recompenſare leſo. Et habet illa equali‑
tas tres gradus. ſcilicet pium. diſcretuꝫ.
et rigidum.

Veniale peccatuꝫ prerequirit pe
nitentiam ad ſui remiſ‑
ſionem. de penitentia diſtinctione ꝑma.
Neminem.

Venia peccati non datur niſi cor‑
rectio. de regulis iuris. cap̃.
Peccati. libro ſexto.
Venie facilitas incentiuum prebet delin
quendi. xxiĳ. q. iiĳ. Eſt iniuſta. Ambroſi
us li. de officĳs.
Venie non patitur moras vera cõuerſio
de peni. di. ſ. Multiplex.
Veniens ad iudicem ex alia cauſa iuſta

q̄ꝫ ea que contra ipm ꝓponitur habet di
lationē reſpondēdi. deliberandi. ad do
mū redeūdi. extra de fo.cō.c. Licꝫ rōne.
Veniam a deo non a ſubditiſ ꝑlatus ſi in
corrigēdo exceſſerit: poſtulet. ne dum ni
miū ſeruatur humilitas: regēdi frangat
auctoritas. di.lxxxvj. Quādo. Auguſti
nus de vita clericorū.

Venter pinguis craſſum ſenſū ge-
nerat. di.xliiij. ꝑ.ſi ğ. Jero.
Venter mero eſtuans cito ſpumat in libi
dinem. diſtin.xxxv. Venter. Jeronym⁹
in epiſtolis. Et infra. Vini ꝑceptio
Vēter eſt ꝑnceps cocoꝝ. s̄. Cocoꝝ.

Verbo dn̄i celi firmati ſunt. j.q.j
Jntra. Auguſtin⁹ li. ꝺ cor
pore chriſti.
Verbo ſacrata ꝯſecrant̄. Accedit verbuꝫ
ad elemētū ꝛ fit ſacr̄m. j.q.j. detrahe. Au-
guſtinus omelia.lxxx.
Verbum dei dimittit peccata. de pe. diſ.
ꝑma. Verbum.
Verbū dei cū reuerētia ꝛ attētiōe audiē-
dū eſt. Et illō audire cōtemnētes ꝛ de ec
cleſia exeuntes excōmunicent̄. de conſe.
diſtin.j. Sacerdote.c. Omēs fideles
Verbo dei nihil ad ſaluteꝫ hoīs ꝑtinens
magis neceſſariū eſt. Nā ipm eſt cibꝰ q̊ vi
ta anime ꝯſeruat̄. extra de officio iudiciſ
ordina.cap̄. Jnter cetera.
Verbū dei negligēter audiēs nō min⁹ re
us ē q̄ꝫ q̇ ſua negligētia corp⁹ xp̄i in terrā
cadere ꝑmittit. j.q.j. Jnterrogo. Augu.
Verbū dei negligēter audiētes ſūt porci
et ſunt iebuſei. s̄. Jebuſeus. s̄. Porci.
Verbum dei percutit et ledit peccatores
di.xlv. Sane.
Verbum dei audire poſſunt gentiles. iu-
dei. ꝛ heretici. Gloſa. non precili. de con
ſecra. diſtin. ꝑma. Epiſcopus.
Verba celeſtis eloquij indignū eſt reſtri-
gi ſub regulis donati. diſtin.xxxviij. in-
dignum. Aug⁹. ad Alexādrinū epm.
Verbū dei ꝑ ſacras ſcripturas ꝓbetur. s̄.
Predicatio verbi. ſupra. Sermo. ibi vi
de plura de hac materia
Verbum eſt malum ex loco. ex tempore.
ex audientium conditione. xxij. que. v.
Quotiens. Jeronymus.
Verba ocioſa vitari debent. quia inde ſu
mus rationem reddituri. ꝛ ſermone iuti
li percutiunt̄ conſcientie infirmoꝝ. e. ca
pi. Quotiens. Jeronymus.
Verba ꝺbent eſſe ſine iniuria. di ſtincti.l.
Ponderet.
Verba debent intentioni ꝛ non intentio
verbis deſeruire. Unde ipa ſc̄m intentio
nē ꝛ voluntatē ꝓferentis debent intelli-
gi. xxij. q. v. Humane. Grego. xxvj. mo-
raliū. extra de appel.c. Scd̄o requirꝫ. ex
tra de verboꝝ ſigni. cap̄. Jntelligentia.
Verba tenens tm̄. Certum eſt q̄ꝛ is com-
mittit in legem q̇ legis verba cōplectēs:
contra legis nitit̄ voluntatem. De regu-
lis iuris. cap̄. Certum eſt. libro ſexto.
Verba accipienda ſunt cum effectu. Ex-
tra de pactis. cap̄. Qualiter.
Verba conceſſionum apoſtolicaꝝ q̄mo-
do intelligantur. Supra. Gratia.
Verba lr̄aꝝ pape q̇bꝫ factuꝫ ꝓpriū narrat
plene ꝓbant ſi ſup illis gr̄a vel mētio pa
pe fundat̄. de ꝓbatōibꝫ.c. Litteris. i cle.
Verba iſta ſcilicet ſimpliciter ꝛ de plano
ac ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij intelligū
tur ſicut ſupra. Judex datus.
Verba iſta in priuilegio. ſcilicet. Recipi-
mus vos in ſpeciales ꝛ proprios filios
eccleſie romane: non exprimūt exempti-
oneꝫ a iuriſdictione aliorum q̄ꝫ pape vl̄
legati. de verbo. ſigni.c. Veniens. li. vj.

Veritas ꝺ terra orta ē. ꝛ quomo
do ꝺ terra oritur de pe-
niten. diſtincti. j. Veritas. Ambroſius.
pſalmo. lxxxiiij.
Veritas preualet conſuetudini. diſt. viij.
Veritate. cap̄. Si conſuetudinem. Naꝫ
veritate manifeſtata ipaꝫ ſequi debem⁹
non conſuetudinē. e.c. Veritate. Augu-
ſtinus de vnico baptiſmo.
Veritatem non libere predicās proditor
eſt veritatis. xj.q.iij. Nolite timere. Nā
veritas non debet propter metum vl̄ pa
tientiam occultari. e.c. Quiſquis metu.
Veritatis doctrine reſiſtens priuabit̄ vi
ta eterna. eo. cap̄. Quicunq̄ꝫ.

Veſtes ſecularium et matronarū
non debent caſule forma-
ri. argumentum. de cōſecra. diſtin. j. Ad
nuptiarum in gloſa.
Veſtes clericorum quales ſint intra ꝛ ex
tra domum. xxj. que. iiij. ꝑ totū. Supra.
Clerici beneficiati.

Veſtimenta. palle altaris. corꝑalia. ⁊ ora
toria munda debent ſeruari. extra de cu
ſto. eu. c. Relinqui.
Veſtibꝫ ſacratis nō niſi ſacrati homines
vtanť. ⁊ ſolū ad eccleſiaſtica officia. De
conſe. di. j. Veſtimēta.
Veſtibꝫ ꝓcioſ ⁊ curioſis ſacerdotes ⁊ cle
rici ac ꝓlati nō vtanť. xxj. q. iiij. ꝑ totū
Veſtium cultui debent moꝝ ornamenta
congruere. di. c. Cōtra morē.
Veſtimēta ſignificant rectā operationez
Pš. Sacerdotes tui induantur iuſticia
Hinc Exodi. xxviij. Sacerdos ingre-
diens tabernaculū: tintinabula in veſti-
mentis hr̄e precipiť. vt ipa oꝑa ſacerdo-
tis viam vite cū ſonitu lingue clament.
Vñ diciť ibidē. Ut audiať ne moriatur.
diſtin. xliij. Sit rector. Grego. in paſto.
ca. xv. š. Sacerdos teneť.
Veſtes religioſoꝝ profeſſoꝝ vbi nō ſunt
diſtincte ab habitu nouicioꝝ benedicā-
tur tpe profeſſionis. extra de regula. ca.
Statuimus. š. Habitus.
Veſtimēta anime ſunt iuſticia ⁊ iudiciuz
de pe. di. ij. Sapiens. Amb. de vita btā
Item innocētia. e. c. Sed nec. Ambroſi
us li. de yſaac.

Vexationem
quādo redime
re a ſpūalibus
licet. š. Simoniā cōmittit.

Via
eſt caritas. Nam neceſſaria ē via
ambulantibꝫ. ⁊ ſine ea nō perue
nitur quo tendiť. ſic ſine caritate nō am-
bulatur: ſed erratur. de pe. di. ij. Caritas
eſt. §. Hec eſt.
Via excellētior eſt caritas. e. ca. Si quis
ſemel. c. Caritas eſt. vbi mľta de eiꝰ lau-
dibus.
Viam virtutis incedētes mali. j. Virtu-
tis iter.

Viaticum
diciť euchariſtia. di
ſtin. l. Is vero.

Vicarium
contemnēs cōtēnit
eum cuiꝰ vicariꝰ il-
le eſt. di. xxj. In nouo.
Vicarius epi. š. Officialis.
Vicarij ꝑpetui prochialiū eccliaꝝ teneнť
ad ꝯſtitutionem rectoribꝫ eccliarū curā
habentiū. ſ. quo ad etatē ⁊ ꝓmotionez ad
ordines ⁊ ſimilia. de offi. vica. c. Que de
eccleſijs. in cle. š. Ecclia curā hñs.

Vicarius perpetuus eccleſie prochialis
qualis ⁊ quō inſtituať. š. primo. §. Et ſu
pra. Ecclia curam hñs.
Vicarius ꝑpetuus beneficiatꝰ cenſeť. ex-
tra de reſcrip. c. Poſtulaſti.
Vicarius in aliena ecclia eſſe nō pōt qui
curam animaꝝ habet in ꝓpria. extra de of
ficio vica. c. Ad audientiā.
Vicarius alicuiꝰ ꝓlati vel iudicis excom
municatꝰ nō eſt ex eo ꝙ ſuus ꝓlatꝰ excō
municať: niſi eidē cōicet in crimine pro-
pter qđ ante excōicatus eſt. de offi. vi. c.
Romana. li. vj.
Vicarius nō pōt ſubſtituere vicariū. Ex
tra. e. c. Clericus.
Vicarij nō conducanť ad regimē eccliaꝝ
ſed ꝓprij ſacerdotes illas regant. xxj. q. ij
Precipimus.

Vicia
moꝝ a volūtate dependent.
di. lvj. Naſci. Jeronymus in
epiſtola contra Ruffinum.
Vicia ſepe ſub virtutū ſpecie ſe palliant.
di. xlj. Sepe vicia. Grego. li. ij. moral.
Vicia verboꝝ ſunt tolerāda cōtra priſci-
anū. di. xxxviij. Sedulo. Augꝰ. li. de ca
thecizandis paruulis.
Vicia corpoꝝ diſcutienda ſunt. nec in ſa
cerdote admittanť. di. xlix. Hinc eteniz
Gregorius.
Vicia cōtrarijs curanť oꝑibus ꝯtutū. de
pe. di. ij. Si quis.

Viciatus
corꝑe nō ordineť. Et
ſi quidē pbr fieri pōt:
nō tñ eligať eps ſi enormiť ſit viciatꝰ. ex-
tra de corꝑe vicia. c. j. š. Ordinandus.

Vicinus
teneť vicino auxiliū ꝑ-
ſtare: ſi pt. Alioquin vi-
deť iniuriāti fauere ⁊ ꝑticeps eſſe culpe.
de ſen. ex. c. Dilecto filio. li. vj.

Victo
debeť miſicordia. dūmō nō
timeť futura turbatio. xxiij.
q. j. Noli exiſtiare.

Vidua
eſt q̄ poſt ſolēne fedus nu-
ptiaꝝ morte interueniēte
a viro ſuo diuiſa eſt. di. xxxiiij. §. Vidua
Vidue q̄les ſint. xxvij. q. j. Sic. Et. j.
Viduaꝝ. pupilloꝝ. ⁊ orphanoꝝ cauſas te
neť ecclia defendere qꝛ ad iudiciū ecclia
ſticū ꝑtinēt. ex. de dote pꝰ diuor. c. nuꝑ.
Vidua duo minuta dās plꝰ dedit omibꝫ
qꝛ ñ q̄ncū: ſꝫ q̄nta affectiōe dať ꝯſiderať

deus. de pe. di. v. Conſideret.

Vigilias murox̄ homīes cuſto-
diant ⁊ nullus inđ ex-
cuſet etiam de boīl ecclīe. extra đ emu.
eccle. c. Peruenit.

Vim vi repellere: oīa iura: oīeſcꝫ
leges ꝑmittunt. extra de ſentē
tia ex. c. Si vero alicui⁹. Qđ intelligit
incōtinenti ⁊ ꝗ̄ꝫcito: ⁊ cū moderamīe in
culpate tutele. Alioq̄n modū excedens
incidit in culpā. ⁊ tenet ad penā ac ſatiſ-
factionē. extra de reſti. ſpoli. c. Cuꝫ olim
cā. extra de homi. c. Significaſti. ij. Vis
Vim ſibi inferentē clericū qui leſerit non
eſt ad papā remittendus: ſed eps poteſt
ipm abſoluere. extra đ ſen. ex. c. ſi ꝓo ali.

Vindicari dꝫ iniuria dei: alio
quin deus offendit
xxiij. q. iiij. Si is qui prelat⁹. ⁊. c. Si ea
Vindicari nō debet iniuria ꝓpria. Ibidē
ca. Inter q̄relas. Et. c. Si is q̇ ꝑlatus.
Gregorius.
Vindicari debet malū ex manſuetudine
propter ſalutem correcti. Ibidē. ca. Ea
vindicta. c. Quis xp̄ianus. Aug⁹.
Vindicta inferēda nō eſt zelo vindicte vl'
odij. xxiij. q. iiij. ꝑ totum.
Vindicationē ꝓprie ꝑſone nō debet iuſt⁹
expetere. licet iudex iuſte illā poſſit infli-
gere. xxiij. q. iij. Sex differentie.
Vindictā multox̄ malox̄ oportet diuino
iudicio reſeruari. xxiij. q. iiij. Cum i lege.
Gregorius ſup illo. Simile eſt regnum
celox̄ homini regi qui fecit nuptias. Et
ibidē. c. Ipa pietas, ꝓpe finē. c. Qđ xp̄us

Vinculum iniq̄tatis nō ſit iu-
ramentū. ſ. Iura-
mentū non eſt.

Vinum ſignificat ſacrā ſcripturā
Sicera aūt ſecularē ſcię-
tiam. Vino inebriant qui ſacras ſcriptu
ras male intelligūt. Sicera vero q̇ abu-
tunt ſclari ſcīa. di. xxxvij. Vino. Ierony
mus in Iſayam.
Vinū eſt luxurie incentiuū di. xxxv. Lu-
xurioſa. Luxuriā tn̄ nō facit ⁊ nutrit na
tura vini ſed eius ꝑceptio. e. c. Luxuriā.
Ieronymus in epl'a. ⁊. ſ. Venter.

Violentia eſt legib̄ inimica.
xj. q. j. Chriſtianis
Violentia abſoluta excuſat a toto. xxx-
iiij. q. j. Non ſatis. Et ꝑ metū excuſatur
qui ſcꝫ metus in conſtantē virum cadit.
extra de his q̄ vi me. ca. Cū dilecti filij.
Talis tamen metus licet culpā attenu-
et: non tamē ex toto tollit in illis q̄ mor-
talia ſunt. extra. e. c. Sacris. ſ. Metus
Supra. Inuitus.
Violentia conſenſum ſeq̄ns non excuſat.
eo. ca. Perlatum.
Violentiā clerico illatam nō ꝓhibēs. ſu-
pra. Excōicatio. §. ix.
Violentum nullū ꝑpetuum. ſ. Factū vio
lentum.

Vir eſt caput mulieris. extra de fri-
gidis. c. Accepiſti. ſ. Caput.
Vir ſi dixerit ſe vxorem ſuā cognouiſſe: ⁊
ipa negauerit: ſtandū eſt iuramento viri
extra de deſpōſa. impu. c. Continebat.
Vir ⁊ mulier in matrimonio ad paria iu
dicant. extra de diuor. c. Gaudemus. §.
Quia vero. ſ. Coniugū.
Vir in q̇b̄ caſib̄ accuſare adulteriū vxo-
ris nō pōt, ſ. Adulteriū vxoris.

Virginitas eſt vita celeſtis in
carne ⁊ ſine carne
viuere. xxvij. q. j. Nuptiax̄. In glo.
Virginitas multū excellit matrimoniuꝫ
eo. ca. Nuptiax̄. Nam celeſtiū meditati
oni ſtudet. Ibidem.
Virgines amat xp̄s. xxxiij. q. v. Qui ſitit.
Ieronymus.
Virginitaſ replet paradiſum: ſed nuptie
terram. xxxij. q. j. c. Nuptie.
Virginitas ſuaderi pōt: impari non pōt
xxxij. q. j. Integritas. Amb.
Virginitas gl'ioſa dr̄ q̄ corꝑis et cordis ē
xxxij. q. v. Sic eīn. Crił. ſup Math.
Virginitas corrūpit nō ſolum in ea par-
te q̄ aliq̄ mulier eſſe ſolet: ſꝫ etiā in alia ꝑ
te corꝑis. vt ꝑ oſcula. ꝯcubitus. ⁊ hmōi.
ac etiā mental'r. xxvij. q. j. Nec aliq̄.
Virginē corruptā nō pōt deus ſuſcitare
ad coronā. id eſt facere incorruptā. xxxij
q. v. Si paulus. Ierony. in epl'a ad Eu
ſtochiū. Nota tn̄ ꝙ virginitas corrūpit
q̇nqꝫ modis. Moralit' tm̄. q̄ ꝯſiſtit in vo
lūtate. Natural'r tm̄. q̄ corruptio ꝯſiſtit ī
corruptiōe carnis tm̄. arte vel caſu. Na-
turalit' ⁊ ſacralit' er. vt in opp̄ſſis violent'
Naturalit' et moral'r tm̄. vt volūtaria ꝓ-
curatōe emiſſionis ſemis. Moralit' na-

turaliter ꝛ ſacrãliter ſilꝫ. vt in corruptõe voluñtaria ꝑ coitũ quecunqꝫ cũ fractione corꝑis. Pꝛia ꝛ q̃rta corruptio ↄtigũt viris ꝛ etiã femis. Alie aũt tres ſolũ conueniunt mulieribꝫ. Verbũ aũt Jerony. ſupra intelligiꝛ de q̃rto ꝛ q̇nto mõ corruptis. Hec Alexãder de ales. iij. ꝑte. ſ. de diſpenſatõe ꝟginitatis. q. iiij.

Virginitas mẽtis violentꝛ auferri nõ p̃t. xxxij. q. v. Q2 aũt. c. Non põt.

Virgo ſi violentꝛ corrumpaꝛ. non perdit coronã: ſꝫ ei duplicaꝛ. exẽplo ſctẽ Lucie xxxij. q. v. Q2 aũt. Glo. dicit ꝙ areolam nõ cõſequiꝛ. ſꝫ ↄriũ teneꝛ. s̃. Virginez.

Virgo mẽte melior eſt q̃ꝫ virgo corꝑe tm̃ xxxij. q. v. Tolerabiliꝰ. Amb. li. v. d̃ ꝟgi.

Virginitaſ carnis ſola nõ ſaluat. nec alia oꝑa ſine caſtitate. xxxiij. q. v. H̃ ſoluz. Nã

Virgines em̃ decem in veritate virgines erãt. ꝛ tñ ꝓ ꝟginitatis intẽtione nõ erat idẽtitas p̃mij. q2 q̇nqꝫ erãt fatue. j. q. j. §. Jtem dominus.

Virginitas pueroꝝ ſeruata etiã pꝛodeſt parẽtibꝫ. xxxiij. q. v. Tũc ſaluabiꝛ. Jero.

Virginitati nr̃i tꝑis eq̇parãꝛ ↄiugia patriarchaꝝ. ꝛ imoderatꝰ vſus matrimõij huiꝰ tꝑis fornicatõi illiꝰ tꝑis computaꝛ xxxij. q. iiij. Recurrat. §. fina. c. Quis igẽret. de pe. di. ij. Si em̃. §. Ceteꝝ.

Virginitatẽ ꝛ caſtitatẽ viri vſqꝫ ad matrimoniũ ſeruẽt. Nã quiſq̇s ꝟginẽ ducere querẽs. cur ipe eſſe non vult qd̃ in alia q̃rit. ꝛc̃. xxxij. q. vj. Si ducturi. ꝛ. c. ſequẽ. Augꝰ. de verbis dñi.

Virgo eſt ip̃a eccl'ia nõ ſolũ in virginibꝰ. ſed etiã in ↄiugatꝫ ſꝫm apl'm. ij. Coꝝ. xj. Deſpõdi em̃ vos. xxvij. q. j. Nuptiaruz ante finem.

Virtus et ſapia dei xp̃s eſt. q̃ ſibi i vtero virginis domũ edificauit. di. lvj. Naſci.

Virtutes ſunt aĩe tegumẽtũ. de pe. diſt. ij. Quõ renouari. s̃. Veſtimẽta anime.

Virtuoſus ortꝰ ex vicioſis ꝑntibꝫ eſt plꝰ cõmendãdꝰ q̃ꝫ ſi etiã ꝑntes boni fuiſſent di. lvj. Nunqꝫ.

Virtutes theologice ſũt tres. ſ. fides ſpeſ caritas. de ↄſe. di. ij. Quia paſſus. Aug.

Virtutes ſũt picture anime. de pe. diſ. ij. Jlla aĩa. Amb. in exameron.

Virtꝰ ↄſiſtit in animo. Igiꝛ violẽtꝛ auferri nõ p̃t. xxxij. q. v. §. ſ. c. Jta ne. c. De pudicicia.

Virtus lenta eſt ꝛ cũctatrix. ꝑus iudicat quid decoꝝ q̇d honeſtũ q̃ꝫ incipit. iniq̇tas aũt oĩa ꝑcipitat. de pe. diſt. iij. Inter hec hircum.

Virtus vna nõ habeꝛ ſine alijs. xxxij. q. j. Cum renunciaꝛ. xxiiij. q. j. Vbi ſana.

Virtutes ꝛ diuitias ſimul poſſidẽdas ſocrates nõ credidit: idõ auꝝ abiecit. ꝛ nos ſuffarcinati auro xp̃m pauperẽ ſeq̇ volumus. xij. q. ij. Glia epi. §. ſocrates. Jeronimus.

Virtꝰ nõ eſt qd̃ ex neceſſitate agiꝛ. de pe. di. ij. Oppoñiꝛ. c. Si em̃. circa mediũ.

Virtutꝫ iter nõ ꝑſeueraturi inchoant: vt eis q̇ ꝑueturi ſunt iter oñdant. de pe. di. ij. Citiꝰ. §. Jdcirco. Grego. in moralibꝫ.

Vis ꝑſonalis cũ equali vi licite repelliꝛ. extra de homi. c. Significaſti. s̃. Vim.

Viſio ſp̃ũalis eſt qua ꝑ fidẽ deꝰ contẽpiciꝛ. xxiiij. q. ſ. Quia ex ſola Grego. in moralibꝫ.

Viſionis locꝰ eſt ip̃a eccl'ia. Jbidem.

Viſitationis officiũ exercentes nõ q̃rãt que ſua ſũt. ſꝫ q̃ ieſu xp̃i. ꝑdicationi. exhortationi. correctioni. ꝛ reformatiõi vacãtes cõtrariũ faciẽtes reſtituãt illd̃ in q̃ eccleſias grauarũt. extra de cẽſi. c. ꝓcuratões

Viſitatoribꝫ teneñꝛ viſitati victualia ꝓuidere. de offi. iudi. oꝛ. c. Si eps. li. vj.

Viſitatõi annexa eſt ꝓcuratio. extra. e. c. Cũ venerabilꝛ. ꝛ ſe. de offi. iudi. oꝛ. c. Si epus. li. vj.

Viſitatoribꝫ q̃lis fiat ꝓcuratio. extra. eo. ca. Cũ apl's. s̃. Eps in caſu.

Viſitatores ſine p̃riarche aut alij q̇bꝫ ex officio cõpetit p̃ñt ꝓ ſumptibꝫ in victualibꝫ faciendis: dũmõ ꝑſonalitꝛ viſitãt licite pecuniã recipe a volẽtibꝫ dare. Jta tñ ꝙ ꝓ vna die nõ recipiãt plꝰ q̃ꝫ vnicã ꝓcuratõem: etiã ſi plꝛes eccl'ias viſitẽt. nõ obſtãte ↄſtitutõe q̃. s̃. hꝛ de cenſi. ca. Romanã. c. Exigit. li. vj. q̃ modificaꝛ h. c. c. Felicis. li. vj.

Viſitatores recipiẽtes mũera vꝉ pecuniã ꝛc̃. ſupra. Suſpenſi ſunt ab ingreſſu. ꝛc̃.

Viſitare p̃t archiep̃s iteratis vicibꝫ ꝓuinciam. ꝛ inibi cõfeſſiões ſubditoꝝ audire ac a viſitatis ꝓcuratões recipere: etiã ſi ſuffraganei nõ fuerint negligẽtes. Non

obſtāte ꝯria cōſuetudie. de cēſi. c. Perpe
tuo. li. vj. Et tūc prius eccl'ie ſue capl'um
citarē. ⁊ dioceſim ꝓpriā plene viſitet. q̄ꝫ tū
ad clerū ⁊ ꝑplm. ⁊ deinde totā ꝓuinciam
vel ei⁹ ꝑtem viſitare pōt. Et ſic in q̄libꝫ
viſitatōe ꝓuincie ꝓcedat. Et ſm formā.
vt hr̄. de cenſib⁹. ca. Romana. li. vj. Ibi
vide formā.

Viſitare nō debet archidiacon⁹ eccleſiā
ſuā niſi ſel' in anno. niſi cā emerſerit. Ex⸗
tra de offi. archid. c. Mandam⁹.

Viſitare p̄t ep̄s bis. ⁊ tūc nō recipiat vl⸗
tra p̄ſcriptas ꝓcuratōes. extra d̄ cenſi. ⁊.
cap̄. Cum venerabilis.

Viſitator. i. admiſtrator nō p̄t dari eccle
ſie cathedrali niſi ꝑ papā. Cū ſi capl'um
negligēt admiſtret p̄t archiep̄s premiſſa
cauſe cognitōe eidē viſitatorē deputare

Qui viſitator quāq̄ꝫ admiſtratōem legi
timā habet ſpūaliū ⁊ tꝑaliū: bn̄ficia tam̄
ad collatōem ep̄i ſpectātia ꝯferre nō p̄t.
niſi ip̄e ſit a papa deputat⁹. de ſupplen. c.
Eccleſie. li. vj.

Viſitare nō debet ep̄s frēs p̄dicatores et
minores. extra d̄ exceſ. p̄la. c. Nimis in.

Viſitatōeꝫ legatoꝝ ⁊ ſuperioꝝ ꝓhibētes
et pene ac cēſure ab eis late. s̄. ꝓhibitōeſ

Viſitatores monialiū q̇ ſunt. Et qn̄ ac q̄
modo viſitēt. s̄. Canonice ſcl'ares. s̄. mo
naſteria monialiū.

Viſitatōes monialiū impediētes ſunt ex
cōicati. s̄. Excōicatio. §. xvij.

Viſitator nil de reb⁹ eccl'ie ſibi viſitari cō
miſſe vſurpet. di. lxj. ꝑ totum.

Vita anime deus eſt. Anīa aūt vita
eſt corꝑis. de pe. di. j. Reſuſci⸗
tatus. Aug⁹. ſuꝑ Ps̄. lxij.

Vita duplex. ſ. ꝯtemplatiua. ⁊ actiua cō⸗
mendanᷣ. viij. q. j. Olim in ſcp̄turis. ſu⸗
pra. Preiudicare. Et vtriuſq̄ꝫ excellētia
ad alterā. extra de renun. c. Niſi cū ṗdē
Et q̄ ſit āplexāda. s̄. Cōtēplatōis ociū.

Vita actiua magis fructuoſa eſt ⁊ vtilis.
Cōtemplatiua vero magis eſt ſecura et
ſuauis. extra de renun. ca. Niſi cū ṗdē. §.
Nec putes.

Vitā nouā arbiter ſue volūtatꝫ inchoare
nō p̄t quē nō penitet veteris. de pe. di. ſ.
Tres ſunt. de conſe. di. iiij. Ois q̇ arbitᷣ.
Auguſtin⁹ ad felicianū.

Vite bonitas apud deū magis q̄ꝫ grad⁹
elegātia ꝑprobanᷣ. xxiij. q. iiij. Sicut.

Vita maloꝝ religioſoꝝ vel p̄latoꝝ ml'tuꝫ
nocet in eccl'eſia. di. lxxxiij. Nemo.

Vita pn̄s in medio ſubſiſtit. q2 inᷣ celū et
infernū ſita vtroꝝūq̄ꝫ ꝑtium ciues indi⸗
ſtincte recipit. xxiij. q. iiij. Hec aūt. Gre⸗
gorius in omelia ſuꝑ illo Math. xxij. c.
Amice quō huc.

Vitari debet in diuinis fornicari⁹
notori⁹. s̄. Fornicariorum
miſſe. Et hoc de iure olim erat. Hodie
autē. vt ſequiᷣ.

Vitare in diuinis nullus teneᷣ aliquē vl'
extra. niſi fuerit publicat⁹ ſeu denuncia
tus ſp̄aliter ⁊ exp̄ſſe. Vel niſi manū in⸗
iecerit in clericū notorie. Vn̄ in cōcilio
conſtañ. et etiā Baſilieñ. an̄q̄ꝫ ſciſſura fie
bat: eſt facta ꝯſtitutio. cui⁹ tenor eſt taliſ
Inſuꝑ ad euitāda ſcādala ⁊ ml'ta pericu
la q̄ ꝯſcietijs timoratis ꝯtingere pn̄t: te⸗
nore p̄ſentiuꝫ miſicordiᷣ indulgem⁹. q̄
nemo deinceps a cōione alicui⁹ ſacram̄
ti ammiſtratōe vl' receptōe aut alijs qui
buſcunq̄ꝫ diuinis. intus vl' extra. pretex
tu cuiuſcūq̄ꝫ ſn̄ie aut cēſure eccl'iaſtice a
iure vel ab hoīe generaliᷣ ꝓmulgate te
neaᷣ abſtinere vel aliquē vitare. aut iter⸗
dictū eccleſiaſticū obſeruare. niſi ſenten⸗
tia vel cēſura huiuſmodi fuerit in vl' con
tra collegiū vl' vniuerſitatē. eccleſiā vel
cōmunitatē. aut locū certū vel certā a iu
dice publicata vel denunciata ſpecialiᷣ:
et expreſſe. ꝯſtitutōib⁹ ap̄licis ⁊ alijs i cō
trarium facientib⁹ q̇buſcunq̄ꝫ nō obſtan
tib⁹. ſaluo ſi quē ꝓ ſacrilega manuū inie⸗
ctione in clericū ſententiā latam a cano⸗
ne adeo notorie conſtiterit incidiſſe q̄ fa
ctum nō poſſit aliqua tergiuerſatōe cela
ri nec aliquo ſuffragio excuſari. Nam a
cōmunione illius licet denunciatus nō
fuerit. volumus abſtinere iuxta canoni⸗
cas ſanctiones. Hec in concilio conſtan
tieñ. ſub Martino q̇nto.

Vitare poteſt quis in diuinis ſacerdotē
malū etiam ſi toleratur ab eccleſia: dum
modo hoc nō ex contemptu: ſed vt ipſe
peniteat: ⁊ alij caueant facit. extra de co⸗
ha. c. Veſtra.

Viuere de euangelio quid eſt ⁊ q̇s
debet. s̄. Euangeliuꝫ. Et
viuere de altario. s̄. Altario.

Vna eccleſia eſt. quia vna columba vna electa genitrix. vnum corpus. vnus ſpiritus. vnũ baptiſma. vna fides. vna ſpes vocatõnis. vnus de⁹. xxiiij. q. j. Loquit dominus.

Vnitas eccleſie cui prodeſt. Supra. Eccl'ia vna.

Vnitatis eccl'iaſtice exors nõ habet deũ patrẽ. xxiiij. q. j. Alienus. Et nihil eſt nec meret etiã ſi miracula faceret. j. q. j. Teneamus. Nã in ſola eius vnitate ſal⁹ eſt eo. ca. Firmiſſime. Auguſtinus ad petrũ ſupra. Membrũ.

Vnitas eccleſie tenẽda eſt. quia vnus panis. vnũ corpus ſum⁹ ex caritatis cõnexione. j. q. j. Teneam⁹. de conſe. diſtin. ij Quia paſſus.

Vnire põt ẽps vnã eccleſiã alteri cũ conſenſu capituli vel eam donare monaſterio etiã rectore eiuſdẽ eccleſie vel defenſore vacãtis. nõ vocato. de reb⁹ eccl'e nõ ali. c. Si vna. in clemẽtinis.

Vngitur rẽps in capite. rex in humero. xpian⁹ qlibʒ bis in ſcapul'. ſ. ⁊ in pectore ante baptiſmuʒ Et poſt bis in fronte. ſ. ⁊ in vertice. Extra de ſacra. vnc. c. Vnico. Sʒ vnctiones due que fiunt xpiano añ baptiſmuʒ fiũt ſolũ de oleo ſancto. ſʒ q̃ poſt fiunt de criſmate. pma in pectore a ſacerdote. ſecunda in fronte ab epo. Ibidẽ. vbi. s̃.

Vnctiones oẽs põt pficere ſacerdos pter confirmationẽ. q̃ ad collatõem epi tm̃ ptinet. Ibidem.

Vngit criſmate altare. eccl'ia. calix. tã ex mãdato pape leonis q̃ȝ exẽplo ſiluestri. Ibidem.

Vnctionẽ extremã ſolus ſacerdos pt cõferre. extra de verbo. ſig. c. Queſiuit.

Vnctio duplex. ſ. exterior ⁊ interior. Et exterior eſt ſignũ interioris. extra de ſacra vnctio. c. vnico. §. Scire.

Vniuerſitas nõ debet excõmunicari. s̃. excõicatio. §. vj.

Vocat nos deus varijs mod̃ʒ. xxiij q. vj. Nõ errauerat. Auguſtinus ad donatiſtas.

Vocem i capl'o eccl'e cathedral'. collegiate. ſecl'aris vel regularis nullus habet q nõ ẽ ſubdiaconus. ſiſt nec q in eadẽ obtinet bñficiũ cui ẽ ordo annex⁹. niſi ĩfra annũ ceſſante legitio impedimẽto fuerit ordinat⁹ donec ordinabit. ⁊ interim diſtributõnũ pdit dimidiã ptẽ cũ penis alijs de iure eis debitʒ. de eta. ⁊ qli. ordi. c. Ut hi. in clemen. ſupra. Beneficium.

Volens vnũ videt velle oĩe aliud ſine q̃ ad illud nõ peruenitur. extra de offi. dele. c. Prudẽtiam

Voluntas eſt animi mot⁹ ad aliq̃d vl' nõ imitandũ vl' adipiſcenduʒ. xv. q. j. §. j. Auguſti. li. j. retractationũ.

Volũtas eſt cauſa vicij vel virtutʒ. di. lvj Naſci. Jeronymus cõtra Ruffinũ. viij. q. j. Sciendũ. Greg. in moral'. Nõ neceſſitas. de pe. di. ij. Si em̃.

Volũtatẽ deus põderat: nõ op⁹. xxiiij. q. j. Q di. Jero. ſup. v. c. Amos. s̃. Abel.

Volũtas bona ſine facto nõ ſufficit. diſt. lxxxvj. Nõ ſatʒ. Amb. li. de offi. extra de eo qui mit. in poſ. c. Conſtitutʒ.

Volũtas p ope a deo acceptat dũ facltas deeſt. de pe. di. j. Magna. c. Non tibi. §. Dixi. xvij. q. j. §. Si ergo.

Volũtariũ ſolũ bonũ ẽ ⁊ nullũ aliud. xv. q. iij. Pñs. §. Igit. Gloſa. Bonum vite eterne meritorium.

Volũtatẽ dei fieri oram⁹. ⁊ tñ ei⁹ voluntati renitimur inuite moriẽtes. et hmõi. xxij. q. ij. Q pp oſtex.

Volũtate ſcelerʒ eadẽ ſeueritate qua effectũ iura puniri voluerũt. de pe. di. pma. quiſquis.

Volũtatẽ mali facti hñs ⁊ ſolũ timore pene dimittẽs re⁹ facti ẽ apud deũ. De pe. di. j. Homicidiũ.

Voluntate bona ſiue mala merito ſaluamur ſiue damnamur. xxiij. q. iiij. diſplicʒ

Volũtarie nõ coacte efficimur filij ⁊ ſerui di ſiue diaboli. xv. q. j. Nõ ẽ. s̃. militẽ.

Volũtarie ⁊ ex caritate factũ magis deo placet. xxviij. q. j. Jam nunc.

Volũtariũ eſt omnino pctm̃. xv. q. j. Uſq̃ȝ adeo. c. Merito. c. Illa. Amb.

Volũtatis iniuſt⁹ mot⁹ oĩs lege phibet p homicidiũ. ⁊ hmõi. de pe. di. j. hõicidiũ.

Voluntariũ factũ durat. ſed violentũ ſiue coactũ cito ſoluit. de cõſe. di. v. Quicquid. Jeronymus.

Volūtas coacta est volūtas. sic periurās
ñ appetit falsū iurare: sed vult peierare vt
viuat. xv. q. j. merito. xxij. q. iiij. displicz
Volūtas maloꝝ nō est ꝑmittenda. eo. ca.
Displicet.
Volūtatē ꝓpriā ꝓpter deū alteri subijcere
summū est sacrificiū. viij. q. j. Sciendū
Gregorius in moralibꝰ.
Volūtas testatorꝫ oino seruāda est et im
plenda. Et intelligit̃ de libero: nō seruo
Glo. si sit rōnabilis. xiij. q. ij. vltima. xvj
q. j. Admonere. Et. ij. ſe. Et extra de te-
stamētꝫ. c. Judicāte. Et hoc infra annū
Et si heredes negligētes fuerint epus h
faciat. extra. e. c. Nos q̄dem. Et pōt eps
cōpellere heredes: auferēdo eis res reli-
ctas cū fructibꝰ. e. ca. Si heredes. ß. Te
stamentū. ⁊ ſe. Testatoris.
Volūtas nō ꝟba ꝯsideranda sunt. cū nō
intentio verb: sꝫ ꝟba intentioni deserui-
ant. extra de verbo. sign. c. Jn his.

Votorum aliud generale. qđ ē necessitatis. aliud ꝑ
ticulare. ⁊ est libertatis. xvij. q. j. Sūt q̄.
Votum particulare licꝫ sit liberū: postq̄
tamē emissum est: erit eius solutio neces-
saria. vt sine ꝓprie salutis dispēdio q̄s re
silire nō possit. extra de voto ⁊ vo. re. ca.
Licet vniuersis. xvij. q. j. Sunt q̄dam.
Vouere est consilij. reddere necessitatis.
Glosa Ps. Vouete ⁊ reddite. Et habet̃
extra de voto ⁊ vo. re. c. Licet vniuers.
ca. Magne.
Votū malū est rescindendū. xxij. q. iiij. in
malis. c. Nō periurabis. xxxij. q. v. vna
Votum cū deliberatōe etiā sine vocis ex
pressione: obligat corā deo. xvij. q. j. qui
bona. Grego. super Ezechielem.
Votum ligat nunc in ecclesia tm̄ sic in ve
teri lege pceptum. extra de vo. c. magne.
Votū velle infringere est damnabile. di.
xxvij. Vouētibꝰ. xxvij. q. j. Nuptiaꝝ.
Votum transgrediens se deo furat̃: ⁊ ma
gis puniendus est q̄ Ananias q̄ pecuni
am votam abstulit. xvij. que. j. Ananias
Gregorius in registro.. xx. q. j. Puelle. x
vij. q. j. Viduas. q. iij. Proposito.
Votum simplicibꝰ verbis emissum non
obligat nisi assit animus adimplendi. ex
tra de voto. c. Litteraturam.
Votorū aliud solenne. aliud publicū. ali
ud priuatum. Vel sic. aliud solenne. aliđ
simplex. Et simplex est duplex. scꝫ publi
cum et ꝓuatum. de voto. c. vnico. li. vj.
Votum solenne ad dirimendū matrimo
nium contractū est qđ solennizat̃ per su
sceptionē sacri ordinis. aut per professio
nem expressam vel tacitā factā alicui de
religionibꝰ per sedem aplicam approba-
tis. Jbidem. Professio tacita. ß. Religio
nem ante. xiij.
Votum solenne religionis dirimit etiaꝫ
sponsalia de presenti ante votū ꝯtracta.
nisi copula carnis interuenerit. Sed vo
tum ꝑ susceptionē ordinis sacri solēniza
tū nō dirimit hmōi sponsalia. de voto et
vo. re. c. vnico. li. vj. Jn glosa. ꝟ. sacri or.
Votum solenne impedit matrimoniū cō
trahendū ⁊ dirimit postea contractū. di
stin. xxvij. Vouentibꝰ. xxvij. q. j. ꝑ totuꝫ
vsqꝫ. §. His omībꝰ auctoritatibꝰ.
Votū solennisare potest quis ad aliquaꝫ
religionē: etiam in ꝓpria domo manens.
extra de conuer. coniu. c. Ex parte. Ex-
tra qui clerici vel vouē. c. Jnsinuante.
Votum solennizat̃ et dirimit matrimoni
um quādo aliquis ꝓmittit respectu cer-
te religionis aliqđ de substantialibꝰ reli
gionis cū susceptiōe habitꝰ religionis. ⁊
tunc alia omīa intelligunt̃ ꝓmissa: etiā si
nō intret monasteriū. extra de regulari.
ca. Porrectū. Juncta glo. et addit. Pa-
normitanus. q idem est si sine susceptio-
ne habitus ꝓfiteat̃ expresse aliquā religi
onem. Nam habitus nō facit monachū
supra. Habitus.
Votum cōtinentie nō solennizat̃. quādo
nec locus nec vestimēta mutant̃. nec ꝓ-
fessio sequit̃. extra q̄ cle. c. Veniens.
Votum viri non solennizat̃ ex ꝓfessione
vxoris. extra de eo q̄ du. in ma. c. ex lraꝝ
Votū mulieris solennizat̃: scꝫ cōtinentie
si ea ꝯsentiente vir sacros ordines susci-
pit. di. xxviij. Quia sunt. Vñ post mortē
viri nō potest nubere. di. xxxij. Seriati.
nisi forsan iuris ignara. Vide glo. e. c.
Votum continentie solenne faciunt dia-
coni per impositionē manus episcopi. di
sti. xxviij Diaconi. Et subdiaconi simi-
liter. vt. e. c. Nullum. Jūcta glo.
Votum publicum q̄uis simplex si quis
transgredit̃: tāto grauius peccat q̄nto il

lud manifeſtius. et eo grauioꝛ pena eſt ei
īmponenda. de vo. c. vnico. libꝛo ſexto.

Uotum ſimplex. publicum ſcilꝫ vl' priua-
tum. et licet impedit matrimoniū cōtra
hendum. nō tñ dirimit poſtea contractū
xxvij. q. j. Nuptiarū. vſqꝫ ad finē. Et glo
ſa. c. Qꝫ autē. extra qui clerici vel vouen.
c. Conſuluit. c. Rurſus. de voto. c. vnico
libꝛo ſexto. di. xxvij. Quidā. ca. Si vir.

Uotum ſimplex coꝛam deo eque ⁊ nō mi
nus ligat qꝫ ſolenne. Extra qui clerici vl'
vouentes. cap. Rurſus.

Uouentibus nō ſolum nubere: ſed et vel
le nubere damnabile eſt. diſtin. xxvij. vo
uentibus. xxvij. que. j. Nuptiarum.

Uouēs caſtitatē ſimplicit' ⁊ p' ꝯhēs trib'
ānis pēiteat. di. xxvij. Si vir. ſ. cañ. vij

Uouens continentiā et poſtea cōtrahēs
quomodo matrimoniū teneat ⁊ debitū
reddat. ſ. Matrimoniū poſt votum. ta-
lis vouens ſimpliciter continentiā vl' re
ligionem intrare: ſi poſt contrahit: tenet'
reddere debitum. xvij. que. ij. Nos noui
mus. Auguſtinus ad Bonifaciū comitē
Et qui ſciens hoc cū tali contrahit: pec
cat moꝛtaliter nubens. Ibidē. Iūc. glo.

Uotum ſimplex violātis pnīa. ſ. cañ. vij

Uouenti ſimpliciter continentiā: tutius
eſt poſtea contrahere qꝫ foꝛnicatiōis rea
tum incurrere. Si igit' nupſerit: penitē-
tiam agat de voto violato. extra qui cle
rici vel vouentes. cap. Ueniens.

Uouens intrare religionem: intrare de-
bet ſi vult ſanare ꝯſciam. extra ō cōuer.
coniu. c. Ex pte. ex. de ſta. mo. c. Nō dei.
Extra de voto. cap. Per tuas. Imo per
cēſurā eccl'iaſticā dꝫ cōpelli ad ꝑficiēdū.

Uouens certā religionē intrare: ſi poſtea
aliā etiam laxioꝛē ingredit' ⁊ ꝓfitet': po
teſt licite in ea remanere. Sed penitenti
am agat de voto nō ſeruato. De regula.
cap. Qui poſt. libꝛo ſexto.

Uoti non vera eſt diſpenſatio: ſed cōmu
tatio tm̄. Gloſa. xxv. q. j. Sunt quidam.

Uotum religionis. ſupꝛa. Religionem.

Uotum quod ex ſui foꝛma ſanctum ⁊ lici
tum eſt. ex perſona tamen vouentis red
ditur illicitū. extra de voto. c. Magne.

Uotum non poteſt epiſcopus facere per
quod ſoluitur vinculū matrimonij iter
ipm ⁊ ſuā eccl'iā: ſine licētia pape. Extra
de regularib'. c. Licꝫ. Nec aliud votū ꝑ
qō graue ꝑiudiciū fieret eccl'ie. vt de lō-
ga ꝑegrinatōe ⁊ hmōi ſine capitulo. Ex
tra de voto. cap. Magne.

Uotum ꝯiugis añ cōtractū mr̄imoniū
emiſſum nō pt alter exeq̄ cū ꝑiudicio al-
terius. ⁊ ad paria in h̄ iudicant'. Panoꝛ.
Un
ca. Scripture. extra de voto. ⁊ vo. Un
de vir nō pōt ſine ꝯſenſu vxoꝛꝫ ſe obliga
re voto abſtinētie vel ꝑegrinatōnis. ſm
Inno. vt dicit Panoꝛ. vbi. ſ. Et intelli
git' dūmō iuri vxoꝛis ꝑ hmōi vota ꝑiu
dicaret'. Secus in alijs votis. Et. j.

Uotū abſtinentie vel aliud qō virū ſcan
daliſat: mulier ſine ei' ꝯſenſu facere non
pōt. Sꝫ et factū cū ei' ꝯſenſu pōt vir ni
hilomin' reuocare. Peccat tñ reuocan-
do. ſ. ſine cauſa. Licet vir poſſit ſine con
ſenſu mulieris votū facere: ꝑ qō mulie-
ri ñ fit ꝑiudiciū q̄ntū ad debitū carnale
qꝫuis alias mulieri inde ſcandalū oꝛiat'.
Alia aūt vota mulieris quib' viro ſcan-
dalū nō oꝛit' vel ꝑiudiciū debiti: tenetur
mulier reddere: etiā inuito viro. xxxiij. q
v. Manifeſtū. Aug. ſuꝑ Numeri. Iūcta
glo. ⁊ c. c. Nec illud. §. Euidentiſſime.

Uouere tamen poteſt vxoꝛ ſine conſenſu
viri: quod dare poteſt ſine eius cōſenſu.
vt notatur. xxxiij. q. v. Manifeſtum.

Uotum terre ſancte poteſt vxoꝛ inuito vi
ro emittere. ſm Panoꝛmi. ⁊ Hoſtiē. c. c.
Ex multa. Sed ſi eſt iuuenis ⁊ ſuſpecta
de cōtinētia: nō debet illud exequi ſine
licētia viri. Si aūt ſit ſenex ⁊ pōt duce-
re bellatoꝛes: tenet' oīno exeq̄. Si vō nō
poteſt ducere bellatoꝛes: eſt omnino re-
dimendū. e. ca. Si tamē vouerūt nō in
ſubſidium terre ſancte: ⁊ viri eas rema-
nere voluerint: ſequant' viros. eo. c. Nō
ſuper his. Idem videt' ſi timeat de incō
tinentia viri. Sic etiā ſi de incōtinentia
vxoꝛis timet': ⁊ ipa nō poſſit vel nolit ſe
qui virū qui votū hmōi facere vult. nō
eſt ei conſulendum vt tale faciat votum.
ſm Thomā in quodlibeto.

Uotum mulieris non ſolū in matrimōio
factum: ſed et etiam ante emiſſum pt ma
ritus reuocare. ſi ei. vt. ſ. ꝑiudicet. vt
poteſt haberi ex textu. c. c. Manifeſtum.
cap. Noluit.

Uotum peregrinationis terre ſancte ꝑe

vir facere et implere abſq; conſenſu vxoris. Uxor tamen attentius eſt admonēda vt conſentiat. extra de voto. cap̄. Ex multa. §. Quāuis.

Uotū continentie n̄ poteſt facere vir ſine conſenſu vxoris. xxxiij. que. v. Si dicat Aug⁹. ſup pſ̄. Laudate dn̄m qm̄ bonus eſt pſalmus. Niſi ipa ſit ſponſa nōdū cognita. tunc em̄ religionē poteſt intrare. extra de conuer. coniu. c. Ex publico. vl' in caſu fornicatōis. xxvij. q. ij. Agathoſa Nec mulier pōt ſine conſenſu viri. xxxiij q. v. Mulier. extra de conuer. cōiu. c. cariſſimus. Et ſi mulier ſine ꝯſenſu viri intret religionē: poteſt eam vir quādocunq; reuocare. e. c. Quod deo. Auguſtin⁹ ad Ediciā. Et in gloſa. e. c. Mulier. v̄. Coniugum.

Uotum cōtinentie coniugis de ꝯſenſu alterius factum: nō poteſt q̄ ꝯſenſit reuocare. xxxiij. q. v. Manifeſtum. §. Ex p̄miſſis. Panormitanus tn̄ dicit: ꝙ nō obſtāte conſenſu mariti: ipe pōt votum continentie reuocare. cum ꝯtinentia ſit abſtinentia. ⁊ iura diuina ⁊ humana dent in talib⁹ liberā marito facultatē. xxvij. q. v. Si tu abſtines. Peccat tamen reuocando in qđ prius cōſenſit. Hec Panormi. Cōiter tn̄ tenet̄ oppoſitū. ⁊ tutius.

Uotum continentie ſi ambo cōiuges pari conſenſu fecerint in domo. ⁊ vn⁹ vult frangere: alter debet cōſtanter in voto ꝑſeuerare. xxxiij. q. v. Quod deo. Nec obſtat. extra đ iureiurā. c. Tua nos. vbi dicitur ꝙ ꝓmiſſio etiā cū iuramēto non artat eos ſi poſtea noluerint. quia ibi non loquit̄ de voto emiſſo. Hec Hoſtien. et concordat Raymū. Idem eſt ſi ante matrimoniū ambo vouiſſent ſimplicē cōtinentiā. ſ̄m Inno. ⁊ Panor.

Uotum ꝯiugis vnius ligat ipm ad id qđ in eo eſt. i. ad non exigendū debitū. Uñ poſt mortē alterius nō poteſt contrahere. Non tamē cogit̄ ad monaſteriū redire ad qđ prius ſine conſenſu alteri⁹ ierat extra de conuer. coniu. c. Quidā. c. Placet. ſ̄. Religionem.

Uotum continentie facere volens nō extorqueat conſenſum coniugis. nec extortus valet. xxxiij. q. v. Notificaſti. ſ̄. Religionem.

Uotū ante. xiiij. annū ꝯpletū nō obligat religioni. extra de regularib⁹. c. Ad nr̄m. Niſi poſtea ratū habeat. e. c. Significatum. c. Cum virū. ſ̄. Religionē an̄. xiiij.

Uotū vel iuramētū puelle pubtatē nondū habentis: p̄t pr̄ ſtatim cū audierit reuocare. Qz ſi tacuerit obligabit̄. xxxij. q. ij. Mulier. Itē gloſa dicit ꝙ h̄ loquitur de voto qn̄ adhuc ipo voto ſtāte manet nihilomin⁹ in poteſtate pr̄is ipe vouēs ſed in voto religionis dat̄ maius ſpacium reuocandi. xx. q. ij. ꝑ totum. Hec gl'. ſupra. Religionē. ſ̄. Etas.

Uoto obligat̄ puer ſeptēnis ⁊ dolicapax extra de voto. c. Uenientis. Iūcta glo. Excepto voto religionis. ſ̄. Dolicapax.

Uotum pueri ꝑ p̄ntes reuocatū nō reuiuiſcit poſt mortem parentū. ſed votū filijfamilias reuiuiſcet. qz ipm ꝑ parentū contradictōem nō fuit oīno mortuū: lz mortificatū. quia ſola executio impedita ⁊ ideo ſoluta patria poteſtate: obligat̄ ad illud. ſ̄m Innocen. Extra đ voto. c. Scripture.

Uotum ſerui nō obligat ſi illud ſine p̄iudicio dn̄i ſeruare nequit. Secus ī alijs. puta ſi voueret oratione aliquā vel ſimile. ſ̄m Innocentiū ⁊ Panormi. dicti. ca. Scripture. Si tamē poſtea liber fact⁹ fuerit. dic vt de filiofa. ꝓxime đr.

Uouere nō poteſt clericus votū peregrinatōnis ſine conſenſu epiſcopi. ſed abſtinentie poteſt. ſ̄m Innocen. ⁊ Panor. dicti cap̄. Scripture. Ad hoc facit. xix. q. ij. Duo ſunt.

Uotum terre ſancte poteſt clericus facere ſine licentia prelati. extra de voto. ca. Ex multa. § pe. ⁊ fina. ⁊. c. finali. Illđ tamen magis eſt redimendū cū ex officio ſint inabiles ad pugnandum. niſi ſint cōſilio ſtrennui. vel p̄dicationis inſtructi. aut magnatum obſequio deputati. vel adeo diuites vt bellantes ducere poſſīt. eo. ca. Ex multa.

Uotum coniugum eorum qui religionē intrant debet fieri coram epiſcopo. Alias non tenet. Extra de conuerſi. coniu. ca. Quidam intrauit.

Uotū timore mortis emiſſum non tenet. extra de his q̄ vi. c. Perlatum.

Uotum non excuſat modicus metus q̄n

obliget. extra qui clerici. c. Inſinuante.

Votum preciſe ⁊ abſolute poteſt ſtati ceſſante cauſa rationabili cõpelli ad implẽdum. extra de voto. c. Q̃d ſup.

Votum ex rõnabili cauſa differens nõ ẽ tranſgreſſor. extra de voto. c. Non eſt

Voti fractor nõ eſt qui illud auctoritate pape diſtulit adimplere. extra d̃ voto. c. Non eſt.

Votum poterit moriturus per ſupſtitem implere. Extra. e. c. Licet.

Voti fractor non eſt qui tpale obſequiũ in perpetuam religionis obſeruantiam cõmutat. arg. ꝙ religio oĩa vota redimit. extra de voto. c. Scripture.

Votum nõ infringit cum in melius commutat. extra de iureiurã. c. Peruenit. extra de voto. c. Scripture.

Votum p̃t in aliud opus piũ cõmutari. extra. e. c. Magne. §. Cum igit.

Voti cõmutatio fiat attẽta qualitate vouentis: ⁊ cauſa cõmutationis. et q̇d deo ſit acceptius. extra. e. c. De pegrinatõis.

Voti cõmutatione attendendũ eſt ſic in eius diſpenſatiõe. quid deceat ſm honeſtatem. quid liceat ſm equitatem. q̇d expediat ſm vtilitatem. extra. e. c. Magne

Voto peregrinatõis poteſt quilibet eps diſpenſare ⁊ illud in aliud cõmutare. excepto voto tranſmarino. extra de voto et voti re. c. De pegrinatõnis. Et hodie votum ad limina beatoꝝ Petri ⁊ pauli et in compoſtellam. Et ſi quis in ill' tribus votis diſpenſaret pretextu cuiuluis facultatis a Sixto quarto conceſſe ſeu ĩdulgẽtie vel cõmutaret: excõmunicatꝰ eſſet: ⁊ a papa abſoluẽdus. Per extrauagantẽ Sixti quarti: que ĩcipit. Et ſi dominici gregis. ṡ. Abſoluẽdi facul.

Voti diſpenſationem vl' cõmutationem fieri poſſe oportet ꝙ illud in quod commutatur ſit magis vtile. ⁊ deo magꝭ acceptum. vt patet. Extra de voto. c. Ex multa. Et poteſt fieri cõmutatio quando id vtilitas vl' neceſſitas ſuggerit. Et ſufficit alterum eorum. vt patet dicto. c. Debet igit tũc eſſe cõmutatio ĩ magꝭ vtile: quando eam vtilitas ſuggerit. Sꝫ in caſu neceſſitatis non requirit maior vtilitas. quando ſcilicet neceſſitas eſt in vouente. ſcilicet quia debilis et hmõi: tunc ſufficit cõmutari in ſimilem cauſam. licꝫ ipa non ſit deo magis accepta. Secus ſi ſola voluntas redimendi votum ſubeſt. Hec Panormitanus in. c. extra. e. ex multa.

Votum terre ſancte ſi debiles vel iopes fecerint qui magis ad onus ꝙ̃ profectũ ibi eſſent: tunc redimant. niſi debiles ipi ſint potentes ad conducendũ bellantes vel pauperes ipi ſint artifices vl' agricole ibi proficere potentes: tunc ire debẽt. extra. e. c. Quod ſuper his. c. Ex multa. Vide ſeq̃nti. §.

Vouentes ire ad terram ſanctã. aut habent impedimentũ aut non. ſi habent et pro defenſiõe terre ſancte vouerũt ⁊ impedimentũ ſit perpetuum: tunc redemptio eis iniungat: penſata coꝝ facultate et labore ac expenſis quas eundo factu ri eſſent. Et tantũdem illuc mittãt. Si autem ſit impedimentũ temporale. tũc dilatio concedat. Si non habent impedimentũ: ⁊ vouerunt pro defenſiõe terre ſancte aut pro criminũ ſatiſfactiõe. et ſi ad pugnandum inutiles ſunt: licet ire poſſint: melius eſt vt redimant. et meliꝰ eſt ꝙ̃ conſumere expenſas. Si vero vtiles: redimere non poſſunt. e. c. Q̃ ſuper his. ⁊. c. ſequẽ.

Votum vltramarinũ ſic cõmutet vt expenſas quas eundo. morando. redeũdo facturus eſſet ſine diminutiõe cõmittat alicui religioſo ad ſubſidium illius terre transferendas. et labores laboribꝫ cõpenſet: fortius ĩ vigilijs et ieiunijs ⁊ huiuſmodi inſiſtendo. extra de voto. capi. Magne.

Voti diſpenſatio. ṡ. Diſpẽſare.

Voto aſtrictus opus bonum faciẽs magis ſibi meritorium eſt ꝙ̃ ſi illud al's ad id ñ obligatꝰ voto faceret. de reliqui. et vene. cap. Si dominum. in clemen. In gloſa.

Voti peregrinationis cõmutatio ab eiꝰ pendet arbitrio qui hoc poteſt: cõſideratis tñ ſingul' conditionibꝫ. extra. d̃ voto. c. De peregrinationis.

Voto ſi opus aliq̃d fiat: ipm magis meritoriũ eſt ꝙ̃ ſi alias libere fieret. propter tria. Primo quia vouere eſt opus latrie que int' morales eſt ꝟtus p̃cipua. Opus

dũt nobilioꝛ ꝫ ꝟtutis ẽ meli⁹ ꝛ magꝭ me‑
ritoꝛiũ. Scdo qꝛ vouẽs ſe nõ ſolũ q̃ ad
actũ: ſꝫ etiã quo ad affectũ ſubiicit do vt
de cetero aliud agere nõ poſſit. Vñ ẜm
Anſelmũ li. de ſilitudinib. dãs fructuꝫ
et arboꝛẽ magis dat q̃ꝫ ſi ſolũ fructũ da‑
ret. Tertio qꝛ per votũ imobiliter firma
tur voluntas in bonum. Ad ꝑfectioneꝫ
autem virtutis pertinet aliquid agere
ex voluntate firmata in bono. vt patet
per phm. ij. Ethic. Hinc Auguſtin⁹. Fe
lix neceſſitas que ad melioꝛa compellit.
De reliq. ꝛ vene. c. Si dñm. §. O ſingu‑
laris. In gloſa. ꝟ. Seipm. in cle. Con‑
coꝛdat Rich. in. iiij. di. xxxviij. ar. vj. q. ij
dicens triplici ratione magis meritoꝛi‑
um. ſcꝫ rõne ꝟtuoſitatis. totalitatis. et
firmitatis.
Vota eligentiũ q̃lia ſint. s. Electio ſiue
poſtulatio.

Vſufructus eſt ius vtendi ꝛ
fruendi reb alie
nis: ſalua rerum ſubſtantia. extra de pi‑
gno. c. vlti. ff. de vſufructu. l. j.

Vſuras accipe eſt illicituꝫ. xiiij
q. iij. per totum. ꝛ. q. iiij.
per totum.
Vſuras recipere non eſſe peccatũ ꝑtina‑
citer aſſerens: hereticus eſt. de vſuris. c.
Ex graui. in cle. ꝛ ꝑ ꝯñs excõicat⁹.
Vſura eſt ſi quid vltra ſoꝛtem exigit̃. xiiij
q. j. per totũ. q. iij. Vſura. Item glo. xiiij
q. j. in pꝛincipio dicit. Exceptis ſex caſi
bus in quib licet vltra ſoꝛtem recipere
et ñ eſt vſura. ſcilicꝫ in fauoꝛẽ eccleſie. vt
cuꝫ eccleſia terras in pignus recipit: nõ
tenet̃ fructus computare. Extra de vſu
ris. c. j. c. Conqueſtus. Si tamẽ a vaſal
lo recipit: abſoluitur vaſallus interĩ ab
obligatione ſeruitij pꝛo feudo. Extra ꝺ
feudis. c. j. Secundus cũ fideiuſſoꝛ ſol‑
uit vſuras: poteſt eaſdẽ exigere ꝑ itereſſe
extra de fideiuſ. c. Cõſtitut⁹. Terti⁹ cuꝫ
pena petit̃ ꝑter ſoꝛtẽ. xij. q. ij. In legib⁹.
vbi iubet̃ q̃druplũ reſtituere: qui bõa ec
cleſie diripuit. Et eſt pena huiuſmõi tri
plex. ſcꝫ. legalis quãdo lex vel ſtatutum
imponit debitoꝛib vt ſub tali pena tali
die ſoluãt. Alia eſt iudicialis qñ liq̃da‑
tõne debiti facta iudex pꝛecipit debito
ri vt ſub tali pena tali die ſoluat. Tertia
eſt conuentionalis. quando de cõſenſu
partiuꝫ pena apponitur in contractu: vt
debitoꝛ ſaltem timoꝛe pene ſoluat. extra
de abitris. c. Dilecti. Et talis pena dici
tur canonica. quia etiam a canone per‑
mittitur exigi. vt ſupꝛa. xij. q. ij. In legi‑
bus. Niſi fieret in fraudem. ꝛc̃. Et dicit
Panoꝛmitanus: ꝙ etiaꝫ ĩ foꝛo conſcien
tie exigi poteſt vbi contractui pena ap‑
ponitur. dummodo ab altero cõtract⁹
non ſeruetur: etiã ſi pena excedit intereſ
ſe. Hec Panoꝛmitanus poſt Inno. Ex
tra de penis. c. Suam. Quartus cũ pe‑
titur vſura pꝛo intereſſe: vt ille indẽnis
reddatur. non tñ vt lucrũ habeat. Gloſa
xiiij. q. iiij. Quoniã. extra de fideiuſ. cap̃.
Peruenit. c. Conqueſt⁹. Dicit tamẽ Pa
noꝛmita. ſuꝑ. c. Cõqueſt⁹. ꝙ hoc intereſ
ſe nõ ſolum cõſiſtit in damno habito: ſꝫ
etiam in lucro ceſſante. ꝛ hoc nõ ſolum
in contractu emptionis: ſed etiã mutui
dummõ creditoꝛ ſit talis ꝑſona ꝙ veri‑
ſimiliter fuiſſet iuſte lucratus. Concoꝛ‑
dat Inno. extra de ſenten. excom. capi.
Sacro. Quintus in contractu locatio
nis. Nam etiam ad pompam poteſt pe
cunia locari et gemme. Sextus ratiõe
dubij: vt vendens rem modo cuꝫ min⁹
valet et ſolutionem alio tp̃e recipere vo
lens quando veriſimilit̃ plus valitura
erit excuſatur ratõne dubij. dummodo
tamẽ eam ante illud tempus alias non
fuerat venditurus. extra de vſuris. cap̃.
In ciuitate c. Nauigãti. Hec gloſa. vbi
ſupꝛa cum additionibus declaratoꝛijs.
Sunt tamen et alij caſus. vtꝫ in his ꝟſi.
Feuda. fideiuſſoꝛ. ꝑ dote. ſtipendia. cleri
Vẽditio fructus. cui velles iure noce‑
re. Vendens ſub dubio ꝑciuꝫ poſt tẽpo
ra ſoluens. Pena nec in fraudem. lex cõ
miſſoꝛia. gratis. Dans ſocijs. põpa. pl⁹
ſoꝛte mõis dat̃ iſtis. Vnde non cõmitti
tur.
Vſura non eſt ſi gener recipit pign⁹ pꝛo
dote ꝑmiſſa ꝛ inde fructus recipit. extra
de vſuris. cap̃. Salubꝛiter. Item alius
caſus de feudis et alius de ſtipendijs.
clerici compꝛehenduntur in ꝑmo caſu.
Alius venditio fructus. vt oẽs fruct⁹
caſtri vl' ville ad certũ tp̃s. ꝛ ſi pl⁹ recipit
q̃ꝫ ſoꝛtẽ excuſat̃ rõe dubij. Ex. ꝺ vſurꝭ. c.

In ciuitate. Alius caſus. Cui velles iu
re nocere.i.cui potes iure nocere. Vnd
a talibꝰ poteſt exigi vſura. vt ab hoſtibꝫ.
ſm Ambroſium.xiiij.q.iiij. Ab illo. Glo
ſa. Sicut nulli nocere debes: ſic nec vſu
ras exigere. Alij dicũt. ꝙ hoſtibꝫ poſſũt
omnia eoꝝ licite auferri.xxiij.q.vij.ca.j.
ca.ij. Et qbuſcunqꝫ inſidijs noceri.xxiij
q.ij. Dominus. Hec glo. Ergo et

Vſure poſſunt ab illis exigi dum illd nõ
fiat ex cupiditate: ſed zelo caritatis. vt
ſic macerent qui armis nõ poſſũt doma
ri. Alius caſus. Precium poſt tempora
ſoluens: poteſt ab eo exigi intereſſe.vt.s.
quarto caſu. Alius caſus lex cõmiſſoria.
vt emens predium alicuiꝰ iuſto precio:
tali pacto ꝙ quando ille reddit preciuꝫ:
ipe habebit predium.ſic emens facit fru
ctus ſuos.niſi fieret in fraudem vſurarũ
Et eſt licitus contractus. Panormi.ex-
tra de emptio.ꝛ vendi.c. Ad nr̃am. Cõ-
cordat Hoſtienſis ꝛ Donal. Et

Vſurarum fraus conuincitur ſi hec tria
concurrunt.ſcilꝫ pactum de reuendẽdo
modicitas precij.ſcilꝫ notabilis.et quã-
do emens ↄſueuit exercere vſuras. Hec
docto.ꝛ Panormitanus. extra de emp.
cap̄. Ad noſtram.extra de pignoribꝫ.ca.
Illo vos. Alius caſus quando aliquid
gratis datur ab eo qui mutuo acceperit
diſtin.xviij.de eulogijs. Alius caſꝰ dãs
ſocijs.pompa.s.hr̄ caſu qnto.

Vſura cõmittitur ſola ſpe recipiendi vl-
tra ſortem.xiiij.q.iij. Si fenerauerꝫ. Au
guſtinus ſuper Pſalmo.xxxvj. Glo. Si
illud conſiſtit in numero pondere vl' mẽ
ſura. Nam in illis transfertur dominiuꝫ
Unde res illa ſtatim eſt periculo recipi-
entis: ſed domus vel equus non. vnd in
primo eſt mutuum. In ſecundo locatio.
Hec gloſa.

Vſura eſt ſi quis mutuat mercatori vt in
de emat et ſibi partem lucri det.niſi peri
culum ſpectet ad vtrumqꝫ. vt ſic alt' lo-
co pecunie operas ponat.ꝛ eſt cõtractꝰ
ſocietatis et licitus.xiiij.q.j. Pleriqꝫ.iũ-
cta gloſa.

Vſurarius eſt qui data pecunia pignꝰ re
cipit.ꝛ eius vſum vel fructus non cõpu
tat in ſortẽ.ex.de vſuris.c. Plures. Exce
ptis caſibus ſuperius poſitis.

Vſurarius eſt qui mutuat pecuniam eũ-
ti ad nundinas vel nauigãti.ꝛ vltra ſor
tem aliquid recipit.eo ꝙ in ſe periculum
accipit.e.c. Nauiganti.

Vſurarius non eſt qui dat decem ſolidoſ
vt alio tempore recipiat grani vel vini
totidem menſuras. dummodo dubium
ſit vtrum tunc plus minuſue valebit. et
in ſimilibus. Extra.eodem.cap̄. In ciui
tate.

Vſurarius eſt raptor.xiiij.q.iiij. Si quiſ
vſuram. Amb.li.de bono mortis.

Vſurarij excommunicentur. Extra de vi
ta et honeſta.clericorum.ca. Clerici.ex-
tra de vſuris.c. Preterea.

Vſuras exercere clerici et ſacerdotes pro
hibentur ſub pena degradationis. diſt.
xlvj. Non licet.cap̄. Sicut. diſtin.xlvij.
cap̄. Quia autem.ꝛ.v.ſequẽ.

Vſuram exercendi diſpenſationem non
admittit.extra de vſuris.c. Sup eo.

Vſuras exercens clericus: a beneficio ec
cleſiaſtico ſuſpendatur vel deponatur.
Extra.eodem.cap̄. Plures.cap̄. Prete-
rea.

Vſuras dare nemo cogatur: niſi eas da-
re iurauerit.tunc cogatur vt iuramentũ
impleat.quo facto compellatur vſurari
us reſtituere eidem. Extra de iureiuran
do.c. Debitores.ꝛ cap̄.ſequenti.s. Iura
mentum.

Vſurarij per excõmunicationem cogan-
tur ne vſuras exigant.et vt exactas reſti
tuant. Extra de vſuris.cap̄. Tuas.etiã
ſi non accuſentur.eodem.ca. Cũ in dio-
ceſi. Etiam ſi illi dare iurarunt: et nõ re
petere.e.c. Tuas.

Vſuras reſtituere cogantur non ſolum fi
lij: ſed etiam heredes extranei.extra.eo.
cap̄. Tua nos.

Vſuras vt iudei remittant chriſtianis p̄
cipitur principibus ꝙ eos compellant.
Extra.eodem.cap̄. Poſt miſerabilẽ.ca.
Quanto.

Vſurarijs denegatur appellatio dummo
do ſuper vſuris conueniuntur: ſi ſũt pub
lici. Extra de vſuris.cap̄. Quã pernicio
ſum.

Vſurarius appellans non auditur: niſi p̄
us reſtituat. Extra de vſuris.c. Micha
el.ca. Quia fruſtra.

Uſurarius ſi vſuras q̄s alteri dedit iudicio repetit: repellit̄ ꝑ exceptōem: niſi ipſe p̄riꝰ reſtituat. extra .e. cap. Quia fruſtra. Et eiſdē mōis cōpellūt̄ heredes ſicꝰ ⁊ ipſe

Uſurarie rei dominium vtrum trāſferat̄ in vſurariū ſūt opiones varie docto. Finalit̄ circa. ca. Cū tu. extra de vſuris. cōmuniꝰ ɔcludūt ꝙ ſic. lꝫ p̄les contrariuꝫ ſentiāt. Uñ ſi res habite ex vſurꝫ ſint acquiſite ꝑ pactū legis cōmiſſorie. i. ꝙ niſi ſoluat̄ debitū infra certū tp̄s tūc pignus perdit̄: ſic non trāſfert̄ dominiū. qꝛ h̄ pactū reprobat̄ in pignore. C. de pac. pig. l. finali. Uñ accipiens res hm̄ōi ſemꝑ tenet̄ ad reſtitutōem. Si ꝟo ſunt q̄ſite nō dicto pacto. ſic trāſfert̄ dominiū. Et recipiēs ab vſurario tales res etiam titulo lucratiuo: non tenet̄ eas reſtituere ſi vſurarius ſit ſoluendo. Fallit hoc in obligationibꝰ manifeſtoꝝ vſurarioꝝ q̄ reſtitui debent. extra de vſuris. c. Quia in omnibus. Si autē ſit ñ ſoluēdo: tunc qui accepit ab eo rem quācunqꝫ titulo lucratiuo quando non erat ſoluendo: omnio teneri videt̄ ad reſtitutōnē. Sed ſi poſtea vſurarius factus eſt nō ſoluēdo: tūc nō videtur teneri ad reſtitutionē rei ab eo ꝓus recepte. Niſi accepiſſet acquiſituꝫ ex vſura. tunc quādocunqꝫ vſurariꝰ efficiatur nō ſoluendo: tenet̄ ille rem ip̄am reſtituere. Si vero habet aliquid ab vſurario titulo oneroſo: nō tenet̄ reſtituere niſi accepiſſet illud in fraudem creditoꝝ id eſt vt vſurarius debitoꝛ fiat minꝰ potens ad ſoluendū. vel abilis ad fugiēdū Et tunc tenetur ad reſtitutionem illius Hec Biſanella. vocabulo. Uſura. j. §. xiij. Ibi latius habet̄. Unō quia iudei viuentes de vſuris cōmuniter ſunt nō ſoluendo. inde concluditur quocūqꝫ modo ab eis aliquid accipiatur: etiā titulo oneroſo: hoc ſemꝑ fit in fraudem creditorum: et per conſequēs accipiens tenetur reſtituere. Uide vbi ſupra. vocabu. Reſtitutio. j. §. xiij. Titulus lucratiuꝰ dicit̄ ſi ex propina. donatiōe. vel huiuſmodi. Sed oneroſus ſi ex emptione vel ſimili vt ibi. Rem t̄ñ furtiuā vel raptā emēs tenetur indiſtincte reſtituere poſtq̄ꝫ ſciuerit eſſe taleꝫ. etiā ſi primo bona fide emit ⁊c. vbi. ſ̄. Reſtitutio. iiij. per totū. Ex illis p̄tꝫ ꝙ regulariter vſurarie rei dominium transfert̄ in vſurariū: ⁊ nulle res ipiꝰ ſunt obligate pro vſuraꝝ reſtitutione: ſꝫ perſonalis t̄m actio competit cōtra ip̄m Nam dicitur. extra de vſuris. ca. Cū tu ꝙ vſurarij ſi nō poſſunt reſtituere. vēdātur poſſeſſiones ex vſura acquiſite ad reſtitutionem faciendā. Et hoc ſentit Anthonius de bu. et etiam Johan. an. in. c. Quāqꝫ. de vſuris. li. vj.

Uſurarius manifeſtus dicit̄ per euidentiam facti. argumen. extra de cohabi. c. Tua. c. finali. Uel ſi ſit iure confeſſus vl̄ conuictus. vt. e. c. Queſitum. Sola autem fama nō ſufficit vt manifeſtus dicat̄ quantū ad penas. extra de vſuris. c. Qꝛ in omnibꝰ. ⁊. e. c. Quāqꝫ. li. vj. cōtra vſurarios poſitas. Sufficiunt t̄ñ argumenta certa cum fama. ſcꝫ cum apparēt inſtrumenta vſuraria. extra. e. c. Cum in dioceſi. Juncta gloſa. Uide latius in gloſa. e. cap. Uſurarum. ꝟbi. Manifeſtum. et. c. Quāqꝫ. verbi manifeſtꝰ. libro ſexto. Supra. Excommunicatio. §. xxx.

Uſurarius manifeſtus nullo tempore abſoluatur niſi ſatiſfactiōe vel cautiōe idonea preſtita. De vſuris. cap. Quāqꝫ. §. penultimo. li. vj. Et iuxta formā q̄ ſequit̄.

Uſurario manifeſto negat̄ ſepultura. nec abſoluantur vel ad confeſſionē admittātur. nec teſtamentum faciant. ⁊ factuꝫ irritum eſt. etiam ſi mandauerit vſuras reſtitui. donec de vſuris cum copia facultatis fuerit ſatiſfactū. vel cautū ſit de reſtitutione facienda illis quibꝰ debetur. et ipi contenti ſint vel alij loco ipoꝝ idonei quibus ſc̄m formā iſtius queſtiōis ꝑmittitur vices creditori gerere. Et exp̄ꝛmat̄ in cautiōe quātitas vſuraꝝ ſi ſit manifeſta. Si ꝟo nō ſit māifeſta moderet̄ q̄ꝫtitatē ꝟiſil̄r ñ minorē arbitrio recipiētis cautionē. alioq̄n ad reſiduū ſatiſfactōem tenet̄. De vſuris. c. Quāqꝫ. libro ſexto.

Uſurariꝰ māifeſtꝰ ñ admittat̄ ad cōionē nec ad ſepulturā. nec oblatōes eoꝝ recipiant̄. ꝯriū faciēs reddat iā recepta. ⁊ ſuſpēſꝰ ē ab officio: dōec ſatiſfecerit ad arbitriū epi. extra de vſurꝫ. c. Qꝛ i oībꝰ. Et gloſa. eodem titulo. cap. Uſurarum. verbi. Conſtitutionem. Et ſunt excommunicati ipſos ſepeliētes. vt. ſ̄. excōi. §. xxiiij.

Uſurariũ manifeſtũ aliter abſoluẽs. ſepe liens. oblationẽ recipiens. teſtamentꝫ interesſens pene. extra. e. c. Que in omnibꝫ ſtatute q̃ habeẽ. ſ. Uſurari⁹ manifeſtus nõ. ⁊c. ſubiaceat. e. c. Quãq̃. li. vj. ſ. Excõicatio. §. xxiiij.

Uſurarios manifeſtos in ſuis terris ſuſtinentes. ſ. Excõicatio. §. xx. ſ. Suſpenſus ab officio.

Uſurarios fouentes ⁊ ꝓ eis ſtatuta cõdẽtes. ſ. Excõicatio. §. xxx.

Uſurarioꝝ teſtamenta. ſ. Uſurario.

Uſuras reſtituere cogant iudei. ſ. Judei debent. Et ſi iudeus nihil habet niſi vſuras non licet ab eo quicq̃ recipere ꝓ dono vel precio. tamẽ recipi ab eo licꝫ: ſi recipienſ certat de damno ſuo vitãdo: dũmõ tamen nõ recipiat in ſpecie res ipſas alienas. Secus ſi alias etiã res pͥter vſuras habet ⁊ ex receptione hmõi nõ efficiatur impotens ad reſtituendum. ſcdm Guil. ⁊c.

Uſuras alterius nomine nemo exerceat ſicut nec ſuo. quia eiuſdem periculi ẽ. di. xlvj. Sicut nõ ſuo. ſ. Licere.

Uſui humano non debet applicari quod eccleſie eſt traditũ vł dedicatum. xvij. q. vlti. Queſti ſunt. xix. q. iij. Que ſemel. extra de foro cõpe. c. Cõqueſtus. de regulis iuris. c. Sel. li. vj.

Uſus veritati cõtrari⁹ eſt abolend⁹. diſ. viij. Si conſuetudinem.

Uſus cedat auctoritati. ⁊ prauũ vſum vicat ratio ⁊ lex. di. xj. Uſus. Jſido. libro ſecũdo ſinonimoꝝ.

Uſus rerum non eſt in culpa. ſed libido. di. xlj. Quiſquis. Augu. de doc. xpiana.

Uſus malus bonoꝝ ꝓpriorum rapina eſt ſ. Poſſidet iure.

Uſus. ſ. Utens.

Uſui ꝓprio nõ debent cõmunia applicari Unde ratio nulla pmittit vt qđ pro cõmunitate datũ eſſe cognoſcit: cuiuſq̃ vſibus applicet. extra de pben. c. Ratio.

Uſus bonus nõ iuſtificat male acquiſita vel per ſe mala. xv. q. v. Nec̃.

Uſurpatio eſt ordo illegitim⁹ ſ. q. ſ. Quod ꝓ neceſſitate.

Uſurpatio eſt nõ conceſſa pſumere. diſti. xciij. Jllud.

Uſurpãs iniuſte ſibi aduocatõis titulꝫ regalia: aut ſupioritatẽ quãcunq̃: vel titulum iuriſdictõis: aut tributa et hmõi i eccleſijs ⁊ bona eccleſiaꝝ ſibi occupare dum vacant pſumens: excõicat⁹ eſt. De ele. e. Generali. li. vj. ſ. Excõicatio. §. vj.

Uſurpans ſibi vel quõlibet ſe intromittens de beneficijs officialiũ pape. vł cauſas ꝓprias aut alienas in curia pſequentium. ſ. Suſpenſio. §. ij.

Uſurpantes ſibi alienationẽ bonorũ eccleſie quocunq̃ titulo actiue vel paſſiue ſ. Suſpenſio. §. vj.

Uſurpantes auctoritatẽ ſibi non conceſſam. vide in pluribꝫ caſibꝫ. ſ. Excõicatõ §. xvj. §. xvij. §. xviij.

Uſurpantes iura parrochialia ⁊ hmõi religioſi. ſ. Excõmunicatio. §. xxij. et ij. ſe.

Uſurpãs. Non eſt ſine culpa qui rei que ad eum non pertinet ſe immiſcet. De regulis iuris. c. Non eſt. libro ſexto.

Utens iure ſuo nulli facit iniuriã. extra de electio. c. Cum eccleſia vulterana.

Utile non debet per inutile viciari. De regulis iuris. ca. Utile. libro ſexto. Fallit quando duo iudices cõiunctim dati ſunt et vnus recuſat: ſi tũc alter cum recuſato procedat: talis pceſſus non valet. Extra de officio delega. cap. Cum ſuper. Jtẽ in procuratore excõmunicato: ſi ſubſtituit auctoritatẽ. et ſimilibus. extra de procura. c. Cõſulti.

Utilitas publica ſiue cõmunis pfertur priuate. Extra de poſtulatione. cap. Bone memorie. pmo. extra de renun. c. Niſi cum pdẽ.

Utilitas equiparat neceſſitati. Extra de etate ⁊ quali. c. Queris.

Uuam acerbã comedũt q̃ ſcripturas ſacras nõ ſm rei veritatẽ itelligũt. di. xxxvij. vino iebriant. Jeronymus in Jſayã.

Uulnera amici ſt meliora q̃ volũtaria oſcula inimici Meli⁹ ẽ cũ ſeueritate diligere q̃ cũ lenitate decipe. v. q. v. nõ ois. Au. ad vi. do.

Uxorem ducere volẽs ſe talẽ xpo ri fuet qlẽ ipaꝫ iuenire cupit. id ẽ. caſtã. xxxij. q. vj. Si ducturi. ⁊. c. ſeqn. Aug. de pbis dñi.

Vxores duas ſimul habens de facto bigamus eſt ⁊ infamis. Extra de bigamis cap̄. Nuper.

Vxore viuente contrahens cū alia et cuz ea habitans: ſepeł ab ea etiā vxore mortua. nō obſtante ꝙ pueros cum ipſa habet. ⁊ maneat de cetero ſine ſpe coniugij extra de eo q̄ dux. c. Cum haberet.

Vxor alteri nubere nō poteſt qn̄cunqꝫ niſi certiſſime conſtet virum eſſe mortuuz. extra de ſponſa. c. In nr̄a p̄n̄tia.

Vxor cuius vir in ſacris ordinibꝫ promotus eſt nō poteſt alij nubere. di. xxviij. c. Quia ſunt. ⁊. c. ſequen. Etiā poſt mortē eius. quia votum ſolenne fecit. diſ. xxxij. Seriatim. Et hoc ſi ip̄a conſenſit. Vide gloſam ibi.

Vxorem dimittere nō licet niſi cauſa fornicatōis. ⁊ hoc matrimonio conſumma to. extra de conuer. coniuga. c. Ex publico.

Vxor ꝓpter ſuſpitionez repulſa ſine iudicio eccleſie ſi publice fornicata fuerit: nō teneł eam poſtea recipere. niſi conſtaret etiam virum poſtea adulterium cōmiſiſſe. extra de diuor. c. Significaſti.

Vxorem repudians infidelem virū aliā poſſit ducere. s̄. Matrimoniū ꝯuerſus.

Vxorem ꝓpter hereſim ſine iudicio eccleſie dimittens: reſtituał petenti. Extra d̄ diuor. c. De illa. c. Quāto.

Vxore adulterante viro religionē ingreſſo: non tenetur ad ip̄am redire. extra de conuerſio. ꝯiuga. c. Veniens.

Vxori reſtitueł vir qui cum eius licentia religionem ingreſſus eſt: ſi ip̄a nō vouit continentiam. et timetur de incōtinētia extra. e. c. Preterea. s̄. Diuorcium.

Vxor viro non reſtituatur ante ſententiam diffinitiuam ſi ꝓpter odium capitale ab eo receſſit. extra de reſtitu. ſpolia. cap̄. Ex tranſmiſſa. s̄. Mulier nō eſt.

Vxorem nemo ꝓprio iudicio cauſa cōſanguinitatis: ſꝫ epiſcopi auctoritate dimittat. xxxv. q. vj. Multoꝝ. s̄. Diuorcium.

Vxor non p̄uetur dote ꝓpter maleficium viri. extra de pigno. c. Ex litteris.

Vxor debet eſſe ſubdita viro. xxx. que. v. Femine. xxxiij. q. v. Mulierem. Supra Caput.

Vxoricide penitentia. s̄. Canone. xv.

Xp̄us a criſmate dicił. et criſtiani a chriſto. ſupra. Chriſtiani. Vn̄ Xp̄us a criſmate d̄r. vł criſma a chriſtꝰ. ⁊ chriſtianus a chriſto dicitur. tanq̄ꝫ vncti deriuentur ab vncto. Extra de ſacra vnctio. c. vnico. §. Quia vero. Vide ſupra in littera. C.

Xp̄iani om̄es ſunt ſacerdotes. j. Pe. ij. Regale ſacerdotiū. Ideo om̄es vnguntł. extra de ſacra vnctio. c. vnico. §. Quia vo.

Xp̄s eſt caput eccłie. s̄. Eccleſie caput.

Xp̄i conuentio ad belial. s̄. Luci.

Xp̄i actio noſtra eſt inſtructio. ij. q. j. Deꝰ omnipotens. de conſe. di. j. Solennita.

Xp̄ianorum duo ſunt genera. ſcilꝫ clericorum qui diuino cultui ⁊ contemplatōni ſunt deputati. Et laicorum qui temporalia ad vſum poſſidere: ⁊ vxores ducere poſſunt. xij. q. j. Duo ſunt. Jeronymꝰ.

Xp̄ianus iudeo ſeruiens ſi a ſuo domino circūciditur: recipitur ab eccleſia in libertatem. xvij. q. iiij. Judas.

Xp̄us cum patre vnum et eternus: quale corpus aſſumpſit. Supra. Fides catholica.

Xp̄us eſt veritas. Johan. xiiij. Ego ſum via. veritas. et vita. Non dicit. ego ſum conſuetudo. diſtin. viij. Qui contempta. ſupra. Vſus.

Xp̄us pro om̄ibus mortuus eſt ad ſufficientiam. pro p̄deſtinatis tamē ſolum ad efficaciam. extra de baptiſmo. cap̄. Maiores.

Xp̄us dedit exemplum patientie. di. xciij Dominus noſter.

Xp̄us eſt verum fundamentū ſine q̄ nullū aliud ponitur. j. q. j. Cum paulus. Supra. Fundamentum.

Xp̄us in humanitate ſacerdos fuit. et hoſtia ⁊ ſacrificium. de conſe. di. ij. Sacerdos. Jeronymꝰ li. de mēbris dn̄i.

Xp̄s cōuiua ⁊ cōuiuiū. comedēs ⁊ q̄ comedił. e. c. Nec moyſes. Jero. ad eidibiā. ꝟ. Rex ſedet in cena. ⁊c̄. Gloſa. e.

Xp̄s corp̄alr̄ ē in vno loco tm̄. Glo. ſ. i forma in q̄ ſe obijcit hūanꝫ ſenſibꝫ. In ſacro tn̄ ſm̄ veritatem vbiqꝫ eſt vbi ꝯſecratur d̄ cō. di. ij. Pria. Aug. ſup. iiij. ps̄. iūc. gł.

Xp̄s apparuit vt p̄egriꝰ. ⁊ quō. s̄. apparuit

Xp̄s quos ſanauit.in toto. id eſt corpore et anima ſanauit. de pe. di. iij. Ples. Augustinus li. de pnia.
Xp̄s fleuit lazarū nō q̄dem mortuū: ſed reſuſcitandū. xiij. q. ij. Qui diuina.
Xp̄s habuit loculos. s̄. Loculos.
Xp̄s recedit de hoſpitio cordis per pctm̄ et diabolus ingredit̄. de pe. di. ij. Si em̄ Jeronym⁹ contra Jouinianū.
Xp̄s ſe obtulit ⁊ offert̄. s̄. Obtulit.
Xp̄i paſſionis memoria. s̄. Memoria.
Xp̄m ⁊ aplos nō habuiſſe ꝓprium vl̄ ius in reb⁹ quas habebāt aſſerens: vt heretic⁹ vitari debet. Johan. xxij. in extrauaganti. Cum iter nōnullos. Extraua. Quia quorundā mentes.

Ymago dei dicit̄ homo. id ē vir. nō autem ipa mulier. q2 ſicut de⁹ omniū p̄ncipium eſt per creationē: ſic p̄mus homo omniū p ꝓpagatōez xxxiij. q. vlti. Hec ymago. Aug⁹. in q̄ſti. noui et veteris teſtamēti.
Ymagines ſanctoꝝ ſunt venerāde. De cōſe. diſt. iij. Venerabiles. nō autem latria Jbidem.
Ymaginē ad dei factus eſt homo. De pe. di. ij. Quō renouari.
Ymago. s̄. littera. J.
Ypocriſis habet originē ex ſupbia. du3 ſc3 quis ſimulat ſe habere qd̄ nō habet. xj. que. iij. Si q̄s. de pe. di. j. Taciturnitas.

Zacheus eſt exemplū q̄ de multis male acq̄ſitis multa paupib⁹ dari debent: et plurima reſtitui. xxvj. queſtio. vij. Affectum.
Zelus bonus excuſat a tanto. non a toto. extra de ſorti. c. Ex tuaꝝ.
Zizania mixta cum tritico repreſentat in p̄ſenti malos p mixtos bonis. nec ab inuicē poſſe ſepari xj. q. iij. Nolite recedere.

¶ Finit compendium iuris canonici. impreſſum Argētine: anno dn̄i. Mccccxcix. in die ſctē Appollonie v̄ginis ⁊ m̄ris.

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A B C D E F G H I J K L M N
x·rite
0 1 2 3 4 5 6 mm